ΝΕΟΝ
ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΗΤΟΙ

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΝΕΟΦΑΝΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

Τῶν μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ διαφόρους καιρούς, καὶ τόπους μαρτυρησάντων.

Συναχθέντα ἐκ διαφόρων Συγγραφέων, καὶ μετ' ἐπιμελείας ὅτι πλείστης διορθωθέντα

ΚΑΙ ΣΥΝ ΘΕΩ:

Τὸ μὲν πρῶτον ἐκδοθέντα, διὰ συνδρομῆς φιλοχρίστων, καὶ φιλομαρτύρων Χριστιανῶν, τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ πραγματευομένων.

Νῦν δὲ τὸ δεύτερον ἐκδίδονται

ΔΑΠΑΝΗ

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΚΑΘΑΡΟΥ

ΤΟΥ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

Εἰς κοινὴν τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν ὠφέλειαν.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΙΣ Φ. ΚΑΡΑΜΠΙΝΗ ΚΑΙ Κ. ΒΑΤΑ.

(ΠΑΡΑ ΤΗ ΟΔΩ ΒΥΣΣΗ. ΑΡΙΘ. 301.)

1856.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΙΑΜΒΙΚΟΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΙΒΛΟΝ ΤΑΥΤΗΝ.

» Χριστοῦ μαθηταῖς, πᾶσιν ἁπλῶς συμφέρει,
» Μᾶλλον δὲ ἡμῖν, τοῖς ὑπὸ ζυγῷ Ἄγαρ,
» Ἡ Βίβλος αὕτη τῶν νεωστὶ Μαρτύρων.
» Καὶ γὰρ τὸν ἀστήρικτον, ἐμπεδοῖ λίαν.
» Πιστὸν συνωθεῖ, εἰς μίμησιν Μαρτύρων,
» Καὶ τὸν πεσόντα, ἐξανίστησι πάλιν.
» Πείθει δὲ πάντας, εὐχαρίστῳ καρδίᾳ
» Φέρειν τὰ δεινὰ, τῶν τυράννων τῆς Ἄγαρ.

ΕΤΕΡΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΥΤΗΝ
ΔΙΑ ΣΤΙΧΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ.

» Ὅσοι ἐστὲ ὑπὸ ζυγὸν, τῆς νῦν αἰχμαλωσίας·
» Ὅσοι θέλετε κτήσασθαι, Πίστιν πληροφορίας·
» Ὅσοι στερρὰν ὑπομονὴν, ἔχειν ἐπιθυμεῖτε·
» Ὅσοι στέφος Μαρτυρικὸν, λαβεῖν ἐπιποθεῖτε·
» Τὴν Βίβλον ταύτην συνεχῶς, ἅπαντες καὶ ἐκ πόθου,
» Ἀνάγνωτε, καὶ τεύξεσθε, πάντως τοῦ ποθουμένου.
» Τούτου δ' ἐπιτυγχάνοντες, εὔχεσθε ἀνενδότως.
» Ὑπὲρ τῶν τύποις τὴν αὐτὴν Βίβλον ἐκδεδωκότων.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΙΑΜΒΙΚΟΝ
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΑΣ.

» Αἴνους καὶ ᾠδὰς, οἱ φίλαθλοι σὺν πόθῳ,
» Ἄδωμεν ἀεὶ, τοῖς νέοις τῶν Μαρτύρων.
» Ὁ γὰρ γεραίρων, Μάρτυρας Χριστοῦ φίλους,
» Χριστὸν γεραίρει, τὸν φίλον τῶν Μαρτύρων.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ.

Ἄρηται εὐλογητὸς, καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ· ὁ μαρτυρήσας ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, (ά. Τιμ. ς'. 13.) καὶ διὰ τοῦτο Πρωτομάρτυς ἀληθῶς, καὶ τῶν ἀθλητῶν ἁπάντων πρωταθλητὴς, καὶ ὢν, καὶ ὀνομαζόμενος· ὅτι καὶ εἰς τοὺς ὑςέρους τούτους καιροὺς εὐδόκησας ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός σου νὰ γίνωνται νέοι μάρτυρες.

Ταύτην τὴν εὐχαριστήριον δοξολογίαν χρεωστεῖ νὰ ἀναπέμψῃ ἀπὸ καρδίας, ὁποιος λάβῃ εἰς τὰς χεῖράς του, διὰ νὰ ἀναγνώσῃ, τὸ παρὸν νεοτύπωτον βιβλιάριον, καὶ νὰ τὴν ἀναπέμψῃ, ὄχι μίαν φοράν, ἢ δύο, ἢ τρεῖς, ἀλλὰ τόσαις φοραῖς, ὅσοι εἶναι καὶ οἱ ἐνταῦθα περιεχόμενοι Μάρτυρες. Διὰ τί πῶς δὲν εἶναι δίκαιον, νὰ δοξολογῇ τινὰς μυριάκις τὸν Κύριον, βλέποντας διὰ τοῦ παρόντος βιβλιαρίου, ὅτι καὶ τώρα εἰς τοὺς ἐδικούς μας καιροὺς, ἀνατέλουσιν ἀπὸ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου, εἰς τὸ νοητὸν τῆς Ἐκκλησίας στερέωμα, ὡσὰν ἄλλοι Νεοφανεῖς ἀστέρες, καὶ κομῆται, Νέοι ἀθληταὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ στρατιῶται ἀήττητοι; καὶ καταλάμπουσιν ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων τὸ πλήρωμα, μὲ τὰς γλυκυτάτας ἀκτῖνας τοῦ μαρτυρίου, καὶ τῶν θαυμάτων τους;

Πῶς δὲν εἶναι πρέπον νὰ εὐχαριστῇ τινὰς τὸν Θεὸν βλέπωντας ὑποκάτω εἰς τὸν σκληρὸν ζυγὸν, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν νῦν κρατούντων, τόσους ἀθλητάς; οἱ ὁποῖοι διὰ νὰ φυλάξουν τὴν ἐλευθερίαν, καὶ εὐγένειαν τῆς Χριστιανικῆς ἡμῶν πίστεως, κατεφρόνησαν πλοῦτον, δόξαν, ἡδονὰς, καὶ κάθε ἄλλην σωματικὴν ἀπόλαυσιν, καὶ παρέδωκαν προθύμως τὸν ἑαυτόν τους εἰς θάνατον; Πῶς δὲν εἶναι ἄξιον νὰ δοξάζῃ ὁ καθεὶς τὸν Θεὸν, βλέποντας τὸν φόβον τῆς μελλούσης κρίσεως νὰ προχωρήσῃ τόσον εἰς τούτους τοὺς γενναίους Μάρτυρας; τὸν πόθον τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν νὰ ὑπερνικήσῃ εἰς αὐτούς; τὴν πίστιν νὰ στερεωθῇ τόσον εἰς τὴν ψυχήν τους; τὴν ἐλπίδα νὰ αὐξηνθῇ εἰς τὴν φαντασίαν τους; καὶ τὸ πῦρ τῆς θείας ἀγάπης νὰ ἀνάψῃ εἰς τὰς καρδίας τους τόσον πολλά; ὥστε ὁποῦ νὰ τρέχουν οἱ μακάριοι εἰς τὸ μαρτύριον; ὡσὰν τὰ πρόβατα εἰς τὴν σφαγήν; καὶ νὰ λογιάζουν τὰ βάσανα, ὡς ξεφαντώματα; τὰς φυλακὰς, ὡς παλάτια; τὰ δεσμὰ, ὡς χρυσᾶ στολίδια; τὰς ἀτιμίας διὰ τιμάς; τὰς θλίψεις διὰ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ἀναπαύσεις; τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ὡς δροσισμὸν καὶ ἀνάψυξιν; τὰ μαχαίρια διὰ παιγνίδια; καὶ τελευταῖον, τὸν σκληρότατον θάνατον διὰ ζωὴν αἰώνιον;

Καὶ ταῦτα πότε; ὅταν ὁ τοῦ Θεοῦ φόβος ἔλειψεν· ὅταν ἡ πίστις ἠσθένησεν· ὅταν ἡ ἐλπὶς ὠλιγώστευσε· πότε; ὅταν ἡ ἀρετὴ ἐξέλιπε, καὶ ἡ κακία ἐπερίσσευσεν· ὅταν ὁ νόμος ἠπράκτησε, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ἔμεινεν ἀργόν· πότε; ὅταν οἱ πᾶντες τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, « οὐ τὰ τοῦ Χριστοῦ ἕκαστος, καθὼς βοᾷ ὁ Ἀπόστολος (Φιλιπ. β'. 21)· καὶ ἁπλως, ὅταν ἡ ἀνομία ἐπληθύνθη, ἡ δὲ ἀγάπη ἐψύγη κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου· «διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν » (Ματθ. κδ'. 12).

Κατὰ ἀλήθειαν τοῦτο εἶναι ἕνα θαῦμα παρόμοιον ὡσὰν νὰ βλέπῃ τινὰς μέσα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ χειμῶνος, ἐαρινὰ ἄνθη, καὶ τριαντάφυλλα· μέσα εἰς τὴν βαθυτάτην νύκτα, ἡμέραν, καὶ ἥλιον· μέσα εἰς τὸ ψηλαφητὸν σκότος, φῶτα λαμπρότατα· ἐν τῷ καιρῷ τῆς αἰχμαλωσίας, νὰ βλέπῃ ἐλευθερίαν· καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς τωρινῆς ἀσθενείας, ὑπερφυσικὴν δύναμιν. Ὅθεν καὶ ἀναγκάζομαι νὰ εἰπῶ, ὅτι, αὕτη ἡ ἀλλοίωσις εἶναι βέβαια τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου· (Ψαλμ. ος'. 10.) οὗτος ὁ δάκτυλος, εἶναι τοῦ Θεοῦ. (Ἔξοδ. ἡ. 19.) αὕτη ἡ δύναμις, εἶναι θεία, ἥτις ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται (β'. Κορ. ιβ'. 9.).

Εἰδὲ καὶ ἐρωτᾷ τινὰς, διὰ ποῖα αἴτια εὐδόκησεν ὁ Θεὸς νὰ γίνωνται οὗτοι οἱ νέοι Μάρτυρες εἰς τοὺς τωρινοὺς καιρούς; Ἀποκρίνομαι, ὅτι διὰ πέντε τινά· ἀ. διὰ νὰ ἦναι ἀνακαινισμὸς ὅλης τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως· β'. διὰ νὰ μένουν ἀναπολόγητοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως οἱ ἀλλόπιστοι· γ'. διὰ νὰ ἦναι δόξα μὲν καὶ καύχημα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἔλεγχος δὲ καὶ καταισχύνη τῶν ἑτεροδόξων· δ'. διὰ νὰ ἦναι παράδειγμα ὑπομονῆς εἰς ὅλους τοὺς Ὀρθοδόξους Χριστιανοὺς ὁποῦ τυραννοῦνται ὑποκάτω εἰς τὸν βαρὺν ζυγὸν τῆς αἰχμαλωσίας· ε. δὲ καὶ τελευταῖον, διὰ νὰ ἦναι θάρρος, καὶ παρακίνησις εἰς τὸ νὰ μιμηθοῦν διὰ τοῦ ἔργου τὸ μαρτυρικόν τους τέλος, καὶ ὅλοι μὲν οἱ Χριστιανοὶ οἱ κατὰ περίστασιν εἰς τὸ μαρτυρῆσαι ἀναγκαζόμενοι· ἐξαιρέτως δὲ καὶ μάλιστα, ὅσοι ἔφθασαν νὰ ἀρνηθοῦν πρότερον τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν. Τὰ ὁποῖα ὡς ἀναγκαῖα, κάθε ἕνα θέλω ἀποδείξω εἰς τὸ παρὸν προοίμιον, καὶ ὑπομείνατε παρακαλῶ οἱ ἀναγινώσκοντες.

Καὶ ἀ. οἱ νέοι οὗτοι Μάρτυρες εἶναι ἀνακαινισμὸς ὅλης τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως. διὰ τί ὁ χρόνος, καὶ ὁ καιρὸς ἔχει φυσικὸν τοῦτο τὸ ἰδίωμα· τὰ μὲν νέα, καὶ καινούρια πράγματα νὰ τὰ κάμνῃ παλαιὰ, τὰ δὲ παλαιὰ νὰ τὰ ῥίπτῃ μὲ τὴν πολὴν του παράτασιν, εἰς ἕνα βυθὸν ἀπιστίας, καὶ ἀλησμονησίας, καὶ τοσοῦτον νὰ τὰ γηράσκῃ, καὶ νὰ τὰ ἀφανίζῃ, ὡσὰν νὰ μὴν ἔγιναν ὁλότελα· « τὸ παλαιούμενον, καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ » (Ἑβρ. ἡ. 13).

Τώρα, οἱ Χριστιανοὶ τοῦ παρόντος καιροῦ, ἀκούουσιν ἀπὸ τὰς Ἐκκλησιαστικὰς ἱστορίας τὰ μαρτύρια, καὶ βάσανα ὁποῦ ὑπέμειναν διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, οἱ Δημήτριοι, οἱ Γεώργιοι, οἱ Θεόδωροι, οἱ Ἰάκωβοι, καὶ ἁπλῶς ὅλοι οἱ γενναιότατοι παλαιοὶ Μάρτυρες, ὅσοι ἐστάθησαν ἀπὸ Χριστοῦ, ἕως τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου· καὶ ἀναγκάζονται μὲν νὰ πιστεύουν ταῦτα ὡς ἀληθῆ, κατὰ τὸ χρέος ὁποῦ ἔχουν τῆς ἁπλῆς πίστεως· ἥτις κατὰ τὸν Παῦλον, «εἶναι πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων»· (Ἑβρ. ιά. 1) ἡ παλαιότης ὅμως τοῦ χρόνου, καὶ ἡ τόση πολυκαιρία ὁποῦ ἀπὸ τότε ἕως τώρα ἐμεσολάβησε, δύναται ἴσως νὰ προξενήσῃ εἰς μερικοὺς, ἂν ὄχι ἀπιστίαν, ἀλλὰ τοὐλάχιστον μίαν ἀπορίαν, καὶ δισταγμόν. Πῶς δηλαδὴ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ὄντες φύσει ἀσθενεῖς καὶ δειλοὶ, ὑπέμειναν τόσα, καὶ τόσα φρικτὰ καὶ φοβερὰ κολαστήρια; Ἀλλ' οἱ νέοι οὗτοι μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ, παῤῥησιαζόμενοι εἰς τὸ θέατρον τοῦ Κόσμου, ἐκριζόνουσι μὲν ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν Χριστιανῶν πᾶσαν τοιαύτην ἀπορίαν καὶ δισταγμὸν, ἐμφυτεύουσι δὲ, καὶ ἀνακαινίζουσιν εἰς αὐτὰς τὴν πρὸς τοὺς παλαιοὺς Μάρτυρας ἀδίστακτον πίστιν. Καὶ καθὼς οἱ νέα τροφὴ ἐνδυναμόνει ὅλα ἐκεῖνα τὰ σώματα ὁποῦ εἶναι ἀδυνατισμένα ἀπὸ μίαν προλαβοῦσαν πεῖναν. Καθὼς ἡ νέα βροχὴ ἀναθάλλει τὰ δένδρα ἐκεῖνα ὁποῦ εἶναι ἐξηραμένα ἀπὸ τὴν δίψαν. Καθὼς ἡ δευτέρα ἀνάληψις τῶν πτερῶν ἀνακαινίζει τὸν γηράσαντα ἀετὸν « ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ νεότης σου· (Ψαλμ. ρβ'. 15.). Ἔτζη καὶ οἱ νεοφανεῖς οὗτοι Μάρτυρες ἐνδυναμόνουσιν ἐν ταυτῷ, καὶ ἀναθάλλουσι, καὶ ἀνακαινίζουσι τὴν ἀδυνατισμένην, τὴν μεμαραμμένην, καὶ τὴν γηραλαίαν πίστιν τῶν τωρινῶν Χριστιανῶν.

Διὰ τοῦτο οἱ τωρινοὶ Χριστιανοὶ δὲν ἀμφιβάλλουσι πλέον περὶ ἐκείνων· ἐπειδὴ ἐκεῖνα τὰ μαρτύρια ὁποῦ μὲ μόνην τὴν ἀκοὴν ἤκουον, ὅτι ὑπέμειναν οἱ παλαιοὶ Μάρτυρες, ταῦτα τὰ ἴδια βλέπουσι τώρα μὲ τοὺς ἰδίους τῶν ὀφθαλμοὺς, ὅτι τὰ ὑπομένουν οἱ νέοι οὗτοι τοῦ Χριστοῦ Μάρτυρες· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ, κατὰ τὴν κοινὴν παροιμίαν, τῶν ὠτίων πιστώτεροι. Τί λέγω, ὅτι βλέπουσι μόνον; πολλοὶ ἀπὸ τοὺς τωρινοὺς Χριστιανοὺς εἶχον φίλους ἔτι ζῶντας πολλοὺς ἀπὸ τοὺς νεοφανεῖς Μάρτυρας, καὶ συνέφαγον πολλάκις μὲ αὐτοὺς, καὶ συνέπιον, καὶ εἰς τὰ μαρτύρια αὐτῶν παρόντες εὑρέθησαν, καὶ τὰ Ἅγια αὐτῶν αἵματα, καὶ φορέματα πρὸς ἁγιασμόν τους διεμοιράσθησαν, καὶ μέχρι τοῦ νῦν ὡς φιλακτήρια ταῦτα βαστάζουσι, καὶ μὲ τὰς ἰδίας των χεῖρας τὰ τίμια λείψανα αὐτῶν ἐνταφίασαν· ὅθεν ἀπὸ τοὺς νέους τούτους μάρτυρας ἔλαβον πληροφορίαν ἀκριβῆ καὶ περὶ τῶν παλαιῶν μαρτύρων· ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, αὐτοὺς ἐκείνους τοὺς παλαιοὺς Μάρτυρας βλέπουσιν, ὅτι μαρτυροῦσι καὶ τώρα ὑποκάτω εἰς τὸ πρόσωπον τῶν νέων τούτων Μαρτύρων, καὶ ὅτι φαίνονται πάλιν εἰς τὸν Κόσμον δεύτεροι Γεώργιοι, δεύτεροι Δημήτριοι, νέοι Θεόδωροι, ὄχι μόνον διὰ τὴν ταυτότητα τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον διὰ τὴν ὁμοιότητα τῶν Μαρτυρίων.

Μὰ δὲν φθάνουσι μόνον ἕως ἐδῶ, ἀλλὰ πρὸς τούτοις ἀνακαινίζουσιν εἰς τὰς καρδίας τῶν τωρινῶν Χριστιανῶν οἱ νέοι οὗτοι μάρτυρες καὶ τὸ κήρυγμα τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων, καὶ πιστόνουσι τὸ θεῖον Εὐαγγέλιον, καὶ βεβαιόνουσι τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δηλαδὴ εἶναι υἱὸς ἀληθινὸς τοῦ Θεοῦ, Ὁμοούσιος μὲ τὸν Ἀναρχόν του Πατέρα, καὶ μὲ τὸ ζωοποιὸν αὐτοῦ Πνεῦμα, καὶ κηρύττουσι τὸ μέγα μυστήριον τῆς Ἁγίας Τριάδος· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ὅλην τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν τῶν Χριστιανῶν ἐπισφραγίζουσιν, ὄχι μόνον μὲ τὰ λόγια, ἀλλὰ μᾶλλον μὲ τὰ πάνδεινα κολαστήρια ὁποῦ ἔλαβον, καὶ μὲ αὐτὸ τὸ ἴδιον αἷμα, καὶ τὸν μαρτυρικόν τους θάνατον. Καὶ λοιπὸν καθὼς πάλαι ἡ ῥάβδος τοῦ Μωϋσέως οὖσα πρότερον ῥάβδος, ὕστερον ἔγινεν ὄφις· «καὶ ἔῤῥιψεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφις»· (Ἔξοδ. δ'. 2) τοιουτοτρόπως καὶ ἡ τοῦ Χριστοῦ πίστις, οὖσα πρότερον θερμοτάτη ἐν τοῖς χρόνοις τῶν Ἀποστόλων καὶ Μαρτύρων διὰ τὴν νεαρότητα, μετετράπη αὕτη ὕστερον εἰς χλιαρὰν ὀλιγοπιστίαν διὰ τὴν παλαιότητα. Ἀλλὰ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ἐποίησε τὸν Ὄφιν ἀπὸ τὸ τελευταῖον μέρος, ἤτοι ἀπὸ τὴν οὐρὰν, καὶ ὁ ὄφις ἔγινε ῥάβδος· « ἐκτείνας δὲ τὴν χεῖρα ἐπελάβετο τῆς κέρκου, καὶ ἐγένετο ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. » (αὐτόθ. 4.) ἔτζη καὶ ὁ Θεὸς οἰκονομήσας εἰς τούτους τοὺς τελευταίους καιροὺς, νὰ γένουν οἱ νέοι Μάρτυρες, δι' αὐτῶν ἀπέδειξε πάλιν θερμὴν, καὶ νεαρὰν τὴν κάτωθεν ἀφ' ἡμῶν ἕως αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ ἀναβαίνουσαν, δύο σχεδὸν χιλιάδων χρόνων πίστιν, καὶ ἐνταυτῷ συναπέδειξεν αὐτοὺς ἀνακαινισμὸν ὅλης ὅλης τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως· ὅπερ ἦν τὸ ἀ.

Δεύτερον κάμνουν οἱ νέοι οὗτοι Μάρτυρες ἀναπολογήτους τοὺς ἀλλοπίστους ἐν τῇ ἡμέ-

ρα τῆς Κρίσεως· διὰ τί καθὼς τὸ ὀλίγον προζύμι σμιγόμενον μὲ τὸ πολὺ ἄλευρον μεταδίδει τὴν ἐδικήν του δύναμιν εἰς αὐτό, καὶ γίνεται ὅλον ζύμη· τοιουτοτρόπως οἰκονόμησεν ὁ Θεὸς νὰ ἦναι ἐσμιγμένοι οἱ ὀλίγοι πιστοὶ μὲ τοὺς πολλοὺς ἀλλοπίστους, διὰ νὰ μεταδώσουν εἰς αὐτοὺς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ νὰ τοὺς φέρουν εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας· ἔτζη μᾶς τὸ βεβαιόνει ὁ θεῖος Χρυσόστομος « διὰ τοῦτο καὶ ἀνέμιξεν (ὁ Θεὸς » δηλαδὴ) τῷ πλήθει τοὺς αὐτῷ πιστεύον- » τας, ἵνα μεταδῶμεν ἀλλήλοις τῆς ἡμετέ- ρας συνέσεως· » (Ὁμίλ. μς'. εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον). Τοῦτο δὲ μάλιστα, καὶ ἐξαι- ρέτως οἰκονόμησε νὰ γένῃ μὲ τοὺς νεοφανεῖς τούτους Μάρτυρας· διὰ τί αὐτοὶ σχεδὸν ὅλοι γεννηθέντες, καὶ ἀνατραφέντες, ἀνά- μεσα εἰς τὰ πλήθη τῶν ἀλλοπίστων, τελευ- ταῖον, ἐνώπιον τῶν ἐδικῶν τους ἡγεμόνων, καὶ κριτῶν, μὲ μεγάλην ἀνδρείαν ἐκήρυξαν τὴν πίστιν τῶν Χριστιανῶν, ὅτι εἶναι ἁπλα- νὴς, καὶ ἀληθινὴ, καὶ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ὡμολόγησαν υἱὸν Θεοῦ, καὶ Θεὸν ἀληθινὸν, «καὶ σοφίαν καὶ λόγον τοῦ Θεοῦ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο». (Ἰωάν. ά. 2) Καὶ τὴν ὁμολογίαν τους ταύτην ἐβεβαίω- σαν, ὄχι μόνον μὲ τὴν χύσιν τοῦ ἰδίου αἵ- ματός τους, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον μὲ τὰ διάφορα θαύματα, τὰ ὁποῖα ἐνήργησε δι' αὐ- τῶν ὁ Θεὸς, τόσον ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Μαρ- τυρίου των, ὅσον καὶ μετὰ τὴν τοῦ Μαρ- τυρίου των τελείωσιν.

Ἀφίνω νὰ λέγω, ὅτι καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Μαρτύρων τούτων ἐλεήσαντες τὴν ἀπώλειαν τῶν ἀλλοπίστων, ἐπῆγαν ἐπὶ τούτου εἰς τὸ Μαρτύριον, καὶ ἐκήρυξαν εἰς αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν, διδάσκοντές τους νὰ ἀφήσουν τὸ σκότος, εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκονται, καὶ νὰ προστρέξουν εἰς τὸ φῶς τῆς τοῦ Χριστοῦ θεοσεβείας, καὶ πίστεως, ἵνα μὴ κατακριθῶ- σιν ἐν τῷ ἀσβέστῳ πυρὶ τῆς Κολάσεως.

Ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἄθλιοι τυφλωθέντες ἀπὸ τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τού- του, καὶ ἀπὸ τὰ πάθη, δὲν ἠμπόρεσαν νὰ ἀνοίξουν τοὺς νοεροὺς ὀφθαλμούς, καὶ νὰ ἰδοῦν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως· καθὼς λέγει ὁ Παῦλος· « ὁ Θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύ- » φλωσε τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων, εἰς τὸ » μὴ αὐγάσαι αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ » Εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ». (β'. Κορινθ. δ'. 4.) ὅθεν καὶ ἔχουν νὰ μείνουν ἀναπολόγητοι· ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· καθ' ὅτι καὶ τὸ κήρυγμα ἀκούσαντες τῶν νέων τούτων Μαρτύρων, καὶ τὰ τόσα, καὶ τόσα φοβερὰ μαρτύρια τούτων ἰδόντες, καὶ τὰ δι' αὐτῶν γινόμενα τοῦ Θεοῦ θαυμάσια, δὲν ἐπίστευσαν ὅμως, ἀλλὰ πάλιν ἔμειναν μὲ τὸ σκότος· « ἀπετύφλωσε γὰρ αὐτοὺς » ἡ κακία αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔγνωσαν μυστή- ρια Θεοῦ» (Σοφ. δ'. 2.).

Καὶ οἱ μὲν νέοι οὗτοι Μάρτυρες, ἔχουν τότε νὰ κατηγορήσουν, καὶ νὰ κατακρίνουν αὐτοὺς, καθὼς καὶ ὁ Μωϋσῆς ἔχει νὰ κατη- γορήσῃ τότε τοὺς Ἑβραίους· « ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωϋσῆς». (Ἰωάν. ε. 45) καὶ οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι ἔχουν νὰ κατα- κρίνουν τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. (Ματθ. ιθ'. 28.) ὁ δὲ Θεὸς ἔχει νὰ δικαιωθῇ ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ, κατὰ τὸν Δαβὶδ, καὶ νὰ νικήσῃ ἐν τῷ κρίνεσθαι διὰ τῶν Μαρ- τύρων του τούτων· καθὼς καὶ ἐν τῷ Εὐαγ- γελίῳ γέγραπται « ὅτι ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς» (Ματθ. ια. 19) καὶ τρόπον τινὰ μέλλει νὰ εἰπῇ καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐκεῖνα τὰ εὐαγγελικὰ λόγια· « εἰ » μὴ ἐλάλησα ὑμῖν διὰ τῶν Μαρτύρων » μου τούτων, ἁμαρτίαν οὐκ εἴχετε, νῦν » δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχετε περὶ τῆς ἁμαρ- » τίας ὑμῶν» (Ἰωάν. κ'. 22.).

Τρίτον οἱ νέοι οὗτοι Μάρτυρες εἶναι δόξα μὲν, καὶ καύχημα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλη- σίας, ἔλεγχος δὲ τῶν κακοδόξων· διὰ τί κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα δύσφημα ὁποῦ ἐξέρασαν οἱ ἀντίπαλοι κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τοῦτο ἀκόμη ἐπρόσθεσαν, ὀνειδίζοντες ὅτι

νέον Ἅγιον, ἡ Μάρτυρα δὲν ἀπόκτησεν. αἰσχυνέσθωσαν λοιπὸν αἰσχυνέσθωσαν αἰσχύ- νην αἰώνιον, καὶ ἐντραπήτωσαν, βλέποντες τώρα διὰ τοῦ παρόντος βιβλίου τὴν Ἀνατο- λικὴν Ἐκκλησίαν εὐθυνουμένην, καὶ πεπλη- θυσμένην ὄχι ἀπὸ ἕνα, ἢ δύω, ἢ τρεῖς νέους Μάρτυρας, ἀλλὰ ἀπὸ πλῆθος νέων Μαρτύ- ρων· (τοὺς γὰρ ἄλλους νέους Ὁσίους τε, καὶ Ἁγίους, τοὺς κατὰ διαφόρους καιροὺς, καὶ τόπους λάμψαντας εἰς τοὺς ὑστέρους χρό- νους ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀποσιω- πῶμεν, μὲ τὸ νὰ μὴν ἦναι τοῦτο οἰκεῖον τοῦ παρόντος σκοποῦ μας) οἵτινες δὲν εἶναι κα- τώτεροι ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς Μάρτυρας, οὔτε κατὰ τὴν πρὸς τοὺς τυράννους παῤῥησίαν, οὔτε κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως, οὔτε κατὰ τὰ μαρτύρια, οὔτε κατὰ τὰ σημεῖα καὶ θαύματα· ἀλλὰ κατὰ πάντα ταῦτα συ- νερίζονται μὲ ἐκείνους.

Ἐκεῖνοι διὰ τὴν πίστιν τῆς Ἁγίας Τριά- δος ἐμαρτύρησαν; καὶ οὗτοι ὁμοίως· ἐκεῖ- νοι διὰ τὸ ὄνομα, καὶ τὴν Θεότητα τοῦ Κυ- ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔχυσαν τὸ αἷμά τους; καὶ οὗτοι ὁμοίως· (ἵνα μὴ λέγω ὅτι, οὗτοι ἔχουσι τι περισσότερον ἀπὸ ἐκείνους· καθ' ὅτι ἐκεῖνοι μὲν ἠγωνίσθησαν κατὰ τῆς πολυθεΐας, καὶ εἰδωλολατρείας, ἥτις εἶναι μία προφανὴς ἀσέβεια, ὁποῦ δύσκολα ἠμπο- ρεῖ νὰ ἀπατήσῃ ἕνα λογικὸν νοῦν, οὗτοι δὲ ἠγωνίσθησαν κατὰ τῆς τῶν ἀλλοπίστων μονοπροσώπου μονοθεΐας, ἥτις εἶναι μία κε- κρυμμένη ἀσέβεια ὁποῦ εὐκόλως δύναται νὰ ἀπατήσῃ τὸν νοῦν.

Ὅθεν ἀγκαλὰ καὶ οὗτοι οἱ Μάρτυρες ἦναι νέοι κατὰ τοὺς χρόνους, ἀλλὰ κατὰ τὰ Μαρτύρια εἶναι παλαιοί· ἀγκαλὰ καὶ ἦναι ἔσχατοι κατὰ τὴν διαδοχὴν τοῦ γένους, ἀλλὰ κατὰ τοὺς στεφάνους εἶναι πρῶτοι· ὁ γὰρ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Κύριος τοῦ νοητοῦ ἀμπε- λῶνος τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἐκάλεσεν ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνά του, κατὰ τὴν τοῦ Εὐαγγελίου παραβολὴν (Ματθ. κ'. 1.) καὶ τοὺς παλαιοὺς, καὶ τοὺς νέους τούτους Μάρτυρας, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν πρώτων ἕως τῶν ἐσχάτων ἴσους αὐτοὺς ἐποίησε, μὲ τὸ νὰ δώσῃ εἰς ὅλους τὸ ἓν καὶ τὸ ἴσον δυ- νάριον· τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ στέφανος τοῦ Μαρ- τυρίου, καὶ ἡ ἀπόλαυσις τῆς οὐρανίου βασιλείας.

Ὥστε ὁποῦ τὴν εὐλογίαν ἐκείνην ὁποῦ ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν παλαιὸν Ἰσραὴλ, τὸ νὰ φάγωσι παλαιὰ, καὶ νέα γεννήματα « καὶ φάγεσθε παλαιὰ . . . . καὶ παλαιὰ ἐκ προ- » σώπου νέων ἐξοίσετε »· (Λευῖτ. κς'. 10.) καὶ τὴν εὐλογίαν ἐκείνην ὁποῦ ὑπόσχεται νὰ δώσῃ εἰς τὸν φοβούμενον αὐτὸν, τὸ νὰ ἴδῃ υἱοὺς, καὶ ἐγγόνους « Καὶ ἴδοις υἱοὺς τῶν υἱῶν σου »· (Ψαλμ. ρκή. 6.) αὐτὰς πνευμα- τικώτερον ἀπολαμβάνει τώρα ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία· διὰ τί ἐντρυφᾷ, καὶ τρέφεται νοητῶς, ὄχι μό- νον μὲ τὰ γεννήματα τῶν παλαιῶν της Μαρτύρων, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ καινούρια τῶν νέων της Ἀθλητῶν. Καὶ βλέπει γεννηθέντας ἐξ αὐτῆς πνευματικῶς, καὶ τοὺς πρώτους της υἱοὺς, τοὺς παλαιοὺς λέγω Μάρτυρας, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν της, ἤτοι τοὺς διαδό- χους ἐκείνους νέους της Ἀθλητάς· τῶν ὁποίων τὰ ἱερὰ λείψανα περιχαρῶς ἐναγκαλισαμένη, καὶ τὰ τούτων Ἅγια αἵματα νυμφικῶς στολισαμένη, ὡς περιπόρφυρα, καὶ μεσοπόρ- φυρα, καὶ βύσσινα, καὶ ὑακίνθινα, καὶ κόκ- κινα, καὶ διαφανῆ λακωνικὰ, καὶ χλιδῶ- νας, καὶ ἐμπλόκια, καὶ ἐνώτια, καὶ κοσύμ- βους, καὶ μηνίσκους, καὶ ψέλλια, καὶ δακτυλίους, καὶ περιδέξια, καὶ θέριστρα κατάκλιτα (Ἡσαΐ. γ'. 18.) καὶ κρίκους, καὶ κλοιοὺς, καὶ περιδέῤῥαια, καὶ ἱματι- σμοὺς ἐνδόξους, καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους λιθο- μαργαροχρύσους νυμφικοὺς Κόσμους, ὅσους ἀναφέρει ἡ θεία Γραφὴ· καυχᾶται εἰς αὐτὰ, καὶ καλλωπίζεται, καὶ δοξάζεται· καὶ διὰ τοὺς δύω ὁμοῦ υἱούς της, χαίρεται, ὡς καλὴ, καὶ φιλόπαις μήτηρ, χαρὰν δεδοξασμένην, καὶ ἀνεκλάλητον, φωνάζουσα ἀσματικῶς πρὸς τὸν νυμφίον της Χριστόν· « ἀκράδρυα

» νέα πρὸς παλαιὰ, ἀδελφιδέ μου ἐτήρησα» (Ἄσμα. ζ'. 13.)

Τοῦτο δὲ μάλιστα εἶναι, ὁποῦ αὐξάνει τὴν χαράν της, διὰ τί βλέπει, ὅτι ὅσον ὁ καιρὸς προβαίνει, τόσον αὐξάνουσιν εἰς πληθυσμὸν καὶ οὗτοι οἱ νέοι υἱοί της· (ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος (1) εἰς διάστημα ἐννέα μηνῶν, εἶδεν, ὅτι ἤνθησαν εἰς τὸν νοητόντης παράδεισον, ὡς ῥόδα ἐρυθρὰ, καὶ εὔοσμα, πέντε νέοι Μάρτυρες, ἐν διαφόροις τόποις ἀθλήσαντες). Καὶ ἐντεῦθεν βεβαιοῦται, πῶς αὐτὴ ἡ κατηγορουμένη ὡς στεῖρα, καὶ ἔρημος, ἔτεκεν ἀληθῶς τώρα ἑπτὰ, ὡς ἡ Ἄννα, καὶ πολλὰ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐγένοντο, οἱ νέοι λέγω αὐτῆς Ἅγιοί τε καὶ Μάρτυρες »· στεῖρα ἔτεκεν ἑπτὰ, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἠσθένησε » (ά. Βασιλ. 6'. 5.)· καὶ « πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον, »ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα » (Ἡσαΐ. νδ'. 1).

Μὰ τί λέγω μόνον ὅτι ἔτεκεν; αὐτὴ καὶ μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος ἔχει νὰ τίκτῃ τοιούτους νέους υἱοὺς, καὶ Μάρτυρας, καὶ ἡ γενεὰ αὕτη τῶν νέων Ἁγίων της, βέβαια βεβαιότατα δὲν θέλει λείψει ἀπὸ αὐτὴν ποτέ. « Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται»· (Ματθ. κδ'. 34.) καὶ τὸ αἴτιον εἶναι προφανές· διὰ τί ἂν ὁ Νυμφίος τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας Χριστὸς, ζῇ, καὶ εὑρίσκεται πάντοτε, μὲ τὴν νύμφην του ἑνωμένος πνευματικῶς, καθὼς ὑπέσχετο « ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμὶ πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος ». (Ματθ. κή. 20.) Ἂν ὁ νυμφαγωγός της τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον μένῃ μὲ αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα « Καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μένῃ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα»· (Ἰάν. ιδ'. 16.). Τὶς ἔπειτα ἀμφιβάλλει, ὅτι ἀκολούθως μέλλουν νὰ γεννῶνται εἰς αὐτὴν καὶ τέκνα τοιαῦτα πνευματικῶς ἕως τοῦ αἰῶνος;

Καὶ λοιπὸν ἀνίσως οἱ νέοι οὗτοι Μάρτυρες ἦναι ὁμολογουμένως, καὶ ἀληθῶς Ἅγιοι, καὶ εὐηρέστησαν τῷ Θεῷ, καὶ ἐδοξάσθησαν ὑπ' αὐτοῦ, διὰ τῶν θαυμάτων τῆς θείας χάριτος· καὶ μάλιστα διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Θείου φωτός. Οὗτοι δὲ εἶναι τέκνα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, τὰ δόγματα ταύτης κατέχοντες. Τώρα ἂς ἔλθουν καὶ τὰ μικρὰ παιδάρια νὰ κάμουν τὸ συμπέρασμα, καὶ νὰ εἰποῦν, ὅτι καθὼς αὐτοὶ εἶναι Ἅγιοι, καὶ εὐάρεστοι τῷ Θεῷ, ἔτζη καὶ ἡ πνευματικῶς γεννήσασα αὐτοὺς Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἑπομένως εἶναι Ἁγία, καὶ εὐάρεστος τῷ Θεῷ, καὶ ταμιοῦχος τῆς θείας χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· συνεπομένως δὲ καὶ τὰ δόγματα αὐτῆς εἶναι ὀρθόδοξα καὶ εὐσεβέστατα· οἷοι γὰρ οἱ υἱοὶ, τοιαύτη καὶ ἡ μήτηρ· καὶ οἷος ὁ καρπὸς, τοιοῦτον καὶ τὸ δένδρον· καὶ οἷα τὰ αἰτιατὰ, τοιαῦτα καὶ τὰ αἴτια· ἵνα μὴ λέγω, ὅτι καὶ πολλῷ μᾶλλον τοιαῦτα, κατὰ τοὺς μεταφυσικούς,

Τέταρτον, οἱ νέοι οὗτοι Μάρτυρες, εἶναι παράδειγμα ὑπομονῆς εἰς ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους ὁποῦ τυραννοῦνται ὑποκάτω εἰς τὸν ζυγὸν τῆς αἰχμαλωσίας. Καὶ ἐγὼ ἰδοῦ πλέον δὲν ὁμιλῶ, ἀλλὰ ἂς ἔλθουν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι Μάρτυρες νὰ ὁμιλήσουν, ὡς ἐκ προσώπου ἐδικοῦ των ζωντανώτερα εἰς τοὺς Χριστιανούς. Τί λοιπὸν τοὺς λέγουν αὐτοί; Ἀδελφοί μας Χριστιανοί. Ἀδελφοί μας ἀγαπητοί, καὶ παμπόθητοι· ὁ λαὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ ἐκλεκτὸς, καὶ περιούσιος, λάβετε παράδειγμα ὑπομονῆς τῶν θλίψεων ὁποῦ δοκιμάζετε, ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς συναδελφούς σας· ἡμεῖς διὰ νὰ ὑπομείνωμεν ἀνδρείως διὰ τὸν Χριστὸν τὰ παρὰ τῶν ἀλλοπίστων διάφορα μαρτύρια, ἐκληρονομήσαμεν μίαν Βασιλείαν αἰώνιον, καὶ ἐσυναριθμήθημεν μὲ τοὺς παλαιοὺς, καὶ Ἁγίους Μάρτυρας· καὶ ἐσεῖς ἂν ὑπομένετε μετὰ εὐχαριστίας, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, τοὺς δαρμοὺς, τὰς φυλακὰς, τὰς ἀλύσεις, τὰς ἀγκαρείας, τὰς ζημίας, τὰ ἀνυπόφορα δοσίματα, καὶ τὰ ἄλλα βάσανα ὁποῦ σᾶς κάμνουν οἱ νῦν κρατοῦντες, βέβαια ὡς Μάρτυρες τῇ προαιρέσει λογίζεσθε κοντὰ εἰς τὸν Θεόν· ἐπειδὴ, καθὼς λέγει ὁ Θεῖος Χρυσόστομος « τὸ Μαρτύριον οὐ τῇ ἀποβάσει » κρίνεται μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ προθέσει· » οὐκ ἐπειδὰν ἀποτμηθῇ ὁ Μάρτυς, τότε γί» νεται Μάρτυς, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἂν τὴν πρό. » θεσιν ἐπιδείξηται Μάρτυς ἐστί, κἂν μὴ » πάθῃ τὰ μαρτύρια»· (Ἑρμην. εἰς τὸν μέ. Ψαλμ.). Καὶ πάλιν ὁ αὐτός· « φέρε τοίνυν » τὰ συμπίπτοντα γενναίως, τοῦτο γάρ σοι » Μαρτύριόν ἐστιν»· (Ἑρμην. εἰς τὸν ρκζ'. Ψαλμ.). Ὅθεν καὶ ὡς τῇ προαιρέσει Μάρτυρες λογιζόμενοι, μετὰ θάνατον μέλλετε νὰ συναριθμηθῆτε μὲ ἡμᾶς, καὶ νὰ κατοικήσετε εἰς τόπον φωτεινὸν καὶ πλατύτατον, εἰς τόπον χαρᾶς καὶ ἀναπαύσεως.

Θέλετε νὰ πληροφορηθῆτε, πῶς εἶναι τοῦτο ἀληθινόν; ἀναγνώσετε τὸν βίον τοῦ ὁσίου Ἀκακίου τοῦ νέου τοῦ ἐν τῷ Καυσοκαλυβίῳ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἀσκήσαντος, (1) καὶ θέλετε εὕρετε ἐκεῖ, ὅτι ὁ Ὅσιος αὐτὸς ἠξιώθη ποτὲ μιᾶς τοιαύτης ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεως, ἤγουν, ὑψώθη ὁ νοῦς του εἰς τὰ οὐράνια, καὶ ἐκεῖ εἶδεν ἕνα τόπον, ὡσὰν ἕνα κάμπον πολλὰ εὐρύχωρον, ὡραιότατον, καὶ φωτεινότατον, γεμάτον ἀπὸ παλάτια μεγάλα, καὶ περικαλλέστατα, ἔρημα ὅμως ἀπὸ ἐγκατοίκους, ἐπειδὴ εἰς αὐτὰ τινὰς δὲν ἐφαίνετο, οὔτε Ἄγγελος, οὔτε ἄνθρωπος· ταῦτα θεωρῶν ἠπόρει εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ ἐθαύμαζε, πῶς τὰ τόσον ὡραῖα παλάτια, καὶ ὁ τόσον εὐρύχωρος, καὶ εὔμορφος τόπος, δὲν ἔχουν κἀνένα ἐγκάτοικον; ὅθεν ἠρώτησε περὶ τούτου τὸν Ἄγγελον ὁποῦ τὸν ὡδήγει· ὁ δὲ ἀπεκρίθη. Ἀκάκιε, ὁ τόπος αὐτὸς, καὶ τὰ παλάτια ταῦτα εἶναι ἑτοιμασμένα, διὰ νὰ κατοικήσουν εἰς αὐτὰ μετὰ τὸν θάνατον καὶ τὴν κοινὴν ἀνάστασιν, ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ Χριστιανοί, ὁποῦ διὰ τὴν πίστιν, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ πληρόνουσι δοσίματα εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς, καὶ μετὰ εὐχαριστίας ὑπομένουν τὰ κακὰ, καὶ τὰς θλίψεις ὁποῦ τοὺς προξενοῦν· ὅθεν καλότυχοι εἶναι ἐκεῖνοι ὁποῦ δίδουν τὰ τοιαῦτα ἀγώγγυστα. Ὦ χαρὰ, ὦ παρηγορία, ὦ ἀναψυχὴ τῶν τωρινῶν Χριστιανῶν!

Αὐτὸς λοιπὸν ὁ οὐράνιος τόπος ὁποῦ σᾶς προσμένει, ἂς ἐντυπωθῇ καλὰ εἰς τὴν φαντασίαν σας ἀδελφοί· αὐτὰ τὰ ὡραῖα παλάτια ἂς μὴ λείπουν ποτὲ ἀπὸ τὴν ἐνθύμησίν σας, διὰ νὰ σᾶς παρηγοροῦν μὲ τὴν ἐλπίδα των, εἰς τὰς θλίψεις, καὶ βάσανα ὁποῦ δοκιμάζετε· διὰ τί καὶ ἡμᾶς ἄλλο πρᾶγμα δὲν μᾶς ἐθέρμανε τόσον, διὰ νὰ ὑπομείνωμεν τὰ μαρτύρια, ὅσον ἡ ἐλπὶς τῆς ἀπολαύσεως τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν· ἀκόμη ὀλίγον ὑπομείνατε ἀδελφοί, καὶ ἔρχεται ὁ τοὺς κοπιῶντας ἀναπαύων γλυκύτατος Ἰησοῦς Χριστὸς, διὰ νὰ σᾶς παραλάβῃ μαζή του, καὶ νὰ σᾶς ἀναπαύσῃ αἰώνια εἰς τὸν ῥηθέντα τόπον τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀναπαύσεως, ὁποῦ σᾶς ἔχει ἑτοιμασμένον, καθὼς ὑπόσχεται μόνος του « ἐὰν πορευθῶ, καὶ ἑτοιμάσω ὑμῖν τόπον, πάλιν ἔρχομαι, καὶ παραλείψωμαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτὸν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, καὶ ὑμεῖς ἦτε » (Ἰωάν. ιδ'. 3.)· διότι δὲν εἶναι ἄδικος νὰ ἀλησμονήσῃ τοὺς κόπους καὶ μόχθους ὁποῦ ὑποφέρετε διὰ τὸ ὄνομά του, ἀλλὰ μόνον μακροθυμεῖ διὰ νὰ σᾶς δοκιμάσῃ, ἂν ἔχετε ὑπομονὴν, καὶ ἀγάπην εἰς αὐτόν· « οὐ γὰρ ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης » (Ἑβρ. ς'. 10.).

Ὅθεν ἐπειδὴ καὶ ὁ Κύριος τῆς ἐπαγγελίας δὲν ἀργοπορεῖ νὰ ἔλθῃ, (Β'. Πέτρ. γ'. 19)· «ἀλλ' ὅσον ὁ ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονιεῖ» (Ἀββακ. β'. 4)· «διὰ τοῦτο χρείαν ἔχετε ὑπομονῆς, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες, κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν» (Ἑβρ. ι. 36)· διὰ τί κατὰ ἀλήθειαν ἐν-

(1) Τὸ αψιδ'. δηλαδή.

(1) Διὰ τοῦτο ἐγράφθη εἰς τὸ τέλος τῆς Βίβλου ὁ βίος τοῦ Ὁσίου Ἀκακίου, καὶ ἀναγνώσατε αὐτὸν, διὰ νὰ ἰδῆτε καὶ τὴν ὀπτασίαν ταύτην, καὶ τὴν ὑπεράνθρωπον Πολιτείαν του, καὶ τοὺς τρεῖς Ὁσιομάρτυρας ὁποῦ ἔκαμε.

τροπὴ μεγάλη εἶναι, οἱ μὲν τῶν ἐξωτερικῶν ἀγώνων ἀθληταί, καὶ παλαισταὶ νὰ ἀγωνίζωνται μέχρις αἵματος, διὰ νὰ λάβουν μετὰ τὴν νίκην ἕνα στέφανον φθαρτὸν ἀπὸ δάφνην, ἢ μυρσινιάν, ἢ ἀγριοελαίαν, ἢ κουκουναρίαν, ἢ ἄλλο τί φυτόν· ἐσεῖς δὲ οἱ Χριστιανοὶ ὁποῦ ἔχετε νὰ λάβετε Στεφάνους ἀφθάρτους καὶ οὐρανίους, καὶ νὰ κατοικήσετε καντοτεινὰ εἰς οὐράνια παλάτια, νὰ μὴ δείχνετε ὀλίγην ὑπομονὴν εἰς τὰ δεινὰ ὁποῦ πάσχετε; ἐκεῖνοι μὲν « οὖν ἵνα φθαρ- » τὸν Στέφανον λάβωσιν, ὑμεῖς δὲ ἄφθαρ- » τον» · (ά. Κορινθ. θ'. 35.)

Ἔπειτα σᾶς λέγομεν καὶ τὸ ἐναντίον, ὅτι ἂν ἡμεῖς ἠθέλαμεν χάσῃ τὴν ὑπομονὴν εἰς τὰ μαρτύρια ὁποῦ ἐλάβομεν· ἀλλοίμονον εἰς ἡμᾶς· βέβαια ἠθέλαμεν χάσῃ ἐνταυτῷ καὶ τὴν πίστιν μας, καὶ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, καὶ ἠθέλαμεν καταδικασθῆ εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν. Καὶ ἐσεῖς παρόμοια· ἐὰν δὲν ὑπομένετε τὰ κακὰ ὁποῦ πάσχετε διὰ τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ χάσετε τὴν ὑπομονὴν, ἀλλοίμονον εἰς ἐσᾶς· διὰ τί θέλετε χάσῃ καὶ τὴν πίστιν σας, καὶ τὸν Θεὸν, καὶ τὴν Βασιλείαν του, καὶ θέλετε κληρονομήσει τὴν ἀτελεύτητον κόλασιν· ὅθεν γράφει τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ τοῦ Σειρὰχ « οὐαὶ τοῖς ἀπο- λωλεκόσι τὴν ὑπομονήν » (ϛ'. 15.).

Ἐπειδὴ σᾶς πληροφοροῦμεν ἀδελφοί, ὅτι διὰ ἄλλο τέλος δὲν σᾶς παιδεύουν μὲ τὰ βαρέα δοσίματα, καὶ μὲ τὰ ἄλλα κακὰ, πάρεξ διὰ νὰ βαρεθῆτε νὰ χάσετε τὴν ὑπο- μονὴν, καὶ ἔτζη νὰ ἀρνηθῆτε τὴν πίστιν σας, καὶ νὰ δεχθῆτε τὴν ἰδικήν των θρησκείαν· ὅθεν καὶ ἐσεῖς τὸν σκοπὸν αὐτῶν ἠξεύροντες φυλαχθῆτε ἀγαπητοὶ ἀδελφοί μας, φυλαχθῆτε, διὰ ἀγάπην Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν σωτη- ρίαν τῶν ψυχῶν σας, νὰ μὴ σᾶς κλέψουν τὸν θησαυρὸν τῆς Ἁγίας σας πίστεως, τῆς ὁποίας ὅλος ὁ Κόσμος μὲ ὅλας του τὰς δόξας, καὶ ἀναπαύσεις, καὶ τὰ βασίλεια, δὲν εἶναι ἀντάξιος.

Ἐνθυμηθῆτε πῶς ὁ δεσπότης μας Χριστὸς ὁποῦ σᾶς ἔβαλεν ὡσὰν τὰ πρόβατα ἀνάμεσα εἰς τὰ ἀνήμερα θηρία, σᾶς ἔδωκε τοιαύτην παραγγελίαν, νὰ ἦσθε φρόνιμοι ὡσὰν τὸ ὀφί- δι· « ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν » μέσῳ λύκων, γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ » ὄφεις» · (Ματθ. ἰ. 16.) καὶ διὰ τί τοῦτο; ἐπει- δὴ καθὼς τὸ ὀφίδι περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ μέλη του ἀγωνίζεται νὰ κρύψῃ, καὶ νὰ φυ- λάξῃ τὴν κεφαλήν του, διὰ νὰ μὴ κτυπηθῇ, ἔτζη καὶ ἐσεῖς ἀδελφοὶ χρεωστεῖτε νὰ προ- τιμᾶτε καλλίτερα νὰ χάσετε ὅλα σας τὰ ὑπάρχοντα, καὶ νὰ περιπατῆτε πτωχοὶ καὶ ζητοῦλοι· καλλίτερα νὰ στερηθῆτε τὴν τι- μήν σας· καλλίτερα νὰ χάσετε καὶ αὐτὴν τὴν ἰδίαν ζωήν σας, παρὰ νὰ προδώσετε κἂν παραμικρὸν τὴν ἁγιωτάτην καὶ οὐράνιον πίστιν σας, καὶ νὰ ἀρνηθῆτε τὸ γλυκύτατον ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ μας· ὅστις μόνος εἶναι ἡ κεφαλὴ, καὶ ἡ δόξα, καὶ ὅλη ἡ σωτηρία μας καὶ εἰς τούτην τὴν ζωὴν, καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν.

Διὰ νὰ ἔχετε ὅμως στερεότητα εἰς τὴν πίστιν, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχετε καὶ ζωὴν χρι- στιανικὴν ἀκόλουθον τῆς τοιαύτης πίστεως· ἤγουν συντροφευμένην μὲ καλὰ ἔργα· διὰ τί καθὼς ἡ ὀρθὴ, καὶ Ἁγία πίστις γεννᾷ, καὶ στερεόνει τὴν ὀρθὴν, καὶ ἁγίαν ζωήν· ἔτζη ἀντιστρόφως καὶ ἡ ἁγία ζωὴ γεννᾷ, καὶ στε- ρεόνει τὴν Ἁγίαν πίστιν· καὶ ἕνα τοῦ ἄλλου εἶναι συστατικὸν, κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστο- μον· καὶ βλέπομεν μὲ τὸ ἔργον, ὅτι ὅσοι ἀρ- νοῦνται τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἢ πίπτουν εἰς δόγματα πονηρὰ, οὗτοι εἶναι πρότερον διεφθαρμένοι ἀπὸ μίαν ζωὴν πονηρὰν, ἐμπα- θῆ, καὶ διεστραμμένην, ἐὰν τοιαύτην Χρι- στιανικὴν ζωὴν ἔχετε, ὄχι μόνον ἐσεῖς θέλε- τε φυλάξει τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ὄχι μόνον ἐσεῖς δὲν θέλετε γένῃ αἴτιοι νὰ βλασφημοῦν οἱ ἀσεβεῖς τὸ Ἅγιον ὄνομα, καὶ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· διὰ τὸ ὁποῖον παραπονούμενος ὁ Θεὸς λέγει « δι' ὑμᾶς διὰ παντὸς τὸ ὄνο- » μά μου βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν» · » (Ἡσαΐ. νϛ'. 3) ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀλλοπίστους

θέλετε παρακινήσει νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς αὐτὴν, βλέποντες τὸ φῶς τῶν καλῶν ἔρ- γων σας, ὡς εἶπεν ὁ Κύριος· « οὕτω λαμ- » ψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀν- » θρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, » καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν » τοῖς οὐρανοῖς» · (Ματθ. ἑ. 16.) καὶ πρὸς τούτοις θέλετε τοὺς ἀναγκάζει νὰ σᾶς ἐπαι- νοῦν καὶ νὰ λέγουν· ἀληθῶς ὁ λαὸς οὗτος τῶν Χριστιανῶν, εἶναι εὐλογημένος ἀπὸ τὸν Θεόν· « πᾶς ὁ ὁρῶν αὐτοὺς, ἐπιγνώσεται αὐτοὺς, ὅτι οὗτοί εἰσι σπέρμα εὐλογημένον ὑπὸ Θεοῦ» · (Ἡσαΐ. ξά. 9).

Ἐνθυμηθῆτε ἀδελφοὶ ἐκεῖνο ὁποῦ λέγει ὁ Μακάριος Παῦλος, ὅτι εἰς ἡμᾶς τοὺς Χρι- στιανοὺς ἐδόθη χάρισμα, ὄχι μόνον τὸ νὰ πιστεύωμεν εἰς τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ πάσχωμεν διὰ τὸν Χριστόν· « ἡμῖν ἐχα- ρίσθη οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ πάσχειν» · (Φιλιππισ. ά. 29). Βλέπετε ἀγαπητοὶ πῶς οἱ δαρμοὶ, ἡ φυλακαῖς, τὰ κούτζουρα, ἡ ἀλυσίδες, ἡ ζημίαις, ἡ ἀτιμίαις, ἡ καταδρομαῖς, οἱ διωγμοὶ, ἡ ἐξορίαις, ἡ διαρπαγαῖς τῶν ὑ- παρχόντων, καὶ ὅλα τὰ ἄλλα βαρέα κακὰ ὁποῦ πάσχετε, ὄχι διὰ κἀμμίαν κακίαν σας, ἀλλὰ διὰ μόνην τὴν πίστιν, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ· βλέπετε λέγω, πῶς ταῦτα εἶ- ναι χαρίσματα θεῖκά; πῶς εἶναι δωρεαῖς, καὶ ἀξιώματα οὐράνια; διὰ τί αὐτὰ σᾶς κάμνουν νὰ ἀπέχετε ἀπὸ κάθε εἶδος κακίας· διὰ τί αὐτὰ σᾶς καθαρίζουν, καὶ σᾶς λαμ- πρύνουν, καθὼς τὸ πῦρ λαμπρύνει καὶ κα- θαρίζει τὸ χρυσάφι, « ὡς χρυσὸν ἐν χω- νευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς» · (Σοφ. γ'. 6) διὰ τί αὐτὰ σᾶς ἀποδεικνύουν πῶς εἶσθε υἱοί, καὶ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀληθινοί, καὶ ὄχι ψευδεῖς· γνήσιοι, καὶ ὄχι νόθοι « εἰ » παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσ- » φέρεται ὁ Θεός· τίς γὰρ ἐστὶν υἱὸς, ὃν » οὐ παιδεύει πατήρ»; (Ἑβρ. ιϛ'. 9) καὶ ἁπλῶς, διὰ τί τὰ τοιαῦτα πάθη σᾶς κά- μνουν νὰ συνδοξασθῆτε μὲ τὸν Χριστὸν καὶ διὰ τὸν Χριστὸν, « εἴγε συμπάσχωμεν » ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν» · (Ῥωμ. ἡ. 17) καὶ σᾶς προξενοῦν ἐκεῖνα τὰ οὐράνια ἀγαθὰ, « ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὖς οὐκ » ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ » ἀνέβη» · (ά. Κορινθ. ά. 9)»

Ὅθεν ὡς φρόνιμοι, περισσότερον πρέπει νὰ προτιμᾶτε τὸ νὰ πάσχετε μὲ τὸν Χριστὸν, καὶ διὰ τὸν Χριστὸν, παρὰ τὸ νὰ τρυφᾶτε μὲ τοὺς ἄλλους, καὶ νὰ ξεφαντώνετε. « τὸ μετὰ Χριστοῦ πάσχειν, καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ, τοῦ με- τὰ τῶν ἄλλων τρυφᾶν αἱρετώτερον» · λέγει ὁ Θεολόγος Γρηγόριος· (Λόγ. εἰς τὸ Πάσχα) νὰ εἰποῦμεν καὶ μεγαλίτερον; καλλίτερα πρέπει νὰ ἀγαπᾶτε, τὸ νὰ παιδεύεσθε διὰ τὸν γλυκύτατον Ἰησοῦν Χριστὸν, παρὰ τὸ νὰ ἀνασταίνεται νεκροὺς, καὶ νὰ κάμνετε θαύματα· διὰ τί ἐκεῖνο ἀπὸ τοῦτο εἶναι θαυ- μασιότερον, κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστομον « καὶ γάρ ἐστιν ὄντως (τὸ πάσχειν ὑπὲρ » Χριστοῦ) τοὺς νεκροὺς ἀνιστᾶν, καὶ σή- » μεῖα ποιεῖν πολλῷ θαυμαστότερον». Διὰ τί ἐκεῖ μὲν εἰς τὰ θαύματα χρεῶσται γίνονται οἱ θαυματουργοῦντες εἰς τὸν Χριστὸν, ὅστις τοὺς ἔδωκε τὴν τοῦ θαυματουργεῖν δύναμιν, ἐδῶ δὲ εἰς τὰ παθήματα χρεώστης γίνεται ὁ Χριστὸς εἰς τοὺς δι' αὐτὸν πάσχοντας « ἐκεῖ μὲν ὀφειλέτης εἰμὶ, ἐνταῦθα δὲ ὀφει- λέτην ἔχω Χριστόν» · διὰ τοῦτο καὶ ὁ Παῦλος περισσότερον ἐκαυχᾶτο εἰς τὸν σταυρὸν καὶ εἰς τὰς ἀσθενείας, ἤτοι εἰς τὰς θλίψεις, καὶ πάθη ὁποῦ ὑπέμεινε διὰ τὸν Χριστὸν, παρὰ εἰς τὰς ἀποκαλύψεις, καὶ εἰς τὰ θαύματα ὁποῦ ἔκαμνεν «ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι, εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Γαλ. ϛ'. 14.). Καὶ «ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου» (ϛ'. Κορ. ιθ'. 9.).

Τέλος πάντων λέγομεν εἰς ἐσᾶς τοὺς αἰχ- μαλωτισμένους ἀδελφούς μας, ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς εἶσθε ἀναπολόγητοι, καὶ πρόφασιν κἀμ- μίαν δὲν ἔχετε νὰ εἰπῆτε, ὅτι τάχα εἰς τοὺς καιρούς σας δὲν εἴδετε ἄλλα παραδείγματα

ὑπομονῆς, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐσεῖς δὲν ὑπομένετε τὰς τυραννίας τῶν κρατούντων· ἰδοὺ ὁποῦ ἡμεῖς μὲν ὑπεμείναμεν αὐτὰς ἕως εἰς τὸν ἴδιον θάνατον· ἐσεῖς δὲ ἀκόμη δὲν ἐφθάσετε εἰς τοῦτον τὸν βαθμὸν τῆς ὑπομονῆς. « Οὔπω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς » τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι» (Ἑβρ. ιβ΄. 4.) Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἔχετε ὑπομονὴν εἰς ὅλας τὰς θλίψεις ὁποῦ δοκιμάζετε· καὶ ὑπομονὴν ὄχι ἀτελῆ, καὶ κολοβὴν, ἀλλὰ σώαν καὶ μὲ ὅλην τὴν τελειότητα· « ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω» (Ἰακώβ. ά. 4.) ἤγουν δὲν φθάνει μόνον νὰ ὑπομένετε τὰ κακὰ ἁπλῶς, ἀλλὰ νὰ τὰ ὑπομένετε χωρὶς κἀμμίαν γογγύσμὸν, χωρὶς κἀμμίαν βλασφημίαν μετὰ χαρᾶς, καὶ εὐχαριστίας. « Πᾶσαν φησὶ χα- » ρὰν ἡγήσασθε, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε » ποικίλοις· ἐὰν οὕτως ὑπομένετε ἀληθῶς » μακάριοι ἐστὲ, μακάριος ἀνὴρ, ὡς ὑπομέ- » νει πειρασμὸν» (αὐτόθ. 12.) μὲ τοιαύτην ὑπομονὴν ἔχετε νὰ κερδήσετε τὰς ψυχάς σας· « ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς » ψυχὰς ὑμῶν» (Λουκ. κά. 19.) καὶ ἔτζη ὑπομένοντες μέχρι τέλους βεβαιότατα, βεβαιότατα θέλετε σωθῆ. « Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται» (Ματθ. κδ΄. 13.).

Πέμπτον δὲ καὶ τελευταῖον· οἱ νέοι οὗτοι Μάρτυρες εἶναι θάρρος καὶ παρακίνησις, εἰς τὸ νὰ τοὺς μιμοῦνται διὰ τοῦ ἔργου καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι χριστιανοὶ, ἐξαιρέτως δὲ, οἱ πρότερον ἀρνηθέντες τὸν Χριστὸν, καὶ ἐδῶ πάλιν ἂς ἔλθουν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι μάρτυρες, διὰ νὰ τὸ ἀποδείξουν ὡς ἐκ προσώπου των, λέγοντες· « τιμὴ Μάρτυρος, μίμησις Μάρ- τυρος», λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος· ὅθεν ἂν ἐσεῖς ἀδελφοὶ, τιμᾶτε ἡμᾶς ὡς νέους Μάρ- τυρας τοῦ Χριστοῦ· ἂν ἐσεῖς μᾶς ἐπαινῆτε, καὶ ὡς Ἁγίους μᾶς δοξολογῆτε μὲ ἐγκώμια καὶ τροπάρια, καὶ μὲ ἱερὰς Ἀκολουθίας, διὰ τί ὑπεμείναμεν γενναίως τόσα μαρτύρια, καὶ ἐχύσαμεν τὸ αἷμά μας διὰ τὴν πίστιν, καὶ ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, σᾶς εὐχαριστοῦ- μεν, καὶ διὰ τοῦτο θέλομεν πρεσβεύει πάν- τοτε πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τὴν σωτηρίαν σας. Ἡ πλέον ὅμως εὐάρεστος, καὶ μεγαλιτέρα τιμὴ ὁποῦ ἠμπορεῖτε νὰ προσφέρετε εἰς ἡμᾶς εἶναι, τὸ νὰ μᾶς μιμηθῆτε μὲ τὸ ἔργον, καὶ νὰ ὑπομείνετε καὶ ἐσεῖς μαρτύριον, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ὅταν ἤθελε τὸ καλέσῃ ὁ καιρὸς, καὶ ἡ χρεία· « τιμὴ μάρτυρος, μί- μησις, Μάρτυρος ». Καὶ λοιπὸν ἐὰν κἀμ- μίαν φορὰν τύχῃ νὰ σᾶς φθονήσουν οἱ ἀλλό- πιστοι, ἢ νὰ σᾶς συκοφαντήσουν, ἢ νὰ σᾶς βιάσουν, ἢ μὲ ἄλλον οἷον δήτινα τρόπον νὰ σᾶς παρακινήσουν νὰ ἀρνηθῆτε τὸν Χριστὸν, καὶ νὰ δεχθῆτε τὴν ἐδικήν των θρησκείαν, φυλαχθῆτε ἀδελφοὶ γλυκύτατοι διὰ ἀγάπην Χριστοῦ, ὅστις σᾶς ἐξαγόρασε μὲ τὸ ἴδιόν του αἷμα· φυλαχθῆτε διὰ τὴν πολύτιμον σωτη- ρίαν τῶν ψυχῶν σας· (τριπλασιάζομεν τὴν φωνὴν) φυλαχθῆτε νὰ μὴν ἀρνηθῆτε τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν σας, καὶ νὰ ὁμολογήσετε τὴν ἐκείνων θρησκείαν· μὴ τυφλωθῆτε τό- σον, ὁποῦ νὰ προτιμήσετε τὸ σκότος ἀπὸ τὸ φῶς· τὸ ψεῦδος ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, τὸ χαλκοῦν καὶ κάλπικον νόμισμα ἀπὸ τὸ κα- θαρὸν καὶ δοκιμασμένον μάλαγμα· τὸ γυαλὶ καὶ ἄτιμον χαλῆκι ἀπὸ τὸ ἀτίμητον πετρά- δι· μὲ ἕνα λόγον, τὸν ᾅδην ἀπὸ τὸν οὐρα- νὸν, καὶ τὴν κόλασιν ἀπὸ τὸν Παράδεισον· μὴ τὸ καταδεχθῆτε ποτὲ μὴ, νὰ ἀφήσετε τὴν ἁγιωτάτην πίστιν σας, ἥτις κάμνει ἐκείνους ὁποῦ τὴν πιστεύουν ἀπὸ ἀνθρώπους Ἀγγέλους· ἀπὸ ἐπιγείους, οὐρανίους· ἀπὸ ὑλικοὺς υἱοὺς Θεοῦ κατὰ χάριν, λαμπροτάτους ἡλίους· κλη- ρονόμους τῆς οὐρανῶν βασιλείας. Καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, μὴ τὸ στέρξετε ποτὲ, ποτὲ ἀδελφοὶ, νὰ ἀρνηθῆτε τὸν πρῶτον τὸν γλυκύτατον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν ἀληθινὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ Θεὸν, δι' οὗ ἐκτίσθησαν ὅλα τὰ πάντα, οὐράνια, ἐπίγεια, καὶ καταχθόνια, τὸν πλά- στην σας· τὸν προνοητήν σας· τὸν πατέρα σας· τὸν εὐεργέτην σας· τὸν σωτῆρά σας· τὸν διδάσκαλόν σας· ὅστις ἐγένετο ἄνθρωπος, καὶ ἔπαθε, καὶ ἐσταυρώθη, καὶ ἀπέθανε, καὶ ἀνέστη διὰ τὴν σωτηρίαν τὴν ἐδικήν σας·

ὅστις σᾶς ἔπλυνε μὲ τὸ θεῖόν του βάπτισμα· σᾶς ἔθρεψε μὲ τὸ σῶμά του· σᾶς ἐπότισε μὲ τὸ αἷμά του· ὅστις σᾶς ἐξαγόρασεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου· σᾶς ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν κόλασιν· καὶ σᾶς ἔκαμε κληρονόμους τῆς βασιλείας του· ἀλλ' οὐδὲ μὲ λόγον ψιλὸν πρέπει νὰ στέρξετε, ἀλλ' οὐδὲ μὲ νεῦμα μό- νον ἁπλοῦν, νὰ φανῆτε πῶς ἀρνεῖσθε τὸν Χριστὸν, καὶ δέχεσθε ἄλλην θρησκείαν, κἂν μυρία βάσανα σᾶς κάμουν, κἂν χιλίους θανάτους σᾶς δώσουν· διὰ τί καὶ ὁ ψιλὸς ἐκεῖνος λόγος, καὶ τὸ ἁπλοῦν ἐτοῦτο νεῦμα, σᾶς χωρίζουν ἀπὸ τὸν Χριστὸν, καὶ τὴν βασιλείαν του, καὶ σᾶς καταδικάζουν εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν.

Καὶ εἰς τοῦτο μιμηθῆτε ἡμᾶς τοὺς νέους μάρτυρας, οἵτινες δὲν ἐστέρξαμεν κατ' οὐ- δένα τρόπον, οὐδὲ νὰ εἰποῦμεν μόνον μὲ τὸν λόγον, ὅτι ἀρνούμεθα τὴν πίστιν μας, καὶ μὲ αὐτὸ νὰ λυτρωθῶμεν εἰς τὸ ἑξῆς ἀπὸ τὰ βάσανα, καὶ νὰ ἔχωμεν πάλιν τὴν πίςιν μας, ὡς καὶ πρότερον· μιμηθῆτε καὶ τοὺς πα- λαιοὺς ἐκείνους μάρτυρας, οἱ ὁποῖοι ἐπρο- τίμησαν νὰ πάθουν καλλίτερα Μαρτύρια φοβερώτατα, παρὰ νὰ εἰποῦν μίαν μόνην συλλαβὴν, ἢ νὰ κάμουν ἕνα μόνον νεῦμα, τὰ ὁποῖα, τοὺς ἐλύτρωναν μὲν ἀπὸ τὸν θά- νατον, ἦσαν ὅμως ἀρνητικὰ τῆς πίστεως τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον ἀφ' οὗ μίαν φορὰν ἐπρό- διδαν, ἄλλον πλέον νὰ εὕρουν δὲν ἐδύναντο· « οἱ τῆς εὐσεβείας ἀθληταὶ εἵλοντο προθύ- » μως πάσχειν, ἃ κάμπτει καὶ τὸν ἀλκυ- » μώτατον, καὶ ταῦθ' ὑπὲρ συλλαβῆς, ἴσως » μιᾶς, καὶ νεύματος ἑνὸς, κακῶς σώζοντος » ἐξ ἀρνήσεως· Θεὸς γάρ ἐστιν ἐν βραχεῖ τὸ » κείμενον, ὃν περ προδοῦσιν, ἄλλον οὐκ ἔστι » λαβεῖν» λέγει ὁ θεολόγος Γρηγόριος (παρὰ τῇ σειρᾷ τοῦ κατὰ Ματθ΄. κεφ. 10.). Ἐνθυμηθῆτε καὶ τὸν γενναιότατον τοῦ Χριστοῦ Μάρτυρα Βαρλαὰμ, τὸν ὁποῖον ἠθέλησαν οἱ Ἕλληνες μὲν νὰ καταπείσουν εἰς τὸ νὰ σαλεύσῃ μόνον τὸ χέρι του, ὡς γράφει ὁ μέγας Βα- σίλειος, (Λόγ. εἰς τὸν αὐτὸν) ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο ἐπέτυχον· ὅθεν ἔβαλαν εἰς τὴν δεξιάν του οἱ μιαροὶ λιβάνι μὲ ἀναμμένα κάρβουνα· ἐκαίε- το ἡ χεὶρ του· κατεφαγώθησαν αὐτῆς αἱ σάρκες· ἀνέλυσαν τὰ νεῦρα, καὶ τὸ πῦρ κατὰ γῆς ἔπεσεν, ἀλλ' ὁ Μάρτυς τεντομένον τὸ χέρι ἐβάσταζε, χωρὶς νὰ τὸ σαλεύσῃ ὀλίγον, ἢ νὰ τὸ κινήσῃ ὁλότελα· διὰ τί μὲ τὸ ὀλίγον ἐκεῖνο κίνημα ἐνομίζετο ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, ὅτι ἀρνεῖται τὸν Χριστὸν, καὶ προσφέρει θυμίαμα εἰς τὰ εἴδωλα « Θεὸς γάρ ἐστιν ἐν βραχεῖ τὸ κείμενον, ὃν περ προδοῦ- σιν, ἄλλον οὐκ ἔστι λαβεῖν ».

Ἐσεῖς λέγετε, ὅτι πιστεύετε εἰς τὸν Χρι- στὸν, λέγετε, ὅτι, τὸν ἀγαπᾶτε ὁλοψύχως· καὶ ἂν εἶναι τοῦτο ἀληθινὸν, ἰδοὺ ἡ ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα· ἐδῶ πρέπει νὰ κάμετε τὴν ἀπόδειξιν ἐμπράκτως τῆς πίστεως ταύ- της καὶ τῆς ἀγάπης σας, τῆς ὁποίας τὸ τέ- λειον σημάδι εἶναι, τὸ νὰ ἀποθάνῃ τινὰς διὰ τὸν ἀγαπητόν του· « μείζονα ταύτης ἀγά- » πην οὐδεὶς ἔχει, ἢ τὸ θεῖναι τὴν ψυχὴν » αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ» (Ἰωά. ιέ. 13)

Πολλοὶ ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς νέους μάρτυρας θεληματικῶς καὶ αὐτόκλητοι ἐπῆγαν καὶ ἐμαρτύρησαν· τὸ ὁποῖον εἶναι κινδυνῶδες, καὶ ὄχι τόσον νόμιμον· καὶ ἐσεῖς ὁποῦ εὑρί- σκετε τὴν αἰτίαν τοῦ μαρτυρίου νόμιμον, ἐπειδὴ δὲν προῆλθεν ἀπὸ λόγου σας ὅλως δι' ὅλου, διὰ τί νὰ ὀλιγοψυχήσετε, καὶ νὰ μὴ σταθῆτε ἀνδρειωμένα, νὰ ἀποθάνετε διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ πλάστου σας ;

Αὐτὰ ὁποῦ εἴπαμεν ἕως τώρα, διὰ ἐσᾶς τοὺς μὴ ἀρνηθέντας, τὰ λέγομεν καὶ διὰ ἐσᾶς, ἀδελφοὶ, ὁποῦ ἐφθάσατε· φεῦ ! ἢ θελη- ματικῶς, ἢ στανικῶς, νὰ ἀρνηθῆτε τὴν πί- στιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ δεχθῆτε τὴν θρη- σκείαν τῶν ἀλλοπίστων. Ἐπειδὴ καὶ τὰ δύω μέρη δύνασθε μὲ αὐτὰ νὰ παρακινη- θῆτε εἰς τὸ νὰ μιμηθῆτε τὸ ἐδικόν μας μαρτύριον.

Διὰ ἐσᾶς ὅμως τοὺς ἀρνησιχρίστους, προσ- θέτομεν ἐδῶ χωριστὰ τὰ ἑξῆς ῥηθησόμενα· ἤγουν, ὅτι δὲν εἶναι τόσον παράδοξον, τὸ νὰ

νικηθῆτε ἀδελφοί, καὶ νὰ πέσετε εἰς τοῦτο τὸ πτῶμα τῆς ἀρνήσεως, διὰ τί εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον γίνεται πόλεμος παντοτεινὸς τοῦ διαβόλου μὲ τὸν ἄνθρωπον· καὶ πότε ὁ ἄνθρωπος νικᾷ, πότε νικᾶται «ἑπτάκις πεσεῖται δίκαιος, καὶ ἀναστήσεται» (Παρ. κδ'. 16). Οὐδὲ εἶναι κἀνένα καινούριον πρᾶγμα τοῦτο ὁποῦ ἠκολούθησεν εἰς ἐσᾶς· αὐτὴν τὴν συμφορὰν ἔπαθον τόσοι, καὶ τόσοι ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς νέους μάρτυρας· οἵτινες ἠρνήθησαν τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ τὴν πίστιν τους· τὸ παράδοξον ἀληθῶς, καὶ μέγα κακὸν εἶναι, τὸ νὰ μείνετε εἰς αὐτὸ τὸ ἀξιοδάκρυτον πτῶμα, ὁποῦ ἐπέσετε, καὶ τὸ νὰ μὴ θελήσετε νὰ σηκωθῆτε ἀπὸ αὐτό· σᾶς παρακινοῦμεν λοιπὸν ἀδελφοί, νὰ μιμηθῆτε ἡμᾶς τοὺς ὁμοιοπαθεῖς ἀδελφούς σας, καὶ νὰ πιασθῆτε δεύτερον εἰς τὸν πόλεμον μὲ τὸν ἐχθρὸν ὁποῦ σᾶς ἐνίκησε, καὶ νὰ μὴ τὸν ἀφήσετε πλέον ἕως ὁποῦ κατὰ κράτος νὰ τὸν νικήσετε· τὸ λέγομεν καθαρώτερον· ἀ. Πρέπει νὰ ὑπάγετε εἰς κἀνένα πνευματικὸν ἔμπειρον, καὶ ἐνάρετον, νὰ ἐξομολογηθῆτε τὴν ἄρνησιν ὁποῦ ἐκάμετε, καὶ ὅλας τὰς λοιπὰς ἁμαρτίας σας· φανερόνοντες εἰς αὐτὸν καὶ τὸν σκοπὸν ὁποῦ ἔχετε διὰ τὸ μάρτύριον· β'. Νὰ ζητήσετε νὰ λάβετε τὴν δευτέραν χρίσιν τοῦ Ἁγίου μύρου, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας μας· γ'. Νὰ τραβιχθῆτε εἰς ἕνα μέρος ἥσυχον, καὶ ἐκεῖ καθήμενοι νὰ παρακαλέσετε τὸν Θεὸν μὲ νηστείαν, ἀγρυπνίαν, καὶ δάκρυα, διὰ νὰ γένῃ ἴλεως εἰς τὸ μέγα σφάλμα ὁποῦ ἐκάμετε· καὶ μάλιστα διὰ νὰ ἀνάψῃ τὴν θείαν του ἀγάπην εἰς τὴν καρδίαν σας, καὶ νὰ σᾶς ἐνδυναμώσῃ εἰς τὸ Μαρτύριον, διὰ νὰ καταισχύνετε τὸν διάβολον, καὶ τοὺς ὑπηρέτας του· δ'. Νὰ κοινωνήσετε τὰ θεῖα μυστήρια μὲ κατάνυξιν καὶ εὐλάβειαν. Καὶ ἐ. Ὕστερα ἀπὸ ὅλα ταῦτα, νὰ σηκωθῆτε νὰ ὑπάγετε εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ὁποῦ ἠρνήθητε τὸν Χριστὸν πρότερον, καὶ ἐκεῖ νὰ ἀρνηθῆτε τὴν θρησκείαν ἐκείνην ὁποῦ ἐδέχθητε, καὶ νὰ ὁμολογήσετε τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐν τῇ ὁμολογίᾳ ταύτῃ νὰ χύσετε τὸ αἷμά σας, καὶ νὰ ἀποθάνετε· ἔτζη ἐκάμαμεν ἡμεῖς, καὶ μὲ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ ἐνικήσαμεν· ἔτζη κάμετε καὶ ἐσεῖς διὰ νὰ νικήσετε.

Ἐπειδὴ σᾶς λέγομεν καὶ τοῦτο ἀδελφοί, ὅτι ἐσεῖς ὁποῦ ἠρνήθητε μίαν φορὰν τὸν Χριστὸν, ἀγκαλὰ καὶ ἠμπορεῖτε νὰ σωθῆτε διὰ μετανοίας, καὶ ἱκανοποιήσεως, ὁποῦ διορίζουν οἱ θεῖοι κανόνες, χωρὶς νὰ μαρτυρήσετε· ἡ μετάνοιά σας ὅμως αὕτη δὲν εἶναι τελεία, καὶ ὁλοκάρδιος, ἀλλὰ ἀτελὴς, μερικὴ, καὶ κολοβὴ, μὲ τὸ νὰ μὴ ἐξισοῦται καὶ νὰ ἀναλογῇ ὁ Κανόνας, καὶ ἡ ἱκανοποίησις μὲ τὸ σφάλμα τῆς ἀρνήσεως, καὶ μὲ τὰ ἄλλα ἁμαρτήματα ὁποῦ ἐκάματε εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀρνήσεως· πάντοτε δὲ πρέπει νὰ ἦναι κάποια ἀναλογία, καὶ ὁμοιότης ἀναμεταξὺ εἰς τὸ σφάλμα, καὶ εἰς τὸν κανόνα τοῦ σφάλματος, καθὼς οἱ θεολόγοι διδάσκουσι. Διὰ ταύτην τὴν ἀφορμὴν καὶ ὁ ὅγδοος κανὼν τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Πέτρου Ἀλεξανδείας, διορίζει, ὅτι τελειοτάτη, καὶ ὁλοκάρδιος μετάνοια τῶν ἀρνησιχρίστων εἶναι, τὸ νὰ ὑπάγουν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ὁποῦ ἠρνήθησαν τὸν Χριστὸν, καὶ ἐκεῖ νὰ τὸν ὁμολογήσουν πάλιν ἐμπρὸς εἰς ὅλους, καὶ ἐν τῇ ὁμολογίᾳ ταύτῃ νὰ ἀποθάνωσιν· «ὅπερ εἰ » καὶ πάντες οἱ ἐκπεπτωκότες πεποιήκεσαν, » τελειοτάτην, καὶ ὁλοκάρδιον μετάνοιαν » ἐνεδείξαντο»· διὰ τί καὶ κατὰ τὸν φυσικὸν, καὶ ἀνθρώπινον νόμον, ὅπου τινὰς χάσῃ τὸν θησαυρόν του, ἐκεῖ πρέπει διὰ νὰ τὸν ζητῇ· καὶ τοὺς κλέπτας ὅπου τοῦ ἔπῆραν τὰ ὑπάρχοντά του, ἐκείνους πρέπει νὰ πιάνῃ, διὰ νὰ τὰ ζητῇ ἀπὸ λόγου των.

Ἀνδρίζεσθε λοιπὸν ἀδελφοί, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία σας εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ Μαρτυρίου· μὴ σᾶς νικήσῃ ἡ προσπάθεια καὶ ἀγάπη γονέων, ἀδελφῶν, συγγενῶν, γυναικὸς, τέκνων, καὶ ὑπαρχόντων· μὴ σᾶς ἐμποδίσῃ ἀπὸ μακαρίαν ὁδὸν τῆς ἀθλήσεως, ἡ φιλία πλούτου, δόξης, ἡδονῆς, παντὸς τοῦ Κόσμου,

καὶ τῶν ἐν Κόσμῳ· οὔτε αὐτὴ ἡ φιλία τῆς ἰδίας σας ζωῆς· διὰ τί ἂν ἐσεῖς θελήσετε νὰ φυλάξετε τὴν ζωήν σας, θέλετε τὴν χάσει· μὰ ἂν τὴν χάσετε διὰ τὸν Χριστὸν, θέλετε τὴν εὕρῃ. «ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν » αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀ» πολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν» (Ματθ. ις'. 25). ὁ ἐδικός σας πλοῦτος εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός· ἡ ἐδικήσας δόξα εἶναι ὁ Ἰησοῦς· ἡ ἐδικήσας ἡδονὴ εἶναι ὁ Ἰησοῦς· ὅλη σας ἡ ζωὴ εἶναι ὁ Ἰησοῦς· ἐπειδὴ μαρτυροῦντες διὰ τὸν Ἰησοῦν, ἔχετε τὸν Ἰησοῦν· καὶ ἔχοντες τὸν Ἰησοῦν, ἔχετε ὁμοῦ καὶ οὐράνια, καὶ ἐπίγεια, καὶ ὅλα, ὅλα τὰ πάντα.

Στοχασθῆτε, ὅτι ἂν ὁ δεσπότης τῶν ἁπάντων, καὶ ἀναμάρτητος Ἰησοῦς Χριστὸς, ἐθυσίασε τὴν ζωήν του, καὶ ἀπέθανεν ἐπάνω εἰς τὸν σταυρὸν διὰ τὴν ἀγάπην τὴν ἐδικήν σας «συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς » ἡμᾶς ὁ Θεὸς, ὅτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν, » Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε». (Ῥωμ. ε. 8.) Τί μεγάλον πρᾶγμα, εἶναι, ἂν ἐσεῖς οἱ δοῦλοι καὶ ἁμαρτωλοὶ, καὶ μάλιστα ἀρνηταὶ ἀποθάνετε διὰ τὴν ἀγάπην του, ὡς λέγει ὁ μέγας Βασίλειος; «τί μέγα δούλῳ τὰ τοῦ δεσπότου παθεῖν;» Ἂν ὁ ἴδιος Θεὸς καὶ πατὴρ ἔγινε Μάρτυς τῆς Θεότητος τοῦ υἱοῦ του, κηρύξας αὐτὸν καὶ εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ εἰς τὸ Θαβώριον ὄρος, καὶ εἰς τὸ πάθος ἐρχόμενον. Καὶ ἂν ὁ μονογενὴς του υἱὸς ἔγινε Μάρτυς τοῦ πατρός του δι' ὅλης του τῆς οἰκονομίας· τί μεγάλον, λέγω πρᾶγμα εἶναι, ἂν ἐσεῖς οἱ θνητοὶ ἄνθρωποι γενῆτε Μάρτυρες τῆς Ἁγίας Τριάδος; «γίνεσθέ » μοι Μάρτυρες, καὶ ἐγὼ Μάρτυς Κύριος » ὁ Θεὸς, καὶ ὁ παῖς ὃν ἐξελεξάμην» (Ἡσαΐ. μγ'. 10). Ἂν οἱ τοῦ κόσμου τούτου ἄνθρωποι, διὰ νὰ ἀποκτήσουν δόξαν, καὶ πλοῦτον, φθαρτὰ, καὶ μάταια πράγματα, βάλλουν τὴν ζωήν των εἰς θάνατον, καὶ πολλαῖς φοραῖς πάλιν δὲν τὰ ἐπιτυχαίνουν. Τί μεγάλον πρᾶγμα θέλετε κάμῃ σεῖς, ἂν θυσιάσετε τὴν ζωήν σας, διὰ νὰ ἀποκτήσετε βεβαίως, καὶ ἀσφαλῶς ἕνα ἀδαπάνητον πλοῦτον; καὶ μίαν παντοτεινὴν βασιλείαν, καὶ νὰ γενῆτε κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ; (Ῥωμ. ἡ. 17).

Μὴ σᾶς φοβίσουν ἀδελφοί, τὰ ἄγρια πρόσωπα τῶν τυράννων, οὔτε τὸ πλῆθος αὐτῶν, οὔτε ἡ φωναῖς τους, οὔτε ἡ φοβέραις τους. Μὴ σᾶς φοβίσουν ἡ πληγαῖς, ἡ σπαθιαῖς, ἡ ἁλυσίδες, ἡ φυλακαῖς. Μὴ σᾶς φοβίσουν ἡ φούρκαις, τὰ τζεγγέλια, ἡ πυρκαϊαῖς· ἀ. διὰ τί αὐτὰ ὅλα κατὰ μὲν τὴν θεωρίαν μόνην φαίνονται φοβερὰ, κατὰ δὲ τὸ πρᾶγμα, καὶ τὴν δοκιμὴν εἶναι τῇ ἀληθείᾳ οὐτιδανὰ καὶ εὐκαταφρόνητα, κοντὰ εἰς μίαν ψυχὴν μεγαλόκαρδον· β'. διὰ τί, ὅταν μίαν φορὰν ἀνάψῃ εἰς τὴν καρδίαν σας ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὁ πόθος τοῦ Μαρτυρίου, ὄχι μόνον θέλετε νομίζει ὅλα ταῦτα ὡς παίγνια, καὶ περιγελάσματα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις θέλετε τὰ ἔχει ὡς ῥόδα, ὡς ἄνθη, ὡς τρυφὰς, καὶ ὡς ξεφαντώματα· καθὼς καὶ ἡμεῖς μὲ τὸ ἔργον τὸ ἐδοκιμάσαμεν. «Ὅταν γὰρ ὁ τῆς εὐσεβείας ἔρως τὴν ψυ» χὴν προκατάσχῃ, ἅπαν αὐτῇ πολέμων » καταγέλαστον εἶδος· καὶ πάντες αὐτὴν » ὑπὲρ τοῦ ποθουμένου καταξέοντες τέρ» πουσι μᾶλλον, ἢ πλήττουσι»· λέγει ὁ μέγας Βασίλειος (Λόγ. εἰς τὸν μάρτ. Βαρλαάμ). Ὅθεν καὶ ὑπὸ τῆς θείας ἀγάπης τότε καταφλεγόμενοι, θέλετε φωνάξει καὶ ἐσεῖς ὁμοῦ μὲ τὸν Ἀπόστολον. «Τίς; τίς ἡμᾶς » χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, » θλῖψις; ἢ στενοχωρία, ἢ λιμὸς, ἢ διωγ» μὸς, ἢ γυμνότης, ἢ μάχαιρα»· (Ῥωμ. ἡ. 35.) γ'. ἂς μὴ σᾶς φοβίσουν τὰ εἰρημένα βασανιστήρια, διὰ τί αὐτὰ τὸ σῶμα μόνον θανατώνουν, ἀλλὰ τὴν ψυχὴν σας νὰ θανατώσουν δὲν δύνανται, μᾶλλον δὲ καὶ ζωοποιοῦσιν αὐτὴν ὁμοῦ μὲ τὸ σῶμά σας. Ὅθεν καὶ ὁ Κύριος σᾶς παραθαρρύνει λέγων· «μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων » τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων

» ἀποκτεῖναι »· (Ματθ. ί. 28.) θέλετε νὰ σᾶς δείξωμεν ἡμεῖς ποῖον πρᾶγμα πρέπει νὰ φοβηθῆτε ἀδελφοί; τὸ νὰ ἀρνηθῆτε τὸν Χριστὸν, καὶ τὸ νὰ μὴ σταθῆτε ἀνδρεῖοι νὰ τὸν ὁμολογήσετε· τοῦτο μοναχὸν εἶναι ἀληθῶς ἄξιον φόβου, διὰ τί ἂν ἐσεῖς ἀρνηθῆτε τὸν Χριστὸν ἀλλοίμονον! καὶ ὁ Χριστὸς θέλει σᾶς ἀρνηθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως. « ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν » ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κἀγὼ αὐτὸν ἔμ» προσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανα» νοῖς »· (Ματθ. ί. 33.) καὶ θέλετε βάλει τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ σῶμά σας εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός· «ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβη» θῆτε· φοβηθῆτε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι » ἐξουσίαν ἔχοντα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν, » τοῦτον φοβηθῆτε »· (Λουκ. ιϐ'. 5.).

Ἰδοὺ ἀδελφοὶ ὁποῦ στέκεται ἀοράτως ὁ Δεσπότης Χριστὸς, καὶ βλέπει ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου σας, βαστῶντας εἰς τὰς χεῖράς του τὰ ἀφθάρτους, καὶ οὐρανίους Στεφάνους, συντροφευόμενος μὲ ὅλας τὰς μυριάδας τῶν Ἀγγέλων, καὶ μὲ ὅλα τὰ τάγματα τῶν Ἁγίων· καὶ εὐθὺς ὁποῦ σᾶς ἰδῇ νὰ ἐμβῆτε εἰς τὸ μαρτύριον, μὲ πίστιν, ἀγάπην, καὶ μεγαλοψυχίαν, καὶ νὰ κηρύξετε μὲ παῤῥησίαν τὸ ὄνομά του ἐνώπιον τῶν ἀλλοπίστων, θέλει σᾶς στείλει μυστικῶς, καὶ ἀοράτως τὴν θείαν του χάριν, καὶ βοήθειαν, διὰ νὰ σᾶς παρηγορήσῃ, καὶ νὰ σᾶς ἐνδυναμώσῃ εἰς τὸ Μαρτύριον· εὐθὺς δὲ ὁποῦ σᾶς ἰδῇ νὰ τελειώσετε τὸν δρόμον τοῦ Μαρτυρίου σας, θέλει δεχθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας του τὰς Ἁγίας σας ψυχὰς, διὰ νὰ τὰς στεφανώσῃ, νὰ τὰς δοξάσῃ, νὰ τὰς τιμήσῃ, ὡσὰν καὶ τὰς ψυχὰς τῶν παλαιῶν Μαρτύρων, καὶ νὰ τὰς ἀξιώσῃ νὰ συμβασιλεύουν μὲ αὐτὸν αἰώνια εἰς τὴν οὐράνιον βασιλείαν του, καὶ νὰ συνευφραίνωνται μὲ ὅλα τὰ τάγματα τῶν Ἀγγέλων, καὶ μὲ ὅλους τοὺς χοροὺς τῶν Πατριαρχῶν, τῶν Προφητῶν, τῶν Ἀποστόλων, τῶν Ἱεραρχῶν, τῶν Μαρτύρων, τῶν Ὁσίων, καὶ ὅλων ὁμοῦ τῶν Ἁγίων. Καὶ ἐπάνω εἰς ὅλα θέλει ὁμολογήσει αὐτὰς ἐνώπιον τοῦ πατρός του, καθὼς καὶ αὐτοὶ τὸν ὡμολόγησαν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. « πᾶς ὅς τις ἂν ὁμολο» γήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁ» μολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ » Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς »· (Ματθ. ί. 32.) Τὰ δὲ τίμια λείψανά σας θέλει δοξάσει ἐδῶ κάτω εἰς τὴν γῆν, ἢ μὲ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ φωτός του, ἢ καὶ μὲ ἄλλα σημεῖα καὶ θαύματα καθὼς ἤθελε κρίνῃ ἡ θεία δικαιοσύνη του· ἢ τὸ ὀλιγώτερον ὀλιγώτερον θέλει τὰ τιμήσει μὲ τὴν παρὰ τῶν Χριστιανῶν προσκύνησιν, καὶ εὐλάβειαν.

Τί ταύτης τῆς δόξης ἠμπορεῖ νὰ εὑρεθῇ ἐνδοξότερον, ἢ μεγαλίτερον; τί τῆς παῤῥησίας ταύτης ὑψηλότερον, ἢ ποθεινότερον; κατὰ ἀλήθειαν ἕνα οὐδὲν λογίζεται, τὸ νὰ θυσιάσῃ τινὰς, ὄχι μίαν, ἢ δύω, ἢ τρεῖς, ἀλλὰ χιλίας ζωὰς, μόνον νὰ κερδήσῃ μίαν τοιαύτην θεοπρεπῆ ἀξίαν, καὶ δόξαν· « Οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς » (Ῥωμ. ἡ. 18).

Τρέχετε, τρέχετε λοιπὸν ἀδελφοὶ, διὰ νὰ φθάσετε τὸν ποθούμενον· δράμετε, δράμετε, διὰ νὰ μὴ φύγῃ τὸ κυνῆγι ἀπὸ τὰς χεῖράς σας· ἀγωνισθῆτε, ἀγωνισθῆτε, διὰ νὰ μὴ σᾶς πάρουν ἄλλοι τὸν Στέφανον· ὀλίγος εἶναι ὁ κόπος, ἀλλ' ἡ ἀνάπαυσις εἶναι πολλή· προσωρινὰ εἶναι τὰ βάσανα ἀλλὰ τὰ ἀγαθὰ ὁποῦ κληρονομεῖτε εἶναι παντοτεινά· πικρὸν εἶναι τοῦ Μαρτυρίου τὸ ποτήριον, ἀλλὰ γλυκεῖα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ ἀπόλαυσις· πραγματεία πολυκερδὴς εἶναι αὐτὴ ἀγαπητοί· φθαρτὸν σῶμα δίδετε, καὶ ἄφθαρτον τὸ ἀπολαμβάνετε· αἵματα πωλεῖτε, καὶ οὐρανοὺς ἀγοράζετε· ἢ πρῶτον, ἢ ὕστερον ἐσεῖς εἶναι ἀνάγκη φυσικὴ, διὰ νὰ ἀποθάνετε· λοιπὸν κάμετε τὴν ἀνάγκην ταύτην φιλοτιμίαν, καὶ μὲ τὸν θάνατόν σας τοῦτον, κερδήσετε ζωὴν αἰώνιον, ζωὴν ἄλυπον, ζωὴν μακαρίαν καὶ πανευδαίμονα, μακρὰν μὲν

οὖσαν ἀπὸ κάθε κακὸν, συντροφευμένην δὲ ἀπὸ κάθε ἀγαθόν· διὰ νὰ ἀξιωθῆτε ἐσεῖς ὁποῦ ἐνικήσατε, καὶ ἐῤῥίψατε ἀπὸ λόγου σας τὸ σημεῖον, καὶ τὸ χάραγμα ὁποῦ σᾶς ἔδωκε τὸ θηρίον δηλαδὴ ὁ διάβολος, καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου δηλαδὴ ὁ ἀρχηγὸς τῆς θρησκείας τῶν ἀλλοπίστων, νὰ ἀξιωθῆτε λέγω νὰ σταθῆτε εἰς τὴν ὑαλίνην θάλασσαν, ἤγουν εἰς τὴν θείαν μακαριότητα, τὴν διαφανεστάτην καὶ πεπληθυσμένην ἀπὸ ἀνεκλάλητα ἀγαθὰ, καὶ βαστῶντες εἰς τὰς χεῖρας κιθάρας νὰ ψάλλετε καὶ νὰ δοξολογῆτε ὡς νικηταὶ αἰωνίως τὸν Κύριον, κατὰ τὴν ἱερὰν Ἀποκάλυψιν. « Καὶ εἶδον ὡς θά» λασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρὶ, καὶ τοὺς » νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου, καὶ ἐκ τῆς εἰκόνο » αὐτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ χαράγματος, ἑστῶτας » ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας » κιθάρας Θεοῦ, καὶ ᾄδουσι τὴν ᾠδὴν Μωϋ» σέως δούλου τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ » ἀρνίου » (ιέ. 2).

Κάμνομεν τέλος, καὶ σᾶς λέγομεν ἀδελφοὶ, ὅτι ἂν δὲν ἐβλέπετε εἰς τοὺς καιρούς σας ἡμᾶς τοὺς νέους Μάρτυρας, εἴχετε κἄποιαν ψυχρὰν πρόφασιν, νὰ μὴ τρέχητε εἰς τὸ Μαρτύριον· ἀλλὰ τώρα εἶσθε ἀναπολόγητοι· ὅθεν ἐπειδὴ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς νὰ ἔχετε ὄχι ἕνα, ἢ δύω, ἀλλ' ἕνα ὁλόκληρον σύνεφον ἀπὸ νέους μάρτυρας, μιμεῖσθε ἡμᾶς, καὶ δι' ὑπομονῆς τρέχετε εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ Μαρτυρίου του, ἀποβλέποντες ὅλως δι' ὅλου εἰς τὸν πρωτομάρτυρα, καὶ ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας μας Ἰησοῦν. « Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς » τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος » Μαρτύρων, δι' ὑπομονῆς τρέχομεν τὸν » προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, ἀφορῶντες εἰς » τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν, καὶ τελειωτὴν » Ἰησοῦν » (Ῥωμ. ιϐ'. 2.).

Ἀλλ' ὦ νέοι τοῦ Χριστοῦ ἀθληταὶ, καὶ Μάρτυρες, τὰ γλυκήτατα πᾶσι Χριστιανοῖς καὶ πράγματα, καὶ ὀνόματα (στρέφω γὰρ τώρα τὸν λόγον μου πρὸς ἐσᾶς) τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως παρεμβολὴ καινὴ, καὶ γενναιότατον στράτευμα· τῆς Ἁγίας Τριάδος οἱ διαπρύσιοι Κήρυκες· τῆς θεότητος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ διαλαληταὶ καρτερόψυχοι· τῆς τῶν Χριστιανῶν εὐσεβείας οἱ ὑπέρμαχοι, καὶ τῆς ἀσεβείας οἱ ἀντίπαλοι· οἱ τῶν παθημάτων τοῦ Κυρίου κοινωνοὶ, καὶ μιμηταὶ, καὶ ἀκόλουθοι· οἱ νικηταὶ, καὶ τροπαιοῦχοι τῶν τριῶν μεγάλων ἐχθρῶν, σαρκὸς, καὶ κόσμου καὶ Κοσμοκράτορος· οἱ βαπτισθέντες μὲ τὸ δι' αἵματος βάπτισμα, ὁ δευτέρους ῥύπους οὐ μολύνεται, κατὰ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον· ἐσεῖς ἀληθῶς εἶσθε ὁ ἀνακαινισμὸς ὅλης τῆς ὀρθοδόξου πίστεως· ἐσεῖς ἐδείξατε ἀναπολογήτους τοὺς ἀλλοπίστους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως· ἐσεῖς εἶσθε ἡ δόξα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῶν αἱρετικῶν ἡ καταισχύνη, καὶ ὁ ἔλεγχος· ἐσεῖς ἐδείχθητε παράδειγμα ὑπομονῆς εἰς ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς ὁποῦ εἶναι αἰχμάλωτοι· καὶ ἐσεῖς παρακινεῖτε τοὺς Ὀρθοδόξους, καὶ μάλιστα τοὺς ἀρνησιχρίστους νὰ μιμοῦνται διὰ τοῦ ἔργου τὸ ἐδικόν σας Μαρτύριον· ἐσεῖς, ἐσεῖς ἀληθῶς κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, « ἀνεπληρώσατε τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί σας »· (Κολ. ά. 24) « καὶ ἐγεννήθητε θέατρον τῷ Κόσμῳ καὶ Ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις ». (ά. Κορ. δ'. 9.) θέατρον ἀνθρώποις, εἰς μὲν τοὺς ἀλλοπίστους ἐντροπὴ, καὶ ἀτιμία, καὶ λύπη· εἰς δὲ τοὺς Ὀρθοδόξους Χριστιανοὺς καύχημα, καὶ δόξα, καὶ χαρά· θέατρον Ἀγγέλοις, εἰς μὲν τοὺς πονηροὺς δαίμονας πόνος, καὶ ἀθυμία ἀνυπόφορος· εἰς δὲ τοὺς Μακαρίους ἀγγέλους εὐφροσύνη, καὶ ἀγαλλίασις ἀνεκλάλητος· χαίρουσι γὰρ καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἄγγελοι, καὶ ἐπιθυμοῦσι νὰ παρακύπτουσι, διὰ νὰ θεωροῦν τὰ παθήματα ὑμῶν τῶν νέων Μαρτύρων. Καὶ τοῦτο θέλει νὰ φανερώσῃ κατά τινας διδασκάλους, ἐκεῖνο ὁποῦ λέγει ὁ Μακάριος Πέτρος. « εἰς ἃ (ἤτοι εἰς τὰ παθή» ματα τῶν Ἁγίων) ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι πα» ρακύψαι » (ά. Πέτρ. ά. 12.)· καὶ ἀγκαλὰ αὐτοὶ βλέπουν παντοτεινὰ τὸ Μακάριον

πρόσωπον τοῦ Θεοῦ, ὡς λέγει ὁ Κύριος· « οἱ Ἄγγελοι αὐτῶν διὰ παντὸς βλέπουσι » τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐ- » ρανοῖς » (Ματθ. ιή. 10)· ἐπειδὴ ὅμως, κατὰ τὸν Ἅγιον Κυπριανόν, τὸ θέαμα τῶν Μαρτύρων εἶναι τόσον μακάριον, ὁποῦ φέρει μαζή του τὴν μακαριότητα, διὰ τοῦτο καὶ οἱ Ἄγγελοι δὲν νομίζουν κάμμίαν ἐλάττωσιν τῆς Μακαριότητός των, τὸ νὰ ἀφίνουν τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ θεωροῦν ὑμᾶς τοὺς νέους Μάρτυρας, ἀλλ' ὅσον χαίρουσι καὶ μακαρίζονται, διὰ τί βλέπουν τὴν μακαρίαν ὄψιν τοῦ Θεοῦ, ἄλλο τόσον χαίρουσι, καὶ μακαρίζονται, διὰ τί βλέπουν ὑμᾶς τοὺς νέους Μάρτυρας ἀνάμεσα εἰς τὰ διὰ Χριστὸν μακάρια πάθη, καὶ Μαρτύρια· ἕνα γὰρ εἶναι νὰ εἰπῇς δόξαν, καὶ μακαριότητα, καὶ ἕνα νὰ εἰπῇς πάθος διὰ τὸν Χριστὸν, καὶ Μαρτύριον· δι ὃ καὶ ὁ Κύριος δόξαν ὠνόμασε τὸν σταυρὸν, καὶ τὸ πάθος του « νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου » (Ἰωάν. ιγ'. 31.). Τί λέγω ὅτι χαίρουσιν οἱ Ἄγγελοι εἰς τὰ μαρτυρικά σας παθήματα; ἂν ἦτον δυνατὸν νὰ δοθῇ τὸ πάθος τοῦ φθόνου εἰς τοὺς ἀπαθεῖς ἀγγέλους, βέβαια ἄλλο πρᾶγμα δὲν ἤθελαν φθονήσουν, παρὰ ἐσᾶς τοὺς Μάρτυρας· διὰ τί ἠξιώθητε νὰ πάθετε, καὶ νὰ μαρτυρήσετε διὰ τὸν Χριστόν. Καὶ ἂν ἦτον δυνατὸν νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς σῶμα, δὲν ἤθελαν τὸ μεταχειρισθοῦν εἰς ἄλλο παρὰ εἰς τὸ νὰ πάθουν διὰ τὸν Χριστόν. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὰ δύω εἶναι ἀδύνατα εἰς τὴν φύσιν τους, διὰ τοῦτο ἀναπληροῦσι ταῦτα, μὲ τὸ νὰ ἐπιθυμοῦν μεγάλως νὰ βλέπουν κἂν ἐσᾶς ὅπου διὰ τὸν Χριστὸν ἐπάθετε· « εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν Ἄγ- γελοι παρακύψαι· ἐσεῖς ὦ νέοι Μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ, εἴσθε αἱ ἀπαρχαὶ, καὶ τὰ πρω- τογεννήματα τῆς ἐδικῆς μας φύσεως· τὰ νέα χίδρα, καὶ ἡ νέα θυσία, τὰ ὁποῖα ὡς δῶρα εὐχαριστήρια προσφέρει τὸ ἐδικόν μας γένος εἰς τὸν Θεόν· καθὼς εἶναι γεγραμμένον « καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν νέων, ὅταν προσφέρητε θυσίαν νέαν τῷ Κυρίῳ ». (Ἀριθμ'. κή. 26.) « Καὶ, ἐὰν προσφέρῃς θυσίαν πρω- » τογεννημάτων τῷ Κυρίῳ, νέα πεφρυγμέ- » να χίδρα ἑρικτὰ τῷ Κυρίῳ » (Λευϊτ. β'. 14.). Ἐσεῖς τῇ ἀληθείᾳ ἐφάνητε ἡ δι- καίωσις τῆς τωρινῆς διεστραμμένης γενεᾶς μας, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ἐξιλεοῦται ὁ Θεὸς εἰς τὰς ἁμαρτίας μας· καὶ καταπαύει τὴν καθ' ἡμῶν κινουμένην ὀργήν του, εὐθὺς ὅπου γυρίσῃ καὶ ἰδῇ τὰ αἵματα, καὶ τὸν θάνατόν σας· καθὼς διὰ τοῦ Ἡσαΐου τοῦτο δηλοῖ λέγων « ἀγαγέτωσαν τοὺς Μάρτυρας, καὶ » δικαιωθήτωσαν » (μγ'. 9). Ἐσεῖς τέ- λος πάντων ἐστάθητε τὸ ἐμπόδιον, καὶ ἡ αἰ- τία, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς ἕως τώρα ἀργο- πόρησεν τὴν δευτέραν του παρουσίαν, καὶ δὲν ἔκαμε τὴν συντέλειαν τοῦ Κόσμου· ποῖος μᾶς τὸ βεβαιόνει; ἡ ἱερὰ Ἀποκάλυψις· διότι εἶναι γεγραμμένον εἰς αὐτὴν, ὅτι ὅλαι αἱ ψυχαὶ τῶν παλαιῶν Μαρτύρων ἐφώναζον εἰς τὸν Θεὸν ζητοῦσαι νὰ κάμῃ ἐκδίκησιν τοῦ αἵματός των, μίαν ὥραν πρότερον διὰ τῆς κοινῆς κρίσεως· ἐῤῥέθη ὅμως εἰς αὐτὰς, ὅτι πρέπει νὰ ἔχουν ὑπομονὴν ἀκόμη ὀλίγον, ἕως ὅπου νὰ τελειώσουν τὰ Μαρτύριά τους, καὶ οἱ ἄλλοι των ἀδελφοί· ὁποῖοι δηλ. εἶσθε ἐσεῖς οἱ νέοι μάρτυρες. « Καὶ ἐῤῥέθη αὐ- » τοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρὸν, » ἕως οὗ πληρωθῶσι καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν, » καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες ἀπο- » κτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί » (ς'. 11.).

Καὶ λοιπὸν ὦ νέοι τοῦ Χριστοῦ, καὶ πολύαθλοι Μάρτυρες τί νὰ σᾶς ὀνομάσω- μεν; Ἀγγέλους; ναί· διὰ τί τὸ σῶμα ἀπε- στράφητε, καὶ ὡς ἀσώματοι παθόντες τὸν ἀσώματον ἐχθρὸν ἐνικήσατε καὶ ἐδείξατε μὲ τὸ ἔργον, ὅτι, κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστομον, Ἄγγελοι, καὶ Μάρτυρες. « μόνοις τοῖς ὀνό- » μασι διαφέρουσι ». φωστῆρας; ναί· διὰ τί ἀνάμεσα εἰς τὴν βαθεῖαν ταύτην νύκτα καὶ ψυχρότητα τῆς αἰχμαλωσίας, μὲ τὰς ἀκτῖνας τοῦ μαρτυρίου σας, λάμπετε μὲν εἰς τὰς διανοίας τῶν Ὀρθοδόξων τρανώτε-

ρον τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας, θερμαίνετε δὲ τὰς καρδίας αὐτῶν εἰς τὴν τιῦ Χριστοῦ ἀγάπην, καὶ πίστιν· καὶ διὰ τοῦτο βλέπο- μεν ἐμπράκτως, ὅτι ὅταν τινὰς νέος Μάρ- τυς ἀπὸ ἐσᾶς μαρτυρήσῃ, καὶ οἱ ὁρῶντες, καὶ ἀκούοντες Χριστιανοὶ ἀνάπτουσιν εἰς τὴν θείαν ἀγάπην, ὁποῦ σχεδὸν γίνονται ἕτοιμοι νὰ ὑπομείνουν καὶ αὐτοὶ τὸ διὰ τὸν Χριστὸν μαρτύριον· νὰ σᾶς ὀνομάσωμεν ποταμούς; καὶ ἀληθεύομεν· διὰ τί μὲ τὴν πλυμμήραν τῶν αἱμάτων σας, καταβυθί- σατε μὲν τὴν πλάνην τῶν ἀλλοπίστων, ἀνεβλαστήσατε δὲ τὴν πίστιν τῶν Ὀρθοδό- ξων, τὴν σχεδὸν οὖσαν ἐξηραμένην διὰ τὴν παλαιότητα· ἰατρούς; ναί· καὶ ποῖος ἀμ- φιβάλλει; διὰ τί μὲ τὴν ἰατρικὴν δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὄχι μόνον τὰς ἀσθε- νείας τῶν σωμάτων δωρεὰν ἰατρεύετε, ἀλλὰ καὶ τὰ πάθη τῶν ψυχῶν ἐκείνων ὁποῦ σᾶς ἐπικαλοῦνται ἐκ πίστεως· νὰ σᾶς ὀνο- μάσωμεν πύργους, τῆς εὐσεβείας; φύλακας τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ; μυρίπνοα ἄνθη, καὶ ῥόδα τοῦ Παραδείσου, βεβαμμένα μὲ τὸ ἴδιον αἷμά σας; προστάτας; βοηθούς; σω- τῆρας κοινοὺς πάντων τῶν Ὀρθοδόξων; καὶ τίποτε δὲν σφάλωμεν· πολλὰ καὶ ἄλλα εἶναι τὰ ὀνόματά σας, ἀλλὰ περισσότερα εἶναι τὰ χαρίσματά σας· μεγάλα εἶναι τὰ ἐγκώμια ὁποῦ σᾶς πρέπουν, ἀλλ' εἰς τὴν ἀξίαν ὑμῶν τῶν ἐγκωμιαζομένων ποτὲ δὲν φθάνουσι.

Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς συστείλαντες τὰ ἐγκώμα μὲ σιωπὴν καὶ ἄκραν εὐλάβειαν, προσκυνοῦμεν τὰ ἅγιά σας λείψανα, παρο- μοίως καθὼς προσκυνοῦμεν καὶ τῶν παλαιῶν Μαρτύρων τὰ λείψανα· ἀσπαζόμεθα τὸ ἱε- ρόν σας πρόσωπον, καὶ τὴν τιμίαν σας κε- φαλὴν (1) τὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς νοητῶς ἐστεφάνωσεν· ὅτι κατὰ τὸ ἄξμα, τὸ πρό- σωπόν σας ἐσκόπευσε πρόσωπον Δαμασκοῦ· « καὶ ἡ κεφαλή σας ἐπλήσθη δρόσου, καὶ ὡς » χρυσίον Κεφάζ, καὶ ὡς Κάρμηλος ἔλο- » γίσθη ». Καταφιλοῦμεν τὸ γλυκύτατον στόμα σας, μὲ τὸ ὁποῖον τὴν μακαρίαν ἐκεί- νην φωνὴν ὁ καθ' ἕνας σας ἀνεκράζετε, τὸ, Χριστιανός εἰμι, καὶ Χριστιανὸς ἀποθαίνω· « ὅτι ὡς σπαρτίον τὰ κόκκινα χείλησας, καὶ » ἡ λαλιά σας αὐτη ὡραία ». Προσπτυσ- σόμεθα τὸν ἱερόν σας τράχηλον, εἰς τὸν ὁ- ποῖον ἐδέχθητε τὴν σφαγὴν, καὶ τὴν φοῦρ- καν, διὰ τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν· « ὅτι ὁ τράχηλός σας ὡς ὁρμίσκος », καὶ ὁ πῦργος τοῦ Δαβὶδ, καὶ ὡς πῦργος ἐλεφάντινος ἀνε- δείχθη· σεβόμεθα τὰς χεῖράς σας, εἰς τὰς ὁποίας ἐδέχθητε σχοινία, καὶ δεσμὰ, διὰ τὴν ἀγάπην τῆς Ἁγίας Τριάδος· « ὅτι αἱ » χεῖρές σας ἔσταξαν σμύρναν, καὶ ἐφάνη- » σαν τορευταὶ χρυσαῖ ὅμοιαι ὁμίσκοις, » ἔργῳ χειρῶν τεχνίτου »· μακαρίζομεν τὰς κνήμας, καὶ τοὺς πόδας σας, εἰς τοὺς ὁποίους ἐλάβετε μάστιγας καὶ ἁλυσίδας διὰ τὸ ὄνομα τοῦ γλυκυτάτου Δεσπότου σας, » ὅτι αἱ κνῆμαί σας στύλοι μαρμάρινοι τε- » θεμελιωμένοι ἐπὶ βάσεις χρυσᾶς, καὶ οἱ » πόδες σας ἐνίφθησαν ἐν τῷ αἵματι ὑμῶν, » καὶ πῶς μολυνεῖτε ἔτι αὐτούς; » ἐνσυντομίᾳ καταγλυκασπαζόμεθα ὅλα τὰ Ἅγια μέλη τοῦ σώματός σας, εἰς τὰ ὁποῖα ἐδέχθητε φο- βερὰ, καὶ διάφορα βάσανα, μὲ τὰ ὁποῖα τῷ Χριστῷ εὐηρεστήσατε, τοὺς Ἀγγέλους ἐξε- πλήξατε, τοὺς Ἁγίους εὐφράνατε, τοὺς

(1) Εἶναι γνώμη τῶν διδασκάλων τῆς Ἐκ- κλησίας μας, ὅτι, τῶν μὲν Ὁσίων τὰ λείψανα δὲν προσκυνοῦνται ὡς Ἅγια, ἂν ὁ Θεὸς δὲν ἀπο- δείξῃ δι' αὐτῶν θαύματα, ἢ τὸ ὀλιγώτερον τὰ τιμήσῃ διὰ τῆς εὐωδίας, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶναι ἀποδεδειγμένα εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἡ ἐν κρυ- πτῷ πίστις καὶ ἀγάπη αὐτῶν εἰς τὸν Θεόν. Τῶν δὲ Μαρτύρων τὰ λείψανα προσκυνοῦνται ὡς Ἅγια καὶ χωρὶς θαυμάτων, καὶ εὐωδίας, μὲ τὸ νὰ γίνεται φανερὰ εἰς ὅλους διὰ τῆς ἐμπράκτου ἀποδείξεως τοῦ Μαρτυρίου, ἡ εἰς Θεὸν τελεία πίστις, καὶ τέλεια ἀγάπη αὐτῶν· τῶν ὁποίων τούτων προη- γουμένως, καὶ φανερῶς εὑρισκομένων εἰς τοὺς Μάρτυρας, ὡς παρακολουθήματα εἶναι πλέον τὰ θαύματα, καὶ σχεδὸν λογίζονται, ὅσον εἰς ἀπό- δειξιν, περιττά.

δαίμονας ἐτραυματίσατε, τοὺς ἀλλοπίστους ἐλυπήσατε, τοῦ Χριστοῦ τὴν Ἐκκλησίαν ἐχαροποιήσατε, τοὺς αἰχμαλώτους ἀδελφούς σας ἐπαρηγορήσατε, τοὺς τόπους εἰς οὓς ἐμαρτυρήσατε ἡγιάσατε, τοὺς τωρινοὺς Χριστιανοὺς εὐλογήσατε, τὸν ἀέρα μὲ τὴν ἄνοδον τῶν ψυχῶν σας εὐωδιάσατε· δὲν ἐντρεπόμεθα, ὄχι, ἀλλὰ καὶ καυχόμεθα νὰ λαμβάνωμεν ἀπὸ τὸ ἐκχυθὲν αἷμά σας, καὶ νὰ ἀλειφώμεθα· οὐδὲ παραιτούμεθα νὰ πέρνωμεν ἀπὸ τὰ ἱμμάτιά σας, καὶ ἀπὸ ὅσα ἐστάθησαν ὄργανα τοῦ Μαρτυρίου σας, καὶ νὰ κρατῶμεν ταῦτα ὡς φιλακτήρια ἐπάνω μας· πιστεύομεν γάρ, ὅτι διὰ πάντων τούτων ἁγιαζόμεθα καὶ εἰς τὰ σώματα, καὶ εἰς τὰς ψυχάς μας· ἡμεῖς δὲν βλέπομεν ὅτι τὰ σώματά σας εἶναι νεκρὰ, καὶ ἀπὸ ψυχὴν ἔρημα, ἀλλὰ μᾶλλον στοχαζόμεθα τὴν παντοδύναμον χάριν τοῦ Ἁγίου πνεύματος ὁποῦ κατοικεῖ εἰς αὐτὰ, καὶ ἐπιτελεῖ τὰ θαυμάσια, πειθόμενοι εἰς τὸν Θεῖον Χρυσόστομον λέγοντα· « Μὴ γὰρ τοῦτο ἴδῃς, ὅτι γυμνὸν » τοῦ Μάρτυρος τὸ σῶμα πρόκειται τῆς ψυ- » χικῆς ἐνεργείας ἔρημον ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει, » ὅτι τῆς ψυχῆς αὐτῆς ἑτέρα παρακάθηται » μείζων αὐτῷ δύναμις, ἡ τοῦ Ἁγίου » πνεύματος χάρις »· (Λόγ. ά. εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Βαβύλαν) καὶ πληροφορούμεθα, ὅτι καθὼς ἡ θεότης τοῦ Χριστοῦ δὲν ἐχωρίσθη ἀπὸ τὸ θεοῦπόστατον σῶμά του ἐν τῷ τριημέρῳ θανάτῳ, ἔτζη οὐδὲ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἐχωρίσθη μετὰ θάνατον ἀπὸ τὰ λείψανα, καὶ κόκκαλα ὑμῶν τῶν Μαρτύρων, κατὰ τὸν Θεσσαλονίκης θεῖον Γρηγόριον· ὡς δαύτως (προσκυνήσεις) καὶ τὰς σορούς τούτων τὰς Ἁγίας, καὶ εἴτι τῶν ὁστέων λείψανον· « οὐ γὰρ διέστη τούτων ἡ χάρις » τοῦ Θεοῦ, ὥσπερ οὐδὲ τοῦ προσκυνητοῦ » σώματος Χριστοῦ διέστη ἡ θεότης ἐπὶ τοῦ » ζωοποιοῦ θανάτου» · (ἐντῷ κατὰ Χριστὸν δεκαλόγῳ). Οὐ μόνον δὲ ταῦτα προσκυνοῦμεν, καὶ σεβόμεθα, ἀλλὰ καὶ τὰς Ἁγίας σας εἰκόνας ἱστοροῦμεν, καὶ σχετικῶς ἀσπαζόμεθα, ἀναφέροντες τὴν τιμὴν δι' αὐτῶν εἰς ἐσᾶς τὰ πρωτότυπα, καὶ τὰς ἐτησίας ὑμῶν ἑορτὰς, καὶ μνήμας ἐπιτελοῦμεν « ὅτι » μνήμη μαρτύρων ἀγαλλίαμα τοῖς φοβου- » μένοις τὸν Κύριον ».

Ποίαν δὲ ἀμοιβὴν ἀντὶ τούτων ἁπάντων ζητοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ λόγου σας; τὸ νὰ μεσιτεύετε ὁλοψύχως πρὸς τὸν Ἅγιον Θεὸν, διὰ νὰ γένῃ ἵλεως εἰς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· ἐξαιρέτως δὲ καὶ μάλιστα τῶν ἀναγινωσκόντων εὐλαβῶς τε, καὶ συνεχῶς τὰ νέα σας ταῦτα Μαρτύρια, τὰ εἰς τὴν βίβλον ταύτην περιεχόμενα, καὶ νὰ παύσῃ τὴν καθ' ἡμῶν δικαίαν του ἀγανάκτησιν, παρορῶν ὡς πολυέλεος τὰ πταίσματά μας, με τὰ ὁποῖα ἔργῳ, λόγῳ, καὶ διανοίᾳ καθ' ἑκάστην τὸν παραπικραίνομεν· ἐνθυμήσετέ του τὰ μαρτύρια ὁποῦ διὰ τὸ ὄνομά του ἐλάβετε, καὶ οὕτως ἐξιλεώνετε τὸν θυμόν του, ὅτι ἀληθῶς ὠλιγώθημεν καὶ ἐκακώθημεν σφόδρα, καὶ ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὑποκάτω εἰς τὴν πολυχρόνιον ταύτην σκλαβείαν· καὶ εἰς μὲν τὴν παροῦσαν ζωὴν ἐλευθερόνετέ μας ἀπὸ κάθε κακὸν ψυχικὸν, καὶ σωματικὸν, ἐνδυναμόνοντές μας νὰ φυλάξωμεν στερεὰ, καὶ ὅλα ὅσα ἐκ μέρους σας μᾶς ἐδιδάξατε· εἰς δὲ τὴν μέλλουσαν ἀξιώσατέ μας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳυμβ'. Ἔτος, Ἰουνίου β'. 1492.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΝ ΑΣΠΡΟΚΑΣΤΡΩι. (1)

ΟΥΤΟΣ ὁ νεοφανὴς Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, καὶ χαριτώνυμος Ἰωάννης· ἡ καλὴ ἀπαρχὴ ὅλων τῶν ἐνταῦθα περιεχομένων νεομαρτύρων, ἦτον ἀπὸ τὴν Τραπεζοῦντα, καὶ ἐκαταγίνετο εἰς τὴν πραγματευτικὴν τέχνην, καὶ μίαν φορὰν ἐμβῆκεν εἰς ἕνα μεγάλον καράβι μὲ πολλὴν πραγματείαν, βλέπωντας δὲ αὐτὸν ὁ καπετάνος, πῶς ἐπροσηύχετο, καὶ ἐνήστευε, καὶ εὐσπλαγχνίζετο τοὺς πτωχοὺς ὁποῦ ἐταξίδευαν μαζὴ εἰς τὸ καράβι, τὸν ἐφθόνησε, καὶ ἄρχισε νὰ τὸν ἐνοχλῇ διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ εἰς ὅλον τὸν δρόμον ἔκαμναν ὁμοῦ πολλὴν φιλονεικίαν περὶ πίστεως· ὁ δὲ Ἰωάννης, ὡς προκομμένος, καὶ ἔμπειρος ὁποῦ ἦτον εἰς τὴν θείαν Γραφὴν, πάντοτε ἐνίκα αὐτὸν, καὶ τὸ στρεβλόν του φρόνημα· ὅθεν ἔλαβε κατ' αὐτοῦ μεγάλον μῖσος, καὶ καθὼς ἄραξαν εἰς τὸ Ἀσπρόκαστρον, τὸ νῦν λεγόμενον Ἄκκιρμαν, εὐγῆκεν ὁ καπετάνος, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν ἐξουσιαστὴν τῆς πόλεως, καὶ τὸν εἶπε, πῶς εἰς τὸ καράβι μου εἶναι ἕνας Χριστιανὸς Τραπεζούντιος, ὁποῦ ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν θρησκείαν σας, καὶ ἔκαμε καὶ ὅρκον εἰς αὐτὸν, καὶ ἂν τὸν κερδήσῃς, θέλεις λάβῃς μεγάλον ἔπαινον, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἄνθρωπος προκομμένος, καὶ λόγιος, καὶ ἀπὸ τοὺς πρώτους τῆς Τραπεζοῦντος· ὁ δὲ ἡγεμὼν ἀκούσας ταῦτα ἐχάρη, καὶ ἐπρόσταξε νὰ φέρουν μὲ τιμὴν τὸν Ἰωάννην, καὶ ἰδὼν αὐτὸν εἶπεν, ἤκουσα πῶς ἀπεφάσισες νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν πίστιν μας· ἔλα τὸ λοιπὸν πίστευσον εἰς τὴν θρησκείαν μας ὁποῦ εἶναι λαμπρὰ, καὶ δεδοξασμένη, καὶ γενοῦ τοῦρκος, διὰ νὰ λάβῃς μεγάλην τιμὴν, καὶ ἀξίωμα, καὶ πλοῦτον, καὶ νὰ γένῃς καὶ ἐδικός μας ἀδελφὸς ἠγαπημένος· ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ταῦτα, ἐσήκωσε τὰς χεῖρας, καὶ τὰ μάτια εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπεν εἰς ἐπήκοον πάντων· μὴ γένοιτο Κύριέ μου νὰ σὲ ἀρνηθῶ ποτέ· ἐγὼ χριστιανὸς ἐγεννήθηκα, καὶ χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω· καὶ οὔτε τὰ πλούτη σας θέλω, οὔτε τοῦρκος γίνομαι, ἀλλὰ πιστεύω εἰς τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ Δεσπότην· ὁ δὲ ἐξουσιαστὴς ἐθυμώθη πολλὰ, καὶ ἄρχισε νὰ βλασφημῇ τὸν Χριστόν· καὶ προστάζει παρευθὺς νὰ φέρουν ἐμπρὸς ὅλα τὰ βασανιστήρια, καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἰωάννην· ἀνίσως, καὶ καθὼς εἶπας, δὲν ἔλθῃς εἰς τὴν θρησκείαν μας, ἔχω νὰ σὲ παιδεύσω μὲ τοῦτα τὰ βασανιστήρια,

(1) Τὸ μαρτύριον τοῦτο μετερράσθη εἰς τὴν ἡμετέραν διάλεκτον, ἀπὸ τὴν Σθλαβωνικήν. ἐν ἄλλοις δὲ εὑρηται ὅτι ἐμαρτύρησεν ὁ Ἅγιος οὗτος κατὰ τὸ ᾳχμς'. Ἔτος, ἐν μηνὶ Μαΐῳ.

καὶ μὲ πικρὸν θάνατον νὰ σὲ θανατώσω· ὁ δὲ Μάρτυς εἶπεν, ἐγὼ πιστεύω, καὶ προσκυνῶ τὸν ἐν Τριάδι Θεὸν, ὁποῦ ἐδιδάχθηκα ἀπὸ τοὺς γονεῖς μου, καὶ ἐκεῖνο ὁποῦ σὲ εἶπα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν, ἐκεῖνο λέγω καὶ τώρα, ὅτι δὲν θέλω τουρκίσω ποτὲ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ νὰ ἀρνηθῶ τὴν πίστιν μου, ἕως ὁποῦ εὑρίσκομαι εἰς τὸν νοῦν μου· καὶ μὴν ἀργοπορῇς, ἀλλὰ κάψε, κάψε, πνίξε, δέρνε, βασάνιζε μὲ ὅσα κολαστήρια καὶ ἂν ἔχῃς· ἕτοιμος εἶμαι νὰ τὰ ὑποφέρω μετὰ χαρᾶς, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ μου· τότε ἐκδύσαντες αὐτὸν, τὸν ἐκτυποῦσαν ἀνηλεῶς μὲ ῥάβδια γεμάτα ῥόζους, ὥστε ὁποῦ ἐκόπτοντο ἡ σάρκες του καὶ ἐπετοῦσαν εἰς τὸν ἀέρα, καὶ τὸ ἔδαφος ὅλον ἐκοκκίνησεν ἀπὸ τὸ αἷμά του, ὁ δὲ γενναῖος Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ὑπέφερε μὲ ἀνδρίαν τοιοῦτον σκληρὸν μαρτύριον, καὶ ἔχων εἰς τὸν οὐρανὸν τοὺς νοερούς του ὀφθαλμοὺς, ἔλεγεν· εὐχαριστῶ σοι Δέσποτα Θεέ μου, ὁποῦ μὲ ἠξίωσας διὰ τοῦ αἵματός μου νὰ πλυθῶ, καὶ νὰ καθαρισθῶ ἀπὸ ὅλας τὰς ἁμαρτίας μου. Ὁ δὲ κριτὴς ἐπρόσταξε νὰ τὸν ῥίψουν εἰς τὴν φυλακήν· καὶ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν τὸν ἔφεραν πάλιν εἰς τὸ κρητήριόν του, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὁποῦ ἦτον μὲ φαιδρὸν, καὶ χαρούμενον πρόσωπον, ἐθαύμασε, πῶς μὲ τόσον σκληρὸν μαρτύριον ὁποῦ ἔπαθε, ζῇ, καὶ εὑρίσκεται εἰς χαράν, καὶ τὸν λέγει· βλέπεις Ἰωάννη εἰς ποίαν ἀτιμίαν ἦλθες διὰ τὴν ἀπήθειαν σου; ὥστε ὁ ποῦ ὀλίγον ἔλειψε νὰ χάσῃς τὴν ζωήν σου; ὅμως ἂν μᾶς ἀκούσῃς, ἑτοίμη εἶναι ἡ ἰατρεία, ἐπειδὴ καὶ ἔχωμεν ἰατροὺς ἐμπείρους· ὁ δὲ Μάρτυς ἀπεκρίθη· ἐμένα δὲν μοὶ μέλει παντελῶς διὰ τὸ φθαρτὸν τοῦτο σῶμά μου, ἀλλὰ ἡ φροντίς μου ὅλη εἶναι, πῶς νὰ ὑπομείνω μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ μου ὅλα τὰ βάσανα ἕως τέλους, ὡς εἶπεν ὁ Κύριος, ὅτι ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται· καὶ ἐὰν νῦρες ἄλλα καινούρια βάσανα, κάμετα εἰς ἐμὲ, διὰ τί τὰ πρῶτα ὁποῦ μοῦ ἔκαμες, δὲν μοῦ ἐφάνησαν τίποτε· καὶ μένοντας ὁ τύραννος κατηχυμένος ἀπὸ τοὺς τοιούτους σοφοὺς λόγους τοῦ Μάρτυρος, ἐταράχθη ὅλος ἀπὸ τὸν θυμὸν, καὶ ἐπρόσταξε πάλιν νὰ τὸν κτυποῦν εἰς ὅλον του τὸ κορμὶ ἀνελεήμονα, εἰς τόσον ὁποῦ ἔπεσαν ὅλαις ἡ σάρκες του, καὶ ἐφαίνοντο τὰ ἐντόσθιά του· ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ἐπροσηύχετο πρὸς τὸν Θεόν· καὶ οἱ στρατιῶται ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸν ἐπαίδευον ἐκουράσθησαν, καὶ ὅλοι οἱ παρεστῶτες ἐφώναξαν κατὰ τοῦ ἐξουσιαστοῦ, ὀνειδίζοντές τον διὰ τὴν μεγάλην του σκληρότητα καὶ ἀπανθρωπίαν, ὁ δὲ τύραννος ἀντὶ νὰ μαλακώσῃ, ἐσκληρύνθη περισσότερον, καὶ ἐπρόσταξε καὶ ἔφεραν ἕνα ἄλογον ἄγριον, καὶ ἔδεσαν τὸν Μάρτυρα εἰς τὴν οὐρὰν, καὶ τὸν ἔσυρναν εἰς ὅλον τὸ κάστρον, καὶ ὅταν ἀπέρασεν ὁ ἅγιος ἀπὸ τὰ ὀσπήτια τῶν Ἑβραίων ὁποῦ ἐκατήκουν, εὐγῆκαν οἱ Ἑβραῖοι καὶ τὸν ὠνείδιζαν, καὶ τὸν ἐκτύπουν, καὶ ἔῤῥιπταν κατεπάνω του ὅτι ἔφθαναν· ἕνας δὲ ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους ἁρπάζωντας ἕνα σπαθὶ ἔτρεξε, καὶ τοῦ ἔκοψε τὴν κεφαλήν· ὁ δὲ στρατιώτης ἔλυσε τὸν Μάρτυρα ἀπὸ τὸ ἄλογον, καὶ τὸν ἄφησε εἰς τὸν ἴδιον τόπον, καὶ κἀνένας ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς δὲν ἐτόλμα νὰ τὸν πάρῃ, διὰ νὰ τὸν θάψῃ ἀπὸ τὸν φόβον· καὶ ὅταν ἐνύκτωσεν, ἔδειξεν ὁ Θεὸς σημεῖον θαυμαστὸν εἰς τὸ μαρτυρικὸν λείψανον· καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὸ κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἕνας στύλος πύρινος, καὶ ἐφαίνοντο καὶ λαμπάδες πολλαῖς, καὶ τρεῖς ἄνδρες φωτεινοὶ καὶ λευκοφόροι, καὶ ἔψαλλαν ὕμνους εἰς τὸν Ἅγιον· ἕνας δὲ ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους ὁποῦ ἐκατοίκα ἐκεῖ κοντὰ, θαῤῥῶντας πῶς ἐπῆγαν οἱ ἱερεῖς τῶν χριστιανῶν, διὰ νὰ τὸν πάρουν νὰ τὸν θάψουν, ἐπῆρε τὸ δοξάριόν του, καὶ ἁπλώνωντας τὸ χέρι του, διὰ νὰ ῥίψῃ τὴν σαΐταν νὰ τοὺς κτυπήσῃ, ἐκόλλησαν τὰ χεριά του, τὸ ἕνα εἰς τὸ δοξάρι, καὶ τὸ ἄλλο εἰς τὴν σαΐταν, καὶ ἔμεινε δεμένος ἐκεῖ, ἕως ὁποῦ ἐξημέρωσε, καὶ βλέπωντας πῶς ἡ παιδεία αὐτὴ τοῦ ἐδόθη ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ τὴν κακίαν του, καὶ μὴ θέλωντας ἐδιηγεῖτο τὸ θαῦμα εἰς ὅλους τοὺς ἐκεῖ συναχθέντας, καὶ ὅλα ὅσα εἶδεν ἐκείνην τὴν νύκτα εἰς τὸ ἅγιον ἐκεῖνο, καὶ πολύαθλον σῶμα, καὶ οὕτως ἐλευθερώθη ἀπὸ τὴν παιδείαν ἐκείνην· ταῦτα ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν ἐφοβήθη πολλὰ, καὶ ἔδωκεν ἄδειαν εἰς τοὺς χριστιανοὺς, καὶ ἐπῆραν τὸ μαρτυρικὸν λείψανον, καὶ τὸ ἐνταφίασαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τους μετὰ πάσης εὐλαβείας· δὲν ἀπέρασαν πολλαῖς ἡμέραις καὶ ὁ καπετάνος ὁποῦ τὸν ἐπρόδωσεν, ἠθέλησε νὰ κλέψῃ τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ νὰ φύγῃ, ἐπειδὴ καὶ ἐμετανόησεν εἰς τὴν κακίαν του, καὶ μίαν νύκτα εὑρίσκωντας ἁρμόδιον καιρὸν, ἐπῆγε μὲ τοὺς ἀνθρώπους του, καὶ ἄνοιξε τὸν τάφον τοῦ Μάρτυρος, διὰ νὰ τὸ πάρῃ· ὁ δὲ Ἅγιος τὴν αὐτὴν ὥραν ἐφάνη εἰς τὸν ἐφημέριον τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης, καὶ τοῦ λέγει, σκώσου τὸ ὀγλιγωρότερον, καὶ πήγαινε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅτι ἦλθαν νὰ μὲ κλέψουν, καὶ παρευθὺς ἐπῆρεν ὁ ἱερεὺς καὶ ἄλλους πολλοὺς, καὶ ἔδραμαν μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ τοὺς ἐδίωξαν ἐκεῖθεν· τὸ δὲ ἅγιον λείψανον τὸ ἐπῆραν ἀπὸ τὸν τάφον, καὶ τὸ ἔβαλον μέσα εἰς τὸ ἅγιον θῆμα, πλησίον τῆς ἁγίας Τραπέζης, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἑβδομήκοντα χρόνους, κάμνοντας διάφορα θαύματα, ἕως εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα, ὅστις ὡς ἐνάρετος καὶ φιλομάρτυς, ἐπόθησε νὰ ἀποκτήσῃ τοιοῦτον θησαυρὸν, δηλ: τὸ ἅγιον ἐκεῖνο λείψανον, καὶ ἐσυμβουλεύθη μὲ τὸν τότε Μολδοβλαχίας Ἰωσὴφ, καὶ οὕτως ἔστειλε τοὺς προκρίτους τῶν ἱερέων, καὶ μερικοὺς ἄρχοντας, καὶ στράτευμα ἀρκετὸν εἰς τὸ Ἀσπρόκαστρον, καὶ ἔφεραν τὸ λείψανον τοῦ Μάρτυρος, καὶ ὡσὰν ἐπλησίασαν κοντὰ εὐγῆκεν εἰς προϋπάντησιν μὲ ὅλους τοὺς ἄρχοντάς του, καὶ τὸν Ἀρχιερέα, καὶ ὅλον τὸν λαὸν, καὶ ἐδέχθησαν περιχαρῶς τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ προσκυνήσαντες αὐτὸ εὐλαβῶς, τὸ ἔθεσαν εἰς τὸν ναὸν τῆς Μητροπόλεως, εἰς τὴν πόλιν Σιοτζάβα· τὸ ὁποῖον ἐκτελεῖ ἕως σήμερον ἀναρίθμητα θαύματα, εἰς ὅσους προσέρχονται εἰς αὐτὸ μετὰ πίστεως, εἰς δόξαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αφιέ. Φεβρουαρίου ιά. 1515.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΤΗι ΠΟΛΕΙ ΣΟΦΙΑι

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ. (1).

Οὗτος ὁ νεοφανὴς Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιος, ἦτον ἀπὸ τὴν Σερβίαν ἀπὸ μίαν χώραν λεγομένην Κράτοβαν, εὐσεβῶν γονέων υἱὸς Δημητρίου καὶ Σάῤῥας· ὅταν δὲ ἔγινε τὸ παιδίον ἓξ χρόνων, ἐδόθη ὑπὸ τῶν γονέων του εἰς μάθησιν τῶν ἱερῶν γραμμάτων· τὰ ὁποῖα ὀγλίγωρα ἔμαθεν, ἔπειτα ἔμαθε κατὰ ἀκρίβειαν καὶ τὴν τέχνην τῶν χρυσοχόων· κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἀπέθανεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἔμεινεν ὀρφανός· καὶ ἐπειδὴ ἦτον ὡραῖος πολλὰ, ἐφοβήθη νὰ σταθῇ εἰς τὴν πατρίδα του, μήπως διαίως τὸν πάρωσιν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ τότε Βασιλέως Μπαγιαζίτ, διὰ τοῦτο ἄφησε τὴν πατρίδα του, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Σοφίαν, καὶ ἐκατοίκησεν εἰς τὸν οἶκον ἑνὸς ἱερέως τῆς πόλεως ἐκείνης, Πέτρου ὀνομαζομένου, μεταχειριζόμενος πάσας τὰς ἀρετάς· βλέποντας

(1) Ὁ βίος οὗτος συνεγράφη ἀπό τινα Πέτρον ἱερέα τῆς αὐτῆς πόλεως Σοφίας, τὸν καὶ Διδάσκαλον χρηματίσαντα τοῦ αὐτοῦ Μάρτυρος, καὶ αὐτόπτην, καὶ αὐτήκοον τοῦ Μαρτυρίου αὐτοῦ· τὸ ὁποῖον μεταφράσθη εἰς τὴν ἡμετέραν κοινὴν διάλεκτον ἀπὸ τὴν Σθλαβωνικήν.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΙΟΡΕΙΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

δὲ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, πῶς τὸν ὑπήκουε προθύμως, τὸν ἐδίδασκε τὴν θείαν Γραφὴν ὅσον ἐδύνατο· ὁ δὲ νέος ἐσπούδαζε νὰ πληρώσῃ καὶ μὲ τὸ ἔργον τὰ διδασκόμενα· ὅ καὶ γέγονε· καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸν λόγον τοῦ Σωτῆρος· « Οὐ δύναται πόλις κριβῆναι ἐπάνω » ὄρους κειμένη, οὔτε ὁ λύχνος ὑπὸ τὸν μό- » διον κρύπτεται »· διὰ τοῦτο μηδὲ ὁ νέος οὗτος ἐδυνήθη νὰ κρυφθῇ εἰς τὸ ὕστερον· βλέποντες γὰρ αὐτὸν οἱ Ὀθωμανοί, τὸν ἐφθόνησαν διὰ τὴν εὔτακτον πολιτείαν του, καὶ ἐσπούδαζον μὲ ὅλην τους τὴν δύναμιν νὰ τὸν φέρουν εἰς τὴν γνώμην τους, καὶ οὕτω διαλέγουν ἕνα διδάσκαλον ἐδικόν τους, ἐντελῆ εἰς τὴν θρησκείαν των, τεχνίτην εἰς τοὺς λόγους, καὶ εἰς κάθε ἀπόκρισιν ἕτοιμον, καὶ τὸν στέλλουν εἰς αὐτὸν διὰ νὰ συνομιλήσῃ· ὅστις πηγαίνωντας τεχνηέντως φέρει εἰς αὐτὸν χρυσίον ἱκανὸν, διὰ νὰ τοῦ φτιάσῃ ἕνα στολίδι, καὶ τοῦ τάσσει καὶ μισθὸν πολὺν, καὶ τοῦ φέρνει καὶ φαγητὰ διὰ νὰ τὸν σύρῃ εἰς τὴν ἀγάπην του· καὶ ἔτζη ἄρχισε μὲ λόγους πανούργους νὰ τὸν παγιδεύῃ, λέγων· ὦ νεανίσκε, ἐὰν ἤθελες νὰ ἀρνηθῇς τὴν ἐδικήν σου θρησκείαν τὴν θλιβερὰν, καὶ ἄδεκτον ἀπὸ ὅλον τὸν Κόσμον, καὶ ἤθελες νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν ἐδικήν μας ἀγαθὴν, καὶ ἐλαφρὰν θρησκείαν, ἤθελες ἀποκτήσῃς μεγάλην δόξαν, καὶ τιμὴν, καὶ ἤθελες πάρῃς τὴν θυθυγατέρα τοῦ πρώτου Ἁγᾶ ταύτης τῆς πόλεως, καὶ νὰ γένῃς κληρονόμος πλούτου πολλοῦ, καὶ ἠθέλαμεν νὰ σὲ ἔχωμεν πρῶτον κατὰ πάντα εἰς τὴν πολιτείαν μας, καὶ ὅλοι ἠθέλαμεν νὰ σὲ τιμοῦμεν, καὶ νὰ σὲ προσκυνοῦμεν διὰ τὴν ὡραιότητά σου· τέτοια ὡραιότης δὲν πρέπει νὰ μένῃ εἰς αὐτὴν τὴν πτωχικὴν, καὶ δουλικὴν κατάστασιν· ἀλλὰ πρέπει νὰ σὲ παραστέκουν, καὶ νὰ σὲ ὑπηρετοῦν, δοῦλοι πολλοί, καὶ σκλάβοι· ταῦτα ἀκούσας ὁ Γεώργιος τοῦ εἶπεν· εὐχαριστῶ σοι ὁποῦ φροντίζεις διὰ ἐμένα τόσα καλὰ, ὅμως νὰ μοῦ εἰπῇς τὴν ἀλήθειαν εἰς ὅτι ἔχω νὰ σὲ ἐρωτήσω, ὅτι εἶμαι βέβαιος, πῶς ἠξεύρεις καλώτατα (ὡς ἤκουσα περὶ σοῦ) ὅλα τὰ τῆς ἐδικῆς σας θρησκείας· σὲ ἐρωτῶ λοιπόν· αὐτὴ ἡ δόξα, καὶ τιμὴ ὁποῦ εἶπες, ἆρά γε μένει καὶ αἰώνιος, ἡ τελειώνει ; ἐκεῖνος δὲ τοῦ εἶπε, ναὶ, τελειώνει, ὅμως ὅσοι πολιτεύονται καλῶς, καὶ φυλάττουν τὴν παράδοσιν τοῦ Μωάμεθ, πηγαίνουν ἀπὸ ἐδῶ εἰς τὸν Παράδεισον· ὁ Γεώργιος τοῦ εἶπε, καὶ ποία εἶναι ἡ καλὴ πολιτεία ὁποῦ πρέπει νὰ ἔχῃ τινὰς ἐδῶ; ἐκεῖνος τοῦ εἶπε, πρῶτον εἶναι ἡ πίστις ἡ καλὴ, καὶ δεύτερον ἡ καθαρότης τοῦ σώματος· ὁ Γεώργιος τοῦ εἶπε, καλὰ εἶπες, ὅτι ἡ πίστις πρέπει νὰ ἦναι καλὴ· ποία δὲ εἶναι ἡ καθαρότης τοῦ σώματος ; ἐκεῖνος τοῦ εἶπε· ἡ καθαρότης εἶναι, νὰ πλύνεσαι, καὶ νὰ προσκυνῇς συχνάκις· ἐρώτησε δὲ ὁ Γεώργιος, ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ζῇ μὲ πορνείαν, καὶ κραιπάλην, καὶ μοιχείαν, καὶ πολυφαγίαν, καὶ μεταχειρίζεται κάθε σαρκικὴν ἡδονὴν, τὸν τοιοῦτον ἆρά γε ὁ Θεὸς τὸν δέχεται εἰς τὸν Παράδεισον ; αὐτὸς δὲ καὶ μὴ θέλωντας ἐμαρτύρησε τὴν ἀλήθειαν, λέγων, ὅτι ὁ Θεὸς βέβαια τοὺς τοιούτους δὲν τοὺς δέχεται, ἐὰν δὲν ἐπιστρέψουν μὲ μεγάλην μετάνοιαν· καὶ ὅσοι ἀποθαίνουν μὲ παρόμοια ἔργα, πηγαίνουν εἰς τὴν Κόλασιν· τότε τοῦ λέγει ὁ Γεώργιος· ὀρθῶς ἔκρινας· τώρα ἐγὼ βλέπω, πῶς ὅλοι σας οἱ Βασιλεῖς, καὶ ἡγεμόνες, καὶ κριταὶ, καὶ οἱ ἄρχοντες ὑποδουλώνονται εἰς παρόμοια ἀκάθαρτα ἔργα, ἕως τέλος τῆς ζωῆς των, καὶ ἔτζη ἀποθαίνουν, χωρὶς μετάνοιαν· λοιπὸν αὐτοὶ καθὼς εἶπες, κολάζονται, ὁ δὲ εἶπεν, ὁ Θεὸς συγχωρεῖ τὰς ἁμαρτίας καὶ μὲ τὴν ἐλεημοσύνην, καὶ κύτταξε πῶς οἱ Βασιλεῖς μας, καὶ ἄρχοντες κάμνουν τόσα τζαμία, καὶ γεφύρια, καὶ θρύσες διὰ ἀνάπαυσιν τῶν ἀνθρώπων· ὁ δὲ Γεώργιος εἶπεν, ὁ Προφήτης Δαβὶδ γράφει διὰ πνεύματος ἁγίου, ὅτι ἡ θυσία τῶν ἀσεβῶν, βδέλυγμα Κυρίῳ· διὰ τὶ βλέπω ἀπ' αἰῶνος πολλοὺς Βασιλεῖς καὶ Δυνάστας ὁποῦ ἔκαμαν πολλὰ καλὰ ἔργα, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπιστίαν

τους ἀπολέσθησαν, καὶ ἐξαλείφθησαν τὰ ὀνόματά των χωρὶς μνήμην, μάλιστα δὲ ἀπὸ τὸ ἐδικόν σας γένος ὅλοι ἐχάθησαν, καὶ δὲν εὑρίσκεται εἰς τὴν πίστιν σας κἀνένας ἅγιος, οὔτε δίκαιος, κἂν Βασιλεὺς, κἂν ἐξουσιαστὴς, κἂν κριτὴς, κἂν διδάσκαλος, κἂν κάθε ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἁπλουστέρους, ἀλλὰ ὅλοι ἀπὸ μιᾶς ἐχάθησαν· εἰς δὲ τὴν ἐδικήν μας τὴν ἁγίαν, καὶ ἀμώμητον πίστιν, καὶ Βασιλεῖς, καὶ Ἀρχιερεῖς, καὶ Ἱερεῖς, καὶ ἁπλοῦς λαὸς ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Χριστοῦ ἕως τὴν σήμερον εὑρίσκονται ἅγιοι, καὶ τὰ σώματα αὐτῶν διαμένουν σῶα, καὶ ἀδιάφθορα, καὶ ἰατρεύουσι διαφόρους ἀσθενείας ἐκείνων ὁποῦ προστρέχουν εἰς αὐτοὺς μετ' εὐλαβείας, καὶ πίστεως· καὶ ἂν δὲν πιστεύῃς εἰς αὐτὰ, ἔλα μαζή μου νὰ σὲ δείξω τὸν Κράλην Μιλωτῖνον, ὁποῦ εἶναι εἰς ταύτην τὴν πόλιν, πῶς εὑρίσκεται σῶος, καὶ φαίνεται ὡσὰν νὰ κοιμᾶται, καὶ εὐωδιάζει ὡσὰν ἀπὸ κρῖνον· καὶ πίστευε, πῶς καθὼς αὐτὸς εἶναι ἅγιος, διὰ τὶ ἐπίστευε εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ ἔκαμνε τὰς ἐντολάς του, ἔτζη καὶ ἡμεῖς ὁποῦ πιστεύομεν εἰς τὸν Χριστὸν, ὡσὰν καὶ αὐτὸν, ἅγιοι εἴμεθα· καὶ λοιπὸν πῶς ἐσὺ μὲ διδάσκεις νὰ ἀρνηθῶ τοιαύτην ἀληθῆ, καὶ ἁγίαν πίστιν, ὁποῦ μᾶς φέρει εἰς τὸν Θεὸν, καὶ μᾶς κάμνει κληρονόμους τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν; καὶ ἐγὼ εἶμαι βέβαιος, πῶς ἐσὺ ὅλα αὐτὰ τὰ ἠξεύρεις πολλὰ καλὰ, ἀλλ' ἡ πλάνη τούτου τοῦ Κόσμου δὲν σὲ ἀφίνει νὰ προσέλθῃς εἰς τὴν ἀλήθειαν, διὰ νὰ σωθῇς· ταῦτα ἀκούσας ἐκεῖνος ἔμεινε κατησχυμένος, καὶ μὴ ἔχων τὶ νὰ ἀπολογηθῇ, ἔκρυψε τὸ φαρμάκι εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τοὺς συντρόφους του, καὶ τοὺς διηγεῖται καταλεπτῶς τὰ πάντα, καὶ ἔπειτα τοὺς λέγει, ἂν αὐτὸν ἔτζη ἀπείρακτον ἀφήσωμεν, ὅλα τὰ ἐδικά μας θέλει τὰ περιπαίξει· καὶ μὲ τοῦτα τὰ λόγια τοὺς παρακινεῖ εἰς ἔχθραν, καὶ πηγαίνουν εἰς τὸν κριτὴν, καὶ τοῦ διηγοῦνται ὅλα τὰ πάντα διὰ τὸν Γεώργιον· ἔπειτα τοῦ λέγουν ἀκόμη καὶ τοῦτο, ὅτι ὅλην τὴν θρησκείαν μας, καὶ τὸν νομοδότην μας ἐπερίπαιξεν, ἔτι δὲ καὶ τὸν Βασιλέα μας, καὶ τοὺς ἐξουσιαστάς, καὶ τοὺς κριτάς μας ὅλους εἰς τὴν Κόλασιν παρέδωκε, καὶ ἐὰν τὸν ἀφήσῃς εἰς τὴν Χριστιανωσύνην, νὰ ἠξεύρῃς, πῶς ἡ πίστις αὐτοῦ ἔχει νὰ μεγαλυνθῇ, καὶ ἡ ἐδική μας ἔχει νὰ γένῃ παίγνιον· καὶ μὲ τοιαῦτα λόγια ἐθύμωσαν τὸν κριτήν· ὅθεν αὐτὸς στέλλει τὸν ἴδιον ἐκεῖνον ὁποῦ ὡμίλησε μὲ τὸν Γεώργιον, καὶ τοῦ λέγει, νὰ ὑπάγῃ, νὰ τοῦ τὸν φέρῃ, μὲ τρόπον ὅμως ὁποῦ νὰ μὴ καταλάβῃ τίποτε· ἐκεῖνος δὲ πηγαίνωντας, καὶ χαιρετῶντας τὸν Γεώργιον, εἶπεν· ἤξευρε ὦ Γεώργιε, ὅτι ὁ κριτής μας σὲ χρειάζεται πολλὰ, ὅτι τοῦ εἶπα, πῶς εἶσαι πολλὰ ἐπιτήδειος εἰς τὴν τέχνην, καὶ σὲ θέλει διὰ νὰ τοῦ φτιάσῃς πολλὰ στολίδια τοῦ ὀσπητίου του, καὶ διὰ τοῦτο ἔχεις νὰ ἀποκτήσῃς μεγάλην φιλίαν μὲ αὐτὸν, καὶ νὰ λάβῃς καὶ ὅσον μισθὸν θέλεις, καὶ λοιπὸν ἐλθὲ νὰ πηγαίνωμεν εἰς αὐτόν· ὁ δὲ Γεώργιος θαῤῥεύων, ὅτι τοῦ λέγει τὴν ἀλήθειαν. « Ἄκακος γὰρ παντὶ λόγῳ πιστεύει » ἐπῆγαν καὶ οἱ δύω ἐμπρὸς εἰς τὸν κριτήν· ὁ δὲ κριτὴς ἰδὼν αὐτὸν ἐξεπλάγη εἰς τὴν ὡραιότητά του, καὶ τὸν ἔκραξε πλησίον του· καὶ τοῦ λέγει μὲ ἡσυχον, καὶ κατανυκτικὴν φωνὴν, ὦ νεανίσκε, ἔμαθα πῶς εἶσαι πολλὰ προκομμένος εἰς τὴν τέχνην σου, ἠμπορεῖς νὰ μοῦ φτιάσῃς τὰ στολίδια ὁποῦ χρειάζομαι, καθὼς ἐγὼ ἀγαπῶ ; ὁ δὲ εἶπε· δός μου νὰ τὰ φτιάσω, καὶ θαῤῥῶ νὰ σοῦ ἀρέσουν· ὁ δὲ κριτὴς εἶπε· ναὶ, ἐκαταλάβα πῶς εἶσαι τεχνίτης εἰς αὐτὰ, ὅμως ἀκόμη ἕνα λόγον ἔχω νὰ σοῦ εἰπῶ, καὶ ἂν μὲ ἀκούσῃς, ἔχει νὰ σοῦ γένῃ πολὺ καλὸν, εἰδὲ καὶ παρακούσῃς, ἔχεις νὰ ἀπωλεσθῇς κακῶς· ὁ δὲ εἶπε, καὶ τί ὁρίζεις ; ὁ κριτὴς ἀπεκρίθη, ἀρνήσου τὸν Χριστὸν, καὶ πίστευσαι εἰς τὴν ἐδικήν μας ὀρθὴν πίστιν, καὶ ἐδῶ ἔχεις νὰ ἀπολαύσῃς ὅλα τὰ ἀγαθὰ, καὶ ἐκεῖ θέλεις κληρονομήσεις τὸν

Παράδεισον, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα τοῦ ἔλεγε· ταῦτα ἀκούσας ὁ Γεώργιος εἶπε μὲ τὸν ἑαυτόν του, βλέπω, ὅτι εἶμαι φερμένος ἐδῶ, διὰ νὰ ἀγωνισθῶ διὰ τὴν πίστιν μου, καὶ ὄχι διὰ τὴν τέχνην μου· ἀλλὰ σὺ Κύριέ μου Ἰησοῦ Χριστὲ, δός μοι λόγον γνώσεως πρὸς ἀπόκρισιν, καὶ δίδαξόν με κατὰ τὸ θέλημά σου· καὶ παρευθὺς τοῦ ἐδόθη ἄνωθεν λόγος σοφίας, καθὼς ὑπόσχεται ὁ τῶν Μαρτύρων ἀγωνοθέτης Κύριος, εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, καὶ λέγει πρὸς τὸν κριτήν· αἱ ψυχαὶ αὐτοῦ πρῶτον τοῦ ἀρχηγοῦ σας Μωάμεθ, καὶ ὅλων τῶν ἄλλων τοῦ γένους σας μετὰ τὸν θάνατόν τους ποῦ ἀπέρχονται; ὁ δὲ εἶπεν, εἰς τὸν Παράδεισον· καὶ ὁ Γεώργιος· ποῖον σημεῖον, ἢ θαῦμα φέρνεις εἰς μαρτυρίαν τούτου; ἢ ἔτζη πιστεύεις εἰς εὔκαιρα λόγια; ὁ δὲ κριτὴς εἶπε, καὶ τί ἄλλο σημεῖον θέλεις; δὲν εἴμεσθεν ἡμεῖς Βασιλεῖς, καὶ δὲν νικοῦμεν δυνατὰ Βασίλεια; καὶ δὲν λαμβάνομεν τὰ κάστρη των; καὶ ὅλοι τοῦ κόσμου οἱ Βασιλεῖς, καὶ ἄρχοντες δὲν μᾶς προσκυνοῦν, καὶ μᾶς δίδουν δοσίματα; ὅθεν ἂν δὲν μᾶς ἠγάπα ὁ Θεὸς, δὲν ἤθελεν ὑψώσῃ τόσον τὸ Βασίλειόν μας· πρὸς ταῦτα ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος, ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ὅσοι ἐστάθησαν Βασιλεῖς δυνατοὶ, ἐκυρίευσαν τὴν οἰκουμένην, καὶ ἀπόκτησαν δόξαν, καὶ πλοῦτον πολύν· ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ μὴν ἐπίστευαν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν, διὰ τοῦτο ὅλοι ἀπωλέσθησαν, καὶ χωρὶς μνημόσυνον ἔμειναν, καὶ ἡ δόξα ἡ ἐπίγειος, καὶ Βασιλεία δὲν τοὺς ὠφέλησε τίποτε· μόνοι δὲ οἱ Χριστιανοὶ ὁποῦ πιστεύουν εἰς τὸν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, αὐτοὶ ὅλοι καὶ Βασιλεῖς, καὶ ἄρχοντες ἐδικαιώθησαν, καὶ ἅγιοι ἐγένοντο· ταῦτα καὶ σὺ καλῶς ἠξεύρεις, ἀλλὰ δὲν σὲ ἀφίνει ἡ Βασιλικὴ ἐξουσία νὰ ὁμολογήσῃς τὴν ἀλήθειαν· ὁ κριτὴς εἶπεν, ὁ ἀρχηγὸς ἡμῶν Μωάμεθ, ὡμίλησε μὲ τὸν Θεὸν, καὶ ἀπὸ αὐτὸν ἔλαβε τὸν νόμον, καὶ μᾶς τὸν ἐπαράδωκεν· ὁ δὲ Γεώργιος εἶπε· μὴ γένοιτο νὰ ὡμίλησε μὲ τὸν Θεὸν ὁ Μωάμεθ, διότι, ὅταν ὁ Θεὸς ἐκατέβη εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινὰ, καὶ ὑποκάτω τοῦ ὄρους ἔστεκε τὸ πλῆθος τῶν Ἑβραίων, ἔτρεμον ὅλοι ἀπὸ τὸν φόβον, βλέποντες αὐτὸν νὰ καταβαίνῃ διὰ νεφελῶν καὶ ἀστραπῶν, τότε λέγω μόνος ὁ Μωϋσῆς ὡμίλησε μὲ τὸν Θεόν· καὶ πάλιν ὅταν ἐκατέβη ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔγινεν ἄνθρωπος, οἱ Βασιλεῖς τῶν Περσῶν διὰ Ἀστέρος ἐπῆγαν καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν, ὅστις εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν ἔκαμε διάφορα θαύματα ἔμπροσθεν πάντων, καὶ πάλιν ὅταν ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, πλῆθος ἀνθρώπων τὸν εἶδον ὁποῦ ἀνέβαινε διὰ νεφέλης· τότε καταβαίνοντες δύω ἄγγελοι, εἶπον εἰς τοὺς ὁρῶντας, ὅτι αὐτὸς ὁποῦ βλέπεπε τώρα, τοιουτοτρόπως ἔχει νὰ κατέβῃ πάλιν, διὰ νὰ κρίνῃ τὸν Κόσμον, καὶ νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν κάθε ἕνα κατὰ τὰ ἔργα του, καὶ ὅσοι εἶναι ἐκεῖνοι ὁποῦ δὲν πιστεύουν εἰς αὐτὰ, ὅλοι χάνονται· διὰ δὲ τὸν εἰδικόν σας Μωάμεθ, τίς εἶδεν, ἢ τίς ἤκουσέ ποτε, πῶς ὡμίλησε μὲ τὸν Θεὸν εἰς κἀνένα τόπον; ἢ τί σημεῖον ἔκαμεν εἰς τὴν ζωήν του; ἐγὼ ἠξεύρω καλώτατα, ὅτι δὲν ἔκαμε κἀνένα σημεῖον, ἀλλ' αὐτὸς μόνος του συνέγραψεν εὐκολην θρησκείαν, ὁποῦ ἀρέσκει εἰς τὸ γήϊνον φρόνημα τῆς σαρκὸς, καὶ ταύτην παρέδωκεν εἰς ἀνθρώπους ἀπράκτους, ὁποῦ δὲν εἶχον κἀμμίαν εἴδησιν εἰς τὰ δόγματα τῆς ἀληθινῆς πίστεως, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἐδέχθησαν, καὶ ἐρριζώθη ἡ θρησκεία του εἰς τὰς καρδίας των· ὅθεν καθὼς ἐκεῖνος ἅγιος δὲν εἶναι, διὰ τί κἀνένα θαῦμα δὲν ἔκαμεν· ἔτζη παρομοίως ὅλοι, ὅσοι ἀκολουθοῦν αὐτὸν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γένουν ἅγιοι. Ταῦτα ἀκούσαντες τὸ πλῆθος τῶν Ἀγαρηνῶν ἐφώναξαν ὅλοι εἰς τὸν κριτὴν· ἆρον αὐτὸν ἐκ μέσου, ἰδοὺ εἰς τέλος ἐπερίπαιξεν ἡμᾶς· ὁ δὲ κριτὴς ἐπρόσταξε νὰ τὸν βάλλουν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ δέσαντες ὄπισθεν τὰς χεῖράς του, καὶ ἄλλοι μὲν κρούοντες αὐτὸν, ἄλλοι δὲ λακτίζοντες, καὶ ἕτεροι πτύοντες,

τὸν ἔβαλον εἰς τὴν φυλακὴν· προφθάνει δὲ αὐτὸν εἰς τὸν δρόμον Πέτρος ὁ ἱερεὺς, (διὰ τὸν ὁποῖον προεῖπομεν εἰς τὴν ἀρχὴν) καὶ λέγει εἰς ἐκείνους ὁποῦ τὸν ἐπήγαιναν· δόσετε εἰς ἐμένα αὐτὸν, καὶ ἐγὼ γίνομαι ἐγγυητὴς διὰ λόγου του, καὶ ὅταν τὸν χρειασθῆτε, πάλιν σᾶς τὸν δίδω· αὐτοὶ δὲ τοῦ εἶπαν, ὅτι αὐτὸς πλέον δὲν εὐγαίνει ἀπὸ τὰς χεῖράς μας, ἀλλ' ἐὰν τὸν ἀγαπᾷς, καὶ θέλῃς τὴν ζωήν του, συμβούλευσέ τον νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πίστιν μας· διὰ τί ἐὰν δὲν ἔλθῃ, ἔχει νὰ χάσῃ βεβαιότατα τὴν ζωήν του· ὁ δὲ ἱερεὺς τοὺς ἀπεκρίθη, ἐπειδὴ καὶ οὕτως ἀπεφασίσατε, προστάξετε κἂν νὰ μὲ ἀφίνουν νὰ ἐμβαίνω εἰς αὐτὸν, καὶ ἐγὼ θέλω τὸν συμβουλεύσω νὰ κάμῃ τὸ καλλίτερόν του· αὐτοὶ δὲ εἶπον· ὅτι κἀνένας ἀπὸ τοῦτο δὲν σὲ ἐμποδίζει· καὶ ἔτζη πηγαίνει ὁ εὐλογημένος ἱερεὺς εἰς τὸν δεσμοφύλακα, καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ εὐγάλῃ τὸν Γεώργιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, διὰ νὰ ὁμιλήσουν καταμόνας εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ δεσμοφύλακος· καὶ ἐπειδὴ ὁ φύλαξ ἠγάπα κατὰ πολλὰ τὸν ἱερέα, ἔκαμεν εὐθὺς κατὰ τὸ θέλημά του, καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὴν κατοικίαν του· ὁ δὲ ἱερεὺς ἄρχισε νὰ ἀσπάζεται τὸν ἅγιον λέγων, χαίροις τιμία κεφαλὴ Γεώργιε, σὺ σήμερον ἐδόξασες τὸν Χριστὸν, καθὼς ποτὲ ὁ Πρωτομάρτυς Στέφανος, καὶ ὁ νέος Στέφανος εἰς τὸν καιρὸν τῶν εἰκονομάχων, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἅγιοι, διὰ τί παρόμοιον ἔργον καὶ ἐσὺ ἐποίησας· ἀλλ' ἀνδρίζου, καὶ στηρίζου· καὶ μετὰ τὴν ὁμολογίαν αὐτὴν πρέπει καὶ νὰ ἀθλήσῃς, καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι Μάρτυρες πρῶτον ὡμολόγησαν, ἔπειτα ἐμαρτύρησαν· ὅθεν καὶ εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην δοξάζονται· καὶ ἐὰν αὐτοὶ ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους τοιαύτην, καὶ τοσαύτην δόξαν λαμβάνουν, ὁποῦ διὰ λόγου μας δὲν ἠγωνίσθησαν, ἆρά γε πόσας δόξας, πόσας τιμὰς θέλουν λάβῃ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν ἀπὸ τὸν Χριστὸν, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ ὁποίου ἠγωνίσθησαν, καὶ ἔχυσαν τὰ αἵματά των; διότι αὐτὸς ὁ ἀψευδὴς ὑπόσχεται, ὅτι ὅποιος τὸν ὁμολογήσει ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, θέλει τὸν ὁμολογήσει καὶ αὐτὸς ἔμπροσθεν τοῦ οὐρανίου Πατρός του· καὶ ἀνίσως τινὰς ἀγωνισθῇ μέχρις αἵματος διὰ τὸν ἐπίγειον Βασιλέα, λαμβάνει ἀπὸ αὐτὸν τιμὰς, καὶ δωρήματα· ἆρά γε τί λογῆς τιμὰς, τί λογῆς δῶρα θέλουν λάβῃ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἀγωνίζονται διὰ τὸν ἐπουράνιον Βασιλέα; βέβαια τοιαύτην δόξαν, καὶ τοσαῦτα ἀγαθὰ θέλουν λάβῃ, κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον, τὰ ὁποῖα οὔτε ὀφθαλμὸς εἶδεν, οὔτε αὐτὶ ἤκουσεν, οὔτε νοῦς ἀνθρώπου ἠμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ ποτέ· ὁ δὲ Μάρτυς εἶπε, πιστεύω, ὅτι ταῦτα πάντα εἶναι ἔτζη, καθὼς τὰ λέγεις, ὅμως πολλὰ φοβοῦμαι τὴν φωτίαν, καὶ δὲν ἐλπίζω, ὅτι ἠμπορῶ νὰ τὴν ὑποφέρω· ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ λέγει, καὶ τί φοβῆσαι τὴν φωτίαν, ὁποῦ εἰς μισὴν ὥραν, ἔχει νὰ σὲ πονέσῃ, καὶ ἔπειτα νὰ σὲ καταπάξῃ εἰς τοὺς χορούς τῶν ἁγίων; εἰδὲ καὶ δὲν ὑπομείνῃς εἰς τὴν μισὴν ὥραν, ἔχεις, νὰ καίεσαι αἰωνίως εἰς τὴν γέενναν· δὲν πιστεύεις τὸν διδάσκαλόν μας Παῦλον ὁποῦ λέγει ἔτζη· δὲν θέλει μὲ χωρίσει ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, οὔτε μάχαιρα, οὔτε πῦρ, οὔτε πεῖνα, οὔτε ζωὴ, οὔτε θανάτος, οὔτε κἀνένα ἄλλο πρᾶγμα. « Οὐκ » ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς » τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡ» μᾶς »· καὶ διὰ τί λοιπὸν δὲν χαίρεσαι; ὅτι ἔχεις νὰ ἀλλάξῃς τὰ φθαρτὰ μὲ τὰ ἄφθαρτα; καὶ τὰ ἐπίγεια μὲ τὰ οὐράνια; τὰ προσωρινὰ ἔτη τῆς ζωῆς μὲ τὰ αἰώνια, καὶ ἀτελεύτητα; ὅθεν τέκνον μου ἑτοιμάσου ἐναντίον εἰς τὸ στράτευμα τοῦ διαβόλου, καὶ πιστεύω εἰς τὸν Θεὸν, ὅτι αὐτὸς θέλει σὲ στηρίξει, ἐπειδὴ καὶ ἐσὺ μόνος δὲν ἐπῆγες εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα, ἀλλ' ὁ Θεὸς σὲ ἐπροσκάλεσε, διὰ νὰ τὸν δοξάσῃς εἰς ταύτας τὰς ἐσχάτας ἡμέρας, καὶ αὐτὸς θέλει εἶναι μετὰ σοῦ εἰς τὸ μαρτύριον, καθὼς ἦτον καὶ μὲ τὸν μεγαλομάρτυρά του Γεώργιον· μόνον μὴν ἀτονίσῃς, ἀλλ' ὑπόμεινον

ὀλίγον· ὁ δὲ Γεώργιος λέγει, ἀληθῶς εἶπες τὰ πάντα· ἀλλ' ἕνα μικρὸν ζήτημα θέλω ἀπὸ σοῦ· σὲ παρακαλῶ νὰ πασχίσῃς ὅσον ἠμπορέσῃς νὰ μὲ ἐξαγοράσῃς διὰ νὰ ζήσω ἀκόμη καὶ νὰ κάμω κἀνένα καλὸν ἔμπροσθέν του, ἐπειδὴ καὶ ἕως τοῦ νῦν, εἶμαι ἔρημος ἀπὸ κάθε ἀρετήν· εἰδὲ καὶ δὲν δυνηθῇς, ἂς γένῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐγὼ μὲν σπουδάζω νὰ τελειώσω ὅσα μοῦ εἶπες, ἀλλὰ καὶ σὺ παρακάλεσον θερμῶς τὸν Θεὸν, νὰ μὴ μὲ ὑστερήσῃ ἀπὸ τὴν βοήθειάν του, μόνος του γὰρ εἶπεν. « Ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν ». ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει αὐτῷ, ἐπ' ἀληθείας ἐξ ὅλης μου ψυχῆς θέλω πασχίσω διὰ τὴν σωτηρίαν σου, καὶ νὰ μὴ λυπηθῶ τίποτε, ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά μου, μόνον ἂν δυνηθῶ· τοιαῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ ἐνουθέτησεν αὐτὸν ἀπὸ τὴν θείαν Γραφὴν ὁ ζηλωτὴς ἐκεῖνος, καὶ ὄντως ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου· ὁ δὲ Μάρτυς ἐδέχετο αὐτὰ μετὰ χαρᾶς ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· κατὰ τὸ σολομόντειον ἐκεῖνο ῥητόν. « Γνώριζε δικαίῳ, καὶ προσθήσει τοῦ δέχεσθαι »· καὶ τέλος πάντων ἀσπασάμενος αὐτὸν εἶπεν· εἰρήνη σοι Γεώργιε τέκνον μου, ὁ Κύριος ἔσται μετὰ σοῦ ἐνισχύων σε, καὶ περιφυλάττων σε, ἀπὸ παντὸς ἐναντίου συναντήματος, καὶ οὕτως ἀνεχώρησεν· ὁ δὲ προσκυνήσας αὐτὸν ὑπέστρεψεν εἰς τὴν φυλακήν· τῇ δὲ ἐπαύριον συνάγονται πλῆθος πολὺ ἀπὸ τοὺς γραμματισμένους Τούρκους, καὶ φέρνουν τὸν Μάρτυρα ἐκ τῆς φυλακῆς, καὶ τόσας κολακείας, καὶ ταξίματα τοῦ ἔκαμαν, καὶ τόσους φοβερισμούς, ὁποῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ περιγράψω· ὅμως μὲ ὅλα ταῦτα δὲν ἐδυνήθησαν νὰ φέρουν τὸν Ἅγιον εἰς τὸν σκοπόν τους κατ' οὐδένα τρόπον, ὅθεν πάλιν τὸν ἐφυλάκωσαν βάνοντές του ἁλύσους βαρέας εἰς τοὺς πόδας, καὶ εἰς τὰς χεῖρας· ὁ δὲ εὐχαριστῶν τὸν Θεὸν τὰ ὑπέμενεν ὅλα μετὰ χαρᾶς· ἀπελθὼν δὲ ὁ Ἱερεὺς εἰς τὸν κριτὴν, τὸν ἐπαρακάλει θερμῶς, καὶ τοῦ ὑπέσχετο νὰ τοῦ δώσῃ δῶρα πολλὰ, διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ ἐκ τῶν δεσμῶν, τὸν Ἅγιον. Ὁ δὲ κριτὴς τοῦ ὑποσχέθη, ὅτι θέλει πασχίσει νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ· καὶ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας φέρουν τὸν Μάρτυρα πάλιν εἰς τὸ κριτήριον δέσμιον, καὶ συνάγονται ὅλοι οἱ ὑπηρέται τοῦ Μωάμεθ, ὁ δὲ κριτὴς ἄρχισε πάλιν νὰ τὸν κολακεύῃ λέγων· ὦ νεανίσκε, διὰ τί παραδίδεις τὸν ἑαυτόν σου εἰς τοιαύτην ἀτιμίαν, καὶ ἐμπαιγμόν; βλέπεις πῶς ὅλοι σὲ περιπαίζουν, καὶ ὅλοι οἱ φίλοι σου λυποῦνται διὰ λόγου σου; ἀλλ' ἄκουσόν μου, καὶ κάμε τὸ θέλημά μας· εἶχε δὲ ὁ κριτὴς ἕνα υἱὸν, καὶ προσκαλέσας αὐτὸν εἶπεν, ἰδοὺ Γεώργιε ἀπὸ τώρα καὶ ἐμπρὸς οὗτος ὁ υἱός μου θέλει γένῃ ἀδελφός σου, καὶ ἐγὼ θέλω σᾶς ἔχω καὶ τοὺς δύω παιδία μου, καὶ ἐσὺ ἔχεις νὰ διαμένῃς πάντοτε εἰς τὸν οἰκόν μου· καὶ ὡς βλέπεις ἐγὼ ἐγήρασα, καὶ μετὰ τόν θάνατόν μου δεύτερος κληρονόμος θέλεις γένῃς, εἰς ὅλον μου τὸν πλοῦτον, καὶ τὰ ὑπάρχοντα· καὶ ταῦτα ὁποῦ εἶπα, ἐγγράφως σοῦ τὰ δίδω ἔμπροσθέν πάντων, καὶ πίστευσόν μοι, ὅτι σοῦ λέγω τὴν ἀλήθειαν, καὶ ὅσα σοῦ εἶπα μὲ λόγον τώρα, τὰ κάνω μὲ τὸ ἔργον, καὶ νά, βλέπεις τούτους ὁποῦ εἶναι ἐδῶ συναγμένοι; ὅλοι ἔχουν νὰ σὲ προσκυνήσουν, καὶ νὰ γένουν ὡς δοῦλοι σου· ταῦτα τὰ λόγια ὡσὰν ἤκουσεν ἐκεῖνο τὸ συναγμένον πλῆθος τῶν Τούρκων μὲ μεγάλας φωνὰς ἐπαίνεσαν τὸν κριτήν τους· (ἐστεκόμην δὲ καὶ ἐγὼ λέγει ὁ ἱερεὺς ὁ συγγραφεὺς τοῦ βίου τούτου, κοντὰ εἰς τὸν Μάρτυρα, καὶ συχνὰ τὸν ἐκύτταζα, δεόμενος νοερῶς τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ νὰ γένῃ παίγνιον τοῦ ἐχθροῦ)· ὁ δὲ Μάρτυς ἀπεκρίθη εἰς τὸν κριτήν· ἐπειδὴ καὶ φροντίζεις τὰ καλὰ διὰ λόγου μου, καὶ τοιουτοτρόπως μὲ ἀγαπᾷς, ἄφες με νὰ ἦμαι Χριστιανὸς, καὶ μὲ τοὺς Χριστιανοὺς νὰ πολιτεύωμαι· εἰδὲ καὶ δὲν θέλῃς νὰ μὲ ἀφήσῃς, ἂς ἦναι γνωστόν σου, ὅτι ἀπὸ τὴν πίστιν, καὶ ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ μου, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὲ χωρήσῃ κἀνένα πρᾶγμα,

οὔτε πλοῦτος ἐπίγειος, οὔτε δόξα πρόσκαιρος, οὔτε φωτία, οὔτε ξίφος, οὔτε κάμμία ἄλλη βάσανος, οὔτε ὅσα κακὰ καὶ ἂν μοῦ κάμῃς· διὰ τί ἐλπίζω βεβαίως εἰς τὸν Χριστόν μου, ὅτι ἀντὶ διὰ αὐτὰ, θέλω λάβει ἀγαθὰ ἑκατονταπλάσια εἰς τὴν Βασιλείαν του τὴν οὐράνιον· καὶ λοιπὸν διὰ τί ἀργοπορεῖς; ἀπὸ ταῦτα τὰ τρία ἕνα κάμε ὦ Δικαστὰ, ἢ ἀπόλυσέ με ἐλεύθερον, καθὼς εἶμαι Χριστιανὸς, ἢ ἀπόστειλόν με πρὸς τὸν Χριστόν μου μίαν ὥραν προτίτερον, ἢ γενῆτε καὶ ἐσεῖς Χριστιανοὶ, διὰ νὰ γλυτώσετε ἀπὸ τὴν αἰώνιον Κόλασιν. Ὁ δὲ κριτὴς εἶπε· μήπως ἐγὼ σὲ βιάζω νὰ ἀρνηθῇς τὸν Χριστόν; καὶ νὰ μὴ τὸν ἀγαπᾷς, καὶ νὰ τὸν τιμᾷς; μὴ γένοιτο· διὰ τί καὶ ἐγὼ πολλὰ τὸν ἀγαπῶ, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι ἐσυλλήφθη, ἐκ πνεύματος Θεοῦ, καὶ ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας χωρὶς ἄνδρα, καὶ ὅτι εἶναι προφήτης ἀληθινὸς, καὶ ἀνέβη ζωντανὸς εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ πάλιν ἔχει νὰ κατεβῇ νὰ κρίνῃ τὸν Κόσμον εἰς τὴν ἐσχάτην ἡμέραν· καὶ ὅστις δὲν πιστεύει αὐτὰ ὁποῦ εἶπα, ἔστω ἀνάθεμα· καὶ τί κακὸν κάμνομεν ἡμεῖς ὁποῦ τιμῶμεν τὸν Μωάμεθ; καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ φυλάττομεν; καὶ πιστεύομεν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐνεχείρισεν εἰς αὐτὸν τὰ κλειδία τοῦ Παραδείσου; ὁ δὲ Μάρτυς εἶπεν, εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου, ὅτι ἐσὺ καλῶς ὁμολογεῖς περὶ τοῦ Χριστοῦ, πῶς ἐσυλλήφθη ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐγεννήθη ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας, καὶ ὅτι αὐτὸς εἶναι κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν, καὶ θέλει ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα του, ἔτζη πιστεύουν ὅλα τὰ ἔθνη ἀπὸ Ἀνατολὴν ἕως Δύσιν· καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ πρὶν τῆς γεννήσεώς του, ὅλοι οἱ προφῆται διὰ αὐτὸν ἐπροφήτευσαν, δηλαδὴ πῶς ὁ υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ θέλει νὰ γεννηθῇ ἄνθρωπος, καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους νὰ συναναστραφῇ, καὶ νὰ βαστάσῃ τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, καὶ νὰ φθονηθῇ ἀπὸ τοὺς ἀπίστους Ἑβραίους, καὶ νὰ σταυρωθῇ, καὶ νὰ ταφῇ, καὶ νὰ ἀναστηθῇ, καὶ νὰ ἀναληφθῇ εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ νὰ καθίσῃ ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς, καὶ νὰ κρίνῃ εἰς τὴν ἐσχάτην ἡμέραν ζῶντας καὶ νεκρούς· καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Χριστὸς εἶπεν εἰς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ὅτι ὅλος ὁ νόμος, καὶ οἱ προφῆται, ἕως τοῦ Ἰωάννου ἐπροφήτευσαν, καὶ ἀπὸ τότε ἕως τέλος τοῦ αἰῶνος, προφήτης ἄλλος δὲν γίνεται· ὅθεν ὁ Μωάμεθ, προφήτης δὲν εἶναι, διὰ τί εἶναι ὑστερώτερος ἀπὸ τὸν Χριστόν· ἀλλὰ αὐτὸς μόνος του ὠνόμασε τὸν ἑαυτόν του προφήτην, καὶ κλειδοῦχον τοῦ Παραδείσου, καὶ ἔπλασεν, ὅτι ὁ Παράδεισος ἔχει ἐκεῖ τρυφὰς σαρκικὰς, καὶ πορνικὰς σμίξεις, καὶ ἐσύνθεσε παρόμοιον βιβλίον, μὲ εὔκολην θρησκείαν ὁποῦ ἀρέσκει εἰς τοὺς σαρκικούς, καὶ εἶπεν, ὅτι ὅταν ἐκοιμᾶτο, τοῦ ἐδόθη ἀπὸ τὸν Θεὸν τὸ βιβλίον ἐκεῖνο· καὶ μόνος αὐτὸς εἶναι ὁποῦ μαρτυρεῖ διὰ τὸν ἑαυτόν του, ἀλλ' οὔτε οἱ προφῆται ἐπροφήτευσαν διὰ αὐτὸν, καθὼς ἐπροφήτευσαν διὰ τὸν Χριστὸν, οὔτε αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔκαμε κἀνένα θαῦμα πρὸς βεβαίωσιν τῶν λόγων του, καθὼς ἔκαμεν ὁ Χριστὸς πολλά· οὔτε ἄλλος κἀνένας τὸν εἶδε, πῶς ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Θεὸν τὸ βιβλίον ἐκεῖνο, καθὼς εἶδαν τὸν Μωϋσῆν τὸ πλῆθος τῶν Ἑβραίων· καὶ τί νὰ λέγω τὰ πολλά; ἐγὼ αὐτὸν δὲν τὸν ἔχω διὰ προφήτην, καὶ ὅσοι τὸν πιστεύετε εἶσθε μερὶς αὐτοῦ, ἐγὼ δὲ εἶμαι μερὶς τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐδῶ, καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν ζωήν. Ταῦτα ὡς ἤκουσε τὸ πλῆθος ἐκεῖνο, ἐφώναξε μεγάλας φωνὰς, καὶ ὥρμησαν κατεπάνω του τρίζοντες τοὺς ὀδόντας, διὰ νὰ τὸν κτυπήσουν· καὶ τελείως ἤθελον τὸν φονεύσουν εἰς ἐκείνην τὴν ὥραν, ἀνίσως καὶ δὲν τοὺς ἐμπόδιζεν ὁ κριτὴς μὲ τοὺς δούλους του, λέγων πρὸς αὐτούς· διὰ τὶ ὁρμᾶτε οὕτω κατεπάνω του; δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁποῦ ἔχω ἀπὸ τὸν Βασιλέα τὴν ἐξουσίαν, καὶ ὅποιον καταδικάσω, εἶναι καταδεδικασμένος, καὶ ὅποιον ἐλευθερώσω εἶναι ἐλεύθερος; ἐκεῖνοι δὲ ἐφώναξαν, καθὼς σοῦ ἐδόθη ἡ κρίσις, ἔτζη κρίνε καὶ δικαίως, κατὰ τὸν νόμον μας, ἐπειδὴ καὶ ἡμεῖς ὅλον τὸν νόμον

μας τὸν ἠξεύρομεν, κἂν καὶ δὲν ἔχωμεν ἐξουσίαν ἀπὸ τὸν Βασιλέα· ὁ δὲ κριτὴς εἶπεν, ἐπειδὴ καὶ ἐξεύρετε τὸν νόμον, τί πρέπει νὰ τὸν κάμωμεν; αὐτοὶ δὲ εἶπον, πρέπει νὰ καυθῇ μὲ φωτίαν, καὶ ἡ στάκτη του νὰ λιχνισθῇ εἰς τὸν ἀέρα· ὁ δὲ κριτὴς εἶπεν, ἐπειδὴ ἐπαινεῖ τὴν πίστιν του, καὶ δὲν δέχεται τὴν ἐδικήν μας, διὰ τοῦτο νὰ τὸν καύσωμεν; αὐτοὶ δὲ εἶπον· καὶ ἐὰν τινὰς βλασφημήσῃ τὸν νομοδότην μας, ἀκόμη καὶ τὸν Βασιλέα μας, καὶ τοὺς κριτάς μας, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ὅλους μας, εἶναι δίκαιον ὁ τοιοῦτος πλέον νὰ ἦναι ζωντανός; ὁ δὲ κριτὴς εἶπε· δὲν ἤκουσα ἐγὼ ἀπὸ τὸ στόμα του τοιαῦτα λόγια, ὁποῦ λέγετε ἐσεῖς κατ' αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖνοι ἐφώναξαν· ὄχι μόνον τοῦτα ὁποῦ εἴπαμεν, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν νόμον μας, καὶ τὸ προσκύνημά μας, καὶ τὸ πλήσιμόν μας ἐξουθένησε, καὶ ἐπερίπαιξεν· ὁ δὲ κριτὴς ἐρώτησε τὸν Μάρτυρα· οὕτως ἔχει ταῦτα ὦ Γεώργιε, ὁποῦ αὐτοὶ μαρτυροῦν κατὰ σοῦ; καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη· μὴ γένοιτο· πῶς ἐγὼ νὰ ἐβλασφήμησα τὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ, τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ μόνον τὰ ἔργα, καὶ τοὺς λόγους τῶν ἁμαρτωλῶν δὲν δέχομαι· τὴν δὲ ἀλήθειαν περὶ τοῦ Χριστοῦ κηρύττω, καὶ ἕτοιμος εἶμαι νὰ ἀποθάνω διὰ αὐτόν· ὁ δὲ κριτὴς εἶπε πρὸς αὐτούς, βλασφημία εἶναι αὐτὸ ὁποῦ ἀκούσατε; ἐκεῖνοι δὲ εἶπον· αὐτὸ δὲν εἶναι βλασφημία, ἀλλὰ πρὶν νὰ τὸν φέρωμεν εἰς ἐσέ, εἶπεν αὐτὰ τὰ βλάσφημα λόγια· καὶ ἐὰν αὐτὸν ἀπολύσῃς, καὶ ἐσὺ εἶσαι καλαστὴς τῆς πίστεώς μας, καὶ τοῦ νόμου μας· καὶ ἡμεῖς θέλομεν κάμῃ ἀναφορὰν διὰ ἐσὲ εἰς τὸν Βασιλέα. Ἰδὼν δὲ ὁ κριτὴς, ὅτι δὲν κατορθώνει τίποτε, ἀλλὰ μάλιστα θόρυβος γίνεται, εἶπεν· ἀποκρίσου Γεώργιε εἰς ὅσα αὐτοί μαρτυροῦν κατὰ σοῦ· ὁ δὲ Γεώργιος εἶπε πρὸς αὐτόν· ἃ εἶπον, εἶπον, καὶ δόλον δὲν εὑρίσκεις εἰς τὰ χείλη μου· ὁ δὲ κριτὴς εἶπεν, ἐγὼ καλλίτερα πιστεύω εἰς τόσον πλῆθος, παρὰ εἰς ἐσὲ τὸν ἕνα· καὶ ἐπειδὴ καὶ δὲν θέλεις νὰ ἀρνηθῇς τὸν Χριστὸν, εἶσαι ἄξιος θανάτου. Ἔκειτα γυρίζωντας πρὸς τὸν καταλαλοῦντα λαὸν εἶπεν, ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ νὰ ἦναι εἰς τὰς ψυχάς σας, καὶ ὡς θέλετε κάμετε μὲ αὐτόν. Ἐκεῖνοι δὲ εὐθὺς ὥρμησαν κατεπάνω του, διὰ νὰ ξεσχίσουν τὸ πρόβατον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἄλλοι μὲν τὸν ἐῤῥάπιζαν, ἄλλοι τὸν ἔπτυον, καὶ ἄλλοι τὸν ἐτράβιζαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καὶ ἔτζη τοῦ ἔβεσαν τὰς χείρας ὄπεσθεν, καὶ τοῦ ἔβαλαν ἅλυσον εἰς τὸν λαιμὸν, καὶ τὸν ἔσυρναν εἰς τὸ τζαρσὶ, καὶ ὁ κήρυξ αὐτῶν ἐφώναζε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὅσοι φυλάττετε τὴν πίστιν μας, ἐλᾶτε ὅλοι καὶ φέρετε ξύλα νὰ τὸν καύσωμεν, ὅτι ἐβλασφήμησε τὸν νόμον μας, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· καὶ ἔτζη συνήχθη πλῆθος ἀναρίθμητον ἀπὸ αὐτούς, καὶ ἄλλοι τὸν ἐφοβέριζαν, καὶ ἄλλοι τοῦ ἔταζαν δῶρα πολλά· ἀλλ' ὁ Μάρτυς ἔστεκε στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τοὺς ἀποκρίνετο εἰς ὅλα, καθὼς ἔπρεπε· τότε τὸν ἐπῆγαν κοντὰ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Σοφίας, καὶ πλησιάσας εἰς αὐτὸν ὁ προῤῥηθεὶς ἱερεὺς, τοῦ εἶπεν· ὑπόμεινον ὀλίγον σήμερον ὦ Γεώργιε, διὰ νὰ χωρεύῃς αἰωνίως μὲ τὸν Χριστόν· ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ λέγει· παρακάλεσον Πάτερ τὸν Θεὸν διὰ λόγου μου, ἵνα μὲ στερεώσῃ· ταῦτα ἀκούοντες ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸν ἐπήγαιναν, ἐβίωξαν τὸν ἱερέα, νὰ μὴ πηγαίνῃ πλέον κοντά του· ὁ δὲ ἱερεὺς εἶχεν ἕνα ἐξ αὐτῶν φίλων, ὅστις εἶχε μεγάλην ἀγάπην εἰς τὸν Χριστόν· καὶ διὰ τὸν φόβον δὲν τὸν ὡμολογοῦσε παῤῥησίᾳ· ἀλλὰ ὅσα τοῦ ἔλεγεν ὁ ἱερεὺς, τὰ ἐδέχετο μετὰ χαρᾶς· εἰς αὐτὸν λοιπὸν εἶπεν ὁ ἱερεὺς νὰ στέκεται κοντά του, νὰ ἀκούῃ ὅσα λέγουν οἱ ἀγαρηνοὶ εἰς τὸν Μάρτυρα, καὶ ὅσα τοὺς ἀποκρίνεται· ὁ δὲ ἱερεὺς συνάξας τοὺς παρευρεθέντας ἱερεῖς, καὶ χριστιανοὺς εἶπε πρὸς αὐτούς· ἀδελφοί, δεήθητε τοῦ Θεοῦ νὰ στηρίξῃ τὸν ἀδελφόν μας εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα, καὶ ὅλοι ἄρχισαν μετὰ δακρύων νὰ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν λέγοντες· « Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ ποιήσας

» σημεῖα καὶ τέρατα μετὰ τῶν ἁγίων Μαρ-
» τύρων σου σὺ καὶ νῦν ὁ αὐτὸς εἰ, στερέω-
» σον οὖν τὸν Μάρτυρά σου νὰ σὲ ὁ-
» μολογήσῃ ἕως τέλους, εἰς τὰς ἐσχά-
» τας ἡμέρας ταύτας, καὶ ποίησον μετ'
» αὐτοῦ σημεῖον εἰς ἀγαθὸν, ἵνα οἱ ἰδόντες,
» καὶ ἀκούοντες περὶ αὐτοῦ, δοξάσουν τὸ πα-
» νάγιόν σου ὄνομα· ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς
» αἰῶνας, ἀμήν ». Οἱ δὲ ἀγαρηνοὶ συνάξαντες ξύλα πολλὰ, καὶ ποιήσαντες στιβάδα μεγάλην, ἄρχισαν πάλιν νὰ τὸν κολακεύουν, καὶ νὰ τοῦ τάζουν δῶρα πολλά· ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ τὴν πίστιν μου, σᾶς εἶπα μίαν, καὶ δύω, καὶ πολλάκις, ὅτι ποτὲ δὲν τὴν ἀρνοῦμαι, ἐὰν καὶ χίλια κολαστήρια κάμετε εἰς ἐμέ· καὶ ἐκεῖνοι ὡς ἤκουσαν ταῦτα, ἐπρόσταξαν νὰ φέρουν φωτίαν ὀγλίγωρα, καὶ ἔτζη ἔτρεξαν πολλοὶ εἰς τὰ ὀσπήτια, καὶ ἄλλος ἔφερε δαυλὸν, ἄλλος κάρβουνα ἀναμένα, καὶ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον ἐσυνερίζετο ποῖος νὰ ἀνάψῃ προτήτερα τὴν φωτίαν, θαῤῥοῦντες οἱ ἀσύνετοι, ὅτι μεγάλην λατρείαν προσφέρουν εἰς τὸν Θεόν· καὶ οὕτως ἄναψαν τὴν στιβάδα, καὶ ἐκδύοντες τὸν Μάρτυρα, τὸν ἄφησαν μόνον μὲ τὸ ὑποκάμισον, καὶ τὸν ἔσπρωξαν εἰς τὴν φωτίαν, καὶ πάλιν τὸν ἐτράβιζαν ἔξω· καὶ εἶπον ὦ ταλαίπωρε, διὰ τί ἔτζη τοῦ κακοῦ χάνεις τὴν ζωήν σου; κύτταξε πῶς ἡμεῖς θέλομεν τὸ καλόν σου, καὶ ὄχι καθὼς ἔλαβες κακὴν συμβουλὴν ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν παππᾶν τὸν φιλάργυρον· δὲν ἠξεύρεις, ὅτι αὐτὸς θέλει τὸν θάνατόν σου, διὰ νὰ κληρονομήσῃ ὅ,τι καὶ ἂν ἔχῃς; καὶ ἔτζη νὰ ἐπαινεθῇ εἰς τοὺς φίλους του; ἀλλὰ ἡμεῖς φοβούμεθα τὸν Θεὸν, καὶ δὲν θέλομεν νὰ ἀποθάνῃς κακῶς εἰς τὴν φωτίαν, καὶ νὰ λυώσῃς ὡσὰν τὸ κηρί, ἀλλὰ ἄκουσέ μας, καὶ ἀρνήσου σήμερον τὸν Χριστὸν, καὶ κάμε τὸ θέλημά μας, καὶ τὰ δῶρα ὁποῦ σοῦ ἐτάξαμεν, ὅλα νὰ σοῦ τὰ δώσωμεν, καὶ ἔπειτα ἂν σοῦ ἀρέσῃ νὰ ἦσαι μὲ ἡμᾶς, μεῖνε μαζή μας κατὰ τὸν νόμον μας· εἰδὲ μὴ, ἡ γῆ τοῦ Βασιλέως μας εἶναι ἐκτεταμένη, ὁμοίως καὶ τῶν ἄλλων Βασιλέων, καὶ ὅπου θέλεις, πήγαινε, καὶ κάμε τὸ θέλημά σου· ἀλλὰ τώρα λυπήσου τὴν νεότητά σου καὶ μὴ χάνῃς τὸν ἑαυτόν σου ἔτζη ἄγνωστα· ὁ δὲ Μάρτυς τοὺς εἶπε· ἠξεύρετε πῶς ὁ Χριστὸς ἔχει νὰ κρίνῃ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ ὅλους τοὺς ἀπὸ Ἀδὰμ γεγεννημένους, καὶ νὰ χωρίσῃ τοὺς δικαίους ἀπὸ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, καὶ νὰ στείλῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς εἰς τὴν αἰώνιον Κόλασιν, διὰ νὰ κολάζωνται αἰωνίως, διὰ παραμικρὰν ἡδονὴν ὁποῦ ἀπόλαυσαν τοῦ Κόσμου τούτου· τοὺς δὲ δικαίους νὰ ἐάλῃ εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, διὰ νὰ χαίρωνται αἰωνίως, διὰ παραμικρὰν στενοχωρίαν ὁποῦ ἐδοκίμασαν εἰς τὸν Κόσμον τοῦτον, ὁμοίως καὶ ὅσοι ἐμαρτύρησαν διὰ τὴν ἀγάπην του, ὅλους τοὺς ἔβαλεν εἰς τὴν Βασιλείαν του. Λοιπὸν διὰ τί μὲ πειράζετε ὡς ἀμαθῆ, καὶ ἰδιώτην; ὁ Χριστός μου εἶπεν. « Ὅτι πᾶς ὃς ἂν ὁμολο-
» γήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁ-
» μολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ
» Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· καὶ ὃς ἂν ἀρ-
» νήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρ-
» νήσομαι κἀγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πα-
» τρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς ». Διὰ τοῦτο κἀνένα πρᾶγμα δὲν ἠμπορεῖ νὰ μὲ χωρήσῃ ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ μου, οὔτε αὐτὴ ἡ φωτία ἔχει νὰ μὲ καύσῃ, καθὼς λέγετε ἐσεῖς, ἀλλὰ ἔχει νὰ μὲ μεταφέρῃ ἀπὸ τοῦτον τὸν Κόσμον εἰς τὸν ἄλλον. Τὸ δὲ αἰώνιον πῦρ ἔχει νὰ καύσῃ ὅλους τοὺς ἀπίστους, καθὼς σᾶς εἶπα· ἐκεῖνοι πάλιν εἶπαν νὰ ἠξεύρῃς, ὅτι ἡ φωτία τούτη δὲν ἔχει νὰ σὲ μεταφέρῃ ἀπὸ τούτην τὴν ζωὴν ὀγλίγωρα, ἀλλὰ ἔχεις νὰ πάθῃς πολλὰ, ἕως ὁποῦ νὰ μεταφερθῇς· καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν σπρώχνουν εἰς τὴν φωτίαν, ὥστε ὁποῦ ὅλον του τὸ σῶμα ἔκαμε φουσκαλίδας· καὶ πάλιν τὸν ἐτράβιξαν ἔξω, καὶ εἶπον αὐτῷ· δὲν αἰσθάνεσαι Γεώργιε αὐτὴν φωτίαν; ὁ δὲ εἶπε· ναὶ, δὲν τὴν αἰσθάνομαι, ἐπειδὴ ὁ ποιητὴς τῆς φωτίας τὴν μεταλλάσσει εἰς δρόσον· ἐσᾶς δὲ τοὺς

ταλαιπώρους, καὶ τούτη ἡ φωτία, καὶ ἡ μέλλουσα δύναται νὰ κατακαύσῃ· ἀλλ' ἐγὼ χάριτι Χριστοῦ, οὔτε τούτην τὴν φωτίαν φοβοῦμαι, οὔτε τὴν μέλλουσαν· οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες, εὐθὺς τὸν ἔσπρωξαν πάλιν εἰς τὴν φωτίαν· καὶ οὕτω πλέον ἔπεσεν ἀνάσκελα εἰς τὴν φωτίαν, ἔχοντας τὸ πρόσωπον κατὰ τὰς ἀνατολάς· ὅταν δὲ ἐκάησαν τὰ δεσμὰ τῶν χειρῶν του, ἐσήκωσε τὴν δεξιάν του χεῖρα, καὶ ἔκαμε τὸν Σταυρόν του, καὶ ἐβόησε μεγάλῃ τῇ φωνῇ· Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ εἰς χείρας σου παραδίδω τὸ πνεῦμά μου. Τότε πέρνωντας ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἕνα ξύλον μεγάλον, ἐκτύπησε τὸν Μάρτυρα εἰς τὴν κεφαλήν, καὶ εὐθὺς παρέδωκε τὸ πνεῦμά του· καὶ ἐν τῷ ἅμα ἐφάνη ἕνα σύγνεφον, καὶ ἦλθεν ἐπάνω ἀπὸ τὴν πυρκαϊάν, καὶ ἔβρεξε δρόσον πολλὴν, ὥστε ὁποῦ ἐθαύμασαν ὅλοι ἐκεῖνοι ὁποῦ ἦσαν συναγμένοι ἐκεῖ· ταῦτα ἰδόντες οἱ χριστιανοί, ἐδόξαζον τὸν Θεόν· οἱ δὲ ἀγαρινοὶ ἔμειναν κατῃσχυμένοι· ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἐδάκρυσαν· τότε οἱ χριστιανοὶ λαβόντες μεγάλην τόλμην, ἐπῆγαν εἰς τὸν ἐξουσιαστήν, καὶ τοῦ εἶπαν· ἰδοὺ ὁ Γεώργιος Χριστιανὸς ὤν, ἀπέθανε διὰ τὸν Χριστόν· δώσατέ μας λοιπὸν τὸ σῶμά του νὰ τὸ θάψωμεν· οἱ δὲ ἀγαρινοὶ ἐφώναξαν, μὴν ἐλπίζετε νὰ πάρετε κἀνένα μέρος ἀπὸ τὸ σῶμά του, ἀλλὰ ὅλον ἔχομεν νὰ τὸ καύσωμεν, καὶ τὴν στάκτην του εἰς τὸν ἀέρα νὰ σκορπίσωμεν· τότε ἐπῆγαν οἱ Χριστιανοὶ εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ἐζήτησαν τὸ σῶμα τοῦ Μάρτυρος· ὁ δὲ κριτὴς εἶπεν εἰς τὸν ἱερέα ἐκεῖνον, ἤξευρω πῶς ἐσὺ ἔγινες αἰτία τοῦ θανάτου του, καὶ ἐσὺ νὰ δώσῃς ἀπολογίαν εἰς τὸν Θεόν· ὁ δὲ ἱερεὺς εἶπεν· ἐὰν τοῦ ἔκαμα κἀνένα κακὸν, ἂς γένῃ ὡς εἶπες· ἐγὼ τὸν ἐσυμβούλευα διὰ τὸ καλόν του· καὶ ὁ Θεὸς ἔκαμε μὲ αὐτὸν, καθὼς ἤθελε· καὶ σήμερον διὰ τὴν πίστιν μας ἀπέθανε, καὶ πρέπει ἡμεῖς νὰ τὸν θάψωμεν, καὶ ὄχι ἐσεῖς· ὁ δὲ κριτὴς εἶπε· πηγαίνετε θάψετέ τον, ὅμως πασχίσατε μὲ δῶρα· καὶ παρακάλεσες, νὰ καταπείσετε ἐκείνους ὁποῦ εἶναι ἐκεῖ, νὰ μὴ σᾶς ἐμποδίσουν· ὁ δὲ ἱερεὺς ὁμοῦ μὲ τοὺς ἄλλους Χριστιανοὺς ἐπῆγαν, καὶ μὲ δῶρα, καὶ μὲ πολλὰς παρακαλέσεις εἰς τοὺς τυράννους ἐκείνους, ἀλλὰ, ἀντὶ νὰ τοὺς μαλακώσουν, τοὺς ἀγρίευσαν περισσότερον· ὅμως ἐπειδὴ καὶ τὸ σῶμα τοῦ Μάρτυρος δὲν ἐκαίετο, ἐσύναξαν καὶ ἄλλα πολλὰ ξύλα, καὶ αὔξησαν τὴν φωτίαν, διὰ νὰ ἠμπορέσουν νὰ τὸ καύσουν· βλέποντες δὲ πῶς δὲν καίεται, ἐπῆραν σώματα νεκρῶν ζώων πολλὰ, καὶ τὰ ἔρριψαν μέσα εἰς τὴν φωτίαν, διὰ νὰ μὴ γνωρίζεται ποῖον εἶναι τὸ σῶμα τοῦ Μάρτυρος· ἀλλ' ἐκεῖνα ὅλα ἐκαίοντο, τὸ δὲ μαρτυρικὸν λείψανον ἔμενε σῶον καὶ ἀκέραιον, ὥστε ὁποῦ ἐθαύμαζον, καὶ δὲν ἤξευρον τί νὰ κάμουν· ὅθεν ἀπὸ τοῦ φθόνου κινούμενοι εἶπον· ὁ παππᾶς οὗτος προσμένει νὰ πάρῃ τὸ σῶμά του νὰ τὸ δοξάσῃ ὡς Ἅγιον, ἀλλ' ἡμεῖς ἂς τὸ καίωμεν ὡς αὔριον, καὶ ἂν δὲν καῇ, τὸ πέρνομεν, καὶ τὸ ῥίπτομεν εἰς ἕνα λάκκον γεμάτον ἀπὸ λάσπην· ταῦτα μαθὼν ὁ ἱερεὺς, τὰ εἶπε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους Χριστιανούς· ἕνας δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπε· πηγαίνετε ἐσεῖς ὅλοι εἰς τὰ ὀσπιτιά σας, καὶ ἐγὼ ἐλπίζω εἰς τὸν Θεὸν τὴν νύκτα ταύτην νὰ τὸ πάρω, καὶ νὰ τὸ φέρω εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἱερέως· καὶ εἰς τὴν πρώτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐπῆρε τὸ λείψανον, καὶ τὸ ἐπῆγεν εἰς τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν. Τὸ πρωῒ ἐπῆγεν ὁ ἱερεύς, ὁ εὐλογημένος λέγω Πέτρος, εἰς τὸν κριτὴν, καὶ εἶπεν· ἤξευρε ἀφέντη, ὅτι τὴν αὐγὴν, κατὰ τὴν συνηθειάν μας, ἐπῆγα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ηὗρα εἰς τὴν μέσην τοῦ ναοῦ τὸ λείψανον τοῦ Γεωργίου, καὶ τί ὁρίζεις νὰ νὰ κάμωμεν; ὁ δὲ κριτὴς ἀκούσας ἐθαύμασε, καὶ ὡμολόγησε παῤῥησία εἰς ὅλους, νὰ ἠξεύρετε ὅτι αὐτὸς εἶναι Ἅγιος, διατὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸν ἐφύλατταν μὲ εἶπαν, ὅτι ἔβαλαν ξύλα τὴν νύκτα διὰ νὰ τὸν καύσουν, καὶ ἔγινεν ἄφαντον ἀπ' ἔμπροσθέν τους· καὶ τώρα ἔχε τὴν ἄδειαν· πήγενε, θάψετέ τον μὲ

τιμὴν, καθὼς ἠξεύρετε· καὶ οὕτω πηγαίνοντας ὁ ἱερεὺς ἐσύναξε ὅλον τὸν κλῆρον, καὶ τὸν λαόν· καὶ μὲ ὕμνους μαρτυρικοὺς, καὶ δοξολογίας, τὸν ἐνταφίασαν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας μεγαλομάρτυρος Μαρίνης, εἰς δόξαν Χριστοῦ, καὶ τοῦ Μάρτυρος· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αφκ΄. ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ τῇ ά. Νοεμβρίου 1520.

ἘΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΣ ΙΑΚΩΒΟΣ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΔΥΩ ΜΑΘΗΤΩΝ ΑΥΤΟΥ, ΙΑΚΩΒΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ, ΚΑΙ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ (1).

Οὗτος ἦτον ἀπὸ ἕνα χωρίον τῆς ἐπαρχίας τῆς Καστορίας· οἱ δὲ γονεῖς του ὠνομάζοντο Μαρτῖνος καὶ Παρασκευή· γενόμενος δὲ ποιμὴν προβάτων, καὶ πλουτίσας ἐκ τούτων, ἐφθονήθη ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του, ὡς καὶ ὁ Ἄβελ ἀπὸ τὸν Κάϊν, καὶ διεβλήθη εἰς τὸν κριτὴν, ὅτι εὗρε θησαυρὸν, ὅθεν διὰ νὰ φύγῃ τὸν ἀδελφικὸν φθόνον, ἐπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· καὶ ἐκεῖ ἔγινε τζελέπης, ἤτοι πωλητὴς προβάτων, καὶ ἐκ τοῦ ἐπιτηδεύματος τούτου, ἔγινε πολλὰ πλούσιος· ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ἐφιλεύθη ἀπὸ ἕνα ἄρχοντα ἀγαρηνὸν, καὶ ἀκούσας παρ' αὐτοῦ νὰ θαυμάζῃ τὴν τῶν χριστιανῶν πίστιν, διατὶ ἦτον ἡ γυναῖκά του δαιμονισμένη, καὶ πηγαίνωντας αὐτὴν εἰς τὸν τότε Πατριάρχην Ἅγιον Νήφωνα, (2) εὐθὺς ὁποῦ ὁ Ἅγιος ἀνέγνωσε τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἐπάνω εἰς αὐτὴν εἶδεν αὐτὸς καὶ οἱ ὑπηρέται του, ὅτι ἀνοίχθη ἡ σκέπη τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἦλθε φῶς οὐρανόθεν, καὶ ἐσκέπασε τὸν Πατριάρχην καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ ὅλην τὴν Ἐκκλησίαν· ἐφώτισε· ταῦτα λέγων ἀκούσας ὁ Μάρτυς ἀπὸ ἕνα ἀγαρηνὸν, παρεκινήθη καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν Πατριάρχην, καὶ μετ' ὀλίγον σκορπίσας ὅλον τὸν πλοῦτόν του εἰς πτωχοὺς, ὅστις ἦτον τριακόσιαις χιλιάδες γρόσια, ἤτοι ἑξακόσια πουγκεῖα, ἐπῆγεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, καὶ προσκυνήσας τὰ ἱερὰ μοναστήρια, ἔγινε μοναχὸς εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Δοχειαρίου, μεταχειριζόμενος ἄκραν ἐγκράτειαν, ἐκεῖθεν δὲ ἀναχωρήσας, ἐπῆγεν ἄνωθεν τῆς τῶν Ἰβήρων μονῆς, ὅπου εὑρὼν μονήδριόν τι παλαιὸν τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ ἀνακαινίσας ἡσύχασεν ἐν αὐτῷ (3) ὑποτασσόμενος εἰς ἕνα γέροντα Ἰγνάτιον ὀνόματι· ἐκεῖ δὲ εὑρισκόμενος ὁ ἀοίδιμος ἀγγελικὴν πολιτείαν μεταχειρίζεται, ἐξ οὐγγίας (4) ἄρτου τρώγωντας καθ' ἡ-

(1) Συνωψίσθη ὁ βίος οὗτος ἐκ τοῦ κατὰ πλάτος βίου τοῦ Ἁγίου.

(2) Οὗτος ὁ Ἅγιος Νήφων ἤσκει πρότερον τὴν μοναδικὴν πολιτείαν ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Διονυσίου, τῇ κατὰ τὸ ὄρος τοῦ Ἄθω κειμένῃ, εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαμπεν ἀνάμεσα εἰς τοὺς πατέρας κατὰ πάσας τὰς ἀρετὰς, ὡς ἄλλος ἥλιος ἀνάμεσα εἰς τὰ ἄστρα· ἐκεῖθεν καλεσθεὶς ἀπὸ τοὺς Θεσσαλονικεῖς, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀπὸ τὸν Θεὸν, γίνεται Μητροπολίτης τῆς Θεσσαλονίκης, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀναβιβάζεται εἰς τὸν οἰκουμενικὸν Θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως· εἶτα ἐπιστρέφει πάλιν ἀγνώριστος εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν τοῦ Διονυσίου, καὶ γίνεται βορδονάρης ἤτοι ἐπιστάτης, τῶν μουλαρίων τῆς μονῆς· ἀλλὰ Θείᾳ τινὶ ἀποκαλύψει γνωρίζεται ὑπὸ τῶν πατέρων, καὶ μένει τοῦ λοιποῦ ἐν τῇ μονῇ μέχρι τέλους, ἀποθανὼν δὲ καὶ ταφεὶς, καὶ ἀνακομισθεὶς εὑρέθη γλυκυτάτην καὶ ἄῤῥητον εὐωδίαν βλύζων ἐκ τῶν Ἁγίων λειψάνων αὐτοῦ· τὰ ὁποῖα μέχρι τῆς σήμερον εὑρίσκονται εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν ἐν ἀργυροθήκῃ εὐωδίας πλήρη, καὶ νοσημάτων παντοίων λυτήρια.

(3) Ἐκεῖ νῦν ἐστὶν ἡ τῶν Ἰβήρων καλουμένη σκήτη τοῦ τιμίου Προδρόμου.

(4) Ἡ οὐγγία περιέχει δράμια ὀκτώ.

μέραν, καὶ ὁλονύκτους ἀγρυπνίας ποιῶν, καὶ μὲ χαμευνίας, καὶ σκληραγωγίας τὸ σῶμα καταξηραίνων· ἀφ' οὗ δε πολλοὺς πειρασμοὺς ἐδοκίμασεν ἀπὸ τὸν διάβολον, δι' ὄφεων αἰσθητῶν, καὶ ποντικῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν φαντασμάτων, ἔλαβε παράκλησιν τοῦ Ἁγίου πνεύματος εἰς τὴν καρδίαν του, ἤγουν κάποιαν θέρμην μεμιγμένην μὲ χαρὰν, καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ πρὸς τὸν πλησίον· καὶ ὕστερα ἀπὸ τοῦτο φῶς γλυκὺ, καὶ ἀπόρρητον ἔλλαμψεν εἰς τὴν ψυχήν του, τὸ ὁποῖον περισσεῦον εἰς αὐτὸν, τὸν ἥρπασεν εἰς ὕψος ἀκατάληπτον, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐπάνω, ἔβλεπεν ὑποκάτωθεν ὅλην τὴν αἰσθητὴν κτίσιν· τὸν Ἥλιον, τοὺς Ἀστέρας, τὴν Γῆν, τὴν Ἄβυσσον, τὸν αἰσθητὸν Παράδεισον· διὰ τοῦ φωτὸς τούτου ἡρπάζετο καὶ ἀνώτερον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβλεπε τὸν τόπον τοῦ πρώην ἑωσφόρου καὶ τῶν ἀγγέλων του, εὔκαιρον καὶ γεμάτον ἀπὸ φῶς καὶ κάλλος ἄρρητον, καὶ τὰ τάγματα ὅλα τῶν ἀγγέλων· διὰ τούτου ἡρπάσθη καὶ εἰς ὕψος ἀνώτερον, καὶ εἶδε τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν μετὰ σαρκὸς, ἀπὸ ἀπρόσιτον φῶς περιεχόμενον· διὰ τούτου εἶδε καὶ τὴν ἄνω Ἱερουσαλὴμ, τὴν πόλιν τῶν μακαρίων, καὶ τὰ ἄρρητα κάλλη αὐτῆς, τὰ ὁποῖα οὔτε ὀφθαλμὸς τὰ εἶδεν, οὔτε αὐτὶ ἤκουσεν, οὔτε καρδία ἀνθρώπου ἀτελοῦς ἐσυλλογίσθη· ἄλλοτε δὲ ἡρπάσθη καὶ εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς, ὁποῦ εἶναι τῶν ἁμαρλωτῶν αἱ ψυχαὶ, χωρὶς νὰ παιδεύωνται μὲν, εἰς τόπον ὅμως σκοτεινὸν ὡσὰν εἰς φυλακὴν κεκλεισμέναι· καὶ σχεδὸν κἀνένα πρᾶγμα ἀπὸ τὰ ὁροτὰ καὶ ἀόρατα, δὲν ἦτον ὁποῦ νὰ μὴ τὸ ἐθεώρησεν ὁ μακάριος, διὰ τοῦ Θείου ἐκείνου φωτός· ὅθεν διὰ τούτου ἠξιώθη καὶ τοῦ προορατικοῦ καὶ διορατικοῦ χαρίσματος, καὶ τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας ἐγνώριζεν· οὗτος καὶ τὴν τῶν θαυμάτων χάριν ἐπλούτησε· διὰ προσευχῆς γὰρ αὐτοῦ ἀνέβλυσε τὸ ἐν τῇ Σκήτῃ τοῦ Προδρόμου πηγαῖον ὕδωρ, καὶ ἁγίασμα τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου διὰ τοῦτο καλούμενον· καὶ δύω φοραῖς παραδόξως ἐγέμισε τὸ ἀγγεῖον τοῦ ἐλαίου, ὁποῦ ἤδη ὠλιγόστευσε, καὶ ἐξέλιπε· καὶ τὸν ἐν τῷ Βαταπαιδίῳ ὑποτακτικὸν δαιμονισθέντα, κατὰ τὴν αὐτοῦ πρόρρησιν, ἐπειδὴ ἐδέχετο κάποια σατανικὰ, καὶ πεπλανημένα φαντάσματα, εὐσπλαγχνισθεὶς διὰ προσευχῆς τὸν ἰάτρευσε· καὶ ἐν καιρῷ ἀβροχίας προσευξάμενος ὕδωρ οὐρανόθεν κατεβίβασε· περιπατοῦντος δέ ποτε μετά τινος ἀδελφοῦ, ἔγινεν ὁμίχλη πολλὴ, καὶ σκότος, εἰς τρόπον ὁποῦ ἐκινδύνευον νὰ πέσουν εἰς κρημνώδεις τόπους, ὅθεν διὰ προσευχῆς του ἐσχίσθη εἰς δύω ἡ ὁμιχλώδης ἐκείνη νεφέλη, ἕως οὗ ἀπῆλθεν εἰς τὸ κελλεῖον ὁποῦ ἐζήτει· καὶ διψάσας μίαν φοράν, καὶ ὕδωρ μὴ εὑρίσκων ἐν τῇ ὁδῷ, προσευξάμενος ἀνέβλυσεν ὕδωρ ἔμπροσθέν του, καὶ ἔπιεν.

Ἐπειδὴ δὲ ὠρέγετο ἡσυχίαν περισσοτέραν, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Σκήτην τῶν Ἱδήρων, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ ἐνδότερον μέρος τοῦ Ἄθωνος, καὶ ἐκεῖ μετὰ ἓξ μαθητῶν αὐτοῦ, ἐργάζετο τὸ μέλι τῆς ἀρετῆς, εἰς ἀναβάσεις καὶ θεωρίας θείας σχολάζων, καὶ ὅλην τὴν ἑβδομάδα μὴ συνομιλῶν μὲ τινὰ, εἰμὴ μόνον τὸ Σάββατον, καὶ τὴν Κυριακήν· καὶ διὰ νὰ εἰπῶ μὲ συντομίαν, ἕνας φωστὴρ, καὶ κοινὸς διδάσκαλος τῆς ἀρετῆς, ἐγνωρίζετο εἰς ὅλον τὸ Ἅγιον Ὄρος, πάντας ὁδηγῶν πρὸς τὴν ἁπλανῆ στράταν τῆς σωτηρίας· ἐπειδὴ δὲ τοῦ ἦλθε λογισμὸς νὰ εὕγῃ ἀπὸ τὸ ὄρος, καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ μέρη τῆς Αἰτωλίας, παραλαβὼν τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἄθωνος νὰ προσευχηθῇ, καὶ ποιήσας ἐκεῖ ὁλονύκτιον δέησιν, ἦλθεν εἰς ἔκτασιν, καὶ βλέπει ἕνα γηραλαῖον ὁποῦ τοῦ εἶπεν, ὅτι εἶναι θέλημα Θεοῦ νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ· ὁμοίως εἶδεν ἕνα ἄγγελον ὁποῦ τοῦ ἔφερε τρεῖς μαύρους ἄρτους, καὶ τοῦ εἶπε νὰ τοὺς φάγῃ· ἐφανέρωναν δὲ οἱ ἄρτοι, ὅτι αὐτὸς, καὶ ἄλλοι δύω μαθηταί του ἔχουν νὰ μαρτυρήσουν· καὶ οὕτως ἀνεχώρισεν ἀπὸ τὸ Ὄρος μετὰ τῶν μαθητῶν του, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ κάστρον ὀνομαζόμενον Πέτραν, τοῦ

ὁποίου προεῖπε τὴν μετὰ τρεῖς ἡμέρας γενομένην πυρκαϊάν· καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐπῆγεν εἰς τὰ Μετέωρα, καὶ ἐδιώρθωσε τοὺς ἐκεῖ μοναχούς· καὶ ἐκεῖθεν ἐπορεύθη σιμὰ εἰς τὸν Ναύπακτον εἰς ἕνα μοναστήριον τοῦ τιμίου Προδρόμου, κείμενον κοντὰ εἰς χωρίον καλούμενον Τρεβέκιστα, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο φῶς οὐράνιον τρεῖς νύκτας, πρὸ τοῦ νὰ φθάσῃ ἐκεῖ ὁ ὅσιος· πλὴν καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ εὑρίσκετο μετὰ τῶν πολλῶν ὁ Ἅγιος, πάλιν δὲν ἄφινε τὴν συνηθισμένην του ἄσκησιν καὶ ἐγκράτειαν· πλῆθος δὲ πολὺ τῶν Χριστιανῶν συνέτρεχεν εἰς αὐτὸν ἀπὸ ὅλα τὰ ἐκεῖσε πλησιόχωρα μέρη, διὰ νὰ ἀκούσουν τὴν ψυχωφελῆ διδαχὴν τοῦ Ἁγίου, εἰς τοὺς ὁποίους καὶ πολλὰ θαύματα ἐτέλεσεν ὁ ὅσιος· δαιμονιζομένην γὰρ κόρην ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὸ δαιμόνιον· καὶ παιδίον ὁποῦ ἔτρωγε κάρβουνα ἀντὶ τροφῆς ἐκ διαβολικῆς συνεργείας, διὰ τοῦ τύπου τοῦ τιμίου Σταυροῦ, τῆς παιδείας ταύτης ἐλύτρωσε· καὶ Μάγον τινὰ Χριστιανὸν ἔκαμε νὰ δαιμονισθῇ, διὰ τί δὲν ἤθελε νὰ ὁμολογήσῃ τὰς μαγείας ὁποῦ ἔκαμνε· καὶ ἕνα μουλάριον, τὸ ὁποῖον ἐσύγχιζε τοὺς ἀδελφοὺς μὲ τὰς φωνάς του, τὸ ἐπετίμησεν ὁ ὅσιος, καὶ ἕως θανάτου του πλέον δὲν ἐφώναξε· καὶ ἄλλα πάμπολλα θαυμάσια ἐτέλεσεν ἐκεῖ εὑρισκόμενος.

Ἐπειδὴ δὲ τοιαῦτα θαυμάσια ἐτέλει ὁ Ἅγιος, καὶ τὰ πλήθη πανταχόθεν συνέτρεχον, ὁ Ἄρτης ἀρχιερεὺς Ἀκάκιος, παρανομίας τινὰς ποιῶν, καὶ φοβούμενος, μήπως φανερωθοῦν αὗται ἀπὸ τὸν Ἅγιον, ἅμα δὲ καὶ διαφθαρεὶς τὸν νοῦν ἀπὸ κάποιους ψευδομοναχοὺς, ὁποῦ ἐφθόνουν τὸν ὅσιον, ἐπῆγε (φεῦ) ὁ ἄθλιος, καὶ ἐπρόδωσε τὸν Ἅγιον εἰς τοὺς ἐξουσιαστὰς τοῦ τόπου διαβαλὼν αὐτὸν, ὅτι συνάζει πλῆθος διὰ ξηρᾶς, καὶ διὰ θαλάσσης, καὶ δὲν ἠξεύρει τί θέλει νὰ κάμῃ· οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες ἐταράχθησαν· ὅθεν τὰ γράφουσιν εἰς τὸν Μπέην τῶν Τρικάλων· ὁ δὲ ταῦτα μαθὼν ἐθυμώθη, καὶ παρευθὺς στέλλει δεκαοκτὼ στρατιώτας ἁρματωμένους. διὰ νὰ φέρουν δεμένον τὸν ὅσιον· ὁ δὲ Ἅγιος προεῖδε ταῦτα ἐκ θείας ἀποκαλύψεως, καὶ τὰ προεῖπεν εἰς τοὺς μαθητάς του· νουθετήσας αὐτοὺς δι' ὅλης τῆς νυκτὸς, καὶ προστάξας νὰ γένῃ ἡ Θεία Λειτουργεία ταχύτερον· (ἐπειδὴ ἦτον Κυριακὴ) προτοῦ ἀκόμη νὰ τελειώσῃ, νὰ καὶ ἔφθασαν οἱ ἀπεσταλμένοι ἀγαρηνοὶ, ὡς ἄγρια θηρία· καὶ οἱ μὲν μαθηταί του ἰδόντες αὐτοὺς πολλὰ ἐφοβήθησαν, ὁ δὲ Ἅγιος τοὺς ἠρώτησε, τίνα ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπον τὸν Ἀββᾶν· ὁ δὲ λέγει εἰς αὐτοὺς, ἐγὼ εἶμαι· βλέποντες δὲ ἐκεῖνοι τὴν παῤῥησίαν τοῦ Ἁγίου τὸν εὐλαβήθησαν, καὶ μὲ εἰρηνικοὺς λόγους εἶπον εἰς αὐτὸν τοῦ Μπέη τὴν πρόσταγήν· ὁ δὲ Ἅγιος ἀφ' οὗ φιλοφρόνως τοὺς ἐφίλευσεν, ἐπῆγεν μαζὶ μὲ αὐτοὺς εἰς τὸν Μπέην ὁμοῦ μὲ δύω του μαθητάς· ὁ δὲ Μπέης ἐξετάσας πολλὰ τὸν ὅσιον, τώρα μὲ λόγους εἰρηνικοὺς, καὶ τώρα μὲ βάσανα, ἂν ἦναι ἀληθῆ τὰ κατ' αὐτοῦ λεγόμενα, καὶ εὑρὼν ταῦτα ψευδῆ, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν ἡμέρας τεσσαράκοντα, ἕως οὗ νὰ ἔλθῃ παρὰ τοῦ Βασιλέως ἀπόφασις· δύω δὲ ἐκ τῶν μαθητῶν του ὁ Παππᾶ Θεωνᾶς (ὅστις πρότερον ἀσκήτευεν εἰς τὴν μονὴν τοῦ Παντοκράτορος, καὶ ὕστερον ἔγινε μαθητὴς τοῦ Ἁγίου), καὶ ὁ Μαρκιανὸς, ἠρώτησαν αὐτὸν, τί ἔχει νὰ γένῃ τὸ μοναστήριον, καὶ οἱ ἀδελφοί μετὰ τὸν θάνατόν του; ὁ δὲ ἀπεκρίθη αὐτοῖς αἰνιγματωδῶς, ὅτι ὅταν ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Βατιλέως, ἔχομεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸν Πατριάρχην (ἤγουν εἰς τὸν Κύριόν μας Ἰησοῦν Χριστὸν) ἔπειτα εἰς τὴν μεγάλην Βλαχίαν, (ἤτοι εἰς τὸν Παράδεισον) καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἡμεῖς θέλομεν ἔλθῃ ἀπὸ τὰ ἄνω, καὶ ἐσεῖς ἀπὸ τὰ κάτω, καὶ ὁμοῦ θέλομεν συναχθῇ κοντὰ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ ἐκεῖ θέλει εὑρεθῇ μοναστήριον (ὅπερ ἤδη ὀνομάζεται τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας, κείμενον εἰς τὴν Γαλάτισταν) εἰς κατοίκησίν μας, καὶ ἔτζη θέλομεν μένει ἀχώριστοι εἰς τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα· (ἐκεῖ γὰρ ἤδη τὰ λείψανα εὑρίσκον-

ται τοῦ τε ὁσίου, καὶ τῶν συμμαρτυρησάντων αὐτῷ δύω μαθητῶν του, καὶ τὸ ἱερὸν λείψανον ὁλόκληρον τοῦ Ἁγίου Θεωνᾶ, τοῦ χρηματήσαντος ἡγουμένου τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Θεσσαλονίκης)· ἔγραψε δὲ καὶ ἐπιστολὴν ὁ ὅσιος ἐκ τῆς φυλακῆς πρὸς τοὺς ἀδελφούς, ὁποῦ εὑρίσκοντο εἰς τὸ ἐν Τρεβέκιστα Μοναστήριον, συμβουλευτικὴν τῶν πρεπόντων, δι' ἧς ἀπεκατέςησεν εἰς αὐτούς, Ἡγούμενον τὸν Παππᾶ Θεωνᾶν, παραγγείλας εἰς αὐτοὺς νὰ τὸν ὑποτάσσωνται, ὡσὰν καὶ αὐτὸν καὶ νὰ τοὺς τελέσουν μετὰ θάνατον τὸ σαρανταλείτουργόν τους· οἱ δὲ ἀποσταλέντες ἀπὸ τὸν Βασιλέα Σελήμην ὀνομαζόμενον, ἐπῆραν τὸν Ἅγιον μὲ τὸν διάκονον Ἰάκωβον, καὶ Διονύσιον τοὺς μαθητάς του σιδηροδεσμίους, καὶ τοὺς ἐπῆγαν εἰς Ἀνδριανούπολιν, καὶ μὴ εὑρόντες τὸν Βασιλέα ἐκεῖ, τοὺς ἔφεραν εἰς τὸ Διμότοιχον, ὁποῦ ἦτον τότε ὁ Βασιλεύς· ὁ Βασιλεὺς λοιπὸν βλέπωντας μὲ ἄγριον βλέμμα τὸν Ἅγιον τοῦ λέγει· τί εἶναι αὐτὰ ὁποῦ ἤκουσα διὰ λόγου σου; καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν ἐσύναζες τὰ πλήθη τῶν Χριστιανῶν εἰς τοῦ λόγου σου; μήπως ἤσουν ἐσὺ ἐξουσιαστής; ὁ δὲ Ἅγιος ἀπεκρίθη· ἐσὺ εἶσαι ὁ ἐξουσιαστής, ὁποῦ κυριεύεις τὸν Κόσμον τοῦτον· εἰς ἐμένα δὲ ἐδόθη ἄλλη ἐξουσία, καὶ κρίσις ἀπὸ τὸν Θεόν· καὶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ λέγει καὶ ποία κρίσις ἐδόθη εἰς ἐσένα ἀπὸ τὸν Θεόν; ὁ Ἅγιος ἀπεκρίθη, τὸ νὰ διδάσκω τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ὁμοπίστους μου Χριστιανούς, διὰ νὰ κάμουν τὰς ἐντολάς του, καὶ μὴν ἐργάζωνται κἀμένα κακόν· ὁ δὲ Βασιλεὺς τοῦ λέγει μὲ θυμὸν, ἀνοσία κεφαλὴ, εἰπὲ τὴν ἀλήθειαν εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ σὲ ἐρωτῶ, καὶ μὴ κρύπτῃς ἐκεῖνα ὁποῦ ἐγὼ ἔμαθα ἀπὸ τοὺς ὁμοπίστους μου· ὁ δὲ ὅσιος ἀπεκρίθη· ἡ ἀλήθεια ὁποῦ ζητεῖς Βασιλεῦ αὐτὴ εἶναι ὁποῦ σοῦ εἶπα, καὶ ἂν δὲν πιστεύῃς, εἰς τὸ χέρι σου εἶμαι, καὶ κάμε ὅ,τι θέλεις· τότε προστάζει ὁ Βασιλεὺς νὰ δείρουν μὲ βούνευρα τὸν Ἅγιον ὁμοῦ καὶ τοὺς μαθητάς του· ὁ δὲ Ἅγιος ὑπέφερε γενναίως, ὡς ἄλλου πάσχοντος, χωρὶς νὰ λαλήσῃ τίποτε, καὶ οὕτως ἐπρόσταξε καὶ τοὺς ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακήν.

Τῇ ἐπαύριον πάλιν τοὺς ἔφερεν ὁ Βασιλεὺς ἔμπροσθέν του, καὶ τοὺς ἔβαλε στρέβλας εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ὁ μὲν Ἅγιος ἀπὸ τὴν παιδείαν ταύτην, δὲν ἔπαθε κἀμένα κακὸν, τοῦ δὲ διακόνου Ἰακώβου εὐγῆκεν ὁ ὀφθαλμὸς, τὸν ὁποῖον βλέπωντας ὁ Βασιλεὺς, ὅτι ἦτον εὔμορφος εἰς τὸ πρόσωπον, τὸν ἠνάγκαζε περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους, νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· ἔπειτα ἔστειλε τοὺς Ἁγίους δεδεμένους εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν ὁποῦ ἦσαν οἱ πασάδες αὐτοῦ, προστάζοντες νὰ τοὺς φυλάττουν, ἕως εἰς δευτέραν ἐξέτασιν. Καὶ μετ' ὀλίγον ἦλθεν ἐκεῖ ὁ Βασιλεύς· οἱ δὲ πασάδες τοῦ εἶπον, ὅτι δὲν εἶναι ἄξιος θανάτου ὁ ἄνθρωπος, μάλιστα ὁποῦ ἔχει καὶ προφητικὸν χάρισμα, καὶ προλέγει εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ μέλλοντα· ὁ δὲ Βασιλεὺς ἀκούσας ταῦτα, ἐχάρη· ὅθεν προσκλεσάμενος τὸν ὅσιον ἠρώτα αὐτὸν, πόσους χρόνους ἔχει νὰ ζήσῃ· ὁ δὲ ὅσιος τοῦ εἶπεν, ὅτι ἐννέα μηνῶν εἶναι ἡ ζωή του· ὁ δὲ Βασιλεὺς ἀνταπεκρίθη, δὲν ἠξεύρεις τί λέγεις, ἐγὼ ἔχω νὰ πάρω τὴν Ῥόδον· καὶ ὁ ὅσιος· ἐσὺ ἀποθνήσκεις, καὶ διὰ τὴν Ῥόδον τί σὲ μέλλει; ἐξέβη δὲ ἡ προφητεία τοῦ ὁσίου ἀληθὴς εἰς τὸ ὕστερον· ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς θυμωθεὶς διὰ τὸν λόγον αὐτὸν, ἐπρόσταξε, καὶ ἔβαλαν τὸν ὅσιον εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐσυλλογίζετο μὲ ποῖον τρόπον εὐλογοφανῆ νὰ τὸν θανατώσῃ, ἐπειδὴ ἐντρέπετο νὰ τὸν φονεύσῃ μὲ ἀνεύλογον αἰτίαν, ὡς μὴ ἄξιον ὄντα θανάτου.

Ἔστειλε λοιπὸν ἕνα πασᾶν νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Ἅγιον εἰς τὴν φυλακὴν περὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ περὶ τοῦ Μωάμεθ· καὶ εἶπεν ὁ πασᾶς πρὸς τὸν ὅσιον, Ἀββᾶ, πῶς φρονεῖς ἐσὺ τὸν Χριστόν; ὁ δὲ Ἅγιος ἀπεκρίθη· τέλειον Θεὸν, καὶ τέλειον ἄνθρωπον καὶ ἀρχινῶντας ἐδιηγήθη αὐτῷ ὅλην τὴν ἔνσαρκον οἰκονομίαν τοῦ Χριστοῦ· λέγει του πάλιν, ἀμὴ

πῶς φρονεῖς τὸν ἐδικόν μας προφήτην; ἀπεκρίθη ὁ Μάρτυς· αὐτὸς δὲν εἶναι προφήτης, ἀλλὰ πολέμιος τοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τῆς πίστεώς μας· καὶ ἄλλος ἄνθρωπος δὲν τὸν ἐλύπησε τόσον, ὅσον αὐτὸς, καὶ ὅποιος ἐλπίζει εἰς αὐτὸν, καὶ τὸν ἔχει διὰ προφήτην, ἐκεῖνος δὲν ἔχει ἐλπίδα σωτηρίας· ταῦτα ἀκούσας ὁ Πασσᾶς, τὰ ἐδιηγήθη εἰς τὸν Βασιλέα· ἐκεῖνος δὲ θυμωθεὶς, ἔστειλε παρευθεὶς εἰς τὴν φυλακὴν στρατιώτας φονεῖς καὶ ἀπανθρώπους, καὶ τοὺς ἔταξεν, ὅτι ἂν καταπείσουν τοὺς ὁσίους νὰ ἀρνηθοῦν τὸν Χριστὸν, ἔχει νὰ τοὺς δώσῃ μεγάλας τιμάς· ἐκεῖνοι δὲ πορευθέντες, ἐπάσχιζον μὲ κάθε μηχανὴν νὰ φέρουν τοὺς Ἁγίους εἰς τὴν θρησκείαν των, οἱ δὲ Ἅγιοι καὶ οἱ τρεῖς μὲ μίαν φωνὴν ἐβόησαν· μὴ γένοιτο ποτὲ νὰ ἀρνηθῶμεν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, κἂν καὶ μὲ μύρια βάσανα μᾶς παιδεύσετε· οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες ἀνήγγειλαν τῷ Βασιλεῖ· τότε ὁ Βασιλεὺς προστάζει τοὺς στρατιώτας νὰ φέρουν τοὺς Ἁγίους, καὶ ἄλλοι μὲν ἀπὸ αὐτοὺς νὰ τοὺς ξέουν μὲ σιδηρᾶ ὀνύχια, ἄλλοι δὲ νὰ τοὺς κτυποῦν εἰς τὰς σιαγόνας των, καὶ ἄλλοι νὰ βασταζουν κρέας, καὶ νὰ τοὺς ἀναγκάζουν νὰ φάγωσιν (ἐπειδὴ καὶ ἤξευραν, ὅτι οἱ μοναχοὶ κρέας δὲν τρώγουσι)· ταῦτα οὖν ποιήσαντες οἱ στρατιῶται τόσον τοὺς ἐβασάνισαν, ὁποῦ ἡ γῆ ἐκκοκίνησεν ἀπὸ τὸ ἐκχυθὲν αἷμά τους, οἱ δὲ ὁσιομάρτυρες ὑπέφεραν γενναίως τὰ κολαστήρια· εἶτα προσταγῇ τοῦ Βασιλέως βάλλονται πάλιν εἰς φυλακήν· καὶ μετὰ τρίτην ἡμέραν τοὺς παρασταίνει πάλιν ὁ Βασιλεὺς ἔμπροσθέν του, καὶ προστάζει τοὺς στρατιώτας, νὰ εὐγάλουν λωρία ἀπὸ τὰ βυζία ἕως ταῖς πλάταις καὶ τοὺς νεφροὺς τοῦ Ἁγίου Γέροντος, καὶ νὰ βάλλουν ἅλας μὲ ξίδι εἰς τὰς πληγάς του· τοὺς δὲ μαθητάς του νὰ δείρουν ὥραν πολλὴν μὲ βούνευρα καὶ πάλιν νὰ τοὺς βάλλουν εἰς τὴν φυλακήν· ἔπειτα φέρωντας αὐτοὺς ἔμπροσθέν του, καὶ βλέπων τάς τους πῶς ἐπεριγέλουν αὐτὸν, καὶ ἐνόμιζον τὰ βάσανα ὁποῦ τοὺς κάμνει, ὡς τροφὴν καὶ ξιφάντωμα προστάζει νὰ ξέουν τοὺς πόδας των μὲ σιδηρᾶ ὀνύχια, καὶ τὰς πλευράς των νὰ κατακαύσουν μὲ φωτίαν, καὶ μετὰ ταῦτα προστάζει πάλιν νὰ τρίβουν ἀνηλεῶς τὰς πλευράς των, μὲ τραχέα πανία, καὶ μὲ ἅλας· μὲ τοιαύτας λοιπὸν, καὶ ἄλλας βασάνους τιμωρούμενοι οἱ Ἅγιοι εἰς δέκα ἑπτὰ ἡμέρας, τέλος πάντων κατεδικάσθησαν νὰ φουρκισθοῦν· ὁ μὲν οὖν Ἅγιος Ἰάκωβος ἐπῆγε περιπατῶντας ἕως εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, μὲ θαῦμα, καὶ ἔκστασιν τῶν ὁρώντων, ἐπειδὴ οἱ πόδες του ἦσαν κόκκαλα μόνον, γυμνὰ ἀπὸ κρέας· οἱ δὲ δύω μαθηταί του ἐφέρθησαν βαστακτοί· ἐκεῖ δὲ φθάσαντες, ἐζήτησεν ὁ ὅσιος καιρὸν νὰ προσευχηθοῦν· καὶ λαβὼν τὴν ἄδειαν, τὸν μὲν διάκονον Ἰάκωβον ἔστησεν ἀπὸ τὰ δεξιά του· τὸν δὲ Διονύσιον ἀπὸ τὰ ἀριστερὰ καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὦ τέκνα μου καιρὸς εἶναι νὰ ἀπέλθωμεν εἰς τὸν ποθούμενον Χριστὸν, διὰ τὸν ὁποῖον καὶ τὰ βάσανα ὑπεμείναμεν· ὅθεν ἂς παρακαλέσωμεν αὐτὸν διὰ ὅλον τὸν Κόσμον καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν· καὶ ἂς τὸν εὐχαριστήσωμεν ὁποῦ μᾶς ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὸν μάταιον Κόσμον, καὶ μᾶς ἠξίωσε νὰ γένωμεν κληρονόμοι τῆς ἀτελευτήτου Βασιλείας του· καὶ πεσόντες πρηνεῖς εἰς τὴν γῆν ἐπροσκύνησαν τρεῖς φοραῖς τὸν Θεόν· ἔπειτα εὐγάλει ὁ ὅσιος τρεῖς μερίδες Ἁγίου ἄρτου ἀπὸ τὸν κόλπον του, καὶ ἔδωκε τὰς δύω τοῖς μαθηταῖς του, καὶ τὴν τρίτην μετέλαβεν αὐτὸς, καὶ ὑψώσας χεῖρας καὶ ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν μὲ μεγάλην φωνὴν εἶπε. « Κύριε εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ Πνεῦμά μου», καὶ μὲ χαριέστατον πρόσωπον παρέδωκε τὴν ψυχήν του, καὶ ἐνεκρώθη· τὸ ὁποῖον βλέποντες οἱ στρατιῶται ἐξεπλάγησαν, καὶ ἀνήγγειλαν τοῦτο τῷ Βασιλεῖ· ὅστις ἐπρόσταξε καὶ νεκρὸν τὸ σῶμα νὰ τὸ κρεμάσουν, καὶ ἐκ δεξιῶν, καὶ ἀριστερῶν νὰ κρεμάσουν τοὺς μαθητάς του· καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν οἱ καλλίνικοι, καὶ ἔλαβον τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον, τὰ δὲ

τίμια αὐτῶν λείψανα ἠγόρασαν τινὲς Χριστιανοί, καὶ ἔφερον αὐτὰ τρία μίλια ἔξω τῆς πατρίδος των, Ἀλβανιτοχώριον καλουμένης, καὶ τὰ ἔθεσαν εἰς τρία χωριστὰ μνημεῖα· καὶ κάθε Κυριακήν, καὶ ἑορτὴν ἐφαίνετο φῶς οὐράνιον ἐπάνω τῶν μνημείων, τὸ ὁποῖον ἔβλεπον ὅλοι οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες.

Μετὰ δὲ τὴν τελείωσιν τῶν Ἁγίων, ἕνας Ἀρτηνὸς ἱερεὺς Νικόλαος ὀνόματι, ἔχωντας ἀδελφὸν κατοικοῦντα εἰς τὸν Δούναβιν ποταμὸν, ἐπῆγε διὰ νὰ τὸν ἰδῇ· καὶ ἐρχομένου κατὰ τὴν Ἀνδριανούπολιν, ἠσθένησε τὸ ἄλογόν του, καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ περιπατῇ· ὅθεν στενοχωρηθεὶς ἀπὸ τὴν ἀνάγκην, ἐνθυμήθη τὸν Ἅγιον Ἰάκωβον, καὶ λέγει, Ἅγιε ὁσιομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἰάκωβε, βοήθησόν μοι τῷ ξένῳ, καὶ ὁδοιπόρῳ τὴν ὥραν ταύτην, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἰατρεύθη τὸ ἄλογόν του· ἐπῆγε λοιπὸν ὁ ἱερεὺς μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦσαν τεθαμμένα τὰ λείψανα τῶν ὁσίων Μαρτύρων, καὶ ἐδιηγήθη εἰς τοὺς ἐγχωρίους τὸ θαῦμα· καὶ οὕτως ἐπαρακάλεσεν αὐτοὺς πολλὰ, καὶ ἐπῆγαν ὅλοι μαζὶ, καὶ ἄνοιξαν τὸ μνῆμα τοῦ ὁσίου· καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὗρον αὐτὸ γεμάτον ἀπὸ γλυκυτάτην καὶ ἄῤῥητον εὐωδίαν· ἔλαβεν οὖν ὁ Ἱερεὺς τὴν Κάραν τοῦ Ἁγίου καὶ μερικὰ λείψανα, ἔδωκε δὲ καὶ εἰς ἐγχωρίους μερικὰ, καὶ οὕτως ἀνεχώρησε μετὰ χαρᾶς, καὶ ἐπεθύμει ποῦ νὰ εὕρῃ τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἁγίου· καὶ (ἐπειδὴ περολαβόντως ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον τῆς Τρεβέκιστας, καὶ ἐπῆγαν καὶ ἐκατοίκησαν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Σιμόπετρας) κονεύσας δὲ κατὰ τύχην εἰς τὸ μετόχιον τοῦ Διονυσίου τὸ κείμενον εἰς τὸ Ῥουφάνι, ἔμαθε παρὰ τῶν Διονυσιατῶν, ὅτι ἐκεῖ πλησίον τους πατοικοῦν οἱ τοῦ Ἁγίου μαθηταὶ, καὶ ἐχάρη πολλὰ· ἐδιηγήθη δὲ εἰς αὐτοὺς τὸ θαῦμα ὁποῦ ἔκαμεν ὁ Ἅγιος εἰς τὸ ἄλογόν του, καὶ ὅτι ἔχει ἀπὸ τὰ λείψανά του· ταῦτα ἀκούσας ὁ τοῦ μετοχίου οἰκονόμος Νεόφυτος, καὶ ἔχων βεβλαμμένον τὸν ἕνα του ὀφθαλμὸν, πλησιάσας εἰς τὰ ἅγια λείψανα ἐπεκαλέσθη τὸν ὁσιομάρτυρα, καὶ παρευθὺς ἰατρεύθη· ὅθεν ἐσυνώδευσε τὸν ἱερέα, καὶ ἦλθον εἰς τὸ Ὄρος, καὶ εὗρον τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἁγίου· οἵτινες ἰδόντες τὰ Ἅγια λείψανα ἠσπάζοντο, ἔχαιρον· καὶ εὐχαρίστουν τὸν Κύριον· ἔπειτα ἔστειλεν τὸν ἱερέα μὲ ἕνα Μοναχὸν Θεόφιλον ὀνόματι, καὶ ἔφερον τὰ ἐπίλοιπα λείψανα τοῦ ὁσίου, καὶ τῶν μαθητῶν του εὐωδιάζοντα καὶ αὐτά·

Ἐκεῖ δὲ ἔγινε καὶ ἄλλο θαῦμα ὑπὸ τῶν θείων λειψάνων· διότι ἑνὸς Ἱερέως Καλλίστου ὀνόματι, δὲν ἠξεύρω πῶς, ἐγύρισε τὸ ὀμμάτι του, καὶ τὸ στόμα του εἰς ἄλλο μέρος τοῦ προσώπου· ὅθεν εὐθὺς ὁποῦ προσῆλθεν εἰς τὰ θεῖα λείψανα, ἰατρεύθη δοξάζων τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Ἅγιον, καὶ κηρύττων παντοχοῦ τὸ θαῦμα· δὲν ἀπέρασε πολὺς καιρὸς, καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἁγίου καὶ διὰ τὴν ἔνδειαν τῶν ἀναγκαίων, καὶ μᾶλλον διὰ τὴν προφητείαν τοῦ Ἁγίου ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Σιμόπετραν, καὶ πέρνοντες τὰ Ἅγια λείψανα, ἐπῆγαν πλησίον εἰς Θεσσαλονίκην κατὰ τὸ χωρίον Γαλάτιστραν, καὶ εὑρόντες ἐκεῖ ἕνα μονήδριον τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας πεπαλαιωμένον, τὸ ἀνεκαίνισαν, καὶ ἐκάθησαν εἰς αὐτὸ καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν διὰ τὴν φήμην τῶν Ἁγίων λειψάνων, ἐσυνάχθησαν ἐκεῖ ἕως ἑκατὸν πεντήκοντα ἀδελφοὶ, καὶ ἐγένοντο μοναχοὶ, ἡγουμενεύοντος εἰς αὐτοὺς τοῦ πανοσιωτάτου καὶ ἁγιωτάτου Παππᾶ Θεωνᾶ (ὅς τις ἔγινεν ὕστερον Θεσσαλονίκης Ἀρχιεπίσκοπος, καὶ μετὰ θάνατον ἡγίασεν ὡς προείπομεν)· ἕνας δὲ Ἱερομόναχος Βαρλαὰμ ὀνόματι, παρακούσας ποτε τοῦ καθηγουμένου, ἐδεμονίσθη τόσον πολλὰ, ὁποῦ ἐτάραττεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον, ἕως τριάντα φοραῖς τὸ ἡμερονύκτιον· ὁ δὲ ἡγούμενος ποτίσας αὐτὸν ἀπὸ τὸ ἀπόνιμμα τῶν Ἁγίων λειψάνων, ὑγιῆ αὐτὸν ἐποίησεν· ὁμοίως καὶ ἑνὸς χωρικοῦ δοῦλος μισθωτὸς δαιμονισθείς, καὶ πιὼν ἀπὸ τὸ αὐτὸ ἀπόνιμμα τῶν Ἁγίων λειψάνων, παρευθὺς ἰατρεύθη· οὐ μόνον δὲ τὰ τίμια λείψανα τοῦ Ἁγίου θαυματουργοῦσιν, ἀλλὰ καὶ μέρος τι ἀπὸ τὸ φόρεμά του βαλλόμενον ἐπάνω εἰς γυναῖκας, ὁποῦ δυσκόλως γεννῶσι, τὰς κάμνει νὰ γεννῶσι τὰ βρέφη μὲ εὐκολίαν· ἀλλὰ καὶ ἕνας Θεσσαλονικεὺς Φίλιππος ὀνόματι κινδυνεύωντας μίαν φορὰν εἰς τὴν θάλασσαν, ὡθὺς ὁποῦ ἐπικαλέσθη τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου, ἐλυτρώθη ἀπὸ τὸν κίνδυνον· ὁ ὁποῖος εἰς εὐχαριστίαν τῆς εὐεργεσίας, ἔδιδεν εἰς τὸ Μοναστήριον τὸ χρειῶδες λάδι διὰ τὰς κανδήλας ἕως τέλους τῆς ζωῆς του. Οὗτος ὁ Φίλιππος ἔδωκε ποτὲ εἰς ἕνα Τοῦρκον ἑπτακόσια γρόσια δανεικὰ, καὶ μετὰ καιρὸν ζητοῦντος ταῦτα ἀπὸ τὸν Τοῦρκον, ἐκεῖνος ὄχι μόνον τὰ ἠρνεῖτο, ἀλλὰ πρὸς τούτοις καὶ ἐσκληρύνετο κατ' αὐτοῦ· ὁ δὲ Φίλιππος ἐπικαλεσθεὶς πρότερον τὸν Ἅγιον εἰς βοήθειαν, ἐπῆγεν εἰς τὸν χρεωφειλέτην, καὶ ἐκεῖνος ἐδέχθη αὐτὸν μὲ χαρὰν, καὶ τοῦ ἔδωκε τὰ χρεωστούμενα ἄσπρα. Οὗτος εἶναι ὁ Βίος, καὶ τὸ Μαρτύριον, καὶ τὰ θαύματα τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Ἰακώβου· οὗ ταῖς πρεσβείαις, καὶ τῶν συμμαρτυρησάντων ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Ἀμήν. (1)

(1) Σημείωσαι, ὅτι τοῦ Ὁσιομάρτυρος Ἰακώβου, καὶ τῶν συμμαρτύρων αὐτοῦ ἔστιν Ἀκολουθία· ἥτις ψάλλεται κατ' Ἔτος ἐν τῇ ἱερᾷ σκήτῃ τοῦ τιμίου Προδρόμου, καὶ ἐν τῇ μονῇ τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας, ὅπου καὶ τὰ λείψανα τούτων κατάκεινται.

Κατὰ τὸ αφκ΄. Ἔτος, Ἀπριλίου ιή΄. 1526.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (1).

Οὗτος ὁ γενναιότατος, καὶ χαριτώνυμος Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἰωάννης, εἶχε Πατρίδα τὰ περίφημα Ἰωάννινα· γεννηθεὶς δὲ ἀπὸ γονεῖς φιλοθέους καὶ εὐσεβεῖς, ἀνετράφη ὑπ' αὐτῶν ἐν παιδείᾳ, καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου, συντρέχων πάντοτε εἰς τὰς Ἐκκλησίας, καὶ τὰ θεῖα λόγια μετὰ προσοχῆς ἀκροαζόμενος· τὴν ῥαπτικὴν δὲ τέχνην μαθὼν εἰς τρία μέρη διεμοίραζε τὰ ἐκ τῆς τέχνης του ποριζόμενα· τὸ ἕνα μέρος ἐξώδευεν εἰς τὴν ἐλεημοσύνην, τὸ ἄλλο εἰς τοὺς γονεῖς του, καὶ τὸ τρίτον εἰς τὴν ἐδικήν του ζωοτροφίαν, καὶ χρείαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανον οἱ γονεῖς του, ἐπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐπὶ Ἱερεμίου τοῦ Πατριάρχου, Ἰωαννίτου καὶ αὐτοῦ ὄντος, καὶ ἐκεῖ ἐνοικιάσας ἐργαστήριον ἐδούλευε τὴν τέχνην του· μὲ τὸ νὰ ἦτον δὲ πολλὰ ὡραῖος εἰς τὴν ὄψιν, καὶ πρόθυμος φυσικὰ, καὶ παῤῥησιαστικὸς εἰς τὰ λόγια, καὶ ἄφοβος, ἐφθονεῖτο ἀπὸ μερικοὺς Τούρκους γείτονάς του, οἵτινες ἐπείραζον αὐτὸν πολλάκις, καὶ τὸν ἔλεγον, ὅτι κρίμα εἶναι, ἕνα τοιοῦτον ὡραῖον, καὶ δυνατὸν παλικάρι, ὡσὰν αὐτὸν, νὰ ἦναι Χριστιανὸς, καὶ διὰ ὀλίγον ψωμὶ, καὶ φόρεμα, νὰ κοπιάζῃ τόσον ἄτιμα εἰς μίαν τοιαύτην τέχνην· καὶ ὅτι, ἂν ἀφήσῃ τὴν πίστιν του, καὶ δεχθῇ τὴν ἐδικήν τους, ἔχει νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν Βασιλέα μεγάλα ἀξιώματα, καὶ νὰ ἀποκτήσῃ πολὴν πλοῦτον, καὶ ὑπάρχοντα. Ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς στερεωμένος ὢν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀγάπην, ἐπεριγέλα τὰ ἀσύνετα αὐτῶν λόγια, ὡς νουνεχής τε καὶ φρόνιμος.

Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοι δὲν ἔπαυον ἀπὸ τὸ νὰ

(1) Τὸ Μαρτύριον τούτου, καὶ τὰ θαύματα συνωψίσθησαν ἐκ τοῦ κατὰ πλάτος Μαρτυρίου αὐτοῦ· ὅπερ συνέγραψεν ὁ Ἱερεὺς Νικόλαος ὁ Μαλαξὸς ὁ Προτοπαππᾶς Ναυπλίου, ἐν χειρογράφοις σωζόμενον. Τούτου τοῦ Μάρτυρος συνέγραψεν Ἀκολουθίαν ὁ Σοφὸς Ἰουστῖνος ὁ Δεκαδίων ἐν τῷ Ἀνθολογίῳ κειμένην· καὶ πρὸ αὐτοῦ συνέγραψεν ἄλλην ὁ Σοφώτατος Ἀντώνιος ὁ μέγας ῥήτωρ τῆς Ἐκκλησίας.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΙΔΡΥΤΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

τὸν πειράζουν συχνάκις, παρακινοῦντες αὐτὸν νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ἔλαβε προθυμίαν ὁ ἀοίδιμος, καὶ ζῆλον εἰς τὴν καρδίαν του, νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τὸν Χριστὸν, καὶ νὰ χύσῃ τὸ αἷμά του διὰ ἀγάπην του. Ἀλλὰ τοῦτο ἀφ' ἑαυτοῦ του νὰ κάμῃ δὲν ἠθέλησε, χωρὶς τὴν συμβουλὴν τοῦ πνευματικοῦ του πατρὸς, ὅθεν ἐπῆγεν εἰς τὸν πνευματικόν του· ὅστις ἦτον ὁ μέγας πρωτοπαππᾶς τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, ὁ ἐπονομαζόμενος Καλόθετος, καὶ ἐφανέρωσε τὸν σκοπὸν αὐτὸν ὁποῦ ἐμελέτα· ὁ δὲ, τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ μὴ ζητῇ αὐθαδῶς τὰ τοιαῦτα, ἐπειδὴ δὲν εἶναι συγκεχωρημένον ἀπὸ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας νὰ πηγαίνουν οἱ χριστιανοὶ ἀπὸ λόγου των εἰς τὸ μαρτύριον, διὰ τὸ ἄδηλον τῆς ἐκβάσεως, μήπως μὴ δυνάμενοι νὰ ὑποφέρουν ἕως τέλους, ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν των, καὶ γελασθῶσιν ἀπὸ τὸν διάβολον, καὶ ἄλλα πολλὰ τὸν εἶπεν, ἐμποδίζων αὐτοῦ τὴν εἰς τὸ Μαρτύριον ὁρμήν τε, καὶ προθυμίαν. Ὁ δὲ, ταῦτα ἀκούσας, ὑπήκουσε μὲν αὐτῷ πρὸς τὸ παρὸν, ἐλυπήθη ὅμως πῶς τὸν ἐμπόδισεν ἀπὸ τὸ μαρτύριον· ὅθεν καὶ ἔμεινε διψῶν τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον.

Ἦλθεν ἡ Ἁγία Τεσσαρακοστὴ, καὶ οἱ ἁλιτήριοι ἐκεῖνοι εἰς ὅλον τὸ τεσσαρακονθήμερον διάστημα, ἐφορτώθησαν παρὰ πολὺ τὸν εὐλογημένον Ἰωάννην, περιπαίζοντες, στενοχωροῦντες, φοβερίζοντες, κολακεύοντες, καὶ μὲ μυρίους τρόπους, καὶ μηχανὰς παρακινοῦντες αὐτὸν, εἰς τὸ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, καὶ νὰ δεχθῇ τὸν Τουρκισμὸν, ἕως καὶ εἰς τὴν μεγάλην ἑβδομάδα· τότε ὁ ἀληθὴς οὗτος τοῦ Χριστοῦ μιμητὴς Ἰωάννης, προσέχωντας εἰς τὰ ζωοποιὰ πάθη τοῦ Κυρίου, καὶ ποθῶν νὰ γένῃ τούτων κοινωνὸς, ἀπεφάσισε μὲ τελειότητα εἰς τὸν ἑαυτόν του νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τὸν Χριστόν. Ὅθεν τρέχει εἰς τὸν προδιαληφθέντα πνευματικόν του Πατέρα, (ἦτον δὲ ἡ μεγάλη Πέμπτη) καὶ προσπεσὼν εἰς αὐτὸν, εἶπε. Πάτερ τίμιε, τελείαν ἀπόφασιν ἔκαμα διὰ νὰ μαρτυρήσω, καὶ ἄλλος τρόπος νὰ γένῃ εἶναι ἀδύνατον· διʼ ὃ καὶ ἦλθον νὰ λάβω τὴν εὐχήν σου, καὶ νὰ κοινωνήσω τὰ θεῖα μυστήρια, καὶ ἂν μοὶ δώσῃς ἄδειαν, καλῶς, εἰ δὲ μὴ, ἐγὼ ἔχω νὰ ὑπάγω νὰ μαρτυρήσω, καὶ ἐλπίζω εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ νὰ μὲ ἐνδυναμώσῃ νὰ τελειώσω καλῶς, καὶ νὰ μὴ γένω παίγνιον τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλὰ νὰ φανῶ νικητὴς αὐτοῦ. Ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας, τὸν λέγει. Πρόσεχε τέκνον μου, ὅτι καθὼς λέγει ὁ Κύριος, τὸ πνεῦμα εἶναι πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενὴς· ἔπειτα ἤξευρε καὶ τοῦτο, ὅτι οἱ τοιοῦτοι ἀγῶνες χριάζονται καὶ προετοιμασίαν, καὶ νηστείαν, καὶ προσευχὴν ἐκτενῆ εἰς τὸν Θεὸν, διὰ νὰ καθαρισθῇ ὁ νοῦς σου μὲ αὐτὰ, καὶ ἔτζη νὰ σοῦ ἀποκαλύψῃ ὁ Κύριος ἐκεῖνο ὁποῦ πρέπει νὰ κάμῃς· ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα συνειθίζουν νὰ φανερόνωνται εἰς τὰς καθαρὰς διανοίας μὲ κάποια θεῖα σημάδια. Ὁ δὲ Ἰωάννης ὑπήκουσε καὶ δεύτερον εἰς τοὺς λόγους του.

Τῇ δὲ ἐπαύριον (ἤτοι τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ) ἐγύρισε πάλιν εἰς τὸν πνευματικὸν, ὅλος γεμάτος ἀπὸ χαρὰν, καὶ τοῦ λέγει· ἤξευρε τίμιε Πάτερ, ὅτι ὁ Κύριος μὲ ἐπληροφόρησεν· ἐπειδὴ εἰς ταύτην τὴν νύκτα ἔβλεπον, ὅτι ἐχόρευον ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς, ὡς οἱ ἐν Βαβυλῶνι παῖδες, καὶ ἐδοξολόγουν τὸν Χριστόν· λοιπὸν δέομαί σου νὰ μὲ ἁρματώσῃς καὶ ἡ ἁγιωσύνη σου μὲ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας σου, καὶ μὲ τὴν τῶν θείων μυστηρίων μετάληψιν. Τότε ὁ σεβάσμιος ἐκεῖνος πρωτοπαππᾶς, πληροφορηθεὶς τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, εὐχήθη αὐτὸν ἀπὸ ψυχῆς, λέγων ὁ Θεὸς τέκνον νὰ σὲ ἐνδυναμώσῃ παρομοίως μὲ τὸν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου εὐλογηθέντα Νέστορα, καὶ τοὺς νοητοὺς, καὶ αἰσθητοὺς ἐχθρούς, ὡς ἄλλον Λυαῖον νὰ νικήσῃς, καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ νὰ μαρτυρήσῃς, καὶ μεταδοὺς, αὐτῷ τὰ ἄχραντα μυστήρια, ἀπέλυσεν αὐτόν. Ὁ δὲ χαίρων ἐπῆγεν εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, καὶ ἐκάθητο συλλογισμένος· ἰδοὺ πάλιν ἐκεῖνοι οἱ γείτονές του, ἦλθον εἰς αὐτὸν, ὡσὰν νὰ ἦσαν συμφωνημένοι,

καὶ ἐπαρακίνουν αὐτὸν, διὰ νὰ τουρκίσῃ· εἶτα καὶ συκοφαντοῦσιν αὐτὸν λέγοντες, ὅτι προτήτερα ὤντας εἰς τὰ Τρίκκαλα ὑπεσχέθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, καὶ πῶς πάλιν τώρα φρονεῖ τὰ τοῦ Χριστοῦ;

Ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ἰδὼν αὐτοὺς ὅλοσυρῶς, εἶπε· διὰ λόγου μου λέγετε ταῦτα, ἢ δι' ἄλλον τινά; οἱ δὲ εἶπον· ναί· διὰ λόγου σου. Ὁ δὲ μάρτυς ἀπεκρίνατο· μή μοι γένοιτο ποτὲ νὰ πάθω τέτοιαν ἐγκατάλειψιν ἀπὸ τὸν Θεὸν, ὥστε νὰ ἀρνήθκα ἐγὼ τὸν Χριστόν μου εἴτε εἰς τὰ Τρίκκαλα, εἴτε ἀλλαχοῦ· μή μοι γένοιτο· ἀλλὰ μᾶλλον ἐγὼ μὲ τὸν Χριστόν μου ζῶ, καὶ θέλω ζήσω, καὶ πρόθυμος εἶμαι νὰ ἀποθάνω διʼ αὐτόν· καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἀφήσω τὸν Χριστὸν τὸν πλάστην μου καὶ Θεὸν, καὶ νὰ ἀκολουθήσω τὸν Μωάμεθ, ἄνθρωπον ἀγράμματον, πλασματολόγον, καὶ πολέμιον τοῦ Χριστοῦ μου; διʼ ὃ καὶ μάλιστα ἀποστρέφομαι καὶ ἐκεῖνον καὶ τὴν πίστιν του· καὶ εἴτι θέλετε, κάμετε εἰς ἐμέ· διὰ τί ὅσον περισσότερα βάσανα μοῦ δώσετε, τόσον περισσότερον καλὸν θέλει μοῦ κάμετε. Οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες, ἔδραμον κατʼ ἐπάνω του τρίζοντες τοὺς ὀδόντας, καὶ ἁρπάσαντες αὐτὸν, τὸν ἐτράβιζαν ἀνηλεῶς, ῥαπίζοντες, λακτίζοντες, μὲ πέτρας, καὶ ξύλα κτυπῶντες αὐτὸν, ἕως ὁποῦ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν νομοκράτωρά των, καταμαρτηροῦντες, ὅτι ἐβλασφήμησε τὴν θρησκείαν των, καὶ ὡμολόγησε παῤῥησίᾳ τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν. Ὁ δὲ κριτὴς ἠρώτησε τὸν Μάρτυρα, ἂν ἦναι ταῦτα ἀληθινά. Τότε ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης μὲ πολλὴν παῤῥησίαν ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, τὴν δὲ θρησκείαν τῶν Ἰσμαηλιτῶν, καὶ τοὺς ἀκολούθους αὐτῆς πολλὰ ἐξεφαύλισεν, ἐπὶ τούτου, διὰ νὰ τοὺς παροξύνῃ νὰ τοῦ δώσουν δριμύτερα βάσανα.

Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ κριτὴς, ἐπρόσταξε πρῶτον μὲν νὰ κτυπήσουν τὸ στόμα τοῦ Μάρτυρος, ἔπειτα δὲ νὰ τὸν ῥίψουν κατὰ γῆς, καὶ νὰ τὸν δείρουν σφοδρῶς· καὶ τούτου γενομένου, ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς εὐχαρίστως ὑπέμενε, παρακαλῶν τον Θεὸν νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ, εἰς τὸ νὰ τελειώσῃ ἐνδόξως τὸ Μαρτύριον. Εἶτα λέγει του ὁ κριτής· ἆρά γε ποῖον ἀπὸ τὰ δύω τὸν ἀρέσῃ, νὰ βασανίζεται τοιουτοτρόπως, καὶ νὰ παραδοθῇ εἰς πικρὸν θάνατον, μόνον διὰ νὰ μὴ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ἢ νὰ ἀφήσῃ τὴν πίστιν του, καὶ νὰ δεχθῇ τὴν ἐδικήν τους, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ πλοῦτον καὶ ἀξιώματα παρὰ τοῦ Βασιλέως; Ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ἀνδρειότερον ἀπὸ τὸ πρῶτον, κηρύττων μὲν λαμπρᾷ τῇ φωνῇ, ὅτι κανένα πρᾶγμα δὲν δύναται νὰ τὸν χωρίσῃ ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἐξουθενῶν δὲ τὴν τοῦ κριτοῦ θρησκείαν, ὁμοῦ μὲ τὰς τιμὰς καὶ τὰ ἀξιώματα ὁποῦ τοῦ ὑπέσχετο. Ὁ δὲ κριτὴς βλέπωντας τοῦ Μάρτυρος τὴν παῤῥησίαν, καὶ θάῤῥος, καὶ τῆς γνώμης αὐτοῦ τὸ στερεὸν, ἔκρινεν εὔλογον νὰ τοῦ δώσῃ καιρὸν νὰ στοχασθῇ· καὶ προστάξας νὰ τὸν δέσουν μὲ δύω ἁλύσεις, καὶ νὰ τὸν ὑπάγουν εἰς τὴν φυλακὴν, τοῦ λέγει τάχα διὰ νὰ τὸν φοβίσῃ. Ἰδοὺ ὁποῦ σοῦ δίδω καιρὸν, διὰ νὰ στοχασθῇς ἕως τὴν αὐγὴν, καὶ ἀνίσως πεισθῇς εἰς τὸ πρόσταγμά μου, ἔχεις νὰ λάβῃς μεγάλας δωρεὰς καὶ τιμάς· εἰ δὲ μὴ, μὲ τὴν φωτίαν ἔχεις νὰ τελειώσῃς τὴν ζωήν σου. Ὁ δὲ Μάρτυς πάλιν τὰ αὐτὰ ἀπεκρίθη μὲ τὴν ἰδίαν παῤῥησίαν. Ὅθεν ὁ κριτὴς μὴ ὑποφέρωντας πλέον, ἐπρόσταξε νὰ ἀναῤῥιφθῇ ἡ πυρκαϊὰ καὶ νὰ τελειώσῃ ταχέως τὸ μελετώμενον. Ἠκούσθη δὲ τοῦτο εἰς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν, καὶ ὁ τότε Πατριάρχης ὁ Ἱερεμίας μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν ζοχασθέντες, ἔστειλεν ἄσπρα ἱκανὰ εἰς τὸν κριτὴν, παρακαλοῦντές τον νὰ ἀναβάλῃ τὴν κατὰ τοῦ Ἁγίου ἀπόφασιν, ἕως οὗ νὰ περάσουν αἱ τῶν χριστιανῶν ἑορτάσιμοι ἐκεῖναι ἡμέραι· ὃ καὶ ἐγένετο· καὶ ἔμεινεν ὁ Μάρτυς ἕως τὴν Παρασκευὴν τῆς Διακαινισίμου.

Τότε λοιπὸν τὸ πρωῒ εὔγαλαν τὸν Ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ ἔφερον αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Κριτοῦ· ὅστις παρεκίνει πάλιν τὸν

μάρτυρα νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν, διὰ νὰ μὴ παραδοθῇ εἰς τὴν φωτίαν· ἀλλ' ὁ μάρτυς χαρᾶς ἀφάτου πλησθεὶς διὰ τὸ τοιοῦτον μήνυμα, ἔλεγε πάλιν μεγαλοφώνως· μή μοι γένοιτο νὰ ἀρνηθῶ τὸ γλυκύτατον καὶ σωτήριον Ὄνομα τοῦ ἐδικοῦ μου Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ· ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς ἐμὲ πλοῦτος, καὶ δόξα, καὶ καύχημα, καὶ τὸ νὰ πάθω ἐγὼ διὰ αὐτὸν, τὸ λογίζομαι ξεφάντωμα, καὶ ζωὴν αἰώνιον· δι' ὃ ἐντράπητε ταλαίπωροι· ἐγὼ εἰς τὸν Θεόν μου χαίρω καὶ εὐφραίνομαι, καὶ ὁμοῦ μὲ τοὺς Ἀγγέλους ψάλλω αὐτῷ· καὶ παρευθὺς ἄρχισε καὶ ἔψαλλε μὲ μελωδικὴν φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν Ἀγαρηνῶν τὸ, «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας, καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος». Οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες, ὥρμησαν κατ' αὐτοῦ νὰ τὸν διασπαράξουσιν. Ἰδὼν οὖν ὁ Κριτὴς τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, καὶ τὴν ὁρμὴν τῶν Ἀγαρηνῶν, ἔδωκε τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν νὰ τελειωθῇ διὰ πυρός. Πρῶτον λοιπὸν ἔδειρον τὸν Μάρτυρα ἀνηλεῶς εἰς ὅλον τὸ κορμὶ μὲ ξύλα, καὶ λίθους· ὅστις δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τὸ νὰ ψάλλῃ μεγαλοφώνως τὸ, Χριστὸς ἀνέστη· εἶτα πλῆθος πολὺ Τούρκων ἔτρεξαν φέροντες φρύγανα, καὶ ξύλα, καὶ ἄναψαν τὴν πυρκαϊὰν εἰς ἕνα ἀνοικτὸν, καὶ εὐρύχωρον τόπον (ἐπειδὴ νομίζουν, ὅτι ἔχουν μισθὸν πολὺν, ὅσοι δυνηθοῦν ἀπὸ αὐτοὺς νὰ φέρουν ὕλην διὰ νὰ καύσουν Χριστιανόν)· καὶ εἰς αὐτὴν ἔσπρωχναν τὸν γενναῖον τοῦ Χριστοῦ Ἀθλητήν· ὁ ὁποῖος ἔτρεχεν εἰς τὴν πυρκαϊὰν, ὡσὰν εἰς δρόσον μὲ πόθον πολὺ, καὶ ἱλαρότητα.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ ὑπηρέται τοῦ σπητίου ἐκεῖνου, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου ἄναψαν τὴν πυρκαϊὰν, τοὺς ἐβαρυφάνη νὰ καύσουν ἄνθρωπον ἐκεῖ ἔμπροσθεν, ἁρπάσαντες ξύλα, ὥρμησαν κατὰ τῶν φονευτῶν ἐκείνων, καὶ οὕτως ἐκεῖθεν τοὺς ἀπεδίωξαν· οἱ δὲ πέρνοντες τὸν μάρτυρα μισοκαυμένον ἐλέγχοντα αὐτούς, καὶ δοξολογοῦντα τὸν Χριστὸν, καὶ τὴν ἀνάστασίν του, τὸν ἐπῆγαν ἔξω τῆς Πόλεως, καὶ ἐκεῖ ἀνάψαντες μεγαλητέραν πυρκαϊὰν ἀπὸ τὴν πρώτην, ἐπλησίασαν τὸν Ἅγιον κοντὰ εἰς αὐτὴν, διὰ νὰ τὸν ῥίψουν. Ὁ δὲ μὴ ὑπομείνας νὰ ῥιφθῇ ἀπὸ ἐκείνους, ἐπήδησε μόνος του μέσα εἰς τὴν πυρκαϊὰν, καὶ χορεύωντας ἔψαλλε τὸ, Χριστὸς ἀνέστη, ὡς καὶ οἱ τρεῖς Παῖδες ἐν μέσῳ τῆς καμίνου χορεύοντες ἔψαλλον τὸν παγκόσμιον ὕμνον· καὶ τότε ἐπληρώθη τὸ ὅραμα ὁποῦ εἶδε προτοῦ νὰ μαρτυρήσῃ. Τινὲς δὲ Χριστιανοὶ ὁποῦ ἐπῆγαν διὰ νὰ θεωρήσουν τὰ γενόμενα, συμπονέσαντες τὸν Μάρτυρα, ἔδωκαν ἄσπρα ἱκανὰ εἰς τοὺς ὑπηρέτας, διὰ νὰ ἀναμερίσουν τὸ πῦρ, καὶ νὰ ὑπάγῃ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς νὰ τοῦ κόψῃ διὰ ξίφους τὴν κεφαλὴν, διὰνὰ τελειώσῃ, καὶ νὰ μὴ βασανίζεται εἰς πόλλὴν ὥραν· τὸ ὁποῖον καὶ ἔγινε, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ μετὰ θάνατον ἔῤῥιψαν οἱ ἀπάνθρωποι ἐκεῖνοι εἰς τὸ πῦρ τὸ μαρτυρικὸν σῶμα μὲ τὴν πάντιμον κεφαλὴν, οἱ φιλόχριστοι ἔδωκαν ἑκατὸν φλωρία εἰς αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἀφῆκαν καὶ ἐσύναξαν τὰ Ἅγια λείψανα, ἀφ' οὗ ἐσβέσθη τὸ πῦρ, καὶ λαβόντες ταῦτα σὺν τῇ τιμίᾳ Κάρᾳ, τὰ ἔφεραν εἰς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν, καὶ προσκυνήσαντες αὐτὰ πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἀγρυπνίαν εὐχαριστήριον ποιήσαντες, ἀπέθεσαν εὐλαβῶς εἰς ἕνα ἱερὸν τόπον τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας.

Πολλὰ δὲ θαυμάσια ἐτέλεσεν ὁ Θεὸς διὰ τῶν Ἁγίων λειψάνων τούτου τοῦ Μάρτυρος, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μερικὰ γράφομεν ἐδῶ, καὶ αὐτὰ ἂς εἶναι εἰς πίστοσιν καὶ τῶν ἄλλων. Ὁ παναιδεσιμώτατος πρωτοπαππᾶς Ναυπλοίου Νικόλαος ὁ Μαλαξὸς, ὁ καὶ τὸ μαρτύριον τοῦτο συγγράψας, ἔχωντας φίλων ἕνα Πατριαρχικὸν ἔξαρχον Γρηγόριον ὀνομαζόμενον, ἐλθόντα ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸ Ἀνάπλι, καὶ μέρος τῶν μαρτυρικῶν λειψάνων τοῦ Ἁγίου τούτου ἔχοντα ἐν κιβωτίῳ, παρεκάλεσε αὐτὸν, καὶ τοῦ ἔδωκεν ἕνα κομμάτι ἀπὸ ἐκεῖνα, ὁμοίως τοῦ

ἔδωκε καὶ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Μάρτυρος, τὴν ὁποίαν συνέγραψεν ὁ τότε μέγας Ῥήτωρ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Ἀντώνιος ὁ σοφώτατος, ὁ καὶ διδάσκαλος χρηματίσας τοῦ αὐτοῦ Μαλαξοῦ. Οὗτος λοιπὸν ὁ Ἱερὸς Μαλαξὸς εἶχε παιδίον ἀρσενικὸν τεσσάρων χρόνων, Ἰωάννην καλούμενον· τὸ ὁποῖον ἠσθένησε βαρέως, καὶ ἐκινδύνευε νὰ ἀποθάνῃ· ποιήσας οὖν ὁ πατὴρ αὐτοῦ παράκλησιν, καὶ ψάλας τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἁγίου, εἶτα βαλὼν ὕδωρ ἐν ποτηρίῳ, καὶ βάψας τὸ μαρτυρικὸν λείψανον εἰς αὐτὸ, ἔδωκε τὸ ἀπόνιμμα ἐκεῖνο εἰς τὸ παιδίον, καὶ τὸ ἔπιε· καὶ ὢ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἀνέλαβε, καὶ ἐπεριπάτει μὲ τὰ ἴδιά του ποδάρια, καὶ ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ἔφαγεν· ὥστε ὁποῦ κἀνένα σημεῖον τῆς προτέρας ἀσθενείας δὲν ἔμενεν εἰς αὐτὸ, εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς τιμὴν τοῦ μάρτυρος αὐτοῦ Ἰωάννου.

Ἀλλὰ καὶ ἐν ἔτει χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ τριακοστῷ τρίτῳ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας, μεγάλη πανώλη ἠκολούθησεν εἰς τὸ Ἀνάπλι, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκτυπήθησαν δύω παιδία τοῦ αὐτοῦ Μαλαξοῦ, τὸ προμνημονευθὲν, καὶ ἕνα ἄλλο, καὶ ἐτελεύτησαν, χωρὶς νὰ ἐνθυμηθοῦν ὁλότελα οἱ γονεῖς τῶν παιδίων, τὴν θαυματουργίαν ὁποῦ ἐτέλεσεν εἰς τὸ παιδίον τους πρότερον τὸ μαρτυρικὸν λείψανον· εἶχον δὲ ἀκόμη καὶ ἄλλο παιδίον πολλὰ νήπιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκτύπησεν ἡ πανώλη, καὶ ἐκεῖττετο ἄφωνον, καὶ ὡς νεκρὸν ἀκίνητον· ἀπὸ τὸ παιδίον δὲ ἐκτυπήθη καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἤτοι ἡ προτοπαπποδία εἰς τὸ ἀριστερὸν βυζί, καὶ ἐκείττετο καὶ αὐτὴ ὁμοῦ μὲ τὸ βρέφος ἄφωνος, καὶ ἀκίνητος· ὁ δὲ πενθερὸς τοῦ Ἱεροῦ Μαλαξοῦ Ἱερεὺς καὶ Σακκελίων ὑπάρχων τοῦ κλήρου Ναυπλίου, συμπονῶν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ τὸ βρέφος, καὶ ζητῶν τίνι τρόπῳ νὰ βοηθήσῃ τὴν ἀσθενῆ, δὲν ἠξεύρω πῶς, ἐνθυμήθη τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος, καὶ παρευθὺς τρέχει ὁδυνηρῶς καὶ ζητεῖ τοῦτο ἀπὸ τὸν πρωτοπαππᾶν, καὶ πέρνωντάς το ἐν τῷ ἅμα ὁποῦ ἐσφράγισε μὲ τὸ λείψανον τὴν κεφαλὴν τοῦ νηπίου, ὁποῦ εἶχε τὴν πληγὴν τῆς πανώλης, ἐσχίσθη τὸ πάθος, καὶ εὐγῆκεν ὕλη πολλὴ, καὶ τὸ βρέφος ἄνοιξε τὰ ὀμματιά του, καὶ ἔζήτει νὰ βυζάσῃ· ὁμοίως εὐθὺς ὁποῦ ἐσφράγισε καὶ τὸ βυζὶ τῆς θυτατρός του, ἐμετακινήθη ὀλίγον ἀπὸ τὸν τόπον της ὁποῦ ἦτον ὡς λίθος ἀκίνητος, καὶ ἔτζη μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσαν εἰς τὸν μάρτυρά του, ἰατρεύθησαν καὶ οἱ δύω. Καὶ μετ' ὀλίγας πάλιν ἡμέρας ἐκτυπήθη καὶ ὁ ἴδιος πρωτοπαππᾶς ἀπὸ τὴν πανώλην εἰς τὸ ἀριστερὸν βυζί, καὶ ὁ πενθερός του εἰς τὸ μηρὶ, καὶ ὁ ἀδελφός του, καὶ κινδυνεύσαντες εἰς θάνατον, ἐλυτρώθησαν ἀπὸ τὸν κίνδυνον μὲ τὴν βοήθειαν τούτου τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος.

Ὁμοίως ὁ αὐτὸς πρωτοπαππᾶς διεφυλάχθη ἀβλαβὴς σὺν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ οἰκίᾳ, διὰ τῆς ἀντιλήψεως τούτου τοῦ Μάρτυρος, εἰς καιρὸν ὁποῦ οἱ Τοῦρκοι ἐπολέμουν τὸ Ἀνάπλι, καὶ εἰς διάστημα τριῶν χρόνων ἔπιπτον τὰ μολυβοσιδηροπέτρινα βόλια αὐτῶν, ὡσὰν ἡ χάλαζα μέσα εἰς τὸ κάστρον· ἀλλὰ καὶ ὅταν ἠχμαλώτευσαν τὸ Ἀνάπλι οἱ Τοῦρκοι, καὶ ἐμετοικίσθησαν οἱ ἐντόπιοι εἰς διαφόρους τόπους, ὁ αὐτὸς Μαλαξὸς πηγαίνωντας πανοικεὶ εἰς Βενετίαν μὲ καράβι, συνέβη τόση μεγάλη φουρτοῦνα εἰς τὸ πέλαγος, ὥστε ὁποῦ τὸ καράβι εὑρισκόμενον εἰς ἕνα κινδυνώδη λιμένα τῆς Κρήτης ἐῤῥάγη ὑποκάτω εἰς τὴν καρίναν, καὶ οὕτω ῥαγισμένον εἰς τέσσαρας μῆνας διήρκεσεν εἰς τὴν θάλασσαν, ἕως ὅτου ἦλθον εἰς Βενετίαν· καὶ ἐκεῖ βλέποντες, πῶς παραδόξως ἐλυτρώθησαν τοῦ κινδύνου, ἄλλο δὲν ἔλεγον, ὅτι ἐσταύθη τῆς σωτηρίας των αἴτιον, εἰμὴ μόνον τὸ Ἅγιον λείψανον τοῦ Μάρτυρος ὁποῦ εἶχον μαζή των.

Ἐκεῖσε δὲ εἰς Βενετίαν εὑρισκομένου τοῦ αὐτοῦ Μαλαξοῦ, μία ὀρθόδοξος εὐγενὴς καὶ φρονίμη γυνὴ Μαρία ὀνόματι, ἔγινε πνευματικὸν τέκνον αὐτοῦ· αὕτη εἶχεν ἔγγονον ἀσθενῆ πάσχοντα ἀπὸ δυσεντερίαν· τὸν ὁποῖον οἱ ἐκεῖσε ἰατροὶ νὰ βοηθήσουν δὲν ἐδύναντο·

ὅθεν ζητήσασα παρ' αὐτοῦ ἀπόπλυμα τοῦ Μαρτυρικοῦ λειψάνου, καὶ ποτίσασα αὐτὸ τὸν ἀσθενῆ, ὑγιῆ ἀποκατέστησε. Τοῦτο τὸ θαῦμα βλέποντες ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ οἴκου της, εἰς ὅλους τοὺς ἑπτὰ χρόνους, ὁποῦ διέτριψεν εἰς Βενετίαν ὁ Μαλαξὸς εἰς πᾶσαν αὐτῶν ἀσθενείαν δὲν ἐμεταχειρίζοντο ἰατροὺς, ἀλλὰ προστρέχοντες εἰς τὸ Ἅγιον λείψανον, τὴν ἰατρείαν ἐλάμβανον.

Ὁμοίως ἡ ἀνωτέρω θεοφιλὴς γυνὴ, εἶχεν ἕνα συγγενῆ καλώτατον ἄνθρωπον, ὅστις ἀπό τι συμβεβηκὸς αἰφνίδιον, ἐστερήθη τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν του, καὶ ἔμεινεν ὁλότυφλος, ὥστε ὁποῦ ἐμεταχειρίζετο καὶ χειραγωγοὺς εἰς τὴν ὁδόν· ἐδόθη λοιπὸν εἰς διαφόρους ἰατροὺς, καὶ πολλὰ ἰατρικὰ ἐμεταχειρίσθη, ἀλλὰ κάμμίαν ὠφέλειαν εἰς τὸ πάθος δὲν ἔλαβεν· ὅθεν εὑρίσκετο εἰς μεγάλην θλῖψιν, καὶ ἀπορίαν ὁ δυστυχὴς διὰ τὴν τοιαύτην του συμφοράν· ἔτυχε δὲ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἐπίσκεψίν του, καὶ ἡ συγγενής του ἐκείνη, καὶ φιλομάρτυς γυνὴ, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ λόγου παρεμπεσόντος, ἄρχισεν ἐκείνη καὶ ἐδιηγήθη λεπτομερῶς τὰ θαύματα ὁποῦ ἐτέλεσε τὸ μαρτυρικὸν λείψανον, καὶ παρακινεῖ καὶ τὸν ἀσθενῆ νὰ προστρέξῃ μετὰ πίστεως εἰς τὸν Ἅγιον, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν παρ' αὐτοῦ βοήθειαν· ὅστις ὑπακούσας, καὶ πορευθεὶς, εἰς τὴν ἐν Βενετίᾳ Ἐκκλησίαν τῶν ὀρθοδόξων τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὅπου πλησίον καὶ ὁ εὐλαβέστατος Νικόλαος ὁ Μαλαξὸς εἶχε τὴν κατοικίαν, ἐζήτησε μετὰ πίστεως τὴν παρὰ τοῦ Ἁγίου ἀντίληψιν. Ὁ δὲ Μαλαξὸς βλέπων τὴν πίστιν αὐτοῦ, ἐποίησε συνήθως παράκλησιν, καὶ βάψας τὸ Μαρτυρικὸν λείψανον εἰς τὸ ἁγίασμα, ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν τυφλὸν, καὶ τὸ ἔπιε· καὶ ὢ τοῦ θαύματος! ἕως ὁποῦ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν οἶκόν του, ἀνέλαβε τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν του, καὶ ἔβλεπε καθαρώτερον ἀπὸ τὸ πρῶτον.

Τοῦτο τὸ θαῦμα ἤκουσαν πολλοὶ μεγιστάνες τῆς Βενετίας, καὶ πρὸς τούτοις ὁ τότε εὑρισκόμενος ἐκεῖ πρέσβυς τοῦ Βασιλέως τῆς Ἱσπανίας, ὀνομαζόμενος Δονδιέδος, ὁ ὁποῖος κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἠσθένησε, μὲ τὸ νὰ ἐψυχράνθησαν, καὶ ἐπάγωσαν, ὡσὰν χιὼν, τὰ ποδάριά του, καὶ ἐπρίσθησαν τόσον, ὁποῦ τὸν ἔκαμαν νὰ μείνῃ ἀκίνητος, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται κἀμμίαν θερμότητα· ἐμεταχειρίσθη ὅλους τοὺς ἐξαιρέτους ἰατροὺς, ἀλλὰ κἀμμίαν βοήθειαν δὲν ἔλαβεν· ἀλλ' ἦτον ἀκίνητος, δοκιμάζων πόνους δριμυτάτους, καὶ ἀνυποφόρους. Τέλος πάντων ἀπελπισθεὶς ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς, καταφεύγει εἰς τὸ Ἅγιον λείψανον, καὶ καλέσας τὸν ἱερὸν πρωτοπαπᾶν, (ἐπειδὴ δὲν ἐδύνετο νὰ ὑπάγῃ εἰς αὐτὸν) ζητεῖ μετὰ πίστεως τὴν παρὰ τοῦ Μάρτυρος βοήθειαν, εἰπὼν καὶ τὸ εὐαγγελικὸν ἐκεῖνο « Πιστεύω Κύριε, βοήθει μοι τῇ ἀπιστίᾳ »· ὁ δὲ, τὴν πίστιν αὐτοῦ θεασάμενος, ποιήσας Παράκλησιν, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν νὰ πίῃ τὸ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου ἀπόνιμμα· καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν οἱ πόδες αὐτοῦ, ὡσεὶ ἐλάφου κατηρτίσθησαν, καὶ ὁ πρώην ἀκίνητος, ἔτρεχον ἀναβαίνων τῶν βασιλικῶν πατλατίων τὰς ὑψηλὰς σκάλας.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλο θαῦμα ἀκούσατε· ἦτον τότε εἰς τὴν Βενετίαν ἕνα παλικάρι ἀπὸ τὸ Ἀνάπλι, ναύτης τὴν τέχνην, καὶ μεγαλόψυχος εἰς τὰς φουρτούνας τῆς θαλάσσης· ὁ ὁποῖος μὲ τὸ νὰ ἐσυνείθιζε νὰ κοιμᾶται πάντοτε, ὄχι μέσα εἰς τὴν κάμεραν τοῦ κατέργου, ἀλλ' ἔξω ἐκεῖ, ὅπου ἦσαν ἁπλωμένα τὰ κωπία, διὰ νὰ ἦναι πάντοτε, ἄγρυπνος, καὶ ἕτοιμος εἰς τὰς ναυτικὰς ὑπηρεσίας· ἐκ τῆς αἰτίας λέγω ταύτης ἐπῆρε ψύχραν πολλὴν εἰς τὸ στῆθος, τόσον ὁποῦ δὲν ἐδύνατο οὔτε νὰ φάγῃ, οὔτε νὰ πίῃ, οὔτε νὰ κοιμηθῇ, ἀλλ' αἰσθάνετο δριμυτάτους πόνους, καὶ εἰς τὸν πλέον μεγαλήτερον χειμῶνα, καὶ ψύχος ἐκράτει τὸ στῆθός του ἀνοικτὸν, χωρὶς νὰ δέχεται νὰ τὸ σκεπάσῃ ὁλότελα· οὕτος λοιπὸν ἀκούσας τὰ θαύματα τοῦ Ἁγίου λειψάνου, ἐπῆγεν εἰς τὰν ἄνωθεν Μαλαξὸν, καὶ ἐζήτει μετὰ θερμῆς πίστεως τὴν τοῦ Μάρτυρος βοήθειαν· ὅθεν αὐτὸς ποιήσας τὴν συνήθη παράκλησιν, ἔβαψε τὸ Ἅγιον λείψανον εἰς τὸ ἁγίασμα, καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν ἀσθενῆ, καὶ τὸ ἔπιεν· ὁ δὲ ἀσθενὴς εὐθὺς ὁποῦ τὸ ἔπιε, τοῦ ἐφάνη, ὅτι ἔσπασε μία κόρδα ὁποῦ ἦτον ἐξαπλωμένη ἀπὸ τὸ στῆθος ἕως εἰς τὸν στόμαχόν του, καὶ ἔτζη ἔπαυσαν οἱ πόνοι· ὠρέχθη νὰ φάγῃ· ἐδέχθη σκέπασμα εἰς τὸ στῆθος, καὶ ὅλος κατέσχη ὑγιής· καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπέστρεψεν εἰς τὸν πρωτοπαπᾶν, διὰ νὰ δοξάσῃ τὸν Θεὸν, καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Ἅγιον.

Ταῦτα μὲν ἔγιναν εἰς τὴν Βενετίαν, ὅταν δὲ ὁ ἱερεὺς Μαλαξὸς ἐπῆγεν εἰς τὴν Κρήτην ἀπόκτησεν ἐκεῖ φίλον, ἕνα θεοφιλῆ Χριστιανὸν, ὅστις ἀφ' οὗ ἔμαθε τὰ θαύματα ὁποῦ κάμνει ὁ νεαλαμπὴς ἀστὴρ, καὶ χαριτώνυμος Ἰωάννης, διὰ τοῦ θείου λειψάνου του, ὅλος ἔκδοτος ἔγινεν εἰς τὴν αὐτοῦ ἀγάπην· ὅθεν ἐπειδὴ ἠσθένησεν ἕνας ἄνθρωπος τοῦ ὁσπητίου του, ἐπρόστρεξεν εὐθὺς εἰς τὸν Ἅγιον, καὶ ποτήσας τὸν ἀσθενῆ μὲ τὸ τοῦ Ἁγίου λειψάνου ἀπόνιμμα, ὑγιῆ αὐτὸν ἀπέδειξεν· καὶ ἀπὸ τότε καὶ ὕστερα, εἰς ὅσας ἀσθενείας συνέβαινον εἰς τὸν οἰκόν του, δὲν ἐκέλει πλέον ἰατροὺς, ἀλλὰ τὸ Ἅγιον λείψανον ἦτον ὁ ἄμισθος, καὶ ταχύτατος ἰατρός του· οὐ μόνον δὲ αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ Χριστιανοὶ ἀκούοντες τὰ τοιαῦτα θαυμάσια ἐπρόστρεχον μετὰ πίστεως εἰς τὸ Ἅγιον λείψανον ἐν ταῖς ἀσθενείαις των, καὶ ὁ καθεὶς ἐλάμβανε τὴν ζητουμένην ἰατρείαν τοῦ πάθους του. Πάλιν ὁ ἄνωθεν ῥηθεὶς Θεοφιλὴς Χριστιανὸς εἶχεν ἕνα φίλον, τοῦ ὁποίου ἡ πενθερὰ ἦτον ἀσθενὴς, μὲ τὸ νὰ ἔπασχεν ἀπὸ ὑπερβολικὴν ψύχραν τοῦ στομάχου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐδοκίμαζε πόνους δριμυτάτους, καὶ οὔτε νὰ φάγῃ, οὔτε νὰ πίῃ, οὔτε νὰ κοιμηθῇ ἐδύνετο, παρομοίως μὲ τὸν προῤῥηθέντα ναύτην· καὶ τόσον ἀδυνάτησεν, ὁποῦ ὅλαις τὰις αἱ σάρκες ἐδαπανήθησαν, καὶ μόνον τὸ δέρμα ἔμεινεν ὁποῦ ἐσκέπαζε τὰ κόκκαλα, καὶ μόλις ἐδύνετο νὰ ἀκούσῃ τινὰς τὴν φωνήν της, διὰ τὴν ἀτονίαν ὁποῦ εἶχε· ταύτην ἐσυμβούλευεν ὁ ἄνωθεν Χριστιανὸς νὰ προστρέξῃ εἰς τὸν Ἅγιον. Ὅθεν βασταζομένη ὑπὸ ἄλλων, ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν ἡ θεία λειτουργία, καὶ ἡ δι' αὐτὴν γενομένη παράκλησις, ἔπιεν ἀπὸ τὸ ἀπόπλυμμα τοῦ μαρτυρικοῦ λειψάνου, καὶ παρευθὺς ἔπαυσαν οἱ πόνοι, ὠρέχθη τροφῆς, καὶ καθίσασα μὲ τοὺς ἄλλους εἰς τὴν τράπεζαν, συγκαθημένου καὶ τοῦ ἱεροῦ Μαλαξοῦ, ἔφαγεν εὐχαρίστως ἀπὸ ὅλα τὰ φαγητὰ τῆς τραπέζης, καὶ εἰς τὴν προτέραν ὑγείαν ἐπανεγύρισε· καὶ ἀπὸ τότε καὶ ὕστερα εἰς ὅλους τοὺς χρόνους τῆς ζωῆς της, ἀσθένειαν πλέον κἀμμίαν δὲν ἐδοκίμασε, φανερόνοντος μὲ τοῦτο τοῦ Θεοῦ τὴν πλουσίαν χάριν τῶν ἰάσεων ὁποῦ ἐχάρισεν εἰς τὸν ἐδικόν του στεφανίτην καὶ μάρτυρα· ἄλλος δέ τις Χριστιανὸς, Λαπρινὸς ὀνόματι, ζωγράφος τὴν τέχνην, ἔπεσεν εἰς δεινὴν, καὶ πολυχρόνιον ἀσθένειαν· ἀπὸ τὴν ὁποίαν, ὡσὰν ἀπὸ μάχαιραν ὀξυτάτην, καταπληγωθεὶς εἰς τὸν στόμαχον, κατεξηράνθη ὅλος ὁ δυστυχὴς, πάσχων, καὶ κατακεντούμενος ἀπὸ δριμυτάτους πόνους· ἐξώδευσεν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του εἰς τοὺς ἰατροὺς, ἀλλ' εἰς μάτην ἐκοπίασε· τοῦτον ἰδὼν ποτε ὁ ἱερὸς Μαλαξὸς, καὶ μαθὼν παρ' αὐτοῦ τὴν ἐλεεινὴν ἀσθένειαν ὁποῦ εἶχε· καὶ μάλιστα ὅτι καὶ πένης ὢν παλαίει μὲ δύω θηρία ἀσθενείας, καὶ τῆς πενίας, ἐσπλαγχνίσθη τὸν ἄνθρωπον, καὶ διηγήθη εἰς αὐτὸν τὰ κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ τόπους γενόμενα τοῦ Μάρτυρος θαύματα· εἶτα καὶ παρεκίνησεν αὐτὸν νὰ προστρέξῃ εἰς τὸν Ἅγιον· ἦλθεν οὖν ὁ ἀσθενὴς εἰς τὸν Ναὸν μετὰ δακρύων δεόμενος, καὶ ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν ἡ θεία μυσταγωγία, καὶ ἡ δι' αὐτὸν γενομένη παράκλησις, ἔπιεν ἀπὸ τὸ ἀπόνιμμα τοῦ Ἁγίου λειψάνου μετ' εὐλαβείας καὶ κατανύξεως, καὶ εὐθέως ἐδιώχθη ἡ ἀσθένεια, καὶ ἐχαρίσθη εἰς αὐτὸν ἡ προτέρα ὑγεία του, διὰ τῆς δωρηθείσης τῷ ἐνδόξῳ Μάρτυρι χάριτος τοῦ Θεοῦ· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αφκ΄. ἔτος. 1527.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΟΣΙΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ.

Οὗτος ὁ ἀοίδιμος ποίαν μὲν εἶχεν πατρίδα, καὶ ποίων γονέων ἦτον υἱός, ἡ κατ' αὐτὸν Ἱστορία δὲν μᾶς ἐφανέρωσεν· ὅτι δὲ ἐστάθη μαθητὴς τοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Κυρίου Νήφωνος, ὡραῖος εἰς τὸ σῶμα, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ὡραιότερος, καὶ ὅτι Μαρτυρικὸν τέλος ἔδωκε τὸ εὑρίσκομεν γεγραμμένον εἰς τὸν βίον τοῦ αὐτοῦ Ἁγιωτάτου Νήφωνος. Οὗτος λοιπὸν ὁ τῇ ἀληθείᾳ Μακάριος, ἐστάθη ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἀγωνιστὰς τῆς κατὰ Χριστὸν ἀσκήσεως, καὶ τῆς ἀκριβείας τοῦ μοναδικοῦ βίου φύλαξ, καὶ ζηλωτὴς κατὰ πάντα τῶν ἀρετῶν τοῦ διδασκάλου του Ἁγίου Νήφωνος· φθάσας δὲ εἰς τὸ ἄκρον, καὶ τέλειον τῆς θείας ἀγάπης, ἐφλέγετο καθ' ἑκάστην ἡ καρδία του, καὶ ἐπόθει νὰ ἀξιωθῇ νὰ τελειώσῃ τὴν ζωήν του μὲ μαρτυρικὸν θάνατον. Ὅθεν ἐφανέρωσε τὸν πόθον αὐτὸν, καὶ τὸν ἔνθεον σκοπόν του εἰς τὸν Ἅγιον, εὑρισκόμενον τότε εἰς τὴν Ἱερὰν μονὴν τοῦ Βατοπαιδίου κατὰ τὴν δευτέραν σοραν ὁποῦ ἐπῆγεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος· ὁ δὲ ἀκούσας τὸν σκοπόν του, καὶ γνωρίσας, ὅτι εἶναι κατὰ θείαν βούλησιν, εἶπεν αὐτῷ· ἄπελθε τέκνον εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Μαρτυρίου, ὅτι κατὰ τὴν προθυμίαν σου, θέλεις ἀξιωθῆς νὰ λάβῃς τὸν Στέφανον τῆς ἀθλήσεως, καὶ νὰ ἀγάλλεσαι αἰωνίως μετὰ τῶν Μαρτύρων καὶ τῶν Ὁσίων· καὶ ποιήσας εὐχὴν, καὶ σφραγισάμενος αὐτὸν μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, κατεφίλησεν αὐτὸν, καὶ ἀπέλυσεν ἐν εἰρήνῃ.

Ὁ δὲ εὐλογημένος Μακάριος ἁρματωθεὶς μὲ τὰς εὐχὰς τοῦ Ἁγίου, εὐγῆκε χαίρων ἀπὸ τὸ Ὄρος, καὶ ἔτρεχε διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ποθούμενον ἀγῶνα· πηγαίνωντας λοιπὸν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, στοχαζόμενος ἐκεῖ ὅπου ἦτον συνηγμένον πλῆθος πολὺ τῶν Ὀθωμανῶν ἐστάθη, καὶ ἐδίδασκε παῤῥησίᾳ ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκατέβη ἀπὸ τοὺς κόλπους τοῦ Πατρὸς, καὶ ἔγινε διὰ λόγου μας ἄνθρωπος, καὶ καθεξῆς ἐδιηγεῖτο ὅλα τὰ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Χριστοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες ταῦτα ὥρμησαν κατεπάνω του μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, καὶ κτυπῶντες αὐτὸν, κατεπλήγωσαν ὅλον του τὸ σῶμα, ὥστε ὁποῦ ἔτρεχε τὸ αἷμα ποταμηδὸν ἀπὸ τὰς πληγάς· ἔπειτα ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὴν φυλακήν. Τὸ δὲ πρωΐ συναχθέντες ἔφερον τὸν Μάρτυρα εἰς τὸ κριτήριόν τους, καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν κολακεύουν, σπουδάζοντες μὲ ὑποσχέσεις δωρεῶν νὰ τὸν μεταστρέψουν ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν θρησκείαν των. Ἀλλ' ὁ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ μετὰ παῤῥησίας ἀπεκρίνατο. Ἄμποτε καὶ ἐσεῖς νὰ ἐγνωρίζετε τὴν ἀληθινὴν, καὶ ἀκατηγόρητον πίστιν ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν, καὶ νὰ ἐβαπτίζεσθε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἰς τὴν Ἁγίαν Τριάδα, καὶ νὰ ἐλευθερώνεσθε ἀπὸ τὴν πεπλανημένην θρησκείαν σας. Ταῦτα καθὼς ἤκουσαν ἐκεῖνοι, τὸν ἅρπασαν παρευθὺς, καὶ κτυπῶντες αὐτὸν, καὶ μὲ τὰ μαχαίρια κεντῶντες τὸ σῶμά του, καὶ καταπληγόνοντές το, τέλος πάντων, ἀπέκοψαν καὶ τὴν τιμίαν αὐτοῦ κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ Ὅσιος τὸν Στέφανον τοῦ Μαρτυρίου· Ὁ δὲ Ἅγιος Νήφων εὑρισκόμενος εἰς τὸ Βατοπαίδι, ἀπεκαλύφθη ταῦτα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ λέγει εἰς τὸν ἄλλον του μαθητὴν Ἰωάσαφ· νὰ ἠξεύρῃς τέκνον μου, ὅτι ὁ συναδελφός σου Μακάριος ἐτελείωσε σήμερον διὰ τοῦ Μαρτυρίου, καὶ ὑπάγει νὰ χαίρεται εἰς τοὺς Οὐρανοὺς μὲ τοὺς χορούς τῶν Ὁσίων, καὶ τῶν Μαρτύρων· ὧν ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῆς Οὐρανίου μακαριότητος. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αφλ΄. ἔτος. 1536.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΚΑΙ Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩΑΣΑΦ.

Οὗτος ὁ ἀείμνηστος ἦτον μαθητὴς καὶ αὐτὸς τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Κυρίου Νήφωνος, καὶ ἐσπούδαζεν ὅσον τὸ δυνατὸν νὰ μιμῆται τὰς ἀρετὰς, καὶ τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἱεροῦ διδασκάλου του· φθάσας δὲ εἰς τὴν πρὸς Θεὸν τελείαν ἀγάπην, ἐπεθύμει νὰ δώσῃ καὶ αὐτὸς τὴν ζωήν του εἰς θάνατον διὰ τὸν Χριστὸν μὲ Μαρτύριον· ὅθεν καὶ ἐφανέρωσε τὸν σκοπόν του εἰς τὸν Ἅγιον· ὅστις γνωρίσας, ὅτι εἶναι τοῦτο θέλημα Θεοῦ, προεῖπεν αὐτῷ, ὅτι ἔχει νὰ τελειώσῃ τὸν ἀγῶνα τοῦ Μαρτυρίου εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Μετὰ τὴν κοίμησιν λοιπὸν τοῦ Ἁγίου Νήφωνος, ὁ εὐλογημένος οὗτος Ἰωάσαφ ἐπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, κατὰ τὴν πρόῤῥησιν τοῦ Ἁγίου, καὶ ἐκεῖ παῤῥησιασθεὶς εἰς τὸ Κριτήριον τῶν Τούρκων, ἐκήρυξε μὲ μεγάλην παῤῥησίαν ἔμπροσθεν εἰς ὅλους τὸ Μυστήριον τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ τὸ Μυστήριον τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ υἱοῦ καὶ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός· ὅθεν οἱ Ἀγαρηνοὶ ταῦτα ἀκούοντες ἐπαίδευσαν αὐτὸν ἀνηλεῶς μὲ διάφορα βάσανα, καὶ τέλος ἀπέτεμον τὴν Ἁγίαν αὐτοῦ κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αφμδ΄. ἔτος. 1544.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΜΗΧΑΗΛ Ο ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ.

Οὗτος ὁ νεοφανὴς, καὶ μέγας τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς ἦτον ἔκ τινος μικρᾶς χώρας ὁποῦ ὠνομάζετο Γρανίτζα· ἀναμεταξὺ εἰς τὰ σύνορα τῆς δευτέρας Θεσσαλίας, τὰ νῦν δηλονότι λεγόμενα Ἄγραφα· οἱ δὲ γεννήτορές του ὠνομάζοντο Δημήτριος καὶ Στατήρα· καὶ οἱ δύω θεοσεβεῖς καὶ δίκαιοι, φιλόπτωχοι, καὶ εἰς τὰς Ἀκολουθίας τῆς Ἐκκλησίας συντρέχοντες, οἵτινες ἀνέτρεφαν τὸν υἱόν τους μὲ πᾶσαν σεμνότητα, καὶ ταπεινοφροσύνην, ὡσὰν ὁποῦ ἦτον εἰς αὐτοὺς χαρισμένος ἀπὸ τὸν Θεόν· καὶ συμβουλεύοντες τὸν ἐδίδασκον εἰς τὸ νὰ φυλάττῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ τὴν φύλαξιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, φανερώνεται ἡ ἀγάπη ὁποῦ ἔχει τινὰς εἰς αὐτόν· καθὼς αὐτὸς τὸ ὁρίζει εἰς τὸ Εὐαγγέλιον· «ὅποιος μὲ ἀγαπᾷ, αὐτὸς »φυλάττει τὰς ἐντολάς μου, καὶ αὐτὸς θέ»λει ἀγαπηθῇ ἀπὸ τὸν οὐράνιόν μου πατέρα»· ἀπὸ τὰ ὁποῖα αὐτὰ εὐαγγελικὰ ῥητὰ, ἔβαλε καλὴν ἀρχὴν νὰ γένῃ πληρωτὴς τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου· καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν ἀπέθανεν ὁ πατήρ του, καὶ ἀνεπαύθη εἰς τὰς αἰωνίους μονάς· ἡ δὲ μήτηρ του, καθ' ὅσον ἐδύνατο, μὲ κάθε προθυμίαν ἀνέτρεφε τὸν υἱόν της· τὸν ὁποῖον ἀφ' οὗ ἔφθασεν εἰς νόμιμον ἡλικίαν, τὸν ἔζευξε μὲ νόμιμον γυναῖκα· ἔπειτα αὐτὸς ἐσηκώθη, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ ἔγινε γνώριμος μὲ τοὺς ἐκεῖ πολίτας, ποτὲ μὲν συντροφιαζόμενος μὲ τοὺς ψωμοπώλας, ποτὲ δὲ πάλιν καθήμενος εἰς ξεχωριστὸν ἐργαστήριον, καὶ ψωμοπωλῶν καὶ αὐτὸς, καὶ μὲ τὸν ἴδιόν του κόπον ἔτρωγε τὸν ἄρτον του· ἔδιδε καὶ εἰς τοὺς

ΙΕΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΣΤΟΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Α. ΓΙΑΝΝΑΡΑ

πτωχοὺς ἐλεημοσύνην, καὶ εἰς τὰς Ἐκκλησίας τὸ κατὰ δύναμιν· ἐσύντρεχεν εἰς τὰς Ἀκολουθίας τῆς Ἐκκλησίας, καὶ μὲ προσοχὴν ἠκροάζετο τὰ θεῖα λόγια· ἐσύχναζε δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς (1) διὰ νὰ ἀκούῃ μόνον τὰ ἱερὰ λόγια· καὶ ἔτζη ἔκαμνε πάντοτε· θέλωντας δὲ νὰ γένῃ μοναχὸς, τὸν ἐμπόδιζαν πολλοί, λέγοντές του, ὅτι δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ μονάσῃ παρὰ γνώμην τῆς γυναικός του. Ἀφ' οὗ δὲ ἔφθασεν ἡ τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς τρίτη Κυριακὴ τῆς σταυροπροσκυνήσεως, ἐπρόλαβεν ἐκεῖνος ἀπὸ τὸ μεσονύκτιον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀκούοντας μὲ προσοχὴν ὅλην τὴν Ἀκολουθίαν, καὶ τὰ ἱερὰ τοῦ Εὐαγγελίου λόγια· τὰ ὁποῖα ὡσὰν ἕνα θεῖον σπόρον ἐμφυτεύωντάς τα εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας του, ὕστερα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρας, τὰ ἔβαλε καὶ εἰς ἔργον μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· τὴν δευτέραν τῆς μεσονηστίμου, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἑσπερινὴν Ἀκολουθίαν, λαβὼν εὐλογίαν ἀνεχώρησε δρομαίως, κάνωντας πρᾶγμα ἔξω ἀπὸ τὴν συνήθειάν του· (διότι ἡμεῖς ἐσυνειθίζαμεν (2) ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Ἀκολουθίας, νὰ κάμνωμεν ἀνάγνωσιν, διὰ ὠφέλειαν τῶν ἀκροατῶν· τότε δὲ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπρόσμεναν τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀναγνώσεως, ἐκεῖνος δὲ, ὡσὰν νὰ τὸν ἐβίαζε τινὰς, ἢ καὶ νὰ τὸν ὠδηγοῦσεν, εὐγῆκε πρακαιρα) καὶ πηγαίνωντας εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, ἐκάθισεν ὀλίγον· κι' νὰ ἕνα παιδίον τῶν ἀγαρηνῶν γειτόνων του, ἦλθεν εἰς αὐτὸν, ἔχοντας ἀπὸ πρότερον τὴν γνωριμίαν του, καὶ ἔζητοῦσε νὰ ἀγοράσῃ ψωμί· ὁ δὲ Μάρτυς ἐρωτοῦσε τὸ παιδίον, ποῦ πηγαίνει, καὶ τί πιστεύει, καὶ ἂν καταλαμβάνῃ ἐκεῖνο ὁποῦ λέγει· (τὸ ὁποῖον, τὸ ἔκανε καὶ ἄλλαις πολλαῖς φοραῖς ὁ Μάρτυς,) τότε ὅμως σκληρότερον διελέγετο μὲ τὸ παιδί· ἔτυχε δὲ ἕνας ἀπὸ τοὺς νομοδιδασκάλους τῶν Ὀθωμανῶν νὰ διαβαίνῃ τότε ἀπὸ ἐκεῖ, τὸν ὁποῖον ἐχαιρέτισε τὸ παιδί, καὶ τοῦ λέγει· ἀκούεις, διδάσκαλε, τί μοῦ λέγει αὐτὸς ὁ ἄπιστος; καὶ ἐκεῖνος εὐθὺς πρὸς τὸν Μάρτυρα· τί εἶναι αὐτὰ ὁποῦ λέγεις ἄπιστε ἄνθρωπε; καὶ βλασφημεῖς τὴν πίστιν μας, ἥτις εἶναι ἔνδοξος, καὶ τιμημένη, καθὼς καὶ ἡ στολή μας εἶναι ἔνδοξος, καὶ πολύτιμος; καὶ ὁ Ἅγιος τοῦ λέγει· ἐγώ, εἶμαι πιστὸς, καὶ εὐσεβὴς ἀληθινὸς, μὲ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ μου τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, καὶ ἠξεύρω τί λέγω, καὶ τί πιστεύω, εἰς τόσον ὁποῦ εἶμαι καὶ ἕτοιμος νὰ ἀποθάνω, διὰ τὴν πληροφορίαν τῆς πίστεώς μου· ἐσεῖς δὲ ταλαίπωροι, οὔτε τί λέγετε ἠξεύρετε, οὔτε τί κάμνετε· ἀμὴ εἶσθε πεπλανημένοι, καὶ περιπατεῖτε εἰς τὸ σκότος, ἔχοντες μίαν θρησκείαν γεμάτην ἀπὸ μυθολογίας, καὶ πλάσματα· τούτων λεγομένων εἰς ὀλίγην ὥραν συναθροίζονται ἐκεῖ πλῆθος Ἀγαρηνῶν, οἵτινες πιάνοντες τὸν Ἅγιον, τὸν ἔφεραν εἰς τὸν κριτὴν τῆς πόλεως, λέγοντες· ἠκούσαμεν αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ὁποῦ ἐβλασφημοῦσε τὸν Μωάμεθ καὶ τὸν Θεόν· καὶ ὁ κριτὴς πέρνωντας εἰς τὰς χεῖρας του χαρτί, ἄρχισε νὰ ἐρωτᾷ κατὰ μέρος τὸν Ἅγιον, καὶ νὰ καταστρώνῃ ἐγγράφους τὰς ἀποκρίσεις του· καὶ πρῶτον τὸν ἠρώτησε, τί πιστεύεις; καὶ πῶς ὀνομάζεσαι; καὶ πόθεν εἶναι ἡ Πατρίδα σου; ὁ δὲ Ἅγιος ἀπεκρίθη. Χριστιανὸς εἶμαι, ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ φαναρίου, καὶ ἀπὸ Χριστιανοὺς γονεῖς ἐγεννήθηκα, καὶ ὀνομάζομαι Μιχαήλ· καὶ ὁ Κατής· ἠξεύρεις γράμματα; ὁ Μάρτυς εἶπεν, ὄχι· καὶ ὁ κριτής· καὶ ἀνίσως γράμματα δὲν ἠξεύρεις, πῶς ἐσὺ τὸν Χριστὸν ὁποῦ ἦτον ἄνθρωπος, τὸν κηρύττεις ἐμπρὸς εἰς τὸ κριτήριόν μου Θεὸν ἀληθινὸν, καὶ Δημιουργὸν τοῦ παντός; καὶ μάλιστα ὁποῦ λέγετε ἐσεῖς, πῶς ὑπέμεινε καὶ πάθη, καὶ ἐσταυρώθη, καὶ ἐτάφη; καὶ ὁ Μάρτυς· ἂν ἤθελες ὦ κριτὰ, νὰ ἀκούσῃς μὲ προσοχὴν τὸ μέγα Μυστήριον, τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Χριστοῦ, δὲν ἤθελες μοῦ

(1) Ἐτοῦτος φαίνεται, ὅτι εἶαι ὁ ἴδιος συγγραφεὺς Θεοφάνης ὁ Θεσσαλονίκης.

(2) Ταῦτα τὰ λέγει ὁ συγγραφεὺς ὡς ἐκ προσώπου του.

ἐναντιωθῇς παντάπασι, μήτε νὰ λέγῃς, πῶς ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι Θεός· ὅμως εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ μὲ ἐρώτησες, σοῦ ἀποκρίνομαι· δύω εἶναι τὰ πρῶτα καὶ ἀναγκαιότατα Κεφάλαια ὁποῦ σᾶς εὐγάνουν ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὸ αἴτιον εἶναι, μὲ τὸ νὰ μὴ τὰ πιστεύετε ὀρθά· τὸ πρῶτον ὅτι πιστεύοντες εἰς τὸν ἕνα Θεὸν, δὲν ὁμολογεῖτε τὰ ἐν Θεῷ τρία πρόσωπα· καὶ δεύτερον ὅτι δὲν πιστεύετε εἰς τὸν ἐνυπόστατον λόγον, ὁποῦ πρὸ τῶν αἰώνων μὲν, ἐγεννήθη ἐκ Θεοῦ καὶ πατρὸς, εἰς δὲ τοὺς ὑστέρους χρόνους, ἔγινεν ἄνθρωπος τέλειος διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων· ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐνανθρωπήσεώς του εἶναι ἀνεκδιήγητος, ὅμως καθ' ὅσον ἐνδέχεται εἰς ἀνθρωπίνην δυνάμιν, λέγω σοι, ἀρχίζωντας· ἀπὸ τὸ πρῶτον κεφάλαιον, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι τρισυπόστατος· ἄκουσον λοιπόν· μόνος ὁ Θεὸς εἶναι ἀίδιος, αἰώνιος, ἄναρχος, ἀτελεύτητος, ἄτμητος, ἄκτιστος, ἀσύγχυτος, ἄτρεπτος· τὰ δὲ κτίσματα εἶναι τρεπτὰ, διὰ τοῦτο καὶ φθαρτά· αὐτὸς λοιπὸν ὁ ἕνας καὶ μόνος Θεὸς, δὲν εἶναι μήτε χωρὶς λόγον, μήτε χωρὶς σοφίαν· ὥστε, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ αὐτὸς εἶναι, καὶ σοφία τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ ἡ σοφία, μὲ λόγον εἶναι ἐξ ἀνάγκης, καὶ ἀδύνατον νὰ ἦναι χωρὶς λόγον· ἂν λοιπὸν καὶ ἦτον ποτὲ ὁ Θεὸς, καὶ νὰ μὴν ἦτον ὁ λόγος, καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ, ἐξ ἀνάγκης ἦτον ὁ Θεὸς, ἄλογός τε καὶ ἄσοφος· (τὸ ὁποῖον εἶναι ἀσέβεια μεγάλη, ἀκόμη καὶ ἀδύνατον)· ὥστε ἄναρχος εἶναι, καὶ ὁ λόγος, καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἀχώριστος ἀπὸ τὸν Θεόν· ἀλλὰ μήτε λόγος εὑρίσκεσται χωρὶς πνεύματος, τὸ ὁποῖον τὸ ὁμολογεῖτε καὶ ἐσεῖς· ἐπειδὴ καὶ λέγοντες τὸν Χριστὸν, πῶς εἶναι λόγος τοῦ Θεοῦ, τὸν λέγετε πῶς εἶναι καὶ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· ἀφρόνως ὅμως, καὶ μὲ πολλὴν ἀμάθειαν· διότι δὲν χωρίζετε τὰ πρόσωπα τοῦ λόγου, καὶ τοῦ πνεύματος· ἀμὴ τὰ ὑπὲρ φύσιν, καὶ ἄτρεπτα, τὰ φρονεῖτε συγκεχυμένα, ὑπολαμβάνοντές τα τρεπτὰ, καὶ ἀνθρωποπρεπῆ· ἕνας Θεὸς εἶναι λοιπὸν, τρία πρόσωπα, καὶ τὰ τρία πρόσωπα πάλιν εἶναι ἕνας Θεός· ἔχει λοιπὸν ὁ Θεὸς λόγον, καὶ πνεῦμα, μὰ δὲν τὰ ἔχει ἀνυπόστατα, καθὼς τὰ ἔχομεν ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, ἀμὴ τὰ ἔχει ἐνυπόστατα, καὶ τέλεια, καθὼς πρέπει εἰς τὸν Θεόν· χάριν παραδείγματος, καθὼς ἡ λάμψις τοῦ ἡλίου γεννᾶται ἀπὸ αὐτὸν, καὶ πάλιν ἡ ἀκτῖνα τοῦ ἡλίου ἐκπορεύεται ἀπὸ αὐτὸν, καὶ καταβαίνει ἕως ἡμᾶς, καὶ μήτε ἡ λάμψις τοῦ ἡλίου, μήτε ἡ ἀκτῖνά του, χωρίζεται ποτὲ ἀπὸ τὸν δίσκον τοῦ ἡλίου· πλὴν λέγοντες ἡμεῖς λάμψιν, καὶ ἀκτῖνα, δὲν λέγομεν ἄλλον ἥλιον, παρὰ τὸν ἕνα· τὸν ὅμοιον τρόπον καὶ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, λέγοντές τον Θεὸν, ἀκόμη καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τὸ Ἅγιον, δὲν λέγομεν ἄλλον Θεὸν, παρὰ τὸν ἕνα ἐκεῖνον δηλαδὴ, ὁποῦ ἀνάρχως, καὶ ἀϊδίως θεωρεῖται μὲ τὸν συνάναρχον λόγον του, καὶ τὸ Ἅγιον πνεῦμά του, καὶ τοῦτο, τὸ νὰ πιστεύωμεν ἡμεῖς οὕτως, αὐτὸς ὁ Χριστὸς, ὁ τοῦ Θεοῦ λόγος μᾶς τὸ ἐδίδαξε· καὶ οὕτω πιστεύομεν, καὶ ὁμολογοῦμεν, καὶ μὲ αὐτὴν τὴν πίστιν μέλλομεν νὰ ἀποθάνωμεν· καὶ ταῦτα μὲν ἀρκοῦν εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον· ἂς μεταβοῦμεν δὲ εἰς τὸ δεύτερον· ἡμεῖς τὸν Χριστὸν λέγομεν πῶς εἶναι ἀληθινὸς, καὶ τέλειος Θεὸς, καὶ ἀληθινὸς, καὶ τέλειος ἄνθρωπος· καὶ πῶς εἶναι, ὄχι μόνον παντοκράτωρ, καὶ παντοδύναμος, ἀλλὰ καὶ δίκαιος· καθὼς καὶ ἡ ἀκτὶς τοῦ ἡλίου, διπλῆν ἐνέργειαν κάμνει, καὶ ὄχι μόνον φωτίζει τὰ πάντα, ἀλλὰ καὶ ζωογονεῖ, καὶ θερμαίνει αὐτά· ἔπλασε λοιπὸν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ τὸν ἐπρόσταξε νὰ φυλάττῃ τὰς θείας του ἐντολάς· μὰ ἐπειδὴ καὶ ὁ ἄνθρωπος ὑπήκουσεν εἰς τὸν διάβολον θεληματικῶς, καὶ ἥμαρτε, παραβαίνωντας τὴν θείαν ἐντολὴν, καὶ ἐκαταδικάσθη διὰ τοῦτο δικαίως εἰς θάνατον, δὲν ἦτον ἴδιον τοῦ δικαίου Θεοῦ, μὲ δυναστείαν νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν διάβολον. Ἐπειδὴ

καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἤθελεν ἀδικήσῃ τὸν διάβολον, ἁρπάζοντας δηλαδὴ μὲ βίαν ἀπὸ τὰς χεῖράς του τὸν ἄνθρωπον, ὁποῦ δὲν τὸν ἔλαβεν ἐκεῖνος μὲ βίαν· ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις ἤθελε ἀναιρεθῇ καὶ τὸ αὐτεξούσιον τοῦ ἀνθρώπου, ἂν ὁ Θεὸς μὲ βίαν καὶ δυναστείαν τὸν ἐλευθέρωνε, τὸ ὁποῖον αὐτὸ δὲν ἦτον ἴδιον Θεοῦ, τὸ νὰ ἀφανίζῃ δηλαδὴ τὸ ἐδικόν του ἔργον· ἦτον λοιπὸν ἀναγκαῖον νὰ γένῃ ἕνας ἄνθρωπος ἀναμάρτητος, καὶ νὰ ζήσῃ ἀναμαρτήτως· καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον νὰ βοηθήσῃ τὸν ἄνθρωπον ὁποῦ ἥμαρτε θεληματικῶς· μὰ ἐπειδὴ καὶ δὲν εὑρίσκεται τινὰς ἄνθρωπος ἀναμάρτητος, μήτε ἂν ἦναι μία ἡμέρα ἡ ζωή του, (καθὼς τὸ ὁρίζει ἡ θεία Γραφὴ) διὰ τοῦτο ὁ μόνος ἀναμάρτητος λόγος τοῦ Θεοῦ, υἱὸς ἀνθρώπου γίνεται, καὶ γεννᾶται ἀπὸ παρθένον, καὶ μαρτυρεῖται μὲ φωνὴν πατρικὴν ἀπὸ τοὺς οὐρανούς, καὶ θεληματικῶς του πειράζεται ἀπὸ τὸν διάβολον, καὶ πολεμεῖται καθὸ ἄνθρωπος, καὶ νικᾷ τὸν πειράζοντα· καὶ μὲ ἔργα, καὶ μεγάλα θαύματα, φανερόνει, καὶ πιστόνει τὴν θεότητά του, καὶ τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν, καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον, αὐτὸς ζήσας χωρὶς ἁμαρτίαν, ἀναλαμβάνει ἐπάνω του, τὰ πάθη ἡμῶν τῶν καταδίκων, ἀκόμη καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον· καὶ ἔτζη καταβαίνει εἰς τὸν ᾅδην διὰ νὰ σώσῃ καὶ ἐκεῖ τοὺς πιστεύσαντας. Ἀναστηθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν τάφον μετὰ τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἀναληφθεὶς εἰς τοὺς οὐρανούς, ἐτίμησε τὸν ἄνθρωπον, κάμνωντάς τον συγκάθεδρον μὲ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα, καὶ καθίσας εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης εἰς τοὺς οὐρανούς, ἀπὸ ἐκεῖ κατέπεμψε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἰς τοὺς Ἁγίους του μαθητάς, καὶ Ἀποστόλους, καὶ τοὺς ἐφώτισε· καὶ ἐκεῖνοι πάλιν ἐφώτισαν ὅλον τὸν κόσμον εἰς τὴν ἀληθῆ θεογνωσίαν, μὲ τὴν συνεργίαν τοῦ Κυρίου, ὁποῦ ἐβεβαίωνε τὸ κήρυγμά τους, μὲ τὰ ἐπακολουθοῦντα θαύματα· καὶ ὁ Κριτὴς· ἀμὴ τὴν Μαριάμ ὁποῦ ἐγέννησε τὸν Ἰησοῦν, πῶς τὴν ἔχετε; καὶ ὁ Ἅγιος· ἐπειδὴ Θεὸν τέλειον, καὶ ἄνθρωπον ἐγέννησεν τέλειον, ἀπὸ τὸ μεγαλίτερον τὴν ὀνομάζομεν, κηρύττοντες αὐτὴν ἀληθῆ Θεοτόκον· καὶ ὁ κριτής· καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ χωρηθῇ ὁ Θεὸς εἰς κοιλίαν, καὶ νὰ γεννηθῇ; καὶ ὁ Μάρτυς, ὅλα τὰ ἀδύνατα, καὶ δύσκολα εἰς τοὺς ἀνθρώπους, εἰς τὸν Θεὸν εἶναι δυνατὰ, καὶ εὔκολα· καὶ ὅπου νὰ θελήσῃ ὁ Θεὸς, αἱ τάξεις τῆς φύσεως νικῶνται· διὰ τοῦτο πιστεύομεν, ὅτι καὶ ἐχωρήθη ὁ ἀχώρητος, καὶ ἐγεννήθη χρονικῶς, καθὸ ἄνθρωπος, καθὼς αὐτὸς ἠξεύρει· καὶ ὁ κριτής· ἀμὴ τὸν προφήτην μας πῶς τὸν ἔχετε; ὁ Μάρτυς· ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἕως τὴν σήμερον, τινὰς προφήτης δὲν εἶναι, καθὼς τὸ ὁρίζει αὐτὸς ὁ Κύριος· ὅτι οἱ προφῆται ἕως τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου ἐπροφήτευσαν, ὥστε ὁ ἐδικός σας δὲν εἶναι προφητὴς, μὲ τὸ νὰ ἦτον ὑστερώτερος ἀπὸ τόν Χριστὸν, καὶ κἀμμίαν προφητείαν δὲν εἶπε, καὶ πῶς νὰ τὸν εἰποῦμεν προφήτην; καὶ ὁ κριτὴς, ὅλα αὐτὰ τὰ ἔγραψεν εἰς χαρτί, ἔπειτα γυρίζωντας μὲ ἄγριον βλέμμα πρὸς τὸν Ἅγιον, λέγει του· βλέπεις πῶς ἔγινες κατάκριτος ἀπὸ τὰ ἐδικά σου λόγια; καὶ ὑπόδικος εἰς τοὺς νόμους; διὰ τοῦτο μέλλεις νὰ παραδοθῇς εἰς τὸ πῦρ, ἂν δὲ μετανοήσῃς, καὶ νὰ ἀρνηθῇς ἐκεῖνα ὁποῦ εἶπες, διὰ νὰ εὕρῃς ἔλεος· καὶ ὁ Μάρτυς ἔκραξε μὲ μεγάλην φωνὴν, καὶ εἶπε· πιστεύω εἰς τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν, ὅστις εἶναι Θεὸς ἀληθινὸς, καὶ δημιουργὸς, καὶ πλάστης μου, καὶ εἶμαι ἕτοιμος, ἂν ἦναι δυνατὸν, νὰ ὑπομείνω μυρίας βασάνους διὰ τὴν ἀγάπην του· διὰ τοῦτο καὶ ἀπὸ τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἔχω, πάρετε, καὶ ἀγοράσετε ξύλα διὰ νὰ μὲ κατακαύσητε, ὅτι δὲν θέλω ἀπὸ τὰ ἰδικά σας νὰ προσφερθῶ θυσία εἰς τὸν Θεόν μου· καὶ εὐθὺς λέγωντας τὰ τοιαῦτα, ἔπτυσεν αὐτὸν καὶ τὸ χαρτί του. Ὁ δὲ κριτὴς, παρευθὺς, στρόνωντάς τον κάτω τὸν ἐράβδισε σφοδρῶς, ἔπειτα τὸν ἐφυλάκωσεν· ἦτον δὲ κοντὰ ἐννάτη ὥρα τῆς ἡμέρας, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἦλθον τινὲς πιστοὶ καὶ μᾶς ἀνήγγειλαν ὅλα τὰ γινόμενα (1)· ἡμεῖς δὲ εὐθὺς ὁποῦ τὰ ἠκούσαμεν, φόβου καὶ χαρᾶς ἐνεπλήσθημεν, φόβου μὲν, συλλογιζόμενοι τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως, χαρᾶς δὲ, ἐλπίζοντες ὅτι, ὁ Θεὸς ὁποῦ τοῦ ἔδωκε τοιαύτην γνῶσιν καὶ εὐτολμίαν λόγου, εἰς τὸ νὰ κηρύξῃ μετὰ παρησίας τὸ ὄνομά του ἐνώπιον τῶν ἀλλοπίστων, αὐτὸς ἕως τέλους θέλει ἐνδυναμώσει καὶ τὴν ἀσθένειαν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως· ὅθεν, παραγγείλαντες πολλὰ εἰς τοὺς εὐσεβεῖς ἐκείνους, διὰ στηριγμὸν τοῦ Μάρτυρος, τοὺς ἐπέμψαμεν διὰ παρηγορίαν του εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐκεῖνοι περευθέντες, ὄντες γνώριμοι μὲ τὸν δεσμοφύλακα, ηὗρασι τὸν Ἅγιον εἰς τὴν φυλακὴν δεδεμένον μὲ δύο ἁλύσεις ὁποῦ ἔστεκε καὶ ἐπροσκυνοῦσε· καὶ ὡς τὸν εἶδαν ὁποῦ δὲν εἶχε καμμίαν ταραχὴν ἢ φόβον εἰς τὴν ψυχὴν, ἀμὴ ὅλον πασίχαρον, καὶ ἀλαγμένην ἔχοντα τὴν ὄψιν ἀπὸ τὴν θείαν χαρὰν δι' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔπαθε καὶ ὑπέμεινε, συνεκάθισαν μαζή του καὶ τοῦ εἶπαν ὅσα ἐγὼ τοὺς ἐπαρήγγειλα· καὶ ἐκεῖνος τοὺς ἀνταπεκρίθη, λέγωντάς τους· ἂς ἔχῃ θάρρος, ὅτι δὲν θέλει μὲ ἐγκαταλείψει ποτὲ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ὁποῦ εἶναι μὲ ἐμένα, ἀμὴ καὶ τὴν ἀσέβειαν θέλω ἐκπομπεύσω, καὶ διὰ τὸν Χριστὸν θέλω μαρτυρήσω· καὶ πολλὰ συνομιλήσαντες, ἀφοῦ ἐνύκτωσεν, ἀνεχώρησαν· καὶ τὴν αὔριον πάλιν ὕστερα ἀπὸ τὸν ὄρθρον, ἔπεμψα τοὺς ἰδίους εἰς αὐτὸν νὰ τοῦ εἰποῦν τὰ χρειαζόμενα καὶ νὰ τὸν παρακινήσουν εἰς τὸ Μαρτήριον· καὶ ἐκεῖνος, ὡς τοὺς εἶδεν ὁποῦ ἦλθαν καὶ ἤκουσεν ἐκεῖνα ὁποῦ τοῦ ἔλεγαν, εἶπε τους· ἀδελφοί ὁ Κύριός μου, αὐτὴν τὴν νύκτα ὁποῦ ἐπροσευχόμην, μοῦ ἐφάνη καὶ ἐδυνάμωσε τὴν ἀδυναμίαν μου, καὶ ἐθάρρινε τὴν ψυχήν μου, λέγωντάς μου· Μιχαὴλ, ἐδικέ μου ἀθλητὰ, χαῖρε, καὶ καθὼς ἐγὼ διὰ ἐσένα καὶ δι' ὅλον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἔβαλα τὴν ψυχήν μου καὶ ὑπέμεινα σταυρικὸν θάνατον, τὸν ὅμοιον τρόπον εἶναι χρεία καὶ ἐσὺ νὰ ἀπεθάνῃς διὰ τὴν ἀγάπην μου διὰ νὰ ζήσῃς καὶ νὰ βασιλεύσῃς μὲ ἐμένα· ἔλεπε λοιπὸν μὴ φοβηθῇς τὸ πῦρ, διότι ἡ θεωρία του μόνον ἔχει τὸν φόβον, ἀμὴ ἡ δοκιμή του εἶναι εὐκαταφρόνητος· καὶ αὐτὰ θέλεις τὰ ὑπομείνεις ἐνδυναμούμενος ἀπὸ τὴν ἀνίκητόν μου δύναμιν· αὐτὰ λέγωντάς μου ὁ Κύριος εὐλόγησέ με, καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ. Ἐμένα δὲ μὲ περιέλαβεν ὑπερβολικὴ ἀγάπη, καὶ χαρὰ ἀνεκλάλητος εἰς τόσον, ὁποῦ δὲν ἠδυνάμην νὰ κρατήσω τὸν ἑαυτόν μου καὶ μόνον ἐπρόσμενα πότε νὰ ἔλθῃ ἐκείνη ἡ εὐλογημένη ὥρα νὰ χωρισθῶ ἀπὸ τοῦτον τὸν κόσμον καὶ νὰ ἑνωθῶ μὲ τὸν Χριστόν μου· κατὰ τὴν τρίτην δὲ ὥραν τῆς ἡμέρας ἐσυνάχθησαν οἱ ψωμοπῶλαι εἰς τὸν κριτὴν καὶ τὸν εἶπαν· αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος χρεωστεῖ εἰς ἡμᾶς, ἄλλοι δὲ χρεωστοῦν εἰς αὐτὸν, ὅθεν δόσεμάς τον διὰ νὰ λογαριασθῇ μὲ ὅλους, διὰ ἐκεῖνα ὁποῦ χριωστεῖ καὶ τοῦ χρεωστοῦν· ἐπαρέδωκε λοιπὸν αὐτὸν δεμένον εἰς τὸν ἔπαρχον τῆς πόλεως καὶ ἦλθαν ὁμοῦ ἕως εἰς τὸ ἐργαστήριόν του· καὶ ἐκεῖ ὁποῦ ἐθεώρουν τοὺς λογαριασμούς του, ὅσα αὐτὸς εἶχε, καὶ ποῖοι τοῦ ἐχρεωστοῦσαν καὶ πόσα, ἐδίψησεν ὁ Ἅγιος καὶ ὥρκισεν ἕνα ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ φίλους του νὰ τοῦ φέρῃ οἶνον νὰ πίῃ, καὶ ἐκεῖνος ἔδραμε σπουδακτικὰ καὶ τοῦ ἔφερε καὶ ἔπιεν· ὡς δὲ εἶδαν οἱ φονεῖς τὸν οἰνοκομιστὴν, ὀλίγον ἔλειψε νὰ τὸν φονεύσουν ἀπὸ τὰς πληγάς· ὁ δὲ Μάρτυς συμπονέσας τὸν φίλον του, ἐφώναξεν εἰς τὸν ἔπαρχον· ἄδικε καὶ ἄνομε, τί πειράζεις τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ; ἐγὼ εἶμαι ὁ αἴτιος, καὶ εἰς ἐμένα πρέπει ἡ παιδεία, ἀλλ' ὄχι εἰς τὸν ἀναίτιον· καὶ ὁ ἔπαρχος μὴν ὑποφέροντας τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἁγίου, τὸν ἔπληξε μὲ τὴν ῥάβδον εἰς τὴν κεφαλὴν τόσον, ὁποῦ πίπτωντας κατὰ γῆς μετὰ βίας ἐσηκώθη. Ἀναχωρήσαντες δὲ ἐκεῖθεν τὸν ἔβαλαν πά-

(1) Ταῦτα λέγει ὁ Συγγραφεὺς Θεσσαλονίκης.

λιν εἰς τὴν φυλακὴν, παραγγείλαντες εἰς τὸν δεσμοφύλακα νὰ τὸν φυλάττῃ μὲ προσοχήν· διότι ἐπρόσμεναν τὸν μεγαλίτερον κριτὴν νὰ δώσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου του τοῦ ὁποῖος ἦλθε τῇ τετάρτῃ τῆς μεσονηστίμου ἑβδομάδος, καὶ τὴν πέμπτην ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ δικαστικοῦ θρόνου· καὶ ἔφεραν τὸν μάρτυρα εἰς τὸ κριτήριον ὅλον χαρούμενον καὶ ἀπαστράπτοντα μὲ τὰς ἀκτῖνας τῆς θείας χάριτος· ἦτον δὲ κοντὰ ἕκτη ὥρα τῆς ἡμέρας καὶ λαμβάνοντας ὁ κριτὴς εἰς τὰς χεῖρας του τὸν χάρτην, ὁποῦ ἦτον καταστρωμένη ἡ ὁμολογία τοῦ Μάρτυρος, ἄρχισε καὶ αὐτὸς νὰ τὸν ἐρωτᾷ διὰ τὰ γεγραμμένα ἂν ἀληθεύωσι καὶ ἂν ὡς ἔχωσι τὰ ὁμολόγησε, καὶ πόθεν τὰ ἔμαθε καὶ τὶς τοῦ τὰ ἐδίδαξε, καὶ ὁ Μάρτυς· μὴν ἐρωτᾶς κριτὰ ἂν ἀληθεύωσιν αὐτὰ, διότι εἶναι φανερώτερα ἀπὸ τὴν ἥλιον, καὶ ἐγὼ εἶμαι ὁποῦ ὡμολόγησα τότε αὐτὰ, καὶ τώρα πάλιν τὰ ὁμολογῶ καὶ τὰ κηρύττω ὡς ἀληθῆ, ὡς πιστὰ καὶ ὡς βέβαια, καὶ τὰ ἐδιδάχθηκα πατροπαραδότως ἀπὸ εὐσεβεῖς γονεῖς. Πρῶτος δὲ διδάσκαλός μου εἰς ταῦτα πάντα ἄλλος τινας δὲν εἶναι, παρὰ ὁ Ἰησοῦς μου Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Θεὸς ἀληθινός· καὶ ὁ Κριτὴς, ἄφησε ἄθλιε αὐτὰ καὶ μετανόησε διὰ νὰ ἐλεηθῇς ἀπὸ τὸν Θεὸν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἀπὸ τὸν προφήτην μας, καὶ διὰ νὰ δοξάσωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐπάνω εἰς ὅλα διὰ νὰ φύγῃς καὶ τὸν πικρὸν θάνατον τῆς φλογός· καὶ ὁ Μάρτυς· δὲν ἀρνοῦμαι τὸν Θεόν μου, δὲν τροτιμῶ τὸ σκότος ἀπὸ τὸ φῶς, οὔτε τὸ ψεῦδος ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, ἀμὴ θέλω νὰ ἀποθάνω διὰ τὸν Χριστόν μου, διὰ νὰ ζήσω μὲ αὐτόν· μὴ μὲ φοβερίζῃς κριτὰ, ὅτι δὲν θέλεις μὲ καταπίσει, διότι ἐγὼ ἐπρόσμενα τὴν ἡμέραν ταύτην ὡσὰν πανήγυριν λαμπρὰν, καὶ ὡς ἡμέραν ἐλευθερίας, τῆς ὁποίας ὅλος ὁ κόσμος δὲν εἶναι ἄξιος· τὶ μὲ ὠφελοῦν τὰ κέρδη τῶν χρημάτων ὁποῦ μὲ ὑπόσχεσθε; τὸν ἀργύριόν σας νὰ ἀπολεσθῇ ὁμοῦ μὲ ἐσᾶς, ὅτι ὑπολαμβάνετε νὰ ἀλλάξω τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν μὲ χρήματα καὶ δόξαν προσωρινήν· λοιπὸν μὴ χάνῃς καιρὸν, ἀλλὰ παράδοσόν με εἰς τὸν Θεὸν μίαν ὥραν πρότερον, ὅτι θέλω καὶ ἀγαπῶ νὰ γίνω θυσία τοῦ Κυρίου μου, νὰ ψηθῶ ὡς ἄρτος ἡδὺς, νὰ βαλθῶ εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ νὰ προσφερθῶ ὡς εὐῶδες θυμίαμα εἰς αὐτήν. Κάμε τὸ συντομώτερον ἐκεῖνο ὁποῦ θέλεις, δὲν ψηφῶ τὰς προσκαίρους κολάσεις· δὲν ἀρνοῦμαι τὴν ἀγάπην τοῦ γλυκυτάτου μου Ἰησοῦ, ὅστις εἶναι καὶ ἔρως, καὶ ἀγάπη. καὶ ἔφεσις, καὶ ζωὴ, καὶ ἀνάστασις, καὶ Βασιλεία οὐρανῶν· μὲ αὐτὰ τὰ λόγια ἐξέπληξε τὸν κριτὴν τοσοῦτον, ὥστε ὁποῦ αὐτὸς πέρνωντας τὸ μανδήλιόν του καὶ ἐπὶ πολὺ ἀκουμβίζοντας τὴν κεφαλήν του ἐπάνω εἰς αὐτὸ ἐπλη-ρώθη ὅλος ἀπὸ δάκρυα, ἔπειτα ὡσὰν νὰ ἐξυπνίσῃ ἀπὸ τὸν ὕπνον, ἔδωκε τοιαύτην κατὰ τοῦ Μάρτυρος ἀπόφασιν ἔγγραφον. Ἐπειδὴ Μιχαὴλ ὁ ἀπὸ χριστιανῶν γονέων, ἐπαρακινήθη θεληματικῶς, καὶ ἦλθεν ἐνώπιον πολλῶν ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων, οἵτινες εὑρέθησαν ἐμπρὸς εἰς τὸ κριτήριόν μου καὶ ὡμολόγησε μετὰ παῤῥησίας, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεὸς ἀληθινὸς, καὶ ὅτι οἱ προφῆται δι' αὐτὸν ἐπροφήτευσαν, καὶ ὅτι ἡ Παρθένος Μαριὰμ ὁποῦ ἐγέννησε τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, εἶναι κυρίως καὶ ἀληθῶς Θεοτόκος, προσθέτωντας καὶ τοῦτο ὅτι ἕως τὸν καιρὸν τοῦ Χριστοῦ ἦσαν οἱ προφῆται, ἀμὴ οἱ μετέπειτα εἶναι ψεῦσται καὶ πλάνοι, ὅστις καὶ τὸν ἐδικόν μας προφήτην τὸν Μωάμεθ φανερὰ τὸν εἶπε ψεύστην καὶ πλάνον, καὶ μὲ ἄλλας ὕβρεις τὸν ἐξουθένησε· ὅθεν μὴ θέλωντας νὰ μετανοήσῃ εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ ἐλάλησεν, ἀπεφάσισεν ὁ νόμος νὰ παραδοθῇ εἰς τὸ πῦρ, κατὰ τὴν κά. τοῦ Μαρτίου, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ τῆς ἑβδομάδος ὥρᾳ ἐννάτῃ. Αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν λαμβάνοντας ὁ ἔπαρχος ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ κριτήριον ἔχωντας καὶ τὸν Ἅγιον δεδεμένον, ὅστις μιμούμενος καὶ εἰς τοῦτο τὸν Κύριον, ἔτριχε κατόπιν ὡσὰν ἀρνίον ἄκακον εἰς τὴν σφαγὴν, χωρὶς νὰ ἐναντιώνεται ἢ νὰ κραυγάζῃ· ἀλλὰ μόνον μετὰ εὐχαριστίας καὶ μετὰ ταπεινοῦ σχήματος ἐσυμμάζωνεν ὅλον τὸν νοῦν του εἰς τὰ οὐράνια, ἐκεῖ ὁποῦ κάθεται ὁ Δεσποτης Χριστός. Ἡ δὲ πόλις ὅλη ἐσυναθροίσθη εἰς τὸ νὰ θεωροῦν τὸ μαρτήριόν του ὡσὰν ἀπὸ κοινὴν συμφωνίαν, καὶ οἱ μὲν χριστιανοὶ ἐστέκοντο μακρόθεν διωκόμενοι, τὰ δὲ πλήθη τῶν Ἀγαρηνῶν ἦσαν πλησίον πνέοντες θυμὸν, φοβίζοντες, ὑβρίζοντες, ἀτακτοῦντες ὡσὰν θηρία ἀνήμερα· καὶ ἦτον νὰ ἰδῇ τινὰς ἐκεῖ πάνδημον θέατρον, ὅλον τὸν τόπον στενοχωρούμενον ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων, αἱ στέγαι τῶν σπητίων ἦσαν γεμάτες, οἱ ὄροφοι τῶν ναῶν ὁμοίως, τὰ δένδρα, τὰ τείχη διότι ὅλοι ὡσὰν ἕνα σύνεφον μελισσῶν ἐμαζώχθηκαν διὰ νὰ θεωροῦν τὸν ἀγῶνα τοῦ Μάρτυρος πῶς ἠγωνίζετο, πῶς ἐνίκησε τοὺς ὁρατοὺς καὶ ἀοράτους ἐχθρούς· ὑπολαμβάνω ὅτι δὲν ἔλειπαν ἀπὸ τὸ στάδιον οὔτε ἄγγελοι, οὔτε μαρτύρων ψυχαί, προσμένοντες νὰ εὐφημήσουν τὸν νικητήν· καὶ ἀφοῦ ἔφθασαν εἰς τὸν τόπον, ἐκεῖ ὁποῦ ἔμελλε νὰ τελειωθῇ, θέλοντες οἱ δήμιοι νὰ τὸν ἐκφοβίσουν, ἔστησαν αὐτὸν ἔμπροσθεν εἰς τὸ πῦρ καὶ ἐμπήξαντες δύο πάλους εἰς τὴν γῆν, ἔδεσαν τὴν ἅλυσον ὁποῦ ἐφόρει ὁ Μάρτυς· ἔπειτα ἐκδύοντες αὐτὸν, τὸν ἄφησαν μόνον μὲ τὸ ἐπανοφόριον καὶ ἄρχισε πάλιν ὁ ἔπαρχος νὰ τὸν κολακεύῃ συμπονῶντάς τον τάχα, καὶ λογιάζωντας νὰ μαλάξῃ τὴν ἀδαμάντινον αὐτοῦ ψυχήν· καὶ ὁ Μάρτυς τοῦ λέγει· δὲν ἐντρέπεσε ταλαίπωρε νὰ διαστρέφῃς τὴν ὀρθὴν πίστιν τοῦ Κυρίου; διατὶ δὲν τελειώνεις σύντομα τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου μου; ἐγὼ πιστεύω καὶ ὁμολογῶ καθὼς σᾶς προεῖπα, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ ἀληθινὸς υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Θεὸς, ὁποῦ ἦλθε εἰς τὸν κόσμον νὰ σώσῃ τοὺς ἁμαρτωλούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐγὼ εἶμαι ὁ ἔσχατος καὶ τελευταῖος, δὲν θέλεις μὲ καταπείσει ἄθλιε ἂν καὶ μὲ δώσῃς μυρίας βασιλείας. Ἄλλη βασιλεία μὲ προσμένει, ἄφθαρτος καὶ ἀΐδιος· τότε προστάζει ὁ ἔπαρχος νὰ ἀλειφθῇ πρῶτον μὲ τιάφι, καὶ ἀφοῦ τὸν ἄλειψαν ἀνάπτουσιν ὑποκάτω του πῦρ καὶ εὐθὺς ὡσὰν κηρὸς ὅλος ἄναψε, καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἔστεκε καιόμενος πολλὴν ὥραν ὑμνῶντας σιγαλὰ τὸν Θεὸν· ἔπειτα γυρίζοντας εἰς τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἐστοχάσθη, καὶ ἐκεῖ ὁποῦ ἦτον ἡ περισσοτέρα φωτία, ἐκεῖ γέρνωντας ὁ μακάριος τὸ μὲν σῶμα του παρέδωσεν εἰς τὸ πῦρ, τὴν δὲ ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ· ὦ τῆς ἀνδρίας σου Μιχαὴλ ἀξιοθαύμαστε! ὦ τῆς στερρᾶς καὶ ἀδαμαντίνου σου ψυχῆς! πῶς δὲν ἐφοβήθης τὴν ἀγρίαν ὁρμὴν τῶν ἀλλοπίστων, ἀμὴ ὡς θέλη νηπίων ἐλογίαζες ὅλα τους τὰ μηχανήματα; πῶς δὲν ἐφοβήθης τὴν τρομερὰν ἐκείνην πυρκαϊὰν; ὅθεν ἄγγελοι ἐθαύμασαν τὴν ἀνδρείαν τῆς ψυχῆς σου, δαίμονες ἐπομπεύθησαν, οἱ πιστοὶ πὐφράνθησαν, οἱ ἀλλόπιστοι κατηῤῥύνθησαν, ὅλον τὸ σύστημα τῶν εὐσεβῶν σὲ ἐπαίνεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ κατ' ἔτος χρεωστικῶς πανηγυρίζει τὴν μνήμην σου, καὶ οἱ ἐν οὐρανοῖς ἅγιοι σὲ ὑπεδέξαντο μὲ φωνὴν ἀγαλλιάσεως καὶ μὲ ἦχον ἑρταζόντων· δοξάζοντες καὶ εὐλογοῦντες Χριστὸν τὸν νικοποιὸν Θεόν· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αφμά. Αὐγούστου ις'. 1551.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΟΣΙΩΤΑΤΟΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΤΕΚΡΑ,

Καὶ ἡ αἰτία ἦτον διὰ τὴν εὐσέβειαν.

Κατὰ τὸ αφιθ'. Ἰουνίου. ή. 1559.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ.

Οὗτος ὁ εὐλογημένος, νέος ὢν πολλὰ, καὶ ὡραῖος εἰς τὴν ὄψιν ἠπατήθη ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνοὺς διὰ νηπιοφροσύνην του, καὶ ἠρνήθη φεῦ! τὸν Χριστὸν καὶ ἐτούρκισε· δὲν ἐπέρασεν ὅμως πολὺς καιρὸς, καὶ γνωρίσας τὸ κακὸν ὁποῦ ἔπαθεν, ἔφυγε καὶ ἐπῆγεν εἰς ἄλλον τόπον, καὶ ἐκεῖ ἐξωμολογήθη τὴν ἀνομίαν του, καὶ διορθωθεὶς ὡς ἔπρεπε, ἔγεινε καλόγηρος, κλαίων πικρῶς καὶ ἀγωνιζόμενος μὲ νηστείας, ἀγρυπνίας, χαμαικοιτίας, γονυκλισίας καὶ ἄλλας σκληραγωγίας διὰ νὰ ἐξιλεώσῃ τὸν Θεόν· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ συνείδησίς του τὸν ἤλεγχε πάντοτε διὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ Χριστοῦ ὁποῦ ἔκαμε, ἀπεφάσισε νὰ παῤῥησιασθῇ καὶ νὰ ὁμολογήσῃ τὸν Χριστὸν, καὶ μὲ τὸ αἷμά του νὰ ἐξαλείψῃ τὴν ἁμαρτίαν του· ὅθεν πηγαίνωντας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐστέκετο εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐσυνήθιζε καὶ πρότερον· καὶ βλέποντές τον οἱ Τοῦρκοι τὸν ἐγνώρισαν καὶ παρευθὺς ὥρμησαν κατεπάνω του μὲ θυμὸν πολὺν καὶ δέρνοντες καὶ σπρόχνοντες τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ἐμαρτύρουν ὅτι ἔγινεν Ἀγαρηνός· ὁ δὲ Μάρτυς ἐφώναζεν ὅτι εἶναι Χριστιανὸς, καὶ Χριστιανὸς θέλει νὰ ἀποθάνῃ, τότε ὁ κριτὴς ἀποφασίζει νὰ θανατωθῇ καὶ εὐθὺς τὸν ἥρπασαν οἱ Ἀγαρηνοὶ καὶ τὸν ἔδειραν ἀνηλεῶς· τοῦ εὔγαλαν λωρία ἀπὸ τὴν ῥάχην του σταυροειδῶς, τοῦ ἔκοψαν τὰ αὐτία καὶ τὴν μύτην, τὸν ἐκρέμασαν ὑψηλὰ εἰς τὸ ξύλον, καὶ ἄλλα σκληρὰ βάσανα τὸν ἔκαμαν· ἀλλ' ὁ Μάρτυς τὰ ὑπέμενεν ὅλα εὐχαρίστως διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ. Λοιπὸν βλέποντες τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, τὸν ἔῤῥιψαν εἰς τὰ τζεγγέλια, καὶ οὕτως ἔλαβε τοῦ Μαρτηρίου τὸν στέφανον παρὰ τοῦ ἀγωνοθέτου Θεοῦ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνάς. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αφξδ'. ἔτος. Μαρτίου ιθ'. 1564.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΡΝΑΡΑΣ.

Οὗτος ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς ἐσυναυλίζετο συχνάκις μὲ τοὺς Τούρκους καὶ ἐσυνομίλουν· καὶ μίαν ἡμέραν ὑπὸ τοῦ φθόνου κινούμενοι τὸν ἐβίασαν νὰ γένῃ Τοῦρκος· καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ἠθέλησε τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κριτὴν καὶ ἐμαρτύρησαν ψευδῶς πῶς ὕβρισε τὴν πίστιν τους· ὁ δὲ κριτὴς ὥρισε νὰ τὸν δείρουν καὶ νὰ τὸν βασανίσουν ἀνηλεῶς ἕως οὗ νὰ γένῃ Τοῦρκος, καὶ οὕτω τὸν ἐβασάνισαν πολλά· καὶ ὡς εἶδαν τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, διὰ προστάγματος τοῦ κριτοῦ τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτηρίου τὸν Στέφανον.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Ἀπριλίου ή. 1564.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΚΟΥΛΙΚΑΣ.

Οὗτος ὁ εὐλογημένος, ἦτον ἄνθρωπος πολλὰ φρόνιμος καὶ ζηλωτὴς· καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐνδιαφέρετο περὶ πίστεως μὲ τοὺς Ἀγαρηνοὺς, αὐτοὶ δὲ μὲ τὸ νὰ εἶχον φθόνον εἰς αὐτὸν τὸν ἔδειραν καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τον κριτὴν καὶ ψευδῶς ἐμαρτύρησαν ὅτι ὕβρισε τὴν πίςιν τους, ὁ δὲ κριτὴς τοῦ εἶπε νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, καὶ αὐτὸς νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ· ὁ δὲ μάρτυς ἀπεκρίθη μὲ μεγάλην ἐλευθερίαν καὶ εἶπε· νὰ μὴ τὸ δώσῃ ὁ Θεὸς, νὰ ἀρνηθῶ ἐγὼ ποτὲ τὸν Κύριον μου Ἰησοῦν Χριστὸν, κἂν καὶ μυρίους θανάτους μὲ δώσητε· τότε ὥρισεν ὁ κριτὴς καὶ τὸν ἔῤῥιψαν εἰς τὰ τσεγγέλια καὶ οὕτως ἐτελειώθη, καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον.

Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ κδ'.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΛΟΥΚΑΣ ΡΑΠΤΗΣ Ο Μ ΤΥΛΗΝΑΙΟΣ.

Οὗτος ὁ εὐλογημένος ἦτον νέος, καὶ πολλὰ εὔμορφος· ἦτον δὲ σώφρων καὶ ἐχθρὸς τῶν σαρκικῶν ἡδονῶν· καὶ ἐπειδὴ ἦτον ῥάπτης τὴν τέχνην, τὸν ἔπερναν οἱ ἀγάδες καὶ οἱ μεγιστάνες καὶ ἔῤῥαπτε τὰ ροῦχα των· μὲ τὸ νὰ ἔμβαινε λοιπὸν καὶ εὐγαινεν εἰς τῶν Ἀγαρηνῶν τὰ παλάτια, ἔτυχε καὶ τὸν ἠγάπησε μία μεγάλη κυρὰ ἀπὸ γένος μεγάλον, καὶ ἀξιωματικόν· καὶ πρῶτα μὲν ἄρχισε καὶ τοῦ ἐχάριζε δωρήματα, μετέπειτα τὸν ἔλεγε λόγια δαιμονικὰ καὶ ἐρωτικά· ὁ δὲ τῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώματι καθαρὸς Δούκας, ὡς ἤκουσε τὰ τοιαῦτα ἄσεμνα λόγια, ἐθαύμασεν, ὅτι δὲν ἤλπιζε ποτὲ ἀπὸ τοιαύτην κυρὰν νὰ ἀκούσῃ διὰ τέτοιον πρᾶγμα· ἔκαμε λοιπὸν τὸν σταυρόν του, καὶ ἔφυγεν ἐκεῖθεν, καὶ πλέον ἐκεῖ δὲν ἐπῆγε, μιμούμενος καὶ αὐτὸς τὸν πάγκαλον Ἰωσήφ· ἐκείνη δὲ ὡς εἶδε, πῶς δὲν ἐπῆγεν ἐκεῖ πλέον, ἔστελνε καὶ τὸν ἐμηνοῦσε καὶ αὐτὸς δὲν ἐπήγαινεν· ἡ δὲ ἐπῆγε καὶ μοναχή της εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, καὶ λέγει του· ὦ νέε, ἄκουσόν μου, καὶ ἔρχου εἰς τὸ σεράγι μου, ὡσὰν καὶ πρῶτα, καὶ μὴ φοβᾶσε τινά· ὁ ἄνδρας μου εἶναι εἰς τὸ σεφέρι καὶ ἢ ἔρχεται, ἢ ὄχι· καὶ ἂν θέλῃς νὰ ἀρνηθῇς τὴν πίστιν σου, νὰ σὲ πάρω ἄνδρα· εἰ δὲ καὶ ἔλθῃ ὁ ἄνδρας μου νὰ σὲ ἔχω πρῶτον τοῦ παλατίου μου, εἰ δὲ καὶ δὲν θέλῃς νὰ γένῃς Τοῦρκος, ἂς εἶσαι καὶ Ῥωμαῖος, μόνον ἔρχου καθὼς σὲ λέγω· αὐτὰ καὶ ἄλλα περισσότερα τὸν εἶπεν ἡ νέα Αἰγυπτία, κ' ὕστερα πάλιν τὸν λέγει· ἐὰν δὲν κάμῃς τὸν λόγον μου ἤξευρε ὅτι χάνεις τὴν ζωήν σου· ἔτσι τὸν εἶπε καὶ ἐδιάβη· ὁ δὲ εὐλογημένος Δοῦκας, ἔχωντας τὸν ἐγκάρδιον ἔρωτα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μέσα εἰς τὴν καρδίαν του, εἰς οὐδὲν ἐλογίασε τῆς μαινάδος τὰς κολακείας καὶ τοὺς φοβερισμούς· οὔτε ἐπῆγε πλέον εἰς τὸ παλάτιόν της· ἡ δὲ πάλιν ἔστειλε καὶ τὸν ἐμήνυσε, καὶ ὡς εἶδε πῶς δὲν τὴν ἀκούει νὰ κάμῃ τὸ θέλημά της ἐθυμώθη κατὰ πολλὰ καὶ ἠβουλήθη νὰ τὸν θανατώσῃ διὰ νὰ μὴ τὸν βλέπῃ νὰ ἐλεγχῇ τὴν ἀκολασίαν της· ἐπῆγε λοιπὸν ἡ κατάρατη εἰς τὸν Βεζύρην, καὶ λέγει του ἀντίστροφα τὴν ὑπόθεσιν· ἔχω λέγει ἕνα ῥάπτην ὅπου ῥάπτει τὰ ροῦχα τοῦ παλατίου μου, καὶ ἐμήνυσά του νὰ ἔλθῃ νὰ τοῦ δώσω μερικὰ ροῦχα νὰ ῥάψῃ, καὶ αὐτὸς ἦλθε καὶ μοῦ εἶπε λόγια ἄσχημα καὶ ἄπρεπα ὅπου ἐντρέπομαι νὰ τὰ εἰπῶ, διὰ τοῦτο τὸν ἔδει-

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ρα καὶ ἔφυγε καὶ τώρα εἶναι εἰς τὸ ἐργαστήριόν του καὶ θέλω νὰ τὸν θανατώσης· ὁ δὲ Βεζύρης ὑπεσχέθη νὰ κάμῃ τὸ θέλημά της ὅτι ἦτον ἀπὸ γένος μεγάλον· καὶ εὐθὺς ἔστειλε τὸν σούμπασιν ἤγουν τὸν ἔπαρχον καὶ τὸν ἔφεραν καὶ λέγει της· τί ὁρίζεις νὰ τὸν κάμω; καὶ ἐκείνη εἶπεν ἂν γένῃ Τοῦρκος ἄφησέ τον, εἰδὲ καὶ δὲν γένῃ βάλε τον εἰς τὰ τσεγγέλια· ὅθεν πρῶτα μὲν τοῦ εἶπεν λόγια κολακευτικὰ μὲ τὸ καλὸν, ἔπειτα ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἐβασάνισαν πολλὰ, καὶ ὡς εἶδαν πῶς δὲν ἠμποροῦν νὰ τὸν φέρουν εἰς τὸ θέλημά τους ἤγουν εἰς τὸν Τουρκισμὸν, τὸν ἔγδαραν ζωντανὸν καὶ ἔρριψαν τὸ δέρμα του εἰς τὴν θάλασσαν, αὐτὸν δὲ τὸν μακάριον ἔριψαν εἰς τὰ τσεγγέλια, καὶ οὕτως ἐτελειώθη, καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν στέφανον καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὰ οὐράνια.

Κατὰ τὸ αφξή. ἔτος. 1568.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ.

Οὗτος ὁ νέος ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ Δαμιανὸς, εἶχε πατρίδα ἕνα χωρίον ὀνομαζόμενον Ῥίχοβον εὑρισκόμενον εἰς τὰ Ἄγραφα· γεννηθεὶς δὲ ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς, ὄντας ἀκόμη νέος ἐπόθησε τὴν μοναδικὴν πολιτείαν, καὶ ἀφίνοντας τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, ἐπῆγεν εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Φιλοθέου καὶ ἔγεινε μοναχός· καὶ κάνωντας ὀλίγον καιρὸν εἰς τὸ Μοναστήριον, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἡσυχίαν, διὰ νὰ ἀγωνίζεται περισσότερον εἰς τὰς ἀρετάς· καὶ πηγαίνωντας εἰς ἕνα σημαιοφόρον ἀσκητὴν, ὅπου ἡσύχαζεν εἰς τόπον παράμερον, Δομέτιον ὀνομαζόμενον, ἔμεινε μαζή του τρεῖς χρόνους σχεδὸν, ἐργαζόμενος ὅλας τὰς ἀρετὰς μὲ τόσην προθυμίαν, καὶ ἀκρίβειαν, ὥστε ὅποῦ ἠξιώθη νὰ ἀκούσῃ, καὶ θείαν φωνὴν ὁποῦ τοῦ ἔλεγε· Δαμιανὲ, δὲν πρέπει νὰ ζητῇς μόνον τὸ συμφέρον τὸ ἐδικόν σου, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν ἄλλων· ὅθεν εὐθὺς ἄφησε τὸ Ἅγιον ὄρος, καὶ πηγαίνωντας εἰς τὰ ὄρη τοῦ Ὀλύμπου, ἐκήρυττεν εἰς τὰ χωρία, ὁποῦ εὑρίσκονται ἐκεῖ, τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ λαμπρᾷ τῇ φωνῇ, διδάσκωντας, καὶ παρακινῶντας τοὺς Χριστιανοὺς νὰ μετανοήσουν, καὶ νὰ ἀπέχουν ἀπὸ τὰς ἀδικίας, καὶ ἀπὸ ὅλας τὰς ἄλλας κακίας, καὶ νὰ φυλάττουν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, ἐργαζόμενοι τὰ καλὰ, καὶ θεάρεστα ἔργα. Ἀλλ' ὁ μισόκαλος διάβολος ἐπαρακίνησε πολλοὺς ἀπὸ τοὺς λεγομένους Χριστιανοὺς, ὄντας δὲ κατὰ τὰ ἔργα ἀσεβεῖς, καὶ ἐκατηγόρουν τὸν Ἅγιον, λέγοντες, πῶς εἶναι πλάνος, καὶ ἀπατεών, καὶ τὸν ἐκατάτρεχαν διαφόρως, ἐπιβουλεύοντες τὴν ζωήν του· ὁ δὲ Ἅγιος μιμούμενος τὸν Χριστὸν, ἔδωκε τόπον τῇ ὀργῇ, καὶ ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν, ἐπῆγεν εἰς τὰ μέρη τοῦ Κισσώβου, καὶ τῆς Λαρίσσης, καὶ ἐκήρυττε τὸ λόγον τοῦ Θεοῦ· παθὼν δὲ καὶ ἐκεῖ τὰ ἴδια, ἀνεχώρισεν εἰς τὰ ὑψηλὰ μέρη τῶν Ἀγράφων, καὶ ἐκεῖ ἐδίδασκε τοὺς Χριστιανοὺς νὰ μένουν στερεοὶ εἰς τὴν πίστιν, καὶ νὰ φυλλάτουν τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου· ἀλλ' ὁ διάβολος δὲν ἡσύχασεν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἐσήκωσε κατεπάνω τοῦ Ἁγίου μερικοὺς ἀνευλαβεῖς, καὶ ἀθεοφόβους, καὶ τὸν ἐκατέτρεχαν, καλοῦντες αὐτὸν πλάνον καὶ ψευδομόναχον· ὅθεν ἀφίνωντας καὶ αὐτὰ τὰ μέρη ὁ Ἅγιος, ἐγύρησεν εἰς τὸν Κύσσωβον, καὶ διὰ τὸ ἀτάραχον ὡκοδόμησεν ἐκεῖ ἕνα Μοναστήριον, καὶ μαζὴ μὲ ἄλλους μοναχοὺς, ἀνέπεμπεν εἰς τὸν Θεὸν τὰς εὐχάς του καθ' ἑκάστην. Ὅμως καὶ ἐκεῖ ἐπήγαιναν πολλοὶ διὰ νὰ ὠφελοῦνται εἰς τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὰς ψυχωφελεῖς διδασκαλίας του, διότι ἦτον πολλὰ γνωσικὸς, καὶ γεμάτος ἀπὸ θεῖα χαρίσματα,

Πηγαίνωντας δὲ μίαν φορὰν διά τινας χρείας τοῦ Μοναστηρίου, καὶ μάλιστα διὰ τὴν ὠφέλειαν τῶν χριστιανῶν, εἰς ἕνα χωρίον, Βουλγαρίνην καλούμενον, ἐπιάσθη ἀπὸ μερικοὺς ἀγαρηνοὺς, καὶ παρεδόθη εἰς τὸν ἐξουσιαστὴν τῆς Λαρίσσης, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνέφερον, ὅτι ἐμποδίζει τοὺς Χριστιανοὺς νὰ μὴ πωλοῦν, καὶ νὰ ἀγοράζουν τὴν κυριακὴν, καὶ τοὺς διδάσκει νὰ μένουν στερεοὶ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ὅθεν ὁ ἐξουσιαστὴς ἐπρόσταξε νὰ τὸν δείρουν σφοδρῶς, νὰ τὸν βάλλουν βαρείας ἁλύσους εἰς τὸν τράχηλον καὶ εἰς τοὺς πόδας, καὶ νὰ τὸν ρίψουν εἰς τὴν φυλακήν· καὶ δεκαπέντε ἡμέρας τὸν ἐβασάνιζε μὲ σκληρὰ, καὶ διάφορα παιδευτήρια, καὶ πότε μὲ φοβερισμοὺς, πότε μὲ κολακείας, καὶ ταξίματα τὸν ἐπαρακίνει νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν του Χριστοῦ. Μὴ δυνάμενος δὲ νὰ τὸν καταπείσῃ εἰς τοῦτο, ἀλλὰ βλέπωντας αὐτὸν μάλιστα ὁποῦ ἔλεγχε μὲ γενναιότητα τὴν θρησκείαν τους, καὶ τὸν προφήτην τους, καὶ μὲ πολλὴν παῤῥησίαν ἐκήρυττε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, καὶ πῶς εἶναι πρόθυμος νὰ ὑπομείνῃ διὰ τὴν ἀγάπην του μυρία βάσανα, ἄναψεν ὅλος ἀπὸ τὸν θυμὸν, καὶ παρευθὺς προστάζει νὰ θανατωθῇ πρῶτον μὲ τὴν φούρκαν, καὶ ἔπειτα νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν φωτίαν. Πέρνοντές τον λοιπὸν οἱ δήμιοι τὸν ἐκρέμασαν· ἐπειδὴ δὲ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἐκτύπησε τὸν Μάρτυρα εἰς τὴν κεφαλὴν μὲ ἕνα πελέκυ, ἐκόπη τὸ σχοινίον, καὶ ἔπεσεν ὁ Μάρτυς εἰς τὴν γῆν μισαποθαμένος· ἐκεῖνοι δὲ πέρνοντες αὐτὸν ἔτι ζῶντα, τὸν ἔῤῥιψαν εἰς τὴν φωτίαν, καὶ τὴν φάκτην αὐτοῦ ἔῤῥιψαν εἰς τὸν ποταμὸν Πηνειὸν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ Μακάριος Ὁσιομάρτυς Δαμιανὸς τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον· οὗ ταῖς πρεσβείαις ῥυσθείημεν καὶ ἡμεῖς τῶν παγίδων τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἀξιωθείημεν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αφοέ. ἔτος. Φεβρουαρίου κϛ'. ἡμέρᾳ ά. 1575.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΦΑΣ.

Οὗτος ὁ εὐλογημένος ἦτον γέννημα, καὶ θρέμμα τοῦ Γαλατᾶ, καὶ ἦτον λειτουργὸς Καλφας, εἰς τὸ σαράγιον τοῦ Βασιλέως· ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἀγάδες τὸν ἔπερναν, καὶ ἔκτιζε τὰ παλάτιά των, ἦτον δὲ ταπεινὸς, καὶ ἐλεήμων. Ὀρφανὰ ὑπάνδρευε, φυλακομένους ἐλευθέρωνε, καὶ ἄλλας καλωσύνας ἔκανε· λοιπὸν ἕνας ἀγᾶς τοῦ ἔδωκεν ἕνα παιδίον νὰ τὸ μάθῃ τὴν τέχνην τῆς λειτουργικῆς, ὅτι ἦτον ἀνεψιός του, καὶ ἦλθε τότε ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν· ἐμβαίνωντας δὲ καὶ εὐγαίνωντας τὸ παιδίον μὲ τὸν Ἰωάννην εἰς τὸ σαράγιον τὸ βασιλικὸν, εἶδον ἐκεῖ τὰ παιδία, τὰ λεγόμενα παρ' αὐτοῖς ἴτζ ὀγλάνια, πῶς εἶναι εἰς μεγάλην τιμὴν, καὶ χαρὰν, καὶ ἠθέλησε καὶ αὐτὸ νὰ σηναριθμηθῇ μὲ αὐτά· ὅθεν ὑπῆγεν εἰς τὸν θεῖον του ἐκεῖνον, καὶ λέγει του· σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ βάλῃς εἰς τὸ σαράγιον τοῦ Βασιλέως. Τότε ὁ ἀγᾶς ἐπαρακάλεσε τὸν Ἰωάννην, καὶ διὰ μέσου αὐτοῦ τὸ ἔβαλεν εἰς τὸ σαράγιον τὸ Βασιλικόν· καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν ἀνέβη εἰς ἀξίωμα τὸ παιδί, ἀγάπα δὲ καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν μάστορά του κατὰ πολλὰ· ὅτι ἀπὸ αὐτὸν ἐστάθη ἡ αἰτία, καὶ ἔλαβε τὸ ἀξίωμα. Λοιπὸν μετὰ χρόνους ἱκανοὺς, ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν λέγει τῷ Ἰωάννῃ. Ἐπειδὴ ἠξεύρεις γράμματα, καὶ εἶσαι γραμματισμένος παρακαλῶσαι νὰ μὲ εἰπῇς πῶς εὑρίσκεις εἰς τὰ βιβλία σας γεγραμμένα, περὶ τοῦ ἐδικοῦ μας προφήτου, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐποίησε τὸν κόσμον, καὶ ὅλα τὰ πάντα; λέγει του ὁ Ἰωάννης. Παρακαλῶσε περὶ τούτου μὴ μὲ πειράζῃς, μόνον ἂν ἔχῃς ἄλλα λόγια, λέγε μου, τὰ δὲ περὶ πίστεως μὴ μὲ ἐρωτᾷς· λέγει του ἐκεῖνος, μὰ τὸ ψωμὶ τοῦ Βασιλέως ὁποῦ

τρώγω, καὶ μὰ τὴν σεβὰν ἀγάπην ὁποῦ ἔχομεν δὲν σὲ κακοποιῶ, καὶ μὴ φοβηθῇς νὰ μὲ εἰπῇς· ὁ δὲ εὐλογημένος Ἰωάννης θαρρῶντας εἰς τοὺς ὅρκους του, καὶ εἰς τὴν φιλίαν ὁποῦ εἶχαν, ἀπεκρίθη, καὶ τοῦ εἶπεν· ἐπειδὴ καὶ μὲ ἐρωτᾷς, νὰ σὲ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν. Ἕνας εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· ὁ δὲ Μωάμεθ, εἰς τὸν ὁποῖον πιστεύετε ἐσεῖς, ἦτον ἄνθρωπος θνητός, ἄνθρωπος ἀγράμματος, καὶ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον δὲν ἔκαμε κἀνένα καλὸν ἔργον, ἀλλ' οὔτε κἀνένα θαῦμα ἔκαμεν εἰς τὸν καιρόν του, ὡσὰν τοὺς ἄλλους προφήτας του Θεοῦ, τοὺς ὁποίους ἔχομεν ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί, μόνον ἐσεῖς τὸν ἐκάμετε μέγαν καὶ τὸν ἔχετε διὰ προφήτην. Ἀλλὰ μὴ γένοιτο Χριστὲ Βασιλεῦ, νὰ ἦτον ἐκεῖνος προφήτης, ἀλλὰ πολέμιος τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ τὰς μυθολογίας καὶ τὰ πλασματά του, ἐφάνη ἀρεστὸς εἰς τὸν ἀπλοῦν, καὶ ἄπρακτον λαὸν, καὶ τὸν ἀκολούθησαν, καθὼς ἦτον προφυτευόμενον διὰ λόγου του, ὅτι θέλει ἔλθῃ νὰ πλανέσῃ τὸν κόσμον. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀλιτήριος, ἐμετάθεσε τὴν φιλίαν εἰς ἔχθραν· ὅθεν κράξας καὶ ἄλλους Ἀγαρηνούς, τὸν ἔδειραν ἀνηλεῶς, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ἐμαρτύρησαν ὅτι ἐβλασφήμησε κατὰ τῆς πίστεώς των· ὁ δὲ κριτὴς ὥρισε καὶ τὸν ἔδειραν σφοδρῶς, ἔπειτα τὸν ἐφυλάκωσαν, καὶ τὸν ἐβασάνιζαν, διὰ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, καὶ νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν πίστιν τους· ὁ δὲ εὐλογιμένος Ἰωάννης, ἐστάθη ἀνδρεῖος, ὡς καλὸς στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ, καὶ λέγει τους· δὲν ἀρνοῦμαι ἐγὼ τὸν γλυκύτατόν μου Ἰησοῦν Χριστόν. Ἀλλ' αὐτὸν πιστεύω, αὐτὸν λατρεύω, αὐτὸν ὁμολογῶ τέλειον Θεὸν, καὶ τέλειον ἄνθρωπον. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀγαρηνοί, τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, τὸν ἔβαλαν εἰς τὸ κάτεργον, καὶ τὸν ἔστειλαν εἰς τὴν μαύρην θάλασσαν μὲ τὸ τουναμὰν καὶ ἔκαμεν ἐκεῖ ἓξ μῆνας, καὶ ὅταν ἦλθε, τὸν ἔβαλαν πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τὸν ἐβασάνιζαν τρεῖς μῆνας· καὶ ὡς εἶδαν πῶς δὲν ἠμποροῦν νὰ τὸν φέρουν εἰς τὸ θελημά τους, οὔτε κᾶν μὲ λόγον ψιλὸν νὰ τὸν παρασαλεύσουν ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, τὸ εἶπαν τοῦ βεζύρη, καὶ ὁ βεζύρης μὲ πολλὴν του ἐντροπὴν, ἐπροσταξε τὸν ἔπαρχον, καὶ τὸν ἐπῆγεν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης εἰς τὸ ἐργάτ παζάρι, κοντὰ εἰς τὸ μπεζεσένι, καὶ ἐκεῖ τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον, καὶ ἀγάλλεται τώρα εἰς τὸν χορὸν τῶν Μαρτύρων· τοῦτο εἶναι τὸ Μαρτύριον τοῦ εὐλογημένου Ἰωάννου, καθὼς ἐν συντομίᾳ, καὶ ἀληθείᾳ τὸ ἔγραψεν ὁ παπᾶ Ἀνδρέας καὶ μέγας οἰκονόμος, ὁποῦ ἦτον τότε εἰς τὴν Βλάχαν, εἰς τὸν ναὸν τῶν ὁσίων, καὶ θεφόρων πατέρων ἡμῶν Θεοδώρου, καὶ Θεοφάνους, τῶν γραπτῶν, καὶ αὐταδέλφων· ὅστις καὶ ἐμετάδωσε τὴν Ἁγίαν Κοινωνίαν, ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ εἰς τὸν Μάρτυρα· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῆς οὐρανίου Βασιλείας. Ἀμήν.

Κατὰ δὲ τὸ αφιέ. ἔτος Ὀκτωβρίου ς'. 1590.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΠΡΟΥΣΣΗ Ο ΑΓΙΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ Ο ΕΚ ΚΙΟΥ.

Οὗ τὴν Ἀκολουθίαν συνέγραψεν Μελέτιος ὁ Συρίγου.

Κατὰ τὸ αχά. ἔτος. 1601.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ (1).

Οὗτος ἦτον ἀπὸ ἕνα χωρίον τῆς ἐπαρχίας τῶν Ἀγράφων ὀνομαζόμενον Μπεζῆλα· γεννηθεὶς δὲ ἀπὸ γονεῖς θεοσεβεῖς ὀνομαζομένους Σωφρόνιον, καὶ Μαρίαν, ἀνετράφη ὑπ' αὐτῶν ἐναρέτως τε, καὶ θεοφιλῶς, καὶ εἰς σχολεῖον ἐξεδόθη ἱερῶν γραμμάτων, τὰ ὁποῖα ἐντὸς ὀλίγου καιροῦ ἔμαθε, μὲ τὸ νὰ ἔτυχε φύσεως δεξιᾶς· ἀφοῦ δὲ ἔφθασεν εἰς μέτρον ἡλικίας, ἠγάπησε τὴν τῶν μοναχῶν ζωὴν, μισήσας κόσμον, καὶ τὰ τοῦ Κόσμου τερπνὰ, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ ἱερὸν Μοναστήριον τῆς Κυρίας Θεοτόκου τῆς ἐπονομαζομένης Κορῶνα, καὶ Κρυερὰ βρύσις, καὶ ἐκεῖ ἐνεδύθη τὸ Ἀγγελικὸν σχῆμα· ἀπὸ τότε δὲ ἐδόθη εἰς ἀγῶνας πνευματικούς, καὶ ἐμιμεῖτο τοὺς ἐκεῖ ἐναρέτους πατέρας, συλλέγωντας ὡς φιλεργὸς μέλισσα ἀπὸ τὸν κάθε ἕνα τὰ διάφορα ἄνθη τῶν ἀρετῶν· καὶ τοσοῦτον ἐπροκόψεν εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν πολιτείαν, ὥστε ὁποῦ ἐφάνη ἄξιος κοντὰ εἰς τὸν προεστῶτα τοῦ Μοναστηρίου νὰ δεχθῇ καὶ τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα· ὃ καὶ ἐγένετο· μετὰ δὲ παρέλευσιν ὀλίγου καιροῦ, ἀποθανόντος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου, ψήφῳ τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν τοῦτον θρόνον ἀναβιβάζεται· λαβὼν οὖν ὁ Ἅγιος τὸ μέγα τοῦτο φορτίον τῆς ἀρχιερωσύνης, ἔδωκε τὸν ἑαυτόν του εἰς περισσοτέρους ἀγῶνας, ποιμένων ὡς ἀληθινὸς ποιμὴν τὸ ποίμνιόν του εἰς νομὰς σωτηρίους τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου, καὶ ποτίζων αὐτὸ καθ' ἑκάστην μὲ τὰ νάματα τῆς ἐνθέου διδασκαλίας του, καὶ διὰ τῶν ἔργων τύπος γενόμενος εἰς αὐτὸ παντὸς ἀγαθοῦ. Πλὴν μὲ ὅλας του ταύτας τὰς ἀρετὰς, τόσην ταπείνωσιν εἶχεν ὁ ἀοίδιμος ὁποῦ ὠνόμαζε δοῦλον ἀχρεῖον τὸν ἑαυτόν του, καὶ δὲν ἐνόμιζέ ποτε πῶς κάμνει κἀνένα ἔργον εὐάρεστον εἰς τὸν Θεόν· διὰ τοῦτο ἐπεθύμει νὰ ἀξιωθῇ τοῦ διὰ Χριστὸν Μαρτυρίου· καὶ περὶ τούτου δέετο καθ' ἑκάστην τοῦ Θεοῦ· ὅστις καὶ τὸν ἠξίωσε νὰ τὸ ἀπολαύσῃ μὲ τοιοῦτον τρόπον.

Κατὰ τὸ, αχά. ἔτος ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας, ἐχρημάτισε Μητροπολίτης Λαρίσσης Διονύσιος ὀνομαζόμενος· ὁ ὁποῖος ὢν τὰ κακογνώμων καὶ κακότροπος, ἐπείσθη εἰς λόγους, καὶ ὑποσχέσεις Φράγγων, καὶ συνεργείᾳ δαιμονικῇ ἐμάζωξε πλῆθος ἱκανὸν, καὶ ἐκίνησε κατὰ τῶν κρατούντων Τούρκων πόλεμον, ὁρμήσας πρὸς τὰ μέρη τῶν Ἰωαννίνων· ὅθεν πολλοὺς ἐφόνευσε· καὶ ἄλλοι μὴν ὑπομείνοντες τὰς καταδρομάς του· ἔφευγον ἀπὸ τοὺς τόπους ἐκείνους· ἀλλ' ὅμως εἰς ὀλίγον καιρὸν πιασθεὶς, ἔδωκε τὴν πρέπουσαν δίκην, ἐλεεινῶς φονευθεὶς παρ' αὐτῶν, παραχωρήσει Θεοῦ, ὡς ἀνάξια ποιήσας τοῦ ἐπαγγέλματός του· ὁ δὲ Ἅγιος οὗτος Σεραφείμ, καὶ ζῶντος τοῦ ῥηθέντος Διονυσίου, ἐγνώριζε τὴν κακογνωμίαν του, καὶ ὅσον ἐδύνετο ἀπέφευγε τὴν συναναστροφήν του, περιερχόμενος πάντοτε εἰς τὰ καθ' αὐτὸν χωρία, καὶ τὸν λαὸν τοῦ Χριστοῦ διδάσκων· πιασθέντος δὲ ὡς εἴπομεν τοῦ Διονυσίου, καὶ φονευθέντος, καὶ τῶν Τούρκων εὑρισκομένων ἔτι εἰς τὴν ταραχὴν ἐκείνην, ἔκαμνε χρεία νὰ κατέβῃ ὁ Ἅγιος εἰς Φανάριον· τοῦ καιροῦ ἐλθόντος διὰ νὰ μοιράσῃ εἰς τοὺς ἐκεῖσε ἀγάδες τὰ συνήθη πεσχέσια· εἰς δὲ τὸ Φανάρι ἦσαν τινες Τοῦρκοι ἀγάδες φθονοῦντες τὸν Ἅγιον, διὰ τὴν ἀρετήν του, ὑπὸ τοῦ δαίμονος παροξυνθέντες, καὶ ἐζήτουν καιρὸν, καὶ τρόπον ἐπιτήδειον, ὥστε ἢ νὰ τὸν ῥίψουν ἀπὸ τὸ τόσον ὕψος τῆς ἀρετῆς, εἰς ἀσέβειαν, ἢ νὰ τὸν εὐγάλουν ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωήν· ὅθεν αἰτίας δραξάμενοι εὐλόγου, τῆς ἀποστασίας τοῦ Διονυσίου, καθὼς εἶδον τὸν Ἀ-

(1) Τούτου τὴν ἀκολουθίαν συνέγραψεν ὁ σοφώτατος Ἀναστάσιος ὁ Γόρδιος.

γιον, ἄρχισαν νὰ λέγουν ἀναμεταξύ τους· καὶ οὗτος μετὰ τοῦ Διονυσίου ἦτον· καὶ τώρα πῶς ἐτόλμησε καὶ ἦλθεν ἐμπρός μας, ἐπίβουλός μας ὤντας; ὁ δὲ Ἅγιος ἀκούων ταῦτα ἠπόρει, καὶ ὡς ἀναίτιος ὢν, ἐνόμιζε νὰ τὰ λέγουν περὶ ἄλλου τινος· διὰ τοῦτο καὶ μὲ θάρρος τοὺς ἠρώτησε· περὶ τίνος, φησὶ, λέγετε ταῦτα; οἱ δὲ ἀποκριθέντες μετὰ θυμοῦ εἶπον· διὰ λόγου σου, ὦ ἀποστάτα καὶ ἐπίβουλε· νὰ ὁποῦ ἦλθες εἰς τὰς χεῖράς μας, τώρα θέλεις λάβῃ καὶ ἐσὺ, ἐκεῖνο ὁποῦ σοῦ πρέπει· ἔξω μόνον ἀνίοως καὶ θελήσῃς νὰ ἀφήσῃς τὴν πίστιν σου, καὶ νὰ γίνῃς Τοῦρκος, τότε θέλομεν σὲ συγχωρήσει, καὶ σὲ τιμήσει μεγάλως, ὡσὰν ὁποῦ μὲ τὸν τρόπον τοῦτον γνωρίζομεν, πῶς ἐμετανόησες καὶ ἔγινες ἕνα μὲ τοῦ λόγου μας· ὁ δὲ Ἅγιος καί τοι παρ' ἐλπίδα ταῦτα ἀκούσας, ποθῶν δὲ καὶ ὡς εἴρηται τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ Μαρτύριον, δὲν ἐδειλίασε τελείως, ἀλλὰ σταθεὶς μὲ καθαρὸν καὶ ἀσύγχυστον πρόσωπον τοὺς εἶπεν· ὅτι μὲν ἐγὼ ἀπὸ τὴν τοιαύτην κατηγορίαν εἶμαι τελείως ἀμέτοχος, ὄχι μόνον ἅπαντες οἱ Χριστιανοὶ τὸ ὁμολογοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἐσεῖς οἱ Τοῦρκοι (ἐὰν θέλετε νὰ φανερώσετε τὴν ἀλήθειαν) τὸ γνωρίζετε καλλήτερα· τοῦτο δὲ ὁποῦ λέγετε νὰ ἀφήσω τὴν κίστιν μου, διὰ νὰ ἐλευθεροθῶ ἀπὸ τὸν θάνατον, δὲν θέλω τὸ καταδεχθῶ κατ' οὐδένα τρόπον, νὰ ἀφήσω τὸν γλυκύτατόν μου Ἰησοῦν, καὶ Θεόν μου, καὶ πλάστην μου, καὶ μάλιστα ὁποῦ θέλω πάθω ἀδίκως, καὶ διὰ τοῦτο ἐλπίζω ἀπὸ τὸν δεσπότην μου νὰ τύχω καὶ περισσοτέρας τιμῆς· τὴν δὲ τιμὴν τὴν ἐδικήν σας, οὔτε νὰ τὴν ἀκούσω δὲν τὸ καταδέχομαι· ταῦτα ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, καὶ ἰδόντες ὅτι ἀπέτυχον τοῦ πρώτου σκοποῦ, ὥρμησαν κατὰ τοῦ Ἁγίου, καὶ ἔλκοντες αὐτὸν μὲ βίαν μεγάλην, καὶ σκληρότητα, τὸν ἤφεραν εἰς τὸν ἡγεμόνα (τὸν παρ' αὐτοῖς χαμουζάμπεην ὀνομαζόμενον) καὶ ἐβόων κατὰ τοῦ δικαίου, καὶ ἀθῴου λέγοντες· καὶ οὗτος μετὰ τοῦ καταράτου Διονυσίου ἦν, ὁ ἐχθρὸς καὶ ἐπίβουλός μας· διὰ τοῦτο εὐγαλέ τον ἀπὸ τὴν ζωήν του μὲ κακὸν θάνατον, διὰ νὰ σωφρονισθοῦν καὶ ἄλλοι· καὶ ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι· ὁ δὲ ἡγεμὼν καθήσας ἐπὶ θρόνου, παρέστησε τὸν Ἅγιον ἐμπρός του· καὶ πρῶτον μὲν ἄρχισε μὲ τρόπον ἥμερον νὰ λέγῃ πρὸς τὸν Ἅγιον, βλέπω σε ἄνθρωπε, πῶς εἶσαι φρόνιμος, καὶ θαυμάζω πῶς ἐσυμφώνησες μὲ ἐκεῖνον τὸν κακὸν ἄνθρωπον, καὶ δὲν ἐμέτρησες εἰς τὸν νοῦν σου, πῶς ἠθέλετε νὰ ἐπιχειρισθῆτε πρᾶγμα ἀδύνατον, καὶ τῆς ζωῆς σας ὀλέθριον; καὶ ἰδοὺ βλέπεις πῶς ἐκεῖνος ὁ κακὸς, κακῶς ἀπώλετο· καὶ ἐσὺ νὰ ὁποῦ ἐπιάσθης, καὶ κινδυνεύει ἡ ζωή σου, νὰ ἀποθάνῃς μὲ ἐλεεινὸν θάνατον, καὶ ἐπώδυνον· ὅμως ἐγὼ βλέπωντας τὴν φρονιμάδα σου, λεγω, πῶς ὡς ἄνθρωπος ἠπατήθης, καὶ λυπούμενος νὰ σὲ θανατώσω, σὲ συμβουλεύω νὰ γίνῃς Τοῦρκος· καὶ μὲ τοῦτο ὄχι μόνον τὴν ζωήν σου θέλομεν σὲ χαρίσει, ἀλλὰ καὶ εἰς τιμὴν μεγάλην θέλομεν σὲ ἔχει διὰ τὴν φρονιμάδα σου· ὁ δὲ Ἅγιος μὲ συντομίαν ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὅτι μὲν ἄδικα πάσχω, καὶ ἐναντίος ὢν, ὡς ὑπαίτιος παρεδόθην, τὸ γνωρίζεις καλώτατα· ὅμως ἐγὼ τὴν πίστιν μου δὲν θέλω τὴν ἀρνηθῆ, οὔτε θέλω χωρισθῆ ποτὲ ἀπὸ τὸν γλυκύτατόν μου δεσπότην καὶ Θεὸν, Ἰησοῦν Χριστόν· κἂν μυρίους θανάτους ἤθελα λάβω διὰ τὸ ὄνομά του τὸ Ἅγιον, χαράν μου καὶ εὐφροσύνην τὸ ἔχω· πρὸς ταῦτα ὦ ἡγεμὼν, δέρνε, σφάττε, κόπτε, ποίει ὅ,τι εἶναι τῆς ἐξουσίας σου. Ταῦτα ἀκούσας ὁ δικαστὴς, δὲν ἔχασε καιρὸν, ἀλλὰ ἐπρόσταξε νὰ τὸν δείρουν ὥραν πολλὴν, καὶ ἀνηλεῶς νὰ κατακόψουν τὴν μίτην του εἰς λεπτά· τούτου γενομένου, καὶ τοῦ Ἁγίου πάσχοντος τὰ τοιαῦτα, ὡς ἐν ἀλλοτρίῳ σώματι, καὶ εὐχαριστοῦντος, καὶ εὐλογοῦντος τὸν Θεὸν, ἐπρόσταξεν ὁ ἐξουσιαστὴς, τὸν νὰ ῥίψουν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ νὰ τὸν ἀφήσουν τελείως ἀνεπιμέλητον, καὶ οὔτε τροφήν τινα νὰ τὸν δώσουν, οὔτε ποτὸν, μήπως καὶ μετανοήσῃ, καὶ κάμῃ τὸ θέλημά τους· ὁ δὲ Ἅγιος ἐν τῇ φυλακῇ εὑρισκόμενος, καὶ βλέπων εἰς τοῦ λόγου του τὰ στίγματα τοῦ Χριστοῦ ἔχαιρε, καὶ τῷ Χριστῷ μεγάλας ὡμολόγει τὰς χάριτας, ὁποῦ τὸν ἠξίωσε νὰ πάθῃ διὰ τὸ ὄνομά του τὸ Ἅγιον, καὶ τὸν ἐπαρακάλει νὰ τοῦ δώσῃ ὑπομονὴν νὰ τελειώσῃ τὸ Μαρτύριον· τῇ δὲ ἑξῆς καθήσας πάλιν ὁ ἄρχων ἐπὶ τοῦ δικαστικοῦ θρόνου μὲ ἄμετρον ἔπαρσιν, ἐπρόσταξε καὶ ἔφεραν τὸν Ἅγιον ἐμπρός του· καὶ ἄρχισε πάλιν νὰ λέγει πρὸς αὐτόν· ἄραγε ὦ Σεραφείμ, ἐσωφρονίσθης ἀπὸ τὴν χθεσινὴν παιδίαν, γνώρισες τὸ συμφέρον σου, ὁποῦ νὰ κάμῃς ἐκεῖνο ὁποῦ σὲ λέγω, καὶ ὡς φίλος σου σὲ συμβουλεύω, ἢ στέκεις ἀκόμη εἰς τὴν κακογνωμίαν ἐκείνην; ὁ δὲ Ἅγιος ἱστάμενος φαιδρῷ τῷ προσώπῳ, εἶπεν· ἔπρεπεν ὦ ἡγεμὼν, πρὸς ταῦτα νὰ μὴ σὲ δώσω κόμμιαν ἀπόκρισιν, ἐπειδὴ καὶ λέγεις πῶς εἶσαι φίλος μου, καὶ μὲ συμβουλεύεις τοιαύτην κακὴν συμβουλὴν, ὁποῦ νὰ ἀφήσω τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν, τὸν ποιητήν μου καὶ πλάστην μου, καὶ νὰ πιστεύσω εἰς ἕνα ἄνθρωπον θνητὸν, ἀγράμματον, ἐχθρὸν, καὶ πολέμιον τοῦ Χριστοῦ μου· ταῦτα λέγοντος τοῦ Ἁγίου, ὁ ἐξουσιαστὴς δὲν ὑπέμεινε νὰ τελειώσῃ ὁ Ἅγιος τὸν λόγον του, ἀλλὰ εὐθὺς ἐπρόσταξε πάλιν νὰ τὸν δείρουν σφοδρότατα, ἔπειτα νὰ τὸν ταννίσουν χεῖρας καὶ πόδας, καὶ νὰ βάλουν ἐπάνω εἰς τὴν κοιλίαν του, μίαν μεγάλην πέτραν, καὶ ἀνηλεῶς νὰ κατακόπτουν, καὶ νὰ ξεσχίζουν τὰς σάρκας του· ἔπειπα τὸν ἐπότιζαν νερὸν μετὰ κονιορτοῦ, καὶ χολῆς μεμιγμένον· ὁ δὲ Ἅγιος, τὸ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ πάθος ἰδὼν γενόμενον εἰς αὐτὸν, ἔχαιρεν εἰς τοσοῦτον, ὁποῦ καὶ αὐτοὶ οἱ ἀνηλεεῖς δήμιοι, βλέποντές τον ὁποῦ ὑπέμεινε τὰ τοιαῦτα, καὶ τοσαῦτα μετ' εὐχαριστίας, καὶ τὸ πρόσωπόν του ὁποῦ ἦτον λαμπρὸν, καὶ εὐφραινόμενον ὡσὰν νὰ ἦτον εἰς εὐωχίαν, καὶ ὄχι εἰς τιμωρίαν, ἐθαύμαζον· ὁ δὲ ἐξουσιαστὴς βλέπωντας τὸ στερεὸν, καὶ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, ἔδωκε τὴν τελευταίαν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν, νὰ τὸν παλουκώσουν, διὰ νὰ λάβῃ βίαιον θάνατον· φερουμένου δὲ τοῦ Ἁγίου εἰς τὸν τῆς καταδίκης τόπον, μία ἀράπισα μελανωτέρα εἰς τὴν ψυχὴν, παρὰ εἰς τὸ σῶμα, ἱσταμένη ἀπό τινα τοῖχον, ὕβριζε, καὶ ἀτίμαζε τὸν Ἅγιον, μὲ αἰσχρὰς καὶ ἀτίμους ὕβρεις· ὁ δὲ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ θεράπων πιστότατος, μιμούμενος καὶ κατὰ τοῦτο τὸν Χριστὸν, κατάραν μὲν κατὰ τῆς ἀθέου ἐκείνης οὐδεμίαν εἶπεν, ἀλλὰ μόνον στραφεὶς, καὶ ἰδὼν αὐτὴν μὲ τὸ ἱλαρόν του ἐκεῖνο πρόσωπον εὐθὺς ὡσὰν νὰ εὐγῆκε δύναμις ἀπὸ τὸ εὐλογημένον του πρόσωπον, καὶ τὴν ἐκτύπησε· καὶ ὢ τοῦ θαύματος! ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω ἡ ἀνεδὴς, καὶ μεμελανωμένη ἐκείνη ὄψις, ὁμοίως καὶ τὸ στόμα, καὶ τὰ ὀμμάτιά της ἐστράφησαν, καὶ ἔγινεν ὁμοία τῷ πατρί της διαβόλῳ, καὶ ἔζησε μὲ τὴν πληγὴν ἐκείνην χρόνους δεκαπέντε, γενομένη θέαμα ἐλεεινὸν εἰς τοὺς ὁρῶντας· πλὴν δύστροπος, καὶ δαιμονιώδης οὖσα, καὶ τοιαῦτα παθοῦσα, δὲν ἄφησε τὴν κακογνωμίαν της, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ ὁμοίᾳ δυστροπίᾳ διέῤῥηξε τὴν μιαράν της ψυχὴν ἀπελθοῦσα εἰς τὸν ἑτοιμασμένον αὐτῇ, καὶ πᾶσι τοῖς ὁμοίοις αὐτῆς τόπον τῆς αἰωνίου κολάσεως· ὁ δὲ Ἅγιος φθάσας εἰς τὸν τῆς καταδίκης τόπον ἔνθα ἐγίνετο κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς τὰ συναλλάγματα, (ἤτοι τὸ παζάρι), πλησίον εἰς τὴν εὑρισκομένην ἐκεῖσε κυπάρισσον, καὶ σουβλισθεὶς παρὰ τῶν ἀσπλάχνων, εὐχαριστῶν παρέδωκε τὴν ἱεράν του, καὶ τρισολβίαν ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ, τῇ δ'. Δεκεμβρίου· τὸ δὲ Ἅγιόν του σῶμα, ὥρισεν ὁ θηριώδης ἐκεῖνος ἄρχων, νὰ μείνῃ ἐπὶ τοῦ ξύλου ἡμέρας πολλὰς, τάχα διὰ σωφρονισμὸν ἄλλων· ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἔμεινε νεκρὸν ἡμέρας ἱκανὰς δὲν ἔπαθε τίποτε διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεου, ἀπὸ ὅσα εἶναι τῆς φύσεως τῶν νεκρῶν σωμάτων νὰ πάσχουν, οὔτε ἐξωγειώθη δηλαδὴ, οὔτε δυσοσμίαν τινα εὐγαλεν· ἀλλὰ καὶ τὸ ἐναντίον ἔγινε, καὶ ὡσεὶ ζῶν ἐφαίνετο, καὶ εὐωδίαν εὔγανεν ἄῤῥητον· τὸ ὁποῖον καὶ οἱ ἀλλοε-

θνεῖς βλέποντες ἐθαύμαζον· οἱ δὲ εὐσεβεῖς ἔχαιρον, καὶ τῷ Θεῷ μεγάλας ἀπέδιδον τὰς εὐχαριστίας, διὰ τὴν καλὴν ὁμολογίαν τοῦ Ἁγίου, καὶ ὅτι εἰς τὴν τοιαύτην ἐσχάτην γενεὰν, τοὺς ἠξίωσε νὰ ἰδοῦν ἐκεῖνα, ὁποῦ εἶχον ἐξ ἀκοῆς νὰ ἔγιναν εἰς τοὺς παλαιοὺς καιρούς· θέλοντες δὲ νὰ πάρουν τὸ ἀθλητικὸν ἐκεῖνο σῶμα, νὰ τὸ ἔχουν εἰς ἐπίσκεψιν, καὶ βοήθειάν τους, δὲν ἠδυνήθησαν, διότι ὁ ἐξουσιαστὴς ἔβαλεν ἱκανοὺς φύλακας, καὶ τὸ ἐφύλαγαν ἡμέραν καὶ νύκτα· μετὰ δὲ ἡμέρας ἔκοψαν τὴν μακαρίαν του Κεφαλὴν, καὶ τὴν ἔφεραν εἰς Τρίκκαλα, μαζὶ μὲ ἄλλας κεφαλὰς κακούργων· τὰς ὁποίας βάνοντές τας εἰς κοντάρια, τὰς ἔστησαν κατὰ σειρὰν ὅλας βλεπούσας πρὸς δυσμάς· καὶ ταῦτα μὲν ἔκαμνον ἑσπέρας, τὸ δὲ πρωΐ, αἱ μὲν λοιπαὶ ἄπασαι κεφαλαὶ τῶν κακούργων, ἐστέκοντο καθὼς τὰς ἔβαλον, τὴν δὲ τοῦ Ἁγίου κεφαλὴν τὴν εὗρισκον, ὁποῦ ἔβλεπε κατ' ἀνατολάς· καὶ τοῦτο οὐχ' ἅπαξ, ἀλλὰ εἰς πολλὰς ἡμέρας γενόμενον· κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον ὁποῦ ἐτελεῖτο τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον, κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ, ἔτυχεν ἐκεῖ εἰς Τρίκκαλα ὁ ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς καλουμένης Δούσικον, καὶ ἰδὼν ὀρθαλμοφανῶς τὸ θαῦμα, ἔθετο εἰς τὴν καρδίαν του βουλὴν καλὴν, καὶ ζῆλον Θεοῦ, νὰ κάμῃ τρόπον νὰ πάρῃ τὴν ἱερὰν ἐκείνην καὶ πολύτιμον κεφαλὴν εἰς τὸ Μοναστήριόν του, νὰ τὴν ἔχῃ εἰς ἁγιασμὸν, καὶ θησαυρὸν τοῦ Μοναστηρίου του ἄξιον· ὅθεν συμφωνήσας μετά τινος Ἀλβανίτου Χριστιανοῦ, τὸν ἔταξε γρόσια πεντήκοντα νὰ κάμῃ τρόπον, νὰ κλέψῃ τὴν θαυματουργὸν ἐκείνην κεφαλὴν νὰ τοῦ τὴν φέρῃ· ὅστις ἐπιτηρήσας τὸν καιρὸν ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ κοντὰ πρὸς τὴν αὐγὴν, θεασάμενος τοὺς φύλακας, ὁποῦ ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν νικηθέντες ἐτράπησαν εἰς ὕπνον, ἐπῆγεν ὅσον ἐδύνατο ἀψοφητὶ· πλὴν κατεβάζωντας τὴν τιμίαν κεφαλὴν ἀπὸ τὸ ξύλον ἀπό τε τὴν θίαν, καὶ τὸν φόβον του, ἄφησε τὸ ξύλον, καὶ πεσὸν ἐκτύπησε, καὶ τοὺς φύλακας ἐξύπνησεν· οἱ ὁποῖοι βλέποντες τὸν καλὸν ἐκεῖνον Χρισαικνὸν, ὁποῦ ἔκαμνε τὴν τοιαύτην θαυμαστὴν κλεψίαν, ἔδραμον νὰ τὸν πιάσουν· ὁ δὲ γενναῖος ἐκεῖνος, τοῦτο μὲν διὰ τὸν ζῆλον, τοῦτο δὲ καὶ διὰ τὸν μισθὸν, τολμήσας ἥρπασε τὸν πολύτιμον ἐκεῖνον θησαυρὸν ἀπὸ τὰς τρίχας, καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τοὺς ὤμους του, καὶ ὅσον ἐδύνετο ἔφευγεν· ἐδίωκάν τον δὲ καὶ οἱ φύλακες μὲ πολλὴν ὁρμὴν, διὰ τὴν ἐντροπήν τους· ὁ δὲ καλὸς ἐκεῖνος Χριστιανὸς γενόμενος ἐπάνω εἰς ἕνα γεφύρι τῆς Σαλαμβρίας, καὶ βλέποντας τοὺς φύλακας, ὁποῦ τὸν ἐπλησίαζαν, καὶ φοβηθεὶς, ἔρριψε τὸ θαυμαστὸν κλέψιμον εἰς τὸν ποταμόν· ὅθεν καὶ οἱ φύλακες, ἰδόντες τὸ γεγονὸς, ἐγύρισαν ἄπρακτοι· εἰς δὲ τὸν ποταμὸν ἐκεῖνον κάτωθεν τοῦ γεφυρίου ἱκανὸν διάστημα, κἄποιοι ψαράδες εἶχαν φράκτας κατασκευασμένας, διὰ νὰ πιάνουν ὀψάρια, εἰς τὰς ὁποίας φερομένη ἡ τρισόλβιος ἐκείνη κεφαλὴ, ἐπιάσθη ἀπὸ τὰς τρίχας· δύω δὲ ὄντων τῶν ψαράδων, ὁ μὲν εἰς ἐπῆγεν εἰς τὸ ὀσπήτιόν του, ὁ δὲ ἕτερος ἔμεινε τὴν νύκτα ἐκείνην νὰ φυλάττῃ τὰς φράκτας· καθήμενος δὲ εἰς τὸ κρεββάτι, καὶ βλέπων πρὸς τὴν φράκτην (ὦ τῶν θαυμασίων σου Χριστὲ Βασιλεῦ) εἶδεν ἕνα πύρινον στύλον, ὁποῦ ἐκράτει ἀπὸ τὴν φράκτην, καὶ ἔφθανεν ἕως τὸν οὐρανὸν, καὶ ψαλμωδίας θαυμαστὰς ἀοράτως ἤκουεν· δὲ ἔμφοβος γενόμενος, εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν ποταμὸν, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη εἰς ἑνὸς δέδρου κούφωμα, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ὅλην τὴν νύκτα ἄϋπνος· ἀφοῦ δὲ ἐξημέρωσεν, ἐξελθὼν ἐκεῖθεν, ἐπῆγεν εἰς τὰ Τρίκκαλα, καὶ ἐδιηγήθη τῷ συντρόφῳ του τὸ θαυμάσιον· ὅθεν τὴν ἑξῆς νύκτα, ἐπῆγαν καὶ οἱ δύω νὰ ἰδοῦν τί ἦτον τὸ φανέν· καὶ διανυκτερεύσαντες, εἶδον πάλιν ὁμοίως τὸν πύρινον στύλον, καὶ τὰς ψαλμωδίας ἤκουσαν· καὶ μὴν ὑπομείναντες τὸ φοβερὸν τοῦ θαύματος, φεύγοντες ἐκεῖσε, ἐπῆγαν πάλιν εἰς τὸ κουφωτὸν δένδρον· καὶ εἰσελθόντες ἔβλεπον ἐκεῖθεν ἀπὸ τὴν τρύπαν τὸ τεράστιον ὅλην τὴν νύκτα,

μὴ κοιμηθέντες τελείως ἀπὸ τὸν φόβόν τους· ἐλθούσης δὲ τῆς ἡμέρας, ἐπῆγαν νὰ ἰδοῦν τι ἦτον τὸ θαῦμα ὁποῦ τὴν νύκτα ἔβλεπον· καὶ στοχαζόμενοι πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὁποῦ ἔβλεπον τὸν πύρινον στύλον, εὗραν τὴν μαρτυρικὴν καὶ χαριτόβρυτον κεφαλὴν, περιπεπλεγμένην ἀπὸ τὴν φράκτην· γνωρίσαντες δὲ αὐτὴν, ἐχάρισαν εἰς τὴν εὕρεσιν τοῦ πολυτίμου θησαυροῦ· τοιγαροῦν περιστείλαντες αὐτὴν, καὶ ἀναλαβόντες τὴν ἔφερον τῷ ῥηθέντι ἡγουμένῳ· ὁ δὲ καλότυχος ἡγούμενος ἰδὼν τὸ ποθούμενον ἀνεσκίρτησε· καὶ λαβὼν τὸ θαυμαστὸν κυνῆγι, ἔδωκεν αὐτοῖς χάριν τῆς εὑρέσεως, χρόσια πεντήκοντα· μετὰ δὲ παρέλευσιν καιροῦ μαθόντες οἱ ἀδελφοὶ τῆς Κρυερᾶς πηγῆς τὴν ὑπόθεσιν, ἔπεμψαν τὸν ἡγούμενόν τους, μετά τινος προεστοῦ τοῦ Νεοχωρίου Παναγιώτου Κωσκολᾶ ὀνομαζομένου, διὰ νὰ πηγαίνουν νὰ ζητήσουν τὴν ἱερὰν καὶ μαρτυρικὴν κάραν ἀπὸ τὸ Δούσικον, ὡς αὐτοῖς ἀνήκουσαν, διὰ τὸ εἶναι τὸν Ἅγιον Κοινοβιάτην τους· ἀπερχόμενοι δὲ κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ, εὗρον εἰς Τρίκκαλα καὶ τὸν μητροπολίτην Λαρίσσης εἰς τὸν ὁποῖον ἐφανέρωσαν τὴν γνώμην τους καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ τοὺς ἐνεργήσῃ εἰς τὸ δίκαιόν τους ζήτημα· ὁ ὁποῖος κρίνων τὸ δίκαιον, ἀπεφάσισε νὰ λάβουν οἱ Δουσικιῶται τὰ πεντήκοντα γρόσια, καὶ νὰ δώσουν τὸν θησαυρὸν, ὅπερ καὶ ἐγένετο· ὁ δὲ ἡγούμενος, καὶ ὁ ῥηθεὶς Παναγιώτης, λαβόντες τὸ ποθούμενον τὴν ἔφερον εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Κρυερᾶς πηγῆς· καὶ κατασκευάσαντες κιβώτιον θαυμαστὸν τὴν ἔβαλον, καὶ εἰς τόπον ἱερὸν καὶ ἐπιτήδειον τὴν ἀπέθεσαν, ἡ ὁποία μένει καὶ μέχρι τοῦδε σῶα, εὐωδιάζουσα, καὶ θαύματα βρύουσα ἄπειρα· ἐλευθερώνουσα τοὺς πιστῶς προερχομένους παντοίων νοσημάτων· καὶ εἰς τὴν ὀλέθριον πανοῦκλαν, ἐφάνη μυριάκης θαυματουργοῦσα, καὶ πολλὰς χώρας εὐσεβῶν ἐλευθεροῦσα, μέχρι τῆς σήμερον ἀπὸ τὴν χαλεπὴν ταύτην ἀσθένειαν.

Ἐν ἔτει αχιζ'. 1617.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΕΙΣ ΤΑ ΤΡΙΚΚΑΛΑ (1).

Οὗτος ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς εἶχε Πατρίδα τὸ Μέτζοβον, τὸ κατὰ τὴν Ἤπειρον τῆς Ἑλλάδος εὑρισκόμενον· γεννηθεὶς δὲ ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς, ὤντας ἀκόμη νέος ἀνεχώρησεν εἰς τὰ Τρίκκαλα, καὶ ἐκεῖ ἐσυμφώνησε μὲ ἕνα ψωμᾶν, καὶ τοῦ ἐδούλευε μὲ μισθόν· μετὰ δὲ χρόνον πολὺν, μερικοὶ Ἀγαρηνοὶ ἄλλο μὲ ἀπάτην, καὶ ὑποσχέσεις, καὶ ἄλλο μὲ φοβερισμοὺς καὶ συκοφαντίας, τὸν ἔκαμαν καὶ ἠρνήθη φεῦ! τὸν Χριστόν. Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν, ἔφυγε, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ ἐπέρνα πάλιν Χριστιανικὴν ζωήν· ὕστερα δὲ ἀπὸ πολὺν καιρὸν, φορτόνωντας τὸ ἄλογόν του δαδίον, ἐπῆγε μὲ ἄλλους συμπατριώτας του εἰς τὰ Τρίκκαλα, διὰ νὰ τὸ πωλήσῃ· καὶ ἐκεῖ τὸν ἐγνώρισεν ἕνας μπαρμπέρης Τοῦρκος ὁποῦ ἐγειτόνευε μὲ τὸν ῥηθέντα ψωμᾶν, καὶ πιάσας αὐτὸν, τὸν ἐτράβιζε, καὶ τὸν ὠνείδιζε πῶς ἠρνήθη τὴν πίστιν τους, καὶ ἔγεινε πάλιν Χριστιανός· ὁ δὲ Νικόλαος φοβηθεὶς, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ φορτίον τοῦ δαδίου, καὶ τὰν ἐπαρακάλει νὰ μὴ τὸν φανερώσῃ· ἐκεῖνος δὲ τοῦ ἔλεγεν, ὅτι ἐὰν τοῦ φέρῃ κάθε χρόνον, ἕως ὁποῦ ζῇ, ἀπὸ ἕνα φορτίον δαδίον δὲν θέλει τὸν φανερώσει· καὶ ὁ Νικόλαος τοῦ ὑπεσχέθη, καὶ κάθε χρόνον τοῦ ἐπήγαινε τὸ δαδίον κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν του.

(1) Τοῦτο τὸ Μαρτύριον συνέγραψε Νικόλαος ὁ Κύρκος, ἀλλὰ καὶ Ἀκολουθίαν ἐπόνησεν εἰς αὐτὸν, ἥτις καὶ τετυπωμένη εὑρίσκεται.

Ὕστερον δὲ ἀπὸ ὀλίγον μετανοήσας ὁ Νικόλαος εἰς τὴν ὑπόσχεσιν ὁποῦ τοῦ ἔκαμε, δὲν ἠθέλησε πλέον νὰ τοῦ δώσῃ τὸ δαδίον, ἀλλὰ μάλιστα ἀπεφάσισε καὶ νὰ ἀποθάνῃ, διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὴν προτέραν ἄρνησιν τοῦ Χριστοῦ ὁποῦ ἔκαμε, καὶ ἐπῆγεν εὐθὺς εἰς τὸν πνευματικόν του, καὶ ἐφανέρωσε τὸν σκοπόν του· ἐκεῖνος ὅμως τὸν ἐμπόδιζε, καὶ τὸν ἐσυμβούλευε νὰ ἀφεθῇ ἀπὸ τὸν σκοπὸν αὐτόν, διὰ νὰ μὴν τύχῃ καὶ δὲν δυνηθῇ νὰ ὑποφέρῃ τὰ βάσανα τοῦ Μαρτυρίου, καὶ πέσῃ πάλιν εἰς δευτέραν ἄρνησιν, λέγων αὐτῷ, ὅτι τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. Ἀλλ' αὐτὸς ὁ εὐλογημένος ἔστεκε στερεὸς εἰς τὴν γνώμην του, καὶ ἔλεγεν, ὅτι ἔχει βεβαίας τὰς ἐλπίδας του εἰς τὸν Κύριον, πῶς θέλει τὸν δυναμώσει νὰ ὑποφέρῃ γενναίως ὅλας τὰς παιδείας ὅπου τοῦ κάμουν διὰ τὴν ἀγάπην του, καὶ νὰ μείνῃ ἀσάλευτος εἰς τὴν πίστιν αὐτοῦ, καταπατῶντας πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· βλέποντας λοιπὸν ὁ πνευματικὸς τὴν ζέσιν καὶ τὴν προθυμίαν ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸ Μαρτύριον, στηρίξας αὐτὸν μὲ νουθεσίας πολλὰς, καὶ εὐχὰς τὸν ἀπέλυσε.

Μὲ τοιαύτην λοιπὸν στερεὰν γνώμην, καὶ ἀπόφασιν ἐπῆγεν εἰς τὰ Τρίκκαλα, καὶ πιάνωντάς τον ὁ μπαρπέρης, τὸν ἀπέπνιγε λεγων· ποῦ εἶναι ἄπιστε τὸ δαδίον ὅπου μοῦ ἔταξες; ὁ δὲ Νικόλαος τοῦ ἀπεκρίνετο· δὲν σοῦ χρεωστῶ τίποτε· τότε θυμωθεὶς ἐκεῖνος ἐφώναξν μεγαλοφώνως, καὶ τὸν ἐμαρτύρησεν· ὅθεν δραμόντες Τοῦρκοι πολλοὶ, καὶ μαθόντες τὴν ὑπόθεσιν, ἐπίασαν τὸν εὐλογημένον εὐθὺς μὲ θυμὸν πολὺν, καὶ κτυπῶντες αὐτὸν καὶ σπρόχνοντες τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸ κριτήριον, καὶ ἐμαρτύρησαν ὅτι ἠρνήθη τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν, καὶ ἐδέχθη τὴν ἐδικήν τους. Ὁ δὲ Μάρτυς ἐρωτηθεὶς ἀπεκρίθη, ὅτι Χριστιανὸς ἐγεννήθην, καὶ χριστιανὸς εἶμαι καὶ Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω, καὶ δὲν ἀρνοῦμαι ποτὲ τὴν πίστιν μου μὲ ὅσα μαρτύρια καὶ ἂν μοῦ κάμετε. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ οὔτε μὲ κολακείας, οὔτε μὲ φοβερισμοὺς ἐδυνήθησαν νὰ τὸν φέρουν εἰς τὴν γνώμην τους, τὸν ἐρράβδισαν αὐστηρὰ ὥραν πολλὴν, καὶ ἔπειτα τὸν ἔρριψαν εἰς μίαν σκοτεινὴν φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ μέσα τὸν ἐπαίδευαν ἡμέρας πολλὰς μὲ πεῖναν καὶ δίψαν, καὶ μὲ ἄλλα διάφορα βάσανα, ἀλλ' ὁ Μάρτυς τὰ ὑπέφερεν ὅλα ἀνδρειοφρόνως, καὶ μὲ μεγάλην του χαράν.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἔμενεν ἀσάλευτος εἰς ὅλα, τὸν εὔγαλαν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τὸν ἐπαράστησαν ἐκ δευτέρου εἰς τὸ κριτήριον, καὶ πάλιν ἐκήρυξε μεγαλοφώνως τὸν Χριστὸν, πῶς εἶναι Θεὸς ἀληθινὸς καὶ αὐτὸν πιστεύει, καὶ δὲν τὸν ἀρνεῖται πώποτε· βλέποντας λοιπὸν ὁ κριτὴς τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, ἐπρόσταξε νὰ ἀνάψουν μεγάλην πυρκαϊὰν κατὰ τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς, καὶ νὰ τὸν ῥίψουν μέσα εἰς αὐτήν· ὅθεν φέροντες αὐτὸν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν πυρκαϊὰν ὁποῦ ἄναψαν, καὶ ἐκεῖ χαίρων, καὶ δοξολογῶν τὸν Θεὸν παρέδωκε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ.

Ἕνας κεραμεὺς δὲ ὑπὸ εὐλαβείας κινούμενος, ἐπῆγεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον τὴν νύκτα, διὰ νὰ εὕρῃ μέρος τι ἀπὸ τὸ Ἅγιον Λείψανον, καὶ βλέπωντας μερικοὺς ἀγαρηνοὺς ὁποῦ ἠγρύπνουν καὶ ἐφύλαττον, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἱκανὰ ἀργύρια, καὶ ἔλαβεν τὴν Ἁγίαν Κάραν τοῦ Μάρτυρος, ἡ ὁποία ἦτον ὀλίγον τι βλαμμένη κατὰ τὰ μετάφρενα ἀπὸ τὴν πυρκαϊὰν, καὶ πηγαίνωντας εἰς τὸ σπῆτί του, τὴν ἔκρυψε μέσα εἰς τὸν τοῖχον, διὰ τὸν φόβον τῶν Τούρκων, χωρὶς νὰ ἔχῃ εἴδησιν ἄλλός τις ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ σπητίου του· ὕστερον δὲ ἀπὸ μερικὸν καιρὸν ἀπέθανεν ὁ κεραμεὺς, καὶ ἔμεινε κεκρυμμένη ἡ Πάντιμος Κάρα τοῦ Μάρτυρος· τὸ δὲ σπῆτι ἐκεῖνο τοῦ κεραμέως τὸ ἠγόρασεν ἄλλος Χριστιανὸς Μέλανδρος καλούμενος, καὶ κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ὁποῦ ἐτελείωσε τὸ Μαρτύριον ὁ Ἅγιος, εἶδε φῶς ὁποῦ ἔλαμπεν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ τοίχου, καὶ ἀπορῶν καὶ θαυμάζων ὁ Μέλανδρος διὰ ἐκεῖνο τὸ φῶς, ἀπεκαλύφθη εἰς τὸν

ὕπνον του, ὅτι ἐκεῖ ὁποῦ ἐφάνη τὸ φῶς, εἶναι κεκρυμμένη ἡ Ἁγία Κάρα τοῦ Μάρτυρος Νικολάου· ὅθεν χαλῶν τὸν τοῖχον, καὶ εὑρῶν αὐτὴν, ἔκρινεν ἀνάξιον τὸν ἑαυτόν του νὰ ἔχῃ εἰς τὸ σπῆτί του τοιοῦτον θησαυρὸν, δι' ὃ ἐπῆγεν εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Βαρλαὰμ (1) ὅπου εἶχε καὶ ἀδελφὸν Μοναχὸν, καὶ ἀφιέρωσεν αὐτὴν ἐκεῖ εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ καὶ τῶν γονέων του.

Ἐκεῖ λοιπὸν εὑρίσκεται τεθησαυρισμένη μέχρι τῆς σήμερον αὐτὴ ἡ Ἁγία Κάρα, καὶ καθ' ἑκάστην κάμνει θαύματα ὑπὲρ ἔννοιαν· διότι μίαν φορὰν ὁποῦ ἦτον θανατικὸν εἰς τὰ Τρίκκαλα, καὶ ἀπέθνησκον κάθε ἡμέραν πολλοὶ, μὲ μόνην τὴν παρουσίαν της ἔπαυσεν εὐθὺς τὸ θανατικόν· ὁμοίως καὶ ἕνα χωρίον ὁποῦ ὀνομάζεται Ντιστάτα, καὶ ἔπασχε τὸ ἴδιον ἀπὸ τὸ θανατικὸν, τὸ ἠλευθέρωσεν. Ἀκόμη καὶ τοὺς Καλαρρύτας ὁποῦ ἐβασανίζοντο μίαν φορὰν ἀπὸ λοιμικὴν ἀσθένειαν, τοὺς ἐλύτρωσεν εὐθὺς μὲ τὴν παρουσίαν της.

Κατ' ἐξοχὴν δὲ αὕτη ἡ Ἁγία Κάρα εἶναι διωκτικὴ, καὶ ἀπωλεστικὴ τῶν ἀκρίδων, φυλάττουσα ἀβλαβεῖς τοὺς καρποὺς, τόσον ὁποῦ μένευν ἐκστατικοὶ καὶ αὐτοὶ οἱ Τοῦρκοι εἰς αὐτὸ τὸ θαῦμα. Τὸ ὁποῖον δὲν γίνεται μίαν φορὰν καὶ δύω, ἀλλὰ πολλάκις μέχρι τῆς σήμερον· καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ πάθη ἀθεράπευτα ἰατρεύει παραδόξως, καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα κάμνει καθ' ἑκάστην, εἰς ὅποιον τόπον ἤθελε προσκαλεσθῇ.

Εὑρίσκονται δὲ καὶ ἄλλα μερικὰ κομμάτια ἀπὸ τὸ μαρτυρικὸν λείψανον τοῦ Ἁγίου εἰς διαφόρους τόπους· καὶ εἰς τὰ Ἰωάννινα εὑρίσκεται τὸ ἥμισυ τῆς παλάμης τῆς χειρὸς αὐτοῦ, οὗ ταῖς πρεσβείαις λυτρωθείημεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αχλέ. Τῇ κδ'. τοῦ Ἰουλίου. 1635.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ (2).

Οὗτος ὁ νεοφανὴς, καὶ λαμπρότατος ἀσὴρ Θεόφιλος, ἦτον ἀπὸ τὴν Ζάκυνθον, ναύτης τὴν τέχνην, καὶ ταξιδεύωντας μὲ ἕνα καράβι, ἔτυχε κατὰ συνέργειαν τοῦ δαίμονος νὰ σκανδαλισθῇ μὲ τὸν καπετάνον τοῦ καραβίου. Ὅθεν ἐρχόμενος μὲ τὸ καράβι εἰς τὴν Χίον, τὴν πατρίδα τοῦ καπετάνου, ἀνεχώρισεν ἀπὸ ἐκεῖνον· εὑρίσκωντας δὲ αὐτὸν ἕνας Ἀγαρηνὸς ἐζήτησε νὰ τὸν πάρῃ εἰς τὸ καράβι του, καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ἠθέλησε νὰ κάμῃ ταξίδι μὲ ἀγαρηνὸν, μήτε ὅλως νὰ ἦναι μαζή του, διὰ τί ἀπεστρέφετο τὸ τοιοῦτον γένος πολλά· ὁ Ἀγαρηνὸς τὸν ἐβίασε καὶ στανικῶς νὰ τὸν πάρῃ, καὶ ἐπειδὴ ὁ Μάρτυς τοῦ ἐναντιώνετο πολλὰ, ἐθυμώθη ὁ βάρβαρος καὶ μὴν ἔχωντας τί ἄλλο νὰ κάμῃ, τὸν συκοφαντεῖ, πῶς ἐφόρει εἰς τὸ κεφάλι του σκοῦφον τῶν ἀγαρηνῶν, καὶ ὄντες παρὸν καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, ὥρμησαν κατ' ἐπάνω του, καὶ σπρώχνοντες αὐτὸν, καὶ κτυπῶντες, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ἐψευδομορτύρησαν κατ' αὐτοῦ· ὁ δὲ κριτὴς ἀπεφάσισεν, ὅτι πρέπει νὰ γένῃ Τοῦρκος, ἀλλ' ὁ Μάρτυς ἔστεκεν ἀκλόνητος εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔπασχον μὲ διαφόρους τρόπους νὰ τὸν φέρουν εἰς τὴν θρησκείαν τους, καὶ πότε τὸν ἐκολάκευαν, τάζοντές του πολλὰ, πότε τὸν ἐφο-

(1) Τοῦτο τὸ Μοναστήριον εὑρίσκεται εἰς τὰ Μετέωρα κατὰ τὴν περιοχὴν τῆς ἐπαρχίας Σταγῶν, κατεσκευασμένον ἐπάνω εἰς πέτρας ὑψηλάς.

(2) Τούτου τὸ Μαρτύριον συνέγραψεν ὁ Σοφώτατος, καὶ Θεολογικώτατος Γεώργιος Κορέσσιος ὁ Χίος, ὅστις καὶ Ἀκολουθίαν τούτου συνέθετο, ἥτις ψάλλεται κατ' Ἔτος εἰς τὸν ἐν Χίῳ ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὅπου καὶ ἡ ἑορτὴ αὐτοῦ γίνεται, καὶ μέρος ἀπὸ τὸ λείψανόν του εὑρίσκεται.

θέριζαν, ἀλλὰ δὲν ἐκατάρθωσαν τίποτε, ἐπειδὴ ὁ Μάρτυς ἐφώναζεν· ἐγὼ δὲν ἀρνοῦμαι τὸν Χριστόν μου ποτέ· αὐτὸν πιστεύω, αὐτὸν ὁμολογῶ· τότε βλέποντες πῶς δὲν ἠμποροῦν νὰ τὸν φέρουν εἰς τὸ θέλημά τους, τὸν ἔκαμαν Τοῦρκον καὶ στανικῶς του· καὶ οὕτω τὸν ἐπῆρε μαζήτου ἕνας βασιλικὸς ἄνθρωπος ὁποῦ ἔτυχεν ἐκεῖ, διὰ νὰ τὸν ὑπάγῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, νὰ τὸν δώσῃ κανίσκι τοῦ Βασιλέως, διὰ τί ἦτον πολλὰ εὔμορφος καὶ νέος· ὥντας δὲ ἀκόμη εἰς τὴν Χίον ὁ εὐλογημένος Θεόφιλος ἐπαρακάλει τὸν Θεὸν μετὰ δακρύων, νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς των, καὶ νὰ τοῦ δείξῃ στράταν διὰ νὰ φύγῃ, διὰ τί τοὺς ἐμίσα πολλά. Ὅθεν ὁ Θεὸς ὁποῦ ἀκούει τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, παρευθὺς εἰσήκουσε τὴν δέησίν του, καὶ τὸ βράδυ ἐκεῖνο ὁποῦ ἐπῆγαν οἱ Ἀγαρηνοὶ νὰ προσκυνήσουν κατὰ τὴν συνήθειάν τους, καὶ ἄφησαν τὸν Μάρτυρα μόνον εἰς τὸ ὀσπήτιον, τὸν ἐφώτισεν ὁ Θεὸς, καὶ ἁρματώνοντας τὸν ἑαυτόν του μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἔφυγεν ἐκεῖθεν, καὶ ἐκρύφθη εἰς τόπους, ὅπου δὲν τὸν ἤξευρε τινάς· ἐρχόμενοι δὲ ἐκεῖνοι ἀπὸ τὸ προσκύνημά τους, καὶ μὴν εὑρίσκωντες αὐτὸν, ἄναψαν φῶτα, καὶ τὸν ἐγήρευαν εἰς τὰ ὀσπήτια τῶν Χριστιανῶν, ἀλλὰ δὲν τὸν εὗρηκαν, ἐπειδὴ καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἐσκέπαζε· ὥντας δὲ κρυμμένος τρεῖς ἡμέρας, καὶ τρεῖς νύκτας, ἐπείνασε, καὶ τὸ μεσονύκτιον ἐπῆγεν εἰς τὸ ὀσπήτιον τοῦ καπετάνου του, καὶ τοῦ ἔδωσε ψωμί, καὶ ἔφαγε, καὶ πάλιν δυναμωθεὶς μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἔφυγε κρυφίως, καὶ ἐπῆγεν εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐσφαλίσθη, ἕως ὁποῦ ηὗρεν εὐκαιρίαν, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Σάμον· καὶ κάνωντας ἐκεῖ μικρὸν καιρὸν, ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν Χίον, ζητῶντας τὸν καπετάνον του διὰ νὰ ὑπάγῃ μαζή του· βλέποντές τον δὲ οἱ Ἀγαρηνοὶ, ὥρμησαν κατεπάνω του μὲ πολὺν θυμὸν, καὶ ἁρπάζοντες αὐτὸν, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸ Κριτήριον, καὶ ἐμαρτυροῦσαν μεθ' ὅρκου, ὅτι ἔγινεν ἀγαρηνός· ὁ δὲ Μάρτυς ἐφώναζε· Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω· τότε ὁ κριτὴς ἀποφασίζει νὰ καῇ ζωντανός· καὶ παρευθὺς τὸν ἅρπασαν οἱ Ἀγαρηνοὶ, καὶ ἐδοκίμαζαν μὲ κάθε τρόπον νὰ τὸν μετασαλεύσουν ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' ὁ Μάρτυς ἔστεκε στερεὸς, ὡσὰν ἀδάμας, καὶ ἐφώναζε· δὲν ἀρνοῦμαι τὸν Χριστόν μου. Χριστιανὸς εἶμαι, Χριστιανὸς ἐπιθυμῶ νὰ ἀποθάνω· τί χασομερᾶτε; τότε βλέποντες ἐκεῖνοι τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, ἄναψαν μίαν μεγάλην πυρκαϊάν, διὰ νὰ τὸν ῥίψουν· ὁ δὲ Μάρτυς κάνωντας τὴν προσευχήν του, καὶ τὸν σταυρόν του, καὶ λέγωντας, εἰς χεῖράς σου Χριστέ μου παραδίδω τὴν ψυχήν μου, ἐμβῆκε μόνος του εἰς ἐκείνην τὴν πυρκαϊὰν, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ἁγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον. Ἀφ' οὗ δὲ ἔσβυσεν ἡ πυρκαϊὰ, ἐζήτησαν οἱ Χριστιανοὶ τὰ κόκκαλα τοῦ Μάρτυρος, καὶ εὑρίσκοντες μερικὰ ὁποῦ ἔμειναν, τὰ ἀγόρασαν μὲ ἄσπρα πολλὰ, καὶ τὰ ἐπῆραν, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται ἕως τὴν σήμερον εἰς τὸν ναὸν τοῦ Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, καὶ ποιοῦσι πολλὰ θαύματα, καὶ ἰατρείας εἰς ἐκείνους ὁποῦ μετὰ πίστεως προστρέχουν εἰς αὐτὰ, εἰς δόξαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗ τῷ ἀπείρῳ ἐλέει διὰ πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου αὐτοῦ Μάρτυρος Θεοφίλου, ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Κατὰ δὲ τῷ αχμγ'. Μαΐου ιδ'. 1643.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΚΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΜΥΡΝΗΝ.

Οὗ τὸ Μαρτύριον συνέγραψε Μελέτιος ὁ Συρίγου.

Οὗτος ὁ εὐλογημένος ἦτον τὸ γένος Κρητικὸς, καὶ μὲ τὸ νὰ ἦτον νέον παιδί, καὶ κατὰ πολλὰ εὔμορφον, τὸ ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι δυναστικῶς, καὶ τὸ ἐτούρκευσαν· καὶ πάντοτε ἐγύρευε καιρὸν νὰ φύγῃ, ἢ νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ· καὶ φεύγωντας ἀπὸ τὴν Σμύρνην, ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐπῆγεν, ὡς λέγουν, εἰς τὸν Μελέτιον τὸν Συρίγου, ὅστις ἦτον πολυμαθὴς διδάσκαλος, καὶ ἐνάρετος· εἰς αὐτὸν γοῦν τὸν ἁγιώτατον ἐξωμολογήθη ὁ εὐλογημένος Μάρκος, καὶ τοῦ εἶπεν ὅλην του τὴν γνώμην, καὶ πῶς ἔχει πόθον πολὺν νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος νρυθετῶντάς τον, καὶ προθυμοποιῶντας πρὸς τὸ Μαρτύριον, καὶ στηρίζωντάς τον μὲ τὰς εὐχάς του, τὸν ἀπέστειλεν· ὅστις καὶ λαβὼν τὰς εὐχάς του, ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Σμύρνην, καὶ ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν, Θεὸν ἀληθινὸν ἐνώπιον πάντων, μὲ μεγάλην τόλμην, καὶ παῤῥησίαν, μὴ φοβηθεὶς οὐδὲ ποσῶς τῶν ἀγαρηνῶν τὴν ὠμότητα, τὸν δὲ προφήτην αὐτῶν, καὶ τὴν θρησκείαν τους ἐξεφαύλισε· ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἀγαρηνοὶ, καὶ βλέποντες πῶς ἔγινε πάλιν Χριστιανὸς, καὶ ἀρνήθη τὴν θρησκείαν τους, ἔτρεξαν κατεπάνω του μὲ μεγάλον θυμὸν, καὶ τὸν ἅρπαξαν· καὶ δέρνοντες, καὶ σπρώχνοντες, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κριτὴν τοῦ τόπου ἐκείνου, καὶ ἐμαρτύρησαν, πῶς ἦτον Τοῦρκος, καὶ τώρα ἔγεινε Ῥωμαῖος, καὶ ὑβρίζει τὴν πίστιν μας, καὶ τὸν προφήτην μας· ὁ δὲ κριτὴς καθὼς τὸ ἤκουσε, πολλὰ τὸ ἐπικράνθη, καὶ λέγει του, Ῥωμαῖος εἶσαι, ἢ Τοῦρκος; ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ λέγει. Χριστιανὸς ἤμουν, καὶ πάλιν Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ τὸν Χρεστόν μου προσκυνῶ, καὶ λατρεύω, καὶ ὁγολογῶ Θεὸν ἀληθινόν· τὴν δὲ ἐδικήν σας πίστιν, ἀρνοῦμαι, καὶ ἀποστρέφομαι. Ταῦτα ἀκούσας ὁ κριτὴς, ἐθυμώθη κατὰ πολλὰ, καὶ πρῶτα μὲν ὥρισε καὶ τὸν ἔδειραν ἀνηλεῶς, ἔπειτα ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν πολλὰ τὸν ἐτυράννησαν, καὶ πολλὰ Μαρτύρια τοῦ ἔκαμαν οἱ κατάρατοι· ἀλλ' ὁ Μάρτυς περισσότερον μᾶλλον ἐδυναμόνετο ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου· καὶ ἐκεῖνοι μὲν ἐκουράσθησαν τυραννοῦντές τον, ὁ δὲ Μάρτυς ὡς τρυφὴν εἶχε τὰ κολαστήρια, καὶ ἐπεθύμα, καὶ ἐδιψοῦσε τὸν θάνατον περισσότερον, ἀπὸ τὴν ζωὴν, διὰ νὰ ἀπολαύσῃ τὰ αἰώνια ἀγαθά. Τέλος πάντων, ὡς εἶδαν, πῶς δὲν ἠμποροῦν νὰ τὸν κάμουν νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν του, τὸν ἐπῆγον πάλιν εἰς τὸν κριτὴν· ὅστις πάλιν πολλὰ τὸν εἶπε, καὶ πολλὰ τὸν ἐφοβέρισεν· ἀλλ' ὁ Μάρτυς εἰς οὐδὲν τὰ ἐλογίαζε· τοῦτο μόνον ἔλεγεν, εἴ τι θέλετε κάμετε· ἂν καὶ μυρίας βασάνους, καὶ μυρίους θανάτους μοὶ δώσετε, ἐγὼ τὸν γλυκύτατόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν δὲν ἀρνοῦμαι. Λοιπὸν μὴ χάνετε καιρὸν, κάμετε ἐκεῖνο ὁποῦ βούλεσθε, νὰ ἰδῆτε πόσην δύναμιν δίδει ὁ Χριστός μου, εἰς ἐκείνους ὁποῦ πάσχουν διὰ τὸ ὄνομά του· τότε ὁ κριτὴς βλέπωντας τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, ἐπρόσταξε, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, καὶ ἐκεῖ κλίνωντας ὁ Μάρτυς τὴν κεφαλὴν, ἐδέχθη διὰ ξίφους τὸ μακάριον τέλος· καὶ ἀνέβη ἡ μακαρία αὐτοῦ ψυχὴ, στεφανηφορουῦσα εἰς τὰ οὐράνια· τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ, καὶ σεβάσιμον λείψανον, τὸ ἐπῆραν οἱ Χριστιανοὶ, μὲ πολλὰ ἔξοδα, καὶ μὲ πολὺν κόπον, καὶ τὸ ἔθαψαν εἰς τὴν Ἁγίαν Φωτεινήν· τὸ ὁποῖον τὸ ἔδειξεν ὁ Ἅγιος Θεὸς

πηγὴν ἰκμάτων, εἰς τοὺς μετὰ πίστεως προστρέχοντας· οὗ τινος καὶ τὴν μνήμην οἱ Χριστιανοὶ κατ' ἔτος ἑορτάζουν εἰς δόξαν Χριστοῦ· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αχν'. ἔτος Φεβρουαρίου ϛ'. 1650.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ (1).

Οὗτος ὁ εὐλογημένος ἦτον ἀπὸ τὴν Τραπεζοῦντα, τὴν τέχνην καζαντζὴς, ὑπανδρευμένος εἰς τὸν Γαλατᾶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως· χρόνον τεσσαράκοντα· καὶ μίαν ἡμέραν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Παναγίας τῶν εἰσοδίων, ἐξεφάντωναν μαζὴ μὲ τινας ἀγαρηνοὺς, συμπατριώτας, καὶ συντεχνίτας του· καὶ ἔπαιζαν καὶ παιγνίδι εἰς τὸ ἐργαστῆρί του, εἰς τὸν Σουλτὰν μπαγιαζήτη· ἕνας δὲ ἀπὸ αὐτοὺς, εἶπε χλευάζων Ῥωμαῖστί· ἄγιε Νικόλαε ψωριάρη, βοήθησόν μοι νὰ νικήσω· τοῦ ἀπεκρίθη καὶ ὁ Ἰορδάνης χλευάζων ὁμοίως· τὸν προφήτην τους· καὶ τότε μὲν ὡς συμπαίζοντες, καὶ ξεφαντώνοντες, ἀνεχώρησαν εἰς τὰ κονάκιά των· τὸ ταχὺ δὲ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς, ἐπῆγε καὶ εὗγαλε τοιοῦτον φετουρᾶν, ὅτι ὅποιος ὑβρίση τὸν προφήτην τους, πρέπει νὰ θανατόνεται· τοῦτο μαθὼν ὁ Ἰορδάνης, ἐκρύφθη εἴς τινα ἀγαρηνὸν μεγάλον· οἱ δὲ Τοῦρκοι εὗγαλαν πάλιν φετουρᾶν, ὅτι ὅποιος Τοῦρκος κρίψει Χριστιανὸν βλάσφημον εἰς τὸν προφήτην μας, καὶ αὐτὸς Ῥωμαῖος εἶναι, ὅθεν πηγαίνοντες εἰς τὸν Βεζύρην, διὰ προσταγῆς ἐκείνου τὸν ἔφεραν καὶ ἐμαρτύρησαν κατ' αὐτοῦ, πῶς ὕβρισε τὸν προφήτην τους· λέγει του ὁ Βεζύρης· ἄνθρωπε, κατὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, ἢ ἡ κεφαλή σου ἔχει νὰ κοπῇ, ἢ Τοῦρκος πρέπει νὰ γένῃς· καὶ ἂν γένῃς Τοῦρκος νὰ σὲ τιμήσω μεγάλως· (ὅτι τὸν ἐγνώριζεν ἀπὸ πρῶτα)· ὁ δὲ Μακάριος Ἰορδάνης λαμπρᾷ τῇ φωνῇ, λαμπρῶς ἐδόησε· δὲν ἀρνοῦμαι τὸν γλυκύτατόν μου Ἰησοῦν Χριστόν· ἀλλὰ αὐτὸν πιστεύω καὶ ὁμολογῶ διὰ Θεὸν ἀληθινόν· τοῦτο μόνον ζητῶ παρὰ τῆς σῆς ἐξουσίας· τὸ νὰ μοῦ δώσῃς ἄδειαν, νὰ ὑπάγω εἰς τὸ ἐργαστήριόν μου διὰ νὰ δώσω λογαριασμὸν, ἐκεῖ ὅπου ἔχω νὰ δώσω, καὶ νὰ λάβω, καὶ τότε ἂς γένῃ το θέλημά σου· τότε ὁ Βεζύρης ἐπροσταξε τὸν ἔπαρχον νὰ τὸν ὑπάγῃ εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, κατὰ τὸ ζήτημά του, καὶ ὕστερα νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν· καὶ πηγαίνωντας ἔδωσε λογαριασμὸν τῶν συντρόφων του, καὶ δοὺς, καὶ λαβὼν ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς τὴν τελευταίαν συγχώρησιν, ἐπαράγγειλε νὰ δώσουν ἀπὸ τὰ πράγματά του, εἰς Ἐκκλησίας, καὶ Μοναστήρια, καὶ ὀρφανὰ διὰ τὴν ψυχήν του· καὶ ὕστερον τὸν ἐπῆγαν νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν· ἔτρεχε δὲ εἰς τὴν στράταν χαρούμενος, ὡς ἡ διψῶσα διαβατικὴ ἔλαφος, παρὰ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, καὶ εὐχαρίστει τὸν Θεὸν ἐπου τὸν ἠξίωσε τοῦ Μαρτυρίου, καὶ ἔπερνε συγχώρησιν, ἀπὸ μικρούς, καὶ μεγάλους ὅσους ἀπάντα εἰς τὸν δρόμον· καὶ ἦτον θαῦμα νὰ τὸν βλέπῃ τινας, ὅτι οὔτε ἐφοβήθη, οὔτε ἐδειλίασεν, οὔτε ἡ ὄψις του ἄλλαξεν, ἀλλὰ ἐπεριπάτει χαρούμενος· καὶ ὡς ἔφθασαν εἰς τὸν τόπον, ὅστις ὀνομάζεται, Κουτζοὺκ καραμάνι, ἐκεῖ τὸν ἐγονάτησεν ὁ τζελάτης, διὰ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ· καὶ ἰδοὺ ἔφθασεν ἕνας τζαούσης τοῦ Βεζύρη, καὶ εἶπε τῷ Μάρτυρι μυστικῶς· ταῦτα σοῦ μηνᾷ ὁ Βεζύρης· λυπήσου τὴν ζωήν σου, καὶ εἰπὲ μόνον λόγον εἰς τὸ φανερὸν πῶς τουρκεύεις, εἶτα πήγαινε ὅθεν θέλεις, νὰ ζῇς Χριστιανικά· ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ ἀπεκρίθη, εὐχαριστῶ μὲν τῷ Βεζύρῃ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν θέλω τὸ κάμει ποτέ· καὶ οὕτως ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ὁ Μακάριος, καὶ ἀπέτεμεν αὐτὴν ὁ τζελάτης· καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην ἐπῆγαν οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι του καὶ ἔδωκαν χρήματα τῷ ἐπάρχῳ, καὶ ἐσήκωσαν τὸ λείψανόν του, καὶ τὸ ἐνταφίασαν, εἰς τὸ λεγόμενον Μπέγιογλου, εὐλαβῶς, καὶ ἐντίμως· εἰς δόξαν πατρὸς υἱοῦ, καὶ ἁγίου πνεύματος. Ἀμήν.

(1) Τὸ Μαρτύριον τούτου συνέγραψεν Ἰωάννης ὁ Καρυοφύλλης ὁ Μέγας Λογοθέτης τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας· ἀλλὰ καὶ Μελέτιος ὁ Συρίγου· ἐν ἄλλοις δὲ γράφεται, ὅτι οὗτος ἐμαρτύρησεν ἐν τῷ αχνά. ἔτει.

Κατὰ τὸ αχνϐ'. Δεκεμβρίου κ'. ἡμέρᾳ β'. 1652.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΠΤΗΣ, ΠΑΙΔΙΟΝ ΝΕΟΝ (1).

Οὗτος ὁ Μακάριος ἦτον ἀπὸ τὸ νησίον τῆς Θάσου, ἀπὸ χωρίον ὀνομαζόμενον Μαρίαις· ὅταν δὲ ἔγινε χρόνων δεκατεσσάρων, τὸν ἔφεραν τινες εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ τὸν ἔδωσαν εἰς ἕνα Χριστιανὸν εἰς τὸν Γαλατᾶν διὰ νὰ μαθαίνῃ ῥάπτης· καὶ μίαν ἡμέραν τὸν ἔστειλεν ὁ μάστοράς του νὰ ἀγοράσῃ ῥάμματα παρά τινος Ἑβραίου, καὶ δυσαρεστῶν ἐφιλονείκει μετὰ τοῦ Ἑβραίου τοῦ πωλοῦντος αὐτά· ἔτυχε δὲ κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην νὰ φωνάζῃ ὁ χότζας ἐπάνω εἰς τὸν μιναρὲν ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ μεσημερίου, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Τούρκων· ὁ δὲ μιαρὸς Ἑβραῖος, καιροῦ δραξάμενος ἔλεγε τόσον πρὸς τὸν κράζοντα, ὅσον καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀγαρηνούς· δὲν ἀκούετε τὸ παιδὶ ἐτοῦτο πῶς ὑβρίζει τὴν πίστιν σας, καὶ τὸ προσκύνημά σας; ἐκεῖνοι δὲ ὡς ἤκουσαν, ἐπίστευσαν εἰς τοῦ Ἑβραίου τὰ λόγια, καὶ λαβόντες τὸν παῖδα, τὸν ἔδειραν ἀνηλεῶς, καὶ φέροντές τον εἰς τὸν Βεζύρην, ἐμαρτύρησαν, πῶς ὕβρισε τὴν πίστιν τους· τὸ δὲ παιδὶ ὤμνυεν, ὅτι τὸ ἐσυκοφάντησεν ὁ Ἑβραῖος· ὁ δὲ Βεζύρης, ὡς εἶδε τὸ παιδίον νέον, τὸ ἐλυπήθη καὶ λέγει του, ἔλα νὰ γίνῃς Τοῦρκος, νὰ γλυτώσῃς τὴν ζωήν σου, καὶ νὰ σὲ ἔχω κοντά μου, νὰ σὲ τιμήσω, καὶ νὰ σὲ πλουτίσω· πάσχοντας μὲ τοιαύτας κολακείας, καὶ ὑποσχέσεις, νὰ χωρίσῃ τὸν νέον ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Τὸ δὲ εὐλογημένον τέκνον τοῦ Κυρίου, ἀπεκρίθη, καὶ εἶπε· δὲν θέλω ἀρνηθῶ ἐγὼ ποτὲ τὸν γλυκύτατόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν, ἂν καὶ μυρίους βασάνους μοῦ κάμετε, ἂν καὶ τὸ βασίλειόν σας ὅλον μοὶ χαρίσετε· τότε ὁ Βεζύρης ἰδὼν τὸ ἀμεταθέτον τῆς γνώμης του, ἐπρόσταξε νὰ τὸ ἀποκεφαλίσουν· καὶ πέρνωντάς το ὁ ἔπαρχος, τὸ ἐπῆγεν εἰς τόπον λεγόμενον τζαρσίον τῶν γουναράδων ἔμπροσθεν εἰς τὸ λουτρὸν ἀντικρὺ εἰς τὴν βρύσιν· καὶ ἐκεῖ τὸ ἐπαράδωκαν εἰς τὸν δήμιον, διὰ νὰ τὸ θανατώσῃ· ὅστις γονατίζοντάς το, καὶ θέλωντας διὰ νὰ τὸ φοβίσῃ ἐκατέβαζε τὸ σπαθὶ, καὶ τὸ ἐκτύπα συχνὰ εἰς τὸν τράχηλον, κόπτωντάς τον, ὀλίγον, ὀλίγον· βλέποντας δὲ τὸν Μάρτυρα, πῶς ἐδέχετο τὸν θάνατον μὲ μεγάλην χαρὰν, χωρὶς ποσῶς νὰ δειλιάσῃ ἐκατέβασε δυνατώτερα τὸ σπαθὶ, καὶ ἀπέτεμε τὴν Ἁγίαν αὐτοῦ Κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ Μακάριος τοῦ Μαρτυρίου τὸ Στέφανον· διὰ νυκτὸς δὲ τινες τῶν εὐσεβῶν ἐπῆραν τὸ Ἅγιον αὐτοῦ Λείψανον, καὶ τὸ ἐνταφίασαν εἰς τὸ Μπέγιογλου· οὗ ταῖς πρεσβείαις καὶ ἡμεῖς ἀξιωθείημεν τῆς οὐρανῶν βασιλείας. Ἀμήν.

(1) Καὶ τούτου τὸν βίον συνέγραψεν Ἰωάννης ὁ Καρυοφύλλης· καὶ δὴ καὶ Μελέτιος ὁ Συρίγου· ἄλλοι δὲ γράφουσιν, ὅτι εἰς τὴν ά. Δεκεμβρίου ἐμαρτύρησεν.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Κατὰ τὸ αχγ΄. Αὐγούστου ιδ΄.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΣΥΜΕΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙΟΣ Ο ΧΡΥΣΟΧΟΟΣ (1).

Ἐν Κωνσταντινουπόλει Χριστιανοὶ τρεῖς ἔτυχε νὰ κατεβαίνουν ἀπὸ τὸ μπεζεστένι, διὰ νὰ ὑπάγουν εἰς τὰ ὁσπίτιά τους, πέραν εἰς τὸν Γαλατᾶν· καὶ περνῶντες ἀπὸ τὴν Ἐβριακήν, ἀπάντησαν ἕνα Ἑβραῖον μεγαλόκορμον πολλα· ὁ εἷς δὲ ἐκ τῶν Χριστιανῶν ὢντας πολλὰ κοντὸς, ἐθεώρει τὸν Ἑβραῖον ὁποῦ ἐστέκετο ὡσὰν ἕνα τέρας· ὁ δὲ Ἑβραῖος δυσαρεστηθεὶς, πῶς τὸν ἐκοίταζεν ὁ Χριστιανὸς περιγελαστικῶς, τὸν ἐπίασεν ἀπὸ τὴν ζώνην, καὶ τὸν ἐσήκωσεν εἰς τὸν ὦμόν του, καὶ ἐπεριπάτησεν ὀλίγον· ὁ δὲ Χριστιανὸς δεινοπαθήσας, εὔγαλε τὸ μαχέρι του, καὶ τον ἐκτύπησεν εἰς τὴν ῥάχην· ὁ δὲ Ἑβραῖος, μὲ τὸ νὰ ἦτον ὀλίγον μεθυσμένος, δὲν τὸ ἐκατάλαβεν, ὅθεν τὸν ἄφησε, καὶ ἐδιάβη· τὸ δὲ αἷμα ἄρχισε νὰ τρέχῃ, καὶ νὰ τὸν πνῇ· τότε οἱ ἄλλοι Ἑβραῖοι ὅσοι ἔτυχαν ἐκεῖ, ἔδραμον νὰ πιάσουν τὸν Χριστιανὸν, ἀλλὰ δὲν τὸν ηὗραν· ἐκεῖ δὲ ὁποῦ ἔκαναν ταραχὴν, καὶ θόρυβον οἱ Ἑβραῖοι, κατὰ τύχην ἐπερνοῦσαν ἐκεῖθεν ἄλλοι χριστιανοί, οἵτινες ἐστάθηκαν διὰ νὰ μάθουν τί τὸ αἴτιον τῆς πολλῆς ταραχῆς τῶν χριστοκτόνων· ἕνας δὲ ἀπὸ αὐτοὺς, Συμεὼν τὸ ὄνομα, γινώσκων τὸ μῖσος ὁποῦ ἔχουν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τοὺς χριστιανοὺς, εἶπε· καὶ τί θέλει νὰ ἦναι, ἂν ἀποθάνῃ ἕνας Ἑβραῖος; οἱ δὲ Ἑβραῖοι ὡς ἤκουσαν τοῦτον τὸν λόγον, ἅρπασαν τὸν Συμεὼν, βοῶντες, καὶ κράζοντες, ὅτι οὗτος εἶναι ὁποῦ τὸν ἐκτύπησε· καὶ οὕτω παρέδωκαν τόν εὐλογημένον Συμεὼν εἰς τοὺς φύλακας, οἵτινες τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν Βεζύρην, εἰς τὸν ὁποῖον εὐγῆκαν καὶ ἐμαρτύρησαν ψευδῶς τινες Ἑβραιότουρκοι, πῶς εἶδον τὸν Συμεὼν, ὅτι ἐκτύπησε τόν Ἑβραῖον· ἔγινε λοιπὸν ἀπόφασις παρὰ τοῦ κριτοῦ, νὰ φυλάγεται ὁ Συμεὼν εἰς τὴν φυλακὴν, τεσσαράκοντα ἡμέρας· καὶ ἂν ἀποθάνῃ ὁ Ἑβραῖος νὰ θανατώνουν καὶ τὸν Συμεὼν, εἰδὲ καὶ ζήσῃ νὰ πληρώνῃ τὰ ἰατρικὰ, καὶ νὰ ἐλευθερώνεται· ἔζησε λοιπὸν ὁ Ἑβραῖος, πλίονας τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν, καὶ ἐσυβάσθη διὰ γρόσια διακόσια ὀγδοήκοντα χάριν τῶν ἰατρικῶν· εἶτα κοντὰ εἰς τὰς πεντήκοντα ἡμέρας, ἐψόφησεν ὁ Ἑβραῖος, καὶ συνέδριον ποιήσαντες οἱ μισόχριστοι, ἔπεισαν διὰ χρημάτων τοὺς δικαστὰς, νὰ θανατώσουν τῶν Συμεών· οἱ δὲ δικασταὶ ἔλεγαν εἰς τὸν Συμεὼν, ὅτι ἂν γένῃ Τοῦρκος λυτρώνεται ἀπὸ τὸν θάνατον, εἰδὲ καὶ δὲν γένῃ Τοῦρκος, ἔχουν βέβαια νὰ τὸν θανατώσουν· ὁ δὲ Μάρτυς ἔφη· ἂν καὶ μυρίους θανάτους μοῦ δώσετε, δὲν θέλετε δυνηθῇ νὰ μὲ μεταλεύσετε ἀπὸ τὴν πίστιν, καὶ ἀγάπην τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μου καὶ Θεοῦ μου· ὅθεν καταδικάζοντές τον εἰς θάνατον, παρέδωκαν αὐτὸν εἰς τὸν ἔπαρχον· ἐκεῖνος δὲ φέροντάς τον ἔνδοθεν τοῦ λεγομένου, παχτζὲ καπὶ, τὸν ἐκρέμασεν εἰς τὸν ἐκεῖσε πλάτανον, κάνωντας χάριν τῶν Ἑβραίων· καὶ οὕτω τελεσθέντος τοῦ μαρτυρίου, ἐτάφη τὸ Ἅγιον αὐτοῦ, καὶ σεβάσμιον λείψανον, εἰς τὸ λεγόμενον Μπέγιογλου· καὶ οὕτως ἠξιώθη τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

(1) Τὸ μαρτύριον τοῦτο συνέγραψεν Ἰωάννης ὁ Καρυοφύλλης.

Κατὰ τὸ αὐτὸ αχγ΄. ἔτος Οκτωβρίου κθ΄. 1653.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ο ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ Ο ΕΚ ΣΠΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΑΤΑΛΕΙΑΣ, ΕΝ ΜΟΥΝΤΑΝΙΟΙΣ.

Οὗ τὸν Κανόνα συνέγραψεν ὁ Μελέτιος Συρίγου.

Κατὰ τὸ αχνέ. Φεβρουαρίου ά. 1655.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΑΝΑΠΛΙ.

Οὗτος ὁ εὐλογημένος ἦτον γέννημα καὶ θρέμμα τοῦ Ἀναπλίου, καὶ ζωγράφος ἐπιτήδειος εἰς τὴν τέχνην· ἀρραβωνιάσθη δὲ ἐκεῖ ἑνὸς Χριστιανοῦ θυγατέρα, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἤκουσε κἄποια σφάλματα διὰ τὴν ἀρραβωνιαστικήν του, καὶ τὴν παραίτησεν· οἱ δὲ συγγενεῖς τῆς κόρης τοῦ ἔκαμαν μαγικὰ διὰ νὰ τὴν ἀγαπήσῃ καὶ νὰ τὴν πάρῃ· ὅθεν εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐνήργησαν τὰ μαγικὰ, καὶ εὐγῆκεν ὁ νέος ἀπὸ τὸν νοῦν του, καὶ ἐπεριπάτει ἔνθεν κἀκεῖθεν· ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἀγαρηνοὶ οὕτω τρελὸν, τὸν ἐτούρκευσαν· ὁ δὲ Θεὸς τὸν ἐλυπήθη, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας τοῦ ἔδωσε τὴν ὑγείαν του, καὶ ἐρχόμενος εἰς τὸν ἑαυτόν του, βλέπει τοῦ λόγου τοῦ ὅτι εἶναι Τοῦρκος, καὶ ἐφόρει εἰς τὸ κεφάλι ἄσπρο σαρίκι, καὶ παρευθὺς τὸ ἔῤῥιψεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἄρχισε νὰ βοᾷ μὲ μεγάλην φωνὴν, παῤῥησίᾳ μέσα εἰς τὸ πλῆθος τῶν Τούρκων· ἐγὼ Χριστιανὸς ἤμουν, καὶ Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Χριστιανὸς θέλω εἶμαι· οἱ δὲ Ἀγαρηνοὶ ὡς τὸν εἶδαν πῶς μετενόησεν, ἔτρεξαν ἐπάνω του μὲ μεγάλην ὁρμὴν, καὶ δέρνοντες, καὶ σπρόχνοντες, τὸν ἔφεραν εἰς τὸν κριτήν· ὅστις ἔπασχε μὲ τρόπους ἀπατηλοὺς, πότε κολακεύοντας, καὶ πότε φοβερίζοντας, διὰ νὰ τὸν χωρίσῃ τῆς πίστεως τῶν Χριστιανῶν· ἀλλ' ὁ Μάρτυς εἰς οὐδὲν ταῦτα ἐλογίαζεν, ἀλλ' ἔστεκεν ἀκλόνητος, καὶ ἔλεγε παῤῥησίᾳ· δὲν ἀρνοῦμαι ἐγὼ τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, ἀλλὰ πιστεύω καὶ προσκυνῶ αὐτὸν, ὡς ποιητήν, καὶ σωτῆρα μου· τὴν δὲ ἐδικήν σας πίστιν, οὐδὲ ποσῶς χριάζομαι· ἀλλ' ἀποστρέφομαι, καὶ ἐσᾶς, καὶ τὸν προφήτην σας· ταῦτα ἀκούσας ὁ κριτὴς, ὥρισε νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν· ἀλλ' οἱ Ἀγαρηνοὶ δὲν τὸν ἤκουσαν· ἀλλ' εὐθὺς ὁποῦ τὸν εὔγαλαν ἀπὸ τὸ κριτήριον, ὥρμησαν ἐπάνω του, ὡς ποτὲ οἱ Ἰουδαῖοι εἰς τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανον· καὶ ἄλλοι μὲ ξύλα, ἄλλοι μὲ σπαθία, ἄλλοι μὲ μαχέρια, ἐκατατρυποῦσαν τὸ κορμὶ τοῦ Μάρτυρος, ἕως ὁποῦ τὸν ἐκατάκοψαν εἰς λεπτὰ κομμάτια· καὶ οὕτως ἐτελειώθη ὁ εὐλογημένος Ἀναστάσιος, καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον, καὶ τώρα ἀγάλλεται εἰς τὸν χορὸν τῶν Μαρτύρων εἰς δόξαν Πατρὸς, Υἱοῦ, καὶ ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αχνζ΄. 1557.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ο ΚΑΡΑΜΑΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΜΥΡΝΗΝ.

Καὶ οὗτος ὁ εὐλογημένος πεσὼν ἐνίκησε τὸ πολυκέφαλον θηρίον, καὶ ἡ ἀφορμὴ τῆς πτώσεώς του ἔγινεν οὕτως· ἐσυνέβη μίαν φοράν εἰς τὴν Σμύρνην, καὶ ἔγινε κἄποιον

σκάνδαλον, διὰ τὸ ὁποῖον αὐτὸς ἐπάνω εἰς τὸν θυμόν του, εἶπε νὰ γένῃ Τοῦρκος· ἦσαν δὲ ἐκεῖ μερικοὶ Τοῦρκοι, καὶ ὡς ἤκουσαν τὸν λόγον, τὸν ἅρπασαν πάραυτα, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ἐμαρτύρησαν, πῶς εἶπε νὰ γένῃ Τοῦρκος· ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ κριτὴς, ἂν οὕτως ἔχῃ· καὶ ὁ Νικόλαος λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ἐβόησε· μὴ γένοιτο ποτὲ ἐγὼ νὰ ἀρνηθῶ τὸν ποιητήν, καὶ σωτῆρά μου, τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, ὅστις μέλλει νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκροὺς, καὶ νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν κάθε ἕνα κατὰ τὰ ἔργα του· ταῦτα ἀκούσας ὁ κριτὴς ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἔδειραν κατὰ πολλὰ λέγοντάς του νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· ἀλλ' ὁ Μάρτυς ἐδέχετο, καὶ ὑπόμενε τὰς μάστιγας μὲ μεγάλην ἀνδρείαν, δεχόμενος τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν, καὶ ἐπικαλούμενος τὸ σωτήριον ὄνομα τοῦ γλυκυτάτου Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὅθεν ταῦτα βλέποντας ὁ κριτὴς, καὶ στοχαζόμενος τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, τὸν ἔβαλεν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐπαρήγγειλεν εἰς τοὺς φυλακάτορας, νὰ μὴ τοῦ δώσουν οὔτε ψωμὶ, οὔτε νερὸν, ἀλλὰ νὰ τὸν δέρνουν δύο φοραῖς τὴν ἡμέραν· καὶ οὕτω τὸ ἔκαμναν· καὶ ὡς εἶδαν πάλιν τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν Κριτὴν, ὅστις ἔπασχε μὲ κάθε τρόπον νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· καὶ πολλὰ τοῦ εἶπε, πότε μὲ κολακείαις, πότε μὲ φοβερισμούς· ἀλλ' ὁ Μάρτυς ἀκλόνητος ἔμενε, καὶ οὐδὲ ποσῶς ἐπρόσεχεν εἰς τὰ λόγιά του· τοῦτο μόνον ἔλεγε· κἂν εἰς τὴν θάλασσαν μὲ ῥίψετε, κἂν εἰς φωτίαν μὲ καύσετε, κἂν εἰς λεπτὰ κομμάτια μὲ κόψετε, ἐγὼ τὸν γλυκύτατόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν δὲν ἀρνοῦμαι· τότε ἐπρόσταξεν ὁ κριτὴς, θέλοντα καὶ μὴ θέλοντα, νὰ τὸν περιτέμουν δυναστικῶς· καὶ οὕτω λαβόντες αὐτὸν τὸν ἔδεσαν εἰς ἕνα στύλον χεῖρας καὶ πόδας, καὶ τὸν ἐπερίτεμον, βοῶντα, καὶ λέγοντα· τί μὲ κόπτετε; ἐγὼ Χριστιανὸς εἶμαι, τὸν Χριστόν μου πιστεύω διὰ Θεὸν ἀληθινόν. Τοῦρκος δὲν γίνομαι· βλέπωντας λοιπὸν ὁ κριτὴς, ὅτι καὶ μὲ τὴν περιτομὴν τίποτε δὲν ἐκατώρθωσεν, ὥρισε νὰ τὸν βάλουν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ νὰ τὸν βασανίσουν μὲ διάφορα παιδευτήρια· ἀλλ' ὁ Μάρτυς τὰ ὑπέμενεν ὅλα μετὰ χαρᾶς, δοξάζον τὸν Θεὸν ὁποῦ τὸν ἠξίωσε νὰ βασανισθῇ διὰ τὸ ὄνομά του τὸ Ἅγιον, καὶ ἔστεκε στερεὸς, καὶ ἀσάλευτος εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· τότε οἱ δήμιοι ἐπῆγαν εἰς τὸν Κριτὴν, καὶ τὸν ἀνήγγειλαν τὰ πάντα· ὁ δὲ κριτὴς ὥρισε καὶ τὸν ἐκρέμασαν, καὶ οὕτως ὁ ἀοίδιμος ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον, καὶ ἐσυναριθμήθη εἰς τὸν χορὸν τῶν Μαρτύρων· τὸ δὲ μαρτυρικὸν αὐτοῦ, καὶ σεβάσμιον λείψανον τὸ ἄφησαν ἡμέρας τρεῖς, κρεμασμένον εἰς τὸ ξύλον· ἔπειτα κατεβάζοντές το, τὸ ἔδεσαν ἀπὸ τοὺς πόδας. καὶ ἀγγαρεύσαντες τινὰς Χριστιανοὺς, τοὺς ἐβίασαν καὶ τὸ ἔσυραν, καὶ τὸ ἔῤῥιψαν, εἰς τὴν θάλασσαν· οἱ δὲ ἐκεῖσε εὑρισκόμενοι Φράγγοι, δίδοντες ἄσπρα εἰς τοὺς ἐξουσιαστὰς, τὸ εὐγαλαν ἀπὸ τὴν θάλασσαν μὲ τὸν γρῦπον, καὶ τὸ ἔστειλαν εἰς τὴν Φραγγίαν, καὶ ἐκεῖ τὸ ἐτίμησαν μεγάλως, εἰς δόξαν Χριστοῦ τοῦ ἀθλοθέτου, καὶ Θεοῦ ἡμῶν. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου. 1657.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΣ ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΚΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΟΣ, ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ (1).

Οὗτος ὁ ἀοίδιμος ἐκατάγετο ἀπὸ τὴν Μιτυλήνην, Θεοσεβῶν γονέων υἱὸς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀνατραφεὶς καλῶς, ἐξεδόθη εἰς σχολεῖον ἱερῶν γραμμάτων, τὰ ὁποῖα ἐντὸς ὀλίγου καιροῦ ἔμαθε, μὲ τὸ νὰ ἔτυχε δεξιᾶς φύσεως· ἀφοῦ δὲ ἔφθασεν εἰς μέτρον ἡλικίας, ἐπόθησε νὰ μάθῃ καὶ ἀνώτερα μαθήματα, καὶ ἐπαιδεύθη ἱκανῶς καὶ εἰς τὰ γραμματικὰ καὶ φιλοσοφικὰ, καὶ ἦλθεν εἰς προκοπὴν μεγάλην, γενόμενος ἕνας ἀπὸ τοὺς σοφοὺς τοῦ καιροῦ ἐκείνου· ὤντας δὲ πολλὰ εὐλαβὴς εἰς τὰ θεῖα, καὶ ἀγαθὸς τὸν τρόπον, ἄφησε τὰ τοῦ Κόσμου, καὶ ὅλα τὰ βιωτικὰ, καὶ ἐκαταγίνετο εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν θείων γραφῶν, συντρέχοντας πολλὰ καὶ εἰς ὅλας τὰς ἱερὰς Ἀκολουθίας τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὅθεν καὶ ἐχειροτονήθη κατὰ τάξιν ἀναγνώστης, ὑποδιάκονος, διάκονος, καὶ ἱερεύς. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἦτον στολισμένος μὲ κάθε εἶδος ἀρετῆς, καὶ προκομμένος εἰς τὴν μάθησιν, ἀποθανόντος τοῦ ἀρχιερέως τῆς Χίου, ψήφῳ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας ἠξιώθη καὶ τοῦ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξιώματος, ποιμὴν τῆς Χίου γενόμενος, καὶ ἐποίμαινε θεαρέστως τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον. Μετὰ δὲ παρέλευσιν χρόνων ἱκανῶν, κοινῇ γνώμῃ τῆς Ἁγίας, καὶ ἱερᾶς συνόδου τῶν ἀρχιερέων, ἀνεβιάσθη καὶ εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῷ αχνς'. ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ, ἀλλὰ δὲν ὑπέφερεν ὁ μισόκαλος διάβολος νὰ βλέπῃ τὸν λύχνον ἐπὶ τὴν λυχνίαν λάμποντα, ὅθεν καὶ διὰ νὰ τὸν εὐγάλῃ ἀπὸ τὸ μέσον, τοῦ ἐκατασκεύασε τοιαύτην ἐπιβουλήν.

Ὁ τοῦ καιροῦ ἐκείνου Ταταρχάνης, χρείας τυχούσης, ἔστειλεν ἕνα πρέσβυν, ἤγουν Ἐλιτζῆν πρὸς τὸν Καζακίας Χάτμανον· ὅστις ἐλθὼν εἰς αὐτὸν, καὶ ἰδὼν Μητροπολίτην τινὰ πρώην Νικαίας, μετὰ τιμῆς πολλῆς παρακαθημένον, καὶ μεγάλην παῤῥησίαν τοῖς ἐκεῖσε ἔχοντα, ἐφθόνησε ὁ ἐπάρατος, καὶ ἐπαναστρέψας πρὸς τὸν Ταταρχάνην, εἶπε πολλὰ κατὰ τοῦ ῥηθέντος Μητροπολίτου, καὶ ὅτι εἶναι βέβαια σταλμένος ἐκεῖ ἀπὸ τὸν Πατριάρχην ἐπίβουλος καὶ προδότης τῆς βασιλείας τῶν Τούρκων, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Ὁ δὲ χάνης ἔγραψεν εἰς τὸν βεζύρην ὅσα εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ πρέσβυς· καὶ ὁ βεζύρης ἔστειλε παρευθεὺς, καὶ ἔφερεν ἔμπροσθέν του τὸν Πατριάρχην, καὶ ἐπιμελῶς ἐξετάσας αὐτὸν εἰς ὅλα ἐκεῖνα ὁποῦ ἔγραψε κατ' αὐτοῦ ὁ χάνης, εὗρεν αὐτὸν ἀθῷον κατὰ πάντα, καὶ ἄπταιστον· ἀλλ' ὅμως διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ Ταταρχάνη νὰ μὴ φανοῦν ψευδεῖς οἱ λόγοι του, καὶ διὰ τὸ ἀνύποπτον, παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὸν ἔπαρχον τῆς πόλεως διὰ νὰ τὸν θανατώσῃ ὡς ἐπίβουλον τῆς Βασιλείας των, παρήγγειλε δὲ εἰς αὐτὸν, ὅτι ἐὰν θελήσῃ νὰ γένῃ Τοῦρκος, νὰ εἶναι χαρισμένη ἡ ζωή του, ὡσὰν ὁποῦ τότε γίνονται βέβαιοι, πῶς εἶναι ἑνωμένος μὲ αὐτοὺς, καὶ δὲν τοὺς ἐπιβουλεύεται.

Παραλαβὼν δὲ αὐτὸν ὁ ἔπαρχος τὸν ἐπαρακίνει εἰς τὸν τουρκισμὸν ὑποσχόμενος αὐτῷ, ὅτι ὄχι μόνον τὴν ζωήν του ἔχει νὰ κερδήσῃ, ἀνίσως καὶ γένῃ Τοῦρκος, ἀλλὰ καὶ μεγάλας τιμὰς, καὶ πλούτη ἔχει νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν Βασιλέα, καὶ εἰς ἀξιώματα ὑψηλὰ ἔχει νὰ

(1) Συγγραφεὺς τούτου τοῦ Μαρτυρίου ἐστάθη ὁ Συρίγου Μελέτιος· ἀλλὰ καὶ ὁ Δοσίθεος μνείαν τούτου ποιεῖται ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολίμοις πατριαρχευσάντων· καὶ ὁ Μελέτιος ἐν τῷ τρίτῳ Τόμῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας.

ἀνέβῃ καὶ νὰ γένῃ ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους τῆς Βασιλείας των. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἅγιος ἤνοιξε τὸ εὐλογημένον του στόμα, καὶ τοῦ λέγει· ὅτι μὲν ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐπίβουλος τῆς Βασιλείας, καὶ δὲν μετέχω τελείως ἀπὸ τὴν τοιαύτην κατηγορίαν, ἀλλὰ πάσχω ἄδικα, καὶ ἐσεῖς οἱ ἴδιοι τὸ γνωρίζετε καλώτατα, ἂν θέλετε νὰ ὁμολογήσετε τὴν ἀλήθειαν· τοῦτο δὲ ὁποῦ λέγετε, νὰ ἀφήσω τὴν πίστιν μου, διὰ νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὸν θάνατον, δὲν θέλω τὸ καταδεχθῶ ποτὲ κατ' οὐδένα τρόπον, νὰ ἀρνηθῶ τὸν γλυκύτατόν μοι δεσπότην καὶ Θεὸν, Ἰησοῦν Χριστὸν, κἂν μυρίους θανάτους ἤθελα λάβω διὰ τὸ ὄνομά του τὸ Ἅγιον, χαράν μου τὸ ἔχω καὶ ἀγαλλίασιν· τὰς δὲ τιμὰς τὰς ἐδικάς σας καὶ τὰ ἀξιώματα, οὐδὲ νὰ τὰ ἀκούσω θέλω.

Τότε ὁ ἔπαρχος ἄρχισε νὰ τὸν παιδεύῃ ἀνηλεῶς μὲ πολλὰ, καὶ διάφορα βάσανα, ἐλπίζοντας, ὅτι μὲ αὐτὰ θέλει τὸν κάμῃ καὶ βιαίως νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· ἀλλ' ὁ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ τὰ ὑπέμενεν ὅλα μὲ μεγάλην καρτερψυχίαν, καὶ βλέποντας εἰς τὸ σῶμά του τὰ στίγματα τοῦ Χριστοῦ ἔχαιρε, καὶ εὐχαρίστει μεγάλως τὸν Κύριον ὁποῦ τὸν ἠξίωσε νὰ πάθῃ διὰ τὸ ὄνομά του τὸ Ἅγιον, καὶ τὸν ἐπαρακάλει νὰ τοῦ δώσῃ ὑπομονὴν μέχρι τέλους. Βλέποντας λοιπὸν ὁ τύραννος, ὅτι ἔστεκεν ὁ Ἅγιος στερεὸς καὶ ἀμετασάλευτος εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, τὸν ἐπῆρε μὲ ὅλην τὴν κουστωδίαν, καὶ τὸν ἐπῆγε δέσμιον εἰς τὸ Παρμακκαπί, καὶ ἐκεῖ τὸν ἐκρέμασε τῷ Σαββάτῳ τοῦ δικαίου Λαζάρου· καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ τρισμακάριος τὸν Στέφανον τοῦ Μαρτυρίου. Τὸ δὲ πανάγιόν του λείψανον ἔμεινε κρεμάμενον εἰς τὴν φοῦρκαν τρεῖς ἡμέρας, καὶ κάθε νύκτα φῶς οὐράνιον περιήστραπτεν εἰς τὴν Ἁγίαν του κεφαλήν· ἔπειτα τὸ ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ εὑρόντες αὐτὸ οἱ Χριστιανοὶ, τὸ ἐπῆραν κρυφίως, καὶ τὸ ἔθαψαν ἐντίμως καὶ εὐλαβῶς, εἰς τὰ νησία τῆς πόλεως εἰς δόξαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ, καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αχνζ'. Ἰουνίου β'. 1657.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (1).

Οὗτος ὁ νεοφανὴς Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Δημήτριος, ἦτον ἀπὸ τὴν Φιλαδέλφειαν τὴν ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ κειμένην, ἀπὸ γένος λαμπρὸν τῆς αὐτῆς πόλεως, υἱὸς ἱερέως τινὸς Δόνκα ὀνομαζομένου· ἀποθανόντος δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὸν ἐπαίδευσεν ἐν παιδείᾳ, καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου, ἕως ὁποῦ ἔγινε χρόνων δεκατριῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ νέος ἦτον σεμνὸς εἰς τὸ σχῆμα, ὡραῖος εἰς τὴν ὄψιν, καὶ πασίχαρος, μίαν ἡμέραν βλέποντες αὐτὸν μερικοὶ ἀγαρηνοὶ καὶ περιεργασθέντες τὴν αὐτοῦ ὡραιότητα, ἐκινήθησαν ἀπὸ τὸν φθόνον καὶ ἁρπάσαντες αὐτὸν, ἄλλο μὲ ἀπάτην καὶ ταξίματα δωρεῶν καὶ τιμῶν, καὶ ἄλλο μὲ φοβερισμοὺς βασάνων, τὸν ἐκατέπεισαν, καὶ ἠρνήθη ἀπὸ νηπιοφροσύνην του τὸν Χριστόν· ὅθεν ἐδόθη εἰς τὸν πρῶτον ἀγαρηνὸν τῆς Φιλαδελφείας, καὶ ὑπηρέτει αὐτόν· καὶ τόσον πολλὰ εὐδοκίμησε κοντὰ εἰς αὐτὸν, ὥστε ὁποῦ εἰς ὀλίγους χρόνους ἀπόκτησεν ἀξίαν μεγάλην, καὶ δόξαν, καὶ πλοῦτον, καὶ ζῶα, καὶ ὑπάρχοντα· ὤντας δὲ καὶ φυσικὰ ἀνδρεῖος εἰς τὸ σῶμα, ἐψηφίσθη πρῶτος ἀρχιστράτηγος ἐπάνω εἰς τοὺς ἐκεῖσε γενομένους πολέμους, καὶ διὰ τὰς τοιαύτας ἀξίας του, ἀρραβωνίσθη διὰ νὰ πάρῃ γυναῖκα μίαν ἀπὸ τὰς πρώτας, καὶ εὐγενεστέρας τῆς Φιλαδελφείας.

(1) Ὁ βίος οὗτος σηνεγράφη ἀπὸ τὸν λογιώτατον Κὺρ Βασίλειον τὸν τοῦ Χατζῆ Κυριακοῦ, παρ' οὗ καὶ Ἀκολουθία σηνεγράφη πρὸς τὸν αὐτὸν Ἅγιον ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει τῆς τελειώσεώς του.

Ὅταν δὲ ἔφθασεν εἰς τοὺς εἰκοσιπέντε χρόνους τῆς ἡλικίας του, ἔνευσεν ὁ Θεὸς εἰς αὐτὸν διὰ τῆς χάριτός του, καὶ ἄρχισεν ὁ καλὸς Δημήτριος νὰ ἐνθυμᾶται τὴν προγονικὴν εὐσέβειαν, καὶ πίστιν ὁποῦ εἶχε, καὶ τὴν ἀπατηλὴν θρησκείαν τῶν Ἀγαρηνῶν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο, καὶ ἀναστενάξας ἀπὸ βάθους καρδίας, μετὰ δακρύων εἶπεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ὢ τῆς ἀγνωσίας μου τοῦ ταλαιπώρου· ὢ τῆς δυστυχίας σου ἄθλιε Δημήτριε! ἄχ! καὶ πῶς τόσους χρόνους εὑρίσκομαι εἰς τοῦτο τὸ σκότος; πῶς ἀπατήθηκα, καὶ ἀρνήθηκα τὸν Κύριόν μου; ἀλλ' ὅμως πάλιν νὰ ὁμολογήσω αὐτὸν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ἔχω καὶ ἄλλους πολλοὺς προγενεστέρους Μάρτυρας ὁποῦ ἔκαμαν τοῦτο, τοὺς ὁποίους θέλω ἔχω βοηθοὺς εἰς τὴν ὁμολογίαν ταύτην· ταύτην λοιπὸν τὴν ἀπόφασιν ποιήσας εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ ἁρματωθεὶς μὲ τὴν χάριν, καὶ δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἔτρεξε παρευθὺς εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ Μαρτυρίου, καὶ πρῶτον μὲν πηγαίνει ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος τῆς Φιλαδελφείας καὶ τῶν συμπαρόντων αὐτῷ μεγιστάνων, καὶ μὲ παῤῥησίαν μεγάλην, καὶ ζῆλον ἀρχινᾷ νὰ λέγῃ· ἄκουσον αὐθέντα, καὶ ἡγεμὼν τῆς πόλεως ταύτης· δώδεκα χρόνοι εἶναι τώρα ὁποῦ ἐτυφλώθηκα, καὶ δὲν ἔβλεπα τὸ φῶς τῆς ὀρθοδοξίας καὶ πίστεώς μου, τώρα δὲ ἐφωτίσθη ὁ νοῦς μου ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἐδιδάχθηκα ἀπὸ τὸν Βασιλέα τῶν βασιλευόντων Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεόν μου, ὁποῦ ἔδωκε τὸν ἑαυτόν του εἰς θάνατον διὰ τὴν ἀγάπην μας, καὶ ἔμαθα πῶς ἡ θρησκεία τῶν ἀγαρηνῶν εἶναι ἀπατηλὴ, καὶ παράνομος, καὶ κάμμια σωτηρία δὲν εἶναι ἀπὸ αὐτὴν, διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ ἀρνοῦμαι αὐτὴν, καὶ τὴν ἀποστρέφομαι, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι προσκυνῶ τὸν Χριστὸν ὡς Θεὸν ἀληθινὸν, καὶ εἶμαι Χριστιανὸς, καθὼς καὶ ἤμουν πρότερον, καὶ καλούμενος Δημήτριος· καὶ διὰ τὸ ὄνομα, καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ μου, εἶμαι ἕτοιμος νὰ θυσιασθῶ, καὶ νὰ ἀποθάνω· λοιπὸν μὴν ἀργοπορεῖτε ἀλλὰ κατακόψετέ μου τὸ σῶμα· ἐγὼ σέβομαι τὸν Χριστὸν ὁποῦ μὲ ἔσωσε, τὸν δὲ προφήτην σας ἐξουθενῶ καὶ ἀποστρέφομαι· ταῦτα εἰπὼν ἐσιώπησεν. Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ Ἀγαρηνοὶ ὥρμησαν κατ' ἐπάνω του μὲ μεγάλην ὁρμὴν, καὶ ἁπλώσαντες αὐτὸν κατὰ γῆς, τὸν ἔδωσαν ῥαβδίας τριακοσίας δέκα πέντε· ὁ δὲ Μάρτυς χαίροντας ἔψαλλε μεγαλοφώνως· δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι. Ἅγιε Δημήτριε, Ἅγιε Γεώργιε βοηθήσατέ μοι· πρόφθασε Ἅγιε Νικόλαε· καὶ μετὰ τὴν παιδείαν ταύτην ἔβαλαν τὸν Μάρτυρα εἰς τὴν φυλακὴν, νομίζοντες, ὅτι ἴσως μεταβληθῇ. Ἐκείνην δὲ τὴν νύκτα ἐσύναξαν οἱ Ἀγαρηνοὶ τοὺς διδασκάλους των, καὶ τοὺς ἔστειλαν ὁμοῦ μὲ ἕνα ἀράπην μάγον νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν φυλακὴν, διὰ νὰ καταπείσουν τὸν Μάρτυρα μὲ πολλὰς ποικιλίας, καὶ μαγείας διαβολικὰς νὰ ἀρνηθῇ τὴν εὐσέβειαν· ἀλλ' εἰς μάτην ἐκοπίασαν· ἐπειδὴ ὁ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ἐστέκετο εἰς τὴν πίστιν στερεὸς, καὶ ἀκλόνητος· ἀφοῦ δὲ ἐξημερωσεν, εὔγαλεν ὁ ἡγεμὼν τὸν Ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τὸν ἀπέλυσεν· ὁ δὲ Ἅγιος βλέποντας πῶς ὑστερήθη τὸν Στέφανον τοῦ Μαρτυρίου, τὸν ὁποῖον τόσον ἐπόθει, ἐπῆγεν εἰς τὸν καθενὲ ὅπου ἦτον συμμαζομένον πλῆθος Ἀγαρηνῶν καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς ἐλέγχῃ μεγαλοφώνως μὲ τοιαῦτα λόγια· ὦ ταλαίπωροι ἀγαρηνοὶ, τί νομίζετε, πῶς εἶναι ὀρθὴ, καὶ ἀληθὴς ἡ πίστις σας; ἐσφαλμένοι καὶ πλανεμένοι εἶσθε τρισάθλιοι· ὦ πόσον εἶσθε ἐσκοτισμένοι, καὶ δὲν βλέπετε τὸ φῶς, καὶ τὴν ἀλήθειαν· ἐγὼ ὅμως πιστεύω εἰς τὸν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ ἀλη-

θινὸν ἄνθρωπον, ὅστις σηκόνει ὅλας τὰς ἁμαρτίας τοῦ Κόσμου· καὶ αὐτὸν μόνον λατρεύω. Ταῦτα εἰπὼν εὐγάλει τὸ ἄσπρο σαρίκι ὁποῦ εἶχεν εἰς τὴν κεφαλήν, καὶ τὸ πράσινον ροῦχον ὁποῦ ἐφόρει, καὶ ῥίπτωντάς τα κάτω καὶ καταπατῶντάς τα εἶπε· καθὼς καταπατῶ τοῦτα ὁποῦ εἶναι σημάδια τῆς ἐδικῆς σας πίστεως, ἔτζη καταπατῶ καὶ τὴν πίστιν καὶ τὸν νόμον σας, καὶ ἀρνοῦμαι αὐτὴν, καὶ ἀποστρέφομαι. Οἱ δὲ Ἀγαρηνοὶ παρευθὺς ἔδραμον κατ' ἐπάνω του ὡς λέοντες τρύζοντες τοὺς ὀδόντας, καὶ ἄλλοι μὲ ξύλα, ἄλλοι μὲ πέτρας κτυπῶντές τον, τὸν ἔῤῥιψαν κατὰ γῆς ὡς νεκρὸν, ὥστε, ὁποῦ πολλοὶ ἐνόμισαν, ὅτι ἀπέθανεν.

Ὁ δὲ Μάρτυς ἐνδυναμούμενος ἀπὸ τὸν Χριστὸν, καὶ κάτω πεσμένος ὄντας προσηύχετο νοερῶς· ὅθεν ὅταν ἤκουσεν ὁποῦ ἔλεγον οἱ ἀγαρηνοὶ, ὅτι καὶ ἀποθαμένον νὰ τὸν καύσωμεν εἰς τὴν φωτίαν, ἀφῆκε τὴν προσευχὴν, καὶ παρευθὺς ἐσηκώθη ἐπάνω, καὶ τοὺς λέγει· ἔχω ἄσπρα νὰ σᾶς δώσω, διὰ νὰ ἀγοράσητε ξύλα νὰ μὲ καύσητε, καὶ μὴ νομίζετε, ὅτι ἀπέθανον, ὅτι ὁ Χριστός μου μὲ ἐνδυναμόνει. Ἐκεῖνοι δὲ μὴ ὑποφέροντες νὰ βλέπουν αὐτὸν νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ τοὺς λέγῃ τοιαῦτα, τοῦ ἐκτύπησαν μὲ τὴν μάχαιραν τρεῖς φοραῖς, εἰς τρόπον ὁποῦ διεπέρνα ἡ μάχαιρα κάθε φορὰν ἀπὸ τὴν ῥάχην ἕως ἔμπροσθεν εἰς τὸ στῆθος. Ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ δὲν ἐτελεύτησε, ἀλλ' ἐφυλάττετο ζωντανὸς ἀπὸ τὴν θείαν δύναμιν. Ὅταν δὲ ἐπήγαιναν τὸν Μάρτυρα εἰς τὸν τόπον τῆς τελειώσεως, ἕνας ἀπὸ τοὺς περιεστῶτας ἐκτύπησεν εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ Μάρτυρος μὲ τὴν μάχαιραν, καὶ ἐχώρισεν εἰς δύω τὸ πρόσωπόν του· ὁ δὲ Μάρτυς· ὢ τοῦ παραδόξου θαύματος, καὶ τῆς ὑπὲρ φύσιν ἀνδρείας του! ἐπίασε μὲ τὰς χεῖρας του ἀτ δύω κομμάτια τῆς χωρισθείσης κεφαλῆς του, καὶ ὑψώσας τὰ ὄμματα εἰς οὐρανὸν, ἐπεκαλέσθη εἰς βοήθειαν τὸν Ἅγιον Δημήτριον, καὶ ἐσυνάρμοσεν εὐτάκτως τὰ μέρη τῆς κεφαλῆς καὶ παρευθὺς ἐκόλλησαν· βλέπων δὲ ὁ τρισκατάρατος ἐκεῖνος τὸ θαῦμα, ἐδευτέρωσε, καὶ τοῦ ἐκτύπησεν ἄλλην μίαν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς κεφαλῆς, καὶ τὴν ἐχώρισε· καὶ πάλιν ὁ Μάρτυς ἰάτρευσεν αὐτὴν ὡς καὶ πρότερον, τόσον ὁποῦ οὐδὲ αἷμα τελείως ἔτρεξε, οὔτε σημεῖον ἐφάνη ὁλότελα τῶν πληγῶν τῆς μαχαίρας. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ ἀνήμεροι, ἀντὶ νὰ μαλακισθῶσι, βλέποντες τοιαῦτα θαυμάσια, περισσότερον ἐσκληρύνοντο, καὶ ἔσπρωχναν τὸν Ἅγιον νὰ τὸν ὑπάγουν, διὰ νὰ τὸν καύσουν· ἐκεῖ δὲ ὁποῦ τὸν ἐπήγαιναν, βλέποντας εἰς τὸν δρόμον ὁ Μάρτυς τὴν τῶν Χριστιανῶν Ἐκκλησίαν, ἐμβῆκε μέσα εἰς αὐτὴν μὲ πολλὴν ταπείνωσιν καὶ εὐλάβειαν, καὶ μεγαλοφώνως δακρύρροῶν εἶπε. Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστὲ, πρὸς ἐσένα ἔρχομαι σήμερον διὰ νὰ γίνω θυσία σου, καὶ εἰς τὰς ἁγίας σου χεῖρας παραδίδω τὸ πνεύμα μου· οἱ δὲ δήμιοι μὴν ὑποφέροντες νὰ βλέπουν τὸν Μάρτυρα, ἐκτύπησαν μὲ τὸ μαχαῖρι, καὶ ἔκοψαν τὰς δύω του ἄντζας, καὶ ἔτζη ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς ἐτελείωσε, καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον. Οἱ δὲ ἀγαρηνοὶ πέρνωντες ξύλα, καὶ κάρβουνα ἀπὸ ἕνα λουτρὸν, ἄναψαν φωτίαν, καὶ νεκρὸν ὂν τὸ σῶμα τοῦ Ἁγίου, τὸ ἔβαλαν εἰς τὴν πυρκαϊάν· καὶ ὢ τοῦ θαύματος· ἔκαμε τόπον ἡ φωτία, ἐμοιράσθη εἰς τὸ ἕνα μέρος καὶ εἰς τὸ ἄλλο, καὶ δὲν ἤγγισε τελείως εἰς τὸ σῶμα τοῦ Μάρτυρος, ἀλλ' ἔμεινε σῶον, καὶ ὁλόκληρον· βλέποντες δὲ τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον, μᾶλλον ἐσκληρύνθησαν, καὶ πέρνοντες πέντε σταμνία λάδι, τὸ ἔῤῥιψαν εἰς τὴν φωτίαν· ἀλλὰ καὶ ἔτζη οὐδὲ μίαν ἐνέργειαν κατὰ τοῦ Μάρτυρος ἔδειξε τὸ πῦρ· τέλος μὴν ἠξεύροντες πλέον τι νὰ κάμουν, ἐπῆραν τὰ σιδηρᾶ ἐργαλεῖα τοῦ λουτροῦ, μὲ τὰ ὁποῖα σκυδαυλίζουσι τὰ ξύλα, καὶ μὲ αὐτὰ κατέκοψαν εἰς κομμάτια τὸ ἀθλητικώτατον σῶμα τοῦ Μάρτυρος· μετὰ δὲ τὴν τελείωσίν του, ἐτέλεσαν καὶ τελοῦν πολλὰς

ἰατρείας, καὶ θαύματα τὰ Ἅγια αὐτοῦ λείψανα, εἰς τοὺς μετὰ πίστεως προσερχομένους εἰς αὐτόν· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Ἐν ἔτει ᾳχνθ'. 1659.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΠΡΟΥΣΗι Ο ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΣ ΓΑΒΡΙΗΛ (1).

Οὗτος ὁ Μακάριος Γαβριὴλ, ὢντας ἀρχιερεὺς Γάνου καὶ Χώρας, εἰς καιρὸν, ὁποῦ ὁ Ἅγιος Ἱερομάρτυς Παρθένιος ἀπῆλθεν εἰς τὰς οὐρανίους σκηνὰς μὲ μαρτυρικὸν θάνατον, ὡς προείπομεν, εὑρεθεὶς εἰς τὴν Βασιλεύουσαν ἐπέβη εἰς τὸν θρόνον τὸν Πατριαρχικόν· μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν μὲ τὸ νὰ ἦτον ἄπειρος γραμμάτων, λαβὼν προεδρικῶς τὴν Προῦσαν, ἐπῆγεν ἐκεῖ, καὶ ἡσύχαζεν εἰς τὰ ἴδια· ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν δύω χρόνων, ἐπειδὴ καὶ ἔτυχε νὰ βαπτίσῃ ἕνα Ἑβραῖον ὁποῦ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, οἱ ἐκεῖσε εὑρισκόμενοι Ἑβραῖοι, ὡς χριστιανομάχοι, ἐπῆγαν εἰς τὸν Βεζύρην, ὄντα τότε μετὰ τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν Προῦσαν, καὶ ἐκατηγόρησαν ψευδῶς τὸν ἀρχιερέα, ὅτι ἐβάπτισεν ἕνα Τοῦρκον. Ὁ δὲ Βεζύρης στένοντας ἔμπροσθέν του τὸν Ἅγιον, τοῦ λέγει μὲ μεγάλον θυμόν· ἐπειδὴ ἐτόλμησες νὰ βαπτίσῃς Τοῦρκον, εἶσαι ἄξιος θανάτου, καὶ πρέπει νὰ κρεμασθῇς, ἔξω μόνον ἂν θελήσῃς νὰ τουρκίσῃς, καὶ οὕτω νὰ σοῦ χαρίσωμεν τὴν ζωὴν, καὶ νὰ σὲ ἀξιώσωμεν μεγάλης τιμῆς καὶ δόξης, εἰς τρόπον ὁποῦ νὰ γένῃς μέγας, καὶ πολὺς εἰς ὅλον τὸ Βασίλειον. Ταῦτα ἀκούσας ἀνελπίστως ὁ ἀοίδιμος, χωρὶς νὰ δειλιάσῃ παντελῶς ἀπεκρίθη. Ὅτι μὲν ἐγὼ δὲν ἐβάπτισα Τοῦρκον, καὶ ψευδῶς μὲ κατηγοροῦν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν κακίαν τους, εἶναι φανερὸν τοῖς πᾶσι, καὶ ἐσεῖς οἱ ἴδιοι τὸ γνωρίζετε, καὶ τὸ ἠξεύρετε πολλὰ καλὰ, ὅτι αὐτὸ τὸ γένος τῶν Ἑβραίων ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς μᾶς κατατρέχουν καὶ καθὼς ἐθανάτωσαν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τοιουτοτρόπως καὶ ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς, ἂν ἦτον εἰς τὴν ἐξουσίαν τους ὅλους νὰ μᾶς ἐθανάτωναν· ὅθεν ἀδίκως πάσχω· τὸ δὲ νὰ ἀφήσω τὴν πίστιν μου καὶ νὰ γένω Τοῦρκος διὰ νὰ λυτρώσω τὴν ζωήν, κατ' οὐδένα τρόπον δὲν θέλω τὸ κάμω ποτὲ εἰς τὸν αἰῶνα, τὸν ἀρνηθῶ τὸν γλυκύτατόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, ἀλλ' εἶμαι ἕτοιμος νὰ ἀποθάνω, ὄχι μίαν φορὰν ἀλλ' ἑκατὸν, ἂν εἶναι δυνατὸν, διὰ τὸ ὄνομά του τὸ ἅγιον.

Τότε ὁ Βεζύρης ἐπρόσταξε νὰ τὸν φυλακώσουν, καὶ νὰ τὸν βασανίζουν μὲ διάφοραις παιδείαις, ἕως οὗ νὰ τὸν κάμουν καὶ βιαίως νὰ δεχθῇ τὴν θρησκείαν των· ἀλλ' ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης ἔμενεν ἀκατάπειστος καὶ στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, μὲ ὅλον ὁποῦ οἱ ἀνηλεεῖς ἐκεῖνοι, καὶ ὠμοὶ τύραννοι τὸν ἐπαίδευον μὲ πολλὰ καὶ πάνδεινα μαρτύρια, τὰ ὁποῖα ὑπέφερεν ὁ εὐλογημένος μὲ χαρὰν μεγάλην τῆς ψυχῆς του, δοξάζων τὸν Θεὸν, καὶ παρακαλῶν νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ νὰ ὑπομείνῃ καὶ ἄλλα περισσότερα διὰ ἀγάπην του· βλέποντες λοιπὸν ἐκεῖνοι τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, τὸ ἀνήγγειλαν εἰς τὸν Βεζύρην, καὶ οὕτως ὥρισεν ἐκεῖνος νὰ τὸν κρεμά-

(1) Τούτου μνείαν ποιεῖται ὁ Δοσίθεος ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις Πατριαρχευσάντων· καὶ ὁ Μελέτιος ἐν τῶν γ'. Τόμῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας.

σουν. Ὅθεν παραλαβὼν τὸν Ἅγιον ὁ δήμιος, τὸν ἐπῆγεν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης χαίροντα, καὶ ἐκεῖ τὸν ἐκρέμασε, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ Τρισμακάριος τὸν Στέφανον τοῦ Μαρτυρίου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος. 1659.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΣΕΡΒΙΑΣ ΓΑΒΡΙΗΛ ΕΝ ΤΗι ΑΥΤΗι ΠΟΛΕΙ (1).

Οὗτος ὁ ἀγγελώνυμος Γαβριὴλ ἦτον Ἀρχιεπίσκοπος Σερβίας, καὶ εὑρισκόμενος εἰς μεγάλην στενοχωρίαν, ὡς μὴ δυνάμενος νὰ οἰκονομήσῃ τὸ χρέος τῆς Ἐπαρχίας του, ἐπῆγεν εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς Μοσχοβίαν χάριν ἐλέους, διὰ νὰ λάβῃ κἀμμίαν βοήθειαν ἱκανὴν νὰ κυβερνήσῃ τὰ τῆς Ἐπαρχίας του· εἰς ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ὁποῦ ἔλειπεν ὁ Γαβριὴλ ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν του, Μάξιμός τις εὐκαιρίας τυχὼν, ἥρπασε δυναστικῶς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον του· καὶ ὅταν ἐπανέστρεψεν ὁ Γαβριὴλ, εὗρε τὸν Μάξιμον εἰς τὴν Ἐπαρχίαν του, ὅθεν ἐζήτει νὰ τὸν ἐξώσῃ, καὶ νὰ ξαναλάβῃ τὸν θρόνον του. Ἀλλ' ὁ Μάξιμος προσθέτωντας ἀνομίαν ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ, ἐπῆγεν εἰς τὸν Βεζύρην ὁποῦ ἦτον τότε μετὰ τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν Προῦσαν, καὶ ἐκατηγόρησε ψευδῶς τὸν εὐλογημένον Γαβριὴλ, ὅτι ἐπιβουλεύεται τὴν κραταιὰν Βασιλείαν των.

Ὁ δὲ Βεζύρης ἀκούσας ταῦτα, ἔστειλεν εὐθὺς, καὶ ἔφερεν ἔμπροσθέν του τὸν Γαβριὴλ, καὶ ἐξετάσας αὐτὸν μὲ μεγάλην ἀκρίβειαν, καὶ μαθὼν ὅσα ἠκολούθησαν ἀναμεταξὺ τῶν δύω, ἐκατάλαβεν τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν· μὲ ὅλα ταῦτα τοῦ λέγει ἔτζη· ἐπειδὴ καὶ ἐκατηγορήθης πῶς εἶσαι ἐπίβουλος τῆς βασιλείας, πρέπει κατὰ νόμους νὰ θανατωθῇς, ἀνίσως ὅμως καὶ ἀφήσῃς τὴν πίστιν σου, καὶ ἔλθῃς εἰς τὴν ἐδικήν μας, θέλω σοῦ χαρίσω τὴν ζωὴν, καὶ νὰ σοῦ δώσω τὸ πρῶτον ἀξίωμα τῆς βασιλείας μας, νὰ περάσῃς ζωὴν χαριεστάτην, καὶ δεδοξασμένην.

Ταῦτα ἀκούσας παρ' ἐλπίδα ὁ Μακάριος, ἀπεκρίθη μὲ μεγάλην εὐτολμίαν· πῶς ἐγὼ εἶμαι τελείως ἀμέτοχος ἀπὸ τὴν τοιαύτην κατηγορίαν, τὸ καταλαμβάνει ὁ κάθε ἕνας· διότι ὁ κατήγορός μου ζητεῖ μὲ κάθε τρόπον νὰ μὲ εὐγάλῃ ἀπὸ τὸ μέσον, διὰ νὰ πάρῃ τὴν ἐπαρχίαν μου· ὅθεν ἀδίκως ἀποθνήσκω· τὸ δὲ νὰ ἀφήσω τὴν πίστιν μου, καὶ νὰ ἔλθω εἰς τὴν ἐδικήν σας, διὰ νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὸν θάνατον, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ στέρξω ποτὲ, ἐν ὅσω εἶμαι μὲ τὰς φρένας μου, ἀλλ' εἶμαι ἕτοιμος νὰ ὑπομείνω μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ μου μύρια βάσανα, καὶ νὰ ἀποθάνω διὰ τὴν ἀγάπην του, ὄχι μίαν φοράν, ἀλλὰ ἑκατὸν, ἂν εἶναι δυνατὸν· τὰ δὲ ἀξιώματα καὶ τὰ οὐδετιποτένια καλὰ ὁποῦ μοῦ τάσεις, ἂς εἶναι διὰ λόγουσας.

Τότε παραλαβόντες τὸν Ἅγιον οἱ βασανισταὶ ἄρχισαν νὰ τὸν παιδεύουν μὲ πολλὰ, καὶ διάφορα βάσανα, διὰ νὰ τὸν κάμουν νὰ μεταγνωμίσῃ, καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ἀλλ' ὁ γενναῖος ἀθλητὴς τὰ ἐδέχετο ὅλα μὲ μεγάλην καρτεροψυχίαν, καὶ εἶχε μεγάλην χαρὰν πῶς ἠξιώθη νὰ πάθῃ διὰ τὸν Χριστὸν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἔπαθε διὰ αὐτόν. Τέλος πάντων βλέποντες τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν διωρισμένον τόπον, καὶ τὸν ἐκρέμασαν· καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν Ἁγίαν, καὶ τρισολβίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

(1) Καὶ τούτου μέμνηται ὁ Δοσίθεος ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων. καὶ ὁ Μελέτιος ἐν τῷ γ'. Τόμῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας.

Κατὰ τὸ αχξϐ'. ἔτος. Μαΐου ιϐ'. 1662.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΣ (1).

Οὗτος ὁ εὐλογημένος ἦτον ἀπὸ τὴν Βλαχίαν· εἰς τὸν καιρὸν λοιπὸν τοῦ αὐθεντὸς Μίχνα Βοεβόνδα, τοῦ ἐπιλεγομένου Τζιβὰν μπέη, ἐπειδὴ ἐζήτουν ἀπὸ αὐτὸν οἱ Ἀγαρηνοὶ δοσίματα βαρέα, καὶ αὐτὸς δὲν ἠμπόρει νὰ τὰ ἀποκριθῇ, ἀποστάτησε καὶ ὁποῦ εὗρισκε Τοῦρκον, τὸν ἔδανεν εἰς τὸ σπαθί· ἔπειτα ἐπέρασεν εἰς τὰ μέρη τῆς Τουρκίας καὶ ἔκαψεν, καὶ ἠφάνισε, καὶ αἰχμαλώτευσε πολλοὺς· καὶ ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ Βασιλεὺς Μεχμέτης, ἔστειλε τοὺς Τατάρους, καὶ ἄλλο φουσάτον ἐδικόν του εἰς τὴν Βλαχίαν. Ὁ δὲ Τζιβὰν μπέης μὴ δυνάμενος νὰ ἀντισταθῇ, ἔφυγε· καὶ οἱ Τάταροι, καὶ οἱ Τοῦρκοι, εἰσέβησαν μέσα εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ ἔκαμαν μέγαν ἀφανισμὸν εἰς τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν· καὶ ἐσκλάβωσαν πλήθη ἄπειρα ἀνδρῶν τε, καὶ γυναικῶν, μαζὶ μὲ τοὺς ὁποίους ἐσκλαβώθη καὶ οὗτος ὁ εὐλογημένος Ἰωάννης, γέννημα καὶ θρέμμα ὢν τῆς Βλαχίας, ἀπὸ γένος ἀρχοντικὸν, χρόνον δέκατον πέμπτον ἄγων εἰς τὴν ἡλικίαν· ὃν ἰδὼν ἕνας στρατιώτης ἀγαρηνὸς εὔμορφον ὄντα κατὰ πολλὰ, τὸν ἠγόρασεν μιαροῦ σκοποῦ ἕνεκεν· διάσαντος δὲ αὐτὸν εἰς τὴν μιαρὰν σμίξιν, ὁ νέος ἐπειδὴ ἦτον σώφρων, καὶ καθαρὸς, δὲν ἔστρεξε· καὶ ὁ μὲν ἠβουλήθη νὰ τὸν δέσῃ εἰς ἕνα δένδρον, διὰ νὰ τὸν μιάνῃ· ὁ δὲ Ἰωάννης λαβὼν διὰ αὐτὸ λύπην ὀδυνηρὰν εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ φοβούμενος τὸ βίαιον μίασμα, παρετήρησε καιρὸν, καὶ ἐθανάτωσε τὸν μιαρὸν ἐκεῖνον, καὶ ἀσελγῆ. Οἱ δὲ συνοδοιπόροι ἐρωτῶντές τον, καὶ μαθόντες τὸ πραχθὲν, τὸν ἔδεσαν καὶ φέροντές τον εἰς τὴν πόλιν, τὸν παρέδωκαν εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ φονευθέντος ἀγαρηνοῦ, καὶ ἐκείνη τὸν ἔφερεν εἰς τὸν Βεζύρην, ὅστις τὸν ἔβαλεν εἰς ἐξέτασιν, καὶ ὡμολόγησε τὴν ἀλήθειαν· ὅθεν τὸν ἐπαρέδωσεν εἰς τὴν γυναῖκα, νὰ τὸν κάμῃ ὡς βούλεται· αὐτὴ δὲ βλέπουσα αὐτὸν πολλὰ εὔφορφον, ἐμεταχειρίσθη τρόπους ἀπατηλοὺς, διὰ νὰ τὸν νικήσῃ, ὑποσχομένη εἰς αὐτὸν, ὅτι ἂν γένῃ Τοῦρκος, ἔχει νὰ τὸν πάρῃ διὰ ἄνδρα της, καὶ νὰ τοῦ δώσῃ ὅλον τὸν βίον της, καὶ ἄλλα ἀκόμη τοιαῦτα ταξήματα πολλὰ τὸν ἔκαμεν· ἀλλ' ὁ νέος ταῦτα ἀκούωντας, ἔκανε τὸν σταυρόν του, παρακαλῶντας τὸν Χριστὸν νὰ τὸν στερεώσῃ, καὶ νὰ τὸν φυλάξῃ ἕως τέλους ἀκλόνητον εἰς τὴν πίστιν τῶν Χριστιανῶν· ἡ δὲ νέα Δαλιδὰ, ταῦτα βλέπουσα, καὶ ἀκούουσα, τὸν ἐπαρέδωκεν εἰς τὸν ἔπαρχον· ὅστις βάνωντάς τον εἰς τὴν φυλακὴν, τόσα φρικτὰ καὶ δεινὰ κολαστήρια τὸν ἔδωκεν, ὁποῦ ὄχι νὰ τὰ πάθῃ τινὰς, ἀλλὰ καὶ μόνον νὰ τὰ συλλογισθῇ ὁ ἄνθρωπος, τρομάζει, καὶ φρίττει κατ' ἀλήθειαν, καὶ ταῦτα ἔκαμεν εἰς τὸν Μάρτυρα εἰς διάστημα πολλῶν ἡμερῶν εἰς τὸν ὁποῖον καιρὸν καὶ ἐκείνη ἡ παμβέβηλος γυνὴ, δὲν ἔλειπε καθ' ἑκάστην ἡμέραν νὰ τὸν κυλακεύῃ, καὶ νὰ τὸν παρακινᾷ πρὸς τὴν ἀσέλγειαν, σπουδάζουσα νὰ τὸν ἀποστήσῃ τῆς πίστεως τῶν Χριστιανῶν· ἀλλ' ὁ νέος, ὅσπερ τὶς ἀδάμας στερρότατος, ἔστεκεν ἀκλόνητος, καὶ ἑδραῖος εἰς τὴν πίστιν, καὶ σωφροσύνην, ἀποβλέποντας εἰς μόνον τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐλάμβανε δύναμιν, καὶ νίκην κατὰ τῶν ὁρατῶν, καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν· τέλος πάντων βλέποντες πῶς δὲν κατωρθόνουν τίποτε, ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Βεζύρην θέλημα νὰ τὸν θανατώσουν. Ὁ δὲ Βεζύρης ἐπρόσταξε τὸν ἔπαρχον νὰ τελείσῃ τοῦτο· ἐπῆραν λοιπὸν οἱ δήμιοι τὸ εὐλογημένον τέ-

(1) Συγγραφεὺς τούτου ἐστάθη Ἰωάννης Λογοθέτης ὁ Καρυοφύλλης.

κνον, τὸν Ἰωάννην, καὶ φέροντες αὐτὸν εἰς τὸ Παρμάκ Καπὶ, κοντὰ εἰς τὸ Μπεζεστένι, ἐκεῖ τὸν ἐκρέμασαν· καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ Μακάριος ἐκ χειρὸς Κυρίου τὸν Στέφανον τῆς ἀθλήσεως· οὗ ταῖς πρεσβείαις καὶ ἡμεῖς ἀξιωθείημεν τῶν αἰωνίων, καὶ ἀκηράτων ἀγαθῶν. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αχξθ'. Ἀπριλίῳ ή. τῇ ς'. τῆς Διακαινησίμου. 1669.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΑΥΚΛΗΡΟΣ, ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΩ (1).

Ὁ τρόπος τῆς Μαρτυρίας τούτου τοῦ εὐλογημένου Ἰωάννου, ἔγινεν οὕτω. Τινὲς Ἀγαρηνοί, δὲν ἠξεύρω διὰ ποίαν ἀφορμὴν, ἐμάγευσαν αὐτὸν, καὶ ἔγινεν ἔξω φρενῶν· ἔπειτα τὸν ἔκαμαν Τοῦρκον· μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ ὡς εἶδε τοῦ λόγου του περιτετμημένον καὶ ἄσπρον σαρίκι φοροῦντα εἰς τὸ κεφάλι του, ἐλυπήθη διὰ τὸ κακὸν ὁποῦ ἔπαθε, καὶ ῥίπτωντας τὸ σαρίκι, ἐπερνοῦσε πάλιν χριστιανικὰ, μετανοῶν μὲ δάκρυα, καὶ ἀναστεναγμοὺς εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὸ ἀκούσιον πταῖσμά του. Οἱ δὲ Ἀγαρηνοὶ βλέποντες πῶς μετενόησε, καὶ εἶναι πάλιν χριστιανὸς ἔδραμαν μὲ ὁρμὴν κατεπάνω του, καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἔδειραν ἀνηλεῶς, τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακήν· μετὰ ὀλίγας δὲ ἡμέρας τὸν εὐγαλαν πάλιν καὶ ἔπασχον μὲ διαφόρους τρόπους νὰ τὸν μεταστρέψουν εἰς τὴν θρησκείαν τους, καὶ πολλὰ τοῦ εἶπαν διὰ τοῦτο, καὶ πολλὰ τὸν ἐφοβέρισαν, ἀλλ' ὁ Μάρτυς εἰς οὐδὲν ταῦτα ἐλογίαζεν, ἀλλ' ἔλεγεν· ἐγὼ εἰς τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν πιστεύω καὶ αὐτὸν ὁμολογῶ διὰ Θεὸν ἀληθινὸν, ἐξ ὅλης μου ψυχῆς καὶ καρδίας· ὃς τις μέλλει νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον ἅπαντα, καὶ τοὺς ζῶντας, καὶ τοὺς νεκρούς· τὴν δὲ ἐδικήν σας θρησκείαν ἀποστρέφομαι, καὶ εἶμαι ἕτοιμος νὰ ὑπομείνω ὅσα βάσανα καὶ ἂν μοῦ δώσετε διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ μου. Ὅθεν ἀκούοντες ἐκεῖνοι ταῦτα, καὶ βλέποντες τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, τὸν ἅρπασαν μὲ θυμὸν, καὶ δέρνοντες, καὶ σπρώχνοντές τον, ἐπῆγαν εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ἐμαρτύρησαν, πῶς ἔγινε Τοῦρκος, καὶ τώρα ἐμετανόησεν· ὁ δὲ κριτὴς ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἔδειραν ἀνηλεῶς, καὶ ὡς εἶδεν, ὅτι οὐδὲ μὲ τοὺς δαρμοὺς πείθεται, ἔδωκε κατ' αὐτοῦ τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν, διὰ νὰ τὸν καύσουν· ἀνάψαντες λοιπὸν μεγάλην φωτίαν, τὸν ἔκαυσαν· καὶ ἔγινε θυσία καθαρὰ, καὶ ἄμωμος εἰς τὸν Χριστόν· καὶ οὕτως ἐτελειώθη, καὶ ἔλαβε χαίρωντας τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον, καὶ ἠξιώθη, τῆς οὐρανῶν Βασιλείας. Οὗ ταῖς ἁγίαις πρεσβείαις λυτρωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῶν παρόντων ἀνιαρῶν, καὶ τύχωμεν τῆς ἐκ δεξιῶν τοῦ Χριστοῦ παραστάσεως, ἐν τῇ ἀγήρῳ μακαριότι. Ἀμήν,

(1) Ἐν ἄλλοις γράφεται ὅτι ἐμαρτύρησεν οὗτος κατὰ τὸ αχπθ'. Ἔτος.

Ἐν ἔτει αχό. Ἰουλίῳ κδ'. ἡμέρᾳ ά.. 1670.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΚΙΟΝ (1).

Οὗτος ὁ τρισόλβιος Ἀθανάσιος ἦν ἐκ χώρας λεγομένης Γκίου τῆς κειμένης εἰς τὴν τῆς Νικαίας ἐπαρχίαν (2) ὀνομαστὸς εἰς τὴν χώραν του, μετὰ γυναικὸς, καὶ τέκνων, ἔχων πλοῦτον ἀρκετὸν, καὶ οὐδενὸς τῶν ἀναγκαίων ὑστερούμενος, ἀλλὰ καὶ εὐαγγελικῶς πολιτευόμενος, ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς τοῦ Κυρίου· συνέβη δὲ καὶ ἔρριψαν οἱ Ἀγαρηνοὶ εἰς τὴν χώραν του συδοσίαν βασιλικὴν, τὸ λεγόμενον τουρσάτην, ὑπὲρ τὴν δυνάμιν τῶν Χριστιανῶν· καὶ αὐτὸς, ὡς πλέον μεγαλίτερος ὁποῦ ἦτον ἀπὸ ὅλους, καὶ πλέον φιλάδελφος, ἐκίνησεν ἀγωγὴν κατὰ τῶν ἐγχωρίων Τούρκων, διὰ νὰ συμβοηθήσουν καὶ αὐτοὶ τοῖς Χριστιανοῖς, εἰς τὸ δόσιμον τὸ βασιλικόν· ἐπειδὴ γιανιτζάροι δὲν ἦσαν, οὔτε σπαγίδες, ἀλλὰ ῥαγιάδες καὶ αὐτοί. Οἱ δὲ Ἀγαρηνοὶ ἐφοβήθησαν, μήπως καὶ τελειώσει τὸ μελετώμενον αὐτὸ, ὅτι ἦτον μέγας ἄρχων, καὶ λόγιος, καὶ ὁ λόγος του εἶχε δύναμιν κοντὰ εἰς τοὺς κριτάς· συνεβουλεύθησαν λοιπὸν, καὶ πιάνοντες αὐτὸν, τὸν ἔφεραν εἰς Κωνσταντινούπολιν· καὶ πηγαίνοντες εἰς τὸν βεζύρην ἐμαρτύρησαν ψευδῶς, ὅτι εἶπε νὰ γένῃ Τοῦρκος· ὁ δὲ βεζύρης ἠρώτησεν αὐτὸν, καὶ πολλὰ παρεκίνησέ τον, διὰ νὰ γένῃ Τοῦρκος, ἀπεκρίθη ὁ εὐλογημένος Ἀθανάσιος καὶ λέγει· μὴ γένοιτο Χριστὲ Βασιλεῦ ποτὲ νὰ ἀρνηθῶ ἐγὼ τὴν πίστιν μου· ταῦτα εἰπόντος τοῦ Ἁγίου, ἐπρόσταξεν ὁ Βεζύρης καὶ τὸν ἔῤῥιψαν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ὥρισε καθ' ἑκάστην νὰ τὸν τυραννοῦν ἀνηλεῶς εἰς διάστημα ἑξήκοντα ἡμερῶν· εἶτα τὸν εὔγαλαν, καὶ τοῦ ἔλεγαν πάλιν νὰ γένῃ Τοῦρκος· ὁ δὲ Μάρτυς ἔστεκεν ἀκλόνητος, καὶ στερεὸς εἰς τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεώς του, καὶ ἔλεγεν· ἐγὼ Χριστιανὸς ἐγεννήθηκα, καὶ Χριστιανὸς ἔχω νὰ ἀποθάνω· ταῦτα ἀκούσας ὁ Βεζύρης παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὸν ἔπαρχον· καὶ ὁ ἔπαρχος εἰς τὸν δήμιον· ὅστις φέρωντάς τον εἰς τὸ Παρμάκ Καπὶ, ἀπέτεμε τὴν Ἁγίαν αὐτοῦ κεφαλὴν, καὶ οὕτως ὁ φερώνυμος Ἀθανάσιος ἔλαβε χαίρων τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον, καὶ ἠξιώθη τῆς οὐρανῶν Βασιλείας· ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, ἐλέει τοῦ παναγάθου Θεοῦ ἡμῶν, διὰ πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου. Ἀμήν.

(1) Συγγραφεὺς τούτου ἐστάθη Ἰωάννης ὁ Καρυοφύλλης.

(2) Ἐν ἄλλοις δὲ γράφεται, ὅτι οὗτος ἦτον Χῖος.

(3) Συγγραφεὺς τούτου ἐστάθη ὁ Λογοθέτης Ἰωάννης ὁ Καρυοφύλλης, μεταφραστὴς δὲ Ἰωνᾶς ὁ Καυσοκαλυβίτης.

Κατὰ τὸ αχοβ'. ἔτος. Σεπτεμβρίου κγ'. ἡμέρᾳ δ'. 1672.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΚΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ο ΠΑΝΤΟΠΩΛΗΣ (3).

Οὗτος ὁ νέος μὲν τῇ ἡλικίᾳ, γηραιὸς δὲ καὶ τέλειος τῷ φρονήματι, ὁ εὐλογημένος λέγω, καὶ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Νικόλαος, ἐγεννήθη ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς, καὶ φιλοθέους, πατρίδα ἔχων τὴν περίφημον χώραν, τὴν ὀνομαζομένην Καρπενύσιον, ἥτις εἶναι θρόνος τῆς ἐπαρχίας, Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων, ὑπὸ τὸ κλίμα τῆς Λαρίσσης· καλῶς δὲ ἀνατραφεὶς ὑπὸ τῶν γονέων του, ἐβάλθη εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ἔμαθε τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ ἀφ' οὗ ἔγινε χρόνων

δέκα πέντε, τὸν ἐπῆρεν ὁ πατήρ του εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, μὲ τὸ νὰ ἦτον διαφόρων τροφῶν μεταπράτης, ἤτοι Τουρκιστὶ λεγόμενος μπακάλης· καὶ τὸν εἶχε μαζή του εἰς τὸ ἐργαστήριον, ἐν τόπῳ λεγομένῳ Ταχτὰ καλέ· εἶχε δὲ ὁ πατήρ του ἀντικρὺ εἰς τὸ ἐργαστήριόν του ἕνα φίλον Ἀγαρηνὸν μπαρμπέρην· ὅτις ἦτον γραμματισμένος κατὰ πολλὰ εἰς τὴν τῶν Ἀγαρηνῶν διάλεκτον· εἰς αὐτὸν λοιπὸν ἠθέλησεν ὁ πατήρ του νὰ βάλῃ τὸν θαυμάσιον τοῦτον νέον, διὰ νὰ μάθῃ καὶ τούρκικα γράμματα· αὐτὴ δὲ ἦτον τέχνη τοῦ διαβόλου, ἕνα ὑποσκελίσῃ τὸν νέον, ἢ εἰς κακὰ ἤθη, ἢ καὶ τελείως εἰς τὴν ἀσέβειαν· (ἐπειδὴ τοιαῦτα εἶναι πάντοτε τοῦ πονηροῦ διαβόλου τὰ τεχνάσματα, νὰ παρακινῇ τοὺς ταλαιπώρους Χριστιανοὺς τάχα διὰ κάποιον σωματικὸν κέρδος, νὰ βάνουν εἰς τὰς παγίδας τοῦ ἐχθροῦ τὰ τέκνα τους, καὶ οὕτω νὰ τὰ χωρίζουν ὀλίγον ὀλίγον ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ)· ὅμως εἰς τὸν Ἅγιον τοῦτον νέον Νικόλαον, ἐξέβη ὅλον τὸ ἐναντίον, διὰ τί πίπτωντας αὐτὸς μέσα εἰς τὰς παγίδας του, τὰς ἐκατασύντριψε μαζὶ μὲ ἐκεῖνον ὁποῦ τὰς ἔστησε, καὶ ἀνῆλθε στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια· ἐσπούδαζεν λοιπὸν, εἰς τὸν Ἀγαρηνὸν ἐκεῖνον ὁ Μάρτυς τὰ τούρκικα γράμματα, καὶ εὐφυὴς ὢν εἰς τὸν νοῦν, ἐμάνθανε μὲ τόσην εὐκολίαν ὁποῦ τὸν ἐθαύμαζεν ὁ ἀγαρηνὸς, καὶ τὸν ἐφθόνει ὁ ἐπάρατος ὥστε ὁποῦ καὶ ἔβαλε βουλὴν, ἂν εὕρῃ τρόπον νὰ τουρκίσῃ τὸν νέον· καὶ λοιπὸν τεχνεύεται τοιοῦτόν τι κακούργημα.

Μίαν ἡμέραν ἔκραξε καὶ ἄλλους τινὰς Τούρκους, τοὺς λεγομένους παρ' αὐτοῖς Γιανιτζάρους, καὶ λέγει τους· ἐτοῦτος ὁ μπακάλης ἔχει ἕνα παιδὶ κατὰ πολλὰ φρόνιμον, καὶ εἰς τὰ γράμματα ἐπιτήδειον, τὸ ὁποῖον καθὼς τοῦ δώσω τὸ μάθημα, εὐθὺς τὸ μανθάνει· λοιπὸν σᾶς παρακαλῶ ἀδελφοὶ νὰ συνεργήσητε νὰ κάμωμεν τρόπον νὰ τουρκίσωμεν τέτοιον προκομμένον ὑποκείμενον· εὗρε δὲ αὐτὸς καὶ τὸν τρόπον, καὶ τοὺς τὸν ἐρμήνευσεν, οἵτινες ἔδωσαν καὶ αὐτοὶ τὸν λόγον τους, ὅτι νὰ συναγωνιθοῦν εἰς τοῦτο ὅσον δύνανται· καὶ κατὰ μὲν τὸ παρὸν ἐσιώπησαν, μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας γράφει ὁ μπαρμπέρης τὸ σαλαβάτι, ἤγουν τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεώς των, καὶ τὸ εἶχεν ἕτοιμον· ἔρχεται ὁ Νικόλαος νὰ πάρῃ τὸ μάθημα, κατὰ τὴν συνήθειαν, καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἐδιάβασεν ὁ διδάσκαλος, εὐγάνει τὸ σαλαβάτι ἐκεῖνο, καὶ τοῦ τὸ δίδει λέγωντάς του, διάβασαι αὐτὸν τὸν τεσκερέν· ἦτον δὲ καὶ οἱ Γιανιτζάροι ἐκεῖνοι παρόντες· ἐπῆρεν ὁ Νικόλαος τὸ γράμμα ἐκεῖνο, καὶ τὸ ἐδιάβασε, μὴν ἠξεύρωντας, πῶς εἶναι τὸ σαλαβάτι τους· καὶ πάραυτα οἱ Τοῦρκοι ἐκεῖνοι, κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ μπαρμπέρη φωνάζουν, καὶ λέγουν· Τοῦρκος ἔγινες Νικόλαε, ἐπειδὴ τὸ σαλαβάτι ἀνέγνωσες· ὁ δὲ Νικόλαος ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τὸ τεχνάσματι ἔλεγε· Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ ὄχι καθὼς ἐσεῖς λέγετε· ἐγὼ ὅ,τι μάθημα μὲ δώσῃ ὁ διδάσκαλός μου, χρεωστῶ νὰ τὸ διαβάσω· τότε ἐκεῖνοι ὁμοῦ μὲ ἄλλους πολλοὺς ὁποῦ ἐσυνάχθησαν ἐκεῖ, ἅρπασαν τὸν νέον, καὶ τὸν ἐτράβιξαν βιαίως καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν καϊμακάμην, τουτέστιν εἰς τὸν ἐπίτροπον τοῦ Βεζύρη· (ὅτι ὁ Βασιλεὺς τότε ἦτον εἰς τὸν πόλεμον τῆς Λεχίας, μαζὶ μὲ τὸν Βεζύρην, ὅταν ἐπῆραν τὴν Καμνίτζαν)· πηγαίνοντες λοιπὸν τὸν Μακάριον Νικόλαον εἰς τὸν καϊμακάμην, ἄλλοι μὲν ἐφώναζαν, ἄλλοι δὲ ἐψευδομαρτύρουν, καὶ ἄλλοι ἀγωγὴν ποιοῦντες ἔλεγον· ἐτοῦτος ὁ ἄνθρωπος ἐφέντι ἔκαμε σαλαβάτι ἔμπροσθέν μας, καὶ ἂν θέλῃς νὰ πιστωθῇς τὴν ἀλήθειαν, ἰδὲ καὶ τὸν τεσκερὲν, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ ἔχει γραμμένον, καὶ τὸ διαβάζει κάθε ὥραν· καὶ τώρα τὸν λέγομεν νὰ γένῃ Τοῦρκος, καὶ αὐτὸς περιγελᾷ τὴν πίστιν μας· λέγει του ὁ καϊμακάμης, Νικόλαε; διὰ τί ἔχεις τὸ σαλαβάτι γραμμένον, καὶ τὸ ἀναγνώθεις, ἔπειτα Τοῦρκος δὲν γίνεσαι; ἀποκρίνεται ὁ Νικόλαος μὲ παῤῥησιασμένην φωνὴν, χωρὶς κάμμίαν δειλίαν, καὶ λέγει πρὸς τὸν κριτὴν· σήμερον καθὼς μοῦ ἔδωκε τὸ μάθημα ὁ διδάσκαλός μου, ὕστερα μοῦ ἔδωκε καὶ αὐτὸ τὸ γράμμα, καὶ μοῦ εἶπε νὰ τὸ ἀναγνώσω, μὰ ἐγὼ δὲν ἤξευρα, πῶς εἶναι τὸ σαλαβάτι σας· ἐγὼ ἐνόμιζα, ὁτι μὲ τὸ νὰ ἦναι διδάσκαλός μου, ὅ, τι γράμμα μοῦ δώσῃ, ἀνάγκη εἶναι νὰ τὸ ἀναγνώσω· λέγει του ὁ καϊμακάμης· ἐπειδὴ Νικόλαε καὶ τὸ σαλαβάτι ἀνάγνωσες, πρέπει νὰ γένῃς Τοῦρκος, καὶ ἐγὼ νὰ σοῦ δώσω ὀφφίκιον μεγάλον, ὅποιον θέλεις· νὰ σὲ πλουτήσω, νὰ σὲ τιμήσω, καὶ νὰ σὲ δοξάσω μέσα εἰς τὰ βασίλεια· καὶ ὁ Ἅγιος λέγει· ἐγὼ Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ τὸν Χριστόν μου πιστεύω διὰ Θεὸν ἀληθινόν· ἡ δὲ τιμαὶς, καὶ τὸ ὀφφίκια ὁποῦ μοῦ τάζεις, δὲν μοῦ χρειάζονται· ἐγὼ τὸν Χριστόν μου δὲν ἀρνοῦμαι· τὸν Χριστόν μου πιστεύω· διὰ τὸ ὄνομά του ἀποθαίνω. Τοῦρκος δὲν γίνομαι· (ὄντως εἰς τοῦτον τὸν Ἅγιον ἀλήθευσεν ὁ λόγος τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ὁποῦ λέγει «Ὅταν σᾶς φέρουν ἔμπροσθεν εἰς βασιλεῖς, καὶ ἀφεντάδες, μὴ προμελετᾶτε πῶς; ἢ τί νὰ ἀπολογηθῆτε; ὅτι ἐγὼ θέλω σᾶς δώσω στόμα, καὶ σοφίαν, εἰς τὸ νὰ ἀποστομώσητε ὅλους τοὺς ἀντικειμένους σας, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχουν τί νὰ σᾶς ἀποκριθοῦν)»· βλέπωντας λοιπὸν ὁ καϊμακάμης, πῶς δὲν κατορθόνει τίποτε, τί κάμνει; προστάζει νὰ δέσουν τὰ χεριά του ὀπίσω, καὶ νὰ τὸν δέσουν εἰς μίαν κολώναν τοῦ Σαραγίου του, καὶ τοῦ λέγει· Νικόλαε; βλέπε τί θέλομεν νὰ σὲ κάμωμεν; μόνον γίνου μὲ τὸ καλὸν Τοῦρκος· καὶ ὁ Ἅγιος λέγει· ἐξουσιαστὴς εἶσαι, καὶ ὅ,τι θέλεις κάμε· ἐγὼ Χριστιανὸς εἶμαι· δὲν λέγει τὸ κητάπι σας, ὅτι δυναστικῶς νὰ μὴ κάμνετε τινὰ Τοῦρκον; τότε ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἐπερίτερμον, ἤγουν ἐσουνέτευσαν, νομίζοντες μὲ αὐτὸ, πῶς θέλουν τὸν καταπείσει νὰ ὁμολογήσῃ τὴν θρησκείαν τους ἀληθινήν· ἀλλὰ αὐτὸς ὁ Μακάριος ἐφώναζε μὲ πλέον πεπαῤῥησιασμένην φωνήν· τί μὲ κόπτετε; ἐγὼ Χριστιανὸς εἶμαι· τὸν Χριστόν μου πιστεύω διὰ Θεὸν ἀληθινὸν, ἐὰν καὶ τὸ κορμί μου ὅλον κατακόψετε εἰς λεπτὰ κομμάτια, τὸν Χριστόν μου δὲν ἀρνοῦμαι· αὐτὸν πιστεύω, αὐτὸν λατρεύω, αὐτὸν ἔχω βοηθὸν, ἅγιος στέκεται ἀοράτως, καὶ μὲ δυναμόνει· οἱ δὲ Τοῦρκοι τοῦ ἔλεγαν, ἐσὺ Νικόλαε σαλαβάτι ἔκαμες, σουνέτι σοῦ ἐκάμαμεν, Τοῦρκος εἶσαι· καὶ ὁ Ἅγιος ἔλεγε, ψεύματα λέγετε· ἐγὼ Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ τὸν Χριστόν μου πιστεύω· ὢ μακαρίας φωνῆς μακαριώτερον σῶμα, ὁποῦ ἔλαμψε λαμπρότερον τοῦ ἡλίου! βλέπωντας λοιπὸν ὁ καϊμακάμης, ὅτι καὶ μὲ τὸ σουνέτι τίποτε δὲν ἐκατόρθωσεν, ἐπρόσταξε νὰ τὸν βάλουν εἰς τὴν φυλακὴν τῶν φονέων, παραγγείλας εἰς τοὺς φυλακάτορας νὰ μὴ τὸν δώσουν οὔτε ψωμὶ, οὔτε νερόν· ἔκαμεν οὖν ὁ Μάρτυς μέσα εἰς τὴν φυλακὴν ἡμέρας ἑξήκοντα πέντε· ἔπειτα εὐγάνοντές τον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, τὸν ἐπῆγαν πάλιν εἰς τὸν καϊμακάμην, ἦτον δὲ ὅλος φαιδρὸς, καὶ χαριέστατος, ὥσπερ νὰ ἦτον εἰς κἀνένα συμπόσιον· ἐφώναζον δὲ οἱ κατήγοροι· ἢ Τοῦρκος νὰ γένῃ, ἢ νὰ θανατωθῇ· τὸν ἠρώτησε πάλιν ὁ καϊμακάμης, ἀνίσως καὶ ἐμετανόησε, καὶ στέργη τὴν τοῦ Μωάμεθ πίστιν· ἀλλ' αὐτὸς ὁ γενναῖος μὲ πλέον μεγαλίτερον θάῤῥος, καὶ μὲ περισσοτέραν τόλμην, τὸ, Χριστιανὸς εἶμαι ἐβόησε, καὶ τὸν Χριστόν μου πιστεύω· τὸν Χριστόν μου δὲν ἀρνοῦμαι, ἂν καὶ μυρίας βασάνους μοὶ δώσητε· καὶ πάλιν ἐπρόσταξε νὰ τὸν βάλουν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ νὰ τὸν ῥαβδίζουν συχνά· ὄντος δὲ τοῦ Ἁγίου μέσα εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ θεινῶς μαστιζομένου ὑπὸ τῶν ἀσπλάγχνων ἐκείνων, καὶ θηριογνωμόνων δημίων, ἐπῆγεν ὁ ἀγαρηνὸς ὁποῦ ὥριζε τὸ ἐργαστήριον, πλούσιος ὢν πολλὰ καὶ τοῦ ἔταξε νὰ τοῦ δώσῃ τὴν θυγατέρα του, ὁμοῦ καὶ προῖκα μυριάριθμον, καὶ ἐργαστήρια πολλῶν χρημάτων, καὶ τιμῆς ἄξια, ἀνίσως καὶ γένῃ Τοῦρκος· ἀλλὰ ταῦτα πάντα ὁ γενναῖος Νικόλαος, ὡς ὄνειρα, καὶ ὡς κονιορτὸν, καὶ σκιὰν τὰ ἐμέτρησε, καὶ ἔχω, ἔλεγεν, ἐγὼ πλοῦτον ἄσυλον μέσα εἰς τὴν καρδίαν μου, τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ μου, ὅστις μοῦ ἔχει ἑτοι-

μασμένα εἰς τοὺς οὐρανούς, καθαρὸν θάλαμον, δόξαν ἀμάραντον, τρυφὴν ἀδαπάνητον, τιμὴν ἀνυπέρβλητον, χαρὰν ἀνεκλάλητον, καὶ βασιλείαν ἀδιάδοχον, διὰ τὸ πολλοστημόριον τῆς ὁποίας, δὲν εἶναι ὅλος ὁ κόσμος ἀντάξιος· ταύτην ἔταξεν ὁ Ἅγιος Θεὸς νὰ δώσῃ εἰς ἐκείνους ὁποῦ τὸν ἀγαποῦν, καὶ δὲν τὸν ἀρνηθοῦν, νὰ λάβουν τὸ χάραγμα τοῦ Μωάμεθ, διὰ νὰ κατοικοῦν εἰς αὐτὴν, καὶ νὰ συμβασιλεύουν μαζή του αἰώνια· ταῦτα ἀκούσας ἐκεῖνος ἐγύρισεν ἄπρακτος· μετὰ ταῦτα πάλιν διὰ προστάγματος τοῦ καϊμακάμη, τὸν εὔγαλαν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κριτήν· ὁ δὲ κριτὴς βλέπωντας τὸν Μακάριον πολλὰ νέον, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπαστράπτον, ἄρχισε νὰ τὸν κολακεύῃ, καὶ νὰ τοῦ λέγῃ μὲ πολλὴν ἡμερότητα, ἄκουσόν μου ὦ νέε, μὴ θέλεις νὰ χάσῃς τὴν ζωήν σου ἄωρα· ἔλα εἰς τὴν ἐδικήν μας πίστιν, καὶ τότε θέλεις γνωρίσεις τὴν ὠφέλειαν καὶ τὸ καλόν της, ὅτι μὲ τὸ νὰ ἦσαι πολλὰ νέος, δὲν δύνασαι τὰ καταλάβῃς τὴν ἀλήθειαν· ὁ δὲ Μάρτυς τὰ αὐτὰ πάλιν ἐφώναζε. Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Χριστιανὸς ἐπιθυμῶ νὰ ἀποθάνω· τί βραδύνετε; τί χασομερᾶτε; τούτην τὴν χάριν μόνον ζητῶ ἀπὸ λόγους σας, νὰ μοῦ δώσετε ὅσον τὸ ὀγλιγωρότερον τὸν θάνατον. Ταῦτα ἀκούοντας ὁ κριτὴς, καὶ ζοχαζόμενος· τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, καὶ πῶς δὲν ἦτον βολετὸν νὰ τὸν παρασαλεύσῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, οὔτε κἂν μὲ λόγον, διὰ νὰ μὴν κατεσχύνωνται περισσότερον, ἔδωκε κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν, παραδίδωντάς τον εἰς τὸν ἔπαρχον, ὅστις δένωντάς τον τὸν ἔφερεν εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, εἰς τὸν Ταχτὰ καλὲ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἔμπροσθεν τῆς λεωφόρου· ἐκεῖ δὲ ἐρχόμενος ὁ Μάρτυς ἦτον ὅλος χαρά, χωρὶς ποσῶς νὰ διλειάσῃ τὸν θάνατον, καὶ θαῦμα μέγα ἔδιδεν εἰς τοὺς παρόντας, καὶ βλέποντας τὴν αὐτοῦ προθυμίαν, ἐπειδὴ καὶ ἄστραπτε τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ τὴν ἔνδοθεν φαιδρότητα τῆς ψυχῆς του, καθὼς πότε καὶ τὸ τοῦ Πρωτομάρτυρος Στεφάνου· καὶ ἀληθῶς ἐφαίνετο, ὅτι εἰς γάμον ἐπήγαινε, καὶ ὄχι εἰς θάνατον· οὕτως ἦτον ὅλος ἠλλοιωμένος· οὕτως ἐπόθει, καὶ ἐδίψα τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον, ὡς ἡ Δαβιτικὴ ἐκείνη ἔλαφος τρέχει διψῶσα εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· εἶχε γὰρ τὸ πῦρ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀναφλεγόμενος ἔκραζε καὶ αὐτὸς κατὰ τὸν Παῦλον «τίς ἡμᾶς χωρήσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, θλῖψις; ἢ στενοχωρία; ἢ λιμὸς, ἢ διογμός; ἢ γυμνότης, ἢ μάχαιρα»; Καὶ λοιπὸν εἰς καιρὸν ὁποῦ τὸν ἐγονάτισεν ὁ τζελάτης, ὁ Μάρτυς ὅσον ἐδύνετο ἐξάπλωνε τὸν λαιμόν του, διὰ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ εὔκολα, καὶ ὀγλίγωρα· ὅστις καὶ προσευχόμενος ἀπετμήθη τὴν μακαρίαν αὐτοῦ κεφαλὴν, καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον· καὶ ἡ μὲν ἁγία, καὶ καθαρὰ, καὶ ἄμωμος αὐτοῦ ψυχὴ, ἀνέβη εἰς τὰ Οὐράνια μὲ πολλὴν παῤῥησίαν, ὅλη φωτὶ οὐρανίῳ ἀπαστράπτουσα, ὅλη ἀκτῖνας ἀστραποπηλιοχρυσομαργαροφαιδροειδεῖς πέμπουσα· ὅλη στεφανηφόρος, καὶ συντροφιασμένη μὲ τὰ τάγματα τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων, καὶ τῶν Μαρτύρων, ἔνθα καὶ ἀπολαμβάνει τρανότερον τὸ φῶς τῆς Ἁγίας Τριάδος· ἡ δὲ θεία χάρις ἔμεινεν εἰς τὸ Ἅγιον αὐτοῦ καὶ σεβάσμιον λείψανον· δι' ὃ καὶ ἔβλεπον ἅπαντες ὁλοφάνερα φῶς θεῖον ὁποῦ ἐκατέβαινεν ἐπάνω εἰς αὐτὸ οὐρανόθεν εἰς τρεῖς ὁλοκλήρους νύκτας· ὑπὸ τοῦ ὁποίου καταυγαζόμενον ἐφαίνετο τὸ Μαρτυρικὸν ἐκεῖνο λείψανον ὅλον φῶς. Καὶ οἱ μὲν Χριστιανοὶ βλέποντες αὐτὸ ἔχαιρον, καὶ ἠγαλλιῶντο· οἱ δὲ Ἀγαρηνοὶ διεπρίοντο τὰς καρδίας, καὶ βουλόμενοι νὰ συσκιάσουν τὸ θαῦμα, ἔλεγον· ἡμεῖς τὸν ἐκόψαμεν, καὶ ὁ Θεὸς ἔῤῥιψε φωτίαν, καὶ τὸν καίει· βλέποντες οὖν οἱ Χριστιανοὶ τὸ Ἅγιον ἐκεῖνο φῶς, εὐλαβήθηκαν καὶ ἐπῆγαν τινὲς ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν κριτὴν καὶ δίδοντές του ἱκανὰ

ἀργύρια, ἐπῆραν τὸ Ἅγιον λείψανον, καὶ μὲ μεγάλην παῤῥησίαν τὸ ἔφεραν καὶ τὸ ἔθαψαν εἰς τῆς Παναγίας τὸ Μοναστήριον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται Χάλκη· μετὰ ταῦτα δὲ ὅστις ἤθελεν, ἔβλεπεν ἕνα φλωρὶ, καὶ ἔβαφε μετὰ πίστεως τὸ μανδύλι του εἰς τὸ αἷμα τοῦ Μάρτυρος, ἐκεῖ ὁποῦ τὸν ἔκοψαν, καὶ ὅ,τι λογῆς ἀσθένειαν, καὶ ἂν εἶχεν ὁ καθ' ἕνας, ὢ τοῦ θαύματος! ἐλάμβανε τὴν ὑγείαν του· ἕνας δὲ ἐπῆρε τὸ μανδύλιον ὁποῦ εἶχαν δεμένα τὰ ὀμμάτια τοῦ Μάρτυρος, ὅταν ἤθελαν νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν, καθὼς εἶναι συνήθεια, καὶ εὐθὺς ὁποῦ τὸ ἔβαλεν ἐπάνω εἰς ἕνα ἄνθρωπον ὁποῦ εἶχε θέρμην πολυκαιρινὴν, ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος τὴν ὑγείαν του· εἰς ὀλίγον καιρὸν ἔκαμαν τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ Ἁγίου λειψάνου τοῦ Μάρτυρος, καὶ ἐπῆραν τὴν αὐτοῦ κάραν τὴν Ἁγίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας, ἥτις ὀνομάζεται Κοντοσκάλη· ἔτυχε δὲ καὶ ἦτον ἐκεῖ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὁ Σύγκελλος τῆς τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας ὀνόματι Γρηγόριος, ἐκ τῆς τοῦ ἁγιωνύμου ὄρους μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου, ἄνθρωπος σοφώτατος καὶ ἐνάρετος, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Πατριάρχης κατὰ πολλὰ· ὅστις ἐζήτησε τὴν κάραν τοῦ Μάρτυρος ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς, διὰ νὰ τὴν πάρῃ εἰς τὸ Μοναστήριόν του, καὶ τοῦ τὴν ἔδωσαν· πλὴν πάλιν τὴν εἶχεν ἐκεῖ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ ἁγιασμὸν, καὶ εὐλάβειαν τῶν προσερχομένων Χριστιανῶν· μετὰ δὲ καιρὸν ἀπέθανεν ὁ Σύγκελλος, καὶ τὴν ἐπῆραν οἱ ἐπίτροποι τῆς Ἐκκλησίας, ὁμοῦ καὶ ἄλλα δύω κομμάτια Ἅγια λείψανα, τὰ ὁποῖα ἐπῆρεν ὁ Πατριάρχης· ἐπῆγαν λοιπὸν οἱ πατέρες ἀπὸ τὸ Ξηροποτάμι, διὰ νὰ κληρονομίσουν τὸν Σύγκελλον, ἀλλὰ τοὺς ἐκράτησαν τὴν κάραν, καὶ τὰ Ἅγια λείψανα, καὶ δὲν τοὺς τὰ ἔδωκαν. Καὶ μὲ πολὺν κόπον πηγαίνοντες ὕστερα ἄλλοι πατέρες ἐπῆραν τὰ λείψανα ἀπὸ τὸν Πατριάρχην. Τὴν δὲ Ἁγίαν κάραν τοῦ Μάρτυρος ἔστρεξε μὲν ὅλος ὁ μαχαλᾶς νὰ τὴν δώσουν, ἕνας δὲ ἄρχοντας ἐπίτροπος τῆς Ἐκκλησίας πρῶτος, δὲν ἄφησε νὰ τὴν πάρουν λέγοντας, πῶς ἔχουν εἰς τὸ Μοναστήριον οἱ πατέρες καὶ ἄλλα πολλὰ Ἅγια λείψανα, ἡμεῖς δὲ ἔχομεν περισσοτέραν χρείαν ἐδῶ νὰ τὴν ἔχωμεν· ἔμειναν λοιπὸν οἱ πτωχοὶ πατέρες πικραμμένοι, πλὴν εἶχαν τὸ θάῤῥος τους εἰς τὸν Θεὸν, καὶ εἰς τὸν Ἅγιον· τὸ δὲ ταχὺ ὢ τοῦ θαύματος! ἐκτύπησεν ἡ πανοῦκλα τὸν ἄρχοντα ἐκεῖνον, καὶ στέλνει καὶ κράζει τοὺς πατέρας, καὶ τοῦ ψάλλουν ἁγιασμὸν, καὶ εὐθὺς ἔγινεν ὑγιὴς, ὅθεν τοῦ ζητοῦν τὴν Ἁγίαν κάραν, καὶ δὲν τὴν δίδει· πάλιν τὸν ἐκτύπησε καὶ δεύτερον, καὶ πάλιν δὲν τὴν ἔδωσε· τὸ βράδυ φαίνεται ὁ Ἅγιος εἰς τὸν ὕπνον τοῦ προηγουμένου παπᾶ Μακαρίου, ὡσὰν ἕνα παιδὶ νέον, ὀλίγον ξανθὸν, καὶ λέγει του· αὔριον πέρνεις, ἐκεῖνο ὁποῦ ποθεῖς πάτερ· τὸ ταχὺ ἐκτύπησε τρίτον ἡ πανοῦκλα τὸν ἄρχοντα, καὶ τὴν γυναῖκά του· ὅθεν ἔστειλε πάλιν, καὶ ἔκραξε τοὺς πατέρας καὶ τὸν ἐσταύρωσαν, ὁμοῦ καὶ τὴν γυναῖκά του, καὶ παρευθὺς ἔγιναν ὑγιεῖς. Τότε λοιπὸν τοὺς ἔδωσε τὴν Ἁγίαν κάραν, καὶ ἄλλα πολλὰ ἀφιερώματα ἐχάρισεν εἰς τὸ Μοναστήριον, τὰ ὁποῖα πέρνοντές τα οἱ πατέρες μαζὴ με τὴν Ἁγίαν κάραν, ἦλθον μὲ μεγάλην χαρὰν εἰς τὸ Μοναστῆρί των, καὶ ἐκεῖ εὑρίσκεται αὕτη μετὰ τῶν διαληφθέντων λειψάνων ἕως τὴν σήμερον, καὶ ἐπιτελοῦσι διάφορα θαύματα εἰς τοὺς πιστῶς αὐτοῖς προστρέχοντας, εἰς δόξαν Πατρὸς, Υἱοῦ, καὶ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΤΟΡΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Κατὰ τὸ αχος'. Φεβρουαρίου β'. ἡμέρα δ'. τῆς πρώτης ἑβδομάδος τῆς Ἁγίας Τεσσαρακοστῆς. 1676.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΟΣΙΟΣ ΓΑΒΡΙΗΛ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ (1).

Οὗτος ὁ Ἀγγελώνυμος Μάρτυς Γαβριὴλ ἦν ἐκ χώρας λεγομένης Ἀλλώνης, τῆς ἐπαρχίας Προικονήσου. Ἐγένετο δὲ Μοναχὸς ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, καὶ διάγων σωφρόνως, καὶ ἐναρέτως πολιτευόμενος, ἔφθασεν εἰς ἔφεσιν καὶ πόθον Μαρτυρικοῦ Στεφάνου· ὅθεν ἐλθὼν ἐν τῇ Βασιλευούσῃ, ἔγινε κράκτης τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας· πλησιαζούσης οὖν τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς, διελογίζετο καθ' ἑαυτὸν, μὲ τί τρόπον νὰ τύχῃ τοῦ ποθουμένου Μαρτυρίου, καὶ διανυκτερεύων, καὶ ἀγρυπνῶν ἔνδον τοῦ Πατριαρχικοῦ ναοῦ, ἐπεκαλεῖτο τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν ὁποῖον ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας, ἐκ νεότητος ἐπόθει διὰ νὰ τὸν φωτίσῃ τὸν τρόπον· μεταλαβὼν οὖν τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐξῆλθε σοχαζόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν, καὶ περιερχόμενος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὥσπερ ἡ ἀσματικὴ νύμφη, ἴσως νὰ εὕρῃ, ὃν ἐπόθει νοητὸν νυμφίον Χριστόν· ἀπαντήσας δὲ αὐτὸν ἕνας ἀγαρηνὸς, κατὰ τὴν συνειθισμένην των θρασύτητα, ἔσπρωξε τὸν μάρτυρα, ὡς τάχα μὴ παραμερίσαντα ἀπὸ τὸν δρόμον, διὰ νὰ τοῦ κάμῃ τόπον νὰ περάσῃ· ὁ δὲ Μάρτυς ἀντέσπρωξεν αὐτὸν καὶ τὴν θρησκείαν του ὕβρισε· οἱ δὲ ἐκεῖσε παρόντες ἀγαρηνοὶ ἀκούσαντες τὰς ὕβρεις τοῦ Μάρτυρος, καὶ τὰς φωνὰς τοῦ ὁμοπίστου των, ὁποῦ τοὺς ἐκάλει εἰς ἐκδίκησιν, ἔτρεξαν κατεπάνω τοῦ Μάρτυρος, καὶ πιάνοντες αὐτὸν, καὶ δέρνοντες, καὶ σπρώχνοντες ἀνηλεῶς, τὸν ἔφεραν εἰς τὸν κριτήν· καὶ ὁ μὲν εἰς ἀγαρηνὸς ἐβόα, καὶ ἔζήτει δίκην κατὰ τοῦ Μάρτυρος, διατὶ ὕβρισε τὴν πίστιν τους, οἱ δὲ λοιποὶ ἐμαρτύρουν δεινοπαθοῦντες· ὁ δὲ κριτὴς ἐπρόσταξε νὰ βάλλουν τὸν Μάρτυρα εἰς τὴν φυλακὴν, δίδοντας καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ δίκην ἔγγραφον· τὸ ταχὺ εὐγάνοντές τον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, τὸν ἔφεραν εἰς τὸν καϊμακάμην· (ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἦτον τότε μὲ τὸν Βεζύρην εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν)· καὶ ἔδειξαν εἰς αὐτὸν τὸ τοῦ κριτοῦ γράμμα. Ὁ δὲ καϊμακάμης τὸν ἠρώτησεν ἀνίσως καὶ ἦναι ἀληθινὰ τὰ γραφόμενα, καὶ λεγόμενα κατ' αὐτοῦ; ὁ δὲ Μάρτυς ἔλεγε, ναὶ, ἀληθινὰ εἶναι· τότε τοῦ λέγει ὁ καϊμακάμης, ἄφες ἄνθρωπε τὴν πίστιν ταύτην, καὶ ἔλα εἰς τὴν ἐδικήν μας· δὲν βλέπεις πόσην δόξαν, καὶ τί Βασίλειον ἔχει ἡ τοῦ Μωάμεθ θρησκεία; Ὁ δὲ Μάρτυς ἀπεκρίθη· μὴ μοὶ γένοιτο νὰ ἔλθω εἰς τόσην τρέλαν, καὶ ἀγνωσίαν, ὥστε νὰ εἰπῶ ψιλὸν ἄνθρωπον τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν ἀληθινὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀληθινὸν Θεόν· τὸν τέλειον Θεὸν, καὶ τέλειον ἄνθρωπον, τὸν δὲ ἐδικόν σας Μωάμεθ νὰ ὀνομάσω ὅλως προφήτην! ἀλλὰ τὸν μὲν Ἰησοῦν μου ὁμολογῶ, καὶ πιστεύω πῶς εἶναι Θεὸς ἀληθινὸς ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, τὸν δὲ ἐδικόν σας Μωάμεθ κηρύττω πῶς δὲν εἶναι προφήτης, ἀλλὰ ἄνθρωπος ἰδιώτης ἀγράμματος πλαστολόγος, καὶ πολέμιος τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ καὶ ἑπομένως τὸν ἐξουθενῶ, καὶ ἀποστρέφομαι καὶ αὐτὸν, καὶ τὴν πίστιν του· τοῦ λέγει ὁ καϊμακάμης μήπως εἶσαι μεθυσμένος ἄνθρωπε; ἢ εὐγῆκες ἀπὸ τὰς φρένας σου; καὶ ὁ Μάρτυς, οὔτε μεθύω, οὔτε τῶν φρενῶν μου ἐξίσταμαι, ἀλλὰ χάριτι τοῦ Χριστοῦ μου, ὑγιεῖς ἔχω τὰς φρένας, ὡσὰν καὶ τὴν ψυχήν· τότε ὁ καϊμακάμης τὸ ἦμερον τρέψας εἰς ἀγριότητα, καὶ θυμοῦ ἔμπλεος γενόμενος, ἅμα δὲ καὶ βλέπων τὸ ἀμετάθετον τοῦ Μάρτυρος, εἶπεν ὀργίλως, καὶ μανιωδῶς εἰς τὸν ἔπαρχον, λάβε τὸν παρόντα, καὶ δὸς εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον διὰ ξίφους· λαβὼν δὲ τὸν Ἅγιον ὁ ἔπαρχος, παρέδωκε τῷ τζελάτῃ· ὅστις δένοντάς τον τὸν ἐπῆγε εἰς τόπον λεγόμενον Παχτζὲ Καπισί, πλησίον τοῦ κουμερκίου· καὶ ἐκεῖ γονατίζοντας ὁ Ἅγιος, καὶ προσευχόμενος χαριέστατα, καὶ κλίνοντας τὴν μακαρίαν αὐτοῦ κεφαλὴν, ἀπετμήθη· καὶ ἡ μὲν Ἁγία, καὶ ὁλόφωτος αὐτοῦ ψυχὴ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν ποθούμενον καὶ πολυέραστον νυμφίον της, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἵνα λάβῃ τὸν ἡτοιμασμένον παρ' αὐτοῦ τρίπλοκον Στέφανον, τῆς τε παρθενίας, τῆς ἀσκήσεως, καὶ τοῦ Μαρτυρίου, διὰ νὰ χέρεται, καὶ νὰ ἀγάλλεται ἐν τῷ χορῷ τῶν παρθένων, καὶ ἀσκητῶν, καὶ Μαρτύρων· τὸ δὲ Μαρτυρικὸν αὐτοῦ καὶ σεβάσμιον λείψανον, μετὰ τρεῖς ἡμέρας οἱ ἐκεῖσε ἀγαρηνοὶ, τὸ ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν, ὅτι οὐκ ἴσχυσαν οἱ εὐσεβεῖς νὰ τὸ πάρουν διὰ χρημάτων· οὕτως ἐν ὀλίγῳ τελειωθεὶς ἐπλήρωσε χρόνους μακροὺς, καὶ ὀλίγον κοπιάσας μὲ πολλὴν ζέσιν, καὶ προθυμίαν ἥρπασεν ὅλους τοὺς αἰῶνας, μετὰ ἐν ἐκείνοις αἰώνια ἀγαθὰ· οὗ ταῖς πρεσβείαις ρυσθείημεν τῆς κολάσεως, καὶ ἀξιωθείημεν τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

(1) Συγγραφεὺς τοῦ Μαρτυρίου τούτου ἐγράφθη Ἰωάννης ὁ Καρυοφύλλης, μεταφραστὴς δὲ ὁ Καυσοκαλυβίτης Παπᾶ Ἰωνᾶς.

Κατὰ τὸ αχοθ'. Ἰουλίῳ έ. ἡμέρᾳ Σαββάτῳ. 1679.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΧΑΡΙΕΣΤΑΤΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ, ΟΣ ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ (1).

Οὗτος ὁ Ἱερομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Κυπριανῶς, πατρίδα μὲν εἶχεν ἕνα χωρίον Κλητζὸς κατ' ἐγχωρίους καλούμενον, ἐκ τῆς ἐπαρχίας Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων. Ἐκεῖ γοῦν γεννηθεὶς, καὶ ἀνατραφεὶς καλῶς παρὰ τῶν γονέων του, καὶ τὰ ἱερὰ γράμματα παιδευθείς, ἐνεδύθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα, καὶ τοῦ τῆς ἱερωσύνης ἠξιώθη χαρίσματος· ἀπελθὼν δὲ εἰς τὸ ἁγιώνυμον ὄρος τοῦ Ἄθωνος, καὶ ἀγοράσας κελλεῖον Κουτλουμουσιανὸν, τὸν Ἅγιον Γεώργιον, ἔμενεν ἐν αὐτῷ σὺν ἄλλοις δύω μοναχοῖς, τὸ μέλι τῆς ἀρετῆς ἐργαζόμενος, καὶ ὡς φιλεργὸς μέλισσα, συνάγων εἰς τὸν ἑαυτόν του ὅλα τὰ ἄνθη τῶν ἀρετῶν. Ἐκεῖ οὖν εὑρισκομένου τοῦ Μακαρίου ἄναψεν ὁ θεῖος πόθος εἰς τὴν καρδίαν του, ὅθεν ἠλλοιώθη τὴν καλὴν ἀλλοίωσιν, καὶ ἐνετρύφα ἀκορέστως τῷ θείῳ ἔρωτι τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ, ὑπὸ τοῦ ὁποίου καταφλεγόμενος, ὅσα καὶ ἂν ἔπραττε, δὲν ἐνόμιζε πῶς πράττει κἀνένα ἄξιον τῆς ἀγάπης αὐτοῦ· ποῖα δὲ ἔργα καὶ ἀρετὰς ἔπραττε; τὴν περιεκτικὴν ἐγκράτειαν· τὴν ἐκτεταμένην νηστείαν· τὰς ὁλονυκτίους ἀγρυπνίας, γονυκλισίας τε, καὶ χαμαικοιτίας· τὸ ἀνένδοτον ἐν ταῖς προσευχαῖς, εἰς τὰς ὁποίας ὡς στύλος ἀκλόνητος ἵστατο· τὸ πένθος τὸ παντοτεινὸν, τὰ ἀείῤῥυτα δάκρυα· τὴν ὑψοποιὸν ταπείνωσιν, τὴν ὑπὲρ ἄνθρωπον ἀκτημοσύνην· τὴν τῆς ψυχῆς, καὶ τοῦ σώματος καθαρότητα· τὴν πίστιν τὴν ἀκλινῆ καὶ ἀνόθευτον, τὴν κραταιὰν ἐλπίδα, τὴν κορωνίδα τῶν ἀρετῶν τὴν ἀγάπην, καὶ συντόμως εἰπεῖν ὅλον τὸ πλῆθος τῶν ἀρετῶν εἰς ἑαυτὸν συνάξας ὁ Μακάριος, ἔγινε τύπος, καὶ παράδειγμα τῆς Μοναδικῆς ζωῆς εἰς ὅλους τοὺς Μοναχοὺς τοῦ Ἁγίου ὄρους· ἀλλ' ὅμως ταῦτα πάντα δὲν ἐνόμιζεν ὅλως ἀντάξια τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανόντος Χριστοῦ, ἐὰν δὲν χύσῃ καὶ τὸ αἷμά του δι' αὐτόν·

(1) Συγγραφεὺς τούτου ἐστάθη Ἰωάννης ὁ Καρυοφύλλης, μεταφραστὴς δὲ ὁ Καυσοκαλυβίτης Παπᾶ Ἰωνᾶς.

δι' ὃ καὶ ἐπεθύμει καθ' ἡμέραν, καὶ ἐδίψα ὡς ἔλαφος τὸ διὰ Χριστὸν Μαρτύριον, καὶ τόσον ἐκαίετο, καὶ ἐπυρπολεῖτο ἀπὸ τὴν θείαν ἀγάπην, ὥστε ὁποῦ καὶ αὐτὸ τὸ Μαρτύριον ὀλίγον τοῦ ἐφαίνετο, εἰς τὸ νὰ πληρώσῃ τὸν πόθον του, κράζωντας καὶ αὐτὸς σύμφωνα μὲ τὸν θεῖον Παῦλον· «τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ;» καὶ τὰ ἑξῆς· καὶ ψάλλοντας μὲ τὸν προφήτην Δαβίδ· «τί ἀνταποδώσομεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;» τοιοῦτος γὰρ ὁ θεῖος ἔρως· εἰς ὅποιαν ψυχὴν στάζει, τὴν κάνει νὰ καταφρονήσῃ πᾶντα, καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον σῶμα, μόνον νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ ποθουμένου· τέτοιος λοιπὸν γενόμενος ὁ Μακάριος οὗτος Κυπριανὸς, ἐφαίνετο μὲν ὅλος ξένος τῆς γῆς, καὶ τῶν γηΐνων, ἦτον δὲ ὅλος οὐράνιος, καὶ ἕνας ἄλλος φωτοειδὴς Ἄγγελος, καὶ ἔσπευδεν ὅσον τὸ τάχος, νὰ φέρῃ εἰς ἔργων τὸ ποθούμενον καὶ νὰ πετάξῃ διὰ τοῦ Μαρτυρίου ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἀπὸ τὰ φθαρτὰ, καὶ μάταια, εἰς τὰ ἄφθαρτα, καὶ αἰώνια· ἀλλ' οἱ πατέρες τοῦ ὄρους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐφανέρωνε τὸν σκοπὸν, καὶ τὸν πόθον του, τὸν ἐμπόδιζον, φοβούμενοι τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς καὶ τὸ τοῦ τέλους ἄδηλον· ἐμελετᾶτο ὅμως παντοτεινὰ ἐν τῇ μακαρίᾳ αὐτοῦ ψυχῇ, ὁ ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατος, καὶ εἰς ὅλον τὸ ὕστερον ἔλαβε καὶ τὸ παρ' αὐτοῦ σπουδαζόμενον οὕτω· πειθόμενος γὰρ τῷ Κυρίῳ λέγοντι· «ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων·» καὶ μὴν ὑπομένωντας πλέον τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ διακαῆ ἔρωτα, «πῦρ γὰρ ὁ Κύριος ἦλθε βαλεῖν εἰς τὴν γῆν,» (τουτέστιν εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων)· ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ Ἅγιον ὄρος, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸν ἐκεῖ σε κριτὴν, ἄρχισεν ὁ Ἅγιος νὰ τοῦ λέγῃ· ἐγὼ ἦλθα νὰ φανερώσω εἰς ἐσένα, καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ὁμοπίστους σου ἀγαρηνοὺς τὸ μέγα, καὶ ὁλέθριον σκότος ὁποῦ ἔχετε εἰς τὰς φρένας σας, καὶ δὲν δύνασθε νὰ ἰδῆτε, καὶ νὰ καταλάβετε τὴν ἀλήθειαν· ὅτι βέβαια σκότος καταχθόνιον εἶναι ἡ διδασκαλία του προφήτου σας, καὶ φῶς κατὰ πάντα λαμπρότερον τοῦ ἡλίου, εἶναι ἡ διδασκαλία, καὶ τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· διότι, μία εἶναι ἡ ἀληθινὴ πίστις, ἡ τῶν Χριστιανῶν· ἥτις τὸν μὲν Θεὸν τρισυπόστατον γινώσκει, τὸν δὲ σωτῆρα Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν θεάνθρωπον ὁμολογεῖ, ἤγουν τέλειον Θεὸν κατὰ τὴν θεότητα, καὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα τέλειον ἄνθρωπον, ἐν δύω φύσεσι, καὶ ἐν μιᾷ ὑποστάσει γνωριζόμενον, ὅστις ἔγινε τέλος τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν· ὅθεν ἐμάθομεν παρ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ, ὅτι ὅποιος ἔλθῃ ὕστερα ἀπ' αὐτὸν, καὶ δὲν φέρῃ τοιαύτην διδασκαλίαν νὰ μὴν τὸν δεχώμεθα· εἶναι λοιπὸν φανερὸν, καὶ ὁμολογούμενον εἰς ὅλους, ὅτι ἐπειδὴ ὁ ἐδικός σας Μωάμεθ ἦλθε κατόπιν ἀπὸ τὸν Χριστὸν, καὶ δὲν φέρει ταύτην τὴν διδασκαλίαν, βέβαια εἶναι πλάνος, καὶ ἀπατεὼν, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθεν εἰς τὸν Κόσμον, διὰ νὰ πλανέσῃ τοὺς ἀνθρώπους· καθὼς προεφήτευσεν ὁ Κύριος ἡμῶν ἐν τῷ ἱερῷ αὐτοῦ εὐαγγελίῳ· λέγων· «ἐγὼ ἦλθον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐκ ἐδέξασθέ με, ἄλλος ἐλεύσεται ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, κἀκεῖνον λήψεσθε», οἵτινες εἶστε ἐσεῖς οἱ Ἀγαρηνοὶ ὁποῦ ἐδεχθήκετε τὸν Μωάμεθ, ὅστις ἦλθε μὲ διδασκαλίαν ἐδικήν του, καὶ σᾶς ἐπλάνεσε· ὁ δὲ κριτὴς ταῦτα ἀκούσας, τὸν ἀπεδίωξε λέγων, εἰς τοὺς περιεστῶτας ἐκεῖ· παράφρων εἶναι, καὶ τρελὸς, καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀκούετε, ἢ νὰ θυμώνεσθε κατ' αὐτοῦ· καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐπρόσταξε τοὺς ὑπηρέτας του, καὶ τὸν ἔδειραν, καὶ οὕτω τὸν ἐδίωξαν ἔξω τῆς θύρας· ἰδὼν οὖν ὁ θαυμάσιος, ὅτι δὲν ἐπέτυχε τοῦ ποθουμένου, ἐλυπεῖτο μὲ ὑπερβολὴν, καὶ ἐσυλλογίζετο πῶς νὰ κερδήσῃ τὸ ζητούμενον. Καὶ ἐδῶ πρέπει νὰ ἀπορήσῃ, καὶ νὰ θαυμάσῃ τινὰς κατὰ ἀλήθειαν· διὰ τί οἱ μὲν θεῖοι ἀπόστολοι, ὡς γράφει ὁ ἱερὸς Λουκᾶς, ὑπέστρεφον ἐκ προσώπου τοῦ συνεδρίου χαίροντες, ὅτι ἠξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἀτιμασθῆναι, ἤγουν ὅτι ἠξιώθησαν νὰ δαρθοῦν, καὶ να διωχθοῦν· οὗτος δὲ ὁ ἀοίδιμος ἀτιμασθεὶς, καὶ τὰ ὅμοια παθὼν λυπεῖται, καὶ οὐχ ἁπλῶς λύπην, ἀλλὰ λύπην ὀδυνηράν· ἐπειδὴ οἱ μὲν ἀπόστολοι ἔχαιρον, ὅτι τὰς ὑπὲρ Χριστοῦ ἀτιμίας ἐνόμιζον διὰ τιμὰς, καὶ ὅτι ἐνθυμήθηκαν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὁποῦ τοὺς εἶπε· «χαίρετε, καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς»· οὗτος δὲ ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀγωνιστὴς ὅλον τὸ ἐναντίον, λυπεῖται· διὰ τί ἐδίψα μὲν τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον, ὑπὲρ τὴν Δαβιτικὴν ἔλαφον τὴν ποθοῦσαν τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· μὴ ἐπιτυχαίνωντας δὲ αὐτὸν, ἐλυπεῖτο καὶ ἀδημονοῦσε, καὶ τρόπον τινὰ ἐφιλονείκει νὰ ὑπερβῇ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀποστόλους κατὰ τὸν εἰς Χριστὸν πόθον· εἶδες εἰς οἷον ὕψος ἀνεβάζει τὸν ἄνθρωπον ἡ ἀρετὴ, καὶ ὁ τοῦ Χριστοῦ ἔρως; ὥστε ὁποῦ τὸ πάντων δεινότατον, καὶ φευκτὸν ἀπὸ ὅλους, τὸν θάνατον λέγω νὰ τὸν διψᾷ, καὶ νὰ τὸν ξετρέχῃ. Καὶ δικαίως· ἐπειδὴ ὁ νικήσας τὴν ἁμαρτίαν, οὗτος ἐνίκισε καὶ τὸν θάνατον· ὅθεν εἰς τὸν δίκαιον ἄνθρωπον, ὁ θάνατος δὲν λογίζεται θάνατος, ἀλλὰ ἀνάπαυσις, καὶ μετάβασις, ἀπὸ τὰ λυπηρὰ, καὶ μάταια πρὸς τὰ χαρμόσυνα, καὶ ἀληθινά· «τίμιος γὰρ φησὶν ἐναντίον Κυρίου, ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ» διωχθεὶς λοιπὸν ὁ Μακάριος ἐκ τοῦ κριτηρίου, καὶ μὴ τυχὸν τοῦ ποθουμένου, εὐγῆκεν ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ τρέχει εἰς τὴν βασιλεύουσαν πόλιν· μιμούμενος τὴν ἁσματικὴν νύμφην, καὶ λέγων καὶ αὐτός· «ἀναστήσομαι »καὶ κυκλώσω ἐν τῇ πόλει ἐν ταῖς ἀγο»ραῖς, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις, καὶ ζητήσω »ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχή μου· καὶ πάλιν· »εὗρόσάν με οἱ τηροῦντες, οἱ κυκλοῦντες »ἐν τῇ πόλῃ· ὥρκισα ὑμᾶς θυγατέρας »Ἱερουσαλὴμ, μὴ ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχή μου »ἴδετε, ὡς μικρὸν ὅτε παρῆλθον ἀπ' αὐ»τῶν, ἕως οὗ εὗρω ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχή μου, »ἐκράτησα αὐτὸν, καὶ οὐκ' ἀφῆκα αὐτόν»· καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἐλθὼν λοιπὸν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, μὲ μεγάλην καὶ ὑπερβάλλουσαν προθυμίαν, ἵνα καὶ ἐκεῖ ἐλέγξῃ τοὺς ματαιόφρονας. «Ἐλάλουν γάρ φησιν ἐναντίον βα»σιλέων καὶ οὐκ ᾐσχυνόμην·» πιάνει πάραυτα, καὶ γράφει εἰς πιτάκιον ταῦτα· ὦ ταλαίπωροι ἀγαρηνοὶ, ἕως πότε νὰ ἦστε πεπλανημένοι; καὶ δὲν πιστεύετε εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὁποῦ εἶναι ἀληθινὸς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ; ἀμὴ πιστεύετε εἰς τὸν Μωάμεθ, καὶ τὸν λέγετε προφήτην; ὁ ὁποῖος προφήτης δὲν ἦτον, ἀλλὰ ἀπατεὼν, καὶ σᾶς ἐκαταγέλασε· διὰ τοῦτο ἐλᾶτε εἰς τὸν ἑαυτόν σας, καὶ πιστεύσατε εἰς τὸν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ βαπτισθῆτε, διὰ νὰ ἀπολαύσητε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· αὐτὰ καὶ ἄλλα περισσότερα γράψας, καὶ τὸν μὲν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, Θεὸν ὁμολογῶν ἀληθινὸν, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, καὶ πάντων τῶν κιστμάτων, ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων, κριτὴν ζώντων καὶ νεκρῶν· τοὺς δὲ Ἀγαρηνοὺς καὶ τὸν ἀρχιδιδασκαλόν τους ἐκφαυλίζων, καὶ ἐξουθενῶν, καὶ ἀνυπόστατον τὴν πίστιν αὐτῶν ἀποδεικνύων, ἐπροσκαλοῦσε καὶ τὸν τότε Βεζύρην νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἀληθῆ πίστιν τῶν Χριστιανῶν, ὁμοίως καὶ πάντας τοὺς ὁμοδόξους του, καὶ ὁμόφρονας ἐνουθέτει νὰ γένουν Χριστιανοί· ταῦτα, λέγω, γράψας, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Βεζύρη ἐπαρακάλει τοὺς γραφέας ὁποῦ στέκουν εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ γράφουν τὰς ἀναφορὰς, νὰ μεταγλωττίσουν τὰ παρ' αὐτοῦ γεγραμμένα· αὐτοὶ δὲ ἐπειδὴ δὲν ἤξευραν ῥωμαϊκὰ, ἔτυχεν ἐκεῖ ἕνας Τοῦρκος ἀπὸ Χριστιανοὺς γυρισμένος, καὶ λαβὼν τὸ γράμμα τὸ ἀνέγνωσε, καὶ τοὺς ἐξήγησε τὴν ἔννοιαν Τούρκικα· οἱ δὲ ἀκούσαντες, καὶ δεινοπαθήσαντες εἰς τὰ γεγραμμένα, τὸν ὕβρισαν, καὶ τὸν ἐδίωξαν ἐκεῖθεν· τινὲς δὲ Χριστιανοὶ τυχόντες ἐκεῖ διὰ ἐδικήν τους ὑπόθεσιν, καὶ ἰδόντες τὸν Μάρτυρα οὕτως ἀσπλάγχνως ὑβριζόμενον, καὶ ὠθούμενον, ἠρώτησαν· τίς εἶναι ἡ αἰτία, καὶ

διώχνεται τόσον ἄσπλαγχνα ὁ ἱερομόναχος; εἷς δὲ τῶν λεγομένων τσαουσάδων, λαβὼν τὸ γράμμα τὸ ἔδωσεν εἰς τοὺς Χριστιανούς, καὶ τοὺς εἶπεν· ἀναγνώσετέ το, καὶ εἰπέτε εἰς τὸν καλόγηρον νὰ φύγῃ ἀπ' ἐδῶ, ὅτι ἂν τὸ μάθῃ ὁ Βεζύρης, ἢ τὸν καίει, ἢ εἰς τὸ κάτεργον τὸν βάνει· οἱ δὲ Χριστιανοὶ ἐκεῖνοι ὡς ἤκουσαν ἐφοβήθησαν, καὶ λέγουν τῷ Μάρτυρι, ὅσον τὸ τάχος φύγε ἀπ' ἐδῶ πνευματικέ, διὰ νὰ μὴν τὸ μάθῃ ὁ Βεζύρης, καὶ σὲ θανατώσῃ· ὁ δὲ Ἅγιος λέγει. Καὶ ἐγὼ διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἦλθα, διὰ νὰ κηρύξω τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ νὰ χύσω τὸ αἷμα μου διὰ τὴν ἀγάπην του· οἱ δὲ τοῦτο ἀκούσαντες, ὅσον τὸ ὀγλιγορώτερον ἀνεχώρησαν ἐκεῖθεν, διὰ νὰ μὴ πιασθοῦν καὶ ἐκεῖνοι ὁμοῦ μὲ αὐτόν· ὁ δὲ Μάρτυς λαβὼν τὸ πιτάκιον ὥρμησε νὰ τὸ δώσῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Βεζύρη, ἐκεῖ ὁποῦ ἐκάθητο καὶ ἔκρινε τὰς διαφορὰς τῶν προσερχομένων· διασχίζων δὲ τὸ πλῆθος, ἐμποδίζετο ὑπὸ τῶν τσαουσάδων, τῶν μὲν τυπτόντων, τῶν δὲ ἐξουθενούντων ἀνηλεῶς· ἀλλ' ὁ Μάρτυς δὲν ἐδειλίασε ἀλλ' ὅσον ἐμποδίζετο, τόσον μᾶλλον ἀνδρειώνετο, καὶ εἰσέβαινε· «δίκαιος, φησὶν, ὡς λέων πέποιθε» βλέπωντάς τον δὲ ὁ τζαούσμπασης, καὶ μὴ γινώσκων τὴν αἰτίαν, εὐσπλαχνισθεὶς εἶπεν εἰς τοὺς ἄλλους, τί ἔχετε νὰ κάμετε, μὲ τὸν πτωχὸν καλόγηρον τοῦτον, καὶ δὲν τὸν ἀφίνετε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν δικαστὴν, νὰ εἰπῇ τὸν πόνον του; ἔκραξαν δὲ, πολλοὶ λέγοντες· ὑβριστὴς εἶναι τῆς πίστεώς μας, καὶ τοῦ προφήτου μας, καὶ διὰ αὐτὸ τὸν σπρώχνομεν· ταῦτα ἀκούσας ἐκεῖνος, ἐθυμώθη· καὶ ἁρπάσας τὸν Μάρτυρα, παρέστησεν αὐτὸν ἔμπροσθεν εἰς τὸν Βεζύρην· ὁ δὲ Βεζύρης μὲ πολλὴν ἡμερότητα, ἠρώτησεν αὐτόν· (συνειθίζεται γὰρ ἡ τοιαύτη πραότης κοντὰ εἰς τοὺς κριτὰς τῶν Ἀγαρηνῶν)· καὶ εἶπε τῷ Ἁγίῳ, τίς εἶσαι ὦ μοναχέ; καὶ τί ζητεῖς, καὶ ἦλθες ἐδῶ; ὁ δὲ Μάρτυς μὲ πολλὴν παῤῥησίαν, ἀπεκρίθη· τὴν ἐδικήν σου σωτηρίαν ἐνδοξότατε αὐθέντα ζητῶντας, ἦλθα ἐδῶ, διὰ νὰ σὲ ὁδηγήσω εἰς τὴν ἀλήθειαν· καὶ νὰ σὲ κάμω νὰ ἀφήσῃς ταύτην τὴν ἀπατηλὴν θρησκείαν ὁποῦ πιστεύεις, νὰ προσέλθῃς δὲ εἰς τὴν πίστιν τοῦ γλυκυτάτου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὄντος ἀληθινοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ βαπτισθῇς ἐν τῷ ὀνόματι τῆς Ἁγίας Τριάδος, νὰ γένῃς Χριστιανὸς, διὰ νὰ κληρονομήσῃς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ταῦτα καὶ ἄλλα περισσότερα ἐδημηγόρησεν ὁ Μάρτυς ἀφόβως· ὁ δὲ Βεζύρης ἐξεπλάγη· καὶ ἰδὼν τὴν τόσην ἀνδρείαν, καὶ θαρσαλαιότητα τοῦ ἀνδρὸς, τοῦ λέγει· (ἐνόμισε γὰρ ὅτι ἐστάλθη ἀπό τινα) ἀπὸ ποίαν ἐνορίαν εἶσαι; καὶ εἰς ποῖον Μοναστήρισν ἀνετράφης; ὁ δὲ Μάρτυς λέγει· ὅλαι αἱ Ἐκκλησίαι, καὶ τὰ Μοναστήρια, ὁποῦ εἶναι ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ, ἐδικά μου εἶναι· λέγει του πάλιν ὁ Βεζύρης, μὴν τύχῃ καὶ σὲ ἔστειλεν ὁ Πατριάρχης τῶν ῥωμαίων νὰ μὲ διδάξῃς; καὶ ὁ Μάρτυς· ἀλλ' οὔτε εἶδον αὐτὸν, ἀφ' οὗ ἦλθα ἐνταῦθα· ὁ Βεζύρης λέγει· μὴν τύχῃ καὶ εἶσαι μεθυσμένος; ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη, ἀλλ' οὐδὲ ἄρτον ἔφαγον σήμερον· λέγει του πάλιν· μὴν τύχῃ καὶ εἶσαι ἔξω φρενῶν, καὶ τρελός; ὁ δὲ Μάρτυς λέγει· καὶ μάλιστα σῶον ἔχω τὸν νοῦν μου, καὶ ὑγιῶς φρονῶ ὦ δικαστὰ, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθα νὰ σὲ διδάξω νὰ ἀφήσῃς αὐτὴν τὴν πίστιν ὁποῦ πιστεύεις, διὰ νὰ μὴ κολασθῇς· καὶ νὰ γνωρίσῃς τὸν ποιητὴν καὶ σωτῆρά σου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν ἀληθινὸν Θεόν· καὶ νὰ πιστεύσῃς εἰς αὐτὸν, διὰ νὰ κληρονομήσῃς τὴν οὐράνιον βασιλείαν του, ἡ ὁποία δὲν ἔχει τέλος, καὶ νὰ λάβῃς δόξαν ἄφθαρτον, ἀντὶ ταύτης τῆς ἐπικήρου δόξης ὁποῦ ἔχεις τώρα. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Βεζύρης, καὶ κατανοήσας τοῦ Μάρτυρος τὴν σταθερότητα, τὸ παῤῥησιαστικὸν, καὶ τὸ ἑτοιμόλογον πρὸς τὰς ἀποκρίσεις, ἀπόρησε· καὶ ἐλογίζετο μὲ τί τρόπον νὰ νικήσῃ τὸν Ἅγιον, καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὴν θρησκείαν του· καὶ μὴν εὑρίσκωντας ἄλλην μέθοδον, ἐμεταχειρίσθη τὰς κολακείας, ἴσως καὶ μὲ αὐτὰς δυνηθῇ νὰ σαλεύσῃ τὸ στερρὸν, καὶ ἀδαμάντινον φρόνημα τῆς ψυχῆς του· καὶ λέγει τῷ Μάρτυρι· ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ δὲν εἶσαι οὔτε μεθυσμένος, οὔτε ἄγνωστος, ἄφες τὴν πίστιν ὁποῦ πιστεύεις, καὶ πίστευσον εἰς τὸν ἐδικόν μας προφήτην· ὅτι πάντα, ὅσα καὶ ἂν ἔκτισεν ὁ Θεὸς, δι' αὐτὸν τὰ ἔκτισε· αὐτὸν δὲ ἔκτισε μόνον διὰ λόγου του· καὶ ἀνίσως πιστεύσῃς εἰς τὸν ἐδικόν μας προφήτην, ἐγὼ νὰ σὲ ἀξιώσω μεγάλης τιμῆς, καὶ νὰ σὲ καταστήσω ἕνα ἀπὸ τοὺς πρώτους ὁποῦ ἔχω εἰς τὸ παλάτι μου· ὁ δὲ Μάρτυς ταῦτα ἀκούσας, εἶπε· μή μοι γένοιτο τοῦτο ὦ δικαστὰ, ἐγὼ τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν πιστεύω, εἰς τὸν ὁποῖον προσκαλῶ καὶ τὴν ἐνδοξότητά σου νὰ πιστεύσῃς, καὶ νὰ γένῃς υἱὸς φωτὸς, καὶ ἡμέρας, καὶ νὰ ἀρνηθῇς αὐτὴν τὴν θρησκείαν ὁποῦ πιστεύετε, διὰ τί δὲν εἶναι ἀληθινὴ, καὶ ἔχετε νὰ κολασθῆτε, ἀνίσως καὶ δὲν τὴν ἀφήσετε, καὶ νὰ ἐπιστρέψετε εἰς τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας, καὶ νὰ γνωρίσετε Θεὸν τρισυπόστατον, καὶ ὁμοούσιον· Πατέρα, Υἱὸν, καὶ πνεῦμα Ἅγιον· εἰς τοῦ ὁποίου τὸ πανάγιον ὄνομα ἐὰν βαπτισθῆτε, θέλετε σωθῆ· ταῦτα ἀκούσας ὁ Βεζύρης, καὶ στοχασθεὶς τὸ ἀμετάθετον τοῦ Ἁγίου, ἐπρόσταξε τὸν ἔπαρχον νὰ τὸν πάρῃ, καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸν νομοκράτορά τους τὸν λεγόμενον παρ' αὐτοῖς μουφτήν· ἠρώτησε λοιπὸν καὶ ὁ μουφτὴς τὸν Μάρτυρα· τίς εἶσαι; καὶ τί εἶναι αὐτὰ ὁποῦ λέγονται διὰ σέ; ὁ δὲ γενναῖος καὶ αὖθις θάρσους πλησθεὶς ἄρχισε νὰ λέγῃ εἰς αὐτον, ὅσα εἶπε καὶ εἰς τὸν Βεζύρην, καὶ περισσότερα· ταῦτα ἀκούσας ὁ νομοκράτωρ δεινοπαθῶς, καὶ ὑπερζέσας τῷ θυμῷ, δὲν ἐπερίμεινε τὸ τέλος τῆς δημηγορίας τοῦ Μάρτυρος· ἀλλ' ἀνακόψας τὸν λόγον, ἔδωκεν ἀπόφασιν νὰ ἀποκεφαλίσουν τὸν Μάρτυρα εἰς τὸ Φανάρι, ὅπου κατοικοῦν Χριστιανοὶ, καὶ καλόγηροι πολλοὶ, τάχα διὰ καταισχύνην αὐτῶν· ὅταν λοιπὸν ἐπῆρεν ὁ ἔπαρχος τὸν Μάρτυτα δέσμιον, καὶ τὸν ἔφερνεν εἰς τὸ Φανάρι, διὰ νὰ τὸν θανατώσουν, θαῦμα μέγα ἦτον εἰς τοὺς ὁρῶντας τὸν ἱερομάρτυρα· διὰ τί ἔτρεχε πλησίον εἰς τὸν τζελάτην μὲ τόσην χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν, ὁποῦ ἐφαίνετο, πῶς πέτεται εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἐφαίνετο τὸ πρόσωπόν του φαιδρὸν, λαμπρὸν, καὶ χαριέστατον, ὅλον ἐξαστράπτον ἀπὸ τὴν ἐνδοθεν χαρὰν τῆς ψυχῆς του· καὶ ὡς ἔφθασεν εἰς τὴν θύραν τῆς Πατριαρχικῆς Ἐκκλησίας, ἐκεῖ κλίνωντας τὰ γόνατα, καὶ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ ποιήσας εἰς τὸ πρόσωπόν του, εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ ὁποῦ τὸν κατηξίωσε νὰ συναριθμηθῇ μὲ τοὺς αὐτοῦ Μάρτυρας. Καὶ ἐκεῖ πάλιν ὁ ἔπαρχος τοῦ ἔλεγε, πίστευσον εἰς τὴν πίστιν μας, καὶ μὴ γίνεσαι αἴτιος τοῦ θανάτου σου· ὁ δὲ ὑβρίσας αὐτοὺς, καὶ τὴν μακαρίαν αὐτοῦ κεφαλὴν κλίνας, ἀπετμήθη ὑπὸ τοῦ δημίου· καὶ ἔλαβε χαίρων, καὶ ἀγαλλόμενος τὸν Μαρτυρικὸν Στέφανον· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς σὺν αὐτῷ τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αχπ'. Αὐγούστου ἡ. 1680.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΝΑΥΤΗΣ Ο ΑΠΟ ΖΑΓΟΡΑΣ.

Νέος ὢν ἔως δεκαοκτὼ χρονῶν, τοῦ ὁποίου μνείαν ποιεῖται ἐν ταῖς ἐφημερίσιν αὐτοῦ, ὁ ἴδιος Καρυοφύλλης.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος αχπ΄. Αὐγούστου ις΄. ἡμέρα β΄. 1680

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΟΛΟΝ (1).

Οὗτος ὁ εὐλογημένος Σταμάτιος, ἦτον ἀπὸ ἕνα χωρίον τοῦ Βόλου, λεγόμενον Ἅγιος Γεώργιος, τῆς ἐπαρχίας Δημητριάδος· συνέβη δὲ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν χώραν του ἀπὸ τὴν Βασιλείαν ἕνας ἀγᾶς, διὰ νὰ συνάξῃ τὰ βασιλικὰ δοσίματα, ἤγουν τὰ χαράτζια, ὁ ὁποῖος ἔκανε πολλὰς ἀδικίας, καὶ ἐκαταδεινάστευε τοὺς Χριστιανοὺς, ὡς τὸν παλαιὸν καιρὸν ὁ Φαραὼ, τὸ γένος τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἦτον τὸ κακὸν ὑπὲρ τὴν δύναμίν τους, ὅθεν μὴν ἠμποροῦντες νὰ δώσουν οἱ Χριστιανοὶ, ἐπῆγαν εἰς τὴν πόλιν, θαρροῦντες νὰ εὕρουν κρίσιν, καὶ δικαιοσύνην· ἀπερχόμενοι λοιπὸν ἐπῆγαν εἰς τὸ ντιβάνι, καὶ ἐπαραστάθησαν ἐνώπιον τοῦ βεζύρη τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Βασιλέως, καὶ ἔκλαιον τὴν ἀδικίαν τους· ὁ δὲ βεζύρης ὡς ἤκουσε, θέλωντας νὰ κάμῃ χάριν εἰς τὸν ἀδικητὴν ἐκεῖνον ἀγᾶν, (ἐπειδὴ καὶ ἦτον φίλος του) ἐπρόσταξε νὰ τοὺς διώξουν· δέρνοντες λοιπὸν τοὺς Χριστιανοὺς, καὶ σπρώχνοντές τους οἱ ἄνθρωποί του, τοὺς εὐγαλαν ἔξω, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦτον ἕνας καὶ ὁ Μακάριος οὗτος Σταμάτιος· τινὲς δὲ ἀγαρηνοὶ φίλοι τοῦ ἀδικητοῦ ἐκείνου, ἰδόντες αὐτὸν ὁποῦ ἐφώναζε διὰ τὸν ἀδικητὴν, περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους, τὸν ἐπῆραν καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν βεζύρην, λέγοντες, ὅτι αὐτὸς ἔγινε Τοῦρκος, καὶ τώρα εἶναι Χριστιανὸς, καταμαρτυροῦντες οἱ κατάρατοι, καὶ συκοφαντοῦντες τὸν Μάρτυρα· ὁ δὲ Μάρτυς ἠρνεῖτο, λέγων, ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον ἐποίησε· τὸν ἔπεμψε λοιπὸν ὁ βεζύρης εἰς τὸν κριτὴν ὁποῦ κρίνει τὰς τοιαύτας ὑποθέσεις· ὅθεν ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ κριτὴς, ἂν ἀληθινὰ ἔγινε Τοῦρκος· ὁ δὲ Μάρτυς πάλιν ἠρνεῖτο, ὅτι ἀδίκως τὸν συκοφαντοῦν· ἐγὼ λέγει τέτοιον πρᾶγμα δὲν ἔκαμα, ἀλλ' οὐδὲ ἦλθε ποτὲ εἰς τὸν νοῦν μου τοιοῦτος λογισμός· ὁ κριτὴς τοῦ λέγει, καὶ ἂν δὲν ἔγινες, γίνου τώρα, καὶ ἔλα εἰς τὴν ἰδικήν μας πίστιν· ὁ δὲ Μάρτυς φωνῇ μεγάλῃ ἀνέκραξε, μή μοι γένοιτο νὰ ἔλθω εἰς τόσην ἀγνωσίαν, ὦ κριτὰ, καὶ νὰ ἀρνηθῶ τὸν Χριστόν μου· κάλλιόν μου εἶναι νὰ ἀποθάνω, καὶ νὰ ἦμαι μὲ τὸν Χριστόν μου, πάρεξ νὰ ζῶ εἰς τοῦτον τὸν κόσμον μὲ μυρίας ἀναπαύσεις, καὶ δόξας βιωτικάς· ὁ δὲ κριτὴς ἰδὼν τὸ στερρὸν τοῦ Μάρτυρος, τὸν ἔπεμψε ταχέως εἰς τὸν βεζύρην, καὶ τοὺ ἐμήνυσε τὴν πολλὴν στερρότητα ὁποῦ ἔχει εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ὁ δὲ βεζύρης ἔπασχε μὲ πολλοὺς τρόπους, καὶ κολακείας, ἴσως τὸν μεταστρέψῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ ἔλεγεν, ἂν γένῃς Τοῦρκος νὰ σὲ κάμω πρῶτον τοῦ παλατίου μου, καὶ νὰ σοῦ δώσω βίον πολὺν, καὶ δόξαν, καὶ τιμήν· ὁ δὲ Μάρτυς λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ἐθεσπεσεν, ἐγὼ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ τιμὴν ἔχω τὸν Χριστόν μου, ὅστις μοῦ ἔχει κατοικίαν ἐπάνω εἰς τοὺς οὐρανοὺς, δόξαν ἀμάραντον, καὶ ζωὴν αἰώνιον· αἱ δὲ ἐδικαί σου τιμαὶ καὶ δόξαι, εἶναι φθαρταὶ, καὶ μάταιαι, καὶ ταχέως ἀπολοῦνται μαζὴ μὲ ἐκείνους ὁποῦ τὰ ξετρέχουν· ταῦτα ἀκούσας ὁ βεζύρης, τὸν ἔπεμψεν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐπρόσταξε νὰ τὸν τιμωροῦν, καὶ μεθ' ἡμέρας τινὰς τὸν εὔγαλαν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τὸν ἔστησαν ἔμπροσθεν τοῦ βήματός του, καὶ τοῦ ἔταζε πάλιν τὰ αὐτά· καὶ ἰδὼν, ὅτι δὲν πείθεται εἰς τὸ θέλημά του, τὸν ἐφοβέρισεν, ὅτι θέλει νὰ τοῦ κάμῃ μεγάλας, καὶ φρικτὰς τιμωρίας· ὁ δὲ Μάρτυς ὡς παίγνια ταῦτα λογιζόμενος ἔλεγεν, ἂν καὶ μυρίους θανάτους μοῦ δώσῃς, ἐγὼ τὸν Χριστόν μου δὲν ἀρνοῦμαι, ἀλλ' εἶμαι ἕτοιμος νὰ βασανίζομαι διὰ τὸ ὄνομά του, εἰς ὅλην μου τὴν ζωήν· ταῦτα ἀκούσας ὁ βεζύρης, καὶ ὀργῆς μεγάλης πλησθείς, τὸν παρέδωκε τῷ ἐπάρχῳ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ· ὅστις λαβὼν τὸν μακάριον, καὶ φέρωντάς των ἔμπρὸς τοῦ Βασιλικοῦ παλατίου, εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν, ἀπέτεμε τὴν Ἁγίαν αὐτοῦ κεφαλήν· καὶ οὕτως ἠξιώθη ὁ Μακάριος νὰ συμβασιλεύῃ μὲ τὸν Χριστὸν, δι' ὃν καὶ ἐτιμήθη· οὗ ταῖς πρεσβείαις τύχοιμεν ἅπαντες τῶν οὐρανίων Ἀγαθῶν. Ἀμήν·

(1) Τὸ Μαρτύριον τούτου συνέγραψεν Ἰωάννης ὁ Καρυοφύλλης.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει, Σεπτεμβρίου ά. ἡμέρα. 1680.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΓΕΛΗΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

Οὗτος ὁ εὐλογημένος ἀνὴρ, καὶ Μάρτυς θερμότατος τοῦ Χριστοῦ ἦτον ἀπὸ τὴν ἐνορίαν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Καραμανίας, τὴν τέχνην χρυσοχόος, ἔχων γυναῖκα, καὶ παῖδας ἐξ ζωὴν χριστιανικὴν ζῶν, καὶ τιμημένην οὐδενὸς τῶν ἀναγκαίων ὑστερούμενος, ἔχωντας τὴν Κυβέρνησιν ἀπὸ τὴν τέχνην του· συνέβη λοιπὸν μίαν τῶν ἡμερῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἑορτάζεται ἡ ἀπόδοσις τῆς κοιμήσεως, τῆς ὑπεραγίας Δεσπίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ἡ ἐπονομαζομένη ἐννεάμερα καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν γίνεται πανήγυρις ἔξω τῆς πόλεως, κοντὰ εἰς τὸ χωρίον τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, εἰς τὰ φλωρία· συνέβη λέγω, καὶ ἐπῆγεν ἐκεῖ εἰς τὴν πανήγυριν ὁ εὐλογημένος Ἄγγελης, μετὰ τῶν ἄλλων Χριστιανῶν, μαζὴ μὲ τοὺς ὁποίους ἦσαν καὶ μερικοὶ Τοῦρκοι ἀπὸ Χριστιανῶν γυρισμένοι, οἵτινες τρώγοντες, καὶ πίνοντες, καὶ εὐφραινόμενοι μαζὴ μὲ τοὺς Χριστιανοὺς, ἄρχισαν νὰ παίζουν, καὶ οἱ μὲν ἐξωμόται ἐκεῖνοι Τοῦρκοι ἐπῆραν τὰς σκούφιας τῶν Χριστιανῶν, καὶ τὰς ἐφοροῦσαν, τὰ δὲ ἐδικά τους ἄσπρα φακιόλια ἔδιδαν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς νὰ τὰ φοροῦν, καὶ οὕτω ξεφαντόνοντες ὅλοι ἐχόρευαν, καὶ ἐκτύπουν τὰ χεῖρας· εἶτα παυσάμενοι τὸν χορὸν, ἀναστάντες ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐπῆγεν ἕκαστος εἰς τὸ ὀσπίτιόν του· τὸ δὲ ταχὺ ἦλθον οἱ ἐξωμόται ἐκεῖνοι Τοῦρκοι εἰς τὸν οἶκον τοῦ εὐλογημένου Ἀγγελῆ, καὶ τοῦ λέγουν· διατί φορεῖς σήμερον τὴν ρωμαϊκὴν σκούφιαν εἰς τὸ κεφάλι σου; ὁ δὲ Μάρτυς ἀπεκρίθη, ὡς Χριστιανὸς τὴν φορῶ· οἱ δὲ λέγουν αὐτῷ· ἐσὺ χθὲς ἔγινες Μουσουλμάνος, καὶ σοῦ πρέπει νὰ φορῇς ἄσπρον σαρίκι, καθὼς ἐχθὲς τὸ ἐφόρεσες· τοῦ δὲ Μακαρίου ἐκπλαγέντος εἰς αὐτὸ, καὶ νομίζοντος πῶς χορατεύουσιν, αὐτοὶ θυμωθέντες, ἔφερον ἀνθρώπους τῆς ἐξουσίας, καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἤγαγον εἰς τὸ κρητήριον καταμαρτυροῦντες, ὅτι ἔμπροσθέν τους ἐχθὲς, ἔγινε μουσουλμάνος, καὶ ἔκαμε τὸ λεγόμενον παρ' αὐτοῖς σαλαβάτι, (τοῦτ' ἔστι τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεώς των), καὶ ὅτι ἐφόρεσε καὶ ἄσπρον σαρίκι· ἠρώτησε δὲ τὸν Ἅγιον ὁ κριτὴς, ἀνίσως καὶ οὕτως ἐποίησεν· ὁ δὲ Μάρτυς ἀπεκρίνατο λέγων, οὔτε εἶπον, οὔτε ἔκαμα τοιοῦτον πρᾶγμα, ἀλλὰ μόνον μετ' αὐτῶν ἐξεφάντωσα, καὶ ἔπειτα ἐπῆγεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκόν του· ὁ δὲ κριτὴς βλέπωντας τὴν στερρότητα τῆν γνώμης του, τὸν ἔπεμψεν εἰς τὸν βεζύρην· ἐπῆγαν δὲ καὶ αὐτοὶ ἐκεῖ, καὶ ἐμαρτύρουν πάλιν κατ' αὐτοῦ τὰ αὐτά· ὁ δὲ Μάρτυς ἠρνεῖτο λέγων, ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον ἔπραξεν, ἢ εἶπε ποτέ· ἰδὼν δὲ ὁ βεζύρης αὐτὸν εὐπρεπῆ, καὶ σεμνὸν, ἄρχισεν ἱλαρῶς νὰ τὸν κολακεύῃ λέγωντάς του ἄφες αὐτὴν τὴν γνώμην, καὶ γίνου Τοῦρκος, καὶ ἐγὼ νὰ σὲ τιμήσω, καὶ νὰ σὲ πλουτήσω, καὶ νὰ σὲ κάμω μέγαν ἄρχοντα· ὁ δὲ Μάρτυς ἐβόα μεγαλοφώνως, ἀφέντη, ἐγὼ

εἶμαι γέννημα Χριστιανῶν γονέων. Χριστιανὸς λοιπὸν ἐγεννήθην, Χριστιανὸς ἀποθνήσκω, καὶ δὲν θέλει δηνηθῇ κανένα πρᾶγμα νὰ μὲ χωρίσῃ ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ γλυκυτάτου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὄντος ἀληθινοῦ Θεοῦ· ὄχι τὸν πλοῦτον, καὶ τὰς τιμάς, καὶ δόξας ὁποῦ μοῦ τάζεις, ἀλλ' αὐτὸ τὸ Βασίλειόν σας ὅλον νὰ μοῦ δώσετε δὲν θέλετε δυνηθῇ νὰ παρασαλεύσετε τὴν καρδίαν μου ἀπὸ τὴν πίστιν μου, καὶ ἀπὸ τὸν γλυκύτατόν μου Ἰησοῦν Χριστόν. Ταῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ εἰπόντος τοῦ Μάρτυρος, ὁ Βεζύρης πλησθεὶς θυμοῦ, ἐβόα· ἀνίσως καὶ δὲν γένῃς τοῦρκος κακὴν κακῶς θέλω σὲ ἐξολοθρέσω, καὶ νὰ σοῦ δώσω τόσα παιδευτήρια, ὁποῦ νὰ ἀφανίσω ὅλας τὰς σάρκας σου, ἕως οὗ νὰ ἀποθάνῃς μέσα εἰς αὐτὰς τὰς τιμωρίας· ὁ δὲ Μάρτυς ἀνθίστατο γενναίως, λέγων, ὅ,τι θέλεις κάμε, δέρνε, κόπτε, σφάζε, κάψεμε εἰς τὴν φωτίαν, ῥίψεμε εἰς τὰ θηρία, καταπόντισόν με εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ὅ,τι ἄλλο ἠμπορεῖς, καὶ δύνασαι κάμε εἰς τοῦτο τὸ πήλινόν μου σῶμα, ἐγὼ τὸν Χριστόν μου δὲν ἀρνοῦμαι, ἐγὼ τὴν πίστιν μου δὲν ἀλάσσω, ἐγὼ τοῦρκος δὲν γίνομαι· ὁ δὲ Βεζύρης μὲ φοβερὰν φωνὴν ἐπρόσταξε νὰ τὸν βάλλουν εἰς τὴν φυλακὴν τῶν φονέων· καὶ ἐκεῖ νὰ τὸν τιμωροῦν ἀνηλεῶς· ὄντος λοιπὸν τοῦ Μακαρίου ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ δεινὸς τιμωρουμένου ὑπὸ τῶν αἱμοβόρων ἀγαρηνῶν, ἐπῆγεν ἐκεῖ εἰς τὴν φυλακὴν, ἕνας γείτονάς του ἀγαρηνὸς ἄνθρωπος μεγάλος, μπέης τὴν ἀξίαν, καὶ συλλυπηθεὶς τὸν Μάρτυρα διὰ τὸ πρᾶγμα ὁποῦ τοῦ ἠκολούθησεν, ἄρχισε νὰ τὸν συμβουλεύῃ καὶ νὰ τὸν παρακινῇ, λέγων ἵνα τί ἀποθνήσκεις ἀδίκως ἄνθρωπε; καὶ κάνεις τοὺς ἐχθρούς σου νὰ χαίρονται; τούρκευσον διὰ νὰ ἐλευθερωθῇς· ἔπειτα σύναξον τὰ τίποτέ σου, καὶ ἔπαρε τὰ παιδιά σου, καὶ τὴν γυναίκα σου, καὶ σύρε εἰς ἄλλον τόπον νὰ ζῇς ὡς Χριστιανός· ὁ δὲ Μάρτυς ἀπεκρίνατο, λέγων· μή μοι γένοιτο νὰ ἔλθω εἰς τόσην μανίαν, καὶ ἀγνωσίαν, ὥστε νὰ εὐγῇ τοιοῦτος ἀσεβέστατος λόγος ἀπὸ τὸ στόμα μου· ὁ Χριστός μου ἀπέθανε διὰ λόγου μου, καὶ τί μεγάλον πρᾶγμα εἶναι ἂν ἀποθάνω καὶ ἐγὼ διὰ τὴν ἐκείνου ἀγάπην; ἐγὼ ἐξ ἀνάγκης ἢ σήμερον ἢ αὔριον, ἢ μετὰ ταῦτα ἔχω νὰ ἀποθάνω· λοιπὸν κάλλιον εἶναι νὰ ἀποθάνω διὰ τὸν Χριστόν μου σήμερον, διὰ νὰ ἀπολαύσω καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν οὐράνιον. Ταῦτα ἀκούσας ἐκεῖνος ἀνεχώρισεν ἄπρακτος· οἱ δὲ ἀγαανηοὶ κάθε τρόπον ἐπινοοῦντες, διὰ νὰ χωρίσουν τὸν Ἅγιον ἀπὸ τὸν Χριστὸν, ἔπεμψαν τὴν γυναῖκά του μέσα εἰς τὴν φυλακὴν, διὰ νὰ τὸν παρακινήσῃ καὶ αὐτὴ, νομίζοντες, ὅτι ἴσως ἀπὸ τὰ δάκρυά της, καὶ ἀπὸ τοὺς λυπηροὺς θρήνους της πάθῃ τι ἀνθρώπινον ὁ Μάρτυς, καὶ καμφθῇ εἰς συμπάθειαν, καὶ οὕτω τὸν Χριστὸν ἀρνηθῇ· ἦλθεν οὖν καὶ αὕτη καὶ τόσας ἐλεεινὰς φωνὰς ἔβαλε, καὶ τόσα δάκρυα ἔχυσε, καὶ τόσα παρακινητικὰ λόγια τοῦ εἶπεν, ὅσα ἐδύνοντο νὰ μαλάξουν καὶ τὴν πλέον σκληροτέραν καρδίαν· ἀλλ' ὁ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς, ὑπερβὰς τὴν σάρκα, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ πνεῦμα, πρὸς ὅλα ταῦτα ἔμεινεν ἄκαμπτος· ταύτην δὲ μόνην τὴν ἀπόκρισιν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν συμβουλὴν, καὶ νουθεσίαν ἔδωκεν εἰς αὐτὴν, εἰπὼν, ὦ γύναι, ἂς ἦναι εἰς ἐσένα, καὶ εἰς ἐμένα, ἀντὶ πάντων ὁ Χριστός· εἰς ἐκεῖνον παραδίδω σήμερον σὲ, καὶ τὰ τέκνα σου, διὰ τὸν ὁποῖον ὑπομένω μετὰ χαρὰς τὸν μαρτυρικὸν τοῦτον θάνατον· ὑπέμεινον οὖν καὶ σὺ ὦ γύναι διὰ τὸν Χριστὸν, τὴν ἐμὴν ὑστέρησιν, ἵνα ἐν τῇ φρικτῇ αὐτοῦ, καὶ ἐνδόξῳ παρουσίᾳ ἀλλήλους ἴδομεν, καὶ συνεφρανθῶμεν ἐκεῖ αἰώνια· τί ὄφελος θέλει γένει εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὴν προσωρινὴν ταύτην ἕνωσιν, καὶ ζωὴν; ἀπὸ τὴν ὁποίαν μετ' ὀλίγον ἔχωμεν τὰ χωρίσωμεν πάλιν; ἢ τί κέρδος ἔχομεν νὰ λάβωμεν ἀπὸ τὰ τερπνὰ τοῦ Κόσμου τούτου, ἀνίσως καὶ ζημιωθῶμεν τὰς ψυχάς μας, τῶν ὁποίων ὅλος ὁ κόσμος δὲν εἶναι ἀντάξιος; ἄπελθε λοιπὸν ἠγαπημένη μου, καὶ φιλτάτη ψυχὴ νὲ

εἰρήνῃ· καὶ ἐγὼ ὅσον τὸ τάχος, πηγαίνω πρὸς τὸν ποθούμενόν μου Χριστόν· καὶ εἰς ὀλίγον ἔρχεσαι καὶ ἐσὺ, διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν μαζὴ τὴν αἰώνιον Μακαριότητα· ταῦτα ἀκούσασα ἡ αὐτοῦ μακαρία γυνὴ, καὶ πεισθεῖσα περισσότερον ὑπ' ἐκείνου, παρὰ αὐτὴ νὰ πείσῃ ἐκεῖνον εὐγῆκε ἀπὸ τὴν φυλακὴν, στερεωθεῖσα εἰς τὴν ἐλπίδα, καὶ ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ μὲ τοὺς λόγους τοῦ Μάρτυρος· τῇ δὲ ἐπαύριον αὖθις παραστήσας ἔμπροσθέν του ὁ βεζύρης τὸν Ἅγιον, καὶ πάλιν ἐξετάσας αὐτὸν, καὶ εὑρίσκωντάς τον εἰς τὴν ὁμοίαν σταθερότητα, πολλὰ τοῦ εἶπε, καὶ πολλὰ τὸν ἐφοβέρισε· τέλος, ὡς εἶδε πῶς τίποτε δὲν κατορθόνει, ἔδωκε τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν, νὰ τὸν θανατώσουν· ἔλαβον λοιπὸν οἱ δήμιοι τὸν γενναῖον ἀγωνιστὴν, καὶ προθυμότερα ἔτρεχεν αὐτὸς εἰς τὴν σφαγὴν, παρὰ ἐκεῖνοι· καὶ περισσότερον ἔχαιρεν αὐτὸς ὁποῦ ἔμελλε νὰ θανατωθῇ, πάρεξ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔμελλον νὰ τὸν θανατώσουν. Καὶ φέροντες αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλικοῦ παλατίου, πλησίον τῆς Ἁγίας Σοφίας, ὁποῦ καὶ τὸν Μακάριον Σταμάτιον ἀπεκεφάλισαν, ὡς προείπομεν, ἐκεῖ καὶ τοῦ Μακαρίου Ἀγγελῆ, τὴν Ἁγίαν κάραν ἀπέτεμον· οἱ δὲ μαθηταί του, καὶ ἄλλοι γνώριμοι, καὶ συγγενεῖς ἐπαραμόνευαν ἀπὸ μακρόθεν, καὶ παρετήρουν νὰ ἰδοῦν τὸ ἀποβησόμενον· καὶ κατὰ τὸ μεσονύκτιον βλέπουσιν, ὢ τοῦ θαύματος! ἕνα φῶς θεῖκὸν, ὡσὰν στύλον πύρινον ὁποῦ ἐκατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἐπάνω εἰς ἐκεῖνο τὸ Μαρτυρικὸν, καὶ ἁγιώτατον λείψανον, καὶ ἐστέκετο ὥραν ἱκανήν· τοῦτο δὲ εἶδον ὄχι μόνον οἱ Χριστιανοί, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἀγαρηνοί, ὅθεν αὐτοὶ ἔδωκαν ἴδησιν διὰ τὸ θαῦμα τοῦτο, καὶ εὐθὺς ἔγινε προσταγὴ ἀπὸ τὴν πόρταν νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν τὸ Ἅγιον λείψανον· τοῦτο δὲ ἔμαθον οἱ Χριστιανοί, καὶ ἐπρόλαβε τὸ ῥουφέτι τῶν γουναράδων, καὶ ἔδωκαν τριακόσια γρόσια εἰς τὸν Μουσοὺρ ἀγᾶν, καὶ ἠγόρασαν τὸ Ἅγιον λείψανον· διὰ νὰ μὴ καταλάβῃ δὲ τινὰς τὸ πρᾶγμα, ἐπρόσταξεν ὁ προρρηθεὶς ἀγᾶς καὶ ἑτοίμασαν ἡ γουναράδες ἕνα καΐκι ἐδικόν τους· πηγαίνοντας δὲ οἱ Τοῦρκοι μὲ ἄλλο καΐκι τάχα διὰ νὰ ῥίψουν τὸ λείψανον εἰς τὴν θάλασσαν, μὲ τρόπον κρύφιον, ἔῤῥιψαν μέσα εἰς τὸ καΐκι τῶν Χριστιανῶν· τὸ ὁποῖον παραλαβόντες οἱ γουναράδες, ἐπῆγαν καὶ τὸ ἐνταφίασαν μετὰ πάσης τιμῆς καὶ εὐλαβείας ἀντίπεραν εἰς τὸ Μοναστήριον, τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὸ νησίον τῆς Πρώτης· ἔτυχε δὲ τότε εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ πανιερώτατος Ἅγιος Δρύστρας κὺρ Παρθένιος, ἄνθρωπος ἀρετῇ καὶ μαθήσει, καὶ εὐλαβείᾳ κεκοσμημένος, καὶ ζηλωτὴς τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως, ὁ ὁποῖος ἀκούοντας τὰ περὶ τοῦ Ἁγίου τούτου Μάρτυρος Ἀγγελῆ, ἐξέτασεν ἀκριβῶς διὰ τὴν στερεάν του ὁμολογίαν, καὶ διὰ τὰ Μαρτύριά του, καὶ διὰ τὸ Ἅγιον φῶς ὁποῦ κατέβη οὐρανόθεν ἐπάνω εἰς τὸ θεῖόν του λείψανον, καὶ διὰ ὅλα τὰ ἄλλα θεῖα ἐτίμησε τὸν Ἅγιον μὲ ἐγκώμια καθὼς αὐτῷ ἔπρεπεν· ὅστις βεβαιώσας μὲ μαρτυρίας ὅσα ἀνωτέρω ἐσημειώσαμεν· ἐβεβαίωσε πρὸς τούτοις καὶ τὰ ἑξῆς ῥηθησόμενα, ὁπλαδὴ, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἁγίου τρεῖς ὀνομαστὶ μεγιστάνοι τῆς Βασιλείας τῶν Τούρκων, οἵτινες μάλιστα ἐστάθηκαν αἴτιοι τοῦ θανάτου τοῦ Μάρτυρος, ὁ Σαρὶ Ἀμπτουλάχογλους γεντὶ κουλὲ ἀγασῆς, ὁ Βασιλικὸς μεζίνης. καὶ ὁ γιακοὺτ ἀγανούνογλους, ἠσθένησαν βαρέως, καὶ κινδυνεύοντες εἰς θάνατον, δὲν ἐδύνοντο νὰ ξεψυχήσουν, ἀλλ' ἔξω φρενῶν γενόμενοι ἐφώναζαν συνεχῶς, καὶ ἔκραζον τὸ ὄνομα τοῦ Μάρτυρος μὲ τοιαύτας ἐλεινὰς καὶ μεγάλας φωνάς. Ἀγγελὴ ὦ Ἀγγελὴ, καὶ οὕτως ἐβασανίζοντο πολλὰς ἡμέρας, καὶ δὲν ἐδύνοντο νὰ ἀπορρίψουν τὴν μιαρὰν τους ψυχὴν, ἕως ὁποῦ ἔκραξαν τὴν γυναῖκα τοῦ Μάρτυρος, καὶ ἔλαβον συγχώρησιν ἀπὸ αὐτὴν διὰ τὸν ἄδικον φόνον, ὁποῦ ἐπροξένησαν εἰς τὸν ἄνδρα της, καὶ τότε ἐξεψύχησαν. Αὕτη ἡ φήμη διεδόθη εἰς ὅλους τοὺς πρώτους τῆς Βασιλείας· ὅθεν καὶ συγκροντήθη παρ'

αὐτῶν συμβούλιον μέγα περὶ τούτου, καὶ ἔγινε προσταγὴ ἰσχυρὰ, εἰς τὸ ἑξῆς νὰ μὴν διάσουν κανένα Χριστιανὸν, ἢ νὰ τὸν τιμωρήσουν διὰ νὰ γένῃ Τοῦρκος· ἀλλ' ὅποιος ἐκ προαιρέσεώς του θέλει νὰ γένῃ, ἂς γίνεται· ἡ ὁποία ἡ προσταγὴ ἰσχυσεν ἕως ὁποῦ ἦτον ζῶντες ἐκεῖνοι οἱ ἀγάδες, ὁποῦ τὴν ἔκαμαν. Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἡγουμένευεν εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Πρώτης ἕνας ἱερορεπὴς, καὶ ἐνάρετος ἄνθρωτος, Ἀθανάσιος ὀνόματι, ὅστις ἐνταφίασε τὸ Ἅγιον λείψανον τοῦ Μάρτυρος εἰς τὸν ἴδιον τάφον, τοῦ ἐκεῖ προηγουμενεύσαντος· εἰς ἐκείνην λοιπὸν τὴν νύκτα ἐφάνη ὁ προηγούμενος ἐκεῖνος εἰς τὸν ὕπνον τοῦ ῥηθέντος ἡγουμένου Ἀθανασίου καὶ τοῦ λέγει· τί ἔκαμες ὦ καθηγούμενε; καὶ ἐν ταφίασες τὸ Ἅγιον λείψανον τοῦ Μάρτυρος εἰς τὸν τάφον τὸν ἐδικόν μου; καὶ εἶμαι ἐγὼ ἄξιος νὰ συγκατοικήσω εἰς ἕνα τόπον μὲ τοιοῦτον Μάρτυρα; ὅθεν παρακαλῶσε, ἢ ἐκεῖνον μετατόπισε, ἢ τὰ ἐδικάμου λείψανα· οὕτω δοξάζει ὁ Θεὸς τοὺς αὐτὸν ἀντιδοζάζοντας· τὰ δὲ τέκνα τοῦ Μάρτυρος διὰ πρεσβειῶν αὐτοῦ ἐλειθερόθησαν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ ἐκεῖ δεχθέντα παρὰ τῶν αὐθεντῶν, εὐτύχησαν, καὶ ἔγιναν μεγάλοι ἄρχοντες, καὶ ἐπέρασαν ἐν εἰρήνῃ, καὶ εὐτυχίᾳ ὅλην τους τὴν ζωήν· ἀλλ' εἴθε ταῖς τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος θεαρέστοις πρεσβείαις νὰ περάσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐν εἰρήνῃ τὴν ζωήν μας, καὶ νὰ ἀξιωθῶμεν μετὰ τὸν θάνατον τῆς οὐρανίου Βασιλείας. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αχπά. ἔτος. Νοεμβρίου ιγ'. 1681.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΜΟΝΑΧΟΣ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ. (1).

Ο Μακάριος οὗτος ἐμαρτύρησεν, ἐπὶ τῆς βασιλείας μὲν τοῦ Σουλτὰν Μεχεμέτη, ἐπὶ τῆς Πατριαρχίας δὲ, τοῦ ἐκ Χίου κὺρ Ἰακώβου· ἦτον δὲ ἀπὸ τὸν Γαλατᾶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐκ τῆς ἐνορίας τῆς Ἐλεούσης, τὸ ὄνομά του Διαμαντὴς, υἱὸς εὐσεβῶν γονέων, Κυριακοῦ καὶ Κυριακῆς, τὴν τέχνην ῥάπτης· ὢν δὲ πολλὰ νέος, ἔμεινεν ὀρφανὸς, δι' ὃ καὶ περιπατοῦσεν ἄτακτα· πιασθεὶς λοιπὸν, καθὼς λέγουν, ἀπὸ τοὺς δυνάστας, διά τι κακὸν ὁποῦ ἔκαμεν, ἠρνήθη (φεῦ!) τὴν τῶν Χριστιανῶν ἄμωμον πίστιν, διὰ νὰ λυτρωθῇ· εἶτα προβαίνων τῇ ἡλικίᾳ ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ συλλογιζόμενος τί κακὸν ἔπαθεν, ἀπῆλθεν εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος, εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς μεγίστης Λαύρας, διὰ νὰ κλαύσῃ τὸ μέγα ἁμάρτημα τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀρνήσεως, καὶ ἐκεῖ πηγαίνωντας ἐδόθη εἰς συχνὰς ἀγρυπνίας, χαμαικοιτείας, ἐγκρατείας, καὶ εἰς τὰς λοιπὰς κακουχίας τῆς ἀσκήσεως· λαβὼν δὲ τό μέγα, καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα, ἔκαμεν χρόνους ὁλοκλήρους δώδεκα, ὑποτασσόμενος τῷ αὐτοῦ γέροντι, μὲ ἄκραν ὑπακοήν· πλὴν μ' ὅλον ὁποῦ τόσας, καὶ τόσας ἀρετὰς ἔκαμνεν ὁ ἀοίδιμος, καὶ πολλοὺς μοναχοὺς ἐκείνου τοῦ καιροῦ ὑπερέβη εἰς τοὺς ἀσκητικοὺς πόνους, καὶ ἰδρῶτας, τὸ σηνειδὸς ὅμως πάντοτε τὸν ἔτυπτε διὰ τὴν ἄρνησιν, καὶ ἐνόμιζεν ὅλους τοὺς ἀσκητικοὺς ἀγῶνάς του, ὅτι εἶναι τὸ οὐδὲν, κατὰ σύγκρισιν τοῦ σφάλματός του· διότι ἐνθυμεῖτο πάντοτε τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου, ὁποῦ λέγει· «ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· καὶ ὅστις ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κἀγὼ αὐτὸν, ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς»· ὅθεν κατὰ ἄλλον τρόπον δὲν ἐνόμιζεν, ὅτι ἔχει νὰ ὁμολογηθῇ ἀπὸ τὸν Χριστὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρός του ἐν τῇ φρικτῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ, παρὰ μὲ τὸ νὰ ὁμολογήσῃ καὶ αὐτὸς τὸν Χριστὸν πρότερον ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· καὶ τοῦτο μὲν οὕτος ὀρθῶς ἐνόμιζε, πλὴν κἀνένας ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς εἰς τοῦτο δὲν τὸν ἀνάγκαζε, μὲ τὸ νὰ ἐστοχάζοντο τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν, καὶ ἐφοβοῦντο, μὴ τύχῃ καὶ γυρίσῃ πάλιν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ γίνουν τὰ ὕστερα χείρονα τῶν πρώτων· ἀνάμεσα εἰς τούτους τοὺς λογισμοὺς ὄντας τοῦ Μάρτυρος, ἔτυχε τότε ὁ ἐν τῇ Λαύρᾳ εὑρισκόμενος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Διονύσιος νὰ ἀπέρχεται εἰς Κωνσταντινούπολιν· ὅθεν ἔκρινεν εὔλογον ὁ Ἅγιος νὰ ὑποταχθῇ εἰς αὐτὸν, καὶ μαζή του νὰ ἀπέλθῃ εἰς βασιλεύουσαν μὲ σκοπὸν διὰ νὰ μαρτυρήσῃ· τὸ ὁποῖον τοῦτο καὶ ἔκαμε, συναπῆλθε μὲ τὸν Πατριάρχην εἰς Κωνσταντινούπολιν, φανερώσας εἰς αὐτὸν καὶ τὸν πόθον ὁποῦ εἶχε, διὰ νὰ μαρτυρήσῃ· ὅστις τὸν ἐπαρακίνησεν εἰς τοῦτο, λέγωντάς του καὶ ταῦτα, ὅταν ἐγὼ στραφῶ εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος, ἐσὺ κάμε ὡς βούλεσαι, καὶ τὸν Χριστόν, δι' ὃν ἀποθαίνεις, πρέσβευε ὑπὲρ ἐμοῦ, ἕνα εὕρω αὐτὸν ἵλεων ἐν τῇ ἐμῇ ἐξόδῳ. Ἀποδιμήσαντος οὖν τοῦ Διονυσίου, ἐφανέρωσεν ὁ Ἅγιος, καὶ εἰς ἕνα ἄλλον μοναχὸν Λαυριώτην, τὸ κεκρυμμένον ἐν τῇ καρδίᾳ του μυστήριον, τὸ περὶ τοῦ Μαρτυρίου, καὶ ἤκουσε παρ' ἐκείνου ταῦτα τὰ παρακινητικὰ λόγια, ἐνδυναμώθητι ἀδελφὲ τῇ τοῦ Κυρίου ἰσχύϊ, καὶ ἄρχισε τὸν ἀγῶνα, καὶ θέλεις γένῃς καὶ ἐσὺ, ἕνας ἀπ' ἐκείνους τοὺς παλαιοὺς Μάρτυρας, ὁποῦ ἠθλησαν ὑπὲρ Χριστοῦ. Καὶ λοιπὸν ἄρχισεν ὁ ὅσιος τὸ ἐπιχείρημα οὕτως· ἔκοψε τὰ μαλλιὰ τῆς κεφαλῆς του, καὶ ἐφόρεσε ῥοῦχα ναυτικὰ, διὰ νὰ μὴν ἀκολουθήσῃ κἀνένα κακὸν εἰς τοὺς μοναχοὺς ἀπὸ τοὺς κρατοῦντας· ὅτι πρὸ ὀλίγων χρόνων ἐμαρτύρησαν καὶ ἄλλοι δύω μοναχοὶ, Κυπριανός τε καὶ Γαβρὴλ· εἶτα μετασχὼν ὁ Μάρτυς τῶν ἀχράντων Μυστηρίων, εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, εἰς τὸν Γαλατᾶν, ἐπέρασεν εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν, καὶ ἐκεῖ στεκόμενος προσηύχετο, κάνωντας τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ εἰς τὰ πρόσωπόν του· οἱ δὲ παραπορευόμενοι Ἀγαρηνοὶ βλέποντες αὐτὸν εἰς τοιοῦτον τόπον ἱστάμενον, καὶ κροσευχόμενον ἐξήσταντο· πλὴν νομίζοντες αὐτὸν ὡς παράφρονα, ἐπερνοῦσαν, μηδὲν λέγοντες· ἀναχωρήσας δὲ ἀπ' ἐκεῖ ὁ Ἅγιος, καὶ περιπατῶν ἐν τῇ ὁδῷ, βλέπει ἕνα γραμματισμένον Ἀγαρηνὸν, ἔχοντα εἰς τὰς χεῖράς του βιβλίον, καὶ ἀναγινώσκοντα, λέγει του· διαλαμβάνει τὸ βιβλίον σου τίποτε περὶ Χριστοῦ; ὁ δὲ γραμματεὺς εἶπε τῷ Μάρτυρι, δὲν γίνεσαι μουσουλμάνος; ὁ Μάρτυς τὸν ἠρώτησε, λέγων· τί θέλει νὰ εἰπῇ Μουσουλμάνος; καὶ ἐπάνω εἰς τοῦτο ἐμαζώχθησαν οἱ ἐκεῖ πλησίον Ἀγαρηνοὶ, καὶ ἤκουον, μυκτηρίζοντες αὐτὸν ὡς παράφρονα· εἶτα τοὺς λέγει, ἔχω νὰ σᾶς εἰπῶ λόγον πρὸς ὠφέλειάν σας· οἱ δὲ τοῦ λέγουν εἰπέ· λέγει ὁ Μάρτυς, ὁ Χριστὸς εἶναι Θεὸς ἀληθινὸς, καὶ ποιητὴς ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων· οἱ δὲ τοῦ εἶπον τρελὸς εἶσαι; λέγει ὁ Μάρτυς, ὄχι ἐγὼ, ἀλλ' ἐσεῖς εἶσθε τρελοὶ, καὶ ἄγνωστοι, καὶ πεπλανημένοι, ὁποῦ δὲν πιστεύετε, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεός· αὐτοὶ δὲ πάλιν νομίσαντες αὐτὸν ὡς μαινόμενον, τὸν ἄφησαν· καὶ ἐκεῖθεν μετέβη ὁ Μάρτυς εἰς τὸ τζαμίον τοῦ Σουλτὰν μεχεμέτη, καὶ πάλιν εἶπε τὰ αὐτὰ εἰς τοὺς ἐκεῖ χοντζάδες, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ, ὡς μωρὸν τὸν ἐδίωξαν· κατέβη δὲ ἐκεῖθεν, εἰς τὸ λεγόμενον Τουρκιστὶ, Καμπάνι, καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ, εἶπεν· ἄνδρες ἰσμαηλῖται, μόνη ἡ πίστις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀληθινὴ, ἐσεῖς δὲ ἐπλανέθητε, καὶ μέλλετε νὰ κολασθῆτε· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ὅλοι ὁμοίως τὸν ἐπαράβλεψαν· τῇ δὲ ἐπαύριον τῷ πρωΐ, ἐπῆγεν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Βεζύρη, καὶ ἄρχισε νὰ φωνάζῃ ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ἐκεῖ γραμματικούς· μόνη ἡ πίστις τῶν Χριστιανῶν εἶναι ἀληθινὴ, καὶ ὁ Χριστὸς εἶναι Θεὸς ἀληθινὸς, ἡ δὲ ἐδική σας πίστις δὲν εἶναι ἀληθινή· οἱ δὲ γραμματικοὶ πιάσαντες αὐτὸν, καὶ

(1) Τοῦτο τὸ Μαρτύριον συνέγραψεν Ἰωάννης ὁ Καρυοφύλλης· μετέφρασε δὲ ὁ Καυτοκαλυβίτης Παπᾶ Ἰωνᾶς.

δείραντες ἀνηλεῶς, τὸν ἐδίωξαν ὡς μωρόν. τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐπῆγεν εἰς τὸ τζαμίον, τὸ λεγόμενον Σεγιζακὶ, κοντὰ εἰς τοὺς ὀντάδες τῶν Γιανιτζάρων· καὶ ὅταν ἔβγαιναν οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὸ προσκύνημά τους, ἐβόα ὁ Μάρτυς· ἄνδρες Ἰσμαηλῖται, τίνα σέβεσθε; εἰς ποῖον θαρρεῖτε; τί ἐλπίζετε ἀπὸ αὐτὸ τὸ προσκύνημά σας; μία εἶναι ἡ ἀληθὴς πίστις ἡ τοῦ Χριστοῦ· ὅλοι δὲ ὡς φρενοβλαβῆ, καὶ μωρὸν νομίζοντες αὐτὸν, τὸν παρέβλεπον· λοιπὸν ἐστράφη πάλιν ὁ Ἅγιος εἰς τὸ κονάκι του, εἰς τὸν Γαλατᾶν σφόδρα περίλυπος, ὅτι ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ του· ὅθεν καὶ προσευχόμενος ὅλην τὴν νύκτα, ἔλεγε· μὴ ὀδελύξῃ με τὸν ταπεινόν σου δοῦλον, υἱὲ μονογενὲς τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ νὰ μὲ συναριθμήσῃς ἐν τῷ χορῷ τῶν Μαρτύρων σου, ἀλλ' ἀξίωσόν με τυχεῖν τῆς ἐφέσεως. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς τὸ τζαμίον τοῦ Τοπχανᾶ, εἰς τὸ ὁποῖον λέγεται, ὅτι ἐξώμοσε τὴν εὐσέβειαν, ὅταν ἦτον νέος, ὡς προεῖπομεν· καὶ ἐκεῖ πολλῶν Ἀγαρηνῶν συντρεχόντων εἰς τὴν ὥραν τοῦ προσκυνήματος, ἀνεβόησεν ὁ Μάρτυς πρὸς τὸ πλῆθος ταῦτα· τί μαζώνεσθε αὐτοῦ τρισάθλιοι; εἰς ποῖον ἐλπίζετε; ἀλλοίμονον εἰς ἐσᾶς ταλαίπωροι, διὰ τί ἔχετε νὰ κολασθῆτε· μόνος ὁ Χριστὸς εἶναι Θεὸς ἀληθινός· οἱ δὲ Ἀγαρηνοὶ ταῦτα ἀκούσαντες ἐπλήσθησαν θυμοῦ, καὶ ὥρμησαν κατεπάνω του, καὶ δέρνοντες αὐτὸν ἀνηλεῶς, καὶ τραβίζοντες, τὸν ἔφερον εἰς τὸν κατὴν τοῦ Γαλατᾶ· τοῦ δὲ Μάρτυρος, τὰ αὐτὰ καὶ περισσότερα λέγοντος κατὰ τοῦ Μωάμεθ, καὶ τῆς βδελυρᾶς αὐτοῦ διδαχῆς, ἔδωκεν ὁ Κριτὴς τὴν ὁμολογίαν αὐτοῦ, ἥτις παρ' αὐτοῖς λέγεται χοντζέτιον, καὶ τὸν ἔπεμψεν εἰς τὸν Βεζύρην, τῆς Βασιλείας τὸν ἐπίτροπον· ὁ δὲ Βεζύρης τὸν ἠρώτησε, ταῦτα ὁποῦ γράφει ὁ κριτὴς κατὰ σοῦ εἶναι ἀληθινά; ὁ δὲ Μάρτυς ἐφώναζε, ναὶ ἀφέντη καὶ ἀληθινὰ, καὶ βέβαια εἶναι· ὁ δὲ Βεζύρης μὲ πολλὴν ἡμερότητα, λέγει αὐτῷ· ἂς ἦναι συγχωρημένον τοῦτό σου τὸ ἔγκλημα, ὅτι ἐσὺ εἶσαι ῥαγιᾶς Βασιλικὸς, καὶ ὑπόχρεως νὰ πληρώνῃς τὰ βασιλικὰ δοσίματα, καὶ διὰ τοῦτο σοῦ χαρίζει ἡ Βασιλεία τὴν ζωήν σου· ἀλλὰ καὶ ὡς φαίνεται πτωχὸς εἶσαι, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιθυμεῖς τὸν θάνατον· ὁ δὲ Μάρτυς λέγει, δὲν πτωχεύω, ἀλλ' εἶμαι καὶ ἀπὸ ἐσένα πλουσιώτερος· ἐπειδὴ καὶ ἔχω τὸν θησαυρὸν τῆς πίστεώς μου, μέσα εἰς τὴν καρδίαν μου, ὁ ὁποῖος ὑπεραστράπτει λαμπρότερον τοῦ ἡλίου, ὅτι τὸν πλοῦτον τούτου τοῦ Κόσμου ὁποῦ ἐσύναξες ἐσὺ τώρα, αὔριον τὸν πέρνει ἄλλος, τὸν δὲ πλοῦτον ὁποῦ ἀπόκτησα ἐγὼ τῆς πίστεώς μου, μένει πάντοτε εἰς ἐμὲ, μὲ τὸν ὁποῖον θέλει ὑπάγω εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἰδὼν οὖν ὁ Βεζύρης, ὅτι δὲν πείθεται κατ' οὐδένα τρόπον ὁ Μάρτυς εἰς τοὺς λόγους του, ἔδωκε κατ' αὐτοῦ τὴν ἀπόφασιν νὰ τὸν θανατώσουν· τὸν ὁποῖον λαβὼν ὁ ἀρχιδήμιος, καὶ δένωντάς τον, τὸν ἔφερε μετὰ τῆς αὐτοῦ κουστωδίας εἰς τὸ Φανάριον, καὶ γονατίζωντάς τον ἔμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ Πατριαρχείου, ξίφει τὴν Ἁγίαν αὐτοῦ Κεφαλὴν ἀπέτεμεν, εὐχαριστοῦντος τὸν Σωτῆρα, ὅτι δὲν τὸν ὑστέρησε τοῦ πόθου του· ὅταν δὲ τὸν ἀπεκεφάλισαν, τὸ Ἅγιόν του αἷμα κρουνηδὸν ἐκπηδῆσαν κατέβαψε τὰς σανίδας τοῦ ἄντικρυ ἐργαστηρίου τῆς θύρας· ἡγούμενος δέ τις τοῦ Μοναστηρίου τοῦ Μαύρου μόλου, ὀνόματι Μακάριος, ἀγοράσας τὰς θύρας αὐτὰς, ἔφερεν εἰς τὸ Μοναστήριόν του χάριν εὐλαβείας, καὶ ἁγιασμοῦ· ἔκειτο δὲ, κατὰ τὸ πρόσταγμα, τὸ Ἅγιον λείψανον ὁλοκλήρους τρεῖς ἡμέρας ἔμπροσθεν τοῦ Πατριαρχείου· Χριστιανοὶ δέ τινες δόντες χρήματα εἰς τοὺς φυλακάτορας, ἦραν αὐτὸ ἐκεῖθεν, καὶ τὸ ἔβαλον εἰς καΐκι, διὰ νὰ τὸ ὑπάγουν εἰς τὸ ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ μονήδριον τῆς Ἁγίας Τριάδος· ἐπρόφθασαν ὅμως οἱ πατέρες τῆς μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς εἰς τὴν αὐτὴν νῆσον Χάλκην κειμένης, καὶ τὸ ἐπῆραν εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν, καὶ ἐνταφίασαν αὐτὸ ἐντίμως ὄπισθεν τοῦ Ἁγίου βήματος· οὗ ταῖς πρεσβείαις ὁ Σωτὴρ τῆς αὐτοῦ Βασιλείας καὶ ἡμᾶς ἀξιώσειεν. Ἀμήν.

Κατὰ δὲ τὸ ᾳχπβ'. ἔτος. 1682.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΒΥΖΑΝΤΙΩι Ο ΑΧΜΕΔ ΚΑΛΦΑΣ.

Ἦτοι ὁ γραφεὺς τοῦ Δευταρδάρη, ὁ ἐπικαλούμενος Πάτ σουρούνης· οὗ τὸ Μαρτύριον ἀνώνυμος συνέγραψε συγγραφεύς.

Οὗτος ἔχων σκλάβαν Ῥῶσσαν σηνεμίγνυτο μὲ αὐτὴν, ἄφινεν ὅμως αὐτὴν νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Χριστιανῶν εἰς τὰς ἐπισήμους ἡμέρας· ἐπειδὴ δὲ ὅταν ἐκείνη ἤρχετο ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, αὐτὸς ἠσθάνετο εὐωδίαν ἄῤῥητον ὁποῦ εὔγενεν ἀπὸ τὸ στόμα της, τὴν ἠρώτησε τί τρώγει καὶ μυρίζει ἔτζη; ἐκείνη τοῦ εἶπεν, ὅτι τρώγει ἀντίδωρον, καὶ πίνει ἁγιασμόν· ταῦτα ἀκούσας προσκαλεῖ ἕνα ἐφημέριον τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ τοῦ λέγει νὰ ἑτοιμάσῃ τόπον διὰ νὰ ὑπάγῃ αὐτὸς, ὅταν ἐλειτούργει ὁ Πατριάρχης· οὗ γενομένου, ἔβλεπεν, ὢ τοῦ θαύματος! ὅταν εὐλόγει ὁ Πατριάρχης τὸν λαὸν, καὶ εὔγαιναν ἀπὸ τὸ κριτήριον, καὶ ἀπὸ τὰ δάκτυλά του ἀκτῖνες, καὶ ἔπιπτον ἐπάνω εἰς ὅλων τῶν Χριστιανῶν τὰς κεφαλὰς, αὐτοῦ δὲ μόνον τὴν κεφαλὴν ἄφιναν ἄμοιρον· τοῦτο τὸ θαυμάσιον ἰδὼν, κράζει τὸν ἱερέα, καὶ βαπτίζεται, καὶ ἦτον κρυφὰ Χριστιανὸς ἱκανὸν καιρὸν, ἐπειδὴ δὲ εἰς μίαν σύναξιν λογοτριβοῦντες οἱ μεγιστάνες ποῖος ἀρά γε νὰ ἦναι ὁ μεγαλήτερος; καὶ ἐρωτήσαντες καὶ αὐτὸν, αὐτὸς ἐφώναξεν ὅσον ἐδύνατο· μεγαλωτάτη ἀπὸ ὅλα εἶναι ἡ πίστις τῶν Χριστιανῶν· καὶ ὡμολόγησε τὸν ἑαυτόν του Χριστιανὸν, καὶ ὅλον τὸ Μαρτύριον τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Χριστοῦ κηρύξας παῤῥησίᾳ, τὸ Μακάριον τέλος τοῦ Μαρτυρίου ἐδέξατο·

Κατὰ τὸ ᾳχπγ'. Ἀπριλίου γ'. τῇ Μεγάλῃ Παρασκευῇ. 1683.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΠΑΥΛΟΣ ΡΩΣΣΟΣ Ο ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΣ (1).

Ὁ Μακάριος οὗτος Παῦλος, ἦτον Ῥώσσος κατὰ τὸ γένος, ἐσκλαβώθη δὲ μικρὸν παιδίον ἀπὸ τοὺς Τατάρους ἐκ τῆς πατρίδος του· καὶ τὸν ἠγόρασεν ὕστερον ἀπὸ αὐτοὺς εἷς Χριστιανὸς, καὶ τὸν ἐδούλευσε χρόνους ἱκανοὺς, δι' ὃ καὶ τὸν ἠλευθέρωσε, καὶ ἐπῆρε γυναῖκα καὶ αὐτὴν οὖσαν ἐκ τῆς Ῥωσσίας σκλάβαν ἐλευθέραν, μὲ τὴν ὁποίαν ἔζη εὐσεβῶς· συνέβη δὲ αὐτῷ ἐπιληψία νοὸς, εἴτε ὑπὸ φυσικοῦ πάθους, εἴτε καὶ δαίμονος συνεργείᾳ, (καθὼς πολλάκις συμβαίνει) καὶ χρονίζοντος τοῦ πάθους, καὶ παραφρονοῦτος αὐτοῦ ὁσημέραι ἐσυμβουλεύθηκαν ἤτε σύζηγος αὐτοῦ, καὶ οἱ γείτονές του, νὰ τὸν ὑπάγουν εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τὴν ἐπονομαζομένην τοῦ Μουγλουνίου, χάριν ἰάσεως τῆς φρενοβλαβείας ἐκείνης· ὅτι καὶ ἄλλοι πολλοὶ τοιοῦτοι, ἐν τῷ ναῷ τῆς Θεομήτορος κείμενοι πῦρον τὴν τῶν φρενῶν σωτηρίαν· ἐπειδὴ δὲ ὁ Μακάριος δὲν ἠσθάνετο τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν τὸν ἐπήγαιναν ἐκεῖ, ἐναντιεῖτο μεγάλως, καὶ δὲν ἤθελε νὰ ὑπάγῃ· ὅθεν τὸν ἐσήκωσαν βαστακτὸν, καὶ τὸν ἐπήγαιναν· εἰς τὴν στράταν ἀπάντησαν τινὰς ἀγαρηνοὺς, οἵτινες τοὺς ἠρώτησαν ποῦ ὑπάγουν; αὐτὸς δὲ σεσαλευμένος ὢν τὸν νοῦν, ὡς τοὺς εἶδε, τοῦ ἐ-

(1) Συγγραφεὺς τοῦ βίου τούτου ἐστάθη ὁ Καρυοφύλλης.

φάνη νὰ ζητήσῃ βοήθειαν ἀπὸ αὐτούς, ὅθεν ἄρχισε νὰ φωνάζῃ, ἀγαρηνὸς εἶμαι, καὶ ἀγαρηνὸς ἔγινα· οἱ δὲ ἀγαρηνοὶ τότε μὲν δὲν ἐλάλησαν, οὐδὲ ἔκαμαν τίποτε, δι' ὃ καὶ οἱ βαστάζοντες τὸν ἔφερον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου· ὕστερα δὲ ἀπὸ δύω ἡμέρας συλλογιζόμενοι οἱ ἐπάρατοι τοὺς λόγους τοῦ Μάρτυρος, ἔλεγαν ἀναμεταξύ των πῶς ἡμεῖς παρεβλέψαμεν τὸν ἀδελφόν μας Μουσουλμάνον ὁποῦ ἔκραξε, καὶ ἐζητοῦσε βοήθειαν ἀπὸ λόγου μας, ὤντας εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν μας ; τοῦτο ὁποῦ ἐκάμαμεν εἶναι ἀπαίσιον εἰς τὴν θρησκείαν μας· μάλιστα δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὁ πλέον ζηλωτὴς τῆς πίστεώς των, παρώξυνε τοὺς ἄλλους τόσον ὁποῦ πρὸς ἀλλήλους οἱ Μουσουλμάνοι εἶπαν, ἂς ὑπάγωμεν ἀδελφοί, εἰς τὸν Βεζύρην, διὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλλομεν τὸ γεγονὸς, ἤγουν ὅτι ἐδῶ εἰς ταύτην τὴν πόλιν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ὅλον τὸ κράτος τῆς πίστεώς μας, τολμοῦν νὰ κάνουν τοιαῦτα οἱ ἄπιστοι Ῥωμαῖοι, καὶ ἐκεῖνον ὁποῦ ἔγινε Μουσουλμάνος ἀποκοτοῦν νὰ τὸν πηγαίνουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τους, (διότι ἤκουσαν πῶς τὸν ἐπῆγαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν) καὶ διὰ νὰ μὴ γένῃ Μουσουλμάνος εὑρίσκουν ἀφορμήν, καὶ λέγουν, πῶς εἶναι φρενίτης, καὶ παράφορων· ἀπελθόντες λοιπὸν εἰς τὸν Βεζύρην ἔδωκαν ἔγγραφον ἀναφορὰν τῆς ὑποθέσεως· ὁ δὲ Βεζύρης εὐθὺς εἰς ὀργὴν κινηθείς, ἐπρόσταξε τὸν ἀρχιδήμιον, ὅσον τὸ ὀγλιγωρότερον νὰ φέρῃ τὸν ἄνθρωπον καθὼς ἦτον, καὶ νὰ δέσῃ καὶ τοὺς ἱερεῖς τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὁποιους ἄλλους ἐκεῖσε εὕρῃ Χριστιανούς· ἀλλὰ θεία προνοίᾳ εἷς καταδότης ἐλπίζοντας νὰ λάβῃ ἀργύρια, ἔδραμε παρευθὺς, καὶ ἀνήγγειλε τὴν προσταγὴν τοῦ Βεζύρη εἰς τοὺς ἱερεῖς, καὶ τοὺς λοιποὺς ἐνορίτας τῆς Ἐκκλησίας, οἵτινες ὅσον τὸ τάχος εὔγαλαν τὸν Μάρτυρα ἐκ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ εὐθὺς ἔγινε θαῦμα ἀνέλπιστον εἰς τὸν Μάρτυρα· διότι ἐξέφνης ἐφάνη ὑγιὴς, ἔχων σῴας τὰς φρένας του· ὅθεν τοῦ ἐπαρήγγειλαν νὰ μὴν εἰπῇ τελείως εἰς τὸν Βεζύρην, πῶς ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· ἀκόμη δὲν ἐτελείωσαν τὸν λόγον, καὶ ἰδοὺ ἔφθασεν ὁ ἀρχιδήμιος μὲ τὴν αὐτοῦ κουστωδίαν, καὶ ἀνηλεῶς αὐτόν τε καὶ τοὺς ἱερεῖς ἔδεσαν, καὶ τοὺς ἔφεραν εἰς τὸν Βεζύρην· καὶ τοὺς μὲν ἱερεῖς εὐθὺς ὁ Βεζύρης ἐπρόσταξε νὰ τοὺς βάλλουν, ἐν τῇ κατωτάτῃ σκοτεινῇ, καὶ δυσώδῃ φυλακῇ· τὸν δὲ Μακάριον Παῦλον ἠρώτα ἱλαρῶς, ἀνίσως καὶ ἔγινε Μουσουλμάνος· ὁ δὲ λαμπρᾷ τῇ φωνῇ, ἀνακέκραγεν, ὅτι τέτοιον ἀνόσιον ἔργον δὲν ἠξεύρει νὰ κάμῃ ποτέ· οἱ δὲ καταδόται ἐκεῖνοι ἐμαρτυροῦσαν καὶ τὴν ἡμέραν ὁποῦ τὸν ἔφερναν, καὶ ἐφώναζε, πῶς εἶναι Μουσουλμάνος· ὁ δὲ Μάρτυς ἔθρα, ψεῦσται εἶσθε, καὶ διὰ πάθος ἐπλάσατε ταύτην τὴν συκοφαντίαν· λέγει του ὁ Βεζύρης· καὶ διὰ ποίαν ἀφορμὴν οἱ Χριστιανοὶ σὲ ἐπῆγαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν; ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν, ὄχι αὐθέντα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν δὲν μὲ ἐπῆγαν ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχα πάθος σεληνιασμοῦ, καὶ ἔκαμνα ἀταξίας μὲ ἔφερον εἰς τὴν οἰκίαν μου· διὰ τοῦτο λοιπὸν Χριστιανὸς ἤμουν, καὶ εἶμαι, καὶ ἔσομαι· ὁ δὲ Βεζύρης λέγει αὐτῷ· σήμερον κατὰ τὴν Μαρτυρίαν τῶν Μουσουλμάνων ἐτούτων ὁποῦ μαρτυροῦν, πῶς ἤκουσαν ἐκ τοῦ στόματός σου καὶ εἶπες Μουσουλμάνος εἰμί, πρέπει, ἢ νὰ ὁμολογήσῃς τὴν τῶν Μουσουλμάνων πίστιν, καὶ νὰ γένῃς Τοῦρκος, ἢ πάραυτα θέλω σὲ θανατώσω· λοιπὸν συλλογίσου τὸ ὀγλιγωρότερον, καὶ διάλεξε ἀπὸ τὰ δύω τὸ ἕνα· καὶ ἂν γένῃς τοῦρκος νὰ σὲ πλουτήσω, καὶ νὰ σὲ κάμω μέγαν, εἰδὲ μὴ, θέλεις λάβῃς θάνατον φοβερόν· ὄπισθεν δὲ τοῦ Μάρτυρος ἐστέκετο ἡ εὐλογημένη γυνή του (ἥτις τὸν ἀκολούθησεν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν ἕως εἰς τὸν Βεζύρην) καὶ τὸν ἐνδυνάμονε, λέγουσα εἰς αὐτὸν μὲ τὴν διάλεκτον τῶν Ῥώσσων· μὴ φοβηθῇς ἄνδρα μου, μηδὲ νὰ δειλιάσῃς τὸν θάνατον, ἀλλὰ μείνε στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ἐν μιᾷ ροπῇ ὀφθαλμοῦ εἶναι τὸ ποτήριον τοῦ θανάτου,

ὕστερον δὲ ἔχεις νὰ συναγάλλεσαι, καὶ νὰ χαίρεσαι μὲ τοὺς Μάρτυρας τοὺς Χριστοῦ, καὶ ἐγὼ ἔχω νὰ λογίζομαι Μακαρία, ὡς οὖσα γυνὴ Μάρτυρος· ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ Βεζύρη ποία γυναῖκα εἶναι αὐτὴ; καὶ τί τοῦ λέγει; εἷς ἀγαρηνὸς ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ παρισταμένους, ἠξεύροντας τὴν γλῶσσαν τῶν Ῥώσσων, εἶπε, γυνή του εἶναι αὐθέντα, καὶ τὸν παραθαρρύνει νὰ μὴ φοβηθῇ τὸν θάνατον, καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν του, τότε προστάζει μὲ ὀργὴν ὁ Βεζύρης νὰ πιάσουν τὴν Μακαρίαν νὰ τὴν δέσουν εἰς ἕνα στύλον τῆς αὐλῆς τοῦ παλατίου, καὶ νὰ τὴν ῥαβδίσουν εἰς τὰ ὄπισθεν ἀνηλεῶς· εἶτα τούτου γενομένου ἔπεμψε τὸν Μάρτυρα εἰς τὴν φυλακήν· καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας πάλιν ἐπρόσταξε νὰ τὸν φέρουν ἔμπροσθέν του· καὶ πάλιν τὰ αὐτὰ εἶπε πρὸς τὸν Μάρτυρα· ὁ δὲ Μάρτυς ἀνδρείως ἀνθίστατο εἰς τοὺς λόγους του· καὶ Χριστιανὸς εἶμαι ἔθρα· τότε ὁ Βεζύρης προστάζει τὸν ἀρχιδήμιον, νὰ κόψῃ τὴν ἁγίαν αὐτοῦ κεφαλήν· ὁ δὲ ἀρχιδήμιος λαβὼν τὸν Μάρτυρα, τὸν ἔφερεν εἰς τὸ ἱπποδρόμιον, τὸ λεγόμενον Τουρκιστί, ἀτ μεϊντάνι· καὶ ἐκεῖ ἀπέτεμε τὴν Ἁγίαν αὐτοῦ, καὶ σεβασμίαν κάραν, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸν Μαρτυρικὸν Στέφανον ὁ ἀοίδημος, τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· λυτρωθέντων τῶν ἱερέων μετὰ ἱκανὰς ἡμέρας μὲ δόσιν χρημάτων· οὗ ταῖς πρεσβείαις καὶ ἡμεῖς λυτρωθείημεν τῶν αἰωνίων βασάνων, καὶ τύχοιμεν σὺν αὐτῷ τῆς αἰωνίου Μακαριότητος. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αχπδ'. 1684.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ, ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΡΙΝΘΟΝ.

Οὗτος ὁ Μακάριος, ἐπειδὴ καλῶς, καὶ θεοφιλῶς ἐποίμαινε τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον, δὲν ὑπέφερεν ὁ ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας, νὰ βλέπῃ τὸν λύχνον λάμποντα ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἀλλ' ἐπαρακίνησε τῶν ἀγαρηνῶν τὸ ἔθνος, καὶ τὸν ἐσυκοφάντησαν, τάχα πῶς στέλλει γράμματα εἰς τοὺς Φράγγους, καὶ τοὺς παρακινεῖ νὰ ἔλθουν νὰ πάρουν τὴν Κόρινθον· καὶ μὲ τοιαύτην πρόφασιν ἔδραμον εἰς τὴν Μιτρόπολιν, ὥσπερ θηρία ἀνήμερα, καὶ ἥρπασαν τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ δέρνοντες αὐτὸν, καὶ σπρώχνοντες καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὰ σίδηρα, ἔπειτα τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς ὡς τὸν εἶδε, τοῦ εἶπε νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, καὶ νὰ γένῃ τοῦρκος· αὐτὸς δὲ ὁ τρισμακάριστος εἶπε· νὰ μὴ τὸ δώσῃ ὁ Ἅγιος Θεὸς νὰ ἀρνηθῶ ἐγὼ, τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, ἀλλὰ πιστεύω αὐτὸν Θεὸν παντοδύναμον, καὶ ποιητὴν τοῦ σύμπαντος κόσμου, καὶ διὰ τὸ ὄνομά του τὸ Ἅγιον εἶμαι ἕτοιμος νὰ χύσω τὸ αἷμά μου. Ταῦτα ὡς ἤκουσεν ὁ κριτὴς ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἔδειραν πολλὰ, εἶτα τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τὸν ἐπαίδευσαν ἀνηλεῶς τε, καὶ ἀπανθρώπως μὲ πολλὰ βάσανα, ἀλλὰ δὲν ἠμπόρεσαν νὰ μεταγυρίσουν τὴν γνώμην του· τέλος ὡς εἶδεν ὁ δικαστὴς, πῶς δὲν θέλει νὰ μεταβάλλῃ τὴν γνώμην του, ἐπρόσταξεν ὁ αἱμοβόρος κατὰ τοῦ εὐλογημένου ἀρχιερέως νὰ τοῦ δώσουν τοιοῦτον σκληρὸν θάνατον, ὁποῦ μόνον νὰ τὸν ἀκούσῃ ὁ ἄνθρωπος τρομάζει· ἤγουν ἐπρόσταξε νὰ τὸν βάλλουν εἰς ἕνα σουβλί, καὶ νὰ τὸν ψήσουν εἰς τὴν φωτίαν, ὡσὰν πρόβατον, (φεῖσαι Κύριε τοιαύτης ὠμότητος !) οἱ δὲ εὐλογημένοι Χριστιανοὶ, ὡς τὸ ἤκουσαν ἐτρόμαξαν, καὶ συμπονέσαντες αὐτὸν ἔδραμον, καὶ ἔδωκαν χρήματα πολλὰ

τῷ ἐπάρχῳ τοῦ τόπου καὶ ἐκεῖνος ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, τῇ τρίτῃ Κυριακῇ τῆς σταυροπροσκυνήσεως· καὶ οὕτως ἠξιώθη τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ἔλαβε τὸν Στέφανον τοῦ Μαρτυρίου· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιώσειεν ἡμᾶς ὁ πολυεύσπλαγχνος Κύριος, νὰ ἐπιτύχωμεν μετ' αὐτοῦ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αχπ΄. Φεβρουαρίου δ΄. 1686.

ΑΠΕΚΕΦΑΛΙΣΑΝ ΤΟΝ ΧΑΛΕΠΛΗΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΝ ΟΝΟΜΑΤΙ ΙΩΣΗΦ (1)

Τοῦτον τὸν εὐλογημένον ἐσυκοφάντησαν τινες ἀγαρηνοὶ ἀπὸ τὸν φθόνον τους, πῶς εἶπε νὰ γένῃ τοῦρκος· καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ἤθελε νὰ γένῃ, τὸν ἥρπασαν μὲ μεγάλον θυμὸν καὶ δέρνοντες αὐτὸν, καὶ σπρώχνοντες τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κριτὴν ψευδομαρτυροῦντες κατ' αὐτοῦ, καὶ ὡς τὸν εἶδεν ὁ κριτὴς, λέγει τῷ Μάρτυρι· ἔλα ἄνθρωπε νὰ γένῃς μουσουλμάνος, νὰ εὔγῃς ἀπὸ τὴν ψεύτικην πίστιν, καὶ νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν ἀληθινὴν, καὶ νὰ σὲ ἔχω κοντά μου, νὰ γένῃς μέγας ἄρχων· ταῦτα ὡς ἤκουσεν ὁ Μάρτυς, ἀπεκρίθη μὲ μεγάλην παῤῥησίαν καὶ εἶπεν, ὦ! πίστιν ὁποῦ ἔχετε, καὶ παρακινεῖτε καὶ ἄλλους νὰ πιστεύσουν! τρισάθλιοι, καὶ κακορῥίζικοι ὁποῦ εἶσθε! καὶ ποῦ τὴν ηὕρατε ἐσεῖς τὴν πίστιν, καὶ τὴν ἐκάμετε καὶ ἀληθινήν; ἐσεῖς ταλαίπωροι οὔτε τὴν νιστείαν σας ἠξεύρετε πότε εἶναι, οὔτε τὸ μπαϊράμι σας· μόνον καρτερεῖτε πότε νὰ ἰδῆτε τὸ φεγγάρι, νὰ ἀρχίσετε τὴν νηστείαν σας, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τὴν πολυφαγίαν σας· ὁποῦ κάθεσθε ὅλην τὴν νύκτα, καὶ τρώγετε ἕως ὁποῦ νὰ φέξῃ· καὶ τότε πεύτετε, καὶ κοιμᾶσθε ὅλην τὴν ἡμέραν, ὡσὰν νεκροὶ εἰς τὸν τάφον, καὶ ἂν ἐξυπνήσετε, κοιτάζετε τὸν ἥλιον πότε νὰ ἐασιλεύσῃ, νὰ ὁρμήσετε πάλιν εἰς τὸ φαγί· ἔπειτα φυλάγετε πάλιν πότε νὰ ἰδῆτε φεγγάρι νὰ κάμετε τὸ μπαϊράμι σας· καὶ ἂν τύχῃ συνεφία, τὸ κάνετε ἄλλοι ἐμπρὸς, καὶ ἄλλοι ὀπίσω καὶ σᾶς ἔχουν ὅλα τὰ ἔθνη παίγνιον, καὶ γελοῦν μετ' ἐσᾶς· αὐτὴ εἶναι ἡ πίστις σας, καὶ μοῦ λέγετε νὰ πιστεύσω εἰς αὐτήν; πῶς δὲ νὰ εἰπῶ τὰ ἄλλα σας μυθώδη, καὶ μυσαρὰ θρησκεύματα; τὰ ὁποῖα εἶναι, πῶς ὁ Θεός σας τρώγει καὶ πίνει· καὶ πῶς ἐσεῖς ἔχετε νὰ ἀπολαύσετε εἰς τὸν κατασκευασμένον ἀπὸ λόγου σας παράδεισον, φαγητὰ, καὶ ποτὰ, καὶ ἀσελγείας περισσοτέρας, παρὰ ὁποῦ κάμνετε ἐδῶ. Ταῦτα καὶ ἄλλα πλείονα δημηγορήσας ὁ Μάρτυς, καὶ ἐκφαυλίσας τὴν θρησκείαν των ἐσιώπησεν· οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες ἔτρυξαν κατ' αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας, καὶ ὁ ἀλιτήριος κριτὴς ἔδωκεν κατ' αὐτοῦ τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν· καὶ δὴ παραλαβόντες αὐτὸν τὸν ἐπῆγαν δέροντες ἕως εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης· καὶ ἐκεῖ γονατήσας ὁ Μάρτυς ἐδέχθη τὸ μακάριον τέλος καὶ ἔλαβε χαίρων τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον εἰς δόξαν Χριστοῦ. Ἀμήν.

(1) Ὁ Συγγραφεὺς τούτου ἀνώνυμος, ἐν ἄλλοις δὲ γράφεται, ὅτι ἐμαρτύρησε τῇ ις΄. Φεβρουκρίου.

Περίπου τὸ αχπ΄. ἔτος. 1686.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑΝ ΤΟΥ ΜΩΡΕΩΣ ΗΛΙΑΣ Ο ΑΡΔΟΥΝΗΣ.

Οὗτος ὁ Μακάριος ἦτον ἀπὸ μίαν χώραν τοῦ Μωρέως καλουμένην Καλαμάταν, μπαρπέρης τὴν τέχνην, καὶ μὲ τὸ νὰ ἦτον φρόνιμος, καὶ ἔμπειρος εἰς τὰ πολιτικὰ, εἶχον εἰς αὐτὸν ὅλοι οἱ πρεσεστῶτες τῆς χώρας ὑπόληψιν, καὶ πάντοτε τὸν ἐσυναναστρέφοντο, πέρνοντες τὴν συμβουλήν του· καὶ μίαν φορὰν διηγούμενοι διαφόρους ὑποθέσεις, ἀνέφερον καὶ διὰ τὰ δεινὰ καὶ βαρύτατα χρέη, καὶ ἄλλα μύρια βάσανα ὁποῦ ἐδοκίμαζον τοῦ τότε καιροῦ τῆς πρώτης αἰχμαλωσίας τοῦ Μωρέως οἱ Χριστιανοί· αὐτὸς δὲ ὁ εὐλογημένος μὲ πολὺν πόνον, καὶ θλῖψιν τῆς καρδίας του ἀπεκρίθη πρὸς τοὺς προεστῶτας, λέγωντας, ὅτι πρέπει νὰ πασχίζουν μὲ κάθε λογῆς τρόπον νὰ ἐλαφρύνουν τοὺς Χριστιανοὺς ἀπὸ τὰ βαρέα δοσίματα, διὰ τὶ κινδυνεύουν νὰ ἀρνηθοῦν τὴν πίστιν τους, καὶ νὰ Τουρκίσουν· εἰς τὸ ὁποῖον οἱ προεστῶτες τοῦ ἐναντιώνοντο λέγοντες, πῶς δὲν ἔχουν ἀπὸ τοῦτο κἀνένα κίνδυνον οἱ Χριστιανοί· τότε αὐτὸς τοὺς λέγει· ἐμένα νὰ δώσῃ τώρα τινὰς ἕνα φέσι, ἀλλάσσω τὸ φύλλον· ἕνας δὲ ἀπὸ τοὺς προεστῶτας θέλωντας νὰ χωρατεύσῃ, ἔστειλε καὶ τοῦ ἔπῆρε τὸ φέσι, καὶ αὐτὸς εὐθὺς ἐπῆγεν εἰς τὸν κριτὴν τοῦ τόπου, καὶ ἀρνήθη τὴν πίστιν του. Ὅθεν ἔμειναν ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ περίλυποι πολλά. Ὕστερον δὲ ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του ὁ ἀοίδιμος, καὶ ἐμετανόησε διὰ ἐκεῖνο ὁποῦ ἔκαμε, καὶ παρευθὺς ἀνεχώρησε, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος, καὶ ἐξωμολογήθη μὲ μεγάλην συντριβὴν τὴν ἁμαρτίαν του, καὶ κάνωντας τὸν πρέποντα Κανόνα, καὶ μυρωθεὶς ἔγινε μοναχὸς, ἀκολουθῶντας ἐναρέτως τὴν Ἀγγελικὴν πολιτείαν ὀκτὼ χρόνους. Ἡ συνείδησίς του ὅμως τὸν ἔτυπτε πάντοτε ἐνθυμούμενον τὸ λόγιον τοῦ Κυρίου τὸ λέγον· «ὅστις μὲ ἀρνήσηται ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κἀγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς»· ὅθεν εἶπε τὸν σκοπόν του εἰς ἕνα ἐνάρετον πνευματικὸν, καὶ αὐτὸς τὸν ἐσυμβούλευσεν, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Καλαμάταν, καὶ ἐκεῖ νὰ ὁμολογήσῃ παῤῥησίᾳ τὸν Χριστόν. Πέρνωντας λοιπὸν ὁ εὐλογημένος τὴν εὐχὴν τοῦ πνευματικοῦ, καὶ ἔχωντας στερεὰν τὴν γνώμην του ἐκίνησεν εὐθὺς, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Καλαμάταν, καὶ ἐκεῖ ἐφανέρωσεν εἰς τοὺς πνευματικοὺς τὸν σκοπόν του· οἱ ὁποῖοι τὸν ἐμπόδιζαν φοβούμενοι, μήπως δειλιάσῃ εἰς τὸ Μαρτύριον· ἀλλ' αὐτὸς ὡς στερεὸς ἀδάμας δὲν ἐψήφισε τελείως τὸν φόβον, ἀλλὰ κοινωνῶν τὰ ἄχραντα μυστήρια, εὐθὺς παῤῥησιάζεται εἰς τὸ παζάρι γυρίζωντας εἰς τὰ σωκάκια. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον δὲν τὸν ἐγνώρισαν, ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασε δὶς καὶ τρὶς ἀπὸ τοὺς καθενέδες τὸν ἐγνώρισαν οἱ Τοῦρκοι, καὶ κράζοντές τον τοῦ λέγουν· δὲν εἶσαι ἐσὺ ὁ Μουσταφᾶς Ἀρδούνης; ναί, τοὺς λέγει μὲ θάῤῥος, ἐγὼ εἶμαι, πλὴν ὄχι Μουσταφᾶς, ἀλλὰ, Ἡλίας, καὶ Χριστιανὸς Ὀρθόδοξος· καὶ ἄρχισε νὰ ὀνειδίζῃ πολλὰ τὴν θρησκείαν των, χωρὶς νὰ δειλιάσῃ ὁλότελα, καὶ νὰ κηρύττῃ τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν· ἐκεῖνοι δὲ καθὼς ἤκουσαν ταῦτα, δέρνοντες αὐτὸν, καὶ σπρώχνοντες τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κριτὴν, μαρτυροῦντες, ὅτι αὐτὸς μόνος ἐζήτησε, καὶ ἔλαβε τὴν πίστιν μας, καὶ τώρα τὴν ἀτιμάζει· ἐρωτηθεὶς δὲ καὶ ἀπὸ τὸν κριτὴν, ὡμολόγησε τὰ αὐτὰ λόγια· ὅθεν τὸν ἔβαλεν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ εἰς τὰ δεσμὰ, διὰ νὰ συλλογισθῇ· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἡμέρας ἱκανὰς βασανιζόμενος· ἔπειτα τὸν ἔφερεν εἰς δευτέραν ἐξέτασιν, καὶ τὸν ἐρωτᾷ τί ἐσυλλογίσθη; ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη, τί μὲ ἐρωτᾷς, μύριαις

παιδείαις νὰ μοῦ κάμετε, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀρνηθῶ τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ κάμε ὅ,τι θέλεις εἰς ἐμέ· λοιπὸν ὁ κριτὴς βλέπων τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του ἀπεφάσισε νὰ καυθῇ μὲ χλωρὰ ξύλα· ὅθεν τὸν ἄρπασαν οἱ δήμιοι, καὶ τὸν ἐπήγαιναν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης· εἰς τὸν δρόμον δὲ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἐκτύπησε τὸν εὐλογημένον μὲ τὸ σπαθί, καὶ τοῦ κατέβασε τὴν πλάτην· ἀλλ' ὁ γενναῖος, ἀντὶ νὰ δειλιάσῃ, ἔλαβε περισσότερον θάρρος, καὶ χαράν, ψάλλωντας ψαλμοὺς τοῦ Δαβίδ· φθάσαντες δὲ ἐκεῖ, τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν πυρκαϊάν· καὶ ὢ τοῦ θαύματος! οὔτε τὰ ῥάσα του, οὔτε τὰ μαλλία, καὶ τὰ γένειά του ἐκάηκαν ὁλότελα, ἀλλὰ ἐτελείωσεν ἡ πυρκαϊά, χωρὶς νὰ βλαφθῇ τελείως τὸ μαρτυρικὸν σῶμά του· καὶ οὕτως ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀγωνοθέτου Θεοῦ ἡμῶν τὸν ἀμαράντινον Στέφανον τοῦ Μαρτυρίου· καὶ τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸν ἐφύλαττον εἶδον φῶς οὐράνιον ὁποῦ ἐκατέβη, καὶ τὸν περιεκύκλωσεν, οἱ δὲ Ἀγαρηνοὶ βλέποντές το ἔλεγαν, ὅτι ἐπειδὴ καὶ ἡ φωτία δὲν τὸ ἔκαυσεν, ἔστειλεν ὁ Θεὸς φωτίαν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν νὰ τὸν καύσῃ· ἔπειτα οἱ Χριστιανοὶ μὲ δόσιν ἄσπρων πολλῶν ἐπῆραν τὸ Ἅγιον λείψανον, καὶ τὸ ἐνταφίασαν ἐντίμως καὶ εὐλαβῶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Εἰς δὲ τὸν καιρὸν τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ Ἁγίου λειψάνου, εὐγῆκεν εὐῳδία ἄῤῥητος· ὅθεν ἐπῆραν τὴν Ἁγίαν του Κάραν εἰς ἕνα Μοναστήριον ἐκείνου τοῦ τόπου Βουρκάνου ἐπονομαζόμενον, καὶ θαυματουργεῖ ἕως τῆς σήμερον· ἐπῆρε δὲ καὶ ἡ μάμμη του ἀπὸ Καλαμάτας διδασκάλου Διονυσίου τοῦ Ποδάρου ἐπικαλουμένου· (ὅτις καὶ τοῦτο τὸ Μαρτύριον παρέδωκεν) ἕνα πλευρὸν τοῦ Ἁγίου καὶ ἐκεῖ ὁποῦ τὸ εἶχε βαλμένον, εἶδε μίαν νύκτα, καὶ ἔλαμψε φῶς λαμπρότατον εἰς δόξαν τοῦ Μάρτυρος, καὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ, καὶ τῷ Παναγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αχψγ'. ἔτος ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ 1693.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΒΥΖΑΝΤΙΩι ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΥΣΕΒΕΙΑΝ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΑΠΤΗΣ,

Τοὐπίκλην Παϊζάνος ὁ ἐκ Μιτυλήνης.

Κατὰ τὸ αχψδ'. ἔτος. 1694.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΒΥΖΑΝΤΙΩι Ο ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΣ ΡΩΜΑΝΟΣ ΜΟΝΑΧΟΣ.

Οὗτος ὁ εὐλογημένος ἦτον ἀπὸ τὸ Καρπενῆσι, υἱὸς γονέων εὐσεβῶν, ὅμως ἀγράμματος· ὅθεν καὶ αὐτὸς ἔμεινεν ἀγράμματος, καὶ ἄλλο κἀνένα δὲν ἤξευρε, παρὰ μόνον πῶς εἶναι Χριστιανός· ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν, ἤκουσε μερικοὺς ὁποῦ ἐδιηγοῦντο διὰ τὸν Ἅγιον Τάφον τοῦ Κυρίου μας, καὶ παρακινηθεὶς ἐπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλημα, καὶ προσκυνῶντας τὸν ζωοδόχον Τάφον, καὶ ὅλους τοὺς Ἁγίους τόπους, ἐπῆγε εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Ἁγίου Σάββα, καὶ ἐκεῖ ἀκούσας τὰ Μαρτύρια τῶν Ἁγίων ὁποῦ ἀνεγίνωσκον οἱ πατέρες, καὶ ὅτι οἱ Ἅγιοι Μάρτυρες ὑπέμειναν διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ τόσα καὶ τόσα πάνδεινα βάσανα διὰ νὰ ἀπολαύσουν τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ, καὶ ἐρωτήσας καὶ μαθὼν, ποῖα, εἶναι τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ ἐπεθύμησε καὶ αὐτὸς ὁ ἀοίδημος νὰ ἀπολαύσῃ τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ μὲ Μαρτύριον, λοιπὸν γυρίζοντας εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, κοινολογεῖ τὸν σκοπόν του εἰς τὸν τότε Πατριάρχην, ὁ ὁποῖος τὸν ἐμπόδιζεν ἀπὸ τὸ Μαρτύριον· διὰ τὸ ἄδηλον τῆς ἐκβάσεως καὶ διὰ νὰ μὴν ἀκολουθήσῃ καὶ κἀνένα κακὸν εἰς τὸν Ἅγιον Τάφον· αὐτὸς ὅμως ποθῶντας ὅλως δι' ὅλου τὸ Μαρτύριον, δὲν ἐδύνατο πλέον νὰ βαστάσῃ τὸν ἑαυτόν του ἀπὸ τὴν φλόγα ὁποῦ ἄναπτεν εἰς τὴν καρδίαν του· ὅθεν φυγὼν ἐκεῖθεν, ἐπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ εὐθὺς ἀπελθὼν εἰς τὸν κριτὴν ὡμολόγησεν παῤῥησίᾳ, πῶς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι Θεὸς ποιητὴς τοῦ παντὸς, καὶ Σωτὴρ τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ προφήτης τῶν Ἀγαρηνῶν εἶναι μυθολόγος, ἀπατεὼν καὶ πολέμιος τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ θρησκεία του εἶναι μία πλάνη, καὶ ὅλη γεμάτη ἀπὸ παραμύθια, καὶ ἄξια γέλωτος· τὰ ὁποῖα ἀκούωντας ὁ κριτὴς ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἔδειραν σφοδρῶς· τοῦ εὔγαλαν λουρία ἀπὸ ταῖς πλάταις, τοῦ ἔκοψαν τὰ μάγουλα μὲ πέταλα καὶ ἄλλα διάφορα βάσανα τοῦ ἔκαμαν, διάζοντές τον νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· ἐπειδὴ δὲ κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἐπείθετο εἰς αὐτὸ, ἀλλ' ἔμενε στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἀπεφάσισεν ὁ κριτὴς νὰ τὸν θανατώσουν διὰ ξίφους· τυχὼν δὲ ἐκεῖ ὁ καπετάνος τῶν φρεγάδων τῆς Θεσσαλονίκης, ἐζήτησε τὸν Μάρτυρα ἀπὸ τὸν κριτὴν, νὰ τὸν ἔχῃ διὰ τὸ κουπὶ, λέγωντας, ὅτι αὐτὴ ἡ παιδεία εἶναι εἰς αὐτὸν μεγαλητέρα καταδίκη ἀπὸ τὸν διὰ ξίφους θάνατον, ὡσὰν ὁποῦ καὶ αὐτὸς διὰ τοῦτο ἦλθε, καὶ ἐπαῤῥησιάσθη, διὰ νὰ λάβῃ διὰ τὴν πίστιν του θάνατον, καὶ δὲν θέλει λυπηθῇ δι' αὐτὸ ἀλλ' εἰς τὴν φρεγάδαν ἔχει νὰ βασανίζεται εἰς ὅλην του τὴν ζωήν· ταῦτα εἶπεν ὁ καπετάνος· ὁ δὲ λόγος εἰς ὅλους ἄρεσε, καὶ τοῦ τὸν ἐχάρισαν· πέρνοντάς τον λοιπὸν ὁ καπετάνος τοῦ ἐξύρισε γένεια καὶ μαλλία, καὶ τὸν ἔβαλεν νὰ τραβᾷ τὸ κουπί· ἀφοῦ δὲ ἐπέρασεν ὀλίγος καιρὸς, μερικοὶ Χριστιανοὶ φίλοι τοῦ καπετάνου, τὸν ἐπαρακάλεσαν, καὶ τοῦ ἔδωσαν καὶ μερικὰ ἄσπρα, καὶ τὸν ἠλευθέρωσαν, καὶ τὸν ἔστειλαν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος· πηγαίνοντας δὲ ἐκεῖ, ἔμεινεν ὁμοῦ μὲ τὸν ὅσιον Ἀκάκιον ὁποῦ ἡσύχαζεν εἰς τὸ Καυσοκαλύβι, καὶ ἠγωνίζετο μετ' αὐτοῦ ὑπὲρ ἄνθρωπον, πλὴν ὁ λογισμός του δὲν εἶχεν εἰρήνην, καὶ ἦτον ὡς ξένος εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, καὶ οὔτε περὶ φαγητοῦ τὸν ἔμελλεν, οὔτε περὶ πιοτοῦ, ἀλλὰ μόνον τὸ Μαρτύριον ἐφαντάζετο· λοιπὸν κοινῇ γνώμῃ νηστεύσαντες καὶ οἱ δύω ὅ,τε Γέροντας, καὶ ὁ Ῥωμανὸς ἡμέρας ἱκανὰς, καὶ παρακαλέσαντες θερμῶς τῶν Θεὸν, διὰ τὴν ἔκβασιν τοῦ Μαρτυρίου, εἶδε δι' ἀποκαλύψεως ὁ ὅσιος Ἀκάκιος, ὅτι εἶναι θέλημα Θεοῦ, καὶ ὅτι θέλει τελειώσει καλῶς τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ Μαρτύριον ὁ Ῥωμανός· λοιπὸν ἐνδυθεὶς τὸ Ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν Μοναχῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ στηριχθεὶς μὲ τὰς εὐχὰς τοῦ ὁσίου, καὶ τῶν ἐκεῖ πατέρων, ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὰ Ἱεροσόλημα, θέλοντας τάχα νὰ ὑπάγῃ μὲ μοναχικὴν στολὴν εἰς τὸν Ἅγιον Τάφον, διὰ νὰ τύχῃ τοῦ ποθουμένου· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀκούσας, ὅτι εἴτε καλόγηρος, εἴτε κοσμικὸς παῤῥησιασθῇ ἐκεῖ, μεγάλην ζημίαν λαμβάνει ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνοὺς ὁ Ἅγιος Τάφος, ἐστράφη καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ παῤῥησιάζεται μὲ τρόπον τοιοῦτον· πιάσας ἕνα μικρὸν σκυλάκι, τὸ ἔδεσε μὲ τὸ ζωνάρι του καὶ τὸ ἔσερνε μέσα εἰς τὸ παζάρι· οἱ δὲ Τοῦρκοι βλέποντες αὐτὸν, τὸν ἠρώτησαν διὰ ποίαν ἀφορμὴν σύρνει ἔτζη τὸ σκυλάκι· καὶ ὁ Μάρτυς τοὺς εἶπε, διὰ νὰ τὸ τρέφω, καθὼς οἱ Χριστιανοὶ τρέφουν ἐσᾶς τοὺς Ἀγαρηνούς· ταῦτα ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, καὶ θυμωθέντες πολλὰ ὥρμησαν κατεπάνω του ὡς θηρία ἀνήμερα, καὶ δέρνοντες, καὶ σπρώχνοντες, τὸν ἔφεραν εἰς τὸν βεζύρην· ὁ ὁποῖος ἐρωτῶντας αὐτὸν, καὶ ἀκούοντας τὰ αὐτὰ λόγια ἀπὸ τὸ στόμά του, τὸν ἐπαράδωκαν εἰς τοὺς βασανιστὰς νὰ τὸν βασανίζουν, ἕως

οὗ νὰ τὸν καταπείσουν νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν του· ἐκεῖνοι δὲ πέρνοντες αὐτὸν, τὸν ἔρριψαν εἰς ἕνα ξεροπήγαδον, ἐκεῖ ὁποῦ βάνουν τοὺς φονεῖς, καὶ ἔκαμεν ὁ εὐλογημένος ἐκεῖ μέσα νηστικὸς τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἔπειτα τὸν εὗγαλαν καὶ τὸν ἐτιμώρησαν ἀνηλεῶς μὲ διάφορα βασανιστήρια, καὶ μὴ δυνηθέντες νὰ τὸν καταπείσουν, τὸ ἀνέφεραν εἰς τὸν Βεζύρην, ὅστις ἐπρόσταξε νὰ τὸν θανατώσουν διὰ ξίφους· ἐκεῖ δὲ ὁποῦ τὸν ἐπήγαιναν εἰς τὸν τόπον τῆς τελειώσεως, ὅπου ἔβλεπε Χριστιανὸν ἐχαιρέτα, καὶ ἔτρεχε μετὰ χαρᾶς, ὡσὰν νὰ ἐπήγαινεν εἰς γάμους, καὶ ὄχι εἰς σφαγήν· βλέπωντας δὲ ἕνας ἄρχοντας τὴν τόσην χαρὰν τοῦ Μάρτυρος ἠπόρησε, καὶ μαθὼν ὅτι τρέχει διὰ τὸν Χριστὸν εἰς τὴν σφαγήν, ἔδραμε καὶ αὐτὸς κατόπιν του, νὰ ἰδῇ τὸ τέλος· περνῶντας δὲ ἀπὸ ἕνα τζαμὶ ἔτυχε νὰ φωνάξῃ ὁ χόντζας τὴν ὥραν τοῦ μεσημερίου κατὰ τὴν συνήθειάν τους, καὶ κοιτάζοντάς τον ὁ Μάρτυς τὸν ἔπτυσε, καὶ παρευθὺς οἱ δήμιοι τοῦ ἔκοψαν τὴν γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν μόνος του εὔγαλε προθύμως ὁ Ἅγιος διὰ νὰ τοῦ τὴν κόψουν, καὶ πάλιν ὁμοίως μὲ σχῆμα χαρούμενον ἐχαιρέτα τοὺς Χριστιανούς, καὶ τὰ αἵματα ἔτρεχον ἀπὸ τὸ στόμα του· φθάσαντες δὲ εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, εὐχαριστῶντας τὸν Θεὸν νοερῶς, καὶ μὲ σχῆμα, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸν Στέφανον τοῦ Μαρτυρίου· καὶ ἡ μὲν Μακαρία του ψυχὴ ἀνέβη μὲ δόξαν πολλὴν εἰς τὸν οὐρανὸν, διὰ νὰ χαίρεται εἰς τὸν χορὸν τῶν Μαρτύρων· τὸ δὲ Ἅγιόν του λείψανον, ἀφοῦ ἔκοψαν τὴν κεφαλήν του, ἔπεσε κατ' ἀνατολὰς, ὡσὰν νὰ ἦτον ζωντανόν· διὰ τὸ ὁποῖον φθονήσαντες οἱ ἀγαρηνοὶ, δέρνοντες ἐδίωκον τοὺς Χριστιανοὺς ὁποῦ ἔδραμον ἐκεῖ πλῆθος ἄπειρον· ἐτίμησε δὲ καὶ τοῦτο τὸ Ἅγιον λείψανον ἡ θεία χάρις ἄνωθεν μὲ φῶς οὐράνιον· τὸ ὁποῖον ἐφώτιζεν αὐτὸ τρεῖς ὁλοκλήρους νύκτας, ἐκεῖ ὁποῦ τὸ ἐφύλαττον, καὶ τὸ ἔβλεπαν ὅλοι, καὶ ἐθαύμαζαν· καὶ οἱ μὲν Χριστιανοὶ ἐχαίροντο, δοξάζοντες τὸν Θεὸν, οἱ δὲ ἀγαρηνοὶ κατεσχύνοντο· ἐπειδὴ δὲ κατὰ τύχην ἦτον ἐκεῖ ἕνα καράβι ἐγκλέζικον, ἠγόρασε τὸ Ἅγιον λείψανον μὲ πεντακόσια γρόσια, καὶ τὸ ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἐγκλητέραν· ὁ δὲ ἄρχωντας ὁποῦ ἠκολούθησε τὸν Μάρτυρα ὡς προείπομεν, βλέπων πῶς ἐδίωκον τοὺς Χριστιανοὺς οἱ ἀγαρηνοὶ ἐκεῖθεν μὲ ἀτιμίαν, ἔδωκεν εἰς ἕνα τουρκόπουλον πέντε γρόσια καὶ τὸ ἔστειλε, καὶ ἔβαψε τὸ μανδήλιόν του εἰς τὸ αἷμα τοῦ Μάρτυρος καὶ τοῦ τὸ ἔφερεν· ὕστερον δὲ τὸ τουρκόπουλον εἶπε τοῦτο εἰς ἕνα, καὶ ἄλλον ἀγαρηνὸν, ὅθεν ἐκεῖνοι τὸ ἔστειλαν, καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Χριστιανὸν ἀκόμα ἄλλα πέντε γρόσια, καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνος δὲν ἤθελε νὰ τὰ δώσῃ τὸν ἐπρόδωσαν εἰς τὸν Βεζύρην, ὅστις καὶ ἀποφάσισε νὰ τὸν θανατώσουν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ δραγουμάνος τῆς Βασιλείας τὸν εἶχε φίλον, τὸν ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὸν θάνατον· τὸν ἔρριψαν ὅμως εἰς μίαν σκοτεινὴν φυλακὴν, καὶ ἔκαμεν ἐκεῖ ἓξ μήνας, καὶ κάθε βράδυ ἔβλεπε μίαν ἀκτῖνα φωτὸς, ὁποῦ ἤρχετο ἀπὸ τὸν τόπον ὁποῦ ἔκοψαν τὸν Μάρτυρα, καὶ τοῦ ἔλαμπε μέσα εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐπαρηγορεῖτο, ἀλλέως ἤθελεν ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν πολλὴν στενοχωρίαν· ἔπειτα δίδοντας τέσσαρες χιλιάδες γρόσια, εὐγῆκεν ἀπὸ τὴν φυλακήν· καὶ ὁμοῦ μὲ τὸν ἀδελφόν του πωλοῦντες εἴτι εἶχον, ἐπῆγαν καὶ ἐπροσκύνησαν τοὺς Ἁγίους τόπους εἴς τε τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ εἰς τὸ Σίναιον ὄρος, καὶ ἐλθόντες εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος ἐμόνασαν, μετονομασθέντες ὁ μὲν πρῶτος Ἀγάπιος, ὁ ὁποῖος ἐτελείωσε θεαρέστως τὴν ζωήν του εἰς τὴν μονὴν τοῦ Δοχειαρίου, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφιέρωσε καὶ τὸ μανδήλιον τὸ βαμμένον μὲ τὸ αἷμα τοῦ Μάρτυρος· ὁ δὲ ἄλλος ἐτελείωσε εἰς τὴν μονὴν τοῦ Κουτλουμουσίου· οὕτω γοῦν ὁ Μακάριος Ῥωμανὸς ἔλαβε τὸν Στέφανον τοῦ Μαρτυρίου καὶ τῆς καλῆς τελειώσεως εἰς δόξαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳχῳέ. ἔτος. Ἰαννουαρίου ς'. 1695.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΒΥΖΑΝΤΙΩι ΔΙΑ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΣ ΡΩΜΑΝΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ Ο ΛΑΚΕΔΑΙΜΩΝ, ΕΚ ΚΩΜΗΣ ΔΗΜΙΝΙΤΖΗΣ.

Περίπου τὸ ᾳψ'. ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ. 1700.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗι Ο ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ.

Οὗτος ὁ εὐλογημένος ἐκατάγετο ἀπὸ τὴν Ἀττάλειαν· ἐν τῇ Σμύρνῃ δὲ εὑρισκόμενος πάντοτε συνανεστρέφετο μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν· οἱ ὁποῖοι συνεχῶς τὸν ἐνόχλουν περιγελῶντας τὴν τῶν Χριστιανῶν πίστιν· αὐτὸς δὲ ὁ Μακάριος, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον ἀγράμματος, τοὺς ἀπεκρίνετο εἰς ὅλα μὲ λόγον, καὶ σύνεσιν· ὥστε ὁποῦ πολλάκις τοὺς ἔκαμνεν ἀναπολογήτους· λοιπὸν μὴ δυνάμενοι τοῦτον ἀποστομῶσαι, ἀλλὰ καὶ μάλιστα ἐντρεπόμενοι διὰ τὰ σαθρὰ δόγματα ὁποῦ ἐπρότεινον τῆς θρησκείας των, ἐστοχάσθησαν νὰ τὸν συκοφαντήσουν· ὅθεν παρετήρουν τὸ πῶς αὐτὸν ἐνεδρεύσωσιν· ἐν μιᾷ λοιπὸν τῶν ἡμερῶν, δὲν ἠξεύρω πῶς, ἔτυχε καὶ ἐξεφώνησεν ὁ Ἀθανάσιος τὸ λαΐ λαλὰ, κατὰ τὴν πάτριον αὐτοῦ διάλεκτον· τὸ ὁποῖον εἶναι δοξολογία Θεοῦ· αὐτοὶ δὲ παρευθὺς περικυκλώσαντες αὐτὸν τὸν ἅρπασαν, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸ κριτήριον, καὶ ἐψευδομαρτύρησαν, ὅτι ἔστερξε δημοσίως τὴν θρησκείαν των· ὁ δὲ Μάρτυς ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ λόγος ὁποῦ εἶπε δὲν εἶναι ἴδιος μόνον τῆς πίστεως τῶν Τούρκων, ἀλλὰ ἁπλῶς δοξολογία Θεοῦ, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι συγκεχωρημένον εἰς καθ' ἕνα νὰ τὸ λέγει· ἐκεῖνοι ὅμως ἀντιστέκοντο λέγοντες, ὅτι ἐδέχθη τὸν Τουρκισμὸν, καὶ ἠρνήθη τὸν Χριστόν· αὐτὸς δὲ ὁ Μακάριος ἔλεγεν, ὅτι ψεύδονται, καὶ ὅτι προτιμᾷ καλλίτερα νὰ λάβῃ μυρίους θανάτους, παρὰ νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν του· διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὴν φυλακὴν τὸν βάλλουν, καὶ εἰς ἐξέτασιν τὸν φέρουν καὶ μίαν, καὶ δύω, καὶ τρεῖς φοραῖς, καὶ σφοδρῶς τὸν ραβδίζουν, καὶ μὲ κολακείας καὶ ὑποσχέσεις πολλῶν δωρεῶν σπουδάζουν νὰ τὸν μεταβάλλουν, καὶ μὲ φοβέρας ἄλλων πολλῶν, καὶ φρικτῶν βασάνων· ἀλλ' ὁ γενναῖος Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ὅλα ταῦτα παίγνια ἐλογίζετο· τέλος πάντων βλέπων ὁ κριτὴς τὸ στερρὸν τῆς ἐκείνου γνώμης, καὶ ἀμετάθετον, ἔδωκε κατ' αὐτοῦ τὴν ἀπόφασιν τῆς σφαγῆς, καὶ ἀποκεφαλίζεται ὁ Μακάριος, καὶ λαμβάνει τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον. Τὸ δὲ Ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἦτον ἀπερίσκεπτον ἐν τρισὶν ἡμέραις, καὶ ἀπερρίμμενον ὅπου ἦτον πολλῶν σκυλίων καταγώγιον, καμένα δὲ ἀπὸ τὰ σκυλία ἐκεῖνα δὲν ἐπλησίασε τελείως εἰς αὐτό· ἔτυχε δὲ κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας νὰ ἀποκεφαλίσουν καὶ δύω καταδίκους Ὀθωμανοὺς, καὶ μὴ ἔχοντες καιρὸν νὰ ἐνταφιάσουν τὰ σώματά των, τὰ ἄφησαν εἰς τὸ πρωΐ· ἀλλὰ τὴν αὐτὴν νύκτα κατέσχισαν αὐτὰ, καὶ κατέφαγον τὰ σκυλία· οἱ δὲ Τοῦρκοι ἔλεγον, ὅτι τοῦ μὲν Μάρτυρος τὸ σῶμα συγχαινόμενοι οἱ σκύλοι δὲν τὸ ἔφαγον· τῶν δὲ Τούρκων τὰ σώματα ὡς γλυκὰ, καὶ νόστιμα κατέφαγον. Μετὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν ἀδείᾳ τοῦ κριτοῦ, ἐπῆραν οἱ Χριστιανοὶ τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου, καὶ τὸ ἐνταφίασαν ἐντίμως εἰς τὴν Ἁγίαν παρασκευήν.

Περίπου τὸ ᾳψκ΄. ἔτος Ἰαννουαρίου κέ. 1720.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ Ο ΑΓΙΟΣ ΑΥΞΕΝΤΙΟΣ.

Οὗτος ὁ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Αὐξέντιος, ἦτον ἀπὸ μίαν Ἐπισκοπὴν τῶν Ἰωαννίνων, ὀνομαζομένην Βελλᾶς, γέννημα εὐσεβῶν Χριστιανῶν· νέος δὲ ἔτι ὤν, ἐπῆγεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐδούλευε τὴν τέχνην, τῶν γουναράδων εἰς τὸ χάνι τὸ λεγόμενον Μαχμοὺτ Πασᾶ· ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς τοῦ καλοῦ διάβολος ὁποῦ πάντοτε δὲν παύει νὰ πολεμῇ τοὺς νέους μὲ διαφόρους τρόπους, δὲν ὑπέφερε νὰ βλέπῃ καὶ τούτου τοῦ νέου τὴν καθαρότητα· ὅθεν ἔσπειρεν εἰς αὐτὸν λογισμοὺς τοιούτους· ἤγουν, ὅτι, νὰ ἀπεράσῃ ἐτούτην τὴν πρόσκαιρον ζωὴν μὲ ἡδονάς, καὶ ξεφαντώματα, καὶ μὲ ἄλλα παρόμοια· καὶ ἔτζη τὸν ἐπλάνεσε, καὶ ἄφησε τὴν τέχνην του, καὶ ἐπῆγε μὲ τὰ Βασιλικὰ καράβια· ἐκεῖ λοιπὸν κάμνωντας μερικὸν καιρὸν, καὶ ξεφαντόνωντας μὲ τοὺς συντρόφους του τοὺς ἀλλοφύλλους, ἐσυκοφαντήθη παρ' αὐτῶν τῶν ἰδίων ψευδῶς, πῶς ἀρνήθη τὸν Χριστὸν, καὶ ὡμολόγησε τὴν θρησκείαν· αὐτῶν· ὅθεν φοβηθείς, μήπως τὸν διαβάλλουν εἰς τὸν αὐθέντην τοῦ καραβίου του, ἔφυγεν ἐκεῖθεν κρυφίως, καὶ ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν (ἦταν γὰρ ἔξω αὐτῆς) ἐνδυμένος, ὄχι μὲ τὰ συνήθη τῶν Καλιουντζίδων φορέματα, ἀλλὰ μὲ ἄλλα ταπεινά· καὶ ἀγοράσας ἕνα καΐκιον, ἐδούλεύε μὲ αὐτὸ, διὰ νὰ εὑγάνῃ τὴν ζωοτροφίαν του. Ἐμετανόησε δὲ καὶ ὁλοψύχως διὰ τὰ πρότερα σφάλματα ὁποῦ ἔκαμε, καὶ μάλιστα κατεκαίετο ἡ καρδία του ἀπὸ τὸν ἔρωτα τοῦ Μαρτυρίου, καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν παρεκάλει τὸν Θεὸν μετὰ θερμῶν δακρύων, νὰ τοῦ δείξῃ κἀνένα ἔμπειρον πνευματικὸν διὰ νὰ ἐξομολογηθῇ εἰς αὐτὸν, καὶ νὰ τοῦ φανερώσῃ τὸν πόθον, ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸ νὰ πίῃ τὸ τοῦ Μαρτυρίου ποτήριον· ὁ δὲ Θεὸς δὲν παρήκουσε τὴν δέησίν του, ἀλλὰ τοῦ ἔστειλεν ἰατρὸν ἔμπειρον, κατὰ τὸν πόθον του, μὲ τοιοῦτον τρόπον· ὁ σύγγελλος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Γρηγόριος, (ὅστις ἦτον ἁγιορείτης, ἐκ τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου) θέλωντας νὰ περάσῃ μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὸ Καράκιοϊ εἰς τὸ Φανάρι, κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ ἐμβῆκεν εἰς τὸ καΐκιον τοῦ νέου· ὁ δὲ νέος βλέπωντας τὸ εὐλαβητικὸν ἦθος τοῦ συγκέλλου, ἀπεφάσισε νὰ ἀποκαλύψῃ εἰς αὐτὸν τὸν σκοπόν του· καὶ λοιπὸν, ἀφ' οὗ εὐγῆκεν ἀπὸ τὸ καΐκι, ἐπῆρεν αὐτὸν κατὰμόνας, καὶ τοῦ ἐφανέρωσε τὴν διαπυρον ἀγάπην, ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸ νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τὸν Χριστόν· ὁ δὲ σύγκελλος ἐπαίνεσε μὲν τὸν σκοπόν του, τὸν ἐμπόδισεν ὅμως ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τοῦ Μαρτυρίου, φοβούμενος μήπως δειλιάσῃ εἰς τὰς βασάνους· καὶ ἔτζη τοῦ εἶπεν· ἄκουσον τέκνον μου, αἱ ἐπιβουλαὶ τοῦ πονηροῦ διαβόλου εἶναι πολλαὶ, καὶ φοβοῦμαι, μήπως σὲ κάμῃ καὶ δειλιάσῃς εἰς τὰ βάσανα, καὶ ὑστερηθῇς τὸν γλυκύτατόν μας Ἰησοῦν Χριστόν. Ἀλλὰ φύγε ἀπὸ ἐδῶ, καὶ πήγαινε εἰς κάμμίαν ἡσυχίαν, καὶ ἐκεῖ γίνου καλόγηρος, καὶ πέρασαι τὴν ζωήν σου ἐνάρετα· καὶ ἐλπίζω εἰς τὴν ἀγαθότητα τοῦ γλυκυτάτου μας Ἰησοῦ, νὰ σὲ συναριθμήσῃ μετὰ θάνατον, εἰς τὸν χορὸν τῶν Μαρτύρων, διὰ νὰ χαίρεσαι αἰωνίως· ὁ δὲ νέος ἀκούωντας ταῦτα, ἐσιώπα μὲν, εὐλαβούμενος τὸν πνευματικὸν αὐτοῦ πατέρα, ἡ καρδία του ὅμως κατεφλέγετο ἀπὸ τὸν θεῖον ἔρωτα τοῦ Μαρτυρίου· ὅθεν ἐδούλευε πάλιν μὲ τὸ καΐκιόν του, καὶ ἀπὸ τὰ ἄσπρα ὁποῦ εὔγανεν, ἐκράτει μόνον ὅσα ἦσαν ἀρκετὰ διὰ ζωοτροφίαν του, τὰ δὲ λοιπὰ, ἐμοίραζεν εἰς τοὺς πτωχούς· ἐπέρνα δὲ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὴν ζωήν του μὲ νηστείας, καὶ μὲ ὁλονυκτίους ἀγρυπνίας· πολλάκις δὲ ἐπήγαινεν εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἔξω εἰς τὴν Ζωοδόχον πηγὴν, καὶ ὅλην τὴν νύκτα παρεκάλει τὴν πανάχραντον, διὰ νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ νὰ τελειώσῃ τὴν ζωήν του μὲ Μαρτύριον. Καὶ λοιπὸν μὲ τοιαῦτα, καὶ τοσαῦτα ὅπλα ἁρματώθη ἀπὸ τὴν θείαν χάριν τοῦ Ἁγίου πνεύματος, καὶ ἐνεδυναμώθη ἀπὸ τὴν πρεσβείαν τῆς Θεοτόκου, καὶ οὕτως ἐπῆγε πάλιν εἰς τὸ πρότερον καράβι, ὁποῦ ἦτον. οἱ δὲ σύντροφοι αὐτοῦ, καὶ οἱ ἄλλοι ὁποῦ τὸν ἐγνώριζαν, εὐθὺς ὁποῦ τὸν εἶδον, ὥρμησαν κατεπάνω του μὲ μεγάλον θυμὸν, καὶ τὸν ἐκτύπουν· ἄλλοι δὲ τοῦ ἔλεγον, ἐσὺ ἦσουν εἰς τὴν θρησκείαν μας, καὶ πῶς τώρα ἄλλαξες τὴν γνώμην σου; καὶ ταῦτα λέγοντες, ἐτράβιζαν αὐτὸν εἰς τὸ κριτήριον· ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, χωρὶς νὰ δειλιάσῃ ὁλότελα, μὲ φαιδρὸν πρόσωπον ἀντέλεγεν εἰς αὐτοὺς, φωνάζωντας παῤῥησίᾳ· ἐγὼ Χριστιανὸς ἤμουν, καὶ εἶμαι, καὶ διὰ τὸν Χριστόν μου ἕτοιμος εἶμαι νὰ λάβω μυρία βάσανα· ἕνας δὲ ἀπὸ ἐκείνους, μὴν ὑποφέρωντας τὴν τόσην παῤῥησίαν τοῦ Ἁγίου, ἐκτύπησεν αὐτὸν εἰς τὸ μέτωπον μὲ σίδηρον, καὶ ἐχύθη ὁ δεξιός του ὀφθαλμός· ὁ δὲ Μάρτυς μηδὲν δειλιάσας εἰς τοῦτο, εὐχαρίστει τὸν Κύριον ὁποῦ τὸν ἠξίωσε νὰ πάσχῃ διὰ τὸ ὄνομά του· ὁ δὲ ἀλιτήριος ἐκεῖνος, πάλιν ἐκτύπησεν εἰς τὸ στόμα τοῦ Μάρτυρος, καὶ εὐθὺς ἔπεσαν δύω του ὀδόντια· ἀλλ' ὁ Μάρτυς πάλιν μὲ λαμπρὰν φωνὴν ἐκήρυττε τὸν Χριστὸν, Θεὸν ἀληθινόν· ὅθεν ἐπῆγαν αὐτὸν εἰς τὸ κριτήριον τοῦ Μουλᾶ πρῶτον· καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ κριτὴς, διὰ τί ἄλλαξε τὴν προτέραν του γνώμην, καὶ ἀρνήθη τὴν θρησκείαν των; καθὼς μαρτυροῦν οἱ ἐκεῖ παρόντες μάρτυρες, ὅτι ἀρνήθη τὸν Χριστὸν, καὶ ὡμολόγησε διὰ καλὴν τὴν θρησκείαν αὐτῶν; τότε ὁ Ἅγιος ἀναβιβάσας τὸν νοῦν του εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ζητήσας τὴν θείαν του βοήθειαν, ἐστράφη εἰς τὸν κριτὴν, καὶ τοῦ λέγει μὲ πεπαῤῥησιασμένην φωνήν· ἐγὼ, δικαστὰ, οὐδέποτε ἀρνήθηκα τὸν γλυκύτατόν μου Χριστόν· ἀλλὰ πιστεύω, καὶ ὁμολογῶ αὐτὸν Θεὸν παντοδύναμον, καὶ ποιητὴν τοῦ σύμπαντος Κόσμου, καὶ εἶμαι ἕτοιμος νὰ χύσω τὸ αἷμά μου διὰ τὴν πίστιν μου, καὶ ὄχι νὰ τουρκίσω· μὴ γένοιτο ποτὲ Κύριέ μου. Ταῦτα

ὡς ἤκουσεν ὁ δικαστὴς, ὅλος ἐπλήσθη θυμοῦ, καὶ προστάσσει τοὺς ὑπηρέτας νὰ κτυπήσουν τριακοσίας ῥαβδίας εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἁγίου· οἱ δὲ ὑπηρέται ἐτέλεσαν παρευθὺς τὸ προσταττόμενον· ὅθεν ἔτρεχε τὸ αἷμα ποταμηδὸν ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τῶν ποδῶν τοῦ Μάρτυρος· ὁ δὲ Ἅγιος εὐχαρίστει μεγάλως τὸν Κύριον, παρακαλῶντάς τον, διὰ νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ τελειώσῃ τὸν δρόμον τοῦ Μαρτυρίου· εἶτα ἐπρόσταξεν ὁ κριτὴς νὰ ὑπάγουν τὸν Μάρτυρα εἰς τὸ Πασσιᾶ καπισὶ, καὶ νὰ τὸν φυλακώσουν ἐκεῖ, ἕως οὗ νὰ γένῃ μεγαλητέρα κρίσις, διὰ νὰ τὸν κρίνουν, ἐπειδὴ τότε ἔτυχε νὰ ἦναι ἡμέρα παρασκευή· ὃ καὶ ἐγένετο· ὁ δὲ πνευματικὸς αὐτοῦ πατὴρ, ὁ προῤῥηθεὶς λέγω Γρηγόριος, μαθὼν τὴν παῤῥησίαν τοῦ Ἁγίου, καὶ τὰ βάσανα ὁποῦ ὑπέμεινε διὰ τὸν Χριστὸν, ἔκαμε τρόπον, καὶ ἐπῆγε καὶ τὸν ἀντάμωσε μέσα εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ μὲ τοὺς λόγους του τὸν ἐπαραθάῤῥυνε νὰ μὴ δειλιάσῃ εἰς τοὺς ἀγῶνας, ἀλλὰ νὰ σταθῇ μὲ ἀνδρεῖον φρόνημα, διὰ νὰ καταισχύνῃ τὸν διάβολον, καὶ νὰ λάβῃ λαμπρούς τοὺς Στεφάνους τῆς νίκης παρὰ τοῦ ἀθλοθέτου Θεοῦ· ὁ δὲ Μάρτυς ἐζήτησε νὰ μεταλάβῃ τὰ ἄχραντα μυστήρια· καὶ εὐθὺς τοῦ τὰ ἔφερεν ὁ σύγκελλος, καὶ ἐπλήρωσε τὴν αἴτησίν του· τὴν ἐρχομένην τρίτην ἔφεραν τὸν Ἅγιον εἰς τὸ κριτήριον, μὲ βαρείας ἁλύσεις δεδεμένον, ὡσὰν κακοῦργον· αὐτὸς δὲ ἔστεκε χαρούμενος, ὡσὰν νὰ ἔστεκεν εἰς κάμμίαν πανήγυριν· βλέπωντας δὲ αὐτὸν ὁ Βεζύρης, μὲ ἄγριον, καὶ φονικὸν βλέμμα, τοῦ λέγει· διὰ τί ἐσὺ δὲν ὁμολογεῖς τὴν ἐδικήν μας θρησκείαν καλὴν καὶ ἀληθινὴν, ἀλλὰ τὴν ἀποστρέφεσαι, καὶ τὴν ἐξουθενεῖς; τότε ὁ Μάρτυς τοῦ λέγει· ἐγὼ Χριστιανὸς ἐγεννήθηκα, καὶ Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω, καὶ δὲν ἀρνοῦμαι τὴν πίστιν μου, κἂν μυρία βάσανα μοῦ κάμετε, διὰ τί αὐτὴ εἶναι καλὴ καὶ ἀληθινή· καὶ ἄμποτε νὰ πιστεύσετε καὶ ἐσεῖς αὐθέντα, διὰ νὰ μὴ κολασθῆτε· ταῦτα ἀκούσας παρ' αὐτοῦ ὁ Βεζύρης, ὅλος ἐπλήσθη θυμοῦ,

καὶ βλέπων τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης τοῦ Μάρτυρος, ἔδωκε κατ' αὐτοῦ τὴν τελευταίαν διὰ ξίφους ἀπόφασιν· καὶ παρευθὺς ἁρπάζοντές τον οἱ ὑπηρέται, τὸν ἔφερον εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης· ὁ δὲ Ἅγιος ἔκαμε δέησιν πρὸς τὸν Θεὸν, διὰ τὴν σύστασιν, καὶ εἰρηνικὴν κατάστασιν τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, καὶ ὅλα τοῦ Κόσμου· ἔπειτα γονατίσας, εἶπεν εἰς τὸν τζελάτην νὰ κάμῃ ἐκεῖνο, ὁποῦ ἐπροστάχθη· ὁ δὲ, ἀπέκοψε τὴν Ἁγίαν αὐτοῦ Κεφαλὴν τῇ κέ. Ἰαννουαρίου, ἡμέρᾳ γ'. ὥρᾳ β'. τῆς ἡμέρας, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον, ὢντας εἰς τὴν ἡλικίαν ἐτῶν τριάκοντα· τῇ δὲ ἐρχομένῃ τετάρτῃ πρὸς τὸ ξημέρωμα, φῶς οὐράνιον ἐκατέβη ἐπάνω εἰς τὸ μαρτυρικὸν λείψανον, τὸ ὁποῖον εἶδον ὄχι μόνον πολλοὶ Χριστιανοὶ, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ Τοῦρκοι, οἵτινες καὶ τὸ ὡμολόγουν, καὶ τὸ ἐκήρυττον ἐνώπιον πάντων· ὁ δὲ φιλόχριστος ἄρχων, Μηχαὴλ ὁ τοῦ Βασιλέως τερτζίμπασις, ἔχων θάρρος εἰς τὴν σουλτάναν, παρεκάλεσεν αὐτὴν, διὰ νὰ προσάξῃ νὰ τοῦ δοθῇ τὸ σῶμα τοῦ Μάρτυρος, διὰ νὰ τὸ θάψῃ· ἤτις ἐπρόσταξε καὶ τοῦ τὸ ἔδωσαν· λαβὼν δὲ ὁ ἄρχων τὸ σῶμα τοῦ Ἁγίου, τὸ ἔπλυνε μὲ διάφορα μῦρα, καὶ ἀρώματα, καθὼς ἔκαμε καὶ ὁ Νικόδημος εἰς τὸ τεθεωμένον σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ οὕτω μὲ πολλὴν εὐλάβειαν τὸ ἐσήκωσαν οἱ Χριστιανοὶ, ὁμοῦ μὲ τὸν Πατριάρχην, καὶ τοὺς παρευρεθέντας ἀρχιερεῖς, καὶ τὸ ἐπῆγαν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ζωοδόχου πηγῆς, καὶ ἐκεῖ τὸ ἐνταφίασαν ἐντίμως· μετὰ δὲ δύω χρόνους, ὁ προρρηθεὶς ἄρχων, ἔχων πολλὴν εὐλάβειαν εἰς τὸν Μάρτυρα, ἔκαμεν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου του, καὶ εὐθὺς ὁποῦ ἄνοιξαν τὸν τάφον, εὐγῆκε τόση ἄῤῥητος εὐωδία, ὥστε ὁποῦ ἐθαύμασαν ὅλοι οἱ ἐκεῖσε εὑρεθέντες Χριστιανοὶ, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, ὁποῦ δοξάζει τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας· ἐπῆρε δὲ ὁ ἄρχων τὴν Ἁγίαν κάραν τοῦ Μάρτυρος εἰς τὸν οἰκόν του· καὶ ἐπειδὴ ἔτυχε νὰ ἦναι ἀσθενεῖς οἱ υἱοί του μὲ δεινὴν, καὶ βαρυτάτην ἀσθένειαν, εὐθὺς ὁποῦ ἠσπάσθησαν μὲ πίστιν, καὶ εὐλάβειαν τὴν Ἁγίαν κάραν, ὢ τοῦ θαύματος! ἠγέρθησαν ἀπὸ τὴν κλίνην, καὶ ἐγένοντο τελείως ὑγιεῖς, δοξάζοντες τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Ἅγιον· ἀλλὰ καὶ κάποιος ῥάπτης, Νικόλαος ὀνομαζόμενος, εἰς δεινὴν, καὶ χαλεπὴν ἀσθένειαν εὑρισκόμενος, καὶ ἀποφασισθεὶς εἰς θάνατον ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς, ἐπειδὴ πλέον ἀπελπίσθη ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν, ἐνθυμήθη τὸ θαῦμα ὁποῦ ἔκαμεν ὁ Ἅγιος εἰς τοὺς υἱοὺς τοῦ τερτζίμπασι, καὶ εὐθὺς ἔστειλε, καὶ ἔφεραν τὴν Ἁγίαν κάραν· καὶ καθὼς τὴν ἔθεσαν ἐπάνω του, ὢ τοῦ θαύματος! ἠγέρθη ἀπὸ τὴν θανατηφόρον ἐκείνην ἀσθένειαν, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Μάρτυρα· ὁ δὲ προρρηθεὶς Παπᾶ Γρηγόριος ὁ Ξηροποταμινὸς, ἀκούσας τὰ θαύματα τοῦ Μάρτυρος, καὶ ἔχωντας εὐλάβειαν εἰς τὸν Ἅγιον, ἐπῆγεν εἰς τὸν ἄρχοντα, ὅτις ἦτον φίλους του, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ ἀφιερώσῃ τὴν Ἁγίαν κάραν τοῦ Μάρτυρος εἰς τὸ ἐδικόν του Μοναστήριον τοῦ Ξηροποτάμου· ὁ δὲ ἄρχων, καὶ διὰ τὴν εὐλάβειαν ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸ αὐτὸ Μοναστήριαν, καὶ διὰ τὴν φιλίαν, ὁποῦ εἶχε μὲ τὸν ἄνωθεν σύγκελλον, ἀφιέρωσεν αὐτὴν ὡς δῶρον πολύτιμόν· ἥτις εὑρίσκεται μέχρι τοῦ νῦν εἰς τὴν αὐτὴν σεβασμίαν μονὴν, πηγάζουσα καθ' ἑκάστην διάφορα θαύματα, λυτρόνουσα πολλοὺς ἀπὸ τὴν θανατηφόρον ἀσθένειαν τῆς λοιμικῆς, καὶ πανώλης, καὶ ἀπὸ πολλὰ ἄλλα πάθη, καὶ νόσους ἐλευθεροῦσα ἐκείνους, ὁποῦ μετ' εὐλαβείας, καὶ θερμῆς πίστεως εἰς αὐτὴν καταφεύγουσιν, εἰς δόξαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳψκβ'. ἔτος. Ἰουλίῳ ιά. 1722.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Οὗτος ὁ ἀοίδημος ἐκατάγετο ἀπὸ τὸ Ἀλμπασάνι μίαν χώραν τῆς Ἀλβανιτίας· γεννηθεὶς δὲ ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς, καὶ ἐλθὼν εἰς ἡλικίαν ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἔκαμε καὶ παιδία, συναναστρεφόμενος δὲ μὲ τοὺς ἀγαρηνοὺς, καὶ παρακινούμενος ἀπὸ αὐτοὺς, ἐδελεάσθη καὶ ἀρνήθη (φεῦ!) τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· καὶ μετὰ ταῦτα τόσον ἐδόθη εἰς τὴν θρησκείαν τῶν Ἀγαρηνῶν, ὁποῦ μὲ βίαν πολλὴν ἐτούρκισε καὶ τὰ παιδιά του, ἔξω ἀπὸ ἕνα, τὸ ὁποῖον ἐπῆραν κρυφίως μερικοὶ Χριστιανοὶ, καὶ τὸ ἔστειλαν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος· ἀλλ' ἐκεῖνος ἐξετάζοντας διὰ νὰ τὸ εὕρῃ νὰ τὸ τουρκίσῃ, ἔμαθεν ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος· καὶ παρευθὺς ἐκίνησε μὲ πολλὴν θυμὸν, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἔχωντας σκοπὸν, ἐὰν τὸ εὕρῃ, νὰ προξενήσῃ εἰς τὰ Μοναστήρια μεγάλην ζημίαν· ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ φιλάνθρωπος ὁ θέλων πάντας σωθῆναι, οἰκονόμησεν εἰς αὐτὸν τὴν σωτηρίαν μὲ τρόπον θαυμάσιον· καὶ ἀντὶ νὰ εὕρῃ τὸ παιδίον νὰ τὸ τουρκίσῃ, ἐπέστρεψεν αὐτὸς εἰς μετάνοιαν, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ ἐγνώρισε τὸ κακὸν ὁποῦ ἔπαθε, καὶ παραίτησεν ὁμοῦ μὲ τὸν τουρκισμὸν, καὶ τὸν κόσμον καὶ ἔμεινεν εἰς τὸ Ὄρος, καὶ ἔγινε καλόγηρος, μετονομασθεὶς Νικόδημος· καὶ εἰς τόσην μετάνοιαν ἦλθεν, ὁποῦ ἔκαμε τρεῖς χρόνους ἄκραν νηστείαν κλαίων καθ' ἑκάστην πικρῶς, καὶ παρακαλῶν τὸν Θεὸν νὰ τοῦ συγχωρίσῃ τὸ μέγα παράπτωμα τῆς ἀρνήσεως· λοιπὸν τοιουτοτρόπως ἀγωνιζόμενος, ἤκουσε μερικοὺς πατέρας ὁποῦ ἔλεγαν, ὅτι ὅποιος ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, συμφέρει πολλὰ εἰς αὐτὸν, νὰ τὸν ὁμολογήσῃ πάλιν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· καὶ ἐκ τούτου ἦλθεν εἰς ἐπιθυμίαν νὰ μαρτυρήσῃ· ἀκούοντας δὲ περὶ τοῦ ὁσίου Ἀκακίου, ὁποῦ ἀσκήτευεν εἰς τὸ Καυσοκαλύβι ἐπῆγεν εἰς αὐτὸν διὰ νὰ λάβῃ τὴν εὐχήν του, καὶ διὰ νὰ τὸν συμβουλευθῇ τί πρέπει νὰ κάμῃ· καὶ εὐθὺς, ὁποῦ εἶδε τὸν ὅσιον, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, καὶ ἔκλαιεν ὥραν πολλὴν· ὁ δὲ ὅσιος πιάνωντάς τον ἀπὸ τὸ χέρι, καὶ καλέσας αὐτὸν ἐξ ὀνόματος, χωρὶς νὰ τὸν ἠξεύρῃ τὸν ἐσήκωσε, καὶ τὸν ἐπαρηγόρησεν ἱκανῶς διὰ τὴν σωτηρίαν του· ἔπειτα ἀνεχώρησεν ὀλίγον, καὶ προσηύχετο νοερῶς· οἱ δὲ εὐρεθέντες τότε ἐκεῖ, εἶδον φῶς, ὅσὰν ἕνα ἄστρον, ὁποῦ ἐκατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὸν ὅσιον, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπόν του· ὕστερον ἐγύρισεν εἰς τὸν εὐλογημένον Νικόδημον, καὶ τοῦ εἶπεν ἕνα λόγον μυστικὸν, καὶ μὲ τὸν λόγον εὐθὺς, ἡ μὲν λάμψις ἐπάρθη ἀπὸ τὸν ὅσιον, κατάνυξις δὲ μεγάλη ἐγεννήθη εἰς τὸν Νικόδημον, καὶ κεντηθεὶς ἀπὸ ἐκείνην τὴν θείαν χάριν, ἔκραξε μεγαλοφώνως, καὶ πηγαίνωντες κάτωθεν τοῦ σπηλαίου, ἔκλαυσεν ἐκεῖ γοερῶς ὥραν ἱκανὴν, καὶ οὕτως ἐγύρισε πάλιν εἰς τὸν ὅσιον, ζητῶν ἄδειαν, καὶ εὐχὴν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Μαρτύριον· ὁ δὲ ὅσιος εὐχηθεὶς αὐτὸν, καὶ πέρνοντας μίαν ῥάβδον, τὴν ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖρας του, εἰπὼν αὐτῷ· ὕπαγε μὲ αὐτὴν ἐμπρὸς εἰς τὸν πασιᾶν καὶ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ θέλεις τελειώσει καλῶς τὸ Μαρτύριον· πέρνοντας δὲ ἐκεῖνος τὴν ῥάβδον, καὶ περιφραχθεὶς μὲ τὰς εὐχὰς τοῦ ὁσίου, ἐκατεφλέχθη ὅλος ἀπὸ τὸν πόθον τοῦ Μαρτυρίου, ὅθεν καὶ ἀπεφάσισεν εὐθὺς νὰ κινήσῃ ἐκεῖθεν διὰ τὸ Μαρτύριον, πλὴν ἀδύνατος ὢν νὰ περιπατήσῃ τόσον δρόμον διὰ τὰς ὑπερβολικὰς νηστείας ὁποῦ ἔκαμεν, ἐζήτει ἄδειαν ἀπὸ τὸν ὅσιον νὰ καταλύσῃ, διὰ νὰ δυναμωθῇ νὰ περιπατῇ· ὁ δὲ ὅσιος τοῦ εἶπε· τώρα μάλιστα, ἀδελφὲ σοῦ χριάζεται ἡ νηστεία ὁποῦ μέλλεις νὰ ἀγωνισθῇς τοῦτον τὸν διὰ Χριστὸν ὑστερινὸν ἀγῶνα,

ὅθεν περιπάτει ὅσον δύνασαι, καὶ ὁ Κύριος ὁποῦ εἶπεν, «οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνον ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ ῥήματι Θεοῦ», αὐτὸς θέλει σὲ δυναμώσει νὰ περιπατῇς χωρὶς κόπον· τότε ὁ Μάρτυς τοῦ λέγει· ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς δι' εὐχῶν σου πάτερ, νὰ κάμῃ τὸ ἔλεός του εἰς ἐμὲ, καὶ νὰ μὲ ἀξιώσῃ τῆς καλῆς του ὁμολογίας· πλὴν φοβοῦμαι τὸν δαίμονα· ὁ δὲ ὅσιος τοῦ λέγει· τὸν Θεὸν νὰ φοβῆσαι ἀδελφὲ, καὶ ὄχι τὸν δαίμονα, ὁποῦ δὲν ἔχει κἀμμίαν ἐξουσίαν ἐπάνω εἰς ἡμᾶς ἀπὸ λόγου του· ἔχε λοιπὸν ὅλον σου τὸ θάῤῥος εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ αὐτὸς θέλει σὲ δυναμώσει καὶ τὸν δαίμονα νὰ νικήσῃς, καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ νὰ μαρτυρήσῃς· ταῦτα ἀκούσας ὁ Νικόδημος δάκρυσι, καὶ χαρᾷ περιχυθείς, ἔπεσε, καὶ ἠσπάσθη τοὺς πόδας τοῦ ὁσίου· καὶ οὕτω λαβὼν τὴν ῥάβδον ἀπὸ τὸ χέρι του, καὶ τὴν εὐχήν του· ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν χαίρων· εἰς καιρὸν δὲ ὁποῦ εὑρίσκετο ἀκόμη εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος, ἐφάνη ὁ Κύριος εἰς αὐτὸν (ὢ τῆς πολλῆς φιλανθρωπίας σου δέσποτα!) καὶ τὸν ἐνδυνάμωσε, καὶ τοῦ ἔδειξε φανερὰ καὶ ὅλα τὰ μαρτύρια ὁποῦ ἔμελλε νὰ πάθῃ διὰ τὸ ὄνομά του, καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ὁποῦ ἔμελλε νὰ ἀποκεφαλισθῇ· ὅθεν νηστεύων, καὶ ἐγκρατευόμενος, ὅσον, ἐδύνατο, εἰς ὅλον τὸν δρόμον, δὲν ἀδυνάτησεν, ἀλλὰ δυναμούμενος μὲ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ, ἔφθασεν ἀκόπως εἰς τὴν πατρίδα· καὶ βλέποντές τον οἱ ἀγαρηνοὶ τὸν ἐγνώρισαν, καὶ εὐθὺς τὸν ἅρπασαν καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν πασιᾶν, ὁ ὁποῖος δοκιμάζοντας μὲ διαφόρους τρόπους νὰ τὸν μεταφέρῃ εἰς τὴν θρησκείαν τους, καὶ μὴ δυνάμενος, ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἐγκρήμνισαν κάτω ἀπὸ τὸ παλάτι του, τὸ ὁποῖον ἦτον πολλὰ ὑψηλὸν, ἀλλ' ὢ τοῦ θαύματος! τοιουτοτρόπως ἀβλαβὴς κατέβη, ὡσὰν νὰ ἦτον ἕνας ἀετὸς εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἐστάθη εἰς τοὺς πόδας του, καὶ παρευθὺς ἔδραμε πάλιν καὶ ἀνέβη εἰς τὸν πασιᾶν· ὁ δὲ πασσᾶς ἰδὼν αὐτὸν, ἐτρόμαξε πολλὰ, καὶ ἐβουλήθη νὰ τὸν ἀπολύσῃ, ἀλλὰ φοβούμενος τὸ πλῆθος τῶν ἀγαρηνῶν, τὸν ἐπαράδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἁρπάσαντες αὐτὸν μὲ θυμὸν, τὸν ἐπαίδευον τρία νυχθήμερα, μὲ φρικτὰ καὶ σκληρὰ κολαστήρια· καὶ οὕτω πηγαίνοντές τον εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, τὸν ἐγωνάτιζαν συχνὰ εἰς τὸν δρόμον, τάχα φοβερίζοντές τον, πῶς ἔχουν νὰ τὸν κόψουν, διὰ νὰ τὸν κάμουν νὰ δειλιάσῃ, ἀλλ' ὁ Μάρτυς ἔστεκε στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἕως ὁποῦ ἔφθασαν εἰς τὸν τόπον, ὁποῦ τοῦ ἔδειξεν ὁ Κύριος· καὶ ἐκεῖ προσευξάμενος, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν, ἐδέχθη διὰ ξίφους τὸ μακάριον τέλος, καὶ ἡ μὲν ἁγία του ψυχὴ ἀνέβη μὲ τὸν Στέφανον τοῦ Μαρτυρίου εἰς τοὺς οὐρανοὺς, τὸ δὲ πάντιμον αὐτοῦ λείψανον ἔμεινε σῶον ἕως τὴν σήμερον ἀναβρύον πηγὰς ἰαμάτων, καὶ εὐωδίαν ἄμετρον εἰς ἐκείνους ὁποῦ προστρέχουν εἰς αὐτὸ μετὰ πίστεως· οἱ ὁποῖοι καὶ ἑωρτάζουν τὴν μνήμην αὐτοῦ χαρμοσύνως τῇ ιά. Ἰουλίου.

Κατὰ τὸ ᾳψκέ. ἔτος ἐν μηνὶ Ἀπριλίῳ. 1725.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Η ΑΓΙΑ ΑΡΓΥΡΗ (1).

Αὕτη ἡ χρυσὴ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἀργυρὴ, ἦτον ἀπὸ τὴν Προῦσαν, ἀπὸ γονεῖς θεοσεβεῖς, ὡραία εἰς τὴν ὄψιν, καὶ φοβουμένη τὸν Θεόν· αὕτη λοιπὸν ἡ Μακαρία ὑπανδρεύθη, καὶ νεόνυμφος ἔτι οὖσα, ἠγαπήθη ἀπὸ ἕνα Τοῦρκον γείτονά της· ὅστις ζητῶν νὰ

(1) Τὸ Μαρτύριον τοῦτο συνέγραψε Καισάριος ὁ Δαπόντες.

τὴν φέρῃ εἰς τὴν κακὴν γνώμην του, καὶ μὴ δυνηθεὶς, ἐψευδομαρτύρησεν εἰς τὸν κριτὴν τῆς Προύσης κατ' αὐτῆς, ὅτι εἶπε νὰ γένῃ τοῦρκα· ὅθεν ὁ κριτὴς παρευθὺς ἐφυλάκωσε τὴν Ἁγίαν· ὁ δὲ ἄνδρας της νομίσας, ὅτι εἶναι καλλίτερον, ἐσήκωσε τὴν κρίσιν αὐτὴν, διὰ νὰ θεωρηθῇ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· καὶ λοιπὸν ἦλθεν ἐκεῖ ὁ ἐχθρὸς τῆς Ἁγίας καὶ ἐκρίθη μὲ αὐτὴν, ψευδομαρτυρῶν ἔμπροσθεν τοῦ κριτοῦ τὰ αὐτὰ κατὰ τῆς Μάρτυρος· ἡ δὲ Μάρτυς ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν ἠξεύρει ποτὲ νὰ εἰπῇ τοιοῦτον λόγον, καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν της· καὶ ὅτι εἶναι Χριστιανὴ, καὶ Χριστιανὴ πάλιν θέλει νὰ ἀποθάνῃ· ὅθεν διὰ προσταγῆς τοῦ κριτοῦ ἔδειραν τὴν Ἁγίαν, καὶ τὴν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακήν· καὶ πάλιν τὴν εὔγαλαν, καὶ τὴν ἐρώτουν, καὶ πάλιν τὴν ἔδερναν, καὶ τὴν ἐτιμώρουν, καὶ ὕστερον πάλιν τὴν ἔβαναν εἰς τὴν φυλακήν· καὶ τοῦτο ἐγίνετο εἰς αὐτὴν, κατὰ συνέχειαν καὶ ἀκολουθίαν, ἕως εἰς διάστημα, ὢ τῆς γενναιότητός της! ὁλοκλήρων χρόνων δεκαεπτά· ἀλλὰ καὶ μέσα εἰς τὴν φυλακὴν εὑρισκομένη ἡ Μακαρία, πάντοτε ἐνοχλεῖτο, καὶ ὑβρίζετο, ἀπὸ τὰς τούρκισσας γυναῖκας, ὁποῦ ἦσαν φυλακωμέναις ἐκεῖ, διὰ κακὰς πράξεις των, τὰς ὁποίας ἐπαρακίνει ὁ διάβολος νὰ πειράζουν τὴν Ἁγίαν, διὰ περισσοτέραν της θλῖψιν, καὶ βάσανον· τὰ ὁποῖα ὅλα τὰ ὑπέμεινεν ἡ ἀοίδιμος, μὲ μεγάλην γενναιοψυχίαν, διὰ τὴν ἀγάπην, καὶ πόθον ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸν νυμφίον της Χριστόν· τί λέγω ταῦτα μόνον; καὶ αὐτὴ ἀπὸ λόγου της κατετυράννει, καὶ ἐπαίδευε τὸ σῶμά της μὲ νηστείαν, καὶ μὲ κάθε ἄλλην ταλαιπωρίαν, καὶ κακοπάθειαν, καθὼς τὸ ἐμαρτύρησαν πολλαῖς Χριστιαναῖς γυναῖκες, ὁποῦ ἦσαν συμφυλακωμέναις μὲ τὴν Ἁγίαν, καὶ ὕστερον ἐξεφυλακώθησαν· τόσην δὲ χαρὰν, καὶ εὐχαρίστησιν ἐλάμβανεν ἡ καρδία τῆς Ἁγίας, πῶς ἑκατοίκα μέσα εἰς τὴν φυλακὴν διὰ τὸν Χριστὸν, καὶ τόσην μεγάλην ἀνάπαυσιν ἐλογίαζε τὴν ταλαιπωρίαν τῆς φυλακῆς, ὁποῦ τῆς ἐμύνησεν ὁ εὐλαβέστατος Χριστιανὸς Μανόλης ὁ Κιουρτζίμπασις νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ· ἀλλ' ἐκείνη δὲν τὸ ἐστρεξε, νομίζουσα τὴν φυλακὴν ὡς βασιλικὸν παλάτιον, ἕως ὁποῦ ἐκεῖ μέσα φυλακωμένη, καὶ δέσμιος διὰ Χριστὸν, ἐτελείωσε τὴν ζωήν της, καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου ἀμάραντον Στέφανον· τὸ δὲ Ἅγιον αὐτῆς λείψανον ἐπῆραν οἱ Χριστιανοὶ, καὶ τὸ ἐνταφίασαν εἰς τὸ Χάσκιοϊ, καὶ μετὰ τρεῖς χρόνους, ἔκαμαν ἀνακομιδὴν, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! εὑρέθη σῶον καὶ ἀκέραιον τὸ Ἅγιον αὐτῆς λείψανον, καὶ εὐωδίαν ἔδωκεν ἄῤῥητον· τὸ ὁποῖον ἐπῆραν παρευθὺς μετὰ μεγάλης εὐλαβείας οἱ ἱερεῖς, καὶ Χριστιανοὶ, καὶ τὸ ἀπέθεσαν μέσα εἰς τὴν ἐκεῖσε Ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, μὲ τὴν ἄδειαν τοῦ τότε παναγιωτάτου Πατριάρχου Παϊσίου· τὸ ὁποῖον ἕως τὴν σήμερον ὁράται ἐκεῖ, καὶ προσκυνεῖται παρὰ Πατριαρχῶν, Ἀρχιερέων, Ἱερέων, αὐθέντων, καὶ πάντων τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, εἰς δόξαν Πατρὸς, Υἱοῦ, καὶ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳψκς' ἔτος, Νοεμβρίου ιβ'. 1726.

ΑΠΕΚΕΦΑΛΗΣΑΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΥΣΕΒΕΙΑΝ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΜΑΡΤΥΡΑ ΣΑΒΒΑΝ ΝΙΓΔΕΛΗΝ, ΤΟΝ ΣΑΜΟΛΑΔΑΝ

Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, τόπον λεγόμενον Κουτζοὺκ καραμάνι, ὃν καὶ ἐνταφίασαν εἰς τὸ Ἐγρὶ καπί.

Κατὰ τὸ ᾳψλ'. ἔτος ἐν μηνὶ Μαΐῳ 1730.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΟΣΙΟΣ ΠΑΧΩΜΙΟΣ ΤΗι Ε'. ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ (1).

Οὗτος ὁ ἀοίδιμος ἦτον ἀπὸ τὴν μικρὰν Ῥωσσίαν, γονέων εὐσεβῶν υἱός· ὤντας δὲ νέος ἐσκλαβώθη ἀπὸ τοὺς Τατάρους, οἵτινες τὸν ἐπῶλησαν εἰς ἕνα Τοῦρκον ταμβάκην· ὁ ὁποῖος πέρνωντας αὐτὸν, τὸν ἔφερεν εἰς τὴν πατρίδα του, ἤτις εἶναι τὸ νῦν λεγόμενον Οὐσάκι, τὸ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Φιλαδελφείας εὑρισκόμενον, καὶ ἐσπούδαζε νὰ μαθητεύῃ τὸν νέον, ὄχι μόνον τὴν τέχνην του, ἀλλὰ καὶ τὴν θρησκείαν του· βλέπωντας δὲ αὐτὸν, πῶς, τὴν μὲν τέχνην του ἐμάνθανε, τὴν δὲ θρησκείαν του ἐμίσει, καὶ ἀπεστρέφετο, ἐπαίδευε τὸν Ἅγιον μὲ ῥαβδίας, μὲ ὕβρεις, μὲ φοβέρας, καὶ μὲ στέρησιν τροφῆς· ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ γενναῖος στρατιώτης πάντα ταῦτα ὑπέμεινε μετὰ χαρᾶς διὰ τὴν εὐσέβειαν εἰς ὁλοκλήρους χρόνους εἰκοσιεπτὰ ὁποῦ ἦτον αἰχμάλωτος, καὶ ὑπηρέτει τὸν αὐθέντην του μὲ κάθε προθυμίαν, καὶ ἐμπιστοσύνην, εἰς τρόπον ὁποῦ τὸν ἐπαρακίνησε νὰ τὸν ζητῇ διὰ γαμβρὸν εἰς τὴν θυγατέρατου, καὶ νὰ τὸν κάμῃ κληρονόμον του, μόνον ἐὰν ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· ἀλλ' ὁ καλὸς νέος, καὶ τῆς σωφροσύνης ἐραστὴς ἀκρότατος, γάμους, καὶ πλούτη ὡς σκύβαλα ἐλογίζετο, μελετῶν καθ' ἑαυτὸν ἐκεῖνο τὸ ἀποστολικόν· «τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλῖψις; ἢ στεναχωρία; ἢ λιμός; ἢ διωγμός; ἢ γυμνότης; ἢ μάχαιρα;» τέλος πάντων βλέπων ὁ αὐθέντης του τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης αὐτοῦ, τὸν ἠλευθέρωσε, καὶ τοῦ ἔδωκεν ἄδειαν νὰ ὑπάγῃ ὅπου θέλει· ἐπάνω δὲ εἰς τὴν ἑτοιμασίαν ὁποῦ ἔκαμνεν ὁ Μάρτυς διὰ νὰ φύγῃ, ἀσθενεῖ· οἱ δὲ ἀγαρηνοὶ ὁποῦ ἐπῆγαν διὰ νὰ τὸν ἰδοῦν, πλάττουσι ψευδῶς, ὅτι εἶπε νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, καὶ νὰ γένῃ Τοῦρκος· ὅθεν μετὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ ἐφόρεσαν ἱμάτια Τούρκικα, χωρὶς ὅμως νὰ τὸν περιτέμουν· ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς, ἀποστρεφόμενος τοῦτο ὁποῦ τοῦ ἔκαμαν, ἀναχωρεῖ ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς Σμύρνην, ὡς πραγματευτής, καὶ ἐκεῖ ἀπορῥίπτωντας τὰ Τούρκικα φορέματα, πηγαίνει εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος· καὶ ἐκεῖ εὑρίσκει κατὰ τὰ μέρη τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου ἕνα Ἱερομόναχον ἐνάρετον, καὶ διακριτικὸν, Ἰωσὴφ ὀνόματι, καὶ ἐξομολογηθεὶς εἰς αὐτὸν τὰ κρύφια τῆς καρδίας του, τὸν πείθει, διὰ νὰ τὸν δεχθῇ εἰς τὴν ὑπακοήν του, καὶ νὰ τὸν κάμῃ μοναχὸν, ὃ καὶ ἐγένετο· καὶ οὕτως ἔζησε μετ' αὐτοῦ δώδεκα χρόνους, μιμούμενος αὐτὸν εἰς κάθε ἀρετήν· μετὰ δὲ τοὺς δώδεκα χρόνους, ἀκούωντας τὴν θαυμαστὴν πολιτείαν τοῦ ὁσίου Ἀκακίου του Καυσοκαλυβίτου, μετῴκησεν εἰς τὸ Καυσοκαλύβιον, καὶ ἐκεῖ διεπέρασεν ἓξ χρόνους, τρεφόμενος ταῖς ἰδίαις χερσὶ, καὶ ὡς φιλόπονος μέλισσα συλλέγωντας κάθε ἄνθος, καὶ εἶδος ἀρετῆς, ὥστε ὁποῦ ἔγινεν εἰς ὅλους τοὺς ἐκεῖ πατέρας, τύπος καὶ παράδειγμα τῆς μοναδικῆς πολιτείας, καὶ μάλιστα ἦτον τόσον γλυκὺς, καὶ χαριτωμένος, καὶ εἰς τὸ ἔξω φαινόμενον ἦθος τοῦ προσώπου του, ὁποῦ διὰ τοῦτο ἠγαπᾶτο ἀπὸ ὅλους· πλὴν μὲ ὅλας ταύτας τὰς ἀρετὰς, δὲν εὐχαριστεῖτο ἡ καρδία τοῦ Παχωμίου, ἀλλ' ἐπεθύμει νὰ μαρτυρήσῃ καὶ διὰ τὸν Χριστὸν, ἕνα μὲν, ἀπὸ τὴν θείαν ἀγάπην παρακινούμενος· καὶ ἄλλο δὲ, διὰ τί ἐφοβεῖτο, μήπως εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀσθενείας του, ἔτυχεν ἀπὸ ἀπροσεξίαν, νὰ εὐγῆκεν ἀπὸ τὸ στόμα του ὁ λόγος ἐκεῖνος τῆς ἀρνήσεως, διὰ τὸν ὁποῖον οἱ Τοῦρκοι τὸν ἐφόρεσαν τὰ πράσινα φορέματα· τοῦτον δὲ τὸν πόθον τοῦ Μαρτυρίου ἐφανέρωσεν εἰς τὸν

(1) Τὸ Μαρτύριον τοῦτο συνελέχθη ἀπὸ τὸ ἐν τῇ Ἱερᾷ Σάλπιγγι εὑρισκόμενον ἐγκώμιον πρὸς τὸν αὐτὸν Ὁσιομάρτυρα Παχώμιον· οὗ τινος τὸ Ἅγιον λείψανον εὑρίσκεται ἤδη ἐν τῇ κατὰ Πάτμον ἱερᾷ μονῇ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

γέροντά του, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἤκουσε πολλὰς ἐπιπλήξεις, καὶ ὀνειδισμοὺς, νομίζοντα, ὅτι ἀπὸ ὑπερηφάνειαν τοῦ ἦλθε ὁ τοιοῦτος λογισμός· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπέμενεν εἰς τὸν Παχώμιον ὁ πόθος αὐτὸς, τὸν ἐδοκίμασεν ὁ γέρωντάς του ἕνα χρόνον μὲ διαφόρους κανόνας, καὶ παιδείας, καὶ εἰς ὅλα τὸν εὗρε πρόθυμον, παρακαλοῦσι τὸν Θεὸν καὶ οἱ δύω μὲ νηστείας, καὶ ἀγρυπνίας νὰ τοὺς δείξῃ ἂν εἶναι τοῦτο θέλημά του· ἔπειτα κοινολογοῦσι τὸν σκοπὸν αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς πλέον ἐναρετωτέρους πατέρας τοῦ ὄρους, καὶ ὅλους εὑρίσκουσι συμφώνους εἰς τὸν πόθον τοῦ Παχωμίου· ὅθεν μὲ τὰς εὐχὰς, κου συμβουλὰς τῶν τοιούτων πατέρων, καὶ μάλιστα τοῦ ὁσίου Ἀκακίου, ἀναχωροῦσιν ἀπὸ τὸ ὄρος ὅ, τε Παχώμιος, καὶ ὁ γέρωντάς του Ἰωσὴφ, καὶ πηγαίνουν εἰς τὸ Οὐσάκι, τὴν πατρίδα τοῦ αὐθέντου τοῦ Παχωμίου· καὶ ὁ μὲν Ἰωσὴφ ἔμεινεν εἰς τὸ κοινὸν κατάλυμα· ὁ δὲ Παχώμιος πηγαίνει δρομαῖος εἰς τὸν οἶκον τοῦ αὐθέντου του, καὶ μετὰ ταῦτα πηγαίνει εἰς τὸ κοινὸν παζάρι, μὲ σκοπὸν διὰ νὰ γνωρισθῇ· ὅθεν βλέποντες αὐτὸν οἱ ἀγαρηνοὶ, τὸν ἐγνώρισαν, καὶ ἁρπάσαντές τον, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κριτὴν, καὶ εἶπον, ὅτι οὗτος εἶναι ὁ δοῦλος τοῦ δεῖνος, ὅστις εἰς τὴν ἀσθένειάν του ἠρνήθη τὸν Χριστὸν, καὶ μετὰ τὴν ἀσθένειαν τὸν ἐνεδύσαμεν πράσινα φορέματα, καὶ τώρα ἰδὲ τί εἶναι ἐνδεδυμένος· ὁ κριτὴς ἐρώτησε τὸν Παχώμιον· ἂν εἶναι ταῦτα ἀληθινά· ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς Παχώμιος μὲ χαρούμενον πρόσωπον, κηρύττει παῤῥησίᾳ, ὅτι δὲν ἠρνήθη ποτὲ τὸν Κύριόν του Ἰησοῦν Χριστὸν, οὔτε μὲ τὸν λόγον, οὔτε μὲ τὴν διάνοιαν, καὶ ὅτι ὁμολογεῖ τὸν Χριστὸν Θεὸν τέλειον, καὶ τέλειον ἄνθρωπον, καὶ ὅτι διὰ τὴν ὁμολογίαν αὐτὴν εἶναι ἕτοιμος νὰ ὑπομείνῃ μυρία βάσανα, καὶ κάθε εἶδος θανάτου· ὁ δὲ κριτὴς ἀκούσας ταῦτα, καὶ βλέπων τὴν μεγαλοψυχίαν τοῦ Ἁγίου, πολλὰ τὸν ἐφοβέρισε, καὶ τὸν ὕβρισεν· ἔπειτα τοῦ λέγει· ἐπειδὴ καὶ μίαν φορὰν ἔδωκες λόγον ἀρνήσεως, ἀδύνατον εἶναι πλέον νὰ ζῇς εἰς τὸ ἑξῆς μὲ τὰ Χριστιανικὰ ταῦτα φορέματα· ἀλλ' ἕνα ἀπὸ τὰ δύω πρέπει νὰ διαλέξῃς, ἢ νὰ ἀρνηθῇς τὸν Χριστὸν, ἢ νὰ δοκιμάσῃς τὸν πλέον σκληρότατον θάνατον· ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς ἀπεκρίθη, μὴ γένοιτο Χριστὲ βασιλεῦ, οὐδὲ μὲ ψυλὸν νόημα νὰ ἀρνηθῶ ἐγὼ τὸ πανάγιον ὄνομά σου· ἀλλ' ἕτοιμος εἶμαι διὰ τὴν ἀγάπην σου καὶ εἰς πῦρ, καὶ εἰς θάνατον· ταῦτα ἀκούσας ὁ κριτὴς ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν πλέον σκοτεινὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔμενεν ὁ Παχώμιος, ὡσὰν μέσα εἰς ἄλλον παράδεισον, ἄσιτος, ἄγρυπνος, χωρὶς κάμμίαν ἀνθρωπίνην παρηγορίαν, ἀλλ' ἀπὸ μόνην τὴν θείαν ἐλπίδα τρεφόμενος· κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν, ἔγινεν ἀπόφασις διὰ νὰ θανατωθῇ ὁ Ἅγιος· ὅθεν ὁ δεσμοφύλαξ τοῦ φέρνει τὸ γλυκύτατον αὐτὸ μήνυμα τοῦ θανάτου του· ὁ δὲ Μάρτυς ἀκούσας αὐτὸ ἐχάρη ὑπερβαλλόντως, καὶ ἐδόξασε τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου· καὶ ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα προσηύχετο· τῷ πρωῒ εὐγάλουσι τὸν Μάρτυρα ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τὸν παρασταίνουν εἰς τὸν κριτὴν, ὅστις καὶ τοῦ λέγει· ἰδοὺ διὰ τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης σου ἔχεις νὰ λάβῃς θάνατον, καὶ βλέπε νὰ μὴ μετανοήσῃς ὕστερον χωρὶς ὄφελος· ὁ δὲ ἱερὸς Παχώμιος ἀπεκρίθη μὲ τὴν προτέραν παῤῥησίαν λέγων· ἐγὼ ὦ κριτὰ οὐδέποτε ἀρνοῦμαι τὸν Χριστόν μου, κἂν εἰς μυρίους θανάτους τοὺς πλέον σκληροὺς μὲ παραδώσῃς, μόνον ἐκεῖνο ὁποῦ ἔχεις νὰ κάμῃς, κάμετο τὸ ὀγλιγωρότερον· ταῦτα ἀκούσας ὁ κριτὴς ἔδωκε τὴν κατ' αὐτοῦ τελευταίαν ἀπόφασιν· οἱ περιεστῶτες λοιπὸν ἀγαρηνοὶ δέσαντες τὸν Μάρτυρα, ἔσυρναν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ὅστις ἦτον ἔξω τῆς πόλεως, ἐκεῖ ὅπου ἔσφαζαν τὰ πρόβατα· ἠκολούθουν δὲ καὶ πολλοὶ ἄλλοι Τοῦρκοι, καὶ Χριστιανοί· καὶ ἄλλοι μὲν ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἐπερίπαιζον τὸν Ἅγιον, ἄλλοι δὲ τὸν ἔπτυον, καὶ ἄλλοι τὸν ἐπαρακίνουν νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· ὁ δὲ Μάρτυς εἰς μόνην τὴν προσευχὴν προσείχων, ἔτρεχεν εἰς τὴν ποθουμένην

ὁδὸν τοῦ Μαρτυρίου· καὶ φθάσας εἰς τὸν προειρημένον τόπον, ἔκλινε τὰ γόνατα· ἐπειδὴ δὲ ὁ δήμιος ἐφοβεῖτο νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ, ἀλλὰ καὶ παρεκίνει τὸν Μάρτυρα νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ψιθυρίζωντας εἰς τὰ αὐτία του· ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς τὸν ἐθάρρυνεν εἰς ἐκείνην τὴν ὥραν, καὶ μὲ θάρρος τοῦ εἶπε· τελείωσον ἐκεῖνο ὁποῦ ἐπροστάχθης, καὶ μὴ χάνῃς ματαίως τὸν καιρόν· τότε ἐκεῖνος λαβὼν θάρρος, ἀπέτεμε τὴν Ἁγίαν αὐτοῦ κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον· τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπῆραν οἱ Χριστιανοί, καὶ τὸ ἐνταφίασαν· ὁ δὲ δήμιος μετὰ ταῦτα δαιμονισθείς, ἔκραζε, καὶ ἄφριζε, τριγυρίζωντας τὴν πόλιν, ἕως ὁποῦ μετὰ ὀλίγας ἡμέρας κακῶς ἐξέψυξεν· ὁ δὲ γέρωντας τοῦ Ἁγίου, ἐκεῖ ὅπου ἦτον κεκλεισμένος, μαθὼν τὸν ποθούμενον θάνατον τοῦ μαθητοῦ του, μὲ χαρὰν, καὶ δάκρυα εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν, καὶ περνῶντας ἀπὸ τῶν τόπον ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Μάρτυρος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, τὸν ἐχαιρέτησε μετὰ δακρύων καὶ τοῦ εἶπεν· ἔχεις ἐκεῖνο ὁποῦ πάλαι ἐπόθεις Παχώμιέ μου, καὶ πρέσβευε ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐπικαλουμένων σε· ὃ καὶ ἀληθῶς γέγονε μετ' ὀλίγας ἡμέρας· διότι, ὁ ὁσιώτατος αὐτὸς Ἰωσὴφ, κατεκυριεύθη ἀπὸ μεγάλον φόβον, καὶ δειλίαν· ὁ δὲ Μάρτυς Παχώμιος φαίνεται λαμπρῶς, καὶ χαρίεις, καθὼς ἦτον εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ προσώπου του, εἰς τὸν ὕπνον τοῦ γέροντος, καὶ τοῦ λέγει· μὴ φοβοῦ γέροντα· δὲν παθαίνεις κακόν· καὶ παρευθὺς μὲ τὸν λόγον τοῦτον ἐξωρίσθη ἡ δειλία ἀπὸ τὴν καρδίαν τοῦ γέροντος· ἀλλὰ καὶ μία χριστιανὴ ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μέρη, βασανιζομένη ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἀπὸ πόνον ἀνιάτρευτον τοῦ ἡμικρανίου, ἐπεκαλέσθη μετὰ πίστεως τὴν βοήθειαν τοῦ Ὁσιομάρτυρος, καὶ χρίσασα τὴν κεφαλήν της μὲ τὸ αἱμά του, ἠλευθερώθη μὲ τελειότητα ἀπὸ τὸ πολυχρόνιον ἐκεῖνο πάθος· καὶ εἰς μνήμην τῆς εὐεργεσίας ταύτης, καὶ ἰατρείας, ἐμήνυσεν ἡ εὐλαβὴς ἐκείνη γυνὴ εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἄθωνος, πρὸς τοὺς πατέρας ἐκείνους ὁποῦ ἤξερον τὸν σωματικὸν χαρακτῆρα τοῦ Μάρτυρος διὰ νὰ τὸν εἰκονίσουν, καὶ λαβοῦσα, ὡς ἐπόθει τὴν Ἁγίαν εἰκόνα του, ἐτέλει λαμπρῶς, καὶ πανευλαβῶς κατ' ἔτος τὴν ἑορτὴν τοῦ Ὁσιομάρτυρος Παχωμίου· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳψλβ'. ἔτος, Ἰουνίου κά. 1732.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΧΙΩι Ο ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΝΙΚΗΤΑΣ Ο ΝΥΣΙΡΙΟΣ.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΝΙΚΗΤΑ

Πονηθεῖσα παρὰ Ἀθανασίου Ἰβηρίτου.

Τῇ κά. τοῦ Ἰουνίου, μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Νικήτα τοῦ Νέου.

Ἐν τῷ μικρῷ ἑσπερινῷ ἱστῶμεν ς'. δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος ά. Πανεύφημοι Μάρτυρες.

Νικήτας ὁ νέος τοῦ Χριστοῦ, ἀθλητὴς φιλέορτοι, ἡμᾶς ἐνθέως συνήγαγε, νίκης τὰ τρόπαια, τῆς αὐτοῦ ἐνθείοις, εὐφημῆσαι ἄσμασι, δι' ἧς τῇ πανοπλίᾳ τοῦ πνεύματος, τὸν πολυμήχανον, καὶ ἀρχέκακον πολέμιον, καὶ τὰς τούτου, φάλαγγας κατέβαλεν.

Ἰδών σου τὸν ζῆλον ὁ Θεὸς, τὸν οὐ κατ' ἐπίγνωσιν, Νικῆτα μάκαρ πρὸς θείαν σε, γνῶσιν ὡδήγησε, τὴν αὐτοῦ ὡς πάλαι, Παῦλον τὸν Ἀπόστολον, πρὸς πόθον τε καὶ ζῆλον διάπυρον, ὅθεν κατέλιπας, τὴν πατρίδα καὶ συγγένειαν, νεύσει θείᾳ, Ἀβραὰμ ὡς δεύτερος.

Καὶ πίστιν ζητῶν προγονικὴν, πόθῳ τὴν χριστώνυμον, τὴν νῆσον Χίον κατέλαβες, ἐν ᾗ τετύχηκας, τοῦ πεποθουμένου, χάριτι τοῦ ἅπαντας, σωθῆναι βουλομένου Θεοῦ ἡμῶν, δι' οἰκτον ἄφατον, καὶ τρανῶς τὴν θεοσέβειαν, ἐμυήθης Νικῆτα μακάριε.

Ἠλόγησας εἶτα τοῦ σαυτοῦ, σώματος τρισόλβιε, ἀκηκοὼς τὸ Μαρτύριον, καὶ ηὐτομόλησας, γνώμῃ ῥωμαλέᾳ, θάνατον ἑκούσιον, λαβεῖν ὑπὲρ Χριστοῦ ἐφιέμενος, καὶ ἀνδρικώτατα, ἐναθλήσας στέφος εἴληφας, τῶν ἀγώνων τῶν σαυτοῦ ἐπάξιον.

Δόξα ἦχος δ'.

Φωστὴρ ἐφάνης λαμπρότατος τοῖς ἐν Χίῳ πιστοῖς, Νικῆτα πολύαθλε, φερωνύμως γὰρ νικητὴς ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, ἐν τοῖς ὑπὲρ πίστεως ἀγῶσι γενόμενος, χάριν ἐδέξω παρὰ Θεοῦ τυφλοῖς τὸ βλέπειν παρασχεῖν, τῇ ἐπιχρίσει τοῦ θείου σου αἵματος, καὶ σκότος παθῶν ἀνιάτων ἐκδιώκειν, τῇ ἐπικλήσει τοῦ σεπτοῦ σου ὀνόματος· διὸ παῤῥησίαν ἔχων πρὸς αὐτὸν, αἴτησαι δωρηθῆναι ἡμῖν φωτισμὸν, καὶ ἔλεος, τοῖς ἐκ πόθου τιμῶσί σε. Καὶ νῦν.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου.

Εἰς τὸν στίχον ἦχος δ'.

Οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ.

Ὁλβίον ἀληθῶς, τὴν Χίον ἀπειργάσω, Νικῆτα ἀθλοφόρε, ἐν γὰρ αὐτῇ τὸ αἷμα, ὑπὲρ Χριστοῦ ἐξέχεας.

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Ῥῦσαι παθῶν ψυχῆς, καὶ σώματος εὐχαῖς σου, Νικῆτα τοὺς ἐκ πόθου, τελοῦντάς σου τὴν θείαν, καὶ μακαρίαν ἄθλησιν.

Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου.

Ὅλος φωτολαμπὴς, ὡς ἥλιος τῇ αἴγλῃ, τῆς ἀπροσίτου δόξης, ὑπάρχων ἀθλοφόρε, τοὺς ὑμνητάς σου φαίδρυνον.

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὑμνοῦμέν σε πιστῶς, Νικῆτα ἀθλοφόρε, τὸν ἕνα τῆς Τριάδος, τεχθῆναι ἐκ Παρθένου, τρανῶς ἀνακηρύξαντα.

Ἀπολυτ. ἦχος, δ'. ἀσκητικῶς προγυμνασθείς.

Ἀκαταγώνιστος ὀφθεὶς ἀθλοφόρε, τῶν ἐκ τῆς Ἄγαρ μηχανὰς ἐτροπώσω, καὶ ἐναθλήσας ἔνδοξε στερρότατα, ξίφος κατεπάλεσας, δυσμενῶν ἀοράτων, ὅθεν τὸ διάδημα, ἀναπλέξω τῆς νίκης, ὑπὲρ ἡμῶν ἱκέτευε Χριστὸν, νέε Νικῆτα τῶν πίστει τιμώντων σε.

Καὶ νῦν. Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρ. Καὶ ἀπόλ.

Ἐν τῷ μεγάλῳ ἑσπερινῷ, μετὰ τὸν προσομιακὸν, τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν ς'. ἦ. καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα προσόμοια.

Ἦχος δ'. ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Νέος ὢν τὸ σῶμα κομιδῇ, μέγας δὲ ψυχὴν τὸν ἀρχαῖον, σατᾶν κατέβαλες, καὶ τοὺς τῶν αἱμάτων σου, κρουνοὺς ἀπέπνιξας, οἷς Θεὸς ἐπορφύρωσε, τὴν τῶν πρωτοτόκων, Ἐκκλησίαν ἔνδοξε, Νικῆτα Μάρτυς Χριστοῦ, ᾧ ὑπὲρ ἡμῶν μὴ ἐλλείπῃς, πάντοτε πρεσβείαν προσφέρειν, τῶν τελούντων πόθῳ σου τὴν ἄθλησιν. Δίς.

Ἄγει ἐτησίαν ἑορτὴν, ἡ τερπνὴ Χριστοῦ Ἐκκλησία, Νικῆτα ἔνδοξε, μνήμην ἑορτάζουσα, τῆς σῆς ἀθλήσεως, καὶ γεραίρει τοὺς ἄθλους σου, οὓς Μάρτυς ὡς ῥόδα, ταῖς χερσὶ κατέχουσα, τὰ ἑαυτοῖς στεφανοῖ, τέκνα συνελθόντα ἐν πίστει, ἐν αὐτῇ αὐτοὺς καταστέψαι, τοῖς ἐκ λόγων ἄνθεσι πανεύφημε. Δίς,

Ὄντως ὡς κηρίον ἐκλεκτὸν, τῆς Χριστοῦ τραπέζης Νικῆτα, μέλισσαι ἄγριαι, σὲ περικυκλώσαντες, ἔτυπτον ξίφεσι, καὶ ὡς

κύνες ἀτίθασσοι, σὲ καταλαβόντες, Ἄγαρ οἱ ἀπόγονοι, οὐδόλως δ' ἔπτυξας, τούτων ἀπειλὰς ἀλλ' ὡς ἄλλου, πάσχοντος ἐτέλεις τὴν δόξαν, τὴν σὲ περιμένουσαν σκοπούμενος. Δίς.

Φύλαττε τοὺς πόθῳ τὴν σεπτήν, μάκαρ ἐκτελοῦντάς σου μνήμην, ταῖς σαῖς πρὸς Κύριον, θείας παρακλήσεσι, καὶ δὸς τὴν ἴασιν, τοῖς νοσοῦσι καὶ πρόφθασον, τοῖς ἐν τοῖς κινδύνοις, θάλασσαν δὲ κόπασον, τοῖς θαλατεύουσιν, ἧσου τὸ πολυάθλον σῶμα, Μάρτυς δεξαμένη φυλάττει, μέχρι τῆς κοινῆς ἐξαναστάσεως. Δίς.

Δόξα ἦχος δ'.

Ἡ Ἐκκλησία σήμερον πανηγυρίζει μυστικῶς, νέαν στολὴν ἐνδυσαμένη, ὡς πορφύραν καὶ βύσσον, τὸ αἷμα τοῦ νέου ἀθλοφόρου, ὃν ὡς θυσίαν ἄμωμον, δεκτὴν, καὶ εὐάρεστον Χριστῷ προσαγαγοῦσα, μετὰ παρησίας βοᾷ πρὸς αὐτόν· ὃ νικητὴν τοῦτον τῶν παρανόμων ἀναδείξας, καὶ στεφανώσας καὶ δοξάσας, κατάπεμψον ταῖς αὐτοῦ πρεσβείαις τὸ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος, τοῖς ἐκ πόθου τελοῦσι τὴν πανίερον αὐτοῦ, καὶ ὑπέρλαμπρον ἄθλησιν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Παρῆλθεν ἡ σκιά. Εἴσοδος τὸ φῶς ἱλαρόν. Καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Στιχηρὰ εἰς τὴν λιτὴν ἦχος, ά.

Πνευματικὴν χορείαν συγκροτήσωμεν, τὰ πλήθη τῶν ὀρθοδόξων, ἐπὶ τῇ μνήμῃ Νικήτα τοῦ νεοφανοῦς ἀθλητοῦ· καὶ πρὸς αὐτὸν γηθοσύνως βοήσωμεν, λέγοντες· χαίροις ὁ τὸν Χριστὸν κηρύξας ἐν τῷ σταδίῳ τῶν παρανόμων, Θεὸν εἶναι ἀληθινόν, τὸ δὲ ἀλόγιστον τούτων σέβας, μυθώδη πλάνην, τοῖς θεοσόφοις λόγοις ἐλέγξας πανένδοξε· χαίροις ὁ τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνισάμενος, καὶ τὸν τῆς δικαιοσύνης στέφανον παρὰ Χριστοῦ κομισάμενος, τοῦ παρέχοντος εἰρήνην καὶ ἔλεος, τοῖς ἐκ πόθου τελοῦσι τὴν πανσέβαστον μνήμην σου. Ὁ αὐτός.

Τῷ θείῳ πόθῳ τοῦ Χριστοῦ, Νικῆτα Μάρτυς φλεγόμενος, τὰς τῶν ἀνόμων βασάνους, εἰς οὐδὲν ἐλογίσω, ἀλλά σου τὸν λογισμὸν τοῖς οὐρανίοις κάλλεσι προσηλώσας, ἔσπευσας φθάσαι πρὸς τὸν ποθούμενον, οὗ καὶ τὰ στίγματα ἐν τῇ σαρκί σου χαίρων ἐβάστασας, οἷς σεμνυνόμενος, ἀδιαλείπτως πρέσβευε, δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος. Ἦχος δ'.

Σήμερον ὁ Δεσπότης Χριστὸς, οὐρανῶν τὰς πύλας ἀνοίξας, εἰς τοὺς ἀκηράτους δόμους δέχαιτέ σε, Νικῆτα πανεύφημε, καὶ βασιλείας συμμέτοχον δείκνυσιν, ὡς συγκοινωνὸν τῶν αὐτοῦ παθημάτων· ᾧ παρεστάμενος, μὴ ἐπιλάθου ἡμῶν, τῶν ἐν πίστει καὶ πόθῳ τιμώντων, τὴν ἀεισέβαστον μνήμην σου. πλ. ά.

Τῇ παμφαεῖ πανηγύρει τοῦ νέου ἀθλητοῦ, δεῦτε συνδράμωμεν, προὔθηκε γὰρ ἡμῖν τράπεζαν μυστικὴν, τὰς λαμπρὰς αὐτοῦ ἀριστείας καὶ τρόπαια, καὶ συγκαλεῖται πάντας πρὸς εὐωχίαν, μηδεὶς ἐξέλθῃ πεινῶν τῆς ἱερᾶς ταύτης πανδαισίας, καὶ γὰρ ἀμείβεται πάντας τοῖς οὐρανίοις χαρίσμασιν, ὧν ἐν μετοχῇ γενέσθαι ἀξιωθείημεν ταῖς τρὸς Θεὸν εὐπροσδέκτοις αὐτοῦ παρακλήσεσι.

Δόξα, ἦχος πλ. ά.

Πρὸς τὸ ἑλκόμενος ἐπὶ σταυροῦ.

Ἑλκόμενος ἐπὶ σφαγὴν, οὕτως ἐβόας Ἅγιε, διὰ ποῖον ἔργον θέλετέ με παράνομοι ἀποκτεῖναι; ὅτι τὸν ζωοδότην Χριστὸν ἐκήρυξα, ὅτι ὡς Θεὸν τοῦτον κατήγγειλα; τὸ ψεῦδος ἠλεγξάμην καὶ τὴν ἀπάτην ἐμείωσα; διὰ τοῖον ἔργον θέλετέ με φονεῦσαι; ἀλλ' ὄψεσθαι ἡμεῖς ἐν τῇ δόξῃ Χριστοῦ μὲ λάμποντα.

Καὶ νῦν μακαριζομέν σε Θεοτόκε.

Εἰς τὸν στίχον ἦχος δ'.

Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι

Τῷ Θεῷ διὰ πίστεως, στρατευθεὶς Μάρτυς ἔνδοξε, ἑκουσίως ἔδραμες πρὸς τὸ στάδιον, παρανομούντων γηθόμενος, Νικῆτα οὐ θάνατος, οὐδὲ πῦρ οὐκ αἰκισμοί, οὐ παράνομα οὐ μέλλοντα, τῆς ἀγαπῆς με, τοῦ Χριστου ἐπεδόας ἀθλοφόρε, ἐξισχύουσι χωρίσαι, καὶ γὰρ ζωή μοι ὁ θάνατος.

Στίχ. θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις.

Μονιὸς ὥσπερ ἄγριος, κατασχὼν σε ὁ δήμιος, ξίρει ἀνεπέτεμεν ἀπηνέστατα, τὴν κεφαλήν σου τὴν πάνσεμπτον, Νικῆτα καὶ ἔμεινε, τρέμων ὅλος ὁ δεινὸς, μέχρι τέλους δοξάσαντος, ὃν ἐδόξασας, τοῦ Θεοῦ σε τὸ βλέπειν δ' ἀπεδόθη, τοῖς τυφλοῖς τῇ ἐπιχρίσει, τοῦ ἐκχυθέντος σου αἵματος.

Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Μετὰ τέλος μακάριον, ἐν θαλάσσῃ ὠμότατα, ἀπερρίφθης ἐνδοξε τοῦ δικάζοντος, τῇ προσταγῇ καὶ ἀνέδραμες, ἐκεῖθεν γηθόμενος, εἰς αὐτοὺς τοὺς οὐρανοὺς, τοὺς στεφάνους λῃψόμενος, καὶ παρίστασαι, τῇ Ἁγίᾳ Τριάδι μετ' Ἀγγέλων, καὶ Μαρτύρων· ὡς τὸν βίον, τούτων ζηλώσας πανεύφημε.

Δόξα, ἦχος δ'.

Δεῦτε τῶν πιστῶν τὸ σύστημα, πνευματικὴν χορείαν ἐπικροτήσωμεν, καὶ τὸν ἀθλοφόρον Χριστοῦ ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν Νικήταν τὸν ἔνδοξον· σήμερον γὰρ ὡς ἑωσφόρος ἀνέτειλε, καὶ καταφωτίζει τὰς διανοίας τῶν πιστῶν, τῶν ἐν πίστει καὶ πόθῳ ἐπιτελούντων τὴν μνήμην αὐτοῦ τὴν σεβάσμιον.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Ἐκ παντίων κιδύνων. Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ'.

Ζήτει εἰς τὸν μικρὸν Ἑσπερινόν·

Εἰς τὸν Ὄρθρον μετὰ τὴν πρώτην στιχολογίαν, Καθ. ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Θεῖον φρόνημα ἀνειλημμένος, ὦ ὑπέρμαχε Χίου Νικῆτα, καὶ τοῦ Χριστοῦ ὁπλίτα στερρόψυχε, ἀγαρηνῶν τε τὸ θράσος κατέβαλες, καὶ τὸν βελίαρ γενναίως κατήσχυνας, νίκης ἔπαθλα σαφῶς ἐκ Θεοῦ δεξάμενος, δώρησαι τοῖς πιστοῖς παθῶν ἰάματα.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Θεία γέγονας σκηνὴ τοῦ λόγου, μόνη πάναγνε παρθενομῆτορ, τῇ καθαρότητι Ἀγγέλους ὑπεράρασα, τὸν ὑπὲρ πάντας ἐμὲ οὖν γενόμενον, ῥερυπωμένον σαρκὸς πλημελήμασιν, ἀποκάθαρον πρεσβείῶν σου ἐνθέοις νάμασι, παρέχουσα σεμνὴ τὸ μέγα ἔλεος.

Μετὰ τὴν ϛ'. στιχολογίαν κάθισμα ἦχος ά. τὸν τάφον σου σωτήρ.

Τῷ μόνῳ βασιλεῖ, νῦν παρίστασαι χαίρων, διάθημα φαιδρὸν, καὶ στολὴν ἐξ οἰκείων, βαφεῖσαν αἱμάτων σου, περικείμενος ἔνδοξε, καὶ θεούμενος, καθαροτάτη μεθέξει, ὄθεν σήμερον, τὴν παναγίαν σου μνήμην, τελοῦντες ὑμνοῦνέν σε.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μητέρα σε θεοῦ ἐπιστάμεθα πᾶντες, παρθένον ἀληθῶς καὶ μετὰ τόκον φανεῖσαν, οἱ πόθῳ καταφεύγοντες, πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα, σὲ γὰρ ἔχομεν ἁμαρτωλοὶ προστασίαν, σὲ κεκτήμεθα ἐν πειρασμοῖς σωτηρίαν, τὴν μόνην πανάμωμον.

Μετὰ τὸν πολυέλεον. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἑορτὴν ὑπέρλαμπρον ἡ Ἐκκλησία, κεκτημένη ἔνδοξε, τὴν παναγίαν ἑορτὴν, σῆς τελειώσεως κράζει σοι, χαίροις Νικῆτα ἐμὸν ἀγαλλίαμα.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μὴ παρίδῃς Δέσποινα, τὰς ἱκεσίας, ἀλλὰ ταύτας πρόσφερε τῷ σῷ υἱῷ ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν μετὰ πόθου βοώντων σοι, χαῖρε Μαρία, βροτῶν ἡ ἀνάκλησις.

Καὶ τὰ λοιπὰ ὡς σύνηθες. Μετὰ τὸ Εὐαγγέλειον ἰδιόμελον ἦχος ϛ'. Ζήτει εἰς τὸν Ἑσπερινὸν, ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου, καὶ τοῦ Ἁγίου ἦχος πλ. δ'. Ἁρματηλάτην Φαραώ.

Ταῖς εὐπροσδέκτοις, ἱκεσίαις δέσποτα, τοῦ νέου Μάρτυρος, σὴν ἐξετῶ χάριν, ὅπως τὴν ὑπέρλαμπρον, καὶ θείαν αὐτοῦ ἄθλησιν, ἐξισχύσω ὑμνῆσαι, καὶ τὸν πρὸς σὲ θεῖον ἔρωτα, καὶ τὰ ὑπὲρ σοῦ ἀγωνίσματα.

Ἄγε τῶν θείων, ἀθλοφόρων σήμερον, πᾶσα ἡ θεία πληθύς, τὸν φαεινὸν λύχνον, Νικήταν τὸν σύναθλον, ἐνδόξως προσδεξάμενοι, συγχωρεύσατε τούτῳ, καὶ γὰρ ἡμᾶς ἐκμιμούμενος, ἤθλησε γενναίως ὁ ἔνδοξος.

Ὄντως εἰς τέλος ὁ ἐχθρὸς ἠφάνισται, ὁ γῆν καὶ θάλασσαν μεγαλαυχῶν πᾶσαν, ἐξαλείφειν ἔνδοξε, ποσὶ γάρ σου πεπάτηται, ὡς στρουθίον Νικῆτα, ἐν νεαζούσῃ ὑπάρχοντος, πάνυ ἡλικίᾳ νεόμαρτυ.

Τῶν λυπηρῶν ἐπαγωγαὶ χειμάζουσι, τὴν ταπεινήν μου ψυχήν, καὶ συμφορῶν νέφη, τὴν ἐμὴν καλύπτουσι, καρδίαν Θεονύμφευτε, ἀλλ' ἡ φῶς τετοκυῖα, τὸ θεῖον καὶ προαιώνιον, λάμψον μοι τὸ φῶς τὸ χαρμόσυνον.

Ὠδὴ, γ'. Ὁ στερεώσας κατ' ἀρχάς.

Οὐ ξίφος Μάρτυς τὸν στερρόν, τῆς καρτερίας σου πύργον, διετάραξεν Νικῆτα· ἀλλ' ὤφθης, καρτερώτατος ποιναῖς, προσομιλῶν καὶ θλίψεσι, ταῖς παρ' ἐχθρῶν ἀσπλάγχνως, προσφερομέναις σοι ἔνδοξε.

Κατὰ τοὺς χρόνους ἀθλητά, καθ' οὓς ὁ λύχνος ἐσβέσθη, τῆς ἀγάπης πρὸς Χριστὸν σὺ ἐφάνης, ὡς ὁ πρόταθλος θερμὸς, Στέφανος καὶ ἐνήθλησας, κρουνεῖς τῶν σῶν αἱμάτων, καταβυθίσας τὸν τύραννον.

Οὐκ ἀπαρνήσω τὸν Χριστὸν, ἰδίᾳ γνώμῃ ἀλλ' ἄκων, ἐκουσίᾳ δὲ τυράννων ἀθέων, κατενώπιον τρανῶς, ὁμολογήσας ἔφερες, τοὺς σπαραγμοὺς τοὺς τούτων, οἵ σε αὐτῷ προσῳκείωσαν.

Πολλοὺς ὑπέστης σπαραγμοὺς, πρὸς τὸ τὴν θείαν Νικῆτα, ἀπαρνήσασθαι σωτήριον κλῆσιν, τοῦ Χριστοῦ ἀλλ' εἰς κενὸν, ὄντως κεκοπιάκασι, καὶ γὰρ μέχρι θανάτου, ταύτην γενναίως ἐβάστασας.

Θεοτοκίον.

Θεοχαρίτωτε ἀγνὴ, μετὰ τῶν ἄνω ταγμάτων, μετὰ πάντων τῶν σοφῶν Ἀποστόλων, καὶ Μαρτύρων ἱερῶν, καὶ προφητῶν ἱκέτευε, ὅπως τελείαν λύσιν, ἁμαρτημάτων ληψώμεθα.

Καθίσματα ἦχις δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Μαρτύρων ἐν αἵματι, καλλωπιζόμενος, Κυρίῳ παρίστασαι τῷ τοῦ παντὸς Βασιλεῖ, Νικῆτα πανεύφημε, ὅθεν ἐν εὐφροσύνῃ τὴν ἁγίαν σου μνήμην, σήμερον ἐκτελοῦμεν ὀφλημάτων τὴν λύσιν αἰτούμενοι, εὑρεῖν διὰ σοῦ, καὶ μέγα ἔλεος.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ταχὺ δέξαι δέσποινα, τὰς ἱκεσίας ἡμῶν, καὶ ταύτας προσάγαγε τῷ σῷ υἱῷ καὶ Θεῷ, Κυρία Πανάμωμε, λύσον τὰς περιστάσεις, τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων, σύντριψον μηχανίας, καὶ κατάβαλε θράσος, τῶν νῦν ἐφοπλιζομένων κατὰ τῶν δούλων σου.

Ὠδὴ, δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

Οὐχ' εἱρκτὴ εὐδὲ μάστιγες, οὐ θυμὸς τυράννων, ἀλλ' οὐδὲ θάνατος, τῆς ἀγάπης ἠδυνήθησαν, ἐκχωρίσαι Μάρτυς τοῦ Δεσπότου σου.

Θαῦμα ὄντως παράδοξον, πῶς ἀσάρκους Μάρτυς ἐχθροὺς κατέβαλες, ἁπαλῷ λίαν ἐν σώματι, ψυχῆς δὲ γαινναίῳ ἐν ὀρονήματι.

Οὐκ ἀρνοῦμαι τὸ ὄνομα, τοῦ Χριστοῦ, ἑβόας Μάρτυς ἑλκόμενος, πρὸς σφαγὴν ὡς ἀμνὸς ἄκακος, ἀλλὰ φέρω πάντα νῦν γηθόμενος.

Θεοτοκίον.

Ἐπὶ κλίνης ὀδύνης μου, καὶ τῆς ἀῤῥωστίας κατακειμένῳ μοι, ὡς φιλάγαθος βοήθησον, Θεοτόκε μόνη Ἀειπάρθενε.

Ὠδὴ, ε'. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Ἵνα τί σὺ βραδύνῃς, ἔκραξες γηθόμενος, δημίῳ ἔνδοξε, καὶ οὐ θανατοῖς με, προξενῶν μοι τὰ θεῖα σκηνώματα, ἅπερ παθῶν φθάσαι, θνήσκω προθύμως ὅπως λάβω, πρὸς Θεοῦ τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Σοῦ τὸ πάνσεπτον σῶμα, Μάρτυς ἐναπέῤῥιψαν θαλάσσῃ ἄνομοι, μετὰ τὴν τοῦ ξίφους, ἐκτομὴν ζημιῶσαι οἰόμενοι, τὸ τῶν ὀρθοδόξων, πλήρωμα ὅλως μὴ εἰδότες, ὅτι πάντας ἡμᾶς ἐποπτεύεις σὺ ἄνωθεν.

Νέος ὢν ἡλικίαν, ἔσχες σου τὸ φρόνημα Νικῆτα ἔνδοξε, ὡς ὁ θεῖος πάλαι, Δανιὴλ

γηραλαῖον καὶ πάνσοφον, ὅθεν ἀπογόνους, Μάρτυς τῆς Ἄγαρ ὡς ἐκεῖνος, πρεσβυτέρους ἐσχύνας δεδόξασαι.

Θεοτοκίον.

Τί σοι δῶρον προσάξω τῆς εὐχαριστείας, ἀνθ' ὧνπερ ἀπήλαυσα, τῶν σῶν δωρημάτων, καὶ τῆς σῆς ἀμετρήτου χρηστότητος, τοιγαροῦν δοξάζω, ὑμνολογῶ καὶ μεγαλύνω, σοῦ τὴν ἄφατον πρός με συμπάθειαν.

Ὠδὴ, ς'. Ἱλάσθητί μοι σωτήρ.

Εὐφραίνεται μυστικῶς, ἡ Χίος Μάρτυς κατέχουσα, Νικῆτα τὸ ἐκχυθὲν, σεβάσμιον αἷμά σου, ἐν κόλποις καὶ κράζεισα· μὴ μοῦ ἐπιλάθου, μέχρι τέλους εὐφημούσης σε.

Ἐνήθλησας ἀνδρικῶς, ποσί σου κτείνας τὸν Δράκοντα, καὶ νῦν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγάλλῃ δρεπόμενος, τὰ γέρα τῶν πόνων σου, καὶ ἡμῖν θραβεύων τὴν εἰρήνην ταῖς πρεσβείαις σου.

Ἀνέτειλας ἀληθῶς, ὡς ἄστρον φαῖνον τὴν σύμπασαν, ἀκτῖσι τῶν φαεινῶν, καὶ θείων ἀφώνων σου, Νικῆτα πανεύφημε, δόξα τῶν Μαρτύρων, καὶ ὑμνούντων σε ὁ στέφανος.

Θεοτοκίον.

Ῥυσθείημεν τῶν δεινῶν, πταισμάτων ταῖς Ἱκεσίαις σου, θεογεννῆτορ ἁγνὴ, καὶ τύχοιμεν πάναγνε τῆς θείας ἐλλάμψεως, τοῦ ἐκ σοῦ ἀῤῥάστως, σαρκωθέντος υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Κοντάκιον.

Ἦχος, δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Νεοφανὴς ὥσπερ ἀστὴρ ἀθλοφόρε, ἐξανατείλας τῇ σεπτῇ Ἐκκλησίᾳ, τῶν εὐσεβῶν κατηύγασας τὰ πρόσωπα, πόθῳ εὐφημούντων σε, καὶ τελούντων Νικῆτα, σῆς στεῤῥᾶς ἀθλήσεως, τὴν ὑπέρλαμπρον μνήμην, καὶ ἐκβοώντων δόξα σοι Χριστέ, τῷ τὸν ὁπλίτην τὸν σὸν στεφανώσαντι.

Ὁ Οἶκος.

Τοῦ ἀθλοφόρου τὴν ὑπέρλαμπρον μνήμην, δεῦτε πάντες τῶν ὕμνων τοῖς στεφάνοις, λαμπρῶς καταστέψωμεν, καὶ γὰρ οὗτος ὁ τῆς ἐπουρανίου νίκης φερώνυμον κλῆσιν πλουτῶν, τὸν παλαιὸν πτερνιστὴν ἐν ἁπαλῷ κομιδῇ τῷ σώματι ἐκνικήσας, ὁμβρίζει, ἀντὶ αἱμάτων ἱερῶν, ἰαμάτων τὰ ῥεύματα· σὺν τούτοις δὲ πᾶσι χαίρει Χριστῷ, καὶ δίδωσιν εἰρήνην ἀνέκλειπτον, τοῖς ἐκ πόθου βοῶσι, δόξα σοι Χριστέ, τῷ τὸν ὁπλίτην τὸν σὸν στεφανώσαντι.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ, κά. Μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Νικήτα τοῦ νέου τοῦ ἐν Χίῳ ἀθλήσαντος.

Τιμηθεὶς Νικῆτα τὸν σὸν αὐχένα ξίφει. Τέτμηκας ἐχθροῦ τὰς πανουργίας πάσας.

Οὗτος ὁ νέος Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Νικήτας, ἦτον ἀπὸ τὴν Νίσυρον, ἡ ὁποία εἶναι μία μικρὰ νῆσος, ἀναμεταξὺ τῆς Κῶ, καὶ τῆς Ῥόδου κειμένη. Χριστιανῶν γονέων υἱός· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ, ὡς ἐπισιμότερος τῶν ἄλλων, ἦτον προεστὼς τῆς νήσου, ἀλλ' ὅμως διὰ κάποιά του ἐγκλήματα, τὸν ἔσυραν εἰς κριτήριον, καὶ ἐκεῖ κρινόμενος, καὶ ἐξεταζόμενος ἐφοβήθη, καὶ ἐπροτίμησεν ὁ ἄφρων τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν, ἀπὸ τὴν αἰώνιον· ὅθεν ἀρνηθεὶς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐτούρκευσεν ὁ τρισάθλιος, καὶ οὕτως ἀπέφυγε τὴν κρίσιν· ἀφ' οὗ δὲ ἐτούρκευσεν αὐτὸς, συνέλαβον οἱ ἀγαρηνοὶ καὶ τὰ παιδία του, κατὰ τὴν συνήθειάν τους, καὶ τὰ ἐτούρκευσαν, μετὰ δὲ τῶν ἄλλων, ἐτούρκευσαν καὶ τοῦτον τὸν Νικήταν, περὶ τοῦ ὁπίου εἶναι ἐνταῦθα ὁ λόγος· ὁμοίως καὶ ἡ μήτηρ του (διὰ νὰ μὴ χωρισθῇ ἴσως ἀπὸ τὰ τέκνα της, ἄδηλος γὰρ ἡ αἰτία). ἀρνηθεῖσα τὸν Χριστὸν, ἐδέχθη τὸν τουρκισμὸν ἡ παναθλία, καὶ ὅλη πλέον ἡ φαμελία ἐκείνη, παρεδόθη τῷ σατανᾷ· ὁ δὲ Νικήτας, τόσον πολλὰ νέος ἦτον εἰς τὴν ἡλικίαν τότε ὥστε ὁποῦ δὲν ἔλαβε παντελῶς ἰδέαν Χριστιανισμοῦ, ἀλλὰ Τοῦρκος ἐγνώρισε τὸν κόσμον, καὶ μὲ τούρκικα φρονήματα ἀνεθρέφετο, καὶ προέκοπτε μάλιστα, ἐν τῷ Μωαμετισμῷ, καθὼς ὁ Παῦλος ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, πρὸ τοῦ νὰ φωτισθῇ οὐρανόθεν, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας· ἐπροκόπτε λέγω, καὶ πολὺν ἔδειχνε ζῆλον διὰ τὴν πλάνην, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρέθη, ὅθεν καὶ ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς, ὁ θέλων πάντας σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν

ἀληθείας ἐλθεῖν, ἀπὸ τὸν ζῆλον ἐκεῖνον τὸν οὐ κατ' ἐπίγνωσιν, τὸν ἔφερεν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας καὶ θεοσεβείας, καθὼς καὶ τὸν θεῖον Παῦλον· πῶς δὲ καὶ μὲ ποῖον τρόπον, ἀκούσατε συντόμως τὴν περὶ τούτου διήγησιν, διὰ νὰ θαυμάσετε τοὺς τρόπους ὁποῦ μεταχειρίζεται, ἡ πάνσοφος τοῦ Θεοῦ πρόνοια διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων.

Συνέβη ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, νὰ μαλώσῃ μὲ ἕνα τουρκόπουλον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐσυναναστρέφετο, καὶ ἡ μήτηρ ἐκείνου τοῦ ἄλλου παιδίου, ἠξεύρουσα τὰ περὶ τοῦ Νικήτα, τὸν ὕβρισε, καὶ πολλὰ σκληρὰ λόγια τὸν ἐλάλησεν, ὀνομάζουσα αὐτὸν μουρτάτην, καὶ ἄπιστον, καὶ ἄλλα παρόμοια ὁποῦ συνηθίζουν αὐτοί, νὰ λέγουν εἰς τοὺς ἀπὸ Χριστιανῶν, εἰς τὴν πλάνην αὐτῶν ἐπιστρέφοντας· ὁ δὲ Νικήτας ἀγκαλὰ καὶ παιδίον, πλὴν ζηλωτὴς, καθὼς εἴρηται, δὲν ὑπέφερε τὰς ὕβρεις, καὶ τοὺς ὀνειδισμοὺς ἐκείνους, ὅθεν τρέχει μὲ πολλὴν λύπην καὶ ἀγανάκτησιν, καὶ φανερώνει τὰ γενόμενα εἰς τὴν μητέρα του, καὶ ζητεῖ ἀπαραιτήτως ἀπὸ αὐτὴν, νὰ τοῦ εἰπῇ διὰ ποίαν αἰτίαν, νὰ τὸν ὀνειδίζῃ ὡς ἄπιστον· αὐτὴ ὅμως τὸν ἔλεγε, νὰ μὴν τὰ λογιάσῃ τίποτε λέγουσα, δὲν σὲ μέλει, ἂς τὸ εἰπε· τίποτε δὲν εἶναι· ὁ θυμὸς τὴν ἐπαρακίνησε νὰ τὸ εἰπῇ· ὁ δὲ Νικήτας δὲν ἐκαταπείθετο· ἀλλ' ἐζήτει μὲ μεγάλην ἔρευναν, ὡσὰν νὰ τὸν ἐδίαζε τινὰς νὰ μάθῃ· τέλος πάντων, ὕστερον ἀπὸ πολλὴν ὥραν, καὶ ἀπὸ πολλὴν ἐξέτασιν βιασθεῖσα, τοῦ ἐδιηγήθη τὴν ἀρχήν τους· τί ἦσαν, καὶ ποῦ ἐκατήντησαν· ταῦτα παρὰ τῆς μητρός του ἀκούσας, τὴν ἠρώτησε, λέγων, καὶ τί μὲ ἔλεγαν ὅταν εἶμουν Ῥωμαῖος; καὶ αὐτὴ ἀπεκρίθη ὅτι τὸν ὠνόμαζαν Νικήταν· ἐσιώπησε λοιπὸν, καὶ ἡσύχασε πλέον, μαθὼν ὅτι δικαίως τρόπον τινὰ, τὸν ὠνείδισεν, ὡσὰν ὁποῦ δὲν ἦτον ἀπὸ τοὺς προγόνους του Τοῦρκος· ὅμως κατὰ ἄλλον τρόπον ἐσυγχίσθη, καὶ ἐλυπήθη λύπην μεγάλην, διὰ τί νὰ χάσῃ τὴν προγονικήν του πίστιν, καὶ νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν Τούρκικην τὴν ξένην, ὑβριζόμενος, καὶ ὀνειδιζόμενος ὡς ἄπιστος· τοιοῦτοι θεῖκοί, καὶ σωτήριοι λογισμοὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν νοῦν τοῦ εὐλογημένου Νικήτα, ὅθεν ἐσυλλογίζετο μόνος χωρὶς νὰ φανερώσῃ τοὺς λογισμούς του εἰς τινὰ, μὲ ποῖον τρόπον, νὰ ἐπιστρέψῃ, καὶ νὰ ἔλθῃ πάλιν, εἰς τὴν προγονικήν του Χριστιανικὴν πίστιν· εἰς καιρὸν λοιπὸν ὁποῦ τοὺς τοιούτους λογισμοὺς ἔτρεφε μέσα εἰς τὸν νοῦν του, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν νὰ φύγῃ κρυφίως, ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἄλλον Χριστιανικὸν τόπον καὶ, ἐμποδίζετο ἀπὸ πλοῖον, καὶ ἀπὸ τὰ χρειαζόμενα τοῦ ταξιδίου, εἰς ἕνα τοιοῦτον καιρὸν λέγω, εὐδόκησεν ὁ Θεὸς, καὶ εὑρέθη καΐκι, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον, ἐμβαρκαρίσθη, καὶ εὐγῆκεν εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ μαστιχόχωρα τῆς Χίου, Λιθὴς λιμένας λεγόμενον· ἐξελθὼν δὲ εἰς κάποιον μέρος ἐκεῖ ξένος, καὶ ἀγνώριστος, ἠκολούθησεν ἕνα δρόμον, χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ ποῦ ὑπάγει, μὲ καλὰς ἐλπίδας ὅμως, ὅτι ὁ Θεὸς θέλει τὸν ὁδηγήσῃ εἰς τὸ θέλημά του τὸ Ἅγιον· καὶ κατὰ ἀλήθειαν οὕτως ἔγινεν, διὰ τί ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν, τὸν ὡδήγησε, καὶ τὸν ἔφερε, μὲ κάθε λογῆς ἀσφάλειαν, ὡσὰν εἰς λιμένα σωτήριον εἰς τὴν Νέαν Μονήν· ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ, ἐφανέρωσεν εἰς τὸν ἡγούμενον, τί ἄνθρωπος ἦτον, καὶ ποῖον σκοπὸν εἶχε, καὶ ἐζήτει παρ' αὐτοῦ συμβουλὴν τί νὰ κάμῃ· ὁ δὲ ἡγούμενος, τὸν ἔστειλε, καὶ ἐξωμολογήθη εἰς ἕνα ἐνάρετον ἀρχιερέα ὁποῦ ἡσύχαζε τότε ἐκεῖ, πρώην Θηβῶν Μακάριον τὸ ὄνομα· ἔπειτα τὸν ἐκατήχησαν, τὸν ἐμύρωσαν, καὶ μετὰ ταῦτα διέτριβε μέσα εἰς τὸ μοναστήριον, ἀγνώριστος εἰς τοὺς πολλούς· διατρίβωντας δὲ ἐκεῖ, ἔκαμνε κάποια καλὰ, ἀλλὰ μὲ τρόπον παιδαριώδη· ἤγουν ἔπερνε κηρία, καὶ ἐπήγαινε μόνος εἰς τὸν νάρθηκα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὰ ἄναπτεν, ἄλλα εἰς τὸ μανουάλιον ὁποῦ εἶναι ἐκεῖ, ἄλλα εἰς ἄλλους Ἁγίους, ὁποῦ εἶναι τριγύρου εἰς τοὺς τοίχους ζωγραφισμένοι· ἔπειτα προσηύχετο εἴτι ἤξευρεν, ἐμετάνοιζε, καὶ οὕτως ἀπέρνα τὸν καιρὸν του μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μὲ νηστείαν καὶ

ἐγκράτειαν· ἐζήτησε δὲ καὶ ἁγιασμὸν, καὶ τὸν ἐβάσταζε πάντοτε ἐπάνω του, μέσα εἰς ἕνα ὑάλινον δοχεῖον, καὶ εἰς κάθε ὀλίγην ὥραν ἔπινεν ἀπὸ αὐτόν· διὰ αὐτὰ λοιπὸν, καὶ ἄλλα παρόμοια ὁποῦ τὸν ἔβλεπαν νὰ κάμνῃ, ἄλλοι τὸν ἐνόμιζαν σαλὸν, καὶ ἄλλοι πολλὰ εὐλαβῆ· μὲ αὐτὰ ὅμως τόσον ἐθερμάνθη ἀπὸ τὴν ἀγάπην τῆς εὐσεβείας, τόσον ἄναψεν ἡ καρδία του ἀπὸ τὸν ἔρωτα τοῦ Χριστοῦ, ὥστε ὁποῦ ἀκούσας κάποιαν φορὰν, ὅτι οἱ ἐξομώσαντες, εἶναι χρεία νὰ κηρύξουν παῤῥησίᾳ τὴν πίστιν ὁποῦ ἠρνήθησαν, νὰ ὁμολογήσουν τον Χριστὸν, καὶ νὰ χύσουν τὸ αἷμά τους διὰ τὴν ἀγάπην του, ἀκούσας λέγω τοῦτον τὸν λόγον, τὸν ἐδέχθη μὲ ἀῤῥητον χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν τῆς ψυχῆς του, καὶ ἔδοθη ὅλος εἰς αὐτὸν τὸν λογισμόν· νὰ ἀποθάνῃ δηλαδὴ ὑπὲρ πίστεως, νὰ μαρτυρύσῃ ὑπὲρ Χριστοῦ· ἀνέβη δὲ μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὸ σπήλαιον τῶν Ἁγίων πατέρων (εἶναι δὲ αὐτὸ τὸ σπήλαιον ἐπάνω εἰς ἕνα ὄρος, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἀσκήτευον οἱ ὅσιοι πατέρες οἱ κτίτορες τῆς μονῆς, καὶ οἱ μεταγενέστεροι τὸ ἔκαμαν Ἐκκλησίαν), καὶ ἔκαμνε πάλιν τὰ ἴδια, ἄναπτε κηρία, προσήυχετο, ἔκαμνε γονυκλισίας· πρὸς τούτοις, ὤντας ἀποφασισμένος εἰς τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον, ἔκαμε καὶ ἄλλο, ἀπὸ τὸ ὁποῖον μάλιστα, ἐνόμισαν ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸν εἶδον, ὅτι δὲν ἔχει σῶας τὰς φρένας του· ἐκάθησε λέγω μόνος του, καὶ ἐξέσχισεν ἕνα ἀρκετὸν μέρος ἀπὸ τὸ φόρεμά του, καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τοὺς ἐκεῖ ἡσυχάζοντας, λέγωντάς τους νὰ σφουγγίζουν τὰς χεῖράς τους, ὅταν ἀνάπτουν τὰ κανδήλια, ἔπειτα ἐῤῥάψε, καὶ ἤνωσε πάλιν τὸ ἐπίλοιπον φόρεμα· μετὰ ταῦτα εὐγαίνωντας πλέον ἔξω ἀπὸ τὴν πόρταν νὰ φύγῃ, εἶπε πρὸς τοὺς Μοναχοὺς, εὔχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ νὰ τελειώσω τὸν πόθον μου, καὶ τὸν σκοπόν μου· οἱ δὲ ἐρωτήσαντες αὐτὸν, τίς καὶ πόθεν ἦτον, καὶ ποῖος ἦτον ὁ σκοπός του; ἔμαθον ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον ἀκριβῶς τὰ πάντα, καὶ ἐθαύμασαν εἰς τὴν ἀνδρείαν ὁποῦ ἔδειχνε· τότε ἐγνώρισαν, ὅτι καὶ τὸ νὰ δώσῃ εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ ναοῦ, ὄχι τὸ περίσσευμά του, ἀλλὰ τὸ ἀναγκαῖον, καὶ ἀπαραίτητον σκέπασμα τοῦ σώματός του, ἦτον σημεῖον τῆς πρὸς Θεοῦ ἀγάπης του, καὶ ἀνώτερον καὶ ἀπὸ τὸ ἔργον τῆς Εὐαγγελικῆς ἐκείνης χήρας, ἡ ὁποία ἔβαλλε τὰ δύω λεπτὰ εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὐτὰ ἠκούσαμεν ἀδελφοὶ μὲ τὰ ἰδιά μας αὐτία, καὶ ἐμάθομεν αὐτοπροσώπος ἀπὸ τὸν πανοσιώτατον παπᾶ Ἄνθιμον τὸν ἐπικληθέντα Ἁγιοπατερίτην, μὲ τὸ νὰ ἡσύχαζεν ἐκεῖ εἰς τὸ ἡσυχαστήριον τῶν ὁσίων πατέρων, ἀπὸ ἄνθρωπον δηλονότι φιλαληθέστατον, καὶ μεγάλης ὑπολήψεως διὰ τὴν ἀρετήν του· ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἄλλα μὲν ἤκουσεν ὁ ἴδιος, ἀμέσως ἀπὸ τὸν Μάρτυρα Νικήταν, ἄλλα δὲ, ἀπὸ τοὺς καλογήρους τῆς μονῆς· ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ ἐκεῖ, ἔπειτα κατέβη πάλιν εἰς τὴν μονὴν, καὶ ἐζήτει ἄδειαν ἀπὸ τοὺς πατέρας, νὰ παῤῥησιασθῇ, διὰ νὰ μαρτυρήσῃ· τότε λοιπὸν συνελθόντες ὅλοι ὁμοῦ οἱ προεστῶτες, ἐσυνωμίλησαν τί νὰ κάμουν περὶ αὐτοῦ· καὶ τινὲς μὲν εὕρισκον εὔλογον νὰ μὴ τὸν ἀφήσουν, νὰ παῤῥησιασθῇ, διὰ τί ἦτον πολλὰ νέος (ἴως δεκαπέντε ἢ δέκα ἓξ χρόνων), φοβούμενοι μήπως δὲν ἤθελε δυνηθῇ νὰ βαστάξῃ τὰ βάσανα τοῦ μαρτυρίου, καὶ μείνῃ πάλιν εἰς τὴν ἀσέβειαν ὡς καὶ πρότερον, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἦτον δυνατὸν νὰ ἀπεράσῃ τὴν ζωήν του εἰς τὸ κρυπτὸν χριστιανικά, καὶ νὰ σωθῇ· μερικοὶ λέγω εἶχον τοιαύτην γνώμην· ἄλλοι πάλιν ἔλεγον, ὅτι μίαν φορὰν ὁποῦ αὐτὸς θεληματικῶς ἀφ' ἑαυτοῦ του, χωρὶς νὰ τοῦ εἰπῇ τινὰς, ἐζήτει τὸ μαρτύριον μὲ προθυμίαν πολλὴν, δὲν πρέπει νὰ τὸν ἐμποδίσουν. Τέλος πάντων ἀπεφάσισαν, ὅτι νὰ κάμουν μίαν παράκλησιν εἰς τὴν Παναγίαν πρότερον, καὶ ἔπειτα νὰ τὸν ἐξαποστείλουν, εἰς τὸν ποθούμενόν του δρόμον, καὶ οὕτως ἔγινε· μετὰ τὴν παράκλησιν ἐκείνην λοιπὸν λαβὼν εὐλογίαν, καὶ συγχώρησιν, καὶ ὁδηγὸν τοῦ δρόμου, ἐκατέβη εἰς τὴν χώραν· ἐλθὼν δὲ εἰς κάποιον μέρος ὁποῦ λέγεται Μόλος, ἐπιάσθη διὰ τὸ χαράτζι (ἦτον δὲ τότε ἀν-

θρωπος τοῦ χαρατζῆ ἕνας κακότροπος ἄνθρωπος Κρημλῆς τὸ γένος)· ἀλλ' ἐπειδὴ χαρτὶ δὲν εἶχεν, οὐδὲ ἄσπρα νὰ πληρώσῃ, προφασιζόμενος, ὅτι ἦτον καραβοτζακισμένος, τὸν ἔσερνεν εἰς τὴν φυλακήν, εὐγάνωντάς τον δὲ ἔξω εἰς τόπον λεγόμενον Βουνάκι, τὸν ἔστησαν ἔξω ἀπὸ ἕνα καβενέ, καὶ ἐπαραμόνευε νὰ πιάσῃ καὶ ἄλλους διὰ τὸ χαράτζι, νὰ τοὺς ὑπάγῃ ὅλους ὁμοῦ εἰς τὴν φυλακήν, ἀλλὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, νὰ, καὶ ἀπερνᾷ ἀπ' ἐκεῖ ἕνας γνώριμός του, παπᾶ Δανιὴλ τὸ ὄνομα, καὶ βλέπωντάς τον τὸν ἐχαιρέτησε, κράζωντάς τον ἐξ ὀνόματος Μεϊμέτην, καὶ ἀκολούθως ἐξέταζε διὰ ποίαν αἰτίαν ἦτον κρατημένος ἐκεῖ; ἀκούσας δὲ ὅτι διὰ τὸ χαράτζι, καὶ καὶ ἀγνοῶν τὸν σκοπὸν τοῦ Νικήτα, ἔλεγε, τώρα νέον ἔγινε τοῦτο, νὰ δίδουν καὶ οἱ Τοῦρκοι χαράτζι; ταῦτα ὁ νέος ἀκούσας, ἐφώναξε· τί λέγεις ἄνθρωπε; λάθος ἔχεις, ἐγὼ εἶμαι Χριστιανὸς, ὀνομάζομαι Νικήτας· ὁ δὲ προειρημένος Κρημλὴς ὤντας ἐκεῖ πλησίον, ἤκουσε τὰ λόγια ταῦτα· ὅθεν ἠρώτα καὶ ἐξέταζεν· ἐπειδὴ δὲ ὁ θεόφρων Νικήτας, ἔλεγεν ὅτι ἦτον Χριστιανὸς, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἦτον λανθασμένος, διὰ τοῦτο πηγαίνωντάς τον εἰς τὸ κονάκι, τὸν ἀνέβασεν εἰς τὸν Ἀγᾶν, καὶ ἐκεῖ ἐρωτήθη, καὶ ἐξετάσθη, ἔμπροσθεν εἰς πολλοὺς, καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη, καθὼς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τὸν ἐφώτισε τὴν ὥραν ἐκείνην· τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα (λέγει ἡ κυριακὴ ὑπόσχεσις) «διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν»· ἀφ' οὗ ὅμως περιεργότερον ἐρευνήσαντες, εὗρῆκαν τὴν μυσαρὰν σφραγῖδα τῆς θρησκείας των, ἄρχισαν νὰ φωνάζουν καὶ νὰ τὸν ὑβρίζουν, διὰ τί ἐτόλμησε νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν τους, καὶ νὰ γένῃ Χριστιανός· ἔπειτα καὶ μὲ μυρίας τιμωρίας τὸν ἐφοβέριζαν, μὲ κάθε λογῆς τρόπον τὸν ἠνάγκαζαν, νὰ μένῃ τοῦρκος, νὰ μὴν ἀτιμάσῃ τὴν θρησκείαν τους, ἐπιστρέφωντας πάλιν εἰς τὴν Χριστιανικὴν πίστιν· ὁ θεῖος Νικήτας ὅμως οὔτε διὰ τὰς ὕβρεις ὁποῦ διὰ τὸν Χριστὸν ἤκουσεν ἐντράπη, οὔτε διὰ τοὺς φοβερισμοὺς ἐφοβήθη, ἀλλ' ἔμενε στερεὸς καὶ ἀκλόνητος εἰς τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεώς του, τὴν δὲ θρησκείαν ἐκείνων ἔλεγχε καὶ ἠρνεῖτο, καὶ μὲ τέλειον μῖσος τὴν ἀπεστρέφετο.

Τί δὲ οἱ Ἀγαρηνοί; ἀφ' οὗ πλέον τὸν ἐγνώρισαν ὅτι δὲν εἶχεν ὡς παιδίον, παιδαριώδη φόβον, καὶ δειλίαν, ἀλλ' εἶχεν ἀνδρικὸν, γενναῖον φρόνημα, ἐδοκίμασαν μὲ ἄλλον τρόπον νὰ μεταβάλλουν τὴν γνώμην του, καὶ μὲ κολακείας δήλονότι πολλὰς, μὲ ὑποσχέσεις διαφόρων ἀγαθῶν, πλούτου, δόξης, καὶ τῶν ὁμοίων· καὶ ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι οἱ ματαιόφρονες ὑπέσχοντο καὶ ἔταζαν· τί δὲ ὁ οὐρανόφρων, καὶ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητής; καθὼς τοὺς προτέρους φοβερισμοὺς δὲν ἐψήφησε διὰ τίποτε, οὕτω καὶ τὰς κολακείας δὲν ἐδέχθη ὕστερον, οὐδὲ τὰς ἔλογίασε παντελῶς· καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐμεταβλήθη ἀπὸ αὐτὰ ἡ γνώμη του, καθὼς ἐκεῖνοι ἤλπιζαν, ἀλλὰ μάλιστα τὸ ἐναντίον ἐγίνετο· ὅσον ἐβιάζετο ἀπὸ αὐτοὺς νὰ προδώσῃ τὴν εὐσέβειαν, τόσον ἄναπτεν ὅλος ἀπὸ τὴν φλόγα τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης· ὅθεν χωρὶς νὰ συλλογισθῇ τὴν ὥραν ἐκείνην, ὅτι ἦτον ὡσὰν ἕνα πρόβατον, ἐν μέσῳ πολλῶν αἱμοβόρων λύκων, χωρὶς νὰ βάλῃ εἰς τὸν νοῦν του, ὅτι ἔμελλε νὰ παραδώσῃ τὸ τρυφερώτατον, καὶ ἁπαλώτατον σῶμά του εἰς χεῖρας ἀνθρώπων σκληρῶν, καὶ ἀσπλάγχνων· χωρὶς νὰ συλλογισθῇ λέγω, κἀνένα ἀπὸ αὐτά, καὶ διὰ τοῦτο νὰ δειλιάσῃ, μὲ γνώμην βεβαίαν, μὲ ψυχῆς γενναιότητα, ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τῶν ἀγαρηνῶν ἐκείνων καὶ ἐκήρυξε τὴν εὐσέβειαν· ὡμολόγησε μὲ κάθε ἐλευθεροστομίαν, τὸν μὲν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς θρησκείας των ἤλεγξε πολλὰ καὶ ἐθεάτρισε· βλέποντες λοιπὸν ἐκεῖνοι τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, καὶ μάλιστα μὴν ὑποφέροντες τὸ γενναῖον φρόνημα καὶ τὴν μεγάλην παῤῥησίαν, ἠγανάκτησαν, ἄναψαν ἀπὸ τὸν θυμὸν, καὶ μὲ ὕβρεις, καὶ βαρμοὺς πολλοὺς τὸν ἐφυλάκωσαν, καὶ μὲ διαφόρους βασάνους τὸν ἐβασάνισαν· ὁ δὲ

Μάρτυς μὲ νηστείαν, καὶ προσευχὴν, ἐζήτει τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν, καὶ δύναμιν· ἔλεγον δὲ οἱ εὑρεθέντες Χριστιανοὶ μέσα εἰς τὴν φυλακὴν, ὅτι τὸν ἐπαρακίνησαν πολλὰ νὰ φάγῃ, καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, ὅτι ἐγὼ τρέφομαι μὲ τροφὴν, τὴν ὁποίαν ἐσεῖς δὲν ἔχετε, καὶ εὐφραίνομαι μὲ εὐφροσύνην, τὴν ὁποίαν ἐσεῖς δὲν δύνασθε νὰ αἰσθανθῆτε· ἔπειτα καὶ εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀλόγων τὸν ἔῤῥιψαν δέσμιον χεῖρας, καὶ πόδας, διὰ νὰ τὸν καταπατήσουν, καὶ νὰ τὸν θανατώσουν κρυφίως μέσα εἰς τὸν σταῦλον, διὰ νὰ μὴν ἀκούεται ἔξω εἰς τοὺς Χριστιανοὺς ἡ παῤῥησία, καὶ ἡ ἀνδρεία του· ἀλλὰ ἀφοῦ θεία βοηθεία, ἔμεινεν ἀβλαβὴς καὶ ἀπὸ τὰ ἄλογα, εὐγάνοντές τον ἐκεῖθεν τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν σκοτεινὴν φυλακὴν, μέσα εἰς τὸ κάστρον, καὶ ἐκεῖ τοῦ ἔκαμαν τὰ πολλὰ, καὶ δεινὰ κολαστήρια, καθὼς ἠκούετο τότε, (ὅμως ποῖα, καὶ τί λογῆς ἦτον ἐκεῖνα τὰ Μαρτύρια, δὲν ἠμπόρεσαν νὰ τὰ μάθουν, καὶ νὰ μᾶς τὰ παραδώσουν ἀκριβῶς· τόσον μόνον ἐφανέρωσαν τινὲς τοῦρκοι θαυμάζοντες, ὅτι εἶχε πολὺ φῶς τὴν νύκτα ἡ σκοτεινὴ φυλακή)· τὸν ἐβασάνισαν δὲ εἰς φυλακὰς καὶ εἰς δεσμὰ, δέκα ἡμερονύκτια· καὶ αὐτὸς ὁ ἀοίδιμος τὰ ὑπέφερε μὲ μεγάλην καρτερίαν, καὶ γενναιότητα· τέλος πάντων, τὸν εὗγαλαν ἐκ τῆς φυλακῆς, καὶ ὥρμισε κατ' αὐτοῦ πλῆθος πολὺ ἀγαρηνῶν, καὶ περικυκλώσαντες τὸν γενναῖον ἀθλητὴν τοῦ Χριστοῦ, ἄλλοι τὸν ἔσυρναν ἐδῶ, ἄλλοι τὸν ἔσπρωχναν ἐκεῖ, ἐκεῖνοι τὸν ἔδερναν ἀπανθρώπως μὲ τὰς χεῖράς των, οὗτοι ἀσπλάγχνως μετὰ μαχαίριά των, καὶ ἄλλοι ἄλλως, καθὼς ἐπαρακινοῦσε καθ' ἕνα ἡ μανία του, καὶ ὁ θυμός του.

Ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης συρόμενος, ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν, οὕτω βασανιζόμενος, ἔλεγε, διὰ ποῖον ἔργον θέλετε νὰ μὲ φονεύσετε παράνομοι; διὰ τί ἐκήρυξα τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν; διατί ἤλεγξα καὶ ἐφανέρωσα, τὸ ψεῦδος καὶ τὴν πλάνην τῆς θρησκείας σας; πλὴν τώρα μὲ φονεύετε, καὶ ἐγὼ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, δέχομαι τὸν θάνατον, ἀλλὰ θέλει ἔλθῃ καιρὸς νὰ μὲ ἰδῆτε λαμπρὸν. καὶ δεδοξασμένον εἰς τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ μου, διὰ τὸν ὁποῖον ἀποθνήσκω· ἀφοῦ δὲ ἔφθασεν εἰς μίαν ἄκραν τῆς πόλεως, ὁποῦ λέγεται ὁ κάτω αἰγιαλὸς, τὸν ἔστησαν ὑποκάτω εἰς τὸ Ἰσπρίτικον μετόχι, ἀπὸ τὸ βόρειον μέρος λέγοντές του νὰ τουρκίσῃ, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸν θάνατον· καὶ αὐτὸς ἔμεινε στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, λέγων Χριστιανὸς εἶμαι, Νικήτας ὀνομάζομαι καὶ Νικήτας μέλλω νὰ ἀποθάνω· ὅθεν τὸν ἐγονάτισαν πολλαῖς φοραῖς, καθὼς μαρτυροῦν οἱ αὐτόπται ἕως καὶ εἰς τὰς ἡμέρας μας, διὰ νὰ φοβηθῇ τὴν σφαγὴν, καὶ οὕτω νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· οἱ δὲ Χριστιανοὶ βλέποντες τὰ γενόμενα, καὶ φοβούμενοι μήπως καὶ δειλιάσῃ τὸν θάνατον, ἐδέοντο τοῦ Θεοῦ μέσα εἰς τὸν νοῦν του καθ' ἕνας νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ νὰ τελειώσῃ τὸν δρόμον τοῦ Μαρτυρίου· καὶ ἐξαιρέτως ὁ Ἱεροδιδάσκαλος Ἰωακεὶμ ὁ Καβάκος ἐπιλεγόμενος, ταῦτα βλέπων ἄνωθεν ἀπὸ τὸ ἁγιοταφίτικον μετόχι, ἵστατο προσευχόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ ἀσκεπὴς· ἐκεῖνος ὅμως ὁ γενναῖος καὶ μεγαλόψυχος, ὄχι μόνον δὲν ἐφοβήθη τὸν θάνατον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπεθύμει, καὶ ἔλεγεν εἰς τοὺς ἀγαρηνοὺς, διατί ἀργοπορεῖτε καὶ δὲν μὲ θανατώτετε τὸ ὀγλιγωρότερον, νὰ ὑπάγω εἰς τὴν αἰωνίαν ζωὴν, νὰ ἀπολαύσω τὴν μακαριότητα τοῦ παραδείσου; ταῦτα ἀκούσας ὁ ἄγριος, καὶ θηριώδης ἐκεῖνος Κρημλὴς, καὶ βλέπωντας τοὺς ἄλλους ὅτι ἐσυστέλλοντο, καὶ ἐφοβοῦντο νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν, ὡσὰν ὁποῦ ἦταν ἀσυνείθιστοι εἰς ἀνθρώπου σφαγὴν, ὥρμησε μὲ πολλὴν μανίαν, καὶ τοῦ ἀπέκοψε τὴν τιμίαν κεφαλὴν, μὲ πολλαῖς μαχαιριαῖς, διὰ νὰ τοῦ αὐξήσῃ τὴν τιμωρίαν, καὶ τοὺς πόνους, καὶ οὕτως ἔλαβεν τὸ μακάριον τέλος ὁ θεῖος Νικήτας κατὰ τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους τριάκοντα δύω χρόνους 1732. ἀπὸ Χρι-

στοῦ, κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ Ἰουνίου μηνός· τυφλοὶ δέ τινες ἀλείψαντες τοὺς ὀφθαλμούς των, μὲ τὸ θεῖον αἷμα τοῦ Μάρτυρος, ἀνέβλεψαν καὶ εἶδον τὸ φῶς, δοξάζοντες τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Μάρτυρα Νικήταν, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ πανοσιολογιωτάτου κὺρ Ἀθανασίου τοῦ Ἰμβηρίτου, ὅστις παρὼν ἔβλεπε τὰ γενόμενα, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσύνθεσε τὴν Ἀκολουθίαν του. δὲν εὐχαριστήθησαν ὅμως, ἕως ἐδῶ οἱ Ἀγαρηνοί, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀποτομὴν τῆς τιμίας του κεφαλῆς, ἔδειξαν εἰς τὸν Μάρτυρα τὴν ὑπερβολὴν τῆς κακίας των· ὅθεν ἐπειδὴ καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἔπερναν διὰ ἁγιασμὸν καὶ βοήθειάν τους, ὅτι ἠδύνατο κάθ' ἕνας ἀπὸ τὸ Μαρτυρικὸν σῶμα, ἄλλος ἀπὸ τὸ φόρεμά του, ἄλλος ἀπὸ τὸ ἐκχυθὲν αἷμά του, διὰ τοῦτο φθονήσαντες, ἔπερναν μὲ τὸν κουβὰν ἀπὸ ταῖς ἀκαθαρσίαις ὁποῦ ἦσαν ἐκεῖ κοντὰ εἰς ἕνα βόρβορον, καὶ ἐχυναν ἐπάνω εἰς τὸ Ἅγιόν του λείψανον, διὰ νὰ τὸ μολύνουν οἱ ῥυπαρώτατοι· ὁ Θεὸς ὅμως ἐδόξασε τὸν Μάρτυρα, καὶ παντάπασι δὲν ἐμολύνθη, ἀλλὰ παρευθὺς, ὁποῦ τὰς ἔχυνον ἔπιπτον εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔμενε καθαρώτατον, καὶ λευκότατον ὡσὰν τὸν κρῖνον· τότε καὶ ἕνας Χριστιανὸς, Ἀλέξανδρος τὸ ὄνομα, Στουππὴς τὸ ἐπίκλην, ἀπετόλμησε κάποιαν ὥραν, καὶ ἀπέκοψε μὲ τοὺς ὀδόντας του, τὸ δάκτυλον τοῦ Μάρτυρος, ὅστις ἐδόθη παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Βίκτωρος· τέλος πάντων ἔῤῥιψαν εἰς τὴν θάλασσαν τὸ πανάγιόν του λείψανον· καὶ ἄλλο δὲν ἔμεινε πρὰ κάποια μέλη ὁποῦ ἐπιμελήθησαν, καὶ ἔλαβον μερικοὶ εὐλαβεῖς Χριστιανοί.

Ὁ δὲ προηρημένος Κρημλὴς ὁποῦ τὸν ἀπεκεφάλισεν, ἔσυρεν εἰς τὸν ἑαυτόν του τὴν θείαν ὀργὴν, διατὶ τότε παρευθὺς ὁποῦ ἔδειξε τὴν πολλὴν ἐκείνην σκληρότητα καὶ ἀπανθρωπίαν, τὴν ὁποίαν ἄλλος δὲν ἐτόλμησε νὰ δείξῃ, καθὼς εἴρηται, τότε λέγω παρευθὺς ἄρχισε νὰ τρέμῃ ὡσὰν τάχα ἀπὸ δειλίαν, καὶ αὐτὸς ὁ τρόμος καὶ ὁ κλόνος τοῦ σώματός του, δὲν ἔπαυσε πλέον, ἀλλὰ μᾶλλον ηὔξησε, καὶ ἔμεινε τρέμων ὡς ἄλλος Κάϊν εἰς ὅλην του τὴν ζωήν.

Τὸ δὲ παραδοξότερον καὶ θαυμασιώτερον εἶναι, ὅτι καὶ νὴν νύκτα ἐπήγαινεν ὁ Μάρτυς Νικήτας, καὶ πολλὰ φόβητρα τὸν ἔδειχνεν, μάλιστα, τὸν ἐπατοῦσε τὸν ἔδερνε, τόσον ὁποῦ ἀπὸ τὸν πολὺν φόβον ἔπαθε παροξυσμὸν, καὶ οὔτε τὰ φόβητρα ἔπαυσαν, οὔτε οἱ δαρμοὶ, καὶ ὁ παροξυσμὸς, ἕως ὁποῦ ἐζωγράφησε (πρᾶγμα ἀστεῖον, καὶ θαῦμα μέγα) ἕως ὁποῦ ἐζωγράφισε λέγω, εἰκόνα τοῦ Ἁγίου νικήτα, καὶ τὴν εἶχεν εἰς τόπον ἐπιτήδειον μέσα εἰς τὸν ὀντά του, ὁποῦ νὰ μὴν τὴν βλέπουν ἄλλοι τοῦρκοι· καὶ ἀφοῦ ταῦτα ἔκαμεν (ἀπὸ συμβουλὴν ἴσως τῆς γυναικός του, ἡ ὁποία ἦτον Χριστιανὴ, καὶ ἄλλων τινῶν οἱ ὁποῖοι εἶχον τὸ θάῤῥος του) ἔπαυσεν εἰς τὸ ἑξῆς ὁ παροξυσμὸς καὶ οἱ νυκτερινοὶ φόβοι, καὶ οἱ δαρμοὶ, ἔμεινε δὲ ὁ τρόμος, καὶ παρελύθη τὸ σῶμά του καὶ κακῶς ἀπέρασε τὸν ὑπόλοιπον καιρὸν τῆς ζωῆς του· ἡ δὲ φονικὴ ἐκείνη δεξιά του παλάμη, τότε κοντὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μάρτυρος, ἀπεκόπη ἀπὸ ἄλλους τούρκους πάλιν, καὶ ἔμεινε κρεμασμένη ἀπὸ τὴν κλίδοσιν νεκρά, καὶ ἀκίνητος. Τοῦτο δὲ τὸ θαῦμα τῆς εἰκόνος, θέλοντας νὰ φανερώσῃ εἰς πολλοὺς ὁ θεῖος Νικήτας, τί ἔκαμνε; πολλαῖς φοραῖς ὅταν ἔτυχαν νὰ ἦναι καὶ ἄλλοι τοῦρκοι εἰς τὸν ὀντᾶ τοῦ Κριμλῆ, ἐγίνετο κάποιος κτύπος μέσα εἰς τὴν θυρίδα ὁποῦ εἶχε κεκρυμμένην τὴν οἰκόνα· ὅθεν ἀποροῦντες ἐκεῖνοι ἠρώτουν διὰ τὸν ἀκουόμενον κτύπον· διὰ τοῦτο λοιπὸν ἀναγκασθεὶς, ἔστειλε τὴν εἰκόνα εἰς τὸ ὀσπήτιον ὁποῦ εἶχε τὴν γυναῖκά του, καὶ τὴν ἐτίμα μὲ κανδήλαν ἀκοίμητον, καὶ τότε βλέποντές την οἱ γείτονες ἠρώτησαν, καὶ ἔμαθον τὸ θαῦμα, καὶ ὅλοι ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, καὶ τὸν θεῖον αὐτοῦ Μάρτυρα Νικήταν.

Ἀλλὰ καὶ γυνή τις τὸν καιρὸν ἐκεῖνον Μπατολιὰ καλουμένη, εἶχεν ἄσθμα ἤγουν

φράξιν, ἢ στένωσιν καθὼς ἄλλοι τὸ ὀνομάζουσι· καὶ τόσον πολλὰ τὴν ἐβασάνιζεν αὐτὸ τὸ πάθος, ὥστε ὁποῦ ἐπροτίμα τὸν θάνατον ἀπὸ τὴν τοιαύτην ζωήν· αὐτὴ λέγω ἡ Μπατολιὰ ἀκούσασα τότε τὰ περὶ τοῦ Νικήτα, τὸν ἐπεκαλέσθη εἰς βοήθειαν, λέγουσα, Ἅγιε Νικῆτα ὁποῦ ἔχυσες τὸ αἷμά σου ὑπὲρ πίστεως, ἐὰν ἀληθινὰ ἦσαι Ἅγιος τοῦ Θεοῦ, καὶ Μάρτυρας, καθὼς νομίζω, ἐὰν ἔχῃς παῤῥησίαν εἰς τὸν Θεὸν, ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύω κάμε εἰς ἐμὲ τὴν ἀθλίαν· ἢ δός μοι τὴν ὑγείαν μου, ἢ δός μοι θάνατον, διὰ νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὸ ἀνυπόφορον τοῦτο πάθος· αὐτὰ εἶπεν ἀφ' ἑσπέρας, τὸ δὲ πρωῒ ὢ τοῦ θαύματος! ἐξύπνησεν ὑγιὴς, καὶ ὅλον τὸν ὑπόλοιπον καιρὸν τῆς ζωῆς της, τὸν ἀπέρασεν ἐν ὑγίᾳ δοξάζουσα αὐτὸν, ὡς ὄντος Ἅγιον, καὶ Μάρτυρα, δεδοξασμένον, μὲ ἀργίαν εἰς τὴν ἡμέραν τῆς μνήμης του, μὲ λειτουργίας εἰς τοὺς ἱερεῖς, καὶ μὲ ἄλλας ἀγαθοεργίας.

Ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα λεγόμενα καὶ διηγούμενα, ἔφθασαν καὶ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ μεγαλητέρου ἀδελφοῦ τοῦ Ἁγίου Νικήτα, ὅθεν ἦλθε καὶ αὐτὸς, μὲ τὴν αὐτὴν προθυμίαν, καὶ κηρύττοντας παῤῥησίᾳ εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς, ὅτι ἀρνῆται τὴν θρησκείαν τους, καὶ ὅτι εἶναι Χριστιανὸς, ἐρέθιζεν αὐτοὺς, καὶ ἐζήτει μὲ ὅλην του τὴν ψυχὴν, καὶ τὴν καρδίαν, νὰ μαρτυρίσῃ ὑπὲρ Χριστοῦ, αὐτοὶ ὅμως τὸν ἐδίωξαν· τὸ ὀγλιγορώτερον ἀπὸ τὴν Χίον φοβούμενοι τὰ κακὰ ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τὸν Κρημλὴν ὁ θεῖος Νικήτας, καὶ αἰσχυνόμενοι διὰ τὰ θαύματα, μὲ τὰ ὁποῖα τὸν ἐδόξασεν ὁ Θεὸς, ὁ θαυμαστὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ· ᾧ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ'. Παῖδες Ἑβραίων.

Παῖδας μιμούμενος Νικῆτα, χαίρων ἤθλησας τοὺς ἐν Βαβυλωνίᾳ, ἐναθλήσαντας πρὶν, καμίνῳ καὶ ἐβόας, εὐλογητὸς εἶ Κύριε, ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἄγαρ Νικῆτα ἀπογόνων, σοῦ δεόμεθα κατάβαλε τὸ θράσος, πρὸς Θεὸν ἱεραῖς, πρεσβείαις σου καὶ ψάλλειν, ἡμᾶς ἀεὶ ἐνίσχυε, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Τίμιος ὄντως ἀνεδείχθη, σοῦ ὁ θάνατος ἐνώπιον Κυρίου, καθελόντος ἐχθρὸν, εἰς τέλος ἀθλοφόρε, τὸν ἄμετρα καυχώμενον, ἐξαλείφειν γῆν καὶ πόλον.

Βλέψον ἱλέῳ ὄμματί σου, καὶ ἐπίσκεψαι τὴν κάκωσιν ἣν ἔχω, καὶ δεινῶν συμφορῶν, καὶ βλάβης καὶ κινδύνων, καὶ πειρασμῶν με λύτρωσαι ἀμετρήτῳ σου ἐλέει.

Ὠδὴ ἡ. τὸν ἐν ὄρει ἁγίῳ.

Νόμος Μάρτυς ἠττᾶται τῷ μεγέθει, ἐγκωμίων τῶν σῶν καὶ γὰρ τῷ Κόσμῳ, ταῖς φανωτάταις ἀστραπαῖς διέλαμψας, τοῦ σοῦ μαρτυρίου, Κύριον ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦται, βοῶν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Μόνα ὄντως τὰ πρὸς ζωὴν τὴν θείαν, ὁδηγοῦντα Νικῆτα ἀγαπήσας, ἀνεπιστρόφως τρίβων τῆς ἀθλήσεως, ὧδευσας τρισμάκαρ, τὴν τοῦ Παρακλήτου, ἔχων ὁδηγοῦσαν, σὲ χάριν εἰς αἰῶνας.

Νέαν Μάρτυς ἄγων τὴν ἡλικίαν, τὸν καινὸν ἀρχαῖον, τῷ τῶν ἄθλων, τῶν σῶν μοχλῷ ἐξηφάνισας, καὶ νῦν σὴν ἀγγέλοις, ὕμνον τῇ Τριάδῃ, ἱστάμενος ἐκπέμπεις.

Θεοτοκίον.

Χαῖρε θρόνε πυρίμορφε Κυρίου, χαῖρε θεία καὶ μανδόχε στάμνε, χαῖρε χρυσῆ λυχνία λαμπὰς ἄσβεστε, χαῖρε τῶν παρθένων, δόξα καὶ μητέρων, ὡραῖσμα καὶ κλέος.

Ὠδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον.

Ἐξήνθησας ὡς ῥόδον, ἐν αὐλαῖς Κυρίου, εὐωδιάζον ὁδμαῖς ταῖς τῶν ἄθλων σου, τοὺς εὐφημοῦντάς σε πόθῳ Νικῆτα ἔνδοξε.

Κατάβαλε λιταῖς σου, πάνσοφε Νικῆτα, Ἀγαρηνῶν τὴν μανίαν τὴν ἄθεον, τὴν καθ' ἡμῶν κινουμένην τῶν προσκυνούντων σε.

Τὴν μνήμην σου τὴν θείαν, τῷ τῶν ἐγκωμίων, ἀμαραντίνῳ στεφάνῳ κοσμήσαντι, ἁμαρτημάτων τὴν λύσιν εὐχαῖς σου δώρησαι.

Κακώσεως ἐν τόπῳ, τῷ τῆς ἀσθενείας, ταπεινωθέντα παρθένε θεράπευσον, ἐξ ἀῤῥωστείας εἰς ῥῶσιν μετασκευάζουσα.

Ἐξαποστειλάριον, Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Μαρτύρων ἐγκαλλώπισμα, Χριστοῦ τοῦ παντοκράτορος, εἰρήνην αἴτησαι πάσῃ, τῇ οἰκουμένῃ Νικῆτα, τοῖς εὐσεβῶς δ' ὑμνοῦσί σε, ἡμῖν πταισμάτων ἄφεσιν, καὶ εὐρωστίαν σώματος, καὶ ψυχικὴν σωτηρίαν, ταῖς πρὸς Θεόν σου πρεσβείαις.

Μαρία καθαρώτατον, χρυσοῦν θυμιατήριον, τῆς ἀχωρήτου Τριάδος, δοχεῖον γεγενημένη, ἐν ᾧ πατὴρ ηὐδόκησεν, ὁ δὲ υἱὸς ἐσκήνωσεν, καὶ Πνεῦμα τὸ πανάγιον ἐπισκιάσαν σοι κόρη, ἀνέδειξε θεοτόκον.

Εἰς τοὺς Αἴνους, ἦχος ά.

Τῶν οὐρανίων Ταγμάτων.

Σήμερον τέρπεται νῆσος, Νίσυρος ἔνδοξε, κατέχουσα ἐν κόλποις, σοῦ τὰ σπάργανα Μάρτυς· ἡ Ῥόδος δὲ, ὡς οὖσα ταύτης σοφὲ, θαυμασία μητρόπολις, σὺν τῇ τὸ αἷμα τὸ θεῖόν σου ἐκχυθὲν, δεξαμένη Χίῳ γέννηται.

Αὐτομολήσας Νικῆτα ὥσπερ τις ἄσαρκος, πρὸς τοὺς ἀγῶνας χαίρων, τὸν Βελίαρ καθῆλες, τῆς Ἄγαρ δ' ἀπογόνους ὄντως θυθῷ, τῆς αἰσχύνης ἐδύθησας, μὴ δυνηθέντας θωπείαις καταβαλεῖν, τὴν στερρὰν σου Μάρτυς εὔστασιν.

Μετὰ Στεφάνου καὶ πάντων, Μάρτυς Γεώργιε, Δημήτριε τρισμάκαρ, καὶ Ἰουλιανοῦτε, τὸν νέον ἀθλοφόρον, νῦν ἐν χαρᾷ, συνελθόντες προσλάβετε, ἐν τῇ πανσέπτῳ χορείᾳ ὑμῶν καὶ γὰρ, καθ' ἡμᾶς καὶ οὗτος ἦλθησε.

Τὸν νέον πάντες ὁπλίτην, Νικήταν ἄνθεσι, στέψωμεν τοῖς ἐκ λόγων, οἱ τῶν ἄθλων τῶν θείων, τρυφήσαντες. τῶν τούτου, καὶ πρὸς αὐτὸν, ἐκβοήσωμεν χαίροντες, μὴ ἐπιλάθου τῶν πίστει τὴν ἱεράν, ἐκτελούντων σου πανήγυριν. Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Πρὸς τὸ σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου.

Σήμερον καθείργνυται ἐν ζόφῳ, ὁ ἐν Μάρτυσιν ὡς ἑσωφόρος λάμπων· ἕλκετε τυραννικῶς ὡς ὑπεύθυνος, ὁ κατὰ πλάνης Βασιλεύς· φρικτοῖς ἀγῶσι περιβάλλεται, ὁ καταβαλὼν τὸν σοφιστὴν τῆς κακίας· μίσημα εὗρεν ἄδικον, ὁ ἀπὸ καρδίας ὑπερφιλήσας τὸν Χριστόν· θνήσκειν κατεκρίθη, ὁ θανάτου κατευμεγεθήσας· ξίφει ἀπετμήθη, ὁ φθορεὺς τῆς ἀπάτης. Προσκυνοῦμεν σου τὰ ἄθλα Νικῆτα στερρὲ, δίδου ἡμῖν τὴν σωτήριόν σου ἀντάμειψιν.

Καὶ νῦν, Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος. Δοξολογία μεγάλη, καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν τὰ Τυπικά. Εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς τὴν γ'. καὶ τὴν ς'. ᾠδὴν τοῦ Κανόνος. Μετὰ τὸ Τρισάγιον τὸν ἀπόστολον, καὶ τὸ Εὐαγγέλειον τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔστε δίκαιος.

Μεγαλυνάρια τοῦ Ἁγίου

Μάρτυς ἀθλοφόρε ταῖς πρὸς Θεὸν, ἱεραῖς εὐχαῖς σου, διατήρει τοὺς εὐλαβῶς, τῇ σῇ θείᾳ σκέπῃ, προσφεύγοντας ἐκ πάντων, παθῶν τε καὶ κινδύνων, ψυχῆς καὶ σώματος.

Νίκης διαδήματι κατ' ἐχθρῶν, ἐστέφθης Νικῆτα, φερωνύμως παρὰ Χριστοῦ, καὶ νῦν σὺν Μαρτύρων τοῖς δήμοις ἀθλοφόρε, γηθόμενος ἀῤῥάστως, αὐτῷ παρίστασαι.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος Νοεμβρίου ιϑ'. ἐμαρτύρησεν ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ὁ Ἅγιος Μάρτυς Νικόλαος ὁ ἐκ τῆς ἐνορίας τῶν ἓξ Μαρμάρων.

Κατὰ τὸ ᾳψμγ'. ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ 1743.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ ΡΩΣΣΟΣ.

Οὗτος ὁ Τρισμακάριος Ἱερομόναχος Κωνστάντιος, ἦτον ἀπὸ τὸ εὐσεβέστατον, καὶ ἐνδοξότατον Βασίλειον τῶν Μοσχόβων, ἐφημέριος τοῦ ἐπιτρόπου τῆς Βασιλείας αὐτῶν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, τοῦ λεγομένου κατὰ τὴν κοινὴν συνήθειαν Ἐλιτζῆ· εἰς δὲ τὸν καιρὸν τῶν τότε γενομένων πολέμων μεταξὺ Μοσχόβων καὶ τούρκων, αὐτὸς ἔμεινεν εἰς τὰ μέρη τῆς Τουρκίας, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐστάθη εἰς τὴν μεγίστην Λαύραν μερικὸν καιρὸν, καὶ ἐκεῖθεν ἀπῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ εἰς ἄλλους σεβασμίους τόπους, καὶ πάλιν ἐγύρισεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, καὶ ἔμενεν εἰς τὴν αὐτὴν μεγίστην Λαύραν, προσμένωντας νὰ κάμουν εἰρήνην τὰ Βασίλεια· ἔγινα δὲ καὶ ἐγὼ (1) συνήθης αὐτῷ, καὶ γνώριμος, ἐπειδὴ καὶ ἐλειτούργει ἐν τῇ Λαύρᾳ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένου Νεοφύτου πρώην Ἄρτης, ὅστις τὸν ἠγάπα πολλὰ, διὰ τί ἦτον σοφὸς, καὶ ἐνάρετος ἄνθρωπος, μὲ τὸν ὁποῖον ἔχωντας καὶ ἐγὼ συναναστροφὴν συνεχῶς ὡμίλουν μετ' αὐτοῦ περίτε τῆς Βασιλείας τῶν Μοσχόβων, καὶ μάλιστα περὶ Ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων· γενομένης δὲ εἰρήνης ἀναμεταξὺ τῶν Μοσχόβων καὶ Τούρκων, ἀπῆλθεν πάλιν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀντάμωσε τὸν αὐθέντην του· ὅστις ἦλθε πρέσβυς ἐκ τῶν Μοσχόβων, καὶ κάνωντας τὴν ἀγάπην, τὸν ἄφησε πάλιν ἐφημέριον εἰς τὸν νέον Ἐλιτζῆν· δὲν ἠξεύρω ὅμως πῶς, ἦλθον εἰς διχόνοιας μὲ τὸν Ἐλιτζῆν (διαφόρως γὰρ τὰ διηγοῦνται, ὅτι ὅηλ. ἔγραψαν καὶ οἱ δύω ἐναντία ἕνας τοῦ ἄλλου εἰς τὴν Βασίλισσαν) τέλος ἢ ἀπὸ τὸν φόβον, ἢ ἀπὸ τὸν θυμόν του· (φεῦ) ἀπελθὼν ἐμπρὸς εἰς τὸν Βασιλέα, ἠρνήσατο τὴν τῶν Χριστιανῶν ἄμωμον πίστιν, καὶ ἔλαβε μεγάλας τιμὰς ἀπὸ αὐτὸν, ἀλλὰ δὲν ἀπέρασαν ὀλίγαι ἡμέραι, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ ἀνανήψας ὡσὰν ἀπὸ μέθην, καὶ μετανοήσας ἔκλαιεν ἀπὸ καρδίας μετὰ πικρῶν δακρύων διὰ τὸ μέγα πτῶμα ὁποῦ ἔπαθεν, ὥσπερ ὁ μέγας Ἀπόστολος Πέτρος· εἰς μεγάλην λοιπὸν κατάνυξιν ἐλθὼν, καταῤῥονεῖ τὴν παροῦσαν ζωὴν, καὶ ποθεῖ ὅλος διόλου νὰ μαρτυρήσῃ, καὶ ῥίψας τὸ σχῆμα τῶν ἀγαρηνῶν εἰς γῆν, καὶ καταπατήσας αὐτὸ, ἐφόρεσεν ἕνα ξεσχισμένον ῥᾶσον, καὶ μὲ ἕνα μαῦρον μανδήλιον δέσας τὴν κεφαλήν του, ἐπῆγε πάλιν ἐκεῖ ὁποῦ ἠρνήθη τὸν Χριστὸν, καὶ τὸν ὡμολόγησε παῤῥησίᾳ Θεὸν ἀληθινόν· τὴν δὲ τῶν ἀγαρηνῶν θρησκείαν, καὶ τὸν τούτων προφήτην ἐξεφαύλισε πολλά· οἱ δὲ κρατοῦντες, ταῦτα ἀκούσαντες καὶ κατεσχυνθέντες, εὐθὺς ἀπέτεμον τὴν Ἁγίαν αὐτοῦ κεφαλὴν ἔμπροσθεν τοῦ Βασιλικοῦ παλατίου, καὶ οὕτως ἔλαβε χαίρων τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον· οὗ ταῖς πρεσβείαις καὶ ἡμεῖς ἀξιωθείημεν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, ἐν τῇ ἀγήρῳ Μακαριότητι. Ἀμήν.

(1) Οὗτος ἦν ὁ Παπᾶ Ἰωνᾶς, ὅστις καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦτο συνέγραψε.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, 1743.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ.

Οὗτος ἦτον ἐξ Ἰωαννίνων ἀπὸ τὸ χωρίον ὁποῦ ὀνομάζεται τοῦ Ἁγίου Βλασίου, εὑρίσκετο δὲ ἐφημέριος εἰς μίαν Ἐκκλησίαν ἔξω τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἰδὼν δὲ, καὶ ἀκούσας τὸ Μαρτύριον τοῦ προῤῥηθέντος Μάρτυρος Παπᾶ Κωνσταντίνου Ῥώσσου, ἦλθε καὶ αὐτὸς εἰς

ἔφεσιν Μαρτυρίου, καὶ ἐδέετο τοῦ Ἁγίου Θεοῦ, καθ' ἡμέραν, διὰ νὰ τὸν ἀξιώσῃ τοῦ ποθουμένου· συνέβη δὲ, καθὼς λέγουσιν, ὅτι ἕνας Ἱερομόναχος Κύπριος τὸ γένος, γέρων ἑβδομηκονταετὴς, αἰσχροῦ βίου ἄνθρωπος, καὶ αἰσχροτέρας διαθέσεως, τυφλὸς μὲν εἰς τὰ ὄμματα, τυφλότερος δὲ εἰς τὸν νοῦν· συνέβη λέγω οὗτος παραχωρήσει Θεοῦ νὰ γένῃ Τοῦρκος εἰς τοιαύτην κατάστασιν, καὶ εἰς τοιαύτην ἡλικίαν· ἀπὸ δὲ τὴν πολλὴν τιμὴν καὶ κυβέρνησιν ὁποῦ τοῦ ἔκαμαν, εἰς τοιαύτην τυφλότητα ἔφθασεν ὁ ἄθλιος ὁποῦ ἐπήγαινε καὶ αὐτὸς μὲ τοὺς ἄλλους τυφλοὺς τοὺς λεγομένους παρ' αὐτοῖς Σέχιδες, καὶ ἀνέβαινεν εἰς τὰ σκαλούνια τοῦ γιενιτζαμίου, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐδίδασκε τοὺς εἰσερχομένους ἀγαρηνοὺς τὰς μυθολογίας τῆς θρησκείας των, μὲ τέλος, διὰ νὰ τοῦ δίδουσι φόλαις καὶ ἄσπρα νὰ κυβερνᾶται· λοιπὸν μίαν ἡμέραν, καταβαίνωντας οὗτος ὁ εὐλογημένος Ἀναστάσιος διὰ νὰ ψονίσῃ, καὶ περνῶντας ἀπὸ τὸ γιενιτζαμί, καὶ βλέπωντας τοῦτον τὸν νέον σαπρίκιον, νὰ κάθεται εἰς τὴν σκάλαν τοῦ γιενιτζαμίου νὰ διδάσκῃ τοὺς Τούκους, ἐπόνεσεν ἡ καρδία του, καὶ ἐστάθη καὶ τὸν ἐκοίταζεν συλλογιζόμενος, καὶ ἀπορῶν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἀπὸ ποῖον ὕψος τῆς οὐρανίου γνώσεως τοῦ Χριστοῦ, εἰς ποῖον βάθος ἀπογνώσεως, ὡς ἄλλος ἐωσφόρος ἐκρήμνησε· βλέποντές τον δὲ οἱ παρατυχόντες ἐκεῖ ἀγαρηνοί, πῶς ἐστέκετο ἐκστατικὸς σιωπῶντας, καὶ τὸν ἔβλεπε, τὸν εἶπαν οὕτως, μὲ τὴν συνειθεσμένην τους βαρβαρότητα· μπρὲ Παππᾶ, βλέπεις αὐτὸν τὸν σέχην· καὶ αὐτὸς παππᾶς ἦτον, καὶ ἐγνώρισε τὴν πίστιν, καὶ ἔγινε Τοῦρκος· ἔλα νὰ γένῃς καὶ ἐσὺ Τοῦρκος, διὰ νὰ κερδήσῃς τὸν παράδεισον· ταῦτα καὶ ἄλλα τοῦ εἶπον οἱ ἀγαρηνοί· ὁ δὲ Μάρτυς ἤνοιξε τὸ εὐλογημένον του στόμα, καὶ λέγει τους· ὦ τυφλοὶ καὶ πεπλανημένοι, τί τὸν ἀκούετε; αὐτὰ ὁποῦ σᾶς λέγει εἶναι ὅλα ψεύματα· ἐσεῖς ὁποῦ εἴσθε ἀπὸ προγόνων Τοῦρκοι αὐτὸν τὸν σαπρόγερον ἐβάλλετε νὰ σᾶς διδάξῃ τὴν πίστιν σας; τὸν ὁποῖον ἄφισεν ὁ Θεὸς διὰ τὴν πολλήν του κακίαν, καὶ ἠρνήθη τὴν πίστιν του τώρα εἰς τὰ γεράματα; καὶ ποῦ ἠξεύρει τὴν πίστιν σας αὐτὸς ὁποῦ ἀκόμη δὲν ἰατρεύθη ἀπὸ τὸ σουνέτισμα; κρίμα εἰς τὴν γνῶσίν σας, καὶ λέγετε πῶς ἔχετε καὶ πίστιν· ταῦτα καὶ ἄλλα πλείονα δημηγορήσας ὁ Μάρτυς εἰς Τουρκικὴν διάλεκτον, μὲ μεγάλην τόλμην, καὶ παῤῥησίαν ἐσιώπησεν· οἱ δὲ ἀκούσαντες ἔτρεξαν κατ' ἐπάνω του μὲ μεγάλην ὁρμὴν, καὶ τὸν ἅρπασαν, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κατὴν, καὶ ἐκεῖθεν τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν βεζύρην· ὁ δὲ Μάρτυς εἶπε, καὶ ἐκεῖ τὰ ὅμοια, δι' ὃ καὶ ἀπεφασίσθη νὰ ἐξορισθῇ εἰς τὴν Χίον· ὅταν δὲ ἔμελλον νὰ τὸν βάλλουν εἰς τὸ καΐκι, διὰ νὰ τὸν ἐξορίσουν, ὁ Ἅγιος μὲ φρόνιμον τρόπον τοὺς ἀπάτησε, καὶ τὸν γυρίζουν ὀπίσω εἰς τὸν βεζύρην, καὶ λέγει του· ἐνδοξότατε αὐθέντα, διὰ ποίαν ἀφορμὴν μὲ κάνεις σουργοῦνι; διὰ τί σὲ εἶπα τὴν ἀλήθειαν; μάλιστα ἔπρεπε νὰ μὲ τιμήσῃς, καὶ ὄχι νὰ μὲ ἐξορίσῃς· μὰ δὲν θέλετε νὰ ἀκούσετε τὴν ἀλήθειαν, καὶ διὰ τοῦτο ἔχετε αὐτοὺς τοὺς πεπωρωμένους καὶ τυφλοὺς, καὶ σᾶς διδάσκουν, τί νὰ πολυλογῶ; τόσα λόγια εἶπε, καὶ τόσον ἐξεφαύλισε τὴν θρησκείαν τους, καὶ μὲ τόσην παῤῥησίαν ἐκήρυξε τὴν πίστιν τῶν Χριστιανῶν, καὶ οὕτως ὡμολόγησε τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ ὅλην τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ οἰκονομίαν, ὥστε ὁποῦ ἔμειναν ὅλοι ἄφωνοι εἰς τὸ παντελές· ὅθεν μὴ δυνάμενοι νὰ ὑπομείνουν τὸν ἔλεγχον, ἔστειλαν, καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν εἰς τὸ γιενιτζαμί, κατὰ τὸν φετουφᾶν τοῦ μουφτῆ· μετὰ δὲ τὴν ἀποτομήν του, φῶς οὐράνιον ἐφαίνετο ἐπάνω τοῦ λειψάνου του ἐν τῷ καιρῷ τῆς νυκτὸς,, καθ' ὃν οἱ Τοῦρκοι τὸ ἐφύλαττον, οἵ καὶ βλέποντες αὐτὸ ἐθαυμάζοντο· καὶ οὕτως ὁ τρισμακάριστος μὲ πόθον ἄμετρον, καὶ ὑπερβάλλουσαν προθυμίαν, ἔλαβε χαίρων, τοῦ Μαρτυρίου τὸν στέφανον κατὰ τὴν ἡ. τοῦ Ἰουλίου, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Ἐν ἔτει ᾳψμή. Φεβρουαρίου ιβ'. 1748.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Ο ΚΗΠΟΥΡΟΣ.

Οὗτος ὁ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ἐκατάγετο ἀπὸ τὴν Ἀλβανιτίαν, ὤντας δὲ εἰς ἡλικίαν χρόνων τεσσαράκοντα, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν πατρίδα του, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐκεῖ ἔγινε κηπουρός· ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν πωλῶντας μῆλα εἰς τὸ παζάρι, ἐσυμφώνησε μὲ ἕνα τοῦρκον διὰ νὰ τοῦ πωλήσῃ τὰ μῆλα ὁποῦ εἶχεν· ἐπάνω ὅμως εἰς τὴν συμφωνίαν ἄρχισαν νὰ φιλονεικοῦν, καὶ νὰ μαλλώνουν ἀναμεταξύτων· ὁ δὲ Τοῦρκος διὰ νὰ ἐκδικηθῇ, ἐσυκοφάντησε τὸν εὐλογημένον Χρῆστον, πῶς εἶπε τάχα νὰ γένῃ Τοῦρκος· ὅθεν καὶ τραβίζει παρευθὺς τὸν Ἅγιον, καὶ τὸν πηγαίνει εἰς τὸ κριτήριον τοῦ τζαούσμπασι, καὶ παρασταίνει ψευδομάρτυρας, ὅτι εἶπεν ἀληθῶς νὰ τουρκίσῃ. Ὁ δὲ τζαούσμπασις ἐρώτησε τὸν Μάρτυρα περὶ τούτου· καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη μὲ μεγάλην γενναιότητα, ὅτι εἶναι Χριστιανὸς καὶ ὅτι τοιοῦτον λόγον δὲν εἶπεν, οὐδὲ εἶναι τρόπος νὰ ἀλλάξῃ τὴν πίστιν του, κἂν λάβῃ μύρια βάσανα· Τότε ὁ τζαούσμπασις ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἐῤῥάβδισαν σφοδρῶς, ἔπειτα δένοντας αὐτὸν τὸν ἐκτύπησαν εἰς τὴν κεφαλὴν ἕως ὁποῦ ἔτρεχαν πολλὰ αἵματα, καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας του ἔσφιγξαν εἰς τὸ κακωτικὸν ξύλον.

Ἔτυχε δὲ τότε νὰ ἦναι μέσα εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ὁ ὁσιολογιώτατος Καισάρειος ὁ Δαπόντες, (ὅστις καὶ τὸ Μαρτύριον τοῦτο συνέγραψε) καὶ βλέπωντας τὸν Μάρτυρα εἰς τὸ κούτζουρον, τὸν ἐσυμπόνεσεν· ὅθεν ἔκαμε τρόπον καὶ τὸν εὔγαλε κρυφίως ἀπὸ τὸ κούτζουρον, καὶ τοῦ ἔφερε νὰ φάγῃ, διὰ νὰ ἐνδυναμωθῇ, ἀλλ' ὁ Μάρτυς δὲν ἠθέλησε νὰ γευθῇ ὁλότελα· ἀλλὰ εἶπε· καὶ διὰ τί νὰ φάγω; μήπως ἔχω νὰ ζήσω; λοιπὸν ἂς ἀποθάνω διὰ τὸν Χριστόν μου πεινασμένος, καὶ διψασμένος· ἔδωκε δὲ ὁ Μάρτυς καὶ μίαν ἀκόνην ἀπὸ τζελίκι, ὁποῦ εἶχεν εἰς τὴν ζώνην του πρὸς τὸν ῥηθέντα Καισάρειον, τὸν ὁποῖον παρεκάλεσε νὰ δώσῃ νὰ τὸν κάμουν μετὰ θάνατον μερικὰς Λειτουργίας. Μετὰ ταῦτα εὔγαλαν τὸν Μάρτυρα ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν εἰς τὴν ἰδίαν ἡμέραν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ Μακάριος τὸν Στέφανον τοῦ Μαρτυρίου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳψνά. ἔτος. 1751.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΝΥΜΟΣ ΚΥΡΑΝΝΑ.

Αὕτη ἡ πάγκαλος νύμφη τοῦ Χριστοῦ ἦτον ἀπὸ ἕνα χωρίον τῆς Θεσσαλονίκης. Ἀβυσσώκα καλούμενον, Χριστιανῶν γονέων τέκνον, ἦτον δὲ πολλὰ ὡραία, καὶ ἀπέρναζωὴν σεμνὴν, καὶ σώφρονα· ἀλλ' ὁ μισόκαλος διάβολος τὴν ἐφθόνησε, διὰ τὴν τοιαύτην της ἀρετὴν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ τὴν μολύνῃ μὲ αἰσχροὺς λογισμοὺς, καὶ μὲ ἀτόπους πράξεις κρυφίους, εὗρεν ὄργανον τῆς κακίας του ἕνα ἀγαρηνὸν Γιανίτζαρην, ὁποῦ ἦτον εἰς ἐκεῖνο τὸ χωρίον σούμπασις, καὶ ἐσύναζεν τὰ αὐθεντικὰ εἰσοδήματα, ὁ ὁποῖος ἐτρώθη ἀπὸ σατανικὸν ἔρωτα εἰς τὴν κόρην, καὶ ἄρχισεν ὁ μιαρὸς νὰ τὴν κολακεύῃ μὲ διαφόρους τρόπους, διὰ νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὸν σκοπόν του, ἀλλ' ἡ παρθένος δὲν τὸν ἐδέχετο παντελῶς· ὕστερον ἐκεῖνος τῆς ἔταζε νὰ τῆς δώσῃ, ὅσα ἄσπρα θέλει, καὶ νὰ τῆς κά-

μὴ καὶ φορέματα πολύτιμα, ἐὰν στρέξῃ, εἰδὲ μὴ ἐφοβέριζε νὰ τῆς κάμῃ μεγάλας παιδείας, καὶ τελευταῖον νὰ τῆς δώσῃ καὶ θάνατον· ἡ δὲ κόρη ἔχουσα ὅλον της τὸν πόθον εἰς τὸν Χριστόν, δὲν ἐφρόντιζε τελείως οὔτε διὰ τὰ χαρίσματα, καὶ τὰς ὑποσχέσεις του, οὔτε διὰ τοὺς φοβερισμούς του· ἰδὼν λοιπὸν ἐκεῖνος, ὅτι δὲν καταρθόνει τὸν σκοπόν του, συμφωνεῖ μὲ ἄλλους γιανιτζάρους τοῦ ἰδίου τάγματος, καὶ ἁρπάζουν ἔξαφνα τὴν κόρην, καὶ τὴν ὑπάγουν εἰς τὸν κριτὴν τῆς Θεσσαλονίκης ψευδομαρτυροῦντες ὅτι εἶπε τάχα ἡ κόρη νὰ τὸν πάρῃ ἄνδρα, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πίστιν τους· ἠκολούθησαν δὲ καὶ οἱ γονεῖς τῆς κόρης, ἀλλὰ δειλιάσαντες ἀπὸ τοὺς φοβερισμοὺς ἐκείνων, ἐκρύφθησαν· ἐκεῖ λοιπὸν οἱ Τοῦρκοι ἔκαμαν πολλὰ εἰς τὴν παρθένον, διὰ νὰ τὴν φέρουν εἰς τὸν σκοπόν τους, πότε μὲ κολακείας, καὶ ταξίματα, πότε μὲ φοβερισμούς· ἀλλ' ἡ μακαρία ἔστεκεν ἀτάραχος, καὶ μόνον ἕνα λόγον εἶπεν εἰς αὐτούς· ἐγὼ εἶμαι Χριστιανὴ, καὶ ἔχω νυμφίον τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν, εἰς τὸν ὁποῖον προσφέρω ὡς προῖκα τὴν παρθενίαν μου, καὶ αὐτὸν ἐπόθησα, καὶ ποθῶ ἐκ νεοτητός μου, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην του εἶμαι ἕτοιμη νὰ χύσω καὶ τὸ αἷμά μου, διὰ νὰ ἀξιωθῶ νὰ τὸν ἀπολαύσω· ἠκούσατε λοιπὸν τὴν ἀπόκρισίνμου, καὶ πλέον ἄλλον λόγον μὴ προσμένετε νὰ σᾶς εἰπῶ. Ταῦτα εἰποῦσα ἐσιώπησε, καὶ πλέον δὲν ἠθέλησε νὰ ἀποκριθῇ τελείως εἰς ὅσα τὴν ἠρώτουν ὕστερον, ἀλλὰ κλίνασα κάτω τὴν κεφαλὴν ἔστεκε μὲ πολλὴν σεμνότητα ὡσὰν νὰ ἐντρέπετο νὰ βλέπῃ καὶ αὐτὰ τὰ πρόσωπα τῶν ἀνδρῶν, προσευχομένη νοερῶς, καὶ παρακαλοῦσα τὸν νυμφίον της Χριστὸν, διὰ νὰ τὴν ἐνδυναμώσῃ ἕως τέλους, καὶ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐγέμησεν ἡ καρδία της ἀπὸ ἀγαλλίασιν, καὶ χαρὰν πνευματικὴν, καὶ φανταζομένη νοερῶς τὸν γλυκύτατόν της Χριστὸν, τῆς ἐφαίνετο ὡσὰν νὰ ἦτον ἁρπαγμένη εἰς τὸν παράδεισον, καὶ ἀλησμόνησεν ὅλα τὰ λυπηρὰ τῆς παρούσης ζωῆς, καὶ ἐπεθύμει νὰ λάβῃ τὸ ὀγλιγωρότερον τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον· ἰδόντες δὲ ἐκεῖνοι τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης της, καὶ τὴν φαιδρότητα τοῦ προσώπου της, κατησχύνθησαν, καὶ οὕτω τὴν ἔστειλαν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τὴν ἔβαλαν εἰς σίδηρα· ὁ δὲ γιανίτζαρης ἐκεῖνος φλεγόμενος ἀκόμη ἀπὸ τὸν δαιμονικὸν ἔρωτα, ἐπῆγεν εἰς ἕνα ἀγᾶν μεγάλον τοῦ κάστρου, Ἀλῆ ἀφέντη ὀνομαζόμενον, μπέην κατὰ τὴν ἀξίαν, καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ προστάξῃ τὸν δεσμοφύλακα νὰ τὸν ἀφίνει νὰ ἐμβαίνει μέσα εἰς τὴν φυλακὴν, ὅταν θέλῃ· ὃ καὶ ἐγένετο· καὶ ἐπήγαινεν ὁ μιαρὸς κάθε ὥραν, καὶ τῆς ἔκανε πολλὰς τυραννίας, μὲ πεῖσμα, ἢ νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὸ θέλημά του, ἢ νὰ τὴν ἀποθάνῃ· καὶ δὲν ἔφθανε μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ ἔπερνε μαζή του καὶ ἄλλους ὁμοίους του γιανιτζάρους, διὰ νὰ τὴν τιμωροῦν αὐστηρῶς, ἀλλ' ἡ μακαρία ὅταν τοὺς ἔβλεπεν, ἔσκυπτε κάτω τὴν κεφαλὴν, ἐσκέπαζε τὸ πρόσωπόν της, καὶ σταυρόνουσα τὰς χεῖράς της, οὔτε τοὺς ἐκοίταζεν, οὔτε τοὺς ἀποκρίνατο· ἐκεῖνοι δὲ πρῶτον ἄρχιζαν νὰ παρακινοῦν τὴν Ἁγίαν μὲ κολακείας, καὶ ταξίματα, ὕστερον δὲ βλέποντες αὐτὴν, πῶς ἦτον τόσον στερεά, καὶ ἀσάλευτος, ἄρχιζαν τὰς παιδείας ὁ ἕνας τὴν ἐκτύπα μὲ ξύλον, ὁ ἄλλος μὲ μαχαῖρι, ἄλλος μὲ κλοτζίας, καὶ ἄλλος μὲ γρόθους, ἕως ὁποῦ τὴν ἄφηναν ὡς νεκράν, καὶ ἔτζη ἀνεχώρουν, διὰ νὰ λαμβάνῃ καιρὸν νὰ ἀναζῇ, καὶ πάλιν νὰ τὴν παιδεύουν· καὶ ταῦτα μὲν ἔκαναν ἐκεῖνοι τὰς ἡμέρας· τὰς δὲ νύκτας ὁ δεσμοφύλαξ τὴν ἐκρέμα ἀπὸ τὰς ἀμασχάλας, μὲ ὅλον ὁποῦ εἶχε καὶ τὰς χεῖράς της ἁλυσοδεμένας, καὶ ἁρπάζωντας ὅ,τι ξύλον εὕρισκε, τὴν ἔδερνεν ἄσπλαγχνα, ἕως ὁποῦ ἐκουράζετο, καὶ τότε τὴν ἄφηνε κρεμασμένην εἰς τόσην ψύχραν τοῦ χειμῶνος ὁποῦ ἦτον τότε· ἕνας χριστιανὸς, ὁποῦ ἦτον μέσα θεωρητὴς, ἐφύλαττε καιρὸν, καὶ ὅταν ἤθελε καταλάβῃ πῶς τοῦ

ἀπέρνα ὁ θυμὸς, ἐπήγαινε, καὶ τὸν ἐπαρακάλει, καὶ τοῦ ἔδιδεν ἄδειαν καὶ τὴν ἐκατέβαζεν· ἡ δὲ Ἁγία εἶχε τόσην ὑπομονὴν, ἡσυχίαν, καὶ σιωπὴν, ὁποῦ σοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἄλλη πάσχει, καὶ ὄχι ἐκείνη, καὶ ὅλος ὁ νοῦς της, καὶ ἡ προσοχήτης εὑρίσκετο εἰς τοὺς οὐρανούς· ἦσαν δὲ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἄλλοι Χριστιανοὶ, καὶ Ἑβραῖοι, καὶ μερικαῖς Τούρκισσαις, διὰ ἀτίμους πράξεις των, ἡ ὁποίαις ἤλεγχαν τὸν δεσμοφύλακα ὡς ἄσπλαγχνον, καὶ μὴ φοβούμενον τὸν Θεὸν, ἐπειδὴ καὶ τυραννεῖ ἕτζη μίαν γυναῖκα, ὁποῦ δὲν τοῦ ἔφαλεν· ἀλλὰ καὶ ὁ Χριστιανὸς ἐκεῖνος δὲν ἔπαυε, πότε μὲ τὸ καλὸν, πότε μὲ μετρίους ἐλέγχους (διότι εἶχε θάρρος πρὸς αὐτὸν) νὰ τοῦ ἐνθυμίζῃ τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἄλλα τοιαῦτα νὰ τοῦ λέγῃ, διὰ νὰ τὸν μαλακώνῃ νὰ μὴ παιδεύῃ τὴν Ἁγίαν ἀλλ' ὁ σατανᾶς ἐσκλήρυνε πολλὰ τὴν καρδίαν του, καὶ ὅσον ἐκεῖνοι τὸν ἐπαρακάλουν, τόσον ἐκεῖνος περισσότερον τὴν ἐβασάνιζεν· ἐκεῖνοι πάλιν οἱ γιανιτζάροι πηγαίνοντες νὰ τὴν τιμωροῦν, πολλαῖς φοραῖς ἄφιναν τὰς τιμωρίας, καὶ ἔπασχαν νὰ τῆς δώσουν νὰ φάγῃ, διὰ νὰ μὴν ἀποθάνῃ, καὶ πότε τῆς ἔδιδαν σταφίδας, πότε φοίνικας· καὶ τῆς Ἁγίας μὴ βουλομένης παντελῶς φαγητὸν, ἐκεῖνοι ἔπασχαν μὲ βίαν νὰ τῆς ἀνοίξουν τὸ στόμα, ἀλλὰ δὲν ἐδύνοντο· ὁμοίως καὶ οἱ ἐν τῇ φυλακῇ Χριστιανοὶ πολλὰ τὴν παρεκάλουν, διὰ νὰ φάγῃ παραμικρὸν, ἡ δὲ Μάρτυς δὲν ἐπίθετο ὁλότελα νὰ γευθῇ τίποτε, ἐπειδὴ εἶχε μέσα εἰς τὴν καρδίαν της τὴν φλόγα τῆς ἀγάπης τοῦ Κυρίου της, καὶ νυμφίου Χριστοῦ, ὁποῦ τὴν ἔτρεφε, καὶ τὴν ἐνδυνάμονε. Τῇ δὲ ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ ἐπῆγαν πάλιν οἱ γιανιτζάροι, καὶ σφοδρῶς τὴν ἐτυράννησαν· ὅθεν ζήλῳ θείῳ κινούμενος ὁ ῥιθεὶς Χριστιανὸς ἄρχισε νὰ ἐλέγχῃ αὐστηρὰ τὸν δεσμοφύλακα, καὶ νὰ τὸν φοβερίζῃ, ὅτι ἔχει νὰ τὸν καταδώσῃ εἰς τὸν πασιᾶν, πῶς ἀφίνει καὶ ἔρχονται ἀπέξω ἄνθρωποι, καὶ τιμωροῦν τοὺς φυλακωμένους ὁποῦ εἶναι ἐναντίον τοῦ νόμου τους, καὶ ὁποῦ ἄλλην φορὰν τοιοῦτον πρᾶγμα δὲν ἔγινεν, ἀλλὰ καὶ ἡ τούρκισσαις ἐκείναις πολλὰ τὸν ὕβρισαν, λέγουσαι αὐτὸν, ἄπιστον, καὶ φονέα, καὶ ἤθελησαν νὰ φωνάξουν καὶ δυνατὰ, ὕστερα δὲ ἀπὸ ὀλίγην ὥραν νὰ καὶ ἔφθασαν πάλιν οἱ γιανιτζάροι, διὰ νὰ τὴν τιμωρήσουν, ἀλλ' ὁ δεσμοφύλαξ δὲν τοὺς ἄφησεν, ὅθεν ἐκεῖνοι ἐπῆγαν εὐθὺς, καὶ ἐκλαύθησαν εἰς τὸν ἀλήμπεην· ὁ ὁποῖος κράζει τὸ βράδυ τὸν δεσμοφύλακα, καὶ τὸν ὑβρίζει διατὶ παρακούει ἐκεῖνο ὁποῦ τὸν ἐπρόσταξε. Τότε ἐκεῖνος ἐγύρισεν ὀπίσω πολλὰ θυμωμένος, καὶ ἁρπάζει τὴν Ἁγίαν, καὶ τὴν κρεμᾷ, καὶ πιάνοντας μίαν σχίζαν ξυλίνην ὁποῦ ἔτυχε νὰ εἶναι ἐκεῖ πολλὰ μεγάλη, καὶ κρατῶντάς την μετὰ δύο χέρια ἐκτύπα ἐπάνω εἰς τὴν Ἁγίαν, ὅπου ἔφθανε χωρὶς σπλάγχνος, τόσον ὁποῦ ἄρχισαν οἱ φυλακωμένοι νὰ φωνάζουν· ἀκόμη καὶ ἡ τούρκισσαις ἐκείναις ἐφώναζαν μεγάλως· βλέπων δὲ τὴν ταραχὴν ὁ κατάρατος, τὴν ἄφησε κρεμασμένην, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν ὀντᾶν του μὲ πολλὴν ἀδημονίαν, καὶ σύγχυσιν τῆς καρδίας του, καὶ εἶπεν εἰς ἐκεῖνον τὸν χριστιανὸν νὰ τοῦ ψίσῃ καβὲ νὰ πίῃ· ψήνωντας δὲ τὸν καβὲ ὁ Χριστιανὸς, ἄρχισε πάλιν ἡμέρα νὰ τὸν ὀνειδίζῃ εἰς τὴν ἀσπλαγχνίαν ὁποῦ ἔδειξε, τόσον ὁποῦ τὸν ἔκαμε, καὶ ἔπεσε προύμητα καὶ ἔκλαιεν, ἢ ἀπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς συνειδήσεώς του, ἢ ἀπὸ τὴν ἐντροπήν του· εἰς ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ὁποῦ ἦτον ἡ Ἁγία ἀκόμη κρεμασμένη· ὢ τοῦ θαύματος! ἔξαφνα ἔλαμψε φῶς μέγα εἰς τὴν φυλακὴν, καταβαίνων ἄνωθεν ἀπὸ τὴν σκέπην, ὡσὰν ἀστραπὴ, τὸ ὁποῖον περικυκλόνοντας τὸ σῶμα τῆς Μάρτυρος, ἐξεχύθη καὶ εἰς ὅλην τὴν φυλακὴν, καὶ ἐφώτιζεν αὐτὴν ὡσὰν νὰ ἔμπαινεν μέσα ὅλος ὁ ἥλιος· (ἦτον δὲ τότε τετάρτη, ἡ πέμπτη ὥρα τῆς νυκτός)· καὶ οἱ μὲν Χριστιανοὶ ἐφώναζον τὸ, Κύριε ἐλέησον· οἱ δὲ Ἑβραῖοι ἔπεσον προὔμητα νὰ μὴ βλέπουν τὸ

φῶς· ἡ δὲ τούρκισσαις ἐφώναζον, ὤχ, ὤχ! τὸ κρίμα τῆς πτωχῆς ρωμαίας μᾶς ἔφθασε, καὶ ἔπεσεν ἀστραπὴ νὰ μᾶς καύσῃ ὁ δὲ δεσμοφύλαξ ἀπὸ τὸν φόβον του, ἄρχισε νὰ τρέμῃ ὅλος, καὶ εἶπεν εἰς ἐκεῖνον τὸν Χριστιανὸν νὰ ξεκρεμάσῃ τὴν Ἁγίαν· ὁ δὲ Χριστιανὸς πηγαίνωντας, εὗρεν αὐτὴν τελειωμένην· τὸ δὲ φῶς ἔφυγε, καὶ ἔμεινε ὕστερον μία ἄῤῥητος εὐωδία εἰς ὥραν πολλήν· πέρνωντας λοιπὸν ὁ Χριστιανὸς ἐκεῖνος τὰ κλειδία ἀπὸ τὸν δεσμοφύλακα, ἄνοιξε τὰ σίδηρα, καὶ λύσας τὰς χεῖράς της, συνέστειλε μὲ σέβας, καὶ εὐλάβειαν τὸ Ἅγιόν της λείψανον, καὶ ἀνάψας φῶτα, καὶ θυμιάσας, ἐκάθητο πλησίον, προσμένοντας μὲ χαρὰν τὴν ἡμέραν, καὶ δοξάζων τὸν Θεὸν ὁποῦ τὸν ἠξίωσε νὰ ἰδῇ τοιαῦτα θαυμάσια, καὶ νὰ πιάσῃ, καὶ νὰ περιποιηθῇ Μαρτυρικὸν λείψανον· τὴν αὐγὴν διεδόθη εἰς τὴν πόλιν ἡ φήμη τῆς τελειώσεως τῆς Ἁγίας, καὶ ἡ ἔλαμψις τοῦ Ἁγίου φωτός· καὶ οἱ μὲν ἀγαρηνοὶ καταισχυνθέντες ἐσιώπων καὶ ἔδωκαν ἄδειαν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς νὰ πάρουν τὸ λείψανον, καὶ νὰ τὸ κάμουν ὡς θέλουν· οἱ δὲ Χριστιανοὶ ὅλοι εὐφράνθησαν, καὶ ἔδραμον πολλοὶ εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ λαβόντες τὸ Ἅγιον λείψανον μὲ εὐλάβειαν, τὸ ἐνταφίασαν ἔξω τῆς πόλεως, ἐκεῖ ὁποῦ ἐνταφιάζονται καὶ τῶν λοιπῶν Χριστιανῶν τὰ λείψανα· τὰ δὲ φορέματα τῆς Ἁγίας διεμοίρασαν πολλοὶ Χριστιανοὶ διὰ ἁγιασμόν τους καὶ σωτηρίαν.

Κατὰ τὸ ᾳψνβ'. ἔτος. 1752.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΠΟΛΕΙ ΤΗΣ ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΟΣ Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

Οὗτος ὁ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιος, ἦτον Κύπριος τὴν πατρίδα, νέος εἰς τὴν ἡλικίαν, ὡραῖος εἰς τὴν ὄψιν, φρόνιμος εἰς τὸν νοῦν, καὶ σώφρων εἰς τὰ ἤθη· ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ τὴν πατρίδα του, ἐπῆγεν εἰς τὴν Πτολεμαΐδα τὸ νῦν λεγόμενον Ἄκρι, καὶ εὑρίσκετο ὑπηρέτης κοντὰ εἰς ἕνα Κόνσουλαν Εὐρωπαῖον· εἶχε δὲ συνήθειαν νὰ πηγαίνῃ εἰς μίαν γυναῖκα Τούρκισσαν πτωχὴν, διὰ νὰ ἀγοράζῃ ἀπὸ αὐτὴν αὐγὰ διὰ τὸν οἶκον τοῦ αὐθέντου του· εἶχε δὲ αὖτη καὶ κοράσιον εἰς ἡλικίαν νόμιμον· προβαίνοντος δὲ τοῦ καιροῦ, καὶ συχνάζοντος τοῦ νέου εἰς αὐτὴν διὰ τὰ αὐγὰ, ἠκολούθει πολλάκις, καὶ εὔγενεν ἡ κόρη, καὶ συνωμίλει ἐλεύθερα μὲ αὐτὸν, καὶ ἀπούσης τῆς μητρὸς αὐτῆς· μερικαῖς δὲ ἄλλαις γειτόνισσαις Τούρκισσαις, ἐλέπουσαι, ὅτι ὁ νέος ἀγοράζει αὐγὰ ἀπὸ ἐκείνην μοναχὴν (ὡσὰν ὁποῦ εἶχεν αὐτὴ ἀρκετὰ) καὶ ἀπὸ ἐκείνας δὲν ἀγοράζει, ἐφθόνησαν καὶ ἐσυμβουλεύθηκαν ἀναμεταξύ των, διὰ νὰ τὸν κακοποιήσουν· λοιπὸν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐπῆγεν ὁ νέος, κατὰ τὴν συνήθειαν, νὰ πάρῃ πάλιν αὐγά, ἀπούσης τῆς μητρὸς τοῦ κορασίου, καὶ εὐθὺς ὁποῦ τὸν εἶδον, καὶ ἐμβῆκε μέσα εἰς τὸ ὀσπήτιον, ἔτρεξαν ἡ μιαραῖς, καὶ ἐπίασαν τὸν νέον, φωνάζουσαι μὲ μεγάλας φωνὰς, ὅτι εἶπε νὰ τουρκίσῃ, καὶ νὰ πάρῃ τὴν νέαν διὰ γυναῖκα, κατηγοροῦσαι ἄδικα τὸν ἀθῷον. Ἐσυνάχθη παρευθὺς πλῆθος πολὺ τῶν ἀγαρηνῶν, καὶ ἁρπάσαντες τὸν νέον, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸ κριτήριον, φωνάζοντες καὶ αὐτοὶ τὰ αὐτὰ, καὶ μαρτυροῦντες ψευδῶς κατὰ τοῦ Ἁγίου· ἠρώτησεν ὁ κριτὴς τὸν Ἅγιον, ἀνίσως ἦναι ἀληθῆ τὰ λεγόμενα· καὶ αὐτὸς παῤῥησίᾳ ἀπεκρίθη, ὅτι οὐδέποτε τοιοῦτον λόγον εἶπεν, ἢ ἐνόησεν, ἀλλὰ αὐτοὶ ἀπὸ κακίαν τους τὸν ἐσυκοφάντησαν, καὶ ὅτι αὐτὸς Χριστιανὸς ἐγεννήθη, καὶ Χριστιανὸς θέλει νὰ ἀποθάνῃ· ἔταζαν νὰ τοῦ δώσουν δῶρα ὑπέρμετρα, καὶ δόξας, καὶ ἀξιώματα, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ κατορθώσουν οὐδέν· ἐμεταχειρίσθησαν διαφόρους τυραννίας, ἀλλὰ μηδὲ μὲ αὐτὰς ἠμπόρεσαν νὰ καταπείσουν τὸν νέον· ἐστέκετο γὰρ στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ὅθεν ἔδωκεν ὁ κριτὴς κατ' αὐτοῦ τὴν τελευταίαν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν· ἦτον δὲ ἡμέρα παρασκευὴ, καὶ ἀφ' οὗ οἱ Τοῦρκοι εὐγῆκαν ἀπὸ τὸ τζαμίτων, τὸ ὁποῖον εἶναι κοντὰ εἰς τὴν θάλασσαν, ἐστάθησαν ὅλοι ἔξω ἐκεῖ εἰς τὴν εὑρισκομένην μεγάλην πεδιάδα, καὶ ποιήσαντες συμβούλιον, φέρουσιν ἐκεῖ τὸν Μάρτυρα σιδηροδέσμιον, καὶ στήσαντες αὐτὸν εἰς τὸ μέσον τῆς πεδιάδος ἐκείνης, ἀναγινώσκουσι τὴν κατ' αὐτοῦ τοῦ θανάτου ἀπόφασιν εἰς ἐπήκοον πάντων, καὶ οὕτως ἀρχίζουν ὅλοι νὰ κολακεύουν τὸν νέον, καὶ νὰ τὸν παρακινοῦν εἰς τὸ νὰ τουρκίσῃ· ὁ νέος ἐστάθη καὶ τοὺς ἔλεγξε μὲ ἀνδρίαν· ὡς οὖν εἶδον τὸ τῆς γνώμης αὐτοῦ ἀμετάθετον κάμνουσιν ὅλοι ἕνα χορὸν τριγύρω τοῦ Μάρτυρος, καὶ κρατοῦσιν ὅλοι τὰ πιστόλια ἕτοιμα εἰς τὰς χεῖρας, καὶ τοῦ λέγουν συμφώνως, ὅτι ἢ νὰ ὑπακούσῃ εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ τοῦ λέγουν, ἢ εὐθὺς νὰ τὸν θανατώσουν· ὁ δὲ γενναιότατος Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ὑψώσας τὰ χεριά του οὕτω καθὼς ἦσαν δεδεμένα μὲ τὰς ἁλύσους, εἰς τὸν οὐρανὸν, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀνεβόησε. Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ δέξαι τὸ πνεῦμά μου καὶ ἀξίωσόν με τῆς Βασιλείας σου· καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἔῤῥιψαν ὅλοι παρευθὺς τὰ πιστόλια ἐπάνω εἰς τὸν Μάρτυρα· καὶ καθὼς ἐκεῖνος ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν, ἔτρεξαν ὅλοι μὲ τὰ μαχαίρια, καὶ ἔκαμαν ὡς κόσκινον τὸ μαρτυρικώτατον ἐκεῖνο σῶμα ἀπὸ τὰς μαχαιρίας. Ἀκόμη δὲν εἶχον χορτάσῃ τὴν κακίαν τους, καὶ ἰδοὺ ὁ τῶν θαυμασίων, καὶ τῶν μαρτύρων Θεὸς ἐνεργεῖ τοιοῦτον θαυμάσιον· ἐκεῖ ὁποῦ ἦτον γαλήνη μεγάλη, ἐνταυτῷ γίνεται ἕνας ἀναβρασμὸς τῆς θαλάσσης μεγάλος, καὶ μ' ὅλον ὁποῦ ἀπὸ τὴν θάλασσαν ἕως εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἔκειτο τὸ τοῦ Μάρτυρος λείψανον, ἦτον διάστημα ἀρκετὸν ἕως βολὴν ἑνὸς τουφεκίου, καὶ ἐπέκεινα· ὅμως ἡ θάλασσα τόσον ἀγριώθη ὡσὰν ἕνα θηρίον ἀνήμερον, ὁποῦ εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν φυσικόν της τόπον, καὶ ἐλθοῦσα ἕως ἐκεῖ ὁποῦ ἦτον τὸ λείψανον, αὐτὸ μὲν ἐφαίνετο πῶς τὸ τιμᾷ καὶ τὸ σέβεται, ἐκπλύνουσα τὸ Μαρτυρικὸν αἷμα ὁποῦ ἔτρεχεν ἀπὸ αὐτὸ, εἰς τρόπον ὁποῦ ἔγινεν ὅλη ὡσὰν ἕνας κόκκινος ἄφρὸς ἀπὸ κινάβαρι· ἀναβαίνουσα δὲ ἀπὸ τοὺς τοίχους τοῦ τζαμίου τῶν ἀγαρηνῶν καὶ τοῦ κουμερκίου αὐτῶν, ἐζήτει νὰ κατακρημνίσῃ καὶ τὰ δύω μὲ τὰ κύματά της· ὅθεν βλέποντες τὸ τοιοῦτον φοβερὸν θαῦμα καὶ οἱ Ὀθωμανοὶ, φοβούμενοι μήπως καταποντισθῇ ὅλη ἡ πόλις αὐτῶν, ἔτρεξαν παρευθὺς, καὶ ἐβίασαν τοὺς Χριστιανοὺς, καὶ ἦλθον, καὶ ἐπῆραν μετὰ τιμῆς, καὶ παῤῥησίας τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο, καὶ ἀθλητικὸν σῶμα, καὶ φέροντές το εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὸ ἔθαψαν ἐκεῖ, ὅπου καὶ τὴν σήμερον εὑρίσκεται, καὶ παρευθὺς ἡσύχασεν ἡ θάλασσα, καὶ εἰρήνευσε πάλιν, ἀφ' οὗ ἔγλυψεν ὡσὰν δούλη τὸ ἁγιώτατον τοῦ Μάρτυρος αἷμα· μετὰ δὲ τὴν θανὴν τοῦ σώματος δοξάζων ὁ Θεὸς τὸν Μάρτυρα, καὶ τὴν αὐτοῦ θείαν πίστιν, ἐνήργησε τοιοῦτον θαῦμα· τρεῖς ὁλοκλήρους νύκτας ἐφαίνετο ἕνας στύλος πυρὸς ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἕως εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου, καὶ ὅλη ἡ πόλις ἔφεγγεν ἀπὸ ἕνα γλυκύτατον φῶς ὁποῦ ἐχύνετο τριγύρου ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν στύλον τοῦ πυρός· ὅθεν εἰς μνήμην παντοτεινὴν τοῦ ἀῤῥήτου φωτὸς ἐκείνου, καὶ τοῦ κατ' αὐτὸ θαύματος, ἕως τὴν σήμερον κάθε ἑσπέρας τῆς παρασκευῆς, οἱ ἐκεῖ Χριστιανοὶ συνειθίζουν νὰ πηγαίνουν εἰς τὸν τάφον τοῦ Μάρτυρος, πλῆθος ἀνδρῶν, γυναικῶν, παιδίων, καὶ μάλιστα ἀῤῥώστων καὶ ἀσθενῶν, καὶ προσφέροντες κηρία, καὶ λαμπάδας, καὶ θυμιάματα, κάμνουσι μίαν μεγάλην φωτοχυσίαν, καὶ γίνονται ἄπειρα θαύματα εἰς δόξαν Πατρὸς Υἱοῦ, καὶ Ἁγίου Πνεύματος, τῆς μιᾶς Θεότητός τε, καὶ Βασιλείας· ᾗ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΜΗΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΜΑΤΡΩΝΗΣ ΤΗΣ ΧΙΟΠΟΛΙΤΙΔΟΣ (1).

Ητις ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ ᾳυξβ'. 1462 Ὀκτωβρίου κ'.

Τῇ εἰκοστῇ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς ἑορτάζομεν τὴν μνήμην τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Ματρώνης.

Ἐν τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, μετὰ τὸν Προοιμιακὸν, ψάλλομεν τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν στίχ. ς'. καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ τοῦ Ἁγίου Ἀρτεμίου, γ'. (Ζήτει εἰς τὸ Μηναῖον)· καὶ τῆς Ὁσίας, γ'. τὰ ἑξῆς

Ἦχος δ'. Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθείς.

Τοὺς σοὺς ἀγῶνας Ματρῶνα πανολβία, καὶ τὰ κατορθώματα τίς ἐξειπεῖν πρεπωδῶς, καὶ ἀνυμνῆσαι δυνήσεται; βροτείαν φύσιν, καὶ γὰρ παρήνεγκε παναοίδιμε. Ἀγγέλων ἠγάσθη τε, ταῦτα πληθὺς καὶ Θεὸν, τὸ ἀσθενὲς τὸ τῆς φύσεως ἐνδυναμοῦντα, μεγάλως ἤνεσε καὶ ἐδόξασεν. Ἀλλ' οἱ τρυφῶντες τῶν καλῶν τῶν σῶν, ἐκ πόθου πάντες σὲ μέλποντες, τὸ πρὸς δύναμιν χρέος, ὡς εἰκὸς ἀφοσιούμενοι.

Τῆς ἐγκρατείας πυρὶ πῦρ Θεοφόρε, παθῶν ἐναπέσβεσας, καὶ πῦρ ἀνήφθη σοι, τοῦ θείου πάνσεμνε ἔρωτος, ὅς πᾶσαν ὕλην, φιλοκοσμίας ἐναπετέφρωσε· καὶ ὅλην σε ἔπεισε μετατεθῆναι ἐκ γῆς, πρὸς οὐρανὸν τῷ φρονήματι, καὶ ἰσαγγέλως, ἐν γῇ βιῶσαι, μικροῦ πανθαύμαστε. Καὶ νῦν Ἀγγέλοις συγχορεύουσα, ὧν καὶ τὸν βίον ἐζήλωσας, σὺν αὐτοῖς ἐκδυσώπει, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Χριστὸν ἐξ ὅλης ποθήσασα καρδίας, καὶ τούτου τῷ ἔρωτι τρωθεῖσα πάνσεμνε, ἐνεγκαμένην κατέλιπες, καὶ κόσμου σχέσιν, καὶ τὰ τερπνὰ τοῦ βίου ᾄοίδιμε· βοῶσα Νυμφίε μου, Σὲ ἐπεπόθησα· καὶ τετρωμένη τῷ ἔρωτι, τῷ σῷ ὀπίσω, σοῦ διὰ βίου, παντὸς ἐφέψομαι. Ὃς καὶ ὡς νύμφην ἀδιάφθορον, εἰς οὐρανίους μετέστησε, σὲ Ματρῶνα νυμφῶνας· ὃν ἡμῖν ἵλεων ἔργασαι.

Δόξα, ἦχος πλ. β'.

Ἀσκητικὴν ὁδεύσασα ὁδὸν, παθῶν σαρκὸς ἐνέκρωσας ὁρμὰς, ὦ Ματρῶνα θεόσοφε. Τοῦ κόσμου γὰρ ὅλως τὴν ἡδύτητα ἀπειπαμένη Θεόφρον, μόνον τὸ ἀόρατον κάλλος ἐπόθησας· καὶ παστάδα τὴν ἐν γῇ καταλιποῦσα προθύμως, οὐρανίων μετὰ τέλος παναοίδιμε θαλάμων ἠξίωσαι· ἐν οἷς νοητῶς τῷ σῷ Νυμφίῳ Χριστῷ, μετὰ τῶν φρονίμων παρθένων, ὡς παρθένος ἀδιάφθορος συγχαίρεις, καὶ γέγηθας ἀκορέστως, ὡραιότητος αὐτοῦ κατατρυφῶσα τῆς ἀκηράτου. Αὐτὸν ἱκέτευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσει σε.

Εἴσοδος. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

(1) Τὴν Ἀκολουθίαν ταύτην ἐφιλοπόνησεν ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Νεῖλος ὁ Χῖος, Ῥόδου Μητροπολίτης, λαϊκὸς ἔτι ὢν καὶ Νικήτας ὀνομαζόμενος. Οὗτος ἔπλεξε καὶ ἐγκώμιον εἰς τὴν Ὁσίαν, ἀνέκδοτον εἰσέτι, οὗ ἡ ἀρχὴ, «Οὐ ξένα τὰ τῆς παρούσης ἡμῖν πανηγύρεως», σῳζόμενον ἐν τῇ κατὰ τὸν Ἄθω μονῇ τοῦ Διονυσίου (Βλ. Συναξαριστὴν Νικοδήμου Τόμ. Α'. Σελ. 178 179).

Ἡ δ' ἀσματικὴ ἀκολουθία προετυπώθη τρίς· δὶς μὲν εἰς ξεχωριστὴν φυλλάδα περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, τὸ τρίτον δὲ ἐν τῷ Νέῳ Λειμωναρίῳ (Ἔκδοσ. Βενετ. 1819) ὅθεν ληφθεῖσα, μετατυποῦται νῦν ὧδε παρ' ἡμῶν.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δίκαιος, ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται· γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται· πολιὰ δέ ἐστι, φρόνησις ἀνθρώποις· καὶ ἡλικία γήρως, βίος ἀκηλίδωτος· εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἠγαπήθη· καὶ ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν, μετετέθη· ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος, ἀμαυροῖ τὰ καλὰ· καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον· τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακρούς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας· οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐν τῇ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἅψηται αὐτῶν βάσανος· ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνᾶναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δέ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ· καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης· καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτοὺς καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ· ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτοὺς, καὶ ὡς ὁλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς· καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι· καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται· κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν· καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας· οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα.

Υἱὲ, ἄνοιγε σὸν στόμα λόγῳ Θεοῦ, καὶ κρῖνε πάντα ὑγιῶς· ἄνοιγε σὸν στόμα, καὶ κρῖνε δικαίως· διάκρινε δὲ πένητα καὶ ἀσθενῆ. Γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὑρήσει; τιμιωτέρα δέ ἐστι λίθων πολυτελῶν ἡ τοιαύτη· θαρσεῖ ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδία τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς· ἡ τοιαύτη σκύλων οὐκ ἀπορήσει· ἐνεργεῖ γὰρ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς ἀγαθὰ καὶ οὐ κακά. Πάντα τὸν χρόνον εὐραμένη ἔρια καὶ λῖνον, ἐποίησεν εὐχρηστα ταῖς χερσὶν αὐτῆς. ἐγένετο ὡσεὶ ναῦς ἐμπορευομένη μακρόθεν· συνάγει ἑαυτῆς τὸν πλοῦτον· καὶ ἀνίσταται ἐκ νυκτὸς, καὶ ἔδωκε βρώματα τῷ οἴκῳ, καὶ ἔργα ταῖς θεραπαίναις. Θεωρήσασα γεώργιον ἐρίατο· ἀπὸ δὲ τῶν καρπῶν τῶν χειρῶν αὐτῆς κατεφύτευσε κτῆμα· ἀναζωσαμένη ἰσχυρῶς τὴν ὀσφὺν αὐτῆς, ἤρεισε τοὺς βραχίονας αὐτῆς εἰς ἔργον· ἐγεύσατο ὅτι καλὸν τὸ ἐργάζεσθαι, καὶ οὐ σβέννυται ὁ λύχνος αὐτῆς ὅλην τὴν νύκτα· τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐκτείνει ἐπὶ τὰ συμφέροντα· τοὺς πήχεις αὐτῆς ἐρείδει εἰς ἄτρακτον· χεῖρα δὲ αὐτῆς διοίνηξε πένητι· καρπὸν δὲ ἐξέτεινε πτωχῷ· οὐ φροντίζει τῶν ἐν οἴκῳ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ὅταν που χρονίζῃ. Πάντες γὰρ οἱ παρ' αὐτῇ ἐνδεδυμένοι εἰσί· δισσὰς στολὰς καὶ χλαίνας ἐποίησε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς· ἑαυτῇ δὲ βύσσου καὶ πορφύρας ἑαυτῇ ἐνδύματα. Περίβλεπτος δὲ γίνεται ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἡνίκα ἐὰν κάθηται ἐν συνεδρίῳ μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ κατοίκων τῆς γῆς· σινδόνας ἐποίησε, καὶ ἀπέδοτο τοῖς Φοίνιξι· περιζώματα δὲ, τοῖς Χαναναίοις. Ἰσχὺν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, καὶ εὐφράνθη ἐν ἡμέραις ἐσχάταις· στόμα δὲ αὐτῆς διήνοιξε προσεχόντως, καὶ τάξιν ἐστείλατο τῇ γλώσσῃ αὐτῆς· στεναὶ διατριβαὶ οἴκων αὐτῆς· σῖτα δὲ ὀκνηρὰ οὐκ ἔφαγεν· ἀνέστη τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ ἤνεσαν αὐτήν· καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐπῄνεσεν αὐτήν. Πολλαὶ θυγατέρες ἐποίησαν δύναμιν· πολλαὶ ἐκτήσαντο πλοῦτον· πολλαὶ εὗρον δόξαν· σὺ δὲ ὑπέρκεισαι καὶ ὑπερῆρας πάσας· ψευδεῖς ἀρέσκειαι, καὶ μάταιον κάλλος γυναικῶν οὐκ ἔστιν ἐν σοί· γυνὴ γὰρ συνετὴ εὐλογεῖται· φόβον

δὲ Κυρίου αὔτη αἰνείτω. Δότε αὐτῇ ἀπὸ καρπῶν χειλέων αὐτῆς, καὶ αἰνείσθω ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς.

Εἰς τὴν Λιτήν, ἦχος δ'.

Ἀραμένη τὸν σταυρὸν ἐπὶ τῶν ὤμων, προθύμως τῷ καλοῦντι Χριστῷ ἠκολούθησας· καὶ διὰ βίου, πόνοις τῆς ἀσκήσεως συσταυρωθεῖσα αὐτῷ, ἀξιοπρεπῶς συνδοξάζῃ σεμνή· καὶ τῶν ἀπ' αἰῶνος Ἁγίων τοῖς τιμίοις συνηδομένη ᾠδίμε πνεύμασιν, ἱκέτευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ αὐτός.

Ἐν τῇ πέτρᾳ τῇ στερρᾷ τῆς εἰς τὸν Χριστὸν πεποιθήσεως, τὸν τῆς ἀσκήσεως πανθαύμαστε πηξαμένη οἶκον, προσβολαῖς οὐ σεσάλευσαι τῶν ἐναντίων καὶ προσρήξεσιν· ἀλλ' ἀκράδαντος ἔμεινας ἐν ὅλῳ τῷ βίῳ καὶ ἀτίνακτος. Διὸ ἴσχυνας τῇ καρτερίᾳ σου ἀξιάγαστε τὸν ἀόρατον ὄφιν, ταῖς αὐτοῦ ἀνάλωτος ἐνέδραις ὀφθεῖσα καὶ ἐπιβουλαῖς· καθ' οὗ ταῖς σαῖς πρεσβείαις τοὺς εὐφημοῦντάς σε ἐνίσχυσον.

ὁ αὐτός.

Αὔραις θείου Πνεύματος, οἷά τις νοητὴ ναῦς, κυβερνωμένη θεόφρον, ἀκινδύνως τὸ τοῦ βίου πολυτάραχον διέπλευσας πέλαγος· πόνοις τε καὶ ἱδρῶσι τοῖς ἀσκητικοῖς, καὶ ἱστίῳ πτερουμένη θεωριῶν θείων ᾠδίμε· διὸ πρὸς λιμένα καταντήσασα πανολβία τῆς τοῦ Χριστοῦ βασιλείας, ὑπὲρ ἡμῶν αὐτὸν ἱλέωσαι.

Δόξα, ἦχος πλ. α'.

Μῆτερ ὁσία, ἐκρότησε στῖφος Ἀγγέλων ἐν σοί, φάλαγξ δὲ ἀνῴμωξε τοῦ σατᾶν· φύσιν γὰρ ὑπερέβησαν βροτείαν, οἱ σοὶ ἄθλοι ᾠδίμε, καὶ οἱ σοὶ πόνοι, σώματος τοὺς ὅρους ὑπερηκόντισαν. Διὸ ὄντως ἰσαγγέλως ἐν γῇ, σαρκὸς καί τοι μετασχοῦσα θνητότητος, βεβιωκυῖα, ὤφθης Ἀγγέλων συνόμιλος ἐν οὐρανοῖς παναοίδιμε. Ἴλεων οὖν ἡμῖν Χριστὸν ἀπέργασαι.

Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε.

Εἰς τὸν Στίχον, Στιχηρὰ τῆς Ὁσίας.

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Κράτος κατ' ἐχθρῶν τῶν ἀφανῶν, ἤρω πανολβία καὶ νίκην, λαμπρὰν νικήσασα, τὰς ἐκείνων φάλαγγας, καὶ ἐπηρμένην ὀφρὺν, τοῦ πτερνίσαντος ἔνδοξε, εἰς γῆν καθελοῦσα. Ὅθεν νῦν ἀπάρασα πρὸς οὐρανίους σκηνὰς, νίκης τὰ βραβεῖα κομίζῃ, τῆς ἀνεκλαλήτου καὶ θείας, δόξης καὶ τρυφῆς ἐπαπολαύουσα.

Στίχ. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον.

Κλίμαξ πρὸς οὐράνιον σαφῶς, ἄνοδον ὑπῆρξάν σοι πόνοι, οἱ τῆς ἀσκήσεως· τούτοις χρησαμένη γάρ, καὶ ὄγκον τὸν τῆς σαρκὸς, ὦ Ματρῶνα λεπτύνασα, ψυχῆς τε τὰ πτίλα, βάρους ἐκτεινάξασα, τοῦ τῶν παθῶν εὐχερῆ, εὗρες κομιδῇ τὴν ἐκεῖσε, πτῆσιν καὶ Ἀγγέλοις ἐγένου, μετὰ τὴν ἐντεῦθεν ἄρσιν σύσκηνος.

Στίχ. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου.

Κλέος ἀναφαίρετον ἡ σὴ, κέκτηταί σε πόλις Ματρῶνα, καὶ ὅλβον ἄσυλον, τῶν σῶν ἀπολαύουσα, καλῶν ἑκάστοτε, καὶ καρποὺς τῶν ἰάσεων ἀεὶ δρεπομένη, ἐκ τῆς ὑπερτίμου σου, σοροῦ καὶ λάρνακος· ἥνπερ σαῖς πρεσβείαις παντοίας, ῥῦσαι ὀρωμένων ἐχθρῶν τε, καὶ τῶν ἀοράτων ἐπιθέσεως.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Τὸ κατ' εἰκόνα Μῆτερ, καθαρὸν τηροῦσα Θεοῦ, καὶ ὁμοίωσιν, ἔμψυχος ὤφθης στήλη ζωῆς τῆς ἐνθέου, καὶ θεῖον ἐκφράγισμα. Διὸ μιμητὰς τοῦ σοῦ βίου δεῖξον καὶ ἡμᾶς, τοὺς ἐκ πόθου σου μέλποντας, τοὺς ἄθλους, τὰ σκάμματα, καὶ τὴν πρὸς τοὺς δαίμονας ἀνένδοτον πάλην· καθ' ὧν παράσχου καὶ ἡμῖν, σαῖς πρεσβείαις, τὴν νίκην ᾠδίμε.

Καὶ νῦν, Δέσποινα πρόσδεξαι.

Ἀπολυτίκιον τῆς Ὁσίας· ἦχος πλ. δ'. Ἐν σοὶ Μῆτερ ἀκριβῶς. Εἶτα τὸ Θεοτόκε Παρθένε· ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων, καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν Ὄρθρον. Μετὰ τὴν α'. στιχολογίαν,

Κάθισμα ἦχος πλ. δ'.

Τὴν σοφίαν καὶ λόγον

Τὴν ῥοώδη ἀπείπω Μῆτερ σκηνὴν, τῆς ἀσκήσεως ἥρω χρηστὸν ζυγὸν, Ματρῶνα ᾠδίμε, καὶ ὀπίσω εἰσέδραμες, τοῦ Νυμφίου τοῦ κάλλει, ὡραίου καὶ ἔκραζες, ἀποθάνω ὡς ἴδω τὴν σὴν ὡραιότητα· ὅθεν σὺν Ἀγγέλοις, ἐντρυφᾷν ἠξιώθης, τῆς αἴγλης καὶ λαμπρότητος, τῆς Τριάδος Θεόληπτε· διὸ πίστει βοῶμέν σοι, πρόσδεξαι ὕμνους ἡμῶν ὦ σεμνὴ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν ἀμείβουσα, ταῖς πρὸς Θεόν σου πρεσβείαις δεόμεθα.

Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Παναγία Παρθένε, Μῆτερ Θεοῦ, τῆς ψυχῆς μου τὰ πάθη τὰ χαλεπά, ἴασαι δέομαι, καὶ συγγνώμην παράσχου μοι, τῶν ἐμῶν πταισμάτων, ἀφρόνως ὧν ἔπραξα, τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, μολύνας ὁ ἄθλιος· οἴμοι, τί ποιήσω, ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἡνίκα οἱ Ἄγγελοι τὴν ψυχήν μου χωρίζουσιν, ἐκ τοῦ ἀθλίου μου σώματος; τότε Δέσποινα, βοήθειά μοι γενοῦ, καὶ προστάτις θερμότατος· σὲ γὰρ ἔχω ἐλπίδα, ὁ ἀνάξιος δοῦλός σου.

Μετὰ τὴν δ'. Στιχολογίαν. Κάθισμα.

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Τὰ φρικτά σου σκάμματα, Μῆτερ Ματρῶνα, εὐφημεῖν οὐ δύναται, φύσις βροτεία πρεπῳδῶς· πῶς οὖν ἡμεῖς εὐπορήσαιμεν, ὕμνοις ἀξίοις, τὸ χρέος ἀφοσιώσασθαι;

Δόξα. Ὅμοιον.

Ὅσηκὸς ὁ πάνσεπτος, σοῦ θείου σκήνους, ἐκπηγάζει θαύματα, καὶ τὰ πανίερα ὀστᾶ, τοῖς εὐλαβῶς ἐξαιτοῦσί σου, τὴν Θείαν χάριν, Ματρῶνα ἣν εἴλῃφας.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Χρυσωθεῖσα Πνεύματι, κιβωτὸς ὤφθης, ἡ τὸν κόσμον σώζουσα, τῆς καταιγίδος τῆς πικρᾶς, καὶ εἰς λιμένα ἀπάγουσα, τῆς σωτηρίας, τοὺς θέλοντας σώζεσθαι.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθισμα.

Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ἐξιστᾷ τὰ σὰ σεμνὴ, πᾶσαν βροτείαν ἀκοὴν, καὶ διάνοιαν καὶ νοῦν, ἐκπλήττει μέγεθος τῶν σῶν, ἀγωνισμάτων Ματρῶνα καὶ παλαισμάτων· ἐκ πρώτης ἡλικίας γὰρ, ἀκολουθοῦσα Χριστῷ, προθέσει ὁλικῇ, ἀσκητικαῖς ἀγωγαῖς, τὰς τῆς σαρκὸς ἐνέκρωσας ἀπάσας, ἐπαναστάσεις πανθαύμαστε· καὶ διαβόλου, τὴν ἐπηρμένην, ὀφρὺν καθεῖλες καὶ ἴσχυνας.

Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Τὸ μυστήριον τῆς σῆς, κυοφορίας Προφητῶν, θείῳ Πνεύματι χοροὶ, μεμυημένοι Μαριὰμ, ποικιλοτρόπως ἐτράνωσαν τοῦτο Κόρη. Λυχνίαν τε καὶ στάμνον ὀνομάσαντες, καὶ ῥάβδον καὶ χρυσοῦν θυμιατήριον, καὶ κιβωτὸν καὶ τράπεζαν, καὶ πλάκα, ὄρος θασὺ καὶ κατάσκιον, καὶ κεκλεισμένην, Παρθένε πύλην, τῷ Θεῷ τηρουμένην.

Οἱ ἀναβαθμοί. Τὸ α'. Ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἦχου. Προκείμενον. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι.

Στίχ. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου. Τὸ πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον. Εἶπεν ὁ Κύριος, πάντα μοι παρεδόθη.

Ὁ Ν'. Δόξα, Ταῖς τῆς σῆς Ὁσίας.

Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Ἐλεῆμον ἐλέησόν με ὁ Θεὸς. Καὶ τὸ τροπάριον ἦχος β'.

Σήμερον ἡ Παρθένος, συγκαλεῖ Ματρῶνα ἅπαντας, πρὸς λαμπρὰν ἑστίασιν, τῶν αὐτῆς παλαισμάτων· αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν ἐξέστησαν, τὸ ἐκείνης πρὸς τοὺς πόνους ἀνένδοτον. Σατᾶν ἡ ἰσχὺς τεθριάμβευται, καὶ δαιμόνων ἡ πληθὺς διωλόλυξεν· ἡμεῖς δὲ τῷ ἐνδυναμώσαντι αὐτὴν, δόξαν δῶμεν πάντες Χριστῷ, ὃς φύσεως τὸ χαῦνον, δυναμοῖ οἰκείῳ σθένει.

Οἱ κανόνες τῆς Θεοτόκου εἰς ς'. τοῦ Ἁγίου εἰς δ'. καὶ τῆς Ὁσίας εἰς δ'. οὗ ἡ ἀκροστιχίς.

Ματρῶναν ὑμνῶ τῆς Χίου τὴν προστάτιν

Νικήτας.

Ὠδὴ α΄. Ἦχος δ΄. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ματρῶναν τιμήσωμεν, τὴν ἱεράν ὦ θεόφρονες, καμάτους γεραίροντες, τοὺς ὑπὲρ φύσιν αὐτῆς, καὶ τὰ σκάμματα, καὶ τὴν πρὸς ἀοράτους, ἀνένδοτον ἔνστασιν, ἐχθροὺς ἀλάστορας.

Ἀβέβαιον ἄστατον, ἅπαν εἰδυῖα πανθαύμαστε, τερπνὸν τὸ ὁρώμενον, μόνα ἐπόθησας, τὰ ἀόρατα Ματρῶνα καὶ ἐμφρόνως, τὰ ἄνω Βασίλεια, κτήσασθαι ἔσπευσας.

Τηρῆσαι ποθήσασα, τὸ κατ' εἰκόνα ἀλώβητον, καὶ τὸ καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ θεόσοφε, πάσης ἔσπευσας, ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων, κακίας ὑπέρτερον δεῖξαι τὸ φρόνημα.

Ῥαστώνην μισήσασα, πᾶσαν τοῦ βίου καὶ εὐκλειαν, συντόνως ἐβάδισας τῆς ἀρετῆς τὴν ὁδὸν, καὶ ἀνέδραμες, πρὸς ὃν θερμῶς ἐπόθεις· ὃν ἵλεων ἔργασαι, τοῖς εὐφημοῦσί σε.

Ὡς κρίνον σε εὔοσμον, ὡς ῥόδον εὔχρουν ὑπέρτιμε, Θεὸς μέσον εὗρηκε τῶν ἀκανθῶν καὶ αὐτοῦ, κατηγλάϊσε, ταῖς χάρισι Ματρῶνα, καὶ Χίοις σε ἔδειξε, δόξαν καὶ καύχημα.

Θεοτοκίον.

Ναὸς καὶ παλάτιον, εὐρυχωρότατον πέφηνας, Θεοῦ παναμώμητε, μόνη χωρήσασα, καθαρότητος, Ἁγνὴ περιουσία, χωρεῖν ὃν οὐ δύναται, εὖρος οὐράνιον.

Ὠδὴ γ΄. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους Θεοτόκε.

Ἀσμάτων καὶ κρότων πανολβία, τὰ σὰ ὄντως ἄξια τελεῖ. Θεὸν γὰρ τοῖς σοῖς μέλεσι, τοῖς ἱεροῖς ἐδόξασας· καὶ τούτῳ θῦμα γέγονας, καὶ ἱερὸν καλλιέρημα.

Νυκτὸς ἀποστέρξασα τὰ ἔργα, ἡμέρας ἐγένου καὶ φωτὸς, τέκνον Ματρῶνα γνήσιον, τοῦ βίου εὐσχημόνως ὁδὸν, ὡς ἐν ἡμέρᾳ τέμνουσα, καὶ φῶς πρὸς ἄδυτον σπεύδουσα.

Ὑδατος στενώσασα καὶ ἄρτου, ἐνδεία Ματρῶνα κομιδῇ, γαστέρα πᾶσαν ἔφεσιν, τὴν ταύτης ἐχαλίνωσας. Διὸ εὐρυχωρότατον, ἐν οὐρανοῖς πλάτος ἔφθασας.

Μεγάλως ἀσκήσασα καὶ πόνοις, μεγάλοις τιμήσασα Χριστὸν, μεγάλα ὄντως εὑρηκας, ἐν οὐρανοῖς τὰ ἔπαθλα, καὶ τὰ βραβεῖα ἔνδοξε, τῶν ὑπὲρ φύσιν καμάτων σου.

Θεοτοκίον.

Νεκρὸς χρηματίζων οὐ γινώσκω, κακίας τῷ κάρῳ συσχεθείς, καὶ μέθῃ ἀπογνώσεως, βεβαπτισμένος Δέσποινα· ἀλλ' ἡ νεκροὺς ζωώσαντα, τεκοῦσα αὖτη μὲ ζώωσον.

Κάθισμα τῆς Ὁσίας.

Ἦχος πλ. δ΄. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Ἀγλαΐαις ἐκλάμψασα ἀρετῶν, κατηγλάϊσας κόσμον ταῖς ἀστραπαῖς, τῶν θείων θαυμάτων σου, ὦ Ματρῶνα θεόπνευστε, καὶ ῥαθύμων ἐγείρεις, ψυχὰς εἰς ἐγρήγορσιν, ἐντολῶν τοῦ Κυρίου, καὶ ζῆλον τὸν ἔνθεον· μέγα παρασχοῦσα, πρὸς ἐκμίμησιν ὄντως, ὑπόδειγμα πάνσοφε, σεαυτὴν οἷς ὑπέρτερον, τῆς τοῦ θήλεως φύσεως, τὸ φρόνημα ἀνέδειξας σεμνὴ, καὶ ἀνδρικὰ διήνυσας πανεύφημε, ἐν σαρκὸς ἀσθενείᾳ, ἐπὶ γῆς ἀγωνίσματα.

Δόξα καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Τὸ πολύφωτον ὄχημα τοῦ Θεοῦ, τοῦ νοός μου τὰ νέφη τὰ σκοτεινὰ, Δέσποινα διάλυσον, τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου, καὶ μετανοίας φέγγει, τὰ ὄμματα φώτισον, τῆς ζοφερᾶς ψυχῆς μου, παθῶν ἀμαυρότητι, τὰ πεπωρωμένα, καὶ τυφλώττοντα πάντῃ, τῶν φαύλων μου πράξεων, θεραπεῖς ἐπιχύσεσιν, ἵνα πίστει κραυγάζω σοι, Θεοτόκε Ἀειπάρθενε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ τῶν κακῶν μου δοῦναί μοι τὴν ἄφεσιν· σὲ γὰρ ἔχω ὁ δοῦλός σου, ὀξυτάτην βοήθειαν.

Ὠδὴ δ΄. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ.

Ὦ τῆς ὑπερφυεστάτης, καὶ γενναίας ἐνστάσεως! ἐν θηλείᾳ φύσει, ἣν ἀῤῥενωπῷ τῷ φρονήματι, πρὸς τὰς ἀρχὰς ἐπεδείξω, παναοίδιμε, ἐξουσίας τε καὶ τοὺς δεινοὺς κοσμοκράτορας.

Τέμνεις ξένην ὁδὸν βίου, καὶ σαφῶς ὑπερκόσμιον, μέσον κόσμου Μῆτερ, τῆς ἐπιμιξίας μηδ' ὅλως γε, τῆς τῶν πολλῶν δυνηθείσης, ἐκχαυνῶσαί σου, τὸ ἀνένδοτον, καὶ πρὸς τὰ κρείττονα εὔτονον.

Ἡκρατίστη πρὸς τὸ θεῖον, καὶ ἀνένδοτος νεῦσίς σου, ὅλην Θεοφόρε, σὲ θεοειδῆ ἀπειργάσατο, καὶ τηλαυγῆ τοῖς ὁρῶσι τὰ γνωρίσματα, τὰ τῆς χάριτος, τῆς θείας ὄντως παρέχουσαν.

Σαρκὸς κτείνασα τὰ πάθη, τὴν ψυχὴν δὲ ζωώσασα, εὐχῇ τὸν θανόντα, σῇ ζωοποιεῖς καὶ προστάγματι. Καὶ τοῦτο ἄρα τὸ θαῦμα, ἐναπέδειξεν, ἣν πεπλούτηκας, παρὰ Θεοῦ χάριν ἔνδοξε.

Θεοτοκίον.

Ἁλινὰ τοῦ θείου νόμου, πάντα ῥήξας ὁ δείλαιος, ἀκρατῶς ἐλαύνω, πρὸς κακίας οἴμοι τὰ βάραθρα, οἷα δυνήσιος ἵππος· ἀλλὰ σὺ σεμνὴ, τῷ τοῦ σοῦ Υἱοῦ, χρηστῷ ζυγῷ με ὑπόταξον.

Ὠδὴ ε΄. Νῦν ἀναστήσομαι.

Ἰδοὺ προσῴζεσαν οἱ τῆς ἐμῆς, μώλωπες ψυχῆς, καὶ κατεσάπησαν ὦ παναοίδιμε, οὓς ὑπέστην ἐκ πολλῆς τῆς ἀφροσύνης. Ἀλλὰ σὺ ταῖς ἱεραῖς σου σεμνὴ, προσευχαῖς με ἴασαι.

Οὐδὲν ὁ πόλεμος ὁ τοῦ ἐχθροῦ, πρὸς τὸ ἐμβριθές, τοῦ σοῦ φρονήματος· οὐδὲν ἡ ἔνστασις· οὐδὲν πᾶσα, ἡ αὐτοῦ πανστρατιά τε, καὶ παράταξις· ἴστὸς, πάντα γὰρ ἀράχνης ἠλέγχθη σοι.

Ὑπερφυῶς τῆς σῆς ψυχῆς, ὁ πρὸς τὸν Θεὸν, ἔρως θεόσοφε, κρατήσας ἔπεισε, πᾶσαν ἔφεσιν σαρκὸς ἐναποστέρξαι, καὶ τὸ πῦρ τῶν πειρασμῶν, ὑπελθεῖν λίαν ἐκθυμώτατα.

Τὴν τῶν παθῶν σεμνὴ πυρκαϊὰν, ἔσβεσας τοῖς σοῖς, δάκρυσιν ὄθεν σε, δρόσος τοῦ Πνεύματος, ἐπανέψυξε· καὶ φῶς ἐν τῇ ψυχῇ σου, ἐπανῆψε νοητὸν, ἐμπιπλῶν θείας εὐφροσύνης σε.

Θεοτοκίον.

Ῥῆσις δέδεκται πέρας ἐν σοί, ἡ προφητική· ἐν παρθενίᾳ γὰρ ἁγνὴ συνέλαβες, παραδόξως οὐρανοῦ τὸν συνοχέα· καὶ ἐκύησας σαρκί, γενεὰν οὖ τίς διηγήσεται;

Ὠδὴ ς΄. Ἐβόησε προτυπῶν.

Νεφέλην σε, δροσεραν ἡ τοῦ Πνεύματος ἔδειξε, χάρις Μῆτερ, νοσημάτων ἐξαίρουσαν καύσωνας, καὶ παθῶν ὀμίχλην, πρεσβείων σου τῷ φέγγει σκεδάζουσαν.

Πεπλήρωται, καὶ ἐν σοὶ ψαλμικῶς προαγόρευσις. Βασιλεῖ γὰρ, τῷ τῶν ὅλων παρθένος ἐξόπισθεν, τῆς Ἀειπαρθένου, σὺν σεμναῖς ἀπηνέχθης νεάνισι.

Ροῦν ἔστησας, ἀνιάτων παθῶν ταῖς πρεσβείαις σου, τοῖς τῷ τάφῳ, προσιοῦσι τῷ σῷ μετὰ πίστεως· καὶ ψυχῶν Ματρῶνα, σηπεδόνα δεινῶν ἀπεξήρανας.

Θεοτοκίον.

Ὁ ἄχρονος, ὑπὸ χρόνον ἐκ σοῦ Κόρη γίνεται, καὶ ὁρᾶται, ὁ Ἀγγέλοις αὐτοῖς ἀθεώρητος φύσεως βροτείας, ὑπελθὼν φιλανθρώπως τὸ φύραμα.

Κοντάκιον. Ἦχος γ΄. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Οὐδαμῶς τὸ θῆλύ σοι, ἐμποδὼν ὤφθη Ματρῶνα, πρὸς τοὺς ὑπὲρ ἄνθρωπον, ἀγῶνας ὄντως καὶ ἄθλους· ἴσχυνας διὸ τὸν μέγαν, νοῦν θεοφόρε, εὔφρανας τὸ γυναικεῖον μεγάλως γένος· τὸ ἐκείνων ταῖς σαῖς νίκαις προσαφελοῦσα τῆς ἥττης ὄνειδος.

Ὁ Οἶκος.

Τοὺς γενναίους ἀγνὴ ἀγῶνας, οὓς διήνυσας, οὐ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ σκότους, καὶ τὰς ἐξουσίας πυκτεύουσα, τίς ἀξίως θαυμάσειε; Καὶ γὰρ ὑπερβαίνει πάντα λόγον καὶ διάνοιαν τὰ σὰ προτερήματα· πῶς σὰρξ οὖσα καὶ αἷμα, γῆ καὶ σποδὸς, οὐ πρὸς τὴν κάτω ἔβλεψας φύσιν, οὐ τῇ τῶν ὁρωμένων ἐθέλχθης ἡδύτητι, ἀλλ' ἀπειδὲς ὅλῳ τῷ νοΐ πρὸς τὸν οὐρανὸν, καὶ μόνον τὸ ἀμήχανον ἐκεῖνο κάλλος ἐπόθησας, καὶ τοῖς σοῖς ὑπερφυέσιν ὡς ἀληθῶς σπουδάσμασιν, Ἀγγέλων εὔφρανας συστήματα· ἀνθρώπους ἐξέπληξας· δαίμονας ἴσχυνας· τὸ θῆλυ γένος τετίμηκας, τὸ ἐκείνων ταῖς σαῖς νίκαις, προσαφελοῦσα τῆς ἥττης ὄνειδος.

ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΙΕΡΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΟΥ ΚΤΗΤΟΡΙΚΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΠΑΤΜΟΥ

Τῷ αὐτῷ μηνὶ κ'. Τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Ματρώνης τῆς Θαυματουργοῦ (α).

Λιποῦσα κόσμον ἔμπλεων ἀκοσμίας.
Χριστῷ πρόσεισι νυμφικῶς ἡ παρθένος.
Εἰκάδι Ματρώνης δέμας γαῖα κάλυψε θανούσης.

Αὕτη ἡ Ὁσία καὶ θαυματουργὸς Μήτηρ ἡμῶν Ματρῶνα, ἦτον ἀπὸ τὴν Νῆσον Χίον, ἀπὸ τὸ χωρίον τὸ καλούμενον ἔτι καὶ τὴν σήμερον Βολισσὸν, τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς τὸ ἐπάνω καὶ βόρειον μέρος τῆς Χίου· καὶ ὁ μὲν πατὴρ αὐτῆς ὠνομάζετο Λέων, ἡ δὲ μήτηρ Ἄννα, οἱ ὁποῖοι ἦσαν εὐσεβεῖς Χριστιανοί, καὶ μὲ ὅλα τὰ χριστιανικὰ ἤθη καὶ ἔργα κεκοσμημένοι, προσέτι καὶ εἰς τὸν πλοῦτον καὶ εἰς τὰ ἄλλα κοσμικὰ ἀγαθὰ ἦσαν ἐπισημότεροι τῶν ἄλλων τοῦ χωρίου. Εἶχον δὲ αὐτοὶ καὶ ἄλλας ἓξ θυγατέρας, καὶ μὲ τὴν Μαρίαν ἑπτά. (Μαρία γὰρ ὠνομάζετο ἡ Ἁγία, καὶ μετωνομάσθη ὕστερον Ματρῶνα). Αὕτη λοιπὸν ἡ Μαρία, ἡ ὁποία ἦτον ἡ μικροτέρα τῶν ἄλλων θυγατέρων, ὅταν ἦλθε καιρὸς νὰ τὴν ὑπανδρεύσουν οἱ γονεῖς της, δὲν ἠθέλησεν, ἀλλὰ ἐπρόκρινεν ὡς φρονίμη, νὰ φυλάξῃ παρθενίαν καὶ καθαρότητα, διὰ νὰ γένῃ νύμφη καλὴ καὶ ἄμωμος τοῦ ἀθανάτου Νυμφίου Χριστοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀληθὴς παρθενία καὶ ἀφθορία, δὲν εἶναι εὔκολον νὰ κατορθωθῇ μέσα εἰς τὸν κόσμον, εἰς τὴν συναναστροφὴν τῶν πολλῶν· ὁμοίως καὶ τὰ ἄλλα καλὰ, μὲ τὰ ὁποῖα φαιδρύνεται ἡ λαμπὰς τῆς παρθενίας, μέσα εἰς τὸν κόσμον ἀπαντῶσιν πολλὰ ἐμπόδια· διὰ τοῦτο, τρωθεῖσα ἡ μακαρία ἀπὸ τὰ γλυκύτατα βέλη τοῦ θείου ἔρωτος, ἀναχωρεῖ κρυφίως ἐκ τῆς συγγενείας της, ἀφίνει τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφάς της, καὶ ἔρχεται εἰς τὰ βουνὰ τοῦ χωρίου, ὁποῦ καλεῖται Κατάβασις, καὶ ἐκεῖ ἄνοιξε τὸ στάδιον τῶν ἀσκητικῶν της ἀγώνων, καὶ τὴν κατὰ τῶν παθῶν καὶ τῶν δαιμόνων ἔστησε πάλην, νηστεύουσα, ἀγρυπνοῦσα, καὶ μόνη μόνῳ τῷ Θεῷ προσευχομένη ἡ ἁοίδιμος· πλὴν αὐτὴ μὲν ἔχαιρε καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεὸν, λυτρωθεῖσα τῶν ταραχῶν καὶ τῶν θορύβων τοῦ κόσμου· οἱ δὲ γονεῖς της, ἀγνοοῦντες τί ἔγεινε καὶ ποῦ ἐκατήντησεν, ἐλυποῦντο μὲ ὑπερβολὴν, καὶ δὲν ἔπαυον ἀπὸ τὸ νὰ ζητοῦν νὰ τὴν εὕρουν· καὶ λοιπὸν εὑρόντες αὐτὴν, δὲν ἔκριναν εὔλογον νὰ τὴν ἀφήσουν ἐκεῖ μοναχὴν, ἀλλὰ τὴν ἐπαρακίνησαν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ ὀσπήτιόν τους, καὶ αὕτη ὑπήκουσεν ὡς Θεοῦ δούλη, εἰς τὸ εὐλογοφανὲς πρόσταγμα τῶν γονέων της, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ πατρικόν της ὀσπήτιον· καὶ εἰς μὲν τὰ ἄλλα ὑπετάσσετο χριστομιμήτως, καὶ ὑπήκουεν εἰς αὐτοὺς με πολλὴν ταπείνωσιν· εἰς τὸ νὰ ὑπανδρευθῇ ὅμως, παντελῶς δὲν ὑπήκουεν· ὅθεν βλέποντες ἐκεῖνοι πῶς δὲν τοὺς ὑπήκουε, καὶ γνωρίζοντες τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης της, καὶ τὸν πολὺν πόθον ὅπου εἶχε τῆς μοναδικῆς ζωῆς, τέλος πάντων τῆς ἔδωκαν ἄδειαν, νὰ ὑπάγῃ νὰ ἡσυχάσῃ, καὶ νὰ πολιτεύεται τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν, ὅπου εὐχαριστεῖται καὶ ἀρέσκεται· ἀλλὰ καὶ τὴν γονικήν της κληρονομίαν ἐξεχώρισαν, καὶ τὴν ἄφησαν εἰς τὴν ἐξουσίαν της, νὰ τὴν οἰκονομήσῃ ὡς θέλει.

Ἡ δὲ κυριώνυμος Μαρία, καὶ τῆς Ἀειπαρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας ἅμωμος Νύμφη, τὰ μὲν κινητὰ πάντα, τὰ ἐμοίρασε κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου, εἰς χήρας καὶ ὀρφανὰ καὶ πτωχούς· τὰ δὲ ἀκίνητα, χωράφια δηλαδὴ καὶ ἄλλα παρόμοια, τὰ ἄφησεν εἰς τὰς ἀδελφάς της, νὰ τὰ καλλιεργοῦν, καὶ νὰ τὰ ἐπιμελοῦνται, ἕως ὁποῦ νὰ τὴν φωτίσῃ ὁ Θεὸς νὰ τὰ οἰκονομήσῃ κατὰ τὸ θέλημά του, πρὸς ψυχικὴν

α) Ἰστέον, ὅτι προτροπῇ καὶ παρακινήσει τοῦ μακαρίτου πρώην Κορίνθου Κυρίου Μακαρίου, διωρθώθη κατά τε λέξιν καὶ συνθήκην ἡ τῆς Ὁσίας διήγησις, παρὰ Νικηφόρου Ἱερομονάχου τοῦ Χίου.

της ὠφέλειαν. Καὶ λοιπὸν, ἀφοῦ οὕτω καλῶς διέταξε τὰ ἑαυτῆς πάντα, ἄφησε τὴν Βολισσὸν, καὶ ἦλθε πάλιν εἰς τὴν Κατάβασιν, εἰς τὸ πρῶτόν της ἡσυχαστήριον· τὴν δὲ ὀλίγην ἐκείνην τροφὴν, ὅπου ἦτον ἀναγκαία πρὸς σύστασιν τοῦ σώματός της, διὰ νὰ μὴν ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν παντελῆ ἀσιτίαν, ἐφρόντιζε καὶ τῆς τὴν ἔφερνε μία της ἀδελφή. Ἔμενε δὲ ἐκεῖ εἰς τὴν Κατάβασιν ἡσυχάζουσα καὶ ἀγωνιζομένη τρεῖς ὁλοκλήρους χρόνους· ἀλλὰ κατὰ μὲν τὸ σῶμα εὑρίσκετο εἰς τὴν Κατάβασιν, κατὰ δὲ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὴν διάνοιαν, εὑρίσκετο εἰς τὴν ἀνάβασιν καὶ εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, φανταζομένη τὰ ἀνεκλάλητα ἐκεῖνα κάλλη καὶ τὰς ὡραιότητας, καὶ ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς διατιθεμένη, κατὰ τὸν Προφήτην. Μετὰ δὲ τοὺς τρεῖς χρόνους, θέλωντας ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς, νὰ φανερώσῃ τὸν κρυπτόμενον θησαυρὸν, διὰ νὰ πλουτήσῃ καὶ ἄλλους μὲ τὸν οὐράνιον πλοῦτον τῶν ἀρετῶν, καὶ νὰ θέσῃ τὸν λύχνον ἐπάνω εἰς τὴν λυχνίαν, διὰ νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ ὁδηγήσῃ καὶ ἄλλους εἰς ὁδὸν σωτηρίας, καθὼς ἔδειξαν τὰ πράγματα ὕστερον, ἐνέπνευσεν εἰς τὴν διάνοιάν της λογισμὸν ἀγαθὸν, καὶ πόθον ἔβαλεν εἰς τὴν καρδίαν της θερμὸν, νὰ καταβῇ εἰς τὴν χώραν, ὅπου ἦσαν τότε πολλὰ γυναικεῖα Μοναστήρια, διὰ νὰ εὕρῃ παραδείγματα ἀρετῶν, καὶ νὰ ὑποταχθῇ εἰς γερόντισσαν κατὰ τοὺς νόμους τῆς μοναδικῆς πολιτείας.

Ἐλθοῦσα λοιπὸν εἰς τὴν χώραν, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ γυναικεῖα Μοναστήρια θεωρήσασα, καὶ πολλῶν ἐναρέτων καλογραιῶν τὰς ἀρετὰς μιμησαμένη, ὡς πάλαι ὁ μέγας Ἀντώνιος, εὗρεν ἕνα μικρὸν μονήδριον, καὶ τῆς ἤρεσε περισσότερον ἀπὸ τὰ ἄλλα, ἐπειδὴ ἦσαν εἰς αὐτὸ τρεῖς μόνον μονάζουσαι, μήτηρ καὶ δύο θυγατέρες, καὶ ἦτον μεγάλη ἡσυχία καὶ εἰρήνη· ὅθεν τὰς παρεκάλεσε, νὰ δεχθοῦν καὶ αὐτὴν εἰς τὴν συνοδίαν τους, καὶ αὐταὶ τὴν ἐδέχθησαν, βλέπουσαι τὴν σεμνότητα καὶ εὐταξίαν της· καὶ τὸ ταπεινόν της ἦθος, καὶ ἔμενεν ὑποτασσομένη εἰς αὐτὰς, καὶ δοκιμαζομένη εἰς τοὺς κόπους καὶ τὰς κακοπαθείας τῆς ἀσκήσεως. Δὲν ἐπέρασεν ὅμως πολὺς καιρὸς, καὶ ἐφάνησαν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἔλαμψαν αἱ ἀρεταί της, καὶ τῶν προτέρων της ἀσκητικῶν πόνων οἱ πνευματικοὶ καρποὶ ἐγνωρίσθησαν· ὅθεν τὴν ἐκούρευσαν καλογραίαν, καὶ τὸ μοναδικὸν σχῆμα τὴν ἐνέδυσαν, καὶ ἀντὶ Μαρίας μετωνομάσθη Ματρῶνα· καὶ ὅσον οἱ χρόνοι της προέβαινον, καὶ ἡ ἡλικία της ηὔξανε, τόσον καὶ αὐτὴ προέβαινε καὶ ἐπρόκοπτεν εἰς νέους ἀγῶνας καὶ ἀσκητικοὺς πόνους, καὶ ηὔξανε καὶ ἐπερίσσευεν εἰς τὰς ἀρετάς· ὅθεν καὶ ἐξεδόθη ἡ φήμη της καὶ πολλὰς ἄλλας ἐπαρακίνησε, καὶ ἐπαρακίνει καθ' ἑκάστην, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ Μονήδριον ἐκεῖνο καὶ ἐκοινοβίαζον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐκκλησία τους ἦτον πολλὰ μικρὰ (ὡσὰν ὅπου δὲν ἦτον ἐκκλησία Μοναστηρίου, ἀλλ' ἦτον γονικὴ καὶ κτητορικὴ τῶν τριῶν ἐκείνων μοναχῶν), ἐπειδὴ λέγω ἦχαν στενοχωρίαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, λέγει ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἡ Ματρῶνα πρὸς τὴν γερόντισσάν της· θέλεις κυρία μου, νὰ μεγαλύνωμεν τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ νὰ κτίσωμεν καὶ μερικὰ κελλία; Ναὶ ἀπεκρίθη ἐκείνη, πολλὰ τὸ ἠγάπουν κυρία μου καὶ ἐγὼ νὰ γένῃ αὐτὸ ὁποῦ λέγεις, ἀλλὰ τί νὰ κάμω; γνωρίζεις καὶ ἐσὺ ὅτι ἔξοδα δὲν ἔχω. Μὴ σὲ μέλῃ, τῆς λέγει ἡ Ματρῶνα, καὶ ὁ Κύριος οἰκονομεῖ· καὶ τῆς ἐφανέρωσε, πόθεν ἐδύναντο νὰ εὕγουν τὰ ἔξοδα τῆς οἰκοδομῆς· καὶ οὕτω λαβοῦσα τὴν ἄδειαν, ἐπώλησε τὰ ἀκίνητα πράγματα ὅπου εἶχεν εἰς τὴν Βολισσὸν, καὶ πρῶτον μὲν ἔκτισεν ἕνα λουτρὸν, μετὰ γνώμης καὶ ἀδείας τῆς γερόντισσας, διὰ νὰ λούωνται οἱ πτωχοὶ καὶ ξένοι, κατὰ τὴν συνήθειαν ὁποῦ εἶχον τὸν καιρὸν ἐκεῖνον οἱ ἄνθρωποι, ἔπειτα ἀρχινᾷ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Ναοῦ.

Τί δὲ ὁ ἀρχέκακος καὶ μισόκαλος; ἐπιχειρεῖ ὁ πονηρότατος νὰ τὴν ῥίψῃ εἰς κἀνένα

ἄτοπον· ὅθεν ἐκεῖ ὁποῦ ἤνοιγον οἱ ἐργάται τὰ θεμέλια, νὰ καὶ φαίνεται ἔξαφνα ἕνας μεγάλος θησαυρός· ἀλλ' ἤθελεν ἀπορήση τινὰς, τί κακὸν ἐνδέχετο νὰ πάθῃ ἡ Ὁσία ἀπὸ τὴν εὕρεσιν τοῦ θησαυροῦ; ἐκεῖνος μόνος ὁ δόλιος καὶ πανοῦργος ἠξεύρει τοὺς δόλους καὶ τὰς πανουργίας του· ἴσως ἐδοκίμασε νὰ τὴν ῥίψῃ εἰς φιλαργυρίαν, ἢ εἰς ὑψηλοφροσύνην, πῶς τάχα ἔφθασεν εἰς μεγάλα μέτρα ἀρετῆς, καὶ ὁ Θεὸς διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῆς, τῆς ἔδωκε τὸν ἀνέλπιστον θησαυρόν· ἢ διὰ τοῦτο, ἢ διὰ ἄλλο αἴτιον, ἐκεῖνος ὁ πονηρότατος ἠξεύρει τὴν πονηρίαν του. Καὶ ὁ πανάγαθος καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς δὲν τὸν ἐμπόδισεν, ἀλλὰ τὸν ἄφησε, διὰ νὰ καταισχυνθῇ καὶ νὰ νικηθῇ ἀπὸ τὴν ἀπάθειαν τῆς Ὁσίας, καθὼς ποτὲ ἐνικήθη καὶ ἀπὸ τὴν ἀπάθειαν καὶ ἀφιλάργυρον γνώμην τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου, ὅταν τοῦ ἔδειξεν εἰς τὴν ἔρημον τὸν θησαυρόν· ὅτι δὲν ἐχάρη, οὐδὲ ἐσκίρτησεν ἡ Ὁσία, ἰδοῦσα παρ' ἐλπίδα τὸν θησαυρὸν, καθὼς ἤθελε κάμῃ ἄλλος ἐμπαθὴς καὶ φιλάργυρος, ἀλλὰ τί; πίπτει παρευθὺς εἰς θερμὴν δέησιν καὶ ἱκεσίαν, καὶ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, ἔλεγε μετὰ δακρύων, εἰ μὲν τὸ χρυσίον τοῦτο εἶναι ἀπεσταλμένον ἀπὸ τὴν χάριν σου, φανέρωσέ το εἰς ἡμᾶς, εἰ δὲ εἶναι ἀπὸ πανουργίαν τοῦ δαίμονος, ἂς ἀφανισθῇ. Ταῦτα προσευξαμένης τῆς Ἁγίας, (ὢ τοῦ θαύματος!) εὐθὺς ἐφάνη τὸ λαμπρότατον χρυσίον, ἐσθεσμένα κάρβουνα· καὶ ὅλοι οἱ ἰδόντες καὶ ἀκούσαντες τὸ παράδοξον τοῦτο, ἐδόξασαν τὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ δοξαζόμενον Θεόν. Καὶ οὕτως ἡ μὲν Ὁσία ἐδοξάσθη διὰ τὴν ἀπάθειαν καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν παῤῥησίαν της, ὁ δὲ διάβολος κατησχύνθη, καὶ τὸ ἐναντίον ἀπὸ ἐκεῖνο ὅπου ἐβουλεύθη νὰ κάμῃ, ἐγένετο· ἐπειδὴ ἡ μὲν Ματρῶνα μετὰ τῶν συνασκουμένων, ἔλαβε θάῤῥος πολὺ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Ναοῦ, οἱ δὲ δουλεύοντες ἔγιναν προθυμότεροι εἰς τὸ ἔργον τους ἀπὸ τὴν θαυματουργίαν ταύτην.

Ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσε τὸν Ναὸν (μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἁγίου μεγαλομάρτυρ. Ἀρτεμίου (1) εἰς τοῦ ὁποίου τὸ θεῖον ὄνομα ἐτιμᾶτο, τότε ἐτελείωσε καὶ ἡ γερόντισσά της τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν αἰώνιον· αἱ δὲ συνασκούμεναι ἀδελφαὶ παρεκάλουν θερμῶς τὴν Ματρῶναν (2) νὰ δεχθῇ τὴν προστασίαν καὶ ἡγουμενίαν τοῦ Μοναστηρίου, καὶ τέλος πάντων καὶ μὴ θέλουσαν τὴν ἐψήφισαν Ἡγουμένην, καὶ ὑπετάσσοντο εἰς αὐτήν. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰ γυναικεῖα Μο-

(1) Μὲ ἐκεῖνο ὁποῦ λέγει ὁ συγγραφεὺς τοῦ βίου τῆς Ὁσίας, πῶς τελειώσασα τὸν Ναὸν, τὸν ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν, δίδει ἔννοιαν πῶς τὸν ὠνόμασε Σωτῆρα, ἢ Χριστὸν, ἢ Ζωοδότην· ὅθεν καὶ πολλοὶ λέγουσιν, ὅτι αὐτὸς ὁ Ναὸς, ὃν ᾠκοδόμησεν ἡ Ἁγία, εἶναι ὁ Σωτῆρας, ὁ ἐν τῇ Τουρκοπαροικίᾳ· ὅμως συμπεραίνεται μὲ ὀρθοὺς στοχασμοὺς, πῶς δὲν εἶναι ὁ Σωτῆρας, ἀλλὰ εἶναι οὗτος ὁποῦ βλέπομεν, καὶ τιμᾶται εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ὁσίας Ματρώνης, πρῶτον ἀπὸ ἐκεῖνο ὁποῦ λέγει ὁ ἴδιος συγγραφεὺς, ὅτι κατέθεσαν τὸ πάντιμον αὐτῆς σῶμα εἰς τὸν Ναὸν, ὃν αὐτὴ ἔκτισε. Ποῦ εὑρέθη ἡ ἁγία της κάρα; ἀναμφιβόλως εἰς τὸν ναὸν τοῦτον· ἀκόμη εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον προσκυνοῦμεν, καὶ μᾶς τὸν δείχνει φανερὰ τὸ κεχρυσωμένον κουβούκλιον· πρῶτον λέγω δηλοῦται ἐκ τοῦ στοχασμοῦ τούτου, δεύτερον ἐκ τοῦ ὑπομνήματος τῆς εὑρέσεως τῆς ἁγίας κάρας· χρόνου ἱκανοῦ, λέγει, διαπεράσαντος, ἠθέλησαν τὸν ναὸν αὐτῆς μεῖζω ποιῆσαι, καὶ εὗρον τὴν ἁγίαν κάραν· ὁ ναὸς αὐτὸς πρότερον ἐτιμᾶτο εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, καθὼς καὶ ἔτι συντιμᾶται. Ναὸν ξεχωριστὸν νὰ ἔκτισαν εἰς μόνον τὸ ὄνομα τῆς Ὁσίας, οὔτε ἐξ ἱστορίας τὸ ἔχομεν, οὔτε ἐκ παραδόσεως, ἀλλὰ καὶ ἀκόλουθον εἶναι νὰ ἐγίνετο ἡ συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, ἐν ᾧ ἠσκεῖτο ναῷ ἡ Ὁσία, καὶ ἐν ᾧ κατετέθη· καὶ πῶς ἔπειτα ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου ἤθελε τιμᾶσθαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ὁσίας καὶ νὰ συντρέχῃ ἐκεῖσε ὁ λαός; λοιπὸν, τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου τὸν ναὸν ὃν ἔκτισεν ἡ Ὁσία, καὶ ἐν ᾧ κατέθεντο τὸ ἱερόν της λείψανον, μικρὸν ὄντα, ἐμεγάλυναν ὡς ὁρᾶται τὴν σήμερον· ὅθεν δῆλον, ὅτι οὗτος εἶναι ὁ ναὸς ὃν ἔκτισεν ἡ Ὁσία, καὶ οὗτος εἶναι ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος τόπος, ὃν ἡγίασε μὲ τοὺς ἀσκητικούς της ἱδρῶτας· ἐκεῖνο δὲ ὁποῦ λέγει, πῶς τὸν ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν, ἴσως τὸ ἔῤῥιψεν ἐκεῖ ἀπειρίᾳργως, καθότι ὅλαι αἱ ἐκκλησίαι καὶ ὅλοι οἱ Ἅγιοι εἶναι τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.

(2) Ὅρα ἐν τῷ ἀνεκδότῳ ἐγκωμίῳ τῆς Ὁσίας, περὶ οὗ εἴπομεν ἐν Σελίδι 136 Σημ. 1.

ναστήρια συνειθίζον νὰ λέγουν τὴν Ἡγουμένην Κυρὰν, τὴν ἔλεγον οὕτως· ὅθεν ἐπεκράτησεν ἔκτοτε, καὶ λέγεται ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον ἁγία Κυρά· ἀγκαλὰ καὶ τὰ κύριά της ὀνόματα Μαρία καὶ Ματρῶνα, τοῦτο δηλοῦσιν, ἤγουν Κυρία, ὡς καὶ τὸ ἐπίθετον, καὶ οἰκείως καὶ καταλλήλως, καὶ ὡς ἀπὸ θείαν νεῦσιν τῆς ἐδόθησαν ὅλα· ὅτι οὐ μόνον φερωνύμως ἐκυρίευσε τὰ πάθη καὶ τὸν κόσμον, καὶ τοὺς κοσμοκράτορας, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον τὸν κυριεύοντα παντὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐκυρίευσε καὶ ἐνίκησε, καὶ ὡσὰν ἕναν ὕπνον τὸν ἀπέδειξε· καὶ ἀκούσατε, διὰ νὰ θαυμάσετε, καὶ νὰ πιστωθῆτε τὴν ἀλήθειαν.

Τὸν καιρὸν ὅπου ἐξουσίαζον οἱ Γενουβαῖζοι τὴν Χίον, ἦλθε πλῆθος πολὺ, ἀπὸ ἕνα βάρβαρον ἔθνος τῆς Λύσεως, ἄνθρωποι βάρβαροι, καὶ κατὰ τὴν γλῶσσαν, καὶ κατὰ τὸ ἦθος ἀγριώτατοι καὶ ἀπανθρωπότατοι, καὶ ἔκαμναν πολλὰς ἁρπαγὰς καὶ ζημίας εἰς τὴν Χίον· ἐλθόντες δὲ καὶ εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Ὁσίας, ὥρμησεν ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς, ὁ πλέον ἀναιδέστερος καὶ ἀναισχυντότερος τῶν ἄλλων νὰ βιάσῃ μίαν Καλογραῖαν, ἀλλ' ὢ τοῦ θαύματος! «παρεμβαλεῖ Ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτὸν, καὶ ῥύσεται αὐτούς»· ἔφθασεν ἡ θεία δίκη τὸν ἄδικον, καὶ ἔπεσε τὴν ὥραν ἐκείνην νεκρὸς εἰς τὴν γῆν. Ἡ Ὁσία λοιπὸν, ἤτις εἶχεν ὅλην της τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πεποίθησιν εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ἐκεῖθεν ἐζήτει διὰ προσευχῆς τὴν βοήθειαν, βλέπουσα τοῦτο, ἐδόξασε τὴν ταχείαν τοῦ Θεοῦ ἀντίληψιν· ἀλλὰ καὶ εὐσπλαγχνίσθη τὸν ἄσπλαγχνον ἐκεῖνον βάρβαρον, καὶ προσευξαμένη εἰς τὸν Θεὸν, τὸν ἔχοντα ζωῆς καὶ θανάτου τὴν ἐξουσίαν, τὸν ἀνέστησε, μὲ θαῦμα καὶ ἔκπληξιν τῶν ἰδόντων καὶ ἀκουσάντων τὸ γεγονός. Ἀφοῦ δὲ τὸν ἀνέστησε, καὶ ἐτρόμαξε μὲ τὰ δύω ταῦτα, μὲ τὸν θάνατον λέγω καὶ τὴν ἀνάστασιν, τοὺς φοβεροὺς ἐκείνους βαρβάρους, ἔχουσα τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον, τοὺς ἐνουθέτησεν ὡς ἔπρεπε, καὶ τοὺς ἀπέλυσεν· οἱ δὲ ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Χίου ἔμφοβοι καὶ ἔντρομοι· ὅθεν, ἐλθόντες καὶ δευτέραν φοράν, δὲν ἐτόλμησαν νὰ ὑπάγουν πλέον εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Ἁγίας· καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην τὴν πόλιν ἐφάνησαν ἡμερώτεροι καὶ φιλανθρωπότεροι, καὶ τὰ πρότερα δεινὰ δὲν ἐτόλμησαν πλέον νὰ κάμουν.

Πλὴν τὸ νὰ ἀναστήσῃ διὰ προσευχῆς τὸν νεκρὸν ἡ Ὁσία, ἦτον τῆς θείας χάριτος κατόρθωμα, καὶ τῆς πρὸς Θεὸν παῤῥησίας της ἔνδειξις· τὸ δὲ νὰ ἀποθάνῃ καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία ὡς ἄνθρωπος, εἶναι τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως νόμος κοινὸς, καὶ χρέος ἀπαραίτητον· ὅθεν, ὅταν εὐδόκησεν ὁ ἀθάνατος αὐτῆς Νυμφίος Χριστὸς, νὰ τὴν παραλάβῃ διὰ θανάτου εἰς τοὺς ἀθανάτους καὶ οὐρανίους νυμφῶνας αὐτοῦ, καὶ νὰ τὴν ἀναπαύσῃ ἀπὸ τοὺς ἀσκητικούς αὐτῆς κόπους εἰς τὴν αἰώνιον ἐκείνην μακαριότητα τοῦ οὐρανοῦ, τότε τῆς ἀπεκάλυψε πρὸ ἑπτὰ ἡμερῶν, τὸ μακάριον τέλος της, καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐκδημίαν της· καὶ μικρὸν ἀσθενήσασα, ἐπροσκάλεσε τὰς ἀδελφὰς καὶ ὑποτακτικάς της, καὶ τὰς ἐνουθέτησεν ὡς μήτηρ, καὶ τὰς ἐσυγχώρησεν· εἶτα καὶ αὐτὴ συγχώρησιν λαβοῦσα παρ' ἐκείνων, καὶ ὅλα τὰ χριστιανικὰ τελέσασα, καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν ἀχράντων μυστηρίων δεξαμένη, παρέδωκε τὴν ἁγίαν της ψυχὴν εἰς τὰς ἀχράντους χεῖρας τοῦ ψυχοστόστου Θεοῦ. Ἐκοιμήθη δὲ ἡ Ἁγία αὕτη ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ αὐξῸ'. 1462 τῇ κ'. τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ ἐτάφη τὸ ἱερὸν αὐτῆς σῶμα εἰς τὸν Ναὸν ὁποῦ ἔκτισεν ἡ ἰδία. Ὁ δὲ τῶν θαυμασίων Θεὸς, ὃν ἐδόξασε μὲ τοὺς ἀσκητικούς της ἀγῶνας, καὶ μὲ τὰς ἀρετάς της, τὴν ἐδόξασε μετὰ θάνατον μὲ τὴν θείαν του χάριν, καὶ ἀνέδειξεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ θεῖά της λείψανα, καὶ τὸν ἱερόν της Ναὸν, πηγὴν θαυμάτων ἀένναον, καὶ ἰατρεῖον ἄμισθον παντὸς πάθους, καὶ πάσης ἀσθενείας· ἀπὸ τὰ ὁποῖα θέλομεν διηγηθῆ μερικὰ, εἰς δόξαν Θεοῦ, τοῦ ἐνδοξαζομένου ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ εἰς ὠφέλειαν τῶν ἀναγινωσκόντων καὶ ἀκουόντων.

Εἰς τὴν Μαγνησίαν, πόλιν ἐπίσημον τῆς Ἀνατολῆς, ἦτον ἕνας Ἀγαρηνὸς πλούσιος πολλά, (3) καὶ ἀσθενήσας ἔμεινε καθ' ὅλον τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ σωματός του ξηρός· τοῦ ἔκαμαν οἱ ἰατροὶ πολλὰ ἰατρικά, πλὴν νὰ τοῦ βοηθήσουν δὲν ἐδυνήθησαν, καὶ αὐτὸς πολλὰ χρήματα δαπανήσας, οὐδὲν ὄφελος ἔλαβεν. Εἶχεν ὅμως αὐτὸς μίαν δούλην χριστιανὴν, Μαρίαν ὀνομαζομένην, ἡ ὁποία βλέπουσα αὐτὸν νὰ ἐξοδεύῃ τὸν πλοῦτόν του ματαίως, καὶ νὰ μὴ λαμβάνῃ θεραπείαν, ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν λέγει πρὸς αὐτόν. Ἀυθέντα μου, ἐγὼ ἠξεύρω ἕνα ἰατρὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐὰν θελήσῃς νὰ ὑπάγῃς, λαμβάνει ἀναμφιβόλως παρ' αὐτοῦ τὴν ὑγείαν σου. Ἡ ἀνάγκη βιάζει τὸν αὐθέντην νὰ ἀκούσῃ μετὰ προσοχῆς μεγάλης τοὺς λόγους τῆς δούλης, καὶ ἐρωτᾷ νὰ μάθῃ τὸν ἰατρόν. Εἰς τὴν Χίον, τοῦ λέγει ἐκείνη, εἶναι μία γυναῖκα Ἁγία τῶν Χριστιανῶν, ἡ ὁποία ἰατρεύει κάθε λογῆς ἀσθένειαν, χωρὶς βότανα καὶ ἔμπλαστρα· καὶ ἂς ὑπάγωμεν ἐκεῖ νὰ σὲ ἰατρεύσῃ. Πείθεται ὁ αὐθέντης, καὶ πέρνει τὴν Μαρίαν, καὶ ἄλλους τινὰς εἰς τὴν συνοδίαν του, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν Χίον· καὶ βασταζόμενος ὑπὸ τῶν δούλων του, ἐφέρθη εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας. Ζητεῖ ἐκεῖ νὰ εὕρῃ τὸν ἰατρὸν, καὶ νομίζει ἀκόμη, πῶς εἶναι κἀμμία ζωντανὴ γυναῖκα, καθὼς ἐξ ἀρχῆς ὑπέλαβε· καὶ ἡ δούλη τοῦ λέγει, ἀναπαύσου ὀλίγον καὶ ἔρχεται ἡ γυναῖκα, καὶ ἐξ ἅπαντος θέλει σὲ ἰατρεύσει. Κατὰ ἀλήθειαν, ἀδελφοί, δίκαιον εἶναι νὰ εἰποῦμεν καὶ περὶ ταύτης τῆς γυναικὸς ἐκεῖνα τὰ εὐαγγελικὰ «ὦ γῦναι, μεγάλη σου ἡ πίστις» ὅτι καὶ τῇ ἀληθείᾳ μεγάλη καὶ ἀδιάστακτος ἦτον ἡ πίστις αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ ἡ εὐλαβειά της πρὸς τὴν Ἁγίαν· δὲν ἐδίστασε καὶ δὲν ἐφοβήθη, νὰ εἰπῇ μὲ τὸν ἑαυτόν της, καλὰ, κινῶ ἐγὼ τὸν αὐθέντην μου ἄρρωστον, νὰ κάμῃ τόσον μακρὸν ταξείδιον καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, μὰ ἀνίσως τὸν ἐδελυχθῇ ἡ Ὁσία ὡς ἄπιστον, καὶ ἀκούσω καὶ ἐγὼ ὡς ἡ Χαναναία, «οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις», ἀνίσως λέγω καὶ δὲν τὸν ἰατρεύσῃ, τί με κάμνει ὕστερον; Ναὶ, δὲν ἐδίστασεν, οὐδὲ ἐφοβήθη· μὰ οὐδὲ ἡ προσευχή δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὸν νοῦν της, οὐδὲ τὰ δάκρυα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς της· ὅθεν καὶ μὲ θάρρος καὶ πολλὴν πεποίθησιν τοῦ λέγει, ἀναπαύσου, καὶ θέλεις ἰατρευθῇ· ἀναπαύεται ὁ αὐθέντης της, καὶ μὲ τὴν καλὴν ἐλπίδα τῆς ὑγείας του ἡσυχάζει. Τί δὲ ἡ Ὁσία Ματρῶνα; παρευθὺς τὴν πρώτην ἐκείνην νύκτα, φαίνεται εἰς τὸν ἀσθενῆ ἐν ὁράματι, καὶ τοῦ λέγει· διὰ τὰ δάκρυα, τὰς προσευχάς, καὶ τὴν πίστιν τῆς ὁμωνύμου μου Μαρίας τῆς δούλης σου, σὲ ἰατρεύω· σύκω καὶ περιπάτει ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου μου, καὶ ὕπαγε ὑγιὴς εἰς τὸν οἶκόν σου. Ὁ δὲ Ἀγαρηνὸς ἀποτινάξας τὸν ὕπνον, ἐγνώρισε τὸν ἑαυτόν του ὅλον ὑγιῆ, χωρὶς κἀνένα λείψανον τοῦ πάθους του· καὶ οὕτως, ἐκεῖνον μὲν ἠλευθέρωσεν ἡ θαυματουργὸς Ματρῶνα ἀπὸ τὸ πάθος, τὴν δὲ Μαρίαν ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν σωματικὴν δουλείαν, καὶ τὴν ψυχικήν της σωτηρίαν οἰκονόμησεν· ὅτι ὁ ἀγαρηνὸς ἐκεῖνος εἰς μὲν τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας ἀφιέρωσε πολλὰ πράγματα, τὴν δὲ δούλην ἠλευθέρωσε, καὶ τὰ χρειώδη πρὸς τὴν ζωοτροφίαν της ἔδωκε· καὶ αὐτὴ ὡς εὐγνώμων καὶ εὐλαβὴς, ἔμεινεν ὑπηρετοῦσα τὸν ναὸν τῆς Ὁσίας, ἕως τέλους τῆς ζωῆς της, καὶ θεαρέστως ζήσασα, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ. Τοῦτο τὸ θαῦμα κοινολογηθὲν εἰς τὴν Μαγνησίαν, ἔκαμε μεγάλον κρότον, καὶ εἰς μεγάλην εὐλάβειαν πρὸς τὴν Ἁγίαν ἐκίνησε τοὺς ἐκεῖ Χριστιανοὺς, καὶ ἔκτοτε συνηθίζουν καὶ ἔρχονται πολλοὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν χώραν ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῆς, εἰς προσκύνησιν τῶν ἱερῶν λειψάνων· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ

(3) Τὸ θαῦμα τοῦτο, ὁμοίως καὶ ὁ χρόνος καθ' ὃν ἡ Ὁσία πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, καὶ ὅ,τι ἄλλο δὲν εὑρίσκεται ἐν τῷ πρώτως ἐκδοθέντι ὑπομνήματι, εὑρέθησαν ὕστερον ἐν μεμβράνῃ ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τῶν Μουνδῶν, ἤτοι τῶν Διευχῶν.

πολλὰ ἄλλα μέρη ἤρχοντο καὶ ἔρχονται, καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι τῆς Νήσου συνέτρεχον, καθὼς καὶ ἔτι τὴν σήμερον συντρέχουσιν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτον ὁ Ναὸς μικρὸς, καὶ ἦτον μεγάλη στενοχωρία εἰς τὸ πλῆθος τῶν εἰσερχομένων, διὰ τοῦτο οἱ μεταγενέστεροι πολῖται τῆς Χίου, ἠθέλησαν νὰ τὸν μεγαλύνουν. Λοιπὸν ἐπῆραν μέσα εἰς τὸ πλάτος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸν τόπον ὅπου ἦτον ὁ τάφος τῆς Ὁσίας, καὶ σκάπτοντές τον, εὑρέθη κατὰ θείαν οἰκονομίαν, ἡ Ἁγία καὶ σεβάσμιά της κεφαλὴ, μέσα εἰς τὸν τάφον κεκρυμμένη, ἄῤῥητον εὐωδίαν ἐκπνέουσα, καὶ μὲ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς θείας χάριτος δεδοξασμένη· ἐπειδὴ τὴν ὥραν ἐκείνην ἀσπασάμενος αὐτὴν ἕνας παράλυτος ἀνωρθώθη· καὶ μία γυνὴ μογγιλάλος, ὡμίλησε καθαρῶς· ἔγινε δὲ μεγάλη χαρὰ καὶ μεγάλη συνδρομὴ τῶν Χριστιανῶν εἰς προσκύνησίν της, καὶ ὄχι μόνον οἱ ἡμέτεροι, ἀλλὰ καὶ ὁ τότε ἐξουσιαστὴς τῆς Χίου Γενουβέζος τὴν εἶδε, καὶ μαρτυρίαν ἔγγραφον ἔδωκεν, ὅτι εἶναι ἀληθῶς ἡ κάρα τῆς Ὁσίας Ματρώνης· ὅθεν καὶ ἑορτὴ τελεῖται εἰς τὰς ιέ. τοῦ Ἰουλίου μηνὸς εἰς μνήμην τῆς εὑρέσεως.

Πολλὰ καὶ ἐξαίσια θαύματα ἐτέλεσεν ἡ Ἁγία εἰς διαφόρους περιστάσεις, ἀλλ' ἡμεῖς ἀφέντες τὰ ἄλλα τὰ ἐξ ἀγράφου παραδόσεως, γράφομεν, εἰς δόξαν αὐτῆς, καὶ εἰς ὠφέλειαν τῶν πιστῶν, μόνα ταῦτα ὅσα εἴδαμεν, ἢ ἀπὸ τοὺς ἀμέσως ἰδόντας ἠκούσαμεν.

Εἰς τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ, ἦλθεν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην ἕνας ἄνθρωπος κουτζὸς καὶ κατὰ τοὺς δύο πόδας, καὶ δὲν ἐδύνατο παντελῶς νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας του, ἀλλὰ καθήμενος ἐπάνω εἰς ὑποζύγιον, ἐπῆγεν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ὁσίας, καὶ ἐκεῖ πάλιν ὑποστηριζόμενος ἐπάνω εἰς δύω ῥάβδους, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ μετὰ πίστεως μεγάλης ἔπεσεν εἰς τὸν τάφον τῆς Ἁγίας, καὶ ἀπέρασεν ἐκεῖ ἡμέρας τινὰς, ἕως τῆς εἰκοστῆς τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς, ἐν ᾗ τελεῖται ἡ θεία της μνήμη, καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην ἀνωρθώθη παραδόξως ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἐπεριπάτησε χωρὶς ῥάβδους, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἐπεριπάτει ἀνεμπόδιστα, δοξάζων τὸν Θεὸν καὶ τὴν αὐτοῦ Ἁγίαν Ματρώναν· ὅθεν καὶ πρὸς εὐχαριστίαν αὐτῆς ἐξώδευσεν ἑκατὸν γρόσια, καὶ ἐχρύσωσε τὸ κουβούκλιον ὁποῦ εἶναι ἐπάνω εἰς τὸν ἱερὸν Τάφον τῆς Ὁσίας, καθὼς ἔτι καὶ τὴν σήμερον φαίνεται· εἶτα, ἀπελθὼν εἰς τὴν Βενετίαν καὶ ἐπιστρέψας, ἐπρόσφερε τρία μπρούτζινα μανουάλια μεγάλα, καὶ ἕνα πολυέλεον εἰς μνήμην τοῦ εἰς αὐτὸν γενομένου θαύματος.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ᾳψά. (1761) Ὀκτωβρίου κά. χωλοὶ παραμένοντες εἰς τὸν θεῖον αὐτῆς Ναὸν ἐπεριπάτησαν, παραλυτικοὶ ἀνωρθώθησαν, τυφλοὶ ἀνέβλεψαν, καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ πάσχοντες, καὶ τὴν θεραπείαν τους παρὰ τῆς Ὁσίας ζητοῦντες, ἰατρεύθησαν, τόσον ὁποῦ ἐὰν θελήσωμεν νὰ τὰ γράψωμεν ὅλα, ἴσως ἤθελαν φανοῦν ἀπίστευτα εἰς μερικούς. Λοιπὸν παρατρέχομεν τὰ ἄλλα συντομίας χάριν, καὶ μόνον τὸ ἀκόλουθον, ὡς ἀστειότερον τῶν ἄλλων, διηγούμεθα, καὶ ἐξ αὐτοῦ δύναται νὰ πληροφορηθῇ καθ' ἕνας καὶ περὶ τῶν ἄλλων. Κοντὰ εἰς τοὺς ἄλλους ἀσθενεῖς, τοὺς ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ὁσίας παραμένοντας, ἦτον καὶ ἕνας τυφλὸς, καὶ ἕνας χωλὸς, καὶ μία γυναῖκα ἄλαλος. Ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ βλέπει ἡ ἄλαλος γυνὴ εἰς τὸν ὕπνον της, πῶς τὴν ἐδίωκεν ὁ χωλὸς, καὶ φοβηθεῖσα, ἐφώναζε· τοῦ δὲ χωλοῦ ἐφάνη καὶ αὐτοῦ εἰς τὸν ὕπνον του, πῶς ἤκουε τὰς φωνὰς τῆς ἀλάλου γυναικὸς, καὶ ἐξεπλάγη καὶ ἐτρόμαξεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἔτρεχεν ἀνεμποδίστως· εἰς δὲ τὸν τυφλὸν ἐφάνη ἐν τῇ αὐτῇ ὥρᾳ, πῶς ἤκουσε τὰς φωνὰς καὶ τὸ τρέξιμον, καὶ ὡσὰν τάχα νὰ εἶχε τὸ φῶς του ἐγύρισε πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ ἐκοίταξε νὰ μάθῃ τί ἦτον. Αὐτὰ εἶδον ἐν ὁράματι ἐν ταυτῷ καὶ οἱ τρεῖς, καὶ ἀποτεινάξαντες τὸν

ὕπνον, (ὢ τοῦ θαύματος! ὢ τῆς πρὸς Θεὸν παῤῥησίας, καὶ τῆς θαυματουργικῆς χάριτος τῆς Ὁσίας!) ἡ μὲν ἄλαλος ἐλάλει τρανῶς, ὁ δὲ χωλὸς ἐπεριπάτει ἐλευθέρως, καὶ ὁ τυφλὸς ἔβλεπε καθαρῶς· καὶ διηγούμενοι εἰς τοὺς παρόντας τὸ ὅραμα (ὅτι διενυκτέρευον πάμπολυ πλῆθος ἀνθρώπων ἐν τῷ Ναῷ), πάντας ἐξέπληξαν καὶ εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ τῆς Ἁγίας αὐτοῦ ἐκίνησαν. Τὰ παράδοξα καὶ ὑπερφυσικὰ ταῦτα θαύματα, ἀκουσθέντα καὶ κοινολογηθέντα, ἐκίνησαν ὅλον σχεδὸν τὸ πλῆθος τῆς πόλεως εἰς τὴν θεωρίαν τους, καὶ οὕτως ἔγιναν πασίδηλα καὶ κοινότατα ὥστε ὁποῦ καὶ ὁ τότε Ἀγᾶς τοῦ τόπου τὸ ἔμαθε, καὶ μὴ πιστεύσας εἰς τὴν κοινὴν φήμην ἐπαράστησεν ἐμπρός του τὸν στραβὸν, καὶ τὸν κουτζὸν, καὶ τὴν βουβὴν, καὶ ἰδὼν αὐτοὺς καὶ ἀκριβῶς ἐρευνήσας, ἐβεβαιώθη καὶ ὑπερεθαύμασε καὶ αὐτὸς μετὰ πάντων τῶν ἄλλων. Οὐ μόνον δὲ εἰς τοὺς μετὰ πίστεως προσερχομένους εἰς τὸν Ναόν της, θαυματουργεῖ ἡ Ὁσία, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς μακρόθεν ἐπικαλουμένους τὴν αὐτῆς θείαν χάριν καὶ ἀντίληψιν.

Ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἡ σύζυγος τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας, Σωφρονίτζα τὸ ὄνομα, ἔπασχε δεινῶς ἀπὸ μητρικὰ πάθη, καὶ ἐκιδύνευεν, ὡσὰν ὁποῦ δὲν εὑρέθη ἱκανὸς ἰατρὸς νὰ τὴν ἰατρεύσῃ· ἀκούσασα δὲ τὴν θαυματουργικὴν χάριν, ἣν ἔλαβε παρὰ Θεοῦ ἡ Ὁσία Ματρῶνα, τὴν ἐπεκαλέσθη εἰς βοήθειαν, καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην βλέπει ἐν ὁράματι μίαν Καλογραίαν, καὶ τῆς λέγει, ἐγὼ εἶμαι ἡ Χιοπολῖτις Ματρῶνα· εἶτα ἀλείψασα τὸ πάθος τῆς γυναικὸς μὲ κάποιόν τι ὁποῦ ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς της, ἐφάνη πῶς τὴν ἰάτρευσε, καὶ αὐτὴ ἐξύπνος γενομένη, εὑρέθη, (ὢ τοῦ θαύματος!) ὅλη ὑγιὴς, καὶ μετὰ κατανύξεως ἐδόξαζε τὴν χάριν τῆς Ἁγίας καὶ ὄχι μόνον μὲ λόγους εὐχαρίστα αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ μίαν πολύτιμον χρυσῆν ἱερατικὴν στολὴν ἀπέστειλεν εἰς τὸν Ναόν της, καὶ μίαν μεγάλην ἀργυρᾶν κανδήλαν.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ᾳψέ. (1705) ἦλθεν ἕνας Χριστιανὸς ἀπὸ τὴν Κρήτην, μὲ ὀφθαλμοὺς ἀνοικτοὺς, ἀλλὰ χωρὶς ζτελείως νὰ βλέπῃ, ὅστις, ἐπικαλούμενος τὴν χάριν τῆς Ἁγίας μετὰ πίστεως, ἔλεγεν, Ἁγία τοῦ Θεοῦ, δὲν ἀναχωρῶ ἀπὸ τὸν Ναόν σου ἐὰν δὲν ἰδῶ τὸ φῶς μου· καὶ κατὰ τὴν πίστιν αὐτοῦ ἐγένετο· ὅτι κατὰ τὴν κ΄. τοῦ Ὀκτωβρίου ἐν τῇ μνήμῃ τῆς Ὁσίας, ἔλαβε τὸ φῶς του καὶ τόσον καθαρὰ ἔβλεπεν, ὁποῦ εἰς βεβαίωσιν τοῦ γενομένου θαύματος, ἐμέτρα μίαν πρὸς μίαν τὰς ἀναμμένας κανδήλας· καὶ δοξάζων τὸν Θεὸν, εὐχαρίστα τὴν Ἁγίαν.

Εἰς δὲ τοὺς ᾳψκγ΄. (1723) Μαρτίου ά. ἡμέρᾳ παρασκευῇ, ἔλαβεν ἕνας κωφὸς καὶ ἄλαλος τὴν ἀκοὴν καὶ τὴν λαλιάν του μέσα εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ὁσίας· καὶ ἔμεινεν εἰς τὸ ἑξῆς ἀκούων καλῶς, καὶ λαλῶν καθαρῶς, εἰς δόξαν Θεοῦ τοῦ ἐνδοξαζομένου ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Προσέτι καὶ εἰς τοὺς ᾳψλδ΄. (1734) Μαΐου δ΄. ἐθαυμαστώθη ἡ χάρις τῆς Ἁγίας εἰς μίαν ἄλαλον, κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Κάποιοι ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν Νῆσον Σίφνον, ἐταξείδευον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁμοῦ μὲ τὰς γυναῖκάς τους, καὶ ἐμποδισθέντες ἀπὸ ἐναντίους ἀνέμους, εὐγῆκαν ἐδῶ εἰς τὴν Χίον. Λοιπὸν ἦλθον εἰς προσκύνησιν τῆς Ὁσίας ἡ γυναῖκες, καὶ καντὰ εἰς τὰ ἄλλα τους ζητήματα, ἐζήτησαν καὶ ἐπιτήδειον ἄνεμον διά τὸ ταξείδιόν τους. Μετὰ δὲ τὴν προσκύνησιν καὶ τὴν προσευχήν τους, ἔδωκε κάθε μία Λειτουργείαν εἰς τὸν Ἐφημέριον, διὰ νὰ λειτουργήσῃ διὰ τὸ κατευόδιόν τους· (ὁ Παπᾶ Ἰωάννης ὁ ἐπιλεγόμενος Ξανθὸς, ἦτον οὗτος, γνωστὸς ἡμῖν ἅπασι). μία ἐξ αὐτῶν Κωνσταντίνα ὀνομαζομένη, ἔδωκε Λειτουργίαν χωρὶς νὰ εἰπῇ τὸ ὄνομά της· τὴν ἐρωτᾷ ὁ ἱερεὺς, τὸ ὄνομά σου; καὶ ἀπεκρίθησαν ἡ ἄλλαις, μὴ τὴν ἐρωτᾷς Δέσποτά μου, ὅτι εἶναι βουβή· ἡ χάρις τῆς Ὁσίας νὰ τῆς δώσῃ τὴν λαλιάν της, εἶπεν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀνεχώρησαν αἱ γυναῖκες· ἀλλὰ πρὸ τοῦ νὰ δύσῃ ὁ Ἥλιος, νὰ καὶ ἔρχονται αἱ αὐταὶ γυναῖκες εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ὁσίας μὲ χαρμόσυνον κατάνυξιν, ἔχουσαι καὶ τὴν Κωνσταντῖναν λαλοῦσαν καθαρῶς, ὡς καὶ αἱ ἄλλαι, καὶ ἔκαμναν ἐπίδειξιν τοῦ Θαύματος, δοξάζουσαι τὸν Θεὸν, καὶ εὐχαριστοῦσαι τὴν Ὁσίαν, αὐτοῦ Ματρῶναν.

Εἰς δὲ τοὺς ᾳψμγ΄. (1743) ἔφεραν μίαν γυναῖκα ἀπὸ τὸ Τάλαρον, (τόπος ἔξω τῆς χώρας, οὕτω καλούμενος) βασταζομένην ὑπὸ τεσσάρων ἀνθρώπων, ὅτι τόσον πολλὰ πρισμένη ἦτον ἡ κοιλία της, ὥστε ὁποῦ οἱ ἰατροὶ τὴν ἀπεφάσισαν πλέον εἰς θάνατον. Ἔμεινε δὲ εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας, ἡμέρας τινας· καὶ μίαν νύκτα φαίνεται εἰς τὸν ὕπνον της μία Καλογραία, καὶ τῆς λέγει, ἄλειψε τὸ πάθος σου μὲ λάδι ἀπὸ τὴν κανδήλαν μου, καὶ θέλες ὑγιάνεις· καὶ αὐτὴ ζητήσασα τὸ πρωῒ λάδι ἀπὸ τὴν κανδήλαν τῆς Ἁγίας, καὶ ἀλείψασα τὴν κοιλίαν της, ἐξεπρίσθη, (ὢ τοῦ θαύματος!) καὶ ἡ πρότερον ἐλθοῦσα ὑπὸ τεσσάρων βασταζομένη, ἀνεχώρησεν ὕστερον καλῶς ἔχουσα· καὶ περιπατοῦσα μὲ τοὺς ἰδίους της πόδας, εἰς ἔνδειξιν τοῦ θαύματος, ἐπῆγεν εἰς τὸ ὀσπίτιόν της, δοξάζουσα τὸν Θεὸν, τὸν οὕτω δοξάζοντα τοὺς Ἁγίους αὐτοῦ.

Τὸ θαυμαστὸν εἶναι, ὁποῦ ὄχι μόνον εἰς τὰ τέκνα της, τοὺς πιστοὺς δηλονότι, βάλλει τὸν ἄρτον της ἡ Ὁσία Ματρῶνα, καὶ τὰ εὐεργετεῖ πολυτρόπως, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ κυνάρια, καὶ εὐεργετεῖ θαυμασίως καὶ τοὺς ἀπίστους. Ἡ δεκάτη ὀγδόη τοῦ Ἰουλίου ἦτον εἰς τοὺς ᾳψμέ. (1745) καὶ ἦλθεν εἰς εἰς τὸν Ναόν της χειραγογούμενος ἕνας Τοῦρκος Χῖος, παντάπασι τυφλὸς, καὶ μὲ τὴν συντροφόν του ἀπαιδευσίαν, λέγει πρὸς τὸν Ἐφημέριον· Παπᾶ, εἰπέ της νὰ δώσῃ καὶ εἰς ἐμένα τὸ φῶς μου· (ὁ προῤῥηθεὶς Παπᾶ Ἰωάννης ἦτον) καὶ αὐτὸς, διὰ νὰ μὴν τὸν ἐνοχλῇ ὁ Τοῦρκος, τὸν ἐπῆρεν ἀπὸ τὴν χεῖρα, καὶ λέγει, Ἁγία μου, κάμε τὸ θαῦμά σου νὰ ἰδῇ καὶ οὗτος ὁ ἄνθρωπος τὸ φῶς του· εἶτα ἐπῆγεν εἰς τὸ ὀσπήτιόν του ὁ Ἀγαρηνὸς, καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην βλέπει (καθὼς ἔλεγε) μίαν Καλογραίαν, καὶ τοῦ λέγει, ἐσὺ εἶσαι ὁποῦ ἦλθες ἐχθὲς, καὶ μοῦ ἐζήτησες νὰ ὑγιάνουν τὰ ὀμμάτιά σου; ὕπαγε εἰς τὸν Παπᾶν ἐκεῖνον, καὶ εἰπέ του νὰ σοῦ δώσῃ ἀπὸ τὸ λουτρὸν ὁποῦ εἶναι μέσα εἰς τὸ ἁρμάρι, νὰ πλύνῃς τὰ ὀμμάτιά σου νὰ ὑγιάνουν.

Τοῦτο ἰδὼν τὴν νύκτα, δὲν χάνει καιρὸν, ἀλλὰ παρευθὺς τὸ ξημέρωμα, ὑπάγει πάλιν χειραγωγούμενος εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ὁσίας, καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἐφημέριον· ἀπόψε εἰς τὸν ὕπνον μου, ἦλθε μία καλογραία, καὶ μοῦ εἶπεν, ἄμε εἰς τὸν Παπᾶν ἐκεῖνον, νὰ σοῦ δώσῃ ἀπὸ τὸ λουτρὸν ὁποῦ εἶναι μέσα εἰς τὸ ἁρμάρι, νὰ πλύνῃς τὰ ὀμμάτιά σου νὰ ὑγιάνουν. Δὲν τὸ ἐκατάλαβεν εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ ἱερεὺς τί ἐννοῦσεν ἡ φανεῖσα, λουτρὸν, καὶ ἀποκρίνεται μὲ ἀπορίαν· ἡμεῖς ἀγᾶ μου δὲν ἔχομεν ἐδῶ λουτρὸν, καὶ συλλογιζόμενος τί τάχα εἶναι τὸ λουτρὸν, ἐνθυμήθη τὸ ἁγίασμα ὁποῦ εἶχε μὲ τὴν ἁγίαν κάραν, καὶ ἦτον φυλαγμένον εἰς τὸ ἁρμάρι· καὶ ἔδωκεν ἐξ αὐτοῦ ὀλίγον μέσα εἰς ἕνα φιλτζάνι εἰς τὸν τυφλὸν, καὶ αὐτὸς ἀπελθὼν εἰς τὸ ὀσπήτιόν του, ἔπλυνε τοὺς ὀφθαλμούς του μὲ τὸ ἡγιασμένον ἐκεῖνο ὕδωρ, καὶ (ὢ τοῦ θαύματος!) εἶδεν εὐθὺς τὸ φῶς του.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει, ἔγινε καὶ τὸ ἀκόλουθον· μία γυναῖκα εἶχε πάθος δεινὸν, καὶ ἔπασχεν ἡ ἀθλία τρεῖς χρόνους, ἀλλὰ τέλος πάντων τὴν ἀπεφάσισαν εἰς θάνατον οἱ ἰατροί· οἱ δὲ συγγενεῖς της μὴ δυνάμενοι ἄλλο τί νὰ κάμουν, κατέφυγον εἰς τὴν χάριν τῆς Ὁσίας Ματρῶνας, καὶ προσκαλεσάμενοι τὴν ἁγίαν της κάραν μετὰ πίστεως, ἔψαλλον ἁγιασμὸν εἰς τὴν ἀσθενῆ,

καὶ ἔλαβε καλῶς τὴν ὑγίαν της, δοξάζουσα τὸν Θεόν.

Εἰς δὲ τὸ ᾳψν'. 1750, ἦλθεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἕνας νέος ἄλαλος, καὶ ἔμεινεν ὑπηρέτης τοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας καὶ καθ' ἑκάστην ἔκλαιεν, ἐνώπιον τῆς εἰκόνος τῆς Ὁσίας, νὰ τοῦ δώσῃ χάριν νὰ ὁμιλήσῃ. Λοιπὸν μίαν νύκτα βλέπει τὴν Ἁγίαν εἰς τὸν ὕπνον του, καὶ τοῦ λέγει, τί ἔχεις καὶ κλαίεις; καὶ τοῦ ἐφάνη πῶς ὡμίλησε καὶ τῆς ἀπεκρίθη, κλαίω, διὰ τί δὲν ἠμπορῶ νὰ ὁμιλήσω. Καλὰ εἶσαι τοῦ εἶπεν ἡ Ὁσία, ἰδοὺ ὁποῦ ὁμιλεῖς, καὶ ἀποτεινάξας τὸν ὕπνον, εὑρέθη ἀληθὲς τὸ ὅραμα. καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἐλάλει καθαρῶς, δοξάζων τὴν εὐεργέτιδα αὐτοῦ Ματρῶναν.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει, ἦλθεν ἕνας νέος ἀπὸ τὸ Πέραμα δαιμονιζόμενος, ὅστις πίπτωντας εἰς τὴν γῆν, ἐκυλίετο σπαραττόμενος ὑπὸ τοῦ δαιμονίου· ἀλλὰ φαίνεται πάλιν καὶ εἰς αὐτὸν ἡ ἁγία ἐν ὁράματι, καὶ τοῦ λέγει, καλὰ εἶσαι καὶ ἄμε εἰς τὸν τόπον σου. καὶ διϋπνισθείς, ἐγνώρισε τὸν ἑαυτόν του ἐλεύθερον ἀπὸ τὴν ἐνόχλησιν τοῦ δαιμονίου, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον του, δοξάζων τὸν Θεὸν, καὶ εὐφημῶν τὴν Ἁγίαν.

Πρὸς τούτοις καὶ ἕνας ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, Θεοδόσιος ὀνόματι, εἶχε βεβλαμμένον τὸ σῶμά του, καὶ ἦτον κατάκειτος δεκαοκτὼ χρόνους· μίαν νύκτα εἶδε τὴν Ὁσίαν Ματρῶναν (ὡς διηγεῖτο ὁ ἴδιος) καὶ τοῦ ἔλεγεν, ἔλα εἰς τὴν Χίον εἰς τὸν Ναόν μου, καὶ θέλεις ἰατρευθῆς· καὶ ἐλθὼν ἐδῶ εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας ἐν ἔτει ᾳψζ'. (1757) ἔλαβε τὴν ποθουμένην ὑγείαν του.

Εἰς τοὺς ᾳψξ'. 1760 ἐκοιλοπόνα μία γυναῖκα τρεῖς ἡμέρας, καὶ τὴν ἀπεφάσισαν εἰς θάνατον, καὶ αἱ μαῖαι καὶ οἱ ἰατροί, ἀλλὰ προφθάσασα ἡ τερατουργὸς χάρις τῆς Ὁσίας, τὴν ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὸν κίνδυνον· ἐπειδὴ ποιήσαντες ἁγιασμὸν μετὰ τῆς Ἁγίας κάρας, εὐθὺς ἐγεννήθη τὸ παιδίον ὑγιὲς μὲ καλὸν τρόπον, καὶ ἐλυτρώθη ἡ μήτηρ ἀπὸ τὸν θάνατον.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀκόλουθον τοῦτο θαῦμα δὲν εἶναι δίκαιον, νὰ μένῃ ἀνέκδοτον καὶ ἀκοινολόγητον, ἐπειδὴ ἡ γυνὴ ὁποῦ ἔλαβε τὴν εὐεργεσίαν, μᾶς τὸ ἐδιηγήθη πολλάκις εἰς δόξαν τῆς Ὁσίας, μὲ ὅλα του τὰ περιστατικά.

Μία γυναῖκα Μπαλάσα καλουμένη ἀπὸ τὸ Νεοχῶρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καλῶς ἔχουσα εἰς τὴν ὑγείαν της, ἄρχισε νὰ βλέπῃ μερικαῖς φοραῖς εἰς τὸν ὕπνον της ἕνα φοβερὸν ἀράπην, ἄλλοτε δὲ ἔβλεπε δύω, καὶ τόσον ὑψηλοὶ ἐφαίνοντο αὐτοί, ὁποῦ ἔφθανεν ἡ κορυφή τους ἐπάνω εἰς τὴν στέγην τοῦ ὁσπητίου. Ὁ ὑπερβολικὸς ἐκεῖνος φόβος τὴν ἔκαμνε νὰ μουγγρίζῃ μέσα εἰς τὸν ὕπνον της, καὶ νὰ μὴ δύναται νὰ ἐξυπνήσῃ, οὔτε νὰ εἰπῇ λόγον ἔναρθρον, ὁποῦ νὰ καταλάβῃ ἄλλος τινὰς τί ἔχει. Ἀπὸ τὰς φαντασίας αὐτὰς, ἄρχισε καὶ νὰ ἔχῃ ἀνωμαλίαν εἰς τὸ σῶμά της, καὶ νά μὴν ἔχει καλὴν τὴν ὑγείαν της. Ἦλθεν ἡ ἑσπέρα τῆς μεγάλης Παρασκευῆς, καὶ ἡ νύκτα τοῦ μεγάλου Σαββάτου, καὶ διενυκτέρευσεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μετὰ πολλῶν ἄλλων γυναικῶν, καὶ τὰ δάκρυά της ἦσαν (λέγει) πολλὰ καὶ ἀέννα, ἀλλὰ μεμιγμένα μὲ γέλοια, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὄρεξιν γέλωτος. Ἔμενεν οὕτως ἔχουσα, ἕως τῆς Ἀναλήψεως, καὶ τότε ἐπῆγεν εἰς τὰ Ψωμαθεῖα μὲ ἄλλας γυναῖκας εἰς τὸν Ναὸν καὶ εἰς τὴν πανήγυριν τῆς ἐνδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἀναλήψεως, μήπως τῆς ἀπεράσῃ ἐκείνη ἡ ἀνωμαλία, καὶ γένῃ καλὰ, διὰ τῆς χάριτος τοῦ ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναληφθέντος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην εὑρίσκετο εἰς τὴν προτέραν της κατάστασιν· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν, τὸν καιρὸν τῆς μεγάλης εἰσόδου, ἄρχισαν νὰ ἐνοχλῶνται καὶ νὰ φωνάζουν οἱ ἐκεῖσε δαιμονιζόμενοι, καὶ τότε ἐφανερώθη καὶ τὸ κεκρυμμένον δαιμόνιον τῆς γυναικὸς, ὅθεν ἐφώναζε καὶ αὐτὴ μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ τὰ ὅμοια μὲ τοὺς ἄλλους ἔκαμνε· μετὰ τὴν ἑορτὴν ἦλθε πάλιν εἰς τὸ ὁσπήτιόν της, ἀλλὰ τὸ πονηρὸν πνεῦμα, ἀφ' οὗ ἐφα-

νερώθη τὴν ἐνοχλεῖ πολλὰ, καὶ δὲν τὴν ἀφίνει πλέον νὰ ἡσυχάσῃ ἐκεῖ· ὅθεν τὴν ἔφεραν οἱ συγγενεῖς της εἰς τὴν Παναγίαν τὴν ἐπιλεγομένην Κουμαριώτισαν, καὶ συναπτῶς ἐτέλεσαν οἱ Ἐφημέριοι τρία σαρανταλείτουργα διὰ τὴν ὑγείαν της, τῆς ἔψαλλαν ἀμετρήτους ἁγιασμοὺς, καὶ τῆς ἀνεγίνωσκαν ἐξορκισμοὺς καὶ τὰ τέσσαρα εὐαγγέλια, καὶ παρακλήσεις πρὸς τὴν Θεοτόκον, καὶ αὐτὰ ἀκολουθοῦν νὰ γίνωνται εἰς ἕνα ὁλόκληρον χρόνον· ὅτι οὐ μόνον ἐξ ἰδίων της ἐπλήρονεν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀπὸ συμπάθειαν καὶ φιλανθρωπίαν κινούμενοι, ἐπλήρωναν τοὺς ἱερεῖς νὰ τῆς ἀναγινώσκουν. Πολλάκις καὶ οἱ Ἱερεῖς συμπονοῦντες καὶ σπλαγχνιζόμενοι αὐτὴν διὰ τὰ δεινὰ ὁποῦ ἔπασχε, τῆς ἀνεγίνωσκον ἀμισθί. Καὶ ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι· ἡ δὲ γυνὴ, ὅλον ἐκεῖνον τὸν χρόνον τὸν ἀπέρασεν, ὡσὰν νὰ ἦτον μία ἑβδομάδα, μὲ νηστείαν καὶ ξηροφαγίαν, ἐγκρατευόμενη καὶ ἀπὸ τὸ ψωμί, πλὴν μὲ ὅλα ταῦτα τὸ πονηρὸν πνεῦμα δὲν ἐξήρχετο, ἀλλὰ ἐφώναζε, δὲν εὐγαίνω, δὲν εὐγαίνω, ἐὰν δὲν ὑπάγῃ νὰ πέσῃ εἰς τὸν τάφον τῆς Ἁγίας Κυρᾶς. Ὁ Διάκονος τῆς Ἐκκλησίας, ὅστις ἦτον Χῖος, ἀκούωντας τοῦτο πολλάκις, ἐδιηγήθη καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἐνοχλουμένην, τὰ συχνὰ καὶ μεγάλα θαύματα τῆς Ὁσίας, καὶ ἐπειδὴ κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἡτοιμάζετο νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Χίον, ὑπεσχέθη νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας ἀσφαλῶς, καὶ παραλαβόντες αὐτὴν ὁ Διάκονος, καὶ ἕνας ἄλλος γνωστὸς Χῖος προηγούμενος τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ, ὁμοῦ καὶ μίαν ἄλλην πολίτισσαν, ἡ ὁποία εἶχε χρείαν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Χίον, τὰς ἔφεραν ἐδῶ εἰς τοὺς ᾳψξά. (1761) Μαΐου ζ'. Ἐμενε λοιπὸν ἡ ἐνοχλουμένη εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας ἕως εἰς τὴν θ'. τοῦ αὐτοῦ Μηνός· τὴν νύκτα ἐκείνην, οἱ μὲν ἄλλοι ἀσθενεῖς ἐκοιμήθησαν, αὐτὴ δὲ ἦτον πλαγιασμένη ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας Εἰκόνος ἔξυπνος, καὶ ἔβλεπε τὴν εἰκόνα τῆς Ὁσίας· (ὅτι ὅλα τὰ καντήλια ἄναπταν ἀκοίμητα, καὶ ἐφωταγωγοῦσαν τὴν Ἐκκλησίαν)· ἐκεῖ ἀκούει ἔξαφνα ἕναν μεγάλον κρότον, καὶ ἐνταυτῷ ἔσβυσαν ὅλα τὰ καντήλια· ὁ κρότος δὲν παύει, ἀλλὰ αὐξάνει, καὶ τῆς ἐφαίνετο ὅτι συγκρούονται καὶ κτυποῦνται τὰ καντήλια τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο, καὶ ἔκαμναν μεγάλον καὶ φοβερὸν κτύπον, καὶ αὐτὸν τὸν ἀκούει μόνη ἡ ἐνοχλουμένη, οἱ δὲ ἄλλοι κοιμώμενοι δὲν τὸν ἤκουσαν παντελῶς. Ἀπέρασεν ἡ νύκτα, καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν, τῆς ἔψαλλον ἁγιασμὸν μετὰ τῆς ἁγίας κάρας, καὶ τόσον ἀγρίας φωνὰς εὔγαλε, καὶ τόσον τὴν ἐσπάραξε τὸ πονηρὸν πνεῦμα, ὥστε ὁποῦ ἐτρόμαξαν οἱ παρόντες. Ἡ ἄλλη Πολίτισσα, βλέπουσα τοὺς σπαραγμοὺς καὶ τὰ κτυπήματα τῆς ἐνοχλουμένης ἐπάνω εἰς τὰ μάρμαρα τοῦ ἐδάφους, τῆς ἔχυσεν ὀλίγον ἡγιασμένον ὕδωρ μέσα εἰς τὸ στόμα, καὶ παρευθὺς ἔμεινεν ἀκίνητος παντάπασι, καὶ χωρὶς φωνὴν καὶ πνοήν, τόπον ὁποῦ ἐφοβήθησαν ὅλοι νὰ μὴν ἀπέθανεν· ἀλλὰ μετὰ ὥραν ἱκανὴν ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν της, καὶ ἔγινε καλὰ, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς πλέον δὲν τὴν ἐνώχλησεν· ἔλεγεν ὅμως τὸ ἐν αὐτῇ λαλοῦν πονηρὸν πνεῦμα, πῶς ἀπὸ τὰ βυζία της θέλω νὰ εὔγω· ὅθεν ἀφοῦ εὐγῆκεν, ἀνοιξαν τὰ βυζία της, καὶ ἔτρεχαν ὕλαι ὡσὰν ἀπὸ πλημμύραν, καὶ ἐφαγώθησαν ἡ ρώγαις τους, καὶ ἱκανῶς ἐβασανίσθη, πλὴν ὑγίαναν καὶ αὐτά. Καὶ διὰ μὲν τὰ ἄλλα, ἔχαιρε καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεὸν, καὶ τὴν Ὁσίαν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας εὐχαρίστα, ἐλυπεῖτο ὅμως διὰ τὴν παράλυσιν τῶν χειρῶν της, ὅτι ἀπὸ τὰ πολλὰ κτυπήματα, ἐβλάφθησαν οἱ ἁρμοὶ τῶν δακτύλων της, καὶ μὲ δυσκολίαν ἐπεριμάζωνε τοὺς δακτύλους της, εἰς τὸ νὰ πιάσῃ τίποτε· ἀλλὰ ποιήσασα δύω χεῖρας ἀργυρᾶς, τὰς ἐκρέμασεν εἰς τὴν Εἰκόνα τῆς Ἁγίας Ὀκτωβρίου ιθ'. ἐν τῇ παραμονῇ τῆς μνήμης της, καὶ ὑγίαναν καλῶς καὶ οἱ δάκτυλοί της· εἶτα κουρευθεῖσα Καλογραία, ἔμεινεν ἐδῶ εἰς τὴν Χίον, ἕως τέλους τῆς ζωῆς της, ἐλευθέρα τῶν ἐπηρειῶν τοῦ δαίμονος, διὰ τῆς χάριτος τῆς Ὁσίας. Εἶναι καὶ ἄλλα θαύματα ἀνέκδοτα,

ἀλλὰ διὰ τί ἐξαπλώθη εἰς πολὺ μάκρος ἡ διήγησις, τὰ ἀφίνομεν, καὶ μόνον τὸ ἀκόλουθον διηγηθέντες, τελειώνομεν τὸν λόγον.

Κάποιος ἄνθρωπος ὑπὸ τὴν Νῆσον Κῶ, Ἰωάννης ὀνόματι, ναυπηγὸς τὴν τέχνην, ἤγουν μαραγκὸς καραβίων, κάτοικος εἰς τὸν Γαλατᾶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, εἶχεν ἕνα θυγάτριον ἐνοχλούμενον ὑπὸ ἀκαθάρτου πνεύματος, καὶ πηγαίνοντάς το εἰς τὸν ἐκεῖσε Ναὸν τοῦ τιμίου Προδρόμου, ὁποῦ εἶναι ἡ Εἰκὼν τῆς Ὁσίας Ματρώνης, καὶ λαμπρῶς ἑορτάζεται ὑπὸ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πραγματευομένων Χίων, καὶ ἐπικαλεσάμενος τὴν χάριν τῆς Ὁσίας, ἔτυχε τοῦ ποθουμένου, καὶ ἠλευθερώθη ἡ κόρη ἀπὸ τὴν δαιμονικὴν ἐνόχλησιν· ὕστερον ἔπαθε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Ἰωάννης παράλυσιν εἰς τοὺς πόδας, καὶ ἔμειναν ξηροὶ καὶ ἀκίνητοι, καὶ πολλὰ δαπανήσας εἰς τοὺς ἰατροὺς, δὲν ἠμπόρεσε νὰ λάβῃ θεραπείαν, ἀλλ' ἔμεινεν οὕτω κακῶς διακείμενος εἰς πολὺν καιρόν. Ἀπελπισθεὶς λοιπὸν ἀπὸ ἀνθρωπίνην βοήθειαν, ἔρριψεν ὅλην του τὴν ἐλπίδα εἰς τὴν Ὁσίαν Ματρῶναν, ἥτις καὶ πρότερον τὸν εὐηργέτησεν εἰς τὴν θυγατέρα του. Ἡ δὲ Ἁγία τοῦ εἰσακούει, πλὴν δὲν τὸν θεραπεύει ἐκεῖ, καθὼς αὐτὸς ἐστοχάζετο ἀλλὰ φαίνεται ἐν ὁράματι, καὶ τοῦ λέγει, ἐὰν θέλεις τὴν ὑγείαν σου, πήγαινε εἰς τὴν Χίον εἰς τὸν Ναόν μου νὰ τὴν λάβῃς. Ἐξυπνήσας αὐτὸς ὅλος χαρά, διηγεῖται τὸ ὅραμα εἰς τοὺς παρόντας· τὸ διηγεῖται ἔπειτα καὶ εἰς τοὺς πνευματικούς Πατέρας, καὶ ὅλοι τὸν ἐγκαρδιώνουν νὰ πηγαίνῃ· ὅθεν κοινωνήσας τῶν ἀχράντων Μυστηρίων, μετὰ τῆς συζύγου του Δεσποινοῦς, καὶ τῆς θυγατρός του Μαρίας, ἐμβαρκαρίσθη καὶ ἦλθεν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ὁσίας· καὶ πεσὼν μετὰ ἀδιστάκτου πίστεως καὶ δακρύων πολλῶν ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας Εἰκόνος αὐτῆς, ἐδεήθη νύκτα καὶ ἡμέραν, νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸ δεινὸν ἐκεῖνο πάθος, ὡς ἠλευθέρωσε πρότερον καὶ τὴν θυγατέρα του· καὶ εἶχε καλὰς ἐλπίδας, πῶς θέλει τύχῃ τοῦ ποθουμένου, ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς εὑρέσεως τῆς Ἁγίας κάρας, ἥτις ἐπλησίαζε τότε, ὅ καὶ ἐγένετο· ὅτι πεσὼν ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἱερέων ἐν τῷ καιρῷ τῆς εἰσόδου τῶν τιμίων δώρων, καὶ ἐπικαλεσάμενος τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν, διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς Ὁσίας, αἰσθάνθη (λέγει) ἕνα λεπτότατον ἀέρα ὁποῦ τοῦ ἐδρόσισε τοὺς πόδας, καὶ (ὢ τοῦ παραδόξου θαύματος!) παρευθὺς ἀνωρθώθη, καὶ ἐστάθη, μὲ θαῦμα καὶ ἔκπληξιν τῶν ὁρώντων, ὑγιὴς καὶ καλῶς ἔχων εἰς τοὺς πόδας του. Τοῦτο τὸ θαῦμα οὐ μόνον τὴν τότε παροῦσαν πολυάριθμον σύναξιν τῶν πιστῶν ἐξέπληξεν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τὴν Πόλιν συνεκίνησε, καὶ ἔτρεχον ὅλοι, πᾶσα ἡλικία, νὰ ἰδοῦν τὸν πρώην παράλυτον περιπατοῦντα, διὰ τῆς χάριτος τῆς Ὁσίας καὶ Θεοφόρου μητρὸς ἡμῶν Ματρώνης, ἧς ταῖς ἁγίαις πρεσβείαις λυτρωθείημεν καὶ ἡμεῖς ἅπαντες τῶν ψυχικῶν καὶ σωματικῶν παθῶν, καὶ ἀξιωθείημεν τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ'. Ὁ διασώσας ἐν πυρί.

Σοῦ ἐπὶ πέτραν τὴν στερρὰν, τῆς ἐπὶ τὸν Κτίστην ἐλπίδος, στήσασα πόδας τῆς ψυχῆς, κατηυθύνθην τὰ σὰ διαβήματα, εἰς ὁδὸν τὴν σωτήριον, ἐντολῶν τῶν τοῦ Δεσπότου ὁσία Μῆτερ.

Τῆς Ἰουδὶθ τὰ κατὰ σὲ, καθυπερτεροῦντα ὁρᾶται· οὐχ ὁλοφέρνειν κτείνεις γὰρ, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ τὴν Εὔαν πτερνίσαντος, ξίφει τέμνεις ἀσκήσεως, κεφαλήν· καὶ θριαμβεύεις αὐτοῦ τὴν ἧτταν.

Ἄκλυστος πέφηνας λιμὴν, τοῖς ἐν τῇ θαλάσσῃ τοῦ βίου, ναυτιλλομένοις καὶ πολλῶν, συμφορῶν ποντουμένοις τῷ κλύδωνι, εἰς γαλήνην μετάγουσα, πειρασμῶν τὴν καταιγίδα σῇ ἀντιλήψει.

Θεοτοκίον.

Τὴν τῆς προμήτορος ἀγνὴ, πτῶσιν θεραπεύεις τῷ τόκῳ, καὶ ἀπογόνους τὰς αὐτῆς, πρὸς τὴν πάλιν καὶ νίκην διήγειρας, τοῦ ἐκείνην πτερνίσαντος, ἁμαρτίας ἐνηδύνου φυγοῦσα γεῦσιν.

Ὠδὴ ἡ. Παῖδες εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ.

Ἵνα τῆς πατρίδος ἐπιτύχῃς, τῆς ἄνω τὴν κάτω Μῆτερ καταλέλοιπας, καὶ τοῖς μὴ προσήκουσι, ξένη ξένοις ἔκρινας, χριστομιμήτως πάντοτε συναναστρέφεσθαι, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε δοῶσα, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Νοὶ καθαρῷ τε καὶ τελείῳ, τὸν μόνον ἐν τοῖς ἁγίοις παμμακάριστε, ἐπαναπαυόμενον, Κύριον ζητήσασα, καὶ τούτου μεθ' ἡμέραν τε καὶ νύκτωρ ἔνδοξε, ὁρῶσα τὸ ἀμήχανον κάλλος, ἔμελπες ὑμνεῖτε, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Νικᾶται καὶ πίπτει σοῖς ἀγῶσιν, ὁ πάλαι φυσῶν μεγάλα τύραννος, καὶ καταπεφρόνηται, ὁ γῆν καταλῆψεσθαι, μεγαλαυχῶν καὶ θάλασσαν· ὢ θείας χάριτος, τῆς σὲ ἐνισχυσάσης Ματρῶνα! ὢ προθέσεώς σου, καὶ γνώμης τῆς ἀτρέπτου!

Θεοτοκίον.

Ἰδοὺ σοι παρθένοι μέχρι τέλους, αἰῶνος ὦ Μητροπάρθενε ἐφέπονται, καὶ τῷ σῷ προσάγονται, τόκῳ Θεονύμφευτε, καὶ σὲ τὴν τούτου πρόξενον πόθῳ γεραίρουσι· μεθ' ὧν καὶ ἡ θεόφρων Ματρῶνα, πόνοις προσηνέχθη, ἀσκητικοῖς ἐκείνῳ.

Ὠδὴ θ'. Ἅπας γηγενής.

Κρήνη σὴ σορὸς καὶ τάφος γνωρίζεται θαυμάτων ἔνδοξε, καὶ τῶν ἰαμάτων δὲ, πηγὴ τυγχάνει, οὖσα ἀκένωτος, πρὸς ὃν οἱ καταφεύγοντες, παντοίων ῥύονται, νοσημάτων, εἰς δόξαν καὶ αἴνεσιν, τοῦ τὸ σὸν μεγαλύνοντος ὄνομα.

Ἤδη πρὸς αὐτὰ, τὰ ἄνω σκηνώματα μεταχωρήσασα, ὅπερ δι' ἐσόπτρου σοι, ὡρᾶτο πάλαι, καὶ ἐν αἰνίγματι, νῦν καθορᾷς τρανώτερον καὶ καθαρώτερον, πανολβία, ἤδη λελυμένων σοι, τῶν ἐσόπτρων τὸ κάλλος τοῦ κτίσαντος.

Τέλους οἷου σὺ, Ματρῶνα τετύχηκας, πλοῦτον συλλέξασα, ἐναρέτων πράξεων, ὡς ναῦς Ὁσία τις μυριάγωγος· καὶ ἐν λιμένι ῥθάσασα τῆς ἀναπαύσεως, προσωρμίσθης, ἐκ τῆς γῆς ἀπάρασα, ὡς ἐκ ζάλης φυγοῦσα καὶ κλύδωνος.

Ἄθλους σοὺς σεμνὴ, καὶ τὰ ὑπὲρ ἄνθρωπον θεῖα παλαίσματα, ἔγωγε τετόλμηκα, ὁ σὸς ἱκέτης, ἁγνὴ πανεύφημε, γλώσσῃ ῥυπώσῃ χείλεσι, βεβήλοις ἄσαι νῦν, ἀλλ' αὐτή μοι, σύγγνωθι καὶ δίδου μοι, συμπαθῶς τὰ τοῦ πόθου ἐπίχειρα.

Θεοτοκίον.

Στόμα τὸ ἐμὸν, αἰνέσεως πλήρωσον τῆς σῆς· ὦ Δέσποινα, καὶ ὡς ἄλλο δεῖξόν με, τὸν σὸν οἰκέτην, Ἁγνὴ ψαλτήριον, ἐπὶ τῆς γῆς δεκάχορδον, διπλῆς αἰσθήσεως, τῆς πεντάδος, τῇ καθάρσει ἵνα σε, μεγαλύνω ἀεὶ παναμώμητε.

Ἐξαποστειλάριον. Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς.

Τῆς ψυχῆς τὸ τριμερὲς, εἰς ἀπαθείας ἄβυσσον, κατέδυσας ὦ Ματρῶνα, καὶ ἀβρόχως τῆς ζωῆς, διαγαγοῦσα πέλαγος, πρὸς γῆν τῆς ἐπαγγελίας, τῆς ἄνω κατήντησας:

Θεοτοκίον.

Ἀκρασίας τῷ καρπῷ, ὁ ὄφις δελεάζων με, ἡδοναῖς θέλγει τοῦ βίου, καὶ παραβάτην ἐντολῶν, τῶν θείων ἀπεργάζεται, ἀλλὰ σὺ τῷ Θεῷ με, Παρθένε κατάλλαξον.

Εἰς τοὺς Αἴνους. Ἦχος πλ. Δ.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος! πῶς καὶ γυναῖκες ἁρρύν, τοῦ μεγάλα αὐχήσαντος, καθαιροῦσιν ὄφεως! πῶς ἰσχὺν ἐνεδύσατο, τὴν κατ' ἐκείνου, τὸ ἀσθενέστατον, τῷ ὄντι φῦλον! πῶς εἰς ἀγῶνας χωρεῖ, τοὺς ὑπὲρ ἄνθρωπον, ἡ τὸ πρὶν εὐόλισθος, φύσις! διὸ, Χριστὸν μεγαλύνομεν, τὸν τούτου πρόξενον.

Ὦ τῆς γενναίας ἐνστάσεως, καὶ παλαισμάτων τῶν σῶν, ὦ Ματρῶνα θεόληπτε, δι' ὧν ἐκνικήσασα, τὴν δαιμόνων καράταξιν, τὸ κατ' ἐκείνων ἔστησας τρόπαιον, καὶ στεφανῖτις ὤφθης ἀναίμακτος, τῆς προαιρέσεως, τὸ σεπτὸν μαρτύριον διὰ παντὸς, ὑπελθοῦσα πάνσοφε, στερρῶς τοῦ βίου σου.

Στύλον πυρὸς προηγούμενον, θεοφιλέσι ψυχαῖς, πρὸς οὐράνιον ἄνοδον, σὲ καλοῦμεν ἔνδοξε, καὶ νεφέλην σκιάζουσαν, τῶν πρεσβειῶν σου νοτίσι καύσωνα, παθῶν παντοίων ἐναπελαύνουσαν, ἄγαλμα ἔμψυχον, καὶ σεπτὸν κειμήλιον καὶ ἱερὸν, τοῖς πιστοῖς θησαύρισμα, Μῆτερ ἀείμνηστε.

Σὲ ὅλβον ἔσχεν ἀσύλητον, ἡ σὴ Ματρῶνα πατρὶς καὶ σεπτὸν, ἀγαλλίαμα, καὶ λιμένα ἄκλυστον, καὶ στερρὸν περιτείχισμα, καὶ κατ' ἐχθροῦ παντὸς ἀμυντήριον, ψυχῆς καὶ σώματος φυλακτήριον, ἣν καὶ περίσωζε, διὰ τέλους πάνσεμνε, ταῖς σαῖς εὐχαῖς, πᾶν τὸ πρὸς ἐπήρειαν, ἀποτειχίζουσα.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Ἀσμασί τε καὶ κρότοις, ἐπὶ γῆς σεμνὴ ἡμᾶς τοὺς σὲ γεραίροντας, ἄμειψαι οὐρανόθεν Ὁσία, ἐκμειλίσσουσα τὸν Δεσπότην ἡμῖν· τῶν πταισμάτων τὴν λύσιν πρυτανεύουσα· καὶ τὰς ἐναντίας περιστάσεις ἐναπείργουσα, ἵνα ἤρεμον ἐπὶ γῆς διοῦντες βίον, ἐν εἰρήνῃ τὸν σὲ ἐν δόξῃ στέψαντα Χριστὸν, μεγαλύνωμεν.

Καὶ νῦν, Δέσποινα πρόσδεξαι.

Δοξολογία μεγάλη, καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν, τὰ τυπικά· καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τῆς Ὁσίας, ᾠδὴ γ'. καὶ ς'. Ὁ Ἀπόστολος. Προκείμενον. Ἦχος δ'. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου.

Πρὸς Κορινθίους δ'. Ἐπιστολῆς Παύλου, τὸ Ἀνάγνωσμα.

Ἀδελφοί, ὄφελον ἀνείχεσθέ μοι μικρόν τε τῆς ἀφροσύνης· ἀλλὰ καὶ ἀνέσχεθέ μου· ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ ζήλῳ· ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἑνὶ ἀνδρὶ Παρθένον ἁγνὴν παραστῆσαι τῷ Χριστῷ· φοβοῦμαι δὲ μήπως, ὡς ὁ ὄφις Εὔαν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἁπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν. Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν· ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε· ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον, ὃ οὐκ ἐδέξασθε· καλῶς ἠνείχεσθε. Λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπὲρ λίαν Ἀποστόλων· εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει· ἀλλ' ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς.

Ἀλληλούϊα.

Εὐαγγέλιον. Τῶν δέκα Παρθένων.

Μεγαλυνάρια τῆς Ὁσίας.

Χαίροις ὦ Ματρῶνα, Νύμφη Χριστοῦ, χαίροις τῶν παρθένων, τῶν φρονίμων ἡ εὐκλεὴς, προσθήκη Ὁσία, ἡ ἐν φαιδρᾷ λαμπάδι, Χριστῷ προσυπαντήσασα τῷ Νυμφίῳ σου.

Χαίροις ὁ τῆς Χίου, θεῖος θλατός. Χαίροις τυφλωτόντων, βακτηρία καὶ ἰατρός. Χαίροις ἡ τὴν Νῆσον τῆς Χίου ῥυσαμένη, τῶν ἀντιμαχομένων, Ματρῶνα ἔνδοξε.

Κατὰ τὸ ᾳψνδ'. ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ 1754.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΤΗ ΧΙΩ Ο ΑΓΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ο ΝΕΟΣ.

Τῇ λά. τοῦ Ὀκτωβρίου Μηνός.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ.

Πονηθεῖσα παρὰ Νικηφόρου Ἱεροδιακόνου.

Τῇ λά. τοῦ Ὀκτωβρίου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Νικολάου τοῦ Χίου.

Ἐν τῷ μικρῷ Ἑσπερινῷ ἱστῶμεν ς'. δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Ὅτε διεδόθη περὶ σοῦ, φήμη πονηρὰ ἀσεβείας, θεόφρον Μάρτυς Χριστοῦ, τότε σὲ ἀπέβαλον, ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ, οἱ πιστοὶ σὺ δὲ δάκρυσι, θερμοῖς ἐκ καρδίας, βρέχων ἧς τὸ πρόσωπον, μετὰ πικρᾶς οἰμωγῆς, κράζων παναοίδιμε πίστιν, τὴν πρὸς τὸν Χριστόν μου τὴν θείαν, ἀδελφοί οὐδέποτε ἐξώμοσα.

Δίς.

Ὅτε συνελήφθης ταῖς χαιρσὶ, τῶν ἀνόμων Μάρτυς Κυρίου, οἳ ἀγαγόντες σπουδῇ, δέσμιον παρέστησαν, κρίσει ἀδίκων κριτῶν, θαρσαλέως ἐκήρυξας Θεόν τε καὶ κτίστην, πάντων ὁρατῶν ὁμοῦ, καὶ ἀοράτων Χριστόν. Ὅθεν τῇ εἱρκτῇ παρεδόθης, καὶ ταῖς ἐν αὐτῇ τιμωρίαις, θείαν παῤῥησίαν ἐνδειξάμενος.

Ὅλον ἐγκρατείᾳ τὸ σεπτὸν, στάδιον τοῦ σοῦ Μαρτυρίου, διῆλθες πόθῳ Χριστοῦ, τὸ τριακονθήμερον, ἀδιαλείπτοις εὐχαῖς, καὶ δακρύοις ἐκχύσεσι, θερμῶς ἱκετεύων, τοῦ καταπεμφθῆναί σοι, θείαν ἐξ ὕψους ἰσχύν, ὅπως τὸν ἀγῶνα τελέσῃς, καὶ τὰς τῶν δαιμόνων ὀλέσῃς, φάλαγγας τοῖς ἄθλοις σου Νικόλαε. Δόξα, ἦχος, ά.

Τὸν νέον ἀθλητὴν, καὶ Μάρτυρα Κυρίου, τὸν τῆς νίκης ἐπώνυμον Νικόλαον, δεῦτε ἐνθέοις ἄσμασιν ὑμνήσωμεν· οὗτος γὰρ διὰ παντοίων βασάνων, ὡς χρυσὸς ἐν χωνευτηρίῳ δοκιμασθείς, δόκιμος ἀνεφάνη· καὶ τοῦ Χριστοῦ θεράπων πιστότατος, καὶ φίλος γνησιώτατος, ὑπὲρ αὐτοῦ ἀποθανών· ᾧ καὶ πρεσβεύει ἀδιαλείπτως, σωθῆναι τοὺς τιμῶντας τὴν ἱερὰν αὐτοῦ ἄθλησιν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἁμαρτωλῶν τὰς δεήσεις προσδεχομένη, καὶ θλιβομένων στεναγμὸν μὴ παροῤῥῶσα, πρέσβευε τῷ ἐξ ἁγνῶν λαγόνων σου, σωθῆναι ἡμᾶς, Παναγία Παρθένε.

Εἰς τὸν στίχον, στιχηρὰ ἦχος δ'. Οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ.

Λάβε μοι κατὰ νοῦν, τὸν Μάρτυρα Κυρίου, τοὺς πόδας ἐν τῷ ξύλῳ, ἔχοντα καὶ ἁλύσεις, ἐν τῷ τραχήλῳ φέροντα.

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Καὶ ἥλοις ἐν ταὐτῷ, ἐφηπλωμένον ὅλον, καὶ πλάκα βαρυτάτην, ἔχοντα ἐν τῷ στήθει, καὶ πάντα ὑπομένοντα.

Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου.

Ἐν τόπῳ ζοφερῷ, ἄσιτον ὄντα ὅλως, τριήμερον καὶ ἵππων, ποσὶν ὑπερῤῥιμμένον, χεῖρας καὶ πόδας δέσμιον.

Δόξα. Ὅμοιον.

Πόθῳ τῆς τριλαμποῦς, θεότητος τὴν πεῖραν, βασάνων ἀνυποίστων, ὑπέμεινεν ὁ θεῖος, δι' ὃ θέσει τεθέωται.

Καὶ νῦν. Ὅμοιον.

Πανάχραντε ἁγνὴ, ἅμα τῷ Νικολάῳ, τῷ καρατομηθέντι, ἐν Χίου τῇ πλατείᾳ, ὑπὲρ ἡμῶν ἱκέτευε.

Ἀπολυτίκιον ἦχος γ'. Μέγαν εὗρατο.

Μέγα καύχημα τῆς Χίου πέλεις, ἀξιάγαστε τῆς σῆς πατρίδος, ἀθλοφόρε Χριστοῦ γενναιότατε· ὡς οὖν ἐν ταύτῃ τὸ αἷμα ἐξέχεας, καὶ μακαρίαν εἰργάσω Νικόλαε, οὕτως Ἅγιε αὐτὴν ἀσινῆ περίσωζε, ταῖς σαῖς πρὸς τὸν Κύριον δεήσεσι.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν. Καὶ Ἀπόλυσις.

Ἐν δὲ τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν Προοιμιακόν, τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν στίχ. ἡ. καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα προσόμοια ἦχος, πλ. δ'.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος, ὅτι καὶ νῦν καθ' ἡμᾶς, ῥωμαλέῳ φρονήματι, ὁ κλεινὸς Νικόλαος, ὑπὲρ πίστεως ἠθλησεν, ἐγκαρτερήσας τριακονθήμερον, ἐν ταῖς βασάνοις, καὶ νίκην ἤρατο, σθένει τοῦ Πνεύματος, ἐχθροὺς τροπωσάμενος πάντας ὁμοῦ, καὶ στέφος δεξάμενος τῆς νίκης ἄφθαρτον. Δίς.

Πάντως ἡ θεία τεθαύμασται, πίστις Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τιμὴν ἐκομίσατο, τὴν αὐτῇ προσήκουσαν, Νικολάου ἀθλήσαντος, καὶ τοῦ Κυρίου τὸ θεῖον ὄνομα, ὑψώθη μόνον τὸ ὑπερύμνητον, καὶ καταβέβληται, ἐχθρὸς ὁ ἀρχέκακος τῇ συμπλοκῇ, τούτου καὶ κατήργηται ὁ πολυμήχανος. Δίς.

Μάρτυς Χριστοῦ πανοσίμε, τὴν τῶν τυράννων ὀφρὺν, καὶ τὸ θράσος κατέβαλες τοῦ κοινοῦ ἀλάστορος, ἐναθλήσας στερρότατα, καθυπομείνας τῷ θείῳ ἔρωτι, πολλὰς βασάνους, καὶ τέλος θάνατον· ξίφει τὴν πάντιμον, ἐκτμηθεὶς Νικόλαε κάραν τὴν σὴν, ἣ καὶ μετὰ θάνατον κάλλει δεδόξασται. Δίς.

Σκότος ἐφ' ὅλην ἐπέπεσε, τὴν νῆσον Μαρτυς Χριστοῦ, καὶ τοὺς πάντας ἔζέπληξε τὸ φρικτὸν τοῦ θαύματος, τοῦ Θεοῦ σε δοξάσαντος, καθ' ἣν ἡμέραν, τὴν σὴν ἀπέτεμον, τιμίαν κάραν, οἱ σκότους ἔμπλεοι, Ἄγαρ ἀπόγονοι, τὸν δὲ νοῦν σκοτούμενον πλάνῃ δεινῇ, ἔχοντες οἱ δείλαιοι οὐκ ἐπησθάνοντο.

Νέε ἀθλητὰ Νικόλαε, ὡς κεκτημένος πολλὴν, παῤῥησίαν πρὸς Κύριον, ὑπὲρ οὗ ἠγώνησαι, καὶ γενναίως ἐνήθλησας, εἱρκτὴν ἀλύσεις, πλακὸς βαρύτητα, ξύλου τε θλῖψιν, ἥλων ἀξύτητα, ἵππων συγκάρθειρξιν, ἀσιτίαν θάνατον ὑπενεγκών, ἴλεων ἀπέργασαι, ἡμῖν τοῖς δούλοις σου.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Τίς μὴ εὐφημήσει σε ἀθλοφόρε Κυρίου; τίς μὴ ἀνυμνήσει σου τὴν λαμπρὰν μαρτυρίαν; τὸν μὲν γὰρ πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρὸς γεννηθέντα λόγον καὶ Θεὸν, φύσει Θεὸν ὄντα, καὶ ἐπ' ἐσχάτων φύσει γενόμενον ἄνθρωπον, τρανῶς ἀνεκήρυξας· τὸν δὲ τῆς πλάνης ἀρχηγέτην, ὡς ἀπατεῶνα, καὶ πάσης ἀθεμιτουργίας ἐφευρετὴν, θαρσαλέως καθύβρισας. Δι' ὃ καὶ ἀνεδέδας, Χριστὸν σέβομαι, Χριστῷ λατρεύω, καὶ τὰ πάντα προδίδωμι, ἵνα Χριστὸν κερδήσω. Ἀλλ' ὡς νῦν πρὸς αὐτὸν ἀθλητικῇ παριστάμενος παῤῥησίᾳ, ἀδιαλείπτως πρέσβευε, ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τελούντων τὴν ἀεισέβαστον μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Τὶς μὴ μακαρίσει σε. Εἴσοδος. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Εἰς τὴν λιτὴν ἰδιόμελα, ἦχος, ά.

Πνευματικοῖς ᾄσμασι λαοὶ, τὸν φερώνυμον νίκην τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ γεγονότα, Νικόλαον τὸν νέον τοῦ Χριστοῦ Μεγαλομάρτυρα, τιμήσωμεν σήμερον· ἡ γὰρ πρὸς τοῦτον τιμή τε καὶ εὔνοια, ἀπόδειξιν ἔχει τῆς πρὸς τὸν κοινὸν δεσπότην εὐνοίας, ὑπὲρ οὗ τὸ αἷμα μετὰ πολλὰς καὶ ἀνυποίστους βασάνους ἐξέχεε. Μακαρίσωμεν οὖν αὐτὸν γνησίως, ἵνα καὶ ἡμεῖς Μάρτυρες τῇ προαιρέσει γενώμεθα, καὶ τῶν αὐτῶν ἐκείνῳ ἀξιωθῶμεν μισθῶν, παρὰ Χριστοῦ, τοῦ σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος, β'.

Μέγας εἶ Κύριε καὶ θαυμαστὸς ἐν τοῖς ἔργοις σου, ὅτι καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς αἰῶσι, νέον κομιδῇ ὄντα τὸν θεῖον Νικόλαον, πρὸς τοὺς Μαρτυρικοὺς ἀγῶνας ἐνίσχυσας· ὅθεν τῇ σῇ ῥωννύμενος θείᾳ δυνάμει, ἐν εἱρκτῇ φρουρούμενος, καὶ ἐν ξύλῳ κακουχούμενος, ἀλύσεσί τε δεσμούμενος, καὶ πλάκα ἐπὶ τοῦ στήθους φέρων, τὸ σὸν Πανάγιον διαπρυσίως ἐκήρυττεν ὄνομα, τὴν δὲ τῶν ἀθέων ἀγαρηνῶν πλάνην, ἀπτοήτως ἐξήλεγχεν· ἀφ' ὧν τὴν κάραν ἀποτμηθεὶς, τὸν Μαρτυρίου δρόμον διήνυσε, καὶ ταῖς τῶν Μαρτύρων χορείαις ἐπαξίως συνήφθη, πρεσβεύων ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Ἦχος, γ'.

Ἀντὶ μὲν τῆς εἱρκτῆς, καὶ ἀσιτίας ἣν ὑπέστης, ἡ τρυφή σοι τοῦ παραδείσου δεδώρηται· ἀντὶ δὲ τῆς μεθ' ἵππων συγκλείσεως, ἡ μετ' Ἀγγέλων διαγωγὴ, Μεγαλομάρτυς Νικόλαε· ἱκέτευε οὖν Χριστὸν τὸν Θεὸν, ἵνα καὶ ἡμᾶς τοῦ ζόφου καὶ τῆς ἀλογίας τῶν παθῶν ἀπαλλάξας, ἐν ἔργοις φωτὸς, καὶ ἀπαθείας ἀνέσει, τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς ἡμῶν διανύσαι καταξιώσῃ, τοὺς ἐκ πόθου τὴν μνήμην τελοῦντάς σου.

Ἦχος δ'.

Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα, Μάρτυς Νικόλαε γέγονεν, ἡνίκα σου τὴν πάντιμον οἱ δυσσεβεῖς ἀπέτεμον κάραν· ὁ γὰρ Θεὸς τὴν σὺν ἄθλησιν δοξάσαι βουλόμενος, ὃν τοῖς ἄθλοις σου ἐδόξασας, ζόφῳ βαθυτάτῳ τὴν νῆσον πᾶσαν, ὡς τὸ πάλαι τὴν Αἴγυπτον ἐκάλυψε, τὸ δὲ πανίερόν σου πρόσωπον, νεκρὸν ἤδη, κάλλει ἀῤῥήτῳ κατελάμπρυνε. Δηλῶν ὅτι σὺ μὲν εἰς φῶς ἀνέσπερον καὶ ἄδυτον ἀπῆλθες, ἐκεῖνοι δὲ ἐν τῷ σκότει τῆς ἀσεβείας, καὶ τῇ δεινῇ τοῦ δαίμονος πλάνῃ, ἀβλίως μένουσιν. Ἀλλ' ὡς μαρτυρικὴν κεκτημένος πρὸς τὸν Χριστὸν παῤῥησίαν, θραῦσον αὐτῶν τὰ καθ' ἡμῶν φρυάγματα ταῖς πρεσβείαις σου.

Δόξα, ἦχος πλ. ά.

Δεῦτε Χριστοφόροι τῆς Χίου λαοὶ, πόθῳ συνελθόντες τιμήσωμεν ἀξίως, Νικόλαον τὸν νέον ἀθλοφόρον Χριστοῦ, καὶ εὐφημιῶν στέμασι τοῦτον ἀναδήσωμεν· τὸν νικηφόρον ἀθλητὴν, καὶ τῆς πλάνης ὁλοθρευτὴν ἀναδειχθέντα· τὸν μὴ πτοηθέντα τοὺς ἀποκτείναντας τὸ σῶμα αὐτοῦ τυράννους, ἀλλὰ παῤῥησίᾳ ἀκαταπλήκτῳ, τὸν Χριστὸν Θεὸν τοῦ παντὸς κηρύξαντα, καὶ τῷ οἰκείῳ αἵματι τὴν ὁμολογίαν τῆς αὐτοῦ πίστεως βεβαιώσαντα· πάντες οὖν ἀνυμνοῦντες αὐτὸν, βοήσωμεν. Μαρτύρων ἐγκαλλώπισμα Νικόλαε, τὸ περικαλλὲς τῆς Χίου ἀνάθημα, ἡ πρὸς Θεὸν προσφορὰ καὶ θυσία εὐσπρόδεκτος, μὴ ἐλλίπης φυλάττων τὴν σὲ μεγαλύνουσαν πόλιν, ταῖς ἱκεσίαις σου.

Καὶ νῦν. Μαρίζομέν σε.

Εἰς τὸν στίχ. στιχηρὰ ἦχος, δ'.

Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.

Νῦν ἡ Χίος ἀγάλλεται, καὶ ἐνθέως εὐφραίνεται, ὡς πανηγυρίζουσα τὴν σὴν ἄθλησιν, Μεγαλομάρτυς Νικόλαε, καὶ λίαν σεμνύνεται, σὲ ἐλαστήσασα φυτὸν, εὐθαλὲς καὶ κατάκαρπον, τοῖς τοῦ πνεύματος, ἀκηράτοις καρποῖς καὶ δι' εὐφήμου, γλώττης ἄγει σου παμμάκαρ, τῆς ἀριστείας τὰ τρόπαια.

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει

Ἐν εἱρκτῇ καὶ ἐν ξύλῳ σε, ἠσφαλήσαντο ἄνομοι, καὶ πλακὸς βαρύτητι, τὰ πανίερα, στέρνα σου Μάρτυς Νικόλαε, δεινῶς κατεβάρυναν, τὰ φλεγόμενα Χριστοῦ, τῇ ἀγάπῃ καὶ ἥλους σοι, καθυπέβαλον, ἀλλὰ θείᾳ δυνάμει διεσείσθη, ἡ εἱρκτὴ καὶ κατεβλήθη, ἡ πλὰξ ἡ σὲ ἐκπιέζουσα.

Πεφυτευμένος ἐν τῇ οἴκῳ Κυρίου.

Τοὺς ἐκ πόθου τελοῦντάς σου, τὴν σεβάσμιον ἄθλησιν, ἀθλητὰ Νικόλαε, φρούρει φύλαττε, ταῖς σαῖς εὐχαῖς πρὸς τὸν Κύριον, ᾧ μάκαρ παρίστασαι, σὺν Μαρτύρων τοῖς χοροῖς, ἐν μεθέξει θεούμενος, παναοίδιμε, ὡς τοῦ σώματος ὅλως ἀφειδήσας, τούτου χάριν καὶ ἐκχέας, αἷμα τὸ τίμιον ἅγιε.

Δόξα, ἦχος, πλ. δ'.

Τῶν εὐσεβῶν τὰ στίφη, τὸν νέον ἀθλητὴν σὲ ὑμνοῦμεν, μάκαρ Νικόλαε, διὰ σοῦ γὰρ πρὸς πίστιν τὴν ὄντως ἁγίαν, καλῶς στηριζόμεθα· τρισόλβιος εἶ ὑπὲρ αὐτῆς ἀθλήσας, καὶ ἐχθροῦ ταπεινώσας τὴν ἔπαρσιν. Καρυῶν τὸ γέννημα, τῆς Χίου ἁπάσης τὸ καύχημα, καὶ τῆς οἰκουμένης σεμνὸν ἀγαλλίαμα. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι.

Ἀπολυτίκιον, ἦχος, γ'. Μέγα καύχημα.

Ζήτει εἰς τὸν μικρὸν ἑσπερινόν.

Δόξα καὶ νῦν Θεοτόκε Παρθένε. Καὶ Ἀπόλ.

Εἰς τὸν Ὄρθρον. Μετὰ δὲ τὸ Θεὸς Κύριος, τὸ Τροπάριον τοῦ Ἁγίου, καὶ νῦν Θεοτοκίον, καὶ ἡ συνήθης στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου. Μετὰ τὴν ά. στιχολογίαν. Κάθισμα· ἦχος ά. Τὸν τάφον σου σωτήρ.

Νικόλαον πιστοὶ εὐφημήσωμεν ὕμνοις, καὶ πόθῳ τὴν αὐτοῦ ἑορτάσωμεν μνήμην· τοὺς ἄθλους νῦν γεραίροντες, τοὺς ἀγῶνας τὰ σκάμματα, ἃ ὑπέμεινεν ὑπὲρ Χριστοῦ τῆς ἀγάπης, γενναιότατα, καὶ δι' αὐτὰ ταῖς χορείαις, Μαρτύρων συνήδεται.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Μητέρα σὲ Θεοῦ ἐπιστάμεθα πᾶντες, Παρθένον ἀληθῶς, καὶ μετὰ τόκον φανεῖσαν, οἱ πόθῳ καταφεύγοντες, πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα· σὲ γὰρ ἔχομεν ἁμαρτωλοὶ προστασίαν, σὲ κεκτήμεθα ἐν πειρασμοῖς σωτηρίαν, τὴν μόνην πανάμωμον.

Μετὰ τὴν 6'. στιχ. Καθ. ἦχος, γ'.

Τὴν ὡραιότητα.

Ὡραιότητα σου, Μάρτυς Νικόλαε, καὶ γενναιότητος, μεθ' ἧς πανεύφημε, τοῦ Μαρτυρίου τοῖς φρικτοῖς ἀγῶσιν ἐγκαρτερήσας, τὸν Χριστὸν ἐκήρυξας, τῶν τυράννων ἐνώπιον, καὶ τοὺς Ἄγαρ ᾐσχυνας ἀπογόνους τοῖς λόγοις σου, ἐλέγχων αὐτοὺς ἐν παῤῥησίᾳ, θείᾳ δι' ὃ σε ἀνυμνοῦμεν.

Θεοτοκίον.

Τὴν ὡραιότητα τῆς παρθενίας σου, καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τὸ τῆς ἁγνίας σου, ὁ Γαβριὴλ καταπλαγείς, ἔβόα σοι Θεοτόκε, ποῖον σοι ἐγκώμιον, προσαγάγω ἐπάξιον; τί δὲ ὀνομάσω σε; ἀπορῶ, καὶ ἐξίσταμαι· δι' ὃ ὡς προσετάγην βοῶ σοι, χαῖρε ἡ κεχαριτωμένη.

Μετὰ τὸν πολυέλεον. Καθ. ἦχος, δ'.

Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἐπεφάνη σήμερον, τῷ σῷ προσώπῳ, θεία χάρις Ἅγιε, καὶ κατελάμπρυνεν αὐτὸ, κάλλους ἀῤῥήτου λαμπρότητι· προεκτμηθείσης τῷ ξίφει τῆς κάρας σου.

Δόξα, ἦχος, πλ. δ'. Τὸ προσταχθέν.

Ἀγαλλιάσθω οὐρανὸς γῆ εὐφραινέσθω, αἱ τῶν Ἀγγέλων σὺν Ἁγίων ταῖς χορείαις, καὶ ἀνθρώπων τὰ πλήθη ἐπὶ τῇ ἀθλήσει, τῇ θείᾳ τοῦ Νικολάου, τοῦ καρτερῶς, βασάνων παντοίων πεῖραν πόθῳ Χριστοῦ, καὶ ἐπώδυνον θάνατον, ὑπενεγκόντος ἐν γῇ, καὶ ταύτην ἁγιάσαντος, οὐρανὸν δὲ οἰκήσαντος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Εὐχαριστοῦμεν σοι ἀεὶ Θεοτόκε, καὶ μεγαλύνομεν ἁγνὴ καὶ προσκυνοῦμεν, ἀνυμνοῦντες τὸν τόκον σου κεχαριτωμένη· βοῶντες ἀκαταπαύστως σῶσον ἡμᾶς, Παρθένε παντελεῆμον ὡς ἀγαθὴ, καὶ δαιμόνων ἐξάρπασον, λογοθεσίου φοβεροῦ, ἐν ὥρᾳ τῆς ἑτάσεως, μὴ αἰσχυνθῶμεν οἱ δοῦλοί σου.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ ά. Ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἦχου.

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει· στίχ. Περφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον ζήτει τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τῇ κς'. τοῦ Ὀκτωβρίου. ὁ Ν'. Δόξα ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς καὶ τὸ ἰδιόμελον.

Ἦχος πλ. 6'.

Χριστὲ τῶν Μαρτύρων τὸ κραταίωμα, ὁ καὶ τὸν Νεομάρτυρα Νικόλαον ἐνισχύσας, ὑπὲρ τοῦ σοῦ θείου ὀνόματος ἐναθλῆσαι, δώρησαι ἡμῖν ταῖς αὐτοῦ ἱκαισίαις τὸ μέγα σου ἔλεος.

Οἱ Κανόνες. Τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς ς'. καὶ τοῦ Ἁγίου οἱ Κανόνες ἀνὰ δ'. Κανὼν τοῦ Ἁγίου οὗ ἡ ἀκροστιχὶς κατὰ Ἀλφάβητον, ἄνευ τῶν Θεοτοκίων.

Ὠδὴ ά. ἦχος, πλ. δ'. Ἁρματηλάτην Φαραώ.

Ἀναρχε λόγε, ταῖς τοῦ νέου Μάρτυρος, Ἀπανευπροσδέκτοις εὐχαῖς, τὸ νοερὸν στόμα τῆς καρδίας ἄνοιξον, καὶ χείλη μου τὰ ἔνυλα, ὅπως ᾄσμασι μέλψω, τὰς ἀριστείας τὰ τρόπαια, τούτου καὶ λαμπρὰ κατορθώματα.

Βάθος σοφίας καὶ κριμάτων ἄβυσσος, καὶ ὕψος γνώσεως σῆς, φιλάνθρωπε σῶτερ,

πάντα νοῦν ἐξέπληξε· πῶς τὸν ποτὲ μωραίνοντα, συνετὸν ἀπειργάσω, ἐχέφρονα καὶ θεόσοφον, Μάρτυρα τῆς θείας σου πίστεως.

Γνῶσίν μοι θείαν οὐρανόθεν Ἅγιε, δός μοι πρεσβείαις ταῖς σαῖς, ὅπως ἐπαξίως, πλέξω σοι τὸν Στέφανον, τοῖς ἐγκωμίων ἄνθεσιν καὶ τῶν ὕμνων τρισμάκαρ, ὡς τὸ φωτὶ ἐλλαμπόμενος, τῆς ἀπειροσόφου θεότητος.

Θεοτοκίον.

Ὡς Θεοῦ μήτηρ παῤῥησίαν ἔχουσα, πρὸς τὸν τεχθέντα ἐκ σοῦ, Μονογενῆ λόγον καὶ Πατρὶ συνάναρχον, καὶ συμφυῆ τῷ Πνεύματι, δυσωποῦσα μὴ παύσῃ, κινδύνων σῶσαι πανάμωμε, τοὺς σὲ Θεοτόκον δοξάζοντας.

Ἕτερος Κανών. Ὠδὴ, ά. ἦχος, δ'.

Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον.

Τῇ αὐγῇ τῆς τριλαμποῦς θεότητος, περιλαμπόμενος, τροπαιοφόρε Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, σὺν Μαρτύρων τοῖς θείοις χοροῖς, εὐχαῖς σου καταφαίδρυνον, τὰς διανοίας τῶν ὑμνούντων σε.

Τοῖς ῥείθροις τῶν ἱερῶν αἱμάτων σου, Μάρτυς Νικόλαε, τὸν νοητὸν ἀπέπνιξας ἐχθρὸν, τῇ ἐνθέῳ δυνάμει Χριστοῦ, ὡς Φαραὼ τὸν τύραννον Μωσῆς τὸ πάλαι κατεβύθισε.

Στεφάνῳ μαρτυρικῷ κοσμούμενος, θεῖε Νικόλαε, καὶ πορφύρᾳ ἐξ αἵματος στολῇ, καλλυνόμενος Μάρτυς Χριστοῦ, γηθόμενος παρίστασαι, τῷ θείῳ θρόνῳ τοῦ παντάνακτος.

Θεοτοκίον.

Τὸν φύσει δημιουργὸν ἐκύησας, ἡμᾶς θεώσαντα, τῇ ὑπὲρ νοῦν ἑνώσει ἀληθῶς, Θεοτόκε πανύμνητε, ὃν ἐκτενῶς ἱκέτευε φωταγωγῆσαι τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Ὠδὴ γ'. Ὁ στερεώσας κατ' ἀρχάς.

Δεῦτε συνδράμωμεν πιστοί, καταμαθεῖν τοὺς ἀγῶνας, καὶ τοὺς ἄθλους τοῦ κλεινοῦ Νικολάου, τοῦ ἐκ Χίου καὶ ᾠδαῖς, τὴν θείαν αὐτοῦ ἄθλησιν, μετ' εὐλαβείας πλείστης, ἐπιτελέσωμεν ἅπαντες.

Ἐπιφανεῖσα ἡ σεμνὴ, καὶ Θεοτόκος Μαρία, ἀπελθεῖν σοι ἐνετείλατο Μάκαρ, καὶ ἰάσεως τυχεῖν, ἐκ τοῦ ἱερατεύοντος, ἐν τῷ ναῷ Κυρίου, τοῦ ποιητοῦ καὶ Υἱοῦ αὐτῆς.

Ζήλῳ τοῦ θείου βαπτιστοῦ, ἀποτμηθῆναι τὴν κάραν, δι' ἀγάπην τοῦ Σωτῆρος ἐπόθεις, οὗ τὴν θείαν ἐκτομὴν, χερσὶ κατέχων ἔκραζες, πρόδρομε Ἰωάννη, τῶν σῶν παθῶν κοινωνήσαιμι.

Θεοτοκίον.

Νενεκρωμένον μου τὸν νοῦν, τῇ τῆς ζωῆς ἐνεργείᾳ, τῆς ἐκ σοῦ φανερωθείσης τῷ Κόσμῳ, διανάστησον σὺλας, καὶ τύπους ἐξαλείφουσα, τῆς ἁμαρτίας μόνη, θεογεννῆτορ πανάμωμε.

Ἄλλος. Εὐφραίνεται ἐπὶ σοί.

Εὐφραίνονται οἱ λαοί, πνευματικῶς οἱ εὐσεβεῖς σήμερον, τοῖς ἱεροῖς μέλεσι, σὲ ἀνευφημοῦντες μακάριε.

Τὴν μνήμην τὴν ἱεράν, τὴν σῆς ἀθλήσεως πιστῶς ἄγοντες, ἁμαρτιῶν ἄφεσιν, διὰ σοῦ θεόθεν αἰτούμεθα.

Προΐστασο τῶν πιστῶν, τὴν σὴν τελούντων ἑορτὴν Ἅγιε, ταῖς σαῖς λιταῖς θλίψεων, καὶ δεινῶν παντοίων ῥυόμενος.

Θεοτοκίον.

Ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, ὁ ἐν ὑψίστοις κατοικῶν ἄχραντε, ἄνευ σποράς σάρκα γάρ, ἐκ σοῦ προσλαβὼν πεφανέρωται.

Κάθ. ἦχος πλ. ά. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Τοὺς ἀγῶνας ὁρθρίζοντες ἀνυμνοῦμέν σου, οὓς ὑπέστης γενναίως Μεγαλομάρτυς Χριστοῦ, ὑπὲρ τῆς πίστεως ἀθλῶν παναοίδιμε· ὅτι καθεῖλες δι' αὐτῶν τῶν τυράννων τὴν ὀῤῥὺν, καὶ θράση τὰ τῶν δαιμόνων, τὰ ἀσθενῆ θείᾳ ἰσχύϊ, καὶ στέφος τῆς ἀφθαρσίας εἴληφας.

Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτκοίον.

Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος, χαῖρε τεῖχος καὶ σκέπη τῶν προστρεχόντων εἰς σὲ, χαῖρε ἀχείμαστε λιμὴν καὶ ἀπειρόγαμε, ἡ τεκοῦσα ἐνσαρκὶ τὸν ποιητήν σου καὶ Θεὸν, πρεσβεύουσα μὴ ἐλλείπης, ὑπὲρ τῶν ἀνυμνούντων καὶ προσκυνούντων τὸν τόκον σου.

Ὠδὴ δ'. Σύμου ἰσχὺς Κύριε.

Ἠθαυμαστὴ καὶ ἀξιάγαστος ἔνστασις, ἣν εὐθέως ἔδειξας Νικόλαε, ὅτε προσήχθης τοῖς δικασταῖς, ὑπὲρ τῆς πατρῴας θρησκείας Μάρτυς ἀήττητε, κατέπληξεν εἰκότως ἀσεβούντων τὰ πλήθη, τὰ δὲ τῶν εὐσεβῶν κατεθάῤῥυνε,

Θέσει Υἱὸς Πατρὸς ἀνάρχου γεγέννησαι, θεόφορε, ἅ τε μὴ δεξάμενος υἱοθεσίαν Ἀγαρηνῶν, καὶ χρημάτων δόσιν, οὐδὲ στολὴν τὴν πολύτιμον, ἀλλὰ περιφρονήσας, ὡς ἐχέφρων ἁπάντων εὐσεβείας τῷ πόθῳ φλεγόμενος.

Ἵνα ζωῆς τῆς αἰωνίου Νικόλαε, ἐπιτύχῃς, ζωὴν τὴν ἐπίκηρον οὐδὲν ἡγήσω πόθῳ Χριστοῦ, ὅθεν παῤῥησίᾳ, αὐτὸν κηρύξας ὑπέμεινας, αἰκίας ἀφορήτους, καὶ πληγὰς ἀνυποίστους, καὶ βασάνους παντοίας πολύαθλε.

Θεοτοκίον.

Διὰ παντὸς μὴ διαλίπῃς με σκέπουσα, σὲ γὰρ ἔχω μόνην καταφύγιον, ἐν πειρασμοῖς ὑπερασπιστήν, ῥῦστιν ἐν κινδύνοις, ἐν συμφοραῖς παραμύθιον, προστάτην ἐν ἀνάγκαις, εὐθυμίαν ἐν λύπαις, καὶ χαρὰν ἐν ταῖς θλίψεσι Δέσποινα.

Ἄλλος. Ἐπαρθέντα σε ἰδοῦσα ἡ Ἐκκλησία.

Συνελθόντες τοὺς ἀγῶνάς σου εὐφημοῦμεν, καὶ τὰ λαμπρά σου τρόπαια καὶ τὰς ἀριστείας, Μάρτυς ἀθλοφόρε Χριστοῦ, εἰκότως δοξάζον τες, τὸν σὲ ἐνισχύσαντα Κύριον.

Ἱκεσίαις σου Νικόλαε νικηφόρε, πρὸς τὸν Θεὸν περίσωζε, τοὺς ἀνευφημοῦντας, σοῦ τὴν θείαν μνήμην πιστούς, καὶ πόθῳ γεραίροντας, τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ θείους ἄθλους σου.

Ὡς τῷ θρόνῳ παριστάμενος τῆς Τριάδος, ἁμαρτιῶν τὴν ἄφεσιν ταῖς σαῖς ἱκεσίαις, αἴτησαι τοῖς σοῖς ὑμνηταῖς, παμμάκαρ Νικόλαε, τοῖς ἐπιτελοῦσι τὴν μνήμην σου.

Θεοτοκίον.

Νεουργεῖ τὴν ἀνθρωπότητα νέον βρέφος, ὁ πρὸ αἰώνων Κύριος ὀφθεὶς ἐκ παρθένου, καὶ βροτὸς γενόμενος αὐτῷ μελῳδήσωμεν, δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Ὠδὴ ε. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Κολαστήρια ξένα, Μάρτυς καὶ δεινότατα, κατεπενόησαν, τῆς σῆς καρτερίας, οἱ πλάνης προστάται θερμότατοι, ἥλους ὀξυτάτους, διαπαρέντας ἐν σανίδι, ὑπὸ νῶτόν σοι θεῖναι ὠμότατα.

Λαμπροί σου οἱ ἀγῶνες, καὶ τὰ τρόπαια Μάρτυς ἅπερ ἀνήγειρας, κατ' ἐχθρῶν ἁπάντων, ὁρατῶν ἀοράτων πανθαύμαστε, θείᾳ γὰρ δυνάμει, περιεγένου ἀμῳτέρων, καὶ τὴν τούτων ὀῤῥὺν καταβέβληκας.

Μὴ πτοηθεὶς τοὺς Ἄγαρ, ἀπογόνους παμμάκαρ τὸ θεῖον βάπτισμα, δέξασθαι καὶ πίστιν, τὴν Χριστώνυμόν τε καὶ σωτήριον, πρὸς αὐτοὺς ἐβόας, οἱ δὲ θυμοῦ ἀναπλησθέντες, βαρυτάτῳ σε λίθῳ ὑπέβαλον.

Θεοτοκίον.

Ἀληθῶ Θεοτόκον, πάντες σε κηρύττομεν, θεοχαρίτωτε, οἱ τῇ σῇ γεννήσει τῆς φθαρτῆς λυτρωθέντες γεννήσεως, καὶ πρὸς τὴν ἄμεινω πάλιν ζωὴν ἀνακληθέντες, διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν.

Ἄλλος. Σὺ Κύριέ μου φῶς.

Σὺ ὅλην πρὸς Θεὸν, τὴν διάνοιαν ἔτεινας, Νικόλαε θεοφόρε, καὶ βασάνους ἀνδρείως, τῷ πόθῳ τούτῳ ἤνεγκας.

Ἀϊκίαις ἀφειδῶς, τοὺς σοὺς πόδας ἐκάκωσαν, Νικόλαε καὶ ἐν ξύλῳ, ἠσφαλίσαντο σὺ δὲ Θεὸν χαίρων ἐδόξαζες.

Ἥλους μὲν ἀθλητά, οἱ τῆς Ἄγαρ ἀπόγονοι, ὑπέστρωσαν τοῖς σοῖς νώτοις, τοῖς δὲ στέρνοις σου λίθον, ἐπέθηκαν βαρύτατον. Θεοτοκίον.

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ Πατρὶ ὁμοούσιος, σὸς γίνεται θεομῆτορ, ὑπὲρ νοῦν τε καὶ λόγον, υἱός σοι ὁμοούσιος.

Ὠδὴ ς'. Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ.

Νύκτωρ σεισμὸς φοβερὸς, γενόμενος ἀπεκύλισεν, ὦ μέγα θαῦμα πιστοί· τὸν λίθον τὸν μέγιστον, ἐκ τοῦ θείου σώματος, καὶ διετηρήθη, ἀβλαβὴς ὁ παναοίδιμος.

Ξένα εἰσὶ καὶ φρικτά, Μεγαλομάρτυς Νικόλαε τὰ ἐπὶ σοὶ πρὸς Θεοῦ, γενόμενα θαύματα, δι' ὧν σε ἐρύσατο, λίθου βαρυτάτου, καὶ τῶν ἥλων τῆς κακώσεως.

Ὁξενοτρόπως ποτὲ, τὸν Δανιὴλ λυτρωσάμενος, ἐκ τῆς λεόντων ὁρμῆς, σὲ νῦν διετήρησεν ἀπήμαντον Ἅγιε, ἐκ παντὸς κινδύνου, καὶ τῶν ἵππων τῆς θρασύτητος.

Θεοτοκίον.

Λαμψάτω νῦν ἐπ' ἐμὲ, ἡ ἄφατος εὐσπλαγχνία σου, ὑθοῦ με ἁμαρτιῶν, καὶ τῆς ἀπογνώσεως, κόρη ἀπαλλάττουσα, καὶ πρὸς μετανοίας, τοὺς λιμένας ἐμβιβάζουσα.

Ἄλλος. Θύσω σοι μετὰ φωνῆς.

Ἔρωτι, τῆς πατρῴας θρησκείας ἐνήθλησας, ὑπενεγκὼν ἀθλοφόρε, τὰς βασάνους πάσας μεγαλοψύχως, καὶ τὸ στέφος παρὰ Θεοῦ ἐδέξω τὸ ἄφθαρτον.

Ἵππων σὲ, τοῖς ποσὶν ἐναπέῤῥιψαν δέσμιον, χεῖρας καὶ πόδας ἀλλ' ὅμως, θείᾳ βοηθείᾳ καὶ προμηθείᾳ, ἀβλαβὴς ἐτηρήθης τρισόλβιε.

Σύμφωνον, ἐκ ψυχῆς ἀναπέμπομεν Ἅγιε, αἶνον τῷ πάντων δεσπότῃ, τῷ ἐνδυναμώσαντι παραδόξως, σὲ θεόφρον, καρτερῶς ἐνεγκεῖν τὸ Μαρτύριον. Θεοτοκίον.

Κοίμισον, τῶν παθῶν τῆς σαρκός μου τὰ κύματα, τῇ ἀκοιμήτῳ σου κόρη, ἱκεσίᾳ δέομαι, καὶ μὴ δώῃς, ἁμαρτίας, ἀφυπνώσαι με ὕπνον βαρύτατον.

Κοντάκιον. ἦχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Φερονύμως γέγονας, νίκη λαοῦ Ὀρθοδόξου, ἱερὲ Νικόλαε, ὑπὲρ Χριστοῦ ἐναθλήσας, ὅθεν σοι ἐν κατανύξει ψυχῆς βοῶμεν, δώρησαι ἡμῖν τὴν νίκην ταῖς σαῖς πρεσβείαις, κατ' ἐχθρῶν τῶν ὁρωμένων, καὶ ἀοράτων τοῖς σὲ τιμῶσι πιστῶς.

Ὁ Οἶκος.

Τίς σε ὦ νέε τοῦ Χριστοῦ στρατιῶτα, ἐπαξίως ὑμνήσει; τίς σου τὰς λαμπρὰς ἀριστείας, καὶ τὰ ἔνδοξα τρόπαια, προσφυῶς ἐπαινέσει; οὐ γὰρ κραταιόφρον, καὶ καλλίνικε ἀθλητά, τριακονθήμερον ταῖς βασάνοις ἐγκαρτερήσας, ἐν πολλοῖς καὶ πικροῖς αἰκισμοῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ξύλῳ τοὺς πόδας

θλιβόμενος, ἥλοις ὀξυτάτοις ἐφαπλούμενος, καὶ πλακὸς βαρύτητα ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τῆς κοιλίας φέρων, καὶ τοὺς ἵππων δέσμιον χεῖράς τε καὶ πόδας ὑποριπτόμενος ποσί, τὸν δρόμον τοῦ σεπτοῦ Μαρτυρίου τετέλεκας, τὴν πρὸς Χριστὸν τὸν Θεὸν πίστιν τετήρηκας· καὶ παῤ' αὐτοῦ στέφος ἀπείληφας ἄφθαρτον· δι' ὃ μαρτυρικὴν παῤῥησίαν ἔχων πρὸς αὐτὸν, αἴτησαι ἡμῖν τὴν κατ' ἐχθρῶν ὁρωμένων τε καὶ ἀοράτων νίκην, ταῖς αὐτοῦ θείαις πρεσβείαις, τοῖς σὲ τιμῶσι πιστῶς.

Ἕτερον Κοντάκιον. πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τοὺς τὴν σὴν ἄθλησιν Νικόλαε γεραίροντας, καὶ προσκυνοῦντάς σου πιστῶς τὸ θεῖον λείψανον, διατήρει σαῖς πρεσβείαις ἐκ πάσης βλάβης, ἅτε ἔχων παῤῥησίαν πρὸς τὸν Κύριον, ὑπὲρ οὗ στερῤῥῶς ἐνήθλησας πανεύφημε, καὶ ἀπείληφας Μαρτυρίου τὸν Στέφανον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ τριακοστῇ πρώτῃ, μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Νικολάου τοῦ νέου τοῦ ἐκ τῆς Νήσου Χίου.

» Νίκης τὰ λαμπρὰ Νικόλαε βραβεῖα.
» Πρὸς Χριστοῦ ἀπείληφας στερῤῥὸς ἀθλήσας.
» Τριακοστῇ ἐν πρώτῃ κάραν ἐκτμηθείς.

Οὗτος ὁ νέος Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Νικόλαος, ἦτον ἀπὸ τὴν περίφημον νῆσον Χίον, ἀπὸ χωρίον Καρυαῖς λεγόμενον, Χριστιανὸς ἄνωθεν ἀπὸ γονεῖς καὶ προγόνους· καὶ ὁ μὲν πατὴρ αὐτοῦ ὠνομάζετο Πέτρος, ἡ δὲ μήτηρ του Σταματοῦ· καὶ ὄχι μόνον ἦτον αὐτὸς Χριστιανὸς, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ γένους, ἀλλὰ ἦτον μάλιστα Χριστιανὸς καὶ κατὰ τὰ χριστιανικὰ ἤθη, ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας· εὐλαβὴς δηλονότι εἰς τὰ θεῖα, ταπεινὸς εἰς ὅλους, σεμνὸς εἰς τὴν συναναστροφήν του, ἐγκρατὴς εἰς τὴν γλῶσσαν τόσον, ὥστε ὁποῦ βλασφημία, οὔτε κἄμμία ἄλλη κακολογία, δὲν ἠκούετο ποτὲ ἀπὸ τὸ στόμα του· καὶ ἐπάνω εἰς ὅλα ἡ ἁπλότης καὶ ἡ ἀκακία ὁποῦ εἶχε, προσέτι καὶ ἡ ὑπο-

μονὴ, ἀπὸ ὅλους ἐθαυμάζετο, καὶ ἐπαινεῖτο· καὶ σχεδὸν ἦτον ἐστολισμένος ὁ Μακάριος ἐκ νεότητός του μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ καλὰ, καὶ τὰς χάριτας, ὁποῦ ἀναγινώσκομεν διὰ τοὺς παλαιοὺς Ἁγίους, ὅτι τοὺς ἐπροφανέρωναν ὡσὰν τί λογῆς ἄνθρωποι ἔμελλαν νὰ καταστα θοῦν εἰς τὸ ὕστερον. Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἁπλότης ἐκείνη, καὶ ἡ ἀκακία ὁποῦ εἶχε, δὲν ἦτον εὐήθεια, καὶ ἀνοησία, καθὼς συμβαίνει πολλάκις εἰς πολλοὺς, ἀλλὰ ἦτον ἀγαθότης ἀληθινὴ, καὶ καλωσύνη· ἁπλότης δηλαδὴ, ἐναντία τῆς δολιότητος, καὶ ἀκακία ἐναντία τῆς πονηρίας, καὶ ἀκολούθως ἦτον ἀρετὴ θεάρεστος· τοιοῦτος ἦτον, Χριστιανοὶ, ὁ θεῖος Νικόλαος ἀκόμα ἀπὸ τὰς ἀρχάς του, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἀνετράφη ὁ εὐλογημένος ὀρφανὸς χωρὶς προστασίαν, καὶ παίδευσιν πατρός.

Τί δὲ τὰ μετὰ ταῦτα; ἀφ' οὗ πλέον ἔφθασεν ἕως εἴκοσι χρόνων ἡλικίαν, ἐσυμφώνησε μὲ ἕνα ἄνθρωπον τοῦ αὐτοῦ χωρίου, Φραγκούλην ὀνομαζόμενον, καὶ ἀπελθόντες εἰς Μαγνησίαν, ἐδούλευον τὴν κτιστικὴν τέχνην, ὁ δὲ Νικόλαος ὅσον ηὔξανε κατὰ τὴν ἡλικίαν, τόσον ἐπρόκοπτε καὶ κατὰ τὰ προειρημένα καλά. Ἀλλὰ διὰ νὰ παραδράμω τὰ ἄλλα, ἕνα μόνον ἀναφέρω, καὶ ἐξ αὐτοῦ δύναται νὰ καταλάβῃ καθ' ἕνας καὶ τὰ ἄλλα· ἀκρίδα ἔπεσε καὶ ἐπνίγη εἰς τὸν τόπον ὁποῦ διέτριβον· καὶ ἕνας τῆς συντροφίας των, Ἰωάννης ὀνομαζόμενος, Χῖος καὶ αὐτὸς, ἠξεύροντας τὴν διάθεσίν του, ἔλκυεν ἐξ αὐτῶν τῶν πνιγμένων ἀκρίδων, καὶ ἔτριβεν εἰς τὸ πρόσωπόν του, διὰ νὰ τὸν δοκιμάσῃ ἐὰν θυμώσῃ, καὶ εἰπῇ πρὸς αὐτὸν κἀνένα σκληρὸν, ἢ ἄπρεπον λόγον, καὶ αὐτὸς τόσην ὑπομονὴν ἔδειξεν, ὥστε ὁποῦ δὲν ἄνοιξε τὸ στόμα του νὰ εἰπῇ οὐδὲ τίποτε. Ἀλλ' ὁ τοιοῦτος ἀγαθὸς, καὶ χαριτωμένος νέος κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, ἐξύπνισε μίαν τῶν ἡμερῶν ἔξω φρενῶν, χωρὶς κἀμμίαν φαινομένην αἰτίαν, ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἐπάραφρόνησε, καὶ εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν νοῦν του, πάλιν δὲν ἔκαμεν ἔργα ἀφροσύνης, καὶ τρέλας· τόσον μόνον ἐφαίνετο ὡσὰν παραλογιασμένος, καὶ σαστισμένος. Βλέποντές τον λοιπὸν οἱ ἀγαρηνοὶ ὡραῖον, καὶ εἰς τοιαύτην κατάστασιν, τὸν ἐπαρακινοῦσαν νὰ τουρκεύσῃ, καὶ αὐτὸς μὴν ἔχοντας τὸν λογισμὸν ὑγιῆ, ἠκολούθησεν εἰς αὐτοὺς καὶ χωρὶς μεγάλην βίαν· ὅθεν φέρνοντές τον αὐτοὶ μὲ προθυμίαν μεγάλην, καὶ ζῆλον πολὺν, τὸν ἐπαράστησαν εἰς τοὺς ἀρχηγούς των, λέγοντες πρὸς αὐτοὺς, ὅτι οὗτος ὁ νέος, ζητεῖ νὰ τουρκίσῃ· καὶ ἐκεῖ πάλιν ἐρωτώμενος ἐὰν θέλῃ νὰ τουρκεύσῃ ἐσιώπα, ὡσὰν νὰ μὴν αἰσθάνετο, καὶ νὰ μὴν ἤκουε τί τοῦ ἔλεγαν, καὶ λοιπὸν ἀγανακτήσαντες ἐξ αἰτίας τοιαύτης, αὐτὸν μὲν ὡς τρελὸν δέρνοντες τὸν ἐδίωξαν ἐκεῖθεν, ἐκείνους δὲ ὁποῦ τὸν ἐπρόσφεραν τοὺς ἤλεγξαν καὶ ὠνείδισαν, διὰ τί τοὺς ἔφεραν ἐκεῖ τοιοῦτον ἄνθρωπον.

Ὕστερον δὲ ἀπὸ τοῦτο φοβηθέντες οἱ ἄλλοι του συμπατριῶται νὰ μὴν πάθῃ κἀνένα κίνδυνον ψυχικὸν, τὸν ἔφεραν εἰς τὴν Χίον εἰς τὴν ἀδελφήν του Δεσπινοῦ καλουμένην, διηγούμενοι πρὸς αὐτὴν, καὶ τὰ ἐν τῇ Μαγνησία γενόμενα· αὐτὴ ὅμως ὡ καὶ τί νὰ εἰπῶ εἰς τὴν ἀφροσύνην της· δὲν τὰ ἐφύλαξε μυστικὰ, καὶ διὰ τοῦτο μετ' ὀλίγον ἔφθασεν εἰς τοὺς ἀγάδες τῆς Χίου ἡ κακὴ φήμη, ὅτι δηλαδὴ ἐτούρκισεν εἰς τὴν Ἀνατολήν· καὶ τότε βέβαια ἐκινδύνευσε νὰ πάθῃ τὸ ναυάγιον μέσα εἰς τὸν λιμένα ὁ εὐλογημένος Νικόλαος· ὅστις πρὸ ὀλίγου εἶχε γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ πέλαγος τῆς Μαγνησιακῆς ἀσεβείας· τότε λέγω μαθόντες οἱ ἀγάδες τὰ περὶ τοῦ Νικολάου καὶ πέρνοντές τον, ἤλλαξαν τὸ σχῆμα, καὶ τὸ ὄνομά του, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἐφαίνετο μὲ φορέματα τούρκικα, καὶ μὲ ὄνομα Μεϊμέτης, καὶ ἄλλο δὲν τὸν ἔλιπε, πλὴν τῆς περιτομῆς, τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲν ἔλαβεν· ὑστερούμενος ὅμως τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, προσεκολλήθη εἰς τοὺς μακελάριδες, καὶ βόσκωντας τὰ ζῶα

ὁποῦ εἶχαν διὰ σφαγὴν, ἐλάμβανεν ἀπὸ αὐτοὺς τὴν ζωοτροφίαν του.

Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν συνέβη κατὰ θείαν οἰκονομίαν νὰ τὸν ἰδῇ εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἁγίας Ὑπακοῆς, κάποιος ἀρχιμανδρίτης Κύριλλος τὸ ὄνομά του, συνέβη λέγω νὰ τὸν ἰδῇ, καὶ νὰ ἐρωτήσῃ περὶ αὐτοῦ τοὺς ἐκεῖ εὑρεθέντας, τί ἄνθρωπος ἦτον, καὶ ἀφ' οὗ ἔμαθεν ἀπὸ αὐτοὺς τὰ πάντα, ἠξεύρωντας ὅτι ἡ ὄψωσις τῶν λόγων τοῦ Κυρίου, φωτεῖ καὶ συνετιεῖ νηπίους, προσῆλθεν εἰς αὐτὸν, καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἠρώτησε, καὶ ἐγνώρισε τὴν πολλήν του ἁπλότητα, τὸν ἐδοκίμαζε πλέον μὲ τρόπους ἐπιτηδείους, νὰ καταλάβῃ τὴν γνώμην του ποῦ κλίνει, ἔπειτα καὶ κάποιας συμβουλὰς τοῦ ἔδωκε τί νὰ κάμῃ, καὶ πῶς νὰ περνᾷ· καὶ αὐτὰ φαίνεται ὅτι ἦσαν ἡ ἀρχὴ, καὶ ἡ ἀφορμὴ τῆς μεταβολῆς, καὶ τῆς διωρθώσεώς του· διατὶ ἐκεῖθεν ἀναχωρήσας, ἦλθεν εἰς κάποιον τόπον ὑδραγώγιον λεγόμενον, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ μέσα εἰς μίαν κριμνησμένην Ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Ἄννης, πλὴν ἔκλεισε τοὺς σωματικοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς ὕπνον, ἤνοιξεν ὅμως τοὺς ψυχικοὺς ὡς ἄλλος Ἰακὼβ, εἰς ὀπτασίαν παράδοξον, καὶ ἰδοὺ βλέπει μίαν ὡραιοτάτην κόρην, μὲ ξενικὴν στολὴν ἐνδεδυμένην, καὶ τοῦ λέγει, σήκω, πήγαινε εἰς τὸν ἱερέα τοῦ Ναοῦ τοῦ Υἱοῦ μου νὰ σὲ λούσῃ, νὰ ὑγιάνῃς διὰ νὰ σὲ πάρω γαβρόν. Ἔπειτα διϋπνισθεὶς, ἔτρεξε μετὰ χαρὰς μεγάλης εἰς τὸ χωρίον διηγούμενος αὐτολεξεὶ πρὸς τὴν ἀδελφήν του τὸ ὅραμα ἐκεῖνο· αὐτὰ τὰ ἴδια ἀνήγγειλαν καὶ εἰς τὸν ἐφημέριόν τους Γενάδιον ὀνομαζόμενον, ζητοῦντες τὴν λύσιν καὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ὀνείρου, ὁ δὲ νομίζωντάς το ὄνειρον ἁπλῶς ἢ ἀποτέλεσμα τῆς ἀφροσύνης του, τοὺς ἐδίωξε, λέγων τοῦ τρελοῦ τὸ ὄνειρον θέλομεν ἐξετάσει τί εἶναι, καὶ τί δὲν εἶναι; ἐπειδὴ δὲ ὁ προρρηθεὶς ἀρχιμανδρίτης, εἶχε τῷ τότε καλὴν ὑπόληψιν, προσέτι ἦτον καὶ προεστὼς εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ὁποῦ εἶναι εἰς τὸ παλαιόκαστρον, διὰ τοῦτο προσῆλθον εἰς αὐτὸν, νὰ τοῦ ψάλλῃ ἁγιασμοὺς, νὰ τοῦ ἀναγνώσῃ ἐξορκισμοὺς, μήπως τάχα αὐτὰ ἐννοοῦσε λοῦσμα ἡ φανεῖσα κόρη, καὶ αὐτὸν (τὸν ἀρχιμανδρίτην λέγω), ἔλεγεν ἱερέα τοῦ Ναοῦ τοῦ υἱοῦ της, καθὼς καὶ ἡ ἔκβασις τῶν πραγμάτων τὸ ἔδειξε· διατὶ προσκαλεσάμενος τὴν θείαν βοήθειαν, διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ ἱεροῦ ἀρχημανδρίτου ἐκείνου, ἔλαβε τὸ ποθούμενον, τουτ' ἔστιν ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ ὑγίανε, καὶ ἔγινε καθὼς ἦτον πρότερον, εἰς διάστημα δύω ἡμερονυκτίων· ὁ δὲ ἀρχημανδρίτης, ἀφοῦ θείᾳ χάριτι τὸν ἐκατέστησεν ὑγιῆ, καὶ φρόνιμον, ἐφρόντισε πλέον καὶ διὰ τὴν ψυχικήν του ὑγείαν· ὅθεν τὸν ἐκατήχησε καλῶς καὶ τὸν ἐδίδαξεν ἱκανῶς, καὶ οὕτως, ἀφοῦ τὸν ἔβαλεν εἰς ὁδὸν μετανοίας, καὶ Χριστιανικῆς ζωῆς, τὸν ἀπήλυσεν ἐν εἰρήνῃ.

Τὰ ἐπίλοιπα ὅμως τῆς διηγήσεως ἀδελφοὶ, εἶναι θαυμαστὰ καὶ παράδοξα, καὶ ὡς τοιαῦτα, καὶ περισσοτέραν ζητοῦσι τὴν προσοχήν· διὰ τί ἐλθὼν εἰς τὸν ἑαυτόν του ὁ νέος καὶ σωφρονισθεὶς χωρὶς νὰ τοῦ μείνῃ κἀνένα ἐλάττωμα, ἄρχισε, νὰ κάμνῃ μίαν θαυμασίαν μετάνοιαν, καὶ ἀπορίᾳς ἀπὸ μιᾶς πᾶσαν σωματικὴν φροντίδα ὁ ἀοίδιμος, μὲ νηστείαν, καὶ προσευχὴν, καὶ ἀγρυπνίαν, ἀπερνοῦσεν ὅλον τὸν πρὸ τοῦ Μαρτυρίου καιρὸν, καὶ μὲ γονυκλισίαις σχεδὸν ὑπὲρ ἀριθμόν· πολλάκις δὲ καὶ παρακινούμενος ἀπὸ τὴν ἀδελφήν του, νὰ δώσῃ ὀλίγην ἄνεσιν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἀπὸ τὴν πολλὴν νηστείαν, καὶ ταλαιπωρίαν, δὲν ἠθέλησεν, ἀλλ' ἔμεινε νηστεύων συναπτῶς καὶ δύω, καὶ τρεῖς ἡμέρας· βλέπωντας δὲ τὴν εἰκόνα τῆς ἀποτομῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἅρπαζε, καὶ τὴν ἐκαταφίλει ἀχόρταστα, (ὁ τόσον εἰκονομάχος ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀφροσύνης του), καὶ μὲ θερμὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ καρδίαν συντετριμμένην, καὶ τεταπεινωμένην, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀναμμένην ἀπὸ τὴν φλόγα τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης, Ἅγιε τοῦ Θεοῦ λέγει,

καθὼς ἐσὺ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ ἀπεκεφαλίσθης, ἔτζη ἀξίωσαι καὶ ἐμὲ νὰ ἀποκεφαλισθῶ διὰ τὴν ἀγάπην του· ὦ ἔρως· ὦ ἀγάπη θερμοτάτη πρὸς τὸν Χριστόν· ὄντως μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει· ὅθεν μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον δυνατὸν, νὰ ὑπάγῃ εἰς κἀνένα μέρος, καὶ ἐκεῖ, καὶ τὸν Χριστὸν νὰ λατρεύῃ, καὶ τὴν ζωήν του νὰ φυλάττῃ, μὲ ὅλον τοῦτο μὴ φοβηθεὶς ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι ἐπαῤῥησιάζετο Χριστιανὸς, τόσον ὁποῦ καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μετὰ τῶν ἄλλων ἐπήγαινεν. Ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸ ὀλίγου ἐφαίνετο, καὶ ἐγνωρίζετο ὡς Τοῦρκος, διὰ τοῦτο φοβούμενοι οἱ ἄλλοι Χριστιανοὶ τὸν κίνδυνον νὰ τὸν δέχωνται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν τρίτην φορὰν ὁποῦ ἐπῆγε πάλιν, τὸν ἐδίωξαν μὲ φωνὰς, καὶ θόρυβον· αὐτὸς δὲ ὁ Μακάριος ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, μὲ πρόσωπον σκυθρωπὸν, καὶ βρεγμένον ἀπὸ δάκρυα, καὶ μὲ θρηνώδη φωνὴν διὰ τί μὲ διώκετε, τοὺς λέγει, ἀδελφοί, ἀπὸ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ εἶμαι καὶ ἐγὼ Χριστιανὸς, ὡσὰν καὶ ἐσᾶς; πλὴν Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Χριστιανὸς μέλλω νὰ ἀποθάνω· ἔπειτα σφραγίσας τὸν ἑαυτόν του τρεῖς φοραῖς μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, εὐγῆκεν ἔξω μετὰ δακρύων, καὶ ἀναστεναγμῶν, καὶ πηγαίνωντας εἰς τὸ ὀσπήτιόν του, ἐδόθη ὅλος εἰς θερμὴν δέησιν πρὸς τὸν Θεὸν, ἕως ὁποῦ καὶ οἱ ἄλλοι εὐγῆκαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν· καὶ τότε ἐπειδὴ καὶ εἶχεν ἀκουσθῇ πρότερον, ὅτι ὁ Νικόλαος, ἔστρεψε πάλιν εἰς τὴν προτέραν του πίστιν, καὶ ἄφησε τὴν Τούρκικην, ἐπειδὴ εἶχεν ἀκουσθῇ λέγω τοῦτο, νὰ καὶ φθάνουσιν ὡς ἐπὶ λῃστὴν μετὰ μαχαιρῶν, καὶ ὅπλων, οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὸ κριτήριον, διὰ νὰ τὸν φέρουν εἰς ἐξέτασιν τοῦ τολμήματος· καὶ πρῶτον μὲν ἔδεσαν αὐτοῦ τὰς χεῖρας εἰς τὰ ὀπίσω, ἔπειτα δὲ συνελαβὸν καὶ τὸν ἐφημέριον τοῦ χωρίου, καὶ ἄλλους δύω τοὺς προέχοντας καὶ ὅλους ὁμοῦ τοὺς ἔφεραν εἰς τὸ κριτήριον· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους τρεῖς τοὺς ἐφυλάκωσαν, μόνον δὲ τὸν Νικόλαον, παρέστησαν εἰς ἐξέτασιν· ὁ δὲ ἐξεταζόμενος, καὶ ἐρωτώμενος διὰ τί νὰ ἀλλάξῃ τὸ σχῆμα καὶ τὸ ὄνομά του, καὶ νὰ γένῃ πάλιν Χριστιανός; ἐπειδὴ ἐγὼ ἀπὸ Χριστιανοὺς ἐγεννήθην, τοὺς ἀπεκρίνεται, καὶ Χριστιανὸς ἀνετράφην, καὶ εἶμαι Χριστιανὸς καὶ τὸν Χριστόν μου ποτὲ δὲν ἠρνήθηκα νὰ τουρκίσω, οὔτε θελω τὸν ἀρνηθῇ ποτὲ, ἀλλὰ Χριστιανὸς μέλλω νὰ ἀποθάνω· καὶ ταῦτα μὲν ὁ νέος· ὁ δὲ κριτὴς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τότε κατ' ἀρχὰς ἐδοκίμαζον μὲ πολλὰς κολακείας, καὶ διαφόρους ὑποσχέσεις, νὰ τὸν καταπείσουν νὰ μένῃ εἰς τὴν θρησκείαν τους· πλὴν ἄλλο δὲν ἐκατόρθωσαν μὲ αὐτὰ, παρὰ τοῦτο μόνον· ἄναψαν δηλονότι τὸν ζῆλον τοῦ Μάρτυρος, καὶ οὔτε τοὺς κριτὰς ηὐλαβήθη, οὔτε τὰ ἄλλα παριστάμενα πλήθη τῶν Ἀγαρηνῶν ἐφοβήθη, οὔτε ἄλλο τι ἐσυλλογίσθη, ἀλλὰ μὲ φρόνημα γενναῖον, μὲ λαμπρὰν φωνὴν, καὶ μὲ γλῶσσαν ἐλευθέραν, ἤλεγξε τὴν θρησκείαν τους, ἐχλεύασε καὶ ἐκαταγέλασε τὴν ἀγνωσίαν τους, καὶ τὴν πλάνην τους· καὶ τινὰς ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἐδυνήθη νὰ ἀντειπῇ, καὶ νὰ ἐναντιωθῇ, κατὰ τὴν Κυριακὴν ὑπόσχεσιν τὴν λέγουσαν, «ἐγὼ δώσω ὑμῖν στόμα, καὶ σοφίαν, ᾗ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν, οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν».

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἀπὸ τὴν θείαν παῤῥησίαν, καὶ τὴν πνευματοκίνητον γλῶσσαν τοῦ Μάρτυρος, ἐνικήθησαν καὶ κατησχύνθησαν, μετέβαλον τὴν ἡμερότητα εἰς θηριώδη ἀγριότητα, τὰς κολακείας, καὶ τὰς ὑποσχέσεις, εἰς ἀπειλὰς, καὶ φοβερισμοὺς· ὅθεν χωρὶς νὰ χάσουν καιρὸν, τὸν ἔστρωσαν εἰς τὸ ξύλον, καὶ μὲ ἄκραν σκληρότητα, περισσότεραις ἀπὸ πεντακόσιαις ῥαβδιαῖς τὸν ἔδωκαν εἰς τοὺς πόδας· καὶ μετὰ τὴν βάσανον ταύτην τὸν ἔῤῥιψαν ἔτζη ἀθεράπευτον μέσα εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ὄχι τόσον μόνον, ἀλλὰ καὶ μὲ ἀπανθρωπίας ὑπερβολὴν, ἔσφυγξαν τοὺς καταπληγωμένους πόδας του, μέσα εἰς τὸ βασανιστήριον ξύλον, τὸ κοινῶς λεγόμενον τουμπροῦκι

οἱ δὲ προειρημένοι τρεῖς ἐγχώριοί του, ἦσαν καὶ αὐτοὶ φυλακωμένοι ἀλλὰ χωρὶς βασάνους· ἀλλ' ὅμως μὴν ὑποφέροντες οὐδὲ αὐτὴν τὴν ὀλίγην στενοχωρίαν τῆς φυλακῆς, ἐτόλμησε νὰ εἰπῇ πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς μάλιστα, ὁ διδάσκαλος τῆς εὐσεβείας, φεῦ! ἐτόλμησε λέγω νὰ τοῦ εἰπῇ λόγον ὄντως σατανικὸν καὶ διαβολικόν· ἕως πότε, λέγει, μᾶς βασανίζεις; Τούρκευσε νὰ γλυτώσῃς καὶ ἐσὺ, καὶ ἡμεῖς, καὶ διὰ ἕνα ἄνθρωπον ἡ Χριστιανωσύνη δὲν ὀλιγοστεύει· τοῦτον ἀκούσας τὸν λόγον ὁ θεῖος Νικόλαος, τόσον ἐταράχθη, τόσον ἄναψεν ὁ ἔνθεος ζῆλός του, ὥστε ὁποῦ δὲν τὸν εὐλαβήθη πλέον ὡς ἱερέα τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡσὰν ἕνα ἐχθρὸν, ἕνα ἐπίβουλον, ἕνα προδότην τῆς εὐσεβείας, τὸν ἔπτυσε τρεῖς φοραῖς εἰς τὸ πρόσωπον· λέγων, σὺ ὁ ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ, μὲ παρακινεῖς νὰ προδώσω τὴν πίστιν μου, ἀντὶ νὰ μὲ διδάξῃς νὰ τὴν φυλάξω ἕως θανάτου; μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς, λογιάζοντες οἱ Τοῦρκοι, ὅτι θέλει δειλιάσει ἀπὸ τὰς προτέρας τιμωρίας, καὶ οὕτω νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, τὸν εὔγαλαν εἰς δευτέραν ἐξέτασιν· καὶ πάλιν ὑποσχέσεις μεγάλαι, πάλιν κολακεῖαι πολλαί· λυπήσου, λέγοντες, τὴν νεότητά σου ὦ τέκνον, τὴν ὡραιότητά σου, τὴν ζωήν σου, μὴ θελήσῃς νὰ ζημιωθῇς καὶ νὰ χάσῃς αὐτὰ τὰ καλὰ, ἀλλὰ κάμε ὑπακοὴν εἰς ἡμᾶς, διὰ νὰ σὲ τιμήσωμεν, καὶ νὰ σὲ δοξάσωμεν μεγάλως, καὶ ταῦτα λέγοντες, τὸν ἔδειχναν ἕνα κιβώτιον περιέχον πολλὰ φλωρία, καὶ ἄλλα ἀργύρια, καὶ μίαν φορεσιὰν λαμπρὰν καὶ πολυέξοδον, καὶ ὅλα αὐτὰ τὸν ἔλεγαν, ἂς ἦναι ἐδικά σου, περιπλέον νὰ σὲ κάμωμεν υἱόν μας, μόνον ὑπάκουσον· εἰ δὲ καὶ μένῃς εἰς τὸ πεῖσμα, θέλομεν σὲ θανατώσει ἀπκραιτήτως, μὲ σκληρότατον θάνατον, καὶ ταῦτα μὲν ἔλεγον οἱ τύραννοι.

Τί δὲ ὁ Μάρτυς ἀνταπεκρίθη; οὔτε τὰς κολακείας σας δέχομαι, οὔτε τὰς ὑποσχέσεις βάνω παντελῶς εἰς τὸν νοῦν μου· ἀλλ' οὐδὲ τὰς τιμωρίας, καὶ τὸν ἀπειλούμενον θάνατον φοβοῦμαι· Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ κἀνένα πρᾶγμα δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ μὲ χωρίσῃ· πλὴν ἐὰν μου ὑπακούετε ἐσεῖς πρότερον, (τοὺς λέγει μὲ τὴν σύντροσόν του ἁπλότητα), εἰς ἕνα ζήτημα ὁποῦ ἔχω νὰ σᾶς ζητήσω, ὑπακούω καὶ ἐγὼ εἰς ἐσᾶς ὕστερον· αὐτοὶ δὲ μὴν ἠξεύροντες τί ἦτον τὸ ζήτημά του, ὑπεσχέθησαν μετὰ χαρᾶς. τί δὲ ἦτον ἐκεῖνο τὸ ζήτημα; στέρξετε πρῶτον ἐσεῖς, τοὺς λέγει, νὰ σᾶς βαπτίσω νὰ σᾶς κάμω Χριστιανοὺς, καὶ ἔπειτα κάμετέ με καὶ ἐσεῖς ὅ,τι θέλετε· τόσον δὲ τοὺς ἐτάραξεν αὐτὸς ὁ λόγος τοῦ Μάρτυρος, τόσον τοὺς ἄναψε τὸν θυμὸν, ὥστε ὁποῦ τοὺς ἔκαμε νὰ ἐπινοήσουν καὶ νὰ ἀποφασίσουν, ἀκόμα καὶ νὰ μεταχειρισθοῦν εἰς αὐτὸν, τὰ πλέον δεινὰ καὶ ἀσυνήθιστα κολαστήρια· ἐπρόσταξαν λέγω, καὶ ἔχυσαν νερὰ κάτω εἰς τὸ ἔδαφος τῆς φυλακῆς, ἔπειτα ἔχοντες διαπερασμένα εἰς ἕνα σανίδι πολλὰ καὶ μητερὰ καρφία, τὸ ἔβαλαν ἐπάνω εἰς τὰ νερὰ ἐκεῖνα, καὶ ὕστερον ἐξήπλωσαν τὸν Μάρτυρα ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὰ καρφία τὰ διαπερασμένα εἰς τὸ σανίδι· ἐπὶ δὲ τοῦ στήθους καὶ τῆς κοιλίας του, ἐπέθηκαν μίαν βαρυτάτην πλάκα· εἰς δὲ τὸν λαιμὸν τοῦ ἐπέρασαν ἁλυσίδα· καὶ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν τοῦ εἶχαν τοὺς πόδας εἰς τὸ τουμπροῦκι· ταῦτα μὲν ἐπρόσταξαν οἱ τύραννοι, οἱ δὲ ὑπηρέται ἐτελείωσαν τὰ προσταχθέτα τὸ ὀγληγορώτερον, ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, τὰ ὑπέμενε χαίρων, καὶ δοξάζων τὸν Θεόν. Ὁ Χριστὸς ὅμως ὁποῦ εἶναι τῶν Μαρτύρων τὸ κραταίωμα, καὶ ἡ δύναμις, δὲν ἄφησε τὸν δοῦλόν του ἀβοήθητον καὶ ἀπαρηγόρητον εἰς τοσαύτην ἀνάγκην, ἀλλὰ τὸ μεσονύκτιον νὰ καὶ γίνεται ἕνας σεισμὸς φοβερὸς μέσα εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ μὲ τὸν σεισμὸν ἀπεκυλίσθη ἡ πλάκα, καὶ ἔπεσεν ἀπὸ τὸ στῆθος, καὶ τὴν κοιλίαν τοῦ Ἁγίου, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! οὔτε ἡ πλάκα τοῦ ἐσύντριψε τὰ κόκκαλα τοῦ στήθους, οὔτε τὰ καρφία τοῦ ἐτρύπησαν τὴν ῥάχην, ἀλλ' ἔμεινεν ὅλος ἀβλαβὴς, θείᾳ δυνάμει· ἡ δὲ φυλακὴ ἐγεμίσθη ἀπὸ εὐωδίαν ἄῤῥητον τὴν ὥραν ἐκείνην· τότε

καὶ ὁ προρρηθεὶς ὀλιγόπιστος ἱερεύς, βλέπωντας τὸ παράδοξον θαῦμα, μετενόησε, καὶ ἐζήτει θερμῶς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ διὰ ἐκεῖνα ὁποῦ ἐβλασφήμησε, καὶ πίπτωντας εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἁγίου ἐζήτει συγχώρησιν ἐπειδὴ τοῦ εἶπε νὰ τουρκεύσῃ· καὶ ὄχι μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἐν τῇ φυλακῇ εὑρεθέντες, ἐξεπλαγησαν, καὶ ἐφώναζον, ὄντως Ἅγιος ἄνθρωπος εἶναι, ἀληθῶς Μάρτυς εἶναι ὡσὰν καὶ ἐκεῖνοι οἱ παλαιοὶ, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἐφάνη θαυμαστὸς εἰς αὐτόν· καὶ ἦτον μεγάλη χαρὰ εἰς ὅλους ἐκείνους ὁποῦ τὰ τοιαῦτα θαυμάσια ἤκουον· μόνοι δὲ οἱ Τοῦρκοι κατεσχύνοντο, καὶ ὡς ἄλλος Φαραὼ ἐσκληρύνοντο ἀπὸ τὴν ἀκοὴν τῶν θαυμάτων· διὰ τοῦτο τοὺς μὲν ἄλλους τρεῖς ἐγχωρίους του ὡς Μάρτυρας, καὶ κήρυκας αἰσχυνόμενοι, τοὺς ἀπέλυσαν μὲ ἄσπρα, κατὰ τὴν συνήθειάν τους· ὁμοίως ἀπέλυσαν μὲ μεγάλην δόσιν ἄσπρων καὶ τὸν προρρηθέντα ἀρχημανδρίτην, ὁ ὁποῖος ἐσυμβούλευσε, καὶ ἐδιώρθωσε τὸν Μάρτυρα καθὼς εἴπαμεν, τὸν ὁποῖον ὄχι μόνον εἶχαν φυλακωμένον, ἀλλὰ καὶ ἐφοβέριζαν μάλιστα νὰ κόψουν τὴν γλῶσσάν του, τοὺς μὲν ἄλλους λέγω τοὺς ἀπέλυσαν, τὸν δὲ Μάρτυρα εὐγάνοντές τον ἀπὸ τὴν κοινὴν φυλακὴν, διὰ νὰ μὴ τὸν βλέπουν οἱ ἄλλοι Χριστιανοὶ ὁποῦ ἔμειναν φυλακωμένοι, ἀφ' οὗ τοῦ ἔδησαν τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας, τὸν ἔρριψαν μέσα εἰς τὸν σταῦλον τῶν ἀλόγων, ἐγκαταλελειμμένον ἀπὸ κάθε ἀνθρωπίνην βοήθειαν, διὰ νὰ λάβῃ θάνατον βίαιον, καὶ ἄτιμον ἀπὸ τὰ καταπατήματα τῶν ἀλόγων ὁ τρισμακάριστος· καὶ τὰ μὲν πονηρὰ βουλεύματα τῶν Ὀθωμανῶν ἦσαν τοιαῦτα, ὁ δὲ Θεὸς ὁποῦ ἐφύλαξεν ἀβλαβῆ τὸν προφήτην Δανιὴλ μέσα εἰς τὸν λάκκον ἀπὸ τὴν ὁρμὴν, καὶ τὴν ἀγριότητα τῶν λεόντων, αὐτὸς βέβαια ἐφύλαξε καὶ τὸν Νικόλαον ἀπὸ τὴν ὁρμὴν, καὶ τὰ πατήματα τῶν ἀλόγων, καὶ δὲν ἄφησε νὰ πάθῃ κἄνενα κακόν· ἀφ' οὗ δὲ ἀπέρασαν τρεῖς ἡμέραι, βλέπωντας ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνοὺς Σουρούλης τὸ ἐπίκλην, ὅτι ἀκόμα ζῇ, τὸν ἔδιδε ψωμὶ νὰ φάγῃ, καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη ὅτι ἦτον χορτασμένος ἀπὸ τὰ φαγητὰ ὁποῦ τὸν ἔφερεν ἡ ἀδελφή του, (καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον ἡ ἀδελφή του μακρὰν κεκρυμμένη διὰ τὸν φόβον τῶν Ἀγαρηνῶν), καὶ ἔμεινε πάλιν νηστεύων, καθὼς καὶ ὅλον τὸν καιρὸν τοῦ Μαρτυρίου του ὁ θειότατος, μὲ νηστείαν μεγάλην τὸν ἀπέρασε.

Τέλος πάντων, ἐπειδὴ διὰ τῶν εἰρημένων βασάνων, οὔτε ἡ γνώμη του μετεβλήθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, οὔτε ἀπέθανεν, ἀγανακτήσαντες πλέον, ἐζήτησαν φετουφᾶν ἀπὸ τὸν μουφτὴν διὰ νὰ φονεύσουν τάχα νομίμως τὸν δίκαιον, οἱ ἀδικώτατοι καὶ παρανομώτατοι· πλὴν δὲν ἔδωκε φετουφᾶν κρίνωντάς το ἐναντίον εἰς τὴν νομοθεσίαν των, ὡσὰν ὁποῦ ἦτον ἀπερίτμητος, ἤγουν ἀσυνέτευτος· (διὰ τί γνωστὸν ἔγινεν εἰς ὅλους ὅτι ἦτον ἀσυνέτευτος) αὐτοὶ ὅμως ἀδίκως, καὶ ἐναντίον εἰς τοὺς νόμους των, ἀπεφάσισαν τὸν κατ' αὐτοῦ θάνατον, ἀφ' οὗ διαφόρως τὸν ἐβασάνισαν, καθὼς ἕως ἐδῶ ὁ λόγος ἐφανέρωσεν, εἰς διάστημα τριάκοντα ἡμερῶν. Τότε λοιπὸν εὐγάνοντές τον ἐκ τῆς φυλακῆς, τὸν ἔφεραν εἰς τὸ βουνάκι, (εἰς μίαν πεδιάδα δηλαδὴ τῆς πόλεως) εἰς τὰ ἔξω τειχεῖα τῆς Σούδας τοῦ κάστρου, ὀλίγον παρὰ κάτω ἀπὸ τὸ ζύγι τοῦ νεροῦ, καὶ ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τὸ τζαμὶ ὅλοι οἱ ἀγάδες καβαλαραῖοι ἐστάθησαν τριγύρου καὶ τὸν ἠρώτησαν τρεῖς φοραῖς, ἐὰν ἤλθεν εἰς τὸν νοῦν του νὰ τουρκεύσῃ, καὶ αὐτὸς ὁ εὐλογημένος ταλαιπωρημένος ἀπὸ τόσων ἡμερῶν νηστείαν, ἀτονισμένος ἀπὸ τόσας πολλὰς βασάνους, καὶ τὸ περισσότερον, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι δὲν τοὺς ψηφᾷ ὁλότελα, δὲν ἀπεκρίθη μὲ λόγον τὸ, ὄχι, ἀλλὰ μόνον μὲ τὴν ἀνάνευσιν τῆς κεφαλῆς. Τελευταῖον τὸν ἐγονάτησαν τρεῖς φοραῖς· καὶ τὴν μὲν πρώτην τοῦ ἔδωκεν ὁ δήμιος μίαν λογχευτὴν ἤγουν ἐμπικτὴν μαχαιριὰν εἰς τὴν ῥάχην, ἔπειτα τὸν ἐσύκωσεν ἐπάνω καὶ πάλιν τὸν ἠρώτησαν, τὴν δὲ δευτέραν φορὰν τὸν ἔκοψε τὸν λαιμὸν ὀλίγον τι, καὶ πάλιν

τὸν ἐσύκωσε, καὶ τὸν ἠρώτησαν πάλιν ἐὰν θέλῃ νὰ τουρκεύσῃ νὰ γλυτώσῃ τὴν ζωήν του, λέγοντές του, ὅτι καὶ αἱ πληγαί του ἰατρεύονται· τὴν τρίτην φορὰν λέγωντάς του νὰ γονατίσῃ, ἔτρεξε μὲ μεγάλην δύναμιν καὶ ὁρμὴν, ἀπὸ τὴν πολλὴν ἔφεσιν, καὶ ἐπιθυμίαν ὁποῦ εἶχε νὰ τελειώσῃ τὸν δρόμον τοῦ Μαρτυρίου· ἔτρεξε λέγω, καὶ κλίνας τὰ γόνατα, ἐξεφώνησε τὸ γλυκύτατον ὄνομα τῆς κυρίας Θεοτόκου, λέγωντας τρεῖς φοραῖς, Παναγία βοήθει μοι· καὶ τότε πλέον ὁ δήμιος τὸν ἐκτύπησε μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν, ἀλλὰ πάλιν δὲν ἀπεκόπη ἡ πάντιμος αὐτοῦ κεφαλὴ, οὔτε μὲ μίαν, οὔτε μὲ δύω, ἕως ὁποῦ μὲ ἀπανθρωπίας καὶ σκληρότητος ὑπερβολὴν, τὸν ἐπίασεν ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς Κεφαλῆς, καὶ τὸν ἔσφαξεν ὡσὰν πρόβατον. Καὶ οὕτως ὁ ἔνδοξος Νικόλαος τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισται, κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον, τὴν πρὸς Χριστὸν τὸν Θεὸν πίστιν τετήρηκε, τὸν σωτήριον δρόμον τοῦ μαρτυρίου τετέλεκε, καὶ τὸ στέφος τῆς ἀφθαρσίας ἔλαβε παρὰ Θεοῦ, κατὰ τὸ εἰκοστὸν τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας του· κατὰ τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους πενῆντα τέσσαρας χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ, κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς, ἐν ὥρᾳ ἕκτῃ, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσταυρώθη.

Καὶ τότε θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, σκότος πυκνότατον ἐπέπεσεν εἰς ὅλην τὴν Χίον, τόσον ὁποῦ τὰ πλήθη ὁποῦ ἐπαράμεναν νὰ ἰδοῦν τὸ τέλος, Τοῦρκοι, Χριστιανοὶ, Φράγγοι, Ἑβραῖοι, δὲν ἐδιάκριναν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ἀπὸ τὸ σκότος, οὐδὲ τὸν δρόμον ὁποῦ κάθε ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἔμελλε νὰ περιπατήσῃ δὲν εὑρισκεν, ὡσὰν νὰ ἦτον μία σκοτεινοτάτη νύκτα τοῦ χειμῶνος· οἱ δὲ χωρικοὶ βλέποντες ἔξαφνα τοιοῦτον παράδοξον σημεῖον, καὶ μὴν ἠξεύροντες τὴν αἰτίαν, ἔλεγον, τοῦτο βέβαια δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ ὀργὴ θεϊκὴ καθ' ἡμῶν· καὶ ἔμεινε περιφερόμενον αὐτὸ τὸ σκότος ἕως τὴν σήμερον· μόνον δὲ τὸ πρόσωπον τοῦ Μάρτυρος νεκρὸν, μέγα θαῦμα! ἔλαμπεν ὡς ἄστρον λαμπρότατον, μέσα εἰς τὸ σκότος ἐκεῖνο. Ἀλλὰ καὶ θεῖον φῶς ἐπισκίαζε τὸ Μαρτυρικὸν λείψανον, τρεῖς νύκτας ἀκολούθως ὁποῦ τὸ ἐφύλαττον εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης· οἱ δὲ πεπλανημένοι ἀγαρηνοὶ, βλέποντες τὸ οὐράνιον ἐκεῖνο φῶς, καὶ τὴν ἐντροπὴν μὴν ὑποφέροντες, ἔλεγον, ὅτι πῦρ ἐκατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, νὰ κατακαύσῃ τὸ σῶμά του· ὅθεν λαβόντες ἀφορμὴν ἀπὸ τοῦτο, ἔκαψαν καὶ ἐμαύρησαν τὸ πρόσωπόν του μὲ δαδία, διὰ νὰ μὴ φαίνεται, εἰς ἔλεγχον καὶ κατηγορίαν τους, τὸ κάλλος, καὶ ἡ λαμπρότης ὁποῦ ἦχεν ἐκ θείας χάριτος· καὶ οὐ μόνον μὲ τὸ οὐράνιον φῶς, ἐδόξασεν ὁ Χριστὸς τὸν Μάρτυρά του, ἀλλὰ καὶ μὲ εὐωδίαν θαυμαστὴν, καὶ ἄῤῥητον, ἡ ὁποία ἐγέμιζε τὸν ἀέρα ἐν ὅσῳ ἔμενεν ἐκεῖ τὸ Ἅγιον λείψανον· τινὲς δὲ ἀπὸ τοὺς φύλακας ἔκοψαν δάκτυλα, καὶ ἄλλα εὐκολόκοπα μέλη, καὶ τὰ ἔδωκαν εἰς μερικοὺς γνωρίμους των Χριστιανοὺς, διὰ νὰ πάρουν ἄσπρα, ἄλλοι δὲ πάλιν Χριστιανοί, ἔλαβον χῶμα βρεγμένον ἀπὸ τὰ Μαρτυρικὰ αἵματα. Τέλος πάντων μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἔῤῥιψαν τὸ Ἅγιον λείψανον εἰς τὴν θάλασσαν, διὰ νὰ μὴ τὸ λάβουν οἱ Χριστιανοί, ποῦ δὲ ἐφέρθη, καὶ ἐκατήντησε δὲν ἠξεύρει τινάς· οὕτως ἐδόξασε τὸν Θεὸν ἀδελφοί, ὁ Θεῖος Νικόλαος, μὲ τοὺς ὑπὲρ φύσιν ἀγῶνας τοῦ Μαρτυρίου του, καὶ ὁ Θεὸς ἀντεδόξασεν αὐτὸν, μὲ τὰ παράδοξα θαύματα τῆς θείας αὐτοῦ παντοδυναμίας.

Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν τοῦ θαυμαστοῦ τούτου Μάρτυρος, μία γυναῖκα σεμνὴ καὶ κοσμία, Σμαράγδα τὸ ὄνομά της ἐκινδύνευεν εἰς θάνατον, ἀπὸ ἕνα δεινότατον καὶ ἀθεράπευτον πάθος· τὸ δὲ πάθος αὐτὸ τῆς ἐσυνέβη ἀπὸ τὴν ἀκόλουθον περίστασιν· υἱὸν εἶχεν αὐτὴ εἰς ξενιτείαν διατρίβοντα, ὅστις ἐπάνω εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του ἀπέθανε, μαθοῦσα λοιπὸν τὴν τοιαύτην λυπηρὰν εἴδησιν τοῦ υἱοῦ της τόσον ἀμέτρως ἐλυπήθη, ὥστε ὁποῦ ἔπαθεν ἕνα ἀσυνείθιστον πάθος.

ἔπαυσε δηλαδὴ εἰς τὸ ἐξῆς ἡ κατὰ μῆνα φυσικὴ ῥύσις τοῦ αἵματός της, καὶ τὸ αἷμα ἐκεῖνο ὁποῦ ἐμποδίσθη ἀπὸ τοὺς φυσικοὺς πόρους, ἔστρεψε καὶ εὔγαινεν ἀπὸ τὸ στόμα της, καὶ τόσον πολὺ ὁποῦ λεκάνην ἐγέμιζε, καθὼς ἡ ἰδία ἔλεγε· κράζει λοιπὸν τοὺς ἰατροὺς, δοκιμάζουν ἐκεῖνοι μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς τέχνης των νὰ τὴν θεραπεύσουν, ἀλλὰ δὲν δύνανται, προσπίπτει εἰς τὴν χάριν τῶν θαυματουργῶν καὶ ἰαματικῶν Ἀναργύρων, προσκαλεῖ τὰ ἱερά τους λείψανα, τῆς ψάλλουν ἁγιασμὸν μὲ αὐτὰ, ἀλλ' ὅχι, μόνον θεραπείαν δὲν εὑρίσκει, ἀλλ' οὔτε κἂν παραμικρὰν παρηγορίαν, προσκαλεῖ ἔπειτα καὶ τὴν χαριτόβρυτον κάραν τῆς ὁσίας Ματρώνης, ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ δοξάζων τοὺς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας, βουλόμενος νὰ δοξάσῃ τὸν νέον αὐτοῦ Μάρτυρα Νικόλαον (καθὼς ἔδειξαν τὰ πράγματα ὕστερον) δὲν εὐδόκησεν νὰ τὴν θεραπεύσῃ οὔτε ἡ Ἁγία Ματρώνα, τὸ δὲ πάθος νὺξανε, καὶ θάνατον ἀπαραίτητον ἐφοβέριζε τῆς ἀθλίας γυναικός· ἐπειδὴ λοιπὸν ἀπελπίσθη αὐτὴ ἀπὸ κάθε λογῆς βοήθειαν, καὶ ἐπειδὴ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἐτελείωσε τὸν ἀγῶνα τοῦ Μαρτυρίου ὁ θεῖος Νικόλαος, καὶ εἰς κάθε μέρος τὰ διηγήματα τῶν μαρτυρίων του, καὶ τῶν θαυμάτων του ἐλέγοντο, καὶ ἠκούοντο, διὰ τοῦτο μὲ πολλὴν εὐλάβειαν, καὶ μεγάλην πίστιν ζητεῖ ἀπὸ τὸν Μάρτυρα τὴν ὑγείαν της, καὶ κατὰ μίμησιν τῆς Εὐαγγελικῆς αἱμορρόουσης, ἔλεγεν εἰς τὸν ἄνδρα της, Ἀλεξανδρὴ (τοῦτο ἦτον τὸ ὄνομά του) κάμε δ,τι ἠμπορέσεις νὰ λάβωμεν τίποτας ἀπὸ τὸ μαρτυρικὸν λείψανον τοῦ Νικολάου, καὶ ἐλπίζω, ὅτι θέλει μοῦ γένῃ ἰατρὸς θαυμάσιος· καὶ ὦ τοῦ θαύματος ἀδελφοί, οὕτως ἔγινε· διὰ τί ἀφ' οὗ αὐτὸς ἐπιμελήθη, καὶ εὗρεν ὀλίγον τι ἀπὸ τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου, καὶ τὸ ἐπροσκύνησε, καὶ τὸ ἠσπάσθη ἡ ἀσθενὴς, ἔλαβε τὴν ὑγείαν της, δοξάζουσα τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Ἅγιον. Ταῦτα πάντα καὶ ἡμεῖς συνεγράψαμεν μὲ ὅλην τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀληθείας, ἀπὸ τὰ σημειώματα ὁποῦ τότε παρευθὺς πολλοὶ αὐτόπται, καὶ αὐτήκοοι ἔκαμαν, καὶ ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν πολλῶν ἀξιοπίστων ἀνθρώπων, ὁποῦ καὶ αὐτοὶ αὐτόπται, καὶ αὐτήκοοι ἐγένοντο τῶν πραγμάτων, καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ζῶσι, καὶ τὰ κηρύττουσι. Τὰ ἐσημειώσαμεν λέγω εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς τιμὴν τοῦ θείου Μάρτυρος· οὗ ταῖς Ἁγίαις πρεσβείαις ὁ Θεὸς, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς, καὶ φιλάνθρωπος. Ἀμήν.

Ὠδὴ, ζ'. Θεοῦ συγκατάβασιν.

Προστάξει ὁ ἥλιος, Θεοῦ τοῦ κτίστου τὰς ἑαυτοῦ φωταυγεῖς, συνέστειλεν ἀκτῖνας, ἡνίκα ξίφει τὴν ἱερὰν κεφαλὴν, οἱ δυσσεβεῖς ἀθλοφόρε ἀπέτεμον, τὴν σὴν λαμπρὰν καὶ σεπτὴν, πάντως τιμῶν τελευτήν.

Ῥωννύμενος σθένεισου, παντοδυνάμῳ ὁ ἀθλοφόρος Χριστὲ, διήνυσε τὸν δρόμον τοῦ Μαρτυρίου γιγαντιαίῳ ποδὶ, καὶ ἐν σκηνώμασι θείοις ἐσκήνωσε, σὺν τοῖς ἀγγέλοις βοῶν εὐλογητὸς ὁ Θεός.

Σιὼν τὴν οὐράνιον, οἰκεῖς παμμάκαρ σὺν τοῖς Μαρτύρων χοροῖς, ἐλλαμπόμενος αἴγλῃ, καὶ φωταυγίᾳ τοῦ ἀνεσπέρου φωτὸς, μετὰ ἀγγέλων βοῶν εὐφραινόμενος, ἐν ἀσιγήτῳ φωνῇ εὐλογητὸς ὁ Θεός.

Ὡς ὄρθρος ἀνέτειλας, δικαιοσύνης ἥλιον ἔχουσα, τὸν ἐκ σκότους τὸν κόσμον, τῆς ἀγνωσίας ἀποκαθαίροντα, θεογνωσίας ἀκτῖσιν, ᾧ ψάλλομεν, εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ἄλλος ἐν τῇ καμίνῳ.

Ἐν τῇ καμίνῳ τῶν βασάνων Νικόλαε ὡς χρυσὸν, ἐδοκίμασεν ὁ Κύριος ἐν τῇ γῇ, καὶ ὡς θεῖον ὁλοκαύτωμα, σὲ προσδεξάμενος, κοινωνὸν θείας δόξης ἐποίησε.

Ξίφει τὴν κάραν, ἀπετμήθης παμμάκαρ καὶ τοῖς σεπτοῖς, δήμοις τῶνΜ αρτύρων πάντων ἐν οὐρανῷ, συνεσκήνωσας Νικόλαε, εὐλογημένος εἰ τῷ δεσπότῃ κραυγάζων γηθόμενος.

Ὡς παῤῥησίαν, σὺ κεκτημένος Νικόλαε πρὸς Θεὸν, τοῖς μετ' εὐλαβείας θείας

τὴν ἱερὰν, ἐκτελοῦσί σου πανήγυριν, ψυχῶν τὴν κάθαρσιν, καὶ σωμάτων τὴν ἴασιν δώρησαι.

Θεοτοκίον.

Δεδοξασμένη, πεφωτισμένη μητροπάρθενε, πάντας τοὺς τιμῶντας σὲ τὴν παναληθῆ, θεοτόκον περιφρούρησον, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶν, ὑπάρχεις πανάμωμε Δέσποινα.

Ὠδὴ, ἡ. Ἐπταπλασίως Κάμινον.

Τῷ θρόνῳ παρεστάμενος, τῆς τριάδος Νικόλαε, ἅμα τοῖς Μαρτύρων ἱεροῖς στρατεύμασι, τῶν ἄθλων τὰ ἔπαθλα, λαμβάνων παρ' αὐτῆς δαψιλῶς, καὶ νικητικὰ, ὡς ἀθλητὴς τὰ βραβεῖα, δεχόμενος τρισμάκαρ, σὺν πολλῇ εὐφροσύνῃ, ὑμνεῖς τὸ θεῖον κράτος, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὑπὲρ ἡμῶν ἱκέτευε, ἀθλοφόρε Νικόλαε, τὸν Θεὸν τῶν ὅλων, τῶν θερμῶς τελούντων σου, τὴν μνήμην τὴν πάντιμον καὶ παναγίαν σου τελευτὴν, ἔχων πρὸς αὐτὸν, Μάρτυρικὴν παῤῥησίαν, προσάγειν ἱκεσίας, καὶ πληροῦν τὰς αἰτήσεις, τῶν πίστει προστρεχόντων τῇ σκέπῃ σου τῇ θείᾳ.

Φωτοφανὴς ὡς ἥλιος, ἡ σὴ μνήμη ἀνέτειλεν, ἀθλητὰ Κυρίου, Καρυῶν τὸ ἐλάστημα, καὶ Χίου τὸ καύχημα, καὶ ὀρθοδόξων κλέος λαμπρὸν, καὶ φωταγωγεῖ, πνευματικαῖς λαμπηδόσι, τοὺς πόθῳ ἐκτελοῦντας, καὶ ἐν ὕμνοις τιμῶντας, τοὺς ἄθλους οὓς ὑπέστης ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας. Θεοτοκίον.

Νύμφη Θεοῦ πανάμωμε, τοὺς πρὸς σὲ καταφεύγοντας, τῆς αἰχμαλωσίας τῶν παθῶν ἐξάρπασον, καὶ τὴν αὐτοδέσποτον ἐλευθερίαν δέσποινα, ταῖς τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλισίαις παράσχου, ταῖς πίστει μελῳδούσαις, ἱερεῖς εὐλογεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἄλλος. Λυτρωτὰ τοῦ παντὸς παντοδύναμε.

Καρυῶν σὺ ἔλαστὸς εὐθαλέστατος, εὐτελοῦς τινος κώμης ἐβλάστησας, καὶ ἐν αὐτῇ ἐξήνθησας, ἀρδευθεὶς δὲ αἱμάτων, ἐκ σῶν καλλιμάρτυς, ἄλλος φοῖνιξ ἐφάνης ὑψίκομος.

Οὐχ' ὡς Ἄβελ ποτὲ προσενήνοχας, εἰς θυσίαν Θεῷ ζῷα ἄλογα, σαυτὸν δὲ θῦμα ἄμωμον, Ζαχαρίου τῷ ζήλῳ, καὶ τοῦ προδρόμου, καὶ Μαρτύρων ἁπάντων Νικόλαε.

Νῦν ἡ Χίος ἀγάλλου καὶ χόρευε, ὡς λαμπρὰ γὰρ ἐν πόλεσι πέφυκας, οἷα φῶς ἐκδισκεύουσα, Νικολάου τοὺς ἄθλους, καὶ θεῖον αἷμα, τὸ ἐν σοὶ ἐκχυθὲν ὑπὲρ πίστεως.

Θεοτοκίον.

Ὡς θεοῦ ἀκηλίδωτον ἔσοπτρον, ὑπεδέξω αὐτὸν σωματούμενον, καὶ ἐν δυσὶ ταῖς φύσεσι, γνωριζόμενον κόρη, ᾧ μελῳδοῦμεν, εὐλογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Ὠδὴ, θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τοῦτο ὁ οὐρανός.

Χορείαις τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν λοιπῶν, οὐρανίων ταγμάτων ἠρίθμησαι, ἐν οὐρανῷ, καὶ τῶν Ἀποστόλων καὶ προφητῶν, Μαρτύρων καὶ ὁσίων τε, καὶ ἱεραρχῶν τῶν πανευκλεῶν, καὶ ἱερομαρτύρων, καὶ πάντων τῶν δικαίων, Μάρτυς Νικόλαε τρισόλβιε.

Ψυχῆς σου τὴν λαμπρότητα, ἐκδηλῶν, τοῖς ἐν γῇ θεοφόρε Νικόλαε, φωτὶ τὸ σὸν, πρόσωπον ἐλάμπρυνεν ὁ Θεὸς, θαυματουργῶν ἐξαίσια, θαύματα καὶ τέρατα φοβερὰ, τὴν νῆσον πᾶσαν ζόφῳ, ἐκάλυψεν ἐν ὥρᾳ, τῆς ἐκτομῆς σου παναοίδιμε.

Ὡς μέγιστον τὸ κλέος σου ἀθλητὰ, καὶ ἡ δόξα καὶ χάρις ἣν ἔλαβες, παρὰ Θεοῦ, πᾶσαν ἐγκωμίων ὑπερνικᾷ, σύνθεσίν τε καὶ δύναμιν, λόγου εὐφημίου· ἀλλ' εὐμενῶς, τὸ εὐτελές μου τοῦτο, δῶρον δέξαι καὶ δός μοι, ταῖς σαῖς πρεσβείαις τὴν ἀντάμειψιν. Θεοτοκίον.

Σωτῆρα ὡς τεκοῦσα καὶ λυτρωτὴν, σωτηρίας με κόρη ἀξίωσον, ἐπιτυχεῖν, πάναγνε πταισμάτων μου τὰς σειρὰς, ταῖς σαῖς πρεσβείαις λύουσα· πάντα γὰρ ὡς θέλεις, νῦν κατορθοῖς, ὡς φέρουσα ἐν κόλποις, τὸν πάντων βασιλέα, τὸν ἀγαθότητι ἀσύγκριτον.

Ἄλλος. Λίθος ἀχειρότμητος ὄρους.

Ὅτε τῶν πολλῶν ἡ ἀγάπη, πρὸς τὸν Χριστὸν κατεψυχράνθη, τότε σὺ Νικόλαε

ὤφθης, πυρὶ τοῦ θείου πόθου τε καὶ τοῦ φίλτρου, πεπυρομένος Ἅγιε, ὅθεν ἐνήθλησας στερρότατα.

Θέρμανον κἀμοῦ τὴν καρδίαν, τὴν ἁμαρτίαις ψυχρανθεῖσαν, τοῦ ἀνευφημοῦντός σε πίστει, εὐχαῖς σου θείαις, πρὸς τὸν ἔνθεον πόθον, Νικόλαε μακάριε, καὶ ἐραστὰ Χριστοῦ θερμότατε.

Τῷ μεθ' ἱερᾶς εὐλαβείας, συνταξαμένῳ σοι τοὺς ὕμνους, νίκην τῶν παθῶν μοι παράσχου, ταῖς σαῖς πρεσβείαις ἀθλοφόρε Κυρίου, καὶ Νικηφόρον ὄντα με, κλήσει, καὶ πράγματι ἀνάδειξον.

Θεοτοκίον.

Φεῖσαί μου Χριστὲ ὅταν ἔλθῃς, κρῖναι τὸν Κόσμον μετὰ δόξης, λῦσον τὴν ἀχλὺν τῶν κακῶν μου, ταῖς ἱκεσίαις τῆς κυησάσης σε, καὶ τοῦ σεπτοῦ σου Μάρτυρος, ὡς ἀγαθὸς καὶ παντοδύναμος.

Ἐξαποστιλάριον. Ὁ οὐρανῶν τοῖς Ἄστροις.

Τοῖς αἵμασί σου τρισμάκαρ, ἡ σὴ πατρὶς πιανθεῖσα, νῆσος ἡ Χίος βοᾷ σοι, Νικόλαε νεομάρτυς, σύ μου εἶ δόξα καὶ κλέος, καὶ πρὸς Θεὸν πρέσβυς Θεῖος.

Θεοτοκίον ὅμοιον.

Χρυσοπλοκώτατε πύργε, καὶ δωδεκάτειχε πόλις, ἡλιοστάλακτε θρόνε, καθέδρα τοῦ βασιλέως· ἀκατανόητον θαῦμα, πῶς γαλουχεῖς τὸν Δεσπότην.

Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος ά. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τοὺς ἐτησίως τὴν μνήμην σου ἑορτάζοντας, Νικόλαε τρισμάκαρ, καὶ πιστῶς εὐφημοῦντας, τοὺς ἄθλους τοὺς ἀγῶνας, οὓς καρτερῶς, ἐναθλῶν καθυπέμεινας, ὑπὲρ Χριστοῦ τῆς ἀγάπης, τοῦ δι' ἡμᾶς, καθ' ἡμᾶς ἐνανθρωπήσαντος.

Εἰ καὶ τοὺς πόδας ἐν ξύλῳ Μάρτυς ἠσφάλισαι, καὶ ἐν εἱρκτῇ ἐβλήθης, καὶ πλακὸς βαρυτάτης, τὸν πιεσμὸν ὑπέστης, πόθῳ Χριστοῦ, γενναιόφρον Νικόλαε, ἀλλὰ τὸν δρόμον διήνυσας ἀνδρικῶς, τῆς ἀθλήσεως Μακάριε.

Ἀποτμηθεὶς διὰ ξίφους πάσας διέτεμες, τὰς μηχανὰς τοῦ πλάνου, καὶ δολίου θελίαρ, Νικόλαε θεόφρον δι' ὃ τοὺς πιστῶς, τὴν σὴν μνήμην γεραίροντας, ῥῦσαι παγίδων τῶν τούτου ταῖς πρὸς Θεὸν, εὐπροσδέκτοις ἱκεσίαις σου.

Καὶ μετὰ θάνατον Μάρτυς σὲ ἐμεγάλυνεν, ὁ τῶν ἁπάντων κτίστης, τέρασι καὶ σημείοις, φωτὶ γὰρ οὐρανίῳ τὸ ἱερὸν, ἐπεκίσαζε λείψανον, σοῦ τὸ πολύαθλον Μάκαρ καὶ θαυμαστῆς, εὐωδίας ἐπληρώσατο.

Δόξα πλ. δ'.

Τίς μὴ ἐκπλαγῇ; τίς μὴ εἰκότως θαυμάσει; τὴν θαυμαστὴν καρτερίαν, καὶ ἀνένδοτον ἔνστασιν Νικολάου τοῦ λαμπροῦ ἀθλητοῦ; οὐδὲν γὰρ αὐτὸν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης χωρίσαι κατίσχυσεν· οὐ τυράννων θωπεῖαι, οὔτε μὴν ἀπειλαί, οὐ φυλακαί, καὶ βασάνων ποικιλίαι· ἀλλὰ πάντα ὑπενεγκὼν τὰ δεινά, ἑδραῖος ἐν αὐτῇ καὶ ἀκλόνητος, μέχρι τοῦ διὰ ξίφους Μακαρίου τέλους διέμεινεν· ἀλλ' ὡς νῦν πρὸς αὐτὸν στεφηφορῶν παριστάμενος ἀθλητά, ἐκτενῶς ἱκέτευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν Δέσποινα πρόσδεξαι.

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν λειτουργίαν τυπικά, καὶ ἐκ τῶν κανόνων τοῦ Ἁγίου ᾠδὴ, γ'. καὶ ς'. Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον ζήτει τοῦ Μεγάλου Δημητρίου, Ὀκτωβρίου κς'.

Μεγαλυνάρια.

Ὡς ἀστὴρ ἐξέλαμψας φαεινὸς, ἐκ τῆς νήσου Χίου, τῶν Μαρτύρων ἡ καλλονὴ, Νικόλαε μάκαρ καὶ πάντας καταυγάζεις, τοὺς σὲ ἀνευφημοῦντας καὶ μεγαλύνοντας.

Πρόμαχος Νικόλαε τοῖς πιστῶς, τῇ σῇ θείᾳ σκέπῃ, καταφεύγουσι καὶ φρουρὸς, γενοῦ καὶ προστάτης, ῥυόμενος εὐχαῖς σου, κινδύνων πολυτρόπων, ψυχῆς καὶ σώματος.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΖΙΧΝΩΝ.

Κτίτορος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου τῆς πόλεως Σερρῶν, ἐπὶ τοῦ Μενοικείου ὄρους κειμένης· οὗ ἡ μνήμη τελεῖται τῇ δεκάτῃ δευτέρᾳ Δεκεμβρίου μετὰ τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος τοῦ θαυματουργοῦ, ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ μεγάλου ῥήτορος τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας Κυρίου Ἐμμανουήλ.

Ἐν τῷ μικρῷ ἑσπερινῷ, ἱστῶμεν στίχ. δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια. Ἦχος δ'.

Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Ὅτε ἐπιπνοίᾳ θεϊκῇ, ὁ καθηγητὴς σὸς ὁ θεῖος Ἰωαννίκιος, ἐκ βρέφους ᾠδοίδιμε, σὲ ἀνελάβετο, καὶ Θεῷ ᾠκειώσατο, ὁσίως ἐκτρέφων, ἐν παιδίᾳ πάντοτε, καὶ νουθεσίᾳ Χριστοῦ, τότε ἡ τοῦ Πνεύματος χάρις, ἐν σοὶ ἐπεφοίτησε μάκαρ, καὶ φωτὸς δοχεῖον ἀπειργάσατο.

Δίς.

Ὅτε σὲ τῷ μύρῳ τῆς σεπτῆς, καὶ θείας τῷ ὄντι ἱεραρχίας σοφὲ, ἡ χάρις ἐλάμπρυνε, τοῦ Θείου Πνεύματος, τότε πύρινος ἔνδοξε, στύλος ἀνεδείχθης, καλῶς προηγούμενος τοῦ χριστωνύμου λαοῦ, πάντας καταλλάττων τῷ Κτίστῃ, ταῖς θεοπειθέσιν εὐχαῖς σου, τοὺς σοὶ Ἰωάννῃ προσανέχοντας.

Ὑλης διασχὼν τὸ δυσαχθὲς, τῆς ἐπιχθονίου θεόφρον, πρὸς τὸ ἀνέσπερον, καὶ ζωὴν τὴν ἄπονον μετέστης ἔνδοξε· Ἰωάννη μακάριε, ἀσκητῶν τὸ κλέος, καὶ νῦν παριστάμενος ὡς ἱεράρχης Χριστῷ· πάντας ἱεραῖς σου πρεσβείαις, ἐκ κινδύνων ῥύου τοὺς πόθῳ, σοῦ τὴν φωταυγῆ μνήμην γεραίροντας.

Δόξα. Ἦχος δ'.

Ἐπέστη ἡ εὔσημος μνήμη σου, Ἰωάννη πατὴρ ἡμῶν· ὥσπερ φωσφόρος ἀστὴρ· πάντων τὰς καρδίας καταγλαΐζουσα, καὶ χαρμονικῶς πρὸς αἶνον καὶ δόξαν Θεοῦ ἐγείρουσα· ὥπερ νῦν παρεστὼς ἐκδυσώπει ἀπαύστως, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Εἰς τὸν στίχ. προσόμοια. Ἦχος ά.

Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τὸν ἱεράρχην Κυρίου θεῦτε τιμήσωμεν, Ἰωάννην τὸν θεῖον ἐν ψαλμοῖς τε καὶ ὕμνοις, καὶ γὰρ τῶν ἐπικήρων καὶ γεηρῶν νουνεχῶς κατεφρόνησε· καὶ ἀπὸ βρέφους Κυρίῳ οἰκεῖ εἰς, σκεῦος ὥφθη ἱερώτατον.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου.

Τῶν Μοναζόντων τὸ κλέος, ἡ στάθμη τῶν ἀρετῶν, ἱεραρχῶν ἁπάντων ὁ ὁμόπνους ὑμνείσθω, ἐν ᾄσμασιν ἐνθέοις, τῶν γὰρ Χριστοῦ διατάξεων, ἐν ταπεινώσει καρδίας ἐκπληρωτὴς, καὶ πιστὸς φύλαξ γεγένηται.

Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Νῦν. ταῖς ἀΐλοις παμμάκαρ συνὼν δυνάμεσι, καὶ σὺν αὐταῖς τῷ θείῳ παριστάμενος θρόνῳ, μέμνησο τῶν πίστει τὴν ἱερὰν, εὐφημούντων σου κοίμησιν, καὶ ἀνυμνούντων ἀπαύστως τὰ εὐκλεῆ, καὶ σεπτά σου κατορθώματα. Δόξα, Ἦχος πλ. δ'.

Πάρεστιν ἁρμοδίως τὸ θεῖον ῥῆμα, ἐν τῷ παρόντι προσφθέγξασθαι τοῦ θεοπάτορος Δαβὶδ, τίμιος γὰρ ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ Ὁσίου αὐτοῦ, ὅθεν σου τετίμηται

Ὅσιε Ἰωάννη ἡ πρὸς Θεὸν τῆς θείας σου ψυχῆς ἀνάβασις, τὸ ἡγιασμένον δὲ σοῦ σκῆνος πρόκειται πᾶσιν εἰς ὠφέλειαν τοῖς προσιοῦσι πιστῶς. Διὸ παράσχου καὶ ἡμῖν τοῖς ὑμνοῦσί σε, παρὰ Θεοῦ φωτισμὸν καὶ ἱλασμὸν ταῖς πρεσβείαις σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ὁσίου. Ἦχος ά.

Παθῶν τὰς σηπεδόνας τῇ ῥοῇ τῶν δακρύων σου, ἐξήρανας ἐμφρόνως Ἰωάννη πατὴρ ἡμῶν· καὶ φέγγει ἀπαθείας ἐλλαμφθείς, εἰς τὴν χαρὰν εἰσῆλθες τοῦ Κυρίου σου, ἐν ᾗ τῷ τρισηλίῳ περιχεόμενος φωτί, καταυγάζεις τοὺς πόθῳ εὐφημοῦντάς σε, καὶ ἀνυμνοῦντας τὰ σεπτά σου κατορθώματα.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι. Καὶ Ἀπόλυσις.

Ἐν τῷ μεγάλῳ ἑσπερινῷ ψάλλομεν τὸ Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχ. ς'. καὶ ψάλλομεν στιχ. προσόμοια τοῦ Ἁγίου γ'. καὶ τοῦ Ὁσίου γ'.

Τοῦ Ἁγίου. Ἦχος πλ. ά.

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Χαίροις Ἀρχιερέων κανών, τῆς Ἐκκλησίας ἀδιάσειστον ἔρεισμα, τὸ κλέος τῶν ὀρθοδόξων, ἡ τῶν θαυμάτων πηγή, τῆς ἀγάπης ῥεῖθρον μὴ κενούμενον· φωστὴρ ὁ πολύφωτος, τὸ τοῦ Πνεύματος ὄργανον, ὁ νοῦς· ὁ θεῖος, ὁ πραὺς καὶ ἀκέραιος, ὁ ἁπλότητι ἀληθεῖ καλλυνόμενος, ἄνθρωπε ἐπουράνιε, ἐπίγιε Ἄγγελε, τοῦ ἀμπελῶνος ἐργάτα, ὁ τοῦ Χριστοῦ φίλος γνήσιος, αὐτὸν ἐκδυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Πρᾶος καὶ κληρονόμος τῆς γῆς, σὺ τῶν πραέων ἀληθῶς ἀναδέδειξαι, Σπυρίδων πατέρων δόξα, ὁ ταῖς νευραῖς τῶν σοφῶν, καὶ ἁπλῶν σου λόγων θείᾳ χάριτι, ἐχθρὸν τὸν παμπόνηρον, καὶ παράφρονα Ἄριον, ἐναποπνίξας, καὶ τὸ δόγμα τὸ ἔνθεον, καὶ σωτήριον, ἀνυψώσας ἐν Πνεύματι, πάντας τοὺς ὀρθοδόξους τε φωτίσας τρανώτατα, ἕνα δοξάζειν τὸν λόγον, ὡς ἀληθῶς ὁμοούσιον, πατρὶ προαναρχῳ παρεχόμενον τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Πάθη ἀπονεκρώσας σαρκὸς, νεκροὺς ἐν χάριτι Θεοῦ ἐξανέστησας, καὶ ὄφιν χρυσοῦν εἰργάσω, καὶ ποταμοῦ τὰς ὁρμὰς, προσευχῇ σου πάτερ ἐχαλίνωσας, νυκτὸς βασιλεῖ δὲ, ἐπιφανεὶς κινδυνεύοντι, τοῦτον ἰάσω, τῇ καθ' ὕπαρ ἐγγύτητι, τοῦ Κυρίου σε παραδόξως δοξάζοντος, ὅθεν μεγαλοφόνως σου, τὴν μνήμην γεραίρομεν, καὶ τῶν λειψάνων Σπυρίδων τὴν ἱερὰν κόνιν σέβομεν, ἐξ ἧς ἀναβλύζεις, ἰαμάτων θεῖα ῥεῖθρα καὶ μέγα ἔλεος.

Ἕτερα στιχ. προσόμοια τοῦ Ὁσίου. Ἦχος δ'.

Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσι.

Τὸν Σταυρόν σου ἀράμενος, τῷ Χριστῷ ἠκολούθησας, Ἰωάννη ἔνδοξε ἐκ νεότητος, καὶ ἀσφαλῆ τὰ ἐνταλίματα, αὐτοῦ τὰ σωτήρια διετήρησας καὶ νῦν· τῆς ἀληκτου λαμπρότητος, ἐμφορούμενος, φωτισμὸν καταπέμπεις καὶ εἰρήνην, τοῖς τιμῶσί σου τὴν μνήμην τὴν ἱερὰν καὶ σεβάσμιον.

Τὸν δικαίοις ὁμόσκηνον, καὶ ὁσίοις συμμέτοχον, ἱεράρχοις ἅπασι τὸν ὁμόζυγος, νῦν συνελθόντες ὑμνήσωμεν, Ἰωάννην ἄσμασι καὶ ζηλώσωμεν αὐτοῦ, τὰ σεπτὰ κατορθώματα καὶ τὴν ἄσκησιν, τὴν ἰσάγγελον ὄντως, δι' ἣν θείας χαρμοσύνης ἠξιώθη, παρὰ τοῦ πάντων δεσπόζοντος.

Τίς τοὺς πόνους καὶ κόπους σου, διηγήσαιτο Ὅσιε, οὕσπερ καθυπέμεινας γενναιότατα, εἰς τὸ πληρῶσαι τὸν ἔνθεον, πόθον ὄνπερ ἔσχηκας καὶ κατέστης πατὴρ, μοναζόντων ἀγλάϊσμα, καὶ κραταίωμα, ὅθεν σκέπε καὶ σῶζε Ἰωάννη, τὴν σὴν ποίμνην ταῖς εὐχαῖς σου, διὰ παντὸς ἀσκανδάλιστον.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Τῶν ποιμένων ὁ ποιμήν, καὶ βασιλεὺς τῶν ὅλων Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς ἡγιασμένον ἐξελέξατό σε σκεῦος, εἰς ποιμαντικὴν λειτουργείαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· σὺ δὲ καλῶς

τὸ ποίμνιον ἐπὶ νομὰς καθοδηγήσας σωτηρίους, ἔσπευσας αὐτῷ ἐν ἡσυχίᾳ ὁμιλῆσαι τελείᾳ, ἧς καὶ τετύχηκας Ἰωάννη μακάριε, ἀλλὰ καὶ νῦν καθαρώτερον ἐντυγχάνων αὐτῷ, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν προεόρτιον. Ὁ αὐτός.

Ὑπόδεξαι, Βηθλεὲμ τὴν τοῦ Θεοῦ μητρόπολιν· φῶς γὰρ τὸ ἄδυτον ἐπὶ σὲ γεννῆσαι ἥκει. Ἄγγελοι θαυμάσατε ἐν οὐρανῷ, ἄνθρωποι δοξάσατε ἐπὶ τῆς γῆς, Μάγοι ἐκ Περσίδος τὸ τρισόκλεον δῶρον προσκομίσατε. Ποιμένες ἀγραυλοῦντες, τὸν Τρισάγιον ὕμνον μελῳδήσατε· πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν παντουργέτην.

Εἴσοδος. Φῶς ἱλαρόν.

Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Τὰ ἀναγνώσματα. Ζήτει εἰς Ἱεράρχην.

Εἰς τὴν λιτὴν ψάλλομεν ἰδιόμελα στιχηρὰ τοῦ Ἁγίου τῆς Μονῆς. Ἦχος ά.

Τί σὲ καλέσωμεν, Προφῆτα, Ἄγγελον, Ἀπόστολον, ἢ Μάρτυρα, Ἄγγελον, ὅτι ὡς ἀσώματος διῆξας, Ἀπόστολον, ὅτι ἐμαθήτευσας τὰ ἔθνη, Μάρτυρα δὲ, ὅτι Σοῦ ἡ κεφαλὴ, ὑπὲρ Χριστοῦ ἐτμήθη· αὐτὸν ἱκέτευε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τοῦ Ἁγίου. Ὁ αὐτός

Ὅσιε Πάτερ, Μακάριε Σπυρίδων σοφὲ, τὴν νεκρὰν ὥσπερ ζῶσαν ἐπερώτας δι' ἀγάπην Θεοῦ. Ὄφιν δὲ μετέβαλες εἰς χρυσὸν, ὁ πενίαν ἀσκῶν· ῥύσιν δὲ ἐπέσχες ποταμοῦ, συμπαθήσας λαῷ. Βασιλεῖ δὲ παρέστης ἰατὴρ, τῇ προνοίᾳ Θεοῦ. Νεκροὺς δὲ πάλιν ἤγειρας, ὡς αὐτοῦ μαθητὴς, τὴν πίστιν δὲ ἐτράνωσας ἀναμέσον Πατέρων πολλῶν. Πάντα οὖν ἰσχύων ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί σε Χριστῷ, αὐτὸν καὶ νῦν ἱκέτευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Ὁ αὐτός.

Ἱεραρχῶν τὸ θεῖον κειμήλιον Πάτερ Ὅσιε, Σπυρίδων σοφὲ, Σὺ ἐν ἀρεταῖς ἀναδέδειξαι. Ὅθεν τῆς ἐκκλησίας προστάλης γενόμενος, αἱρεσιάρχας ἐξώθησας, καὶ τοῦ Ἀρείου τὸ βλάσφημον συνοδικῶς εἰς γῆν κατηδάφισας· διὸ θαυματουργῶν ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, τὸν Σωτῆρα ἱκέτευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος δ'.

Ὅσιε Πάτερ, ἱεράρχα ἀοίδιμε, ἀποστολικῆς διδασκαλίας, γενόμενος ἔμπλεως, καὶ τοῦ θείου Πνεύματος καταγώγιον, δι' ἐναρέτου πολιτείας ἀναδειχθείς, τῆς ἐκκλησίας τοὺς λύκους, διὰ δογμάτων ἀπήλασας. Καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν σαφῶς τρανώσας, στύλος ἀναδείκνυσαι, καὶ εὐσεβείας πρόμαχος. Ὅθεν καὶ θαυματουργῶν ἐν τοῖς πέρασιν, ὄφιν εἰς χρυσοῦν μετέβαλες, καὶ νεκρὰν πρὸς ἐρώτησιν ἤγειρας, ἀλλ' ὦ Πατέρων ἀξιάγαστε, καὶ διδασκάλων συνόμιλε, τὸν Σωτῆρα πρέσβευε, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἰδιόμελα τοῦ Ὁσίου. Ἦχος ά.

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, ὁ θειότατος φάσκει Σολομών, καθάπερ ἤδη καὶ ἐν σοὶ πεπλήρωται, Πάτερ Ἰωάννη, Ὁσίων τὸ καύχημα τῇ γὰρ ἐτησίῳ περιόδῳ ἡ μνήμη σου φθάσασα· εἰς τοὺς ἐπαίνους τοὺς σοὺς καὶ εὐφημίαι, γηθοσύνως πάντας κεκίνηκεν. Ὧν τὴν προθυμίαν καὶ τὸν ἔνθεον ζῆλον, καὶ τὰ ἐγκώμια ἱλαρῶς προσδεξάμενος, πρέσβευε Κυρίῳ ἀντιμισθίαν, παρασχεῖν αὐτοῖς καὶ ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος. Ὁ αὐτός.

Ὁ παντεπόπτης Κύριος καὶ Θεὸς ἡμῶν, Ἱερώτατε Πάτερ Ἰωάννη, τοὺς κόπους καὶ ἱδρῶτας σου τοὺς ἐναρέτους εὐμενῶς προσκάμενος· περισώζεσθαι τὴν ποίμνην ἐν εἰρήνῃ· ἣν συνεστήσω, ηὐδόκησεν εἰς δόξαν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ νῦν ὡς παῤῥησίαν κεκτημένος πρὸς αὐτὸν, μὴ διαλείπῃς πρεσβεύων διὰ παντὸς, ἐν εἰρήνῃ ἀβλαβῆ φυλάττεσθαι, ἐξ ἐναντίων προσβολῶν Ἱεράρχα πανόλβιε.

Ἦχος β'.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς, φησὶν, ὁ θεῖος ψαλμῳδὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, ἐν γὰρ τοῖς ἰδίοις μέλεσιν ἐδόξασαν αὐτὸν, νεκρώσαντες αὐτὰ, τῆς πρὸς αὐτὸν ἕνεκεν διαπύρου ἀγάπης, δι' ἐπιπόνου ἀρετῆς. Ὅθεν τὴν τῶν θαυμάτων χάριν οὐρανόθεν κομισάμενοι, εὐεργέται

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ

πᾶσι τοῖς πιστῶς προσιοῦσιν ἐδείχθησαν· σὺν αὐτοῖς οὖν παριστάμενος Χριστῷ Ἰωάννη πανεύφημε, αἴτησαι ἱλασμὸν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν. Ὁ αὐτὸς

Τῆς Τρισηλίου Θεότητος ἐν ψυχῇ, δεξάμενος τὴν ἀνταύγειαν, φῶς ἀναδέδειξαι μάκαρ Ἰωάννη, τοὺς προσιόντας σοι πιστῶς ταῖς διδαχαῖς σου φωτίζων ἑκάστοτε. Ὅθεν πολλοὺς τῷ λιμένι τῆς σωτηρίας προσήγαγες, διὸ καὶ ἡμᾶς τοὺς τὴν ἔνδοξόν σου μνήμην γεραίροντας τῆς τῶν σωζομένων μερίδος καταξίωσον, ταῖς πρὸς τὸν ἐλεήμονα Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν ἱεραῖς ἱκεσίαις σου.

Δόξα. Ἦχος πλ. ά.

Ὅσιε Πάτερ Ἰωάννη θεόσοφε, εἰς πόθον θεῖον ἐλθὼν τῆς πρὸς Θεὸν ὁμιλίας ἐν ἡσυχίᾳ, τὴν ἐρημίαν ἠγάπησας, τὸν πανάγιον ἐκμιμούμενος Πρόδρομον, καὶ τὸν θεσβίτην Ἠλίαν, ὡς γὰρ ἐκεῖνος τὸ Καρμήλιον ὄρος, οὕτω καὶ σὺ τὸ Μενοικέως, ἐν αὐτῷ τὰς πρὸς Θεὸν ἀναβάσεις τῆς ψυχῆς σου ποιούμενος, ἀλλὰ τίς λόγος τὴν ἐν ταῖς προσευχαῖς σου τῶν δακρύων ροὴν παραστήσειε, καὶ τὸ τῶν γονυκλισιῶν πλῆθος. Ὅθεν ὡς Ἄγγελός τις ἐπιβιοὺς, πρὸς Χριστὸν τὸν Θεὸν ὥσπερ φῶς ἀνελήλυθας· ᾧ νῦν ἐν παῤῥησίᾳ σὺν Ὁσίοις ἀεὶ παριστάμενος, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτὸς.

Μὴ στύγναζε Ἰωσὴφ, καθαρῶν μου τὴν γνοῦν· ὄψει γὰρ τὸ τικτόμενον ἐξ ἐμοῦ, καὶ χαρίσῃ, καὶ ὡς Θεὸν προσκυνήσεις, ἡ Θεοτόκος ἔλεγε· τῷ ἑαυτῆς μνηστῆρι μολοῦσα τοῦ τεκεῖν τὸν Χριστὸν, ταύτην ἀνυμνήσωμεν λέγοντες· χαῖρε Κεχαριτωμένη, μετὰ σοῦ ὁ Κύριος καὶ διὰ σοῦ μεθ' ἡμῶν.

Εἰς τὸν ϛιχ'. Προσόμοια τοῦ Ἁγίου.

Ἦχος ά. Νεφέλην σε φωτός.

Πανήγυρις φαιδρά, ἱερὰ πανδαισία, δεῦτε πιστοὶ μεθέξωμεν. Σπυρίδων καὶ γὰρ ἡμᾶς συγκαλεῖται, ἑστιάτωρ ὢν πνευματικός· οὗ ἡ τράπεζα θεία, ἡδέα τὰ θαύματα, αἱ πράξεις ἀθάνατοι· αὐτοῦ μιμησώμεθα τὸ πρᾶον τὸ ἄκακον. τὸ ἁπλοῦν, τὸ φιλάνθρωπον, τὸ περὶ πάντας σῶφρον· ἐν οἷς ἐν Ἀρχιερεῦσιν, ὡς φῶς ἐξέλαμψεν.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου.

Μεγίστων ποιητὴς, ἀρετῶν καὶ θαυμάτων ἀνεδείχθης, Σπυρίδων σοφέ. Ταῖς μέν τοι καταφαιδρύνας τὸν βίον, ὥσπερ φέγγος τὸ Ἡλιακὸν, τοῖς δὲ καταλαμπρύνας κόσμον τὸν περίγειον, ὑπὲρ ἀστραπὰς οὐρανοῦ. Ἀμφοῖν ὡραιότατος δεικνύμενος Ὅσιε· τοῖς προσφεύγουσιν ἐν πίστει, ταῖς προστασίαις σου.

Οἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύσονται.

Ὦ θαύματος φρικτοῦ· ἡ νεκρὰ πυθομένῳ, φωνὴν ζῶσάν σοι δέδωκεν· ὁ ροῦς δὲ τοῦ ποταμοῦ ἀνεστάλη, διὰ λόγου σου προστακτικοῦ· ἡ τοῦ ἄνακτος νόσος, εὐχῇ σου φυγαδεύεται· ὁ ὄφις εἰς εἶδος χρυσοῦ ἀντιμετηλλάττετο. Νεκροὶ ἐξηγέρθησαν· ἐνήργει γὰρ ἐν σοὶ ὁ Χριστὸς, Σπυρίδων ἱερουργέ, ὁ τῆς Τριάδος τὸ δόγμα ἀνακηρύξας τρανῶς.

Δόξα. τοῦ Ὁσίου. Ἦχος γ'.

Ἀγγελόμορφος Πάτερ, ὁ τοὺς τρόπους ἐζηλωκὼς τοῦ θείου Βαπτιστοῦ, τοῦ τῆς ἐρήμου ἐλαστήματος, οὗπερ καὶ διάπυρος ἐραστὴς χρηματίσας, ναὸν περικαλλῆ ἀνεδομήσω αὐτῷ, καὶ ψυχῶν σωτήριον μάνδραν ἀπετέλεσας· καὶ νῦν σὺν τοῖς ἄνω λυτουργοῖς· τῷ τῶν ἁπάντων βασιλεῖ καὶ Θεῷ παριστάμενος, καὶ ταῖς ἐκείθεν ἀστραπαῖς ἐλλαμπόμενος, καταύγασον καὶ ἡμῶν τὰ τῆς ψυχῆς καὶ σώματος αἰσθητήρια, τῶν ἐκ πόθου τελούντων τὸ ἱερόν σου μνημόσυνον.

Καὶ νῦν. Προεόρτιον. Ὁ αὐτός.

Ἰωσὴφ εἰπὲ ἡμῖν, πῶς ἐκ τῶν Ἁγίων ἣν παρέλαβες Κόρην, ἔγκυον φέρεις ἐν Βηθλεέμ; Ἐγὼ φησὶ τοὺς Προφήτας ἐρευνήσας, καὶ χρηματισθεὶς ὑπὸ Ἀγγέλου, πέπεισμαι ὅτι Θεὸν γεννήσει ἡ Μαρία ἀνερμηνεύτως. Οὗ εἰς προσκύνησιν, Μάγοι ἐξανατολῶν ἥξουσι, σὺν δώροις τιμίοις λατρεύοντες· ὁ σαρκωθεὶς δι' ἡμᾶς Κύριε δόξα σοι.

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου. Ἦχος ά.

Τῆς Συνόδου τῆς πρώτης ἀνεδείχθης ὑπέρμαχος, καὶ θαυματουργὸς θεόφορε Σπυρίδων πατὴρ ἡμῶν. Διὸ νεκρὰν σὺ ἐν τάφῳ προσφωνεῖς, καὶ ὄφιν εἰς χρυσοῦν μετέβαλες· καὶ ἐν τῷ μέλπειν τὰς ἁγίας σου εὐχὰς, Ἀγγέλους ἔσχες, συλλειτουργοῦντάς σοι ἱερώτατε· δόξα τῷ σὲ δοξάσαντι· δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι· δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ πᾶσιν ἰάμασιν.

Ἕτερον τοῦ Ὁσίου. Ὁ αὐτός.

Παθῶν τὰς σηπεδόνα τῇ ροῇ ὧν δακρύων σου, ἐξήρανας ἐμφρόνως Ἰωάννη πατὴρ ἡμῶν· καὶ φέγγει ἀπαθείας ἐλλαμφθεὶς, εἰς τὴν χαρὰν εἰσῆλθες τοῦ Κυρίου σου, ἐν ᾗ τῷ Τρισηλίῳ περιεχόμενος φωτὶ, καταυγάζεις τοὺς πόθῳ εὐφημοῦντάς σε, καὶ ἀνυμνοῦντας τὰ σεπτά σου κατορθώματα.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι.

Εἰς τὸν Ὄρθρον μετὰ τὴν ά. στιχολογίαν. Κάθισμα τοῦ Ἁγίου. Ἦχος γ'.

Τὴν ὡραιότητα.

Ὄφιν μετέβαλες εἰς χρυσὸν Ἅγιε· καὶ ταῖς τῶν λόγων σου νευραῖς ἀπέπνιξας, τὸν δυσεβῆ καὶ πονηρὸν, Ἄρειον Θεοφόρε· βασιλεῖ δὲ γέγονας ἰατρὸς παναοίδιμε, καὶ νεκροὺς ἐξήγειρας, δαίμονάς τε ἀπήλασας. διό σου συνελθόντες ὑμνοῦμεν, ἱεράρχα τὴν μνήμην τὴν πάντιμον.

Δόξα. Ἕτερον Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τοῖς λόγοις ἐκόσμησας, τὴν Ἐκκλησίαν Χριστοῦ, τοῖς ἔργοις ἐτίμησας τὸ κατ. εἰκόνα Θεοῦ· Σπυρίδων μακάριε ἔλαμψας ἐν τῷ κόσμῳ, τῇ ἐν σοὶ σωφροσύνῃ, χάριτας ἰαμάτων ἀπαστράπτων τοῖς πᾶσι· διὸ καὶ ἑορτάζομεν πίστει τὴν μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Προέρτιον. Ὁ αὐτός.

Παρθένοι προεξάρξατε, τῇ τῆς Παρθένου χαρᾷ, μητέρες αἰνέσατε, τὴν προπομπὴν τῆς μητρὸς· Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, Μάγοι σὺν τοῖς Ἀγγέλοις, σὺν ἡμῖν οἱ ποιμένες ἔρχεται γὰρ ἐν πόλει, Βηθλεὲμ τοῦ γεννῆσαι, αὐτῆς ταῖς ἱκεσίαις σῶσον ἡμᾶς ὁ Θεός.

Εἰς τὴν ϛ'. στιχολογίαν κάθισμα τοῦ Ὁσίου. Ἦχος δ'· Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τῶν μοναστῶν τὸ ἱερὸν χαρμοσύνως, σύστημα ἅπαν συνελθὸν Ἰωάννην, τὸν εὐκλεῆ τιμήσωμεν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς, οὗτος γὰρ ὡς ἄσαρκος ἐπὶ γῆς βιωτεύσας· σκεῦος ἀναδέδεικται Πνεύματος τοῦ Ἁγίου· καὶ νῦν πρεσβεύει Χριστῷ ἐκτενῶς, ὑπὲρ τῶν πίστει τελούντων τὴν μνήμην αὐτοῦ.

Δόξα. Ὅμοιον.

Τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου ἐδείχθης φύλαξ ὁμοῦ, καὶ πληρωτὴς Ἰωάννη, καὶ πᾶσι τοῖς προσιοῦσί σοι διδάσκαλε, λόγοις τε καὶ πράγμασι πρὸς σωτήριον ὅρμον· ὅθεν συναρίθμιος τοῖς ὁσίοις ἐγένου, μεθ' ὧν πρέσβευε πάντοτε Χριστῷ, ὑπὲρ τῆς ποίμνης τῆς σῆς τιμώσης σε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τῶν ἀκαθάρτων λογισμῶν μου τὰ πλήθη, καὶ τῶν ἀτόπων ἐννοιῶν τὰς νιφάδας, τίς ἐξειπεῖν δυνήσεται Πανάμωμε, τὰς ἐπαναστάσεις δὲ, τῶν ἀσάρκων ἐχθρῶν μου· τίς ἐκδιηγήσεται, καὶ τὴν τούτων κακίαν, ἀλλὰ τῇ σῇ πρεσβείᾳ ἀγαθὴ, τούτων μοι πάντων τὴν λύτρωσιν δώρησαι.

Μετὰ τὸν πολυέλεον. Κάθισμα τοῦ Ἁγίου.

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Ἀνακτόροις καὶ μύσταις θεοπρεπῶς, ἐν συλλόγῳ πανσέπτῳ φιλοσοφῶν, τρανῶς διεσάφησας, τῆς τριάδος τὴν δύναμιν, ἀῤῥήτως μάκαρ ὤφθης, ἑνάδος ἰσότιμος· καὶ ἐν μιᾷ οὐσίᾳ σαφῶς ἐδογμάτισας. Ὅθεν ὑπὲρ λόγων, κατ' ἐπίπνοιαν θείαν, καθῆλες τὸν φλίαρον, τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος· ἱεράρχα θεσπέσιε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι· τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα τοῦ Ὁσίου. Ἦχος δ΄.

Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Τῆς σαρκὸς τὸ ἐμπαθὲς, ἄτακτον κίνημα σοφὲ, καταμαράνας ἐν πολλαῖς, ἀσκητικαῖς διαγωγαῖς, τὸν ἐμφολεύοντα ἐν τούτῳ Βελίαρ, τέλειον εἰς γῆν κατηδάφισας, καὶ τὰς μηχανὰς κατεπάτησας, καὶ καθαρὸν σκεῦος Χριστοῦ γενόμενος, διαφυλάττεις τοὺς τιμῶντάς σου, τὸν πάνσεπτον καὶ θεῖον οἶκον, Ἰωάννη μακάριε.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Κατεπλάγη Ἰωσὴφ τὸ ὑπὲρ φύσιν θεωρῶν· καὶ ἐλάμβανεν εἰς νοῦν τὸν ἐπὶ πόκον ὑετὸν, ἐν τῇ ἀσπόρῳ συλλήψει σου Θεοτόκε· βάτον ἐν πυρὶ ἀκατάφλεκτον, ῥάβδον Ἀαρὼν τὴν βλαστήσασαν, καὶ μαρτυρῶν ὁ μνήστωρ σου καὶ φύλαξ, τοῖς ἱερεῦσιν ἐκραύγαζε, Παρθένος τίκτει, καὶ μετὰ τόκον πάλιν μένει Παρθένος.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ ά. ἀντίφωνον τοῦ δ΄. ἦχου. Προκείμενον. Ἦχος δ΄. στιχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τῶν Ὁσίων αὐτοῦ στίχ. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ. Τὸ Πᾶσα ποή. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας. Ζήτει Νοεμβρίου 13. ὁ Ν΄. ψαλμός.

Δόξα. Ταῖς τῶν σῶν Ὁσίων πρεσβείαις ἐλεήμων. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου πρεσβείαις ἐλεήμον. Ἐλεησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Καὶ τὸ ἰδιόμελον τοῦ Ὁσίου. Ἦχος πλ. δ΄.

Ἱεραρχῶν περιφανὲς ἀγλάϊσμα καὶ κλέος, ἡ δόξα τῶν Ὁσίων καὶ ἀσκητῶν ἐγκαλλώπισμα μέγιστον· συνελθόντες οὖν φιλόσεμνοι, τῷ παγκοσμίῳ φωστῆρι βοήσωμεν λέγοντες. Χαίροις τῶν μοναζόντων φωστὴρ καὶ πρόμαχος ατερρὸς, καὶ τύπος ἀκριβέστατος· χαίροις ἀστὴρ διαυγέστατος, ὁ δαδουχῶν τὰ πέρατα τῇ αἴγλῃ τῶν ἀγώνων σου. Χαίροις τῶν ἀσκουμένων ἐν τῷ ὄρει Μενικέως, πατὴρ καὶ ποδηγέτης καὶ θεῖος ἀντιλήπτωρ· καὶ νῦν θεόφρον Πατὴρ ἡμῶν μὴ ἐλλείπῃς πρεσβεύων Χριστῷ τῷ Θεῷ, ὑπὲρ τῆς ποίμνης σου ταύτης, ἣν πόθῳ ἀνήγειρας.

Οἱ κανόνες. Ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς ς΄. Τοῦ Ἁγίου εἰς δ΄. Καὶ τοῦ Ὁσίου εἰς δ΄. Ὁ κανὼν τοῦ Ὁσίου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς. Ὑμνῶ χαριτώνυμον ὄντως Ποιμένα. Μανουήλ.

Ἦχος πλ. δ΄. Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας.

Ὑπὸ ἀχλὺς πταισμάτων τὸ ὀπτικὸν, τῆς ψυχῆς θολούμενον, τῆς ἐμῆς τῇ φωταυγῇ, σῇ πρεσβείᾳ λάμπρυνον σοφὲ, ὅπως μέλψω τὴν φαιδρὰν καὶ θείαν μνήμην σου.

Μνήμη δικαίου σὺν λόγῳ πανευκλεῶς· ἐγκωμίων ᾄδεται· ὥσπερ ἔφη Σολομὼν, Ἰωάννη σθεν καὶ τὴν σὴν, ἐγκωμίοις ἱεροῖς μνήμην γεραίρομεν.

Νοῦν ἡγιάσθης ἐκ βρέφους ὡς Σαμουὴλ, θεῖόν τε ἀνάθημα, ἀνατέθεισαι Θεῷ, καὶ καρπὸν προσήγαγες αὐτῷ, Ἰωάννη μοναστῶν στέφος σεβάσμιον. Θεοτοκίον.

Τὸν ἑαυτῆς δεξαμένη δημιουργὸν, ὡς αὐτὸς ἠθέλησεν, ἐξ ἀσπόρου σου γαστρὸς, ὑπὲρ νοῦν σαρκούμενον Ἁγνὴ, τῶν κτισμάτων ἀληθῶς ἐδείχθης Δέσποινα.

Ὠδὴ γ΄. Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σύ.

Χαρίτων τέμενος σεπτῶν, τῆς ἀκτίστου Τριάδος· καὶ Ὁσίων τερπνότης, ἀνεδείχθης τοὺς πιστοὺς, πρὸς τρίδων καθοδηγῶν, ἱεράρχα τὴν εἰς Θεὸν ἄγουσαν.

Ἀπὸ νεότητος σοφὲ, τὸν ἰσάγγελον βίον, ἐξελέξω καὶ ποίμνην, συνεστήσω καὶ ναὸν τοῦ δι' ἡμᾶς Ἰησοῦ, ἐκ Παρθένου ἀῤῥήτως ἐκλάμψαντος.

Ῥήμασι κατεμπεδοθείς, τοῦ σοῦ Πάτερ ποιμένος, ἐπτερώθης πρὸς πόθον, ἀνεγείραι τῷ Χριστοῦ Προδρόμῳ καὶ Βαπτιστῇ, σηκὸν θεῖον, μοναστῶν εἰς καύχημα.

Θεοτοκίον.

Ἱλύος Κόρη κοσμικῆς, τὸν παναθλιον νοῦν μου, ἐξαπάλλαξον θᾶττον, καὶ πρὸς πόθον τοῦ Θεοῦ, διέγειρον ἀγαθὴ, καὶ φωτί σου τῷ θείῳ καταύγασον.

Κάθισμα τοῦ Ἁγίου. Ἦχος πλ. δ΄.

Τὴν σοφίαν καὶ λόγον

Ἐκ ποιμνίου προσάτων ἐπιστατεῖν, τὴν Χριστοῦ Ἐκκλησίαν προχειρισθείς, ποιμὴν θεοπρόβλητος, σὺ Σπυρίδων ἀνέλαμψας, κακοδοξίας λύκους, ἐλάσας τοῖς λόγοις σου, ἐν εὐσεβείας πόᾳ· αὐτὴν ἐκτρεφόμενος, σθεν ἀνὰ μέσον Θεοφόρων πατέρων, τὴν πίστιν ἐτράνωσας, ἐν σοφίᾳ τοῦ Πνεύματος, ἱεράρχα μακάριε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα. Τοῦ Ὁσίου ὅμοιον.

Ἀποστὰς τῶν γηΐνων πάτερ σοφὲ, ἀπὸ βρέφους καθάπερ νέον φυτὸν, ἐν οἴκῳ πεφύτευσαι τοῦ Κυρίου ἐν χάριτι, πνευματικαῖς ἀρδείαις, ἀεὶ αὐξανόμενος. Ὅθεν καὶ εἰς δένδρον, πλῆρες ἄνθους εὐώδους, μάκαρ ἀνελήλυθας, καὶ καρπὸν πολὺν ἤνεγκας, διὰ τοῦτο βοῶμέν σοι, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ τὴν Ἁγίαν μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Χαῖρε θρόνε πυρίμορφε τοῦ Θεοῦ, χαῖρε Κόρη καθέδρα βασιλικὴ, κλίνη πορφυρόστρωτε· χρυσοπόρφυρε θάλαμε· χλαμὺς ἀλλουργόχροε, τιμαλφέστατον τέμενος· ἁστραπηφόρον ἅρμα· λυχνία πολύφωτε· χαῖρε Θεοτόκε, δωδεκάτειχε πόλις, καὶ πύλη χρυσήλατε· καὶ παστὰς ἀγλαόμορφε· ἀγλαόχρυσε τράπεζα, θεοκόσμητον σκήνωμα· χαῖρε ἔνδοξε νύμφη Ἠλιοστάλακτε· χαῖρε μόνη ψυχῆς μου εὐπρέπεια.

Ὠδὴ δ΄. Χριστός μου δύναμις.

Τίς σου τὸν ἔνθεον, ζῆλον πανένδοξε, Ἰωάννη ἐξείποι, καὶ τοὺς πολλοὺς κόπους, οὓς διήνεγκας, ὑπὲρ ναοῦ, ὄνπερ λαμπρῶς τῷ σεπτῷ Προδρόμῳ ἤγειρας.

Ὡς μέγα φρούριον ψυχῶν καὶ καύχημα, καὶ θρεμμάτων Παμμάκαρ τῶν λογικῶν, φαιδρὸν οἰκητήριον ἡ πόλις ἔχει τῶν Σερρῶν, τὴν Μονήν τὴν σὴν ἐγκόλπιον· Ναὸς γεγένησαι τοῦ θείου Πνεύματος, ἀρετῶν ἀγλαΐαις ἐμφαιδρυνθείς, Ἰωάννη ἔνδοξε, Ἀρχιερέων καλλονὴ, καὶ τῶν Ὁσίων περιήχημα. Θεοτοκίον.

Ὑπεραένστηκας, αὐλων τάξεων, ἀσυγκρίτως Παρθένε, τὸν γὰρ Υἱὸν, τὸν φύσει ὁμότιμον Πατρὶ καὶ Πνεύματι Ἁγνὴ, ἀπορῥήτως ἐσωμάτωσας.

Ὠδὴ ε΄. Τῷ θείῳ φέγγει σου ἀγαθέ.

Μεγάλης ἄνωθεν καὶ λαμπρᾶς, ἔτυχες μοιρᾶς ὑπερφυῶς, Θεόφρον πάτερ τοῖς ἔργοις σου, συνεφαπτομένοις καὶ κατορθώμασι, δι' ἀρετῆς ἀκρώρειαν ἀνηκούσης σοι.

Νυμφῶνα Πάτερ ἐν οὐρανοῖς, ὄντως εἰσελήλυθας λαμπρὸν, σὺν ταῖς φρονίμοις νεάνισι, τὴν λαμπάδα ἄσβεστον τῆς ἁγνείας σου, τηρήσας Ἰωάννη θεομακάριστε.

Ὅσοι τῆς σῆς ποίμνης τῶν μοναστῶν, δῆμος συνελθόντες ἐν τῇ σῇ μνήμῃ λαμπρῶς ἀνυμνοῦσί σου τὴν ἀγγελικήν τε διαγωγὴν καὶ σπουδὴν, δι' ἧς τὴν μακαρίαν εὗρες ἀπόλαυσιν. Θεοτοκίον.

Νοὸς ἀνάρχου τε καὶ Πατρὸς, ὁ Λόγος καὶ τέλειος Θεὸς, ἐν σοὶ πανάμωμε ᾠκησε· καὶ τῇ παραβάσει φθαρεῖσαν πρότερον, τὴν βρότειον οὐσίαν Κόρη ἀνέπλασε.

Ὠδὴ ς΄. Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν.

Τρισηλίου λάμψεσιν, αὐγαζόμενος φωτὸς, τοῦ ἀπροσίτου, ᾧπερ νῦν, Ἰωάννη, παρίστασαι εὐκλεῶς, ἀεὶ καθικέτευε, ὑπὲρ τῆς ἱερᾶς σου ποίμνης Ὅσιε.

Ὡς λειμὼν ἡ ποίμνη σου, ἀναθάλλει καὶ φυτὰ, περιέχει πανεύοσμα, τὰ τέκνά σου Παμμάκαρ τοὺς Μοναστὰς, οὕσπερ διαφύλαττε, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης ταῖς πρεσβείαις σου.

Σταυρὸν συμῤῥαξάμενος, παντευχίᾳ μυστικῇ, τοὺς ἀοράτους ἔτρεψας, δυσμενεῖς Θεοφόρε καὶ φωτεινὸν, οἴκημα γεγένησαι, τῆς ἀκτίστου Τριάδος, ᾗ παρίστασαι.

Θεοτοκίον.

Πανύμνητε Δέσποινα, ἡ τεκοῦσα ἐν σαρκὶ, τὸν ποιητὴν τῆς κτίσεως, κακώσεώς με

ῥῦσαι καὶ συμφορᾶς, τὸν ἀεὶ ἐλπίζοντα, τῇ πολλῇ καὶ ἀφάτῳ εὐσπλαγχνίᾳ σου.

Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου. Ἦχος δ'.

Τὰ ἄνω ζητῶν.

Τῷ πόθῳ τρωθεὶς Χριστοῦ ἱερώτατε, τὸν νοῦν πτερωθεὶς τῇ αἴγλῃ τοῦ Πνεύματος, πρακτικῇ θεωρίᾳ τὴν πρᾶξιν εὗρες θεόληπτε· θυσιαστήριον θεῖον γενόμενος, αἰτούμενος πᾶσι θείαν ἔλαμψιν.

Ὁ οἶκος.

Τὸν ἐκ κοιλίας ἡγιασμένον Ἱεράρχην Κυρίου, ἀνευφημήσωμεν νῦν Σπυρίδωνα, τὸν τῆς χάριτος πλάκας δεξάμενον θείας δόξης, καὶ ἐν θαύμασι περιβόητον πᾶσι, καὶ ὡς θερμὸν καὶ αὐτόπτην τῆς θείας ἐλλάμψεως, ὡς τῶν πενήτων προστάτην, καὶ τῶν ἁμαρτανόντων ψυχαγωγόν· οὗτος γὰρ θείῳ βουλήματι Ἱεράρχης πιστὸς ἀναδέδεικται, αἰτούμενος πᾶσι θείαν ἔλλαμψιν.

Ἕτερον τοῦ Ὁσίου, Ἦχος δ',

Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἡ σεπτὴ καὶ ἔνδοξος μνήμη σου Πάτερ. Ἰωάννην ηὔγασε, τὰς διανοίας τῶν πιστῶν, καὶ πρὸς Θεοῦ δόξαν ἤγειρεν, ὃν ἐκδυσώπει ἀεὶ ὑπὲρ τῆς ποίμνης σου.

Ὁ οἶκος.

Ὁ τῇ ἀπείρῳ σου σοφίᾳ, τοὺς σοὺς Ἀποστόλους φωτίσας, καὶ ἐξ ἰδιωτῶν καὶ ἀγραμμάτων σοφοὺς καὶ ἀκαταγωνίστους ἐργασάμενος. Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, αὐτὸς διὰ τῶν οἰκτιρμῶν σου τὸ πέλαγος, φώτισον κἀμοῦ τῆς διανοίας τὰ ὄμματα, ἵνα ὑμνήσω τὸν σὸν θεράποντα Ἰωάννην, τὸν ἐπὶ γῆς σε πολυειδῶς δοξάσαντα ἀρετῇ, καὶ ὁδηγὸν πρὸς σωτηρίαν πολλῶν γενόμενον. Ὃν καὶ νῦν πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα μεσίτην προβαλλόμεθα, δυσωποῦντα ἀεὶ ὑπὲρ τῆς ποίμνης σου.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ιϐ'. μνήμη τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος τοῦ θαυματουργοῦ.

Ὁ θαυματουργὸς κἂν τέθνηκε Σπυρίδων.
Τοῦ θαυματουργεῖν οὐκ ἔληξεν εἰσέτι.
Ἀμφὶ δυοδεκάτην Σπυρίδων βίοτον λίπεν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, μνήμη τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Μητροπολίτου Ζιχνῶν, καὶ κτίτορος τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας Μονῆς τοῦ Τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῆς κατὰ τὸ Μενοίκειον ὄρος κειμένης.

Ἐγκωμιαστὴν οἰκοθεν πλουτεῖς Πάτερ.
Τῆς σῆς τελευτῆς σοῦ τὸν τῆς Μονῆς πόνον.
Χριστὸν βιώσας μέχρι καὶ τέλους βίον.
Θραύει πονηροῦ πᾶν Ἰωάννης θάρσος.
Ἰωάννην καὶ τεθνηκότα ζῆν λέγω.
Οἱ γὰρ δίκαιοι ζῶσι καὶ τεθνηκότες.

Οὗτος ὁ θεοφόρος Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ἦτο μὲν εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Ἀνδρονίκου, τοῦ πιστοῦ βασιλέως καὶ Αὐτοκράτορος Ῥωμαίων· ἐγεννήθη δὲ ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς, ἐπειδὴ δὲ μὴ φθάσας τοὺς δύο χρόνους ἀπέμεινεν ὀρφανὸς, τῶν ἑαυτοῦ στερηθεὶς γονέων· ὁ ἀπὸ τὸν πατέρα αὐτοῦ θεῖος, τὴν κλῆσιν Ἰωαννίκιος, ἔλαβεν αὐτὸν μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἀνεθρέψας ἐπιμελῶς, καὶ διδάξας τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ παιδεύσας τὰς πνευματικὰς νουθεσίας, ἐκούρευσεν αὐτὸν Μοναχὸν, καὶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ κέλλαν ἔχων συνδιατρίβοντα, τὸν μονήρη βίον ἐπαίδευεν· ὁ δὲ πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης, ὡς ἄλλός τις Σαμουὴλ ἁγιασθεὶς τὸν νοῦν ἐξ αὐτῆς τῆς βρεφικῆς ἡλικίας, ἢ καθ' ἃ λέγεται, ἐξ ἁπαλῶν τῶν ὀνύχων ὅσον τε ἐπαιδεύετο τὰ θεῖα μαθήματα, καὶ τὴν εὐκοσμίαν τῶν ἠθῶν, καὶ τὴν ἄλλην κατάστασιν τῶν Μοναχῶν, καὶ ὅσον ηὔξανε μὲ τοιαύτην ἐπαινετὴν καὶ θεοφιλῆ ἡλικίαν, τόσον κατὰ τὸν Ἰσαὰκ, καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν ἐπεδίδου τε καὶ ἐπρόκοπτεν· ἱκανῶς δὲ τὴν διὰ πράξεως ἀσκήσας φιλοσοφίαν, καὶ δι' αὐτῆς, ὡς διὰ κλίμακος εἰς τὴν θεωρίαν τῶν ὄντων προβαίνων, καὶ αὐτὴν δὲ τὴν τῶν ἀρετῶν ἀκρόπολιν φθάνων· ἐδέχθη καὶ τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα, εἴς καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοὺς ἐγγίζοντας εἰς τὸν ἐγγίζοντα Θεὸν γενόμενος. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ θείαν οἰκονομίαν καὶ λαοῦ προεδρίαν νὰ ἐμπιστευθῇ ἔμελλεν, ὡσὰν

ὁποῦ ἡ θεία βουλὴ καὶ πρόγνωσις, ἡ ὁποία κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Θεολόγου, πόρρωθεν καταβάλλεται τὰς ὑποθέσεις τῶν μεγάλων πραγμάτων, δὲν θέλει τὰς τοιαύτας τῶν ἀρετῶν πόλεις, ὁποῦ κεῖνται εἰς ὑψηλὰ ὄρη, νὰ κρύπτωνται· οὔτε τοὺς τοιούτους φαεινοὺς λύχνους ὑπὸ τὸν μοδιον νὰ σκεπάζωνται· ᾠκονόμησε νὰ ἀναβιβασθῇ εἰς τὸν Ἀρχιερατικὸν θρόνον, καὶ ἐντεῦθεν, ὡς ἀπὸ ὑψηλοτάτης σκοπιᾶς, νὰ φαίνεται ὁ τοιοῦτος κεκοσμημένος τοῦ Θεοῦ οἶκος, καὶ λύχνος ὁ φωταυγέστατος. Δέχεται λοιπὸν εἰς ἀμοιβὴν τῶν κόπων τῆς ἀρετῆς του, τὴν διοίκησιν τῶν πηδαλίων τοῦ ἐπισκοπικοῦ θρόνου Ζιχνῶν· ἀλλ' ἐνταῦτα ἐρχόμενος, καλῶς ἐνεθυμήθην νὰ διηγηθῶ, καὶ πῶς ὁ ῥηθεὶς θεῖος αὐτοῦ τὸν ἐσυγχώρησε νὰ ἀρχιερατεύσῃ· οὐ μικρὸς γὰρ ἔπαινος, καὶ τοῦτο, τῆς ὑπερβαλλούσης του ὑπακοῆς τε καὶ εὐπειθείας, ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸν θεῖον καὶ προεστῶτά του. Οἱ ἀπὸ Ζίχνας Χριστιανοί, κρίναντες ὑπέρ τινα ἄλλον διὰ ποιμένα τους τὸν θεοφόρον τοῦτον ἡμῶν Πατέρα, ἦλθον εἰς αὐτὸν, καὶ τὸν ἐζήτουν μετὰ θερμῆς παρακλήσεως, νὰ συγκατανεύσῃ εἰς τὴν αἴτησίν τους, καὶ δεχόμενος τὴν ποιμαντικήν τους οἰκονομίαν, νὰ γένῃ Ἀρχιερεύς των· ὁ δὲ, κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα πειθόμενος εἰς τὸν θεῖόν του, ἔπεμψεν αὐτοὺς εἰς αὐτὸν, νὰ ζητήσουν τὴν παρ' αὐτοῦ ἄδειαν· ὁ δὲ θεῖός του οὐδὲ ὑπέφερε τὴν ἀκοὴν, οὐδὲ ἔστερξε τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' ἔστεκεν, ἐναντιούμενος, καὶ παντάπασι δὲν ἐσυγκατεύνευεν, ὄχι δι' ἄλλο αἴτιον, παρὰ διὰ τί ἐφοβεῖτο, μήπως, δίδων ὅλον τὸν ἑαυτόν του εἰς τὴν φροντίδα τῆς ἐπισκοπῆς, ἀργὴν καὶ ἄπρακτον ἀποκτίσῃ τὴν προαίρεσίν του, εἰς τὸ νὰ ἔχῃ κάθε πρόνοιαν καὶ ἐπιμέλειαν εἰς αὐτὴν τὴν Μονήν· καὶ ὅτι οὕτως ἔχει ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ προαίρεσις τοῦ Γέροντος τοῦτο ἤθελεν εἶναι, δῆλον ἐκ τούτου, διὰ τί ἐκεῖνος ὁ θεῖος Γέρων τότε ἐσυγκατένευσεν, τότε ἐδέχθη τὴν αἴτησιν τῶν ἑλκόντων, ὅταν ἔλαβεν ἔγγραφον παρ' αὐτοῦ ὁμολογίαν, πῶς καὶ ζῶντος καὶ μετὰ θάνατον τοῦ θείου του νὰ φροντίζῃ, καὶ νὰ ἐπιμελῆται ταύτης τῆς ἱερᾶς Μονῆς· ἀλλ' ἀφοῦ Ἀρχιερεὺς ἔγινε, ποῖος νοῦς νὰ ἐννοήσῃ, ἢ ποία χεὶρ νὰ γράψῃ, ἢ ποία γλῶσσα νὰ διηγηθῇ τοὺς κόπους, τοὺς μόχθους, τὰς ἀγρυπνίας, τὰς ὁποίας ἔκαμνε διὰ τὴν διοίκησιν, καὶ κυβέρνησιν τοῦ ἐμπιστευθέντος αὐτῷ ποιμνίου, οὐκ ἐδίδου ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς κατὰ τὸ Δαβτικὸν, οὐδὲ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις, ἀλλὰ πάντα καὶ ἐποίει, καὶ ἔλεγε διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν τοῦ ποιμνίου του, ὁ σκοπὸς του ἄλλος δὲν ἦτο, παρὰ τὸ νὰ καθοδηγῇ τὸ ποίμνιόν του εἰς τὰς σωτηρίους νομὰς, καὶ τὸ νὰ διαφυλάττῃ ἀπὸ τοὺς ὀδόντας τοῦ νοητοῦ λύκου ἀβλαβὲς καὶ ἀλύμαντον, νῦν μὲ διδασκαλίας, νῦν δὲ μὲ ἀπειλὰς, ἐνόων τὸ πικρὸν μὲ τὸ γλυκὺ κατὰ τοὺς τῶν ἰατρῶν ἐπιστήμονας. Τοιαύτην προστασίαν τοῦ ποιμνίου του μετεχειρίζετο, καὶ μολονότι καὶ τῆς ἐπὶ τὴν Μονὴν αὐτοῦ ἐπιμελείας δὲν ἀπελείπετο, καί τοι ζῶντος ἔτι τοῦ θείου του. Τοῦτου δὲ ἀποδημήσαντος εἰς τὸν ποθούμενον Κύριον, ἐσαγγέλῳ πολιτείᾳ τὸν βίον αὐτοῦ διανύσαντος, ὁ ὅσιος οὗτος Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης, κάμνων παραίτησιν τῆς ἐπισκοπῆς του, ἔμεινεν εἰς αὐτὴν τὴν ἱερὰν Μονὴν τοῦ Προδρόμου κατὰ τὴν ἔγγραφον αὐτοῦ πρὸς τὸν θεῖόν του ὑπόσχεσιν, καὶ Ἰωάννης μοναχὸς διὰ τοῦ θείου καὶ Ἀγγελικοῦ σχήματος μετεκλήθη, τὴν ὁποίαν θείαν Μονὴν διεδέχθη εἰς κλῆρον θεῖον παρὰ τοῦ θείου του. Εὑρίσκων οὖν αὐτὴν ἐπιμελουμένην ἕως εἰς τὸ Παρεκκλήσιον, ὁποῦ τὴν σήμερον παλαιὸς Πρόδρομος ὀνομάζεται. Τοῦτον μόνον τὸν ναὸν ἔχουσαν, καὶ κέλλας τινὰς, εἰς μοναδικὴν κατοικίαν τῶν παρὰ τοῦ θείου του συναχθέντων ἱερῶν ἀνδρῶν. Οὕτως οὖν ταύτης ἐχούσης, ναὸν ἕτερον μέγαν, εἰς καθολικὸν αὐτὸν τὸν φαινόμενον ἀπὸ αὐτὰ τὰ θεμέλια ἀνήγειρεν εἰς ὄνομα τοῦ Τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ, καὶ παγκάλως καὶ πολυειδῶς ἐκαλλώπισε μὲ λαμπρὰς καὶ ὡραίας εἰκόνας,

καὶ μὲ πολλὰ ἱερά, σκεύη, καὶ μὲ ἄλλα διάφορα ἀναθήματα. Ὠκοδόμησε δὲ καὶ τράπεζαν, διὰ νὰ τρώγωσιν οἱ εὑρισκόμενοι Πατέρες καθὼς ἀπαιτεῖ τὸ κοινόβιον εἰς δόξαν Θεοῦ· τρέξας δὲ καὶ εἰς τὸ ἔλεος τῶν τότε εὐσεβεστάτων αὐθέντων καὶ βασιλέων Ἀνδρονίκου λέγω τοῦ πιστοῦ βασιλέως Ῥωμαίων τοῦ Παλαιολόγου, καὶ Κράλλη Σερβίας, καὶ Ῥωμανίας Στεφάνου τοῦ πιστοῦ· ὡς σφόδρα διψῶσα ἔλαφος εἰς τὰς πηγὰς ἐκείνας τῶν καθαρῶν τῆς θεοσεβείας ναμάτων, διὰ τὴν αὔξησιν, στερέωσίν τε καὶ καλλονὴν ταύτης τῆς Μονῆς ἔλαβε τὰ ἱκανὰ παρ' αὐτῶν, καὶ ᾠκοδόμησεν αὐτὴν εἰς τὸ μῆκος καὶ πλάτος, ὁποῦ τὴν σήμερον φαίνεται· καὶ μὲ τὸ ἐκείνων μὲν ἔλεος, προμήθειαν δὲ ἰδικήν του, μὲ προσόδους τινὰς αὐτὴν ἐπροίκισεν, ὡς θυγατέρα του ὡραίαν τε καὶ γνησίαν τῶν κυμάτων τῶν κόπων του· μὲ τόσας δὲ καὶ τοιαύτας προσόδους, ὅσας καὶ οἵας ὁ Θεοφόρος Πατὴρ ἐστοχάσθη, ὅτι ἀρκεῖ εἰς ἐκείνους, ὁποῦ ἐξελέξαντο νὰ ζῶσι βίον μοναχὸν καὶ ἀπέριττον· ἀλλὰ καὶ ἔνδον τῆς πόλεως Σερρῶν ἑτέραν ἔκτισε Μονήν, τόπον ἐπέχουσαν μετοχείου, μὲ τειχίον περικυκλουμένην εἰς ὄνομα καὶ αὐτὴν τοῦ Προδρόμου, τὴν ὁποίαν μὲ τὰ χρειώδη καὶ ἀναγκαῖα παντοίων περιποιησάμενος, ἀπέδειξε κατοικητήριον ἀνδρῶν ἁγίων, εἰς τὸν Θεὸν ἀφιερωμένων, καὶ τὴν κοινοβιακὴν ζωὴν ἐκλεξαμένων, εἰς τοιοῦτον ἀσφαλὲς καὶ μόνιμον τέλος ἔφερε ταύτας τὰς ἱερὰς Μονὰς ὁ Θεοφόρος Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης, ὥστε καὶ μὲ Χρυσόβουλα καὶ συγγίλια συγγράμματα τῶν ἀφιερωμάτων, καὶ μὲ διατάξεις καὶ πατρικὰς νουθεσίας τῆς τελείας κατὰ Χριστὸν πολιτείας τῶν μοναχῶν ἐνησφαλίσατο, καὶ ἐβεβαίωσεν.

Ἐκ τούτων οὖν ἁπάντων τίς δὲν ἐννοεῖ τὸ κατὰ πάντα τέλειον τῆς ἐναρέτου ζωῆς τοῦ τελείου τούτου πατρὸς ἡμῶν, μὲ τίνα δὲ Προφήτην, ἢ Ἱεράρχην, ἢ Ὅσιον ὁμοιάζων αὐτόν, τὴν ἀκριβῆ δὲν ἤθελεν ἐπιτύχει ὁμοίωσιν, μὲ τὸν Σαμουὴλ, καὶ Ἠλίαν, τοὺς περιφαδομένους τῶν προφητῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς κατὰ μὲν Σαμουὴλ ἐκ βρέφους ἁγιασθεὶς τὸν νοῦν, ἐκαταφρόνησε νουνεχῶς τὰ ἐπίκηρα καὶ γεηρά, καὶ μὲ τὸν οἰκειοῦντα Θεὸν τὸν ἑαυτόν του ᾠκείωσε, κατὰ δὲ τὸν Ἠλίαν ἀγαπήσας τὴν ἡσυχίαν ἐγκάρδια, διὰ νὰ ὁμιλῇ ἡσύχως μετὰ τὸν ἥσυχον Θεὸν, καθὼς ἐκεῖνος τὸ Καρμήλιον, ἔτζη καὶ αὐτὸς τὸ Μενοικεῖον ὄρος κατῴκησε· πῶς δὲ τὴν θείαν καὶ ἔννομον ποιμαντικὴν μετεχειρίσθη, δὲν θέλει εἰπεῖ ἄλλο, παρὰ ἢ μόνος αὐτὸς, ἢ καὶ μὲ ἄλλους, μὰ πολλὰ ὀλίγους, οὕτω σοφῶς καὶ Χριστομιμήτως τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ἐποίμανε ποίμνιον. Ἐγὼ δὲ ἀφίνω νὰ λέγω, ὅτι κατ' οὐδὲν ἧττων καὶ Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου ἐν ἀσκηταῖς, παντίαις ἀρετῆς ἀγλαΐαις ἐμφαιδρυνθείς, ὁδηγὸς πρὸς σωτηρίαν πολλῶν ἐγένετο, προτείνων τὸν ἑαυτόν του εἰς τοὺς μοναστὰς τύπον καὶ ὑπογραμμὸν τῆς ἀρετῆς ἀκριβέστατον· καὶ γὰρ ἂν μέγα ἐγκώμιον εἶναι εἰς τοὺς πρὸ αὐτοῦ πράξει καὶ θεωρίᾳ ἐκλάμψαντας, τὸ νὰ γείνωσε παράδειγμα εἰς αὐτὸν ἀρετῆς, δὲν εἶναι ὅμως ὀλιγώτερος ἔπαινος καὶ εἰς αὐτὸν τὸν καλόν μου πατέρα, τὸ νὰ σταθῇ καὶ αὐτὸς εἰς τοὺς μεταγενεστέρους του τὸ παράδειγμα ἀρετῆς. Διατὶ μιμούμενος πάντα τρόπον τοὺς περιβοήτους εἰς ἀρετὴν, ἄλλων τὸν λόγον, ἄλλων τὴν πρᾶξιν, ἄλλων τὸ πρᾶον, ἄλλων τὸν ζῆλον, ἄλλων μὲν τὰ πολλὰ, ἄλλων δὲ τὰ πάντα, καὶ κατὰ τοὺς ἀρίστους ζωγράφους, ἄλλο εἶδος ἀρετῆς ἀπὸ ἄλλον, καὶ ἄλλο ἀπὸ ἄλλον λαμβάνων, καὶ εἰς μίαν τὴν ἐδικήν του ψυχὴν συναθροίζων, ἓν ἄγαλμα ἀρετῆς ἐξ ἁπάντων αὐτὸς ἐξηκρίβωσεν· ὅθεν καὶ τοῦ θαυμασίου ἐκείνου μακαρισμοῦ ἠξιώθη οὗτος ὁ θεοφόρος πατὴρ ἡμῶν, ὅτι μὲ ὀλίγους τῶν παλαιῶν ἁγίων ἀνδρῶν (ὀλίγοι γὰρ οἱ τοῦ Θεοῦ θεράποντες κατὰ τὸν Ναζιανζοῦ Γρηγόριον), ἐφιλοσόφησε ταύτην τὴν ἱερὰν φιλοσοφίαν. Πῶς; μὲ τὸν λόγον καὶ θεωρίαν τὴν ὕλην ἀποτεινάξας, καὶ τὸ προκάλυμμα τοῦτο τῆς σαρκὸς ἀπορίψας, καὶ ὑπὲρ νέφελαν τῷ κούφῳ τῆς ἀρετῆς πτερῷ γενόμενος, ἠνώθη, ὡς δυνατὸν ἀνθρώπῳ, μὲ τὸν Θεὸν καὶ συνεκράθη μὲ τὸ φῶς; ἐκεῖνο τὸ ἀκραιφνέστατον· ἠξιώθη ναὶ τοῦ πολλοῦ ἀξίου ἐκείνου μακαρισμοῦ διὰ τὴν τοιαύτην ἀπ' ἐδῶ ἀνάβασιν, καὶ τὴν ἐκεῖσε θέωσιν, τὴν ὁποίαν ἀξιοῦνται μόνοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι τὴν γνησίαν καὶ θείαν φιλοσοφίαν ἐφιλοσόφησαν, καὶ τὸ χεῖρον τῷ κρίττῳ καθυπέταξαν, ὡς καὶ οὗτος ὁ μακάριος. Τοιαύτην λοιπὸν ζωὴν ζήσας, καὶ παιδευθεὶς αὐτὸς ἀπὸ τοὺς πρὸ αὐτοῦ θείους καὶ ἱεροὺς ἄνδρας, παιδεύσας δὲ καὶ αὐτὸς τοὺς μετ' αὐτὸν τῷ καλῷ αὐτοῦ παραδείγματι, καὶ παιδεύων ἔτι καὶ νῦν τοὺς βουλομένους ἰχνηλατεῖν τὰς αὐτοῦ ἐγγράφους νουθεσίας καὶ διατάξεις· ὥστε ὁποῦ εἶναι ὁ βίος του καὶ ὁ τρόπος του ὅρος ἐπισκοπῆς, ὁποῖον μισθὸν, τίνα πληρωμὴν τῆς καλῆς καὶ ἀρίστης του ζωῆς δέχεται; Τελειόνει τὴν ζωὴν του εἰς γῆρας καλόν· καὶ τὸ μὲν ἱερὸν ἐκεῖνο σῶμα ἐντίμως καὶ σεβασμίως κηδεύεται εἰς τὸ Καθολικὸν, ἔνθα ἡ μεσονύκτιος ἀκολουθία ψάλλεται, ὡς ὁ σεβάσμιος αὐτοῦ τάφος κηρύττει σαφέστατα· ἡ δὲ ἁγία αὐτοῦ ψυχὴ παρατίθεται εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος, καὶ ἀμέσως αὐτὸν ἐποπτάνεται, καὶ μὲ τὰς θεοειδεῖς ἐκείνας αὐγὰς, καὶ τὸ φῶς ἐκεῖνο τὸ ἀνέσπερον καταυγάζεται, καὶ φωτίζεται μετὰ πάντων τῶν ὁμοτρόπων δικαίων, καὶ ὁμοσκήνων Ἀγγέλων· μεθ' ὧν καὶ ἡμεῖς τῶν αὐτῶν ἀξιωθείημεν διὰ πρεσβειῶν τοῦ θεοφόρου καὶ σεβασμίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, τέλειοι προσκυνηταὶ τῆς τελείας Τριάδος γενόμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ'. Δροσοβόλον μὲν τὴν κάμινον.

Ὁδηγὸς πρὸς σωτηρίαν πᾶσι γέγονας, τοῖς προσιοῦσι πάντοτε, τῶν ἐνθέων σου διδαχῶν παμμάκαρ τῷ φωτὶ, καὶ πίθων αὐτοὺς, ἀναβοῶν, εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεὸς, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ἱερῶς καὶ θεαρέστως ἱερώτατε, τὸν βίον σου διήνυσας, μοναστὰς ὀφθεὶς τῆς ἐνθέου

τύπος ἀρετῆς, καὶ ψάλλων Χριστῷ δυνηκῶς, εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Μαθητὴς καὶ ὁπαδὸς Ἡλιοῦ γέγονας, τοῦ θείου παμμακάριστε, Μενοικέως γὰρ, σὺ τὸ ὄρος ὅλου κατοικεῖς, ὡς ἐκεῖνος Κάρμηλον, βοῶν· εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν. Θεοτοκίον.

Ἐν καρδίᾳ Θεοτόκον σε καὶ χείλεσιν, ὁμολογῶ πανύμνητε· καὶ γὰρ τέτοκας τὸν θεάνθρωπον λόγον ἀγνή· δι' οὗ κατηυγάσθημεν φέγγους θεογνωσίας, ἀληθῶς ἡ κληρουχία ἡ σή.

Ὠδὴ ἡ. Ἐκ φλογὸς τοῖς ὁσίοις·

Ναῶν τῆς ὕλης θεόφρον ἔξω γενόμενος, καὶ μεθέξει ἀύλων ἐνωποιούμενος, τῷ παμβασιλεῖ καὶ Θεῷ τῶν ὑμνούντων σου, μνήμην τὴν φωσφόρον, πάντοτε ὑπερεύχου.

Ἐνεκράθης τῷ πόθῳ τῷ θείῳ ἔνδοξε, Ἰωάννη παμμάκαρ· ὅθεν καὶ ἔσπευσας, ἡσύχῳ Θεῷ ὁμιλεῖν τῷ παντάνακτι, ἀποστὰς, καὶ δόξης, καὶ γηΐνων ἁπάντων.

Μεγαλύνη ὑμνοῦσα Χριστὸν τὸν Κύριον, Μ' Ἰωάννη ἡ ποίμνη, ἥνπερ συνέστησας, καὶ σὲ πρεσβευτὴν πρὸς αὐτὸν νῦν προβάλλεται· ῥυσθῆναι παντίας θλήψεως καὶ ὀδύνης. Θεοτοκίον.

Ἀνυμνοῦμέν σου Κόρη τὸν ἀνερμήνευτον, καὶ πανάγιον τόκον, δι' οὗ ἐρρύσθημεν· ἐξ εἰδωλικῆς πλάνης, καὶ ἐφωτίσθημεν, γνώσει τῆς Τριάδος τῆς μιᾶς θεαρχίας.

Ὠδὴ θ'. Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον.

Νοεῖν καὶ λέγειν τὰ θεῖα ἔμπνευσον, Μάκαρ ἀεὶ τοῖς πόθῳ εὐφημοῦσι τὴν μνήμην σου, καὶ τὴν τρίδον τοῦ βίου ὁμάλισον, τῶν πειρασμῶν τὸ νέφος ἀποκρουόμενος, ταῖς πρὸς τὸν Χριστὸν τὸν λυτρωτὴν, θερμαῖς πρεσβείαις σου.

Ὁφῶς ἀπρόσιτον οἰκῶν Κύριος, σοῦ τὴν ψυχὴν δεξάμενος σοφὲ, συναρίθμησε τοῖς ὁσίων χοροῖς καὶ στρατεύμασι, τῶν θείων Ἀσωμάτων ὃν καθικέτευε, εἰρήνην βραβεῦσαι σταθερὰν, τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Ἡ τοῦ ἐλέους πηγὴ ἡ ἄπειρος, τῶν ἐφετῶν καὶ πάντων ἀγαθῶν τὸ ἀκρότατον, ὁ παντέλειος νοῦς καὶ ἀμέθεκτος, ταῖς τοῦ σοῦ ἱεράρχου λιταῖς ἐπίσκεψε, λαὸν τυραννούμενον δεινῶς τὸν χριστεπώνυμον.

Θεοτοκίον.

Λαὸν καὶ κλῆρον τὸν σὸν πανύμνητε, ἴδε οἰκτρῶς, καὶ λίαν χαλεπῶς πεζόμενον, ἀνημέροις ἐχθροῖς, καὶ ἀπάλλαξον, πλήθει δυσωπηθεῖσα σῆς ἀγαθότητος, πάντα γὰρ ἰσχύεις ἀληθῶς, ὅσα καὶ βούλοιο.

Ἐξαποστειλάριον τοῦ Ἁγίου. Φῶς ἀναλλοίωτον λόγε.

Σὲ ἐξ ἀλόγου ποίμνης, μετήγαγεν εἰς λογικὴν, τὸ πνεῦμα πνευματοφόρε, ὡς τὸν Μωσέα καὶ Δαβίδ, ὧν ἐμιμήσω τὸ πρᾷον, Σπυρίδων φῶς οἰκουμένης.

Ἕτερον. Τοῦ Ὁσίου ὅμοιον.

Δικαίου ἐπαινουμένου, λαοὶ εὐφραίνονται πολλοί, σοφός τις φθέγγεται πάλαι, καὶ ὁ σὸς βίος παμμάκαρ, λεγόμενος, καθηδύνει πιστὰς καρδίας, καὶ μόναζόντων χορείας.

Τῆς Θεοτόκου, ὅμοιον.

Χρυσοπλοκότατε πῦργε, καὶ δωδεκάτειχε πόλις, ἡλιοστάλακτε θρόνε, καθέδρα τοῦ βασιλέως, ἀκατανόητον θαῦμα, πῶς γαλουχεῖς τὸν Δεσπότην.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἱστῶμεν στίχ. ς'. καὶ ψάλλομεν στιχ. προσόμοια τοῦ Ἁγίου, γ'. καὶ τοῦ Ὁσίου γ'.

Τοῦ Ἁγίου προσόμοια. Ἦχος ά.

Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων.

Ἐν τῇ τοῦ Πνεύματος αἴγλῃ καταλαμπόμενος, τὸ ζοφερὸν καθεῖλεν, ὁ σοφὸς ἱεράρχης, Ἀρείου τὸ ληρῶδες σθεν ἁπλῶς, δογματίσας Τριάδα πιστῶς, ὑπὸ σοφῶν ἐδοξάσθη καὶ συνετῶν, καὶ τὴν Σύνοδον ἐκύρωσε.

Ταῖς οὐρανίαις ἀκτῖσι περιλαμπόμενος, τῇ τοῦ Χριστοῦ δυνάμει, τὰς ἰάσεις παρέχων, ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, τοῖς πίστει θερμῇ, ἐκτελοῦσι τὴν μνήμην σου, θεομακάριστε πάτερ θαυματουργέ, μὴ ἐλλείπῃς ὑπερεύχεσθαι.

Τοῦ ἀμπελῶνος ἐργάτης διά τῆς πίστεως, τῶν ἐντολῶν ἐδείχθης, τοῦ Χριστοῦ θεοφόρε, διὸ τῆς βασιλείας, τῇ ἄνω λαῶν, μυστικῶς τὸ δυνάριον, ἀδιαλείπτως προσεύχου ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν τιμώντων σε Σπυρίδων σοφέ.

Ἕτερα τοῦ Ὁσίου. Ἦχος ά.

Πανεύφημοι Μάρτυρες.

Τῷ θείῳ τοῦ Πνεύματος φωτὶ, μάκαρ ἐλλαμπόμενος, Χριστῷ τῷ πάντων δεσπόζοντι, κατηκολούθησας, καὶ τῶν ἐνταλμάτων αὐτοῦ ἀναδέδειξαι, ἐκπληρωτὴς καὶ φύλαξ πανάριστος, ὃν καθικέτευε δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὴν, εἰρήνην καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ταῖς λαμπραῖς ἀκτῖσι τοῦ σοφοῦ, Παύλου πυρσευόμενος, τοῦ διδασκάλου τῆς πίστεως, ὅλος γεγένησαι, Ἰωάννη μάκαρ τὴν ποίμνην σου φύλαττε, πιστοὺς εὐωδιάζων τῇ χάριτι, ταῖς ἁπλανεσί σου, διδαχαῖς, καὶ λόγοις ἅπαντας, εἰς λιμένα ποδηγῶν σωτήριον.

Τῆς ἱεραρχίας τὴν στολὴν, μάκαρ ἀμπεχόμενος, Ἀγγέλοις ὄντως ὡμοίωσαι, καὶ εὐλαβῶς Θεῷ, λειτουργῶν καὶ πάντας, ἁγιάζων χάριτι, εἰς δόξαν τε καὶ θαῦμα τοῦ Κτίστου σου, ὃν καθικέτευε, δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα. Ἦχος δ'.

Ἱεραρχίας μὲν τῷ ποδῆρι, ἀγλαίζόμενος Ὅσιε, καθαρῶς τὴν λογικὴν Θεῷ ἐπετέλεις λατρείαν· τὰς τῶν παθῶν καθαγιάζων ψυχάς, τῷ ἀγγελομόρφῳ σου ἴδει, τοὺς τῶν ὡρῶν τῶν ὀφθαλμῶν, εἰς θαυμά τε καὶ δόξαν παρεκίνεις Θεοῦ· ἀλλὰ καὶ νῦν Ἰωάννη πατὴρ ἡμῶν· σὺν Ἀγγέλοις αὐτῷ παριστάμενος ἐκτενῶς ἱκετεύων μὴ παύσῃ ὑπὲρ τῆς ποίμνης σου.

Ἰδοὺ καιρὸς ἤγγικε τῆς σωτηρίας ἡμῶν· εὐτρεπίζου σπήλαιον, ἡ Παρθένος ἐγγίζει τοῦ τεκεῖν, Βηθλεὲμ γῆ Ἰούδα τέρπου καὶ

ἀγάλλου, ὅτι ἐκ σοῦ, ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, ἀκούσατε ὄροι καὶ βουνοί, καὶ τὰ περίχωρα τῆς Ἰουδαίας, ὅτι ἔρχεται Χριστὸς, ἵνα σώσῃ ὃν ἔπλασεν ἄνθρωπον ὡς φιλάνθρωπος.

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις. Εἰς τὴν Λειτουργίαν, τυπικὰ, καὶ οἱ Μακαρισμοὶ, ἐκ τοῦ κανόνος τοῦ Ἁγίου ᾠδὴ γ'. καὶ τοῦ Ὁσίου ᾠδὴ ς'. Προκείμενον. Ἦχος βαρύς. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τῶν Ὁσίων. Τὶ ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων. Πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς Παύλου τὸ ἀνάγ. Ἀδελφοὶ πείθεσθαι τοῖς ἡγουμένοις ἡμῶν καὶ ὑπείκετε. Ἦχος δ'.

Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ Κόσμου.

Ζήτει Ἰαννουαρίῳ 18

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Κατὰ τὸ ᾳψξγ'. ἔτος Ἀπριλίου ί. ἡμέρᾳ έ. 1763.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ: Ο ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΤΥΣ ΔΗΜΟΣ.

Οὗτος ὁ εὐλογημένος ἐκατάγετο ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀνδριανουπόλεως, ἀπὸ ἕνα χωρίον Οὐτζοῦν Κιοπροῦ τουρκιστὶ καλούμενον, ὤντας δὲ ψαρᾶς τὴν τέχνην, εὑρίσκετο πάντοτε εἰς τὰ κοινῶς λεγόμενα Διβάρια· κοπιάσας λοιπὸν ἕνα ὁλόκληρον χρόνον εἰς ἕνα διβάρι πλησίον τῆς Σμύρνης εὑρισκόμενον Τσακάλ Μπουρνοῦ καλούμενον, ὄχι μόνον δὲν ἀπόλαυσε κἀνένα κέρδος ἀπὸ αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ ἔμεινεν εἰς χρέος πρὸς τὸν ἐκείνου τοῦ Διβαρίου ἐξουσιαστὴν ὀθωμανόν· τὸν δὲ ἐρχόμενον χρόνον ἠγόρασεν ἄλλος Τοῦρκος τὸ ἴδιον διβάρι, ὅστις ἠνάγκαζε τὸν Μάρτυρα νὰ ὑπάγῃ πάλιν νὰ δουλεύῃ εἰς τὸ Διβάρι καὶ εἰς ἐκεῖνον τὸν χρόνον, διὰ νὰ πληρώσῃ μὲ τὴν ἐργασίαν του τὸ χρέος ὁποῦ ἐχρεώστει, καὶ νὰ λάβῃ καὶ τὸ ἀνάλογον μερίδιον τοῦ κέρδους ὁποῦ ἤθελαν λάβουν καὶ οἱ λοιποὶ συνεργάται τοῦ αὐτοῦ διβαρίου· ὁ δὲ Ἅγιος δὲν ἤστεργε νὰ ὑπάγῃ, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ καὶ οἱ ἄλλοι συνεργάται, Χριστιανοὶ καὶ αὐτοὶ ὄντες, τὸν ἐπαρακινοῦσαν εἰς τοῦτο νὰ ὑπακούσῃ. Τότε ὁ ἐξουσιαστὴς τοῦ διβαρίου ἀνάψας ἀπὸ μεγάλον θυμὸν, καὶ μὴ ἔχων τὶ ἄλλο νὰ κάμῃ, συκοφαντεῖ τὸν Μάρτυρα, ὅτι ἔκαμεν ὅρκον δηλ. ἀνίσως καὶ δὲν ὑπάγῃ εἰς τὸ διβάρι του νὰ δουλεύσῃ, νὰ γένῃ τοῦρκος, καὶ παρευθὺς εὑρίσκει εἰς τοῦτο καὶ ἄλλους ψευδομάρτυρας· καὶ οὕτως ἁρπάζουσι τὸν Ἅγιον, καὶ τὸν πηγαίνουν εἰς τὸν κριτήν· καὶ ὁ κριτὴς τὸν ἀναγκάζει νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, καθὼς ὤμοσεν ὁ δὲ μάρτυς ἔλεγεν, ὅτι ψεύματα λέγουν, καὶ ὅτι αὐτὸς οὔτε ὅρκον ἔκαμεν, οὔτε τοῦρκος γίνεται, ἀλλ' ὡς Χριστιανὸς ὁποῦ εἶναι πιστεύει τὸν Χριστὸν, καὶ ὁμολογεῖ αὐτὸν Θεὸν ἀληθινὸν, καὶ εἶναι ἕτοιμος νὰ χύσῃ τὸ αἷμά του διὰ τὴν ἀγάπην του· ὅθεν ῥαβδίζεται σκληρότατα ἀπὸ τοὺς δημίους, καὶ μὲ ἄλλας πολλὰς παιδείας ἀνηλεῶς τιμωρεῖται καὶ ἔπειτα βάλλεται εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ οἱ πόδες του σφίγγονται εἰς τὸ κούστουρον, καὶ διὰ νὰ αὐξήσῃ τὸ σφίξιμον καὶ ὁ πόνος τὸν ποδῶν, βάλλονται μέσα εἰς τὸ κούστουρον τοῦθλα, καὶ ἄλλα παρόμοια σκληρὰ, καὶ τραχέα πράγματα, ἀλλὰ πάντα ὑπέμεινεν ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης, ὡς ἄλλου πάσχοντος.

Κάποιος δὲ Νικόλαος ἐκ τῆς νήσου Λέρνης εὑρεθεὶς τότε εἰς τὴν Σμύρνην, ἐπῆγεν ἀπὸ λόγου του εἰς τὴν φυλακὴν διὰ ἀγάπην τοῦ Μάρτυρος, καὶ συντρώγων, καὶ συμπίνων, καὶ συνομιλῶν μετ' αὐτοῦ ὡς φιλομάρτυς τὸν ἐπαραθάῤῥυνε εἰς τὸ Μαρτύριον· ἔπειτα

ἐκβάλλει τὸν Ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν ὁ κριτής, καὶ δύω καὶ τρεῖς φοραῖς παρέστησεν εἰς ἐξέτασιν, καὶ μήτε μὲ κολακείας, καὶ ταξίματα πολλῶν χαρισμάτων, μήτε μὲ φοβερισμοὺς τιμωριῶν, καὶ βασάνων περισσοτέρων δυνηθεὶς νὰ τὸν μετασαλεύσῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἔδωκε καθ' αὐτοῦ τὴν τελευταίαν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν, καὶ οὕτως ἀπεκεφαλίσθη ὁ μακάριος, καὶ συνηριθμήθη μὲ τὸν χορὸν τῶν Μαρτύρων· τὸ δὲ Ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἀγοράσαντες οἱ Χριστιανοί, τὸ ἐνταφίασαν μετὰ παρρησίας καὶ τιμῆς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου· μετὰ δὲ μίαν ἡμέραν τῆς ταφῆς τοῦ Μάρτυρος, ἥτις ἦτον ἡ Κυριακὴ τοῦ Παραλύτου, ἐγκομίοις μαρτυρικοῖς ἐτίμησεν αὐτὸν καὶ ὁ τότε παρὼν διδάσκαλος Ἱερόθεος.

Ὁ δὲ θαυμαστὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ Θεὸς ἐτέλεσε διὰ τοῦ Μάρτυρος τούτου καὶ θαυμάσια, διὰ νὰ δοξάσῃ τὸν αὐτὸν δοξάσαντα· ἕνας ῥάπτης ὁποῦ δὲν εἶχεν ἄλλον πόρον ζωῆς, πάρεξ μόνον καὶ μόνον τὸ καθ' ἡμέραν ἐργόχειρόν του, ἐπληγώθη ὁ δυστυχὴς εἰς τὸν μεγάλον δάκτυλον τῆς δεξιάς του χειρὸς τόσον, ὁποῦ δὲν ἐδύνατο πλέον νὰ πιάσῃ οὐδὲ τὴν βελόνην ὑπὲρ τὰς δεκαπέτε ἡμέρας· ὅθεν στενοχωρηθεὶς καὶ ἀπὸ τὸν πόνον τῆς χειρὸς καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τῆς πτωχίας, ἐνθυμήθη τὸν νέον τοῦ Χριστοῦ Μάρτυρα Δῆμον, καὶ ἐπρόστρεξεν εἰς τὸν τάφον του, καὶ ἐπικαλεσάμενος αὐτὸν μετὰ πίστεως καὶ εὐλαβείας, ἤγγισε τὸν πληγωμένον δάκτυλον εἰς τὸν τάφον, καὶ ἐζήτησε μετὰ δακρύων τὴν θεραπείαν του· καὶ ὢ τοῦ θαύματος! εὐθὺς τὸ πρωῒ εὑρέθη ὑγιὴς καὶ οὕτως ἐποίει εἰς τὸ ἑξῆς ἀνεμποδίστως τὴν τέχνην του· ἦτον δὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου πρὸ τριῶν χρόνων πάντη ὁλότυφλος καὶ κατὰ τοὺς δύω ὀφθαλμούς, τόσον ὁποῦ μὲ χειραγωγοὺς ἐπήγαινεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ὁποῦ ἄλλοῦ ἐβούλετο· αὐτὴ λοιπὸν ἀκούουσα τὴν ὑγείαν ὁποῦ ἔλαβεν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου, συνοδεύθη μὲ ἄλλας γυναῖκας, καὶ χειραγωγηθεῖσα παρ' αὐτῶν ἐπῆγεν εἰς τὸν τάφον τοῦ τοῦ Μάρτυρος, καὶ προσκυνήσασα μετ' εὐλαβείας, ἐζήτησεν ἐκ πίστεως τὴν τοῦ Ἁγίου βοήθειαν εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ὀμματίων της, καὶ πάλιν μὲ τὴν χειραγωγίαν τῶν γυναικῶν, ἐγύρισεν εἰς τὸ σπῆτί της· τῷ δὲ πρωῒ ἀφοῦ ἐξύπνησεν ἔλεγεν εἰς τὸν ἄνδρα της· ὅτι ἔβλεπεν ὄχι ὅμως τόσον καθαρά· ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς τὴν ὠνείδισε λέγοντάς της, ὅτι ψεύδεται· καὶ διὰ νὰ πιστωθῇ, ἔδειξεν εἰς αὐτὴν τὰ δάκτυλά του, ἐκεῖνα τὰ ἐμέτρα ὀρθῶς· μὲ ὅλον τοῦτο ἐκεῖνος τὴν ἐμπόδισε, νὰ μὴ τὸ εἰπῇ τινὸς, ἕως οὗ νὰ βεβαιωθοῦν ἀσφαλέστερα· καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐξυπνήσασα, ὢ τοῦ θαύματος! ἔβλεπε πολλὰ καλὰ, καὶ ἔῤῥαπτε καὶ ἔκαμνε τὰς πλέον λεπτοτέρας ἐργασίας· καὶ πλέον δὲν ἔλαβε κἀμμίαν βλάβην, ἡ ἐλάττωσιν τοῦ φῶς τοῦ ὀφθαλμοῦ της, ἕως ἐσχάτης αὐτῆς ἀναπνοῆς· εἶπον δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὄχι τῶν ὀφθαλμῶν· διατί, ὁ ἕνας ὀφθαλμὸς τῆς γυναικὸς ἔγινεν ὑγιὴς, ὁ δὲ ἄλλος, ὅστις ἦτον νηπιόθεν διεφθαρμένος ἀπὸ τὰς εὐλογίας, ἔμεινε πάλιν ὡς καὶ πρότερον τυφλός.

Ἄλλος τις Ἰωάννης Ἀσλάνογλους λεγόμενος, ἔχων κεφαλαλγίαν βαρυτάτην, ἡ ὁποία συχνὰ τὸν ἐνοχλοῦσε μὲ πόνους σφοδροὺς, εὐθὺς ὁποῦ ἐπεκαλέσθη τὸν Ἅγιον εἰς βοήθειαν, ἐλευθερώθη ἀπὸ τὸ πάθος, καὶ πλέον δὲν τὸν ἐνώχλησεν εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν ὁποῦ ἔζησε μετὰ ταῦτα χρόνους τριανταπέντε· καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ κηρύττουν, ὅτι ἐλευθερώθησαν ἀπὸ θερμασίας, καὶ ἄλλας τοιαύτας ἀσθενείας, εὐθὺς ὁποῦ ἐπλησίασαν εἰς τὸν τάφον τοῦ Μάρτυρος, καὶ ἐπεκαλέσθησαν ἐκ πίστεως τὴν ἐκείνου ἀντίληψιν.

Μετὰ δὲ χρόνου παρέλευσιν ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτῳ, ἀνεκομίσθησαν τὰ Ἅγια λείψανα τοῦ Μάρτυρος τούτου ἀπὸ τὸν τάφον, καὶ εὑρέθησαν πνέοντα τόσην γλυκυτάτην, καὶ ἄῤῥητον εὐωδίαν, εἰς τρόπον ὅτι καὶ τοῦτο τὸ ἄξιον διηγήσεως θαῦμα ἠκολούθησεν· ἕνας

ἱερομόναχος ἀπὸ τοὺς ἐφημερίους ὁποῦ ὑπηρέτησαν εἰς τὴν τοιαύτην ἀνακομιδήν, Χῖος τὴν πατρίδα, Ματθαῖος τὸ ὄνομα, ἔτυχε μετὰ ταῦτα νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ἐν Σμύρνῃ Μπαιζεστένιον, ὅπου Χῖοι πολλοὶ διατρίβουσιν· ἕνας δὲ ἀπὸ τοὺς ἐκεῖσε Χίους ἠσθάνετο μίαν γλυκυτάτην εὐωδίαν, ὁποῦ εὔγαινεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἱερομονάχου, καὶ ἀπὸ τὰ φορέματα· ὅθεν ἀπορήσας ἠρώτησε τὸν ἱερέα, πόθεν ἡ τοσαύτη εὐωδία ἐξέρχεται; ὁ δὲ ἱερεὺς ἀπεκρίθη, ὅτι τὰ Ἅγια λείψανα τοῦ Μάρτυρος Δήμου ἀνεκομίσαμεν σήμερον, καὶ εἰς τὸ Ἅγιον βῆμα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐσυστείλαμεν, καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ τὴν πολλὴν ἐκείνην εὐωδίαν ἔμεινεν εἰς ἐμὲ τούτη ἡ ὀλίγη ὁποῦ αἰσθάνεσαι· διότι τοιουτοτρόπως δοξάζει ὁ Θεὸς τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας· οὗ τῷ θείῳ ἐλέει ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν τῆς ἐπουρανίου βασιλείας του διὰ πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος αὐτοῦ Δήμου. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αψξδ'. ἔτος Σεπτεμβρίου κζ'. 1764.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Η ΑΓΙΑ ΑΚΥΛΙΝΑ.

Αὕτη ἡ Ἁγία κόρη, καὶ παρθενομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἀκυλίνα, ἦτον ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Θεσσαλονίκης, ἀπὸ ἕνα χωρίον καλούμενον Ζακλιβέρι, κείμενον ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τοῦ Ἁγίου Ἀρδαμερίου, γεννηθεῖσα ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς· τὸ δὲ Μαρτύριον αὐτῆς ἠκολούθησεν ἀπὸ τοιαύτην περίστασιν· ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ὁ πατὴρ τῆς Ἁγίας ἔτυχε νὰ μαλώσῃ μὲ ἕνα Τοῦρκον γείτονά του, (ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸ χωρίον ἐκεῖνο κατοικοῦν καὶ Χριστιανοὶ καὶ Τοῦρκοι) καὶ κτυπῶντάς τον ἐκ συνεργείας τοῦ μισοκάλου τὸν ἐφόνευσεν· ὅθεν τὸν ἐπίασαν οἱ ἐξουσιασταὶ τοῦ τόπου, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν πασσιὰν τῆς Θεσσαλονίκης, διὰ νὰ τὸν θανατώσῃ· αὐτὸς δὲ φοβηθεὶς τὸν θάνατον, καὶ θέλωντας νὰ γλυτώσῃ, φεῦ τοῦ πτώματος! ἐτούρκισε, καὶ δὲν τὸν ἐφόνευσαν. Ἦτον δὲ τότε ἡ Ἁγία Ἀκυλίνα βρέφος ἀκόμη ὑποκάτω εἰς τὸ βυζὶ τῆς μητρός της· ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασε καιρὸς ἱκανὸς, οἱ Τοῦρκοι ἔλεγαν εἰς τὸν πατέρα της διὰ νὰ τουρκεύσῃ καὶ τὴν θυγατέρα του· ὁ δὲ ἀπεκρίνατο εἰς αὐτούς· μὴ σᾶς μέλῃ διὰ τὴν θυγατέρα μου· αὐτὴ εἶναι εἰς τὸ ἐδικόν μου χέρι, καὶ ὅτε θελήσω τὴν τουρκίζω· ἡ δὲ μήτηρ τῆς Ἁγίας μείνασα εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, δὲν ἔλειπε καθ' ἑκάστην ἀπὸ τὸ νὰ διδάσκῃ τὴν κόρην της νὰ στέκεται στερεὰ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ μὴν ἀρνηθῇ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν· ὅταν δὲ ἔφθασεν ἡ κόρη εἰς ἡλικίαν χρόνων δεκαοκτὼ, πάλιν οἱ Τοῦρκοι τοῦ ἔλεγαν τὰ ὅμοια· ὁ δὲ πατὴρ αὐτῆς κράζωντας τὴν Ἀκυλίναν τῆς λέγει· νὰ τέκνον μου ὁποῦ οἱ ἄλλοι Τοῦρκοι μοῦ λέγουν καθ' ἡμέραν διὰ νὰ τουρκεύσῃς· ὅθεν πρῶτα καὶ ὕστερα ἐσὺ ἔχεις νὰ τουρκεύσῃς μόνον κάμετο μίαν ἡμέραν προτίτερα, διὰ νὰ μὴν ἐνοχλοῦν καθ' ἑκάστην καὶ ἐμένα οἱ Τοῦρκοι· ἡ δὲ Ἁγία φλεγομένη ἀπὸ τὸν τοῦ Χριστοῦ διάπυρον ἔρωτα μὲ μεγάλην γενναιότητα τοῦ ἀπεκρίθη· μήπως εἶμαι ἐγὼ ὀλιγόπιστος ὡσὰν καὶ ἐσένα, νὰ ἀρνηθῶ τὸν ποιητὴν καὶ πλάστην μου, τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ὁ ὁποῖος ὑπέμεινε διὰ ἡμᾶς σταυρὸν καὶ θάνατον; μή μοι γένοιτο τοῦτο ποτέ· ἐγὼ εἶμαι ἕτοιμος νὰ ὑπομείνω κάθε βάσανον, ἀκόμη καὶ θάνατον διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ μου· ὢ λόγια ἀξιοθαύμαστα, ὄχι θυγατρὸς ἑνὸς τοιούτου τρισαθλίου πατρὸς, ἀλλὰ θυγατρὸς ἀληθῶς τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως Χριστοῦ!

Τότε ὁ πατὴρ αὐτῆς βλέπωντας τὸ ἀμε-

τάθετον τῆς γνώμης του ἐπῆγεν εἰς τοὺς Τούρκους, καὶ λέγει τους· ἐγὼ μὲν δὲν ἐδυνήθην νὰ καταπείσω τὴν θυγατέρα μου εἰς τὸ νὰ τουρκίσῃ· ἐσεῖς δὲ ὅ,τι θέλετε κάμετε εἰς αὐτήν. Τοῦτο ἀκούσαντες ἐκεῖνοι ἐταράχθησαν, καὶ παρευθὺς στέλλουν ἀνθρώπους τῆς κρίσεως, διὰ νὰ φέρουν τὴν Μάρτυρα· ἡ δὲ εὐλογημένη μήτηρ τῆς Ἁγίας ἰδοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους ὑπηρέτας παραλαβοῦσα τὴν κόρην της, λέγει πρὸς αὐτὴν, τὴν ὁλοῦστερινὴν ταύτην παραγγελίαν· ἰδοὺ τέκνον μου παμφίλτατον, καὶ γλυκυτάτη θύγατερ Ἀκυλίνα· ἰδοὺ σπλάγχνον μου, ἔφθασεν ἡ ὥρα ἐκείνη, διὰ τὴν ὁποίαν κάθε ἡμέραν σὲ ἐνουθέτουν· κάμε λοιπὸν ὡσὰν τέκνον ὑπακοῆς, καὶ ὑπάκουσον εἰς τὰς νουθεσίας μου, καὶ στάσου ἀνδρεία εἰς τὰ βάσανα ὁποῦ ἔχεις νὰ πάθῃς, καὶ μὴν ἀρνηθῇς τὸν Χριστόν· ἡ δὲ παρομοίως μετὰ δακρύων ἀπεκρίθη· μὴ φοβοῦ μῆτέρ μου, καὶ ἐγὼ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἔχω, καὶ ὁ Θεὸς νὰ ἦναι βοηθός μου, καὶ εὔχου ὑπὲρ ἐμοῦ· καὶ οὕτως ἀπεχαιρετίσθησαν ἀναμεταξύ των μὲ θρήνους καὶ δάκρυα.

Οἱ δὲ ὑπηρέται δήσαντες τὴν Μάρτυρα τὴν ἐπῆγαν εἰς τὸ κριτήριον· ἠκολούθει δὲ κατόπι καὶ ἡ φιλόστοργος μήτηρ τὴν φιλτάτην θυγατέρα, καθὼς ἀκολουθεῖ ἡ προβατίνα τὴν ἀμνάδα της, ὅταν τὴν σύρνουν εἰς τὸν τόπον τῆς σφαγῆς· ἐπειδὴ τὰ μητρικὰ σπλάγχνα δὲν τὴν ἄφιναν νὰ χωρισθῇ· ἀλλ' οἱ ὑπηρέται τὴν μὲν μητέρα αὐτῆς ἐσφάλισαν ἔξω ἀπὸ τὸ προαύλιον, τὴν δὲ Ἀκυλίναν ἐπῆγαν μέσα, καὶ τὴν ἐπαράστησαν ἔμπροσθεν εἰς τὸν κριτήν· ὁ ὁποῖος τῆς λέγει· μωρὴ γίνεσαι τούρκα; ἡ Ἁγία ἀπεκρίθη· ὄχι, δὲν γίνομαι· μὴ γένοιτο ποτὲ νὰ ἀρνηθῶ τὴν πίστιν μου, καὶ τὸν δεσπότην μου Χριστόν. ταῦτα ἀκούσας ὁ κριτὴς ἐθυμώθη, καὶ προστάζει νὰ ἐκδύσουν τὴν Ἁγίαν, καὶ νὰ τὴν ἀφήσουν μόνον μὲ τὸ ὑποκάμισον, καὶ οὕτω νὰ τὴν δέσουν εἰς ἕνα στύλον, καὶ νὰ τὴν δέρνουν μὲ ῥαβδία, ὅπερ καὶ ἐγένετο, καὶ δύω ὑπηρέται τὴν ἐῤῥάβδισαν ὥραν πολλήν· ἀλλ' ἡ Μάρτυς ὑπέμεινε μὲ πολλὴν ἀνδρείαν ταύτην τὴν βάσανον· μετὰ ταῦτα ὁ κριτὴς, καὶ ἄλλοι Τοῦρκοι φέροντες τὴν Μάρτυρα ἔμπροσθέν τους, ἄρχισαν νὰ τὴν κολακεύουν, καὶ νὰ τῆς ὑπόσχωνται ταξίματα πολλὰ, καὶ δωρήματα, μόνον νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν της· ἀλλ' ἡ τοῦ Χριστοῦ νύμφη, ἐγκάρδιον ἔχουσα τὸν ἔρωτα πρὸς τὸν νοητὸν νυμφίον της Χριστὸν, ὡς οὐδὲν ταῦτα ἐλογίζετο· καὶ ἐπειδὴ ἕνας μεγάλος, καὶ πλούσιος ἀπὸ αὐτοὺς θρασύτερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους τῆς εἶπε· Τούρκισαι Ἀκυλίνα, καὶ ἐγὼ νὰ σὲ πάρω νύμφην εἰς τὸν υἱόν μου, ἡ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς μὲ τόλμην ἀνείκαστον, ὁ διάβολος, τοῦ ἀπεκρίθη, νὰ πάρῃ καὶ ἐσένα, καὶ τὸν υἱόν σου· τοῦτο δὲ καθὼς ἤκουσαν ἐκεῖνοι ἄναψαν ἀπὸ τὸν θυμὸν, καὶ δήσαντες πάλιν τὴν Ἁγίαν, ὡς καὶ τὸ πρῶτον, τὴν ἐῤῥάβδισαν ὥραν πολλήν· ἔπειτα λύσαντες αὐτὴν, πάλιν τὴν ἐξετάζουσιν ἐκ τρίτου· καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ κριτής· δὲν ἐντρέπεσαι μωρὴ νὰ δέρνεσαι γυμνὴ ἐμπρὸς εἰς τόσους ἀνθρώπους; (ἐξεσχίσθη γὰρ τὸ ὑποκάμισόν της ἀπὸ ταῖς πολλαῖς ῥαβδιαῖς, καὶ ἔμεινε γυμνὴ) ἢ τούρκισαι, ἢ ἔχω νὰ συντρίψω τὰ κόκκαλά σου ἕνα πρὸς ἕνα· ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα, καὶ τί ὠρέχθηκα, τοῦ λέγει, ἀπὸ τὴν πίστιν σας, νὰ ἀρνηθῶ ἐγὼ τὸν Χριστόν μου, ἢ ἀπὸ ποῖα θαύματα τῆς πίστεώς σας νὰ πιστεύσω; οἱ ὁποῖοι θρομεῖτε ἀκόμη ζωντανοί· ὢ τόλμη μαρτυρική! ὢ μεγαλοψυχία οὐρανίων ἐπαίνων ἀξία! ὢ ἀπόκρισις, ὄχι ἑνὸς ἁπαλοῦ κορασίου, ἀλλ' ἑνὸς γίγαντος ἀνδρειωμένου!

Ταῦτα λοιπὸν ἀκούσαντες ἐκατηχύνθησαν ὅλη ἀπὸ τὴν ἐντροπήν· τί γὰρ ἄλλο εἶχον νὰ κάμουν, ἀναγκαζόμενοι ἀπὸ τὴν φανερὰν τῶν λόγων ἀλήθειαν; ἀνάψαντες ὅμως ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἐῤῥάβδισαν ἐκ τρίτου τὴν Ἁγίαν, καὶ τόσον ἄσπλαγχνα, ὥστε ὁποῦ τὴν ἀφῆκαν ὡς νεκράν· ἡ δὲ γῆ ἐκοκκίνισεν ἀπὸ τὰ αἵματα, καὶ ἡ σάρκες της ἔπιπτον εἰς τὴν γῆν· ὕστερον δὲ λύσαντες τὴν Μάρτυρα, τὴν ἐφόρτωσαν εἰς ἕνα Χριστιανὸν ὁποῦ ἦτον ἐκεῖ

παρὼν, καὶ τὴν ἐπῆγαν εἰς τὸ ὀσπήτιον τῆς μητρός της· ἡ ὁποία περιχυθεῖσα εἰς τὴν θυγατέρα της, ὁποῦ ἦτον εἰς τὰς ἐσχάτας ἀναπνοάς, τί ἔκαμες λέγει τέκνον μου; ἡ δὲ Μάρτυς μόλις καὶ μετὰ βίας ἐλθοῦσα εἰς τὸν ἑαυτόν της, καὶ ἀνοίξασα τὰ ὀμμάτιά της, καὶ τὴν μητέρα ἰδοῦσα, καὶ τί ἄλλο ἤθελα νὰ κάμω, ὦ μῆτέρ μου, τῆς εἶπε, πάρεξ ἐκεῖνο ὁποῦ μοῦ ἐπαράγγειλες; ἰδοὺ κατὰ τὴν συμφωνίαν ὁποῦ εἴχαμεν ἐφύλαξα τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεώς μου, καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς σηκώσασα τὰς χεῖρας, καὶ τὰ ὀμμάτιά της εἰς τὸν οὐρανὸν ἐδόξασε τὸν Θεόν· συνομιλοῦσα δὲ ἡ Μάρτυς μὲ τὴν μητέρα, παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον. Τὸ δὲ πάντιμον αὐτῆς, καὶ Ἅγιον λείψανον· ὢ τοῦ θαύματος! εὐωδίασε παρευθὺς μὲ μίαν εὐωδίαν θαυμάσιον, καὶ τόσον πολλὴν, ὥστε ὁποῦ καὶ ὅλος ὁ δρόμος, ὅθεν ἐπερνοῦσαν μὲ τὸ Μαρτυρικὸν λείψανον ὁποῦ ἐπήγαιναν διὰ νὰ τὸ ἐνταφιάσουν, εὐωδίαζε· καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην κατέβη φῶς ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, καὶ ἔλαμπεν ἐπάνω εἰς τὸν τάφον τῆς Μάρτυρος, ὡς ἄστρον λαμπρότατον· καὶ ὅσοι Χριστιανοὶ τὸ εἶδον ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, ᾧ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳψξέ. ἔτος. 1765.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΥΣΕΒΕΙΑΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, Ο ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΤΥΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ο ΚΑΙΣΑΡΕΥΣ.

Νέος τῇ ἡλικίᾳ ἕως εἴκοσι χρόνων, υἱὸς Εἰσραὴλ τινος, ἀνδρὸς ἐναρέτου, καὶ εὐσεβοῦς, τοῦ ὁποίου τὸ Ἱερὸν λείψανον, ἐνταφίασαν οἱ Χριστιανοὶ ἔξω εἰς τὴν Ζωοδόχον Πηγήν.

Κατὰ τὸ ᾳψό. ἔτος ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ 1770.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Ο ΑΓΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ Ο ΚΗΠΟΥΡΟΣ.

Οὗτος ὁ Μακάριος Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Μιχαὴλ, ἦτον ἀπὸ τὰς περιφήμους Ἀθήνας, εὐσεβῶν γονέων υἱὸς, ἁπλοῦς πολλὰ εἰς τὴν γνώμην, ἔμεινε δὲ καὶ ἀγράμματος διὰ τὴν πολλὴν πτωχίαν τῶν γονέων του, καὶ ἄλλην ἐργασίαν δὲν ἔκαμνε, παρὰ ἐδούλευεν εἰς τοὺς κήπους καὶ ἐκουβάλει κοπρίαν εἰς αὐτοὺς μὲ ἕνα ὀνάριον ὁποῦ ἀπόκτησε, καὶ οὕτως εὔγανε τὰ πρὸς ζωάρκειαν· ἐψώνιζε δὲ καὶ μερικαῖς φοραῖς ἀπὸ τὴν χώραν ἐκεῖνα ὁποῦ χρειάζονται οἱ χωρικοί, καὶ ἐπήγαινεν εἰς τὰ χωρία, καὶ τὰ ἐπώλει· ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ὁποῦ ἐπανέστρεφεν ἀπὸ τὰ χωρία, ἔτυχε νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν εἴσοδον τῆς πολιτείας, τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Βοεβόνδα ὁποῦ ἦσαν διωρισμένοι, διὰ νὰ φυλάττουν τὴν χώραν· οἱ ὁποῖοι βλέποντές τον, ὑπὸ κακίας κινούμενοι, τὸν ἐσυκοφάντησαν, ὅτι ἐπῆγε μπαροῦτι εἰς τοὺς κλέπτας ὁποῦ ἦσαν ἐπάνω εἰς τὰ βουνὰ καὶ οὕτω χωρὶς κἀμμίαν μαρτυρίαν χωρὶς βεβαίωσιν, ἁρπάζοντές τον, καὶ κτυπῶντές τον, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπήγαιναν εἰς αὐτὸν καὶ ἐκεῖνοι, καὶ ἄλλοι τοῦρκοι, καὶ μὲ διαφόρους τρόπους τὸν ἠνάγκαζον εἰς τὸ νὰ τουρκίσῃ· φοβερίζοντές τον, ὅτι ἐὰν δὲν θελήσῃ νὰ γένῃ τοῦρκος, ἔχουν ἀπόφασιν νὰ τὸν θανατώσουν.

Τοῦτο μαθὼν ἕνας θεοσεβὴς Χριστιανὸς, Γεώργιος τὸ ὄνομα, θείῳ ζήλῳ φερόμενος, διὰ νὰ μὴν τύχῃ καὶ ἀπατηθῇ ὁ νέος ὑπ,

αὐτῶν, καὶ ἐξομόσῃ· (ἦτον γὰρ ὁ εὐλογημένος Μηχαὴλ ἁπλούστατος, καὶ ἕως δεκαοκτὼ χρόνων τὴν ἡλικίαν) ἔκαμε τρόπον, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ καθήμενος πλησίον τοῦ Μάρτυρος, τὸν ἐπαρηγόρησεν ἀρκετὰ, καὶ στερεωνοντάς τον εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ μὲ ὅσα τὸν ἐφώτισεν ὁ Θεὸς, τὸν ἐπαραθάρρυνεν εἰς τὸ Μαρτύριον καὶ οὕτω μετὰ ἱκανὴν ὥραν ἀνεχώρησεν.

Οἱ δὲ βασανισταὶ ἐκεῖνοι ἔπειτα ἀπὸ τριάκοντα ἡμέρας ὁποῦ τὸν ἐβασάνιζον μέσα εἰς τὴν φυλακὴν, βλέποντές τον πῶς δὲν καταπείθεται τελείως εἰς τοὺς λόγους των, τὸν εὔγαλαν καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν Βοεβόνδαν· ὁ ὁποῖος ἄρχισε νὰ τὸν κολακεύῃ, τάσοντάς του νὰ τοῦ χαρίσῃ τὴν ζωὴν, καὶ νὰ τὸν δώσῃ καὶ πολλὰ χαρίσματα, καὶ ἄσπρα, καὶ φορέματα, καὶ ὅτι ἄλλο θέλει, μόνον νὰ τουρκίσῃ· εἰδὲ μὴ, ἔχει νὰ τὸν θανατώσῃ χωρὶς ἄλλο. Ἀλλ' ὁ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ἔστεκε στερεὸς εἰς τὴν πίστιν του, καὶ ἄλλον λόγον δὲν ἔλεγεν, παρὰ τὸ, δὲν τουρκίζω. Ὅθεν ὁ Βοεβόδας τὸν ἔστειλεν εἰς τὸν ἐξ Ἰωαννίνων Καλοπασσιᾶν καλούμενον, ὁποῦ ἔτυχε νὰ εὑρεθῇ τότε ἐκεῖ διὰ νὰ κάμῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου του. Τοῦ εἶπε καὶ αὐτὸς τὰ ἴδια, καὶ τοῦ ὑπεσχέθη καὶ ἄλλα περισσότερα· ἔπειτα καὶ τὸν ἐφοβέρισε καὶ πολλὰ τρομακτικὰ, ἀλλὰ δὲν ἐκατόρθωσε τίποτε, διατὶ ὁ εὐλογημένος νέος ἔμεινεν ἀκατάπειστος, καὶ δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τὸ νὰ λέγῃ συνεχῶς μὲ τὴν ἁπλότητά του τὸν αὐτὸν λόγον, δὲν τουρκίζω, δὲν τουρκίζω· τότε τοῦ λέγει ὁ πασσιᾶς καὶ τοῦτο· μπρὲ λωλὲ, ἀρνήσου κατὰ τὸ παρὸν τὴν πίστιν σου, διὰ νὰ γλυτώσῃς τὴν ζωήν σου, καὶ ὕστερα πήγαινε εἰς ἄλλον τόπον, καὶ ἔχε πάλιν τὴν πίστιν σου, ἀλλ' ὁ Μάρτυς δὲν ἔστεργε κατ' οὐδένα τρόπον, ἀλλ' ἐφώναζεν ἀκαταπαύστως, δὲν τουρκίζω, δὲν τουρκίζω. Λοιπὸν ὁ Καλοπασσιᾶς βλέποντας, ὅτι στέκει ὁ Ἅγιος ἀμετασάλευτος, τὸν ἔστειλεν εἰς τὸν κριτήν· ὁ ὁποῖος ἐπάσχισε μὲ διαφόρους τρόπους νὰ τὸν διαστρέψῃ, καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὴν γνώμην των, ἀλλὰ δὲν ἐστάθη τρόπος· διότι ὁ Ἀγγελώνυμος Μιχαὴλ ἔλεγεν ἀδιακόπως τὸν ἴδιον λόγον δὲν τουρκίζω, δὲν τουρκίζω. Ὅθεν ἔδωκε τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν, νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν.

Τότε πέρνοντές τον οἱ ὑπερέται τὸν ἐπῆγαιναν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης δέσμιον χωρὶς νὰ δειλιάσῃ ὁλότελα, ἀλλ' ἔτρεχε μὲ προθυμίαν, καὶ εἰς τὸν δρόμον, ὅπου ἀπήντα χριστιανοὺς ἔλεγε· συγχωρήσατέ μοι ἀδελφοὶ, καὶ ὁ Θεὸς συγχωρήσοι σας. Ὅταν δὲ ἔφθασεν εἰς τὸν διωρισμένον τόπον, ἐγονάτισε, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν ἐπρόσμενε μετὰ χαρᾶς τὸν θάνατον ὡς ζωήν. Ὁ δὲ φονεὺς τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὸν λαιμὸν μὲ τὴν μάχαιραν διπλαριστὴν, διὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ δειλιάσῃ, καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν. Ἀλλ' ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης μὲ θάρρος πολὺ ἔλεγε πρὸς αὐτόν· κτύπα διὰ τὴν πίστιν. Ἐκεῖνος πάλιν γυρίζοντας τὴν μάχαιραν τὸν ἔκοψεν ὀλίγον τι, διὰ νὰ τὸν πονέσῃ, καὶ ἐπρόσμενε διὰ νὰ μεταγνωμίσῃ. Ἀλλ' ὢ τῆς καρτεροψυχίας τοῦ Μάρτυρος! οὐδὲ τότε ἐδειλίασε τελείως, ἀλλ' ἐφώναζε μεγαλοφώνως πρὸς αὐτὸν καὶ ἐκ δευτέρου· κτύπα διὰ τὴν πίστιν. Ὁ δὲ φονεὺς θυμωθεὶς πολλὰ τὸν ἐκτύπησε μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν, καὶ ἀπέκοψε τὴν τιμίαν του κεφαλήν· καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ Μακάριος τὸν Στέφανον τοῦ Μαρτυρίου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1770.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΜΙΤΥΛΗΝΗ Ο ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΤΥΣ ΖΩΡΖΗΣ.

Οὗτος ὁ Μακάριος ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ Ζώρζης, ἦτον τὸ γένος Γκιουρτζής· ἔτι δὲ νέος ὢν τῇ ἡλικίᾳ, ἠγοράσθη σκλαβόπουλον ἀπό τινα ἀγαρηνὸν, ὅστις ἐτούρκισεν αὐτό· ἔπειτα μετὰ ἱκανὸν καιρὸν, ἀπέθανεν ὁ ἀγᾶς αὐτοῦ, καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν θρησκείαν ἐκείνην, ἕως ἑβδομήκοντα χρόνους, χωρὶς νὰ λάβῃ γυναῖκα· ἐζοῦσεν ὅμως πολλὰ εἰρηνικὰ, εἰς ἕνα ἐργαστήριον, πωλῶντας, καὶ ἀγοράζοντας διάφορα εἴδη πραγμάτων, μὴν ἠξεύρωντας ἄλλην γλῶσσαν, ἔξω ἀπὸ τὴν τῶν μουσουλμάνων· εἰς αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἐσχάτην ἡλικίαν ὢν ὁ εὐλογημένος, ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἀναστὰς ἀπὸ τὸ ἐργαστήριόν του, ὑπάγει εἰς τὸν κριτὴν τοῦ τόκου, καὶ εὐγάλει τὸ σαρίκι ὁποῦ ἐφόρει, καὶ τὸ δίδει εἰς τὸν κριτὴν, λέγων αὐτῷ· Χριστιανὸς ἐγεννήθηκα, Χριστιανὸς ἔχω νὰ ἀποθάνω· Ζώρζης εἶναι τὸ ὄνομά μου, καὶ Ζώρζης πάλιν νὰ ἀποθάνω· ὁ δὲ Κριτὴς βλέπων τὴν τόσην αὐτοῦ μεταβολὴν, καὶ τὸ γῆρας του, καὶ τὴν γεννειάδα ἐκείνην τὴν ἄσπρην, τὸν λέγει, μπρὲ Σαλῆ (οὕτω γὰρ ὠνομάζετο παρ' αὐτοῖς) τί ἔπαθες; εὐγῆκες ἀπὸ τὸν νοῦν σου ἀδελφέ; καὶ ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη, Χριστιανὸς, Χριστιανὸς, Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω· ὁ δὲ κριτὴς πάλιν, καὶ πολλάκις, τὸν ἠρώτησε διὰ ποίαν αἰτίαν κάμνεις τοῦτο; ὁ Μάρτυς ἀπεκρίνετο, ὅτι Χριστιανὸς εἶμαι· τέλος, τὸν ἐσήκωσαν εἰς ἕνα ὀντᾶν, χωρὶς δεσμὰ, ἕως νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του· τὴν ἄλλην ἡμέραν, τὸν εὔγαλαν εἰς ἐξέτασιν, καὶ εὑρόντες αὐτὸν ὁμολογοῦντα τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, τὸν εἶπαν ὅτι ἔχουν νὰ τὸν χαλάσουν, ὁ δὲ Μάρτυς, ἄλλο δὲν ἔλεγε, πάρε, ὅτι εἶναι Χριστιανός· ἦτον δὲ φυσικὰ ὀλιγόλογος ὁ γέρων· τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνακρίνας πάλιν αὐτὸν ὁ κριτὴς καὶ εὑρὼν ἐπιμένοντα τῇ τῶν Χριστιανῶν ἀμωμήτῳ πίστει, παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τοὺς γιολτάσιδες αὐτοῦ γιανιτζάρους, οἵτινες πέρνοντας αὐτὸν, διὰ νὰ τὸν ὑπάγουν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, τὸν ἔδερναν ὅλοι ἀνελεήμονα εἰς τὸν δρόμον, καὶ αὐτὸς ὑπέμενεν ὁ εὐλογημένος τὰς πληγὰς μὲ μεγάλην σιωπὴν, καὶ γενναιότητα· ἀφ' οὗ δὲ ἔφθασαν εἰς ἕνα ἐργαστήριον, ὁποῦ ἦτον ἐπιτήδειος τόπος διὰ νὰ τὸν κρεμάσουν, ἔβαλαν τὴν θηλίαν εἰς τὸν λαιμόν του, καὶ τὸν ἔβίαζαν, νὰ εἰπῇ τὸ σαλαβάτι, ἤγουν τὴν ὁμολογίαν τῆς θρησκείας των· αὐτὸς δὲ ὁ Μακάριος ἔσφιγγε τὸ στόμα του μὲ ὅσην βίαν, καὶ δύναμιν εἶχε, διὰ νὰ μὴν ὁμιλήσῃ· αὐτοὶ δὲ ὅσον αὐτὸς δὲν ὡμίλει, τόσον τὸν ἔδερναν· γυρίζοντες τὸν εὐλογημένον εἰς ὅλον τὸ παζάρι, διὰ νὰ τὸν πομπεύσουν, καὶ κάμνοντές του πολλὰ βάσανα· τέλος, τὸν ἔφεραν εἰς τὸ παρμὰκ καπὶ λεγόμενον, καὶ πάλιν ἐκεῖ τὸν ἐκεντοῦσαν μὲ τὰς μαχαίρας, λέγοντες αὐτῷ, εἰπὲ εἰπὲ τὸ σαλαβάτι, καὶ ἐπειδὴ ὁ γέρων δὲν ἤθελε, τοῦ ἔδειχναν τὸ δάκτυλόν τους, λέγοντες αὐτῷ, κάμε τὸ δάκτυλόν σου οὕτως, ὅτι ἕνας ὁ Θεὸς εἶναι· ἐκεῖνος δὲ ὁ εὐλογημένος, ἔσφιγγε καὶ τὰς δύω του παλάμας, μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν, ὁποῦ δὲν ἦτον τρόπος νὰ τὰς ἀνοίξῃ τινὰς, καὶ οὐδὲ ἤθελε νὰ βλέπῃ κἂν εἰς τὸ πρόσωπον ἐκείνους, ἀλλ' ἐγύριζε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὸν τοῖχον· ἔπειτα τοῦ ἔδωκαν πολλοὺς ῥαβδισμοὺς, καὶ γροθισμοὺς, καὶ τὸν ἐκρέμαζαν, καὶ πάλιν τὸν ἐκατέβαζαν, μήπως μετανοήσῃ· ἀφ' οὗ δὲ εἶδον τὸ στερεὸν, καὶ ἀμετάβετον τῆς γνώμης αὐτοῦ, τὸν ἐκρέμασαν μὲ τελειότητα, καὶ οὕτως ἀπῆλθεν ἡ μακαρία του ψυχὴ εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς, καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾠοά. ἔτος 1771.

ΕΜΑΡΤΥΡΙΣΕΝ Ο ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΣ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ ἕνα χωρίον τῆς ἐπαρχίας τοῦ Τορνόβου, Γάμπροβον ὀνομαζόμενον· ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ τὴν πατρίδα του, ἦλθεν εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος, καὶ ἐμόναζεν εἰς τὸ ἱερὸν Μοναστήριον τοῦ Χιλανταριοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔγινε διάκονος, ἱερομόναχος, καὶ προηγούμενος· ἀποσταλεὶς δὲ ἀπὸ τοὺς πατέρας τοῦ μοναστηρίου του ταξειδιώτης εἰς τὴν Βουλγαρίαν, εἰς τὴν χώραν Σφιστόβι, διέτριψεν ἕως τὸν διωρισμένον καιρὸν τοῦ ταξειδιοῦ του, μέλλωντας δὲ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Μοναστήριόν του, καὶ συνάγωντας, ὅ,τι καὶ ἂν εἶχεν ἐκεῖ σκορπισμένα, ἐζήτησε καὶ μερικὰ ἄσπρα ὁποῦ εἶχε δανείσῃ εἰς κἄποιους Τούρκους· οἱ ὁποῖοι ἄδικοι ὄντες, καὶ κακότροποι ἄνθρωποι, δὲν ἠθέλησαν νὰ τοῦ τὰ δώσουν· ἀλλ' ἐβουλεύθησαν ὄχι μόνον νὰ κατακρατήσουν τὰ δάνεια ἄσπρα, ἀλλ' ἀκόμη καὶ νὰ τοῦ πάρουν, ὅ,τι καὶ ἂν εἶχε μαζωμένα εἰς τὸ μετόχιον· καὶ λοιπὸν τί τοὺς ἐσόφισεν ὁ διάβολος καὶ ἔκαμαν, ἐπῆραν μίαν γυναῖκα τούρκισσαν, καὶ ἀναβάζοντές την διὰ νυκτὸς μὲ σκάλαν ἐπάνω εἰς τὸ μετόχιον, τὴν ἄφησαν μέσα, ἔπειτα ἐτζάκισαν τὴν πόρταν τοῦ μετοχιοῦ, καὶ ἐμβῆκαν μέσα, καὶ εὑρίσκοντες τὴν τούρκισσαν ὁποῦ ἔβαλαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, ἅρπασαν παρευθὺς τὸν Ἅγιον καὶ τὸν ἔδεσαν, καὶ ἀφ' οὗ ἐπῆραν ὅσα πράγματα εἶχεν εἰς τὸ μετόχι, δέρνοντες αὐτὸν, καὶ λακτίζοντες, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κριτήν, φωνάζοντες, καὶ μαρτυροῦντες κατ' αὐτοῦ, ὅτι ἐτόλμησε νὰ ἔχῃ γυναῖκα τούρκισσαν, καὶ νὰ ἁμαρτάνῃ μὲ αὐτήν· ὁ κριτὴς ἐγνώρισε, πῶς ἦτον τὸ πρᾶγμα συκοφαντία, καὶ ἐζήτει νὰ τὸν λυτρώσῃ· ἀλλ' οἱ ψευδομάρτυρες, καὶ ὅλοι οἱ Τοῦρκοι ὁποῦ τὸ ἤκουσαν, ἐστέκοντο ἐναντίοι, καὶ ἐφώναζον, ὅτι εἶναι ἄξιος θανάτου, ὅθεν ὑπερίσχυσαν, καὶ πέρνοντες αὐτὸν, ἐπῆγαν νὰ τὸν κρεμάσουν· πηγαίνοντες δὲ ἐρώτησαν τρεῖς φορᾶς τὸν Μάρτυρα, ἂν θέλῃ νὰ γένῃ Τοῦρκος, διὰ νὰ γλυτώσῃ τὴν ζωὴν, καὶ νὰ τοῦ χαρίσουν ὅλα, ὅσα τοῦ ἐπῆραν καὶ νὰ τοῦ δώσουν, καὶ ἄλλα περισσότερα· ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς ἀπεκρίθη· ἐγὼ εἰς τὴν πίστιν τὴν Χριστιανικὴν ἐγεννήθηκα, εἰς αὐτὴν πάλιν θέλω νὰ ἀποθάνω· πηγαίνετέ μετ' ἐμοῦ· ἐκεῖ ὁποῦ θέλετε· καὶ οὕτως ἐπῆγαν αὐτὸν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, καὶ τοῦ ἔδεσαν τὰς χεῖρας ὀπίσω· ὁ δὲ Ἅγιος τοὺς ἐζήτησεν ἄδειαν, διὰ νὰ κάμῃ τὴν προσευχήν του, ὡς Χριστιανὸς, καὶ ἐκεῖνοι τὸν ἔλυσαν, καὶ τὸν ἄφησαν νὰ προσευχηθῇ· καὶ οὕτως ἐστάθη ὁ Μάρτυς κατὰ ἀνατολάς, καὶ ἐπροσευχήθη, καὶ ἀφ' οὗ ἔκαμε τὸν σταυρόν του, εἶπεν εἰς τοὺς φονεῖς, καὶ τὸν ἔδεσαν πάλιν, καὶ ἔτζη τὸν ἐκρέμασαν καὶ ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ Μαρτυρίου τὸν στέφανον· ἡ δὲ θεία δίκη, ἐτιμώρισε τοὺς ἀδίκους ἐκείνους φονεῖς, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἁγίου, διότι ἀπερνῶντες αὐτοὶ ἀπὸ τὸν ποταμὸν Δούναβιν, ἐπνίγησαν εἰς τὰ ὕδατα, καὶ ἔλαβον εἰς τιμωρίαν τους τὴν αἰώνιον κόλασιν· ἧς ῥυθείημεν ἡμεῖς, καὶ ἀξιωθείημεν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἱερομάρτυρος Δαμασκηνοῦ. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾠοβ'. ἔτος 1772.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ Ο ΑΓΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Βουρλῶν, καζάζης τὴν τέχνην, νέος εἰς τὴν ἡλικίαν ἕως δεκαοκτὼ χρόνων, καὶ ὡραῖος πολλὰ εἰς τὴν ὄψιν· ἀπατηθεὶς δὲ ἀπὸ ἕνα καβετζὴν ἀγαρηνὸν, ἀρνήθη τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὸ πρῶτον σάββατον τῶν νηστειῶν, καὶ ἐδούλευε κοντὰ εἰς αὐτὸν μὲ μισθόν· ὅταν δὲ ἦλθεν ἡ Ἁγία Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου, ἀκούων τοὺς συνομηλίκους του, καὶ ὅλους ἁπλῶς τοὺς Χριστιανοὺς νὰ ἑορτάζουσι τὴν λαμπροφόρον ἡμέραν, καὶ νὰ ψάλλουν μὲ ἀγαλλίασιν, καὶ χαρὰν μέσα εἰς τὸ χάνι τοῦ Κιζλαραγᾶ, τὸ κοσμοπόθητον τροπαράκι, τὸ, Χριστὸς ἀνέστη, ἦλθεν εἰς αἴσθησιν τοῦ κακοῦ ὁποῦ ἔπαθε, καὶ μετανοήσας καθ' ἑαυτὸν διὰ τοῦτο, ἄφησε τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ καβενὲ, καὶ συνέψαλλε καὶ αὐτὸς τὸ, Χριστὸς ἀνέστη· ἀκούοντες δὲ οἱ παρόντες ἐκεῖσε, ἐμπόδιζον αὐτόν· λέγοντες, ὅτι εἶναι ἀνοίκειον εἰς ἕνα τοῦρκον, νὰ λέγῃ τοιαῦτα λόγια, τὰ ὁποῖα εἶναι οἰκεῖα εἰς μόνους τοὺς Χριστιανούς· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· αὔριον θέλετε ἰδῆ, ποῖος ἤμουν, καὶ ποῖος θέλω γένῃ· τῷ πρωῒ λοιπὸν, ἐπῆγεν εἰς τὸν κριτὴν ὁ Ἅγιος, καὶ λέγει αὐτῷ· ἕνας ὁποῦ γελασθῇ, καὶ δώσῃ χρυσάφι, καὶ πάρῃ μολύβι, εἶναι νόμιμον νὰ δώσῃ ὀπίσω τὸ μολύβι, καὶ νὰ πάρῃ τὸ χρυσάφι ὁποῦ ἔδωσεν, ὡσὰν ὁποῦ ἡ ἀλλαξιὰ δὲν ἔγινε δικαία, καὶ ἐν γνώσει, ἀλλὰ κατὰ ἀπάτην καὶ ἀγνωσίαν; ὁ κριτὴς τοῦ λέγει, ναί· τότε ὁ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς λέγει· ἔπαρε λοιπὸν ἐσὺ τὸ μολύβι ὁποῦ μοῦ ἔδωκες, ἀντὶ χρυσάφι, ἤγουν τὴν ἐδικήν σου θρησκείαν, καὶ πέρνω καὶ ἐγὼ ὀπίσω τὸ χρυσάφι ὁποῦ σοῦ ἔδωκα, ἤγουν τὴν τῶν γονέων μου πίστιν· καὶ οὕτω παῤῥησίᾳ ἔμπροσθεν τοῦ κριτοῦ μουσελήμη, καὶ τῶν συγκαθημένων πάντων, ὡμολόγησεν τὸν Χριστὸν Θεὸν παντοδύναμον, καὶ κριτὴν τῶν ἁπάντων· θαυμάζοντες δὲ ὅλοι τὴν παῤῥησίαν του, ἐσπούδαζον νὰ τὸν ἀπατήσωσι μὲ κολακείας, καὶ ὑποσχέσεις δορεῶν μεγάλων, κατηγοροῦντες μὲν τὰ τοῦ Χριστοῦ, ἐπαινοῦντες δὲ τὸν Μωάμεθ, καὶ μέγαν προφήτην αὐτὸν ὀνομάζοντες· βλέποντες δὲ τὸν Μάρτυρα πῶς ἔστεκε στερεὸς εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, ἕως εἰς δευτέραν ἐξέτασιν· μετὰ δύω δὲ ἡμέρας, παρέστη ὁ Ἅγιος εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ὁμολογῶν τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, ὡς καὶ πρότερον, κατεδικάσθη εἰς θάνατον, ἀπερχόμενος δὲ εἰς τὴν σφαγὴν ὁ Μακάριος, ὅλος ἐφαίνετο χαίρων, καὶ ἀγαλλόμενος, καὶ ζητήσας συγχώρησιν μὲ σχῆμα, καὶ μὲ λόγον ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ συνηθρισμένους Χριστιανοὺς, κλείνας τὴν κεφαλὴν ξίφει τελειοῦται, καὶ οὕτω λαμβάνει παρὰ Χριστοῦ τὸν τοῦ Μαρτυρίου Στέφανον· ἔκειτο δὲ τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον τρεῖς ἡμέρας φαινόμενον λευκὸν, ὡσεὶ χιὼν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐῤῥίφθη εἰς τὴν θάλασσαν· ἡ δὲ θάλασσα εὔγαλεν αὐτὸ ἔξω κατὰ τὴν λεγομένην Φοινικιάν. Χριστιανοὶ δὲ τινὲς βαφεῖς, εὑρίσκοντες αὐτὸ, ὁμοῦ μὲ τὴν τιμίαν κεφαλὴν, τὸ ἐπῆραν μετ' εὐλαβείας, καὶ τὸ ἔφεραν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς, καὶ ἐκεῖ ἐνταφιάσθη ἐντίμως· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῆς οὐρανῶν βασιλείας. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾠογ'. ἔτος Ὀκτωμβρίου κά. 1773.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ.

Οὗτος ὁ νεοφανὴς Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ἦτον ἀπὸ τὴν περιφανῆ Πελοπόνησον, ἤτοι τὸν Μορέα, ἐκ τῶν μερῶν τῆς Μονεμβασίας, ἀπὸ ἕνα χωρίον καλούμενον Γεράκι· νέος τὴν ἡλικίαν ἕως δεκαπέντε χρόνων, υἱὸς ἱερέως, πεπαιδευμένος τὰ ἱερὰ γράμματα· εἰς δὲ τὸν καιρὸν τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ Μωρέως τῆς γενομένης ἐν ἔτει· αφό. ἐλθόντες Ἀρβανῖται πολλοί, καὶ αἰχμαλωτίζοντες τοὺς ἐκεῖσε Χριστιανοὺς, ἐσκλάβωσαν καὶ τὸ χωρίον τοῦ

Μάρτυρος, καὶ τὸν μὲν πατέρα αὐτοῦ ἀπέκοψαν ἐν μαχαίρᾳ, αὐτὸν δὲ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ σκλαβώσαντες, τοὺς ἐπῆραν μαζήτων, καὶ τοὺς ἐπῆγαν εἰς τὴν Λάρισσαν, καὶ ἐκεῖ ἐπουλήθηκαν δύω, καὶ τρεῖς φοραῖς ὁ καθ' εἷς ξεχωριστά, ὕστερον δὲ ἐπουλήθηκαν καὶ οἱ δύω ὁμοῦ εἰς ἕνα Ἀγαρηνὸν Θεσσαλονικέα, ὅστις ἐπειδὴ παιδίον δὲν εἶχε, ἠγάπα πολὺ, τόσον αὐτὸς, ὅσον καὶ ἡ γυναῖκά του νὰ κάμουσιν ὡς ψυχοπαῖδι τους τὸν εὐλογμένον Ἰωάννην, ὅθεν καθημερινῶς δὲν ἔπαυε νὰ τὸν ἐνοχλῇ, δοκιμάζοντας, νὰ τὸν διαστρέψῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τῶν Χριστιανῶν, καὶ νὰ τὸν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἰδικήν του θρησκείαν, πότε μὲ κολακείας, καὶ ὑποσχέσεις τιμῶν, καὶ ἀξιωμάτων, πότε μὲ φοβέρας τιμωριῶν, καὶ βασάνων· ἀλλ' ὁ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς, ἔστεκε στερεός, καὶ ἀκλόνητος εἰς τὴν εὐσέβειαν, καὶ ταῦτα πᾶντα ἐνόμιζεν ὡς οὐδέν· ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν, κουρασθεὶς πολλὰ ἀπὸ τὸ νὰ παρακινῇ τὸν Μάρτυρα, διὰ νὰ ἀρνηθῇ τὴν εὐσέβειαν, καὶ μὴ δυνηθεὶς, εἰς ὅλον τὸ ὕστερον ἐθυμώθη, καὶ βάλλωντάς τον ἐμπρὸς μὲ τὸ σπαθὶ, τὸν ἐπῆγεν ἕως εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ τζαμιοῦ· καὶ ἐκεῖ ἐσυνάχθησαν πολλοὶ ἀγαρηνοὶ, οἵτινες ἐβίαζαν τὸν Μάρτυρα νὰ τουρκίσῃ, σπαθίζοντες, λακτίζοντες, βάλλοντες τὴν πιστόλα εἰς τὸ στῆθός του, καὶ ἄλλα πολλὰ ποιοῦντες, ἀλλ' εἰς μάτην ἐκοπίαζον· ἐπειδὴ ὁ γενναῖος Ἰωάννης, χωρὶς νὰ δειλιάσῃ ἔλεγε, δὲν γίνομαι Τοῦρκος, ἐγὼ Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω· ἀφίνω νὰ λέγω τὰς μαγείας καὶ σατανικὰ γοητεύματα ὁποῦ ἔκαμεν ἡ γυναῖκα τοῦ αὐθέντου του μὲ ἄλλα κακογραίδια ἀγαρηνὰ, διὰ νὰ κάμουν ἔξω φρενῶν τὸν εὐλογημένον Ἰωάννην, ἢ κἂν νὰ τὸν ἑλκύσουν εἰς ἐπιθυμίαν γυναικὸς, καὶ οὕτω νὰ τὸν τουρκίσουν· ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ ὅλα ταῦτα τὸν ἐφύλαττεν· ἔφθασε δὲ καὶ ἡ νηστεία τῆς Κυρίας Θεοτόκου, ἡ τοῦ δεκαπενταυγούστου λεγομένη· καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀοίδιμος Ἰωάννης, δὲν ἠθέλησε κατ' οὐδένα τρόπον, νὰ ἀρτυθῇ, καὶ νὰ χαλάσῃ τὴν ἁγίαν νηστείαν, ἐκλείσθη ὑπὸ τοῦ αὐθέντός του ὑποκάτω εἰς ἕνα κατώγειον, ὅπου ἦτον τόπος τῶν ἀλόγων, καὶ ἐκεῖ εἰς τὸ διάστημα ὅλων τῶν δεκαπέντε ἡμερῶν, πότε τὸν ἐκρέμα καὶ τὸν ἐκάπνιζε μὲ ἄχυρα, πότε τὸν ἐκτύπα μὲ τὸ σπαθὶ, εἰς ὅλον τὸ κορμί· διάζωντας αὐτὸν διὰ νὰ φάγῃ ἀπὸ τὰ μυσαρὰ φαγητά των, τόσον τὴν ἡμέραν, ὅσον καὶ τὴν νύκτα· ἀλλ' ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς, μιμούμενος τοὺς τρεῖς παῖδας, ὁποῦ δὲν ἠθέλησαν νὰ μιαροφαγήσουν ἀπὸ τὰ βρώματα τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονόσορ, καὶ τοὺς Ἁγίους Μακκαβαίους ὁποῦ δὲν ἠθέλησαν νὰ φάγουν γουρουνίσια κρέατα, διὰ τί ἦσαν ἐμποδισμένα ἀπὸ τὸν θεῖον νόμον, αὐτοὺς λέγω μιμούμενος, δὲν ἔστερξεν ὁ Μακάριος μὲ τελειότητα, οὔτε κἂν νὰ γευθῇ ἀπὸ τὰ ἀρτυμένα φαγητά, ἀλλ' ἐπικαλούμενος τὸ ὄνομα καὶ τὴν βοήθειαν τῆς Κυρίας Θεοτόκου, διὰ τὴν τιμὴν τῆς ὁποίας ἡ νηστεία αὕτη γίνεται, ἐπρόκρινε κάλλιον νὰ θανατωθῇ, παρὰ νὰ χαλάσῃ τὴν Ἁγίαν νηστείαν· ὁ δὲ αὐθέντης του, βλέπωντάς τον ὅτι δὲν πείθεται τὸν ἄφινε νηστικὸν δύω, καὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ δὲν τοῦ ἔδιδε νὰ φάγῃ ὁλότελα· ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ, στέκουσα κοντὰ εἰς τὸν υἱόν της, καὶ βλέπουσα αὐτὸν ἀποκαμωμένον, ἀπὸ τοὺς σπαθισμοὺς καὶ ἀπὸ τὰ κρεμάσματα, ἀπὸ τὴν νηστείαν, καὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας κακοπαθείας, τὸν ἐπαρακίνει, διὰ νὰ φάγῃ, λέγουσα εἰς αὐτὸν, φάγε υἱέ μου ἀπὸ τὰ φαγητὰ αὐτὰ, διὰ νὰ μὴν ἀποθάνῃς· καὶ ὁ Θεὸς, καὶ ἡ Παναγία σοὶ συγχωροῦν, διὰ τί δὲν τὸ κάμνῃς μὲ τὸ θέλημά σου, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης· λυπήσου καὶ ἐμένα τὴν πτωχὴν μητέρα σου, καὶ μὴ θελήσῃς νὰ ἀποθάνῃς παράκαιρα, νὰ μὲ ἀφήσῃς ἀπαρηγόρητον εἰς τὴν σκλαβίαν ταύτην, καὶ ξενιτείαν, ἐπειδὴ ἐσένα ἔχουσα, δὲν μοι φαίνεται πῶς εὑρίσκομαι εἰς σκλαβίαν· ὁ δὲ Μάρτυς στηρίζων τὴν ἀσθένειαν τῆς μητρός του, ταῦτα τῆς ἔλεγε· διὰ τί κάμνεις ἔτζη μητέρα μου; διὰ τί δὲν μιμῆσαι καὶ ἐσὺ τὸν Πατριάρχην Ἀβραὰμ, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ πλάστου του, ἠθέλησε νὰ θυσιάσῃ τὸν μονογενῆ του, υἱόν; μόνον κλαίεις, καὶ θρηνεῖς διὰ λόγου μου; ἐγὼ εἶμαι Παππᾶ υἱός, καὶ πρέπει νὰ φυλάττω καλλήτερα ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τῶν λαϊκῶν τοὺς νόμους, καὶ τὰ ἔθιμα τῆς Ἁγίας μας ἐκκλησίας· διὰ τί ὅταν τὰ μικρὰ δὲν φυλάττωμεν, πῶς ἠμποροῦμεν νὰ φυλάξωμεν τὰ μεγάλα; τέλος πάντων, βλέπωντας ὁ τούτου αὐθέντης, ὅτι δὲν δύναται νὰ καταπείσῃ τὸν Ἰωάννην, οὔτε νὰ ἀφήσῃ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, οὔτε κἂν νὰ ἀρτυθῇ, καὶ νὰ φάγῃ ἀπὸ τὰ φαγητὰ ὁποῦ τοῦ ἔδιδε, ἐθυμώθη, καὶ τοῦ ἐκτύπησεν μίαν θανατηφόρον μαχαιριὰν εἰς τὴν καρδίαν, καὶ οὕτω μετὰ δύω ἡμέρας ἐτελεύτησεν ὁ ἀοίδιμος, καὶ ἔλαβε του Μαρτυρίου τὸν Στέφανον. Ἀποθνήσκωντας δὲ ὁ Μάρτυς, παρήγγειλεν εἰς τὴν μητέρα του, ὡσὰν ὁ πάγκαλος Ἰωσὴφ, παρήγγειλεν εἰς τοὺς Ἑβραίους, νὰ σταθῇ νὰ κάμῃ ἀνακομιδὴν τῶν λειψάνων του, καὶ νὰ τὰ πάρῃ νὰ τὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πατρίδα του· τὴν ὁποίαν παραγγελίαν ἐφύλαξεν ἡ μήτηρ του, καὶ τώρα εὑρίσκονται τὰ λείψανά του εὐωδιάζοντα εἰς τὸ χωρίον του, πρῶτον διὰ στηριγμὸν τῆς εὐσεβείας καὶ πίστεως, καὶ δεύτερον διὰ καταισχύνην, καὶ ἔλεγχον ἐκείνων τῶν κοιλιοδούλων Χριστιανῶν, ὁποῦ δὲν φυλάττουσι τὰς παραδεδομένας νηστείας τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας· ᾧ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳψοδ'. Φεβρουαρίου ε. ἡμέρᾳ δ'. 1774.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ Ο ΑΘΗΝΑΙΟΣ (1).

Οὗτος ὁ νεοφανὴς Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ἦτον ἀπὸ τὰς περιφήμους Ἀθήνας, οἱ δὲ γονεῖς αὐτοῦ, ἦσαν πάμπτωχοι, καὶ ἀφανεῖς, ὀνομαζόμενοι, Μῆτρος καὶ Καλομοίρα· ἀνετραφεὶς δὲ ὑπ' αὐτῶν θεοσεβῶς, καὶ τὰ ἱερὰ γράμματα μαθὼν, ὅταν ἔγινε δώδεκα χρόνων, μὴν ὑποφέρωντας νὰ βλέπῃ εἰς πολλὴν πτωχείαν τοὺς γονεῖς του, ἐπειδὴ ἄλλην κάμμίαν τέχνην δὲν ἔτυχε διὰ νὰ μάθῃ, παρέδωκε τὸν ἑαυτόν του νὰ δουλεύῃ μὲ μισθὸν, εἰς κάποιους Ἀρβανίτας τούρκους, ὁποῦ ἔτυχαν τότε εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἀπὸ τὸν μισθὸν αὐτὸν, ἐβοήθει καὶ τοὺς γονεῖς του· ὅταν δὲ ἔγινε χρόνων δεκαὲξ, ἦλθεν ἡ Ῥωσσικὴ ἁρμάδα εἰς τὸν Μωρέα, κατὰ τὸ ᾳψέ. ἔτος, καὶ ἐπειδὴ οἱ αὐθέντα του, ἐπῆγαν διὰ νὰ κουρσεύσουν, καὶ νὰ σκλαβώνουν τοὺς ἐν τῷ Μωρέα Χριστιανοὺς, τοὺς ἠκολούθησε καὶ ὁ Ἀντώνιος· ἐκεῖ δὲ πηγαίνωντας, ἐπωλήθη ὡς σκλάβος ἀπὸ τοὺς αὐθέντας του Ἀλβανίτας εἰς κάποιους Ἀγαρηνοὺς ἐμίριδες, οἱ ὁποῖοι ἀφ' οὗ τὸν ἠγόρασαν, τὸν ἐτιμώρησαν μὲ διάφορα εἴδη βασάνων, διὰ νὰ τὸν τουρκίσουν, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθησαν· ὅθεν τὸν ἐπῆραν μαζή των εἰς τὸ στράτευμα τὸ Τούρκικον, ὁποῦ εὑρίσκετο τότε εἰς τὸν Δούναβιν ποταμὸν, καὶ ἐκεῖ, ἐπωλήθη ὁ εὐλογημένος πέντε φοραῖς ἀπὸ αὐθέντας σκληροτέρους, εἰς σκληροτέρους ἄλλους μεταπωλούμενος, καὶ μεταγοραζόμενος, οἵτινες ὅλοι ὁ καθ' ἕνας, ἐδοκίμασαν νὰ γυρίσουν τὸν Ἅγιον εἰς τὴν θρησκείαν τους, πότε μὲ κολακείας, καὶ ταξίματα, πότε μὲ φοβέραις, καὶ πότε μὲ διαφόρους παιδείας· ἀλλ' εἰς μάτην ἐκοπίασαν· ἐπειδὴ ὁ γενναῖος Ἀντώνιος ἦτον καλὰ στερεωμένος εἰς τὴν εὐσέβειαν· εἰς ὅλον δὲ τὸ ὕστερον, ἐπωλήθη εἰς ἕνα ὀρθόδοξον Χριστιά-

(1) Τοῦτο τὸ Μαρτύριον συνέγραψεν Ἑλληνικὰ ὁ πανοσιολογιώτατος Ἱερομόναχος Ἰωακεὶμ ὁ Πάριος, ἀλλὰ καὶ Ἀκολουθίαν εἰς τοῦτον συνέθετο.

νὸν καζάζην τὴν τέχνην διὰ γρόσια τετρακόσια, μὲ τὸν ὁποῖον μαζὴ ἐπῆγεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁποῦ εἶχε οἶκον, γυναῖκα, καὶ ἐργαστήριον, καὶ ἐκεῖ ὤντας, ἐπῆγεν ὁ Ἅγιος εἰς πνευματικὸν πατέρα καὶ ἐξομολογήθη τὰς ἁμαρτίας του, καὶ μὲ κατάνυξιν καὶ συντριβὴν καρδίας, ἐμεταλάβε τὰ ἄχραντα μυστήρια εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον εἰς τὸ Τζουμπιαλί, καὶ ἀπὸ τότε ὑπηρέτει προθύμως εἰς τὸν αὐθέννην του, ὡς εὐχάριστος δοῦλος· ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν βλέπει ἕνα ὄνειρον ὁ Ἅγιος ὁποῦ τὸν ἐδυνάμωνεν εἰς τὸ Μαρτήριον, ἤγουν τοῦ ἐφάνη μία γυναῖκα ὡραία εἰς τὸ εἶδος, ἥτις ὑπέσχετο εἰς αὐτὸν, ὅτι θέλει τοῦ δώσει βοήθειαν, καὶ δύναμιν εἰς κάθε κίνδυνον· καὶ τοῦ ἔλεγε νὰ μὴ φοβῆται, ἀλλὰ νὰ στέκῃ ἀνδρεῖος· καὶ ταῦτα εἰποῦσα τὸν ἐσκέπασε μὲ τὸ φόρεμά της· ἐξυπνήσας δὲ ὁ Ἀντώνιος, ἐδιηγήθη τὸ ὅραμα εἰς τὴν κυράν του, καὶ ἐσυμπέρανεν ἐκ τούτου, ὅτι ἔχει νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τὸν Χριστόν· ἡ δὲ, τοῦ ἔλεγε, νὰ μὴ φοβῆται ἀπὸ ὀνείρατα· ὅταν λοιπὸν ἐξημέρωσεν, ἐπῆγεν εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ αὐθέντου του, κατὰ τὴν συνήθειαν· καὶ ἐκεῖ ὁποῦ ἐκάθητο, ἔτυχε νὰ περάσῃ ὁ ὕστερος αὐθέντης του ἀγαρηνὸς (ὅστις ἦτον χιλίαρχος, καὶ τζορμπαζῆς) καὶ τὸν ἐγνώρισε, καὶ παρευθὺς ἄρχισε νὰ φωνάζῃ διὰ τὸν Ἅγιον, πῶς ἔφυγεν ἀπὸ αὐτὸν παρὰ γνώμην του· καὶ πῶς ἦτον Τοῦρκος πρότερον καὶ τώρα ἔγινε πάλιν Χριστιανός· καὶ παρευθὺς, ἔφερεν εἰς τοῦτο καὶ πολλοὺς μάρτυρας· ὅθεν ὁρμήσαντες κατ' ἐπάνω του, καὶ κτυπῶντες αὐτὸν ἀνηλεῶς, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν τότε καζασκιέρην τῆς Ῥούμελις, Μουρὰτ Μουλᾶν, καταμαρτυροῦντες δι' αὐτὸν, ὅτι ἀληθῶς ἐτούρκισεν. Ὁ δὲ κριτὴς ἐρώτησε τὸν Ἅγιον, ἂν ἦναι ἀληθῆ τὰ κατ' αὐτοῦ λεγόμενα· τότε ὁ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς, χωρὶς τελείως νὰ δειλιάσῃ, μὲ θάρρος ἀπεκρίθη, ὅτι ἐγεννήθη ἀπὸ χριστιανοὺς γονεῖς, καὶ εἶναι Χριστιανὸς, καὶ ὅτι δὲν ἀρνήθη τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ μάλιστα εἶναι ἕτοιμος νὰ λάβῃ, ἂν ἦναι δυνατὸν, μυρίους θανάτους διὰ τὸν Χριστόν· ταῦτα ἀκούσας ὁ κριτὴς, ἄρχισε πρῶτον νὰ τὸν δοκιμάζῃ μὲ ταξίματα, λέγωντάς του, ὅτι ἂν δεχθῇ τὸν τουρκισμὸν, ἔχῃ νὰ ἀποκτήσῃ πλοῦτον, καὶ τιμὰς παρὰ τοῦ βασιλέως· ἐπειδὴ δὲ ἔβλεπε τὸν Ἅγιον, ὅτι ταῦτα πάντα καταγελᾷ, καὶ περιπαίζει, ὡς ὀνείρατα, ἄρχισεν νὰ τὸν φοβερίζῃ μὲ ἄγριον βλέμμα, λέγωντάς του, ὅτι θέλει τοῦ δώσῃ βάσανα ἀνυπόφορα, καὶ ἐλεεινότατον θάνατον· ὁ δὲ Μάρτυς, μὴ νομίζῃς, ἔλεγεν ὦ κριτὰ, ὅτι θέλεις μὲ καταστρέψεις ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ μὲ τὰ τοιαῦτά σου φοβερίσματα· διὰ τοῦτο βασάνιζε, μάστιζε, καὶ κατάκοπτε τὸ σῶμά μου, καὶ ἐπινόησον καὶ κἀνένα ἄλλον καινούριον, καὶ ὀδυνώτατον θάνατον διὰ λόγου μου, ἐπειδὴ καλλίτερα ἐσὺ ἠμπορεῖς νὰ γένῃς Χριστιανὸς, παρὰ ἐγὼ νὰ ἀρνηθῶ τὸν Χριστὸν, καὶ νὰ μὴ ὁμολογῶ τοῦτον υἱὸν Θεοῦ καὶ ἀληθινὸν Θεόν. Ταῦτα ὁ κριτὴς ἀκούων, καὶ θαυμάζων τὴν παῤῥησίαν τοῦ Ἁγίου, ἀντὶ νὰ θυμωθῇ κατ' αὐτοῦ, ἐθυμώθη κατὰ τῶν ψευδομαρτύρων ἀγαρηνῶν, ὀνομάζοντας αὐτοὺς πονηροὺς καὶ ψεύστας, ὅτι διάβουσι τοὺς ἀνθρώπους νὰ τουρκίζουν, μὲ διαβολὰς, καὶ ψεύδη· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοι ἐστέκοντο καταμαρτυροῦντες, καὶ φωνάζοντες νὰ θανατώσῃ τὸν Μάρτυρα· ὁ κριτὴς χωρίσας τὸν Ἅγιον ἀπὸ τοὺς ἄλλους, τοῦ λέγει κατὰ μόνας λυπήσου ὦ νέε τὴν νεότητά σου, καὶ κατὰ μὲν τὸ παρὸν, ἀρνήσου τὴν πίστιν σου, καὶ ὕστερα ὅπου θέλεις πήγαινε, καὶ ἔχε πάλιν τὴν πίστιν σου· ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, φοβούμενος τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὁποῦ εἶπεν, ὅτι ὅποιος μὲ ἀρνηθῇ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θέλω τὸν ἀρνηθῶ καὶ ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· οὐδὲ μὲ λόγον μόνον ψιλὸν ἔστερξε νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ἀλλ' ἐφώναζεν, ὅτι εἶναι Χριστιανὸς, καὶ προτιμᾷ νὰ ἀποθάνῃ διὰ τὸν Χριστόν· τέλος πάντων, βλέπωντας ὁ κριτὴς ὅτι οὔτε τοὺς ψευδομάρτυρας ἐκείνους δύναται νὰ ξεφορτωθῇ, οὔτε τὸν Μάρτυρα νὰ μεταβάλῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, θέλωντας καὶ μὴ θέλωντας ἔδωκε τὴν κατὰ τοῦ Ἁγίου ἔγγραφον ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν ἔστειλε κρυφίως εἰς τὸν τότε βεζύρην Μεχμὲτ Μελὲκ πασσιᾶν μὲ ἄνθρωπον πιστὸν ἐδικόν του, φανερώνωντάς του πῶς ἡ τοιαύτη ἀπόφασις εἶναι ἄδικος, καὶ πῶς αὐτὸς ἀναγκαζόμενος τὴν ἔδωκεν· ὁ δὲ βεζύρης παραστήσας ἔμπροσθέν του τὸν Μάρτυρα, καὶ τὰ αὐτὰ ἐρωτήσας, καὶ παρακινήσας αὐτὸν εἰς τὸ νὰ τουρκίσῃ, τώρα μὲ ὑποσχέσεις, καὶ τώρα μὲ ἀπειλὰς καὶ φοβέρας, καὶ ἀκούσας ἀπὸ αὐτὸν, ἐκεῖνα ὁποῦ ὁ μουλᾶς πρότερον ἤκουσεν, ἐκατάλαβεν ἐκ τούτων, ὅτι ὅλα ἐκεῖνα ὅσα οἱ κατήγοροί του ἔλεγον, καὶ ἐμαρτύρουν, ἦσαν ψευδῆ, καὶ διαβολαί· καὶ ἔκρινε μὲν δίκαιον, νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν δίκαιον, φοβούμενος ὅμως τὴν βαρβαρότητα καὶ ὁρμὴν τοῦ πλήθους τῶν ἀγαρηνῶν, οἱ ὁποῖοι ἄνω καὶ κάτω ἠμποροῦν νὰ κάμουν τὰ πράγματα, διὰ τὴν δεισιδαιμονίαν τῆς θρησκείας των, διὰ ταῦτα λέγω ἔδαλε τὸν Ἅγιον εἰς τοῦ μουχζουραγᾶ τὴν φυλακὴν, κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον, διὰ νὰ τὸν ἐξετάσῃ καὶ δεύτερον, τῇ δὲ ἀληθείᾳ, διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν κίνδυνον· ὁ δὲ Μάρτυς εὑρισκόμενος εἰς τὴν φυλακὴν ἔχαιρεν ὑπερβολικῶς καὶ εὐθύμει, καὶ τοὺς Χριστιανοὺς ὁποῦ ἔτυχον δι' ἄλλας αἰτίας νὰ ἦναι τότε μαζὴ εἰς τὴν φυλακὴν, ἐδίδασκε νὰ ἔχουσιν ὑπομονὴν εἰς τὰς θλίψεις, καὶ πειρασμοὺς, καὶ διὰ τὴν εὐσέβειαν, καὶ τὸν Χριστὸν νὰ προτιμοῦν θάνατον· ἔδιδε δὲ ὁ Χριστομίμητος καὶ εἰς τοὺς πτωχοὺς φυλακωμένους Χριστιανοὺς παράδες, ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ὀλίγους ὁποῦ εἶχεν· εἰς δὲ τὸν αὐθέντην του τὸν Χριστιανόν, ἔστειλε γράμμα εἰς τὸ ὁποῖον πρῶτον μὲν ἐζήτει ἀπὸ ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς συγχώρησιν, καὶ τὰς εὐχὰς τῶν ἱερέων, διὰ νὰ τὸν ἐνδυναμώσουν εἰς τὸ Μαρτύριον, δεύτερον δὲ εὐχαρίστει τὸν αὐθέντην του, διὰ τί ἐκεῖνος μὲν ἔδωκε τόσα ἄσπρα, καὶ τὸν ἐξηγόρασεν ἀπὸ τοὺς βαρβάρους, αὐτὸς ὅμως δὲν τὸν ὑπηρέτησεν, οὐδὲ ἐδυνήθη νὰ τοῦ κάμῃ κἄμμίαν ἀμοιβὴν, τῆς τοιαύτης χάριτος, καὶ εὐεργεσίας· γ'. ἐπαρηγόρει αὐτὸν νὰ ἔχῃ θάῤῥος, ὅτι δὲν θέλει ἀρνηθῇ τὴν εὐσέβειαν, καὶ ὅτι ἀῤ' οὗ διὰ τὸν Χριστὸν ἀποθάνῃ, παρακαλεῖ νὰ τοῦ κάμουν τὰ συνήθη εἰς τοὺς κοιμηθέντας μνημόσυνα, καὶ ὅτι νὰ μυνήσῃ εἰς τοὺς γονεῖς του τὸ μακάριον τέλος ὁποῦ ἔλαβεν ὁ υἱός των, διὰ νὰ παρηγορηθοῦν.

Ὁ μὲν οὖν Μάρτυς τόσην χαρὰν εἶχε διὰ νὰ ἀποθάνῃ ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, οἱ δὲ κατήγοροι ἐκεῖνοι, καὶ ψευδομάρτυρες, ἐπήγαιναν συχνάκις εἰς τὸν βεζύρην, ζητοῦντες διὰ νὰ θανατώσῃ τὸν Ἅγιον· ἔπειτα βλέποντες πῶς αὐτὸς κλίνει εἰς τὴν φιλανθρωπίαν, μόνον δίδει ἀναβολὴν καιροῦ εἰς τὸ πρᾶγμα, ἐθυμώθησαν, καὶ δίδουν ἀναφορὰν εἰς τὸν βασιλέα σουλτᾶν Ἀβδοὺλ Χαμὶδ, κατηγοροῦντες μὲν τὸν Μάρτυρα, ὅτι ἀρνήθη τὴν πίστιν του, κατηγοροῦντες δὲ καὶ αὐτὸν τὸν βεζύρην, ὅτι ἔφαγεν ἄσπρα, καὶ θέλει νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ· ὁ δὲ βασιλεὺς φοβηθεὶς τὴν ταραχὴν τοῦ πλήθους, καὶ ὁμοῦ στοχαζόμενος τὰ πολιτικὰ πράγματα τῆς βασιλείας του, πῶς ἦσαν ἀδύνατα, ἀστερέωτα, καὶ γεμάτα ἀπὸ ὑποψίας διὰ τὸν ῥωσσικὸν πόλεμον, ὁποῦ τότε ἠκολούθησεν, ἔδωκεν ἀπόφασιν κατὰ τοῦ Μάρτυρος, ἢ τοῦρκος νὰ γένῃ, ἢ νὰ θανατωθῇ· ὁ Βεζύρης λοιπὸν θέλωντας, καὶ μὴ θέλοντας ἐκβάλλει τὸν Ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τὸν ἐρωτᾷ μὲ στενὴν ἐρώτησιν, ἢ νὰ ἀποδεχθῇ τὸν Μωάμεθ ὡς προφήτην Θεοῦ, ἢ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν δήμιον καὶ νὰ ἀποκεφαλισθῇ· τότε ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀληθὴς Μάρτυς Ἀντώνιος, εὐφρανθεὶς εἰς τὸ πρᾶγμα, καθὼς χαίρουσιν οἱ εὑρίσκοντες θησαυρὸν, ἐδέθη ὀπίσω τὰς χεῖρας, καὶ μὲ χαροποιὸν πρόσωπον, ἔτρεχεν εἰς τὸν θάνατον, ὡσὰν εἰς πανήγυριν, καὶ πηγαίνωντας εἰς τὸ Ἀκ σαραῖ, κλίνει τὴν κεφαλὴν, καὶ εἰπὼν, Κύριε εἰς τὰς χεῖρας σου παρατίθημι τὸ πνεῦμά μου, ἀποκεφαλίζεται, τρεῖς φοραῖς τοῦ τζελάτου κτυπήσαντος μὲ τὸ σπα-

θὶ τὸν ἱερὸν αὐτοῦ τράχηλον, ἵνα μὴ ὑποφέροντας τὸν πόνον προδώσῃ τὴν εὐσέβειαν· βλέποντες δὲ ὅτι ματαίως κοπιάζει, ἔσφαξεν αὐτὸν ὁ ἀλιτήριος ὡσὰν πρόβατον, καὶ οὕτως ὁ ἀοίδιμος, τὸν τοῦ Μαρτυρίου ἔλαβε Στέφανον· οἱ δὲ Χριστιανοὶ τῆς Βλάγκας, ἠγόρασαν τὸ λείψανον αὐτοῦ, διὰ ἑξδομήκοντα γρόσια, καὶ πέρνοντες αὐτὸ μὲ μεγάλην προπομπὴν, καὶ παῤῥησίαν, καὶ ᾄσματα ἐπινίκια, ἐπῆγαν ἔξω εἰς τὴν Ζωοδόχον Πηγὴν, καὶ τὸ ἐνταφίασαν· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳψοδ΄ ἔτος 1774.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ μίαν χώραν τῆς Θεσσαλονίκης, ἡ ὁποία κοινῶς ὀνομάζεται Κολιακία, υἱὸς γονέων εὐσεβῶν καὶ πρώτων, κατὰ τὸ κοσμικὸν, τῆς χώρας ἐκείνης, ὅτι ὁ πατήρ του, ὅστις ὀνομάζετο Πολύχρους, ἦτον προεστὼς τῆς χώρας χρόνους πολλοὺς, ἡ μήτηρ αὐτοῦ ὠνομάζετο Λουλούδα, ἀπὸ γένος Βουλγάρικον καταγομένη· τοῦτον λοιπὸν τὸν ἀοίδιμον Ἀθανάσιον, ἐπαιδευσε καλῶς ὁ πατὴρ αὐτοῦ γεροπολύχρους, πρῶτον μὲν μὲ τὰ καλούμενα κοινὰ γράμματα, εἶτα καὶ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην τὸν ἔφερε καὶ τὸν ἔβαλεν εἰς τὸ ἑλληνικὸν σχολεῖον, ὤντας ἐκεῖ τότε διδάσκαλος Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, ἦτον δὲ ὁ παῖς ἐφυὴς, καὶ πολλὰ ἐπιμελητής· παραλαβὼν ἐκεῖ τὰ πρῶτα γραμματικὰ, ὕστερον ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἄθωνος, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ Βατοπαιδίου διὰ τελειωτέραν ὠφέλειαν· ἦτον δὲ ἐκεῖ τότε διδάσκαλος ὁ Παναγιώτης ὁ Παλαμᾶς· ἐκεῖ ἐτελείωσε τὰ γραμματικὰ μὲ ἐπίδοσιν καλὴν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐδιδάχθη καὶ τὴν λογικὴν τοῦ Εὐγενίου, ἀπὸ τὸν διδάσκαλον Νικόλαον τὸν Τζαρτζούλιον, τὸν ἐκ Μετζόβου, ὅστις ἐστάλθη ὑπὸ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, εἰς τὸν τόπον τοῦ σοφοτάτου διδασκάλου Εὐγενίου· φυγόντος δὲ ἐκεῖθεν, καὶ τοῦ μακαρίτου Νικολάου, ἔφυγε καὶ ὁ Ἀθανάσιος, καὶ ἀνελθὼν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, προσεκολλήθη εἰς τὸν τότε νεοχειροτονηθέντα Πατριάρχην Ἀντιοχείας, τὸν μακαρίτην Φιλήμονα, ἐστάθη μετ' αὐτοῦ δύω χρόνους καὶ ἐπέκεινα, εἶτα ἐγύρισεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν πατρίδα του τὴν Κολιακίαν· εἰς αὐτὴν εὑρίσκεται βασιλικὸς μενζιλχανᾶς, καὶ ἐκεῖ συνήθιζε νὰ πηγαίνῃ ὁ Ἀθανάσιος, χάριν συνομιλίας, καὶ τῶν διαφόρων εἰδήσεων, μὲ τὸ νὰ λαχαίνουν ἐκεῖ συχνὰ ἄνθρωποι διάφοροι ἀπὸ διάφορα μέρη τοῦ Κόσμου· εὑρίσκεται ἐκεῖ πάντοτε ἕνας τοῦρκος ὡς ἐπιστάτης τοῦ μενζιλίου, ἔλαχε νὰ εὑρεθῇ ἐκεῖ μίαν ἡμέραν καὶ ἕνας ἰμύρης τοῦρκος· μὲ τοῦτον συνομιλῶντας ὁ Ἀθανάσιος μίαν ἡμέραν περὶ πίστεως, (ἦτον δὲ καλὰ γυμνασμένος εἰς τὴν ἁπλὴν γλῶσσαν τὴν τουρκικὴν, καὶ εἰς τὴν ἀραβικήν)· εἶπε μὲ θάῤῥος, καὶ ἁπλότητα, πρὸς τὸν ἰμύρην, λέγωντας, ὅτι ἡ ἐδική σας πίστις στέκεται εἰς τοῦτα τὰ λόγια, καὶ ἐπρόφερε μὲ ἀπονηρευσίαν τὴν ὁμιλίαν τους· ὁ ἰμύρης ἀκούωντας, εὐθὺς ἥρπασε τὴν ἁπλῆν ἐκείνην προφορὰν, ὡς τελείαν ἤδη ὁμολογίαν, καὶ ὢ! τοῦ λέγει, σαλαβάτι ἔκαμες, ἐτούρκισες· μὴ γένοιτο ἀπεκρίθη ὁ Ἀθανάσιος, μήτε σαλαβάτι ἔκαμα, μήτε ἐτούρκισα, ἀλλὰ μόνον εἶπα, ὅτι ἡ πίστις ἡ ἐδική σας, εἰς τοῦτα τὰ λόγια περικλείεται· ὁ ἰμύρης δὲν χάνει καιρὸν, ἀλλὰ στραφεὶς πρὸς τὸν τοῦρκον τὸν ἐπιστάτην, λέγει ἰδοὺ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον τὸν παραδίδω εἰς τὰς χεῖρας σου

νὰ τὸν φυλάττῃς νὰ μὴ φύγῃ· ἔτζη εἶπε, καὶ ἐσυκώθη ἐκεῖθεν ὁ κατάρατος, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, τόσων ὡρῶν διάστημα, καὶ παῤῥησιασθεὶς εἰς τὸν Μουλᾶν συκοφαντεῖ τὸν καλὸν Ἀθανάσιον, ὅτι δηλ. ἔκαμε σαλαβάτι, καὶ ὡμολόγησε τὴν πίστιν τους, καὶ ἔπειπα λέγει μεταγνωμήσας, ἀρνῆται καὶ περιπαίζει τὴν πίστιν μας· λοιπὸν ἀποστείλας ὁ μουλᾶς φέρει τὸν κατηγορούμενον εἰς Θεσσαλονίκην, τὸν παραστένει ἔμπροσθέν του, καὶ λέγοντος τοῦ ἰμύρη ἀκούει ἀπ' ἀρχῆς τὴν κατηγορίαν ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τὴν συκοφαντίαν· εἶτα ἐρωτᾷ τὸν κατηγορούμενον ὁ κριτὴς, καὶ ἀποκρίνεται ὁ Μάρτυς τῆς ἀληθείας, τὰ ἴδια ἐκεῖνα, ὁποῦ ἀπεκρίνατο εἰς τὸν ἰμύρην πρότερον· καὶ ὁ κριτὴς ἀκούωντας, τότε μὲν ἔκρινεν ὀρθῶς, ὅτι τοῦτο δὲν κάμνει τοῦρκον, μὲ τὸ νὰ εἰπῇ ἕνας, ὅτι ἤξεύρει τὰ λόγια τῆς πίστεώς σου· καὶ σὺ (λέγει πρὸς τὸν ἰμύρην) ἂν ἤξευρες τῆς πίστεως τούτου τὰ λόγια, ἠμποροῦσες νὰ τὸν εἴπῃς, ὅτι καὶ ἡ ἐδική σου πίστις στέκει εἰς τοῦτα τὰ λόγια, ἀμὴ μὲ τοῦτο δὲν ἐγίνουσουν Χριστιανὸς, μὲ τὸ νὰ προφέρῃς μοναχὰ τῆς πίστεώς του τὰ λόγια· ἔτζη εἶπεν ὁ κριτὴς· ἀλλ' οἱ παρόντες ἀγάδες ἔκαμαν θόρυβον, λέγοντες, ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιπαίζεται ἡ πίστις· λοιπὸν καὶ ὁ κριτὴς μεταβαλόμενος, ἄρχισε νὰ τὸν παρακινῇ, καὶ νὰ τὸν λέγῃ κολακεύωντας, καὶ φοβερίζωντας, ὅτι ἀπὸ Θεοῦ κινούμενος ἔκαμε τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως, καὶ πρέπει νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ, διατὶ ἀλλέως ἡ πίστις δὲν ὑποφέρει νὰ καταφρονεῖται· αὐτὰ καὶ τὰ τοιαῦτα εἶπεν ὁ κριτὴς· ὁ δὲ Μάρτυς σταθερὸς ὢν εἰς τὴν ἐδικήν του ἀληθινὴν ὁμολογίαν ἐναντιώθη εἰς τοὺς λόγους τοῦ κριτοῦ, λέγωντας, πῶς εἶναι καλὰ στερεωμένος, καὶ βεβαιωμένος εἰς τὴν ἀληθινὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἄλλην πίστιν ἔξω ἀπὸ αὐτὴν δὲν ἠξεύρει ἀληθινὴν καὶ σωτήριον· ταῦτα ἀκούσας ὁ κριτὴς, ἐπρόσταξε νὰ τὸν βάλουν εἰς τὴν φυλακὴν, μήπως τάχα μεταβληθῇ, καὶ κάμῃ τὸ προσταττόμενον, ἐστάθη εἰς τὴν φυλακὴν, ἱκανὰς ἡμέρας ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης, οὐδεμίαν ἔχων προθυμίαν ἀπὸ κάνένα, ὅτι φήμη εὐγῆκεν, πῶς ὁ Ἀθανάσιος ἐσαλαβάτισε, καὶ ὕστερον μετεμελήθη· ὅθεν καὶ ὁ ἴδιος πατήρ του ἐροβήθη νὰ κινηθῇ πρὸς ἐλευθερίαν του, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἐδύνατο μὲ καμπόσα ἄσπρα νὰ τὸν γλυτώσῃ, μεταχειριζόμενος τὴν μεσιτείαν ἑνὸς μεγάλου δυνάστου, καλουμένου Ἰσούφ μπέη, ὅστις ἦτον ἀγὰς τῆς χώρας· ἀλλ' ὁ φόβος ὁποῦ εἶχον, ὡς εἶπον, τὸν ἔκαμε νὰ φανῇ ἄσπλαγχνος, εἰς ἕνα υἱὸν, ὁποῦ ἦτον ὁ στολισμὸς τοῦ ὀσπητίου του, καὶ τὸ καύχημα τοῦ γένους του, ἀγκαλὰ καὶ τώρα μάλιστα πολὺ περισσότερον εἶναι τοιοῦτος μὲ τὸ ἔνδοξον, καὶ λαμπρὸν Μαρτύριον, ὁποῦ ἠξιώθη νὰ δεχθῇ παρὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ καλλίνικος Ἀθανάσιος· ἐπειδὴ περνῶντας μερικαῖς ἡμέραις, τὸν εὐγάνει τελευταῖον ὁ κριτὴς ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ παρακινῶντάς τον ἀπ' ἀρχῆς νὰ δεχθῇ, καὶ νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἐδικήν τους θρησκείαν, εὑρίσκοντάς τον στερεὸν καὶ ἀμετάτρεπτον, ἔδωκε κατ' αὐτοῦ τὴν ἀπόφασιν, καὶ λαβόντες αὐτὸν οἱ δήμιοι, ἐκρέμασαν αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, ὁποῦ καὶ τὸν ἔθαψαν οἱ ζητιάνοι Χριστιανοὶ δηλ. εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς· καὶ οὕτως ἐτελειώθη τῇ δυνάμει τοῦ ἐσταυρομένου Ἰησοῦ, ὁ γενναῖος ἀθλητὴς Ἀθανάσιος τῇ ὀγδόῃ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, καθ' ἣν ἡμέραν ἑορτάζομεν τὸ ἱερώτατον καὶ πάνσεπτον Γενέσιον τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου· νέος τὴν ἡλικίαν, ἕως εἰκοσιπέντε χρόνον· τῷ δὲ Θεῷ ἡμῶν δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾠοζ'. ἔτος, Ἰουλίου. κή. 1777.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗι Ο ΑΓΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ.

Οὗτος ὁ νεομάρτυς, καὶ Χριστοῦ δοῦλος Χριστόδουλος, ἦτον ἀπὸ τὴν Κασάνδραν ἀπὸ ἕνα χωρίον ὀνομαζόμενον Βάλτα· μικρὸς δὲ ἔτι ὢν εἰς τὴν ἡλικίαν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν πατρίδα του, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἐκεῖ μανθάνωντας ἀμπατζῆς, ἐδούλευε τὴν τέχνην του καὶ πηγαίνωντας μὲ τοὺς μαστόρους του εἰς τὰ ταξείδια, πάλιν ἐγύριζεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ ἐκάθητο· μίαν φορὰν δὲ πηγαίνωντας εἰς τὴν Χίον ὁμοῦ μὲ τὸν μάστορά του ἠγόρασεν ἐκεῖθεν ἕνα σταυρὸν ἀζωγράφητον, καὶ ἐρχόμενος εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἐπλήρωσε καὶ τὸν ἐζωγράφισαν, ὄντα εἰς τὸ μέγεθος, ἕως δύω σπιθαμάς, εἶτα πέρνωντας αὐτὸν, τὸν ἐπῆγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ τὸν ἄφηκεν ἐκεῖ μὲ τὸ νὰ ἦτον φίλος τοῦ κανδηλάπτου τῆς ἐκκλησίας ἐκείνης· κατ' ἐκείνας δὲ τὰς ἡμέρας ἔτυχε νὰ τουρκεύσῃ ἕνας Βούλγαρης, τὸν ὁποῖον βλέπωντας ὁ εὐλογημένος Χριστόδουλος, πολλὰ ἐλυπήθη ἡ καρδία του, διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς ψυχῆς του, καὶ ἀπεφάσισεν εἰς τὸν λογισμόν του, νὰ ἀποθάνῃ μὲ Μαρτύριον· ὅθεν εἰς τὴν κς'. τοῦ Ἰουλίου, χωρὶς νὰ εἰπῇ εἴς τινα τὸν σκοπόν του, κάθηται καὶ γράφη ὅλα τὰ ἁμαρτήματα ὁποῦ ἔκαμεν ἐκ νεότητός του, καὶ ἔπειτα πέρνει καὶ τὸν σταυρόν του, καὶ πηγαίνει εἰς τὸν πνευματικὸν, καὶ τὸν μὲν σταυρὸν ἔδωκεν εἰς τὸν πνευματικὸν καὶ τὸν ἐκράτει εἰς χεῖρας του, τὸ δὲ χαρτὶ ἀνέγνωσεν αὐτὸς καὶ ἐξωμολογήθη τὰς ἁμαρτίας του, καὶ κατὰ τὴν ἐξωμολόγησιν, ἐπῆγεν εἰς τὸν φίλον του τὸν κανδηλάπτην τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου· καὶ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν, ἤτις ἦτον τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, λέγει ὁ Μάρτυς εἰς τὸν κανδηλάπτην, ὅτι ἁλησμόνησε καὶ ἄλλα ἁμαρτήματα, ὅθεν παρακινηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, ἐπῆγε πάλιν εἰς τὸν πνευματικὸν, καὶ τὰ ἐξωμολογήθη καὶ ἐκεῖνα, καὶ πάλιν ἐγύρισεν εἰς τὸν κανδηλάπτην, καὶ ἔμεινεν εἰς αὐτὸν ἐκείνην τὴν νύκτα· τὸ δὲ πρωΐ, ὅταν ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς Ἀκολουθίας τοῦ ὄρθρου, ἐσυκώθη ὁ Μάρτυς προτήτερα ἀπὸ τὸν κανδηλάπτην, καὶ ἄνοιξε τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἄναψε μόνος του τὰ κανδήλια, καὶ ἔμεινεν ἕως ὁποῦ ἐτελείωσεν ὁ ὄρθρος καὶ ἡ θεία Λειτουργία· καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν λέγει εἰς τὸν κανδηλάπτην, σύρε φέρε μου τὸν σταυρόν μου· ὁ δὲ λέγει αὐτῷ, καὶ τί τὸν θέλεις ; ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ λέγει, ἔχω νὰ τὸν ὑπάγω εἰς τὸν ζωγράφον διὰ νὰ κάμῃ ἕνα ἄλλον παρόμοιον, νὰ τὸν δώσω εἰς ἕνα ἄνθρωπον· ὁ δὲ ἐπῆγε καὶ τὸν ἔφερε· πέρνωντας δὲ τὸν σταυρὸν ὁ Μάρτυς ἐκατέβη εἰς τὸ χάνι, καὶ ἔρραπτεν· ὅταν δὲ ἤκουσεν ὁποῦ ἐκτύπησαν τὰ ταβούλια, διὰ νὰ περιτέμουν ἐκεῖνον τὸν ἅγιον Χριστιανὸν ὁποῦ ἐτούρκευσεν, ἀφίνει ὁ εὐλογημένος Χριστόδουλος τὴν δουλείαν του, εὐγάζει τὰ μαχαίρια ἀπὸ τὴν μέσην του, καὶ τὸ καλαμάρι του, εὐγάζει τὴν σερβέταν ἀπὸ τὴν κεφαλήν του, ἀφίνει τὴν σακοῦλά του, καὶ πέρνοντας τὸν σταυρὸν εἰς τὸ χέρι εὐγῆκε παῤῥησία εἰς τὸν δρόμον, καὶ πηγαίνει κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν καβενέ, ὅπου ἦτον συνηθροισμένον πλῆθος ἀγαρηνῶν, καὶ ἐμβαίνωντας μὲ μεγάλην τόλμην μέσα εἰς τὸν καβενέ, κρατῶντας τὸν σταυρὸν εἰς τὰς χεῖρας, λέγει εἰς ἐκεῖνον τὸν ἄθλιον ἀρνησίχριστον· ἀδελφὲ, τί ἔπαθες ; νὰ ἡ πίστις μας, νὰ, ὁ Χριστὸς ὁποῦ ἐσταυρώθη διὰ τὴν ἀγάπην μας, καὶ σὺ διατὶ ἀφίνεις τὸν Χριστὸν τὸν σωτῆρά σου, καὶ γίνεσαι τοῦρκος ; ἐκεῖνος δὲ ὁ μιαρὸς δὲν ἔδιδεν ἀκρόασιν εἰς τοὺς λόγους του· ὁ δὲ Μάρτυς ἐπῆγε κοντίτερά του, καὶ τοῦ ἔδιδε τὸν σταυρὸν διὰ νὰ τὸν φιλήσῃ λέγοντάς του· φίλησον ἀδελφὲ τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου μας· ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ ἀποστάτης δὲν τὸ ἐδέχετο· οἱ γιανίτζαροι, βλέποντες τοῦτο, τὸν ἐδίωξαν ἔξω· ὁ δὲ Ἅγιος ἔλεγεν εἰς αὐτούς· ἐγὼ μὲ ἐσᾶς δὲν ἔχω νὰ κάμω τίποτε· ἀλλὰ μὲ τοῦτον τὸν ἀδελφόν μου, ὁποῦ ζητεῖ νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν του· ὅθεν δὲν ἐδειλίασεν, οὐδὲ ἔφυγεν, ἀλλὰ πάλιν ἐπήγαινε κοντὰ εἰς τὸν ἀρνησίχριστον ἐκεῖνον καὶ τὸν ἐπαρακίνει νὰ μὴ γένῃ τοῦρκος· τότε ὥρμησαν κατ' ἐπάνω του οἱ γανίτζαροι, καὶ τοῦ ἔδωκαν πλῆθος ξυλίας, καὶ τοῦ ἐκτύπησαν καὶ μαχαιρίας πολλὰς ὀπίσω εἰς τὸν λαιμὸν, καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν ὥστε ὁποῦ ἔτρεχαν τὰ αἵματα ὡσὰν θρύσις· ἔπειτα τὸν ἔδεσαν, καὶ τὸν ἐπῆγαν βαστακτὸν εἰς τὸν ἀγᾶν τῶν γιανιτζάρων, κρατῶντα καὶ τὸν σταυρὸν εἰς τὸ χέρι· τὴν δὲ ὥραν ἐκείνην ἔτυχε καὶ ἐπέρνα ὁ μέγας οἰκονόμος ἀπὸ τὸν δρόμον, καὶ εὐθὺς ὁποῦ τὸν εἶδεν ὁ Μάρτυς, δὲν ἐστοχάσθη πῶς ἦτον δεμένος, ἀλλ' ὅπως ἐδύνατο, ἔκαμεν εἰς αὐτὸν σχῆμα προσκυνήσεως ἕως κάτω, δείχνωντας μὲ τοῦτο, πόσον πρέπει οἱ λαϊκοὶ νὰ τιμῶσι τοὺς ἱερομένους· ἐπῆγαν λοιπὸν τὸν Μάρτυρα εἰς τῶν γιανιτζάρων τὸ ἀγᾶν, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν μουλᾶν, ἤτοι εἰς τὸν κριτήν· ὁ δὲ κριτὴς τὸν ἠρώτησε ποῖος σὲ ἔστειλε νὰ κάμῃς τοῦτο τὸ πρᾶγμα; ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη· κἀνένας ἄνθρωπος δὲν μὲ ἔστειλεν, ἀλλ' ὁ Χριστός· ὁ κριτὴς τὸν λέγει, ἄφες αὐτὰ, καὶ γίνου τοῦρκος· ὁ δὲ Μάρτυς μὲ μεγάλην ἀνδρείαν ἀνταπεκρίθη· καὶ σὺ ἄφες τὸν τουρκισμὸν, καὶ γίνου Χριστιανός· ταῦτα ἀκούσας ὁ κριτὴς, ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἔδειραν, δὲν ἔδωκεν ὅμως καὶ θέλημα νὰ τὸν θανατώσουν· οἱ δὲ γιανιτζάροι, ἔστεκαν εἰς τὸ ποδάρι φωνάζοντες κατὰ τοῦ κριτοῦ, ὅτι, ἢ νὰ δώσῃ θέλημα εἰς αὐτοὺς νὰ τὸν θανατώσουν, εἴτε μὴ, αὐτοὶ ἔχουν νὰ τὸν κατακόψουν ἐκεῖ μέσα εἰς τὸ κρητήριόν του· ὅθεν φοβηθεὶς ὁ κριτὴς παρέδωκε τὸν Μάρτυρα εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ τὸν

ὑπάγουν εἰς τὸν μουσελίμην· πηγαίνοντας δὲ αὐτὸν τοῦ ἔβαλαν τὸ σχοινίον εἰς τὸν λαιμὸν καὶ ἐτράβιζον τὸ ἀρνίον τοῦ Χριστοῦ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἕως ὁποῦ τὸν ἐπαράστησαν εἰς τὸν μουσελίμην· ὁ δὲ μουσελίμης ἠρώτησεν αὐτὸν διὰ ἐκεῖνο ὁποῦ ἐτόλμησε καὶ ἔκαμε καὶ διὰ νὰ τουρκίσῃ· ὁ δὲ Μάρτυς ἀπεκρίθη τὰ ἴδια λόγια ὁποῦ εἶπε καὶ εἰς τὸν κριτήν· ὅθεν ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἐῤῥίψαν κατὰ γῆς, καὶ τοῦ ἔδωκαν διακοσίας τέσσαρας ξυλίας εἰς τὰ ποδάρια, ὥστε ὁποῦ ἡ γῆ ἐκοκκίνησεν ἀπὸ τὰ αἵματα· ἔπειτα τραβίζοντές τον μὲ βίαν τὸν ἐπήγαιναν διὰ νὰ τὸν κρεμάσουν· ὁ δὲ Μάρτυς περνῶντας ἀπὸ τὸ τζερσὶ εἰς ὅσους Χριστιανοὺς ἀπάντα εἰς τὸν δρόμον ἔλεγε· συγχωρήσατέ μοι ἀδελφοὶ, καὶ ὁ Θεὸς συγχωρήσοι σας· καὶ ὅταν τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν Ἅγιον Μηνᾶν, ἐκεῖ ἔμπροσθεν τῆς πόρτας τὸν ἐκρέμασαν· καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ Μακάριος τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον· ὕστερον δὲ τὸν ἐξεγύμνωσαν, καὶ τὸν σταυρὸν τὸν ἔβαλαν ὀπίσω εἰς τὴν ῥάχην του, καὶ ἐστέκετο κρεμασμένος ὁ ἀθλητὴς φορτωμένος μὲ τὸν τίμιον σταυρὸν (καθὼς ἦτον φορτωμένος τὸν σταυρόν του ὁ Δεσπότης μας Χριστὸς ὅταν ἐπήγαινεν εἰς τὸν Γολγοθᾶν) δύω ἡμέρας· καὶ μετὰ ταῦτα, ἔδωκαν οἱ Χριστιανοὶ ἑξακόσια γρόσια, καὶ ἐπῆραν τὸ Ἅγιον λείψανον τοῦ Μάρτυρος, καὶ τὸ ἐνταφίασαν ἐντίμως. Ὅσοι δὲ ἔτυχαν ἐκεῖ, ἐπῆραν χάριν εὐλαβείας, καὶ ἁγιασμοῦ ἀπὸ τὸ σχοινίον τοῦ Μάρτυρος, καὶ ἀπὸ τὸ ὑποκάμισόν του· καὶ ὅταν αὐτοὶ ἐγίνοντο ἀσθενεῖς, ἐκαπνίζοντο ἀπὸ αὐτὰ, καὶ ἰατρεύοντο· ὁμοίως καὶ ὅταν ἄλλοι ἠσθένουν, τὰ ἔπερναν, καὶ καπνιζόμενοι, ἢ σφραγιζόμενοι μὲ αὐτὰ, ἐγίνοντο ὑγιεῖς, εἰς δόξαν Θεοῦ, τοῦ δοξάζοντος τοὺς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας· οὗ τῷ ἐλέει διὰ πρεσβειῶν τοῦ Μάρτυρος ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ᾳψοζ'. ἔτος 1777.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΑΓΚΥΡΑ: ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΙΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ Ο ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ.

Ὅστις ἦτον ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως, υἱὸς πατρὸς εὐσεβοῦς χατζῆ Γιωβάννου ὀνομαζομένου.

Κατὰ τὸ ᾳψοθ'. ἔτος Αὐγούστου δ'. 1779.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΤΗ: ΑΛΒΑΝΙΤΙΑ: Ο ΑΓΙΟΣ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΣ ΚΑΙ ΙΣΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΣΜΑΣ.

Οὗτος ὁ τῇ ἀληθείᾳ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ διδάσκαλος, καὶ κήρυξ τοῦ θείου Εὐαγγελίου Κοσμᾶς, ἦτον ἀπὸ τὴν Αἰτωλίαν, ἀπὸ ἕνα μικρὸν χωρίον, ὀνομαζόμενον Μέγα Δένδρον· γονέων εὐσεβῶν υἱός, παρὰ τῶν ὁποίων ἀνατραφείς, καὶ παιδευθείς ἐν παιδείᾳ, καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, ὅταν ἦτον χρόνων εἰκοσιν, ἴσως καὶ ἐπέκεινα ἄρχισε νὰ διδάσκεται τὰ γραμματικὰ ὑποκάτω εἰς τὸν ἱεροδιάκονον Ἀνανίαν τὸν καλούμενον Δερβισάνον· ἐπειδὴ δὲ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἄρχισε μὲ φήμην μεγάλην καὶ τὸ σχολεῖον τοῦ Βατοπαιδίου εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος, μετέβη εἰς ἐκεῖνο μὲ ἄλλους ἐδικούς του συμμαθητάς, οὐκ ὀλίγους· ἐκεῖ ἐτελείωσε τὰ γραμματικὰ ὑποκάτω εἰς τὸν διδάσκαλον Παναγιώτην Παλαμᾶν· μετὰ δὲ ταῦτα παρέλαβε καὶ τὴν Λογικὴν ἀπὸ τὸν διδάσκαλον Νικόλαον Τζαρτζούλιον τὸν ἐκ Μετζόβου, ὅστις ἐκεῖ ἐσχολάρχησε μετὰ τὸν σοφώτατον Εὐγένιον· ἦτον δὲ ἀκόμα λαϊκὸς Κώνστας καλούμενος· πλὴν καὶ εἰς τὸ σχῆμα ὢν τῶν λαϊκῶν, ἐφαίνετο ἐστολισμένος μὲ τὴν σεμνότητα τοῦ μοναδικοῦ σχήματος, καὶ κατὰ πάντα ἠγωνίζετο, καὶ τὸν ἑαυτόν του ἐγύμναζε πρὸς τελείαν ἄσκησιν· ἐπειδὴ δὲ πάλιν κακῇ τύχῃ ἡ περίφημος ἐκείνη σχολὴ ἀναχωρησάντων τῶν διδασκάλων, ἐρημώθη, καὶ κατήντησε νὰ γένῃ ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς, τότε δὴ καὶ ὁ καλὸς Κώνστας ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν, ἐπῆγεν εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Φιλοθέου· καὶ ἐκεῖ πρῶτον μὲν ἐκουρεύθη μοναχὸς, καὶ εἰς τοὺς πόνους τῆς μοναδικῆς ζωῆς ἐχώρησε προθυμότατα· μετὰ δὲ τοῦτο, τῆς Μονῆς χρείας ἐχούσης ἐφημερίου, προτροπῇ σφοδροτέρᾳ, καὶ δεήσει τῶν πατέρων, χειροτονεῖται καὶ Ἱερομόναχος· εἶχε δὲ πόθον πολὺν ὁ Μακάριος εἰς τὴν καρδίαν του, ἐξ ἀρχῆς, ἔτι κοσμικὸς ὤντας, διὰ νὰ ὠφελήσῃ καὶ τοὺς ἀδελφούς του Χριστιανοὺς, ἀπὸ ἐκεῖνα ὁποῦ ἔμαθε· καὶ πολλάκις ἔλεγε, πῶς οἱ ἀδελφοί μας Χριστιανοὶ, ἔχουν μεγάλην χρείαν ἀπὸ λόγον Θεοῦ· καὶ ὅτι χρέος ἔχουν ἐκεῖνοι ὁποῦ σπουδάζουν νὰ μὴ τρέχουν εἰς ἀρχοντικὰ, καὶ αὐλὰς μεγάλων, καὶ νὰ ματαιόνωσι τὴν σπουδήν τους, διὰ νὰ ἀποκτήσουν πλοῦτον, καὶ ἀξιώματα, ἀλλὰ νὰ διδάσκωσι μάλιστα τὸν κοινὸν λαὸν, ὁποῦ ζῶσι μὲ πολλὴν ἀπαιδευσίαν, καὶ βαρβαρότητα, διὰ νὰ ἀποκτήσουν μισθὸν οὐράνιον, καὶ δόξαν ἀμάραντον· ἀλλὰ μὲ ὅλον ὁποῦ εἶχε τόσον πόθον, καὶ ζῆλος πολὺς ἄναπτεν εἰς τὴν ἱεράν του καρδίαν, διὰ τὴν ὠφέλειαν τῶν πολλῶν, ὅμως πάλιν καὶ συλλογιζόμενος πόσον εἶναι μέγα καὶ δύσκολον τὸ ἐγχείρημα τοῦ Ἀποστολικοῦ κηρύγματος, ὡς ταπεινόφρων, καὶ μέτριος, δὲν ἐτόλμησεν ἀφ' ἑαυτοῦ του νὰ τὸ ἐπιχειρισθῇ, χωρὶς νὰ καταλάβῃ τὴν θείαν βούλησιν· ὅθεν θέλωντας νὰ δοκιμάσῃ ἂν ἦναι τοῦτο θέλημα Θεοῦ, ἀνοίγοι τὴν θείαν Γραφήν· καὶ ὢ τοῦ θαύματος! εὑρέθη εὐθὺς ἔμπροσθέν του τὸ λόγιον τοῦ Ἀποστόλου ὁποῦ λέγει· σμηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω; ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος (α. Κορ. ι. 24). ἤγουν, ἂς μὴ ζητῇ τινὰς μόνον τὸ συμφέρον τὸ ἰδικόν του, ἀλλὰ καὶ τὸ συμφέρον τοῦ ἀδελφοῦ του. Πληροφορηθεὶς λοιπὸν ἐκ τούτου, καὶ φανερώσας τὸν σκοπόν του τοῦτον καὶ εἰς ἄλλους πνευματικοὺς πατέρας, καὶ λαβὼν συγχώρησιν παρ' αὐτῶν, πηγαίνει εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, διὰ νὰ ὀνταμώσῃ καὶ τὸν αὐτάδελφόν του διδάσκαλον Χρύσανθον· ὅστις καὶ τὸν ἔδειξε καὶ μερικήν τινα τέχνην ῥητορικὴν, διὰ νὰ ὁμιλῇ τάχα, μὲ κάποιαν μέθοδον· φανερώσας λοιπὸν καὶ εἰς τοὺς ἐκεῖσε εὐλαβεστέρους ἀρχιερεῖς καὶ διδασκάλους τὸν αὐτὸν λογισμόν του, καὶ εὑρὼν ὅλους συμφώνως παρακινοῦντας αὐτὸν εἰς τὸ θεῖον τοῦτο ἔργον, λαμβάνει ἔγγραφον ἄδειαν παρὰ τοῦ τότε Πατριαρχεύοντος Σεραφεὶμ τοῦ ἐκ Δελβίνου· καὶ οὕτως ἄρχισεν ὁ Μακάριος νὰ κηρύττῃ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν, πρῶτον μὲν, εἰς τὰς Ἐκκλησίας, καὶ τὰ χωρία τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ἐκεῖθεν δὲ ἐπῆγεν εἰς τὸν Ναύπακτον, εἰς Βραχῶρι, εἰς Μεσολόγγι, καὶ ἄλλους τόπους, καὶ πάλιν ἀνέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν· καὶ συμβουλευθεὶς μὲ τὸν τότε Πατριάρχην Σωφρόνιον, καὶ παρ' αὐτοῦ λαβὼν νέαν ἄδειαν, καὶ εὐλογίαν, ἄρχισε νὰ κηρύττῃ πάλιν τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου μὲ περισσοτέραν θερμότητα, καὶ ζῆλον· καὶ δὴ περιελθὼν ὅλα σχεδὸν τὰ Δουκάνησα, καὶ διδάξας τοὺς Χριστιανοὺς νὰ μετανοοῦν, καὶ νὰ πράττουν ἄξια ἔργα τῆς μετανοίας, ἐκεῖθεν ἐγύρισεν εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος κατὰ τὸ αψοέ. ἔτος, καὶ περιπατήσας εἰς τὰ ἐκεῖσε μοναστήρια, καὶ σκήτας, καὶ διδάξας τοὺς ἐν αὐτοῖς πατέρας, ἔμεινεν ὀλίγον καιρὸν ἀναγινώσκωντας τὰ θεῖα βιβλία τῶν πατέρων· μὴ δυνηθεὶς δὲ νὰ ὑποφέρῃ περισσότερον, ἀπὸ τὴν ἀγάπην ὁποῦ ἄναπτεν εἰς τὴν καρδίαν του διὰ τὴν ὠφέλειαν τῶν Χριστιανῶν· (καθὼς πολλάκις ὁ ἴδιος τὸ ἔλεγεν εἰς πολλοὺς πατέρας) ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Ἅγιον ὄρος, καὶ ἀρχινῶντας ἀπὸ τὰ ἔξω τοῦ ὄρου χωρία, ἐπῆγε κηρύττωντας εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, εἰς τὴν Βέρροιαν, καὶ εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν Μακεδονίαν· ἐπροχώρησε καὶ εἰς τὰ μέρη τῆς Χιμάρας, Ἀκαρνανίας, Αἰτωλίας ἕως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἄρταν, καὶ τὴν Πρέβεζαν· ἐκεῖθεν δὲ ἔπλευσεν εἰς τὴν Ἅγιαν Μαῦραν, καὶ εἰς Κεφαληνίαν· καὶ ὅπου ἂν ἐπήγαινεν ὁ τρισμακάριστος, ἐγίνετο μεγάλη σύναξις τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἤκουαν μετὰ κατανύξεως, καὶ εὐλαβείας τὴν χάριν καὶ γλυκύτητα τῶν λόγων του, καὶ ἀκολούθως ἐγίνετο καὶ μεγάλη διόρθωσις, καὶ ὠφέλεια ψυχική· ἦτον δὲ ἡ διδαχή του, καθὼς ἡμεῖς αὐτήκοοι αὐτῆς ἐγενόμεθα, ἁπλουστάτη, ὡσὰν ἐκείνη τῶν ἁλιέων· ἦτον γαλήνιος, καὶ ἡσύχιος, ὁποῦ ἐφαίνετο καθολικά, νὰ ἦναι γεμάτη ἀπὸ τὴν χάριν του ἱλαροῦ, καὶ ἡσύχου Ἁγίου Πνεύματος· μάλιστα δὲ εἰς τὴν νῆσον τῆς Κεφαληνίας μεγάλον καρπὸν ψυχικῆς ὠφελείας ἔκαμεν ὁ ἱερὸς οὗτος διδάσκαλος μὲ τὸν σπόρον τῆς ἐνθέου διδασκαλίας του· ἀλλὰ καὶ ὁ Θεὸς ἄνωθεν συνήργει καὶ ἐβεβαίονε τὰ λόγιά του μὲ τὰ ἀκόλουθα σημεῖα, καὶ θαύματα, καθὼς ποτε διὰ τῶν τοιούτων θαυμάτων ἐβεβαίονε καὶ τὸ κήρυγμα τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων του· διότι εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἦτον ἕνας πτωχὸς ῥάπτης, ὅστις εἶχεν ἀπὸ χρόνων πολλῶν τὸ δεξιὸν χέρι ξηρὸν, καὶ ἀνενέργητον· οὗτος λοιπὸν προσδραμὼν εἰς τὸν Ἅγιον, ἐδέετο νὰ τὸν ἰατρεύσῃ· ὁ δὲ ἐπαρακίνησεν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ μὲ εὐλάβειαν εἰς τὴν διδαχήν του, καὶ ὁ Θεὸς θέλει τὸν ἐσπλαγχνισθῇ· ὑπήκουσεν ὁ πτωχὸς, καὶ ἀφ' οὗ ἤκουσε τὴν διδαχήν του, ὢ τοῦ θαύματος! τὴν ἄλλην ἡμέραν εὑρέθη τελείως ἰατρευμένος· ἄλλος πάλιν παράλυτος, ἀκούωντας τοῦτο τὸ παράδοξον, ἔκαμε νὰ τὸν ὑπάγουν μὲ τὴν κλίνην εἰς τὴν ὥραν τῆς διδαχῆς του, καὶ μετὰ ὀλίγας ἡμέρας ἔμεινε καὶ αὐτὸς ὅλος ὑγιὴς, δοξάζων τὸν Θεὸν, καὶ εὐχαριστῶντας τὸν Ἅγιον. Εἰς τὸ κάστρον τῆς Ἄσσως, ἦτον ἕνας εὐγενὴς, ὅστις εἶχε δεινὴν ἀσθένειαν εἰς

τὰ αὐτία, ὁποῦ ἀπὸ πολλοὺς χρόνους ἦτον σχεδὸν χαϊμένη ἡ ἀκοή του· οὗτος πηγαίνωντας μὲ εὐλάβειαν καὶ πίστιν ἐκεῖ ὅπου ἐδίδασκεν ὁ Ἅγιος, εὐθὺς ἄρχισε νὰ ἀκούῃ καθαρὰ, καὶ ἀπὸ τότε ἔμεινε τεθεραπευμένος. Χωρίον εἶναι τῆς Κεφαληνίας ὀνομαζόμενον Κουρουνοί· ἀπὸ τοῦτο τὸ χωρίον περνῶντας ὁ Ἅγιος ἐν καιρῷ καλοκαιρίου, ἐδίψησεν εἰς τὸν δρόμον, καὶ ἐζήτησε νὰ τοῦ δώσουν νερὸν ἀπὸ τὸ ξηροπήγαδον ὁποῦ ἦτον ἐκεῖ κοντά· οἱ ἄνθρωποι τοῦ εἶπαν ὅτι ἦτον εὐκαιρον· ὅμως διὰ νὰ κάμουν ὑπακοὴν, ἐπῆγαν, καὶ εὔγαλαν ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ πηγαδίου νερὸν γεμάτον ἀπὸ λάσπην, καὶ χῶμα, καὶ τοῦ τὸ ἔφεραν· καὶ βάλλωντάς το εἰς τὸ στόμα του, ἔπιεν ὀλίγον τι, καὶ ἀπὸ τότε ἀνέβλυσε παραδόξως τὸ ξηροπήγαδον ἐκεῖνο, νερὸν καθαρὸν, καὶ εἶναι πάντοτε γεμάτον καὶ εἰς τὸν χειμῶνα καὶ εἰς τὸ καλοκαίρι, καὶ εἰς πολλὰς ἀσθενείας γίνεται ἰαματικόν· διὰ τὸ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, ὁποῦ δὲν τοὺς ἐχώρει κἀμμία ἐκκλησία, ἐξ ἀνάγκης ἔκανε τὴν διδαχήν του ἔξω εἰς τὰς πεδιάδας· ὅθεν ἐσυνήθιζε, καὶ ὅπου ἔμελλε νὰ σταθῇ νὰ διδάξῃ, πρῶτον ἔλεγε, καὶ ἐκατασκεύαζαν ἕνα σταυρὸν ξύλινον μεγάλον, καὶ τὸν ἔστηναν ἐκεῖ· ἔπειτα ἀκουμβίζωντας ἐπάνω εἰς τὸ ξύλον τοῦ σταυροῦ τὸ σκαμνί, τὸ ὁποῖον, ὡς λέγουσι, τοῦ τὸ ἐκατασκεύασεν ὡσὰν θρονὶ ὁ Κούρτ πασσιᾶς, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναβαίνωντας ἐδίδασκε· καὶ μετὰ τὴν διδαχὴν, τὸ μὲν σκαμνὶ, τὸ ἐδιάλυε, καὶ τὸ ἔπερνε μαζή του, ὅπου καὶ ἂν ὑπήγαινεν· ὁ δὲ σταυρὸς, ἔμενεν ἐκεῖ, εἰς ἐνθύμησιν παντοτεινὴν τοῦ κηρύγματός του· εἰς ἐκείνους λοιπὸν τοὺς τόπους ὅπου ἦτον στημένοι οἱ σταυροί, ἐνήργει ὁ Θεὸς πολλὰ θαυμάσια· δι' ὃ καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ παζαρίου τοῦ Ἀργοστολιοῦ, ἥτις εἶναι χώρα τῆς αὐτῆς Κεφαληνίας, ὅπου ἄφησεν ὁ Ἅγιος ἕνα τοιοῦτον σταυρὸν, ἀνέβλυσεν ἕνα νερὸν θαυμαστὸν, τὸ ὁποῖον φαίνεται ἕως τῆς σήμερον, χωρὶς ποτὲ νὰ ὀλιγοστεύσῃ.

Ἀπὸ τὴν Κεφαληνίαν ἐπέρασεν εἰς τὴν Ζάκυνθον, συνοδευμένος περισσότερον ἀπὸ δέκα καΐκια γεμάτα ἀπὸ εὐλαβεῖς Κεφαλωνήτας· ἀλλ' ὅμως ἐκεῖ δὲν εὐτύχησεν ὁ εὐλογημένος, ὅθεν ὀλίγον τι διδάξας ἐκεῖ μόνον, ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν Κεφαληνίαν, καὶ ἐκεῖθεν ἐπῆγεν εἰς τοὺς Κορυφούς· ὅπου καὶ ἐδεξιώθη μεγάλως παρὰ πάντων, καὶ μάλιστα παρὰ τοῦ ἡγεμόνος αὐτοῦ· ἐπειδὴ ὅμως ἐσυνάχθη πλῆθος πολὺ ἀπὸ τὰ χωρία, διὰ νὰ ἀκούσουν τὴν διδαχὴν τοῦ Ἁγίου, οἱ τῆς πόλεως προεστεύοντες, τὸν φθόνον φοβούμενοι, παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ ἀναχωρίσῃ ταχύτερον· καὶ οὕτως ἵνα μὴ αἴτιος γένηται σκανδάλων, καὶ ταραχῶν εἰς τοὺς λαοὺς, ἐκεῖθεν ἀναχωρήσας μετέβη εἰς τὸ ἀντίπεραν μέρος τῆς Στερεᾶς, ἤγουν τῆς Ἀρβανιτίας ὀνομαζόμενον Ἅγιοι Σαράντα, καὶ ἐκεῖ ἐδίδασκε τοὺς Χριστιανοὺς, περιπατῶν καὶ διερχόμενος τὰς βαρβαρικὰς ἐκείνας ἐπαρχίας, εἰς τὰς ὁποίας ἐκινδύνευε νὰ χαθῇ τελείως ἡ εὐσέβεια, καὶ ἡ Χριστιανικὴ ζωὴ, διὰ τὴν πολλὴν ἀμάθειαν ὁποῦ εἶχον οἱ ἐκεῖσε Χριστιανοὶ, καὶ διὰ τὰ πολλὰ κακὰ, καὶ φόνους, καὶ κλεψίας, καὶ ἄλλας μυρίας παρανομίας, εἰς τὰς ὁποίας ἦσαν δεδεμένοι, καὶ παρ' ὀλίγον ἦσαν χεμρότεροι εἰς τὴν κακίαν ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς. Ὅθεν εἰς τούτων τῶν Χριστιανῶν τὰς κεχιερσωμένας, καὶ ἐξηγριωμένας καρδίας, σπείρας τὸν σπόρον τοῦ θείου λόγου ὁ ἱερὸς Κοσμᾶς, ἔκαμε, συνεργούσης τῆς θείας χάριτος, πολλοὺς καὶ μεγάλους καρπούς· διὰ τί τοὺς ἀγρίους, ἡμέρωσε· τοὺς λῃστὰς, κατεπράυνε· τοὺς ἀσπλάγχνους καὶ ἀνελεήμονας, ἔδειξεν ἐλεήμονας· τοὺς ἀνυλαβεῖς, ἔκαμεν εὐλαβεῖς, τοὺς ἀμαθεῖς, καὶ ἀγροίκους εἰς τὰ θεῖα, ἐμαθήτευσε, καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ συντρέχουν εἰς τὰς ἱερὰς Ἀκολουθίας· καὶ ὅλους ἁπλῶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ἔφερεν εἰς μεγάλην μετάνοιαν, καὶ διόρθωσιν· ὥστε ὁποῦ ἔλεγον ὅλοι, ὅτι εἰς τοὺς καιρούς των ἐφάνη ἕνας νέος Ἀπόστολος.

Ἐκατάστησε σχολεῖα πανταχοῦ διὰ μέσου τῆς διδασκαλίας του, τόσον ἑλληνικὰ,

ὅσον καὶ κοινὰ, τόσον εἰς τὰς χώρας, ὅσον καὶ εἰς τὰ χωρία, διὰ νὰ πηγαίνουν εἰς αὐτὰ τὰ παιδία, καὶ νὰ μανθάνουν δωρεὰν τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ ἐκ τούτων νὰ στερεόνωνται μὲν, εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐσέβειαν, νὰ ὁδηγῶνται δὲ, εἰς τὴν ἐνάρετον ζωὴν, καὶ πολιτείαν· ἐκατάπεισε τοὺς πλουσίους, καὶ ἠγόρασαν ὑπὲρ τὰς τέσσαρας χιλιάδας κολυμβήθρας μεγάλας χαλκωματένιας πρὸς δώδεκα γρόσια τὴν κάθε μίαν, καὶ τὰς ἀφιέρωσαν εἰς τὰς Ἐκκλησίας, νὰ εὑρίσκωνται ἐκεῖ παντοτινὰ πρὸς μνημόσυνόν τους, διὰ νὰ βαπτίζωνται καθὼς πρέπει τὰ παιδία τῶν Χριστιανῶν· ὁμοίως κατέπεισε τοὺς ἔχοντας τὸν τρόπον, καὶ ἀγόραζαν βιβλία πατερικὰ, καὶ Χριστιανικαῖς διδασκαλίαις, κομπολόγια, σταυρούδια μικρὰ, καὶ μπόλιαις, καὶ κτένια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα, τὰ μὲν βιβλία ἐμοίραζε χάρισμα εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἤξευραν γράμματα, ἢ εἰς ἐκείνους ὁποῦ ὑπέσχοντο νὰ μάθουν· ταῖς δὲ μπόλιαις, ἐμοίραζεν (ὑπὲρ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδες) εἰς τὰς γυναῖκας, διὰ νὰ σκεπάζουν τὴν κεφαλήν των, τὰ δὲ κτένια, εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἔταζαν νὰ ἀφήσουν τὰ γένεια, καὶ νὰ ζῶσιν ἐνάρετα, καὶ Χριστιανικά· τὰ δὲ κομπολόγια, καὶ σταυρούδια ἐμοίραζεν (ὑπὲρ τὰς πεντακοσίας χιλιάδας) εἰς τὸν κοινὸν λαὸν, διὰ νὰ συγχωροῦν τοὺς ἀγοράζοντας.

Εἶχε τεσσαράκοντα, ἢ πεντήκοντα ἱερεῖς ὁποῦ τὸν ἠκολούθουν κατόπιν, καὶ ὅταν ἔμελλε νὰ ὑπάγῃ ἀπὸ μίαν χώραν εἰς ἄλλην, ἐπαράγγελε πρῶτον εἰς τοὺς Χριστιανοὺς νὰ ἐξομολογηθοῦν, νὰ νηστεύσουν, καὶ νὰ κάμουν καὶ ἀγρυπνίαν μὲ μεγάλην φωτοχυσίαν· εἶχε γὰρ ἐπίτηδες κατασκευασμένα μανουάλια ξύλινα, χωροῦντα καθ' ἕνα ἀπὸ ἑκατὸν κηρία, τὰ ὁποῖα διαλύωντας τὰ ἔπερνε μαζή του· ἔπειτα μοιράζωντας εἰς ὅλους κηρία δωρεὰν, ἔβαλλε τοὺς ἱερεῖς καὶ ἐδιάβαζαν τὸ Ἅγιον Εὐχέλαιον, καὶ ἐχρίοντο ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ, καὶ εἰς τὸ τέλος ἔκαμνε τὴν διδαχήν· ἐπειδὴ δὲ τοῦ ἠκολούθει λαὸς πολὺς, δύω καὶ τρεῖς χιλιάδες, ἐπρόσταζεν ἀπὸ τὸ ἑσπέρας, καὶ ἑτοίμαζαν σακκία πολλὰ ψωμί, καὶ καζάνια σιτάρι βρασμένον, ἔπειτα τὸ ἐπήγαιναν ἔξω εἰς τὸν δρόμον ἀπὸ ἐκεῖ, ὅπου ἤθελε νὰ διαβῇ ὁ λαὸς, καὶ οὕτως ἔπερναν ὅλοι ἀπὸ ἐκεῖνα, καὶ ἐσυγχώρουν ζῶντας καὶ τεθνεῶτας.

Ἐνήργησε δὲ ὁ Θεὸς δι' αὐτοῦ καὶ ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀλβανιτίαν, ὁμοίως καὶ εἰς ἄλλους τόπους, τοιαῦτα θαυμάσια· ἕνας Τοῦρκος ἀξιωματικὸς, ἢ ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους, ἢ ἀπὸ τὸν δαίμονα παρακινημένος, τόσον μῖσος ἔλαβε κατὰ τοῦ Ἁγίου, ὁποῦ μίαν φορὰν καββαλικεύσας τὸ ἄλογόν του, ἔτρεχε διὰ νὰ τὸν φθάσῃ, καὶ νὰ τὸν κακοποιήσῃ, ἀλλὰ τρέχοντας τὸ ἄλογον, τὸν ἔρριψε κάτω, καὶ ἐσύντριψε τὸν δεξιόν του πόδα, καὶ γυρίζωντας εἰς τὸ σπῆτί του εὗρε τὸν υἱόν του ἀποθαμένον· ὅθεν μετανοήσας, ἔστειλεν ἐπιστολὴν εἰς τὸν Ἅγιον, καὶ ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ συγχώρησιν. Ἀπὸ ταῖς Φιλιάταις οἱ πρῶτοι Ἀγάδες ἐπῆγαν, διὰ νὰ ἰδοῦν τὸν Ἅγιον, καὶ νὰ ἀκούσουν τὴν διδαχήν του, καὶ ἐπειδὴ ἦτον καλοκαῖρι, ἐκοιμήθηκαν ἔξω εἰς τὸν κάμπον· καὶ πρὸς τὰς πέντε ὥρας τῆς νυκτὸς εἶδον ἕνα φῶς οὐράνιον, ὡσὰν σύνεφον, ὁποῦ ἐσκέπαζε τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἐκάθητο, ὁ Ἅγιος, τὸ ὁποῖον ἐδιηγοῦντο εἰς τοὺς Χριστιανούς· ὅθεν τὸ πρωῒ ἐζήτουν νὰ τοὺς δώσῃ τὴν εὐχήν του, ὁ Ἅγιος ἀπὸ τὴν καρδίαν του, καὶ ὄχι ἀπὸ τὰ χείλη του.

Ἄλλος πάλιν Τοῦρκος ἀξιωματικὸς ἀπὸ τὴν Καββαΐαν, εἶχε δεινὴν ἀσθένειαν φιάγγου, ὁποῦ δὲν ἐδύνετο νὰ χύσῃ τὸ νερόν του· οὗτος ἀκούωντας διὰ τὸν Ἅγιον, ἔστειλε τὸν δοῦλόν του, παρακαλῶντάς τον νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ, διὰ νὰ τὸν εὐχηθῇ, καὶ διὰ μέσου του ἴσως ὁ Θεὸς νὰ τὸν ἰατρεύσῃ· ὁ Ἅγιος δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ, ὀνομάζωντας τὸν ἑαυτόν του ἁμαρτωλόν· πάλιν ἔστειλεν ὁ Τοῦρκος τὸν δοῦλόν του μὲ ἕνα ἀγγεῖον νερὸν, παρακαλῶντας τὸν Ἅγιον νὰ τοῦ τὸ εὐλογήσῃ τότε ἐλέπωντας τὴν μεγάλην εὐλάβειαν τοῦ Τούρκου ὁ Ἅγιος, τοῦ ἐμήνυσε νὰ κάμῃ δύω

προστάγματα, νὰ μὴ πίνῃ ρακί, καὶ νὰ μοιράσῃ τὸ δέκατον τοῦ πλούτου του εἰς τοὺς πτωχούς· καὶ ἀφ' οὗ ὑπεσχέθη νὰ τὰ κάμῃ εὐλόγησε τὸ νερόν, καὶ πίνωντάς το ὁ ἀσθενὴς, εἰς τέσσαρας ἡμέρας ἰατρεύθη τελείως· ὅθεν ἔκαμε μεγάλας ἐλεημοσύνας. Κατὰ τὸ φανάρι εἰς τόπον λεγόμενον Δυκουρίσι, ἕνας Τοῦρκος ἐξουσιαστὴς τοῦ τόπου, βλέπωντας τὸν σταυρὸν ὁποῦ ἀφῆκεν ἐκεῖ ὁ Ἅγιος, ὅταν ἐδίδαξε, καθὼς εἶχε συνήθειαν, ὡς προείπομεν, τοῦτον λέγω βλέπωντας, τὸν εὔγαλεν ἀπὸ τὸν τόπον του, καὶ τὸν ἔφερνεν εἰς τὸ σπῆτί του, διὰ νὰ κάμῃ δύω στύλους τοῦ κραββατοῦ, ὁποῦ εἶχεν εἰς τὴν δραγάταν του· ἀλλ' εὐθὺς ὢ τοῦ θαύματος! γίνεται ὡσὰν ἕνας φοβερὸς σεισμὸς, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας του, ἔπεσε κατὰ γῆς κυλιόμενος ὥραν πολλὴν, καὶ ἀφρίζων, καὶ τρύζων τοὺς ὀδόντας του, ὡσὰν δαιμονισμένος· ὕστερον δὲ σηκωθεὶς ἀπὸ δύω Τούρκους ὁποῦ ἐδιάβαινον ἐκεῖθεν, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἐγνώρισε πῶς τοῦτο τὸ ἔπαθεν ἀπὸ θεϊκὴν ὀργὴν, διὰ τὴν τόλμην ὁποῦ ἔλαβε, καὶ εὔγαλε τὸν τίμιον σταυρόν· ὅθεν μόνος του τὸν ἐπῆγε, καὶ τὸν ἐστερέωσε πάλιν εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦτον καὶ προτίτερα· καὶ κάθε ἡμέραν ἐπήγαινεε, καὶ τὸν ἐφίλει μὲ μεγάλην εὐλάβειαν. Καὶ ἄλλην φορὰν ὁποῦ ἐπέρασεν ἐκεῖθεν ὁ ἱερὸς διδάσκαλος, ἔδραμεν αὐτὸς ὁ ἴδιος Τοῦρκος εἰς προσκύνησίν του, καὶ ἐδιηγεῖτο παῤῥησίᾳ εἰς ὅλους τὸ θαῦμα, καὶ ἐζήτει ταπεινῶς τὴν συγχώρησιν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἅγιος ἤλεγχε τὰς γυναῖκας ἐκείνας ὁποῦ φοροῦν στολίδια, καὶ τὰς ἐκατάπεισε διὰ τῆς διδαχῆς του νὰ τὰ ἀπορῥίψουν ὅλα, τόσον ὁποῦ καὶ μερικαῖς ἐμαυροφοροῦσαν· μία γυναῖκα πλουσία εἰς τὴν Κόριτζαν, εἶχε παιδίον, τοῦ ὁποίου τὴν κεφαλὴν ἐστόλιζε μὲ πολλὰ φλωρία, καὶ ἄλλα στολίδια περιττά· ταύτην τὴν γυναῖκα ἐσυμβούλευσε πολλάκις ὁ Ἅγιος νὰ διαμοιράσῃ ταῦτα εἰς πτωχὰ παιδία, ἐὰν θέλῃ νὰ ζήσῃ τὸ τέκνον της· ἀλλὰ δὲν τοῦ ὑπήκουσε· τέλος, τῆς λέγει ὅτι, ἂν δὲν εὐγάλῃ ἀπὸ τὸ παιδί της, τὰ στολίδια, ἔχει νὰ τὸ στερηθῇ ὀλίγον· καὶ ἐπειδὴ οὔτε τότε ἐπείσθηκε, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν εὑρῆκε εἰς τὸ στρῶμα ἀποθαμένον τὸ τέκνον της, καὶ τότε ἐγνώρισεν, ὅτι διὰ τὴν ἀπείθειάν της ὁ Θεὸς τὴν ἐπαίδευσε.

Πάλιν, ἐπειδὴ ὁ Ἅγιος ὅπου ἐπήγαινεν, ἐδίδασκε τοὺς Χριστιανοὺς νὰ μὴ κάμουν παζάρια τὴν Κυριακὴν, οὔτε ἄλλας ἐργασίας, ἀλλὰ νὰ πηγαίνουν εἰς τὰς Ἐκκλησίας, διὰ νὰ ἀκούουν τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας, καὶ τὰ θεῖα λόγια· ὅσοι τοῦ ἐπαρήκουον, ὁ Θεὸς τοὺς ἐπαίδευε μὲ διάφορα παιδευτήρια· ὅθεν εἰς τόπον λεγόμενον Χαλκιάδες, ἕως μίαν ὥραν μακρὰν ἀπὸ τὴν Ἄρταν, ἕνας πραγματευτὴς, ἐπειδὴ παρήκουσε, καὶ ἐτόλμησε νὰ πραγματευθῇ τὴν Κυριακὴν, εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ χεὶρ του· δραμὼν δὲ πρὸς τὸν Ἅγιον, καὶ ζητήσας συγχώρησιν διὰ τὴν ἁμαρτίαν του, μετὰ ὀλίγας ἡμέρας ἰατρεύθη.

Ὁμοίως καὶ εἰς τὴν Πάργαν ἕνας ἐργάστηριάρης, ἐπειδὴ ἠθέλησε νὰ πωλήσῃ μερικὸν πρᾶγμα τὴν Κυριακὴν, ἐπιάσθη τὸ χέρι του· ὁμολογήσας δὲ τὴν ἁμαρτίαν του ἐμπρὸς εἰς τὸν Ἅγιον, καὶ νουθετηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, ἔλαβε τὴν συγχώρησιν ὁμοῦ, καὶ τὴν ποθουμένην ἰατρείαν τῆς χειρός του. Κατὰ τὸ Ξηρόμερον ἔτυχε μία γυναῖκα, καὶ ἐζύμωσε τὴν Κυριακὴν, καὶ ἀφοῦ εὔγαλε τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὸν φοῦρνον, τὸ ηὗρε κόκκινον ὡσὰν νὰ τὸ εἶχε ζυμώσῃ μὲ τὸ αἷμα· ὅθεν προσπίπτουσα εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἁγίου, ἔλαβε τὴν πρέπουσαν διόρθωσιν. Εἰς ἄλλα δὲ μέρη, διατὶ δὲν ἐφυλάχθη τὸ πρέπον σέβας τῆς Κυριακῆς ἄλλου ἔσκασε τὸ βόδι του, ἄλλου τὸ μουλάρι του, καὶ ἄλλος ἐδαιμονίσθη· καὶ ἄλλος εὗρε τὸ παιδί του ἀποθαμένον.

Εἰς ἕνα χωρίον τῆς Καστορίας ὀνομαζόμενον Σέλτζα, μία γυναῖκα ἔχουσα εὐλάβειαν εἰς τὸν Ἅγιον, ἐπῆρε τὸ νερὸν, μὲ τὸ ὁποῖον ἔνιψε ποτὲ τὸ προσωπόν του ὁ Ἅγιος καὶ τὸ ἐφύλαξεν εἰς ἀγγεῖον ὑάλινον, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! μέσα εἰς αὐτὸ ἐφύτρωσεν ἕνα χορτάρι μὲ δύω φύλλα μόνον, τὸ ὁποῖον ἔγινε μεγάλον, ὅσον ἦτον τὸ ἀγγεῖον καὶ ἔπλεεν ἐπάνω εἰς τὸ νερὸν χωρὶς νὰ ἔχῃ ῥίζαν· καὶ δὲν ἄλλαξε τελείως τὸ χρῶμά του, ἀλλ' ἔμεινε δροσερὸν διὰ ἕνα ὁλόκληρον χρόνον, εἰς τρόπον ὁποῦ ἐθαύμαζον ὅσοι τὸ ἔβλεπον· καὶ αὐτὸ τὸ νερὸν ἔκαμε πολλὰς ἰατρείας εἰς πολλοὺς, καθὼς ἔλεγεν ἡ αὐτὴ εὐλαβὴς γυνή. Αὐτὰ καὶ ἄλλα περισσότερα ἐνήργησε δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς, τὰ ὁποῖα ἡμεῖς διὰ συντομίαν ἀφίνομεν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἅγιος πολλαῖς φοραῖς ἔλεγε φανερὰ εἰς τὴν διδαχήν του, ὅτι ἐπροσκαλέσθη εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, ἀπ' αὐτὸν τὸν ἴδιον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ μέλλει νὰ χύσῃ τὸ αἷμά του, ἔλαβε τέλος πάντων ἡ πρόῤῥησίς του αὕτη τὴν ἔκβασιν. Τὴν ἔλαβε δὲ τοιουτοτρόπως. Ὁ ἀποστολικὸς οὗτος διδάσκαλος, ποτὲ δὲν ἄνοιξε στόμα νὰ εἰπῇ λόγον ἐναντίον τῶν Ἑβραίων οὔτε εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, οὔτε εἰς τὴν Καστορίαν, οὔτε εἰς τὰ Ἰωάννινα, οὔτε εἰς κἀνένα ἄλλο μέρος, ὅπου ἦσαν Ἑβραῖοι, ἀλλὰ μόνον τοὺς Χριστιανοὺς ἐδίδασκε νὰ πολιτεύωνται ὡσὰν Χριστιανοὶ, καὶ νὰ φυλάττουν ἀλήθειαν, καὶ ἐμπιστοσύνην, πρὸς τοὺς ἐξουσιαστὰς ὁποῦ τοὺς ἔδωκεν ὁ Θεός· καθὼς οἱ ἴδιοι Ἀρβανῆται πηγαίνοντες ἐκεῖ ὁποῦ ἐδίδασκεν εἰς τὰς ἔξω παιδιάδας, τὰ ἤκουαν ἀπὸ τὸ στόμα του, καὶ ὡς ἄνθρωπον Θεοῦ τὸν ἐκήρυτον, εἰς τόσον ὅτι καὶ ὁ Κοὺρτ Πασσιᾶς ἀκούωντας τὴν καλήν του φήμην, ἐπρόσταξε καὶ ἦλθεν ἔμπροσθέν του· καὶ τόσον καλὰ τοῦ ἄρεσεν ἡ ὁμιλία του, ὥστε ὁποῦ καὶ τὸ θρονὶ ἐκεῖνο, ὁποῦ προείπομεν, τοῦ ἐκατασκεύασε, καὶ μὲ κατηφὲ τὸ ἔνδυσε, διὰ νὰ ἀναβαίνῃ εἰς αὐτὸ, καὶ νὰ διδάσκῃ ἀπὸ ὑψηλὰ τοὺς λαούς· ἀλλὰ τὸ παμπόνηρον, καὶ μιαρώτατον τοῦτο γένος τῶν μισοχρίστων Ἑβραίων, καθὼς εἰς τοὺς ἀπερασμένους αἰῶνας ἔδειξαν πάντοτε ἄκραν κακίαν ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν, οὕτω καὶ τώρα μὴν ὑποφέροντες νὰ κηρύττεται ἡ πίστις καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἱ Ἑβραῖοι ὁποῦ κατοικοῦν εἰς τὰ Ἰωάννινα, ἐπῆγαν οἱ θεσσάλατοι, καὶ εἶπαν εἰς τὸν πασσιᾶν τοῦ τόπου, πῶς ὁ ἱερὸς οὗτος Κοσμᾶς, ἦτον ἀπεσταλμένος ἀπὸ τοὺς Μοσκόβους, διὰ νὰ ξεπλανᾷ τὸν βασιλικὸν ῥαγιὰν, νὰ πηγαίνουν εἰς τὴν Μοσκοβίαν· ἀλλὰ τοῦτον μὲν ἡ θεία πρόνοια τότε διαφύλαξεν ἀπὸ τὴν θανατηφόρον ταύτην ἐπιβουλὴν, ἐπροξενήθη ὅμως ἀρκετὴ ζημία χρημάτων, εἰς τὸ κοινὸν τῶν Χριστιανῶν· ἐντεῦθεν λοιπὸν ὁ ἱερὸς Κοσμᾶς, ἄρχισε νὰ στηλιτεύῃ τὴν πονηρίαν, καὶ τὸ ἀδιάλλακτον μῖσος ὁποῦ ἔχουν κατὰ τῶν Χριστιανῶν οἱ Ἑβραῖοι, καὶ ἐπειδὴ φανερὰ ἀπεδείχθη, πῶς ἦτον πλάσμα, καὶ σαφὴς συκοφαντία ἐκείνη ἡ κατηγορία, ὁποῦ ἔκαμαν εἰς τὸν Πασσιᾶν· πάλιν ἐπῆγεν εἰς τὰ Ἰωάννινα, καὶ πρῶτον μὲν ἐκατάπεισε τοὺς Χριστιανοὺς νὰ μεταβάλουν τὸ κοινὸν παζάρι, ἀπὸ τὴν Κυριακὴν εἰς τὸ σάββατον, τὸ ὁποῖον τοὺς ἐπροξένησε μεγίστην φθοράν· δεύτερον τοὺς ἐκήρυξε διὰ φανεροὺς ἐχθρούς, καὶ ὅτι εἶναι ἕτοιμοι κάθε καιρὸν νὰ κάνουν κάθε κακὸν εἰς τοὺς Χριστιανούς· γ'. θέλωντας νὰ εὐγάλῃ ἀπὸ τὰς κεφαλὰς τῶν Χριστιανῶν, τὰς μακρὰς φούντας, καὶ τὰ τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα ὅλα ἠγόραζαν ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους, τοὺς ἐδίδασκε, πῶς εἶναι ἀκάθαρτα, ὅτι ἐπὶ ταυτοῦ διὰ τοὺς Χριστιανοὺς οἱ θεσκτόνοι τὰ μολύνουσι, καὶ νὰ μὴ τὰ ἀγοράζωσιν ὁλότελα· καὶ λοιπὸν μὴν ὑποφέροντες πλέον νὰ βλέπουν, καὶ νὰ ἀκούουν τὸν Ἅγιον ἐλέγχοντα αὐτούς, ἐπῆγαν εἰς τὸν Κοὺρτ πασσιᾶν, καὶ τοῦ ἔδωκαν πουγγία πολλὰ, διὰ νὰ τὸν εὐγάλῃ ἀπὸ τὴν ζωήν· ὅστις καὶ συμβουλευθεὶς μὲ τὸν χότζαν του, ἀπεφάσισε διὰ μέσου αὐτοῦ νὰ τὸν θανατώσῃ· τὸ ὁποῖον καὶ ἔγινε μὲ τοιοῦτον τρόπον. Συνήθειαν εἶχεν ὁ Ἅγιος ὅπου καὶ ἂν ἐπήγαινε νὰ διδάξῃ, νὰ πέρνῃ πρῶτον τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὸν ἀρχιερέα τοῦ τόπου, ἢ ἀπὸ τοὺς ἐ-

πιτρόπους του· ὁμοίως νὰ στέλλῃ ἀνθρώπους Χριστιανοὺς νὰ πέρνουν τὴν αὐτὴν ἄδειαν καὶ ἀπὸ τοὺς ἐξωτερικοὺς ἐξουσιαστάς, καὶ οὕτως ἐκήρυττεν ἀνεμποδίστως· πηγαίνωντας λοιπὸν εἰς ἕνα χωρίον τῆς Ἀλβανιτίας, λεγόμενον Κολικόντασι, ἔλαβε τὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ ἀρχιερέως τοῦ τόπου· ἐρευνῶντας δὲ καὶ διὰ τοὺς ἐξωτερικοὺς ἐξουσιαστάς, καὶ μανθάνωντας ὅτι ὁ Κοὺρτ πασσιᾶς ὥριζε τοὺς τόπους ἐκείνους, ὅστις ἐκάθητο εἰς ἕνα χωρίον Μπεράτι ὀνομαζόμενον, μακρὰν δώδεκα ὥρας· μανθάνωντας δὲ καὶ ὅτι ὁ χότζας τοῦ αὐτοῦ πασσιᾶ ἐκάθητο ἐκεῖ κοντά, ἔστειλεν ἄνθρωπον, καὶ ἐπῆρεν τὴν ἄδειαν καὶ ἐδίδαξε, πλὴν δὲν εὐχαριστήθη· ἀλλ' ἐζήτησε νὰ ὑπάγῃ καὶ μόνος του εἰς τὸν χότζαν καὶ νὰ πάρῃ θέλημα διὰ τὸ ἀσφαλέστερον· οἱ Χριστιανοὶ τὸν ἐμπόδισαν πρὸς ὥραν, λέγοντές του, ὅτι ποτὲ δὲν ἔκαμε τοιοῦτον πρᾶγμα, νὰ ὑπάγῃ αὐτοπροσώπως εἰς τοὺς ἐξουσιαστὰς ἀγαρηνοὺς νὰ ζητήσῃ ἄδειαν· ὅμως δὲν ἐδυνήθησαν εἰς ὅλον τὸ ὕστερον νὰ τὸν ἐμποδίσουν· ὅθεν λέγωντάς τους ὁ Ἅγιος νὰ μὴν ἐξεταζουν περισσότερον, πέρνει μαζή του τέσσαρας καλογήρους καὶ ἕνα παπᾶν διὰ δραγουμάνον, καὶ πηγαίνει εἰς τὸν χότζαν· ὁ χότζας καμώνεται, καὶ τοῦ λέγει, πῶς ἔχει γράμματα ἀπὸ τὸν Κοὺρτ πασσιᾶν, ὅστις τὸν διορίζει διὰ νὰ τὸν στείλῃ εἰς αὐτὸν διὰ νὰ συνομιλήσουν· ὅθεν ἐπρόσταξε τοὺς ἀνθρώπους του νὰ φυλάγουν τὸν Ἅγιον ἕως νὰ τὸν στείλῃ εἰς τὸν πασσιᾶν, καὶ νὰ μὴ τὸν ἀφήσουν νὰ εὔγῃ ἀπὸ τὴν αὐλήν του· τότε ἐκατάλαβεν ὁ εὐλογημένος διδάσκαλος, πῶς ἔχουν νὰ τὸν θανατώσουν, ὅθεν ἐδόξασε, καὶ εὐχαρίστησε τὸν δεσπότην Χριστὸν, ὁποῦ τὸν ἠξίωσε νὰ τελειώσῃ τὸν δρόμον τοῦ Ἀποστολικοῦ κηρύγματος μὲ μαρτύριον· ἔπειτα στραφεὶς πρὸς τοὺς καλογήρους ὁποῦ τὸν συνώδευαν, τοὺς λέγει ἐκεῖνο τὸ ψαλμικὸν « διήλθομεν διὰ πυρὸς, » καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀνα- » ψυχήν »· καὶ ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα ἐδοξολόγει μὲ ψαλμοὺς τὸν Κύριον, χωρὶς νὰ δείξῃ ὁλότελα κἀνένα σημεῖον λύπης διὰ τὴν στέρησιν τῆς ζωῆς του, ἀλλὰ μάλιστα φαινόμενος χαριέστατος εἰς τὸ πρόσωπον, ὡσὰν νὰ ἐπήγαινεν εἰς χαρὰς, καὶ ξεφαντώματα· ἀφοῦ δὲ ἐξημέρωσε, τὸν ἐπῆραν ἑπτὰ δήμιοι ἀγαρηνοὶ, καὶ τὸν ἔβαλαν ἐπάνω εἰς ἕνα ἄλογον, καμονόμενοι τάχα, πῶς ἔχουν νὰ τὸν ὑπάγουν εἰς τὸν Κοὺρτ πασσιᾶν· ἀλλ' ὅταν ἐμάκρυναν ἕως δύω ὡρῶν διάστημα, τὸν ἔφεραν ἐκεῖ, ὁποῦ ἔτρεχεν ἕνας μεγάλος ποταμὸς, καὶ οὕτω πεζεύοντες αὐτὸν, τοῦ ἐφανέρωσαν τὴν προσταγὴν ὁποῦ εἶχαν ἀπὸ τὸν Κοὺρτ πασσιᾶν, διὰ νὰ τὸν θανατώσουν· ὁ Ἅγιος ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς τὴν τοιαύτην κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν, καὶ κλίνας τὰ γόνατα ἐπροσευχήθη εἰς τὸν Θεὸν εὐχαριστῶν καὶ δοξάζων αὐτὸν, ὅτι διὰ τὴν ἀγάπην του θυσιάζει τὴν ζωήν του, καθὼς ἐπεθύμει πάντοτε ἡ ψυχή του· ἔπειτα σηκωθεὶς, εὐλόγησε σταυροειδῶς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ κόσμου καὶ εὐχήθη πάντας τοὺς Χριστιανοὺς, ὁποῦ φυλάττουσι τὰς παραγγελίας του· οἱ δὲ δήμιοι τὸν ἐκάθησαν κοντὰ εἰς ἕνα δένδρον, καὶ ἠθέλησαν διὰ νὰ δέσουν τὰ χέριάτου· ἀλλ' ὁ Ἅγιος δὲν τοὺς ἄφῆκε, λέγοντάς τους, ὅτι δὲν ἀντιστέκεται, ἀλλὰ κρατεῖ σταυρωμένα τὰ χέριά του, ὡσὰν νὰ εἶχαν τοῦ τὰ δέσῃ· ἔπειτα ἀκούμβισε τὴν ἱεράν του κεφαλὴν εἰς τὸ δένδρον, καὶ οὕτω τὸν ἔδεσαν οἱ βάρβαροι ἀπὸ τὸν λαιμὸν μὲ ἕνα σχοινίον, καὶ εὐθὺς μόνον ὁποῦ τὸν ἔσφιξαν, ἀπέταξε τὸ θεῖον πνεῦμά του εἰς τὰ οὐράνια, καὶ οὕτως ἠξιώθη ὁ τρισμακάριστος Κοσμᾶς, ὁ κοινωφελέστατος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, καὶ τοῦ κόσμου κόσμος ὁ εὐκοσμότατος νὰ λάβῃ διπλοῦς τοὺς Στεφάνους παρὰ Κυρίου, καὶ ὡς ἰσαπόστολος, καὶ ὡς ἱερομάρτυς, ὢντας εἰς ἡλικίαν ἑξηνταπέντε χρόνων· τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον γυμνώσαντες οἱ δήμιοι, τὸ ἔσυραν καὶ τὸ ἔῤῥιψαν εἰς τὸν ποταμὸν μὲ μίαν μεγάλην πέτραν εἰς τὸν λαιμόν· οἱ δὲ Χριστιανοὶ μαθόντες

τοῦτο, ἔτρεξαν παρευθὺς, διὰ νὰ τὸ εὐγάλουν καὶ ἐρευνήσαντες μὲ δύκτια, καὶ μὲ ἄλλους τρόπους, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ τὸ εὕρουν· μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἕνας ἱερεὺς εὐλαβὴς παπᾶ Μάρκος ὀνομαζόμενος, ἐφημέριος τοῦ μοναστηρίου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Εἰσοδίων, τοῦ ἐπονομαζομένου Ἀρδευσούσης, κειμένου πλησίον τοῦ χωρίου Κολικόντασι· οὗτος, λέγω, ἐμβαίνωντας εἰς ἕνα μονόξυλον, καὶ κάμνωντας τὸν σταυρόν του, ἐπῆγε διὰ νὰ ἐρευνήσῃ, καὶ παρευθὺς, ὢ τοῦ θαύματος! ὁλέπει τὸ Ἅγιον λείψανον ὁποῦ ἔπλεεν ἐπάνω εἰς τὸ νερὸν, καὶ ἐστέκετο ὄρθιον, ὡσὰν νὰ ἦτον ζωτανόν· ὅθεν τρέχει ἐν τῷ ἅμα καὶ τὸ ἀγκαλιάζει, καὶ τὸ εὐγάζει ἀπὸ τὸ νερόν· καὶ καθὼς τὸ ἐσήκωσεν, ἔτρεξεν αἷμα πολὺ ἀπὸ τὸ μελίῤῥητον στόμα τοῦ Ἁγίου μέσα εἰς τὸν ποταμόν· καὶ ἐνδύσας αὐτὸ μὲ τὸ ῥάσον του, τὸ ἔφερεν εἰς τὸ ἄνωθεν μοναστήριον τῆς Θεοτόκου, καὶ τὸ ἐνταφίασεν ἐντίμως ὀπίσω τοῦ Ἁγίου Βήματος· μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν τοῦ Ἁγίου ταῦτα ἠκολούθησαν. Ὁ Κοὺρτ πασσιᾶς μετενόησε πολὺ διατὶ ἐγελάσθη, καὶ διὰ μάταιον κέρδος, ἐθανάτωσε τοιοῦτον ἀθῶον, καὶ εἰρηνικὸν ἄνθρωπον· ὅθεν ἐμήνυσεν εἰς τὸ χόντζαν του νὰ ἀφήσῃ τοὺς καλογήρους τοῦ Ἁγίου ὁποῦ εἶχεν εἰς φύλαξιν, νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ ἄνωθεν μοναστήριον τῆς Θεοτόκου, καὶ ἐκεῖ νὰ κάθωνται· οἵτινες πηγαίνοντες εὑρῆκαν ἐνταφιασμένον τὸ Ἅγιον λείψανον· καὶ διὰ νὰ λάβουν πληροφορίαν περισσοτέραν τοῦ Μαρτυρίου του τὸ ἐξέθαψαν ὁμοῦ μὲ ἄλλους ἱερεῖς, καὶ Χριστιανούς· καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον τρεῖς ἡμέρας μέσα εἰς τὸν ποταμὸν, καθὼς ὁ Ἰωνᾶς μέσα εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ κήτους, ὅμως κἀμμίαν διαφορὰν, ἢ δυσωδίαν δὲν εἶχεν, ἀλλ' εὐωδίαζεν ὅλον, καὶ ἐφαίνετο ὡσὰν νὰ κοιμᾶται· καὶ ἀφοῦ τὸ ἠσπάσθησαν εὐλαβῶς, πάλιν τὸ ἐνταφίασαν· τὴν ὥραν δὲ ἐκείνην ἔτυχε νὰ εὑρεθῇ ἐκεῖ μία δαιμονισμένη γυναῖκα, ἥτις ἀπὸ μακρινοὺς τόπους ἠκολούθει ζῶντα τὸν Ἅγιον, ποθοῦσα τὴν ἰατρείαν της, καὶ καθὼς εἶδεν ὁποῦ ἄνοιξαν τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου, τὴν ἐτάραξε δυνατὰ τὸ δαιμόνιον, καὶ ὕστερον ἀπὸ ὀλίγην ὥραν ἰατρεύθη τελείως, δοξάζουσα τὸν Θεὸν καὶ τὸν Ἅγιον· ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνοὺς ὁποῦ ἐθανάτωσαν τὸν Ἅγιον, ἐπῆρε τὸ ἐπανωκαμίλαυκόν του καὶ γυρίζοντας εἰς τὸν χότζαν τὸ ἔβανεν εἰς τὸ κεφάλι του, καὶ ἐπεριγέλα τὸν Ἅγιον· καὶ παρευθὺς δαιμονισθεὶς εὔγαλε τὰ ροῦχά του καὶ ἔτρεχε φωνάζωντας, πῶς αὐτὸς ἐθανάτωσε τὸν ἀσκητήν· ὅθεν μανθάνωντας τοῦτο ὁ πασσιᾶς, ἐπρόσταξε, καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὰ σίδηρα, καὶ ἐκεῖ κακῶς ὁ κακὸς ἐξέψυξεν.

Ἀφοῦ ἔκαμε τὴν ὑστερινὴν διδαχὴν ὁ Ἅγιος εἰς τὸ προῤῥηθὲν χωρίον Κολικόντασι, ἀφῆκεν ἐκεῖ ἕνα σταυρὸν, κατὰ τὴν συνήθειαν, στημένον εἰς τὴν γῆν, καὶ μετὰ τὴν τελευτήν του, ἔβλεπον οἱ Χριστιανοὶ φῶς οὐράνιον ὁποῦ ἔλαμπεν ἐπάνω εἰς τὸν σταυρὸν κάθε νύκτα· ὅθεν τὴν ἡμέραν τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ, ἐπῆγαν οἱ ἱερεῖς μὲ τὸν λαὸν, καὶ ἐπῆραν τὸν σταυρὸν ἐκεῖνον μετ' εὐλαβείας λιτανεύοντες, καὶ τὸν ἔβαλαν ὀπίσω τοῦ βήματος, κοντὰ εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου εἰς παντοτινὴν ἐνθύμησιν τοῦ θαύματος.

Ἀφοῦ δὲ οἱ μαθηταί του ἔλαβαν τὴν τελείαν ἐλευθερίαν ἀπὸ τὸν πασσιᾶν ἔκαμαν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου τοῦ Ἁγίου καὶ μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἐπῆραν μέρη ἀπὸ αὐτὸ, καὶ διεσκορπίσθησαν εἰς διαφόρους τόπους, καὶ πολλοὶ ἀσθενεῖς διὰ τῶν Ἁγίων λειψάνων ἐκείνων, ἔλαβον τὴν ὑγίαν τους. Καὶ μάλιστα κατὰ τὴν νῆσον τῆς Ναξίας ὅπου πηγαίνοντες δύω μαθηταὶ τοῦ Ἁγίου, διὰ νὰ ἀναγγείλουν τὰ περὶ τοῦ Μαρτυρίου αὐτοῦ, εἰς τὸν ἐκεῖσε σχολαρχοῦντα ἱεροδιδάσκαλον Χρύσανθον τὸν αὐτάδελφον τοῦ ἱερομάρτυρος, ἔτυχε νὰ ἔχουν μαζή των μερικὰς τρίχας ἀπὸ τὰ γένεια τοῦ Ἁγίου (1)

(1) Τὰς τρίχας ταύτας νομίζω, ὅτι τὰς ἐ-

τὰς ὁποίας πέρνουσα μὲ εὐλάβειαν μία γυναῖκα ἐν τῷ καλουμένῳ Νεοχωρίῳ, ἤτις εὑρίσκετο εἰς βαρυτάτην, καὶ θανατηφόρον ἀσθένειαν, ὢ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐγνώρισεν εἰς τὸν ἑαυτόν της μίαν ὑπερφυσικὴν δύναμιν, διὰ τῆς ὁποίας ἀνέλαβε μετ' ὀλίγον τελείαν τὴν ὑγείαν της. Ἀλλὰ καὶ πολλαὶ στεῖραι γυναῖκες λαμβάνουσαι εἰς διάστημα ἡμερῶν τεσσαράκοντα χῶμα ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου μετ' εὐλαβείας, καὶ πίστεως, ἐπέτυχον τοῦ αἰτήματος, δηλαδὴ τοῦ νὰ γεννήσουν τέκνα μὲ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου του ἱερομάρτυρος Κοσμᾶ· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳψπϐ'. ἔτος 1782.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΠΑΤΡΑΣ.

Οὗτος ὁ νέος ἀθλητὴς ἦτον ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ἁγίου Ἄρτης, ὁ ὁποῖος διὰ κάποιον συμβεβηκὸς, ἠρνήσατο τὸν Χριστὸν καὶ ἔγινε Τοῦρκος· ἔπειτα ἐπῆγεν εἰς τὰς παλαιὰς Πάτρας, καὶ γούναρης ὢν τὴς τέχνην, ἤνοιξεν ἐργαστήριον, καὶ ἐδούλευε τὴν τέχνην του· εἶχε δὲ κρυφίως τὸ βιβλίον ὁποῦ ὀνομάζεται Ἁμαρτωλῶν σωτηρία, καὶ διαβάζων αὐτὸ συχνάκις, ἦλθεν εἰς ἄκραν μετάνοιαν, κλαίων πικρῶς εἰς τὸ κακὸν ὁποῦ ἔπαθε, καὶ παρεκάλει θερμῶς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν νὰ τὸν ἀξιώσῃ νὰ τύχῃ τῆς Σωτηρίας του. Ὅθεν ἐρωτήσας ἕνα Χριστιανὸν φίλον του, καὶ μαθὼν πῶς ἦτον ἐκεῖ ἕνας ἐνάρετος καὶ ἔμπειρος πνευματικὸς, ἐπῆγε διὰ νυκτὸς πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐξωμολογήθη τὴν ἁμαρτίαν του, καὶ τὸν σκοπὸν ὁποῦ εἶχε διὰ νὰ παρρησιασθῇ, καὶ νὰ ὁμολογήσῃ τὸν Χριστὸν ὁποῦ ἠρνήθη· ὁ δὲ πνευματικὸς τοῦ εἶπεν, ὅτι ἀγκαλὰ καὶ ὁ λογισμός σου ἦναι μὲ μεγάλην προθυμίαν τῆς καρδίας σου, ὅμως δὲν πρέπει νὰ τὸν βάλωμεν παρευθὺς εἰς πρᾶξιν· διότι, πολλάκις ὁ διάβολος συνειθίζει νὰ πλανᾷ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰ δεξιά, προβάλλωντάς τους καλοὺς λογισμούς. Ὅθεν ἂς δοκιμάσωμεν, τέκνον, τὸν λογισμόν σου, ἐὰν ἦναι ἐκ Θεοῦ· πήγαινε λοιπὸν εἰς τὸ ἐργαστηριόν σου, καὶ μένε κλεισμένος τεσσαράκοντα ἡμέρας προσευχόμενος, νηστεύων, καὶ κάμνωντας ἀνάγνωσιν εἰς τὸ βιβλίον, ὁποῦ εἶπες πῶς ἔχεις· κάμνω καὶ ἐγὼ τὰ ἴδια εἰς τὸ κελλεῖον μου δι' ἀγάπην σου· καὶ τότε ἔλα νὰ ἀνταμώσωμεν πάλιν· δέχεται μετὰ χαρᾶς ὁ Ζαχαρίας τὴν συμβουλὴν τοῦ πνευματικοῦ, κλείεται εἰς τὸ ἐργαστήριόν του καὶ ἀρχίζει προθύμως νὰ κάμνῃ τὴν παραγγελίαν τοῦ πνευματικοῦ· ὅμως δὲν ἐδυνήθη νὰ ὑποφέρῃ περισσότερον ἀπὸ εἴκοσι ἡμέρας, διότι ἄναψε μία φλόγα εἰς τὴν καρδίαν του, ἤτις τοῦ ἐπροξένει ἄκραν ἀγάπην εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ προθυμίαν ἀκράτητον, διὰ νὰ δώσῃ δέκα ζωὰς (ἂν ἦτον δυνατὸν νὰ ἔχῃ) διὰ τὸ ὄνομά του τό Ἅγιον. Ὅθεν πηγαίνει εἰς τὸν πνευματικὸν, καὶ πίπτων εἰς τοὺς πόδας του μὲ θερμὰ δάκρυα, τοῦ λέγει, εὐλόγησόν με Πάτερ νὰ πηγαίνω εἰς τὸ Μαρτύριον, ὅτι δὲν δύναμαι πλέον νὰ ὑποφέρω ἀπὸ τὴν φλόγαν ὁποῦ ἄναψεν εἰς τὴν καρδίαν μου· ὁ πνευματικὸς τοῦ λέγει, μὰ δὲν εἶναι καιρὸς ἀκόμη· ἐκεῖνος τοῦ ἀποκρίνεται· ἦλθε πνευματικὲ, καὶ ἀπέρασε, καὶ κρῖμα κάνεις μεγάλον νὰ μὲ ἐμποδίσῃς· τότε τοῦ εἶπεν ὁ πνευματικὸς νὰ ἐξομολογηθῇ ὅλας τὰς ἁμαρτίας ὁποῦ ἔπραξεν ὡς ἄνθρωπος εἰς ὅλην του τὴν ζωήν. Ὁ δὲ ἀναστὰς ἐστάθη μὲ δεμένας τὰς χεῖρας ὄρθιος, καὶ ἐξωμολογήθη μετὰ

πῆραν πρὸ τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου, ὅταν τὸ ἐξεθαψαν, διὰ νὰ τὸ ἀσπασθοῦν, ὡς εἴπομεν.

κατανύξεως ὅλα του τὰ ἁμαρτήματα· εὑρέθη ὅμως τόσον καθαρὸς, ἔξω ἀπὸ τὴν ἄρνησιν, ὁποῦ ἦτον ἄξιος διὰ ἱερωσύνην. Ὁ πνευματικὸς πάλιν ὡς πρακτικὸς, καὶ φρόνιμος ἄνθρωπος, ἐστοχάσθη νὰ τοῦ κάμῃ καὶ ἄλλην δοκιμὴν, καὶ προστάξας αὐτὸν νὰ καθήσῃ ἄρχισε νὰ τοῦ λέγῃ· στοχάσου τέκνον καλῶς, τί ἔχεις νὰ κάμῃς, διότι ἀπὸ τὸν καιρὸν του πολέμου ὁποῦ ἦλθαν οἱ Ἀλβανῖται εἰς τὸν Μωρέα, ἔμαθον τοὺς ἐντοπίους Τούρκους τόσους τρόπους τυραννίας, διὰ νὰ παιδεύουν τοὺς Χριστιανοὺς, ὁποῦ κατὰ ἀλήθειαν ὅσα ἀκούομεν εἰς τοὺς βίους τῶν παλαιῶν Μαρτύρων, δὲν εἶναι τίποτε, ἀναφερόμενα εἰς τοῦτα τῶν ἐπαράτων Ἀλβανιτῶν· ὅθεν μὴ στοχασθῇς, ὅτι, ἀφ' οὗ παῤῥησιασθῇς εἰς τοὺς ἐξουσιαστὰς, ἔχουν νὰ προστάξουν εὐθὺς νὰ σοῦ κόψουν τὴν κεφαλὴν, ἀλλὰ πρέπει νὰ συλλογισθῇς καλῶς ὅλα τὰ ἐναντία· πλὴν ἐγὼ σοῦ λέγω τέκνον, νὰ ἀφήσῃς αὐτὸν τὸν λογισμὸν ὁποῦ ἔχεις, διὰ νὰ μὴ βάλῃς καὶ τὸν ἑαυτόν σου εἰς μεγαλητέραν κόλασιν, καὶ ἡμᾶς εἰς πειρασμοὺς καὶ κινδύνους· καὶ νὰ οἰκονομήσωμεν τὴν σωτηρίαν σου, μὲ ἄλλον τρόπον συγουρότερον, καὶ σοῦ ὑπόσχομαι νὰ εὕρῃς τὴν συγχώρησιν τῆς ἀρνήσεώς σου· διὰ τί οὐκ ἔστιν ἁμαρτία νικῶσα τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ εὐλογημένος Ζαχαρίας ἐχαμογέλα ἐν ὅσῳ ἔλεγε ταῦτα ὁ πνευματικός· ἔπειτα σκυθρωπάσας μικρὸν καὶ ἀναστενάξας ἐκ βάθους καρδίας του, ἀπεκρίθη λέγων· θαυμάζω πνευματικὲ εἰς τὴν τόσην φρόνησιν ὁποῦ ἔχεις, νὰ κάθεσαι νὰ μοῦ λαλῇς λόγια τῶν μωρῶν παιδίων· ἐγὼ ἔχω τὸν ἑαυτόν μου ἀφιερωμένον ὅλον εἰς τὸν Χριστόν μου, καὶ τώρα πλέον δὲν εἶμαι τοῦ ἑαυτοῦ μου· ὅθεν ἔχω τόσην δίψαν, διὰ νὰ βασανισθῶ διὰ τὸν Χριστὸν, ὁποῦ ἐπιθυμῶ νὰ λάβω, ἂν ἦσαν ἀκόμη καὶ περισσότερα παιδευτήρια, ἀπὸ αὐτὰ ὁποῦ μοῦ εἶπες τῶν Ἀλβανιτῶν· σὲ παρακαλῶ λοιπὸν νὰ μοῦ δώσῃς τὴν εὐχήν σου νὰ πηγαίνω, διὰ τί δὲν ὑποφέρω πλέον τὴν φλόγα ὁποῦ αἰσθάνομαι εἰς τὴν καρδίαν μου· τότε ὁ πνευματικὸς ἐδόξασε τὸν Θεὸν, ὁποῦ τόσον ἐστάλαξεν εἰς αὐτὸν τὴν χάριν του· καὶ διαβάζωντας τὰς ἱλαστηρίους εὐχὰς, κατὰ τὴν τάξιν τῆς, Ἐκκλησίας μας, τὸν ἐμύρωσε καὶ τὸν ἐμετάδωσε τὰ ἄχραντα μυστήρια· καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἐδυνάμωσε μὲ τὴν ἐπουράνιον τροφὴν καὶ τὸν ἐκαθώπλισε μὲ τὰ πνευματικὰ ἅρματα, ἔβαλε στίχον καὶ ἔβαλλον ὁμοῦ παράκλησιν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκου, ἔπειτα εὐλόγησεν αὐτὸν, καὶ σφραγίζωντάς τον μὲ τὸ σημεῖον τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ, ἐξαπέστειλεν αὐτὸν, παραγγείλας, νὰ μὴ μεταχειρισθῇ ὑβρισίας κατὰ τῆς θρησκείας τῶν Τούρκων, διότι, δὲν εἶναι ἀνάγκη· ἀλλὰ μόνον μὲ σύντομα λόγια νὰ κάμῃ τὴν ἄρνησιν ἐκείνης τῆς θρησκείας, καὶ νὰ ὁμολογήσῃ τὸν ἑαυτόν του Χριστιανόν.

Τότε ἀσπασάμενος τὴν δεξιὰν τοῦ πνευματικοῦ ὁ Ζαχαρίας, ἐπῆγεν εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, καὶ πρῶτον ἐπώλησε ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα, καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς τοὺς πτωχοὺς, κρατῶντας μόνον γρόσια πέντε ἥμισυ, καὶ δύω παράδες· ἔπειτα πηγαίνει καὶ δίδει τὸ κλειδὶ, τοῦ ἐργαστηρίου εἰς τὸν οἰκοκύρην ὁμοῦ μὲ τὸ ἐνοίκιον, καὶ εὐθὺς ὁρμᾷ εἰς τὸν κριτὴν τῆς πόλεως, λέγων δεξιὰ, καὶ ἀριστερὰ εἰς τοὺς Χριστιανοὺς ὁποῦ ἀπάντα εἰς τὸν δρόμον, συγχωρήσατε μοι ἀδελφοί μου, καὶ ὁ Θεὸς συγχωρήσοι σας· ἀπήντησε δὲ εἰς τὸν δρόμον καὶ ἕνα πτωχὸν παιδὶ, ὁποῦ δὲν εἶχε ζωνάρι, καὶ εὐθὺς εὐγάζει ἕνα μεταξωτὸν ζωνάρι, ὁποῦ ἦτον ἐζωσμένος, καὶ τοῦ τὸ δίδει, δίδει καὶ ἕνα παρᾶν, καὶ ἀγοράζει ὀλίγον σχοινίον, καὶ ζώννυται· μετὰ ταῦτα ἀναβαίνει εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ἐμβαίνωντας εἰς τὸν ὀντᾶν του τὸν λέγει· πολλὰ τὰ ἔτη ἀφέντη μου. Ὁ δὲ κριτὴς ἔχωντας αὐτὸν γνώριμον, μὲ τὸ νὰ τοῦ ἔῤῥαπτε ταῖς γούναις του, λέγει αὐτῷ· καὶ ποῦ εἶναι τὸ Σελάμισου ζάβαλη Μεεμέτη, (ὅτι ἔτζη τὸν ὠνόμαζον) ἔλα ἐπάνω, κάθησαι· εἰπέ μου τί ἔπαθες; Ὁ δὲ Ζαχαρίας τὸν λέγει μετὰ παῤῥησίας πολ-

λῆς καὶ ἀροβίας· ἐγὼ Μεεμέτης δὲν εἶμαι, ἀλλὰ Ζαχαρίας· καὶ ἐπειδὴ ἐγελάσθηκα, καὶ ἀρνήθηκα τὸν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ὁποῦ ἐπίστευον ἀπὸ γεννήσεώς μου, καὶ ἐδέχθηκα τὴν ἐδικήν σας πίστιν εἰς τὴν κρίσιν σας, διὰ τοῦτο τώρα ὁποῦ ἦλθον εἰς τὸν ἑαυτόν μου, ἐγνώρισα πῶς ἐγελάσθηκα, καὶ ἦλθον πάλιν εἰς τὴν κρίσιν σας νὰ ἀρνηθῶ τὴν πίστιν σας, καὶ νὰ ἐνδυθῶ τὸν Χριστόν μου ὁποῦ ἀρνήθηκα· ὅθεν σὲ παρακαλῶ λάβε τοῦτα τὰ ἄσπρα, καὶ στεῖλε τὸν μουζούρην σου εἰς τὸν χαρατζὴν νὰ μοῦ πάρῃ ἕνα χαρατζοχάρτι, διὰ νὰ γνωρίζωμαι καὶ ἐγὼ πῶς εἶμαι ραγιᾶς τοῦ πολυχρονίου Βασιλέως μας, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀδελφοί μου Χριστιανοί· ὁ δὲ κριτὴς ἄρχισε νὰ τοῦ λέγῃ· παιδί μου Μεεμὲτ πασᾶ, ἂν σοῦ συνέβη κἄμμία συμφορὰ, καὶ ἔχασες τὸν ναῦν σου, ἐγὼ εἶμαι ἕτοιμος νὰ συνάξω τοὺς ἀγάδες, καὶ νὰ σοῦ κάμω ἀρκετὴν βοήθειαν, μόνον φανέρωσέ μου τὴν καρδίαν σου. Ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη· ἐγὼ ἐφέντη μου, ἐπώλησα ὅλα μου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ τὰ ἔδωκα ἐλεημοσύνην, καὶ δὲν ἔχω χρείαν διὰ ἄσπρα. Ὁ κριτὴς τὸν λέγει· ἄλλο δὲν εἶναι, παρὰ εἶσαι μεθυσμένος. Ὁ Μάρτυς ἀποκρίνεται, νὰ μοὶ δώσῃ ὁ Χριστὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας μου, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔχω τρεῖς ἡμέρας ὁποῦ δὲν ἔβαλα εἰς τὸ στόμα μου, οὔτε ψωμὶ ξηρὸν, οὔτε νερὸν, οὔτε τὸν συνειθισμένον καθέ· ἄλλη δὲ αἰτία ὁποῦ κάμνω τοῦτο, δὲν εἶναι, παρὰ ἐκείνη ὁποῦ σοῦ εἶπα εἰς τὴν ἀρχήν· ὅθεν λάβε τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἔβαλα ἐπάνω εἰς τὸν μπεσταχτᾶν σου, διὰ νὰ στείλῃς νὰ πάρῃς τὸ χαρατζοχάρτι μου. Τότε βλέπων ὁ κριτὴς τὸ ἀμεταθέτον τῆς γνώμης του, τὸν ἔστειλε μὲ ἕνα τζοχαντάρην του εἰς τὸν ἐξουσιαστὴν τῆς πολιτείας, γράψας πρὸς αὐτὸν πᾶσαν τὴν ὑπόθεσιν. Παρασταθεὶς δὲ καὶ ἐκεῖ ὁ Μάρτυς εἶπεν ἀπαραλλάκτως τὰ αὐτὰ ὁποῦ εἶπε καὶ εἰς τὸν κριτήν.

Τότε ὁ ἐξουσιαστὴς ἐσύναξε τοὺς ἀγάδες, καὶ τοὺς εἶπε τὴν ὑπόθεσιν· καὶ οὕτως ἀπεφάσισαν νὰ τὸν βάλουν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τρεῖς φοραῖς τὴν ἡμέραν νὰ τὸν εὐγάνουν εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ νὰ τὸν ῥαβδίζουν αὐστηρῶς, ἕως ὁποῦ, ἢ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πίστιν τους, ἢ νὰ ξεψυχήσῃ βασανιζόμενος· εἶπαν δὲ νὰ μὴ χυθῇ αἷμα ἀπὸ αὐτὸν, διὰ νὰ μὴν ὁρμήσουν οἱ Χριστιανοὶ νὰ πέρνουν τὰ αἱματωμένα χώματα, καὶ γένῃ διὰ τοῦτο ταραχὴ, καὶ ἐπανάστασις, μὲ τὸ νὰ ἐμποδίζωνται, καὶ ὑβρίζωνται ἀπὸ ἡμᾶς· ἔτζη εἶπαν καὶ ἔτζη ἔκαμαν· ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ῥαβδιζόμενος, καὶ μὲ λίθους βαρυτάτους κτυπούμενος εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸ στῆθος, ἔστεκεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ στερεὸς καὶ ἀσάλευτος, χαίρων καὶ εὐφραινόμενος, καὶ λέγων ἀκαταπαύστως μυστικὰ τὸ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ ἐλέησόν με τὸν ἁρνητήν σου, καὶ βοήθησόν μοι. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν κοντὰ τὸ βράδυ, τόσον ἐβασάνισαν τὸν εὐλογημένον, ὁποῦ πλέον δὲν ἐδύνατο νὰ λέγῃ τὴν εὐχὴν, ἀλλὰ μόνον τὰ ὀμματιά του ἐσύκονε, καὶ ἐκοίταζεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, εἰς ὅσον καιρὸν ἐῤῥαβδίζετο.

Τότε ὁ λεγόμενος μπελούμπασις, ὁποῦ εἶναι ὁ πρῶτος τῶν στρατιωτῶν τοῦ ἐξουσιαστοῦ, ἐπρόσταξε τὸν δεσμοφύλακα, νὰ βασανίσῃ τὴν νύκτα τὸν Μάρτυρα πολλὰ, ἕως ὁποῦ νὰ ἀποθάνῃ, διὰ νὰ μὴ παιδεύωνται καὶ αὐτοὶ βασανίζοντές τον τόσας ἡμέρας· ὁ δὲ δεσμοφύλαξ παραλαβὼν τὸν Ἅγιον, ἐτάννυσε πολλὰ τοὺς πόδας του εἰς τὸ ξύλον· ἔπειτα ἀνέβη εἰς τὸ κρεββάτι ὁποῦ εἶχεν ὑψηλὰ, καὶ ἐκάθησε διὰ νὰ δειπνήσῃ· τότε ὁ Μάρτυς ἐπόνεσε πολλὰ, καὶ ἐξεφώνησεν, ὢχ! ἐκεῖνος τὸν λέγει ἀποπάνω· τώρα ἄπιστε, νὰ πίω ὅλον τὸ κρασὶ, καὶ νὰ κατέβω νὰ σὲ κόψω ἀπὸ ἁρμὸν εἰς ἁρμόν· ὁ Μάρτυς τὸν λέγει· ἂν ἦσαι παλικάρι μὴ λέγῃς λόγια μόνον, ἀλλ' εὐθὺς κάμε καὶ ἐκεῖνα ὁποῦ εἶπες, διὰ νὰ σοῦ γνωρίζω καὶ χάριν· ἐκεῖνος δὲ θυμωθεὶς ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Μάρτυρος, κατέβη, καὶ ἐτράβιξε πολλὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἁγίου εἰς τὸ ξύλον, καὶ τοὺς ἐτέντωσε μὲ ὑπερβολὴν,

καὶ ἀνέβη πάλιν νὰ ἀποδειπνήσῃ, φοβερίζωντας νὰ τοῦ κάμῃ ὕστερον καὶ ἄλλα φρικτὰ βασανιστήρια· ὁ δὲ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, κάνωντας ὀλίγον νὰ σαλεύσῃ, ἐσχίσθησαν παρευθὺς τὰ σκέλη του· τότε ποιήσας τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ εἰς ὅλον τὸ σῶμά του, καὶ εἰπὼν δυνατὰ, Κύριε εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ Πνεῦμά μου, ἐξεψύχησε· καὶ παρευθὺς ὢ τοῦ θαύματος! ἐγέμισεν ὅλη ἡ φυλακὴ ἀπὸ ἄῤῥητον εὐωδίαν, εἰς τόσον ὁποῦ ὁ ἐπάρατος δεσμοφύλαξ ἀπὸ τὴν ἐντροπήν του ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, χωρὶς νὰ εἰπῇ τίποτε, καὶ ἐπῆγεν εἰς ἄλλο μέρος, καὶ ἐκοιμήθη. Τὸ πρωὶ ἔμαθον οἱ Χριστιανοὶ, ὅτι ἐτελείωσεν ὁ Ἅγιος τὸ Μαρτύριον, καὶ ἐπλήσθησαν χαρᾶς, δοξάσαντες τὸν Θεόν. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ἔστειλε πρὸς τὸν ἐξουσιαστὴν, ζητῶν τὸ Ἅγιον λείψανον διὰ νὰ τὸ ἐνταφιάσῃ· ὁ δὲ εἶπεν· ὅτι οὗτος οὔτε ἀπὸ ἐσᾶς εἶναι, οὔτε ἀπὸ ἡμᾶς, ἐπειδὴ καὶ τὰς δύω θρησκείας ἐπεριπαιξεν· ὅθεν δὲν εἶναι ἄξιος ταφῆς· καὶ παρευθὺς προστάζει δύω στρατιώτας, καὶ ἔδεσαν ἀπὸ τοὺς πόδας τὸ Ἅγιον λείψανον, καὶ σύροντές το ἐπῆγαν, καὶ τὸ ἔῤῥιψαν εἰς ἕνα ξηροπήγαδον κατὰ τὴν ἐνορίαν τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ὁ δὲ Ἅγιος συρόμενος εἰς τοὺς δρόμους, πάντοτε ἀνάσκελα εὑρίσκετο μὲ τὰς ἀγκάλας ἀνοικτάς· καὶ πάλιν ῥιφθεὶς εἰς τὸ ξηροπήγαδον, εὑρέθη κάτω σχηματισμένος εἰς τὰ γόνατα ὄρθιος. Τὴν ἀκόλουθον νύκτα εἶδον οἱ Χριστιανοὶ φῶς ἐπάνω ἀπὸ τὸ πηγάδι, ὅθεν ἔτρεχον μὲ φωνὰς, διὰ νὰ προσκυνοῦν τὸν Ἅγιον, καὶ νὰ τὸν θεωροῦν. Ταῦτα μαθόντες οἱ Ἀγαρηνοὶ, ἔστειλαν ἀνθρώπους, καὶ κόψαντες χόρτα πολλὰ τὰ ἔῤῥιψαν μέσα, ἔπειτα ἐτράβιξαν χώματα, καὶ ἐγέμισαν τὸ πηγάδι· καὶ οὕτως ἔμεινεν ἐκεῖ σφαλισμένος ὁ Ἅγιος· οὗ ταῖς ἱκεσίαις ἐλέησαι καὶ σώσαι ἡμᾶς ὁ Κύριος. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾠψπδ'. ἐν καιρῷ χειμῶνος, 1784.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (1)

Οὗτος ὁ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Δημήτριος, εὑρίσκετο εἰς τὸν Γαλατᾶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῇ καλουμένῃ Καράκιοϊ, ἔχων τὴν ἐπιστασίαν τοῦ τεζιακίου μιᾶς ταβέρνας τοῦ χατζῆ Παναγιώ του, εἰκοσιπέντε χρόνων νέος, εὔμορφος εἰς τὴν ὄψιν, δυνατὸς εἰς τὸ σῶμα, καὶ σεμνὸς εἰς τὰ ἤθη. Ὅθεν καὶ διὰ ταύτας τὰς φυσικὰς ἀρετάς του, καὶ χάριτας, ἐφθονεῖτο πάντοτε ἀπὸ τοὺς λαζοὺς Τούρκους, ὁποῦ συχνάκις ἐπήγαιναν εἰς τὴν ταβέρναν ἐκείνην· οἱ ὁποῖοι καὶ ἐπάσχισαν πολλάκις μὲ διαφόρους τρόπους νὰ τὸν μεταστρέψουν ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ τὸν τουρκίσουν, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθησαν. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ἐπῆγαν κατὰ τὴν συνήθειάν τους οἱ αὐτοὶ λαζοὶ εἰς τὴν ταβέρναν, καὶ ἀφ' οὗ ἔπιον καὶ ἐμέθυσαν, ἐμάλλωσαν ἀναμεταξύ τους τόσον, ὁποῦ ἐμαχαιρώθη καὶ ἕνας ἐξ αὐτῶν. Ὁ δὲ εὐλογημένος Δημήτριος βλέπωντάς τους ἐπῆγεν ὁμοῦ μὲ τοὺς συντρόφους του, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὸ μέσον αὐτῶν, διὰ νὰ τοὺς χωρίσῃ, καὶ νὰ τοὺς εἰρηνεύσῃ, κατὰ τὴν ἄδειαν ὁποῦ ἔχουν ὅλοι οἱ κάπηλοι ἀπὸ τὴν βασιλείαν, νὰ εἰρηνεύουν ἐκείνους ὁποῦ μαλλώσουν ἀναμεταξύ τους εἰς τὸ καπηλεῖον· καὶ οὕτω διαχωρίσαντες αὐτοὺς, τοὺς ἐδίωξαν ἀπὸ τὴν ταβέρναν.

Τῇ δὲ ἐρχομένῃ ἡμέρᾳ, ἔχοντες φθόνον οἱ μιαροὶ ἐκεῖνοι πρὸς τὸν Δημήτριον, ὡς εἴπομεν, ἐπῆραν τὸν βαρεμένον Τοῦρκον, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν Βεζύρην καταμαρτυροῦντες

(1) Ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι κατὰ τὸ ᾠψπέ. ἐμαρτύρησεν ὁ Ἅγιος.

ψευδῶς, ὅτι ὁ Δημήτριος τὸν ἐμαχαίρωσε, καὶ πρέπει κατὰ τοὺς νόμους, ἢ νὰ δώσῃ αἷμα ἀντὶ αἵματος, καὶ νὰ θανατωθῇ ἢ νὰ γένῃ Τοῦρκος. Ὅθεν ἐπρόσταξεν ὁ Βεζύρης, καὶ ἔφεραν τὸν Μάρτυρα εἰς τὸ κριτήριον, καὶ τὸν λέγει· ἰδοὺ οὗτοι τί μαρτυροῦσι κατὰ σοῦ· σὺ δὲ τί ἀπολογῆσαι εἰς ταῦτα; τότε ὁ νέος χωρὶς νὰ διελιάσῃ, ἄρχισε καὶ ἐδεηγήθη καταλεπτῶς ὅλην τὴν ὑπόθεσιν, καθὼς ἠκολούθησεν. Ὁ δὲ Βεζύρης τὸν λέγει, ἕνα ἀπὸ τὰ δύω πρέπει νὰ διαλέξῃς, ἢ νὰ γένῃς Τοῦρκος, ἢ ἔχεις νὰ θανατωθῇς. Ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη μὲ ἀφοβίαν, καὶ γενναιότητα· ἐγὼ οὔτε Τοῦρκον ἐβάρεσα, οὔτε Τοῦρκος γίνομαι· νὰ μὴ μοῦ τὸ δώσῃ ὁ Θεός· ἀλλὰ Χριστιανὸς ἐγεννήθηκα, καὶ Χριστιανὸς πάλιν θέλω νὰ ἀποθάνω.

Τότε ὁ Βεζύρης βλέπων τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης αὐτοῦ, ἔδωκε τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν, διὰ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν· καὶ οὕτω πέρνοντες οἱ δήμιοι τὸν Ἅγιον, τὸν ἔφεραν κοντὰ εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης. Καὶ ἰδοὺ πάλιν ἦλθε προσταγὴ ἀπὸ τὸν βεζύρην, καὶ τὸν ἐγύρισαν ὀπίσω, καὶ ἄρχισε νὰ κολακεύῃ τὸν Μάρτυρα μὲ γλυκὰ λόγια, τάζωντας νὰ τοῦ δώσῃ ἀξιώματα, καὶ ἄσπρα πολλά, μόνον νὰ τουρκίσῃ, καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ γενναῖος Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, δὲν ἐδελεάσθη ἀπὸ τὰ κολακευτικὰ ταῦτα λόγια, ἀλλὰ μὲ παῤῥησίαν, καὶ ἐλευθεροστομίαν μεγάλην, ἤλεγξε τὴν θρησκείαν αὐτῶν. Καὶ οὕτω παρέδωκεν αὐτὸν ὁ βεζύρης εἰς τὰς χεῖρας τῶν κατ' αὐτοῦ μαρτυρούντων. Οἱ δὲ πέρνοντες αὐτὸν, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν καβενὲ, καὶ ἐκεῖ ἐσυνάχθη πολὺ πλῆθος Τούρκων, καὶ καθ' ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς τὸν ἐκολάκευε, καὶ τὸν ἐπαρακίνει διὰ νὰ γένῃ Τοῦρκος, μὲ ὅτι τρόπον ἐδύνατο. Ἀλλ' ὁ Μάρτυς ἔστεκε στερεὸς, καὶ ἤλεγχεν αὐτοὺς, καὶ τὴν πίστιν τους. Ὁ δὲ βεζύρης πάλιν ἐπρόσταξε καὶ ἐπαράστησαν ἔμπροσθέν του τὸν Ἅγιον, καὶ πάλιν ἄρχισε νὰ τὸν παρακινῇ νὰ δεχθῇ τὴν θρησκείαν των, πότε μὲ κολακείας, καὶ πότε μὲ φοβέρας, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ τὸν καταπείσῃ, ἀφῆκεν αὐτὸν καὶ εἰς τρίτην ἐξέτασιν.

Ἀφ' οὗ δὲ καὶ τρίτον ἔφερε τὸν Μάρτυρα ἔμπροσθέν του, καὶ τὰ αὐτὰ εἰπὼν καὶ περισσότερα, καὶ φοβερίσας, δὲν ἐδυνήθη νὰ μεταστρέψῃ τὴν γνώμην του, ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν ἔμπροσθεν τῆς ταβέρνας του, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τρισαριστεὺς τοῦ Χριστοῦ, τὸν τοῦ Μαρτυρίου ἀμάραντον Στέφανον. Εἰς τρεῖς δὲ ὁλοκλήρους νύκτας φῶς οὐράνιον ἔλαμπεν ἐπάνω εἰς τὸ μαρτυρικὸν αὐτοῦ λείψανον· ἕνας δὲ ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς ἐπῆγε διὰ νυκτὸς νὰ πάρῃ τὸ Ἅγιον λείψανον· ἀλλ' οἱ φύλακες τὸν ἐκατάλαβαν, καὶ πιάσαντες αὐτὸν, τὸν ἐζημίωσαν ἀρκετὰ χρήματα. Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας οἱ λαζοὶ ἐκεῖνοι ἐφόνευσαν καὶ τὸν εὐλογημένον Παναγιώτην τὸν οἰκοκύριον τῆς ταβέρνας, τῷ πρωῒ ἐξερχόμενον ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ ὀσπητίου του, διὰ τὸ μῖσος ὁποῦ εἶχαν πρὸς τὸν Μάρτυρα Δημήτριον· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν ἅπαντες τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳψωδ'. ἔτος.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΧΑΤΖΗ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΕΝ ΜΙΤΥΛΗΝΗ.

Οὗτος ὁ μακάριος ἦτον ἀπὸ τὴν Μιτυλήνην ἔχων γυναῖκα, καὶ παιδία, θυμωθεὶς δὲ διὰ κάποιαν περίστασιν ὁποῦ τὸν ἠκολούθησεν, ἠρνήθη φεῦ! τὸν Χριστὸν, καὶ ἐδέχθη

τὸν μωαμετισμόν· ἀφοῦ δὲ ἐξεσκοτίσθη, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του ἐμετανόησε διὰ τὸ κακὸν ὁποῦ ἔπαθεν· ὅθεν ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, καὶ κατέφυγεν εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος· ἐκεῖ δὲ διατρίψας ἱκανὸν καιρὸν ἐξωμολογήθη τὴν ἁμαρτίαν του, καὶ κάνωντας τὸν πρέποντα κανόνα ἐχρίσθη τῷ Ἁγίῳ Μύρῳ, καὶ ἐμετάλαβε τὰ ἄχραντα Μυστήρια, καὶ οὕτω δυναμωθεὶς ὑπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ μὲ τὴν εὐχὴν, καὶ ὁδηγίαν τοῦ πνευματικοῦ του πατρὸς, ἐπῆγεν εἰς τὸν κριτὴν, καὶ τὸν ἐρωτᾷ· ἀνίσως τινας ἀδικηθῇ, ἢ γελασθῇ, δύναται νὰ πάρῃ πάλιν τὸ δικαιόν του; Ἀποκρίνεται ὁ κριτὴς· βέβαια δύναται. Καὶ ὁ Μάρτυς τοῦ λέγει· ἐγὼ εἶχα τὴν πίστιν μου, ὁποῦ εἶναι ἕνα καλὸν καὶ ἄδολον μάλαγμα, σκοτισθεὶς δὲ τὸν νοῦν ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἐγελάσθην καὶ τὴν ἄφησα, καὶ ἐπῆρα τὴν ἐδικήν σας διὰ καλλιτέραν· τώρα ἦλθα εἰς τὸν ἑαυτόν μου καὶ βλέπω ὅτι ἡ ἐδική μου πίστις, εἶναι τὸ καλὸν μάλαγμα, καὶ ἡ ἐδική σας εἶναι τὸ μπακίρι· καὶ μὲ τὸν λόγον εὐγάνει εὐθὺς ἀπὸ τὴν κεφαλήν του τὸ σαρίκι ὁποῦ ἐφόρει, καὶ τὸ ῥίπτει ἐμπρὸς εἰς τὸν κριτὴν, καὶ φοραίνει ἕνα μαῦρον σκοῦφον ὁποῦ ἐβάστα εἰς τὸν κόλπον του· ὁ κριτὴς τὸν λέγει· μπρὲ τρελὲ τί κάμνεις, εὐγῆκες ἀπὸ τὸν νοῦν σου; Καὶ ὁ Μάρτυς ἀποκρίνεται ὄχι· ἀλλὰ εἶμαι εἰς τὸν ἑαυτόν μου, μὲ ὅλην μου τὴν γνῶσιν. Ὁ δὲ κριτὴς πολλάκις τὸν εἶπε τὰ αὐτὰ, καὶ ὁ Μάρτυς τοῦ ἔλεγεν, ὅτι εἰς τὸν ἑαυτόν μου εἶμαι καὶ πολλὰ καλὰ ὁμιλῶ. Τότε ὁ κριτὴς ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἐφυλάκωσαν· καὶ πάλιν τὸν ἐπαράστησεν εἰς τὸν κριτήριόν του καὶ δεύτερον καὶ τρίτον, καὶ ἐβοκίμαζε μὲ πολλοὺς τρόπους νὰ τὸν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν θρησκείαν των· βλέπωντας δὲ αὐτὸν στερεὸν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀσάλευτον, ἀπεφάσισε κατ' αὐτοῦ θάνατον· καὶ οὕτω τὸν ἔστειλεν εἰς τὸν Ναζίρην Ὁμὲρ ἀγᾶν καλούμενον, ὁ ὁποῖος πολλὰς κολακείας, καὶ ὑποσχέσεις εἶπεν εἰς τὸν Μάρτυρα, διὰ νὰ τὸν ἑλκύσῃ εἰς τὴν γνώμην του· ἀλλὰ ὁ Μάρτυς εἰς ὅλα ταῦτα ἄλλο δὲν ἀπεκρίνατο, πάρεξ ὅτι ἐγελάσθηκα, ἔδωκα τὴν πίστιν μου τὸ καλὸν μάλαγμα, καὶ ἐπῆρα τὴν ἐδικήν σας τὸ μπακίρι· τώρα ἦλθον εἰς τὸν ἑαυτόν μου, καὶ ἐγνώρισα τὴν ζημίαν μου, καὶ διὰ τοῦτο ὁμολογῶ, ὅτι εἶμαι Χριστιανὸς, Θεόδωρος τὸ ὄνομά μου. Πέρνοντες λοιπὸν αὐτὸν οἱ εἰς τοῦτο διωρισμένοι ὑπηρέται, τὸν ἔδειραν σφοδρῶς, καὶ τὸν ἐκτύπησαν μὲ τὴν μάχαιραν εἰς τὸ μπρὶ, καὶ κρημνίσαντες αὐτὸν ἀπὸ τὴν σκάλαν τοῦ σαραγίου, ἄρχισαν νὰ τὸν πηγαίνουν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης χωρὶς νὰ ἀντιλέγῃ τελείως, ἀλλ' ἔχων ὁ εὐλογημένος φαιδρὸν, καὶ χαροποιὸν τὸ πρόσωπον, ἐσυνωμίλει μὲ ἐκείνους ὁποῦ ἔμελλον νὰ τὸν φονεύσουν, εἰς τρόπον, ὅτι ἐνομίζετο, πῶς δὲν εἶναι δι' αὐτὸν ὁ θάνατος θάνατος, ἀλλὰ ζωή· ἔπειτα τοῦ λέγουν, ἰδοὺ ἔχουν νὰ σὲ κρεμάσουν. Καὶ ὁ Μάρτυς τοὺς λέγει μὲ χαρὰν, καὶ ποῦ εἶναι τὸ σχοινίον; οἱ δὲ δήμιοι τοῦ ἔδωκαν εὐθὺς τὸ σχοινίον· καὶ πιάσας αὐτὸ τὸ ἐφίλησε, καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὸν λαιμόν του, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς· πηγαίνετέ με τώρα ὅπου θέλετε· καὶ πέρνοντες αὐτὸν τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης παρμὰκ καπὶ λεγόμενον· ἐμπρὸς δὲ ἐφώναζεν ὁ τιλάλης, ὅτι ὅποιος ἀρνεῖται τὴν πίστιν του, τοιαῦτα παθαίνει.

Ποιήσας οὖν ὁ Μάρτυς προσευχὴν, καὶ ζητήσας συγχώρησιν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐκεῖ εὑρεθέντας Χριστιανοὺς, ἀνέβη μόνος του εἰς μίαν πέτραν ὑψηλὴν καὶ παραδίδωντας τὸν ἑαυτόν του εἰς τοὺς δημίους, ἐφουρκίσθη ὑπ' αὐτῶν, καὶ οὕτως ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον ὁ Μακάριος. Τὸ δὲ τίμιόν του λείψανον ἔῤῥιψαν εἰς τὴν θάλασσαν· ἀλλὰ μετὰ ἡμέρας εὐγαλεν αὐτὸ ἔξω ἡ θάλασσα. Ὅθεν οἱ Χριστιανοὶ λαβόντες ἄδειαν ἀπὸ τὸν κριτὴν, ἐνταφίασαν αὐτὸ ἐντίμως εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ἔξω εἰς τὸν Μόθωνα, ζητηθὲν δὲ ὕστερον δὲν εὑρέθη ἕως τὴν σήμερον· τινὰς δὲν ἠξεύρει τί ἔγινεν.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1784.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

Οὗτος ὁ Μακάριος ἦτον ἀπὸ τὴν Βουλγαρίαν, νέος τὴν ἡλικίαν ἕως δεκαοκτὼ χρόνων, ὡραῖος εἰς τὴν ὄψιν, ἔχων καὶ πεῖραν γραμμάτων· ἀπὸ δὲ περίστασίν τινα ὁποῦ τοῦ ἠκολούθησεν, ἠρνήθη φεῦ! τὸν Χριστόν· ὕστερον ὅμως ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν ἐλθὼν εἰς αἴσθησιν τοῦ κακοῦ ὁποῦ ἔπαθε, μετενόησε καὶ ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν πατρίδα του, ἐπῆγεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, καὶ ἐστάθη μέσα εἰς τὴν μεγίστην λαύραν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου τρεῖς χρόνους, ὑπηρετῶν ἕνα πνευματικὸν γέροντα κουλοχέρην, καὶ καταγινόμενος εἰς ἀναγνώσεις τῶν ἱερῶν βιβλίων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ συνείδησις τὸν ἔτυπτε διὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ Χριστοῦ ὁποῦ ἔκαμεν, ἐπεριπάτει πάντοτε σκυθρωπὸς, λυπημένος, καὶ σιωπηλὸς, εἰς τρόπον ὁποῦ καὶ ἀπὸ τὸ ἔξω πενθικὸν σχῆμά του, ἔδειχνεν εἰς τοὺς ὁρῶντας, πῶς ἔπαθε κἄποιον μεγάλον κακόν. Ἐν μίᾳ λοιπὸν τῶν ἡμερῶν προφασιζόμενος, ὅτι ἔχει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πατρίδα του, ἀναχωρεῖ ἐκεῖθεν, καὶ πηγαίνει εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐκεῖ φορεῖ φέσι κόκκινον εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ κόκκινα ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, καὶ πηγαίνει μὲ τοιοῦτον σχῆμα μέσα εἰς τὸ τζαμὶ τῆς Ἁγίας Σοφίας, καὶ κάμνει τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, καὶ προσκυνεῖ κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Χριστιανῶν· βλέποντές τον δὲ οἱ ἐκεῖσε εὑρισκόμενοι ἀγαρηνοὶ ἐταράχθησαν, καὶ δραμόντες κατ' αὐτοῦ, τὸν ἠρώτησαν μὲ σκληράτατα, διατὶ κάμνει ἔτζι; αὐτὸς δὲ ὁ ἀοίδιμος μὴ δειλιάσας ὡμολόγησεν, ὅτι εἶναι Χριστιανὸς, καὶ ὡς Χριστιανὸς κάμνει τὸν σταυρόν του, καὶ προσκυνεῖ τὸν Χριστὸν, ὁποῦ εἶναι ἀληθινὸς υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ Θεός· ἐπάσχισαν νὰ τὸν διαστρέψουν μὲ διαφόρους τρόπους, ἀλλὰ δὲν ἐστάθη τρόπος· τέλος, ἐλίποντες τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, τὸν ἀπεκεφάλισαν ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλὴν τοῦ ῥηθέντος τζαμίου, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος, εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κατὰ ᾳψυϐ' ἔτος 1792.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΧΙΩι Ο ΜΑΝΟΥΗΛ.

Οὗτος ὁ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς Μανουὴλ ἦτον ἀπὸ τὰ Σφακία τῆς Κρήτης, γεννηθεὶς ἀπὸ γονεῖς Χριστιανούς· νέος δὲ ὢν εἰς τὴν ἡλικίαν ἐσκλαβώθη ἀπὸ τοὺς τούρκους, ὁποῦ ἐπῆγαν, καὶ ὑπέταξαν τὰ Σφακία, ὅταν ἀπεστάτησαν· βλέποντες δὲ αὐτὸν οἱ ἀγαρηνοὶ ἐπιτήδειον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τους ἐτούρκισαν αὐτὸν δυναστικῶς, καὶ περιέτεμον κατὰ τὴν συνήθειάν τους· ἀλλ' ὁ εὐλογημένος Μανουὴλ θεοσεβὴς ὢν, ἔκαμε τὸν δυνατὸν τρόπον, καὶ ἔφυγεν ἐκεῖθεν, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν νῆσον Μύκωνον, καὶ ἐξομολογησάμενος τὴν ἁμαρτίαν του, καὶ τὸν πρέποντα κανόνα πιτήσας προθύμως, καὶ μυρωθεὶς, ἦτον πάλιν Χριστιανός· καὶ μετὰ χρόνον ἱκανὸν ἔλαβε καὶ νόμιμον γυναῖκα ἐκεῖθεν, καὶ ἔκαμε καὶ ἓξ τέκνα μετ' αὐτῆς· κατανοήσας δὲ αὐτὴν ὁποῦ ἐπρόδιδε τὴν τιμήν της, καὶ ἐμοιχεύετο μὲ ἄλλον, φοβηθεὶς τὸν Θεὸν, δὲν τὴν ἐκακοποίησε, οὐδὲ τὴν ἐθεάτρισεν· ἀλλὰ πέρνωντας τὰ παιδία του, ἔφυγεν ἀπὸ τὸ ὀσπήτιόν της, καὶ ἐνοικιάσας ἄλλο ὀσπήτιον

ἐκάθητο μετὰ παιδία του ἡσυχάζων· εἶχε δὲ καὶ σύγγαμβρον, ἄνθρωπον παγκάκιστον, καὶ παμμίαρον· ὁ ὁποῖος πάντοτε τὸν ἐφοβέριζε νὰ κακοποιήσῃ αὐτὸν διὰ τὴν καταῤῥόνησιν ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τὴν γυναικαδέλφην του· ἀλλὰ τί ἠκολούθησεν; κατέβαινεν ὁ Μανουὴλ ἀπὸ τὴν Σάμον εἰς τὴν Μύκωνον μὲ ἕνα πλοῖον, φορτωμένον ξύλα· καὶ κατὰ τύχην ἀπαντᾷ εἰς τὴν θάλασσαν ἕνα καράϐι τοῦ καπετὰν πασσιὰ, τὸ ὁποῖον ἐφύλαττε τὴν ἄσπρην θάλασσαν· προστάζεται κατὰ τὴν συνήθειαν νὰ ὑπάγῃ πλησίον τοῦ καραϐίου, μέσα δὲ εἰς αὐτὸ ἦτον ὁ ῥηθεὶς σύγγαμβρός του, ὑπηρέτης τοῦ ἀγᾶ τοῦ καραϐίου· ὁ ὁποῖος θεωρήσας ἀπὸ μακρὰν τὸν εὐλογημένον Μανουὴλ, τρέχει προθύμως, καὶ λέγει εἰς τὸν ἀγᾶν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὁποῦ ἔρχεται μὲ τὸ καΐκι ὁποῦ ἐκράξαμεν, ἦτον ποτὲ Τοῦρκος, καὶ τώρα περιπατεῖ ὡς Χριστιανός· τότε παραστησάμενος αὐτὸν ὁ ἀγᾶς, τὸν ἐρωτᾷ τί ἄνθρωπος εἶναι; ἐκεῖνος τοῦ εἶπε· Χριστιανὸς εἶμαι ἀπὸ γεννήσεώς μου· ὁ ἀγᾶς τοῦ εἶπε· μίαν φορὰν ἦσουν Χριστιανὸς, ὕστερον δὲ ἐτούρκισες μὲ τὴν θέλησίν σου, ὅθεν πρέπει πάλιν νὰ γυρίσῃς εἰς τὴν πίστιν μας, διότι ἐὰν δὲν στέρξῃς, ἔχω νὰ σὲ παιδεύσω ἄσπλαγχνα, ἕως ὁποῦ νὰ ξεψυχήσῃς· ὁ δὲ μάρτυς δυναμωθεὶς ἄνωθεν, καὶ μηδόλως εἰς τὸν νοῦν του βαλὼν τοὺς φοβερισμούς του, ἀπεκρίθη ὅτι Χριστιανὸς ἐγεννήθην, καὶ Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω· ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀγᾶς ὠργίσθη κατὰ πολλὰ, καὶ παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τοὺς βασανιστὰς νὰ τὸν τημωρήσουν· οἱ ὁποῖοι τὸν ἐπαίδευον μὲ μεγάλην ἀσπλαγχνίαν ἡμέρας πολλὰς, ἕως ὁποῦ ἐπῆγαν εἰς τὴν Χίον, ὅπου εὑρίσκετο ὁ καπετὰν πασσιᾶς μὲ τὴν βασιλικὴν ἁρμάδαν· τότε ὁ Μάρτυς παρακαλεῖ ἕνα Χριστιανὸν Ἰδριώτην, ὁποῦ ἦτον εἰς τὸ ἴδιον καράϐι, νὰ εὔγῃ ἔξω διὰ νὰ τοῦ φέρῃ κἀνένα πνευματικὸν νὰ ἐξομολογηθῇ, πλὴν δὲν ἐτόλμησε κἀνένας πνευματικὸς νὰ ὑπάγῃ διὰ τὸν φόβον τῶν ἀγαρηνῶν· ἕνας δὲ ἀπὸ τοὺς πνευματικοὺς εἶπεν εἰς τὸν ῥηθέντα Ἰδριώτην κρυφίως, παραγγελίας τινὰς, καὶ νουθεσίας, διὰ νὰ τὰς εἰπῇ τοῦ Μάρτυρος, πρὸς θάῤῥος αὐτοῦ, καὶ παρηγορίαν· ἀκούσας δὲ αὐτὰς ὁ Μάρτυς, ἔλαϐε περισσοτέραν ἐμψύχωσιν, καὶ εἶπε, καὶ ἐγὼ τὸν ἴδιον σκοπὸν ἔχω· τί σήμερον νὰ ἀποθάνω; καὶ τί αὔριον; ὁ κόσμος τοῦτος εἶναι προσωρινός· παρὰ νὰ ἀποθάνω αὔριον κολασμένος, καλλίτερα νὰ ἀποθάνω σήμερον διὰ τὴν πίστιν μου, καὶ νὰ σώσω τὴν ψυχήν μου· λοιπὸν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν παρέδωκεν ὁ ἀγᾶς τοῦ καραϐίου τὸν Μάρτυρα εἰς χεῖρας τοῦ καπετὰν πασσιᾶ, εἰπὼν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ὑπόθεσιν· ὁ δὲ καπετὰν πασσιᾶς παραστήσας τὸν Μάρτυρα ἔμπροσθέν του, ἠρώτησεν αὐτὸν, τί εἶναι; ὁ δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι εἶναι Χριστιανός· τότε ὁ ἡγεμὼν ἐπρόσταξε νὰ γυμνώσουν τὰ κρύσια μέλη του· τούτου δὲ γενομένου εἶδεν ὁ καπετὰν πασσιᾶς μὲ τὰ ὀμμάτιά του τὴν περιτομὴν τῆς σαρκός του· ὅθεν εἶπεν αὐτῷ πῶς λοιπὸν λέγεις, ὅτι εἶσαι Χριστιανός; ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη, ἐκ γεννήσεώς μου Χριστιανὸς εἶμαι, πλὴν ἐσκλαβώθηκα πολλὰ μικρὸς καὶ μὲ δυναστίαν μὲ ἐτούρκευσαν· τώρα δὲ πάλιν Χριστιανὸς θέλω νὰ εἶμαι ταῦτα ἀκούσας ὁ πασσιᾶς, ἔδωσεν ὁρισμὸν νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν χωρὶς ἀργοπορίαν· τότε ὁ Μάρτυς ἐσήκωσε τὰς χεῖρας, καὶ τὰ ὄμματα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ εἶπε μεγαλοφώνως· δόξα σοι ὁ Θεός· παραλαϐόντες δὲ αὐτὸν οἱ τοῦ πασσιᾶ ὑπηρέται, τὸν ἐπῆγαν ὀλίγον μακρὰν τοῦ παλατίου, πλησίον ἑνὸς μακελλίου, εἰς τὴν καλουμένην παλαιὰν βρύσιν, καὶ ἐκεῖ ὁ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ χωρὶς νὰ προσταχθῇ, μόνος του ἐγονάτισεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τὴν κεφαλὴν ἔκλινε, προσμένωντας μετὰ χαρᾶς μεγάλης τὸν θάνατον· ἀλλ' ἐκεῖνος ὁποῦ ἐπεχειρίσθη νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ ἐκυριεύθη ἀπὸ μεγάλην δειλίαν, καὶ ῥίψας τὸ σπαθὶ ἔφυγε· τούτου γενομένου, θόρυϐος καὶ ταραχὴ ἠκολούθησεν ἀναμεταξὺ εἰς τοὺς τούρ-

κους· ὁ δὲ Μάρτυς δὲν ἐγύρισεν παντελῶς τὰ ὀμμάτιά του, διὰ νὰ εἰδῇ τί ἐγίνετο, ἀλλ' ἔστεκε γονατισμένος, καὶ ἀτάραχος, προσέχοντας μόνον εἰς τὸν ἑαυτόν του· τότε ἕνας τζαούσης τοῦ ἡγεμόνος, ἁρπάσας τὴν μάχαιραν, ἐκτύπα εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ Μάρτυρος πολλαῖς φοραῖς, καὶ εἰς πολλὰ μέρη πλὴν δὴν ἐδυνήθη νὰ κόψῃ τὴν κεφαλήν· βλέπων δὲ, ὁποῦ δὲν κατορθόνει τίποτε, ὀργισθεὶς πολλὰ, ῥίπτει κάτω εἰς τὴν γῆν τὸν Μάρτυρα καὶ πεσὼν ἐπάνω του, ἁρπάζει τὴν κεφαλήν του, καὶ κατασφάζει αὐτὸν, ὡσὰν πρόβατον ἀληθινὸν τοῦ Χριστοῦ· ἦτον δὲ ἡμέρα δευτέρα, ὥρα τετάρτη. Τῇ ἐπαύριον, μανθάνωντας ὁ ἡγεμὼν τὴν χαρὰν ὅπου ἔλαβον οἱ Χριστιανοὶ διὰ τὴν τελείωσιν τοῦ Μάρτυρος, καὶ τὴν συνδρομὴν ὁποῦ κάνουν εἰς τὸ πάντιμον αὐτοῦ, καὶ Ἅγιον λείψανον, ἐπρόσταξε καὶ ἐσήκωσαν αὐτὸ ἐκεῖθεν, ὁμοῦ καὶ τὴν ἱερὰν αὐτοῦ κεφαλὴν, καὶ δέσαντες εἰς αὐτὰ λίθους μεγάλους, τὰ ἔῤῥιψαν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, μετὰ φωνῶν πολλῶν, καὶ ἀλαλαγμῶν· ἡ δὲ Ἁγία του ψυχὴ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, συναριθμηθεῖσα μετὰ τῶν Ἁγίων Μαρτύρων, καὶ τώρα παραστέκεται εἰς ὃν ἐπόθησε Χριστὸν, καὶ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ τὸ ἀμαράντινον Στέφανον τοῦ μαρτυρίου, χορεύουσα μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων, καὶ δοξάζουσα Πατέρα Υἱὸν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν ἕνα ἐν τριάδι Θεόν· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳϟγ'. ἔτος 1793

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΚΡΗΤΗ Ο ΑΓΙΟΣ ΜΥΡΩΝ.

Οὗτος ὁ ἔνδοξος Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Μύρων, ἦτον ἀπὸ τὸ μέγα Κάστρον τῆς Κρήτης, τὸ ἐπονομαζόμενον Κάντιαν, εὐσεβῶν ὁμοῦ, καὶ εὐγενῶν γονέων υἱὸς, οὗ ὁ Πατὴρ ὠνομάζετο Δημήτριος· ἔτυχε δὲ νὰ ἦναι παιδιόθεν ὁ ἀοίδιμος, ἀγαθῆς προαιρέσεως, καὶ νὰ ἀγαπᾷ ἐκ φύσεως τὰ χρηστὰ, καὶ κόσμια ἤθη, καὶ νὰ ἦναι καθ' ὑπερβολὴν ἐραστὴς τῆς παρθενίας, καὶ σωφροσύνης· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ, εἶχε φρονιμάδα γεροντικὴν, ὤντας καὶ κατὰ τὴν ὄψιν, πολλὰ ὡραῖος, καὶ εὐειδὴς· μαθὼν δὲ τὴν ραπτικὴν τέχνην, ἐκάθητο εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, καὶ ἐδούλευε μὲ πολλὴν σεμνότητα, καὶ εὐταξίαν· οἱ δὲ Ἀγαρηνοὶ, ὁποῦ ἦσαν κοντὰ εἰς τὸ ἐργαστήριόν του γείτονες ἐζήτουν πάντοτε νὰ ἔχουν συναναστροφὰς μὲ αὐτὸν, ὁ δὲ νέος, ἐκάθητο σοβαρὸς, καὶ ἥσυχος, ἀποστρεφόμενος τὴν ἐκείνων συναναστροφὴν, καὶ συνομιλίαν· ὅθεν μὴ ὑποφέροντες νὰ βλέπουν εἰς τέτοιον ὡραῖον νέον τοιαύτην σωφροσύνην, καὶ σεμνότητα, καὶ φρονιμάδα, εἶχον μεγάλον φθόνον κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐβουλεύοντο πῶς νὰ τὸν κάμουν νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ γένῃ Τοῦρκος· ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν τί μηχανεύονται οἱ ἐπάρατοι; εὑρίσκουσιν ἕνα παιδίον τουρκόπουλον, καὶ πείθουσιν αὐτὸ νὰ εἰπῇ, πῶς ὁ νέος Μύρων τὸ ἐβίασεν εἰς αἰσχρὰν πρᾶξιν ἁμαρτίας· ταύτην λοιπὸν τὴν συκοχαντίαν πλάσαντες κατὰ τοῦ Ἁγίου, ἁρπάζουσιν αὐτὸν μὲ μεγάλην μανίαν, καὶ τὸν πηγαίνουν εἰς τὸ κριτήν· φωνάζοντες, καὶ καταμαρτυροῦντες ψευδῶς, ὅτι ἀπετόλμησε νὰ βιάσῃ παιδίον τουρκόπουλον· ὁ δὲ κριτὴς ἠρώτησε τὸν νέον, ἂν ἔχῃ οὕτως ἡ ἀλήθεια, καθὼς ἐκεῖνοι ἐμαρτύρουν. Τότε ὁ Ἅγιος ἀπεκρίθη, ὅτι ἀδίκως, καὶ ψευδῶς τὸν κατηγοροῦν· ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς τοιοῦτον πρᾶγμα ποτὲ δὲν ἔκαμεν, ἀλλ' οὔτε ἔχει ὅλως εἴδησίν τινα περὶ τούτου· οἱ δὲ συκοφάνται ἐστέκοντο εἰς τὸ πλάϊ, φωνάζοντες ὅτι ἀληθῶς τοῦτο ἐποίησε· καὶ ὅτι, ἢ πρέπει νὰ γένῃ Τοῦρκος, διὰ νὰ γλυτώσῃ, ἢ πρέπει νὰ θανατωθῇ· ταῦτα ἀκούων ὁ κριτὴς, εἶπεν εἰς τὸν Ἅγιον νὰ κάμῃ ἕνα ἀπὸ τὰ δύω, ἢ νὰ γένῃ Τοῦρκος, ἢ ἔχει νὰ λάβῃ θάνατον· ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς μὲ παῤῥησίαν ἀπεκρίθη· ὅτι δὲν ἀρνεῖται ποτὲ τὴν πίστιν του, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ εἶναι ἕτοιμος νὰ λάβῃ ὅσας παιδείας ἤθελον τοῦ κάμῃ διὰ τὴν ἀγάπην του· καὶ ὅτι Χριστιανὸς ἐγεννήθη, καὶ πάλιν Χριστιανὸς θέλει νὰ ἀποθάνῃ· ταῦτα ὡς ἤκουσεν ὁ κριτὴς, ἐπρόσταξε καὶ τοῦ ἔδωκαν ἀρκετὰς ξυλίας· ἔπειτα τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν, ἕως εἰς δευτέραν ἐξέτασιν· ὁ δὲ Μάρτυς ἐστέκετο γενναῖος εἰς ὅλα ταῦτα, χωρὶς νὰ φοβηθῇ, ἢ ὅλως νὰ δείξῃ εἰς τὸ πρόσωπον κἀμμίαν ἀλλοίωσιν.

Πάλιν οὖν φέρεται ὁ Ἅγιος εἰς τὸ κριτήριον, καὶ πάλιν οἱ αὐτοὶ μάρτυρες στέκονται καταμαρτυροῦντες· ὁ δὲ κριτὴς ἔταξεν εἰς τὸν μάρτυρα, ὅτι ἔχει νὰ τοῦ δώσῃ πολλὰς τιμὰς, καὶ δωρήματα, ἂν τοῦ ὑπακούσῃ, καὶ γένῃ Τοῦρκος· εἰδὲ καὶ παρακούσῃ, ἔχει νὰ τοῦ δώσῃ ἐπώδυνον, καὶ ἄτιμον θάνατον· ἄλλοι δὲ πάλιν ἐκ τῶν ἐκεῖ παρεστώτων, λυπήσου, τοῦ ἔλεγον, ὦ νέε, τὴν εὐμορφίαν σου, καὶ τὴν νεότητά σου, καὶ ἔλα εἰς τὴν πίστιν μας, διὰ νὰ περάσῃς ζωὴν εὐτυχισμένην, καὶ ἔνδοξον· ἀλλ' ὁ ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ ἐστέκετο ἄκαμπτος, φωνάζωντας, ὅτι τὴν πίστιν του δὲν ἀλλάζει, ἀλλὰ θέλει νὰ ἀποθάνῃ Χριστιανός· ὅθεν ὁ Κριτὴς, βλέπων τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης αὐτοῦ, ἔδωκε κατ' αὐτοῦ τὴν τελευταίαν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν· ὁ δὲ Μάρτυς πηγαίνωντας εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ὁ ὁποῖος ἦτον ἔξω τοῦ Κάστρου, ὅσους Χριστιανοὺς ἀπάντα εἰς τὸν δρόμον τοὺς ἐχαιρέτα, καὶ τοὺς ἔλεγε· συγχωρεῖτέ μοι, ἀδελφοὶ, καὶ ὁ Θεὸς συγχωρήσοι σας· ἠκολούθει δὲ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὄπισθεν κλαίων, καὶ ὀδυρόμενος διὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του· ὅταν δὲ ἔφθασαν εἰς τὸν διωρισμένον τόπον, ἐζήτησεν ὁ Μάρτυς ἄδειαν, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν πατέρα του, ἐκεῖ κοντὰ παρεστῶτα, καὶ πεσὼν κατεφίλησε τοὺς πόδας του, εἶτα καταφιλήσας καὶ τὰς χεῖράς του, καὶ λαβὼν τὴν εὐχήν του, ἅμα δὲ καὶ παρηγορήσας αὐτὸν νὰ μὴ λυπῆται, διὰ τὸν θανατόν του, ὡσὰν ὁποῦ ἀδίκως, καὶ ψευδῶς ἐκατηγορήθη, ἐγύρισεν ὀπίσω εἰς τοὺς δημίους, καὶ τοὺς εἶπε νὰ κάμουν τὸ πρόσταγμα ὁποῦ ἔλαβον· οἱ δὲ, περάσαντες τὴν φοῦρκαν εἰς τὸν λαιμόν του τὸν ἐκρέμασαν· καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος Μύρων, τοῦ μαρτυρίου τὸν ἁμάραντον Στέφανον· κρεμαμένου δὲ ἀκόμη τοῦ Μάρτυρος, τὴν νύκτα ἐκείνην εἶδον ὀφθαλμοφανῶς οἱ φύλακες Τοῦρκοι, ὁποῦ ἐφύλαττον ἔξω τῆς θύρας τοῦ Κάστρου, φῶς οὐράνιον, καὶ θεῖον, ὁποῦ ἐκατέβη εἰς τὸ μαρτυρικόν του λείψανον, οἵτινες καὶ ἐκήρυξαν τοῦτο εἰς πολλοὺς· οἱ δὲ Χριστιανοὶ τοῦτο ἀκούσαντες, ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, τὸν δοξάζοντα τοὺς Ἁγίους αὐτοῦ· οὗ τῇ φιλανθρωπίᾳ, καὶ χάριτι, διὰ πρεσβειῶν τοῦ νεομάρτυρος αὐτοῦ Μύρωνος, ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Κατὰ ᾳψδ'. ἔτος ἐν Μηνὶ Μαΐῳ, εἰκοστῇ ἕκτῃ. 1794.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ἐν τῇ Σμύρνῃ ἀθλήσαντος.

Οὗτος ὁ ἀοίδιμος ἐκατάγετο ἀπὸ τὴν μεγαλόπολιν Θεσσαλονίκην· τούτου οἱ γονεῖς ἐκατοίκουν εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Λαοδηγίας, τὸ κοινῶς καλούμενον Λαγωδιανὴν,

εἰς τὸ ὁποῖον καὶ τὴν σήμερον ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἔτι ζῶσα κατοικεῖ· ἐπειδὴ δὲ νέος ὢν ἔλαχε νὰ ἦναι καὶ εὐειδὴς τὴν ὄψιν, δὲν ἦτον τρόπος νὰ μὴ πέσῃ εἰς πειρασμὸν, κατὰ τὴν τυραννικὴν συνήθειαν, ὁποῦ εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν ἔχουν οἱ ἀγαρηνοί. ὅθεν διὰ νὰ τὸν γλυτώσουν οἱ γονεῖς του ἀπὸ τὴν βίαν ἐκείνου ὁποῦ τοῦ ἐπιβούλευε τὴν σωφροσύνην, ἠναγκάσθησαν, ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ μαρτυρεῖ, νὰ τὸν φευγατίσουν μακρὰν, καὶ τὸν ἔστειλαν εἰς τὴν Σμύρνην, τάχα, ὡσὰν εἰς τόπον ἀσφαλέστερον· ἀλλὰ τί νὰ εἰπῇ τινάς; ἤθελεν εἰπῇ τινὰς, πῶς ἔφυγεν ὄφιν, καὶ ἔπεσεν εἰς δράκοντα· ἐγλύτωσεν ἀπὸ ἄρκτον, καὶ συνήντησε λέοντα· ἔφυγε τὸν μικρὸν κίνδυνον τῆς σωφροσύνης, καὶ ἐκεῖ ἔπεσεν εἰς τὸν τέλειον τῆς ἀπωλείας ἐγκρεμνὸν, ὅτι δὲν ἠξεύρω, ἢ μὲ βίαν, ἢ μὲ ἀπάτην ἐξώμοσε τὴν πάτριον θρησκείαν, καὶ ἐτούρκισε· λέγουσι τινὲς, ὅτι εἰς ἀγᾶν τοῦρκον ἐστοίχησε, καὶ μὲ δόλον ἐπαγίδευσεν ἐκεῖνος τὴν ἁπλῆν ψυχήν, φεῦ! εἰς τὴν ἀσέβειαν· δὲν ἀπέρασε πολὺς καιρὸς, καὶ φεύγει ἀπὸ τὸν ἀγᾶν ἐκεῖνον, ἄνω καὶ κάτω πλανόμενος, ἕως ὁποῦ ἐκατάντησε νὰ ὑπάγῃ καὶ εἰς τὴν Μέκαν αὐτὴν, ἐκεῖ ὁποῦ εὑρίσκεται ὁ τάφος τοῦ Μωάμεθ, καθὼς αὐτὸς ὁ ἴδιος τώρα ὕστερον ἐνώπιον τοῦ κριτοῦ τοῦτο αὐτὸ ἔλεγε, καταφρονῶντας, καὶ ἐμπαίζωντας τὰ αὐτῶν θρησκεύματα· ἀπὸ τότε λοιπὸν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς περιήρχετο πόλεις καὶ τόπους, καὶ χώρας διαφόρους, μὲ τὸ σχῆμα τῶν Δερβίσιδων· ἀλλὰ καθὼς φαίνεται ὁ εὐλογημένος, δὲν ἐκαταπάτησε παντάπασι τὴν συνείδησίν του, οὐδὲ ἐθόλωσε περισσότερον τὴν ψυχήν του μὲ ἄλλας τινὰς αἰσχροπραξίας, ἡ ὁποίαις μάλιστα εἶναι κατασυνηθισμέναις εἰς τὸ γένος τῶν Ὀθωμανῶν· φαίνεται πῶς ἠσθάνετο ζωντανὸν τὸν ἔλεγχον τῆς ἁγίας συνειδήσεως φαίνεται, πῶς ἡ διάνοιά του ἐκ πολλῶν χρόνων, ἢ καὶ ἐξ ἀρχῆς αὐτοῦ, ἄρχισε νὰ κοιλοπονῇ τὸ μαρτύριον, διὰ νὰ ἐξαλείψῃ μὲ τὸ αἷμά του τὴν ἀνομίαν του· ὅθεν καὶ μὲ τὸ ταπεινότατον ἐκεῖνο σχῆμα ἐπεριπάτει μὲ πολλὴν συστολὴν, καὶ σεμνότητα, καὶ σχεδὸν ἐγνωρίζετο, πῶς ἦτον σύνους, καὶ φροντιστικός· μάλιστα ὑπεκρίνετο, πῶς εἶναι σαλὸς, καὶ τάχα ὡς τοιοῦτος ἐλάλει πολλὰ κατὰ τῶν ἀγαρηνῶν, ἐλέγχωντάς τους πικρῶς, διὰ τὰς πολλὰς των ἀδικίας, καὶ παρανομίας, καὶ πῶς κατατυραννοῦσι, καὶ καταδυναστεύουσι τὸν πτωχὸν ραγιᾶν, ὁποῦ ὁ Θεὸς τοὺς τὸν ἔδωκεν ἁμανέτι, νὰ τὸν κυβερνοῦν, καὶ ὄχι νὰ τὸν κατατρώγουν, καὶ δὲν στοχάζονται, ἔλεγεν, πῶς ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι πλάσματα ἑνὸς Θεοῦ· καὶ αὐτὰ μὲν συνηθίζουν νὰ τὰ λέγουν καὶ ἄλλοι δερβίσιδες, ἀλλ' αὐτὸς τοὺς ἔλεγεν ἀκόμα περισσότερα, καὶ μὲ τόλμην παράδοξον, καὶ ἀσυνήθιστον, ὥστε ὁποῦ ἀπὸ τὴν πολλὴν δριμύτητα τῶν ἐλέγχων, πολλάκις ἐκινοῦντο καὶ εἰς ὀργὴν, καὶ εἰς τὸ Ῥαχῆτι τῆς Αἰγύπτου τόσον ἐθύμωσαν κατ' αὐτοῦ ὥστε καὶ ἀποφάσισαν μερικοὶ τοῦρκοι Κρητικοὶ νὰ τὸν φονεύσουν, λέγοντες, πῶς χωρὶς ἄλλο, αὐτὸς δὲν εἶναι τοῦρκος ἀλλὰ Χριστιανός· τὸ ὁποῖον μαθὼν ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, ὅτι ὡς φαίνεται ἦνας τοιοῦτος θάνατος, δὲν ἦτον φανερὰ, καὶ ὁμολογουμένως τῆς Χριστιανικῆς ὁμολογίας πρόστιμον, καθὼς ὕστερον ἔγινεν· ἔλαβαν δὲ τὴν ὑποψίαν ἐκεῖνοι, πῶς τάχα ἦτον Χριστιανὸς, ἐπειδὴ τὸν ἔβλεπαν ὁποῦ συχνὰ ἐσυναναστρέφετο μὲ τοὺς Χριστιανοὺς, καὶ μὲ πολλὴν ἡμερότητα, καὶ γλυκύτητα ἐσυνωμίλει μὲ αὐτούς· ὅταν λοιπὸν ἐτύχαινε μὲ μοναχοὺς Χριστιανοὺς, συχνὰ ἐσυνήθιζε νὰ λέγῃ αἰνιγματωδῶς, ὅτι τὸ ἕνα εἶναι τρία, καὶ τὰ τρία εἶναι ἕνα, καὶ ὅποιος δὲν ἔχει τὰ τρία δὲν ἔχει οὔτε τὸ ἕνα· μάλιστα ὤντας ἀκόμα εἰς τὴν Αἴγυπτον, εἰς ἕνα κάποιον Παναγιώτην Ζαγοραῖον, καὶ ἄλλα κάποια μυστικώτερα ἐξεθάρρευσε νὰ εἰπῇ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐκεῖνος ἐγνώρισε, καὶ ἐβεβαιώθη, πῶς ἦτον Χριστιανός· ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον φεύγωντας ἀνέβη εἰς τὴν πατρίδα του τὴν Θεσσαλονίκην ἀγνώριστος, προτίτερα ἀπὸ δέκα ἔτη

τοῦ μαρτυρίου του· ἐκεῖθεν πηγαίνωντας πάλιν εἰς ἄλλους καὶ ἄλλους τόπους, ἔφθασεν καὶ εἰς τὴν Χίον, τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἐμαρτύρησε· τὴν μεγάλην τεσσαρακοστὴν, ἐπῆγεν εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐστάθη εἰς τὴν Ἀκολουθίαν προσευχόμενος, καθὼς ἐμαρτύρησε τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης ὁ ἐφημέριος· μίαν ἡμέραν εὑρισκόμενος εἰς κάποιον μέρος, ἄρχησε νὰ κάμνῃ ἕνα πικρὸν ἔλεγχον τῶν τούρκων· ἕνας Χριστιανὸς Χίος εὐπατρίδης ἔλαχε νὰ ἦναι κοντά του, καὶ παρευθὺς ἔφυγε μακρὰν ἀπὸ τὸν φόβον του· φαίνεται λοιπὸν, πῶς ὁ Μακάριος ἐκεῖνος μὲ ἐκεῖνο τὸ δερβίσικον σχῆμα, ἐφεύρηκεν ἕνα ἐπιτήδειον τρόπον νὰ διδάσκῃ τοὺς τούρκους, σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην, καὶ φιλανθρωπίαν καὶ κάθε ἄλλην ἀρετὴν, καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος δείχνωντας τὸν ἑαυτόν του καλὸν παράδειγμα ἐφιλοσόφει ταπείνωσιν, μετριότητα, ἀκτημοσύνην, καὶ κάθε λογῆς ἄσκησιν· οὔτε ἤθελε νὰ παραβαρύνῃ κἀνένα ζητῶντας ἀπὸ τοὺς μεγάλους καὶ πλουσίους χρήματα, καθὼς συνηθίζουν νὰ κάνουν οἱ ἄλλοι δερβίσιδες, ἀλλ' ἐμεταχειρίζετο κάποιους τρόπους καὶ κάποιας ἐργασίας, μὲ τὰς ὁποίας εὔγανε τὸν ἐπιούσιον ἄρτον· ἐστάθη λοιπὸν εἰς τὸ σχῆμα ἐκεῖνο χρόνους δεκαοκτώ· ὅτι καθὼς φαίνεται, τὸ πῦρ ἐκεῖνο ὁποῦ ὁ Χριστὸς ἦλθε νὰ βάλῃ εἰς τὴν γῆν, εἰς ἄλλους ἐξάπτει τὴν φλόγα του ὀγλήγορα, καὶ εἰς ἄλλους ἀργότερα, βέβαια καθὼς ὁ ψυχοσώστης Κύριος ἄνωθεν κρίνει τὸ συμφερώτερον· λοιπὸν περνῶντας ἀπὸ τὴν Χίον εἰς τὴν Σμύρνην ὁ ἐν τῷ Δερβίσῃ οὗτος Ἀλέξανδρος, ἤκουσεν ἔσωθέν του, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ ἐλάλει μυστικὰ εἰς τὴν ἀγαθήν του καρδίαν, πῶς ἤδη ἔφθασεν ἡ ὥρα διὰ νὰ παῤῥησιασθῇ, καὶ νὰ τελειώσῃ τὸ πρὸ πολλῶν χρόνων σκοπούμενον· βέβαια πρέπει νὰ εἶχε καὶ κἀνένα πνευματικὸν πατέρα, μὲ τοῦ ὁποίου τὴν γνώμην ἦλθεν εἰς τοῦτο τὸ μέγα στάδιον, ὅμως, ὅσον διὰ τὴν ὥραν, ἄδηλος μένει εἰς ἡμᾶς, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ πολλοὶ ἐρεύνησαν πολλὰ, ἀλλὰ δὲν ἔμαθον· λοιπὸν ἡμέρᾳ τρίτῃ τῆς ἑβδομάδος, δηλαδὴ τῇ πρὸ τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς, καθοπλισάμενος καλῶς μὲ τὴν δύναμιν τοῦ τιμίου σταυροῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ἔγινεν ἡ σωτήριος νίκη εἰς τὸν κόσμον, ἐπῆγεν εἰς τὸν κριτὴν, ἤτοι τὸν Μουλᾶν τῆς πόλεως, καὶ μὲ ὅλην τὴν εὐτολμίαν παῤῥησιασθεὶς ἐνώπιόν του ἐφανέρωσε τὸν ἑαυτόν του, τίς ἦτον πρῶτα, τί ἔγινεν ὕστερον, καὶ ὅτι μεταμεληθεὶς ἐπανέρχεται εἰς τὴν πρώτην του κατάστασιν· ἤγουν εἶπε μὲ φωνὴν μεγάλην καὶ λαμπρὰν, ὅτι ὦ δικαστά, ἐγὼ ἤμουν Χριστιανὸς, καὶ ἀπὸ ἀφροσύνην μου, ἀρνήθηκα τὴν πίστιν μου, καὶ ἔγινα Τοῦρκος· ὕστερον ἐκατάλαβα, πῶς ἡ πρώτη μου πίστις ἦτον φῶς, καὶ τὸ ἔχασα, ἡ ἐδικήσας εἶναι σκότος, καθὼς τὴν ἐγνώρισα· ὅθεν ἦλθον σήμερον ἔμπροσθέν σας νὰ ὁμολογήσω, πῶς ἔσφαλα, ὁποῦ ἀρνήθηκα τὸ φῶς καὶ ἐδέχθηκα τὸ σκότος· Χριστιανὸς ἐγεννήθηκα, Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω· ἰδοὺ ἤκουσες τὴν ἀπόφασίν μου, ὦ δικαστὰ, κάμε σὺ τώρα εἰς ἐμὲ, ὅ,τι θέλεις, ὅτι ἕτοιμος εἶμαι νὰ πάθω κάθε βάσανον, καὶ νὰ χύσω καὶ τὸ αἷμά μου, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μου, τὸν ὁποῖον ἀρνήθηκα· καὶ ταῦτα λέγωντας, ἐπέταξεν ἔμπροσθεν εἰς τὸν Μουλᾶν τὸ δερβισάδικον τῆς κεφαλῆς σκέπασμα, καὶ νά, λέγει, καὶ τὸ σημάδι τῆς θρησκείας σας, καὶ ἀντ' ἐκείνου ἔβαλεν ἕνα Χριστιανικὸν σκέπασμα εἰς τὴν κεφαλήν του, τὸ ὁποῖον εἶχε προητοιμασμένον· καθ' ἕνας τώρα καὶ ἀπὸ λόγου του καταλαμβάνει, ὡσὰν τί λογῆς διάθεσιν ἔλαβεν ἡ διάνοια, καὶ ἡ καρδία ἡ ἀλαζωνικὴ, καὶ ὑπερήφανος ἐκείνου τοῦ δυνάστου· κατὰ ἀλήθειαν καὶ ἐκεῖνος, καὶ ὅσοι ἄλλοι κατὰ τύχην εὑρέθησαν ἐκεῖ, ἔμειναν χάσκοντες ὡς ἐκστατικοὶ, βλέποντες ἕνα Δερβίσην ἔτζη ἔξαφνα, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, νὰ κηρύττῃ τὸν ἑαυτόν του διὰ Χριστιανὸν, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο νὰ ἀτιμάζῃ ἔτζη ἀνηποστόλως τὸν μωαμετισμὸν, νὰ ἐλέγχῃ τὴν ματαιότητά τους, καὶ

νὰ μυκτηρίζῃ τὴν ἀνόσιον θρησκείαν τους· τόσον πολλὰ τοὺς ἐλύπησε, καὶ τοὺς ἐτάραξε τὸ ἀπροσδόκητον τῆς παῤῥησίας τοῦ ἀνδρός· ὅμως ἐπειδὴ ἦτον χρεία νὰ τὸν ἀποκριθοῦν, πρῶτος ὁ κριτὴς, καὶ μετ' αὐτοῦ ὕστερον ὅλοι οἱ ἄλλοι, τί εἶναι τοῦτα τὰ ἀνέλπιστα πράγματα τὸν εἶπαν; εὐγῆκες ἀπὸ τὰς φρένας σου, δὲν ἔρχεσαι εἰς τὸν ἑαυτόν σου; ἐσὺ δερβίσης ἄνθρωπος, καὶ νὰ λέγῃς τοιαῦτα λόγια, καὶ νὰ καταισχύνῃς τὴν πίστιν σου, καὶ τὴν ὑπόληψίν σου; εἰς τὰ ὁποῖα ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη σοφώτατα· ὅτι ἀληθινὰ, ἐξω ἤμουν ἀπὸ τὰς φρένας μου, καὶ τώρα ἤλθα εἰς τὸν ἑαυτόν μου, ὁμολογῶντας παῤῥησίᾳ τὴν ἀνομίαν μου· ἐπειδὴ δὲ καὶ λέγετε, πῶς εἶμαι δερβίσης, καὶ λέγω τέτοια λόγια, βέβαια λέγω τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἐγὼ καὶ εἰς τὸν Κιαμπένσας ἐπῆγα, καὶ ὅλην σας τὴν θρησκείαν ἐξέτασα, καὶ ἐκατάλαβα, πῶς ὅλα σας εἶναι ψεύματα, καὶ μυσαρὰ, καὶ ἄλλα παρόμοια, καὶ σύμφωνα μὲ αὐτὰ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, μὲ πολλὴν ἐλευθεροστομίαν· ἐκεῖνοι δὲ ταῦτα ἀκούσαντες τὸν ἀπεκρίθησαν μετὰ θυμοῦ, καὶ ὀργῆς, πῶς εἶναι μεθυσμένος, καὶ ὡς μεθυσμένος λαλεῖ· ὅθεν καὶ ὁ Κριτὴς μετρῶντάς τον ὡς μεθυσμένον, ἐπρόσταξε νὰ τὸν βάλουν εἰς τὴν φυλακὴν, ἕως νὰ τοῦ περάσῃ ὁ σκοτασμὸς τῆς μέθης, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς φρένας του. Τῇ ἐπαύριον ἤγουν τῇ τετράδι, ὅπου καὶ ἄλλοι συνήχθησαν περισσότεροι εἰς τὸν Μουλᾶν, ἐπρόσταξεν ὁ Κριτὴς νὰ τὸν παραστήσουν εἰς δευτέραν ἐξέτασιν· ὁ δὲ Μάρτυς στομωθεὶς τρόπον τινὰ περισσότερον ἀπὸ τὴν προτέραν φυλακὴν, ὡμολόγησεν ἐνώπιον πάντων τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, καὶ μὲ περισσοτέραν εὐτολμίαν ἐμυκτήρισε, καὶ ἐκαταφρόνησε τὴν ἐδικήν των θρησκνίαν, ὥστε ὁποῦ ἐξέπληξεν ἅπαντας.

Ἐκεῖνοι δὲ, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ οἱ τοιοῦτοι λόγοι τοῦ Μάρτυρος τοὺς ἠρέθιζαν εἰς ὀργὴν, ὅμως ἐλπίζοντες μήπως τοῦ μεταβάλουν τὴν γνώμην, ὄχι τόσον διὰ νὰ τὸν κερδήσωσιν, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ καταισχυνθῶσι μέχρι τέλους, ἄρχισαν νὰ τὸν μεταχειρίζωνται, μὲ κολακείαις· καὶ δὲν λυπῆσαι ἄνθρωπε τὴν ζωήν σου τὸν ἔλεγαν; λυπή σου τὴν νεότητά σου· ζήτησαι ὅτι θέλεις νὰ σοῦ δώσωμεν, καὶ ἄσπρα καὶ ῥοῦχα, καὶ εἴτι ἄλλο ἀγαπᾷς, καὶ ὀρέγεσαι· ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ μακάριος ἀνένδοτος ἐστάθη ἀπὸ μιᾶς εἰς ὅλα, καὶ οὔτε τὰς ἀπειλὰς τοῦ θανάτου ἐφοβήθη, οὔτε πρὸς τὰς κολακείας των ἐχαυνώθη, ἀλλὰ μάλιστα καὶ τοὺς ἀπεκρίθη μὲ ἕνα θαυμαστὸν καὶ ἀκατάπληκτον φρόνημα, λέγωντας, τί ὦ ἀνόητοι, μοῦ προβάλλετε θάνατον; ἐγὼ διὰ τοῦτο μάλιστα ἦλθα, διὰ νὰ ἀποθάνω διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ γλυκυτάτου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ· τί ὦ μάταιοι σπουδάζετε νὰ μεταβάλλετε τὴν στερεάν μου ἀπόφασιν, μὲ τὰς ἀπατηλὰς, καὶ οὐτιδανάς σας ὑποσχέσεις; μίαν ἀληθινὴν εὐδαιμονίαν, ἐγὼ στοχάζομαι διὰ λόγου μου, τὸ νὰ ἀποθάνω διὰ τὴν Ἁγίαν μου πίστιν, τὴν ὁποίαν κακῶς ἠρνήθηκα· νὰ ἀποθάνω τούτην τὴν ψεύτικην ζωὴν, διὰ νὰ κερδήσω τὴν ἄλλην, τὴν ἀληθινὴν, τὴν αἰώνιον. Χριστιανὸς ἐγεννήθηκα, Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω· τοῦτο ποθῶ· τοῦτο διψῶ, διὰ τοῦτο ἦλθα· λοιπὸν ἐσεῖς κάμετε εἰς ἐμὲ εἴτι θέλετε, ἕτοιμος εἶμαι νὰ πάθω τὰ πάντα διὰ τὸν δεσπότην μου Ἰησοῦν Χριστόν· λοιπὸν κλείσαντες αὐτὸν πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν, ἐκεῖ τὸν ἄφησαν ἄχρι τῆς παρασκευῆς· τὴν ἡμέραν ταύτην τῆς παρασκευῆς τιμῶσι μεγάλως, ὡσὰν μίαν σεβασμίαν ἡμέραν, οἱ Ὀθωμανοί· ὅθεν καὶ συνηθίζουσιν ἐκείνην τὴν ἡμέραν νὰ συναθροίζωνται εἰς τὸν Κριτὴν κάθε πόλεως, οἱ Ἀγάδες, καὶ οἱ μεγαλωσάνοι τοῦ τόπου, καὶ ὁμοῦ ὅλοι ἐκεῖθεν ὑπάγουν καὶ εἰς τὸ τζαμί· εἴτε λοιπὸν διὰ τὴν συνήθειαν αὐτὴν, εἴτε διὰ τὴν διαδοθεῖσαν φήμην, πῶς ἕνας Δερβίσης ἐπαῤῥησιάσθη εἰς τὸν Μουλᾶν διὰ Χριστιανός, καὶ μεγάλον ὄνειδος καὶ καταισχύνην κάνει εἰς τὸ μὲτ μωαμὲτ, εἴτε καὶ διὰ τὰ δύω αἴτια, τῇ ἐρχομένῃ Παρασκευῇ, ὅλοι οἱ Ἀγιάννιδες καὶ οἱ ἐγκριτώτεροι τῆς Σμύρνης, συνήχθησαν ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸν Μουλᾶν· πλὴν καὶ λαὸς ὄχι ὀλίγος ταῦτα μαθόντες ἐκεῖσε συνέδραμον· καὶ λοιπὸν ἐξάγουσι τὸν Μάρτυρα ἐκ τῆς φυλακῆς, καὶ παρίστανται ἐκ τρίτου εἰς τὸ κριτήριον, διὰ νὰ ὁμολογήσῃ καὶ ἐκ τρίτου τὴν πίστιν τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὁ πρότερον ἀφρένως ἀρνησάμενος τὴν Ἁγίαν Τριάδα· τὸ ὁποῖον, καὶ ἐγένετο ἐντελέστατα, καὶ θεοφιλέστατα· ἐρωτησάντων γὰρ αὐτῶν τοῦ τε μουλᾶ δηλαδὴ, καὶ τῶν λοιπῶν, ἂν ἦλθεν εἰς τὰς φρένας του, ἀπεκρίθη ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς, ὅτι καὶ ἤμουν, καὶ εἶμαι μὲ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ μου εἰς τὰς φρένας μου· καὶ εἶπα, καὶ λέγω πολλάκις, ὅτι Χριστιανὸς ἐγεννήθηκα, Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω· δὲν ἀλλάζω μὲ τὸ φῶς τὸ σκότος· προσκυνῶ Πατέρα, Υἱὸν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον, καὶ ἀχώριστον· καὶ ἅμα λέγωντας ἐσχημάτιζεν εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ· λοιπὸν ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Ἀγαρηνοὶ, καὶ ἰδόντες τὸ ἀμετάθετον ἀπὸ μιᾶς τῆς Ἁγίας του ψυχῆς, ἀπελπισθέντες ὁλοτελῶς ἀπὸ κάθε ἄλλην πεῖραν, καὶ μεταχείρησιν, κοινῇ γνώμῃ ὅλοι τους ἀπεφάσισαν, ὅτι νὰ ἀποθάνῃ ὁ ὑβριστὴς τοῦ μωαμετισμοῦ, χωρὶς ἀναβολὴν καιροῦ, καὶ οὕτως ὁ κριτὴς ἔδωκεν ἐγγράφως κατ' αὐτοῦ τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν· ἄγεται λοιπὸν ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας τοῦ ἐξουσιαστοῦ ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, δεδεμένος τὰς χεῖρας, κατὰ τὸ σύνηθες τῶν καταδίκων, καὶ εἰς ὅλον τὸν δρόμον, οἱ ἰμάμιδες, καὶ οἱ χοτζάδες, δὲν ἔπαυσαν ἀπὸ τὸ νὰ τὸν συμβουλεύουν, καὶ νὰ πάσχουν μὲ κάθε τρόπον νὰ τὸν διαστρέψουν, καὶ νὰ τὸν ἐλκύσωσιν εἰς τὴν γνώμην τους, ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ μακάριος δὲν ἔδιδε κἀμμίαν προσοχὴν εἰς τὰ ψυχόλεθρα αὐτῶν λόγια, ἀλλ' εἶχεν ὅλως δι' ὅλου τὸν νοῦν του προσηλωμένον εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ εἰς τὸ ὑπὲρ ἐκείνου μακάριον τέλος, ἕνα καὶ μόνον λόγον συχνὰ ἀποκρινόμενος, Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Χριστιανὸς νὰ ἀποθάνω· ὢ μακαρίας φωνῆς! ὢ γενναίας ἐνστάσεως! ὢ ψυχῆς καιομένης ὑπὸ τοῦ θείου ἔρωτος! εἰς τὴν παράδοξον ταύτην θεωρίαν συνέδραμον ἀναρίθμητα πλήθη ἀνθρώπων, ἀπὸ ὅλα τὰ γένη καὶ τὰς φυλὰς ὁποῦ κατοικοῦν εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν, δηλαδὴ καὶ τοῦρκοι, καὶ ῥωμαῖοι, καὶ φράγγοι, καὶ ἁρμένιοι· εἰς τὸ μέσον λοιπὸν ἐκείνου τοῦ πολυπληθοῦς θεάτρου στήσας ὁ δήμιος τὸν Μάρτυρα, τραβᾷ ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του τὸ σπαθί, καὶ τοῦ τὸ δείχνει γυμνὸν, καὶ ἐξαστράπτον, τάχα διὰ νὰ τὸν φοβίσῃ, ἀλλ' ὁ Μάρτυς τόσον ἐφαίνετο ἀκατάπληκτος, καὶ τόσην ἔδειχνεν ἀφοβίαν εἰς τὸ πρόσωπον, ὥστε βλέπωντάς τον ἕνας ἀπὸ τοὺς φράγγους, ὤμοσεν, ὅτι ἀκόμα δὲν εἶδεν εἰς ἄνθρωπον τόσην σταθερότητα· μετὰ τοῦτο τὸν ἐπρόσταξε νὰ γονατίσῃ, καὶ ἐγονάτισεν ὁ Μάρτυς, καὶ εὐθὺς φθάνει προσταγὴ ἀπὸ τὸν Μουλᾶν, νὰ λάβῃ ὑπομονὴν ὁ δήμιος, διὰ τί ἔχει νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν θεωρίαν ταύτην, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Μουλᾶ· καὶ ἀναβάλλει τὴν ἀποτομὴν ὁ δήμιος μίαν ὥραν καὶ ἐπέκεινα, καὶ εἰς ὅλον ἐκεῖνο τὸ διάστημα τῆς ὥρας ὁ Μάρτυς ἔμενεν ἐκεῖ γονατιστὸς, μόνον ἔμπροσθέν του βλέπωντας μὲ σκυμμένην τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀσχόλαστα προσευχόμενος, καὶ μὲ τὸν νοῦν του, καὶ μὲ τὰ χείλη του· ἐδῶ βέβαια δὲν ἀμφιβάλλω, πῶς μέσα εἰς ἐκείνην τὴν ἁγίαν διάνοιαν ἐγίνετο ὅλον ἕνα κρίσις, καὶ κατάκρισις τοῦ Κόσμου, καὶ τοῦ κοσμοκράτορος, καὶ πῶς ἄνωθεν ὁ ἀγωνοθέτης Χριστὸς ἐνίσχυε μὲ τὴν παντοδύναμον χάριν του, τὸν ἐδικόν του ἀθλητήν· ἦτον δὲ ὄχι ὀλίγη καὶ ἡ ἀγωνία τῶν ὀρθοδόξων, καὶ ὁμογενῶν του Χριστιανῶν, ὅσον ἔβλεπον τὴν ὥραν παρερχομένην, συλλογιζόμενοι τὸ ἀσθενὲς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως· ἀλλὰ τέλος πάντων ἐνίκησεν ὁ Χριστὸς, ὕψωσε τὴν ἁγίαν του πίστιν, μὲ τὸ λαμπρὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαρτύριον, καὶ οἱ εὐσεβεῖς εὐφράνθησαν, καὶ οἱ Ἄγγελοι ἐχάρησαν, οἱ δὲ δαίμονες ἐθρήνησαν, καὶ οἱ τῆς πλάνης θεραπευταὶ ἔμειναν

κατηχυμένοι, μὲ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον τοῦ γενναίου, καὶ θαυμασίου τούτου ἀθλητοῦ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει ᾳψϙδ΄. Αὐγούστου ηθ΄. 1794.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΜΑΡΤΥΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗι.

Οὗτος ὁ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Σπάσος βουλγαριστὶ ὀνομαζόμενος, ῥωμαϊστὶ δὲ Ἀναστάσιος ἦτον ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Βουλγαρίας ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Στρούμιτζας, ἡ ὁποία τὸν παλαιὸν καιρὸν ἐκαλεῖτο Τιβεριούπολις, ἀπὸ χώραν λεγομένην Ῥαδοβίσι· ἦτον δὲ νέος, ὡς εἴκοσι χρόνων τὴν ἡλικίαν, καὶ ὡραῖος τὴν ὄψιν· ἐρχόμενος δὲ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ πηγαίνωντας εἰς ἕνα τουφεκὴν ὁποῦ ἦτον μάστοράς του, τὸν εὗρεν ὁποῦ εἶχε μερικὰ φορέματα τούρκικα, καὶ ἐζήτει μὲ τρόπον νὰ τὰ εὐγάλῃ ἔξω ἀπὸ τὸ κάστρον τῆς Θεσσαλονίκης, χωρὶς νὰ πληρώσῃ κουμέρκι· ὅθεν παρακινεῖ ὁ μάστορας τὸν μαθητήν του αὐτὸν νὰ φορέσῃ μίαν ἀπὸ τὰς φορεσίας ἐκείνας, καὶ νὰ ἀπεράσῃ ὡς Τοῦρκος, τάχα, ἀπὸ τὴν πόρταν τοῦ κάστρου· ὁ νέος ἀντιστέκεται εἰς τοῦτο λέγωντάς του, ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι ἐπικίνδυνον· ἀλλ ὁ μάστοράς του καταθαῤῥύνωντάς τον μὲ πολλὰ λόγια, τὸν καταπείθει, καὶ ἐνδύνεται τὰ τούρκικα φορέματα ὁ νέος, καὶ οὕτω πηγαίνει διὰ νὰ ἀπεράσῃ ἀπὸ τὴν πόρταν· οἱ ἄνθρωποι τοῦ χαρατζῆ τὸν ἐρωτοῦν ἂν ἔχῃ χαρτὶ, καὶ αὐτὸς τοὺς ἀποκρίνεται, ὅτι εἶναι Τοῦρκος· ἐκεῖνοι τὸν εἶπαν, νὰ κάμῃ σαλαβάτι, διὰ νὰ βεβαιωθοῦν, πῶς εἶναι μουσουλμάνος, καὶ νὰ τὸν ἀφήσουν· ὁ δὲ νέος τὸ ἀνέλπιστον τοῦτο ἀκούσας, ἔμεινεν ἄφωνος, ὅτι οὔτε ἤξευρε τί εἶναι τὸ σαλαβάτι, οὔτε ἤθελε νὰ κάμῃ ἐκείνην τὴν τῶν μουσουλμάνων ὁμολογίαν· καὶ λοιπὸν δέρνοντες σπρώχνοντες αὐτὸν ὡς καταφρονητὴν τοῦ μωαμετισμοῦ, τὸν πηγαίνουν εἰς τὸ κονάκι τοῦ χαρατζῆ, καὶ πρῶτον τὸν παραστήνουν εἰς τὸν ἐκείνου κιαχαγιᾶν, λέγοντες, καὶ καταβοῶντες τὰ ἀνωτέρω καὶ ἔτι περισσότερα· οὗτος τὸν ἐξέτασεν ἀκριβῶς, καὶ βλέπωντας, ἀφ᾽ οὗ τοῦ ἔκαμεν ἀρκετὴν βίαν, πῶς δὲν κλίνει εἰς τὸν τουρκισμὸν, πέρνωντάς τον ὁ ἴδιος τὸν ἔφερεν εἰς τὸν ἀγᾶν, ἤτοι εἰς τὸν χαρατζίμπασιν (ἦτον δὲ οὗτος υἱὸς ἑνὸς μεγάλου καὶ πρώτου τῶν ἀγιάννιδων, ὀνομαζομένου μουσταφάμπεϋ, ὅστις ὕστερον ἐχρημάτισε καὶ μπεγλέρπεϋς) αὐτὸς τὸν ἐξέτασε μὲ περισσοτέραν ἀκρίβειαν· καὶ πρῶτον μὲν ἐμεταχειρίσθη εἰς αὐτὸν διαφόρους κολακείας, κάνωντάς του λαμπρὰς, καὶ μεγάλας ὑποσχέσεις, διὰ νὰ τὸν ἑλκύσῃ, ἔπειτα βλέπωντάς τον, πῶς δὲν μαλακώνεται ἀπὸ τὰς κολακείας, ἤλλαξε τὸ προσωπεῖον, ἤγουν ἄρχισε νὰ τοῦ κάνῃ τρομακτικοὺς φοβερισμούς· ἀλλ᾽ ὁ νέος στέκει στερεὸς, καὶ ὅλον ἕνα διορθόνοι τὸ σφάλμα ὁποῦ ἔκαμε τὴν πρώτην φοράν, ὁμολογῶντας ἤδη, καὶ λέγωντας, πῶς εἶναι Χριστιανὸς, καὶ δὲν ἀλλάζει τὴν πίστιν του, ὅτι καὶ ἂν τὸν κάμωσι· ταῦτα βλέπωντας, καὶ ἀκούωντας ὁ χαρατζῆς, ἔστειλεν ἄνθρωπον εἰς τὸν Μουφτὴν τῆς πόλεως, νὰ τοῦ φανερώσῃ τὴν ὑπόθεσιν, καὶ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ εἰς ἕνα τοιοῦτον ἀπειθῆ ὑβριστήν· ὁ Μουφτὴς τὸν ἀπεκρίθη, ὅτι μὲ τὸ ἕνα χέρι βαστᾶς τὸ σπαθὶ, μὲ τὸ ἄλλο τὸ χαρτὶ, ὅποιον θέλεις ἀπὸ τὰ δύω μεταχειρίσου εἰς αὐτόν· ἤθελε δὲ φανερώσῃ μὲ τοῦτο, ὅτι ἂν ἦσαι ζηλωτὴς τῆς πίστεως, τιμώρησαι τὸν ὑβριστὴν τῆς πίστεως μὲ τὴν μάχαιραν, εἰδὲ καὶ ἦσαι

φιλοχρήματος, καὶ ἀδιάφορος, δός τον τὸ χαρτί· λοιπὸν τοιαύτην ἀπόκρισιν λαβὼν ὁ χαρατζῆς, τὸν ἔστειλεν εἰς τὸν Μουλᾶν, ἤτοι εἰς τὸν κριτήν· ἔστειλε δὲ καὶ πέντε Τούρκους νὰ μαρτυρήσουν κατ᾽ αὐτοῦ, ὅτι περιπαίζει, καὶ ὑβρίζει τὴν πίστιν τους· ὁ κριτὴς ἐδοκίμασε μὲ διαφόρους τρόπους νὰ τοῦ μεταβάλῃ τὴν γνώμην, καὶ μὴ δυνηθεὶς, τοῦ ἔδωκε πρῶτον δαρμὸν πολὺν, ἔπειτα τὸν ἔκλεισεν εἰς τὴν φυλακὴν σιδεροδέσμιον· δευτέραν φορὰν τὸν εὐγάνει ἔμπροσθέν του, καὶ πάλιν εὑρίσκωντάς τον ἀμετάπιστον, πάλιν τὸν ῥαβδίζη ἀπηνῶς, καὶ πάλιν τὸν κλείει εἰς τὴν φυλακὴν μὲ βαρύτατα δεσμά· καὶ ὁ γενναῖος νέος ὑπομένει μεγαλοψύχως ὅλα· καὶ ῥαβδισμοὺς, καὶ δεσμὰ, καὶ τὴν πικροτάτην φυλακὴν, βέβαια ἐνδυναμούμενος, ὑπὸ τῆς παντοδυνάμου χάριτος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· τὴν ἄλλην ἡμέραν, τὸν παραστήνει τρίτην φορὰν ἔμπροσθέν του, καὶ πάλιν μεταχειρίζεται διαφόρους τρόπους, καὶ μηχανὰς, ἀλλὰ τὰ πάντα εἰς μάτην· τέλος πάντων βλέπωντας τὸ ἀμετάβλητον τῆς γνώμης τοῦ Μάρτυρος, τὸν ἔστειλεν εἰς τὸν μουσελίμην, διὰ νὰ πάθῃ ἐκεῖ δριμύτερα βάσανα· ἄρχισε καὶ αὐτὸς εὐθὺς μὲ κολακείας πολλὰς, διὰ νὰ τὸν καταπείσῃ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, καὶ νὰ δεχθῇ τὸν Μωάμεθ, καὶ τί δὲν τοῦ ἔλεγε; τί δὲν τοῦ ἐπρόβαλε; τί δὲν τοῦ ὑπέσχετο; τοῦ ἐπρόσφερεν εὐθὺς, ὡς τάχα μέγα τι πρᾶγμα, ὁ γηϊνόφρων, καὶ μάταιος, ἕνα ζευγάρι πιστόλας ἀργυρᾶς, ἕνα σπαθὶ μετρίως κεκοσμημένον· ἐνδύματα ἀπὸ κατηφὲν, καὶ κατὰ ἄλλην γλῶσσαν βελουδένια, φλουριὰ χίλια καὶ ἐπέκεινα· τοῦ ἔταζε, νὰ τὸν κάμῃ ἕνα του τζοχαντάρην τὸν πλέον ἔντιμον, καὶ νὰ τὸν ἔχῃ εἰς τὴν εὔνοιάν του, καὶ ὅλον ἐδικόν του, μόνον νὰ γένῃ Τοῦρκος· αὐτὰ τὰ σμικροπρεπῆ, καὶ οὐτιδανὰ ἐπρόβαλε, καὶ ἔταζεν, εἰς τὸν στρατιώτην τοῦ Χριστοῦ ὁ μουσελήμης, νομίζωντας, ὅτι μὲ αὐτὰ τὰ δελεάσματα, νὰ ἀγκιστρεύσῃ καὶ νὰ ἑλκύσῃ τὴν ἁπλῆν ἐκείνην ψυχὴν εἰς τὴν ἀπώλειαν· ἀλλ᾽ ὁ καλὸς ἐκεῖνος νεανίας, ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἦτον βούλγαρης νοῦς ὁηλαδὴ παχὺς παὶ ἀγράμματος, ἀλλ᾽ ὅμως, ἀφ᾽ οὗ ἐμεταμελήθη, πῶς εἶπε τὸν πονηρὸν ἐκεῖνον λόγον, ἀπεφάσισε νὰ σταθῇ καὶ νὰ μένῃ Χριστιανὸς, καὶ νὰ ὑπομείνῃ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ὅτι καὶ ἂν τὸν κάμωσι· βεβαιότατα καὶ ἡ χάρις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἐφώτιζε τὸν νοῦν, νὰ μὴν ἀπατᾶται ἀπὸ τὰς πανουργίας τῶν αἰσθητῶν, καὶ νοητῶν ἐχθρῶν, καὶ ἡ θεία του δύναμις ἐδυνάμωνε τὴν ἀσθένειαν τῆς ψυχῆς, καὶ τῆς σαρκὸς, εἰς τὸ νὰ ὑπομένῃ τὰ ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ κολαστήρια· ἀπέπτυσε λοιπὸν φρονιμώτατα ὅλα ἐκεῖνα ὁ οὐρανόφρων νέος, ὡσὰν τόσα σκύβαλα καὶ κόπρια, καὶ οὐδὲ ἤθελε κἂν νὰ τὰ βλέπῃ μὲ τοὺς ὀφθαλμούς του, ἀλλὰ μάλιστα καὶ τὰ ἀπεστρέφετο, καὶ τὰ ἐμίσει, ὡς ἀπωλείας μέσα καὶ ὄργανα· βλέπωντας λοιπὸν ὁ ἐξουσιαστὴς, πῶς μὲ τὸν κολακευτικὸν τρόπον δὲν κατορθόνει τίποτας, μεταχειρίζεται τὸν τυραννικὸν, καὶ προστάζει νὰ τὸν δείρουν δυνατὰ, καὶ τὸν ἔδειραν ἀπηνέστατα, καὶ σκληρότατα· ἔπειτα ἐκ προστάγματος ῥίπτεται εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ βάλλουν τοὺς πόδας του εἰς τὸ κακωτικὸν ξύλον, καὶ ἀλύσεις εἰς τὸν λαιμὸν, καὶ χειροπέδας, τὰ καλούμενα τουρκιστὶ μπελετζίκια εἰς τὰς χεῖρας, καὶ καλαμια εἰς τοὺς ὄνυχας· καὶ ὅλην σχεδὸν τὴν ἡμέραν, δὲν ἔπαυσαν οἱ ἀπάνθρωποι νὰ τὸν βασανίζουν μὲ διάφορα κολαστήρια· καὶ ὁ Τύραννος τὸν εὔγανε πολλάκις, καὶ ἔτζη βασανισμένον, καὶ καταματωμένον τὸν ἐπαράστησεν ἔμπροσθέν του, καὶ συχνὰ τὸν ἐπαρακινοῦσε, καὶ τὸν ἠνάγκαζε πολυτρόπως, νὰ γένῃ μουσουλμάνος· ἀλλ᾽ ὁ μάρτυς ἔστεκε πάντοτε ὁ αὐτὸς, καὶ ἄλλο δὲν ἔλεγε, παρὰ, Χριστιανὸς εἶμαι, δὲν ἀρνοῦμαι τὴν πίστιν μου· ὅθεν τέλος πάντων ἀπελπισθεὶς ὁ ἡγεμὼν, τὸν ἔστειλεν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, προστάξας νὰ τὸν κρεμάσουν ἔξω, ἀπὸ τὴν καλουμένην καινούριαν πόρταν, παραγγείλας εἰς τοὺς ἐδικούς του ἀνθρώ-

πους, νὰ μὴ παύσουν εἰς ὅλον τὸν δρόμον ἀπὸ τὸ νὰ τὸν παρακινοῦν, ἴσως δὲν θὲν καὶ τὸν κερδίσουν εἰς ὅλον τὸ ὕστερον· πηγαίνωντας ὅμως ὁ Μάρτυς, δὲν ἔφθασε ζωντανὸς εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἀλλὰ, ἀπὸ τὰς πολλὰς βασάνους, καὶ τὴν κάκωσιν τοῦ σώματος, εἰς τὸν δρόμον λειποψυχήσας παρέδωκε τὸ πνεῦμα, διαμείνας μέχρι τέλους εἰς τὴν καλὴν, καὶ λαμπρὰν ὁμολογίαν τῆς Ἁγίας ἡμῶν πίστεως, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳψιδ. ἔτος 1794.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ ΕΝ ΤΗι ΝΕΑι ΕΦΕΣΩι.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ.

Τῇ γ', τοῦ Σεμπτεμβρίου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Πολυδώρου.

Ἐν τῷ μικρῷ Ἑσπερινῷ ἱστῶμεν στίχ. δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος, δ'. Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθείς.

Νεανικῶς ἐκτελέσας τὸν ἀγῶνα, ἔνδοξε Πολύδωρε τὸν τῆς ἀθλήσεως, παρὰ Χριστοῦ στέφος εἴληφας, ἀφθάρτου δόξης, καὶ αἰωνίου μακαριότητος ἀξίως ἠξίωσαι, καὶ ἀπολαύσεως, τῆς Παραδείσου τερπνότητος, καὶ ἀκορέστως, ἐν ταῖς Ἁγίων θείαις λαμπρότησιν, εὐφραίνη μάκαρ, τὸν τρισάγιον ὕμνον ᾄδων Θεῷ μετ' ἀγγέλων νῦν, ὃν αὐτοῖς συνδυσώπει, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἰάσαι πάθη ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, ταῖς θείαις πρεσβείαις σου, Μάρτυς Πολύδωρε, τῶν σὲ τιμώντων ἐκ πίστεως, καὶ μετὰ πόθου, ἐπιτελούντων τὴν θείαν μνήμην σου, καὶ ἀσπαζομένων σου τὰ ἱερώτατα, καὶ πανσεβάσμια λείψανα, μετ' εὐλαβείας, καὶ ἐξαιτούντων τὴν σὴν ἀντίληψιν, καὶ προστασίαν καὶ βοήθειαν· παῤῥησίαν ὡς ἔχων πρὸς Κύριον, ὡς καλῶς ἐναθλήσας, καὶ νομίμως ἀξιάγαστε.

Κλίμαξ πρὸς ὕψος ἀνάγουσά σε θεῖον, ὁ βρόχος σου γέγονε Μάρτυς Πολύδωρε, ὁ δὲ χαλκοῦς καταφλέξας σου, πίναξ τὴν κάραν, σπινθηρακώδης ὅλος γενόμενος, ἀφθάρτου ἠξίωσε στέφους μακάριε· ἡ δὲ ὀστράκων ἐπίθεσις, τῶν πυρωθέντων, ἐν ταῖς μασχάλαις καὶ τοῖς μηροῖς ὁμοῦ, τῆς θείας δρόσου ἀπολαύειν νῦν, ἐν τῇ γῇ τῶν ῥαφείων ἐποίησε, καὶ Θεῷ μετὰ δόξης, σὺν τοῖς Μάρτυσι παρίστασθαι.

Ἡ εὐκλεὴς τῆς ἀθλήσεώς σου μνήμη, ἔνδοξε Πολύδωρε φαιδρὰ καὶ εὔσημος, τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀνέτειλε θείαις ἀκτῖσι, τὰς διανοίας καταφωτίζουσα, ἡμῶν τῶν ἐν ἄσμασι, τοὺς ὑπὲρ πίστεως, ἀνευφημούντων ἀγῶνάς τε, καὶ θείους ἆθλους, τοὺς σοὺς γενναῖε Μάρτυς πολύαθλε, δι' ὧν τὸ σκότος διεσκέδασας, τὸ τῆς πλάνης καὶ πᾶσαν ἐξήστραψας, ἀληθείας τὸ φέγγος, καὶ ἐνθέως κατεφαίδρυνας.

Δόξα, ἦχος δ'.

Φερωνύμως πολλῶν ἠξιώθης δωρεῶν καὶ χαρίτων παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀθλοφόρε Πολύδωρε, νομίμως καὶ γενναίως ὑπὲρ αὐτοῦ ἐναθλήσας· δι' ὃ τοῖς ἐκ πόθου τιμῶσί σε, χάριν οὐράνιον δώρησαι, καὶ δωρεῶν ἐνθέων ἀξίωσον, ταῖς θείαις πρεσβείαις σου, Μάρτυς πανένδοξε.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων.

Εἰς τὸν στίχ. Ἦχος πλ. δ'.

Τρισήμερος Ἀνέστης Χριστέ.

Ὁ νέος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς, Πολύδωρος φιλέορτοι, ἐναθλήσας τὸν ἀρχαῖον πτερνιστὴν, ὤλεσε κατὰ κράτος, καὶ νίκης τὰ βραβεῖα, παρὰ Θεοῦ λαμπρῶς ἀπείληφε.

Στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις

Ῥωννύμενος τῇ θείᾳ Χριστοῦ, δυνάμει παναοίδιμε, οὐ τυράννων ἐπτοήθης τὴν δεινὴν ὠμότητα στερρόφρον, ἀλλ' ἤνεγκας γενναίως, θάνατον βίαιον Πολύδωρε.

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ.

Ὁ πρῴην σε πτερνίσας ἐχθρὸς, ἐπτέρνισται καὶ πέπτωκε, νῦν ἀτίμως, ἀθλοφόρε τοῦ Χριστοῦ, Πολύδωρε γενναῖε· τὸ κλέος τῶν Μαρτύρων, ὑπὸ τῆς σῆς στερρᾶς ἀθλήσεως. Δόξα, καὶ νῦν.

Ὑμνοῦμεν σε τριὰς ὁ Θεὸς, καὶ ἐκ ψυχῆς βοῶμέν σοι, ταῖς πρεσβείαις τῆς παρθένου καὶ ἁγνῆς, τῆς ὄντως Θεοτόκου, καὶ ταῖς τοῦ Πολυδώρου, Χριστιανῶν τὸ κέρας ὕψωσον.

Ἀπολυτίκιον, ἦχος πλ. ά.

Τὸν συναναρχον λόγον.

Μετανοίας τοῖς δάκρυσι προεκάθηρας, εἶτα στίγμασι μάκαρ τοῦ Μαρτυρίου σαυτὸν, ὡς ἐν ἀκτῖσι φαεναῖς κατελάμπρυνας· ὅθεν ὡς Μάρτυρα στερρὸν, καὶ παθημάτων κοινωνὸν, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἐν ὕμνοις, Πολύδωρε ἀθλοφόρε, σὲ εὐφημοῦντες μεγαλύνομεν.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος.

Καὶ Ἀπόλυσις.

Ἐν δὲ τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, μεσὰ τὸν προοιμιακὸν ψάλλομεν τὸ, Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ, Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχ. ή. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια, Νικοδήμου μοναχοῦ. Ἦχος, ά.

Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τῇ χαρμοσύνῳ ἡμέρᾳ, τῆς σῆς ἀθλήσεως, Πολύδωρε τρισμάκαρ, οἱ φιλοῦντές σε πάντες, εἰς ἓν συνελθόντες ἀσματικῶς, ἐγκωμίοις τιμῶμέν σε, ὡς τοῦ Χριστοῦ στρατιώτην νεοφανῆ, καὶ ὡς μάρτυρα στερρότατον.

Δίς.

Ἡ λευκοσία εὐφραίνου σὺν τοῖς γεννήτορσι, τοῦ θείου Πολυδώρου· ὁ γὰρ πρὶν ὑμῶν θρῆνος, ἐτράπη παραδόξως εἰς χαρμονὴν, ἀφ' οὗ οὗτος ἐνήθλησε, καὶ τὸν Χριστὸν ἀνεκήρυξεν ἀνδρικῶς, καὶ τὴν πάτριον εὐσέβειαν.

Ἡ ἀκοὴ τῆς στερρᾶς σου, Μάρτυς ἀθλήσεως, ηὔφρανε πιστοὺς πάντας, καὶ ἐθέρμανε σφόδρα, Θεόδωρον τὸν νέον, ὑπὲρ Χριστοῦ, μαρτυρῆσαι στερρότατα· μεθ' οὗ πρεσβεύοις ἀπαύστως ὑπὲρ ὑμῶν, τῶν τιμώντων σε Πολύδωρε.

Ἕτερα προσόμοια. Νικηφόρου Ἱεροδιακόνου, ἦχος δ'. Ὡς Γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.

Συνεργείᾳ τοῦ δαίμονος, ἐξηρνήσω τὸ ὄνομα, τοῦ Χριστοῦ τὸ ἅγιον, εἰσδεξάμενος, ὀθωμανῶν τὴν ἀσέβειαν· σαυτοῦ δὲ γενόμενος, ἔθνη πόλεις, καὶ λαοὺς, περιῆλθες Πολύδωρε, τὸ ποτήριον, ἐκπιεῖν τοῦ θανάτου καὶ ἀθλῆσαι, ὑπὲρ πίστεως πατρῴας, ζητῶν ἐκ πόθου ἀοίδιμε. Δίς.

Καὶ ἡ Χίος μετέλαβε, τῆς σῆς χάριτος Ἅγιε, ἣ σε πρὶν ἐδέξατο τῆς ἀθλήσεως, ἀλλὰ τὸ πλέον ἡ Ἔφεσος, ἡ νέα ἐπλούτησεν, ἐν ᾗ ἤθλησας στερρῶς, καὶ ἐδέξω πολύαθλε, τὸ Μακάριον, καὶ πανάγιον τέλος δι' ἀγχόνης, καταλείψας σου τὸ σῶμα, αὐτῇ ὡς ὅλβον οὐράνιον.

Τοὺς ἐν πίστει τελοῦντάς σου, τὴν πανίερον ἄθλησιν, καὶ το θεῖον λείψανον προσκυνοῦντάς σου, Μεγαλομάρτυς Πολύδωρε, τὸ ἀθλητικώτατον, σκέπε φρούρει σαῖς εὐχαῖς, πρὸς Χριστὸν τὸν φιλάνθρωπον, ᾧ παρίστασαι, παῤῥησίᾳ μεγίστῃ, δι' ὃν μάκαρ, ἀφειδήσας ὅλως τούτου, θάνατον βίαιον ἤνεγκας.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Σήμερον πνευματικῶς εὐφρανθῶμεν, ἐπὶ τῇ μνήμῃ Πολυδώρου τοῦ νεομάρτυρος· οὗτος γὰρ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ὡς πανο-

πλίαν θωρακισάμενος, πρὸς παράταξιν ἐξῆλθε τῆς τῶν ἐκ τῆς Ἄγαρ ἀσεβείας, καὶ ταύτην ἀνδρικῶς στηλιτεύσας, λέοντα καὶ δράκοντα ἐχθρῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων τὴν ἰσχὺν, ὡς προέλεγε κατεπάτησε· τὴν εὐσέβειαν δὲ μετὰ παῤῥησίας ἀνακηρύξας, τὸν δι' ἀγχόνης ὑπήνεγκε θάνατον, καὶ ταύτῃ χρησάμενος ὥσπερ κλίμακι, πρὸς Χριστὸν τὸν Θεὸν Νικηφόρος ἀναβέβηκεν· ᾧ καὶ πρεσβεύει ἀδιαλείπτως σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσει σε.

Εἴσοδος τὸ, φῶς ἱλαρόν. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Εἰς τὴν Λιτὴν, ἦχος, ά.

Ἀγάλλου εἰς αἰῶνας νεομάρτυς Πολύδωρε· ἀπαρῆλθε γὰρ ὁ τῶν γοερῶν σου θρήνων ἐκείνων καιρὸς, οὓς ἐποίεις ἐν τῇ τοῦ κλαυθμῶνος ταύτῃ κιλάδι· ὁ δὲ τῆς ἀγαλλιάσεως πάρεστί σοι νῦν, κατοικοῦντι, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη λύπη καὶ στεναγμός· εἰ γὰρ καὶ πρὸς καιρὸν καύχημα μὲν τῷ ἐχθρῷ, ὄνειδος δὲ τῷ Χριστῷ διὰ τῆς ἀρνήσεως ἐδείχθης· ἀλλ' αὖθις διὰ τῆς πεπαῤῥησιασμένης ὁμολογίας τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπ' αὐτῇ μέχρι τέλους ἀθλήσεως, καύχημα μὲν τῷ Χριστῷ, ὄνειδος δὲ τῷ ἐχθρῷ πολλαπλάσιον γέγονας, καὶ γενήσῃ εἰς αἰῶνα τὸν ἀτελεύτητον· ἀλλὰ πρέσβευε, συμμεριστὰς τῆς χαρᾶς σου γενέσθαι καὶ ἡμᾶς τοὺς σὲ γεραίροντας.

Δόξα, ἦχος 6'.

Τὸν λαμπρὸν ἀριστέα τοῦ Χριστοῦ, καὶ νεομάρτυρα Πολύδωρον μακαρίσωμεν, ἐπαινοῦντες αὐτοῦ τὴν συντετριμμένην μετάνοιαν· τὸ πρὸς τὸ Μαρτύριον διψητικόν τε καὶ πρόθυμον· τὸ πεπαῤῥησιασμένον τῆς ὁμολογίας καὶ εὔτολμον· τὸ ἐν τοῖς ἄθλοις γενναῖον καὶ ἀκατάπληκτον, καὶ τὸ δι' ἀγχόνης μακάριον τέλος· δι' ὃ καὶ τὸν τοῦ Μαρτυρίου δικαίως ἐκομίσατο στέφανον, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ σώζοντος τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου.

Εἰς τὸν στίχ. ἦχος 6'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε.

Ὅτε ἐπινεύσει θεϊκῇ, ἦλθες εἰς συναίθησιν Μάρτυς, κακοῦ οὗ πέπονθας, τότε κατανύξεως πνεῦμα δεξάμενος, τὴν καρδίαν συνέτριβες, γοεροῖς ἐν θρήνοις, ἐξομολογούμενος τῷ τῶν ἁπάντων Θεῷ· ὃς ἐπικαμφθείς στεναγμοῖς σου, καὶ τῇ ἀληθεῖ μετανοίᾳ, θείου Μαρτυρίου σὲ ἠξίωσε.

Στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις.

Ὅτε κατεφλέχθης τῷ πυρὶ, τοῦ διὰ Χριστὸν μαρτυρῆσαι θεῖε Πολύδωρε· τότε ὥσπερ ἔλαφος, διῳῶσα ἔτρεχες, εἰς πολλοὺς τόπους ἔνδοξε, ζητῶν ὃ ἐπόθεις, ἐκπιεῖν ποτήριον τῆς τελειώσεως· ὅπερ μὴ εὑρίσκων ἠθύμεις, ἕως οὗ λαβὼν εὐκαιρίαν, τὸ πεποθημένον σοι διήνυσας.

Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ.

Ὅτε νυτομόλησας καλῶς, εἰς τὸ τῆς ἀθλήσεως σκάμμα, Μάρτυς Πολύδωρε· τότε ὡς ἀπτόητος, λέων διήλεγξας, τὴν κακίστην δυσσέβειαν, καὶ ἄθεον πλάνην, πίστιν δὲ ἐκήρυξας, Χριστοῦ τὴν ἔνθεον. Ὅθεν τὸν ἀγῶνα τελέσας, νῦν μετὰ Μαρτύρων χορεύεις, καὶ μετὰ Ἀγγέλων ἀξιάγαστε.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Μιμούμενος τὸν ἐπὶ ξύλου κρεμασθέντα Χριστὸν τὸν Θεὸν, Πολύδωρε μακάριε, ἐπὶ τοῦ ξύλου κρεμασθεὶς μετέωρος ἀπηγχόνισαι· καὶ πρὸς αὐτὸν ἀναδραμὼν γηθοσύνως, τὸν τῆς νίκης Στέφανον ἀνεδέξω, καὶ τοῖς ἀπ' αἰῶνος Ἁγίοις συνηριθμήθης· οἷς καὶ συναγαλλόμενος πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν πόθῳ τιμώντων σου τὴν ἄθλησιν.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι τάς.

Ἕτερον ἀπολυτίκιον ἦχος γ'.

Μέγα καύχημα τῆς Λευκοσίας· μέγα στήριγμα πέλεις Ἐφέσου· μέγα κλέος τε τῶν δύω πόλεων· τῆς μὲν γὰρ γόνος σεπτὸς ἐχρημάτισας, τὴν δὲ τὰ σὰ ἐπορφύρωσαν αἵματα· ἀλλὰ πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ Πολύδωρε, ἵνα ῥυσθῶμεν κινδύνων καὶ θλίψεων.

Καὶ νῦν. Θεοτόκε Παρθένε. Καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν Ὄρθρον. Μετὰ δὲ τὸν Ἐξάψαλμον, τὸ, Θεὸς Κύριος. Τὸ, ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου δὶς, καὶ νῦν Θεοτοκίον, καὶ ἡ συνήθης στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου.

Μετὰ δὲ τὴν ά. στιχ. Κάθ. ἦχος ά.

Τὸν τάφον σου σωτήρ.

Ὡς νάρκισσος· ἡδὺς, καὶ ὑάκινθος Μάρτυς, ἐξήνθησας σοφὲ, Μαρτυρίου ἐν κήπῳ, Πολύδωρε μακάριε, καὶ ψυχῆς αἰσθητήρια, ἡμῶν ηὔφρανας, ταῖς ἡδυπνόοις ὀδμαῖς σου, τῶν φιλούντων σε, καὶ σοῦ τιμώντων ἐκ πόθου, τὴν μνήμην τὴν ἔνθεον.

Δόξα τὸ αὐτό.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Προστάτις ἐνεργὴς, ἀνεδείχθης τῳόντι, ἡμῶν τῶν ταπεινῶν παναμώμητε Κόρη, ὡς μήτηρ χρηματίσασα τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἔννοιαν, ὦ παράδοξον, καὶ ἀνερμήνευτον θαῦμα, βροτοῖς ἅπασι, καὶ τοῖς ἀγγέλοις ὁμοίως, σιγῇ δὲ τιμώμενον.

Μετὰ τὴν 6'. Στιχολογ. Κάθισμα ἦχος γ'.

Τὴν ὡραιότητα.

Ζωὴν τὴν ἄπονον, εὗρες Πολύδωρε· καὶ νῦν κεκλήρωσαι, καθάπερ γέγραπται, τὰ ἀγαθὰ ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν οὐδὲ ἤκουσεν, οὖς οὐδὲ διάννοια, τῶν ἀνθρώπων ἐνόησεν· ἃ Θεὸς ἡτοίμασε, τοῖς αὐτὸν ἀγαπήσασιν· ὧν καὶ ἡμᾶς συμμετασχεῖν ἐκδυσώπει, τοὺς σὲ φιλοῦντας καὶ τιμῶντας.

Καὶ νῦν. Τὴν ὡραιότητα.

Μετὰ τὸν πολυέλεον· Κάθισμα ἦχος γ'.

Θείας πίστεως.

Ῥείθροις ἔνδοξε τῶν σῶν αἱμάτων, κατεφοίνιξας χθόνα Ἐφέσου, Μεγαλομάρτυς καὶ τὴν πίστιν ἐτράνωσας, τοὺς τὴν μωρίαν τῆς πλάνης κηρύττοντας, ὡς ψευδομένους ἐλέγξας τρανώτατα· παμμακάριστε Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, ὑπὲρ τῶν πίστει τελούντων τὴν μνήμην σου.

Δόξα. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ὑψωθεὶς Πολύδωρε ἐπὶ τοῦ ξύλου, πάσας ἐθριάμβευσας, τὰς ἐξουσίας καὶ ἀρχὰς, τοῦ σκότους καὶ τῇ ἀγχόνῃ σου, ἀπαγχονήσας, αὐτὰς ἐξηφάνισας.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἐπληγώθην πάθεσιν, ἰάτρευσόν με· ἐν κακοῖς ἀπόλλυμαι, σῶσόν με Δέσποινα ἁγνὴ, ἡ τὸν σωτῆρα κυήσασα, καὶ ἰατῆρα τοῦ κόσμου Θεόνυμφε.

Οἱ ἀναβαθμοὶ, τὸ ά. ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἦχου.

Προκείμενον. Θαυμαστὸς ὁ Θεός. Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ. Πᾶσα πνοή.

Εὐαγγέλιον μαρτυρικόν. Ὁ Ν.

Δόξα. ταῖς Τοῦ Ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλεῆμον ἐλέησόν με ὁ Θεός. Ἦχος πλ. 6'.

Ταῖς ἀπαύστοις φωτοδοσίαις τῆς μακαρίας Τριάδος καταλαμπόμενος, Μάρτυς Πολύδωρε· καὶ θείσει Θεὸς χρηματίζων παρὰ τῷ κατὰ φύσιν Θεῷ, αἴτησαι ἡμῖν τοῖς τιμῶσί σε φωτισμὸν καὶ μέγα ἔλεος.

Κανὼν εἰς τῆς Θεοτόκου. Καὶ δύω τοῦ Ἁγίου. Ὁ ά. Νικοδήμου μοναχοῦ· οὗ ἡ ἀκροστιχὶς. Νέον γεραίρω Πολύδωρον τοῖς λόγοις.

Ὠδὴ ά. ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Νοός μου τὴν ζώφωσιν, φώτισον θείαις πρεσβείαις σου, καὶ λόγον μοι δώρησαι, μάρτυς Πολύδωρε· ὅπως μέλψω σου, ἀγῶνας τοὺς γενναίους, καὶ τὰ ὑπὲρ πίστεως ἀνδραγαθήματα.

Ἐδόθης Πολύδωρε δῶρον τῳόντι πολύδωρον ἡμῖν τοῖς ποθοῦσί σε παρὰ Χριστοῦ ἀθλητὰ, καὶ κατηύφρανας, ἡμῶν τας διανοίας, τροπαίοις τῆς νίκης σου, καὶ ἀριστεύμασιν.

Ὅπρῴην νικήσας σε, νικημένος κατέπεσεν· ὁ τρώσας σε τέτρωται αὖθις Πολύδωρε, τῇ γενναίᾳ σου ἀθλήσει στεφηφόρε· καὶ κεῖται ὁ δήλαιος πτῶμα ἐξαίσιον.

Θεοτοκίον.

Νοεῖν οὐ δεδύνηται, βρότειος νοῦς Παναμώμητε, τὸ μέγα μυστήριον τοῦ θείου τόκου σου, τὸν γὰρ ἅπασαν, βαστάζοντα τὴν κτήσιν, ἀγκάλαις ἐβάστασας· ὦ ξένον

ἄκουσμα!

Ὁ ϛ΄. Κανών, πόνημα Μηχαὴλ Εὐμορφοπούλου. Ὠδὴ, ά. ἦχος, ά. Ὠδὴν ἐπινίκιον.

Ζωῆς σου λαβόμενος τῆς ἀκηράτου, Θεόφρον Πολύδωρε φωτισμόν μοι δώρησαι, ἅτε φωτὶ παρεστὼς τὸ τρισηλίῳ, ἀθλητὰ ἵνα ὑμνήσω σε.

Αἱμάτων σου ἔσβεσας, ῥίθροις τιμίοις, τὴν τῶν τυραννούτων σε, φλόγα παμμακάριστε, καὶ ἥδρευσας ὡς ἀληθῶς, τὰς διανοίας τῶν πιστῶν, βλαστάνειν θείους καρπούς.

Ὡς ῥόδον ἐβλάστησεν, ἀπὸ τῆς Κύπρου ὁ θεῖος Πολύδωρος, καὶ ἐλθὼν εἰς Ἔφεσον, ἐμύρησεν ἀληθῶς, θυμίαμα τῷ Ἰησοῦ· προσαχθεὶς εὔοσμον. Θεοτοκίον.

Ἡμόνη τὸν ἄχρονον, υἱὸν ἐν χρόνῳ, τεκοῦσα σαρκούμενον, Παναγία ἄχραντε, πάντα τὰ χρόνια, τῆς παναθλίας μου ψυχῆς, πάθη θεράπευσον.

Ὠδὴ, γ΄. Τοῦ ά. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Γελοίαν ἐκήρυξας τὴν πλάνην, τυράννων Πολύδωρε σοφὲ, μύθων καὶ λύρων γέμουσαν, παντός τε ἀτοπήματος· δι' ὅσου τὴν ἐτήσιον, μνήμην δικαίως γεραίρομεν.

Ἐθρήνεις πικρῶς τὰς ἁμαρτίας, τὰς σὰς ὦ Πολύδωρε στερρὲ, καὶ γοερῶς ἐστέναζες, συντρίβων τὴν καρδίαν σου· ὅθεν Θεὸς ἀκούσας σου, τοῦ Μαρτυρίου ἠξίωσε.

Ῥαδίως ἐξένηψας τρισμάκαρ, καὶ ἔγνως ὃ πέπονθας κακόν· δι' ὃ περιερχόμενος, ἐζήτεις τὴν διόρθωσιν· ἧς ὕστερον ἐπέτυχες, ὑπὲρ Χριστοῦ λαβὼν θάνατον.

Θεοτοκίον.

Ἀσπόρως συνέλαβες Παρθένε, ἀκόπως ἐβάστασας Ἁγνὴ, ἀφθόρως δὲ ἐγέννησας Θεὸν τὸν ὑπερούσιον· ὢ τέρατα παράδοξα! τίς νοῦς βροτῶν οὐκ ἐξίσταται.

Ὠδὴ, γ΄. Τοῦ ϛ΄. Στερεωθήτω ἡ καρδία μου

Οἱ ἀσεβεῖς νῦν μὲν ἐθώπευον, νῦν δὲ καὶ ἠπείλουν οἱ ἄνομοι, τὸ σταθερὸν γνώμης τῆς σῆς, διαῤῥῆξαι βουλόμενοι· ἀλλὰ τούτου μὴ τυχόντες, ὅσπερ κῦνες ὑλάκτουν σοι.

Ὁ παμμακάριστος Πολύδωρος, θεϊκὴ δυνάμει νευρούμενος, τοὺς ἀφορήτους αἰκισμοὺς, θαρσαλαίῳ φρονήματι, εἰς οὐδὲν λελογισμένος, τῶν τυραννούντων ὑπέμεινεν.

Ἀθλοφόρε γενναιότατε, ὁ Χριστὸς ἰσχύν σοι ἐνδίδωσιν, ἵνα τὸν δόλιον ἐχθρὸν, ἀναιδῶς τὸν καυχόμενον, καταβάλλῃς παμμακάριστε, ἀθλήσας στερῤῥότατα.

Θεοτοκίον.

Ῥῦσαί με πάσης περιστάσεως, καὶ πολλῶν σκανδάλων τοῦ ὄφεως, καὶ αἰωνίζοντος πυρὸς, καὶ τοῦ σκότους πανάμωμε, ἡ τὸ φῶς ἀποκυήσασα, βροτοῖς τὸ ἀνέσπερον.

Κάθισμα, ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ·

Τῇ τοῦ Σταυροῦ ὠχυρωμένος δυνάμει· καὶ ἠδρασμένος, ἐν τῇ πίστεως πέτρᾳ, ἀγαρηνοὺς ὡς κνώδαλα καὶ κύνας εὐτελεῖς, ἔνδοξε πολύδωρε, ἀνδρικῶς ἐλογίσω, καὶ Χριστοῦ τὸ ὄνομα, ἀνεκήρυξας Μάρτυς, καὶ τὸν τῆς νίκης νῦν ἐν οὐρανοῖς, ἀπολαμβάνεις ἀμάραντον Στέφανον.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Καθάπερ μόνος ὁ Υἱός σου Παρθένε, τὴν τετραγράμματον ἐπλούτησε κλῆσιν, τὴν κτίσει ἀκοινώνητον ἀπάσῃ καὶ φρικτήν· οὕτω σὺ ἐπλούτησας, μόνη ἄχραντε Κόρη, Θεοτόκου ὄνομα, ἀληθῶς καὶ κυρίως· καὶ γὰρ σὺ μόνη τέτοκας Θεὸν ἐν ἀληθείᾳ, ὑπὲρ πᾶσαν ἔννοιαν.

Ὠδὴ, δ΄. Τοῦ ά. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Ἴλεων ἀπέργασαι ταῖς σαῖς εὐχαῖς, ἐφ' ἡμῖν τὸν Κύριον Ἅγιε· ὅπως ῥυσθέντες, αἰωνίζοντος πυρὸς, δόξης ἀξιωθείημεν, οἱ σὲ ἐξαιρέτως ποθήσαντες.

Ῥώμην καὶ τὴν ἔνστασιν τὴν τῆς ψυχῆς, σοῦ οἱ ἀσεβεῖς κατεπλάγησαν καὶ μετὰ θάμβους ἀνεβόων τὰ ἐξῆς, ὢ οἵας γενναιότητος, ἣν παρ' οὐδενὶ ἑωράκαμεν!

Ὥσπερ Εὐαγγελιόν τι θαυμαστὸν, ἀκοὴν ὠτῆς σῆς τελειώσεως, οἱ σὲ ποθοῦντες, ἐδεξάμεθα σαφῶς, Μάρτυς Χριστοῦ Πολύδωρε, καὶ χαρᾶς ἀῤῥήτου ἐπλήσθημεν.

Θεοτοκίον.

Πῶς σου ἐξυμνήσω τὸ κάλλος ἁγνή; ἢ πῶς σε δοξάσω θεόνυμφε; ἐν λόγοις οὖσαν, θείας δόξης θησαυρόν; σθεν σιγῇ σου δέομαι· Δέσποινά μου Δέσποινα σῶσόν με.

Ὠδὴ, δ΄. Τοῦ ϛ΄. Ἐν Πνεύματι προβλέπων.

Ὡς ἔλαφος διψῶσα, ἐζήτεις ἀθλητὰ, Χριστὸν τὸν σώζοντά σε, καὶ ἔκραζες θερμῶς, τὸν Ἰησοῦν μου· ἐπιποθῶ τὸν Ἰησοῦν μου· οὗ δι' ἀγάπην, ἐγὼ πάντα ὑπομένω, καὶ πῦρ καὶ ἀγχόνην καὶ μάστιγας.

Πολύδωρον τὸν θεῖον, τιμήσωμεν πιστοί, ὑμνοῦντες ἐν ᾄσμασι, τὴν ἄθλησιν αὐτοῦ· τοὺς αἰκισμοὺς, τὰς βασάνους καὶ τὴν ἀγχόνην, ἅπερ ὑπέστη, ἵνα τῷ Χριστῷ συζήσῃ, καὶ συμβασιλεύσῃ ἀθάνατα.

Ὑψούμενα παμμάκαρ ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν, βασάνων τὰ κύματα, μεγάλως κατὰ σοῦ, καταβυθίσαι οὐκ ἴσχυσαν οὐδ' ὅλως, τὴν σὴν ὁλκάδα, ὦ Πολύδωρε θεόφρων, ὡς κυβερνωμένην τῷ Πνεύματι. Θεοτοκίον.

Ὑμνοῦμέν σε Παρθένε, Θεόνυμφε σεμνὴ, ὡς θεογεννήτριαν, καὶ τεῖχος τῶν πιστῶν· σὺ γὰρ τὴν φύσιν ἀνέστησας τὴν πεσοῦσαν, καὶ τὴν εἰκόνα ἀνεμόρφωσας τεκοῦσα, μόνη τὸν προόντα Θεὸν τοῦ Ἀδάμ.

Ὠδὴ, ε΄. Τοῦ ά. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Οὐκ ἄνθος νεότητος, οὐ κάλλος τὸ τοῦ σώματος, οὐ τῶν δωρεῶν αἱ ὑποσχέσεις, ὑπὸ ἀπίστων σοὶ προτεινόμενα, ἴσχυσαν ψυχῆς σου τὸ στερρὸν, σαλεῦσαι ἀήττητε, Χριστομάρτυς Πολύδωρε.

Λέοντα καὶ δράκοντα, ἐπάτησας Πολύδωρε, τῇ γενναιοτάτῃ σου ἀθλήσει, καθάπερ ἔφης πρὸ τῆς ἀθλήσεως· ὥσπερ προφητεύων ἀληθῶς, δύναμιν φραξάμενος, τοῦ Χριστοῦ τὴν ἀήττητον.

Ὑπὲρ τὰ ὁρώμενα, τὸν νοῦν ἄρας Πολύδωρε, πάντων κατεφρόνησας τῶν τῇ δεῦθεν ἑδόας τοῖς τυραννοῦσί σε, καὶ ὑπισχνουμένοις δωρεάς· πάντα ταῦτα πέλουσι, ματαιότης παράνομοι. Θεοτοκίον.

Διπλῶς ἀναδέδειξαι, σὺ Θεοτόκε πάναγνε, τῷ τε καθ' ὑπόστασιν γεννῆσαι, τὸν Θεὸν λόγον, καὶ τὴν ἀνθρώπινον, φύσιν τε λῃφθεῖσαν ὑπὸ σοῦ, θεωθῆναι ἄχραντε, ἐξ αὐτῆς τῆς ἑνώσεως.

Ὠδὴ, ε΄. Τοῦ ϛ΄. Τὴν σὴν εἰρήνην.

Ἰσχὺν σοφὲ τιθέμενος, καὶ κράτος τὸν Χριστὸν, πέλαγος διέβης Πολύδωρε τὸ τῶν βασάνων, καὶ κατήντησας λιμένας πρὸς τοὺς ἄνω, ἠρέμα ἀθλοφόρε.

Εὐφραίνεσθαι δεῖ σήμερον, πάντας τοὺς εὐσεβεῖς, βλέποντας τὸν θεῖον Πολύδωρον, πῶς τῶν βασάνων κατεφρόνησε· δι' ὧν κατηξιώθη ζωῆς τῆς αἰωνίου.

Τὰ τείχη σὺ κατέαξας, τῆς πλάνης ἀληθῶς, τῶν Ὀθωμανῶν θείων παθημάτων σου, ἀναμοχλεύσει ἱερώτατε, καὶ τοῖς πιστοῖς ἐδείχθης, στερέωμα καὶ τεῖχος. Θεοτοκίον.

Βασίλισσαν παρθένον σε, κηρύττει ὁ Δαβὶδ, ἄχραντε ἁγνὴ, δι' ὃ ἱκετεύωσε, τῆς οὐρανίου βασιλείας με, ποίησον κληρονόμον, ἵνα σὲ μακαρίζω.

Ὠδὴ, ϛ΄. Τοῦ ά. Τὴν θείαν ταύτην.

Ὡς νέον ῥόδον ἠδύπνοον, καιροῖς ἐν τοῖς ἐσχάτοις ἐξήνθησας, Μάρτυς πολύαθλε, διὰ στερρᾶς σου ἀθλήσεως, ἡμᾶς εὐωδιάζων τοὺς σὲ γεραίροντας.

Εἶτω μοι ἅπαντα ἔλεγες, τὰ ἄλλα Χριστομάρτυς Πολύδωρε, τοῖς τυραννοῦσί σε· τὸν Ἰησοῦν δὲ μονώτατον, τὸν Ἰησοῦν ἐξ ὅλης ποθῶ καρδίας μου.

Ὅλος διψῶν τὸ Μαρτύριον, Πολύδωρε τρισμάκαρ ὡς ἤκουσας, ἀγχόνης ὄνομα· εὐθὺς ὑπάγωμεν ἔφησας, καὶ σὺν τῷ λόγῳ δέκα ἕδραμες βήματα. Θεοτοκίον.

Νέον παιδίον ἐγέννησας, τὸν πάντων πρὸ αἰώνων ὑπάρχοντα, θεοχαρίτωτε· δι' ὃ κακίαις γηράσαντα, ἐνθέοις ἀρεταῖς με νέον ἀπέργασαι.

Ὠδὴ, ϛ΄. Τοῦ δ΄. Τὸν προφήτην Ἰωνᾶν.

Ἐκ τῆς Χίου μεταβὰς, πρὸς τὴν Ἔφεσον χωρεῖς, ὦ γενναῖε ἀθλητὰ, ἵν' ὡς θῦμα τῷ Χριστῷ, πανέντιμον, σαυτὸν προσφέρῃς, Μάρτυς Πολύδωρε.

Ἀντωνούμενος μικροῖς, τὰ μεγάλα σεαυτὸν, ἔδωκας τοῖς αἰκισμοῖς, ἀθλοφόρε τοῦ Χριστοῦ Πολύδωρε, καὶ τὸν σὲ πρὶν, πτερνήσαντα ἔτρωσας.

Συμπαθείας σὺ τὸν νοῦν, διαζεύξας ἀθλητὰ, τῆς πρὸς σάρκα τὴν σαυτοῦ, μαστιζόμενος δεινῶς ἀνέκραζες· τὸν Ἰησοῦν μου ποθῶ τὸν γλυκύτατον. Θεοτοκίον.

Ἐν γαστρί σου χωρητὸς, ὁ ἀχώρητος παντί, θεομῆτορ γεγονώς, προελήλυθεν ἐκ σοῦ πανάμωμε, διπλοῦς τῇ φύσει Θεὸς καὶ ἄνθρωπος.

Κοντάκιον. Ἡ παρθένος σήμερον.

Τὴν σεπτήν σου ἄθλησιν, ὡς γενεθλίων ἡμέραν, ἐννοῦντες χαίρομεν, καὶ σὲ γεραίρομεν πόθῳ· ἔλαβες καὶ γὰρ ἐν ταύτῃ τὸ δι' αἱμάτων, βάπτισμα ὃ οὐ μολύνεται ῥύποις, ἐν δευτέροις δι' οὗ ὅλος, λευκὸς ἀνῆλθες εἰς τὰ οὐράνια. Ὁ Οἶκος.

Τὸ ἀνδρεῖον τῆς ψυχῆς σου παράστημα, καὶ τὴν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως πεπαῤῥησιασμένην ὁμολογίαν, Μάρτυς Πολύδωρε, ἐθαύμασαν Ἄγγελοι, ἔφριξαν οἱ δαίμονες, καὶ οἱ ἀσεβεῖς Ὀθωμανοὶ κατεπλάγησαν, ὁρῶντες ἐν σώματι ἄνθρωπον, τὰ τῶν ἀσωμάτων φρονοῦντα· καὶ μήτε θωπείαις ἀπατηλαῖς εἴκοντα, μήτε ἀπειλὰς τυραννικὰς, μήτε βασάνους πτοούμενον, καὶ τὸν φοβερὸν ἅπασι θάνατον, ὡς ἡδίστην ζωὴν προσιέμενον· δι' οὗ τῷ Χριστῷ προσαχθεὶς ὡς θυσία καινὴ καὶ εὐάρεστος, χαίρων ἀνῆλθες εἰς τὰ οὐράνια.

Ἕτερον Κοντάκιον Νικηφόρου. Ἦχος, πλ. δ'.

Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ.

Τῆς ἡμετέρας γενεᾶς τὸ ἀκροθίνιον, δεῦτε συμφώνως οἱ πιστοὶ ἀνευφημήσωμεν, τὸν πανένδοξον Πολύδωρον τὸν ἐκ Κύπρου, ἐν Ἐφέσῳ δὲ τῇ νέᾳ ἐναθλήσαντα, καὶ τοὺς Ἄγαρ ἀπογόνους καταισχύναντα, καὶ δοξάσαντα τὸ Χριστοῦ θεῖον ὄνομα.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ γ'. μνήμη τοῦ Ἁγίου μεγαλομάρτυρος Πολυδώρου.

Στίχ. » Δῶρον θεός σε, καὶ πολύτε καὶ νέον
» Δέδωκεν ἡμῖν, Πολύδωρε τρισμάκαρ.
» Βῆ δὲ τρίτῃ Πολύδωρος ἐς οὐρανὸν
ἀστερόεντα.

Οὗτος ὁ μέγας, καὶ νεοφανὴς στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ Πολύδωρος, ἦτον μὲν γέννημα, καὶ θρέμμα τῆς Λευκοσίας, τῆς πρώτης τῶν πόλεων τῆς νήσου Κύπρου, Πατρὸς Λουκᾶ προσκυνητοῦ, καὶ Μητρὸς Λουρδανοῦς. Μικρὸς δὲ ὢν τὴν ἡλικίαν, ἐμαθητεύθη τὰ ἱερὰ γράμματα εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ ἀφοῦ ἐμεγάλωσεν, ἐξελθὼν τῆς ἰδίας του πατρίδος, ἐπραγματεύετο εἰς τὸ Μισῆρι, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ πηγαίνωντας εἰς διάφορα μέρη χάριν πραγματείας, ἔγινε γνώριμος πολλοῖς. Πέρυσι δὲ ὤντας εἰς τὸ Μισῆρι, συνέβη νὰ προσκοληθῇ (ἄμποτε νὰ μὴν ἤθελε τὸν ἀνταμώσῃ ὁλότελα) μὲ ἕνα Κιεσίφην ἀρνησίχριστον Ζακύνθιον, καὶ ἔγινε γραμματικὸς εἰς αὐτόν· λοιπὸν τὸ ἀπερασμένον σαρανταήμερον, εὑρισκόμενος μίαν ἡμέραν εἰς χαραῖς καὶ ξεφαντώματα, ἠκολούθησε καὶ νὰ μεθύσῃ, καθὼς συμβαίνει εἰς τέτοια περιστατικά· ἡ μέθη τοῦ ἐσκότησε τὰς φρένας καὶ ὁ μὲν θεῖος Παῦλος παραγγέλλει λέγων « μὴ μεθύσκεσθαι οἴνῳ, ἐνῷ ἐστὶ ἀσωτία »· ἀλλ' εἰς τοῦτον ἡ μέθη ἐπροξένησεν ἀκόμη καὶ τὸ χείριστον, καὶ ἀκρότατον τῶν κακῶν. Ποῖον τοῦτο; δηλαδὴ τὸν ἐκατάστησε νὰ ἀρνηθῇ, φεῦ! τὸν Χριστὸν τὸν Θεὸν, καὶ σωτῆρα τοῦ κόσμου, καὶ νὰ δεχθῇ τὸν ἐναγῆ καὶ ψυχώλεθρον Μωαμετισμόν. Κατὰ ἀλήθειαν ἐφάνη καὶ εἰς τοῦτον, πῶς εἶναι ἄσφαλτος ἡ παλαιὰ ἐκείνη γνώμη, ὁποῦ λέγει σοφώτατα « φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαί »· ὅθεν καὶ πρέπει, καὶ συμφέρει νὰ φεύγωμεν ὅσον δυνάμεθα τὰς κακὰς συναναστροφάς. Ἀλλὰ καθὼς ἔδειξαν τὰ πράγματα, εἶχεν ὁ ἄνθρωπος διάθεσιν ἀγαθὴν, καὶ ταύτην βλέπωντας ὁ τοῦ ἐλέους

Θεὸς, ἔνευσεν εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ παρευθὺς ὁποῦ ἐξένηψεν ἀπὸ τὴν μέθην, ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του· ἐλυπήθη πολλὰ διὰ τὸ κακὸν ὁποῦ ἔπαθε, καὶ μετανοῶν, καὶ κλίων πικρῶς, ὡς ἄλλος Πέτρος, ἐπέρνα πάλιν Χριστιανικά, ἕως ὁποῦ μετὰ ὀλίγας ἡμέρας εὑρίσκοντας εὐκαιρίαν, ἔφυγεν ἐκεῖθεν, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ Βεροῦτι κατ' εἰθείαν εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ ἐξωμολογήθη εἰς αὐτὸν μὲ συντριβὴν καρδίας τὴν ἁμαρτίαν του· ὅστις τὸν ὑπεδέχθη εὐμενῶς, τὸν ἐνουθέτησε πατρικῶς καὶ τὸν ἐπαρηγόρησεν ὡς ὄντως ἀρχιερεὺς, καὶ δίδοντάς του κάνονα, τὸν ἔστειλεν εἰς ἕνα Μοναστήριον ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος τοῦ Λιβάνου, διὰ νὰ ἡσυχάσῃ ἐκεῖ τὴν μεγάλην Τεσσαρακοστὴν καὶ μετὰ τὸ Πάσχα νὰ ὑπάγῃ καὶ ὁ ἀρχιερεὺς νὰ τὸν μυρώσῃ· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐξ αἰτίας του ἐκινδύνευεν ὁ ἀρχιερεύς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ Ἄκρι, μὲ ἀπόφασιν διὰ νὰ παῤῥησιασθῇ· ἀλλ' εὑρὼν ἐναντία τὰ πράγματα καὶ ἐκεῖ· μάλιστα ἀκούσας ἀπὸ τὸν Ἅγιον Πτολεμαΐδος, ὅτι πρέπει νὰ κάμῃ τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως, ἐκεῖ ὁποῦ ἔκαμε καὶ τὴν ἄρνησιν, ἐμβῆκεν εἰς ἕνα καράβι, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Μισῆρι· ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ οἰκονομοῦντος κατὰ ἄλλον τρόπον τὴν σωτηρίαν του, τὸ καράβι ἐμποδίσθη ἀπὸ φουρτούνας μεγάλας, καὶ κατήντησεν εἰς τὸ Γιάφα. Ὅθεν καὶ βλέπωντας τὰ τόσα ἐμπόδια, ἄλλαξε σκοπὸν, καὶ πλεύσας μὲ ἕνα Σάμιον καΐκι, ἐπῆγεν εἰς τὴν Χίον, διὰ νὰ κάμῃ τὴν ὁμολογίαν του ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐμποδίσθη καὶ ἐκεῖ ἀπὸ κάποια αἴτια, καὶ εἰς τὰς ιγ'. τοῦ Ἰουνίου ἐμίσευσεν ἀπὸ τὴν Χίον διὰ τὴν Σμύρνην, διψῶν νὰ ὑπομείνῃ κἂν ἐκεῖ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον· ὅμως καὶ ἐκεῖ εὗρεν ἐμπόδια· εἶπον γὰρ αὐτῷ οἱ ἐκεῖ πνευματικοὶ, ὅτι οἱ ἀγαρηνοὶ ἦσαν θυμωμένοι καὶ ἐξαγριωμένοι κατὰ τῶν Χριστιανῶν διὰ τὴν καταισχύνην ὁποῦ τοὺς ἐπροξένησεν τότε πρὸ ὀλίγου τὸ Μαρτύριον τοῦ Δερβίση, καὶ ὅτι ἦτον πολλὰ ἐνδεχόμενον ἀπὸ τὴν νέαν τούτου παῤῥησίαν, νὰ ἀκολουθήσῃ κἀνένας κίδυνος εἰς τοὺς Χριστιανούς· ἐγὼ δὲ νομίζω, ὅτι ὅλα τὰ ἐξ ἀρχῆς ἐμπόδια ταῦτα νὰ ἦσαν ἐνέργειαι τοῦ μισακάλου δαίμονος, διὰ νὰ τὸν ψυχράνῃ νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὴν σωτήριον ὁμολογίαν του· λοιπὸν ὑπέστρεψεν μετὰ λύπης μεγάλης πάλιν εἰς τὴν Χίον κατὰ τὰς ἕνδεκα τοῦ Ἰουλίου· ἀλλ' ὁ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομῶν Κύριος πολλάκις μεταχειρίζεται καὶ ἐκεῖνα ὁποῦ εἰς ἡμᾶς φαίνονται ἐναντία, εἰς τὸ καλλίτερον καὶ συμφέρώτερον· καὶ οὕτως ἔγινε καὶ εἰς τοῦτον τὸν μακάριον. Ἐπιστρέψας γὰρ εἰς τὴν Χίον, λαμβάνωντας συμβουλὴν καὶ παρακίνησιν ἀπὸ κάποιον πνευματικὸν πατέρα ξένον, νὰ κάμῃ τώρα, ἐκεῖνο ὁποῦ ἔπρεπε νὰ κάμῃ προτίτερα, καὶ δὲν τὸ ἔκαμε, μὲ τὸ νὰ ἔτρεχε σπουδακτικὰ εἰς τὸ στάδιον· λαμβάνει δηλαδὴ συμβουλὴν νὰ προετοιμασθῇ καλῶς, καὶ νὰ καθοπλισθῇ ἀσφαλῶς μὲ τὰ πνευματικὰ ὅπλα τῆς ἀληθινῆς, καὶ τελείας μετανοίας, ὡσὰν ὁποῦ ἔμελλε νὰ παραταχθῇ πρὸς τὰς ἀρχὰς, πρὸς τὰς ἐξουσίας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας πνεύματα ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον. Καὶ λοιπὸν παρευθὺς ἄρχισε νὰ ἀγωνίζεται μὲ νηστείας, προσευχὰς, γονυκλισίας, παρακλήσεις εἰς τὴν Θεοτόκον, καὶ ἀναγνώσεις καὶ εἰς ἄλλα ψυχωφελῆ βιβλία, ἀλλὰ μάλιστα εἰς τὰ Μαρτύρια τῶν Ἁγίων· ὅθεν καὶ εἰς τόσην συντριβὴν ἦλθεν ὁ εὐλογημένος ὥστε ὁποῦ ἔκλαιε πικρῶς, καὶ πολλὰς νύκτας ἐπέρασεν ἄϋπνος ἀναστενάζων ἐκ βάθους καρδίας καὶ ἐπικαλούμενος τὴν Θεοτόκον εἰς βοήθειαν· ὅθεν καὶ εἰς τοὺς ἀκούοντας καὶ ὁρῶντας πολὺν οἶκτον ἐκίνει, καὶ συμπάθειαν· κοντὰ δὲ εἰς ὅλα ταῦτα ἔγραψε καὶ τὰς ἁμαρτίας του ὅλας, ὅσας ἤμαρτεν ὡς ἄνθρωπος εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν, διὰ νὰ μὴν ἀστοχήσῃ κἀμμίαν, καὶ τὰς ἐξωμολογήθη μὲ μίαν λεπτομερῆ, καὶ ἀληθινὴν ἐξομολόγησιν. Τέλος πάντων ἀφοῦ ἐπληρώθη-

σαν τεσσαράκοντα ἡμέραι, μὴ δυνάμενος νὰ ἀναβάλῃ πλέον τὸν καιρὸν, ἀπὸ τὴν φλόγα ὁποῦ ἄναπτεν εἰς τὰ σπλάγχνα του διὰ τὸ Μαρτύριον, ἔλαβε τὰς ἱλαστικὰς εὐχὰς, κατὰ τὴν ἱερὰν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας· ἐχρίσθη τῷ Ἁγίῳ Μύρῳ· ἐμετάλαβε τὰ ἄχραντα Μυστήρια· καὶ οὕτω στομωθεὶς τὴν ψυχὴν, καὶ δυναμωθεὶς μὲ τὴν ἐπουράνιον τροφὴν, ἐξῆλθε τῆς νήσου εἰς τὰς εἴκοσι πέντε τοῦ Αὐγούστου, συνοδευθεὶς καὶ ἀπὸ ἕνα θεοσεβῆ, καὶ ζηλωτὴν ἀδελφὸν, μὲ τὸν ὁποῖον ἀντάμα ἀπέπλευσαν εἰς τὴν νέαν Ἔφεσον, τὸ λεγόμενον Κουσαντασί, διὰ νὰ πληρώσῃ ἐκεῖ τὸν πόθον του μὲ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον· τοὺς πολέμους δὲ, καὶ τοὺς λογισμοὺς ὁποῦ τοῦ ἔφερεν ὁ ἐχθρὸς, διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, εἶναι ἀδύνατον νὰ τοὺς περιγράψω, ἀλλ' ὁ γενναῖος ἐκεῖνος, μὲ τὴν δύναμιν τοῦ ἐσταυρωμένου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐφάνη κατὰ πάντα νικητὴς, καταπατήσας λέοντα καὶ δράκοντα, ὡς αὐτὸς πολλάκις ὁ ἴδιος τοῦτον τὸν λόγον ἐσυνείθιζε νὰ λέγῃ. Πηγαίνωντας λοιπὸν, σὺν Θεῷ ἐκεῖσε κατευόδιον, τῇ ά. Σεπτεμβρίου εἰς τὰς 4. ὥρας τῆς ἡμέρας, ἐπῆγεν ὁ μακάριος εἰς τὸν Μουφτὴν καὶ τὸν λέγει, Ἐγὼ αὐθέντα ἔχω δύω πιστόλας παρμένας, ἡ μία ἀπὸ αὐτὰς εἶναι πολλὰ καλὴ καὶ γερὴ, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη· ἡ ἄλλη εἶναι σακάτικη, τζουρούτικη, καὶ τὰ μπιλεζίκια ὁποῦ ἔχει ἀπ' ἔξω, διὰ νὰ φαίνεται εὔμορφη, τὰ ἔβαλα εἰς τὸ μέγκι, καὶ εἶναι ὅλα κάλπικα· ὅθεν ἐγὼ δὲν τὴν θέλω, ἐπειδὴ μὲ ἐγέλασεν ἐκεῖνος ὁποῦ μοῦ τὴν ἔδωκεν· εἶναι λοιπὸν νόμιμον νὰ τὴν δώσω ὀπίσω, ὡσὰν ὁποῦ εἶναι τοιαύτη; Ὁ Μουφτὴς ἀποκρίνεται, ναὶ, εἶναι νόμιμον. Δός μοι φετουφᾶν τοῦ λέγει ὁ Μάρτυς· καὶ αὐτὸς τοῦ ἔδωκε. Πέρνωντας δὲ τὸν φετουφᾶν ὁ Ἅγιος, τὴν αὐτὴν ὥραν ἀπερνᾷ εἰς τὸν Κατὴν, καὶ τὸν λέγει· ἔχω νταβᾶν· ἐκεῖνος τὸν ἀποκρίνεται, τί εἶναι ὁ νταβᾶς σου; Ὁ Μάρτυς διηγεῖται τὴν ἄνωθεν ὑποθεσιν, καὶ τοῦ δίδει τὸν φετουφᾶν. Ὁ κριτὴς τὸν ἐρωτᾷ, καὶ ποῖος εἶναι ὁ νταβατζής σου; Ἀποκρίνεται ὁ Μάρτυς, ἐσὺ εἶσαι ὁ νταβατζής μου. Ὁ δὲ Κριτὴς τοῦτο ἀκούσας, ἔμεινεν ὡς ἐκστατικὸς, καὶ τοῦ λέγει τί σοῦ ἔκαμα; ἐγὼ ἄλλην φορὰν δὲν σὲ εἶδα. Τότε καθαρώτερα τοῦ λέγει ὁ Μάρτυς. Σήμερον εἶναι δέκα χρόνοι, ὁποῦ μὲ ἐγέλασες, καὶ μὲ ἔκαμες, καὶ ἀρνήθηκα τὴν πίστιν μου, καὶ μοῦ ἔδωκες τὴν ἐδικήν σου, κάμνωντάς με Τοῦρκον· ἐγὼ ἔφυγα, καὶ ἐπέρασα μέσα εἰς τὴν Φραγγίαν, καὶ ἐκεῖ μοῦ εἶπαν, ὅτι ἔχω νὰ κολασθῶ, διατὶ ἄφηκα τὴν πίστιν μου· τώρα ἦλθα, καὶ σοῦ δίδω ὀπίσω τὴν σφραγῖδα ὁποῦ μοῦ ἔδωκες· καὶ λοιπὸν θέλω νὰ ἀποθάνω Χριστιανός· τοῦ λέγει ὁ κριτὴς, ἐγὼ δὲν σὲ ἠξεύρω, οὔτε σὲ εἶδα ποτὲ, πῶς λέγεις, ὅτι ἐγὼ σὲ ἐτούρκισα; ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη· ναὶ, δὲν μὲ εἶδες ἄλλην φορὰν, ἀλλὰ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ὁποῦ σὺ τώρα κάθεσαι, πρότερόν σου ἐκάθητο ἄλλος τοιοῦτος, ὡσὰν καὶ τοῦ λόγου σου· λοιπὸν ὁ ἴδιος ἐκεῖνος εἶσαι σὺ ὁποῦ μὲ ἔκαμες τοιοῦτον· τοῦ λέγει ὁ κριτὴς· αἴ παιδί μου, ἐπειδὴ καὶ θέλεις νὰ ἦσαι γκιαούρης, πήγαινε ὅπου θέλεις καὶ ὡς θέλεις ἀπέρνα. Φράγγος, Ἀρμένης, ὅτι θρησκείαν θέλεις ἐκείνην βάστα· ὁ Μάρτυς τοῦ λέγει· ὄχι, Χριστιανὸς θέλω νὰ ἦμαι· τοῦ λέγει πάλιν ὁ κριτὴς· πήγαινε ὅπου θέλεις· καὶ ὁ Μάρτυς· ὄχι, τὸ σημεῖον τοῦτο ὁποῦ ἔβαλες ἐπάνω μου δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ βλέπω, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθα νὰ σοῦ τὸ δώσω ὀπίσω· σημεῖον δὲ ἐννοοῦσεν ὁ Μάρτυς τῆς σαρκὸς τὴν περιτομὴν, ὅτι ἀπὸ αὐτὸ γνωρίζονται οἱ τῆς θρησκείας αὐτῶν ὀπαδοί· ὁ κριτὴς τὸν λέγει, μπρὲ ἀπὸ τὸν νοῦν σου εὐγῆκες; ὁ Μάρτυς· ὄχι, ἐγὼ τὸν νοῦν μου τὸν ἔχω καλὰ, καὶ ἠξεύρω τί λέγω. Τότε ὁ κριτὴς τὸν ἐρωτᾷ, ποῖος εἶσαι; καὶ ποία εἶναι ἡ πατρίς σου; καὶ ὁ Μάρτυς τὸν ἀποκρίνεται· ἡ πατρίς μου εἶναι ἡ Κύπρος, καὶ ἐγὼ εἶμαι Χριστιανῶν γονέων υἱός· ὁ κριτὴς, πόθεν ἦλθες; ὁ Μάρτυς, ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν· ὁ κριτὴς, πόσος καιρὸς εἶναι; ὁ Μάρτυς, δύω ἡμέραι· ὁ κριτὴς, ποῦ κατοικεῖς; ὁ Μάρτυς

εἰς τὸν καβενέ· ὁ κριτὴς, τρελὸς εἶσαι· ὁ Μάρτυς, ὄχι, ἀλλ' ἔχω τὰς φρένας μου· ὁ κριτὴς πάλιν τοῦ λέγει, ἔλα εἰς τὸν ἑαυτόν σου· ὁ Μάρτυς, εἰς τὸν ἑαυτόν μου εἶμαι· στοχάσου καλὰ, τοῦ λέγει ὁ κατὴς, ὅτι εἶναι φοῦρκα, εἶναι σπαθὶ, εἶναι βάσανα· ὁ Μάρτυς, ὅλα τὰ ἠξεύρω, καὶ εἶμαι ἀποφασισμένος, καὶ δὲν τὰ στοχάζομαι διὰ τὸ οὐδέν· ἐκεῖνος τοῦ λέγει, δὲν λυπᾶσαι τὴν παλικαριάν σου, τὴν νεότητά σου, τὴν προκοπήν σου; ὁ Μάρτυς λέγει· ὄχι ἀλλὰ τὸ ἔχω χαρὰν μου, νὰ ἀποθάνω διὰ τὴν πίστιν μου· στοχάσου καλὰ, ὅτι δὲν γλυτώνεις ἀπὸ τὰς χεῖράς μου πλέον, ἀλλ' ἔχω νὰ σὲ βασανίσω· ὁ Μάρτυς τὸν ἀπεκρίθη, ἐγὼ αὐτὰ ὅλα τὰ ἐστοχάσθηκα πρότερον, καὶ τότε ἦλθα, καὶ ἔχω τὴν ἐλπίδα μου εἰς τὸν Ἰησοῦν μου Χριστὸν τὸν ἐσταυρωμένον, ὅτι θέλει μὲ βοηθήσει, καὶ θέλει μὲ βάλει εἰς τὸν Παράδεισον. Ἀποκρίνεται ὁ κριτὴς, τὸ λοιπὸν ἡμεῖς ἔχομεν νὰ κολασθοῦμεν; ὁ Μάρτυς μὲ παρρησίαν, καὶ ἀφοβίαν πολλὴν τοῦ λέγει, ναὶ βέβαια, ἔχετε νὰ κολασθῆτε, ἀνίσως καὶ δὲν ἐπιστρέψετε ἀπὸ τὸ σκότος, καὶ ἀπὸ τὴν πλάνην σας· ὁ κριτὴς, τόσοι χρόνοι ἐπέρασαν, καὶ τώρα ἦλθες ἐσὺ νὰ μᾶς διδάξῃς ὁ Μάρτυς, ἀπὸ τὴν θρησκείαν σας δὲν εἶδα δὲν ἐγνώρισα κἀνένα καλόν· εἶναι ἕνα σκότος· ὅλα παραμύθια ἄξια γέλωτος· εἰσθαι ἄνθρωποι σαρκικοὶ, ὅλως διόλου δοσμένοι εἰς ταῖς κακίαις· ἄνθρωποι πεπλανημένοι, ἀπωλεσμένοι· ὁ κριτὴς τοῦ λέγει, ἂν δὲν ἔλθῃς εἰς τὸν νοῦν σου, ἔχω νὰ σὲ κρεμάσω· ὁ Μάρτυς, ἐγὼ καλὰ εἶμαι εἰς τὸν νοῦν μου, καὶ αὐτὰ δὲν τὰ ἔχω διὰ τίποτε, ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἦλθα. Καὶ εὐθὺς προστάζει ὁ κριτὴς νὰ τὸν βάλουν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας του εἰς τὸ ξύλον, καὶ σίδηρα εἰς τὸν λαιμόν του· καὶ οἱ τοῦ κριτοῦ ὑπηρέται ἐν τῷ ἅμα ἔβαλαν εἰς ἔργον τὴν ἀπόφασιν. ἐθαύμασεν ὅμως πολλὰ ὁ δικαστὴς διὰ τὴν μεγαλοψυχίαν καὶ ἀνδρείαν τοῦ Μάρτυρος, καὶ διὰ τὴν τόλμην, μὲ τὴν ὁποίαν τοῦ ἀπεκρίνετο· πλὴν ἐσκανδαλίσθη πρὸς τὸν μουφτὴν, καὶ τοῦ ἐμύνησεν εἰς τοιαῦτα πράγματα δίδεις φετουφᾶν, καὶ γινόμεθα μασκαράδες; ὁ μουφτὴς εἶπεν ὅτι τὸ ἐμετανόησα καὶ ἐγὼ καὶ τὸν ἐγύρευα νὰ τὸν εὕρω διὰ νὰ λάβω ὀπίσω τὸν φετουφᾶν, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐπέτυχα· ἐκεῖ δὲ εἰς τὴν φυλακὴν ἦτον καὶ ἕνας νέος φυλακωμένος, ὅστις ἔμελλε νὰ εὔγῃ ἀπὸ τὴν φυλακήν· εἰς τοῦτον ἐπαράδωκεν ὁ Μάρτυς τὸν σταυρὸν ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸν τράχηλόν του· διὰ νὰ μὴ τὸν καταπατήσουν, καὶ τὸν περιπαίξουν οἱ ἀλλόπιστοι, καὶ ὀλίγους παράδες ὁποῦ ἐβαστοῦσε ἐπάνω του, λέγωντάς του, δὸς ταῦτα εἰς τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἰπέ τους νὰ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν διὰ νὰ μὲ στηρίξῃ. Τῇ ἐπαύριον τῇ αὐτῇ ὥρᾳ εὔγαλαν τὸν εὐλογημένον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ ἔστησαν αὐτὸν ἐμπρὸς εἰς ὅλους, Μουφτὴν, Ἐμὲρ ἐφέντην, Βοεβόνδαν καὶ ἄλλους, διὰ νὰ γένῃ λαμπροτέρα δηλαδὴ ἡ ὁμολογία τοῦ Μάρτυρος· λοιπὸν τὸν ἐρωτοῦν ἀπ' ἀρχῆς, ἂν ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ ἂν ἐμετανόησε διὰ ἐκεῖνα ὁποῦ εἶπεν· ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη χαρούμενος, ἐγὼ εἰς τὸν ἑαυτόν μου εἶμαι, τὸν νοῦν μου τὸν ἔχω, καὶ ζητῶ καὶ διψῶ τὸν ἐσταυρομένον μου Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ δὲν τὸν ἀρνοῦμαι ἐγὼ ποτὲ, μὴ μοὶ γένοιτο Χριστὲ βασιλεῦ νὰ σὲ ἀρνηθῶ τὸν πλάστην μου· πάντες οἱ ἐξουσιασταὶ ἀπεκρίθησαν ἐκεῖνο ὁποῦ καὶ τὴν πρώτην φορὰν τοῦ εἶπεν ὁ κατὴς, ὅτι ὡσὰν θέλεις νὰ εἶσαι γκιαούρης, πήγαινε ὅπου θέλεις, δὲν σὲ ἐμποδίζει τινάς. Καὶ ὁ Μάρτυς, ὄχι, λέγει, ἀλλ' ἐσὺ ὁποῦ μοῦ ἔδωσες τὴν σφραγῖδα ταύτην, ἐσένα τὴν ἔφερα νὰ τὴν πάρῃς, ὁποῦ εἶναι ἐδική σου, τὴν περιτομὴν λέγων. Ἐκεῖνοι τοῦ λέγουν, μπρὲ ἔλα εἰς τὸν ἑαυτόν σου· ἀποκρίνεται ὁ Μάρτυς, εἰς τὸν ἑαυτόν μου εἶμαι· αὐτοὶ τοῦ λέγουν, δὲν λυπᾶσαι τὸν ἑαυτόν σου, ὁποῦ ἔχομεν νὰ σὲ θανατώσωμεν, ἂν δὲν μετανοήσῃς; ὁ Μάρτυς· πρέπει κάθε ἕνας ὁποῦ ἔχει γνῶσιν νὰ ὑπερμαχῇ διὰ τὴν εὐσέβειαν, καὶ ὄχι διὰ τὴν ἀσέβειαν· (τοῦτο τὸ

εἶπε μὲ ἀραβικὴν γλῶσσαν)· ἐκεῖνοι δὲ ἀκούοντες τοῦτο ἐθαύμασαν, καὶ τοῦ λέγουν, ἔλα νὰ σὲ ὑπανδρεύσωμεν, καὶ νὰ σοῦ δώσωμεν καὶ ἄσπρα ὅσα θέλεις· ὁ Μάρτυς τοὺς λέγει, αὐτὰ ὅλα εἶναι ματαιότης· (τὸ ὁποῖον εἶχε συνήθειαν, ὁ εὐλογημένος νὰ λέγῃ, ὅταν ἐγίνετο κάμμίαν φορὰν συνομιλία περὶ κοσμικῶν πραγμάτων)· τὸν Ἰησοῦν μου θέλω, τὸν Ἰησοῦν μου· τοῦ λέγουν ὅλοι, εὐγῆκες ἀπὸ τὸν νοῦν σου, εὐγῆκες· καὶ ὁ Μάρτυς, ἐγὼ τὸν νοῦν μου τὸν ἔχω, τὸν ἔχω· καὶ βέβαια ἔλεγε καλὰ, πῶς ἔχει τὸν νοῦν του, ἐπειδὴ εἶχε κατοικήσῃ πλέον εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ἡ αὐτοσοφία τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ τοῦ εἶπαν, ἠξεύρεις Τούρκικα γράμματα; καὶ ἀπεκρίθη, ὄχι, ἀλλὰ γλώσσαις ἠξεύρω τέσσαρες, καὶ διὰ νὰ γνωρίσετε, ὅτι ἔχω τὸν νοῦν μου σωστὸν, φέρετέ μου κονδύλι νὰ σᾶς κάμω λογαριασμὸν ἀπὸ ὁποιαν γλῶσσαν θέλετε· τούρκικα, φράγκικα, ἀραβικὰ, ρωμαΐκὰ, ὅτι θέλετε· αὐτοὶ τοῦ λέγουν, δὲν λυπῆσαι τὸν ἑαυτόν σου; ὁ Μάρτυς ἀπεκρίθη, ὄχι, τί νὰ λυπηθῶ; τὴν ἐλπίδα μου ὅλην τὴν ἔχω εἰς τὸν Θεόν· πάλιν τοῦ εἶπαν, δὲν ἐρωτᾷς αὐτὸν τὸν παππᾶν νὰ σοῦ εἰπῇ διὰ τὴν πίστιν σου; καὶ ὁ Μάρτυς, ἐγὼ τὴν πίστιν μου τὴν ἠξεύρω καλλίτερα ἀπὸ τοὺς παπάδες, καὶ δὲν χρειάζομαι νὰ μὲ διδάξῃ τινάς· τὸ λοιπὸν εἶπαν φυλακώσατέ τον φοβερίζοντες, ὅτι ἔχουν ἀπόφασιν αὔριον νὰ τὸν κρεμάσουν, καὶ νὰ συλλογισθῇ· καὶ ἔβαλαν πάλιν τὸν κατὰ ἀλήθειαν μέγαν, καὶ καρτερόψυχον ἀθλητὴν εἰς τὴν φυλακὴν, ἕως εἰς ἄλλην ἐξέτασιν· τὸ βράδυ ἐπρόσταξεν ὁ κριτὴς νὰ τὸν τιμωρήσουν· καὶ ἐδῶ ἂς στοχασθῇ καθ' ἕνας ἕνα τοιοῦτον γένος, ὡσὰν ἐκεῖνο, τί λογῆς ὥρμησαν κατεπάνω του, λαβόντες, παρὰ τοῦ ἐξουσιαστοῦ ἄδειαν· σχεδὸν ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην μὲ διαφόρους τρόπους ἐβασάνισαν τὸν εὐλογημένον· ἄλλοι ἔφεραν τοῦβλα ἀναμμένα, καὶ τὰ ἔβαναν εἰς τοὺς ὤμους, καὶ εἰς τὰς μασχάλας τοῦ Μάρτυρος· ἄλλοι ἔφεραν σάσι πεπυρακτωμένον, καὶ τοῦ τὸ ἐφόρεσαν εἰς τὴν κεφαλὴν ὡσὰν σκούφιαν, κἄποιοι δὲ ἄλλοι πλέον ἀνηλεεῖς, καὶ ἄσπλαγχνοι, μὴ ἀρκεσθέντες εἰς αὐτὰ, ἔφεραν καὶ σύρμα σιδηρένιον, (τὸ λεγόμενον τέλι κοινότερον) καὶ τὸ ἔσπρωξαν εἰς τὸ κρύφιον μέλος· καὶ ἐδῶ κατὰ ἀλήθειαν στοχάζομαι, ὅτι ἐκεῖνοι μὲν ὡς ἐχθροὶ, καὶ ἄσπλαγχνοι ἐθεράπευαν μὲ αὐτὰς τὰς βασάνους τὸν θυμόν τους, καὶ τὴν κακίαν, ἀπέβαιναν δὲ ὅλα κατὰ τὸν πόθον τοῦ Μάρτυρος· εἶχε γὰρ ὁ μακάριος πολὺ μῖσος εἰς τὴν βδελυκτὴν ἐκείνην σφραγῖδα τῆς περιτομῆς, καὶ ὅσον ἐστοχάζετο, πῶς εἶχεν ἐπάνω του τέτοιον μίασμα, ὅλον ἠγανάκτει, καὶ πικρότατα ἀνεστέναζε, καὶ μὲ ἄκρον πόθον ἐζήτει νὰ τὸ ἀποτρίψῃ ἀπὸ πάνω του· λοιπὸν κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα του μαρτύρια, μὲ τὰ ὁποῖα ἰάτρευε τὴν ἄρνησίν του, ἔλαβε καὶ τοῦτο, ὡς διὰ θεραπείαν καὶ ἀποβολὴν τῆς βδελυρᾶς ἐκείνης περιτομῆς· τὴν ἄλλην ἡμέραν, ἤτις ἦτον Κυριακὴ, πάλιν εὐγάνουν τὸν Μάρτυρα ἀπὸ τὴν φυλακὴν, συναχθέντες πλῆθος πολὺ ἐκ τῆς θρησκείας των· καὶ πάλιν παρασταίνων εἰς τὸ κριτήριαν τὸ πρόβατον τοῦ Χριστοῦ· ἦν δὲ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· καὶ τὸν ἐρωτοῦν· ἦλθες εἰς τὸν ἑαυτόν σου, ἐμετανόησες; καὶ ὁ Μάρτυς· ἐγὼ σᾶς εἶπα, ὅτι εἰς τὸν ἑαυτόν μου εἶμαι, τὸν νοῦν μου τὸν ἔχω· τί μὲ πειράζετε; πάλιν τοῦ λέγουν, ἄλλον καιρὸν πλέον δὲν ἔχεις διὰ νὰ συλλογισθῇς· ἔφθασε τὸ τέλος σου· καὶ ὁ Μάρτυς πραείᾳ φωνῇ ἀπεκρίθη, ἐγὼ τὸν Ἰησοῦν μου δὲν τὸν ἀρνοῦμαι, Χριστιανὸς ἐγεννήθην, Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω· καὶ αὐτοὶ, αἴ παιδί μου τοῦ λέγουν, καιρὸς δὲν ἔμεινεν ἄλλος, ἔχομεν νὰ σὲ κρεμάσωμεν· τὸ ἠξεύρω ἀπεκρίθη ὁ Μάρτυς· καὶ αὐτοὶ, δὲν λυπῆσαι τὴν παλικαριάν σου, τὴν εὐμορφίαν σου, τὴν νεότητά σου; αὐτὸς ἀπεκρίθη, αὐτὰ ὅλα εἶναι ματαιότης· τὸν Ἰησοῦν μου, τὸν Ἰησοῦν θέλω. Χριστιανὸς εἶμαι, Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω· δὲν ἀρνοῦμαι τὴν πίστιν μου· δὲν ἀρνοῦμαι τὸν Ἰησοῦν μου. Καὶ αὐτοὶ πάλιν τοῦ λέγουν· αἴ παιδί μου, νὰ ἡ

φοῦρκα, στοχάσου τί ἔχεις νὰ χάσῃς· τοῦ ἔδειξαν καὶ τὸ σχοινίον. Ὁ Μάρτυς τοὺς λέγει αὐτὸ ζητῶ καὶ ἐγώ. Ἐκεῖνοι δὲ ἔλεγαν ἀνάμεσόν τους, ἄλλος φράγγος εἶναι, καὶ ἔχει τόσον ἰνάτι· ἄλλοι πάλιν ἔλεγαν, τοῦτοι οἱ ρωμαῖοι μίαν φορὰν ὅταν εἰποῦν τὸν λόγον, δὲν τὸν πέρνουν ὀπίσω· καὶ κάθε ἕνας ἔλεγε τὸν λόγον του· τότε εὐγαίνει καὶ ἕνας ζηλωτὴς ἐξ αὐτῶν, καὶ λέγει εἰς τὸν Μάρτυρα. Δέκα χρόνια ὁποῦ ἐτούρκισες, δὲν ἐκίλτησες ναμάζι ποτέ; ἤγουν δὲν ἐπροσκύνησες τὸ προσκύνημά μας; λέγει ὁ Μάρτυς· ὄχι, ὄχι. Ἀμὴ τοῦ μπαπαμαρίου τὸ ναμάζι δὲν τὸ ἔκαμες; (προβάλλωντας τοῦτο ὡσὰν μεγάλον τι πρᾶγμα). Ὁ δὲ Μάρτυς βλέπων, ὅτι ὁ καθ' ἕνας μὲ τὰ λόγιά του, ἐμπόδιζαν αὐτὸν ἀπὸ τὴν προσευχὴν· ἐπειδὴ νοερῶς ἐπροσπύχετο ὁ μακάριος, καὶ ὅλον εἰς τὸν Θεὸν εἶχε στηλωμένον τὸν νοῦν, βλέπων, λέγω, ὁποῦ τὸν ἐμπόδιζαν, ἀπεκρίθη μετὰ σφοδρότητος εἰς τὸν ἐρωτήσαντα· τί με πειράζεις ἄνθρωπε; ἐκεῖνος τοῦ λέγει μπρὲ εἶναι φοῦρκα, εἶναι κρεμάλα, Καὶ ὁ Μάρτυς, αὐτὸ, αὐτὸ ζητῶ καὶ ἐγὼ, καὶ ἂς ὑπάγωμεν· καὶ οὕτως ἐπεριπάτησεν ἕως δέκα βήματα· ὦ γενναιότης ἀθλητική! ὦ ἀνδρεία μαρτυρική! ὦ σπουδὴ καὶ προθυμία οὐρανίων ἐπαίνων ἀξία! Τὸν ἅρπαξαν λοιπὸν μὲ ὁρμὴν καὶ ἀγριότητα, εὔγαλαν τὰ φορέματά του, ἔδεσαν ὀπίσω τὰς χεῖράς του, ἔβαλαν τὴν θηλίαν εἰς τὸν λαιμόν του, καὶ τὸν ἐπαράδωσαν διὰ νὰ κρεμασθῇ· ἄλλοι ἔτρεχαν ἐμπρὸς, ἄλλοι ὀπίσω, ὅλοι τους ἔκαμναν μίαν μεγάλην σύγχυσιν ἀνάμεσόν τους ἐπὶ τούτου, τάχα διὰ νὰ δειλιάσῃ ὁ Μάρτυς· αὐτὸς δὲ ὅλον τὸ ἐναντίον ἔμενεν ἄφοβος παντελῶς, καὶ ἀκατάπληκτος· ὅθεν καὶ μυκτηρίζωντάς τους ὡς ἄφρονας, εἶπε πρὸς αὐτούς· ὦ ἀσύνετοι, ἐγὼ ἦλθα μόνος μου αὐτόκλητος, καὶ τώρα φοβεῖσθε νὰ μὴν φύγω; φορῶν δὲ ὁ Μάρτυς τὴν φοῦρκα εἰς τὸν λαιμὸν ὡς κατάδικος, καὶ ἔχων δεδεμένας τὰς χεῖρας, ἦλθεν εἰς τὸν τόπον τῶν καταδίκων· καὶ πάλιν ἄλλοι ἑτοίμαζαν τὸν τόπον, ἄλλοι τὸν ἐρωτοῦσαν ἂν ἐμετανόησεν. Ὁ δὲ Μάρτυς τοὺς ἀπεκρίθη μὲ τὴν αὐτὴν ἀφοβίαν. Ταλαίπωροι, ἡ πίστις σας εἶναι πλάνη· εἶναι ὅλη ματαιότητες· εἶσθε ἄνθρωποι ὅλοι σάρκες· ἔχετε νὰ κολασθῆτε εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός· ἐγὼ διὰ τοῦτα ὁποῦ μοῦ κάμνετε, ὑπάγω εἰς τὸν Παράδεισον. Ἐκεῖνοι δὲ ὠνόμαζαν τὴν ἀνδρείαν τοῦ Μάρτυρος ἰνάτι, ἤγουν πεῖσμα· ἀλλὰ καὶ κατὰ ἀλήθειαν πεῖσμα ἦτον· πεῖσμα ὅμως ὄντως ἅγιον, πεῖσμα σωτήριον· πεῖσμα, τὸ ὁποῖον πρέπει, καὶ ἀνάγκη εἶναι κάθε Χριστιανὸς νὰ τὸ ἔχῃ ἐναντίον τοῦ σατανᾶ, διὰ νὰ δύναται νὰ τελειώνῃ τὸ θεῖον θέλημα. Καὶ λοιπὸν οὕτω κατησχυμένοι, τοῦ εἶπαν τελευταῖον, μπρὲ ἄλλος καιρὸς πλέον δὲν σοῦ ἔμεινε, καὶ ἔχεις νὰ τὸ μετανοήσῃς. Ὁ δὲ Μάρτυς ἀπεκρίθη τριπλασιάζωντας ἐν ταὐτῷ τὴν ὄντως μακαρίαν, καὶ ἁγίαν ταύτην φωνὴν, Χριστιανὸς, Χριστιανὸς, Χριστιανὸς εἶμαι. Τότε σηκώσαντες αὐτὸν ἀπὸ τὴν γῆν, ἐτράβιξαν τὸ σχοινίον, καὶ οὕτως ἔλαβεν, ὁ ἀοίδιμος Πολύδωρος τὸν δι' ἀγχόνης μαρτυρικὸν Στέφανον· ἐκείνην δὲ τὴν νύκτα τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀπὸ μιᾶς ἀπάνθρωποι, χωρὶς νὰ ἐντραποῦν κἂν αὐτὴν τὴν ἰδίαν φύσιν τῆς ἀνθρωπότητος, ἐπῆραν τὰ ῥοῦχα τοῦ Μάρτυρος, καὶ ἄφησαν ὁλόγυμνον τὸ Ἅγιον λείψανον, καὶ τὴν ἡμέραν ἔδεσαν μόνον μὲ ἕνα παλαιόπανον τὰ κρύφια μέλη του· ἔπειτα μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπρόσταξαν ἕνα Χριστιανὸν νὰ τὸν κατεβάσῃ ἀπὸ τὴν κρεμάλαν· ἔβαλαν δὲ καὶ δύω ἀράπιδες καὶ τὸν ἐσήκωσαν μὲ τὴν σκάλαν, καὶ ὁμοῦ Τοῦρκοι ὀλίγοι, καὶ μερικοὶ Χριστιανοὶ, τὸν ἔθαψαν ἐπάνω ἀπὸ τὰ μνήματα τῶν Ἀρμενίων. καὶ εἰς μὲν τοὺς Χριστιανοὺς ἔγινεν ὁ Μάρτυς, μέγας στηριγμὸς εἰς τὴν εὐσέβειαν, εἰς δὲ τοὺς Ὀθωμανοὺς ἔγινε τόση μεγάλη καταισχύνη, ὁποῦ ἄλλην φορὰν δὲν τοὺς ἠκολούθησε τοιαύτη· ὅθεν μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἐντόπιοι θαυμάζοντες ἔλεγον· τοῦτο ἀληθῶς ἦτον μεγάλον πρᾶγμα· τούτη ἡ ἀνδρεία δὲν ἐστάθη εἰς ἄλλον· ποῖος ἠξεύρει τὰς κρίσεις τοῦ Θεοῦ;

Αὐτὸ εἶναι ἀδελφοὶ τὸ ἀνδρειωμένον καὶ γενναιότατον Μαρτύριον, τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Πολυδώρου. Ὁ δὲ τῶν αὐτοῦ Ἁγίων, καὶ τῶν Μαρτύρων Θεός, ὁ δοξάζων τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας, καθὼς τὸ ὑπόσχεται μόνος του· «τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω»· (ά. Βασ. 6'. 32) ἕνα μὲν, θέλωντας νὰ δείξῃ πόσον εὐηρέστησεν εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ Μαρτυρίου ὁ Ἅγιος Πολύδωρος, καὶ ἀκολούθως πόσον εὐάρεστοι γίνονται εἰς τὴν μεγαλειότητά του καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ὁποῦ μαρτυροῦν διὰ τὸ ὄνομά του, κἂν καὶ τὸν ἀρνήθησαν πρότερον· καὶ ἄλλο δὲ διὰ νὰ ἐμφράξῃ τὰ στόματα τινῶν ἀνοήτων, οἵτινες φλυαροῦν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τιμῶνται ὡς μάρτυρες, οἱ τὸν Χριστὸν ἀρνηθέντες πρότερον· διὰ ταῦτα λέγω τὰ αἴτια ἐνήργησε τὸ θαῦμα τοῦτο, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἁγίου· τὸ ὁποῖον ἔγινε τοιουτοτρόπως, καθὼς μᾶς τὸ ἐδιηγήθη ὁ εἰς τοῦτο ὑπηρετήσας ἀξιόπιστος ἱερομόναχος· κατὰ τὴν προρρηθεῖσαν νέαν Ἔφεσον ὁποῦ ἐμαρτύρησεν ὁ Ἅγιος Πολύδωρος, ἦτον ἕνας Χριστιανὸς τὸ ὄνομά του Νικόλαος, ὅστις ἔπασχεν ἀπὸ δαιμόνιον φοβερὸν, τὸ ὁποῖον ἐλάλει διὰ στόματός του, καὶ ἐφανέρωνε πολλάκις καὶ αὐτὰ τὰ ἀπόκρυφα, καὶ μυστικά· ὅθεν βλέπωντας αὐτὸν ὁ ῥηθεὶς ἱερομόναχος, ὁ ὁποῖος εἶχε μέρος ἀπὸ τὰ Ἅγια λείψανα, καὶ μέρος ἀπὸ τὸ σχοινίον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐκρέμασαν τὸν Μάρτυρα Πολύδωρον, ἐσυμπόνεσε τὴν συμφορὰν τοῦ δαιμονισμένου, ὡς συμπαθὴς, καὶ φιλάδελφος· καὶ βάνωντας τὸ μὲν σχοινίον μέσα εἰς τὴν παλάμην του, τὸ δὲ δάκτυλον τοῦ Μάρτυρος μέσα εἰς τὸν κόλπον του, ἐπῆγεν εἰς τὸν πάσχοντα· καὶ ὢ τοῦ θαύματος! εὐθὺς μόνον ὁποῦ ἐμβῆκεν εἰς τὴν θύραν τοῦ οἴκου του, καὶ τὸν εἶδεν ὁ δαιμονισμένος, ἠγριώθη τὸ δαιμόνιον, καὶ μὲ μεγάλας φωνὰς ἔκραξε· τί ἦλθες ἐδῶ νὰ μὲ καύσῃς; (καλῶν αὐτὸν ἐξ ὀνόματος)· ἐκάηκα, ἐκάηκα. Ὁ δὲ ἱερομόναχος, πλησιάσας κοντίτερα, καὶ ἐκβαλὼν τὸ καλυμαύχιόν του ἐπετίμησε τὸ δαιμόνιον ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ εἰπῇ, διὰ τί φωνάζει τοιουτοτρόπως; ὁ δὲ δαίμων διαζόμενος ἀπὸ τὴν ἀόρατον τοῦ Θεοῦ δύναμιν ὡμολόγησε καὶ μὴ θέλων τὴν ἀλήθειαν· λέγων, ὅτι ἐκάηκα, ἐπειδὴ μοῦ ἔφερες ἐδῶ τὸ δάκτυλον, καὶ τὸ σχοινίον τοῦ Μάρτυρος Πολυδώρου· καὶ οὕτω φωνάζων εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν πάσχοντα, καὶ ἔμεινεν εἰς τὸ ἑξῆς ὁ ἄνθρωπος ὑγιὴς, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ἐνοικούσης καὶ μετὰ θάνατον εἰς τὰ τίμια λείψανα τοῦ Ἁγίου αὐτοῦ Μάρτυρος Πολυδώρου· οὗ ταῖς πρεσβείαις λυτρωθείημεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ πάσης ἐπηρείας δαιμονικῆς, καὶ ἀξιωθείημεν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Ὠδὴ, ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Τί καλεῖτέ με, φρενόληπτον παράφρονες; Μάρτυς πολύδωρε, ἐβόας τοῖς δικασταῖς· ἐπίγνωτε ἄνομοι ὡς οὐκ ἐξέστηκα τὴν δ' εὐσέβειαν, οὐδέποτε ἀρνήσομαι, κἂν πολλάκις ἀποθάνω·

Ὅλος ἔνθεος, γενόμενος πολύδωρε, τοῖς ἀπειλοῦσί σοι Ὀθωμανοῖς εὐθαρσῶς, ἐβόας τὰ βάσανα, ἃ μοι προτείνετε, ξίφος θάνατον, ἀγχόνην οὐδὲν ἥγημαι δι' ἀγάπην Ἰησοῦ μου·

Ἱκεσίαις σου, ταῖς θείαις ἐλευθέρωσον, Μάρτυς πολύδωρε, τοὺς ὑμνητάς σου ἡμᾶς, ἐκ πάσης κακώσεως ἐν ᾧσῳ πνέομεν, καὶ ἐκλείποντας, εἰς τὰς μονάς σου πρόσδεξαι, κἂν τὸ αἴτημα ᾖ μέγα.

Θεοτοκίον.

Σοῦ πανύμνητε, τῆς μεσιτείας ἄνευθεν, νόων βροτῶν τε οὐδείς, ἔχει ἐλθεῖν πρὸς Θεὸν, σὺ γὰρ μόνη γέγονας καινὸν μεθόριον, κτιστῆς φύσεως, καὶ τῆς ἀκτίστου πάναγνε· ὢ πραγμάτων παραδόξων.

Ὠδὴ ζ'. Τοῦ δευτέρου. Ἡ Κάμινος σωτήρ.

Εἰς τέλος τὸν ἐχθρὸν κατετρόπωσας, ἐπεὶ τῆς εὐσεβείας τῷ θώρακι, σὺ καθωπλίσθης μάκαρ, ἀθλοφόρε Πολύδωρε.

Ἐπάτημαι ἐβόας Πολύδωρε, ἐπεὶ τὸν Ἰησοῦν μου ἠθέτησα, ἀναλαβεῖν δι' ὃ τοῦτον, αὖ πάλιν ἐπείγομαι.

Τὰ ἔπαθλα τῶν ἄθλων σοὶ δέδωκε, τῶν ὅλων ὁ Δεσπότης καὶ Κύριος, ὑπὲρ αὐτοῦ θεόφρον, γενναίως ἀθλήσαντι.

Θεοτοκίον.

Ἱκέτευε ὃν ἔτεκες Κύριον, ὡς εὔσπλαγχνον τῇ φύσει ὑπάρχοντα, θεογεννῆτορ σῶσαι, τὰς ψυχὰς τῶν ὑμνούντων σε.

Ὠδὴ ἡ. Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ.

Λαμπρὰ ἡ πρὸς ἄθλησιν ὁρμή σου, λαμπρὰ δὲ καὶ ἡ παράστασίς σου γέγονε, λαμπρὰ καὶ ἡ ἄθλησις, λαμπρὰ καὶ τὰ τρόπαια κατὰ τοῦ πολεμήτορος ἅπερ ἀνέστησας, τοῦ τρόποις ἐν ποικίλοις τρισμάκαρ, πρὸς τὴν ἄθλησίν σου ἐμποδῶν γενομένου.

Ὅλοι ἀσελγεῖς καὶ ὅλοι σάρκες· ὅλοι μεματαιωμένοι ὄντως πέλετε, τοῖς ἀπίστοις ἔλεγες, ἔνδοξε Πολύδωρε· καὶ εἰς πῦρ κολασθήσεσθε ἂν μὴ πιστεύσητε, Χριστῷ, τῷ ἀληθεῖ Θεοῦ λόγῳ, καὶ ποιητῇ κόσμου, ἐάσαντες τὴν πλάνην.

Γενναῖε περόνῃ διεπάρης, τὸ κρύφιον μέλος τὸ ἐπιδεξάμενον, πλάνης τὸ ἐκσφράγισμα, καὶ ἡδέως ἤνεγκας, τὰς ἀλγηδόνας Ἅγιε καὶ ἀνεκραύγαζες, τὸ μῖσος διὰ ταύτης ἐκτρίψω, ὃ φέρειν οὐκ ἔχω ἐπὶ τῷ σώματί μου.

Θεοτοκίον.

Ὅλος Γαβριὴλ ὁ θεῖος λάμπων, λαμπρότητι ἀρχαγγελικῶς θεόνυμφε, σοῦ τῇ ὑπὲρ ἀγγέλων, ἀγνείας λαμπρότητι, ἀντελλαμφθεὶς νενίκηται σὲ ἀσπαζόμενος, καὶ γέγονε, βραχὺ ὥσπερ ἄστρον, κρυβὲν τῇ ἐλλάμψει ἀνίσχοντος ἡλίου.

Ὠδὴ, ἡ. τοῦ 6'. Ὃν φρίττουσιν.

Ἐφέσει πολύδωρε Χριστοῦ κατασχεθείς, τὴν Ἔφεσον ἔνδοξε κατέλαβες σκιρτῶν, ἀνόμους δὲ ἐλέγξας ὑπ' αὐτῶν ἀθλητὰ, ἀγχόνῃ ἀνηρτήθης, ἐν ᾗ καὶ τελειοῦσαι.

Τὸ ὄντως ἀκρότατον πάντων τῶν ἐφετῶν, κατείληφας ἔνδοξε τὸν μόνον Ἰησοῦν· δυσώπησον τοῦτον τοῦ ῥυσθῆναι πυρὸς, καὶ ἀξιωθῆναι ἡμᾶς ζωῆς ἀλύπου.

Εἰσδέδεξαι βάπτισμα, Πολύδωρε σοφὲ, δευτέροις χραινόμενον ἐν ῥύποις μηδαμῶς, ἁπάντων τῶν ἄλλων βαπτισμάτων σαφῶς, ἀσφαλέστερόν τε καὶ φέρτερον.

Θεοτοκίον.

Ἀνάστησον κείμενον, εἰς βάθη με κακῶν· τοὺς νῦν πολεμοῦντας με, πολέμησον ἐχθρούς· τρωθεῖσαν ἀτόποις ἡδοναῖς τὴν ψυχὴν ἀγνὴ μὴ παρίδῃς, ἀλλ' οἰκτειρον καὶ σῶσον.

Ὠδὴ, θ'. Ἅπας γηγενής.

Ἱεροὶ χοροὶ, Ἀγγέλων νῦφράνθησαν ἐν τῇ ἀνόδῳ σου· τάγματα Μαρτύρων δὲ, φαιδρῶς σκιρτῶντα σὲ ὑπεδέξαντο, εἰς ἑαυτῶν σκηνώματα ὡς ἐναθλήσαντα, ψυχῆς γνώμη, ἀνδρεία Πολύδωρε, καὶ ἀνόμων τὴν πλάνην ἐλέγξαντα.

Στήριγμα πιστῶν, καὶ δόξα καὶ καύχημα Μάρτυς Πολύδωρε, διὰ τῆς ἀθλήσεως, τῆς σῆς ἐδείχθης τύπος γενόμενος, αὐτοῖς ὑπὲρ τῆς πίστεως ἀθλεῖν στερρότατα· τῶν δ' ἀπίστων, αἰσχύνη αἰώνιος, ἣν οὐδέποτε ἄλλοτε ἔπαθον.

Ἔχεις ἀληθῶς, ἔχεις τὸν Παράδεισον νῦν ὃν ἐπόθησας, περὶ οὗ προέλεγες, ζῶν ἐν τῷ βίῳ Μάρτυς Πολύδωρε· ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, πρέσβευε τοὺς ἀγαπῶντάς σε, Παραδείσου γενέσθαι οἰκήτορας, μετὰ σοῦ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα.

Θεοτοκίον.

Ὑμνοις σε ἀγνὴν, ὑμνῶ τὴν πανύμνητον, ἣν ἡ ἐγκόσμιος, καὶ ἡ ὑπερκόσμιος, γλῶσσα καὶ πᾶσα πνοὴ γεραίρουσιν, ὡς τὸν Θεὸν γεννήσασαν τὸν ὑπερύμνητον· ὃν ὑμνοῦσι χιλιάδες χίλιαι, μυριάδες τε μύριαι ἄγγελοι.

Ὠδὴ, θ'. Τοῦ 6'. Τὴν Ζωοδόχον πηγήν.

Ὡς εὐωδέστατον κρῖνον Πολύδωρε, τοῦ νοητοῦ Παραδείσου γενόμενος, εὐωδίαις ἄθλων σου, τὴν ψυχήν μου εὔφρανον, τὴν δυσωδίαν αὐτῆς ἀποδιώξας, ἣ ἐκ πταισμάτων καὶ παθῶν αὐτῇ προσγίνεται.

Ἐν οὐρανοῖς ἐντρυφῶν παμμακάριστε, τῆς ἀκηράτου καὶ θείας λαμπρότητος, τὴν ψυχήν μου φώτισον ἔνδοξε Πολύδωρε, τῶν σῶν ἀγώνων ἀκτῖσι ταῖς φανωτάταις, καὶ τῶν παθῶν τὸν σκοτασμὸν Μάρτυς μείωσον.

Τοῦ Ἰησοῦ τῇ δυνάμει καὶ χάριτι, σὺ τὸν ἀγῶνα θεόφρον διήνυσας, σταθερῶς Πολύδωρε, καὶ στεφάνων ἔτυχες, καὶ τοῖς χοροῖς συναγάλλῃ τῶν Μαρτύρων, δι' ὧν ἡμῶν τῶν ὑμνούντων σε μέμνησο.

Θεοτοκίον.

Φεῖσαι ἡμῶν τῶν ὑμνούντων σου Κύριε, τὴν ἐκ Παρθένου ἀνέκφραστον γέννησιν, πειρασμῶν ῥυόμενος καὶ παθῶν καὶ θλίψεων, ταῖς ἱκεσίαις αὐτῆς, τοὺς σοὺς οἰκέτας, ὡς εὐεργέτης καὶ μόνος φιλάνθρωπος.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Ὅπου ἦχος ἀκούεται, ἑορταζόντων ἅγιε· ὅπου τρυφῇς ὁ χειμάῤῥους, εἰρηνικῶς πελαγίζει, τοὺς Μακαρίους ἅπαντας· ὅπου χαρὰ ἀνέκφραστος, ἐκεῖσε κατασκηνῶσαι Πολύδωρε ἠξιώθης.

Θεοτοκίον.

Πορφύρα θεούφαντος, καὶ στολὴ θεοποίκιλτος, χρυσοειδὴς διπλοΐς τε, τοῦ λόγου τοῦ ἀνδρωθέντος· καὶ ὕλη παναρμόνιος, τῆς θείας σωματώσεως, σὺ Μαριὰμ ἀνεδείχθης, ὑπὲρ κατάληψιν πᾶσαν.

Εἰς τοὺς Αἴνους, ἦχος πλ. δ'.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος! πῶς ἐν ὑστέροις καιροῖς, ὁ γενναῖος Πολύδωρος, πρὸς τὰ τῆς ἀθλήσεως ηὐτομόλησε σκάμματα! καὶ τὴν τυράννων πλάνην κατήσχυνε, καὶ εὐσεβείας κήρυξ γεγένηται! Δόξα σοι δόξα σοι, Παντοκράτωρ Κύριε, ὅτι καὶ νῦν, ἐφ' ἡμῶν τὸ ὄνομα, σοῦ ἐθαυμάστωσας.

Δεῦτε τιμήσωμεν ἅσμασι, τὸν μαργαρίτην Χριστοῦ, καὶ πολύτιμον ἄνθρακα, τὸν νέον Πολύδωρον, Λευκοσίας τὸ καύχημα· ἐξομοσάντων, τύπον τὸν ἄριστον· πιστῶν ἁπάντων, τὸ μέγα στήριγμα· πίστεως φύλακα. Ἐκκλησίας στέφανον καὶ χαρμονήν· καὶ δόξης ὑπόθεσιν, Θεοῦ ὑπάρχοντα.

Σοῦ προσκυνοῦμεν τὰ λείψανα, καὶ τὴν εἰκόνα πιστῶς, ὦ γενναῖε Πολύδωρε, καὶ σὲ ἱκετεύομεν, ἀπὸ πάσης κακώσεως, ὀργῆς καὶ βλάβης παντοίας λύτρωσαι, ἡμᾶς τοὺς πόθῳ ἀνευφημοῦντάς σε· καὶ μετὰ θάνατον, ῥῦσαι τῆς κολάσεως καὶ οὐρανῶν, βασιλείας ποίησον, μετόχους Ἅγιε.

Ὡς ἑωσφόρος ἐφαίδρυνας, τὸ νοητὸν τοῦ Χριστοῦ, Ἐκκλησίας στερέωμα, ἀθλητὰ Πολύδωρε, ταῖς ἀκτῖσι τῶν ἄθλων σου, καὶ πᾶντα μάκαρ, λίαν ἐθέρμανας, πρὸς θεῖον πόθον, οἷα περ ἥλιος, τὰ Χριστεπώνυμα, τῶν βροτῶν συστήματα· ὅθεν τὴν σὴν, σεβασμίαν ἄθλησιν πανηγυρίζουσι.

Δόξα, ἦχος, πλ. δ'.

Ἰάκωβον τὸν Πέρσην, καὶ Μείρακα τὸν Αἰγύπτιον, τοὺς ἐξομόσαντας πρίν, καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ ὕστερον ἀναφανέντας Μάρτυρας, καὶ ὑπὸ τῆς πανταχοῦ Ἐκκλησίας δοξαζομένους, ζηλώσας νεομάρτυς Πολύδωρε, τὸν διὰ βασάνων καὶ ἀγχόνης μαρτυρικὸν ὑπὲρ Χριστοῦ ὑπέμεινας θάνατον, καὶ τῶν ἴσων στεφάνων ἐκείνοις τετύχηκας. Ὅθεν, τίς μὴ προσείπῃ σε νέον ἀθλητὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ Μάρτυρα; ἢ, τίς ἐκ τοῦ ἴσου μὴ δοξάσῃ δικαίως τὴν μνήμην σου; Μάρτυς οὖν ἀληθὴς ὑπάρχων, καὶ μαρτυρικὴν ἔχων τὴν παῤῥησίαν πρὸς Χριστὸν, τὸν σὲ στεφανώσαντα, πρέσβευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι. Δοξολογία μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν τὰ Τυπικά· εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς τὴν γ'. ᾠδὴν τοῦ ά. Κανόνος· τὴν ς'. τοῦ δ'. Μετὰ τὸ Τρισάγιον τὸν Ἀπόστολον, καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Κοινωνικὸν, εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.

Μεγαλυνάρια τοῦ Ἁγίου.

Δεῦτε εὐφημήσωμεν οἱ πιστοὶ, τοὺς λαμπροὺς ἀγῶνας, Πολυδώρου τοῦ ἀθλητοῦ, τοῦ ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς ἀναφανέντος, Μάρτυρος θεῖγόρου, τῆς θείας πίστεως.

Δεξαι εὐσυμπάθητε τὰς λιτὰς, ἡμῶν τῶν σῶν δούλων, ἃς ἐκ στόματος ῥυπαροῦ, καὶ γλώσσης βεβήλου, προσάγομεν αἰτοῦντες, ἁμαρτυμάτων λύσιν τῇ μεσιτείᾳ σου.

Δόξης ἀπροσίτου μαρμαρυγαῖς, καὶ θείαις ἀκτῖσιν, ἐλαμπόμενος ἀθλητά, Πολύδωρε μάκαρ, τῆς τριλαμποῦς καὶ θείας, Τριάδος ταῖς ᾠχαῖς σου, ἡμᾶς καταύγασον.

Μάρτυς ἀθλοφόρε ταῖς πρὸς Θεὸν, ἱεραῖς εὐχαῖς σου, διατήρει τοὺς εὐλαβῶς, τῇ σῇ θείᾳ σκέπῃ, προσφεύγοντας ἐκ πάντων, παθῶν τε καὶ κινδύνων, ψυχῆς καὶ σώματος.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἡμέρᾳ β'.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΡΑΤΣΑΣΟΥ Ο ΜΑΡΤΥΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΧΑΤΖΗ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Οὗτος ὁ εὐλογημένος ἦτον ἀπὸ τὴν Φιλαδέλφειαν Χριστιανῶν γονέων υἱός· ἐρχόμενος δὲ εἰς ἡλικίαν, ἔμαθε τὴν τέχνην τῶν ἀμπατζήδων, καὶ ἀναχωρῶντας ἀπὸ τὴν πατρίδα του ἐπῆγεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ἡλιουπόλεως εἰς μίαν χώραν καλουμένην Καρατζασοῦ, καὶ ἐκεῖ ἀνοίγωντας ἐργαστήριον ἐδούλευε τὴν τέχνην του· ὤντας δὲ μίαν νύκτα εἰς εὐθυμίαν, καὶ ξεφάντωμα ὁμοῦ μὲ ἄλλους ὁμοίους του, συνέβη νὰ εὔγη ἔξω ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς διὰ ὑπηρεσίαν, καὶ μεθυσμένος ὤν, ἐκρημνίσθη ἀπὸ ὕψος πολύ, καὶ ἐθανατώθη· ὅθεν ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐξουσιαστὴς τοῦ τόπου ἐζήτει κατὰ τὴν συνήθειαν τὸ τζερεμέ του· ἔκαμαν οἱ ἐκεῖ σε Χριστιανοὶ καταλόγον διὰ νὰ δώσῃ ὁ κάθε ἕνας τὸ ἀνάλογόν του· ἀλλ' ὁ εὐλογημένος Γεώργιος ἐναντιούμενος εἰς τοῦτο ἔλεγεν, ὅτι ἐγὼ τοτὲ δὲν δίδω ντζερεμὲ δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, διότι εἶναι μεγάλη ἀδικία νὰ πληρώνῃ τινὰς χωρὶς νὰ πταίῃ· καὶ βάνωντας πεῖσμα εἰς τοῦτο, ἔκαμε χρεία νὰ τὸν παραστήσουν εἰς τὸν ἐξουσιαστήν· καὶ ἐκεῖ ἐρωτώμενος παρ' αὐτοῦ, διὰ τί δὲν δίδει τὸ ἀνάλογόν του, ἀποκρίνεται μετὰ θυμοῦ· ἔχεις φερμάνι σὺ, ὅταν σκοτόνωνται οἱ γκιαούρηδες νὰ πληρώνουν οἱ Τοῦρκοι ντζερεμέ; ἀκούωντας δὲ τοῦτο ὁ ἡγεμὼν τὸν ἐρωτᾷ· σὺ τί εἶσαι; ἐκεῖνος δὲ ὤντας τετυφλμένος ἀπὸ τὸν θυμὸν ἀποκρίνεται, φεῦ! ὅτι εἶναι Τοῦρκος· καὶ ἐν τῷ ἅμα χωρὶς ἀναβολὴν καιροῦ, τὸν ἐτούρκισαν· ἀλλὰ μετὰ ὀλίγας ἡμέρας ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ στοχαζόμενος τὸ κακὸν ὁποῦ ἔπαθεν, ἐμετανόησε, καὶ κλαίων πικρῶς τὴν ἀνομίαν του, ἐζήτει τὴν διόρθωσιν· ὅθεν εὑρίσκωντας εὐκαιρίαν ἔφυγε, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, καὶ διατρίψας ἐκεῖ χρόνους ἱκανούς, ἐξωμογήθη τὴν ἁμαρτίαν του, καὶ κάνωντας τὸν πρέποντα κανόνα ἐμυρώθη, καὶ ὅσον ἐδύνατο ἠγονίζετο μὲ κάθε τρόπον, διὰ νὰ ἐξιλεώσῃ τὸν Θεὸν εἰς τὸ μέγα παράπτωμα τῆς ἀρνήσεως ὁποῦ ἔκαμεν· ὅμως ἡ συνείδησίς του πάντοτε τὸν ἔτυπτε, καὶ ἐνθυμούμενος τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου ὁποῦ εἶπεν· «ὅστις μὲ ἀρνήσηται ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, κἀγὼ ἀρνήσομαι αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου»· ἐσοχάζετο ὅτι κατὰ ἄλλον τρόπον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἄρνησιν τοῦ Χριστοῦ ὁποῦ ἔκαμε, παρὰ μὲ τὸ νὰ τὸν ὁμολογήσῃ πάλιν ἔμπροσθεν εἰς ἐκείνους ὁποῦ τὸν ἠρνήθη, καὶ οὕτως ἦλθεν εἰς τὸν πόθον τοῦ Μαρτυρίου· κοινολογῶν δὲ τὸν σκοπόν του εἰς μερικοὺς πνευματικοὺς πατέρας, καὶ εὑρὼν αὐτοὺς συμφώνους εἰς τὸν πόθον του, ἄρχισε νὰ μοιράζῃ ἐλεημοσύνην ὅτι καὶ ἂν εἶχεν εἰς τοὺς πατέρας, παρακαλῶν αὐτοὺς νὰ δέωνται τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ νὰ σταθῇ στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ ὑπομείνῃ τὰ βάσανα τοῦ Μαρτυρίου· καὶ ἀναχωρῶν ἐκεῖθεν, ἐπῆγεν εἰς τὸ Καρατζασοῦ. Ἐκεῖ ὁποῦ ἔκαμε τὴν ἄρνησιν, ἐκεῖ νὰ κάμῃ καὶ τὴν ὁμολογίαν· καὶ βλέποντές τον οἱ Τοῦρκοι τὸν ἐγνώρισαν, καὶ παρευθὺς ἁρπάσαντες αὐτὸν, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν κρι-

τὴν, μαρτυροῦντες, ὅτι οὗτος τὸν δεῖνα καιρὸν ἠρνήθη τὸν Χριστὸν, καὶ ἔγινε Τοῦρκος, καὶ τώρα ἦλθεν ἐδῶ, καὶ ἰδὲ τί φορεῖ; ὁ κριτὴς ἠρώτησε τὸν Γεώργιον ἂν ἦναι ταῦτα ἀληθινά· ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς μὲ μεγάλην εὐτολμίαν ἀπεκρίθη· ὅτι ἀληθινὰ ἐγὼ εἶμαι ὁ χατζῆ Γεώργιος ὁποῦ τὸν δεῖνα καιρὸν ἀπὸ ἀφροσύνην μου ἐγελάσθηκα, καὶ ἠρνήθην τὴν πίστιν μου, καὶ ἐδέχθην τὴν ἐδικήν σας θρησκείαν· ὅμως πηγαίνωντας εἰς διαφόρους τόπους ἐκατάλαβα, πῶς ἡ θρησκεία σας εἶναι κάλπικη, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθα νὰ σᾶς τὴν δώσω ὀπίσω, ὅτι ἔσφαλα πολλὰ ὁποῦ ἄφησα τὴν πρώτην μου πίστιν ὁποῦ εἶναι τὸ καλὸν, καὶ ἄδολον μάλαγμα, καὶ ἔλαβα τὴν ἐδικήν σας ὁποῦ εἶναι τὸ μπακίρι· καὶ διὰ τοῦτο ὁμολογῶ ἔμπροσθέν σας, ὅτι εἶμαι πάλιν Χριστιανὸς, καὶ ὀνομάζομαι Γεώργιος, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ μου εἶμαι ἕτοιμος νὰ χύσω τὸ αἷμά μου· ἤκουσες τὴν ἀπόφασίν μου, καὶ κάμε πλέον, ὅτι θέλεις εἰς ἐμέ· ἐγὼ τὸν Χριστόν μου δὲν τὸν ἀρνοῦμαι· ὁ δὲ κριτὴς ταῦτα ἀκούσας, ἐδοκίμασε μὲ διαφόρους τρόπους νὰ μεταβάλῃ τὴν γνώμην του, ἀλλ' ὁ Μάρτυς ἔστεκε στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ὅθεν βλέπωντας τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του ἐπρόσταξε νὰ τὸν βάλλουν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ νὰ τὸν τιμωρήσουν μὲ πολλὰ, καὶ διάφορα βάσανα ἕως οὗ νὰ τὸν μεταστρέψουν ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· οἱ δὲ ὑπηρέται λαβόντες τοιαύτην ἄδειαν, ὥρμησαν κατεπάνω του ὡσὰν θηρία ἀνήμερα, καὶ βάνοντές τον εἰς τὴν φυλακὴν, ὀκτὼ ἡμέρας ἀκολούθως ἐβασάνιζον τὸν εὐλογημένον μὲ διαφόρους παιδείας· ἐτάννυσαν τόσον πολλὰ τοὺς πόδας του εἰς τὸ ξύλον ὁποῦ ἐκινδύνευαν νὰ σχισθοῦν τὰ σκέλη του, ἔφεραν τάσι πυρωμένον πολλὰ καὶ τοῦ τὸ ἐφόρεσαν ὡσὰν σκούφιαν εἰς τὴν κεφαλήν, ἐτείλιξαν μὲ ἕνα σχοινίον ὁλόγυρα τὴν κεφαλήν του, καὶ τὸ ἔστριφαν μὲ ἕνα ξύλον ὡσὰν ἐργάτην, καὶ ἔσφιξαν τόσον τὴν κεφαλήν του, ὁποῦ εὐγῆκαν οἱ βολβοὶ τῶν ὀμματίων του ἔξω ἀπὸ τὸν τόπον τους, ἀλλ' ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης, καὶ μισαποθαμένος ὢν ἀπὸ τὰ τοσαῦτα, καὶ τοιαῦτα μαρτύρια ὁποῦ τοῦ ἔκαναν, ἐφώναζε· εἴτι καὶ ἂν μὲ κάμετε ἐγὼ δὲν ἀρνοῦμαι πλέον τὴν πίστιν μου. Χριστιανὸς ἐγεννήθηκα; Χριστιανὸς εἶμαι, Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω· λοιπὸν μὴ δυνηθέντες νὰ τὸν φέρουν εἰς τὴν γνώμην τους, τὸ ἀνήγγειλαν εἰς τὸν κριτὴν, καὶ αὐτὸς ἔδωκε κατ' αὐτοῦ τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου του· καὶ πέρνοντές τον οἱ δήμιοι, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, καὶ ἐκεῖ τὸν ἀπεκεφάλισαν· καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ Μαρτυρίου τὸν Στέφανον παρὰ τοῦ ἀθλοθέτου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ ᾳψιέ. ἔτος, Φεβρουαρίου ιζ'. Σαββάτῳ τῆς ά. ἑβδομάδος τῆς Ἁγίας Τεσσαρακοστῆς. 1795.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΜΙΤΥΛΗΝΗ: Ο ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΤΥΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ο ΝΕΟΣ.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΕΩΣ.

Τῇ ιζ'. τοῦ Φευρουαρίου μηνὸς τὴν μνήμην ἑορτάζωμεν τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Θεοδώρου.

Ἐν τῷ μικρῷ Ἑσπερινῷ ἱστῶμεν ς'. δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.
Ἦχος, ά. Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων.

Νῦν ἡ σεβάσμιος μνήμη τῆς σῆς ἀθλήσεως, ἡμᾶς συναγαγοῦσα, εὐφημῆσαι προτρέπει, τὰ τρόπαια τοὺς ἄθλους καὶ τὰς λαμπράς, ἀριστείας ἐν ἄσμασιν, ἐν τῇ παρούσῃ ἑσπέρᾳ καὶ τῇ νυκτί, ἀξιάγαστε Θεόδωρε. Ἰσχύϊ θείᾳ νομίμως τὸν δρόμον ἤνυσας, τοῦ θείου Μαρτυρίου, καὶ τὴν πίστιν βεβαίαν, ἐτήρησας παμμάκαρ πρὸς τὸν Χριστὸν, καὶ τὸ στέφος Θεόδωρε, ὡς καρτερῶς ἐναθλήσας ὑπὲρ αὐτοῦ, τὸ ἀκήρατον ἀπείληφας.

Κανόνες μέθοδοι τέχναι, τῶν ἐγκωμίων σοφὲ, ἡττῶνται τῷ μεγέθει, τῶν λαμπρῶν σου ἀγώνων, Θεόδωρε στερρόφρον οὓς ἀνδρικῶς, καὶ γενναίως ὑπήνεγκας, καὶ δυσμενῶν ἀοράτων καὶ ὁρατῶν, ἐθριάμβευσας τὴν δύναμιν.

Ἡδέα Κόσμου, καὶ Κόσμον πᾶντα κατέλιπες, Θεόδωρε ἐμφρόνως, Μωϋσέως τῷ ζήλῳ, καὶ γὰρ τὴν κακουχίαν τῶν ἡδονῶν, ἠθλοφόρε προέκρινας, καὶ τὸ θανεῖν ὑπὲρ πίστεως ἢ τὸ ζῆν, ὡς ὁ Παῦλος προετίμησας.

Δόξα, Ἦχος, δ'.

Φαιδρῶς τὸν λαμπρὸν ἀριστέα τοῦ Χριστοῦ Θεόδωρον, καὶ στερρὸν ἀθλοφόρον, ἑορτάσωμεν πιστοί, ὑπὲρ γὰρ τῆς εὐσεβείας καλῶς ἀγωνισάμενος, τὸ βραβεῖον τῆς νίκης ἐπαξίως ἀπείληφε, καὶ τῷ Θεῷ νῦν μετὰ παῤῥησίας μαρτυρικῆς παριστάμενος, πρεσβεύει ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων.

Εἰς τὸν Στίχ. Ἦχος, β'. Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ.

Ὄλυται ὁ ἐχθρὸς, θέλει τῆς καρτερίας, τῆς σῆς Χριστοῦ ὁπλῖτα, Θεόδωρε γενναῖε, ὁ σοῦ κατακαυχώμενος.

Δίκαιος ὡς Φοῖνιξ ἀνθήσει.

Ῥείθροις προκαθαρθεὶς, δακρύων ὡς ὁ Πέτρος, Θεόδωρε ἐγένου, συμμέτοχος ἐκείνῳ, Χριστοῦ παθῶν μακάριε.

Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ.

Ὄντως δῶρον Θεῷ, ἐπάξιον προσήχθη, Θεόδωρος ὁ θεῖος, καὶ Κόσμῳ διανέμει, θεοπαρόχους χάριτας.

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὑπέρθεε Τριὰς, Πάτερ Υἱὲ καὶ Πνεῦμα, λιταῖς τῆς Θεοτόκου, καὶ ταῖς τοῦ Θεοδώρου, θέωσον τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Ἀπολυτίκιον ἦχος, ά. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τῷ Θεῷ ὥσπερ δῶρον φερονύμως Θεόδωρε, δι' ἀθλήσεως πόνον προσηνέθηκας πολύτιμον· καὶ ἄμωμον θῦμα καὶ δεκτὴ, παμμάκαρ ἐγένου προσφορά· ὅθεν πόθῳ συνελθόντες, τοὺς σοὺς ἀγῶνας ἐν ὕμνοις γεραίρομεν, καὶ δόξαν προσάγομεν Θεῷ, τῷ θαυμαστῶς σε ἐνισχύσαντι, κατ' ἐχθρῶν ὁρωμένων, καὶ ἀοράτων πολύαθλε.

Δόξα, καὶ νῦν. Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου. Καὶ Ἀπόλυσις.

Ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, μετὰ τὸν Προοιμιακόν. Τὸ μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν στίχ. ή. καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα προσόμοια.
Νικοδίμου Μοναχοῦ ἦχος, ά.
Πανεύφημοι Μάρτυρες.

Παμμάκαρ Θεόδωρε Χριστὸν, ἐκ ψυχῆς ἠγάπησας, καὶ δι' αὐτὸν τὴν εὐπάθειαν, σαρκὸς ἐμίσησας, νεότητα κάλλος, καὶ τρυφὴν τὴν ῥέουσαν, καὶ χαίρων τὸ σὸν αἷμα ἐξέχεας· διὸ τὴν μνήμην σου, τὴν ἐτήσιον γεραίρομεν, τὸν σωτῆρα Χριστὸν μεγαλήνοντες. Δίς.

Παμμάκαρ Θεόδωρε ῥοαῖς, τῶν σεπτῶν αἱμάτων σου, Λευϊαθὰν τὸν ἀρχέκακον, τὸν σὲ δικήσαντα, ἐβύθισας ὄντως, καὶ τοῖς θείοις ἄθλοις σου, τελείᾳ ἀφανείᾳ παρέδωκας. Χριστὸν ἱκέτευε, δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Δίς.

Παμμάκαρ Θεόδωρε ἡμῖν, ὡς ἀστὴρ ἐξέλαμψας, νεοφανής, τὴν σκοτόμαιναν τῆς πλάνης ἅπασαν, τὴν καταχυθεῖσαν, εἰς τὰ Κόσμου πέρατα, ἀκτῖσι τοῦ λαμπροῦ Μαρτυρίου σου, λύων πανεύφημε, καὶ φωτίζων τοὺς τιμῶντάς σε, καὶ θερμαίνων πρὸς πόθον τοῦ κτίσαντος.

Δίς.

Μωσέως τῷ ζήλῳ ἀθλητά, ἔνδοξε Θεόδωρε, τρυφὴν ἐάσας τὴν πρόσκαιρον, καὶ τὴν ἀπόλαυσιν, τὴν ἐν βασιλείοις, καὶ σπεύσας ἀπείληφας, τὴν ἐν τοῖς οὐρανοῖς αἰωνίζουσαν, πόνοις ἀθλήσεως, τὸ ὑπόδειγμα μιμούμενος, Ἰακώβου τοῦ Πέρσου μακάριε.

Παμμάκαρ Θεόδωρε Θεὸν, ἵλεων ἀπέργασαι, ἡμῖν ταῖς θείαις πρεσβείαις σου τοῖς ἑορτάζουσι, τὴν πανιερόν σου, καὶ ἁγίαν ἄθλησιν, καὶ τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν σὴν ἀνάλυσιν, δι' ἧς ἀπείληφας, τὰ βραβεῖα τῶν ἀγώνων σου, σὺν ἀγγέλοις ἀεὶ ἀγαλλόμενος.

Δόξα, ἦχος, δ'.

Κροτήσωμεν σήμερον ἐπὶ τῇ μνήμῃ Θεοδώρου, τοῦ νέου Μάρτυρος· ὁμωνυμήσας γὰρ οὗτος Θεοδώρῳ τῷ πάλαι Μεγαλομάρτυρι, τῇ μιμήσει τοῦ Μαρτυρίου, καὶ συνώνυμος ἀληθῶς ἐκείνῳ ἐγένετο· ὅθεν ὡς ἐπώνυμος τῶν τοῦ Θεοῦ δωρεῶν τοῖς αὐτὸν εὐφημοῦσι, δῶρα πλουτοποιὰ τῶν θείων χαρίτων παρέχει, καὶ πρεσβεύει ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ὁ διὰ σὲ Θεοπάτωρ. Εἴσοδος. Τὸ Φῶς ἱλαρόν. Τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Εἰς τὴν λιτὴν ἦχος, ά.

Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ Μάρτυς Θεόδωρε, ὁ τὸν Χριστὸν δοξάσας ἐν τοῖς τιμίοις σου μέλεσι. Εἰ γὰρ καὶ πρὸς καιρὸν αὐτοῦ ἐχωρίσθης διὰ τῆς ἀρνήσεως, ἀλλὰ τούτῳ πάλιν ἡνώθης διὰ τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπὶ τῇ πίστει πεπαῤῥησιασμένης ὁμολογίας· προσθήκη δὲ τῆς ἑνώσεως, ἡ τῶν αὐτοῦ παθῶν καὶ τοῦ θανάτου ὁμοιότης, καὶ κοινωνία σοι γέγονε· δι' ἧς τούτῳ, ὡς κεφαλῇ μέλος ἐπὶ πλεῖστον συνήφθης, καὶ συνημμένος ἔσῃ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, δόξης τῆς αὐτῷ πρεπούσης συναπολαύων· ὅθεν, ὡς παῤῥησίαν ἔχων πρὸς αὐτὸν, πρέσβευε ἀπαύστως ὑπὲρ ἡμῶν τῶν τιμώντων σε.

Δόξα, ἦχος, πλ. ά.

Γενναῖε Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Θεόδωρε, ἐπαξίως ἐφημοῦμεν τὴν μνήμην σου· σὲ γὰρ οὐ βίαι τυραννικαί, οὐ θωπεῖαι ἀπατηλαί, οὐ μαστίγων ἐπιφοραί, οὐ στρέβλωσις κεφαλῆς, οὐκ ὀφθαλμῶν ἔξωσις, οὐκ ὀδόντων ἐκρίζωσις, οὔτε ὁ δι' ἀγχόνης θάνατος, τῆς πρὸς Χριστὸν ἀγάπης χωρίσαι ἴσχυσαν· καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς μετὰ Ἰακώβου, καὶ Μείρακος, καὶ τῶν λοιπῶν μαρτύρων συναγαλλόμενος, μὴ παύσῃ πρεσβεύων ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν Μακαρίζομέν σε. Εἰς τὸν στίχον, ἦχος πλ. ά. Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Χαίροις ὁ ἐν ὑστέροις καιροῖς, τὴν τῶν ἐξ Ἄγαρ ἀπελέγξας δυσσέβειαν, καὶ πίστιν Χριστοῦ παμμάκαρ, ἀνακηρύξας ψυχῆς, ἐν ἀνδρικωτάτῳ παραστήματι· ὁ νοῦν τὸν ἀρχέκακον, καὶ τὰ τούτου στρατεύματα, λύπης πληρώσας· τῶν ἀγγέλων δὲ τάγματα, πλήσας ἅπαντα, θυμηδίας καὶ τέρψεως· οἷς καὶ συναυλιζόμενος, γενναῖε Θεόδωρε, αἴτησε πᾶσι τοῖς πόθῳ, ἐπιτελοῦσι τὴν μνήμην σου, ἡμῖν δωρηθῆναι, ἱλασμὸν ἁμαρτημάτων καὶ μέγα ἔλεος.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Χαίροις τῆς καθ' ἡμᾶς γενεᾶς, στήριγμα μέγα ἀθλοφόρε Θεόδωρε· ὁ πάντων ἐξομωσάντων, ὑπογραμμὸς ἀληθής· ὁ πολλὰς βασάνους διὰ Κύριον, ὀδόντων ἐκρίζωσιν, καὶ ὀμμάτων τὴν ἔξωσιν, καὶ τοῦ προσώπου, ὑπομείνας τὴν στρέβλωσιν, καὶ τὸν θάνατον, χαρμοσύνως δεξάμενος· δόξα καὶ ἐγκαλώπισμα, πιστῶν ὁ γενόμενος, τῶν δὲ ἀπίστων αἰσχύνη, καὶ ἀτιμία αἰώνιος. Χριστὸν ἐκδυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Χαίροις γενναῖε Μάρτυς Χριστοῦ, ὁ ἐν χωρίῳ τῆς χαρᾶς διαιτώμενος, χαρίτων τῶν ἀκηράτων, τῷ πεπλησμένῳ ἀεί· ὅπου τῶν Ἀγγέλων τὰ στρατεύματα, χαρᾷ τερπνῇ χαίρουσι· καὶ δικαίων τὰ πνεύματα, γελῶσιν ὄντως, τὸν μακάριον γέλωτα, καὶ ἐμπίπλανται, χαρμονῆς τε καὶ τέρψεως· ὅπου ὁ χαριέστατος, Χριστὸς ὁ Θεάνθρωπος, πᾶσι τὰς χάριτας νέμει, τοῖς ὁλοψύχως ποθήσασιν, αὐτὸν καὶ παρέχει, τὴν χαρὰν τῆς ἀϊδίου μακαριότητος.

Δόξα, ἦχος, δ'.

Ἐθαυμαστώθη Χριστὲ τὸ κράτος τῆς δυνάμεώς σου, καὶ πάλαι καὶ νῦν· ἐξαιρέτως δὲ ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τοῦ σοῦ νεομάρτυρος Θεοδώρου· ἰδοὺ γὰρ οὗτος ὁ κατὰ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀσθενής τε καὶ ἄνανδρος, τὴν ἄμαχον ἰσχύν σου περιφραξάμενος, ἀνδρείως εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀθλήσεως ἦλατο· καὶ βασάνους ὑπομείνας, αἳ κάμπτουσι καὶ τὸν ἀλκιμώτατον, τὸν δυνατὸν ἐν κακίᾳ ὡς ἀσθενέστατον στρουθίον καταπεπάτηκεν· ὅθεν, πάντας ἐγείρει εἰς δόξαν τοῦ σοῦ παντοδυνάμου ὀνόματος, τοῦ ἀπαύστως δοξαζομένου ἐν τοῖς Ἁγίοις σου.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντίων κινδύνων. Ἀπολυτίκιον. Ζήτει εἰς τὸν μικρὸν ἑσπερινόν. Καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν Ὄρθρον. Μετὰ τὴν ά. στιχ. Κάθ. ἦχος, α'.

Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ἀδάμας ὡς στερρός· ὡς ἀκλόνητος πύργος· ὡς ἄκμων ἀκαμπής, προσβολὰς τῶν βασάνων, ὑπήνεγκας Θεόδωρε, καὶ οὐδ' ὅλως εἰσδέδεξαι, τὴν δυσσέβειαν· τὴν δὲ ὀρθόδοξον πίστιν, ἀνεκήρυξας, ἐν τῷ σταδίῳ γενναίως· διό σε γεραίρομεν.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μαρία ἡ τὰς τρεῖς, ἀνηκούστους ἑνώσεις, ἑνώσασα φρικτῶς, Παρθενίαν καὶ τόκον. Θεόν τε καὶ ἄνθρωπον, πίστιν τε τὴν πιστεύουσαν, τοῖς ξενίζουσι, τούτοις καρδίαν ἀνθρώπου· ἡμᾶς ἕνωσον, τῇ τοῦ υἱοῦ σου ἀγάπῃ, καὶ σῶσον πανύμνητε.

Μετὰ τὴν 6'. Σσιχ. Κάθ. ἦχος, δ'.

Ταχὺ προκατάλαβε.

Τὸ πῦρ ἀγαπήσεως, τῆς πρὸς Χριστὸν τὸν Θεὸν, ἐν βάθει καρδίας σου ἔχων σοφὲ τὸ γλυκύ· μὴ φέρων τὴν φλόγα δὲ, ἔσπευσας διαβῆναι, πρὸς αὐτὸν ἀθλοφόρε, θᾶττον διὰ θανάτου, καὶ βασάνων ποικίλων. Καὶ νῦν Χριστῷ ἑνωθεὶς ἔστης τοῦ πόθου σου.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ταχὺ δέξαι δέσποινα τὰς ἱκεσίας ἡμῶν· καὶ ταύτας προσάγαγε, τῷ σῷ υἱῷ καὶ Θεῷ, Κυρία Πανάμωμε, λῦσον τὰς περιστάσεις, τοῦ παρόντος αἰῶνος· πράῢνον μηχανίας, καὶ κατάβαλε θράσος, τῶν ὁπλιζομένων ἄχραντε κατὰ τῶν δούλων σου.

Μετὰ τὸν πολυέλεον ἦχος. δ'.

Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ.

Διαφυγὼν τὸν σὲ πειράζοτα Μάρτυς, καὶ Μαρτυρίου σου τὸ ἔργον τελέσας, πρὸς τὸν Χριστὸν ἀνέδραμες τὸν σοὶ ποθητόν, ὥσπερ πρῴην ἔλεγες, καὶ νῦν ἔστης τοῦ πόθου, δόξης ἐμφορούμενος, καὶ χαρᾶς ἀνεκφράστου· ἧς ἐκδυσώπει πάντας μετασχεῖν, τοὺς τὴν σὴν μνήμην, τελοῦντας Θεόδωρε.

Ἕτερον, Ἐπεφάνης σήμερον.

Τὴν φθαρτὴν υἱότητα, τοῦ ἐπιγείου, βασιλέως ἔλιπες, Μάρτυς Θεόδωρε σοφῶς· καὶ νῦν υἱὸς ἐχρημάτισας, ἐν ἀληθείᾳ Χριστοῦ τοῦ παντάνακτος.

Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Προστασία ἄμαχε τῶν ἐν ἀνάγκαις· καὶ λιμὴν ἀχείμαστε τῶν ναυαγούντων ἐν δεινοῖς· τῆς ἐνεστώσης ἀνάγκης με, καὶ τριβολυμίας, παθῶν ἐλευθέρωσον.

Οἱ ἀναβαθμοί. Τὸ ά. Ἀντίφ. τοῦ δ'. ἦχου.

Προκείμενον. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ· στιχ. Τοῖς Ἁγίοις τῆς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. Τὸ, Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον, Μαρτυρικὸν, εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν. Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Εἰς Τὸ, Ἐλεῆμον ἐλέησόν με, ἦχος. πλ. δ'.

Παριστάμενος τῷ θρόνῳ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς ἐκεῖθεν ἀπορρεούσης δόξης καὶ φωτοχυσίας ἀναπιμπλάμενος, Μάρτυς Θεόδωρε, αἴτησαι πρεσβείαις σου, δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Κανὼν εἷς τῆς Θεοτόκου, οἷον βούλει, εἷς ς'.

Καὶ οἱ Κανόνες τοῦ Ἁγίου, εἷς ἡ.

Οὗ ἡ ἀκροστιχίς.

Ὕμνον προσᾴδω Θεοδώρῳ τῷ νέῳ.

Ὠδὴ, ά. ἦχος, πλ. δ'.

Ἁρματιλάτην φαραώ.

Ὑμνον προσᾴδειν τῇ σεπτῇ ἀθλήσει σου, ἐπιποθοῦντί μοι νῦν, χάριν ἐν τῷ λόγῳ, καὶ λόγον ἐν χάριτι, δίδου Μάρτυς Θεόδωρε, ὡς ἂν μέλψω ἀξίως, ταύτην καὶ χάριν δωρήσωμαι, τοῖς ἀκροωμένοις καὶ ψάλλουσι.

Μείνας ἐν τόπῳ, ἡσυχίας ἔνδοξε, Μάρτυς Θεόδωρε, εἰς αἴσθησιν ἦλθες, τοῦ κακοῦ οὗ πέπονθας, καὶ τὴν ψυχήν σου θέλεσι, κατανύξεως βάλλεις, καὶ θείου φόβου ἀοίδιμε, κλαίων καὶ πικρῶς ὀδυρόμενος.

Νέων Μαρτύρων τοῦ Χριστοῦ τὴν ἄθλησιν, καὶ τὰ μαρτύρια, σὺ ἀναγινώσκων, συνεχῶς Θεόδωρε· καὶ ἐξαιρέτως ἄθλησιν, Πολυδώρου τοῦ νέου, εἰς πόθον ἦλθες καὶ ἔρωτα, τοῦ διὰ Χριστὸν μαρτυρῆσαί σε.

Θεοτοκίον.

Ὄμματα ὥσπερ, τῆς παιδίσκης βλέπουσιν, ἀεὶ Κυρίας αὐτῆς, εἰς τὰς χεῖρας οὕτω, τὰ ὄμματα βλέπουσιν, ἡμῶν Ἁγνὴ τῶν δούλων σου, εἰς τὰς χεῖρας ἀπαύστως, σοῦ τῆς Κυρίας τῆς κτίσεως, ἕως ἂν ἡμᾶς οἰκτειρήσειας.

Ἄλλος, ἦχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον.

Πόνημα Μιχαὴλ Εὐμορφοπούλου.

Ὑμνῆσαι προθυμουμένῳ σήμερον, τὴν θείαν ἄθλησιν, καὶ τοὺς σεπτοὺς ἀγῶνας τοῦ κλεινοῦ, ἀθλοφόρου σου Κύριε, ἁμαρτημάτων ἄφεσιν, καὶ φωτισμὸν Χριστὲ παράσχου μοι.

Μετάγνωσιν ἀληθῆ Θεόδωρε, ἐφ' οἷς περ ἔπραξας, δακρυῤῥοῶν σὺ ἔδειξας πικρῶς, διὰ τοῦτο καὶ δύναμιν, παρὰ Χριστοῦ ἀπείληφας, εἰς τὸ νικῆσαι τὸν ἀντίπαλον.

Ὑπάρχων ἐν βασιλείοις ἔνδοξε, Χριστὸν ἠθέτησας, τῇ τοῦ νοὸς κουφότητι τοῦ σοῦ, καὶ σατᾶν δολιότητι, εἰς ἑαυτὸν δ' ἀνέδραμες, ὑπὲρ Χριστοῦ στερῤῥῶς τ' ἐνήθλησας. Θεοτοκίον.

Παρθένος μετὰ τὸν τόκον ἄφθορος, διαμένηκας, τὸν δι' ἡμᾶς ὀφθέντα ἐπὶ γῆς, ὑπὲρ λόγον κυήσασα, ὃν ἐκτενῶς ἱκέτευε, φωταγωγῆσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὠδὴ, γ'. Οὐρανίας ἀψίδος.

Νέον ῥόδον ἐφάνης, κοκκοβαφεὺς εὐοσμον, ἐν καιρῷ χειμῶνος ἀνθῆσαν τῆς νῦν ψυχρότητος, τῆς καθ' ἡμᾶς γενεᾶς, ὄψιν καὶ ῥίνα εὐφραίνων, ἡμῶν τῶν ποθούντων σε Μάρτυς Θεόδωρε.

Πολὺν πόλεμον ἔσχες, καὶ πειρασμοὺς ἔνδοθεν, ἐν τοῖς λογισμοῖς σπειρομένους ὑπὸ τοῦ δράκοντος, Μάρτυς Θεόδωρε· ἀλλὰ σταυροῦ τῇ δεινάμει, ἅπαντας διέλυσας διὰ τῆς πίστεως.

Ῥώμην θείαν πλουτήσας, τὴν τοῦ Χριστοῦ ἔνδοθεν, τὴν τοὺς ἀσθενεῖς δυναμοῦσαν καὶ ἀνισχύουσαν, Μάρτυς Θεόδωρε· καὶ ἀσθενὴς ὢν τὸ σῶμα, ἐνευρώθης ἔνδοξε πρὸς τὸ Μαρτύριον. Θεοτοκίον.

Ὁ μὲν σκῦλα εὑρίσκων, καὶ θησαυρὸν τέρπεται· ἐγὼ δὲ εὑρὼν Θεοτόκε σὸν θεῖον ὄνομα, καὶ τὴν εἰκόνα σου, καταφυγὴν ἐν ἀνάγκαις, χαίρω ἀνομάζων σε καὶ ἀσπαζόμενος.

Ἄλλος. Οὐκ ἐν σοφίᾳ καὶ δυνάμει.

Ἐπείπερ ἔγνως, ἐν τῇ Χίῳ ἀδύνατον εἶναί σε, τὸν ἐχθρὸν καταβαλεῖν, ὑφ' οὗ τὸ πρὶν ἐξηπάτησαι, τὴν Λέσβον κατέλαβες, τοῦτον τρωσόμενος.

Ἰδοὺ ἑβδάς, τῷ τυράννῳ σοὶ δίδωμι σήμερον, τὴν ψευδῆ καὶ μυσαρὰν, πίστιν ἣν πάλαι μοι ἔδωκας, κηρύττω δὲ ἄντικρυς, ἣν εἶχον πρότερον.

Πυνθανομένῳ, τῷ τυράννῳ τίς οὗτος; ἀντέλεγον, οἱ ὄντες περὶ αὐτὸν, ἄφρων ὑπάρχει· σὺ δ' ἔφησας, Χριστοῦ δοῦλος πέφηνα οὐχὶ δ' ἀνόητος. Θεοτοκίον.

Σὲ τὴν τεκοῦσαν, τὸν Θεὸν Θεοτόκε δοξάζομεν, τῷ γεννήματι τῷ σῷ, προσηγορίαν ἁρμόζοντες, καὶ κλῆσιν κατάλληλον πάναγνε Δέσποινα.

Κάθισμ. ἦχος, δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Καθάπερ ἔμπορος, ἐχέφρων ἠλλάξω, τῶν ἐπιγείων τὰ οὐράνια Μάρτυς· καὶ τὴν ζωὴν τὴν πρόσκαιρον λιπὼν ὦ ἀθλητά, εὗρες τὴν αἰώνιον, καὶ τὴν ἄπειρον μάκαρ, βραχυτάτου αἵματος, βασιλείαν ὠνήσω, καὶ σὺν χοροῖς εὐφραίνῃ ἀθλητῶν, ὑπὲρ τοῦ κόσμου Θεὸν ἱλεούμενος.

Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Οὐ σιωπήσομεν ποτὲ Θεοτόκε.

Ὠδὴ, δ'. Σύ μου ἰσχύς.

Σὺ μὲν πυκνῶς, καταφιλῶν οὐ διέλιπες, τὰς ὁσίας χεῖρας ὦ Θεόδωρε, καὶ ταῖς ῥοαῖς δακρύων τῶν σῶν, κατέβρεχες πόδας, τοῦ συνοδίτου σοι Γέροντος, εὐχαριστῶν σοι Πάτερ, δι' ἐμὲ ἀνακράζων, ὅτι κόπον τοσοῦτον ὑπέμεινας.

Ἀλλ' ἐκ ψυχῆς, ὁ συνοδίτης σοι ἔλεγε· Παῦσαι τέκνον, καὶ μὴ ταῦτα λέγε μοι· καὶ γὰρ εἰ σὺ, ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, ἀθλῆσαι ἐπείγῃ, πῶς οὐκ ἐγὼ ἀγαπήσω σε; ἀπόστηθι οὖν λύπης, καὶ τῶν θρήνων ἀπόσχου, καὶ δειλίαν ἀπέλασον ἅπασαν.

Δύω ὁμοῦ, σύτε κἀκεῖνος ὃν ἔσχηκας, συνοδίτην, ἔνδοξε Θεόδωρε, τῇ τῆς ψυχῆς, ὀδύνῃ πικρᾷ, συνείχεσθαι ὅλως, μὴ στέγοντες τὴν διάζευξιν· δακρυῤῥοοῦντες ἅμφω, συνθρηνοῦντες ἀλλήλοις, ἕως οὗ ἀπ' ἀλλήλων διέστητε. Θεοτοκίον.

Ὦ Μαριὰμ, γλυκὺ καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα· σὺ ἐν μέσῳ, Θεοῦ τε ἀνθρώπων τε, στᾶσα τὸν μὲν, ἀνθρώπου υἱὸν, εἴργασαι Παρθένε, τοὺς δὲ ἀνθρώπους ἀνέδειξας, υἱοὺς Θεοῦ διά με, ἀποκήρυκτον ὄντα, τῷ Θεῷ υἱοποίησον ἄχραντε.

Ἄλλος. Ἐπαρθέντα σε.

Οὐδὲν δέδοικα ἑβδάς, γενναιοφρόνως, τὰς παρ' ἡμῶν δεινοὶ, ἀπειλουμένας βασάνους, Χριστὸς γάρ μοι δύναμις, ᾧ κράζω γηθόμενος, δόξα τῇ δυναμει σου Κύριε.

Βεβλημένον σὲ θεόφρον τῆς εἱρκτῆς ἔνδον, τῶν ἀσεβῶν πλεῖστοί τινες εἰσελθυθότες, δεινῶς μὲν ἐμάστιζον, ἐγέλων δὲ κράζοντες δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Ἐλθέ σοι ἔλεγον πάλιν οἱ ἀσεβοῦντες, ἐπὶ τὴν πίστιν τὴν ἡμῶν· ἡμεῖς δ' ἀντὶ ταύτης χρήματά σοι δίδωμεν ἀξίαν καὶ ἔπιπλα, πίστιν τὴν ἡμῶν προτιμήσαντι.

Θεοτοκίον.

Τὴν ψυχήν μου φαρμαχθεῖσαν τοῖς ἰοβόλοις, τῶν ἐναντίων δήγμασι, δραστικῷ φαρμάκῳ, πρεσβειῶν θεράπευσον, Χριστὲ τῆς τεκούσης σε, καὶ τοῦ ἱεροῦ ἀθλοφόρου σου.

Ὠδὴ, ε'. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Θείῳ ἔρωτι Μάρτυς, τῷ τοῦ Μαρτυρίου δεινῶς συνεχόμενος, πρὸς Χριστὸν ὑπάγω, πρὸς Χριστόν μου πορεύσομαι ἔλεγε· καὶ ταχὺ τελέσω, ἔργον ὃ ἔχω ἀνὰ χεῖρας· ἵνα θᾶττον σατᾶν λυτρωθήσωμαι.

Εὐθαρσεῖ παῤῥησίᾳ, ἤλεγξας ἀπίστους παμμάκαρ Θεόδωρε· καὶ ψευδοπροφήτην τὸν αὐτῶν ἀρχηγὸν ἀνεκήρυξας, καὶ θρησκείαν τούτου, πλάνην ὠνόμασας πανσόφως, καὶ παρέδως αὐτὴν ἀναθέματι.

Ὁ κριτὴς ἐξεπλάγη, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ συνεδρεύοντες ἅπαντες· ἀκούοντες τούτων, καὶ ψυχῆς τὸ ἀνδρεῖον παράστημα, βλέποντές σου Μάρτυς, τίς οὗτος ἔλεγον ὑπάρχει; πρὸς ἀλλήλους ὁρῶντες σὺν θαύματι.

Θεοτοκίον.

Δόξα αὕτη σοι μόνῃ, πάντων τῶν ἀνθρώπων Παρθένε δεδώρηται, λογισμῶν φανῆναι, σαρκικῶν ἀνωτέραν παγάχραντε· θέλει

ὡς Παρθένος, καὶ ἡγεμὼν παρθενευόντων, παρθενεύειν κἀμὲ ἐνδυνάμωσον.

Ἄλλος. Σὺ Κύριέ μου φῶς.

Σὺ Κύριέ μου φῶς, καὶ σοφία καὶ στήριγμα, ἐν σοὶ θαρρῶν κἀγὼ σῶτερ, τὰς ποινὰς ὑπομένω, ἐβόα ὁ Θεόδωρος.

Μιμούμενος σοφὲ, τὸν Σωτῆρα καὶ Κύριον, τὸν ἐπὶ ξύλου ταθέντα, καὶ αὐτὸς τῇ ἀγχόνῃ, μετέωρος ἐκρέμασο.

Οὐκ ἴσχυσαν σοφὲ, τῆς ψυχῆς σου τὸ εὔτονον, σαλεῦσαι οἱ τυραννοῦντες, ἐπὶ πέτραν γὰρ ὄντως Χριστοῦ τεθεμελίωτο.

Θεοτοκίον.

Σῶσόν με ὁ Θεὸς, ὡς φιλάνθρωπος σῶσόν με, δεήσεσι τῆς ἀφράστως, σὲ τεκούσης Παρθένου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων σου.

Ὠδὴ, ς΄. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ.

Ὡς ἄγριοι αἱμοβόροι λέοντες, καὶ ὡς λύκοι οἱ ἀπόγονοι Ἄγαρ, σοὶ τῷ Χριστοῦ, ἐφορμῶντες ἀρνίῳ, ὤθουν ἐλάκτιζον ἔδερρον, καὶ ἤκιζον παντοδαπῶς, καὶ εἱρκτῆσε ἐποιησαν ἔγκλειστον.

Ραβδίζουσαι ὡς ἀσκὸν τὸ σῶμά σου, ἀπενάρκησαν δημίων αἱ χεῖρες· σὺ δ' ὡς τρυφὰς, τὰς πληγὰς ἐλογίζου, καθάπερ πάσχοντος ἄλλου Θεόδωρε· καὶ ἔψαλλες χαρμονικῶς, Θεοτόκου ᾠδὴν χαριστήριον.

Ὡς ἔλαφος ἡ διψῶσα ἔσπευδες, ψαλμικῶς ἐπὶ πηγὰς Μαρτυρίου, ὅθεν θερμῶς, τί θραδύνεται ἔφης, ὦ δικασταὶ καὶ οὐ θᾶττόν με κτείνετε ; ἑνοῦντες με πρὸς τὸν Χριστὸν, τὸν Θεὸν καὶ δεσπότην καὶ πλάστην μου.

Θεοτοκίον.

Τὰς χεῖράς σου καὶ μαστοὺς ὦ Δέσποινα, τῷ υἱῷ σου μεσιτεύουσα δεῖξον· μίζον τοῖς σοῖς, τὰ ἐκείνου Παρθένε, σταυρὸν καὶ λόγχην καὶ σπόγγον καὶ κάλαμον, καὶ οὕτως ἱλέωσαι αὐτὸν, ἐφ' ἡμῖν τοῖς πολλὰ ἁμαρτήσασι. Ἄλλος. Ἐβόησε προτυπῶν.

Ὑπήκουσεν, ὁ τῶν ὅλων δεσπότης καὶ Κύριος, τοῦ δικαίου, Γεωργίου τὴν δέησιν ἔνδοξε, δι' ὅπερ σοι τοῦτον, τῇ εἱρκτῇ συγκλεισθῆναι ηὐδόκησε.

Μιμούμενος τὸν ἐν Σμύρνῃ Ἀλέξανδρον ἔνδοξε, καὶ τὸν θεῖον ἐν Ἐφέσῳ Πολύδωρον ἤθλησας, διὰ τοῦτο πᾶντες εὐφημοῦμέν σε Μάρτυς Θεόδωρε.

Ὡς ἔμαθεν ὁ Γεώργιος, Μάρτυς Θεόδωρε, ἐν εἱρκτῇ σὲ διατρίβοντα, τρόπον ἐνόησε, δι' οὗπερ ἐμβαίνει, καὶ ποιεῖ πρὸς ἀγῶνας δρανέστερον. Θεοτοκίον.

Ἁγνείας σε, καθαρὸν εὑρηκὼς ἐνδιαίτημα, ἐν γαστρί σου, καθαρὸς ὁ Δεσπότης ἐσκήνωσεν, ἐκκαθάραι θέλων, τῶν ἀνθρώπων Παρθένε τὸ φύραμα.

Κοντάκιον, ἦχος, δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἡ καινή σου ἄθλησις, ὡς ἑωσφόρος, φαεινὸς ἀνέτειλε, καὶ συνεκίνησεν ἡμᾶς, Χριστὸν δοξάσαι Θεόδωρε, τὸν σὲ ἐν ἄθλοις, στερρὸν ἀναδείξαντα. Ὁ Οἶκος.

Μετανοίας τελειοτάτης καὶ ὁλοκαρδίου ὑπόδειγμα σεαυτὸν, πᾶσι τοῖς ἀρνησιχρίστοις προέθηκας Μάρτυς, Θεόδωρε· μεταγνοὺς γὰρ πικρῶς ἐφ' ᾧ πέπονθας πτώματι, πάντων τῶν τῇδε καλῶν κατεφρόνησας, βασιλικὴν υἱότητα, καὶ ἄνθος νεότητος, καὶ κάλλος σώματος, καὶ ζωῆς αὐτῆς τὸ περισπούδαστον χρῆμα, εἰς οὐδὲν λογισάμενος· ὅθεν εἰς τὸ στάδιον τοῦ Μαρτυρίου ἀνδρείως ἀποδυθεὶς, καὶ βασάνους πολυειδεῖς ὑπομείνας, μετὰ παῤῥησίας Θεὸν ἀληθινὸν τὸν Χριστὸν ἀνεκήρυξας, τὸν σὲ ἐν τοῖς ἄθλοις στερρὸν ἀναδείξαντα.

Τῷ αὐτῷ Μηνὶ ιζ΄. Μνήμη τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Θεοδώρου.

Στιχ. Ὕμνος νεάζων Θεοδώρῳ τῷ νέῳ.
Χριστοῦ ἀθλητῇ, ἐνδίκως ἁρμοστέος.
Βῆ δὲ ἐς οὐλύμποιο φαεινὸν δῶ Θεόδωρος.

Οὗτος ὁ εὐλογημένος Θεόδωρος, ἦτον ἀπὸ ἕνα χωρίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως Νεοχῶρι λεγόμενον, ὁ πατήρ του καλεῖται χατζῆ Ἀναστάσιος, καὶ ἡ μήτηρ του Σμαραγδοῦ· ὢντας δὲ μικρὸν παιδίον ἔμαθε τὰ ἱερὰ γράμματα, ἔπειτα ἐπῆγεν εἰς ἕνα ζωγράφον, καὶ ἔμαθε τὴν ζωγραφικὴν τέχνην καὶ μαζὴ μὲ

αὐτὸν ἐδούλευεν εἰς τὰ βασιλικὰ παλάτια. ἐκεῖ συναναστρεφόμενος διὰ κουφότητα γνώμης, ἀπατηθεὶς ἀπὸ τὰς τρυφὰς, καὶ ἀπὸ τὴν ματαίαν δόξαν τῶν ἀγαρηνῶν, μάλιστα δὲ παρακινηθεὶς καὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἐκείνους, ἀρνήθη (φεῦ)· τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ περιτμηθεὶς ἔμεινεν ἐκεῖ μέσα, καὶ ἐδιδάσκετο τοὺς μύθους τῆς βδελυρᾶς των θρησκείας· ἀφ' οὗ δὲ ἔκαμεν ἐκεῖ μέσα τρεῖς χρόνους, ἠκολούθησε πανοῦκλα, καὶ βλέπωντας ὁ Θεόδωρος τὸν θάνατον ἐμπρός του καθ' ἡμέραν, ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ ἐστοχάσθη τὸ κακὸν ὁποῦ ἔπαθε, νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, καὶ ἔκλαυσε πικρῶς καὶ ἀπὸ τότε ἄρχισε πλέον νὰ κεντρώνεται εἰς τὴν καρδίαν του ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ· ὅτι ὁ Θεὸς ὁποῦ θέλει πάντας σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, οὕτω συνηθίζει, ἕνα μὲ ἕνα τρόπον, καὶ ἄλλον μὲ ἄλλον τρόπον καὶ μέσον ἔλκει εἰς μετάνοιαν· φθάνει μόνον, νὰ μὴ καταφρονῇ ὁ ἄνθρωπος τὰ κέντρα τῆς συνειδήσεώς του· ὅτι δὲ ὁ φόβος ἐκεῖνος ἐκ Θεοῦ ἦτον, διὰ νὰ τὸν ἑλκύσῃ, καὶ νὰ τὸν ἀποσπάσῃ ἀπὸ ἐκείνην τὴν ματαιότητα, ἀπὸ τοῦτο γίνεται φανερὸν· ὅτι ἐκεῖ μέσα ὁποῦ εὑρίσκετο δὲν ἦτον ὡσὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς, ἀλλὰ τὸν εἶχον εἰς μεγάλην τιμὴν, καὶ ξεχωριστὴν εὔνοιαν, καὶ ἔδειχναν εἰς αὐτὸν φιλοτιμίαν πολλὴν, καὶ μὲ ἐνδυμασίας μεγαλοπρεπεῖς, καὶ πολυτελεῖς τὸν ἐστόλισαν, καὶ μὲ ἐλπίδας λοιπὸν μεγάλας εἰς τὸ ἐξῆς ἐτρέφετο· λοιπὸν ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε δὲν ἦτον ἀκόλουθον, νὰ καταφρονήσῃ μίαν τοιαύτην βασιλικὴν εὔνοιαν, ὁποῦ τοῦ ἔβανεν εἰς τὴν φαντασίαν ὅλας τὰς χρηστὰς ἐλπίδας, δὲν ἦτον λέγω ἀκόλουθον νὰ κόψῃ τοὺς δεσμοὺς ἐκείνους, καὶ νὰ ἀποσπασθῇ ἀπὸ ἐκείνην τὴν σατανικὴν ματαιότητα· ὅθεν ἔκαμε χρεία νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν καρδίαν του ἄνωθεν μία οὐράνιος, καὶ πολλὰ δραστήριος δύναμις· ἡ ὁποία καὶ κατὰ ἀλήθειαν εἰσῆλθε, καὶ τοῦ ἐμετάβαλλε καὶ τὸν νοῦν καὶ τὰς φρένας, καὶ τὸν ἔκαμε νὰ μισήσῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ φαινόμενα, ὅλην ἐκείνην τὴν βασιλικὴν φιλοφροσύνην, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, καὶ τὴν θρησκείαν των· καὶ εἰς τὸ ἐξῆς πλέον ἐζήτει μὲ ποῖον τρόπον νὰ φύγῃ ἀπὸ ἐκεῖ, ἐζήτει δὲ ἐπιπόνως, καὶ μὲ πόθον διακαῆ· ὅθεν καὶ στενοχωρηθεὶς ἀπὸ τοὺς λογισμοὺς πολλὰ, μίαν νύκτα ὁποῦ ἦτον φεγγάρι, ἐγκρημνήσθη κάτω ἀπὸ ἕνα μέρος ὑψηλὸν διὰ νὰ φύγῃ· ἠκούσθη ὅμως ὁ κτύπος, καὶ ἔτρεξαν παρευθὺς τινὲς ἀπὸ ἐκείνους καὶ τὸν ἐγύρισαν ὀπίσω· μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς, ἐκοινολόγησε τὸ σκοπόν του εἰς ἕνα Χριστιανὸν ὁποῦ ἐπήγαινε συχνάκις ἐκεῖ, καὶ τὸν ἐπαρακάλεσε νὰ τοῦ φέρῃ μίαν ἀλλαξιὰν φορέματα γεμιτζίτικα, διὰ νὰ φορέσῃ ταῦτα, καὶ νὰ φύγῃ· ὁ γούναρις τὰ ἔφερε, καὶ χωρὶς νὰ τὸν πυκάσῃ τινὰς τοῦ τὰ ἔδωκε· καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει τὴν εὐκαιρίαν τῆς φυγῆς· μίαν ἡμέραν λοιπὸν ὁποῦ ἔτρωγαν ἐκεῖνοι ψωμὶ, κάνει τὸν σταυρόν του, καὶ πέρνωντας τὰ φορέματα ἐκεῖνα πηγαίνει εἰς ἕνα τόπον παράμερον, εὐγάνει τὰς γούνας, καὶ τὰ ἄλλα τὰ λαμπρὰ ὁποῦ ἐφόρει, καὶ ἐνδύεται τὰ χριστιανικὰ, μουζαλώνει καλὰ καὶ τὸ πρόσωπόν του μὲ τριμμένα κάρβουνα ὁποῦ εἶχεν ἑτοιμασμένα, δένει τὸ μέτωπόν του μὲ ἕνα λερωμένον μανδῆλι, πέρνει καὶ εἰς τὸν ὦμον μίαν στάμναν, καὶ ποιήσας εἰς τὸν ἑαυτόν του πάλιν τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν κατηραμένον ἐκεῖνον οἶκον, περνᾷ ἐμπρὸς ἀπὸ τοὺς φύλακας τῆς αὐλῆς, καταβαίνει εἰς τὴν θάλασσαν, ἐμβαίνει εἰς ἕνα καΐκι μικρὸν, καὶ πηγαίνει εἰς τὸ ὀσπῆτι μιᾶς θείας του, καὶ διατρίβωντας ἐκεῖ ἡμέρας τινὰς, ἐχρίσθη τῷ Ἁγίῳ Μύρῳ, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μὲ κόπους πολλοὺς, καὶ φόβους, καὶ ἔξοδα κατέφυγεν εἰς Χίον, καὶ ἔμεινε κοντὰ εἰς ἕνα πνευματικὸν πατέρα ξένον μερικὰς ἡμέρας ἡσυχάζων, καὶ ἀναγινώσκωντας βιβλία κατανυκτικὰ, καὶ τὰ Μαρτύρια τῶν Ἁγίων, μάλιστα τῶν νέων Μαρτύρων, καὶ οὕτως ἦλθεν εἰς ἄκραν μετάνοιαν ἀναστενάζων ἐκ βάθους καρδίας διὰ τὸ κακὸν ὁποῦ ἔπαθεν, ἔπειτα ἐξωμολογήθη ὅλας τὰς ἁμαρ-

τίας ὁποῦ ὡς ἄνθρωπος ἔπραξεν εἰς ὅλην του
τὴν ζωὴν, διὰ καὶ τρὶς μὲ μίαν γενικὴν, καὶ
λεπτομερῆ ἐξομολόγησιν, χωρὶς νὰ ἀστοχήσῃ
κἀμμίαν, καὶ οὕτως ἐμετάλαβε τὰ ἄχραντα
μυστήρια· ἀπὸ τότε ἄρχισε νὰ κατανύγεται,
καὶ νὰ ποθῇ τὸ μαρτύριον, ἀκούωντας μάλι-
στα τὸ γενναῖον Μαρτύριον, καὶ τὰς ἀρι-
στείας τοῦ πρὸ αὐτοῦ μαρτυρήσαντος Ἁγίου
Πολυδώρου, (τὰ ὁποῖα ἤκουε σχεδὸν κάθε
ἡμέραν) καὶ ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν ηὔξανε
εἰς αὐτὸν ἡ κατάνυξις, καὶ ὁ πόθος τοῦ μαρ-
τυρίου, ηὔξησαν ὅμως ἐν τἀυτῷ καὶ οἱ λο-
γισμοὶ, καὶ οἱ πειρασμοὶ τοῦ μισοκάλου, ὑπὸ
τῶν ὁποίων στενοχωρούμενος ἀπὸ ἕνα μέρος,
καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ὑπὸ τοῦ πόθου τοῦ Μαρτυ-
ρίου φλεγόμενος, ἐβιάζετο πότε νὰ εὑρεθῇ ὁ
τρόπος νὰ τελείσῃ τὸ ποθούμενον καὶ νὰ λυ-
τρωθῇ ἀπὸ τὸν πειράζοντα· λοιπὸν, τοῦ Θεοῦ
συνεργοῦντος, εὑρέθη ἕνας θεοσεβὴς, καὶ ζηλω-
τὴς ἀδελφὸς, καὶ τὸν ἐπῆρε καὶ ἐπῆγεν εἰς
τόπον πλέον παράμερον, καὶ ἡσύχασαν οἱ
δύω, δεόμενοι τοῦ Θεοῦ κοινῶς τε, καὶ κατ'
ἰδίαν, διὰ νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ εἰς τὸ θέλημά του
τὸ Ἅγιον· τότε ὁ ἀδελφὸς κινηθεὶς ἀπὸ
ἀγάπην, τοῦ ἐσύνθεσε τὴν εὐχὴν ταύτην,
» Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ ἰατρὸς τῆς ἀθλίας
» μου ψυχῆς, μὴ ὀδελύξῃ με τὸν ἁμαρτω-
» λὸν, ἀλλ' ἐνδυνάμωσον τὴν ἀσθενῆ καὶ
» πεπωρωμένην καρδίαν μου, καὶ θέρμανον
» αὐτὴν εἰς τὸν ἔρωτα τοῦ ὑπὲρ σοῦ Μαρ-
» τυρίου· ἵνα καθὼς σὲ ἀρνήθηκα τὸν πλά-
» στην μου καὶ εὐεργέτην, χωρὶς νὰ μὲ διά-
» σῃ τινὰς, καὶ ἔγινα δοῦλος τοῦ μιαροῦ
» διαβόλου, καὶ παίγνιον τῶν δαιμόνων, καὶ
» εὑρισκόμην ὑπὸ τὴν αὐτῶν ἐξουσίαν, ὑπο-
» τασσόμενος τοῖς αὐτῶν καὶ ἐμοὶ θελή-
» μασι, οὕτω πάλιν διὰ τῆς σῆς χάριτος,
» καὶ ἀνυπερβλήτου μακροθυμίας, ἥτις μοῦ
» ἐβοήθησε καὶ ἔφυγα τὰς παγίδας αὐτῶν,
» ἀξιώσῃς μὲ τὸν ἐλεεινόν, καὶ ἄθλιον, καὶ
» ἀνάξιον τῆς κλήσεως τῶν Χριστιανῶν,
» νὰ σὲ ὁμολογήσω ἐνώπιον ἀρχόντων, καὶ
» τυράννων· ναὶ Κύριέ μου, ναὶ μονογενὲς
» υἱὲ τοῦ Θεοῦ, μήμε ὀδελύξῃ τὸν ταπεινόν
» σου δοῦλον, ἀλλὰ παράλαβέ με ἐν τῷ χο-
» ρῷ τῶν Μαρτύρων σου, καὶ ἀξίωσόν με
» τυχεῖν τῆς ἐφέσεως αὐτῶν ἀμήν ». Καὶ
μετὰ τὴν εὐχὴν ἔλεγεν « Ἅγιοι Μάρτυρες
» οἱ καλῶς ἀθλήσαντες, καὶ στεφανωθέντες,
» πρεσβεύσατε πρὸς Κύριον ἐλεηθῆναι τὴν
» ἐμὴν ψυχήν ». « Ὑπεραγία Θεοτόκε μεσί-
» τρια τῶν ἁμαρτωλῶν, δὲν μὲ βλέπεις, Κυ-
» ρία μου εἰς ποίαν ἀθλίαν κατάστασιν ἦλ-
» θα, νὰ ἀρνηθῶ τὸν Υἱόν σου; ὦ Κυρία
» μου, ὦ Παντάνασσα λυπήσου με, καὶ με-
» σίτευσον πρὸς τὸν υἱόν σου τὸν ἀνεξίκακον
» διὰ λόγου μου· διατὶ ἂν ἐσὺ Κυρία μου
» δὲν μοὶ βοηθήσῃς, τί ἔχω νὰ γένω; ἐγὼ
» Κυρία μου εἰς ἐσένα ἔχω τὸ θάρρος μου·
» καὶ λοιπὸν ἐσὺ βοήθησόν μοι ἐν τῇ ὥρᾳ
» ταύτῃ τῆς ἀνάγκης μου τοῦ ἁμαρτωλοῦ.
» Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Πολύδωρε, δὲν μὲ
» βλέπεις ἀδελφέ μου, ποῦ, καὶ εἰς ποίαν ἀ-
» νάγκην εὑρίσκομαι; σὺ ἀδελφὲ ἤσουν ὁ-
» μοιοπαθὴς μὲ ἐμένα τὸν ἄθλιον, καὶ διατὶ
» δὲν μὲ ἀκούεις; ἀλλ' ὡς φαίνεται ἀδελφέ
» μου σὺ εὑρισκόμενος εἰς τὴν χαρὰν τοῦ
» Κυρίου μας, ἀλησμόνησας τὰ γήϊνα· ἐγὼ
» ἀδελφέ μου πιστεύω ὅτι ἤυρες παρρησίαν
» πρὸς τὸν Κύριον, διὰ τὸν πολύν σου πό-
» θον ὁποῦ εἶχες εἰς τὸ Μαρτύριον, τὸν ὁποῖον
» ἐγὼ δὲν ἔχω, καὶ δεήθητι τοῦ Κυρίου μετὰ
» τῶν συμμαρτύρων σου, νὰ μοῦ δώσῃ δύ-
» ναμιν, νὰ ὑποφέρω τὰ βάσανα τοῦ Μαρ-
» τυρίου· ναὶ ἀδελφέ μου, καὶ Πολύδωρέ
» μου, βοήθησόν μοι εἰς τὴν ἀνάγκην μου ταύ-
» την. Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, ἐλέησόν με τὸν
» ἁρνητήν σου» τὸ ὁποῖον ἔλεγε συχνότερον
ἀπὸ τὰ ἄλλα. Αὐτὴν τὴν εὐχὴν ἐδέχθη ὁ μάρ-
τυς ἀπὸ τὸν ἀδελφὸν μὲ πολλὴν εὐλάβειαν,
καὶ ὁλημερινῶς τὴν ἔλεγεν, ἕως ὁποῦ τὴν ἀ-
ποστήθισεν, ἥτις τοῦ ἐπροξένησε πολλὴν κα-
τάνυξιν, καὶ ἄναψε τὴν καρδίαν του εἰς τὸν
πόθον τοῦ Μαρτυρίου· διὸ καὶ κάθε ὥραν
τοῦ ἔλεγε, νὰ ἑτοιμασθῶμεν πάτερ νὰ ἑτοι-
μασθῶμεν καιρὸς εἶναι πλέον νὰ ὑπάγωμεν

εἰς τὴν δουλείαν μας· τότε ἐπῆγε καὶ ὁ
ἄλλος πνευματικὸς ἀδελφὸς, ὁποῦ τὸν εἶχε
πρότερον, καὶ ἀφοῦ τὸν ἐδοκίμασαν μὲ πολ-
λὰ καὶ οἱ δύω, καὶ εἶδον τὸ στερεὸν τῆς
τῆς γνώμης του, ἔγινεν ἀπόφασις, νὰ ὑπά-
γῃ ὁ ζηλωτὴς ἀδελφὸς μὲ τὸν Μάρτυρα
εἰς τὴν Μιτυλήνην, διὰ νὰ τὸν παρηγορῇ
εἰς τὸν δρόμον· ὁ δὲ ἄλλος ὁποῦ ἔμεινεν εἰς
τὴν Χίον, συμβουλεύσας αὐτοὺς τὰ εἰκότα
καὶ εὐξάμενος, ἀπέλυσεν ἐν εἰρήνῃ· ἀφοῦ
δὲ ἀνεχώρησεν διὰ τὴν Μιτυλήνην, ἐκείνην
τὴν νύκτα ἐδοκίμασεν ὁ εὐλογημένος Θεό-
δωρος μεγάλον ἀγῶνα ἀπὸ τοὺς λογισμοὺς
τῆς ἀκαθαρσίας, καὶ βλασφημίας· διὸ καὶ
ἐξύπνα τὸν ἀδελφὸν τὴν νύκτα, καὶ τοῦ
ἔλεγεν, ἄχ γέροντά μου τί νὰ κάμω;
δὲν μὲ λυπῆσαι τὸν δυστυχῆ; μὲ ἔφαγαν
οἱ λογισμοὶ τὸν ταλαίπωρον· ἐκεῖνος δὲ τὸν
ἐπαρηγόρει ὡς ἐδύνατο· καὶ πάλιν μετὰ
ταῦτα τοῦ ἔλεγεν, Ἁγιέ μου γέροντα, νὰ
ὑπάγωμεν τὸ ὀγλιγωρότερον νὰ εὐλευθε-
ρωθῶ ἀπὸ τὸν σατανᾶν· διότι μὲ κα-
ταπατρώγει τὸν δυστυχῆ, νὰ ὑπάγω εἰς τὸν
Χριστόν μου νὰ ὑπάγω· ἕως δὲ νὰ φθάσουν
εἰς τὴν Μιτυλήνην, ἀνέλυσε σχεδὸν τὸ σῶ-
μα τοῦ εὐλογημένου ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν·
καὶ τὴν ὥραν ὁποῦ ἄραξαν εἰς ἕνα μέρος
τῆς Μιτυλήνης, νὰ, καὶ ἔρχονται δύω ἀπὸ
τοὺς Ἀγαρηνοὺς μέσα εἰς τὸ καΐκι, οἱ ὁ-
ποῖοι τοὺς ἐρώτησαν πολλὰ, ἀλλὰ πάλιν
μετὰ ὥραν ἱκανὴν ἔφυγαν χωρὶς νὰ τοὺς
πειράξουν ὁλότελα· τότε ὁ Μάρτυς λέγει
πρὸς τὸν ἀδελφόν· γέροντά μου δὲν εἶναι
συμφέρον εἰς ἐμὲ νὰ καθήσω πλέον μέσα εἰς
τὸ καΐκι, ἀλλὰ πρέπει νὰ εὔγωμεν ἔξω καὶ
νὰ κάμωμεν τὴν δουλείαν μας. Ὅθεν ἐπαρα-
μέρησαν ὀλίγον ἀπὸ τὸ καΐκι, καὶ ἑτοιμά-
σαντες ἐμετάλαβεν ὁ Μάρτυς τὰ θεῖα μυ-
στήρια μὲ πολλὴν εὐλάβειαν καὶ κατάνυ-
ξιν. Ἔπειτα ἐκάθησαν διὰ νὰ φάγουν ὀλί-
γην τροφὴν, καὶ ἐπειδὴ ὁ Μάρτυς δὲν ἐδύ-
νετο νὰ φάγῃ ἀπὸ τὰ πολλὰ δάκρυα ὁποῦ
ἔχυνεν, τοῦ λέγει ὁ ἀδελφὸς φάγε ὀλίγον
υἱέ μου Θεόδωρε· ὁ δὲ κλαίων ἔφαγεν ὀλί-
γον· ἔπειτα τοῦ λέγει δὲν δύναμαι Ἅγιε
γέροντά μου νὰ φάγω, ὅτι ἔφραξεν ὁ λαι-
μός μου· μόνον νὰ πηγαίνω εἰς τὴν δου-
λείαν μου διὰ νὰ ἐξεννοιάσω, ὅτι ἔχω μεγά-
λην βάσανον εἰς τὴν ψυχήν· ἀφοῦ δὲ ἐπα-
ρηγόρησεν αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς, ὡς ἔπρεπε·
πάλιν τοῦ λέγει ὁ Μάρτυς, δὲν εἶναι πλέον
καιρὸς νὰ περιμένω γέροντά μου, μόνον νὰ
πάρωμεν τὰ χρειαζόμενα ἱμάτια, καὶ νὰ εὔ-
γωμεν παράμερα νὰ τὰ φωρέσω, διὰ νὰ
πηγαίνω εἰς τὸν δρόμον μου· ὅθεν εὑρόντες
τόπον ἁρμόδιον, εὔγαλε τὰ φορέματά του,
καὶ ἐφόρεσε τὰ τῶν ἀγαρηνῶν· καὶ διὰ νὰ
μὴ τοὺς καταφθάσῃ τινας, ἐκάθησεν ὁ ἀδελ-
φὸς εἰς τὴν γῆν, διὰ νὰ θηλυκώσῃ τὸ πο-
τοῦρι εἰς τὰ ποδάριά του· ὁ δὲ Μάρτυς
κλαίων ἔσκυπτε, καὶ ἐφιλοῦσε τὰς χεῖράς
του λέγων· εὐχαριστῶ σοι Ἁγιέ μου γέρον-
τα· ὁ Θεὸς νὰ πληρώσῃ τοὺς κόπου σου, ὅτι
ἐγὼ ὁ ἁμαρτωλὸς, δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ σοῦ
τοὺς πληρώσω· ὁ δὲ ἀδελφὸς συμπονέσας,
εἰς τὴν λύπην τῆς καρδίας του, μὲ δάκρυα
ἔλεγεν αὐτῷ· ἀδελφέ μου, Θεόδωρε, μήπως
σοῦ ἦλθε κἀμμία δειλία εἰς τὴν καρδίαν;
ὁ Μάρτυς, οὐχὶ πάτερ, ἀλλὰ λυποῦμαι
διὰ τὸν χωρισμόν σου· καὶ οὕτω πίπτει
πάλιν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ ἐνα-
γκαλισάμενος αὐτοὺς κατεφίλει, καὶ τοὺς
ἔβρεχε μὲ τὰ δάκρυα, λέγων. Ἅγιοι πόδες
ὁποῦ ἐκοπιάσατε τόσον διὰ λόγου μου· ὁ δὲ
ἀδελφὸς τοῦ ἔλεγεν· παῦσαι Θεόδωρε, καὶ
ποῖος εἶμαι ἐγὼ, ἢ τί καλὸν σοῦ ἔκαμα;
ἐγὼ ἔχω χρέος νὰ σὲ ἀγαπῶ, διατὶ καὶ σὺ
ἠγάπησες τὸν Χριστὸν, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην
του παραδίδεις τὸν ἑαυτόν σου εἰς θάνα-
τον· τότε τοῦ λέγει, καὶ ἂν μὲ ἀγαπᾷς, ὡς
λέγεις, θέλω νὰ φυλάξῃς τὴν ὑπόσχεσιν ὁποῦ
μοῦ ἔκαμες μέσα εἰς τὸ καΐκι, ἤγουν θέλω
νὰ ὑπάγῃς μετὰ τὸν θάνατόν μου, νὰ ἀνα-
μώσεις τοὺς γονεῖς μου διὰ τὴν ἀγάπην μου,
καὶ νὰ τοὺς παρηγορήσῃς, ὅτι πολλὰ τοὺς
ἐλύπησα, καὶ πονεῖ δι' αὐτοὺς ἡ ψυχή μου

καθὼς καὶ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Ἁγίου Πολυδώρου, ἐπῆγες εἰς τὴν Κύπρον καὶ ἐπαρηγόρησες τοὺς γονεῖς του· ὁ δὲ ἀδελφὸς τοῦ λέγει· Θεόδωρε, μὴ λυπῆσαι, μεθ' ἕχε φροντίδα διὰ τοὺς γονεῖς σου· διατὶ ἐκεῖνοι, ἀφοῦ τὸ μάθουν, ἔχουν νὰ χαροῦν πολλά, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην σου κάμνω καὶ τοῦτο τὸ ζήτημά σου, μόνον σὺ πρέσβευε πρὸς τὸν Κύριον διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ἁμαρτωλῆς μου ψυχῆς· ὁ δὲ μάρτυς ἔλεγε, σὺ πάτερ, σὺ παρακάλεσον τὸν Κύριον νὰ μοῦ δώσῃ δύναμιν νὰ νικήσω τὸν ἐχθρόν μου διάβολον· ἔτι σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ προσκυνήσῃς τὸν πνευματικὸν ἰατρὸν τῆς ψυχῆς μου, καὶ πολλὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃς, ὁμοίως καὶ τὸν ἀδελφὸν ὁποῦ μᾶς ὑπηρέτησε νὰ τὸν ἀσπασθῇς ἐκ μέρος μου· ταῦτα ἀκούων ὁ ἀδελφὸς, καὶ βλέπων τὸ ἱλαρὸν αὐτοῦ πρόσωπον, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς του ἀπὸ δάκρυα γέμοντας, ἔκλαυσε καὶ αὐτὸς, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸν καταφιλήσας τὴν μαρτυρικήν του κεφαλὴν, τοῦ λέγει, πορεύου υἱέ μου τὴν ποθουμένην ὁδόν σου, καὶ ὁ Κύριος ἔσται μετὰ σοῦ ἐνισχύων σε· ἐκεῖνος δὲ πεσὼν πάλιν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ ἔλεγεν. Ἁγιέ μου γέροντα, παρηγόρησόν με, καὶ εἰπέμοι ἂν ὑπάγῃς βέβαια εἰς τοὺς γονεῖς μου; ὑπάγω τοῦ εἶπεν ὁ ἀδελφὸς, ὑπάγω μόνον σὺ ἀμερίμνησον περὶ τούτου, καὶ ἐγὼ εἶμαι δοῦλος σου· ἐσὺ διὰ τὸν Θεὸν πηγαίνεις νὰ χύσῃς τὸ αἷμα σου, καὶ ἐγὼ νὰ ἀμελήσω; τί εἶναι αὐτὰ ὁποῦ λέγεις; ὄχι μόνον νὰ τοὺς παρηγορήσω, ἀλλὰ καὶ εἴτι ἄλλο δυνηθῶ νὰ τοὺς κάμω· ἀφοῦ δὲ ὀλίγον ἀνεχώρησεν ὁ Μάρτυς, πάλιν ἐπόνεσεν ἡ ψυχὴ τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, Θεόδωρε μήπως θέλῃς τίποτε ἀπὸ ἐμένα; λέγει του ὁ Μάρτυς ὄχι· λοιπὸν πήγαινε υἱέ μου, τοῦ εἶπε καλότυχος, καὶ μακάριος εἶσαι ἐσύ, μοῦ φαίνεται κατὰ ἀλήθειαν, ὅτι βλέπω τοὺς Ἁγίους Μάρτυρας νὰ σὲ συνοδεύουν, ὕπαγε λοιπὸν εἰς ὁδὸν εἰρήνης στρατιῶτα τοῦ Χριστοῦ, καὶ μὴ μὲ ἀλησμονήσῃς τὸν ἀγαπητόν σου ἀδελφόν· καὶ ὁ Μάρτυς, ἐσὺ Ἁγιέ μου γέρωντα μὴ μὲ ἀλησμονήσῃς· καὶ οὕτως ἀποχαιρετίσαντες ἀλλήλους, καὶ δακρυβρόοῦντες καὶ οἱ δύω ἐχωρίσθησαν· καὶ ἀνέβαινεν ὁ Μάρτυς, καὶ πάλιν ἔβλεπε ὀπίσω πρὸς τὸν ἀδελφὸν, ποιῶν σχῆμα μετανοίας αὐτῷ, καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ, καὶ πάλιν, ἕως ὁποῦ ἐμάκρυνε, καὶ δὲν ἐφαίνετο πλέον· ὁ δὲ ἀδελφὸς ἐπῆγεν εἰς ἕνα μέρος καὶ ἐστάθη προσμένων νὰ μάθῃ τί τὸ ἀποβησόμενον. Καὶ μετὰ τέσσαρας ἡμέρας εὑρίσκωντας δύω Χριστιανοὺς ὁποῦ ἤρχοντο ἀπὸ τὸ κάστρον, τοὺς ἠρώτησεν ἐὰν ἠξεύρουν κἀνένα καινούριον· ἐκεῖνοι τοῦ ἀπεκρίθησαν, τί να σοῦ εἰποῦμεν πάτερ; σήμερον εἴδαμεν ἕνα νέον καλούμενον Θεόδωρον, ὁποῦ διὰ τὴν πίστιν ἐμαρτύρησε, καὶ ἐκρέματο εἰς τὴν φοῦρκαν, καὶ ἐθαυμάσαμεν· ἠκούσαμεν, ὅτι τοῦ ἔκαμαν πολλὰ μαρτύρια· ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀδελφὸς, ἀπὸ τὴν πολλήν του χαρὰν ἐδάκρυσεν, αὐτοὶ δὲ τὸν ἠρώτησαν, τί ἔχει καὶ δακρύει; αὐτὸς δὲ τοὺς ἀπεκρίθη· πρᾶγμα ἤκουσα ὁποῦ δὲν τὸ ἤλπιζα, καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ τὴν χαράν μου τώρα ἐδάκρυσα, ὅτι εἰς τοιοῦτον καιρὸν ὁποῦ ἐπλάτυνεν ἡ κακία, γίνονται διὰ τὸν Χριστὸν μάρτυρες· ἐκεῖνοι δὲ ἄρχισαν, καὶ ἔλεγαν τὰ αὐτοῦ μαρτύρια, ἕνα καθ' ἕνα, ὁ δὲ ἀδελφὸς δὲν ὑπέφερε πλέον, ἀλλὰ τὴν νύκτα ἐκείνην ἐκίνησε διὰ τὸ κάστρον, καὶ πηγαίνωντας βλέπει τὸ μαρτυρικὸν σῶμα κρεμάμενον ἀκόμη εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης ὁλόγυμνον μὲ τόσα μαρτυρικὰ στίγματα καταπληγωμένον, καὶ μὲ τόσην χάριν τῆς ἁγιότητος ἐστολισμένον, ὁποῦ πάντες οἱ Χριστιανοὶ βλέποντες ἐπόνει ἡ καρδία των, καὶ ἐθαύμαζον, ἐν ταυτῷ καὶ ἔλεγον ὅτι εἶναι καρόμοιον κατὰ τὸ εἶδος, καὶ τὴν σεβασμιότητα μὲ τὴν ἀποκαθείλωσιν τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ· καὶ παῤῥησίᾳ ἐπήγαιναν νέοι, καὶ γέροντες, καὶ ἔκοπταν τὸ ὑποκάμισον αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔβαφαν εἰς τὸ αἷμα, καὶ τὸ ἔπερναν χάριν εὐλαβείας· λοιπὸν τὸ ἱερόν

του μαρτύριον, καθὼς οἱ ἐκεῖ εὑρεθέντες Χριστιανοὶ ἐδιηγοῦντο, κατὰ τὸν ἑξῆς ἠκολούθησε τρόπον. Τῇ ἑ. ἡμέρᾳ τῆς ἁ. ἑβδομάδος τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς, ἐπῆγεν ὁ μακάριος Θεόδωρος, καὶ ἐπαῤῥησιάσθη εἰς τὸν Κριτὴν τῆς πόλεως, καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων· σὺ εἶσαι ὁ Κριτὴς τοῦ τόπου; ἀπεκρίθη ὁ κριτὴς, ναὶ, ἐγὼ εἶμαι· καὶ ὁ Μάρτυς (λέγει), σήμερον δέκα χρόνοι, σκοτισθεὶς τὸν νοῦν, ἤλθα καὶ μὲ ἐκάμετε Τοῦρκον· τώρα πάλιν ἤλθα εἰς τὸν ἑαυτόν μου, ἐγνώρισα τὴν πτῶσίν μου, καὶ τὸ κακὸν ὁποῦ ἔπαθα, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθα νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ, καὶ νὰ σοῦ δώσω τὴν κάλπικην καὶ βδελυρὰν θρησκείαν ὁποῦ μοῦ ἔδωσες, καὶ νὰ ὁμολογήσω τὴν ἐδικήν μου πίστιν, ὅτι εἶναι ἀληθινὴ καὶ ἁγία· καὶ εὐθὺς εὐγάλει ἐκ τῆς κεφαλῆς τὴν σκούφιαν ὁποῦ ἐφόρει, καὶ τὴν ῥίπτει ἐμπρὸς τοῦ κριτοῦ, ἐξέσπασε δὲ καὶ τὰ πράσινα ὁποῦ εἶχεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν, καὶ τὰ ἐκαταπάτησε πολλάκις, λέγων· καθὼς καταφρονῶ αὐτὰ ὁποῦ εἶναι σημάδια τῆς θρησκείας σας, ἔτζη καταφρονῶ καὶ αὐτὴν τὴν θρησκείαν σας, καὶ ἐξουθενῶ αὐτὴν, καὶ ἀποστρέφομαι· βλέπωντας δὲ ὁ κριτὴς τὴν τοσαύτην τοῦ νέου παῤῥησίαν, ἔμεινεν ὅλος ἐξεστηκώς, καὶ ἔλεγε τοῖς παρεστῶσι, τίς εἶναι οὗτος; ἐκεῖνοι δὲ ἀπεκρίθησαν, ὅτι εἶναι τρελός· ὁ δὲ Μάρτυς εἶπεν, ὄχι, δὲν εἶμαι τρελὸς, ἀλλ' εἶμαι Χριστιανὸς, καὶ Χριστιανὸς ἐγεννήθηκα, καὶ Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω· οἱ δὲ ἐκεῖσε εὑρεθέντες Χριστιανοὶ εἶπον τῷ Μάρτυρι· παλικάρι τί ἔχεις; ὁ δὲ Μάρτυς οὐδεμίαν ἀπόκρισιν ἔδωκεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἔσκυπτε εἰς τὴν γῆν τὸ πρόσωπον· καὶ ἔλεγε εἰς τὸν κριτὴν, ἰδοὺ ὁποῦ εἶδες καὶ ἤκουσες ἀπὸ τὸ στόμα μου, ὅτι εἶμαι Χριστιανὸς, καὶ ὅτι ἀρνοῦμαι τὴν θρησκείαν σας· ὅτι ἔχεις λοιπὸν νὰ κάμῃς εἰς ἐμένα, κάμετο πλέον ὀγλίγωρα, διὰ νὰ γλυτώσω· εἶμαι δὲ ἕτοιμος νὰ ὑπομείνω ὅλα, ὅσα ἔχεις νὰ μοῦ κάμῃς, μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ μου· ὁ κριτὴς λέγει πρὸς τὸν Μάρτυρα, ἐσὺ εἶσαι τρελὸς, καὶ εὐγῆκες ἀπὸ τὸν νοῦν σου· καὶ ὁ Μάρτυς, εἰς τὸν ἑαυτόν μου εἶμαι, καὶ διὰ τοῦτο ἀποστρέφομαι τὴν θρησκείαν σας· ἀκούοντες δὲ ταῦτα οἱ ἐκεῖσε ἀγάδες εἶπον, εὐγάλετέ τον ἔξω, καὶ ἔτζη σπρώχνοντες αὐτὸν, καὶ δέρνοντες, καὶ λακτίζοντες, τὸν ἐγκρέμνισαν ἀπὸ τὴν σκάλαν, διὰ νὰ τὸν ὑπάγουν εἰς τοῦ ναζῆρι τὸ κονάκι· εὔγαλε δὲ ὁ Μάρτυς καὶ τὰ κόκκινα παπούτζια ἀπὸ τὰ ποδάριά του, καὶ τὰ ῥίπτει ἐμπρός τους, καὶ λέγει· ἐπάρετέ τα καὶ αὐτὰ τὰ κατηραμένα· πηγαίνωντας δὲ εἰς τὸν δρόμον, ὅποιον Χριστιανὸν ἀπαντοῦσε, τὸν ἔλεγε συγχώρησόν μοι ἀδελφέ μου, Χριστιανὸς εἶμαι· φθάσαντες δὲ ἐκεῖ, τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐσφάλισαν εἰς τὸ ξύλον, καὶ ἄλυσον βαρέαν τοῦ ἐπέρασαν εἰς τὸν λαιμόν· καὶ ὅποιος ἤθελεν ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνοὺς ἔμβαινεν εἰς τὴν φυλακὴν, ἢ διὰ νὰ τὸν δείρῃ, ἢ διὰ νὰ τὸν περιγελάσῃ ὡς μωρόν· ὁ δὲ Μάρτυς ἔλεγεν, ὅτι εἶναι εἰς τὰς φρένας του, καὶ ὅτι εἶναι Χριστιανός· τῇ δὲ παρασκευῇ εἰς τὰς ἓξ ὥρας τῆς ἡμέρας, εὔγαλαν τὸν Μάρτυρα πρὸς ἐξέτασιν· καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἤλθες εἰς τὸν νοῦν σου; ὁ Μάρτυς ἔλεγεν, ἐγὼ εἰς τὸν ἑαυτόν μου εἶμαι, αὐτοὶ δὲ τοῦ ἔλεγον, ἔλα εἰς τὴν πίστιν μας, καὶ ἡμεῖς νὰ σοῦ κάμωμεν ῥοῦχα, καὶ νὰ σοῦ δώσωμεν ἄσπρα, καὶ ὅτι ἄλλο θέλεις· ὁ δὲ Μάρτυς ἔλεγεν, αὐτὰ ὅλα εἶναι διὰ λόγου σας· δὲν ἔχετε γνῶσιν ταλαίπωροι; τί πειράζετε καὶ δοκιμάζετε ἕνα ὁποῦ θλασφημεῖ τὸν Μωάμεθ, καὶ τὴν πίστιν σας ἀποστρέφεται; ἀφίνετε ἐσεῖς τὴν πίστιν σας νὰ γενῆτε Χριστιανοί; ὄχι ἀπεκρίθησαν· λοιπὸν τοὺς λέγει ὁ Μάρτυς, πῶς ἐγὼ νὰ ἀφήσω τὴν πίστιν μου τὴν λαμπρὰν, καὶ νὰ ἔλθω εἰς τὴν σκοτεινὴν τὴν ἐδικήν σας; ὁποῦ ἐσεῖς εἰς τὸ ῥαμαζάνι σας τρώγετε ὅλην τὴν νύκτα, καὶ τὴν ἡμέραν κοιμᾶσθαι; αὐτοὶ δὲ εἶπον τῷ Μάρτυρι, καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν ἔγινες Τοῦρκος; ἀπεκρίθη ὁ Μάρτυς· ἐσκοτίσθηκα εἰς τὸν νοῦν, ἐγελάσθηκα ἀπὸ λόγους, καὶ ἔγινα

Τοῦρκος· τώρα ὅμως ἦλθα εἰς τὸν ἑαυτόν μου, καὶ εἶμαι Χριστιανὸς, καὶ γνωρίσας τὴν πλάνην ὁποῦ ἔπαθα, ἀποστρέφομαι καὶ τὴν πίστιν σας, καὶ τὸν προφήτην σας, καὶ ὅλους ἐσᾶς· διὰ τί δὲν μὲ χαλᾶτε, μόνον μὲ φυλάττετε; εὐὺς δὲ ὁ κριτὴς, καὶ ὁ ναζήρης, καὶ ὁ γιανιτζάραγας, καὶ ἄλλοι ὁποῦ ἦσαν ἐκεῖ, ἐφώναξαν εὐγάλετέ τον ἔξω, διὰ νὰ μὴ μᾶς κολάσῃ· καὶ οὕτω μὲ πολλοὺς δαρμοὺς, καὶ λακτισμοὺς τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ εἰς τὰ δεσμὰ, καὶ ἄφησαν τὴν φυλακὴν ἀνοικτὴν, ὅποιος θέλει νὰ ἐμβαίνῃ νὰ τὸν δέρνῃ· ἔδωκαν δὲ αὐτῷ χωριστὰ τριακοσίας ξυλίας εἰς τοὺς πόδας· ἔπειτα ἐπῆραν ῥάβδους εἰς τὰς χεῖρας, καὶ τὸν ἔδερναν ἕως δεκαπέντε ἄνθρωποι τὸν ἀριθμὸν, καὶ ὅπου ἔφθανεν ὁ καθ' ἕνας τὸν ἐκτύπα· ἀφ' οὗ δὲ τοῦ ἔδιδαν ἀρκεταῖς ῥαβδιαῖς, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τοῦ σώματος, τὸν ἐγύριζαν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὡσὰν ἕνα παλαιὸν ἀσκὶ, καὶ τὸν ἔδερναν· ὁ δὲ Μάρτυς ὑπέμεινε ταῦτα πάντα γενναίως, χωρὶς νὰ φωνάξῃ τελείως, καὶ ἄλλο δὲν ἔλεγε, παρὰ μόνον, Χριστιανὸς εἶμαι· ἔπειτα τὸν ἔβαλαν νὰ καθίσῃ, καὶ ἀφ' οὗ ἐκάθισεν, ἔβαλε τὴν παλάμην αὐτοῦ τὴν δεξιὰν ἐπάνω εἰς τὸν τράχηλόν του, διὰ νὰ παιδευθῇ καὶ τὸ δάκτυλόν του ὁποῦ ἐσύκωσεν ὅταν ἐτούρκισε, καὶ ἐκεῖ τοῦ ἔδωκαν πολλαῖς ῥαβδιαῖς· ἔπειτα φέρνουσιν ἕνα σχοινίον, καὶ τειλίγουσι μὲ αὐτὸ ὁλόγυρα τὴν κεφαλήν του, εἰς δὲ τοὺς μήλιγκας αὐτοῦ βάλλουσι δύω κομμάτια ἀπὸ τοῦβλον. Ἔπειτα μὲ ἕνα ξύλον ἔστριφαν ὡσὰν ἐργάτην τὸ σχοινίον, καὶ ἔσφιγγαν τὴν κεφαλήν του βιαίως, ἕως ὁποῦ εὐγῆκαν οἱ βολβοὶ τῶν ὀμματίων του ὀλίγον ἔξω ἀπὸ τὸν τόπον τους· ἐγύριζαν δὲ καὶ τὸ πρόσωπόν του ὀπίσω· ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης ἔλεγε, Χριστιανὸς, Χριστιανὸς, Χριστιανὸς εἶμαι· μετὰ τὴν παιδείαν ταύτην, βάλλουσιν οἱ θηριόγνωμοι μίαν βέργαν εἰς τὸ στόμα τοῦ Μάρτυρος, καὶ τοῦ ἔσφιγγαν δυνατὰ τοὺς ὀδόντας· εἶτα τραβίζοντες τὴν βέργαν μὲ βίαν πολλὴν ἐξέσπασαν μερικά του ὀδόντια· ἀτονίσαντες δὲ πλέον οἱ δήμιοι ἀπὸ τὸ νὰ παιδεύουν τὸν Μάρτυρα, ἄφησαν αὐτὸν μισαποθαμένον εἰς τὴν φυλακὴν, τῷ δὲ σαββάτῳ τὸ πρωΐ, ἐπῆγεν ἕνας Χριστιανὸς ὁποῦ ἦτον ἐκεῖ ὑπηρέτης, καὶ εὑρίσκει τὸν Μάρτυρα ψαλλοντα τὸ, τῇ ὑπερμάχῳ· ἐζήτησεν οὖν ἀπὸ τὸν Χριστιανὸν καλαμάρι, καὶ ἔγραψε πρὸς τὸν ἀρχιερέα διὰ νὰ τοῦ στείλῃ τὴν θείαν δωρεὰν, καὶ διὰ τοῦ ἰδίου ἐπέμφθη αὕτη εἰς αὐτὸν, καὶ ἐκοινώνησεν, εἶτα γευσάμενος δύω χουλιαρίας τζορβᾶν, τὸν ὁποῖον ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν ἴδιον Χριστιανὸν, καὶ εὐχαριστήσας λέγει εἰς αὐτὸν, ἂν ἦτον τρόπος νὰ ἐλθῇ τινὰς εἰς τὴν φυλακὴν διὰ παρηγορίαν μου, τὸ ἤθελα· αὐτὴν τὴν ὥραν ἐμβαίνουσιν εἰς τὴν φυλακὴν ἀρκετοὶ ἀγαρηνοὶ, καὶ τὸν ἐξέταζαν, καὶ πολλὰ βάσανα τοῦ ἔκαμαν. Γεώργιος δέ τις Θεσσαλονικεὺς, νέος τῇ ἡλικίᾳ, πολλάκις ἀναγινώσκων τὰ μαρτύρια τῶν παλαιῶν Μαρτύρων ἔλεγεν· ἆρα γε τοῦτα ὅλα ἀληθινὰ νὰ ἦναι; ἆρα γε νὰ ὑπέμειναν τόσα βάσανα; καὶ μάλιστα ὁ συνώνυμός μου Γεώργιος; εἰς ταῦτα λέγω ἀπορῶν ὁ εὐλογημένος, καὶ ἀκούσας διὰ τὸν Μάρτυρα, ὅτι εἶναι ἐπάνω εἰς τὰς βασάνους, εἶπεν εἰς ἕνα φίλον αὐτοῦ· ἠγάπων πολλὰ ἀδελφὲ νὰ ὑβρισθῶ μὲ τινὰ, καὶ νὰ μὲ βάλουν εἰς τὴν φυλακὴν, διὰ νὰ ἰδῶ τὸν Ἅγιον Μάρτυρα· ἐκεῖνος δὲ ἀκούσας ἕνα τοιοῦτον λόγον ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Γεωργίου, ἐν τῷ ἅμα δίδει εἴδησιν εἰς τοὺς δημογέροντας, καὶ αὐτοὶ πέμπουσιν ἐκεῖνον ὁποῦ συνάγει τοὺς κουραμᾶδες, νὰ ὑπάγῃ νὰ τοῦ ζητήσῃ τὸν κουραμᾶν, καὶ νὰ τοῦ δώσῃ εἴδησιν, ὅτι τὸν χρειάζονται νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν φυλακὴν, διὰ νὰ παρηγορήσῃ τὸν Μάρτυρα· καὶ οὕτω μὲ πολλὰς ὑβρισίας, τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν· καὶ εὗρεν εἰς αὐτὴν τοὺς ἄνωθεν ἀγαρηνοὺς ὁποῦ εἰπομεν, καὶ τὸν ἐτυρανοῦσαν διαφόρως, καὶ τὸν ἐξέταζαν, ποῦ εὑρίσκετο τόσους χρόνους; ὁ δὲ Μάρτυς ἔλεγεν, ὅτι ἦτον εἰς τὸν Ἐγγλέζον· ἀπεκρίθη ὁ κολιτζίμπασις· οἱ παππᾶδες τοῦ Ἐγγλέζου σὲ εἰ-

παν, νὰ πηγαίνῃς ἐκεῖ ὁποῦ ἐτούρκισες νὰ γένῃς Χριστιανός; ἀπεκρίθη ὁ Μάρτυς· ναὶ αὐτοὶ μὲ τὸ εἶπαν· καὶ ἀναστενάξας μὲ πολλὴν μανίαν ἔλεγεν· ἄχ! νὰ ἦτον εἰς τὰς χεῖρας μου ἐκεῖνος ὁ παππᾶς, ἤθελα εὐγάλω καμπόσα λουρία ἀπὸ τὴν ῥάχην του· καὶ τώρα μπρὲ πόθεν ἦλθες; ἀπὸ τὴν θάλασσαν ἀπεκρίθη ὁ Μάρτυς· ἀποκρίνεται ἄλλος ἐξ αὐτῶν, κράξατε ἐκεῖνον ὁποῦ ἠξεύρει νὰ τοῦ βάλῃ τὸ σχοινίον εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐκεῖνος τὸν μανθάνει νὰ ἀποκρίνεται τὴν ἀλήθειαν· ὁ Μάρτυς ἔλεγε· ταλαίπωροι, δὲν αἰσχύνεσθαι εἰς τὰ μασκαραλήκια τῆς πίστεώς σας· αὐτοὶ ἔφεραν τζιμποῦκι, καὶ τὸ ἔβαλαν ἰς τὰ ρουθούνιά του, καὶ τοῦ ἔλεγαν· πίε καπνὸν τζιφούτ· ὁ Μάρτυς ἔλεγεν· εἶμαι Χριστιανὸς ἐκ κοιλίας μητρός μου, καλοῦμαι Θεόδωρος, καὶ Χριστιανὸς ἀποθαίνω· ἕνας δὲ ἀπ' αὐτοὺς ἐκπυρώσας λουλᾶν εἰς τὴν φωτίαν, ἔκαιε ὄπισθεν τὸν λαιμὸν τοῦ Μάρτυρος λέγων βλασφημεῖς τὴν πίστιν; ὁ Μάρτυς ἔλεγεν, ἂν θέλετε νὰ μὴ βλασφημῶ τὴν πίστιν σας, μήτε ἐσεῖς μὴ λέγετε τίποτε ἐναντίον τῆς ἐμῆς Ἁγίας πίστεως· τὸ μὲν σῶμά μου, εἶναι εἰς τὰς χεῖράς σας, καὶ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν σας· καὶ εἴτι θέλετε κάμετε εἰς αὐτὸ, ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον νὰ κόπτετε, καὶ νὰ τρώγετε, μόλις σᾶς φθάνει μίαν ἑβδομάδα· λοιπὸν ὅτι θέλετε κάμετε εἰς αὐτὸ, διὰ νὰ ἐξεννοιάσω πλέον ὀγλίγωρα, καὶ νὰ ὑπάγω ἐκεῖ ὁποῦ ἔχω δουλίαν· ἐκεῖνοι δὲ λέγουσι τῷ Μάρτυρι· ὁ παππᾶς ὁποῦ σὲ εἶπεν νὰ ἔλθῃς ἰδῶ, δὲν σὲ εἶπε, ποῦ ἔχει νὰ ὑπάγῃ ἡ ψυχή σου; ὁ Μάρτυς ἔλεγεν αὐτοῖς· αὐτὸ δὲν εἶναι ἐδικόν σας νὰ τὸ ἠξεύρετε· καὶ ἀνάψαντες ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἔδωκαν αὐτῷ πολλαῖς ῥαβδιαῖς, λέγοντες, τώρα νὰ ἰδῇς, τί ἔχεις νὰ πάθῃς· ὁ Μάρτυς ἔλεγε· κάμετε πλέον ὀγλίγωρα, διὰ νὰ ὑπάγω πρὸς τὸν Χριστόν μου τὸν γλυκύτατον Ἰησοῦν· αὐτοὶ δὲ μετὰ πολλοῦ θυμοῦ ἀνεχώρησαν, καὶ ἔ μειναν οἱ δύω μὲ τὸν Γεώργιον. Πεσὼν δὲ ὁ εὐλογημένος Γεώργιος εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος, ἐδείετο παρακαλῶν νὰ τὸν εὐλογήσῃ καὶ νὰ τοῦ συγχωρήσῃ· καὶ ὁ Μάρτυς ἔλεγεν, ἐσὺ ἀδελφὲ νὰ μὲ εὐλογήσῃς· ἐγὼ ὁ ταλαίπωρος εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς, καὶ ἔχω τόσα κακὰ ἐπάνω μου· ἔλα ἀδελφέ μου κάθισε κοντά μου, καὶ ἀφ' οὗ ἐκάθισε κοντά του, λέγει ὁ Μάρτυς· ἀδελφὲ πῶς ὀνομάζεσαι; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, Γεώργιος Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, καὶ ἦλθα διὰ τὴν ἀγάπην σου· ὁ δὲ Μάρτυς εὐχαριστήσας αὐτῷ, ὡς ἔπρεπε, λέγει· ἀδελφέ μου Γεώργιε· ἐχθὲς, καὶ ἀπόψε ὅλην τὴν νύκτα ἔμεινα μόνος μου, καὶ ἐγέμησεν ἡ καρδία μου ἀπὸ πολὺν φόβον, καὶ δειλίαν ἐκ συνεργείας τοῦ σατανᾶ, τόσον, ὁποῦ ὀλίγον ἔλειψε νὰ πέσω εἰς ἀπόγνωσιν· ἔπειτα μοῦ ἐβοήθησεν ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ· καὶ καλὰ ἔκαμες ἀδελφέ μου ὁποῦ ἦλθες, διὰ νὰ μὲ παρηγορήσῃς, ὅτι πολὺν θυμὸν ἔχουσιν οἱ σκύλοι κατ' ἐπάνω μου· τότε ὁ καλὸς Γεώργιος ἐνθυμίσας τὸν Μάρτυρα τοῦς τρεῖς παῖδας ὁποῦ ἔῤῥιψεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἔτι δὲ καὶ τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον, καὶ Γεώργιον, καὶ διηγηθεὶς καὶ μέρος τι ἀπὸ τὰ αὐτῶν Μαρτύρια, τὸν ἔκαμεν νὰ χαρῇ, καὶ ἀπὸ τὴν χαρὰν του ἄρχισεν ὁ Μάρτυς νὰ λέγῃ ἀπ' ἔξω τὴν συνειθισμένην αὐτοῦ προσευχὴν, περὶ τῆς ὁποίας εἴπομεν, ὅτι τὴν ἐσύνθεσεν ὁ ἀδελφὸς δι' αὐτόν· ἔπειτα ἐρωτᾷ αὐτὸν ὁ Γεώργιος, πῶς καλεῖται, καὶ πόθεν εἶναι, καὶ ἂν ἔχῃ γονεῖς, καὶ πόθεν ἐπαρακινήθη εἰς τὸ Μαρτύριον· καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ὅλα αὐτὰ ὁ Μάρτυς, ἐζήτησε χαρτὶ, καὶ καλαμάρι, καὶ ἔγραψε πρὸς τὸν Ἀρχιερέα, νὰ δώσῃ τὴν εἴδησιν εἰς τὸν ἐν τῇ Χίῳ πνευματικόν του ἰατρὸν, ἔγραψε δὲ καὶ τοὺς γονεῖς του· μετὰ δὲ πολλὴν ὥραν, ὁποῦ ὁ Γεώργιος εἶχεν εἰς τὴν φυλακὴν, ἐξεδόθη λόγος ἔξω, ὅτι ἔχουν νὰ κόψουν τοὺς πόδας τοῦ Μάρτυρος ἐκ τῶν γονάτων, καὶ νὰ τὸν πομπεύσουν εἰς τὸ παζάρι· τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἐκεῖσε ταταρχάνης, ἐμήνυσε πρὸς τὸν κριτὴν λόγους ὀνειδιστικοὺς, ὅτι δὲν ἠξεύρει τὸν νόμον τους, καὶ ὅτι εὐθὺς

ὁποῦ ἤκουσεν ἐξ αὐτοῦ τὴν βλασφημίαν κατὰ τοῦ Μωάμεθ, ἔπρεπε νὰ τὸν καταδικάσῃ εἰς θάνατον, καὶ ὄχι νὰ τόν ἀφίνῃ νὰ βλασφημῇ τὴν πίστιν; ὅθεν ταῦτα ἀκούων ὁ κριτὴς ἐμπόδισε τὴν βουλήν του· ἐμβαίνει δὲ καὶ ἕνας παραγιὸς τοῦ μουσελίμη εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ λέγει τῷ Μάρτυρι· μπρὲ δὲν δίδεις τὸ σαλαβάτι, ἤγουν τὴν ὁμολογίαν τῆς θρησκείας των; τώρα ἔχουν νὰ σὲ χαλάσουν· ὁ δὲ Μάρτυς σηκώσας τὴν κεφαλήν του, ὕβρισε καὶ αὐτὸν, καὶ τὸ σαλαβάτι, καὶ τὸν Μωάμεθ, καὶ τὴν πίστιν τους· ἄλλος δὲ πάλιν θυμωθεὶς ἐσύκωσε τὴν πιστόλαν νὰ τὸν κτυπήσῃ, ἀλλὰ ἕνας ἄλλος τόν ἐμπόδισεν εἰπὼν, δὲν ἔχεις ἐξουσίαν σὺ νὰ τὸν φονεύσῃς· καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἐμβαίνουσιν εἰς τὴν φυλακὴν πολλοί, λέγοντες τῷ Μάρτυρι· νὰ, ἦλθεν ἡ τελευταία σου ὥρα· καὶ ὁ Μάρτυς εὐχαριστήσας ἔδωκε δόξαν τῷ Θεῷ, εἰπὼν τῷ Γεωργίῳ· τί νὰ λέγω ἀδελφέ; ὁ δὲ Γεώργιος τοῦ λέγει, τὸ, μνήσθητί μου Κύριε ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου· καὶ πεσόντες ἐπάνω αὐτοῦ ὡς ἄγριοι θῆρες, διὰ νὰ δέσουν τὰς χεῖράς του, ὁ Μάρτυς ἔλεγε· σταθῆτε, σταθῆτε, καὶ ποιήσας τρὶς τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, καὶ δέσας μόνος του τὰς μανίκας τοῦ ὑποκαμίσου αὐτοῦ ἐπάνω εἰς τὸν τράχηλόν του, ὡσὰν νὰ ἑτοιμάζετο, διὰ νὰ παλεύσῃ, λέγει· δέσετε τώρα τὰς χεῖράς μου· ὅταν δὲ ἤθελαν νὰ τὸν συκώσουν, ἐπράβιξεν ἕνας τὴν ἄλυσον ὁποῦ τοῦ εἶχαν εἰς τὸν λαιμὸν, τόσον ὁποῦ ἤθελε παρ' ὀλίγον νὰ ξεσπάσῃ τὸν λαιμόν του. Ὁ δὲ Μάρτυς ἐπόνεσε, καὶ τοὺς λέγει· πρῶτον εὐγάλετε τὰ ποδάριά μου ἀπὸ τὸ ξύλον· καὶ τούτου γενομένου, ἀναστὰς ἔτρεχεν ὁ ἀοίδιμος μὲ πολλὴν προθυμίαν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης· καὶ ἐκεῖ ἔδειραν αὐτὸν τόσον ἀνελεήμονα, ὁποῦ ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν μισαποθαμένος· ἔπειτα στήσαντες αὐτὸν τὸν ἠρώτουν, τί εἶσαι; ὁ δὲ ἀποκρίνετο, Χριστιανός· τί εἶναι τὸ ὄνομά σου; καὶ ὁ Μάρτυς μόλις ἀναπνέων ἀπὸ τὰ βάσανα, ἔλεγε, Θεόδωρος, Χριστιανὸς ἀποθαίνω. Τραβίζοντες δὲ τὸ σχοινίον διὰ νὰ τὸν κρεμάσουν, ἔσπασε, καὶ ἔπεσεν ὁ Μάρτυς εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐκτύπησεν εἰς τὸ γόνατον, καὶ ἔτρεχεν ἐκεῖθεν αἷμα πολύ· σηκώσαντες δὲ αὐτὸν ἐμετάβαλαν τὸ σχοινίον εἰς τὸν λαιμόν του, καὶ οὕτως ὁ μακάριος Θεόδωρος ὁ κατὰ ἀλήθειαν γενναιότατος ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ, ἔλαβε τὸν ποθούμενον τοῦ Μαρτυρίου Στέφανον· τὸ δὲ αἷμα ἐκεῖνο, καὶ ἀφ' οὗ ἐνεκρώθη τὸ Μαρτυρικὸν ἐκεῖνο, καὶ ἀθλητικώτατον σῶμα, ἔσταζεν ἀπὸ τὸ ἱερόν του γόνατον τρεῖς ἡμέρας ἀράδα, καὶ οἱ Χριστιανοὶ τρέχοντες, καὶ πᾶντα φόβον ἀπορρίπτοντες, ἐπλησίαζαν, καὶ κόπτοντες καθ' ἕνας μέρος ἀπὸ τὸ ὑποκάμισον τοῦ Μάρτυρος, τὸ ἐβουτοῦσαν εἰς τὸ αἷμα ἐκεῖνο, καὶ τὸ ἔπερναν εἰς τὰ ὀσπήτιά τους μὲ μεγάλην εὐλάβειαν, καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν κηρύττουσι, ὅτι ἐθεραπεύθησαν ἀπὸ παροξυσμούς, καὶ ἄλλας ἀσθενείας, εὐθὺς ὁποῦ ἔπιαν ἀπὸ τὸ ἀπόνιμμα ἐκεῖνο τοῦ Μαρτυρικοῦ αἵματος, καὶ ἐπεκαλέσθησαν ἐκ πίστεως, τὴν ἀντίληψιν τοῦ Ἁγίου· μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας ὕστερον ἐπῆραν ἄδειαν οἱ Χριστιανοὶ, καὶ τὴν αὐτὴν ὥραν ὁποῦ τὸν ἐκρέμασαν, ἐκατέβασαν καὶ τὸ Ἅγιον αὐτοῦ, καὶ Μαρτυρικὸν λείψανον, ἄνθρωποι ὑπὲρ τοὺς πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸ ἐντίμως ἔξω ἀπὸ τὴν χώραν εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, ἥτις καλεῖται Παναγία χρυσομαλλοῦσα, κατὰ τὸ νότιον μέρος. Τοῦτο εἶναι, Χριστιανοὶ ἀδελφοὶ, τὸ φρικτὸν καὶ ὑπερθαύμαστον Μαρτύριον, τοῦ ἐν Ἁγίοις Μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Νέου, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἀμφιβάλλω, πῶς ὅποιος τὸ ἀναγινώσκει μὲ εὐλάβειαν, πολλὴν κατάνυξιν θέλει λαμβάνει εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ θέλει δοξάζει ἀπὸ ψυχῆς τὸν θαυμαστὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ Κύριον, ὁποῦ ἐθαυμάστωσεν εἰς ἕνα τοιοῦτον νέον ἕως εἴκοσι χρόνων, τὴν Ἁγίαν του πίστιν, χαρίζωντάς του ἄνωθεν καὶ φωτισμὸν, καὶ δύναμιν, νὰ φύγῃ τὴν πλάνην, καὶ τὸ σκότος, καὶ νὰ κηρύξῃ ἐνώπιον τῶν ἀλλοπίστων Θεὸν ἀληθινὸν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ νὰ

στηλιτεύσῃ τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐκείνων πλάνης μὲ τόσην παῤῥησίαν· καὶ αὐτὰ δὲν τὰ λέγω ἁπλῶς, καὶ ὡς ἔτυχεν· ἐπειδὴ βέβαια ἠξεύρω, ὅτι καὶ ἄλλοι, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ὅλοι ὁποῦ παῤῥησιάζονται κάνουσι τὰ ἴδια, ἀλλὰ τὰ λέγω, διὰ νὰ θαυμάσετε ἀδελφοὶ τοῦ ἐσταυρωμένου τὴν δύναμιν· ἐπειδὴ τοῦτος ὁ νέος ὁποῦ τώρα εἰς τοὺς μαρτυρικούς του ἀγῶνας ἔδειξε τὴν ὑπερθαύμαστον τούτην ἀνδρείαν, καὶ καρτερίαν, ὅταν κατ' ἀρχὰς ἦλθεν εἰς αἴσθησιν, ἄρχισε νὰ κάνῃ ὡς Χριστιανὸς τὸν σταυρόν του, καὶ νὰ λέγῃ ψαλμοὺς, καὶ ἄλλας εὐχὰς, δεόμενος τοῦ Θεοῦ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἐκεῖθεν· εἶχεν ὅμως ὡς ἄνθρωπος εἰς τὴν καρδίαν του τόσον φόβον θανάτου, ὥστε ὁποῦ ἐκεῖ, ὁποῦ μίαν ἡμέραν κρυφίως ἔκανε τὸν σταυρόν του, τὸν εἶδεν ἕνας ἐκ τῶν ἀλλοπίστων, καὶ μὲ ἀγρίαν φωνὴν τὸν ἐφώναξε, μπρὲ, ἀκόμα γκιαούρης εἶσαι; ἔτζη τὸν ἐφώναξε μόνον ἐκεῖνος, χωρὶς νὰ τοῦ δείξῃ κἀνένα ἄλλον φόβον· ἀλλ' ὁ καλότυχος ἐκεῖνος νέος, τόσον ἐφοβήθη, ὥστε ὁποῦ κἄποιον κακὸν ἀνίατον συνέβη εἰς τὸ σῶμά του, ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν ὑπερβολικόν του φόβον· ἔτζη ἔπαθε τότε ὁποῦ ἀκόμα δὲν εἶχεν ἀνάψῃ εἰς τὴν καρδίαν του ἐκεῖνο τὸ θεῖον πῦρ· ἀλλ' ὅμως τίς νὰ μὴ θαυμάσῃ; καὶ τίς νὰ μὴ βοήσῃ μὲ τὸν Δαβὶδ, θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ; ἐκεῖνος ὁ τόσον δειλὸς πρότερον, ἐκεῖνος ὁποῦ τόσον φόβον εἶχεν ἐκεῖ μέσα, ὕστερον ἀφ' οὗ ἐκεῖθεν εὐγῆκε, καθὼς ὁ Πέτρος, ἀφ' οὗ ἐμακρύνθη καὶ σωματικῶς ἀπὸ τοὺς ἀνόμους, καὶ ἔκλαυσε πικρῶς ὡς ἐκεῖνος· ἀφ' οὗ ἐχρίσθη τῷ Ἁγίῳ Μύρῳ· ἀφ' οὗ ἐσυναναστράφη τῇ ἀληθείᾳ μὲ πνευματικοὺς ἄνδρας· ἀφ' οὗ ὁλοψύχως ἐπλησίασεν εἰς τὸν Θεὸν, τότε, τότε χωρὶς ἄλλο ἐθερμάνθη ἡ καρδία του, καὶ ὄχι ἁπλῶς ἐθερμάνθη, ἀλλὰ φλόγα θείου πυρὸς ἄναψε μέσα εἰς τὴν ψυχήν του, ὁποῦ τὸν ἐβίαζεν ἡμέραν καὶ νύκτα, καθὼς ἠκούσατε, νὰ ὑπάγῃ ὄχι διὰ μιᾶς, ἀλλὰ διὰ μυρίων βασάνων εἰς τὸν γλυκύτατον Ἰησοῦν Χριστόν· ἐπειδὴ ἐκεῖνος ὁποῦ ὑπάγει νὰ μαρτυρήσῃ, δὲν ὑπάγει μὲ κἀμμίαν βεβαιότητα, ὅτι μὲ συντομίαν ἔχει νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν τυράννων, ἀλλ' ὑπάγει, καὶ παραδίδεται διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ ἐσταυρομένου Ἰησοῦ, εἰς τὴν ἐξουσίαν τους μὲ ἀπόφασιν, ὅτι νὰ ὑπομείνῃ, ὅσα ὁ ἀρχέκακος σατὰν ἐμπνεύσῃ εἰς τὰς θηριώδεις καὶ φονώσας αὐτῶν ψυχὰς νὰ τοῦ κάμωσι κολαστήρια· τίς λοιπὸν δὲν θέλει ὁμολογήσει, ὅτι τὸν πρώην δειλότατον τοῦτον νέον, δύναμις ἄνωθεν θεϊκὴ τὸν ἐκατάστησεν ὕστερον ἀνδρειότατον, γενναιότατον, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν οὐρανοφρονα, καὶ θεόφρονα τόσον, ὁποῦ μακρόθεν ἐκίνησε, καὶ ἐπῆγε νὰ πάθῃ διὰ τὸν Χριστὸν ὅλα ἐκεῖνα, ὁποῦ ἐστοχάζετο, πῶς ἠμποροῦσαν νὰ τοῦ κάμουν οἱ τύραννοι; κατὰ ἀλήθειαν ὅποιος δὲν ὁμολογεῖ τούτην τὴν ἀλήθειαν, δηλαδὴ ὅτι δύναμις θεία ἔβαλεν εἰς αὐτὸν (καθὼς βέβαια πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν τοῦτο καὶ διὰ κάθε ἄλλον) τὴν τόσην ἀνδρείαν, καὶ καρτερίαν εἰς τὰς βασάνους, ὅποιος λέγω τοῦτο δὲν ὁμολογεῖ, ἢ ἐχθρὸς εἶναι τῆς πίστεως, καὶ ὁλότελα ἄθεος, ἢ ἄλογος εἶναι παντελῶς καὶ ἀναίσθητος· ἀπαράλλακτα σχεδὸν αὐτὰ ταῦτα εὑρίσκομεν ὁποῦ ἔγιναν καὶ εἰς τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους, καὶ μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πάθους, ἐπειδὴ ἀκόμα ἦσαν ἀτελεῖς, καὶ ἀσθενεῖς, τόσος φόβος ἐπέπεσεν εἰς αὐτούς, ὥστε ὁποῦ ἄλλοι τὸν ἄφησαν καὶ ἔφυγον, ἄλλοι τὸν ἠρνήθησαν, ὡς ὁ Πέτρος· ὕστερον ὅμως ἀπὸ τὴν ἀνάστασιν, ὅταν ἔλαβον τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ ἐνεδύθησαν τὴν εἰς ὕψος δύναμιν, εἰς τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς, ὄχι μόνον κάθε λογῆς δειλίαν, καὶ φόβον ἀπέβαλλον, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ἐδιψοῦσαν τὰ πάθη, καὶ τοὺς πειρασμοὺς, καὶ τοὺς διωγμοὺς, καὶ τὸν θάνατον αὐτὸν, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ ἐσταυρομένου διδασκάλου, καὶ σωτῆρος αὐτῶν· λοιπὸν Χριστιανοὶ ἀδελφοὶ, ἐπειδὴ ἡ πίστις ἡμῶν εἶναι οὕτως θεία, καὶ θαυμαστὴ, καὶ ὑπερένδοξος, καθὼς τὴν βεβαιώνουν οἱ φρικτοὶ ἀγῶνες, καὶ τὰ μαρτύρια

ἐκείνων ὁποῦ ἀποθνήσκουν δι' αὐτήν, λοιπὸν λέγω, ἂς τὴν βαστῶμεν καὶ ἡμεῖς στερεά, καὶ μέχρις αἵματος, ἂν τύχῃ· ἂς τὴν τιμῶμεν μὲ τὰ ἔργα ἐκεῖνα ὁποῦ ἁρμόζουσιν εἰς τοιαύτην πίστιν· ἂς παρακαλοῦμεν τοὺς Ἁγίους Μάρτυρας, ὁποῦ ἀπέθανον δι' αὐτήν, καὶ ἐξαιρέτως τὸν σήμερον ἑορταζόμενον θεῖον Θεόδωρον, νὰ πρεσβεύουν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀναξίων πρὸς Κύριον, νὰ ἐλεήσῃ καὶ ἡμᾶς τοὺς κατακρίτους, καὶ νὰ μᾶς ἀξιώσῃ νὰ εὐαρεστήσωμεν αὐτῷ διὰ μετανοίας, ᾧ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὠδὴ, ζ'. Παῖδες Ἑβραίων.

Ὡσπερ χαρίτων οὐρανίων, δῶρον δέδοσαι ἡμῖν ὦ Χριστοῦ Μάρτυς, τοῖς τιμῶσι θερμῶς, καὶ σὲ ἠγαπηκόσι, παρὰ Θεοῦ Θεόδωρε, ἐπ' ἐσχάτων τούτων χρόνων.

Νίκην κατὰ τοῦ πολεμίου, Μάρτυς ἔστησας τοῦ πρὶν νικήσαντός σε, καὶ τρωθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, ἀντέτρωσας γενναίως, αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσας, τῇ πολλῇ ὑπομονῇ σου.

Ἔχων ἐγκάρδιον τρισμάκαρ, τὴν ταπείνωσιν, σεαυτοῦ κατεμέμφου· καὶ ὧν διὰ Χριστὸν ἐν εἰρκτῇ καὶ βασάνοις, εὐλογηθῆναι ἤθελες, καὶ μὴ ἄλλους εὐλογῆσαι.

Θεοτοκίον.

Ὦ παρθένε σὺ μὲν ὑψηλοτέρα, ἁγιότητι, πάντων ἐγὼ δ' ἔσχατος τούτων, ἁμαρτίαις εἰμί, σὺ οὖν ἀνόρθωσόν με, τὸ πλήρωμα τῆς χάριτος, πλήρωμα τὸ τῆς κακίας.

Ἄλλος. Ὁ διὰ σώσας ἐν πυρί.

Ὁ ἐνισχύσας πρὸ μικροῦ, ὄντως τὸν Ἀλέξανδρον Σῶτερ, καὶ τὸν Πολύδωρον αὐτὸς, διασώζεις καὶ νῦν τὸν Θεόδωρον, ὑπερύμνητε κράζοντα, ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων εὐλογητὸς εἶ.

Ὁ πρὸ μικροῦ ἀπατηθεὶς, ἔτ' ἐν βασιλείοις ὑπάρχων, τὸν ἀπατήσαντά σε πρὶν, Μιτυλήνην καταλαβὼν ἔτρωσας, ὑπερύμνητε δ' ἔκραζες, ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων εὐλογητὸς εἶ.

Ῥῆξον πταισμάτων τὰς σειρὰς, ἀθλοφορικῇ παῤῥησίᾳ, τῶν εὐσεβῶς τε καὶ πιστῶς μελῳδούντων παμμάκαρ Θεόδωρε· ὑπερύμνητε Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων εὐλογητὸς εἶ. Θεοτοκίον.

Περιποικιλμένη ἀρεταῖς, τοῦ παμβασιλέως παρέστης, ἐκ δεξιῶν τοῦ ἐκ τῶν σῶν, σαρκωθέντος αἱμάτων ἀνύμφευτε, ἐκτενῶς ἱκετεύουσα, λυτρωθῆναι ἀπὸ πάσης ἡμᾶς ἀνάγκης.

Ὠδὴ, ἡ. Τὸν ἐν Ὄρει.

Κεφαλῆς σου τὴν σύνθλιψιν γενναίως, ὑπομείνας ἠνώθης Ἀθλοφόρε, τῇ κεφαλῇ τοῦ σώματος Θεόδωρε, τοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἥτις ἐστὶ μόνος, Χριστὸς ὁ ζωοδότης.

Ὀφθαλμῶν σου ἐξιώσει Ἀθλοφόρε, τῆς ψυχῆς σου ἐφώτισας τὸ ὄμμα, προσώπου δὲ στρεβλώσει κατηξίωσαι, ἰθυντενῶς βλέπειν, προσώπου τοῦ θείου, τὸ κάλλος τὸ ὡραῖον.

Ἐκριζώσει ὀδόντων σου ὦ Μάρτυς, τῶν λεόντων συνέθλασας τὰς μύλας· κεράμων δὲ παιδείᾳ ἰσχὺν ἔλαβες, ὥσπερ κεραμέως, τὰ σκεύη συντρίβειν τὴν κάραν διαβόλου. Θεοτοκίον.

Χριστοῦ Μήτηρ, καὶ μήτηρ χριστωνύμων, σὺ ὑπάρχεις δι' ὅσε δυσωποῦμεν, τὰ κατὰ χάριν τέκνα σου ἐλέησον, ἡμᾶς σαῖς πρεσβείαις, ταῖς πρὸς τὸν υἱόν σου τὸν κατὰ φύσιν κόρη.

Ἄλλος. Λυτρωτὰ τοῦ παντός.

Αἱ βαφαὶ τῶν αἱμάτων ἐπέχρωσαν, πορφυρίδα τὴν σὴν ἀξιάγαστε, ἣν στολισθεὶς μακάριε, στεφηφόρος ταῖς νίκαις, τῷ ἐν ὑψίστοις βασιλεῖ αἰωνίῳ παρίστασαι.

Δίς.

Ἀπεφάνθην τοῖς κτήνεσιν ὅμοιος, ὑποκύψας ἀλόγων τοῖς πάθεσι, Μάρτυς Χριστοῦ Θεόδωρε, διὰ τοῦτό με σῶσον ταῖς σαῖς πρεσβείαις, ἀθλοφόρε Κυρίου στερρότατε. Θεοτοκίον.

Ὡς πηγὴ τῆς ἡμῶν ἀναπλάσεως, συντριβέντα με ὅλον ἀνάπλασον, ταῖς προ-

σβολαῖς τοῦ ὄφεως, ὅπως πίστει καὶ πόθῳ, σὲ μακαρίζω, Θεοτόκε Παρθένε πανύμνητε.

Ὠδὴ, θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός.

Μιμούμενος τρισμάκαρ τὸν ἐν σταυρῷ, κρεμασθέντα Χριστὸν τὸν Δεσπότην σου, ἐφ' ὑψηλοῦ, ξύλου ἐκρεμάσθης ὦ ἀθλητὰ, καὶ καθοράθης ὅμοιος, ἀποκαθηλώσει τῇ τοῦ Χριστοῦ· δι' ὃ ὡς κοινωνήσας, παθῶν τοῦ σοῦ Δεσπότου, καὶ κοινωνὸς τῆς δόξης γέγονας.

Ἐκρότησαν ἀγγέλων αἱ στρατιαὶ, σὲ ὁρῶσαι τὸν δρόμον τελέσαντα· καὶ ὁ Χριστὸς, Στεφάνῳ τῆς δόξης περιχαρῶς, κατέστεψε Θεόδωρε, ὡς ἀγωνισάμενον ἀνδρικῶς, ὑπὲρ αὐτοῦ παμμάκαρ· καὶ τὴν κακίστην πλάνην, καταβαλόντα τὴν ἀντίχριστον.

Ἠνοίγη σοι ἡ εἴσοδος ἀθλητὰ, Παραδείσου Θεόδωρε ἔνδοξε· τρύφα λοιπὸν, εὐφραίνου καὶ χόρευε νοητῶς, καὶ βλέπε τὸν Σωτῆρά σου, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον ἐνεργῶς, σὺν πᾶσι τοῖς Ἁγίοις· καὶ μνείαν ἡμῶν ποίει, τῶν ἀγαπώντων καὶ τιμώντων σε.

Θεοτοκίον.

Παρθένε ἐξιλέωσαι σὸν υἱόν, ἡμῖν πᾶσι πρεσβεύοντας ἔχουσιν, ὑπὲρ ἡμῶν, υἱοῦ καὶ Θεοῦ σου τοὺς ἀθλητὰς, Πολύδωρον Θεόδωρον, ἵνα ἀξιώσῃς ἐπιτυχεῖν, ἡμᾶς τοῦ Παραδείσου, δοξάζοντας ἀπαύστως, Πατέρα Λόγον Πνεῦμα Ἅγιον.

Ἄλλος. Ἅπας γηγενής.

Δέχου προσηνῶς τουτὶ δὴ τὸ ψέλλισμα, Μάρτυς Θεόδωρε, τοὺς ἀνευφημοῦντας δὲ, καὶ ἀνυμνοῦντας τὰ σὰ παλαίσματα, νῦν ἐποπτεύεις ἄνωθεν, θείαις πρεσβείαις σου, τῇ Τριάδι παρεστὼς μακάριε, ὑπὲρ ἧς τὸν ἀγῶνα τετέλεκας.

Χαίρει καὶ σκιρτᾷ ἡ Κωνσταντινούπολις, καὶ γὰρ ἐπλούτησεν, ἔνδοξε Θεόδωρε, σὲ πολιοῦχον καὶ ἀντιλήπτωρα· ἣν περιέπεις ἄνωθεν, τὸ δ' ἐν αὐτῇ ἀσεβὲς, ἐκδιώξεις ἔθνος παμμακάριστε, ταῖς πρὸς Κύριον θείαις πρεσβείαις σου.

Ἤδη πρὸς αὐτὰ, σοφὲ τὰ οὐράνια σὺ κατεσκήνωσας, δόξης δὲ λαβόμενος, τῆς ἀϊδίου καὶ ταῖς μεθέξεσι, ταῖς ἱεραῖς θεούμενος, μέμνησο πάντων ἡμῶν, τῶν τιμώντων πίστει τὴν πανίερον, καὶ σεπτὴν τελετήν σου Θεόδωρε. Θεοτοκίον.

Φώτισον Ἁγνὴ, τοὺς πόθῳ ὑμνοῦντάς σε καὶ μεγαλύνοντας· λῦσον τῶν παθῶν ἡμῶν τὸ σκότος κόρη, παῦσον τὸν κλύδωνα· τοῦ πονηροῦ τὰ σκάνδαλα ἐκ μέσου ποίησον, τοὺς τῆς Ἄγαρ γόνους καθυπόταξον, βασιλεῖ εὐσεβεῖ ταῖς πρεσβείαις σου.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Περιχαρῶς τὴν μνήμην σου, ἑορτάζομεν ἅπαντες, καὶ λείψανά σου τὰ θεῖα, Θεόδωρε προσκυνοῦμεν, καὶ τὴν σεπτὴν εἰκόνα σου, σχετικῶς ἀσπαζόμεθα· σὺ οὖν ἡμᾶς περίσωζε, ἀπὸ παντίας ἀνάγκης, καὶ βλάβης τοῦ ἀλλοτρίου. Θεοτοκίον.

Θεὸν ὃν ἐσωμάτωσεν, ἡ Θεοτόκος Δέσποινα, βαστάζουσα ἐν ἀγκάλαις, πρεσβευτικῶς ἀνεβόα· ἐπεὶ σπλάγχνον γλυκύτατον, νηδύσασα Μητέρα σου· γενέσθαι μὲ τὴν δούλην σου, τοὺς εἰς ἐμὲ προσφυγόντας, τῆς σῆς ἀξίωσον δόξης.

Εἰς τοὺς αἴνους· ἦχος, ά.

Τῶν οὐρανίων Ταγμάτων.

Τὸν τοῦ Χριστοῦ στρατιώτην, καὶ νεομάρτυρα, Θεόδωρον συμφώνως, εὐφημήσωμεν ὕμνοις, αὐτῷ ἀναβοῶντες ἀπὸ ψυχῆς· ταῖς εὐχαῖς σου περίσωζε, ἡμᾶς τοὺς σὲ ἀγαπῶντας ἐκ πειρασμῶν, καὶ παντοίων περιστάσεων. Δίς.

Τὸν Ἰησοῦν ὃν ἐπόθεις, ἔχων Θεόδωρε, καὶ θεωρίᾳ τούτου, ἐντρυφῶν ἀνενδότως, γρέψον σου τὸ ὄμμα καὶ πρὸς ἡμᾶς, τοὺς ποθοῦντάς σε Ἅγιε· καὶ τὸν Χριστὸν ἐκδυσώπει ὑπὲρ ἡμῶν, ὅπως δόξης ἐπιτύχωμεν.

Τῆς ὑπερθέου Τριάδος καταλαμπόμενος, ταῖς νοηταῖς ἀκτῖσιν, ὅλος φῶς χρηματίζεις, ὅλος ἐξαστράπτων ὅλος Θεός. κατὰ χάριν Θεόδωρε· φῶς καθορῶν τὸν Πατέρα, φῶς τὸν Υἱόν, φῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Πανάγιον.

Δόξα, ἦχος, πλ, δ'.

Σήμερον ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τὰς πρὸς τὸν Ἰωσὴφ εὐλογίας ἀναλαμβάνουσα τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ, ὡς καλὴ καὶ φιλόπαις μήτηρ Θεόδωρε βοᾷ σοι· υἱός μου ηὐξημένος σὺ εἶ, υἱός μου νεώτατος, πρός με ἀνάστρεψον, ὁ τῶν νεοφανῶν Μαρτύρων μου ἔσχατος· καὶ πρέσβευε ἀπαύστως τῷ σῷ κατὰ χάριν Πατρί, καὶ ἐμῷ νυμφίῳ Χριστοῦ τῷ Θεῷ, ὅπως με τῆς τυραννικῆς αἰχμαλωσίας, καὶ πάσης αἱρέσεως λυτρωσάμενος, σώσῃ εἰς τὴν Βασιλείαν αὐτοῦ τὴν Οὐράνιον.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι.

Δοξολογία μεγάλη, Καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν τὰ Τυπικά.

Εἰς τοὺς Μακαρισμούς, τὴν γ'. Ὠδὴν Ἑκ τοῦ ά. Κανόνος, καὶ τὴν ς'. ἐκ τοῦ β'.

Μετὰ τὸ Τρισάγιον τὸν Ἀπόστολον, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἁγίου, Δημητρίου.

Κοινωνικὸν, Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον Μεγαλυνάρια.

Δεῦτε εὐφημήσωμεν οἱ πιστοί, ἐν ᾠδαῖς καὶ ὕμνοις, μαργαρίτην τοῦ Ἰησοῦ, τῶν Νεομαρτύρων, Χριστοῦ τὸ λαμπρὸν ἄστρον, Θεόδωρον τὸν νέον, πιστῶν τὸ καύχημα.

Χαίροις ὁ ἀήττητος ἀθλητὴς, καὶ κήρυξ γενναῖος, τῆς θεότητος Ἰησοῦ· χαίροις Θεοῦ δῶρον, ἡμῖν δεδωρημένον, ἐν χρόνοις τοῖς ὑστέροις, Μάρτυς Θεόδωρε.

Ἤνθησας ὡς ῥόδον κοκκοβαφὲς, Θεόδωρε Μάρτυς, ἐν τοῖς χρόνοις τοῖς καθ' ἡμᾶς, καὶ εὐωδιάζεις ὀδμαῖς τῶν σῶν χαρίτων, ἡμῶν τῶν σὲ ποθούντων, ψυχὰς καὶ σώματα.

Φύλαττε σοὺς δούλους διὰ παντὸς, Θεόδωρε Μάρτυς, τοὺς τιμῶντάς σε εὐλαβῶς, καὶ πίστει καὶ πόθῳ, τελοῦντάς σου τὴν μνήμην, ἀπὸ παντείας βλάβης, καὶ περιστάσεως.

Κατὰ τὸ ᾳψιέ. ἔτος, Ὀκτωβρίου. 1795.

ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΕΝ Η ΑΓΙΑ ΧΡΥΣΗ.

Αὕτη ἡ παρθενομάρτυς, καὶ ἀμίαντος νύμφη τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ Σλάτω, ὅπερ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς κοινὴν διάλεκτον ἑρμηνεύεται χρυσῆ, ἦτον ἀπὸ μίαν ἐπαρχίαν τῆς Βουλγαρίας ἐπονομαζομένην Μογλενῶν, ἐκ τινος χωρίου καλουμένου Σλάτενα· πτωχὴ μὲν κατὰ τὸ γένος, ὡσὰν ὁποῦ ἦτον θηγάτηρ ἑνὸς Χριστιανοῦ πένητος, καὶ ἀσήμου, ἔχοντας σὺν αὐτῇ θυγατέρας τέσσαρας· πλούσια δὲ κατὰ τὰ προαιρετικὰ καὶ φυσικὰ πλεονεκτήματα, προαιρετικὰ μὲν, κατὰ τὴν εἰς Θεὸν θερμὴν πίστιν, καὶ τὴν παρθενίαν, καὶ σωφροσύνην· φυσικὰ δὲ, κατὰ τὸ κάλλος τοῦ προσώπου καὶ ὡραιότητα· διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἠξιώθη ἡ μακαρία νὰ τελειώσῃ μὲ ἕνα ἔνδοξον, καὶ γενναῖον Μαρτύριον.

Διότι ἕνας τῶν ἐκεῖσε Τούρκων, βλέπων αὐτὴν τοσοῦτον ὡραίαν καὶ πάγκαλλον, ἐτρώθη εἰς τὴν καρδίαν ἀπὸ σατανικὸν ἔρωτα, καὶ παρετήρει νὰ εὕρῃ καιρὸν ἐπιτήδειον, διὰ νὰ τελέσῃ τὸν κακὸν σκοπὸν ὁποῦ ἐμελέτα· καὶ δὴ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ὅταν ἡ Ἁγία εὐγῆκεν ἔξω μὲ ἄλλας γυναῖκας, διὰ νὰ μαζώξῃ ξύλα, μαθὼν τοῦτο ὁ ἀγαρηνος ἐκεῖνος, καὶ τῆς παρθενίας τῆς Ἁγίας ὁ ἐπίβουλος, πέρνει μὲ λόγου του καὶ ἄλλους τούρκους, καὶ πηγαίνει ἐκεῖ καὶ τὴν πιάνει, καὶ πιάνωντάς την, τὴν φέρει εἰς τὸν οἰκόν του· καὶ πρῶτον μὲν, ἀρχίζει νὰ κολακεύῃ τὴν Ἁγίαν μὲ πολλὰς ὑποσχέσεις, καὶ ταξίματα, πάσχωντας νὰ διαστρέψῃ τὴν γνώμην της, καὶ νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν θρησκείαν του, λέγωντάς της, ὅτι ἂν τουρκίσῃ, αὐτὸς ἔχει νὰ τὴν πάρῃ διὰ γυναῖκα του, ἔπειτα δὲ καὶ τὴν φοβερίζει, ὅτι ἂν δὲν καταπεισθῇ εἰς τὰ λόγιά του, ἔχει νὰ τῆς δώσῃ μεγάλας παιδείας· ἡ δὲ τῳόντι Χρυσῆ καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα, ταῦτα ἔξαφνα καὶ παθοῦσα, καὶ ἀκούσασα, τελείως δὲν ἐδειλίασεν, ἀλλὰ νοερῶς ἐπικαλεσαμένη τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς βοήθειάν της, μὲ πολλὴν γενναιότητα καὶ παῤῥησίαν ἀπεκρίθη· ἐγὼ τὸν Χριστόν μου πιστεύω, καὶ προσκυνῶ, καὶ αὐτὸν μόνον γνωρίζω διὰ νυμφίον μου· τὸν ὁποῖον δὲν θέλω ἀρνηθῶ πώποτε, κἂν μυρία μοῦ κάμετε βάσανα, κἂν καὶ εἰς λεπτὰ κομμάτια τὸ σῶμά μου κατακόψετε· ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες ταῦτα, καὶ στοχαζόμενοι, ὅτι αὐτοὶ δὲν δύνανται μόνοι νὰ τὴν καταπείσουν, ἐμετεχειρίσθησαν εἰς τοῦτο καὶ ἄλλα μέσα· ὅθεν ἠξεύροντες, ὅτι αἱ γυναῖκες εἶναι φυσικὰ πλέον ἐπιτηδειότεραι ἀπὸ τοὺς ἄνδρας εἰς τὸ νὰ ἀπατῶσι, καὶ μάλιστα τὰς ὁμοίας αὐτῶν γυναῖκας, ἃ. μὲν παρέδωκαν τὴν Ἁγίαν εἰς τὰς γυναῖκάς των, παραγγείλαντες εἰς αὐτὰς νὰ κάμουν κάθε τρόπον, καὶ μηχανὴν διὰ νὰ τὴν καταπείσουν· αἱ ὁποῖαι παραλαβοῦσαι τὴν Μάρτυρα, τί δὲν ἔκαμαν; καὶ τί δὲν ἐμηχανεύθησαν; ἢ ποίας μαντίας ἀφῆκαν ὁποῦ νὰ μὴν ἐνεργήσουν κατὰ τῆς παρθένου; ἐξάμηνον σχεδὸν ὁλόκληρον ἐπαρακίνουν τὴν εὐλογημένην εἰς τὴν θρησκείαν τους, ἀλλ' εἰς μάταν ἐκοπίασαν, ἐπεδὴ καὶ ἡ μακαρία Χρυσῆ ἦτον στερεωμένη εἰς τὴν ἀσάλευτον πέτραν τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ· ἔπειτα κράζοντες τοὺς ἰδίους γονεῖς, καὶ τὰς ἀδελφὰς τῆς Μάρτυρος, μὲ φοβερισμοὺς μεγάλους τοὺς ἐπρόσταξαν, ἢ νὰ παρακινήσουν τὴν θυγατέρα των νὰ τουρκίσῃ, ἢ ἔχουν, καὶ αὐτὴν νὰ θανατώσουν, καὶ τούτους νὰ παιδεύσουν, καὶ νὰ ζημιώσουν μεγάλως.

Ἐλθόντες λοιπὸν οἱ Γονεῖς, καὶ αἱ ἀδελφαὶ, πλησίον τῆς Μάρτυρος (ὁ γὰρ φόβος ἠνάγκαζεν αὐτοὺς τοῦτο νὰ ποιήσουν καὶ μὴ θέλοντες) εἶπον, καὶ ἔκαμον ὅλα ἐκεῖνα, ὅσα δύνανται νὰ μαλακώσουν, καὶ τὴν πλέον σκληρὰν καὶ ἀδαμαντίνην ψυχὴν, κλαίοντες δακρυῤῥοοῦντες, καὶ θύγατερ, λέγοντες, θύγατερ γλυκυτάτη, σπλαγχνίσου τὸν ἑαυτόν σου, καὶ ἡμᾶς τοὺς γονεῖς σου, καὶ ἀδελφάς σου, ὁποῦ κινδυνεύομεν ἅπαντες νὰ ἀφανισθῶμεν, διὰ τὴν αἰτίαν τὴν ἐδικήν σου· καὶ ἀρνήσου τὸν Χριστὸν κατὰ τὸ φαινόμενον, διὰ νὰ γλυτώσῃς καὶ ἐσὺ, καὶ ἡμεῖς· καὶ ὁ Χριστός εἶναι εὔσπλαγχνος, καὶ συγχωρεῖ σοι τὴν ἁμαρτίαν ταύτην διὰ τὴν ἀνάγκην καὶ βίαν. Καὶ ἐδῷ ἂς στοχασθῇ ὁ καθ' ἕνας, πόσον σφοδρῶς, καὶ μεγάλος ἐτάθη ἐτοῦτος ὁ πόλεμος, τὸν ὁποῖον ἐμηχανεύθη ὁ διάβολος, νὰ κινήσῃ κατὰ τῆς Μάρτυρος· καὶ εἰς ποίους ἀσθενεῖς λογισμοὺς, καὶ συμπάθειαν ἠδύναντο νὰ φέρουν τὴν ἁπαλὴν παρθένον, δάκρυα μητρὸς, καὶ πατρὸς, καὶ ὁμηλίκων ἀδελφῶν ποταμηδὸν ἐνώπιόν της χεόμενα· ἀλλὰ θαρσεῖτε ἀγαπητοί, ἐνίκησεν ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦτον τὸν πόλεμον, καὶ τὴν μεθοδείαν ποῦ διαβόλου· διὰ τί ἡ ἀῤῥενόφρων, καὶ μεγαλόψυχος Χρυσῆ, ἀναμένη οὖσα ἀπὸ τὸ ἐγκάρδιον πῦρ τῆς πρὸς Χριστὸν ἀγάπης, δὲν ἐκάφθη τελείως πρὸς συμπάθειαν, καθὼς τὸ ἀπήτει ἡ φύσις, ἀπὸ τοὺς λόγους καὶ δάκρυα τῶν γονέων, καὶ ἀδελφῶν της, ἀλλὰ ὡσὰν νὰ ἔγινεν ὑπεράνω σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ ἔξω ἀπὸ τοὺς ὅρους καὶ νόμους τῆς φύσεως, στραφεῖσα λέγει πρὸς τοὺς γονεῖς, καὶ ἀδελφάς της ταῦτα τὰ ἀξιοθαύμαστα καὶ σοφώτατα λόγια. Ἐσεῖς ὁποῦ μὲ παρακινεῖτε νὰ ἀρνηθῶ Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, δὲν εἴσθε πλέον γονεῖς μου, καὶ ἀδελφαί μου· οὔτε ἐγὼ θέλω νὰ σᾶς ἠξεύρω ὡς τοιούτους εἰς τὸ ἑξῆς· ἀλλ' ἀντὶ διὰ ἐσᾶς, Πατέρα μὲν ἔχω, τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστόν· μητέρα δὲ, τὴν κυρίαν μου Θεοτόκον· ἀδελφοὺς δὲ, καὶ ἀδελφὰς ἔχω τοὺς Ἁγίους καὶ τὰς Ἁγίας, καὶ μὲ τοῦτην τὴν ἀπόκρισιν τοὺς ἀπέβαλεν.

Εὖγε τῆς μεγαλοψύχου ἀνδρείας! εὖγε

τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀληθινῆς ἀγάπης! εὖγε τῆς σοφῆς διανοίας, τῆς οὔσης οὐρανίων ἐπαίνων ἀξίας! Κατὰ ἀλήθειαν ἀδελφοὶ ἐπληρώθη εἰς τὴν Ἁγίαν ταύτην ἐκεῖνο ὁποῦ εἶπεν ὁ θεῖος Δαβίδ· «ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ » μου ἐγκατέλιπόν με, ὁ δὲ Κύριος προσε» λάβετό με. (Ψαλ. ις'. 16). Καὶ ἐκεῖνο » ὁποῦ εἶπεν ὁ Κύριος μὴ νομήσητε ὅτι ἦλ» θον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον » βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν· ἦλθον γὰρ » διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ Πατρὸς αὐ» τοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς Μητρὸς αὐ» τῆς. Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου, οἱ οἰκεια» κοὶ αὐτοῦ» (Ματ. 1. 34).

Βλέποντες δὲ οἱ ἀλλόπιστοι, καὶ μάλιστα ὁ κακὸς ἐκεῖνος ἐραστὴς τῆς παρθένου, ὅτι δὲν ἐδυνήθησαν νὰ κατορθώσουν τὸ οὐδὲν, καὶ νὰ μεταστρέψουν τὴν Ἁγίαν ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, οὐδὲ μὲ τὰ μέσα ἐκεῖνα, καὶ ὄργανα ὁποῦ ἐστοχάσθηκαν, ἄφησαν πλέον τὰς κολακείας, καὶ τὰ λόγια εἰς ἕνα μέρος, καὶ ἄρχισαν νὰ παιδεύουν τὴν Μάρτυρα· καὶ πρῶτον μὲν, εἰς τρεῖς ὁλοκλήρους μῆνας τὴν ἐρράβδιζαν κάθε ἡμέραν, ἔπειτα ἐκδάραντες αὐτὴν, καὶ πολλὰ λωρία εὐγάνοντες ἀπὸ τὸ δέρματης, τὰ ἀφῆκαν κρεμασμένα ἔμπροσθέν της, τάχα διὰ νὰ δειλιάσῃ βλέπουσα ταῦτα· τὸ δὲ αἷμα ποταμηδὸν ἔτρεχεν ἀπὸ τὸ παρθενικὸν σῶμα τῆς Μάρτυρος, καὶ τὴν παρακειμένην γῆν ἐκοκκίνιζεν· εἶτα σούβλαν πυρώσαντες, διαπερῶσι ταύτην, πέρα καὶ πέρα ἀπὸ τὰ αὐτία τῆς Μάρτυρος, ὥστε ὁποῦ ὁ καπνὸς ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν μήτην, καὶ τὸ στόμα της.

Ἡ δὲ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς τοιαῦτα, καὶ τοσαῦτα πάνδεινα βάσανα πάσχουσα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ κάμψουν καὶ αὐτοὺς τοὺς πλέον μεγαλοψύχους ἄνδρας, ὑπέμεινε μὲ πολλὴν γενναιότητα, δυναμουμένη ἀπὸ τὴν δύναμιν τοῦ σταυροῦ, καὶ τὸν τοῦ Χριστοῦ ἐγκάρδιον ἔρωτα· διότι, ὡς λέγει ὁ μεταφραστὴς Συμεὼν «ψυχὴ δεσμοῖς ἁλοῦσα τοῦ πρὸς Θεὸν ἔρωτος, οὐδὲν ἡγεῖται τὸ πάσχειν, ἀλλὰ τοῖς ἀλγεινοῖς ἐντρυφᾷ, καὶ θάλλει κακοπαθείᾳ». Ἀκούσασα δὲ ἡ Ἁγία ὅτι ἐκεῖ κοντὰ εὑρίσκετο ὁ προηγούμενος τῆς ἐν τῷ Ἀγίῳ ὄρει σεβασμίας Μονῆς τοῦ Σταυρονικήτα παπᾶ Τιμόθεος, τὸν ὁποῖον εἶχε πνευματικόν της πατέρα (ὅστις ἐδιηγήθη καὶ εἰς ἡμᾶς τὸ παρὸν μαρτύριον, ἄνδρας σεμνὸς καὶ ἀξιόπιστος ὤν) τοῦ ἐμύνησε διά τινος Χριστιανοῦ, ὅτι νὰ δέεται τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἀξιώσῃ αὐτὴν, νὰ τελειώσῃ θεαρέστως τὸν δρόμον τοῦ Μαρτυρίου της.

Τέλος πάντων, οἱ ὠμοὶ καὶ σκληροκάρδιοι ἐκεῖνοι, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, καὶ αὐτῶν τῶν θηρίων ὠμότεροι, μὴ χορτάσαντες εἰς τόσα καὶ τόσα βασανιστήρια ὁποῦ ἔκαμναν τῆς Ἁγίας, ἀλλὰ θαυμάζοντες, πῶς ἔμεινεν ἀκόμη ζωντανὴ, καὶ δὲν ἐτελεύτα· ὢ καὶ τί δὲν κάμνει ἡ κακία· ἐθυμώθησαν τόσον καὶ ἐπεισμάτωσαν ὥστε ὁποῦ μὴ ὑποφέροντες νὰ νικηθοῦν αὐτοὶ ὅλοι ἀπὸ ἕνα κοράσιον, ἐκρέμασαν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀμνάδα, εἰς μίαν ἀγριαπιδίαν, καὶ δραμόντες ὅλοι μὲ τὰς μαχαίρας των, κατέκοψαν μεληδὸν ὅλον τὸ ἱερὸν σῶμα τῆς παρθένου· καὶ οὕτως ἡ καλὴ Χυρσὴ, δοκιμασθεῖσα καὶ λαμπρυνθεῖσα ὡς χρυσὸς ἐν τῷ χωνευτηρίῳ τοσούτων βασάνων, παρέδωκε τὴν ἁγίαν αὐτῆς ψυχὴν εἰς χεῖρας τοῦ ἀθανάτου νυμφίου της, διπλοῦν λαβοῦσα τὸν Στέφανον, τῆς παρθενίας, καὶ τῆς ἀθλήσεως· καὶ νῦν συγχορεύει καὶ συναγάλλεται εἰς τοὺς οὐρανίους θαλάμους, μὲ τὰ τῶν φρονίμων παρθένων καὶ ἀθλοφόρων, παρισταμένη ἐκ δεξιῶν τοῦ νυμφίου της Χριστοῦ, καὶ τούτῳ εἰς αἰῶνας αἰώνων συμβασιλεύουσα· τὰ δὲ ἀθλητικώτατα, καὶ παρθενικὰ τῆς Μάρτυρος λείψανα, ἐπῆραν κρυφίως τινες Χριστιανοί, καὶ ἐνταφίασαν αὐτὰ ἐντίμως, καὶ εὐλαβῶς· ἧς ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Μεγαλυνάρια τῆς Ἁγίας.

Τὴν ἀμνάδα πάντες τὴν τοῦ Χριστοῦ· καὶ τῆς παρθενίας, τὸν ἀσύλητον θησαυρόν

τὴν νύμφην Κυρίου, ὅλην κεχρυσωμένην, Χρυσῆν τὴν ἀθλοφόρον, ὕμνοις τιμήσωμεν.

Χαίροις ἡ Κυρίου περιστερὰ, ἡ κεχρυσωμένα τὰ μετάφρενα ψαλμικῶς, καὶ ἠργυρωμένας τὰς πτέρυγας πλουτοῦσα, Χρυσῆ μου νεομάρτυς, σκέπε τοὺς δούλους σου.

Ὥσπερ καλλικέλαδος ἀηδὼν Χρυσῆ νεομάρτυς, ἐπὶ δένδρον τὸ τοῦ Χριστοῦ, ὄνομα ἐφώνεις, λιγυρῶς καὶ ἐκεῖθεν, εἰς καλιὰν ἀνέπτης τὴν ἐπουράνιον.

Κατὰ τὸ ᾳψις'. ἔτος Ἀπριλίου κδ'. 1796.

ΕΜΑΤΥΡΗΣΕΝ ΕΝ ΜΑΓΝΗΣΙΑ; Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

Οὗτος ὁ γενναῖος, καὶ ὁλοϋστερινὸς Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος ἐγένετο πάντων τῶν ἐν τῇ παρούσῃ βίβλῳ περιεχομένων Νεομαρτύρων ἡ σφραγὶς, καὶ τὸ συμπέρασμα, ἐκατοίκει μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ χατζῆ Κανέλου ὀνομαζομένου εἰς τὴν Κωμόπολιν, τὴν τουρκιστὶ καλουμένην Γιαγιᾶ Κιοῖ, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει τὴν κατοικίαν, καὶ καθέδραν του ὁ περίφημος Ἁγᾶς Καρὰ Ὀσουμάνογλους· ἐπειδὴ δὲ ὁ πατὴρ τοῦ Ἁγίου ἦτον ἐπιστάτης καὶ διοικητὴς ἐπάνω εἰς τὰ ποίμνια, καὶ προάστεια ἤγουν τζεφτιλίκια τοῦ αὐτοῦ ἀγᾶ, ἀκολούθως εἶχε καὶ μεγάλην παῤῥησίαν, καὶ προτίμησιν κοντὰ εἰς τοὺς ἐκείσε Τούρκους. Εὑρισκόμενος λοιπὸν ὁ Ἅγιος ὑποκάτω εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ πατρός του εὐπειθέστατος κατὰ πᾶντα, μὲ τὴν ἄδειαν τούτου ἀῤῥαβονιάσθη μετὰ γυναικὸς σεμνῆς, καὶ τιμίας· ὅταν δὲ ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν χρόνων εἴκοσι δύω, ἡτοίμασε τὰ πρὸς τὸν γάμον ἐπιτήδεια, καὶ δὴ ἐμελέτα νὰ στεφανωθῇ κατὰ τὴν νέαν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ.

Ἐπειδὴ δὲ εἶχεν ἀνάγκην ὁ νέος νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πόλιν τῆς Μαγνησίας, λαβὼν τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὸν πατέρα του, καὶ δὴ καὶ ἀπὸ τὸν προῤῥηθέντα ἀγᾶν αὐτῶν, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν δούλευσιν εὑρίσκοντο, ἐπῆγεν ἐκεῖ, καὶ ὡσὰν ὁποῦ ἦτον μεγάλου ἐξουσιαστοῦ ἄνθρωπος, ἐξεθάῤῥευσε, καὶ ἐφόρει, εἰς μὲν τοὺς πόδας, ὑποδήματα τούρκικα, εἰς δὲ τὴν κεφαλὴν κόκκινον φέσι, τὸ ὁποῖον κάθε ἄνθρωπος ὁ τυχὼν δὲν δύναται νὰ φορέσῃ εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλὰ μόνον ἄσπρον· βλέποντες λοιπὸν οἱ ὑπηρέται τοῦ Μουσελίμη τῆς Μαγνησίας οὕτω φορεμένον τὸν νέον, μ' ὅλον ὁποῦ ἐγνώριζαν τίνος μεγάλου ἀγᾶ ἦτον δουλευτὴς καὶ αὐτὸς, καὶ ὁ πατήρ του, χωρὶς ὅμως νὰ συσταλθοῦν, τὸν πιάνουν παρευθὺς καὶ τὸν πηγαίνουν εἰς τὸν Μουσελίμην. Ὁ Μουσελίμης καμονόμενος ὅτι δὲν τὸν γνωρίζει, τὸν ἐρωτᾶ, καὶ τοῦ λέγει· αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς φορεσίας ὁποῦ φορεῖς, εἶναι τούρκικον· καὶ δὲν δύναται νὰ τὸ φορέσῃ ἄλλης πίστεως ἄνθρωπος· ὅθεν εἰπέ μου, μήπως καὶ ἐγνώρισες ὅτι εἶναι καλὴ ἡ πίστις μας, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθες μὲ τοιοῦτον σχῆμα διὰ νὰ γένῃς Τοῦρκος; ὁ δὲ νέος ὡς φρόνιμος, καὶ συνετὸς ἐννοήσας τὴν κακουργίαν τοῦ ἡγεμόνος, χωρὶς νὰ δειλιάσῃ ὁλότελα, ἀποκρίνεται μὲ γενναιότητα ψυχῆς καὶ τοῦ λέγει. Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ, καὶ μή μοι γένοιτο ποτὲ νὰ ἀρνηθῶ τὴν πίστιν μου· ἐγὼ τοῦτα τὰ ῥοῦχα τὰ φορῶ μὲ τὴν ἐδικήν σας ἄδειαν, ὡσὰν ὁποῦ ὁ πατήρ μου εἶναι ὑπηρέτης καὶ δουλευτὴς ἐδικός σας· (ἦτον γὰρ καὶ εἰς τὸν μουσελίμην γνωστὸς ὁ πατήρ αὐτοῦ).

Ταῦτα ἀκούσας ὁ κριτὴς, προστάζει τοὺς ὑπηρέτας, καὶ δέρνουν τὸν Μάρτυρα, ὄχι ὅμως μὲ ξυλίας πολλὰς καὶ δυνατὰς, ἀλλὰ μὲ ὀλίγας, καὶ ἐλαφρὰς, ἴσως διὰ νὰ δείξῃ μὲ τοῦτο ὁ πολυμήχανος, ὅτι λυπᾶται τάχα τὸν Ἅγιον, καὶ διὰ τῆς λύπης ταύτης δυνηθῇ νὰ τὸν ἑλκύσῃ εἰς τὴν θρησκείαν του.

Ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς, γνωρίζωντας τὰς μηχανὰς, καὶ τὰ διανοήματα τοῦ τυράννου, μὲ τὴν σοφίαν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ὑπεσχέθη νὰ δίδῃ ὁ Κύριος εἰς ἐκείνους, ὁποῦ ὁμολογοῦν ἐνώπιον τῶν τυράννων τὸ ὄνομά του, ἐστέκετο στερεὸς, καὶ ἀκίνητος εἰς τὴν πίστιν του, δεχόμενος μετὰ εὐχαριστίας τοὺς ῥαβδισμούς. Τὸν ἐρωτᾷ δεύτερον ὁ ἡγεμὼν μὲ ἡμερότητα, καὶ τὸν παρακινεῖ εἰς τὸ νὰ τουρκίσῃ, ἐὰν θέλῃ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς παιδείας· ὁ δὲ τῆς ἀληθείας ἀγωνιστὴς πλέον γενναιότερα ἀπὸ τὸ πρῶτον ἀποκρίνεται καὶ τοῦ λέγει, ἤξευρε ὅτι ἐγὼ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀρνηθῶ τὴν πίστιν ὁποῦ πιστεύω, ὄχι μὲ ξυλίας μόνας, καὶ ῥαβδισμοὺς, ἀλλὰ ἂν καὶ μοὶ δώσῃ καὶ ἐπώδυνον θάνατον.

Τότε ὁ ἡγεμὼν θυμωθεὶς, προστάζει νὰ τὸν δείρουσι δυνατώτερα· ἔπειτα στοχαζόμενος ὅτι μήτε ἔτζη ἠδυνήθη νὰ μαλάξῃ κἂν ὀλίγον τὴν γνώμην τοῦ Μάρτυρος, βάλλει ἄλλους ὁμοφίλους του νὰ τὸν παρακινήσουν καὶ αὐτοί. Καὶ ὑπόσχεται νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν, ἐὰν ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, πολλὰ, καὶ μεγάλα ἀξιώματα, καὶ δωρήματα· ἤξευρε γὰρ ὁ μιαρὸς πόσον αὐτὰ τὰ ταξίματα δύνανται νὰ ἑλκύσουν τὰς τῶν νέων καὶ φιλοσάρκων ψυχάς· ἀλλ' ὁ τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς δὲν ἑλκύσθη τελείως ἀπὸ αὐτά· παντελῶς δὲν ἐσυμπόνεσε τὴν ἁπαλὴν φύσιν του· δὲν ἐστοχάσθη, πῶς ἔχει νὰ ὑστερηθῇ γονεῖς, καὶ ἀδελφοὺς, καὶ ἐξαιρέτως τὴν ποθητὴν νύμφην του, οὔτε ἐλυπήθη ποσῶς τὸ νεαρὸν τῆς ἡλικίας του, ἀλλ' ὡσὰν νὰ ἔγινεν ὑπεράνω σαρκὸς καὶ αἵματος, οὕτως ἐστέκετο ὅλος ἀνδρειωμένος, πᾶντα καταφρονῶν, καὶ φωνάζοντας μὲ παῤῥησίαν, ἐγὼ πρὸ ὀφθαλμῶν μου ἔχω τὸν θάνατόν μου, ὦ δικαστὰ, καὶ τὴν πίστιν μου νὰ ἀρνηθῶ δὲν εἶναι τρόπος ποτὲ ποτέ. Ὅθεν ταῦτα ἀκούσας ὁ δικαστὴς, προστάζει τρίτον νὰ δείρουσι τὸν Μάρτυρα μὲ μεγάλην σκληρότητα· ἔπειτα πάλιν τὸν ἐρωτᾷ, καὶ τὸν παρακινεῖ μὲ ὅσους τρόπους, καὶ μηχανὰς ἐδύνετο, διὰ νὰ τὸν τουρκίσῃ· ἀλλ' ὁ Μάρτυς πολλῷ μᾶλλον ἐφώναζεν, ὅτι τὸ νὰ ἀρνηθῶ ἐγὼ τὸν Χριστόν μου, εἶναι πρᾶγμα ἀδύνατον· τέλος πάντων βλέπωντας ὁ θηριογνώμων τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης τοῦ Μάρτυρος, προστάζει καὶ τέταρτον, καὶ τὸν δέρνουν σκληρότατα ὀπίσω εἰς τὰς πλάτας· ἔπειτα τὸν γυρίζουν καὶ τὸν δέρνουν καὶ ἔμπροσθεν εἰς τὴν κοιλίαν, τόσον ἀνήμερα, ὥστε ὁποῦ ἀφῆκαν τὸν εὐλογημένον ἡμιθανῆ· καὶ οὕτως ἔῤῥιψαν αὐτὸν ὡσὰν ἕνα νεκρὸν εἰς τὴν φυλακὴν, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν εὑρισκόμενος, ὁ τρισμακάριστος καὶ εὐχαριστῶν ὁλοψύχως τὸν Κύριον, ὅτι ἠξιώθη νὰ πάθῃ διὰ τὸ ὄνομά του, μετὰ τρεῖς ἡμέρας παρέδωκε τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ ἔλαβε τὸν ἀμαράντινον, καὶ λαμπρὸν τοῦ Μαρτυρίου, καὶ τῆς ἀθλήσεως Στέφανον, καὶ νῦν συναγάλλεται μὲ τὸν χορὸν ὅλων τῶν ἀθλητῶν, καὶ συμμαρτύρων αὐτοῦ. Καὶ εἰς αὐτὸν ἀληθῶς ἠκολούθησεν, ἐκεῖνο ὁποῦ συνέβη καὶ εἰς τὸν βασιλέα Σαοὺλ, ὅστις ζητῶντας τὰς ὄνους τοῦ πατρός του, εὗρῆκεν ὡς πάρεργον τὴν βασιλείαν· ἔτζη καὶ οὗτος ὁ ἀθλητὴς ἑτοιμαζόμενος, καὶ ζητῶντας νὰ λάβῃ νύμφην ἐπίγειον, καὶ νὰ ἀπολαύσῃ νυμφῶνα φθαρτὸν, καὶ νὰ τελέσῃ γάμους προσκαίρους, ἠξιώθη νὰ ἑνωθῇ νοητῶς μὲ τὸν οὐράνιον νυμφίον Χριστὸν, καὶ νὰ εἰσέλθῃ παρθένος εἰς τὸν ἄφθαρτον νυμφῶνα τῶν παρθένων καὶ νὰ ἀπολαύσῃ τὴν χαρὰν, καὶ ἡδονὴν τῶν ἀμιάντων γάμων τοῦ ἀρνίου. Καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ζητῶντας σαρκικὰ, καὶ γήϊνα πράγματα, εὗρε τὴν ἄῦλον καὶ ἀίδιον τῶν οὐρανῶν βασιλείαν· ἧς καὶ ἡμεῖς ταῖς αὐτοῦ πρεσβείαις ἀξιωθείημεν. Ἀμήν.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΝΕΟΦΑΝΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ.

Τῶν μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως μαρτυρησάντων, ὧν τινες οἱ ὀνομαστότεροι ἐνταῦθα περιέχονται, καὶ ὅτε τις βούλεται τὴν μνήμην τούτων ἐπιτελείτω.

Ἐν τῷ μικρῷ Ἑσπερινῷ ἱστῶμεν στίχ. δ'.
καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.
Ἦχος, πλ. δ'. Ὅλην ἀποθέμενοι.

Νέφος φαεινότατον, τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, πᾶσαν ἐπεσκίασε, τῶν Νεομαρτύρων νῦν, καὶ ἐφαίδρυνεν, ἀρετῶν λάμψεσι, καὶ ταῖς τῆς ἀθλήσεως, καλοναῖς λίαν ἐκάλυνε, καὶ κατελάμπρυνε, ταῖς ἐκ τῶν ἀγώνων λαμπρότησι, βασάνων δὲ τοῖς στίγμασι, νοητῶς αὐτὴν κατεκόσμησε· ταῖς δὲ τῶν θαυμάτων, ἀκτῖσί τε καὶ αἴγλαις νοητὸν, τῇ οἰκουμένῃ ἀνέδειξεν, οὐρανὸν πολύφωτον.

Ἴχνεσιν ἑπόμενοι, τοῖς τῶν ἀρχαίων οἱ νέοι, ἀθληταὶ ἐνήθλησαν, καὶ λαμπρῶς ἠρίστευσαν, οἱ ἀήττητοι, ἐκ παντὸς τάγματος, καὶ Χριστὸν ἐκήρυξαν, καὶ τοῦ πάθους ἐκοινώνησαν, αὐτοῦ οἱ ἔνδοξοι, καὶ βραβεῖα νίκης ἀπέλαβον, καὶ δόξης ἠξιώθησαν, καὶ στεφανηφόροι παρίστανται, τῷ ἀστέκτῳ θρόνῳ, σὺν δήμοις τῶν Ἀγγέλων καὶ χοροῖς, τῶν συμμαρτύρων καὶ ἅπασι, τοῖς δικαίων τάγμασι.

Καλλίνικοι μάρτυτες, τῆς Ἐκκλησίας ἡ νέα, βάσις καὶ ἀσφάλεια, τοῦ Εὐαγγελίου τε, ἡ ἐκπλήρωσις, τῶν πιστῶν καύχημα, ἀσεβούντων ὄνειδος, τοῦ Σωτῆρος οἱ τὰ ῥήματα, ἔργῳ τελέσαντες, καὶ τὰ θεία τούτου παθήματα, τρανῶς ἐξεικονίσαντες, διὰ πολυτρόπων κολάσεων, καὶ παθῶν παντοίων, μαστίγων καὶ ἀγχόνης καὶ πυρὸς, ξεσμῶν καὶ ξίφους δεήθητε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἡ γῆ οὐ κατέκρυψεν, ἀλλ' οὐρανὸς ἐπαξίως, ὑμᾶς ὑπεδέξατο, καὶ λαμπρῶς ἐδόξασε Νεομάρτυρες, καὶ τερπνῶς ἥνωσε, τοῖς Ἀγγέλων τάγμασιν, Ἀποστόλων προφητῶν ὁμοῦ, καὶ τῶν ὁσίων τε, καὶ τῶν ἀθλησάντων τὸ πρότερον· μεθ' ὧν νῦν ἀγαλλόμενοι, καὶ φωτὸς ἀῤῥήτου πληρούμενοι, μέμνησθε ἀπαύστως, ἡμῶν νῦν ἐτησίως ἐν ᾠδαῖς, ἡμῶν τιμώντων τὴν σύναξιν, τὴν ἀειμακάριστον.

Δόξα, ἦχος, πλ. δ'.

Φωστῆρες νοητοὶ ἐξανέτειλαν πᾶσιν ἡμῖν οἱ θεῖοι τοῦ Χριστοῦ Νεομάρτυρες, ἁπλανῶς ὁδηγοῦντες πρὸς τὰς εὐθείας τρίβους, τῶν σωτηρίων αὐτοῦ ἐντολῶν· τῷ γὰρ τῆς αὐτῶν ἀληθοῦς μετανοίας φωτὶ, καὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν θείων νόμων τηρήσεως φωτιζόμενοι, τῆς τε πρὸς τὸν Χριστὸν ὑπερεχούσης ἀγάπης τὴν θείαν χάριν ἐν ἑαυτοῖς εἰσοικήζομεν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος κομιζόμεθα παρὰ Θεοῦ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου.

Εἰς τὸν Στίχ. ἦχος, πλ. δ'. Αἱ ἀγγελικαί.

Ὅλη παμφαὴς, τῶν μαρτύρων ἡ χορεία, τῶν Νεοφανῶν, δίκην ἄστρον σελασφόρων, λαμπρὰ ὑπάρχει ὅλη, ταῖς τῶν ἄθλων λαμπρότησιν, ὅλη τῶν ἀγώνων ταῖς ἀκτῖσι, φαιδρὰ ὑπὲρ ἥλιον τυγχάνει, ὅλη πέφυκεν, ἀστραπηβόλος τοὺς πιστοὺς, ἐνθέως φωτίζουσα.

Στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Ῥώμῃ θαυμαστῇ, καὶ ἀνδρείᾳ ἀηττήτῳ, στίφη τῶν ἐχθρῶν, κατετρόπωσε γενναίως, μαρτύρων νέα φάλαγξ, τροπαιοῦχος παράταξις, τάγμα ἱερώτατον καὶ θεῖον, δῆμος θεοσύλλεκτος Ἁγίων, οὓς ὑμνήσωμεν, ὡς στρατιώτας τοῦ Χριστοῦ, καὶ πίστεως φύλακας.

Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Οὕτως ἀθληταί, τὴν ἀσύγκριτον ἀγάπην, πρὸς τὸν λυτρωτὴν ἐπεδείξασθε προθύμως, δι' ὃ ἡμᾶς οὐ θλίψεις, οὐ λιμοὶ οὐδὲ κίνδυνοι, ταύτης ἐχωρίσαι κατὰ Παῦλον· οὐ πῦρ οὐδὲ ξίφος οὐδὲ βρόχοι, ἠδυνήθησαν, οὐδὲ ἐξώσεις ὀφθαλμῶν, οὐ τέλος ὁ θάνατος.

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὑψιστε Θεὲ, Πάτερ Λόγε καὶ τὸ Πνεῦμα, οἰκτειρον ἡμᾶς, εὐπροσδέκτους ἱκεσίαις· τῆς θείας νεολέας, τῶν Μαρτύρων φιλάνθρωπε, τῶν ἐν τῷ σταδίῳ παῤῥησίᾳ, μόνον ἀληθῆ Θεὸν τῶν ὅλων, κηρυξάντων σε, καὶ τὴν ἀῤῥήτως ἐκ μητρὸς, τοῦ υἱοῦ ἐνσάρκωσιν.

Ἀπολυτίκιον ἦχος, γ'. Θείας πίστεως.

Νέοι μάρτυρες, παλαιὰν πλάνην κτλ.

Ζήτει ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Καὶ Ἀπόλυσις.

Ἐν δὲ τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ.

Μετὰ τὸν Προοιμιακὸν. Ψάλλομεν τὸ, Μακάριος ἀνήρ. Εἰς τὸ, Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχ. ἡ. καὶ ψάλλομεν σιχηρὰ προσόμοια. Νικοδήμου Μοναχοῦ.

Ἦχος, ά. Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος! ἐν ὑστέροις καιροῖς, ἐκλάμπουσι Μάρτυρες, καὶ πλάνης τὸν σκοτασμὸν ἀποδιώκουσιν· ἡ πίστις Χριστιανῶν, νῦν ἀνυψοῦται καὶ πίπτει ἀσέβεια· ἀγάλλονται οἱ πιστοὶ, καὶ ἑορτὴν συγκροτοῦσι παγκόσμιον, τῶν νεοφανῶν βοῶντες, Μαρτύρων τὸ καύχημα, καὶ βραβεῖον καὶ νίκη, σὺ ὑπάρχεις παντοδύναμε. Δίς.

Βαθαὶ τῶν σῶν θαυμασίων Χριστέ! ὧν περὶ τὸν Κλῆρον, τὸν σὸν ἄρτι ἔδειξας! τὸ γένος τὸ ἀσθενὲς νῦν ἐθριάμβευσε, τῶν δυνατῶν τὰς ἀρχὰς, καὶ ἐξουσίας τοῦ σκότους ὡς γέγραπται· νεοφανεῖς ἀθλητὰς, τοῖς παλαιοῖς παραβάλλονται Μάρτυσιν, ἔν τε τῇ ὁμολογίᾳ, τῇ στερρᾷ τῆς πίστεως, ἐν βασάνων ἰδέαις, ἐν σημείοις τε καὶ θαύμασιν.

Ὑμῶν τιμῶσι τὴν ἄλησιν, Ἀγγέλων αἱ τάξεις, καὶ Ἁγίων σύλλογοι, καὶ πάντων φιλομαρτύρων τὰ συστήματα· δοξάζεται ὁ Χριστὸς, καὶ οἱ τῆς πλάνης προστάται αἰσχύνονται. Ἀσπάζεται ἡ Τριὰς, τοὺς ἑαυτοῖς ἱεροὺς Νεομάρτυρας, καὶ κατακοσμεῖ στεφάνοις, καὶ συνάπτει Μάρτυσι, παλαιοῖς καὶ δοξάζει, Οἰκουμένης εἰς τὰ πέρατα.

Ἕτερα προσόμοια ἦχος, δ'.

Ὡς Γενναῖον ἐν μάρτυσι.

Φιλεόρτων συζήματα, πανταχόθεν συνδράμετε, καὶ κοινὴν πανήγυριν συγκροτήσατε· ἰδοὺ γὰρ νέοι ἐφάνησαν, Μάρτυρες ἐν πέρατι, γενεᾶς τῆς καθ' ἡμᾶς, προμηθείᾳ τοῦ κρείττονος· οἱ κηρύξαντες, τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐν σταδίῳ, καὶ τοὺς Ἄγαρ ἀπογόνους, κακῶς φρονοῦντας ἐλέγξαντες. Δίς.

Τοὺς τῆς πίστεως φύλακας, καὶ τῆς πλάνης τοὺς ἄνδρακας, τοὺς Χριστὸν δοξάσαντας ἐν τοῖς μέλεσι, τοῖς ἑαυτῶν καὶ βασάσαντας, αὐτοῦ σεπτὰ στίγματα, καὶ ἀγγέλους, καὶ βροτεῖς, χρηματήσαντας θέατρον, εὐφημήσωμεν τοὺς στερρούς Νεομάρτυρας Κυρίου ἱεραῖς ἐν ὑμνῳδίαις, τῶν ὀρθοδόξων τὸ πλήρωμα.

Τῷ πυρὶ ἐκκαιόμενοι, τῆς Χριστοῦ ἀγαπήσεως, ὡς τρυφὰς τὰ βάσανα ἐλογίσασθε ὡς ἁπαλὰ ῥόδα μάστιγας· πῦρ ὡς αὔραν ἔνδροσον, ὡς Παράδεισον εἱρκτήν· τὰ δὲ ξίφη ὡς στέφανον, καὶ τὸν θάνατον, ὡς ζωὴν κατησπάσασθε γλυκεῖαν Νεομάρτυρες Κυρίου, ὅθεν ὑμᾶς μακαρίζομεν.

Δόξα, ἦχος, πλ. δ'.

Νεοφανεῖς ἀστέρες σήμερον, ἐν τῷ τῆς Ἐκκλησίας ἀνέτειλαν στερεώματι, οὐκ ἀποτροπαίους ἐκβάσεις, ἀλλ' ἀγαθῶν ἐπιῤῥοὰς τῇ οἰκουμένῃ μηνύοντες, ἅπαντες οἱ μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς βασιλίδος, πολλαχοῦ γενόμενοι Χριστομάρτυρες. Δεῦτε οὖν φιλέορτοι πᾶντες, χρεωστικῶς αὐτοῖς προσείπωμεν λέγοντες· χαίρετε, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως οἱ χρηματίσαντες ἀνακαίνισις, καὶ τῆς ἀσεβείας τῶν ἀγαρηνῶν ἡ κατάργησις· χαίρετε τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἡ δόξα, καὶ ἑτεροδόξων ἡ ἀναφαίρετος καταισχύνη· χαίρετε, οἱ τύποι

γενόμενοι ὑπομονῆς τοῖς ποιστοῖς, καὶ τοῦ διὰ Χριστὸν ἀθλεῖν ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι· πάριτε μέσον ἡμῶν νοερῶς, τῶν δεινῶν ἐκλυτρούμενοι, καὶ πρεσβεύετε ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν ὁ Αὐτός. Τίς μὴ μακαρίσει σε.

Εἴσοδος. Τὸ, Φῶς Ἱλαρόν.

Τὰ ἀναγνώσματα τῶν Ἁγίων πάντων.

Εἰς τὴν λιτήν. ἦχος, ά.

Εὐφραίνου ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, εὐφροσύνην τὴν ἐν Θεῷ. Ἀγγάλλου καὶ χόρευε, ἡ ἐκλεκτὴ νύμφη τοῦ Χριστοῦ· καὶ οἷα φιλόπαις μήτηρ, ὡς δύω φιλτάτους υἱοὺς, τοὺς παλαιοὺς καὶ τοὺς νέους σου Μάρτυρας, ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ἀγκάλαις βαστάζουσα, προφητικῶς τῷ νυμφίῳ σου Χριστῷ ἀναβόησον· ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἃ μοι ἔδωκας Κύριε, ἃ διὰ τῆς χάριτός σου πνευματικῶς γεννήσασα, καὶ γάλακτι εὐσεβείας ἐκθρέψασα, τελείους ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός σου ἀνέδειξα Μάρτυρας· πρόσδεξαι οὖν τὰ αἵματα αὐτῶν, ὡς θυσίαν εὐάρεστον, καὶ ἵλεως ἐπ' ἐμοὶ γεγονὼς, τῆς κατεχούσης με δουλείας, καὶ πάσης αἱρέσεως ἐλευθέρωσον, ἣν τῷ τιμίῳ σου ἐξηγόρασας αἵματι. Ἦχος, β'.

Τῷ Χριστῷ δι' ἀγάπης συγκεκραμένοι, καλλίνικοι Νεομάρτυρες, καὶ τοῦτον ἔνοικον διὰ τῆς πίστεως φέροντες, καὶ ὑμεῖς ἐν Χριστῷ ἐνηθλήσατε, καὶ ὁ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, καὶ δι' ὑμῶν ἤθλησεν, ὡς κεφαλὴ τὰ τῶν μελῶν, οἰκεῖα τὰ ὑμέτερα πάθη, καὶ τὸν θάνατον λογιζόμενος· ὑμεῖς γὰρ τὰ ὑστερήματα τῶν παθῶν τούτου ἀνεπληρώσατε· ὅθεν τὰ λείψανα ὑμῶν, δαιμόνων φυγαδευτήρια, καὶ παντοίας νόσου λυτήρια γίνονται, ὡς ἐν τῇ ἑνώσει τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου τετιμημένα· ἃ πιστῶς προσκυνοῦντες, δεόμεθα πρεσβεύειν ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος, γ'.

Εἴ τις εὐφημία καὶ ἔπαινος· εἴ τινες ἐγκωμίων τρόποι, καὶ τέχναι καὶ μέθοδοι, ὑμῖν δικαιότατα πρέπουσι, στερρότατοι νεομάρτυρες· ὑπὸ τὸν ζυγὸν γὰρ τῆς δουλείας στενάζοντες, ἐλεύθεροι τῇ πίστει ἐδείχθητε. καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ, καὶ τῆς Ὀρθοδόξου λατρείας, πεῖραν πολλῶν ὑποστάντες βασάνων, κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ τόπους· ὁ μὲν διὰ ξίφους· ὁ δὲ δι' ἀγχόνης· ὁ δὲ διὰ πυρὸς, καὶ ἄλλος δι' ἄλλου, τὸ μακάριον τέλος ἐδέξασθε. Καὶ νῦν, ἐν οὐρανοῖς τοῖς παλαιοῖς συγχωρεύετε Μάρτυσι, καὶ σὺν αὐτοῖς πρεσβεύετε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος, δ'.

Βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς τῷ Θεῷ, κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἐχρηματίσατε, ἱεροὶ Νεομάρτυρες, διὰ τῆς στερρότατης ἡμῶν ἀθλήσεως· βασιλεῖς μὲν, ὡς κατὰ τῶν παθῶν τῆς σαρκὸς, καὶ κόσμου, καὶ κοσμοκράτορας βασιλεύσαντες· ἱερεῖς δὲ ὡς ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ, ἱερεῖα καθαρὰ προσαγαγόντες καὶ σφάγια. Καὶ νῦν τῷ βασιλεῖ καὶ ἱεράρχῃ Χριστῷ ἐν οὐρανοῖς παριστάμενοι, πρεσβεύσατε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα, ἦχος πλ. δ'.

Ἔχει μὲν ἐν οὐρανοῖς, τῶν μακαρίων ἡ πληθὺς, προσθήκην χαρᾶς, τὰ ἄῦλα ὑμῶν πνεύματα, μεγάλαθλοι Νεομάρτυρες· ἔχοντες δὲ καὶ ἡμεῖς ἐπὶ γῆς, οἱ τῆς σαρκὸς δέσμιοι, τὰ ὑλικὰ ὑμῶν λείψανα, πνευματικῆς εὐφροσύνης πληρούμεθα τὸν ἁγιασμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων, καὶ τὴν θεραπείαν τῶν παθῶν, ἐξ αὐτὸν ἀρυόμενοι· καὶ εὐχαρίστως τῷ Χριστῷ ἀνακράζομεν· δόξα σοι Κύριε, τῷ καὶ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς αἰχμαλώτῳ γενεᾷ, νέους ἀναδείξαντι μάρτυρας, εἰς στηριγμὸν τῆς πίστεως· εἰς παραμυθίαν τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι.

Εἰς τὸν στίχ. ἦχος πλ. ά.

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Χαίροις Νεομαρτύρων πληθὺς, Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἡ γενναία παράταξις, ἡ πλάνην καταβαλοῦσα, Ἀγαρηνῶν ἀνδρικῶς, καὶ Χριστοῦ τὴν πίστιν ἀνυψώσασα· τὰ ἄνθη τὰ πνέοντα, εὐωδίαν τὴν ἄῤῥητον.

νέοι κομῆται, Ἐκκλησίας στερέωμα οἱ αὐγάσαντές, καὶ τὴν γῆν οὐρανώσαντες· αὗραι αἱ ζωηρόταται, πιστοὺς ἀναψύχουσαι, λυποθυμοῦντας καθ' ὥραν, ὑπὸ ζυγὸν τῆς ἁλώσεως· Χριστὸν δυσωπεῖτε, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις.

Χαίροις Νεομαρτύρων πληθύς· τῆς Ἐκκλησίας τὰ νεόδμητα φρούρια· οἱ κύκλοι πασῶν χαρίτων, αἱ ἀπαρχαὶ τῆς ἡμῶν, γενεᾶς καὶ χίδρα τὰ νεόδρεπτα. Θεῷ προσαγόμενα, τῷ δεσπότῃ τῆς φύσεως· νέαι θυσίαι, αἱ τερπναὶ καὶ θεάρεστοι· οἱ παθήματα, τοῦ Χριστοῦ μιμησάμενοι· ὄμβροι οἱ νεοστάλακτοι, αἱμάτων τοῖς ῥεύμασι, πλάνην βυθίσαντες Ἄγαρ, καὶ μαρανθεῖσαν ποτίσαντες, τὴν ἔνθεον πίστιν· ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν αἰτεῖσθε τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις, τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Χαίροις νεομαρτύρων πληθύς· πιστῶν ἡ δόξα, καὶ χαρὰ καὶ καλλώπισμα· οἱ πάντων, ἀρνησιχρίστων, ὑπογραμμοὶ θαυμαστοί· ὁ στρατὸς ὁ νέος τοῦ παντάνακτος· χορὸς νεοσύλλεκτος· τὰ νεόσφακτα πρόβατα, συνειλεγμένα, ἀπὸ χρόνον ἁλώσεως· οἱ τῆς πίστεως, πρόμαχοί τε καὶ φύλακες· πρέσβεις οἱ ἀκαταίσχυντοι· οἱ χρόνοις μὲν ἔσχατοι, καὶ παλαιοὶ τοῖς βασάνοις· ὑπομονῆς στῆλαι ἔμψυχοι. Χριστὸν δυσωπεῖτε, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα, ἦχος, δ'.

Σήμερον ἔαρ νοητὸν, ἐν χειμῶνι μέσῳ τῆς τυραννικῆς αἰχμαλωσίας, τῇ οἰκουμένῃ ἐπέλαμψεν, οὐχ ὑπὸ μιᾶς χελιδόνος, ἀλλ' ὑπὸ ὀγδοήκοντα καὶ πρὸς, Νεομαρτύρων συνιστάμενον. Δεῦτε οὖν φιλέορτοι, καὶ φιλοθεάμονες, εἰς τὰ Μαρτύρια αὐτῶν, ὡς εἰς λειμῶνας πολυειδεῖς εἰσελθόντες, τὰ ψυχικὰ ἡμῶν αἰσθητήρια ἐστιάσωμεν· καὶ ἴδωμεν ἐκεῖ παντοδαπὰ εἴδη ἀνθέων, ἄρτι τῶν καλύκων προκύψαντα· ποικίλα τῇ ὄψει, εὔοσμα τῇ ὀσφρήσῃ· ἁμάραντα τῷ χρόνῳ, καὶ πάντα βεβαμμένα τῷ ἐρυθρῷ τοῦ αἵματος χρώματι· καὶ πρὸς Χριστὸν βοήσωμεν. Κύριε, ὁ νεωστὶ ταῦτα φυτεύσας, ταῖς πρεσβείαις αὐτῶν, τοῦ αἰωνίου ἔαρος τῆς βασιλείας σου ἀξίωσον ἡμᾶς ὡς φιλάνθρωπος.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντίων κινδύνων.

Ἀπολυτίκιον, ἦχος, γ'. Θείας πίστεως.

Νέοι Μάρτυρες, παλαιὰν πλάνην, καταστρέψαντες, ὕψωσαν πίστιν, τῶν Ὀρθοδόξων, καὶ στερρῶς ἠγωνίσθησαν· τὴν γὰρ ἀνόμων θρησκείαν ἐλέγξαντες, ἐν παῤῥησίᾳ Χριστὸν ἀνεκήρυξαν, Θεὸν τέλειον. Καὶ νῦν ἀπαύστως πρεσβεύουσι, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν Ὄρθρον.

Μετὰ τὴν ά. στιχ. Κάθ. ἦχος, ά.

Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ὡς ἥλιοι λαμπροί, ἐν νυκτὶ τῆς δουλείας· ὡς ἄγκυραι στερρᾶι, ἐν καιρῷ τρικυμίας, ἐδείχθητε τοῖς πέρασιν, ἱεροὶ Νεομάρτυρες, ὑπανάπτοντες, πιστοὺς πρὸς θείαν ἀγάπην· καὶ στηρίζοντες, σαλευομένας καρδίας, πρὸς πίστιν τὴν ἔνθεον.

Δόξα. Ὅμοιον.

Ἀθλήσαντες στερρῶς, ὑπὲρ πίστεως θείας, ἐσχάτοις ἐν καιροῖς, Νεομάρτυρες πάντας πρὸς δόξαν τε καὶ αἴνεσιν, τοῦ Θεοῦ διεγείρετε, τοῦ νευρώσαντος, τὴν ἀσθενῆ ὑμῶν φύσιν, καὶ δοξάσαντος, ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν πόλῳ, ποικίλοις χαρίσμασι.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὁ μέγας ἐν σμικρῷ, Κόσμος τοῦ κοσμοπλάστου· σὺ πέλεις Μαριὰμ, Κορωνὶς Χρησμῶν θείων· βυθὸς ὁ ἀνερμήνευτος, ἀκενώτου κενώσεως· ἐξεικόνισμα, τῆς ἀρχικῆς εὐπρεπείας, θεοσφράγιστος, βίβλος τῶν θείων κριμάτων· πηγὴ χαριτόβρυτος.

Μετὰ τὴν δ'. στιχ. Καθ. ἦχος, δ'.

Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Κατεπλάγησαν ὑμῶν, τὴν ἀριστείαν ἀθληταί· τῶν Ἀγγέλων οἱ χοροί, καὶ Ὀρθοδόξων ἡ πληθύς· πῶς μετὰ σώματος πάσχοντες φθειρομένου, ἀσάρκους δυσμενεῖς ἐνικήσατε. Καὶ ἄγαρ ἀπογόνους ἠσχύνατε· καὶ εὐχαρίστως κράζουσι τὸν αἶνον. Δόξα σοι Κύριε δόξα σοι, τῷ ἐν ὑστέροις, χρόνοις γενέσθαι, εὐδοκήσαντι Μάρτυρας.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἀπειρόγαμε Ἁγνὴ, πῶς συλλαμβάνεις ἐν ἀγαστρὶ, τὸν ἁπάντων τὴν πνοὴν, περιλαμβάνοντα χερσί; φράσον ἡμῖν τὸν λόγον τοῦ Μυστηρίου σου· πανάληθες ἔστι τοῦτο ὦ ἄνθρωπε· καὶ παῦσαι ἐρευνῶν τὸ ἀκατάληπτον, ὕψος καὶ βάθος μῆκος καὶ πλάτος, τῆς ἀπειράνδου λοχείας μου· νικᾷ γὰρ ταῦτα, ἔννοιαν πᾶσαν, Ἀγγέλων καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Μετὰ τὸν πολυέλεον. Κάθ. ἦχος, γ'.

Τὴν ὡραιότητα.

Τοὺς Νεομάρτυρας, πάντες τιμήσωμεν, τοὺς καταργήσαντας, πλάνην τὴν βάρβαρον, καὶ τὴν ὀρθόδοξον Χριστοῦ, πίστιν ἀνακηρύξαντας, πρός αὐτοὺς κραυγάζοντες· ἀπὸ πάσης κακώσεως, ἡμᾶς ἐκλυτρώσασθε, τοὺς ἐκ πόθου γεραίροντας, ἡμῶν τὴν πανσεβάσμιον μνήμην, ἐν ἱεραῖς ὑμνολογίαις·

Δόξα, καὶ νῦν Θεοτοκίον.

Κατατιτρώσκει με, βέλος γλυκύτατον, τῆς ἀγαπήσεως, τῆς σῆς πανύμνητε· καὶ ἀναγκάζει με πικνῶς, βοᾶν σοι εὐλογημένη· χαίροις ἡλιόμορφε, βασιλέως παλάτιον· χαῖρε στῦλε πύρινε, καὶ νεφέλη ὁλόφωτε· Χαῖρε τοῦ οὐρανοῦ καὶ γῆς θαῦμα. Χαῖρε ἁπάντων ὑπερτέρα.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ ά. Ἀντίφωνον, τοῦ δ'. ἦχου. Προκείμενον. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις. στιχ. τοῖς Ἁγίοις ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. Τὸ, Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον Μαρτυρικὸν, εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν. Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς Νεομαρτύρων πρεσβείαις.

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Ἐλεῆμον, Ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Καὶ τὸ Ἰδιόμελον. ἦχος δ'.

Τῷ πρωτομάρτυρι Χριστῷ τῷ Θεῷ, σὺν τοῖς παλαιοῖς Μάρτυσιν ἁμέσως ἐν οὐρανοῖς παριστάμενοι, πολύαθλοι Νεομάρτυρες, στολῇ λευκῇ τῆς μακαρίας δόξης κατακοσμεῖσθε, ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ χειρὶ τὸν σταυρὸν, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ ὄρπηκα κατέχοντες φοινικος, σύμβολον νίκης, ἣν κατὰ τῶν τυραννούντων ἐστήσατε· καὶ ἐπὶ κεφαλῆς, στέφανον φοροῦντες βασιλικὸν, καὶ ἀμάραντον· θεοὶ οὖν Θεῷ, καὶ βασιλεῖς βασιλεῖ, τῷ κατὰ φύσιν οἱ κατὰ χάριν, ἐνούμενοί τε καὶ εἰς αἰῶνας συμβασιλεύοντες, πρεσβεύσατε ἀπαύστως ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου τελούντων ὑμῶν τὰ μνημόσυνα.

Κανὼν εἰς τῆς Θεοτόκου, οἷον βούλει εἰς ς'.

Καὶ τῶν Νεομαρτύρων. εἰς ή.

Ὠδὴ, ά. ἦχος, πλ. δ'.

Ἁρματηλάτην Φαραώ.

Τριὰς μονάς τε, καὶ μονὰς Τρισήλιε, τὸν σκοτισθέντα μου νοῦν, φώτισον ἐν γνώσει, καὶ τὴν γλώτταν τράνωσον, τὴν ῥυπαρὰν καὶ ἄμουσον· ὅπως μέλψω ἀξίως κατὰ στοιχεῖον καὶ ὄνομα, τοὺς σοὺς ἱεροὺς Νεομάρτυρας.

Αἰνῶ αἰσίως, Ἀγγελὴν τὸν ἔνδοξον, καὶ μουσικόλαλον, τὸν ἐξ Ἀτταλείας, μέλπω Ἀθανάσιον, τὸν θύτην παντοκράτορος· καὶ ὁμόπατριν τούτῳ, ἄλλον τιμῶ Ἀθανάσιον, σὺν Ἀναστασίῳ τῷ Βούλγαρει.

Τὸ Νικαέων εὐκλεὲς καλλώπισμα, ὁ Ἀθανάσιος, καὶ Θεσσαλονίκης, οἱ Βλαστοὶ Ἀλέξανδρος· καὶ θεῖος Ἀθανάσιος, καὶ Ναυπλοίου τὸ κλέος, ὁ ἔνδοξος Ἀναστάσιος, καὶ ὁ ἄχμεδ Κάλφας τιμάσθωσαν.

Θεοτοκίον.

Σὺ πρωτουργῶς, πασῶν χαρίτων πλήρωμα, ἐκ τῆς Τριάδος Ἁγνὴ, δεχομένη τοῦτο, πᾶσι νέμεις ἄχραντε, δι' ὅσου ἡ πανεύφημος, Ἀκυλίνα τῷ πόθῳ, καὶ Ἀργυρῆ ἡ πανθαύμαστος, ἤθλησαν στερρῶς μέχρις αἵματος.

Ὠδὴ. γ'. Οὐρανίας ἁψίδος.

Ἀναστάσιος θεῖος, ὁ ἱερεὺς ᾄδεται, καὶ τῶν Ἀθηναίων τὸ εὔχος στερρὸς Ἀντώνιος, καὶ Ἀναστάσιος, ὁ ἐξ Ἀγκύρας τιμᾶται, καὶ Βελλᾶς Αὐξέντιος τὸ θεῖον βλάστημα.

Γαβριὴλ Βυζαντίου, τὸν εὐκλεῆ πρόεδρον, σὺν τῷ Γαβριὴλ τῷ Σερβίας, Γαβριὴλ ἕτερον, ὁσιομάρτυρα, σὺν Γεωργίῳ γεραίρω, μεθ' ὧν καὶ Γεώργιον Φιλαδελφείας βλαστόν.

Καὶ γεώργιον ἄλλον, ἀνευφημῶ Κύπριον, καὶ τὸν ἐν σοφίᾳ γεραίρω θεῖον Γεώργιον, καὶ τὸν ἀθλήσαντα, ἐν Μαγνησίᾳ νομίμως, ἀνυμνῶ Γεώργιον τὸν ἀξιάγαστον.

Θεοτοκίον.

Νύμφη ὤφθης ὡραία, Θεοῦ Πατρὸς ἄχραντε· τοῦ υἱοῦ δὲ μήτηρ θηγάτηρ δὲ Πνεύματος· κατοικητήριον, τῆς ἀρχηφώτου Τριάδος· ὅλης τῆς θεότητος ἔμψυχον τέμενος.

Κάθ. ἦχος, πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Τῶν λειψάνων αἱ θεῖαι ἡμῶν σοροί, ἰατρεῖα ὑπάρχουσι θαυμαστά· ἀπόδειξις ἔμψυχος, τῆς ὀρθῆς ἡμῶν πίστεως· καὶ θησαυροὶ παντοίων, θαυμάτων κοσμόπλουτοι· κρονοβαφῆ καὶ ἄσηπτα, πυξία τοῦ πνεύματος· τῶν ἐπουρανίων, ἀρωμάτων φιάλαι, νικῶσαι κιννάμωμον, μῦρον νάρδον καὶ κάλαμον, καὶ τῆς γῆς τὰ ἀρώματα· πρεσβεύσατε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, ἡμῖν τοῖς πόθῳ τιμῶσιν, ὑμᾶς Νεομάρτυρες.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μυριώνυμον ἅρμα τὸ τοῦ Δαβίδ· πορφυρόστρωτος κλίνη τοῦ Σολομών· τόμος Θεοχάρακτος, Ἡσαΐου καὶ ἔμψυχος· σκηνὴ τοῦ Μωϋσέως· καὶ τεῖχος ἀδάμαντος, σὺ τοῦ Ἀμὼς ὑπάρχεις. Λυχνία χρυσήλατος, ἡ τοῦ Ζαχαρίου· Δανιήλ τε τὸ ὄρος, πυξίον κορκόλευκον. Ἀββακοὺμ καὶ τὸ ἔξοχον· προφητῶν πάντων λάλημα· πρέσβευε τῷ σῷ υἱῷ καὶ Θεῷ τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς σεβομένοις ἐν πίστει τὸν ἄσπορον τόκον σου.

Ὠδὴ, δ'. Σύ μου ἰσχύς.

Δαμασκηνὸς, ὁ ἱερεὺς χαίρων ἤθλησε· καὶ ὡς ῥόδον, νέον ὁ Δημήτριος, Φιλαδελφέων ἡ καλλονή, ἔφυ καὶ σὺν τούτῳ, ὁ τορναράτος Δημήτριος· καὶ Δῆμος ὁ ἐν Σμύρνῃ, εὐκλεῶς μαρτυρήσας· καὶ πολλὰ ἐκτελέσας θαυμάσια.

Δαμασκηνὸς, Δαμιανός τε οἱ ὅσιοι, σὺν τῷ θείῳ, στέφους ἠξιώθησαν Διονυσίῳ ἀθλητικοῦ, καὶ ὁ ἐκ τῆς Λέσβου, Δούκας ἀθλήσας δεδόξασται, σὺν τῷ ἐν Βυζαντίῳ, ἀθλητῇ Δημητρίῳ, τὰ βραβεῖα τῆς νίκης δεξάμενοι.

Ὕμνοις τιμῶ, Κορίνθου τὸν Ἀρχιποίμενα, Ζαχαρίαν, καὶ Ζώρζην τὸν Ἴβηρα, τὸν ἐν τῇ Λέσβῳ καὶ σὺν αὐτῷ, ἄλλον Ζαχαρίαν, τὸν ἐκ τῆς Ἄρτης ἀνθήσαντα, Ἠλίαν τε σὺν τούτοις, τὸν Ἀρδούνην γεραίρω, τοὺς κλεινοὺς τοῦ Χριστοῦ Νεομάρτυρας.

Κέδρος στερρὰ, ταῖς ἀντιπνοίαις ἀκλόνητος, τῶν βασάνων ὁ νέος Θεόδωρος, τῆς Βυζαντίδος σεπτὸς βλαστὸς, ὤφθη καὶ σὺν τούτῳ, ἄλλος Θεόδωρος Λέσβιος, καὶ Θεοφάνης ἅμα, μοναζόντων τὸ κλέος, καὶ Θεόφιλος Χίου ὁ ἔφορος.

Θεοτοκίον.

Νέος Ἀδὰμ, ἀντὶ τοῦ πάλαι γεγέννηται, ὁ υἱός σου, σὺ δὲ μῆτερ ἄχραντε, ἀντὶ τῆς Εὔας· ὁ δὲ σταυρὸς, ἀντὶ γνωστοῦ ξύλου, ὁ Γαβριὴλ ἀντὶ ὄφεως· ἀντὶ Ἐδὲμ ὁ πόλος· ἡ χαρὰ ἀντὶ λύπης, ὢ καλῶν θυμωνία ἀντίστροφος!

Ὠδὴ, έ. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Γλῶσσα πᾶσα γεραίρει, τὸν ὁσιομάρτυρα θεῖον Ἰάκωβον· καὶ τὸν τούτου μύστην, καὶ διάκονον ἄλλον Ἰάκωβον· καὶ τὸν Ἰορδάνην Τραπεζουντίων μέγα εὔχος, τοὺς Χριστὸν ἐν τοῖς ἄθλοις δοξάσαντας.

Τίς αἰνεῖν οὐκ ὀφείλει, τῶν Ἰωαννίνων τὸ κάλλιστον βλάστημα, θεῖον Ἰωάννην; καὶ κλεινὸν Σοσταβίας ἀγλάϊσμα ἄλλον Ἰωάννην; καὶ μετὰ τούτων καὶ σὺν τούτοις, Κουλικᾶν Ἰωάννην τὸν ἔνδοξον.

Βυζαντίδος τὸ κλέος, τέκτων Ἰωάννης ὑμνείσθω ἐν ᾄσμασι· καὶ ὁ Θάσου γόνος, Ἰωάννης ἀκέστης αἰνείσθω μοι, καὶ ὁ τῆς Δακίας, σεπτὸς βλαστὸς ἀνευφημείσθω, Ἰωάννης οἱ τρεῖς χαρυτώνυμοι.

Θεοτοκίον.

Κέντρον ὤφθης χαρίτων· σφαιρά τε πολύαστρος θεοχαρίτωτε· τῶν ζωδίων κύκλος, δι' οὗ μέσου διέβη ὁ ἥλιος, τῆς δικαιοσύνης, καὶ τῆς φρικτῆς οἰκονομίας, τὴν περίοδον πᾶσαν ἐπλήρωσεν.

Ὠδὴ, ς'. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ.

Ὁ ναύκληρος Ἰωάννης ἄξιος, ἀληθῶς ὠδῆς ὑπάρχει μυρίας· καὶ ὁ στερρὸς, Ἰωάννης ὁ μείραξ, ἄλλος δειχθεὶς Μακκαβαῖος ἐν χάριτι· λαλεῖται δὲ καὶ σὺν αὐτοῖς, Ἰωάννης Βουλγάρων τὸ καύχημα.

Ὅσιος Ἰωάσαφ ἤθλησε, καὶ ἠρίστευσε νομίμως σὺν τούτῳ, ὁ Ἰωσὴφ, ἐκ Συρίας ὑπάρχων· καὶ ὁ τῆς χάριτος κήρυξ ὁ ἔνθεος, ὁ ἔνδοξος φημὶ Κοσμᾶς, ὁ διπλῷ καλλυνόμενος στέμματι.

Ἀγάλλματι παρθενίας ἔπαινος, ἅπας πρέπει τῇ παρθένῳ Κυράννη. Κυπριανῷ, τῷ ὁσίῳ καὶ πάνυ, τὸν Μαρτυρίου ἀνύσαντι διάϋλον· καὶ Ῥώσσῳ δὲ τῷ ἱερεῖ, Κωνσταντίνῳ πᾶς αἶνος ἐπάξιος.

Θεοτοκίον.

Θεόγλυπτος ἀνδριὰς πανάχραντε, καὶ εἰκὼν ἀρχέτυπίας τῆς θείας· καὶ θησαυρὸς, ἀνεξάντλητος θείων, ἀπαυγασμάτων ὑπάρχεις θεόνυμφε· σκοπὸς ὁ ἐπινοηθείς, πρὸ αἰώνων τῷ κτίστῃ τῆς κτίσεως.

Κοντάκιον, ἦχος, ά. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ἀγάλλου μυστικῶς, ἡ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ὁρῶσα σοὺς υἱοὺς, Νεομάρτυρας κύκλῳ, τραπέζης σου καὶ ἑήματος, ἱσταμένους ἐν κόνεσιν, ὡς νεόφυτα, τῶν ἐλαιῶν καὶ τῷ κτίστῃ, ἀνακραύγαζε· σὺ τῶν Μαρτύρων ὑπάρχεις, Χριστὲ τὸ στερέωμα.

Ὁ Οἶκος.

Ἀεὶ μὲν, καὶ ἐν πᾶσιν ὀφείλομεν, ἀδελφοὶ, ἐξυμνεῖν καὶ θαυμάζειν τῆς περὶ ἡμᾶς τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ προνοίας τὰ ἀνεξιχνίαστα κρίματα, οὐχ ἧττον δὲ, καὶ ἐπὶ τῇ πολυχρονίῳ ταύτῃ τοῦ ἡμετέρου γένους τυραννικῇ αἰχμαλωσίᾳ· αὕτη καὶ γὰρ, πλείστων τε ἄλλων κατὰ ψυχὴν ἀγαθῶν ἡμῖν τοῖς τυραννουμένης παραίτιος γέγονε, καὶ ἐξαιρέτως, δι' αὐτῆς καὶ ἐξ αὐτῆς ὁ εὐκλεὴς οὗτος, καὶ Χριστῷ περιλημένος, καὶ τῆς οὐρανίου ἀποθήκης ἄξιος καρπὸς ἀνεβλάστησεν, οἱ νεοφανεῖς, λέγω μάρτυρες· οἱ νῦν εἰς εὐφημίαν προκείμενοι· οὗτοι γὰρ, οἱ καρτερόψυχοι, τῇ τοῦ Χριστοῦ δυνάμει θωρακισθέντες, πᾶντα τὰ τοῦ βίου τερπνὰ, ὡς σκύβαλα ἐλογίσαντο· καὶ σαρκὸς μηδόλως φεισάμενοι, εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀθλήσεως ἀπεδύσαντο, τὴν μὲν τῶν ἀγαρηνῶν ἀσέβειαν θριαμβεύσαντες, τὴν δὲ τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐν παῤῥησίᾳ ἀνακηρύξαντες· ὑπὲρ ἧς, καὶ πολυειδέσι βασάνοις ἀνδρείως, μέχρι τέλους ἐνεκαρτέρησαν, καὶ τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀνεδύσαντο στέφανον, πρὸς τὸν στεφανίτην ἀναβοῶντες· σὺ τῶν μαρτύρων Χριστὲ τὸ στερέωμα·

Μνήμη πάντων τῶν Ἁγίων Νεοφανῶν τοῦ Χριστοῦ Μαρτύρων τῶν μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως μαρτυρησάντων.

Νέοι ἀθληταὶ, ὤλεσαν τὴν γραῦν Ἄγαρ. Καὶ νῦν σύνεισι τοῖς ἀθληταῖς τοῖς πάλαι. Βῆ δὲ Πόλον πληθὺς, νεάθλων ἄστυ θεοῖο.

Ὠδὴ, ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Ἐν ὠδαῖς τε καὶ ὕμνοις, τὸν ὁσιομάρτυρα αἰνῶ Μακάριον· Μακάριον τε Κῖον, καὶ Μάρκον τὸν ἐκ Κρήτης, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ Μύρωνα, τῆς αὐτῆς νήσου λαμπρὸν ἀναφανέντα κλέος.

Μανουὴλ τῷ ἐκ Κρήτης σὺν τῷ Μιχαὴλ Ἀθηνῶν τῷ βλαστήματι, καὶ Μιχαὴλ δὲ πάλιν, τῷ ἐκ Γρανίτζης ὄντι, ἀναπέμψωμεν αἴνεσιν, ὡς τὴν Τριάδα λαμπρῶς τεθεολογηκότι.

Μιχαὴλ ἐκ Βρυούλων, ὁ λευκόχρους Κύκνος αἰσίως γεραίρεται, Νισύριος Νικήτας· Νικόδημος δὲ πάλιν, ὁ ἐν Μάρτυσιν ὅσιος, ὁ τῇ μονῇ ἐνασκῶν τῇ ἐν τοῖς μετεώροις,

Θεοτοκίον.

Ὅλη καλὴ ὑπάρχεις, ὅλη γλυκασμὸς καὶ ἡδύτης ἀκόρεστος, Μαρία Θεοτόκε· διὸ

ὁ τῇ θεωρίᾳ τοῦ σοῦ κάλλους ἀξίωσον, ἐπεντρυφᾶν με ἀεὶ τὸν σὸν οἰκτρὸν οἰκέτην.

Ὠδὴ, ἡ. Ἑπταπλασίως κάμινον.

Τίς οὐ προσοίσει ἔπαινον, Νικοδήμῳ τῷ Μάρτυρι, καὶ ἀνδρὶ ὁσίῳ, χερσὶ ῥάβδον φέροντι; καὶ θείῳ θλαστήματι, Καππαδοκείας αὖθίς τε, τῷ ὑπὲρ Χριστοῦ, διηθληκότι ἐν Σμύρνῃ, γενναίῳ Νικολάῳ; Νικολάῳ τε ἄλλῳ, τῷ ἴλκοντι τὸ γένος ἐκ κώμης τοῦ Μετζόβου.

Καρπεννησίου θλάστημα, εὐφημείσθω Νικόλαος, ὁ ἐν Βυζαντίῳ διαθλήσας ἄριστα· μεθ' οὗ καὶ Νικόλαος, τὸ Βυζαντίδος γέννημα· θείαις ἐν ᾠδαῖς, μεγαλυνέσθω δικαίως· Νικόλαος δὲ αὖθις τὸ μέγα Χίου κλέος, ὡς ἐξ αὐτῆς θλαστήσας, καὶ ἐν αὐτῇ ἀθλήσας.

Τὸν Κωνσταντινουπόλεως, μεγαλύνῳ Παρθένιον, τὸν τῆς Μιτυλήνης, κλάδον ὡραιότατον· μεθ' οὗ ἀπελεύθερον, Ἠαῦλον τὸν Ῥῶσσον ἅσμασιν ἱεροῖς τιμῶ· καὶ τὸν Παχώμιον ἅμα, τὸν ὅσιον γεραίρω· σὺν αὐτῷ δὲ τὸν θεῖον ὑμνῶ Παναγιώτην τὸν ἐκ τῆς Καισαρείας.

Θεοτοκίον.

Φῶς ἡ τὸ πρῶτον τέξασα, τὸ Ἀγγέλους τὰ δεύτερα, φῶτα ὑποστῆξαν, καὶ φῶς τὸ πρωτόγονον· δημιουργῆσαν αὖθίς τε, φωστῆρας δύω παραγαγόν· ἐπὶ πᾶσι δὲ ψυχὴν ὡς φῶς οὐσιῶσαν, καὶ φῶτα ὑποδείξαν, προστάγματα οἰκεῖα, φώτισον τοῦ νοός μου τὸν ζόφον Θεοτόκε.

Ὠδὴ, θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός.

Λαμπρύνει Νεομάρτυρας ὡς ἀστὴρ, φαεινὸς ὁ ἐκ Κύπρου Πολύδωρος, καὶ Ῥωμανὸς, ὁ ὁσιομάρτυς κατακοσμεῖ, χορὸν τὸν νεοσύλλεκτον, ἀθλητῶν Κυρίου καὶ Ῥωμανὸς, ὁ ἱερεὺς καὶ Μάρτυς, διπλοῦν λαμβάνει στέφος, παρὰ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος.

Συγχαίρει νομάρτυσι τοῦ Χριστοῦ, ὁ στερρότατος Σάββας, Νιγδέλιος καὶ Σεραφείμ, ὁ τοῦ φαναρίου Ἀρχιερεὺς, αὐτοῖς δὲ συναγάλλεται καὶ ὁ Τραπεζούντιος Συμεὼν μεθ' ὧν ἀεὶ χορεύει, Σταμάτιος ὁ θεῖος, ὁ ἐκ τοῦ Βόλου καταγόμενος.

Μαρτύρων νέων ηὔξησαν ἀριθμὸν, Τριανταφύλλος ναύτης καὶ εὔχρηστος, Χριστῷ δειχθείς, Χρῆστος παραδείσου ὁ κηπουρὸς, τὸ Ἀλβανίας καύχημα· καὶ Χριστοῦ ὁ δοῦλος ὡς ἀληθῶς, Χριστόδουλος ὁ νέος, Χρυσῆ τε ἡ παρθένος τὸ Βουλγαρίας ἐγκαλώπισμα.

Χορεία νεοσύλλεκτε ἀθλητῶν· οὐρανία σειρὰ χρυσοσύνθετε πολυειδὴς, στέφανε ἀνθόπλεκτε ἱερὲ, τὸν ὕμνον τοῦτον δέξασθε, καὶ συναγαγόντες ἀδελφικῶς, τοὺς ἀνωνύμους ἄλλους, πάντες Χριστῷ πρεσβείαν, ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ προσφέρεται,

Θεοτοκίον.

Παράλαβε Παρθένε τοῦ σοῦ Υἱοῦ, ἱεροὺς Νεομάρτυρας ἅπαντας· τοὺς ἐνταυθοῖ περιερχομένους ὀνομαστί, καὶ εἴ τινες ἐνώνυμοι, ἄλλοι καὶ ἀνώνυμοι ἀλλαχοῦ· καὶ πρέσβευε σὺν τούτοις ὅπως πυρὸς ῥυθέντες, τῆς θείας δόξης ἐπιτύχωμεν.

Ἐξαποστειλάριον.

Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Λαβόντες θεῖον βάπτισμα, τὸ δι' ὕδατος πρώην, σύμφυτοι ὁμοιώματι, τοῦ θανάτου Κυρίου· γεγόνατε νῦν δὲ πάλιν, βαπτισθέντες ἀνδρείως, τὸ δι' αἵματος Βάπτισμα, Νεομάρτυρες θεῖοι, πραγματικῶς, τούτου ὡμοιώθητε τῷ θανάτῳ· δι' ὃ καὶ ἠξιώθητε, δόξης τῆς ἀθανάτου.

Ἕτερον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε,

Χορείαν Νεοσύλλεκτον, γενναιότατον σύνταγμα, Νεομαρτύρων Κυρίου, ἀνευφημήσωμεν ὕμνοις, Φιλομαρτύρων Σύστημα, πρὸς αὐτοὺς ἀνακράζοντες, ἀπὸ παντοίας ῥύσασθε, ἡμᾶς ἀνάγκης καὶ βλάβης, τοῦ βροτοκτόνου βελίαρ.

Θεοτοκίον.

Μαρία ὁ Χρυσόπλοκος, τῆς Θεότητος θάλαμος, εὐγένεια βροτῶν γένους· ἡ κοσμήσασα Κόσμου, τὴν ἀκοσμίαν κόσμησον, τῆς ψυχῆς μου τὸ ἄκοσμον, τῆς ἐκ πόθου καὶ πίστεως, κοσμούσης σε ἐν εὐκόσμοις, ὑμνολογίαις Παρθένε.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἰσῶμεν στίχ. δ'. ἦχος, δ'.

Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε.

Δεῦτε τοῦ Χριστοῦ ὁ μελισσών. Δεῦτε Φιλομάρτυρες πᾶντες, νῦν ἑορτάσωμεν, τὴν κοινὴν πανήγυριν Νεομαρτύρων Χριστοῦ· οὗτοι γὰρ ἀνεδείχθησαν, ὑστέροις ἐν χρόνοις, δόξα καὶ στερέωμα τῆς ἡμῶν πίστεως· γένους ἡμετέρου προστάται· πάντων ἀσθενῶν ἰατῆρες, καὶ τῶν θλιβομένων παρακλήτορες.

Δεῦτε τῶν Ἀγγέλων στρατιαί. Δεῦτε ἀσωμάτων χορεῖαι, συνεορτάσατε, καὶ τοὺς Νεομάρτυρας νῦν συμπροπέμψατε, ἀπὸ γῆς εἰς οὐράνια· καὶ γὰρ οὗτοι πᾶντες, σῶμα θνητὸν φέροντες ὥσπερ ἀσώματοι, ἠθλησαν καὶ ἔδειξαν ἔργῳ, μόνοις τοῖς ὀνόμασιν ὅτι, Ἄγγελοι καὶ Μάρτυρες διίστανται.

Δεῦτε τῶν Μαρτύρων ἡ πληθύς, δεῦτε προχυθέντες ἐκ Πόλου, νῦν κατασπάσασθε, ἄλλος ἄλλον Μάρτυρα καὶ πᾶντες ἕκαστον, συνωνύμους συνώνυμοι, παλαιοὶ τοὺς νέους, τοὺς ὁμοίους ὅμοιοι καὶ παραλάβετε, τούτους εἰς μονὰς ἡμῶν θείας, ἵνα συνευφραίνησθε ἅμα, ἐν ἀῤῥήτῳ δόξῃ καὶ λαμπρότητι.

Δέχου ὦ Τριὰς προσκυνητή· δέχου ὦ θεάνθρωπε λόγε, τοὺς Νεομάρτυρας, τούτους οὓς προσάγει σοι γένος αἱχμάλωτον, ὥσπερ θύματα τέλεια· ὡς εὔοσμα ῥόδα, ἀρωματοσύνθετα, ὡς θυμιάματα. Μῦρα πολυτίμητα ὥσπερ· καὶ ἐλευθερίαν ἀντίδος, καὶ πταισμάτων πάντων τὴν συγχώρησιν.

Δόξα, ἦχος, πλ. ά.

Ὡ νέα παρεμβολὴ Χριστοῦ τεῦ Θεοῦ, ἣν ὁ Ἰακὼβ προηνίξατο· ὦ νεοσύλλεκτος χορεία καὶ τρίπλοκος, ἡ ἐξ Ἱερομαρτύρων, Ὁσιομαρτύρων, καὶ Μαρτύρων συγκροτουμένη· τίς ἡμῶν τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνας κατ' ἀξίαν ἐγκωμιάσει; ὑμεῖς γὰρ ἄλλος κατ' ἄλλον χνόνον, καὶ ἐξ ἄλλου τόπου ὁρμώμενοι, πᾶντες κατὰ μιᾶς τῆς ἀγαρηνῶν ἀσεβείας ἠνδραγαθήσατε, καὶ ὑπὲρ μιᾶς θεοσεβείας πολυειδῆ ὑπέστητε κολαστήρια· ἡδονὴ καὶ θαῦμα τοῖς ὁμοφύλοις, λύπη καὶ κατάπληξις τοῖς ἀλλοφύλοις γενόμενοι· ὄντως τοῖς αἵμασιν ὑμῶν, τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ ἐτιμήσατε· καὶ τοῖς πάθεσιν ὑμῶν, τὸ πάθος αὐτοῦ ἐσεμνύνατε· δι' ὃ, ὑπὲρ χιόνα ἐλάμψατε, ὑπὲρ γάλα ἐτυρώθητε, καὶ ὑπὲρ λίθον σάπφειρον τὸ σύνταγμα ὑμῶν. Καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς ἡνωμένοι ἀλλήλοις ὑπάρχοντες, πρεσβεύετε ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε.

Δοξολογία μεγάλη, καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν τὰ Τυπικά. Καὶ εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς τὴν γ'. καὶ ς'. Ὠδὴν τοῦ Κανόνος. Μετὰ τὸ τρισάγιον τὸν Ἀπόστολον. Τὸ Εὐαγγέλιον τῶν Ἁγίων Πάντων, ἢ τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων. Κοινωνικὸν, εἰς Μνημόσυνον αἰώνιον.

Κατὰ τὸ ᾳωιθ'. Ἰουνίου ϛ'. 1819.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΕΞ ΑΓΑΡΗΝΩΝ.

Ἐναθλήσαντος ἐν Κυδωνίαις καὶ τελειωθέντος ἐν τῇ βασιλευούσῃ τῶν πόλεων.

Μαρτυρικὴν σήμερον ἑορτὴν ἀδελφοὶ, ἐπιτελεῖ γηθοσύνως ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία. Μάρτυρος μνήμην αὖθις λέγω· χαίρουσα λίαν, καὶ ὑπερευφραινομένη, προβαλλομένη τὰ ὑπὲρ Χριστοῦ ἆθλα καὶ ὑπὲρ φύσιν ἀγῶνας οὓς ὑπὲρ τῆς ἀκραιφνοῦς ἡμῶν πίστεως ἐνεδείξατο· καὶ βεβαιοῦσα διὰ τῶν θαυμάτων ὧν ἐν τῷ μαρτυρίῳ αὐτοῦ ἐτελέσθησαν

μ' ὅλον ὑποῦ εἴωθεν ἐξ ἀρχῆς νὰ τιμᾷ τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκχέοντας· μὴ κολὺ πραγμονοῦσα θαυμάτων σημεῖα καὶ τέρατα, ὡς προδήλως μαρτυρούσης τῆς ὑπὲρ Χριστοῦ αὐτῶν μέχρις αἵματος ἐναθλήσεως· τοῦτο γὰρ ἐπὶ τῶν ὁσίων καὶ Ἁγία πολιτεία διαπρεψάντων ζητεῖ διὰ τὸ ἀμφίβολον· ἀκούσατε τοίνυν ἄνωθεν τὴν ἀνατροφὴν αὐτοῦ πῶς ἐξ ἀκανθῶν ὡς ῥόδον εὔοσμον ἀνεφύει, καὶ τῷ τοῦ θείου λουτροῦ βαπτίσματι ἀνεγεννήθη· καὶ ὅσα ὑπερφυῶς πρὸ τοῦ μαρτυρίου καὶ ἐνταυτῷ τῷ τῆς ἀθλήσεως καιρῷ παραδόξως εἰς αὐτὸν ἐτελέσθησαν ἵνα πληροφορηθέντες, δοξάσητε τὸν ἀγωνοθέτην κύριον τὸν τοὺς Ἁγίους αὐτοῦ δοξάζοντας, οἰκείοις αὐτῶν μέλεσιν ἀντιδοξάσαντας τοὺς αὐτοὺς στεφανώσαντα.

Οὗτος τοίνυν ὁ ἐν ἐσχάτοις χρόνοις ἀναφανεὶς πανένδοξος Κωνσταντῖνος, ὑπῆρχεν ἐκ Μιτυλήνης τῆς νήσου· ἐξ ἑνὸς χωρίου Ψιλλομέτοπον καλούμενον· γεννηθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς ἐξ ἀγαρηνῶν γεννητόρων· ἀλλ' ὁ μακάριος ἔτι ἐκ μασσοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐδείκνυε τὴν μέλλουσαν ἀποκατάστασίν του (ὡς μόνος ἡμῖν ἐδήλωσε)· διότε ἅπαξ τῆς ἡμέρας ἐθήλαζε καὶ διῆγεν εἰρηνικῶς τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν του μὴ κλαίων τὸ σύνολον· ἦτον δὲ καὶ εἰς τὴν ὄψιν ὡραῖος· ὅταν δὲ ἔφθασεν εἰς τὸν δέκατον πέμπτον χρόνον τῆς ἡλικίας του εἰς τὸ ἄνθος τῆς αὐτοῦ νεότητος, εὐθὺς ὁ βάσκανος τῶν καλῶν εἰσῆλθεν εἰς μίαν κακογητονεύουσαν συμβουλεύσας αὐτὴν ἵνα εἰ δυνατὸν αὐτὸν ἀποκτείνη· ἥτις προσποιηθεῖσα ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἦλθε πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ αἰτοῦσα, ἵνα τῆς δοθῇ ὁ παῖς αὐτῆς ἵνα περιλάβῃ αὐτὸν εἰς περιδιάβασιν· ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ μηδὲν ὑπονοήσασα πονηρὸν, δέδωκεν αὐτῇ τὸν υἱὸν αὐτῆς· αὐτὴ δὲ ἡ πάντολμος εἶχεν ἐν εἴδος γλυκύσματος κατεσκευασμένον ἐκ διαφόρων μιγμάτων καὶ ἀφ' οὗ ἐμακρύνθησαν εἰς τὸ περιδιάβασμα, ἐπιδοῦσα τῷ νέῳ παρανῶν ἵνα ταχέως αὐτὸ φάγῃ· ὁ δὲ ἀπειρόκακος παῖς ὡς ἀπόνηρος, λαβὼν ἐξ αὐτῆς κατέφαγεν· καὶ ἅμα τῷ φαγεῖν αὐτὸν ἀπεκλείσθησαν οἱ τηλαυγέστατοι ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ· καὶ ὑπέστρεψε κακῶς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ μὴ γινώσκουσα τὸ συμβὰν πικρῶς ὀλοφύρετο· ὁ δὲ παῖς ἐκ τῶν δρυμητάτων ἐκείνων πόνων, ἐν κλίνῃ κατέκειτο χρόνους ὁλοκλήρους τρεῖς καὶ εὐθὺς τοῦ ἦλθε καὶ ἑτέρα ἀσθένεια ἣν καλοῦσιν εὐλογία, καὶ ἀπετυφλώθη ἐξ αὐτῆς ὁ παῖς παντελῶς· ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἀπελπισθεῖσα περιέμενεν ὥραν καθ' ὥραν τὸν αὐτοῦ θάνατον, ἀλλ' ὁ νεανίας ἀφ' οὗ ταῦτα πάντα ὑπέμεινε γενναίως· τότε ὁ τὰ πάντα γινώσκων μόνος Θεὸς, ἔνευσεν εἰς μίαν γυναῖκα Χριστιανὴν εὐλαβεστάτην, καὶ ἐλθοῦσα ἔνθα ἔκειτο ὁ νεανίας, ἤρξατο παραμυθεῖν αὐτόν τε καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, εἶτα χαριέντως εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ· δός μοι τὸν υἱόν σου ὦ πτωχὴ νὰ τὸν ὑπάγῳ εἰς τὸ ἡμέτερον ἁγίασμα νὰ τὸν νίψω, καὶ ἐλπίζω εἰς τὸν Θεὸν νὰ ὑγιάνῃ ἡ δὲ ἔστερξε· καὶ λαβοῦσα τὸν Ἅγιον ἡ σεμνοτάτη ἐκείνη γυνὴ τὸν ἤνεγκεν εἰς τὸ σωτήριον ἐκεῖνο ἁγίασμα, καὶ νίψασα αὐτὸν μετ' εὐλαβείας καὶ πίστεως (ὢ τῶν ὑπερφυῶν σου θαυμάτων Χριστὲ βασιλεῦ) παραχρῆμα ἠνεῴχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, πλὴν ὁ εἷς, εἰς κρίμασιν οἶδε μόνος ὁ Κύριος, μεμένηκε βραχύ τι κεκλεισμένος ὥσπερ καὶ τοῦ Αὐγάρου καὶ τοῦ μεγάλου-Κωνσταντίνου μέρος τῆς λέπρας ἐν τῷ μετώπῳ μεμένηκε, καὶ ἐν τῷ σωτηρίῳ λουτρῷ τοῦ θείου βαπτίσματος παντελῶς ἰάθησαν, ὥσπερ ἠκολούθησε καὶ εἰς τοῦτον τὸν μάρτυρα, ὡς ὕστερον δηλοθήσεται· ἡ δὲ μήτηρ ἰδοῦσα αὐτὸν ὑγιῆ ἐπιστρέψαν τα ἐδόξασε τὸν Θεὸν, καὶ τὴν λύπην εἰς χαρὰν μετέβαλεν ἀγαλλομένη· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πρὸ χρόνων ἐτελεύτησε· λαβοῦσα ἄλλον ἄνδρα, καὶ συμβιβασθέντες ἅμα καὶ παραλαβόντες τὰ τέκνα αὐτῶν μετὰ τοῦ νεανίσκου ἀπέρασαν πρὸς τὴν Ἀνατολὴν καὶ κατώκησαν ἐν τῇ πόλει Μαγνησίᾳ· ὁ δὲ μητρὸς αὐτῶν ἦτον μέθυσος, καὶ ὁπόταν ἐμέθυεν, ἐμάστιζεν αὐτοὺς σφοδρῶς, αὐτοὶ δὲ μὴ

ὑπομένοντες τὴν ἀτιμίαν ταύτην, συμφώνως ὁμοῦ καὶοἱ τέσσαρες, κατέφυγον εἰς τὴν Σμύρνην, ὁ μὲν εἷς ὁ τοῦ νέου τούτου μεγαλήτερος ἀδελφὸς, λαβὼν ἐργαστήριον, μετήρχετο τὴν μαναβικήν· εἰς αὐτὸν οὖν προσκολληθεὶς καὶ ὁ νέος κατὰ τὴν ἐν ταῖς πόλεσι συνήθειαν ὀπηνίκα γένηταί τι προφαντὸν μετακομίζουσιν οἱ φιλοκερδεῖς εἰς τοὺς πλουσίους καὶ εὐγενεῖς ἕνεκα κέρδους, οὕτω καὶ ὁ νέος ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ παρακινούμενος ἔπρατε τὰ αὐτὰ, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ μητροπόλει τοῦ Ἀρχιερέως μετεκόμιζεν τὰ τοιαῦτα, ἐκεῖ γοῦν συχνάζων, ἤκουεν ὁποσοῦν καὶ τινα ψυχωφελῆ καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐζωγρεῖτο πρὸς τὴν εὐσέβειαν ἀλλὰ καὶ τὴν ὑμετέραν διάλεκτον ἐντελέστερα μεμάθηκεν, ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ἐπῆγεν εἰς τὴν Μητρόπολιν, ἐν ᾧ μόνος ἦτον εἰς γέρων πνευματικὸς, καὶ λέγει αὐτῷ· πνευματικὲ ποιήσόν μοι ὀλίγην ἀνάγνωσιν νὰ ἀκούσω· ὁ δὲ λέγει του· δὲν ἔχω τέκνον μου ὁμματογύαλλα, καὶ παρευθεὶς δραμὼν ἐπὶ τὸν φόρον ἔφερεν αὐτῷ· καὶ ποιήσαντος ἀνάγνωσιν τοῦ πνευματικοῦ, ἡδέως ἠκροάζετο ὁ νέος καὶ κατέγραφεν αὐτὰ εἰς τὸ πλάτος τῆς καρδίας του, ὅθεν ἐτρώθη ἀπὸ θεῖον ἔρωτα καὶ θερμαίνετο ἡ καρδία του ἡμέραν παρ' ἡμέραν· ἄλλοι δὲ δύω τινὲς νέοι συνανεστράφησαν μὲ αὐτὸν, καὶ τόσην οἰκειότητα εἶχον, ὥστε τοὺς ἐνόμιζον ὅτι ἦσαν ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα, τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἠκολούθησε καὶ πανώλης εἰς τὴν Σμύρνην, αὐτοὶ δὲ καὶ οἱ τρεῖς συμφωνήσαντες νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸν μέγαν Γεώργιον ὁ καθ' εἷς ἀπὸ μίαν λαμπάδα πρὸς διαφύλαξίν τους, οὕτως ἐποίησαν· ἀλλ' ἐὰν καὶ ἀπὸ τὴν αἰσθητὴν πανώλην ἐφυλάχθησαν, ἀπὸ τὴν νοητὴν ὅμως τὴν ψυχώλεθρον οὐκ ἠδυνήθη ἀποδρᾶσαι ὁ νέος, καὶ τόσον τὸν ὑπεσκέλισεν ὁ δόλιος ἐχθρὸς, ὥστε ὁποῦ τὸν ἔῤῥιψεν εἰς τὸν βόρβορον τῆς ἀσελγείας καὶ ἀκαθαρσίας· καταψυχράνας αὐτὸν ὁ παγκάκιστος, καὶ φυγαδεύσας τὴν τῆς χάριτος ζέσιν, καὶ ἀποκαταστήσα αὐτὸν αἰσχρὸν καταγώγιον φεῦ! ἀλλ' ὁ ταχὺς ἐν ἐλέει παντελεήμων Θεὸς, οὐκ εἴασεν αὐτὸν καταχαυνοῦσθαι ὑπὸ τοῦ σατανᾶ ἕως τέλους, ἀλλ' αὖθις ἀνῆψε τὸν ἐσβεσμένον λύχνον τῆς ψυχῆς του, καὶ εἰς ἑαυτὸν ἐπανελθὼν αἰσθανθεὶς ἐκ ποίου ὕψους τῆς σωφροσύνης ἐξέπεσε, καὶ ἐκ ποίου πόθου ἐνθέρμου μετεβλήθη, ἐπωδύρετο τὴν συμφορὰν ἣν ἔπαθεν· ὅθεν ἐνκαυθεὶς ἀπὸ τὰς τοιαύτας μελέτας τὴν καρδίαν, μηδένα θελήσας πλέον συμβουλευθῆναι φοβούμενος ἐκ τοῦ πρώτου ὀλισθήματος, ἀλλ' εὐθέως δραμὼν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ εὑρὼν ἓν πλοιάριον ἐρχόμενον εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ. Ἀλλ' ὁ μισόκαλος οὐκ ἔπαυεν ἐκπειράζων αὐτόν. Μοναχὸς γάρ τις ἁγιορίτης ἔχων διεστραμμένην τὴν γνώμην εὑρισκόμενος καὶ αὐτὸς ἐν τῷ πλοίῳ διαπλέοντες ἦλθον εἰς τὴν Λύμνον· ὁ δὲ νέος εὐγῆκεν ἐπάνω εἰς τὸ κάστρον χάριν περιηγήσεως καὶ ὁ μοναχὸς ἔμεινεν ἐν τῷ πλοίῳ καὶ ἔκλεψε τὴν τροφὴν τοῦ σιτηρεσίου του ὁ σκολιός. Ὁ δὲ νέος κατελθὼν καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον καὶ μὴ εὑρὼν τὴν τροφὴν αὐτοῦ, βαρέως τοῦ ἐφαίνετο· καὶ εὐθέως ἐπερώτησε τὸν ναύκληρον, τίς ἆρα εἶη ὁ τοῦτο πράξας; ὁ δὲ ἠρνεῖτο μὴ γινώσκον τὸν πράξαντα, ὁ δὲ παραβιάσας αὐτὸν ἐρευνήσας ἐν τῷ πλοίῳ εὑρέθη ὁ κλέπτης ἀλλ' ὁ ἀναιδέστατος ἀντὶ τοῦ αἰσχυνθῆναι διὰ τὴν κλοπὴν ἣν ἔπραξε· μᾶλλον αὐτὸς αὐθαδίασε· καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν νέον ἔφη· τί σοῦ φαίνεται; ἀγνοῶ ἐγὼ τὴν μελέτην σου ἄραγε; δὲν μελετᾶς νὰ γίνῃς Χριστιανὸς τοῦρκος ὤν; ὢ τῆς ἀθεοφοβίας τοῦ μοναχοῦ ἐκείνου! ἡ πονηρὰ αὐτοῦ καρδία, πονηρὰ κατὰ τοῦ δικαίου ἐξερεύξατο· ταῦτα ἀκούσαντες ἅπαντες οἱ ἐν τῷ πλοίῳ, ἐκ στόματος καλογήρου τοιαῦτα μυστήρια, ὅλοι τὸν ἐμέμφθησαν· ὁ δὲ νέος τοσοῦτον ἐθυμώθη ὥστε εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ ἐφόνευεν αὐτὸν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ· ὅθεν μόλις καὶ μετὰ βίας τοὺς εἰρήνευσαν· καὶ διαπλεύσαντες ἐξῆλθεν εἰς τὴν νέαν σκήτην προσορμησθέντες ἐκεῖσε· καὶ ἀνελθὼν ὁ νέος ἐν αὐτῇ, καθήσας παρά τινι ἀδελφῷ ἕως ἡ-

μέρας εἴκοσι, ἀνήγγειλεν αὐτῷ τοὺς λογισμούς του· καὶ ἐξαιρέτως, ὅτι ἦτον ἀγαρηνὸς καὶ ἐπόθει θερμῶς ἵνα λάβῃ τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ὁ δὲ ἀκούσας, σπουδαίως δραμὼν εἰς τοὺς ἐπιτρόπους τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Παύλου, ἀνήγγειλεν αὐταῖς τὰ κατὰ τοῦ νέου. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐκέλευσαν αὐτὸν ἵνα ταχίως ἀποδιώξῃ αὐτὸν ἐκ τῶν ὁρίων αὐτῶν μᾶλλον δὲ ἵνα καταφύγῃ ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. Σύνες ὁ ἀναγινώσκων ὅτι μέγα κλέος τοῦτο ὑπάρχει αὐτῆς τῆς ἁγίας Μονῆς τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου· ὅτι εἰς τὰ ὅρια ταύτης τῆς Ἱερᾶς Λαύρας ἔλαμψαν οἱ περισσότεροι ἅγιοι τοῦ ὄρους· καὶ εἰς αὐτὴν ἐδιώχθη καὶ οὗτος ὁ προσβραμὼν εἰς τὸν ἀχείμαστον λιμένα τῆς σωτηρίας τῆς ἀκραιφνοῦς ἡμῶν πίστεως, καὶ ἐκ πάντων, οἱ τότε προϊστάμενοι τῆς εὐαγοῦς ταύτης Μονῆς, θείᾳ νεύσει κινηθέντες ἐδέχθησαν αὐτὸν εὐμενῶς, μηδὲν δειλιάσαντες εἰς ἕνα τοιοῦτον ἐνδεχόμενον ἀπροσδοκήτως κίνδυνον, ἀλλὰ καὶ ἠλέησαν αὐτὸν ὑποδεχθέντες φιλοφρόνως, καὶ ἐπιδόντες πέντε ἀργύρια ἀπέστειλαν πρὸς τὸν ἀοίδημον πατριάρχην κύριον Γρηγόριον ὡς ἐφ' ἑξῆς ῥηθήσεται). Ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ νέος τὸν ὁρισμὸν τῶν προεστώτων ἐθλίβετο ἡ καρδία του διὰ τὴν ἀποβολήν του· καὶ δὴ ὑπακούσας, καὶ μὴ βουλόμενος ἀνέβη εἰς τὴν σκήτην τῆς ἁγίας Ἄννης· εὑρίσκετο δὲ ἐν αὐτῇ τῇ σκήτει, κάποιος ἐνάρετος πνευματικὸς ὀνόματι Χρύσανθος, εἰς τὸν ὁποῖον συμβουλευθεὶς καὶ προσμείνας ἡμέρας τρεῖς τῇ τετάρτῃ ἠγέρθη τοῦ πορευθῆναι πρὸς τὴν Λαύραν καὶ πορευόμενος τὴν ὁδὸν κατήντησε μέχρι τοῦ Ἀμφόδου· καὶ Σταυροῦ τοῦ κοινῶς λεγομένου Χαΐρι· ἐκεῖ δὲ δειλιάσας καὶ μὴ δυνάμενος προσελθεῖν ἔμπροσθεν, ἐπειδὴ ἐκ τῆς συνοχῆς τοῦ καιροῦ ὁμίχλη ὑπεσκέπετο ὁ τόπος, καὶ ἀντὶ τοῦ πορευθῆναι εἰς τὴν Λαύραν, ἐπορεύθη εἰς τὰ Καυσοκαλύβια, ἕως νὰ ἦτον Θεοῦ ὁδηγία. Ὅθεν ἐλθὼν ἐν τῇ σκήτῃ τοῦ Καυσοκαλυβίου, ἀνέπαυσεν αὐτὸν ὁ Διὰ καιὸς. Ἦτον δὲ τότε εἷς γεροντοποιὸς καὶ σεβάσμιος, Γαβριὴλ ὀνομαζόμενος· ὃν καὶ λίαν εὐλαβηθεὶς ὁ νέος, καὶ ἐξαγγείλας αὐτῷ πάντας τοὺς λογισμούς του, καὶ πλέον ὅτι ἐπόθει νὰ βαπτισθῇ, τὸν ἐθάῤῥυνεν ὁ γέρων λέγων· θάρσει τέκνον, ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος θέλει οἰκονομίσει τὸ συμφέρον, πλὴν ἔχε ὑπομονὴν κατὰ τὸ παρόν. Καὶ λαβὼν συμβουλὴν παρὰ πάντων τῶν πατέρων περὶ τούτου τοῦ πράγματος, οὐδεὶς συνεχώρησε τοῦτο ποιῆσαι· ὅθεν ἀπεκρίθη πρὸς τὸν νέον· ὅτι δὲν ἐδύνατο ἐκτελέσαι τὸ τοιοῦτον, ἀλλὰ μάλιστα εἶπε καὶ αὐτὸς νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν Λαύραν· ὅθεν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐκίνησε κατὰ τὴν Λαύραν, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ πορευόμενος κατὰ τὸν τόπον τὸν ὀνομαζόμενον τοῦ κὺρ Ἡσαΐου, ἐνῷ ὑπάρχουσι δένδρα παμμεγέθη· εἰς αὐτὰ ἐώρα ὁ ἅγιος, ἕνα ἕκαστον σταυρὸν ἔχοντα ἐν τῇ κορυφῇ, καὶ ἐπροσκύνει πάντας τοὺς σταυρούς, θαυμάζων καὶ λέγων· Κύριε ἐλέησον· τί πολλοὶ σταυροὶ εἶναι ἐδῶ; ᾐσθάνετο δὲ καὶ εὐωδίαν θαυμάσιον· ὅθεν ἐπορεύθη εἰς τὴν Λαύραν καὶ συμβουλευθεὶς μετὰ τοῦ πνευματικοῦ, εἶπεν αὐτῷ· ἵνα ὑπάγῃ εἰπεῖν καὶ εἰς τοὺς προεστῶτας. Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες καὶ φοβηθέντες, ἀπέστειλλαν πρὸς τὸν Παναγιώτατον κὺρ Γρηγόριον ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων ὄντα ὑπερόριον, ἐπιδόντες αὐτῷ καὶ γρόσια πέντε εἰς χεῖρας· ὅθεν ὁ νέος δεξάμενος αὐτὰ, καὶ μείνας τὸ ἑσπέρας ἐκεῖ κλέων τὴν συμφορὰν τῆς ἀποτυχίας του, καὶ λυπόμενος καὶ ὑπερβολήν· ἀφύπνωσε, καὶ θεωρεῖ μίαν ὡραιωτάτην καὶ πάγκαλον γυναῖκα ἥτις χαριέντως εἶπεν αὐτῷ νὰ μὴ λυπᾶται· ἀλλὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ Καυσοκαλύβια, καὶ τὸ πρωῒ σπουδαίως ἐπορεύετο εἰς τὴν σκήτην πρὸς τὸν Δικαῖον· καὶ διηγήσατο αὐτῷ τὴν ἐμφάνειαν τῆς γυναικὸς, καὶ τὰ ῥήματα αὐτῆς. Ταῦτα ἀκούσας ὁ γέρων, ἠγαλλιάσατο τῷ πνεύματι, καὶ παραλαβὼν τὸν νέον ἀπέκρυψεν αὐτὸν ἐν τῇ καλύβῃ αὐτοῦ αὐτὸς γὰρ ἐκάθητο εἰς τὸ Ἀρχονταρίκιον·

πλὴν διὰ νὰ μένῃ ἥσυχος, μεθ' ἡμέρας τινὰς ἀπέστειλεν αὐτὸν πρὸς τὸν Πατριάρχην μεθ' ἑνὸς ἀδελφοῦ· ὁ δὲ Πατριάρχης ἠθέλησε νὰ τὸν δοκιμάσῃ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· τί προσῆλθες πρὸς ἡμᾶς τοὺς καταφρονημένους ὦ νεανία; τί ζητεῖς ἀπὸ ἡμᾶς μηδὲν ἔχοντας καθὼς μᾶς βλέπεις; ἡμεῖς δὲν εἴμεθα ταπεινότεροι ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη; καὶ μάλιστα ἐσεῖς ὁποῦ ἔχετε τὸ βασίλειον καὶ τὴν δόξαν, καὶ πᾶσαν τὴν τοῦ κόσμου ἀπόλαυσιν; πῶς ἐσὺ μόνος δὲν εὐχαριστεῖσαι, ὁποῦ τόσοι καὶ τόσοι ποθοῦσι τὴν ἀπόλαυσιν τῆς προσκαίρου ταύτης ζωῆς, καὶ ἐσὺ τὴν καταφρονεῖς; ἐλθὲ εἰς τὸν ἑαυτόν σου· ὁ δὲ κάτω ἔχων τὸ νεῦμα ἔκλαιε πικρῶς, ἀκούων ταῦτα παρὰ τοῦ Πατριάρχου· ὁ δὲ Πατριάρχης ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ πρὸς τὸν νέον· καὶ βλέπων αὐτὸν ὁλόγυρον ἐκ τῶν θερμῶν δακρύων, μεταβαλλῶν τὴν ὁμιλίαν, καὶ θαῤῥύνας αὐτὸν παρῄνει λέγων· μετ' ὀλίγον ἔρχομαι ἐγὼ μόνος ἐκεῖσε εἰς τὰ Καυσοκαλύβια καὶ βαπτίζω σε, μόνον προετοίμασον τὸν ἑαυτόν σου μὲ ἁγνείαν, καὶ πρὸ πάντων νὰ ἦσαι κεκρυμμένος· καὶ οὕτω τὸν ἀπέλυσεν ἐν εἰρήνῃ· ὑποστρέψας δὲ εἰς τὰ Καυσοκαλύβια, καὶ καθήσας μόνος εἰς τὴν καλύβην τοῦ γέροντός του, σχεδὸν μῆνας ἓξ, τὸ πνεῦμα τῆς πονηρίας πολλὰ τὸν ἐστενοχώρει, καὶ πότε τὸν ἔλεγε νὰ φύγῃ ἐκεῖθεν, πότε ἄλλα διάφορα καταθολόνων τὴν διάνοιαν αὐτοῦ οὐκ ἔπαυε· οἱ δὲ συνάδελφοί του ἐπήγαιναν ἐνίοτε πρὸς παρηγορίαν του καὶ μίαν ἡμέραν πρὸς τὸ ἑσπέρας ὑπῆγεν ὁ εἷς συνάδελφός του Γεράσιμος ὀνομαζόμενος, καὶ λέγει αὐτῷ πῶς ἔχεις; καὶ ἐκεῖνος τοῦ εἶπε νὰ μείνῃ τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνο νὰ τοῦ ἀναγινώσκῃ κἀνένα βιβλίον νὰ παρηγορηθῇ, καὶ ὑπομείνας ὁ ἀδελφὸς ἄρχησε νὰ τοῦ ἀναγινώσκῃ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς νυκτός· τότε αὐθαδιάσας ὁ πειράζων, ἦλθεν ἐπὶ τὴν θύραν δοκιμάζων τάχα νὰ τὴν ἀνοίξῃ· αὐτοὶ δὲ νομίσαντες ὅτι ἦταν ἄνθρωπος, ἐξελθόντες οὐδένα εὗρον· καὶ πάλιν εἰσῆλθον καὶ ἀνεγίνωσκον. Μετ' ὀλίγον αὖθις ἐλθὼν ἐπειρᾶτο ἀνοίξας, ὅθεν ταραχθέντες ὥρμισαν ἔξω, καὶ μηδένα εὑρόντες εἰσῆλθον αὖθις, καὶ εἰπόντες τὸν ἀρχαγγελικὸν ἀσπασμὸν ἐκοιμήθησαν· ἄλλοτε δὲ ἦλθεν εἰς ἐπίσκεψίν του ὁ ἕτερος, Ἀκάκιος ὀνομαζόμενος, καὶ εὑρίσκετο ὁ νέος εἰς μεγάλην λύπην, καὶ θεωρίαν, καὶ κράξας αὐτὸν μόλις τοῦ ἀπεκρίθη βαρέως, ἀναστενάζων· ὁ δὲ τοῦ εἶπε τί ἔχεις, καὶ ἀναστενάζεις; καὶ τοῦ ἐδιηγήθη ὅτι εὑρίσκετο πλησίον ἑνὸς περιβολίου ὁμοῦ μὲ αὐτὸν, καὶ ἐκεῖνον μὲν ἔμβασαν μέσα τὸν δὲ Ἀκάκιον ἄφησαν ἔξω.

Εἶχε δὲ ὁ νέος μεγάλην στενοχωρίαν πῶς ἀργοποροῦσαν νὰ τὸν βαπτίσωσι· καὶ παρεκάλει τὸν γέροντά του εἰς τοῦτο πολλά, ὅθεν βλέπων τὴν πολλὴν προθυμίαν του καὶ ζέσιν ὁποῦ εἶχε, τέλος ἀπεφάσισε καὶ τὸν ἐβάπτισαν· καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸν θεῖον λουτῆρα καὶ ἐξεφώνησεν ὁ Ἱερεὺς, τὸ, βαπτίζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Κωνσταντῖνος (οὕτω γὰρ ὀναμάσθη) εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ὢ τοῦ θαύματος! ἐξήστραψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὥστε οὐκ ἠδύναντο οἱ παρεστῶτες ἀτενίσαι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν πρὸς αὐτόν· τόσην δὲ χάριν καὶ χαρὰν ἔλαβεν ὁ ἀξιῦμνητος ὥστε τὴν διακονίαν εἰς τὸ ἑξῆς ἣν ὑπούργει, τοσοῦτον ἀόκνως ἐπετέλει, ὁποῦ ἦτον ἄξιον θαυμασμοῦ τολμᾶ νὰ εἰπῇ τινὰς ὅτι ἦτον ἄσαρκος· οὕτως ἐνομίζετο· μετὰ δὲ παρέλευσιν ὀλίγου καιροῦ· ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν τῶν Ἰβήρων νὰ ἀσπασθῇ τὴν Θεοτόκον Πορταϊτισσαν· ὁποῦ τῆς εἶχε τάξιμον μίαν λαμπάδα· λαβὼν δὲ παρὰ τοῦ γέροντος ἄδειαν ἐπῆγε μεθ' ἑνὸς συναδελφοῦ του ἐκεῖθεν ἀνέβη εἰς τὴν σκήτην τοῦ Τιμίου Προδρόμου· ἤκουσε γὰρ ὅτι ἦτον τίς ἔμπειρος πνευματικὸς, καὶ ἐκαθοδήγησε πολλοὺς εἰς μαρτύριον· καὶ ὅτι μάλιστα τότε εἶχανε νεοστὶ φερμένα νεομαρτύρων Ἅγια λείψανα· διὰ τοῦτο σπουδαίως ἔδραμεν ὁ τῶν μαρτύρων ἐραστὴς καὶ θεωρίσας εἰλικρινῶς, καὶ κατασπασά-

μενος πανευλαβῶς, ἔγινεν ὅλος αἰχμάλωτος, ὅλος ἐνθουσιαστικὸς καὶ θεόληπτος ὁ μακάριος· εἶτα συνομιλήσας μετὰ τοῦ πνευματικοῦ ἱκανῶς, ἔλαβε γνώμην ἵνα ἐπιστρέψῃ ὀπίσω, καὶ ὅτε παρεγένετο πρὸς τὸν γέροντα εἰς τὰ Καυσοκαλύβια, ἐνηλλάγη ἡ ὄψις τοῦ προσώπου του, καὶ ἦτον ὅλος κατηφὴς καὶ περίλυπος· ἐνδομύχως μελετῶν τὰ τοῦ μαρτυρίου· τοῦ δὲ γέροντος αὐτοῦ ἐπερετῶντος τί ἔχεις ὦ Κωνσταντῖνε καὶ περίκεισαι τόσην σκυθρωπότητα, ὁποῦ ἄλλοτε δὲν εἶχες; φανέρωσον ἡμῖν τὴν αἰτίαν, καὶ δυνατὸς ἐστὶν ὁ Θεὸς, ὁ τὸ ἑκάστου συμφέρον οἰκονομῶν, νὰ οἰκονομίσῃ καὶ τὸ σόν· ἀκούσας ταῦτα ὁ μάρτυς Κωνσταντῖνος, ἀπεκρίνατο αἰδούμενος· οὐκ ἔστιν ὦ πάτερ ἄλλο τῆς κατηφείας μου τὸ αἴτιον, εἰμὶ τοῦτο· ἀφ' οὗ ἠσπάσθην τῶν Νεομαρτύρων τὰ ἱερὰ λείψανα, ὅλως δι' ὅλου ἡ ψυχή μου προσεκολλήθη εἰς ἐκεῖνα, καὶ ὁ νοῦς μου ἠχμαλωτίσθη ὡς ὁρᾷς με ἕως τοῦ νῦν, καὶ μὲ ἔλκει ὁ πόθος αὐτῶν πρὸς τὴν ὁμοίαν τους πρᾶξιν καὶ τοῦτο εἶναι ὅλον τὸ πᾶν· ἀκούσας ὁ γέρων ἐδόξασε τὸν Θεὸν, καὶ εἶπε λαμπρᾷ τῇ φωνῇ, εὐλογητὸς ὁ Θεὸς τέκνον μου, εἰ μὲν ἐστὶ τοῦτο εὐάρεστόν του, αὐτὸς μόνος ὡς Θεὸς παντοδύναμος, θέλει ἀρχήσει καὶ τελειώσει τὸ κατὰ σέ· καὶ εὐθέως προσκαλέσατο πνευματικὸν, ἵνα διορίσῃ αὐτῷ διαγωγὴν, ὃς καὶ διορίσας αὐτὸν τεσσαράκοντα ἡμέρας νὰ φυλάξῃ νηστείαν ἄπαξ τῆς ἡμέρας ἐσθίων καὶ ἀεὶ προσκαρτερῶν καὶ μηδενὶ ἐμφανισθῆ· ἀφ' οὗ τοιαύτην διάταν ἐπροσδιορίσθη, ποιῆσας τὴν τοῦ ἀποδείπνου συνήθη μετάνοιαν, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἐθεάσατο ὅραμα, οὕτως ἔχων· ἐδόκει μοι ἔλεγεν ὅτι εὑρέθην ἐν τῇ Ἁγίᾳ Σοφίᾳ, καὶ ἐπάνω εἰς τὸ ὕψος τῆς τρούλλης, ἐκάθητο ὁ Δεσπότης Χριστὸς εἰς θρόνον ὑπέρλαμπρον, κύκλῳ δὲ αὐτοῦ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου· εἷς δὲ διαφέρων τῶν ἄλλων ἔνδοξος λίαν (ἴσως καὶ ἦτον ὁ μέγας Δημήτριος) πλησιάσας μου καὶ κρατήσας τῆς χειρός μου· ὡς πρὸς τὸν Δεσπότην Χριστὸν ἤνευέ μοι χαρίεντως νὰ ὑπάγω· καὶ εὐθέως ὁ Χριστὸς ἀφῆκε φωνὴν λέγουσαν ἄφες αὐτὸν οὕπω ἐστὶ καιρός· καὶ ἀπέλυσέ με, ἐγὼ δὲ ἐγερθεὶς ἐκ τῆς κλίνης διελογιζόμην ἐν ἐμ' αὐτῷ τί ἄρα θέλει εἶσται τὰ ὁραθέντα, καὶ καταβὰς εἰς τὸν γέροντα ἀπήγγειλα ταῦτα πάντα· ὁ δὲ εἶπέ μοι, ὁρᾷς ὅτι οὐκ ἔστι Θεοῦ θέλημα; ἀλλὰ φύλαττε ὑπακοὴν τέκνον, καὶ σωθήσῃ· ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ἡ πρώην ἐκείνη φλὸξ, κατεσβέσθη μου ὦ πάτερ· καὶ γέγονα ὥσπερ τὸν σίδηρον ἐκβαλλόμενον ἐκ τοῦ πυρὸς ὅθεν ἐργοχείρει καὶ ὑπήκουεν εἰς ὅλα χαριέντως· παρελθόντος δέ τινος καιροῦ, ἤκουσε τοῦ Κυρίου λέγοντος διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, τὸ, ὁ ἐξάγων ἄξιον ἐξ ἀναξίου, ὡς τὸ στόμα μου ἔσται· συλλαβὼν τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἤρξατο ὁ λογισμὸς ἐρεθίζειν ἵνα ἀπέλθῃ ἐν τῇ Μαγνησίᾳ τοῦ λαβεῖν τὴν ἀδέλφην αὐτοῦ καὶ βαπτίσας ἀποκαταστήσῃ αὐτὴν Χριστιανήν· ὅθεν ὑπὸ τοῦ τοιούτου λογισμοῦ ἐνοχλούμενος, καὶ μὴ δυνάμενος διασκεδάσαι αὐτὸν, ἀνήγγειλε τῷ γέροντι· ὁ δὲ ἀκούσας ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὴν τῆς Ἁγίας Ἄννης σκήτην πρὸς τὸν πνευματικὸν Ἰωάσαφ, καὶ εἶπε τῷ Κωνσταντίνῳ· εἴτι εἴπῃ σοι ὁ πνευματικὸς, ἐκεῖνο ἐστὶ καὶ εὐάρεστον τῷ Θεῷ τέκνον μου· ὁ δὲ πνευματικὸς ἐξομολογήσας αὐτὸν, καὶ κρίνας εὔλογον ἵνα ἀπέλθῃ ἀπέλυσεν ἐν εἰρήνῃ· ὅθεν ὑποστρέψας εἰς τὰ ἴδια ὅλος χαίρων, ἀπήγγειλε τὰ τοῦ πνευματικοῦ· ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ εἶδε καθ' ὕπνου καὶ ὁ γέρων, ὅτι ἐφόρει ἐν λαμπρὸν ὀθόνιον ὁ Κωνσταντῖνος ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ. Καὶ ἐξοικονομήσαντες τὰ τῆς ὁδοῦ, εὗρον πλοιάριον ὁποῦ ἐπήγαινεν εἰς ταῖς Κυδωνιαῖς καὶ δόντες αὐτῷ ὅτε Πατριάρχης κὺρ Γρηγόριος, καὶ οἱ λοιποὶ προεστῶτες καὶ πνευματικοὶ, μυστικῷ τῷ τρόπῳ συστατικὰ γράμματα, ἵνα ὁπόταν φθάσῃ ἐκεῖσε, ἐπιδόσει αὐτὰ εἰς τὸν διδάσκαλον τῶν Κυδωνιῶν Γρηγόριον, κἀκεῖνος νὰ τὸν ἐφοδιάσῃ μὲ οἷον τρόπον δυνηθῇ, καὶ νὰ τὸν παραινέσῃ τὰ δέοντα· καὶ διαπλεύσαντες ἔφθασαν εἰς ὀλίγας ἡμέρας εἰς ταῖς Κυδωνιαῖς, καὶ γνωρισθεὶς μὲ τὸν διδάσκαλον, καὶ μὲ τοὺς λοιπούς· ἐπειδὴ κατ' ἐκεῖνας τὰς ἡμέρας δὲν ἦτον πλοιάριον διὰ τὰ ἀνατολικὰ μέρη ἔκρινεν εὔλογον, ἵνα λάβῃ ἐργαστήριον καὶ μεταπωλῇ σταφίδας καὶ τὰ λοιπὰ τῶν παντοπώλων, ἐκεῖθεν διαβαίνοντας εἰς ἄνθρωπος τοῦ ἀγᾶ, τὸν ἐγνώρισεν ὅτι ἦτον ἀγαρηνὸς διότι τὸν ἤξευρεν ἀπὸ τὴν Σμύρνην, καὶ λέγει εἰς τὸν γείτονά του, τί ἄνθρωπος εἶναι ἐτοῦτος; καὶ ἐκεῖνος τοῦ εἶπεν· οὐδὲ ἐγὼ δὲν ἠξεύρω τώρα νεοστὶ ἦλθεν, ἀμὴ πόθεν ἄγνοῶ· τὸ ἑσπέρας εἶπεν ὁ Χριστιανὸς ἐκεῖνος τῷ Κωνσταντίνῳ ἤκουσα τοῦ δεῖνος τούρκου πῶς σὲ γνωρίζει ὅτι εἶσαι τὸ γένος ἀγαρηνὸς, ἀληθεύει, ἢ ἐπιβουλευτικῶς ὁμιλεῖ; ὁ δὲ Κωνσταντῖνος τοῦ ἀπεκρίθη· μὴ γένοιτο, Χριστιανὸς εἰμί· τῇ δὲ νυκτὶ ἐκείνη οὐδαμῶς ἐκοιμήθη ἐκ τῶν πολλῶν ἐνοχλήσεων τοῦ λογισμοῦ του· καὶ ἀπεφάσισε νὰ φύγῃ τὸ πρωΐ· καὶ κατελθὼν ἐν τῇ θαλάσσῃ, εὗρε μίαν βάρκα ὁποῦ μετεκόμιζον οἱ ἄνθρωποι ὕδωρ εἰς τὸ πλοιάριόν των, καὶ λέγει αὐτοῖς, ποῦ ὑπάγετε; κἀκεῖνοι τοῦ εἶπον, διὰ τὴν Σμύρνην εἴμεθα· καὶ λέγει αὐτοῖς, μὲ πέρνετε καὶ ἐμένα; καὶ ἐκεῖνοι τοῦ εἶπον, μάλιστα· καὶ εὐθέως εἰσεπήδησεν εἰς τὴν βάρκαν· ὁ δὲ προειρημένος τοῦρκος, εἰδὼν αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πορθμεῖον· κράξας ἰσχυρῶς προσέταξεν αὐτοὺς ἵνα ἐξάξωσιν αὐτὸν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, οἱ δὲ τὸν εὔγαλαν, καὶ λαβόντες αὐτὸν οἱ δήμιοι, πρὸς τὸν ἀγᾶν ἀπήγαγον· ὁ δὲ τὸν ἐρωτᾷ· πόθεν εἶσαι ὦ νεανία; καὶ πῶς μᾶς ἦλθες ἐδῶ; καὶ πῶς ὀνομάζεσαι; ἀποκρίσου ἡμῖν· ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ἀπεκρίθη· ἀπὸ μακρὺν τόπον εἶμαι, ὑπήγαινα εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἀράξαμεν ἐδῶ· εἶμαι δὲ Χριστιανὸς, καὶ ὀνομάζομαι Κωνσταντῖνος, καὶ ὁ ἀγᾶς· ψεύματα λέγεις ἡμῖν· ἀμὴ ἂν εὑρεθῇ ἄνθρωπος ὁποῦ σὲ ἠξεύρει ὅτι εἶσαι τοῦρκος τί ἔχεις νὰ ἀποκριθῇς τότε; καὶ εὐθὺς ὁ ἀλιτήριος γνωσὸς ἐκεῖνος, εἰσπηδήσας εἰς τὸ μέσον, θρασέως ὁ βάρβαρος λέγει πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον, αἰ δὲν ἠξεύρω ἐγὼ ὅτι εἶσαι ἀδελφὸς τοῦ δεῖνος τούρκου καὶ τοῦ δεῖνος, ὁποῦ μετήρχεσθε τὴν μαναβικὴν εἰς τὴν Σμύρνην; πῶς ψεύδεσαι ἀναίσχυντε πρὸς ἡμᾶς; τότε ὁ Ἅγιος κατὰ τὸν Ἀπόστολον ἀπέθετο τὸ ψεῦδος εἰς τοὺς ψεύστας, καὶ ἤρξατο λαλεῖν τὴν ἀλήθειαν· ἐπειδὴ νομίμως ἦλθε καὶ ἡ ὥρα ἵνα μαρτυρήσῃ τὴν ἣν ἔδιψα ἀλήθειαν.

Ἀπεκρίνατο οὖν παῤῥησία λαμπρᾷ τῇ φωνῇ, ναί. Τοῦρκος ἤμουν καλῶς ἐσεῖς ἀσεβεῖς καὶ ἄνομοι· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐφωτίσθην παρὰ Θεοῦ, καὶ ἐπληροφορήθην ὅτι ματαία εἶναι ἡ πίστις τῶν ἀγαρηνῶν, καὶ μόνη ἡ τῶν Χριστιανῶν πίστις εἶναι ἀληθὴς καὶ ἀμώμητος, διὰ τοῦτο γνωρίσας τὸ συμφέρον μου, ἔγινα Χριστιανὸς, διὰ νὰ κερδήσω ζωὴν τὴν αἰώνιον· τότε ὁ ἀγᾶς ἐπρόσταξε νὰ δείρωσιν αὐτὸν, καὶ μετὰ τὴν μαστίγωσιν νὰ τὸν κλείσουν εἰς φυλακήν, ἕως οὗ νὰ συλλογισθῇ τὸ συμφέρον του· καὶ πέμψας ἐπιστολὴν πρὸς τὸν τῶν Μοσχονησίων ἀγᾶν ἵνα ταχέως ἔλθῃ πρὸς αὐτὸν ὅτι εἶναι ἀνάγκη· μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔφθασε καὶ αὐτὸς ἐκεῖσε πρὸς τὸν ὁποῖον ἀνήγγειλε τὸν κατὰ τοῦ μάρτυρος· καὶ ἐξαγαγόν τες αὐτὸν ἐκ τῆς φυλακῆς, καὶ παραστήσαντες αὐτὸν ἐνώπιον αὐτῶν, λέγουσιν αὐτῷ, ἂν ἐγνώρισε τὸ συμφέρον του νὰ ὁμολογήσῃ τὴν λαμπρωτάτην αὐτῶν θρησκείαν καὶ νὰ τοῦ δόσουν πολλὰς τιμὰς καὶ ἀξιώματα, εἰ δὲ μὴ ἔχουν νὰ κατανα-λώσουν μὲ πικρὰς τιμωρίας τὰς σάρκας του· ὁ δὲ μάρτυς θαρσαλέως ἀπεκρίνατο πρὸς αὐτοὺς, ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὰς φλυαρίας των· οἱ δὲ ἐκέλευσαν νὰ μαστιγώσωσιν αὐτὸν, καὶ νὰ τὸν κατακλείσουν εἰς τὴν φυλακὴν. Εὑρισκομένου δὲ τοῦ Ἁγίου ἐν τῇ φυλακῇ, διεδόθη ὁ λόγος εἰς ὅλην τὴν χώραν τῶν Κυδωνιῶν καὶ πολλοὶ Χριστιανοὶ εἴρχοντο καὶ ἐθεώρουν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ παραθαῤῥύνοντες αὐτὸν κρυφίως τῶν ἀγαρηνῶν· ὁ δὲ ἅγιος παρήγγειλεν αὐτοῖς νὰ δέονται ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ νὰ εἰδοποιήσουν τῶν ἱερέων περὶ τούτου νὰ τελειώσῃ τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου γενναίως. Εἷς δὲ χαλκεὺς

κατζίβελος, σκεῦος καὶ ὄργανον τοῦ σατανᾶ ἐκαυχήθη ὁ δείλαιος διὰ νὰ φιλιωθῇ μετὰ τῶν τυράννων, εἰπών, ὅτι ἐγὼ νὰ τὸν παιδεύσω τόσον ὁποῦ μὴ ὑπομένοντας τὰς βασάνους, νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ μὴ βουλόμενος, διότι καὶ τὸν πρὸ δέκα χρόνων κακοθάνατον ἐκεῖνον Γεώργιον (δηλαδὴ τὸν νεομάρτυρα Γεώργιον ὁποῦ ἐκεῖ ἐμαρτύρησεν) ἐγὼ τὸν ἐπαίδευσα εἰς τὸ πεῖσμά του· καὶ λαβὼν τὴν ἄδειαν ὁ ἔνυλος σατανᾶς, γύρτος ἐκεῖνος τόσον τὸν ἐβασάνησεν, ὁποῦ καὶ νὰ ἀκούσῃ τινὰς φρίττῃ

Διότι τοῦ ἐκατασκεύασε μίαν κασσίδα ἤτοι σκούφιαν σιδηρᾶν, καὶ τὴν ἐπυράκτωσε τόσον ὁποῦ ἔγινεν ὡσὰν φλόγα, καὶ ἐπέθηκεν ἐν τῇ τοῦ μάρτυρος κεφαλῇ· ἔτι δὲ καὶ μολυβδίνους σφαῖρας περιέσφιγξεν εἰς τοὺς μίλιγκάς του μὲ λώρους, ὥστε ὁποῦ οἱ ὀφθαλμοί του ἐξῆλθον τοῦ τόπου των· καὶ οὕτω παιδευθεὶς ὁ Ἅγιος ἐκλείσθη εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν, ἔβλεπον δέ τινες καθαροὶ Χριστιανοὶ τὺν νύκτα φῶς λαμπρὸν ὁποῦ ἐξείρχετο ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Νεομάρτυρος Γεωργίου, καὶ εἰσήρχετο εἰς τὴν φυλακὴν ὅπου ὁ Ἅγιος εὑρίσκετο. Μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἐξαγαγῶντας αὐτὸν ἐκ τῆς φυλακῆς, παρέστησαν ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμῶνος, καὶ ἐπερώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν εἰ μετήλλαξε γνώμην καὶ πῶς ὀνομάζετο, ἵνα δράξωσι λόγον· ὁ δὲ ἀπεκρίθη· ἐσεῖς τῇ ἀληθείᾳ εἶστε τύραννοι θηρία ἄγρια καὶ οὐκ ἄνθρωποι λογικοί· πλὴν λύσατε τὰς χεῖρας μου καὶ νὰ σᾶς φανερώσω τίς εἶμαι· καὶ παρευθὺς τὸν ἔλυσαν· ὁ δὲ προθύμως ἐνώπιον ποιήσας αὐτῶν τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ· μεγαλοφώνως εἶπε πρὸς αὐτούς, εἴδετε τίς εἰμί; μὴ πλέον θαρρεῖτε εἰς ἐμὲ νὰ ἀλλάξω γνώμην καὶ νὰ συγκοινωνήσω μετ' ἐσᾶς· τότε ὁ τῶν Μοσχονησίων ἀγᾶς θυμοῦ πολλοῦ πλησθεὶς ἠγέρθη, καὶ ἐκβαλὼν τὴν μάχαιραν ἑαυτοῦ· ὁρμητικῶς κτυπήματι ἔκρουσε σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ Μάρτυρος τὸ στῆθος λέγων· ἔτζι ὁμολογεῖς αἴ· καὶ ὦ τῶν θαυμασίων σου Χριστὲ βασιλεῦ Παντοδύναμε! (ὡς ἔλεγεν ὁ παρεστικῶς δραγουμάνος ἑρμηνεύς)· ἐσχίσθησαν μὲν τὰ ροῦχα του· ἔγινε δὲ ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Μάρτυρος, σταυρὸς χρυσοῦς, στίλβων καὶ διαλάμπων ἀπὸ οὐράνιον φῶς· οἱ δὲ ἀσύνετοι μᾶλλον ἠγριώθησαν κελεύσαντες ἵνα μαστιχθῇ παρὰ τῶν στρατιωτῶν, εἶτα νὰ κλείσουσι τοὺς πόδας του εἰς τὸ τιμωρητικὸν ξύλον, καὶ μὲ ἄλυσσον νὰ τὸν δέσουσιν ἀπὸ τὰς μασχάλας καὶ ἀπὸ τὴν μέσην, καὶ ἀπὸ τὸν λαιμὸν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ νὰ ἦναι καθήμενος· καὶ οἱ πόδες του εἰς τὸ ξύλον, τῇ δὲ νυκτὶ νὰ κρέμαται ὑψηλὰ ἕως πρωΐ. Μαθόντες δὲ οἱ Χριστιανοὶ τὴν τυραννίαν τοῦ Μάρτυρος, καὶ φοβηθέντες μήπως δειλιάσῃ, μᾶλλον δὲ ὁ διδάσκαλος Γρηγόριος, ἐξαπέστειλεν ἕνα μαθητὴν Ἀθηναῖον, ὀνόματι Ἰωάννην ὡς τάχα νὰ ἐχρεώστῃ τινὶ ἑτέρῳ, καὶ τοιούτῳ τρόπῳ ἐπαρηγόρει τὸν Ἅγιον· ἀλλ' ὁ ἄρχων τοῦ σκότους ἐμεταμορφοῦτο εἰς διάφορα σχήματα ἐκφοβίζων τὸν Ἅγιον, ποτὲ μὲν ὡς γυνὴ, ἄλλοτε δὲ ὡς ἀράπης, καὶ ἄλλοτε πάλιν ὡς σκύλος, καὶ ὡς διάβολος ὁποῦ εἶναι· ταῦτα μὴ ὑποφέρων ὁ Ἅγιος ἠγανάκτει σφοδρῶς, ἀλλ' ὁ Ἰωάννης τὸν ἐθάρρυνε καὶ ἐπαρηγόρει μὲ λόγους θείους, καὶ παραδείγματα διαφόρων Ἁγίων, καὶ ἔξω πάλιν κοινῶς αἱ Ἐκκλησίαι τῶν Κυδωνιῶν ἐπροσηύχοντο λιτανεύοντες καὶ ἀγρυπνοῦντες ὑπὲρ αὐτοῦ.

Καὶ ἐν μιᾷ τῶν νυκτῶν κατὰ τὸ μεσονύκτιον, κοιμώμενος ὁ Ἰωάννης, καθ' ὕπνους ἐγέλασε, καὶ ὁ μάρτυς κρεμάμενος ὢν, ἐξύπνησεν αὐτὸν καὶ λέγει· τί ἐγέλασες Ἰωάννη; καὶ τί ἐθεώρησας; ὁ δὲ οὐκ οἶδα εἶπε τίποτες· καὶ ὁ Μάρτυς· τοῦτο καὶ ἐκεῖνο εἶδες καὶ διὰ τοῦτο ἐγέλασες· ὅμως εἰς καλὸν θέλει εἶσθαι ἡ ἔκβασις. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ· φαίνεται εἰς τὸν Μάρτυρα ἡ Κυρία Θεοτόκος, λελαμπρυσμένη, ὁποῦ ἦλθεν εἰς ἐπίσκεψίν του· καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· χαίροις Κωνσταντῖνε, πιστὲ θεράπων τοῦ Υἱοῦ μου, καὶ ἐμοῦ τῆς Μητρός του· διὰ τὴν συνέχειαν τῆς τοῦ ὀνόματός μου ἐπικλήσεως ἰδοὺ ὁποῦ

ἦλθον πρὸς σέ· καὶ γίνωσκε ὅτι θέλημα τοῦ Υἱοῦ μου εἶναι, νὰ μαρτυρίσῃς· εἰς τὴν ἐπώνυμόν σου βασιλίδα τῶν πόλεων, καὶ νὰ τελειώσῃς τὸν δρόμον τῆς ἀθλήσεως, καὶ εἰπὲ εἰς τὸν λαὸν ταύτης τῆς πόλεως ἐκ μέρους μου, ἵνα μὴ πλέον ὑπὲρ σοῦ δέονται λιτανείας ποιούμενοι· ἀλλὰ μάλιστα ἔπρεπε διὰ παντὸς νὰ δέονται διὰ τὸν ἑαυτόν τους· ἵνα μὴ ἀπέλθωσιν αὐτοῖς αἱ μέλλουσαι συμφοραί· διότι ἔγινεν ἀπόφασις νὰ κατακαυθῇ ἡ πόλις αὕτη, ὡς τῶν Σοδομιτῶν, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἐκείνων τὰς πράξεις ἐζήλωσαν· διὰ δὲ τὴν ἀβροχίαν ὁποῦ δέονται, ὅταν μέλλεις ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοιάριον ἐάσωσι τὰ νέφη τὰ ὕδατα αὐτῶν· καὶ οὕτως ἐγένετο· ταῦτα καὶ ἄλλα ἐφανέρωσεν ὕστερον ὁ ῥηθεὶς Ἰωάννης Ἀθηναῖος ἐξελθὼν ἐκ τῆς φυλακῆς· καὶ τὰ ἐσημείωσε τὰ ὁποῖα διὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἀνωμαλίαν διασκορπισθέντες οἱ Κυδωνιάται κατὰ τὸ παρὸν δὲν εὑρέθησαν.

Μετὰ ταῦτα βλέπων ὁ ἡγεμὼν τὴν καρτερίαν του καὶ τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του· ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἀποστείλῃ εἰς Βυζάντιον, γράψας τὰ κατ' αὐτὸν ἅπαντα· πρὸς τὸν ἔφορον τοῦ στόλου πασσιᾶν· καὶ ἐπιβιβάσαντες ἔν τινι πλοίῳ, ὡς εἰσῆλθεν ὁ Μάρτυς εἰς αὐτὸ, κατὰ τὴν πρόῤῥησιν τῆς Θεοτόκου, ἔβρεξε τόσον ὁποῦ ἐμεθύσθη ἡ γῆ· φθάσαντες δὲ εἰς τὴν βασιλεύουσαν ἐξέτασεν αὐτὸν ὁ Σταμπὸλ ἐφέντης κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτῶν καὶ μαρτυρίσας κἀκεῖσε ὁ Μάρτυς τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον τῶν ἐκεῖσε· κελεύσει τοῦ ἡγεμόνος μαστίζεται· καὶ κατεδικάσθη νὰ κατακλισθῇ εἰς τὸ μπάνιον· εὑρισκόμενος οὖν ἐκεῖσε ὁ Ἅγιος ἐπροσκάλεσεν ἕνα πνευματικὸν καὶ ἐξομολογήθη· καὶ ὁ πνευματικὸς βλέπωντας τὸν νέον· εἶπε πρὸς αὐτόν· καλὴ μὲν εἶναι ἡ ὁμολογία τέκνον μου Κωνσταντῖνε, ἀλλὰ στοχάσου καλὰ ὅτι εἶναι δεινὰ καὶ τὰ βάσανα τῶν ἀπίστων ἀγαρηνῶν· μήπως ἤθελες δειλιάσης εἰς τὸ ὕστερον· ὅτι ἂν θέλῃς ἡμεῖς ἠμποροῦμεν νὰ φροντίσωμεν τὴν ἐλευθερίαν σου. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Μάρτυς, εἶπε σεμνοπρεπῶς πρὸς τὸν πνευματικόν· ὦ ἅγιε πνευματικὲ, βλέψον εἰς ἐμὲ, καὶ ἔβλεψεν· εἶτα εὐλαβῶς ἀνακαλύψας τὸ ὑποκάτω του μέρος· τὸ ὁποῖον ἐκ τοῦ πολλοῦ ταννυσμοῦ τῆς ποδοκάνης ὁποῦ τοῦ ἔκαμαν εἰς ἐκεῖνο τὸ τημωρητικὸν ξύλον, ἐσχίσθη τὸ σκέλος του ἕως δύω δάκτυλα· τὸ μέλος τοῦ ἀφαιδρῶνος. Θεωρήσας ταῦτα ὁ πνευματικὸς· ἐθαμβήθη λίαν, καὶ εὐλαβήθη τὸν Ἅγιον· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Μάρτυς. Προσέχετε νὰ μὴ τολμήσῃ τινὰς νὰ δώσῃ ἀργύρια διὰ ἐμένα πρὸς ἐλευθερίαν μου· διότι μετὰ ὀλίγας ἡμέρας τελειώνει ὁ ἀγῶνας μου, καθὼς ἡ Δέσποινα μοῦ ἐφανέρωσε· πλὴν νὰ κάμῃς (τοῦ εἶπε)· τοῦ Παναγιωτάτου κὺρ Γρηγορίου ἀσπασμοὺς ἐκ μέρους μου· ὅστις μὲ ἠξεύρει τίς εἶμαι· καὶ νὰ εὔχεται ὑπὲρ ἐμοῦ.

Τὸ δὲ πρωῒ ἤγαγον αὐτὸν πάλιν εἰς ἐξέτασιν, καὶ εὑρόντες αὐτὸν πάλιν στερεὸν εἰς τὴν πίστιν, δείραντες πάλιν ἀπέκλεισαν εἰς τὸ μπάνιον· καὶ τὸν ἐτυραννοῦσαν οἱ ἄσπλαγχνοι θῆρες καὶ ἀνήμεροι τῆς Ἄγαρ ἀπόγονοι· τῇ δὲ τρίτῃ πάλιν ἐξετάσαντες αὐτὸν, τὸν ἐκολάκευον τάσσοντές του βίον περισσὸν νὰ τοῦ δόσουν καὶ ἀξιώματα, ἂν τοὺς ὑπακούσῃ, καὶ ἄλλην ἀπόλαυσιν πρόσκαιρον· ὁ δὲ Μάρτυς βαρυνθεὶς τὰς μωρολογίας αὐτῶν· ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τὰς φρενοληψίας των· ἀναστενάξας ἐκ βάθους εἶπε πρὸς τὸν ἡγεμόνα· ὦ ἡγεμὼν· ἄμποτε νὰ ἐγνώριζες καὶ σὺ τὸ συμφέρον τῆς ψυχῆς σου μᾶλλον, καὶ νὰ ἐγίνουσουν Χριστιανός· ταῦτα ἀκούσας ἐκεῖνος καὶ μὴ ὑποφέρων ἀκοῦσαι τὸν λόγον, καὶ αἰσχυνθεὶς· ἀνέστη ὁ μάταιος κριτὴς τῆς ἀδικίας, καὶ ῥαπίσας τὸν Ἅγιον ἐπὶ τὴν σιαγῶνα, καὶ ἀπωθούμενος, ἐξέβαλεν ἔξω· εἶτα κελεύσας διὰ γραφίδος, ἵνα γίνῃ ὁ θάνατος αὐτοῦ διὰ πνιγμονῆς· καὶ παραλαβόντες αὐτὸν οἱ ὑπηρέται τοῦ σατανᾶ ἀπήγαγον καὶ ποῖα μὲν βάσανα τοῦ ἔκαμαν μόνος ὁ παντεπά-

πτης Θεὸς τὰ γινώσκει· τοῦτο μόνον ἐμάθωμεν ὅτι ἀφοῦ τὸν ἀπέπνιξαν μὲ βρόχον κατὰ τὸ ἔθος αὐτῶν, εἰς πεῖσμα τοῦ Ἁγίου, καὶ διὰ νὰ μὴ λάβουν οἱ Χριστιανοὶ τὸ πάνσεπτον αὐτοῦ λείψανον καὶ τὸ τιμῶσι· φθονίσαντες εἰς αὐτό· ἔσκαψαν εἰς τὰ τούρκικα μνήματα ὁποῦ ἦσαν ἐκεῖ πλησίον, καὶ τὸν ἐνταφίασαν διὰ τὸ τῆς περιτομῆς σημεῖον καὶ διὰ νὰ κατάγεται ἐκ τοῦ γένους τῆς Ἄγαρ ὡς αὐτοὶ ὑπελάμβανον· ἐτελειώθη δὲ ὁ μεγαλομάρτυς οὗτος τῇ δευτέρᾳ τοῦ Ἰουνίου μηνός· ἔτει σωτηρίῳ ᾳωιθ'. 1819· καὶ στοχασθῆτε ὦ φιλομάρτυρες τὸν κατὰ πάντα ἀληθῶς μάρτυρα, ὅτι ἀπὸ κγ'. τοῦ Ἀπριλίου ἤρξατο τοῦ ἀγῶνος καὶ διήρκεσε μέχρι τῆς τοῦ Ἰουνίου δευτέρας· ὁποῦ γίνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν τεσσαράκοντα, μιμητὴς τῶν παθημάτων τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ γενόμενος ὡς εὐγνώμων δοῦλός του.

Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ ἀοίδημος γέροντάς του καὶ ἀνάδοχος, ἔπεμψεν ἕνα τῶν ὑποτακτικῶν του ἵνα μάθωσι, καὶ διαπεράσας ἀπὸ ταῖς Κυδωνιαῖς, ἤκουσε τὰ ἄνω εἰρημένα παρὰ τοῦ Ἀθηναίου Ἰωάννου, ὅστις εἶχε καὶ ἕτερα ὑπομνήματα καὶ εἶπεν αὐτῷ, τώρα ὕπαγε εἰς τὴν Βασιλεύουσαν, καὶ ὅταν σὺν Θεῷ ἐπιστρέψῃς, λαμβάνεις καὶ τὰ ὑπομνήματα ταῦτα· ὁ δὲ πορευθεὶς εἰς Κωνσταντινούπολιν ἠρεύνησε τὰ κατὰ τοῦ μάρτυρος καὶ ἔμαθε τὰ περὶ τῆς τελειώσεως τοῦ Μάρτυρος· καὶ ὅτι ἐν πάσαις ταῖς ἐρωταποκρίσεσιν αὐτοῦ ἐξεφώνει πάντοτε τὸ, ὅτι Χριστιανὸς εἶμαι, μέχρι τῆς τελευταλίας του ἀναπνοῆς, καὶ ὅτι διὰ πεῖσμα, τὸν ἔθαψαν ἐν τοῖς ἑαυτῶν μνήμασιν ἵνα μὴ τιμήσωσιν αὐτὸν οἱ Χριστιανοί· ἔλαβεν οὖν ὁ ὑποτακτικὸς οὗτος, ἐξαγοράσας ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνοὺς μερικὰ φορέματα τοῦ Ἁγίου, εὑρὼν, καὶ λαβὼν ἔφερεν ἐν τῇ Σκήτῃ τοῦ Καυσοκαλυβίου· καὶ ὑπέστρεψε κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Ὄρος, διὰ τὰς περιστάσεις τοῦ καιροῦ, καὶ δὲν ἀπέρασε πλέον ἀπὸ ταῖς Κυδωνιαῖς νὰ λάβῃ τὰ ὑπομνήματα ὡς ἄνωθεν. Μετὰ δὲ καιρὸν ἦλγει ἡ κεφαλὴ τοῦ ἑτέρου ὑποτακτικοῦ, συναδελφοῦ τοῦ ἄνωθεν, σφοδρῶς· καὶ λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, δὲν πέρνεις πτωχὲ ἀπὸ τὰ φορέματα τοῦ Ἁγίου μὲ πίστιν νὰ τειλιχθῇς, ἴσως καὶ θεραπευθῇς· καὶ ὑπακούσας ἐποίησεν ὡς προσετάγη, καὶ ὑπνώσας εἰρηνικῶς ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, τὸ πρωὶ δὲν ἔμεινεν οὔτε ἴχνος ἀσθενείας εἰς αὐτόν.

Ἄλλος τὶς ἔπασχεν ὀδονταλγίαν, καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸν Ἅγιον ἰάθη.. Ἕτερος ἱερεὺς εἰς φρενοβλαβίαν ἔμελλεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον καταντῆσαι, καὶ λαβὼν ἐκ τοῦ φορέματος τοῦ Ἁγίου μέρος τι, καὶ ἀσπασάμενος μετὰ πίστεως καὶ ἐπικαλεσάμενος μετὰ δακρύων τὸν Ἅγιον, ἔλαβε τὴν ὑγίαν τῶν φρενῶν του.

Τοῦτο εἶναι τὸ μαρτύριον τοῦ νεομάρτυρος καὶ πολυάθλου Κωνσταντίνου, ἀδελφοί, ὅστις ἐξ ἀκανθῶν ὡς εὔοσμον ῥόδον ἐξήνθησεν· καὶ ἔδειξε τοιοῦτον ἔνθεον ζῆλον ὑπὲρ τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως· ἀλλὰ διὰ τοῦτο καὶ θείων ἀποκαλύψεων καὶ ἐμφανείας τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἠξιώθη, ὡς ἔμπροσθεν ἐδιηγήθημεν καὶ τῶν γεννησομένων τὴν πρόγνωσιν ἐμυήθη· καὶ τοῦ τέλους αὐτοῦ τὴν ἡμέραν καὶ εἰς τὴν ὁμόνυμον αὐτῷ Κωνσταντινούπολιν· καὶ τώρα συγχορεύει ἐν οὐρανοῖς μετὰ τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων, ἐν τῷ χορῷ τῶν Ἁγίων Μαρτύρων, ὧν τὰ ἄθλα καὶ τοὺς ἀγῶνας ἐπὶ γῆς ἐμιμήθη καὶ τῶν ἴσων βραβείων καὶ ἐπάθλων ἠξίωται, αὐτὸν καὶ ἡμεῖς πρέσβυν πρὸς τὸν Σωτῆρα προβαλλόμεθα, ὡς παῤῥησίαν ἔχοντα πρὸς αὐτὸν, ὑπὲρ οὗ καὶ τὰς βασάνους ὑπέμεινεν, ὅπως ἀξιωθείημεν τῆς οὐρανίου βασιλείας ταῖς ἱκεσίαις αὐτοῦ. Ἀμήν.

Κατὰ τὸ αὠλη. Ἰαννουαρίου 17 1838.

ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ,

τοῦ ἐκ κόμης Τζούρχλη ἐπαρχίας Γρεββενῶν τῶν Ἰωαννίνων.

Οὗτος ὁ εὐλογημένος νέος ἀθλητὴς, καὶ Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιος, τὸ καύχημα τῶν Ἰωαννίνων, καὶ ποταμὸς τῶν θαυμάτων, ἡ πτῶσις τῶν ἀπίστων, καὶ ἀνάστασις τῶν πιστῶν, ἦτον ἐκ τῆς ἐπαρχίας τοῦ Ἁγίου Γρεββενῶν ἀπὸ ἓν χωρίον Τζούρχλη ὀνομαζόμενον, οἱ γονεῖς του ἦσαν πάμπτωχοι, Κωνσταντῖνος καὶ Βασίλω ὀνομαζόμενοι, ἐργαζόμενοι τὴν γεωργικὴν τέχνην. Οὕτως δὲ τοῦ Ἁγίου ὄντος κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἡλικίας του ὀκτὼ, ἔμεινεν ὀρφανὸς ἀπὸ γονεῖς, ὅθεν ἔμεινεν ὑποκάτω εἰς τὸν ἀδελφόν του καὶ ἀδελφήν του. Λοιπὸν καθὼς ἠκολούθησαν πολλαὶ ἀνωμαλίαι, καὶ ἔτρεχον πολλοὶ Ἀλβανοὶ καὶ ἄλλα στρατεύματα ἄνω καὶ κάτω, ἐπροσκολλήθη λοιπὸν καὶ οὗτος ὁ εὐλογημένος μὲ μερικοὺς Ἀγάδες ὑπομίσθιος. Ἔπειτα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπερνῶντας καιρὸς, ἐπροσκολλήθη καὶ μὲτὸν Χατζῆ Ἀβτουλᾶν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Ἰμὶν πασσιᾶ, μὲ τὸν ὁποῖον ἔκαμε περίπου ἀπὸ ὀκτὼ χρόνους μετερχόμενος τὸν ἱπποκόμον. Ὡν λοιπὸν καὶ μὲ αὐτὸν πρωτήτερα, καθὼς συνηθίζουν οἱ ἀγαρηνοὶ, καὶ διὰ πολλὰ κἄτια, δὲν τὸν ἐκάλουν εἰς τὸ ὄνομά του ἀλλὰ τὸν ἔκραζον (ἐ Γκιαούρ Χασάν), αὐτὸς ὅμως ἐῤῥόνει τὰ τῶν Χριστιανῶν· οἱ περισσότεροι ὅμως δὲν τὸν ἐστοχάζοντο διὰ Χριστιανόν, ἀλλὰ (τοῦρκον). Λοιπὸν τί ἠκολούθησεν; Καθὼς ὁ Ἰμὶν πασσιᾶς ἦλθε τὸ δεύτερον ἡγεμὼν εἰς Ἰωάννινα, εἰς τὸ 1836 ἔτος, ἔχων μαζύ του καὶ τὸν Χατζῆ Ἀβδουλᾶν ὁμοῦ μὲ τὸν εὐλογημένον Γεώργιον, ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως καθὼς ἦλθε, διὰ παρακινήσεως μερικῶν φίλων του, ἀῤῥαβονίσθη μὲ μίαν νέαν Ἑλένην τ' ὄνομα, ὀρφανὴ ὅμως ἀπὸ γονεῖς, καὶ ἐπισκεπτομένη ἀπὸ μίαν θειάν της, Θεοφανῶ καλουμένην, ἔχουσα καὶ δύω ἀδελφοὺς Ἀλέξιον καὶ Κωνσταντῖνον καλουμένους. Λοιπὸν αὕτη ἡ κόρη, ὅσον εἰς τὰ σωματικὰ ἦτον πάμπτωχη, τόσον εἰς τὰ ψυχικὰ πλουσιωτάτη, φρωνημωτάτη, καὶ θεόφοβος, καθὼς πολλοὶ μαρτυροῦν καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος τὴν εἶδον πολλάκις, (ὡς περίεργος εἰς αὐτά)· ὅθεν αὐτὴν τὴν ἡμέραν ὁποῦ τὴν ἀῤῥαβώνισεν ἡ θειά της μὲ τὸν εὐλογημένον Γεώργιον, τί ἠκολούθησαν; Κάποιος Τοῦρκος Ἰωαννίτης Χότζιας, γνωρίζοντος τὸν Ἅγιον καὶ προτήτερα καὶ μᾶλλον διὰ τὴν ὀνομασίαν, ὁποῦ τὸν ἔκραζον (γκιαούρ χασᾶν) καὶ ὢν φυσικὰ θρῆσκος, συκοφαντεῖ τὸν εὐλογημένον. Μπρὲ τοῦ λέγει σὺ εἶσαι Τοῦρκος, θέλεις νὰ πάρῃς Χριστιανὴν γυναῖκα; Ὁ δὲ Ἅγιος λέγει πρὸς αὐτὸν, ἐγὼ ὡς Χριστιανὸς ὁποῦ εἶμαι, ζητῶ νὰ πάρω Χριστιανὴν γυναῖκα· ἐκεῖνος ὅμως ὁ τρισκατάρατος, τρέχει μόνος του εἰς τὸν Μεχκεμὲ, καὶ συκοφαντεῖ τὸν εὐλογημένον λέγων, ὅτι κάποιος Τοῦρκος ζητεῖ νὰ πάρῃ εἰς γυναῖκα μίαν Χριστιανὴν, ἐν ᾧ τὸν ἠξεύρω διὰ Τοῦρκον, λοιπὸν παρασταίνει τὸν εὐλογημένον Γεώργιον, ἐκεῖ ἐρωτᾶται καὶ ἀποκρίνεται θαρσαλέως πρὸς τὸν κατῆν, ὁ κατῆς τὸν φοβερίζει λέγοντός του, μπρὲ ἐδῶ μαρτυρεῖ ὅτι εἶσαι Τοῦρκος; ὄχι, λέγει, ὁ Ἅγιος, Χριστιανὸς ἤμουν καὶ εἶμαι, ἅμα λέγοντος τὸν λόγον, ἔκαμε καὶ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, ἔτυχεν ὅμως μαζὴ καὶ μ

φάσισε καὶ τὸν ἔστειλε πρὸς τὸν βεζίρην· ἐρωτᾷ τὸν Ἅγιον καὶ ἀποκρίνεται τὰ ἴδια· καθὼς καὶ πρὸς τὸν κατῆ, μάλιστα ἔμαθεν, ὅτι ἦτον ἄνθρωτος τοῦ χατζῆ Ἀδδουλᾶ, ἔστειλε καὶ τὸν ἔκραξε, τὸν ὁποῖον καὶ ἐρωτᾷ ἂν ἦναι Χριστιανός, ὁ δὲ αὐθέντης του, εἶπεν τὸν ἠξεύρω ἐξ ἀρχῆς, ὅτι εἶναι Χριστιανὸς καὶ ἔτζι ἐλευθερώνεται ἀπὸ τὴν συκοφαντίαν, καὶ διὰ προσταγῆς τοῦ ἡγεμῶνος γράφεται εἰς τὸν Κώδηκα τοῦ κατῆ, ὅτι εἶναι Χριστιανός. Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα λοιπὸν τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν ξημερόνωντας τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ἐστεφανώθη μὲ τὴν εἰρημένην Ἑλένην, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα τοῦ καιροῦ ἔφυγεν ὁ Ἰμὶν πασιᾶς καὶ ὁ αὐθέντης του μαζὴ καὶ ὁ Ἅγιος, καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν Προῦσσαν, ἔπειτα τὸν ἄφησε καὶ ἦλθεν εἰς Ἰωάννινα, τὸν φθινώπορον ἐκάθισεν μερικὰς ἡμέρας, καὶ ἔπειτα προσεκολλήθη ἱπποκόμος μὲ τὸν Μουτεσελήμη Φιλιάδων σταλμένος ἀπὸ τὸν νέον ἡγεμῶνα Μουσταφᾶ πασιᾶν, κάμνοντος λοιπὸν μῆνες τρεῖς εἰς Φιλιάδας, ἦλθεν ὁμοῦ μὲ τὸν Μουτεσελήμην τὸν αὐθέντην του τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἡμέρᾳ τετάρτη, καὶ οὖσα ἡ σύζυγός του ἔγγυος ἐγέννησεν υἱὸν ξημερόνωντας τὴν πέμπτην· λοιπὸν φεύγοντας ὁ αὐθέντης του, ἐζήτησε νὰ πάρῃ καὶ τὸν Ἅγιον μαζή του· ὁ δὲ Ἅγιος τοῦ εἶπεν, ἐγὼ, κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἔρχομαι, καὶ οὕτως ἔμεινεν. Κατὰ τὰς ἑπτὰ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς ἐβάπτισε τὸν υἱόν του, καὶ ἐχάρη ὁ εὐλογημένος, ὅτι ἠξιώθη νὰ γένῃ πατὴρ, (φαίνεται ὅτι κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας τοῦ ἔπλεκεν ὁ Οὐράνιος πατὴρ τὸν ἀμάραντον στέφανον τῆς δόξης τοῦ μαρτυρίου, διότι ἀπερνῶντας αὐταὶ αἱ ἡμέραι τὴν τρίτην πρωῒ ἐδόθη εἰς ἓν ὕπνον τόσον βαθὺν, ὥστε, δὲν ἐξύπνησεν ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ πολλάκις τὸν ἐτάραττον καὶ δὲν ἐννόει διόλου), τέλος πρὸς τὸν δεῖπνον ἐσυκώθη, καὶ ἄρχησε νὰ φάγῃ, καθὼς λοιπὸν κατὰ συνήθειαν ὅταν τρώγωμεν λέγομεν. « Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ » αὐτὸς ὅμως εἶπε « δόξα σοι ὁ Θεός ». Ἐρωτᾷ τον λοιπὸν εἰς τῶν συγγενῶν του· Διατὶ εἶπες ἔτζι; αὐτὸς τὸν λέγει ὦ καϊμένε δὲν λέγετε παρὰ καλὰ ὁποῦ ἠξεύρω καὶ τόσον· ξημερώνοντας λοιπὸν ἡ τετάρτη ζητεῖ τὰ φορέματά του τὰ καλά· τὰ ἔδωσαν, καὶ ἐνδύθη, καὶ ἐνδύωντάς τα ἐκίνησε νὰ φύγῃ ἐπὶ προφάσει νὰ εὕρῃ κἀμμίαν τύχην, πηγαίνοντας λοιπὸν ἕως τὴν πόρταν, ξαναγυρίζει καὶ θεωρεῖ μὲ ἔκστασιν μεγάλην τὸν υἱόν του καὶ σύζυγον καὶ ἄλλους. Αὐτοὶ βλέποντες ἓν τοιοῦτον πρᾶγμα ἀποροῦν λοιπὸν, καὶ λέγουν, τί μᾶς θεωρεῖ οὗτος; καὶ αὐτὸς τοὺς λέγει, τί σᾶς πειράζει (καὶ αὐτὸ τὸ ἔκαμε δίς). Ἔπειτα ἐκίνησε καὶ ἐπῆγεν κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν ἀγορὰν καὶ ἀπερνῶντας ἀπὸ τὴν ἀγορὰν τοῦ πλατάνου παρακάτω, ἰδοὺ ἐκεῖνος ὁ τρισκατάρατος χότζιας, ὁ ὁποῖος ἔτυχε νὰ ἦναι μὲ τὸν κατῆ Μπουλούκμπασῆ, εἰς αὐτὴν τὴν ἐποχὴν, καὶ παρευθὺς τὸν πιάνει, καθὼς καὶ πρὸ τοσούτου χρόνου προτήτερα, καὶ τοῦ λέγει, ἕως πότε γελᾷς μὲ τὴν πίστιν; ἢ τοῦρκος; ἢ Χριστιανὸς; αὐτὸς ὅμως ἐδειλίασεν ὡς ἄνθρωπος, καὶ τρόπον τινὰ ἐπαρακάλει ἐκεῖνον νὰ τὸν ἀφήσῃ, καὶ κατὰ τύχην ἔτυχε νὰ ἀπερνᾷ καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς γυναικός του Ἀλέξιος, ὁ ὁποῖος ὑπερμάχει νὰ τὸν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ προδότου· ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως βλέποντες τὸν θόρυβον ἦλθον καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀγαρηνοί, δὲν ἔλλειψαν ἀπὸ τὸ νὰ συνδράμωσι καὶ πλῆθος Χριστιανῶν θεωρούντων καὶ μάλιστα δύο τῶν προεστῶν τῆς Κωμοπόλεως Κονίτζης, Γεώργιος Διαμάντη, καὶ Ἀδάμος ἐκ Σπάδων, ἄνθρωποι καλώτατοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους καὶ πληροφορηθεὶς ἐγὼ τὰ περὶ αὐτῆς τῆς ἐποχῆς συμβάντα· ἀπέναντι λοιπὸν τῆς γενομένης ταύτης συζητήσεως τυχὸν, ἦτον ἡ κατοικία τοῦ Νταούτ πασιᾶ τῶν τακτικῶν, οὕτως οὖν βλέπων τὴν σύγχυσιν ταύτην, ἀπέστειλε ἀνθρώπους του καὶ τοὺς ἀνέβασεν εἰς τὰ ἔμπροσθέν του, ὅστις ἐρωτᾷ, καὶ παρὰ τῶν συκοφαντούντων ἀκούει νὰ λέγωσι, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἦτον τοῦρκος, καὶ τὸν ἠξεύρομεν ὅλοι μας, τώρα ὅμως ἐγύρισε, καὶ ἔγινε Χριστιανὸς, ἐπειδὴ βαστᾶ εἰς τὸ φέσι τὸ σημεῖον, τὸ ὁποῖον βαστῶσι οἱ Χριστιανοί (1)· ἐρωτᾶται ὁ Ἅγιος καὶ ἀποκρίνεται θαρσαλέως λέγοντος, Χριστιανὸς ἐγεννήθην, Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Χριστιανὸς ἀποθνήσκω. Ὁ δὲ ἀρχιστράτηγος τοῦ τακτικοῦ, ἐσκέπτετο ἐπὶ τοῦτο. Ὁ Καπῆ Μπουλούκμπασης δὲ ὢν παρὼν, ὡς προεῖπον δίδει εἰς τὰς χεῖρας του τὸν Ἅγιον, ὁμοῦ μὲ ἕνα ἄνθρωπόν του, καὶ πέρνωντάς των τὸν ἐπῆγεν εἰς τὸν μιαρὸν Μεκχεμὲν. Ὁ δὲ κατῆς γνωρίζοντάς τον ἀπὸ τὴν πρώτην συκοφαντίαν τοῦ ἀποκρίνεται τουρκιστί· Χριστιανὸς εἶσαι ἐσύ; καὶ ὁ Ἅγιος, ναί. Τοῦ λέγει πάλιν ὁ κατῆς ἔναν καιρὸν ἤσουν Χριστιανὸς, μὰ τώρα εἶσαι Τοῦρκος ὄχι, ὄχι, λέγει ὁ Ἅγιος· Χριστιανὸς εἶμαι καθὼς καὶ σὺ ὁ ἴδιος τὸ μαρτυρεῖς, καὶ μὲ ἔχεις ἀπὸ πέρυσι ἀπερασμένον εἰς τὸ Καϊδί σου, τοῦ λέγει ὁ κατῆς, τότε ἦτον ἕνας μάρτυς, μὰ τώρα μαρτυροῦν πολλοί, ὅτι εἶσαι τοῦρκος, καὶ κατὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, πρέπει δύω πράγματα νὰ κάμῃς, ἢ νὰ τουρκίσῃς, ἢ νὰ χαλασθῇς. Ὁ δὲ Ἅγιος τοῦ εἶπεν ὅτι θέλεις κάμε· εἰς αὐτὴν δὲ τὴν περίστασιν ἔτυχε νὰ ἦναι ἕνας κακόγηρος ἀρνησίχριστος ἑβδομήκοντα ἐτῶν τὴν ἡλικίαν, ὁ ὁποῖος εἰς τοιαύτην κατάστασιν εἶχε τουρκίσει, ἀπὸ κωφότητα τῆς γνώμης του, αὐτὸς ὁ μιαρὸς τυχὼν ἐκεῖ, καὶ βλέπωντας τὸν Ἅγιον, ἄρχισε νὰ τοῦ λέγει. Μπρὲ ἐγὼ εἶχα ἑβδομήκοντα χρόνους εἰς αὐτὴν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἄφησα καὶ ἔγινα μουσουλμάνος. Ὁ δὲ Ἅγιος βλέπωντας τοῦτον τὸν νέον ἐωσφόρον καὶ μηδὲν φοβηθείς, ὅστις ἦτον, ὡς πρόβατον μέσον τῶν λύκων, ἀλλὰ ζήλου θείου πλησθείς, καὶ δυναμωθείς, τρόπον τινὰ ἐκ τῆς ἄνωθεν προμηθείας, λέγει πρὸς τὸν κακόγηρον, ὦ μιαρὲ, ἀφίνω αὐτοὺς τοὺς ἀναισχύντους, καὶ λέγω ἐσένα, ὅσον διὰ τὴν πίστιν μου γνωρίζω, ὅτι εἶναι ἡ λαμπροτέρα τοῦ ἡλίου, τοῦτο δὲ λέγω μόνον τρισάθλιε, μὲ ποίαν συνήθειαν ἐχωρίσθης ἀπὸ τὴν φαμηλιάν σου, ὁποῦ σὺ ἔχεις τρεῖς υἱούς, καὶ τὸν μεγαλήτερον παπᾶν, λοιπὸν δὲν σὲ ἐπόνεσεν ἡ ψυχὴ νὰ τοὺς ἀποχωρισθῇς θρωμισμένε κακόγηρε; ὢ γενναιότητος ἀθλητικῆς! ὢ ἀνδρεία μαρτυρικὴ! ὢ σπουδὴ καὶ προθυμία, οὐρανίων ἐπαίνων ἀξία! (Κατὰ περίστασιν ἔτυχε νὰ ἦναι γραμματεὺς τοῦ κατῆ Γεώργιός τις ἀνεψιὸς τοῦ Οἰκονόμου ἀπὸ Δολιανά, ὁ ὁποῖος μᾶς τὸ ἐδιηγήθη). Ὅθεν παρατηροῦν ἂν ἦναι σουνιτευμένος, καὶ δὲν εἶδον τίποτες. Ἄγεται λοιπὸν τὸ πρόβατον τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸν Κατῆν εἰς τὸν Ἀνθίπατον, ἐρωτᾶται καὶ ἐκεῖ, ὅστις ἀποκρίνεται τὰ ἴδια. Τέλος διὰ προσταγῆς φυλακίζεται, καὶ ἐκεῖ κατὰ περίστασιν εὗρε καὶ ἄλλους πολλοὺς Χριστιανοὺς, καὶ μάλιστα δύω Βουρμπιανῖτας, Χαράλαμπον καὶ Γεώργιον, οἱ ὁποῖοι βλέποντές τον τὸν ἠρώτησαν, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐφυλακίσθη; καὶ ὁ Ἅγιος τοὺς ἐδιηγήθη τὴν ἱστορίαν. Αὐτοὶ ὅμως βλέποντές τον ὀλιγόλογον φυσικὰ, καὶ ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτον περὶ θρησκείας, ἄρχησαν νὰ τὸν ἐνθουσιάζουν, πρὸς τὸ μαρτύριον, μὲ λόγους παραινετικούς. Ξημερώνοντας δὲ ἡ πέμπτη ἄγουσι πάλιν τὸν Ἅγιον εἰς τὸν κατῆν, ὁ ὁποῖος τὸν παρεκίνει μὲ τοὺς παρακαθημένους του εἰς τὸ νὰ τουρκίσῃ, αὐτὸς ὅμως ἕνα λόγον ἔλεγεν Χριστιανὸς εἶμαι, Χριστιανὸς ἀποθνήσκω. Ἄγεται οὖν εἰς τὸ δεσμοτήριον, καὶ βάνουν τοὺς πόδας του εἰς τὸ ξύλον, καὶ μίαν πλάκα περίπου πενῆντα ὀκάδων, αὐτὸς ὅμως ἐκοιμήθη τόσον ἐλαφρὰ, καὶ γλυκὰ, ὥστε δὲν αἰσθάνθη τελείως, ἀλλ' ὡς νὰ ἦτον εἰς παπλώματα. Καὶ ἐξυπνῶντας τὸν ἠρώτησαν οἱ ἄλλοι. Ἀδελφέ; πῶς ἀπέρασες τὴν νύκτα; ἡμεῖς ἐφοβήθημεν μὴ ἀποθάνῃς ἀπὸ τὸ βάρος τῆς πέτρας. Ὁ δ' Ἅγιος τοὺς εἶπεν, ἐγὼ δὲν αἰ-

(1) Αὐτὸ τὸ σημεῖον τὸ βαστοῦσαν ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ κατὰ διαταγῆς τοῦ πρὸ καιροῦ Ἰμὶν πασιᾶ, ὡς ἐδέλλα μαῦρον ῥοῦχον.

σθάνθην τινὰ πόνον, ἀλλὰ νὰ σᾶς διηγηθῶ καὶ μίαν ὀπτασίαν, ὁποῦ εἶδον. Ἕνας νέος ἀσπροφορεμένος ἦλθε καὶ μοῦ εἶπε τουρκιστί, Μὴ φοβεῖσαι Γεώργιε, μπὲν σελαμὲτ σενὶ βερίρουμ. Ξημερώνοντας λοιπὸν τὸ Σάββατον, ἄγεται πάλιν ἐκ τρίτου εἰς τὸν κατῆν, διὰ νὰ κηρύξῃ καὶ ἐκ τρίτου εἰς τὴν Ἁγίαν Τριάδα· καὶ ὁ κατῆς ἔ, τοῦ λέγει, τί λέγεις; ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ χαλασθῇς, θὰ σὲ κάμω ἰλιάμι (ἀπόφασιν). Ὁ Ἅγιος μηδὲν φοβηθείς, ἀλλὰ θαρσαλέως εἰπὼν πρὸς αὐτὸν, ὅτι θέλεις κάμε δὲν σὲ φοβοῦμαι τίποτες, ὄχι ἕνα ἰλιάμι, ἀλλὰ ἑκατόν. Βλέποντας μίαν γενναιότητα τοιαύτην ὁ κατῆς, ἠβουλήθη νὰ τὸν ἀπολύσῃ, ὅμως τὸ τρισκατάρατον, βαρβαρικώτατον καὶ δυσιδαιμονέστατον γένος τῶν Ἰωαννιτῶν τουρκῶν, ἔκραζον νὰ χαλασθῇ ὁ ὑβριστὴς τοῦ Μωαμετισμοῦ, καὶ μᾶλλον πρὸς τοῦτο ἐσυνήργησε ἡ μιαιφόνος, μισάνθρωπος καὶ μιαροτάτη ψυχὴ τοῦ Σιὲχ Ἀλῆ (ἐβλεπᾶ ἦχον γὰρ πᾶντες οἱ Ὀθωμανοὶ αὐτὸν) διὰ νὰ θανατωθῇ. Ὁ ὁποῖος μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἐπαρρουσιάσθη δὶς πρὸς τὸν βεζύρην καὶ τὸν παρεκινοῦσεν εἰς φόνον κατὰ τοῦ Ἁγίου. Ὅστις διὰ τὸ θρησκευτικὸν σέβας ἐσυγκατένευσε· οὕτως λοιπὸν τοὺς ἔδωσεν τὸ ἰλιάμι, καὶ πέρνοντές τον ἄγουσιν αὐτὸν εἰς φυλακὴν (λέγουσι μερικοί, ὅτι αὐτὴν τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν τοῖς ἔδωσε τὸ ἰλιάμι, ἔγινε μία ὑπερβολικὴ ἀστραπὴ, καὶ ἕνας κρότος τρομερὸς, καὶ ἀναβρασμὸς τῆς λίμνης ὥστε ἐτρόμαξαν οἱ ἄνθρωποι) τοῦτο ὁ καθ' εἷς ὅπως θέλει ἂς τὸ στοχασθῇ, δι' οὗ ὑπερμάχησαν ὄχι ὀλίγον οἱ Πανιερώτατοι· ὁ Ἅγιος Ἰωαννίνων, Ἰωακεὶμ ὁ Χῖος, ὁ Ἅγιος Ἄρτης ὁ Νεόφυτος, καὶ ὁ Ἅγιος Γρεβδενῶν, μὲ τοὺς προὔχοντας τῆς πόλεως καὶ συγγενεῖς του, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν, καὶ τέλος ἐπαρρήσιάσθησαν οἱ δύω ὅτε Γρεβδενῶν καὶ Ἄρτης εἰς τὸν Βεζύρην, διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσουν, ὁ ὁποῖος τοὺς ἀπεκρίθη, ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶναι τοῦ κατῆ, καὶ δὲν ἠμπορῶ ἐγὼ νὰ τὸ ἀναιρέσω. Δὲν ἔλειπον ὅμως ἀπὸ τοῦ νὰ στέλλουν ἀνθρώπους εἰς τὴν φυλακὴν νὰ τὸν παρακινῶσι εἰς τὸ μαρτύριον, καὶ μᾶλλον οἱ εἰρημένοι Χαραλάμπης, καὶ Γεώργιος, δὲν ἔλλειπον πάντοτε ἀπὸ τοῦ νὰ τὸν νουθετῶσιν, αὐτὸς ὅμως τοὺς ἔλεγε· μὴ πτοεῖσθε ἐγὼ θὰ μαρτυρίσω διὰ τὸν Χριστόν μου προθυμώτατα, ἦτον ὅμως ὁ εὐλογημένος τόσον ἥσυχος, καθὼς αὐτὸς μᾶς ἔλεγεν καὶ μάλιστα ἡ γυνή του· ὥστε οὐδεὶς ἄλλος· διότι ὅσας ἡμέρας ἐκάθησεν εἰς τὴν φυλακὴν, ἐπήγαινον ἐν τῷ μεταξὺ ἐκεῖνοι οἱ τρισκατάρατοι καὶ τὸν ἐπαρακινοῦσαν λέγοντές του νὰ τουρκίσῃ· ὁ Ἅγιος δὲ, ἄλλο δὲν τοὺς ἔλεγεν, μόνον τὸ, Χριστιανὸς εἰμαι, οἱ ἄλλοι ὅμως οἱ ἐν τῇ φυλακῇ τὸν ἐπαρακινοῦσαν νὰ τοὺς ἐπιπλήττῃ, καὶ αὐτὸς τοὺς ἔλεγεν, τώρα θὰ τζακίζω τὸ κεφάλι μου νὰ φωνάζω, ἐγὼ τοὺς εἶπα Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ μᾶλλον ὁ ἐπάρατος δεσμοφύλαξ δὲν ἀπέλειπε νὰ τὸν ἐνοχλῇ πάντοτε· λέγωντός του μπρὲ Γεώργιε τούρκισε τώρα, διὰ νὰ γλυτώσῃς τὸν θάνατον καὶ ἔπειτα πηγαίνῃς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ ἀλλοῦ, καὶ γίνεσαι πάλιν Χριστιανός. Ὁ δὲ Ἅγιος στοχαζόμενος τὰ ψυχοφθόρα του λόγια τοῦ ἔλεγε μὲ φυσικήν του ἁπλότητα, ἐγὼ Χριστιανὸς ἀποθνήσκω, τί τὸ μετὰ ταῦτα; ξημερώνοντας ἡ δευτέρα τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου πρὸς τὰς τρεῖς ἡ ὥρα τῆς ἡμέρας, ἰδοὺ ἔρχονται πέντε δήμιοι, ἐκ τῶν προειρημένων δὲ ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖνοι ἦσαν διὰ κεφαλικὴν ποινὴν ἐροβήθηκαν, καὶ ἤρχισαν νὰ προσεύχονται, ὡς ἠδύναντο, ὁ δὲ Ἅγιος ἐκάθητο εἰς τὴν φωτιὰν, ἔχων τὸ χέρι του εἰς τὸ μάγουλόν του, κατὰ περίστασιν ὅμως δὲν ἔτυχεν ἐκεῖ ὁ δεσμοφύλαξ, ὁ Χαράλαμπος βλέπει ἕνα νέον Τασούλαν ὀνόματι τοῦ κάμει νεῦμα, διατί ἦλθον οἱ δήμιοι; αὐτὸς τοὺς λέγει διὰ τὸν Γεώργιον, τότε αὐτοὶ μυστικώτατα τοῦ λέγουν μὴ φοβηθῇς, ἀλλὰ ἀνδρίζου, ὀλίγος εἶναι ὁ πόνος, καὶ ἔπειτα χαίρεσαι εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ἀκούσας δὲ ὁ Ἅγιος τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου, ἐχάρη ὑπερβολικὰ δοξάζων τὸν Θεὸν, ὁποῦ τὸν ἠξίωσε νὰ ἀποθάνῃ διὰ τὸ ὄνομά του τὸ Ἅγιον, καὶ πάλιν τοῦ λέγουν οἱ εἰρημένοι, αὐτοὶ θὰ μεταχειρισθῶσι παντοίους τρόπους νὰ σοῦ πάρουν λόγον, λοιπὸν, πρόσεχε καλὰ μὴ γελασθῇς. Καὶ λέγοντες αὐτὰ ἄνοιξεν ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ λέγει τοῦ Ἁγίου, σήκου, καὶ ἐσηκώθη χαρούμενος, ἄρχισε νὰ τὸν δέσῃ κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν καταδίκων, ὁ δὲ Ἅγιος ἔβανε ταῖς κορδέλαις του, καὶ κατὰ περίστασιν δὲν ἔμβαινε τὸ δεξιὸν, ὅθεν ὁ Ἅγιος ἐπαρακάλεσε νὰ τοῦ λύσῃ ὀλίγον τὴν χεῖρα, καὶ ἔτζι τὸ ἔβαλεν λέγοντος ντὲ σατανᾶ, καὶ δίδοντας τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν τὸν ἐκίνησαν διὰ τὴν σφαγὴν, ἔτρεχεν ὅμως μὲ τόσην προθυμίαν, ὡς ἡ διψῶσα ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων (κατὰ τὸν θεῖον Δαβὶδ) λέγουσίν του οἱ δήμιοι θὰ σὲ κρεμάσωμεν, ὁ δὲ ἐξουθενῶν αὐτοὺς καὶ μηκτηρίζων τοὺς ἀπεκρίθη μὲ γενναιότητα ὅτι θέλετε κάμετε μπουγιούρουν μίαν ὥραν προτήτερα. Θαῦμα μέγα ἦτον εἰς τοὺς ὁρῶντας τὸν Ἅγιον, διότι ἔτρεχε μὲ τόσην προθυμίαν πλησίον εἰς τοὺς δημίους καὶ ἀγαλλίασεν, ὥστε ἐφαίνετο, ὅτι πετᾷ εἰς τὸν ἀέρα, καὶ τὸ πρόσωπόν του ἐφαίνετο φαιδρὸν, καὶ χαριέστατον ὅλον ἐξαστράπτον, ἀπὸ τὴν χαρὰν τῆς ψυχῆς του, καὶ φέροντές τον εἰς τὸν τόπον λεγόμενον Κουραμανιὸ, ἐκεῖ πάλιν τὸν ἐρωτοῦν, τί εἶσαι ἐσύ; Χριστιανὸς εἶπεν ὁ Ἅγιος προσκυνῶ τὸν Χριστόν μου, καὶ τὴν Δέσποινά μου Θεοτόκον, καὶ λέγοντος αὐτὰ, παρεκάλεσε τοὺς δημίους νὰ τοῦ λύσουν τὰ χέρια, καὶ λύοντές τα ἔκαμε τὸν σταυρόν του, καὶ ἔκραξε πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς, σύγχωρήσατέ μοι ἀδελφοί, καὶ ὁ Θεὸς συγχωρήσει σας· καὶ λέγοντος οὕτως τοῦ ἔβαλαν τὴν τρυχιὰν, καὶ τραβῶντες τον παρέδωκε τὸ Πνεῦμα. Καὶ οὕτως ἐτελείωσεν ὁ γενναιώτατος, ὢν εἰς ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν. Λοιπὸν κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ἀγαρηνῶν· ἐστάθη τρεῖς ἡμέρας τὸ Ἁγιόν του λείψανον εἰς τὴν φοῦρκαν, καὶ κάθε βράδι ἔβλεπον οἱ φύλακες φῶς οὐράνιον, καὶ ἔλεγον κατὰ τὴν γλῶσσαν των, μπὰκ, μπὰκ, μποὺ σαῖτὰν λαρί. Ὅθεν τὴν ἄλλην ἡμέραν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τὸ ἐδιηγήθηκαν, καὶ τοῦ Ἀνθυπάτου. Ἀπερνῶντας λοιπὸν αἱ τρεῖς ἡμέρες, διὰ παρακαλέσεως τῶν ἱππεκόμων, καὶ ἄλλων πρὸς τὸν Βεζύρην, ἐδόθη ἄδεια, καὶ ἐπῆραν τὸν Ἅγιόν του λείψανον ἕνας εὐταξίας, καὶ μερικοὶ Χριστιανοί, καὶ τὸ ἐπρόσφερον εἰς τὴν Μητρόπολιν, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν ἐπὶ ταὐτοῦ συνηγμένοι ὅλοι οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ τὸ πλῆθος τῶν Χριστιανῶν τῶν Ἰωαννίνων, καὶ μὲ ὅλην τὴν χριστιανικὴν παράταξιν, μὲ δάκρυα ἀφ' ἑνὸς, καὶ μὲ χαρὰν ἀφ' ἑτέρου διὰ τὴν δόξαν τῆς ἀμωμήτου πίστεως, καὶ διὰ τὴν καταισχύνην τῶν ἀγαρηνῶν, ὡς μὴ ἀπολαύσαντες τὴν κακοδοξίαν των μετὰ ψαλμωδῶν λαμπρῶν καὶ ζήλου πίστεως, ἐνταφίασαν τὸ Ἅγιον αὐτοῦ λείψανον, κατὰ τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς Ἐκκλησίας, πλησίον τῆς πύλης τοῦ Ἁγίου Βήματος Χριστιανικῶς, καὶ μεγαλοπρεπῶς.

Ὅσοι δὲ τῶν Χριστιανῶν ἐπῆραν ἀπὸ τὴν τρυχιὰν μέρος καὶ ἐκ τοῦ πανίου τοῦ φορέματός του εἶδον μεγάλας ἰατρείας, καὶ ὅσοι παρομοίως ἔδραμον πρὸς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου, ἁλάλων ἐδόθη ἡ φωνὴ, χωλῶν ἡ εὐθυδρομία, καὶ ἐκείνης τῆς ξηραμένης χειρὸς τῆς γυναικὸς ἡ τελεία ὑγιὴς ἀνόρθωσις, καὶ πολλῶν ἄλλων ἰαματήριον γέγονεν ἡ προσέγγισις. Εἰς πολλοὺς δ' ἐφάνη κατ' ὄναρ, καθὼς καὶ εἰς τὴν σύζυγόν του, ἡ ὁποία ἐνοχλουμένη, ἐφάνη λέγοντος εἰς αὐτὴν, μὴ φοβεῖσαι ἐγὼ σὲ ἐπισκέπτομαι πάντοτε, καὶ σχεδὸν διεσχίοθη ἡ φήμη τῶν θαυμάτων του πανταχοῦ, ἔτρεξαν ἄπειρα πλήθη ἀσθενῶν καὶ τρέχουν, οἵτινες κατὰ τὴν πίστιν αὐτῶν λαμβάνουσιν τὴν ὑγείαν των. Κάποιος ἱερομόναχος φιλομάρτυς ἀκούσας περὶ τοῦ

Ἁγίου ζήλῳ θείῳ κινούμενος, ἔστειλεν εἰς Ἰωάννινα καὶ τοῦ ἱστόρησαν τὴν εἰκόνα του μὲ ὅλα τὰ παράσημα, καὶ χάριν εὐλαβείας, λαμβάνουσιν αὐτὴν πολλοὶ τῶν ἀσθενῶν, εἰς ἴασιν ψυχικὴν καὶ σωματικήν, φυλάττει δὲ αὐτὴν ὁ φιλομάρτυς οὗτος ὡς μέγα θησαυρὸν καὶ καύχημα.

Ἂς δοξάσωμεν καὶ ἡμεῖς ἀδελφοὶ τὸν Θεὸν ὁποῦ μᾶς ἠξίωσεν νὰ ἰδῶμεν ἰδίοις ἡμῶν ὀφθαλμοῖς τὴν γενναιότητα τῶν ἀπ' αἰῶνος Ἁγίων μαρτύρων σωζωμένην καὶ νῦν εἰς τὰς ἡμέρας μας. Ἂς δοξάσωμεν τὸν Θεὸν λέγω, διότι ὁ θάνατος τοῦ Ἁγίου νεομάρτυρος ἔγινεν ἀνάστασις τῶν πιστῶν, καὶ πτῶσις τῶν ἀπίστων, τῶν δὲ ἰοβόλων γλωσσαλγούντων κατὰ τῆς Ἁγίας Ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως μεγάλη καταισχύνη. Οὗ ταῖς πολλαῖς πρεσβείαις, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῆς οὐρανῶν βασιλείας καὶ ἀθανάτου μακαριότητος. Ἀμήν.

Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀκακίου τοῦ νέου συγγραφθεὶς παρὰ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Παπᾶ Ἰωνᾶ.

Οὗτος ὁ ὅσιος Ἀκάκιος ἐκαταγέτο ἀπὸ ἕνα χωρίον τῶν Ἀγράφων Γόλιτζα καλούμενον, γεννηθεὶς ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς, οἵτινες βαπτίσαντες αὐτὸν ὠνόμασαν Ἀναστάσιον· ἔμεινε δὲ μετ' ὀλίγον ὀρφανὸς ἀπὸ τὸν πατέρα ὁμοῦ μὲ ἕνα μικρότερον ἀδελφόν, ὑπὸ τῆς μητρὸς τρεφόμενοι, καὶ κατὰ δύναμιν παιδευόμενοι· ἀλλ' ὁ μὲν Ἀναστάσιος ὡς μεγαλίτερος ἐκαταγίνετο εἰς τὴν φροντίδα τοῦ σπητίου τους, καὶ δὲν εἶχε καιρὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς διδασκάλους, καὶ ἔμεινεν ἀγράμματος· πηγαίνωντας ὅμως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἀκούων τοὺς βίους τῶν Ὁσίων, ἐγίνετο ὅλος τοῦ θείου ἔρωτος, καὶ τῆς πολιτείας ἐκείνων ζηλωτὴς ἀκριβέστατος, καὶ ἠγωνίζετο τὸ κατὰ δύναμιν. Ὅταν δὲ ἦλθεν εἰς ἡλικίαν ἡ μὲν μήτηρ αὐτοῦ ἐσπούδαζε νὰ τὸν ὑπανδρεύσῃ, ὁ δὲ θαυμαστὸς Ἀναστάσιος ἔχων ὅλος δι' ὅλου τὸν νοῦν του εἰς τὸν Θεὸν, δὲν ἤθελε τελείως νὰ τὸ ἀκούσῃ, ἀλλ' ἔφυγεν εἰς τόπους ἡσυχαστικούς, καὶ προσηύχετο μόνος μόνῳ τῷ Θεῷ· καὶ ἐπειδὴ ἐπερίσσευεν εἰς αὐτὸν μᾶλλον ὁ ἔρως τῶν πνευματικῶν ἀγώνων, ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐπρόσθετε κόπους ἐπάνω εἰς τοὺς κόπους, καὶ πολλάκις ἀλησμόνα νὰ γυρίσῃ ὀπίσω· ἀλλ' ἡ μήτηρ αὐτοῦ περιήρχετο ζητοῦσα αὐτὸν, καὶ εὑρίσκουσα τὸν ἐνουθέτει νὰ μένῃ εἰς τὸ σπῆτί τους, καὶ νὰ φροντίζῃ τὰ τοῦ Κόσμου, καὶ νὰ ὑπανδρευθῇ· ἀλλ' ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος μηδ' ὅλως προσέχων σκοποῦ του, ἀγωνιζόμενος τὸ κατὰ δύναμιν διὰ νὰ στολίσῃ τὸν ἔσω ἄνθρωπον· πλὴν μὴ ἔχων ἄδειαν νὰ μεταχειρισθῇ τὸν πόθον του, ὡς ἐπεθύμει, ἔφυγε τῷ κγ'. ἔτει τῆς ἡλικίας του, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ζαγορᾶς, εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Τριάδος καλουμένου Σουρβίαν, τὴν κειμένην κατὰ τὴν τοποθεσίαν τῆς χώρας Μακρινίτζας κἀκεῖ δοκιμασθεὶς ἐν ὀλίγῳ, ἐφάνη δοκιμώτατος τοῖς ἐκεῖσε πατράσι, δι' ὃ καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὸ Ἀγγελικὸν σχῆμα, καὶ Ἀκάκιον μετωνόμασαν. Κατ' αὐτὴν δὲ τὴν νύκτα, ἐν ᾗ ἔλαβε τὸ μοναδικὸν σχῆμα, ἠξιώθη καὶ θείας ὀπτασίας, καὶ εἶδε καθ' ὕπνον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν καθ' ὕπαρ, ὅτι ἐβάστα μίαν λαμπάδα ἀναμμένην μὲ φῶς ὑπέρλαμπρον, φέγγον, καὶ ἀκτινοβολοῦν ὅλον τὸν ἐκεῖσε τόπον· ὅθεν καὶ ἐσυλλογίσθη καλῶς, ὅτι ἔτζη πρέπουν νὰ λάμπουν εἰς τὸν μοναχὸν αἱ τοῦ Χριστοῦ Ἅγιαι ἐντολαί, καὶ μάλιστα ἡ ὑψοποιὸς ταπείνωσις· διὰ τοῦτο καὶ ἠγωνίζετο μάλιστα δι' αὐτὴν, καὶ ὑπετάσσετο προθύμως, οὐ μόνον τῷ προεστῶτι τῆς μονῆς, ἀλλὰ καὶ παντὶ ἀδελφῷ, καὶ τὰς πλέον εὐτελεστέρας, καὶ βαρυτέρας ὑπηρεσίας ἔκαμνε μὲ μεγάλην ταπείνωσιν, καὶ προθυμίαν, διὰ τοῦτο καὶ ἠγαπᾶτο παρὰ πάντων· τὸν νοῦν εἰς αὐτὰ, εἶχετο ὅλος δι' ὅλου τοῦ Ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ τῆς μονῆς χρεῖαι δὲν τοῦ ἔδιδαν ἄδειαν νὰ μεταχειρισθῇ τὸν κατὰ Θεὸν σκοπόν του, ὡς ὠρέγετο, διὰ τοῦτο πολλάκις ηὐλίζετο ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ δρυμῶσι, καὶ ἠγωνίζετο προσευχόμενος, ἀγρυπνῶν, καὶ μὲ μόνα χόρτα τρεφόμενος εἰς τὰς δύω, ἢ τρεῖς ἡμέρας, ὅσον μόνον διὰ νὰ ζῇ· οἱ δὲ τῆς μονῆς ἀδελφοὶ νομίζοντες ὅτι ἐπλανήθη, ἔπασχον νὰ τὸν ἐμποδίσουν· ὅσοι δὲ ἐγνώριζον τὸν σκοπόν του, φοβούμενοι μὴ φύγῃ ἐκεῖθεν, ἢ μήπως δὲν δυνηθῇ νὰ φέρῃ εἰς τέλος τὸν σκοπόν του, καὶ πλανηθῇ ἀπὸ τὰς τέχνας τοῦ ἐχθροῦ, τὸν ἐσυμβούλευον νὰ ἀφήσῃ τέτοιαν ὑψηλὴν πολιτείαν, καὶ νὰ μεταχειρισθῇ μετριωτέρους ἀγῶνας, καὶ ὁ Θεὸς εἶναι πολυεύσπλαγχνος, καὶ δέχεται τὸ ὀλίγον, ὡσὰν καὶ τὸ πολὺ, μάλιστα εἰς τοὺς τοιούτους καιρούς. Ὁ δὲ θαυμαστὸς Ἀκάκιος τετρωμένος ὢν ὑπὸ τοῦ θείου ἔρωτος, δὲν ἐμποδίζετο ἀπὸ τοιούτους λόγους, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπεκτείνετο τοῖς ἔμπροσθεν· ὅθεν καὶ τυχὼν εὐκαιρίαν φεύγει ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος, καὶ εὑρὼν πολλοὺς κατὰ τὴν γνώμην του, καὶ πολλὰ ὠφεληθεὶς παρ' αὐτῶν, ἔφθασε καὶ εἰς τὴν σκήτην τῆς Ἁγίας Ἄννης, καὶ περνῶντας ἀπὸ τὸ κοιμητήριον, αἰσθάνθη μίαν ἄῤῥητον εὐωδίαν, καὶ ἄναψεν ὅλος ἀπὸ τὴν ἔνθεον φλόγα, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ πλησίον ἡμέρας τινὰς εἰς ἕνα μικρὸν σπήλαιον ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ἄνθρωπον· ἔπειτα περιήρχετο τὰς σκήτας ὠφελείας χάριν, καὶ συναναστρεφόμενος μὲ τοὺς ἀρίστους τῶν μοναχῶν, ἐδρέπετο ἐξ αὐτῶν, ὡς μέλισσα, τὰ ἄνθη τῶν ἀρετῶν· ἐλθὼν δὲ καὶ εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν τοῦ Γρηγορίου, καὶ εὑρὼν εἰς τὸ ἐπάνωθεν τοῦ Μοναστηρίου κελλίον, δύω σε-

βασμίους γέροντας, ἔμεινε σὺν αὐτοῖς χρόνον ἕνα, κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον, διὰ νὰ μάθῃ ἐργόχειρον, ἐργαζόμενος μετ' αὐτῶν τὰ κουτάλια, τῇ δὲ ἀληθείᾳ, διὰ νὰ στολίσῃ τὴν ψυχήν του μὲ θείους, καὶ πνευματικοὺς στολισμούς· δι' ὃ καὶ ὑπετάσσετο αὐτοῖς· ὕστερον δὲ ἀπελθὼν εἰς ἐρημικώτερον τόπον ἔμεινε μὲ ἕνα ἀδελφὸν, νομίζων, πῶς θέλει ἔχει αὐτὸν συναγωνιστὴν, καὶ βοηθὸν εἰς τὴν ἀσκητικὴν, ζωὴν, ἀλλ' ἐκεῖνος ἔδειχνεν ἐν ὑποκρίσει βίον ἀσκητικὸν, ἔσωθεν δὲ ἦν γέμων ἔργων πονηρῶν, καὶ ἀτόπων, πλὴν δὲν ἐβλάφθη τελείως ὁ ὅσιος ἐκ τῆς ἐκείνου κακίας, ἀλλὰ μᾶλλον ἐστερεώθη εἰς τὸν ἔνθεον σκοπόν του, καὶ ὅσον ἐδύνατο ἠγωνίζετο· μὲ τοῦτον τὸν Μοναχὸν ἀπερχόμενος ποτὲ ὁ Ἅγιος εἰς τὰ μέρη τῆς Σιμόπετρας, ἔν τινι κελλίῳ (σαββάτου ἦν ἑσπέρα), ἐκεῖνος μὲν μετὰ τῶν ἄλλων Μοναχῶν φαγόντες καὶ πιόντες εἰς κόρον, ἐτράπησαν εἰς ὕπνον ὡς ἄλογα ζῶα· ὁ δὲ θεῖος ἄνθρωπος ἔχων τὸ θεῖον πῦρ εἰς τὴν καρδίαν του, δὲν ἐδύνατο νὰ κοιμηθῇ, ἀλλ' ἐγερθεὶς ἡσύχως προσηύχετο νοερῶς τῷ νοερῷ Θεῷ, ἐκεῖ πλησίον ὁποῦ ἐκοιμῶντο καὶ οἱ ῥηθέντες· κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦ ὄρθρου, ἦλθεν εἰς ἔκστασιν, καὶ εἶδεν ἄνδρα τινὰ φοβερὸν, καὶ θαυμάσιον, ὁποῦ ἦλθε, καὶ ἐστάθη ἐπάνωθεν τῶν κοιμωμένων, καὶ εἶπε· Κύριε Ἐλέησον! ὡσὰν γαΐδαροι κοιμῶνται τοιαύτην ἡμέραν! καὶ μὲ τὴν ἔργαν ὁποῦ ἐβάστα ἐκτύπησε τὴν γῆν εἶπών· ἀλλοίμονον εἰς τοῦτον τὸν ἄνθρωπον· καὶ μὲ τὸν λόγον ἔγινεν ἄφαντος. Ὁ δὲ ὅσιος ἔντρομος γενόμενος προσηύχετο ἐκτενέστερον, ἕως οὗ ἐξημέρωσε, καὶ ἦλθον εἰς τὸ κελλίον τους· καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν, ἦλθε καὶ ἐκατοίκησε μόνος του ἐπάνωθεν τῆς μονῆς τοῦ Διονυσίου· ὁ δὲ ῥηθεὶς μοναχὸς ἀπελθὼν εἰς Σάμος, ἔδωκε τέλος ἐπώδυνον, γενόμενος εἰς ὅλους ἐλεεινὸν θέαμα. Ὁ δὲ ὅσιος μετὰ ἱκανὸν καιρὸν ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν, ἐπῆγεν εἰς τὴν σκήτην τοῦ Παντοκράτορος· τότε ἦλθε ὁ γέροντάς του ἀπὸ τὴν Ζαγοράν, διὰ νὰ μάθῃ τὴν μουσι-

κήν· καὶ εὑρὼν τὸν ὅσιον ἐζήτει νὰ τὸν ἔχῃ μαζή του, ὡς καλόγηρόν του· ἀλλὰ αὐτὸς μὲ τὴν συνειθισμένην του ταπείνωσιν ἐζήτει τὴν εὐχὴν τοῦ γέροντός του, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ ἡσυχάσῃ. Ὅθεν ὁ γέροντάς του βλέπων τὴν καλήν του γνώμην, οὐ μόνον τὸν ἄφησεν, ἀλλὰ καὶ δύω φλωρία τοῦ ἔδωκε, λέγων· λάβε αὐτὰ νὰ κυβερνηθῇς· καὶ ὅταν τὰ σώσῃς, ἔλα νὰ σὲ δώσω καὶ ἄλλα, καὶ παρακάλει τὸν Θεὸν καὶ διὰ λόγου μου· λαβὼν δὲ τὰ φλωρία ὁ τῆς ἀκτημοσύνης ἄκρος ἐραστὴς, καὶ ἐλεύθερος πάσης φιλοχρηματίας, ἐταράχθη, καὶ παρευθὺς ἐγύρισε καὶ τὰ ἔδωκεν ὀπίσω, λέγων· λάβε τὰ φλωρία σου, ὅτι κινδυνεύω νὰ χάσω τὸν νοῦν μου μὲ αὐτά· μετὰ δὲ τοῦτο ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν· καὶ εἰς καιρὸν ὁποῦ ἐπεριπάτει, ἄρχισαν οἱ ἐνάντιοι λογισμοὶ νὰ τὸν ἐνοχλοῦν μεγάλως, ἕνας λογισμὸς τὸν ἐβίαζε νὰ γυρίσῃ μὲ τὸν γέροντά του εἰς τὴν μετάνοιάν του· ἄλλος πάλιν, νὰ πηγαίνῃ εἰς κἀνένα ἐρημονῆσι, καὶ ἄλλος εἰς ἄλλον τόπον· οὕτω δὲ ἐνοχλούμενος, καὶ περιπατῶν, ἔφθασεν εἰς ἕνα τρίστρατον, καὶ ἐκεῖ ἐστάθη, μὴ ἠξεύρων ποίαν στράταν νὰ πιάσῃ· τότε τοῦ ἐφάνη, πῶς τὸν ἐκούντισε τινὰς ἀοράτως κατὰ τὴν μίαν στράταν, εἰς τὴν ὁποίαν ἄρχισε νὰ περιπατῇ, καὶ ὀλίγον διαβὰς ἀπάντησε τινὰς μοναχοὺς ὁποῦ ἐπήγαιναν εἰς τὴν Ἁγίαν Ἄνναν, καὶ ὁμοῦ μὲ αὐτοὺς ἐπῆγε ἕως εἰς τὸν σταυρὸν ὁποῦ ὀνομάζεται τοῦ Σιδήρη, καὶ πάλιν ἄργισαν οἱ λογισμοὶ νὰ τὸν ἐνοχλοῦν μὲ περισσοτέραν βίαν, διὰ τοῦτο καὶ χωρισθεὶς ἀπὸ ἐκείνους, ἐστάθη ὀλίγον, καὶ πάλιν ἄρχισε νὰ περιπατῇ, ἐσκοτισμένος ὢν ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν λογισμῶν· ὅθεν καὶ προβὰς ὀλίγον, καὶ εὑρών τινα πέτραν ἐκάθισεν ἐπ' αὐτὴν, καὶ πρόσπεινος ὢν (εἶχε γὰρ τότε τρεῖς ἡμέρας ὁποῦ δὲν ἔφαγε) ἔλαβε ὀλίγον ψωμὶ καὶ ἔφαγε (τὸ ὁποῖον εἶχον τοῦ τὸ δώσῃ οἱ προρρηθέντες μοναχοὶ) καὶ φαγὼν ἀκούμβισεν εἰς τὸ χέρι του, καὶ ἐκ τῆς πολλῆς ταραχῆς τῶν λογισμῶν τοῦ ἐφάνη πῶς τοῦ ἦλθε μία σκότωσις νοὸς, καὶ ἄμετρος ἀκηδία, καὶ ἔκλινεν εἰς ὕπνον, καὶ ἐκεῖ βλέπει ἔμπροσθέν του ἕνα γιγαντιαῖον, μέλανα, δυσειδέστατόν τε, καὶ φοβερὸν, καὶ πάλιν αἰσθάνεται ὡσὰν νὰ τοῦ ἔλεγεν ἄλλος τὶς ἀοράτως εἰς τὸ ἔνδοθεν οὖς μὲ ἡμερότητα, ὅτι αὐτὸς ὁ ἄσχημος γίγας, εἶναι ὁ πονηρὸς δαίμων, ὅστις σὲ ἔβαλεν ἐμπρὸς διὰ νὰ σὲ ἀφανίσῃ· καὶ παρευθὺς ἐξύπνησεν ἔντρομος, καὶ λέγει· ἀλλοίμονον εἰς ἐμὲ, ὅτι μὲ ἔβαλεν ὁ δαίμων ἐμπρὸς, καὶ θέλει νὰ μὲ ἀφανίσῃ. Ὅθεν ἔβαλε γνώμην νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν πνευματικὸν, καὶ νὰ κάμῃ ὅ,τι τοῦ εἰπῇ ἐκεῖνος, ἴσως καὶ εὕρῃ ἀνάπαυσιν, καὶ οὕτως ἐκίνησε τὴν πρὸς τὸν πνευματικὸν ὁδὸν, περιπατῶν δὲ τοῦ ἐφάνη ὡσὰν ἕνας βίαιος ἀνεμοστρόφυλας, καὶ τὸν ἐπῆρε καὶ τὸν ἔξωσεν ἀπὸ τὴν στράταν διάστημα ἱκανὸν, διάζων καὶ κουντίζωντάς τον διὰ νὰ τὸν ἀπολέσῃ.

Ταῦτα δὲ πάσχων φανερῶς, καὶ διαζόμενος εἰς κρημνὸν ὑπὸ τῆς δαιμονικῆς ἐκείνης ἐνεργείας, ἐφοβήθη σφόδρα, καὶ μεγαλοφώνως ἐβόησε· Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, Παναγία Θεοτόκε βοήθει μοι· καὶ εὐθὺς ἐφάνη του μία ἄλλη ἔνθεος, καὶ θαυμασία δύναμις, πῶς ἦλθεν ἐπάνωθεν τοῦ βουνοῦ, ὡσὰν μία ἀστραπὴ, καὶ ἐδίωξεν ὅλην ἐκείνην τὴν σατανικὴν ἐνέργειαν μὲ βοὴν μεγάλην· καὶ ἡ βοὴ ἐκείνη μαζὴ μὲ τὴν λάμψιν, ἔφθασεν ἕως εἰς τὸν αἰγιαλὸν διώκουσα τὸν πειράζοντα· ἐχάρισε δὲ εἰς τὸν ὅσιον γαλήνην, καὶ ἡσυχίαν τοῦ λογισμοῦ, καὶ χαρᾶς ἀφάτου τὸν ἐπλήρωσε, τόσον ὁποῦ ἔκραζεν μεγαλοφώνως φωνὰς εὐχαριστηρίους πρὸς τὸν ἐλευθερώσαντα Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ πρὸς τὴν Κυρίαν ἡμῶν, καὶ μεσίτριαν Θεοτόκον, καὶ ἔτρεχε σπουδαίως πρὸς τὸν πνευματικὸν κὺρ Γαλακτίωνα εἰς τὸ Κατουνάκι· καὶ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν, τοῦ ἐδιηγήθη ὅλα τὰ συμβάντα· καὶ δι' εὐχῆς αὐτοῦ, ἐπῆγε καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸ Καυσοκαλύβι εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν χρόνους εἴκοσι ἐργαζόμενος τὰ κουτάλια· ἡ δὲ τροφή του ἦτον ψωμὶ καὶ νερὸν, ἀνὰ δύω, ἢ τρεῖς ἡμέρας τρώγων, καὶ τὸ περισσότερον ἐτρέφετο

μὲ χόρτα ἄγρια, ἢ κάστανα· καὶ τόσην φροντίδα εἶχε διὰ τὸ κορμὶ, ὅσον μόνον νὰ ζῇ· ἡ δὲ φροντίς του ὅλη ἦτον εἰς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας, παλαίων, καὶ ἀνταγωνιζόμενος μὲ τὸν ἀντίπαλον διάβολον αἰσθητῶς, καὶ νοητῶς χρόνους εἴκοσι· ἔπειτα κατέβη πλησίον τοῦ αἰγιαλοῦ, καὶ ἐκατοίκησεν εἰς ἕνα σπήλαιον μικρὸν, ὁποῦ ἐκατοικοῦσε πρότερον ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Καυσοκαλύβης, καὶ ἐκεῖ ἄρχισε νὰ ἀγωνίζεται ὑπὲρ ἄνθρωπον, ταλαιπωρῶν, καὶ κατατήκων τὴν σάρκα ἐν πείνῃ, καὶ δίψῃ, ἐν κόποις, καὶ μόχθοις, ἐν ψύχει, καὶ γυμνότητι, καὶ μυρίαις ἄλλαις κακοπαθείαις· καὶ ἐπειδὴ ἦτον ὁ τόπος ἄνυδρος, τὸν μὲν χειμῶνα ἐμάζωνεν ἀπὸ τὴν βροχὴν νερὸν εἰς μίαν στάμναν· τὸ δὲ καλοκαίρι τὸν ἐπαρηγόρει ὁ Θεὸς, καὶ ἤρχετο νέφος μικρὸν ἐπάνω τοῦ σπηλαίου, καὶ ἔβρεχεν ἕως οὗ ἐγέμιζε τὴν στάμναν νερὸν, καὶ πάλιν ἔφευγεν· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐσπούδαζε νὰ κατατήκῃ τὴν σάρκα, ἐξήραινε τὰ ἄγρια χόρτα, καὶ τρίβωντάς τα ἔτρωγεν ἀπὸ αὐτὰ ὀλιγοστὸν μόνον, ὅσον νὰ ζῇ· πολλάκις δὲ ἔτριβε καὶ μάρμαρα, καὶ τὰ ἔκανεν ὡσὰν ἀλεῦρι, καὶ σμίγωντάς τα μὲ τὰ ξηρὰ χόρτα ἔτρωγε· περὶ οὗ ἐρωτώμενος ἔλεγεν, ὅτι ὁπόταν τὰ ἔτρωγε, τὸν ἐπήγαινεν αἷμα. Καὶ αὐτὸς μὲν ὕτως ἠγωνίζετο, οἱ δὲ πέριξ μοναχοὶ ἔπασχον νὰ τὸν ἐμποδίσουν, νομίζοντες πλάνην τὰ γινόμενα, καὶ τὸν ἐσυμβούλευον καθ' ἕνας κατὰ τὴν γνώμην του· ὅμως αὐτὸς ἐκείνους μὲν μὲ τὴν συνειθισμένην του ταπείνωσιν ἀνέπαυεν, ἀπὸ δὲ τοὺς ἀγῶνάς του δὲν ἔπαυεν, ἀλλ' ὡς ἄσαρκος ἠγωνίζετο καθ' ἡμέραν νὰ αὐξάνῃ αὐτούς. Ἀλλὰ καὶ οἱ μισόκαλοι δαίμονες δὲν ἔπαυον νὰ τὸν πειράζουν συχνὰ μὲ διαφόρους τρόπους, καὶ αἰσθητῶς καὶ νοητῶς, πάσχοντες νὰ τὸν πλανήσουν ἀπὸ τὴν εὐθείαν, καὶ εὐαγγελικὴν ὁδὸν, καὶ θλίβοντές τον ποικιλοτρόπως· πότε μὲν προσβάλλοντές τον μὲ λογισμοὺς διαφόρους, πότε δὲ βασανίζοντές τον μὲ διαφόρους ἀσθενείας σωματικὰς· αὐτὸς δὲ γνωρίζων τὴν σατανικὴν ἐνέργειαν ἐτρέπετο εἰς προσευχὴν, καὶ μὲ αὐτὴν διέλυε τὰς σκαιωρίας των, ὡς ἰστὸν ἀράχνης· ἄλλοτε πάλιν ἔπασχον νὰ τὸν φοβερίζουν μὲ κτύπους, καὶ φωνὰς, καὶ μὲ ὄψεις φοβερὰς, φαινόμενοι ὡς θηρία, καὶ γίγαντες φοβεροὶ μέλανες, καὶ δυσώδεις, ἀλλ' εἰς τὸν ἄπαξ χαριτωθέντα νηπίων παίγνια ἐνομίζοντο, καὶ ἄξια γέλωτος τὰ τοιαῦτα· καί ποτε ἐξελθὼν τοῦ σπηλαίου διά τινα χρείαν, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἐγύρισεν, εἶδεν αἰσθητῶς ἔμπροσθεν τοῦ σπηλαίου, ὡσὰν κατζιβέλους πολλοὺς μετὰ γυναικῶν, καὶ παιδίων χαλκεύοντας καὶ κόσκινα καὶ ἄλλα παρόμοια ποιοῦντας, ἀλαλάζοντας, καὶ φωνάζοντας κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν κατζιβέλων, καὶ κατανοήσας τὴν τῶν δαιμόνων πονηρίαν, ἀτένισας τὸν νοερὸν ὄμμα τῆς ψυχῆς του πρὸς τὸν Θεὸν, εἶπε. Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ λυτρωτὴς, καὶ Θεός μου λύτρωσαί με ἀπὸ τὰς πανουργίας τῶν δαιμόνων, πρεσβείαις τῆς Παναχράντου σου Μητρός· ἀμήν· καὶ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ποιήσας, διελύθησαν ὡσεὶ καπνὸς, καὶ ἔγιναν ἄφαντοι. Οὕτω λοιπὸν ἀγωνιζόμενος, ἠξιώθη καὶ νοερᾶς προσευχῆς, καὶ θείων ἀποκαλύψεων, καὶ προσευχόμενος ἔστεκεν ὡς στύλος ἀκλόνητος, καὶ καθήμενος ὅλος μετάρσιος ἐφαίνετο, ἔχων ἄνω τὸν νοῦν, καὶ τοῦ γηΐνου τούτου σαρκίου οὐδ' ὅλως αἰσθόμενος, ἀλλ' ἦτον ὅλος θεῖος, καὶ θεοειδεὶς τῷ πνεύματι, καὶ τοῖς ἔξωθεν χαριέστατος.

Τότε ἦλθεν εἰς τὸν ὅσιον καὶ ὁ μετὰ ταῦτα μαρτυρήσας διὰ Χριστὸν Ῥωμανὸς ὁ Καρπενησσιώτης, καὶ ἔμεινε μετ' αὐτοῦ χρόνον ἱκανὸν, ἀγωνιζόμενοι καὶ οἱ δύω, ὡς ἄσαρκοι· ἐπειδὴ δὲ ὁ Ῥωμανὸς ἐφέρετο ὡσὰν ξένος τῆς παρούσης ζωῆς, καὶ ὅλος δι' ὅλου τὸ Μαρτύριον ἐφαντάζετο, κοινῇ γνώμῃ νηστεύσαντες καὶ οἱ δύω ἡμέρας ἱκανὰς, καὶ τοῦ Θεοῦ δεηθέντες περὶ τῆς ἐκβάσεως τοῦ Μαρτυρίου, τοὺς ἀπεκαλύφθη, πῶς εἶναι θέλημα Θεοῦ, καὶ θέλει τελειώσει καλῶς τὸ Μαρτύριον· ὅθεν ἐσυμφώνησαν ἀναμεταξύ των, ὁ μὲν

Ῥωμανὸς νὰ ἦναι πρέσβυς εἰς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ ὁσίου σωτηρίας, καὶ μετὰ θάνατον νὰ ἔχουν τὴν δίαιταν ὁμοῦ εἰς τὸν παράδεισον· ὁ δὲ ὅσιος νὰ ἐπικαλῆται τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τοῦ Ῥωμανοῦ, ἕως οὗ νὰ ἀξιωθῇ τῶν Μαρτυρικῶν Στεφάνων· ἔπειτα νὰ μείνῃ εἰς τὸ αὐτὸ σπήλαιον μέχρι τῆς τελειώσεώς του. Ταῦτα λοιπὸν συμφωνήσαντες, καὶ τὸ μέγα, καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα ἐνδυθεὶς ὁ Ῥωμανὸς, ἀπῆλθε χαίρων, καὶ ἔλαβε δι' εὐχῆς τοῦ ὁσίου τὸ ποθούμενον Μαρτύριον, ὡς διαλαμβάνει τὸ αὐτοῦ ὑπόμνημα· ὁ δὲ Ἅγιος ἔκτοτε ἠγωνίζετο περισσότερον· καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἄφησε τὸ σπήλαιον, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ κάθισμα τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου, καὶ προσευχόμενος μίαν φορὰν ἦλθεν εἰς ἔκστασιν, καὶ βλέπει τὸν ὁσιομάρτυρα Ῥωμανὸν λευκοφόρον, καὶ ἀῤῥήτως λάμποντα, καὶ τὸ πρόσωπόν του ἀκτινοβολοῦν ὑπὲρ τὸν ἥλιον· ὅστις στρέφων τὸ θεοειδὲς ἐκεῖνο πρόσωπον ἀπὸ τὸν γέροντα, ἐφαίνετο πῶς τὸν ὠνείδιζε διὰ τὴν παράβασιν ὁποῦ ἔκαμε, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ τὸ σπήλαιον· ὁ δὲ ὅσιος προσπίπτων ἐδέετο τοῦ Μάρτυρος νὰ τὸν κυττάξῃ μὲ ἱλαρὸν πρόσωπον, καὶ νὰ τοῦ συγχωρήσῃ τὸ σφάλμα τῆς μετοικήσεως, ἀλλ' οὐκ ἐπήκουσεν ὁ ὁσιομάρτυς, ἀλλ' ἔγινεν ἄφαντος· ἐλθὼν δὲ εἰς ἑαυτὸν ὁ ὅσιος, καὶ φοβηθεὶς τὸ ἀδιάλακτον τοῦ Ἁγίου, ἐγύρισε πάλιν εἰς τὸ σπήλαιον· καὶ ἐκεῖ εἶδε πολλάκις τὸν ὁσιομάρτυρα μὲ τὴν ὁμοίαν δόξαν, καὶ μὲ ἱλαρὸν, καὶ γλυκύτατον πρόσωπον βλέποντα τὸν ὅσιον, καὶ λόγοις θαῤῥύνοντα, καὶ παρηγοροῦντα· καὶ οὕτω παρηγορηθεὶς μεγάλως, ἔμεινεν ἐκεῖ ἀγωνιζόμενος· ὕστερον δὲ ἔκτισε μικρὰν καλύβαν ἐν τῷ σπηλαίῳ ἰδίαις χερσὶ, καὶ ἐν αὐτῇ ἔζη τὴν Ἀγγελικὴν πολιτείαν, πεινῶν, καὶ διψῶν, καὶ πᾶσαν κακοπάθειαν ὑπομένων, καὶ ἕνα παλαιόρασον μόνον ἔχων, τὸ ὁποῖον δὲν τὸ ἐφόρει καὶ πάντοτε, ἀλλ' ὅταν ἤθελεν ἰδῇ τινὰ ὁποῦ νὰ πηγαίνῃ εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς, ὅτι εἰς ὅλους δὲν ἐφαίνετο· καί ποτε χιόνος πολλῆς πεσούσης, ἐκρύωσεν ἄμετρα, καὶ ἀνάψας φωτίαν ἔπασχε νὰ ζεσταθῇ, μὰ δὲν ἐδύνατο· ἀλλ' ὅσον ἐπλησίαζεν εἰς τὴν φωτίαν, τόσον ἐψυχραίνετο περισσότερον· κατανοήσας δὲ ὅτι ἡ τόση ψυχρότης δὲν εἶναι φυσικὴ, ἀλλ' ἐκ τοῦ σατανᾶ· τὴν μὲν φωτίαν πατήσας ἀπέσβεσεν, ἐλθὼν δὲ ἔξω γυμνὸς ἔπεσεν εἰς τὸ χιόνι, καὶ τοῦτο ποιήσας, τοῦ ἐφάνη πῶς ἦλθεν εἰς αὐτὸν μία θαυμαστὴ δύναμις, καὶ θεία ἐνέργεια, καὶ ἐδίωξε τὴν ἄμετρον ψύχραν, καὶ τὸν ἔζέστανε τόσον, ὁποῦ ἐνόμιζε, πῶς κάθηται εἰς λουτρὸν, καὶ ὄχι εἰς χιόνα. Ἐξῆλθε δὲ ἡ φήμη τοῦ ὁσίου πανταχοῦ, καὶ ἔτρεχον πρὸς αὐτὸν, οἱ μὲν εὐχῆς χάριν, οἱ δ' ὠφελείας· καί τινες ὑποταξάμενοι ἔμειναν παρ' αὐτῷ· ὅστις προσευχόμενος ποτὲ, ἦλθεν εἰς ἔκστασιν, καὶ βλέπει ὡσὰν ἕνα ἄνδρα θαυμάσιον ὁποῦ τὸν ἐπίασεν ἀπὸ τὸ χέρι, καὶ τὸν ἐπῆγεν εἰς ἕνα κάμπον τόσον μεγάλον, ὁποῦ ἄκρα δὲν ἐφαίνετο, ὅστις ἦτον γεμάτος παλάτια, καὶ σπήτια ὡραιότατα, εὔκερα ὅμως ἀπὸ ἀνθρώπους, καὶ θαυμάζων ἠρώτησε τὸν ὁδηγοῦντα, διὰ τί εἶναι εὔκερα; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ὁ τόπος οὗτος, καὶ τὰ παλάτια ταῦτα εἶναι ἑτοιμασμένα, διὰ νὰ κατοικήσουν εἰς αὐτὰ μετὰ τὴν κοινὴν ἀνάστασιν οἱ Χριστιανοὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ πληρώνουν εἰς τοὺς Τούρκους χαράτζια, καὶ ἄλλα δοσίματα, καὶ ὑπομένουν εὐχαρίστως τόσα κακὰ, διὰ τὸν Χριστόν· τὸ ταχὺ ἐκάλεσε τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ τοὺς εἶπεν, ἐὰν ἔχετε ἄσπρα πηγαίνετε, καὶ πληρώσατε τὸ χαράτζισας, διὰ νὰ γένωμεν καὶ ἡμεῖς συγκοινωνοὶ μὲ ἐκείνους, ὁποῦ πληρόνουν, καὶ οὕτω τοὺς εἰδιηγήθη καταλεπτῶς τὴν ὀπτασίαν ὁποῦ εἶδεν.

Πνευματικός τις Σίλβεστρος τὸ ὄνομα ἄνθρωπος Χριστιανικώτατος, καὶ ἀξιόπιστος, ἔλεγεν, ὅτι εἶδε τὸν Ὅσιον πολλάκις ἐκεῖ ὁποῦ ἐπροσηύχετο, καὶ ἔλεγε τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, πῶς εὔγανε φλόγα πυρὸς ἐκ τοῦ στόματός του· ἀλλὰ καὶ προορατικοῦ χαρίσματος ἠξιώθη, καὶ ἐπρόλεγεν εἰς πολλοὺς ἐκεῖνα ὁποῦ ἔμελλον νὰ τοὺς συνέβουν· ἔβλεπε δὲ καὶ καὶ τοῦ καθ' ἑνὸς τὴν ψυχικὴν κατάστασίν του ὡς εὑρίσκετο, ἢ ἐν ἁμαρτίαις, ἢ ἐν ἀρεταῖς, καθὼς εἰς πολλοὺς μυστικούς του τὸ ἐφανέρωσεν. Ἐν τούτοις δὲ διαλάμπων ὁ ὅσιος ἦλθε καὶ ὁ ὁσιομάρτυς Νικόδημος, διὰ νὰ λάβῃ τὴν εὐχήν του, καὶ διὰ νὰ συμβουλευθῇ τὸ ποιητέον, καὶ εὐθὺς ὁποῦ τὸν εἶδεν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του κλαίων, καὶ ὀδυρόμενος ὥραν πολλὴν· εἶτα πιάσας αὐτὸν ὁ ὅσιος ἐκ τῆς χειρὸς, καὶ ἐξ ὀνόματος (χωρὶς νὰ τὸν ἠξεύρῃ) καλέσας αὐτὸν, τὸν ἐσήκωσε, καὶ τὸν ἐπαρηγόρησε ἱκανῶς· μετὰ τοῦτο ἀνεχώρησεν ὀλίγον, καὶ νοερῶς ἐπροσηύχετο· οἱ δὲ τυχόντες ἐκεῖ τότε, ἔλεγον, ὅτι εἶδον φῶς, ὡσὰν ἄστρον ὁποῦ κατέβη εἰς τὸν ὅσιον, καὶ εὐθὺς ἔλαμψε τὸ πρόσωπόν του ὡς τὸν ἥλιον· ἔπειτα στραφεὶς ἐπῆγεν εἰς τὸν Νικόδημον, καὶ τοῦ εἶπε λόγον τινὰ μυστικόν· καὶ μὲ τὸν λόγον εὐθὺς, ἦμεν λάμψις ἐχάθη ἀπὸ τὸν ὅσιον, κατάνυξις δὲ ἦλθεν εἰς τὸν Νικόδημον, καὶ κεντηθεὶς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος ἔκραξε μεγάλως, καὶ ἀπελθὼν κάτωθεν τοῦ σπηλαίου, ἔκλαυσε γοερῶς ὥραν ἱκανὴν, ἔπειτα ἦλθεν εἰς τὸν ὅσιον ζητῶν εὐχὴν, καὶ ἄδειαν νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ μαρτύριον.

Ὁ δὲ ὅσιος εὐχηθεὶς αὐτὸν, καὶ ῥάβδον τινὰ λαβὼν, τὴν ἔδωκεν εἰς χεῖρας αὐτοῦ εἰπών· ἄπελθε μετ' αὐτῆς ἐμπρὸς εἰς τὸν πασσᾶν, καὶ τῇ δυνάμει τοῦ Χριστοῦ θέλεις τελειώσεις καλῶς τὸ μαρτύριον· ὁ δὲ Νικόδημος λαβὼν, ὡς ἐκ χειρὸς Κυρίου τὴν ῥάβδον, καὶ ταῖς εὐχαῖς τοῦ πατρὸς περιφραχθείς, ἀπεφάσισεν ἐκεῖθεν νὰ κινήσῃ πρὸς τὴν τοῦ μαρτυρίου ὁδόν· πλὴν ἀδύνατος ὢν, διὰ τὰς ἀμέτρους νηστείας ὁποῦ ἔκαμεν, ἐζήτει ἄδειαν, νὰ καταλύσῃ εἴς τε φαγητὸν, καὶ ποτὸν, διὰ νὰ δύναται νὰ περιπατῇ· ὁ δὲ ὅσιος εἶπεν αὐτῷ· τώρα μάλιστα ἀδελφὲ σοῦ χρειάζεται περισσότερα νηστεία ὁποῦ μέλλεις νὰ ἀγωνισθῇς; τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ τελευταῖον ἀγῶνα· καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν θέλει σὲ δυναμώσει νὰ ὑπάγῃς χωρὶς κόπον· λέγει του πάλιν ὁ Νικόδημος ὁ Κύριος ἡμῶν δι' εὐχῶν σου νὰ μὲ ἀξιώσῃ τῆς καλῆς του ὁμολογίας, πλὴν φοβοῦμαι τὸν διάβολον· λέγει του ὁ ὅσιος τὸν Θεὸν νὰ φοβῆσαι, καὶ ὄχι τὸν διάβολον τὸν ἀδύνατον, ὁποῦ δὲν ἔχει κἀμμίαν ἐξουσίαν εἰς ἡμᾶς ἀπὸ λόγου του· ἔχε λοιπὸν εἰς τὸν Χριστὸν ὅλον σου τὸ θάῤῥος, ὅστις θέλει σὲ δυναμώσει, καὶ τὸν δαίμονα νὰ νικήσῃς, καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ νὰ μαρτυρήσῃς· ταῦτα ἀκούσας ὁ Νικόδημος, δάκρυσι, καὶ χαρᾷ περιχυθείς, ἔπεσε καὶ ἐφίλησε τοὺς πόδας τοῦ ὁσίου, καὶ οὕτως ἀπῆλθε χαίρων, καὶ καλῶς ἐτελείωσε τὸ μαρτύριον· εἰς τὸν τόπον δὲ ἐκεῖνον ὁποῦ εὑρίσκετο ὁ ὅσιος Ἀκάκιος, συνηθροίσθησαν καὶ ἄλλοι ἀδελφοὶ ποθοῦντες τὴν σωτηρίαν τους, καὶ ἔκτισαν καλύβας, καὶ ἔγινε σκήτη ἱκανῶν πατέρων, καὶ διὰ πρεσβειῶν τοῦ ὁσίου αὐξάνει καθ' ἑκάστην· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὑστεροῦντο ὕδατος, λαβὼν ὁ ὅσιος ἀδελφὸν τινὰ ἐργατικὸν Τιμόθεον καλούμενον καὶ φέρωντάς τον εἰς τὸ μέσον τῆς σκήτεως, καὶ δείχνωντάς του τόπον ἁρμόδιον, τοῦ εἶπεν· ἐδῶ σκάψον, καὶ θέλεις εὕρῃς νερὸν διειδέστατον, καὶ ὑγιέστατον, τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι· ὃ καὶ ἐγένετο· καὶ εὑρέθη ἐκεῖ νερὸν, καὶ εἰς κατασκευὴν μύλου ἀρκετόν.

Ὁ δὲ Ὅσιος πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁποῦ ἐνουθέτα τοὺς ἀδελφούς, ἔλεγε καὶ τοῦτο, ὅτι οὔτε στρώματα, οὔτε ἐνδύματα, οὔτε πλοῦτος, οὔτε τρυφὴ, τρέφουν, καὶ αὐξάνουν τὰ πάθη τόσον, ὅσον ὁ ὕπνος ὁ πολύς· καὶ πάλιν οὔτε ἠμπορεῖ νὰ τὰ καταδαμάσῃ τόσον ἄλλο τὶ, ὅσον ἡ ἀγρυπνία, καὶ ὅτι δύω μόνας πρὸ πάντων σωματικὰς ἀρετὰς πρέπει νὰ μεταχειρίζεται μάλιστα ὁ μοναχὸς, εἰς τὸ νὰ νικήσῃ τὴν σάρκα, νηστείαν, καὶ ἀγρυπνίαν· καὶ γὰρ ὅλας τὰς λοιπὰς κακουχίας νὰ μεταχειρίζεται τινὰς, εἴτε κόπους, εἴτε χαμαικοιτείας, εἴτε σίδηρα, εἴτε γύμνωσιν, εἴτε ἄλλην τοιαύτην κακοπάθειαν, ὅταν τὸ κορμὶ ἀναπαύεται εἰς φαγητὰ, καὶ εἰς ὕπνον, ὅλα τὰ εἰρημένα τὰ συνηθίζει, καὶ δὲν τὰ ἔχει διὰ τίποτε· ἀλλὰ μὲ τὴν νηστείαν, καὶ ἀγρυπνίαν δὲν δύναται νὰ κινῆται εἰς τὰς

ὀρέξεις του, οὔτε νὰ συνηθίσῃ αὐτὰ καθὼς καὶ τὰ ἄλλα. Ἐρωτώμενος δέ ποτε περὶ τοῦ ὕπνου, πόσον δηλαδὴ νὰ κοιμᾶται ὁ μοναχός; εἶπεν· ὅτι μισὴ ὥρα εἶναι ἀρκετὴ εἰς τὸν ἀληθινὸν μοναχόν· καθὼς τὸ ἔδειχνε καὶ αὐτὸς ἐμπράκτως, μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον εἰς ἔσχατον γῆρας, καὶ εἶχε καὶ δεινὸν σπάσιμον, καὶ ἐπέμενε μὲ μεγάλην γενναιότητα, στεκόμενος ὅλην τὴν νύκτα ὄρθιος, ἢ γονατιστὸς εἰς τοὺς θείους ὕμνους, καὶ κοντὰ εἰς τὸ ξημέρωμα ἔπερνεν ὀλίγον ὕπνον ἀκουμβίζωντας εἰς τὸ χέρι του, ἢ εἰς ἄλλο τι, ἕως ὁποῦ νὰ μὴ σκοτίζεται τὸ λογικὸν ἀπὸ τὴν ἄμετρον ἀγρυπνίαν· τόσον πολλὰ ἐμίσει τὸν ὕπνον, ὡσὰν μεγάλον του ἐχθρόν.

Θαῦμα μέγα ἐφαίνετο εἰς τὸν Ὅσιον ἀξιοδιήγητον, ὅτι ἀγράμματος ὢν εἰς τὸ παντελὲς, ἀνεγίνωσκε μὲ μεγάλην κατάληψιν, καὶ τὰ πλέον ἀκατάληπτα βιβλία, ὁποῦ σχεδὸν ῥητὸν τῆς θείας γραφῆς δὲν τὸν ἐλάνθανεν, ἀλλ' ἐρωτώμενος ἀπεκρίνατο, ὡς λίαν σοφὸς, δίδωντας τὴν πρέπουσαν ἀπόκρισιν, καὶ λύσιν κάθε ῥητοῦ εἴς τε σοφοὺς καὶ ἰδιώτας. Εἶχε δὲ εὐλάβειαν ὁ Ὅσιος εἰς πάντας τοὺς Ἁγίους, καὶ μάλιστα εἰς τὸν Ὅσιον Μάξιμον τὸν Καυσοκαλύβην· τὸν ὁποῖον ἔλεγεν, ὅτι τὸν εἶδε πολλάκις· καὶ ὅταν ἤθελε τοῦ ἔλθῃ λύπη ἐκ συνεργείας τοῦ ἐχθροῦ, αὐτὸν τὸν Ἅγιον ἐπεκαλεῖτο, καὶ τὸν εὕρισκεν ἕτοιμον βοηθὸν, ὅτι ἐφαίνετο ἐν ἐκστάσει εἰς αὐτὸν, φορῶν στολὴν ἱερατικὴν λαμπροτάτην, καὶ εἰς χεῖρας ἔχων θυμιατὸν, μὲ τὸ ὁποῖον θυμιάζων ὅλον τὸ ναὸν, καὶ αὐτὸν, καὶ τοὺς ἀκολούθους του, (ὅτι τὸν ἀκολουθοῦσαν πλῆθος ἄμετρον μοναχῶν, καὶ ἐφοροῦσαν μοναδικὴν στολὴν, ἄσπρην ὅμως ὡς χιόνα, καὶ ἐξαστράπτουσαν, οἵ τινες ἦσαν ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐσώθησαν διὰ μέσου του)· καὶ παρευθὺς ἐλευθερώνετο ἀπὸ τὴν ἄμετρον λύπην, καὶ θαυμαστῶς ἐπαρηγορεῖτο. Ἄλλο τε πάλιν ἔλεγεν, ὅτι ὁπόταν ἦτον μοναχὸς, ἐφαίνετο τὴν αὐγὴν ἕνα ὡραιότατον πουλὶ, ὡσὰν τρυγὼν, καὶ ἐκελλάδει μίαν θαυμάσιον μελωδίαν, ὁποῦ ἀκούωντάς το ὁ Ὅσιος, ἐπληροῦτο ἡ καρδία του ἀῤῥήτου εὐφροσύνης, καὶ ἔφευγεν ἀπὸ λόγου του κάθε λύπη· ἀφ' οὗ ὅμως συνηθροίσθησαν ἐκεῖ ἀδελφοί, δὲν τὸ εἶδε πλέον· ἔλεγε δὲ ὅτι οὔτε πρότερον, οὔτε ὕστερον εἶδε κἄμμίαν φορὰν τέτοιον ὡραιότατον πουλὶ, οὔτε τοιαύτην μελωδίαν πουλίου ἤκουσεν. Ἐγὼ δὲ (1) τοῦτο ὁποῦ εἶδον, καὶ ἤκουσα πολλάκις, δὲν θέλω τὸ κρύψω· ὅτι καθήμενος πολλάκις τὴν νύκτα ἐφύλαττον ἔξω τοῦ κελλίου του, εὐλαβείᾳ φερόμενος εἰς τὸν Ὅσιον· ὅτις προσευχόμενος ἐκ μὲν τοῦ στόματος αὐτοῦ δὲν ἠκούετο τελείως φωνὴ, ἀλλ' ἔσωθεν τῆς καρδίας του ἠκούετο κἄποια φωνὴ μετὰ ἀναστεναγμῶν ἀῤῥήτος, θαυμασία, γλυκυτάτη, καὶ μελωδική· καὶ τοῦτο ἐγίνετο ὅλην τὴν νύκτα, ὅτι πάντοτε ἐνυκτέρευεν, καὶ ἐπροσηύχετο, καὶ πρὸς τὸ ξημέρωμα ἔπερνεν ὀλίγον ὕπνον, ὡς εἴπομεν. Εἶχε πνεῦμα εἰρηνοποιὸν, ὁποῦ ἐάν τις ἔπασχεν ἀπὸ λογισμοὺς, εὐθὺς ὁποῦ ἤθελεν ἰδῇ τὸ χαριτωμένον του πρόσωπον, εἰρήνευαν οἱ κακοὶ λογισμοὶ ἐκεῖνοι.

Ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Χρύσανθος, ἦλθε ποτὲ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος χάριν προσκυνήσεως, καὶ ἀκούων τὰ περὶ τοῦ Ὁσίου, ἦλθε μετὰ μεγάλης σπουδῆς, καὶ ἀνταμωθεὶς μετ' αὐτοῦ, καὶ πολλὰ ἀπόῤῥητα ἐρωτήσας, ἐθαύμασε τὴν ὑψηλήν του διάκρισιν, καὶ τὴν θαυμαστὴν, καὶ ἁγίαν του πολιτείαν, καὶ εὐφρανθεὶς εἰς τοὺς χαριτωμένους λόγους του, ἐκήρυττε πανταχοῦ λέγων· εἶδον ἄλλον Ἠλίαν, καὶ Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν· εἶδον περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἤκουον· καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεὸν, ὅτι εἰς τοιούτους καιροὺς, εὑρίσκεται τοιοῦτον ὑποκείμενον.

Καί ποτε ἀναγινώσκων ἐγὼ τοὺς λόγους τοῦ Ἁγίου Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου, εὗρον τὸν λόγον ὁποῦ λέγει· ὅτι ἀνίσως ὁ Χριστιανὸς δὲν ἰδῇ τὸν Χριστὸν ἐδῶ εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, ἂς μὴ ἐλπίζῃ νὰ τὸν ἰδῇ οὔτε

(1) Οὗτος εἶναι ὁ Παπᾶ Ἰωνᾶς ὁ Καυσοκαλυβίτης.

εἰς τὴν μέλλουσαν· καὶ ἀπορήσας ἠρώτησα τὸν ὅσιον· ὁ δὲ εἶπέ μοι· ἀλήθεια εἶναι τέκνον μου, καὶ μὴ ἀμφιβάλλῃς εἰς τοῦτο· ὅτι βέβαια ἀνίσως ὁ Χριστιανὸς δὲν ἀποκτήσῃ τὴν ὅρασιν τῶν νοερῶν ὀφθαλμῶν, ὁποῦ νὰ βλέπῃ καθαρῶς τὸν Χριστὸν ἐδῶ, δὲν εἶναι δυνατὸν οὔτε ἐκεῖ νὰ τὸν ἰδῇ· ἐγὼ δὲ τοῦ εἶπα· καὶ τὸν εἶδες ἡ ἁγιωσύνη σου πάτερ; καὶ λέγει· τὸν εἶδον τέκνον μου ὄχι μίαν φοράν· καὶ ἐγὼ πάλιν τὸν ἐρωτῶ· καὶ τί σοῦ εἶπε πάτερ; καὶ λέγει μοι· εἰπέ μοι ἀκολούθει μοι, ἤτοι ἐργάζου τὰς ἐντολάς μου· (ὅτι οὕτως ἐξηγοῦσε τὸ ἀκολούθει μοι) ὅμως δὲν τὸν ἠκολούθησα· καὶ μὲ τὸν λόγον ἔτρεξαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του τὰ δάκρυα ποταμηδόν· ἐγὼ δὲ πάλιν μὲ τὴν συνηθισμένην μου αὐθάδειαν εἶπον· καὶ τίνι τρόπῳ βλέπει ὁ ἄνθρωπος ἐδῶ τὸν Χριστὸν αἰσθητῶς, ἢ νοερῶς; καὶ λέγει μοι· νοερῶς, πλὴν ἠξεύρει ὅτι ἐκεῖνος ὁποῦ ἀξιωθῇ τοῦ τοιούτου χαρίσματος, ὅταν ἔλθῃ εἰς τοιαύτας ἀποκαλύψεις, βλέπει τὰ νοερὰ ὡς αἰσθητά· ἐπειδὴ καὶ ἡ αἴσθησις τῶν σωματικῶν ὀφθαλμῶν μένει τότε τελείως ἀνενέργητος· ὅθεν καὶ ἐσὺ ὅταν διαβάζῃς τοὺς τοιούτους ὑψηλοὺς λόγους, καὶ ἐγγίζεταί πως ἡ καρδία σου, τότε εὐθὺς ἀγωνίσου νὰ ἀποκτήσῃς τίποτε, ἢ νὰ κάμῃς ἀπὸ ἐκεῖνα ὁποῦ διαβάζεις, ὅτι ἀνίσως κατὰ πρώτην, καὶ δευτέραν φορὰν ἀμελήσῃς, ὕστερον πωροῦται ἡ καρδία σου, καὶ θέλει σοῦ φαίνονται τὰ τοιαῦτα ὑψηλὰ, καὶ πνευματικὰ, ὡσὰν μύθοι, καὶ τραγούδια· καλότυχος ἐκεῖνος ὁποῦ κάμνει οὕτως, ἐπειδὴ θέλει ἀξιωθῇ μεγάλων χαρισμάτων.

Ἄλλοτε πάλιν τινὲς τὸν ἠρώτησαν περὶ τῶν σκανδαλιζομένων ἀπό τινα ὡραῖα πρόσωπα, καὶ αὐτὸς ἀποκριθεὶς μετὰ κατανύξεως καὶ τῆς συνήθους ἁπλότητος εἶπεν, ἐγὼ δὲν ἠξεύρω τί νὰ εἰπῶ; ὅτι ποτέ μου δὲν ἠξεύρω τί εἶναι τὸ τοιοῦτον σκάνδαλον; ἀλλὰ μάλιστα ὅταν βλέπω τὰ τοιαῦτα πρόσωπα, κινοῦμαι εἰς δοξολογίαν Θεοῦ, καὶ χαίρω εἰς τὴν δημιουργίαν αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν τῇ Σκήτει ἀδελφοὶ θέλοντες νὰ κάμουν ἐντολάς τινάς, τόσον δι' αὐτὰ, ὅσον καὶ διὰ ἄλλα τινὰ ὁποῦ τοὺς ἐφαίνοντο εὔλογα, καὶ ἐρωτωντές τον, τοὺς ἐμπόδισε λέγων· νὰ φυλάττεσθε νὰ μὴ κάμετε εἰς τὴν Σκήτην ποτὲ κἄμμίαν ἐντολήν, οὔτε ἀπὸ ἄλλον νὰ δεχθῆτε ἐντολήν· ὅτι ἀρκετὴ εἶναι εἰς ἡμᾶς ἡ παιδεία ὁποῦ ἔχωμεν νὰ λάβωμεν διὰ τὴν παράβασιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων· ὅτι ὅπου ἐντολὴ, ἐκεῖ καὶ παράβασις· ὁποιος γὰρ βουληθῇ νὰ κάμῃ ἐντολὴν, καὶ δὲν εἰρηνεύει, μόνον πάσχει μὲ τὸ τοιοῦτον τάχα καλὸν νὰ συγχίζῃ τοὺς ἀδελφοὺς, λέγω σας, ἐπὶ Θεῷ μάρτυρι, ὅτι ἔχει νὰ πέσῃ εἰς μεγάλους πειρασμοὺς, καὶ νὰ γένῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος παραβάτης τῆς δυσειδαιμονίας του, καὶ τέλος, θέλει φύγῃ καὶ τελείως.

Ἠξιώθη δὲ ὁ Ὅσιος, ὡς εἴπομεν, καὶ διορατικοῦ χαρίσματος, καὶ πολλῶν πολλάκις ἐπρόλεγε πολλὰ φανερὰ, καὶ πάλιν ἐὰν τινὰς δὲν ἤθελε τοῦ εἰπῇ κἀνένα του λογισμὸν, αὐτὸς προλαβὼν τὸν ἐφανέρωνε μὲ τρόπον συμβουλευτικόν.

Καὶ τί νὰ πολυλογῶ ἕνα πρὸς ἕνα διηγούμενος τὰ τοῦ Ἁγίου ὁποῦ δὲν ἔλειπεν ἀπὸ αὐτὸν κἄμμία ἀρετὴ· ὅλας σχεδὸν τὰς εἶχε, καὶ ὅλας σῴας καὶ ἀμωμήτους· πρὸ πάντων δὲ εἶχε τὴν ταπεινοφροσύνην τόσον, ὁποῦ δὲν ὑπέμενεν ὄχι νὰ κάμῃ ἔργον τί, ἢ λόγον νὰ εἰπῇ, ἀλλ' οὔτε νὰ ἀκούσῃ πρᾶξιν, ἢ λόγον ὑπερήφανον· ὅθεν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἑορτῆς οὔσης, καὶ συναχθέντες ἅπαντες οἱ ἀδελφοὶ, ὡς ἔθος, εἰς τὸ Κυριακὸν, ἐζήτησαν παρὰ τοῦ προηγουμένου Νεοφύτου (ὅστις διὰ τὴν εὐλάβειαν ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸν ὅσιον, ἦλθεν ἐκ τῆς Λαύρας, καὶ ἔκτισε δύω Ἐκκλησίας καὶ σπήτια, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἕως τέλους ἀγωνιζόμενος κατὰ τὸ δυνατόν)· νὰ τοὺς διορίσῃ καὶ δεύτερον προεστῶτα, διὰ νὰ μὴ πειράζουν συχνὰ τὸν ὅσιον εἰς τὰ παραμικρά· ὁ δὲ προηγούμενος ἐγερθεὶς ἔλαβε μίαν ῥάβδον,

καὶ δοὺς αὐτὴν τῷ ὁσίῳ, εἶπε· λάβε πάτερ ταύτην τὴν ῥάβδον, καὶ νὰ ἦσαι προεστὼς εἰς ὅλους τοὺς ἐνταῦθα ἀδελφούς, μέχρι τελευταίας σου ἀναπνοῆς· καὶ τότε μὲν φιλήσας τὸ χέρι τοῦ προηγουμένου ἔλαβε τὴν ῥάβδον θέλωντας νὰ δείξῃ ὑποταγὴν εἰς ὅλα· μὰ, ὢ τοῦ θαύματος! ἀπὸ τότε πλέον δὲν ἐπίασε ῥάβδον εἰς τὰς χεῖρας του, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ πρότερον διὰ τὸ πολύ του γῆρας ἐπεριεπεριπάτει μετὰ ῥάβδου, ἀποβάλλων ὅλη. ἀπὸ λόγου του κάθε ὑψηλόφρονα λογισμόν.

Ἀλλὰ καὶ περὶ τὸ τέλος τῆς ἀγγελικῆς του ζωῆς ἠξιώθη νὰ κάμῃ καὶ τρίτον ὁσιομάρτυρα τὸν ἁπλούστατον λέγω Παχώμιον τὸν Ρῶσσον, ὅστις ἐφοδιασθεὶς ταῖς παραινέσεσι, καὶ ταῖς εὐχαῖς τοῦ Ὁσίου, ἐτελείωσε καλῶς τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ Μαρτύριον· ὁ δὲ Ὅσιος Ἀκάκιος, ἐγγὺς που τῶν ἑκατὸν ἐτῶν γενόμενος, μικρὸν ἐπινοήσας μετὰ τὴν εἰς τὸ μαρτύριον ἀποδημίαν τοῦ ὁσιομάρτυρος, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον κατὰ τὸ ᾳψλ΄. 1730. ἔτος τῇ ιϐ΄. Ἀπριλίου· προγνοὺς καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, καὶ εἰπὼν εἰς ἕνα του καλόγηρον, Ἀθανάσιον ὀνόματι, ἐλθόντα ἀπὸ τῆς Ἁγίας Ἄννης, ἵνα λάβῃ τὴν εὐχήν του· πηγαίνω τώρα Ἀθανάσιε στράτα μακρὰν μακρὰν, καὶ πλέον ἐδῶ δὲν βλέπομεν ἀλλήλους· συνέαρεξε δὲ πλῆθος ἄπειρον εἰς τὴν μακαρίαν αὐτοῦ τελευτὴν, καὶ πᾶντες ἐθρήνουν τὴν τούτου στέρησιν· οὗ ταῖς πρεσϐείαις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς τῆς ϐασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Σεραφεὶμ τοῦ Θυηπόλου (1) ὑπόμνημα περὶ τοῦ θαύματος τοῦ γενομένου ὑπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τοῦ Ἄθω· ἤτοι περὶ τοῦ Ἀρχαγγελικοῦ ὕμνου, τοῦ, ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙΝ.

Κατὰ τὴν Σκῆτιν τοῦ Πρωτάτου, τὴν εὑρισκομένην εἰς τὰς Καρέας, ἐκεῖ πλησίον, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος, εἶναι λάκκος μεγάλος, ὅστις ἔχει κελλία διάφορα. Εἷς ἕνα γοῦν τῶν κελλίων τούτων, ἐπ᾽ ὀνόματι τιμώμενον τῆς Κυρίας Θεοτόκου τῆς Κοιμήσεως, ἑκατοίκει ἕνας Ἱερομόναχος γέρων καὶ ἐνάρετος μετὰ ἄλλου ὑποτακτικοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἦτον συνήθεια νὰ γίνεται ἀγρυπνία κάθε Κυριακὴν εἰς τὴν ῥηθεῖσαν τοῦ Πρωτάτου Σκῆτιν, κατὰ τὸ ἑσπέρας ἑνὸς Σαββάτου, θέλωντας νὰ ὑπαγῃ ὁ προρρηθεὶς γέρωντας εἰς τὴν ἀγρυπνίαν, λέγει τῷ μαθητῇ αὐτοῦ. Τέκνον, ἐγὼ μὲν ὑπάγω διὰ νὰ ἀκούσω τὴν ἀγρυπνίαν, ὡς σύνηθες· σὺ δὲ μεῖνον εἰς τὸ κελλίον, καὶ ὡς δύνασαι ἀνάγνωθι τὴν Ἀκολουθίαν σου· καὶ οὕτως ἀπῆλθεν. Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἡ ἑσπέρα παρῆλθεν, ἰδοὺ κρούει τις τὴν θύραν τοῦ κελλίου· ὁ δὲ ἀδελφὸς ἔδραμε καὶ τὴν ἄνοιξε, καὶ ϐλέπει, ὅτι ἦτον ξένος μοναχός, ἀγνώριστος εἰς αὐτόν· ὅστις εἰσελθὼν, ἔμεινεν εἰς τὸ κελλίον τὴν νύκτα ἐκείνην.

Ἐν τῇ ὥρᾳ δὲ τοῦ ὄρθρου, ἀναστάντες, ἔψαλλον καὶ οἱ δύω τὴν Ἀκολουθίαν· ὅταν δὲ ἦλθον εἰς τὴν Τιμιωτέραν, ὁ μὲν ἐντόπιος μοναχὸς, ἔψαλλε μόνον τὴν «Τιμιωτέραν τῶν Χερουϐὶμ», καὶ καθ᾽ ἑξῆς ἕως τέλους· τὸν συνήθη δηλαδὴ, καὶ παλαιὸν ὕμνον τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ ποιητοῦ. Ὁ δὲ ξένος ἐκεῖνος μοναχὸς, κάμνωντας ἄλλην ἀρχὴν τοῦ ὕμνου, ἔψαλλεν οὕτως. «Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον, καὶ παναμώμητον, καὶ μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν». Εἶτα ἐσύναψε καὶ τὴν Τιμιωτέραν μέχρι τέλους. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ ἐντόπιος μοναχὸς, ἐθαύμασε, καὶ λέγει πρὸς τὸν φαινόμενον ξένον. Ἡμεῖς μόνον ψάλλομεν «τὴν Τιμιωτέραν»· τὸ δὲ «Ἄξιόν ἐστιν», οὐδέ ποτε ἠκούσαμεν, οὔτε ἡμεῖς, οὔτε οἱ προτέτεροι ἀπὸ ἡμᾶς. Ἀλλὰ παρακαλῶ σε, ποίησον ἀγάπην, καὶ γράψον καὶ εἰς ἐμένα τὸν ὕμνον τοῦτον, διὰ νὰ τὸν ψάλλω καὶ ἐγὼ εἰς τὴν Θεοτόκον. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, φέρε μοι, τοῦ λέγει, μελάνι καὶ χαρτὶ, διὰ νὰ τὸν γράψω. Ὁ δὲ ἐντόπιος, δὲν ἔχω, τοῦ λέγει, οὔτε μελάνι, οὔτε χαρτί. Καὶ ὁ φαινόμενος ξένος, φέρε μοι, τοῦ εἶπε, μίαν πλάκα. Ὁ δὲ Μοναχὸς δραμὼν, εὗρε πλάκα, καὶ τοῦ τὴν ἔφερε. Λαϐὼν δὲ ταύτην ὁ ξένος, ἔγραψεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν μὲ τὸν ἑαυτοῦ δάκτυλον τὸν ῥηθέντα ὕμνον, τὸ, «Ἄξιόν ἐστι». Καὶ, ὢ τοῦ θαύματος! τόσον ϐαθέως ἐχαράχθησαν τὰ γράμματα ἐπάνω εἰς τὴν σκληρὰν πλάκα, ὡσὰν νὰ ἐγράφησαν ἐπάνω εἰς πηλὸν ἁπαλώτατον. Εἶτα λέγει τῷ ἀδελφῷ· ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, οὕτω νὰ ψάλλετε καὶ ἐσεῖς, καὶ ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἔγινεν ἄφαντος· ἦτον γὰρ Ἅγιος Ἄγγελος, ἀπεσταλμένος ὑπὸ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν Ἀγγελικὸν ὕμνον τοῦτον, καὶ τῇ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ πρεπωδέστατον· μᾶλλον δὲ, ἦτον ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ, ὡς ῥηθήσεται ἔμπροσθεν.

Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἦλθεν ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν ὁ γέρωντας, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κελλίον, ἀρχίζει ὁ ὑποτακτικὸς αὐτοῦ νὰ ψάλλῃ τὸ, Ἄξιόν ἐστι, καθὼς ὁ Ἄγγελος αὐτῷ ἐπαρήγγειλε· καὶ ἀκολούθως δείχνει εἰς τὸν γέροντά του καὶ τὴν ῥηθεῖσαν πλάκα μὲ τὰ Ἀγγελοχάρακτα γράμματα. Ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας, καὶ ἰδὼν, ἔμεινεν ἐκστατικὸς διὰ τὸ τοιοῦτον ϑαυμάσιον. Καὶ λοιπὸν, λαϐόντες καὶ οἱ δύω τὴν Ἀγγελοχάρακτον ἐκείνην πλάκα, ἀπῆλθον εἰς τὸ Πρωτάτον· καὶ δείξαντες αὐτὴν εἰς τε τὸν πρῶτον τοῦ Ἁγίου Ὄρους, καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς γέροντας τῆς Κοινῆς συνάξεως, ἐδιηγήθησαν εἰς αὐτοὺς ἅπαντα τὰ γενόμενα· οἱ δὲ δοξάσαντες ὁμοφώνως τὸν Θεὸν, καὶ εὐχαριστήσαντες τὴν Κυρίαν ἡμῶν Θεοτόκον, διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο, εὐθὺς ἀπέστειλαν τὴν πλάκα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, πρός τε τὸν Πατριάρχην, καὶ τὸν Βασιλέα, σημειώσαντες εἰς αὐτοὺς διὰ γραμμάτων ἅπασαν τὴν ὑπόθεσιν τοῦ τοιούτου τερατουργήματος.

Ἀπὸ τότε δὲ καὶ ὕστερα, ὁ μὲν Ἀγγελικὸς αὐτὸς ὕμνος διεδόθη εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην, διὰ νὰ ψάλλεται εἰς τὴν Θεομήτορα, ἀπὸ ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους. Ἡ δὲ Ἁγία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, ἡ εὑρισκομένη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ κελλίου ἐκείνου, ἐν ᾧ τὸ τοιοῦτον γέγονε ϑαῦμα, μετεφέρθη ἀπὸ τοὺς πατέρας τοῦ Ἁγίου Ὄρους, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Πρωτάτου· καὶ εἰς αὐτὴν εὑρίσκεται ἕως τῆς σήμερον, ἐνθρονιασμένη ἐπάνω τοῦ Ἱεροῦ Συνθρόνου, ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Βήματος, ἐπειδὴ καὶ ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος ταύτης ἐψάλθη πρῶτον ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου ὁ ὕμνος οὗτος. Τὸ δὲ κελλίον ἐκεῖνο, ἔλαϐε τὴν ἐπωνυμίαν νὰ ὀνομάζεται, Ἄξιόν ἐστι. Καὶ ὁ λάκκος ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ κελλίον εὑρίσκεται, ὀνομάζεται ἀπὸ ὅλους ἕως τῆς σήμερον, Ἄδειν· ὅ ἐστι ψάλλειν, διὰ τὸ νὰ ἐψάλθῃ πρῶτον εἰς αὐτὸν ὁ Ἀγγελικὸς, καὶ Θεομητροπρεπὴς οὗτος ὕμνος.

Ὅτι δὲ τὸ ϑαῦμα τοῦτο εἶναι πολλὰ παλαιόν. Καὶ ὅτι ὁ Ἄγγελος ὁποῦ ἐφάνη, ἦτον ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ, μαρτυρεῖ καὶ τὸ ἐν τοῖς τετυπωμένοις Μηναίοις γεγραμμένον, κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ἰουνίου Μηνὸς, οὕτω. «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ Σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ Ἄδειν». Ἐπειδὴ γάρ, ὡς φαίνεται, ἐν τῇ ἑνδεκάτῃ τοῦ Ἰουνίου ἠκολούθησε τὸ τοιοῦτον ϑαυμάσιον· τούτου χάριν οἱ τότε πατέρες, ἐτέλουν Σύναξιν, καὶ Λειτουργίαν κατ᾽ ἐνιαυτὸν, εἰς τὸν ῥηθέντα λάκκον, τὸν ἐπονομαζόμενον, Ἄδειν, εἰς μνή-

(1) Ὁ Ἱερομόναχος οὗτος Σεραφεὶμ ἔζη ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως Κόσμου 7056. ἐπειδὴ δὲ τώρα ἔχομεν ἔτις 7306. λοιπὸν ἀφοῦ ἐγράφη τὸ παρὸν ὑπόμνημα παρῆλθον ἤδη ἔτη 250. ἦν δὲ καὶ πρῶτος τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὁ Ἱερὸς Σεραφεὶμ οὗτος.

μὴν τοῦ θαύματος, τιμῶντες, καὶ δοξάζοντες τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ· ὅτις, καθὼς ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλους ἐστάθη ὁ ἔνθεος ὑμνολόγος τῆς Θεοτόκου, καὶ προφεύς, καὶ διακονητὴς, καὶ χαροποιὸς αὐτῆς εὐαγγελιστής· οὕτως ὑπηρέτησε καὶ εἰς τὸ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν ὄντως Θεομητορικὸν τοῦτον ὕμνον, ὡς αὐτῷ μόνῳ κατὰ πάντα πρεπούσης τῆς τοιαύτης διακονίας

Καὶ πάλιν μὲν ὁ Δεσπότης τῶν ὅλων Θεὸς, ἔδωκε τὰς δέκα ἐντολὰς εἰς τοὺς Ἑβραίους, γεγραμμένας μὲ τὸν ἑαυτοῦ δάκτυλον, ἐπάνω εἰς τὰς δύω λιθίνας πλάκας. Τώρα δὲ ὁ Ἄρχων τῶν τοῦ Θεοῦ Ἀγγέλων, ἔδωκεν εἰς ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους, τὸν πλέον γλυκύτερον, καὶ ἐρασμιώτερον ὕμνον τῆς Μητρὸς τοῦ Θεοῦ, γεγραμμένον εἰς λιθίνην πλάκα μὲ τὸν ἀρχαγγελικὸν αὐτοῦ δάκτυλον.

Βλέπε δὲ καὶ πῶς ἐπληρώθη ἡ προφητεία τοῦ θείου Γαβριὴλ, ὁποῦ εἶπεν, ὅτι νὰ ψάλλωσι τὸν ὕμνον τοῦτον ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι· διὰ τί τόσον κοινὸς καὶ τόσον ποθεινὸς ἐγένετο ὁ Ἀρχαγγελοσύνθετος οὗτος ὕμνος εἰς ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους, ὥστε ὁποῦ, καὶ αὐτὰ τὰ μικρὰ παιδάρια τῶν Χριστιανῶν, ἠξεύρουν καὶ τὸν ψάλλουν μεγαλοφώνως τὴν σήμερον, μὲ μεγάλην χαρὰν τῆς καρδίας των, εἰς δόξαν τῆς Θεοτόκου· ἧς ταῖς ἁγίαις πρεσβείαις ἀξιωθείημεν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν (1).

(1) Ὥστε τέσσαρας ὕμνους ἔχομεν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολικῇ Ἁγίᾳ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, ὑπὸ Ἀγγέλων ὑμνησθέντας τὸ πρῶτον. Τὸ, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ. Τὸ, Ἅγιος Ἅγιος, Ἅγιος, Κύριος Σαβαὼθ. Καὶ τὸ Τρισάγιον· ἤτοι τὸ, Ἅγιος ὁ Θεὸς, Ἅγιος Ἰσχυρὸς κτλ. Ἕνα δὲ εἰς τὴν Θεοτόκον, τὸν παρόντα. Ὅτι δὲ λέγουσιν, ὅτι ἐκ τῆς Ἁγίας εἰκόνος τῆς Θεοτόκου ἐξεφωνήθη ὁ ὕμνος, τοῦ, Ἄξιόν ἐστιν, οὐκ ὀρθῶς λέγουσιν.

ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΩι ΘΕΩι ΔΟΞΑι.

ΠΙΝΑΞ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΒΙΒΛΟΥ.

	Σελ.
1492. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰωάννου τοῦ Τραπεζουντίου.	21
1515. Μαρτύριον Θαυμάσιον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Γεωργίου τοῦ Σέρβου.	23
1520. Βίος, καὶ Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Ἰακώβου μετὰ τῶν δύω μαθητῶν αὐτοῦ Ἰακώβου διακόνου, καὶ Διονυσίου Μοναχοῦ	33
1526. Μαρτύριον καὶ θαύματα τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰωάννου τοῦ Ἰωαννίτου	39
1527. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Μακαρίου μαθητοῦ τοῦ Ἁγίου Νήφωνος.	46
1536. Καὶ τοῦ ἄλλου μαθητοῦ αὐτοῦ Ἰωάσαφ τοῦ Ὁσιομάρτυρος.	47
1544. Μαρτύριον ἀξιόλογον τοῦ Ἁγίου μάρτυρος Μιχαὴλ Μαυρουδῆ.	»
1559. Τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Θεοφάνους	54
1564. Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Δημητρίου Τορναρᾶ.	»
» Καὶ τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰωάννου τοῦ Κουλικᾶ.	55
» Καὶ τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Δούκα ῥάπτη τοῦ Μιτυληναίου.	»
1658. Τοῦ Ἁγίου ὁσιομάρτυρος Δαμιανοῦ.	56
1575. Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰωάννου τοῦ Κάλφα.	57
1601. Βίος, καὶ Μαρτύριον φρικτὸν τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρ. Σεραφείμ.	59
1617. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ Μετζοβίτου.	63
1635. Τοῦ Ἁγίου Θεοφίλου τοῦ Ζακυνθίου.	65
1643. Τοῦ Ἁγίου Μάρκου τοῦ Κρητός.	67
1650. Τοῦ Ἁγίου Ἰορδάνου τοῦ Τραπεζουντίου.	68
1652. Τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θασίου.	69
1653. Τοῦ Ἁγίου Συμεὼν τοῦ Τραπεζουντίου.	70
1655. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ἀναστασίου τοῦ ἐκ τοῦ Ἀναπλίου.	71
1657. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ Καραμάνου.	71
» Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Παρθενίου τοῦ Πατριάρχου.	73
» Μαρτύριον φρικτὸν τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Δημητρίου τοῦ ἐκ Φιλαδελφείας.	74
1659. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Γαβριὴλ.	77
» Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Γαβριὴλ Σερβίας.	78
1662. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰωάννου τοῦ Βλάχου.	79
1669. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰωάννου τοῦ Ναυκλήρου.	80
1670. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἀθανασίου τοῦ ἐκ Γκίου.	81
1672. Μαρτύριον ἀξιόλογον τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ πανταπώλη.	»
1676. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Γαβριὴλ.	86
1679. Μαρτύριον χαριέστατον τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ.	87
1680. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Σταματίου.	92
» Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἀγγελῆ.	93
1681. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Δαμασκηνοῦ.	96
1682. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἀχμὲδ Κάλφα.	99
1683. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Παύλου τοῦ Ῥώσσου.	»
1694. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ζαχαρίου Κορίνθου.	101
1686. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰωσὴφ τοῦ Χαλεπλῆ.	102
» Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἠλία τοῦ Ἀρδούνη.	103
1694. Μρτύριον τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Ῥωμανοῦ.	104
1700. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἀθανασίου τοῦ ἐξ Ἀττταλείας.	107
1720. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Αὐξεντίου.	108
1722. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Νικοδήμου.	111

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΑΝΤΟΡΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

	Σελ.
1725. Μαρτύριον τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Ἀργυρῆς.	112
1730. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Παχωμίου.	114
1732. Ἀκολουθία, καὶ Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Νικήτα τοῦ Νυσιρίου.	116
1743. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Κωνσταντίου τοῦ Ῥώσσου.	129
» Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ἀναστασίου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων.	»
1748 Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Χρήστου τοῦ Κηπουροῦ. .	131
1751. Μαρτύριον τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Κυράννης.	»
1752 Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Γεωργίου Κυπρίου. . . .	134
1462. Ἀκολουθία, καὶ Βίος τῆς Ὁσίας καὶ Θεοφόρου Μητρὸς ἡμῶν Ματρώνης τῆς Χιοπολίτιδος. . . .	136
1754. Ἀκολουθία, καὶ Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Νικολάου τοῦ Χίου.	155
Ἀκολουθία, καὶ Βίος τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Μητροπολίτου Ζιχνῶν. . . ,	17
1763 Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Δήμου.	183
1764 Μαρτύριον τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Ἀκυλίνης.	185
1770. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Μιχαὴλ τοῦ Κηπουροῦ Ἀθηναίου.	187
» Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ζώρτζη Γκιουρτζῆ	189
1771. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Δαμασκηνοῦ. . . .	190
1772 Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Μιχαὴλ τοῦ Βουρλιώτου. .	»
1773. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰωάννου Πελοποννησίου. .	191
1774. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἀντωνίου τοῦ Ἀθηναίου. .	193
» Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἀθανασίου Κολιακιώτου. .	196
1777. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Χριστοδούλου Κασανδρινοῦ.	198
1779. Βίος, Θαύματα, καὶ Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος καὶ Ἰσαποστόλου Κοσμᾶ. . . .	200
1782. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ζαχαρίου τοῦ ἐξ Ἄρτης.	208
1784. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Δημητρίου.	211
» Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Χατζῆ Θεοδώρου τοῦ Μιτυληναίου.	212
» Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰωάννου τοῦ Βούλγαρη. . . .	214
1792. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Μανουὴλ τοῦ Κρητός. . . .	»
1793. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Μύρωνος τοῦ Κρητός. . . .	216
1794. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἀλεξάνδρου Θεσσαλονικέως τοῦ Δερβίση.	217
» Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Ἀναστασίου Βούλγαρη.	222
» Ἀκολουθία, καὶ γενναῖον Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ηολυδώρου Κυπρίου	224
» Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Χατζῆ Γεωργίου τοῦ ἐκ τοῦ Φιλαδελφείας.	239
1795. Ἀκολουθία, καὶ Μαρτύριον Κατανυκτικὸν τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Βυζαντιέως . .	241
» Μαρτύριον φρικτὸν τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Χρυσῆς. . . .	258
1796. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Γεωργίου	261
Ἀκολουθία πάντων τῶν Νεομαρτύρων.	263
1819. Βίος καὶ Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου τοῦ ἐξ Ἀγαρηνῶν	271
1838. Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Γεωργίου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων.	281
Βίος, καὶ πολιτεία τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀκακίου τοῦ νέου τοῦ Καυσοκαλυβίτου	286
Ὑπόμνημα περὶ τοῦ Θαύματος γενομένου ὑπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει· ἤτοι περὶ τοῦ Ἀρχαγγελικοῦ ὕμνου, τοῦ, Ἄξιον ἐστιν ὡς ἀληθῶς . .	294

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΥΡΙΟΙ.	Σώμ.
Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ἅγιος Ἀθηνῶν Νεόφυτος καὶ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.	5
Ὁ Πανιερώτατος Ἅγιος Σύρου καὶ Τήνου Δανιὴλ.	20
Ὁ Πανιερώτατος Ἅγιος Ἀργολίδος Γεράσιμος καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.	5
Ὁ Πανιερώτατος Ἅγιος Χαλκίδος Καλλίνικος.	5
Ὁ Πανιερώτατος Ἅγιος Μεσσηνίας Προκόπιος.	5
Ὁ Πανιερώτατος πρώην Αἰγίνης Σαμουὴλ.	2
Κωνσταντῖνος Οἰκονόμου ἐξ Οἰκονόμων.	2
Ὁ Ἡγούμενος Πεντέλης Κύριλλος.	3
Ὁ προηγούμενος αὐτῆς Νεόφυτος Δέγγλερης.	1
Ὁ Ἡγούμενος τῶν Ταξιαρχῶν Πετράκη.	3
Ὁ Ἡγούμενος Κλειστῶν Δανιὴλ.	3
Καισάριος Ἀρχιμανδρίτης Φιλοθείτης.	2
Γεράσιμος Μπάρκας Ἀρχιμανδρίτης	1
Βαρθολομαῖος Κ. Σκαθάρου ἱερομόν.	2
Δημήτριος ἱερεὺς Μητροπόλεως.	2
Ναθαναὴλ ἱερομόναχος.	2
Ἱεροδιάκων Διονύσιος.	1
Ἰωάννης Δέρδος ἱερεύς.	1
Γεώργιος Ἀναστασίου ἱερεύς.	1
Κωνστάντιος Πίνης ἱερομόναχος.	1
Καλλίνικος Μπουμπούλη ἱεροδιάκων Κρής.	1
Δημήτριος Σκοπελίτης ἱερεύς.	1
Κωνσταντῖνος Μάρτζης ἱερεύς.	1
Χρύσανθος ἱερομόναχος.	1
Ἰωάννης Ἰσιδώρου ἱερεύς.	1
Πανούσης ἱερεὺς ἐκ Μεγάρων ἐπίτροπος τοῦ Ἀρχιερέως.	1
Ἱερόθεος ἱεροδιάκων Κρής.	1
Βενέδικτος μοναχὸς ἐκ τῆς μονῆς Πετράκη.	1
Ἡ Ῥιζάριος Σχολή.	2
Ὁ Κ. Ἀνδρέας Μάμουκας.	2
» Ἰωάννης Κοσωνάκης.	1
» Μικὲς Σφυράτσας	1
» Γεώργιος Ν. Κουτσογιάννης.	1
» Γεώργιος Μαυρογιάννης.	1
» Γεώργιος Σ. Βερσῆς.	1
» Ἰωάννης Α. Κακούρη.	1
» Γεώργιος Χαϊδεμένος.	1
» Γεώργιος Κότορας.	1
» Κωνσταντῖνος Κρήτης.	1
» Παναγιώτης Π. Τσαμπᾶς.	1
» Μάρκος Κ. Σιατιστεύς.	1
» Θεοδόσιος ἱεροδιάκων Σπετσιώτης.	1
» Σπυρίδων Δε-Τζόρζης.	1
» Ἀργύριος Παππᾶ Ματθαίου Λέσβιος.	1
» Ἰωάννης Εὐστρατιάδης Λέσβιος	1
» Γεώργιος Θεοδώρου Σμυρναῖος	1
» Παναγιώτης Γεωργίου Σταματιλόπουλος ἐκ Τριπόλεως.	1
» Σταῦρος Νικολάου.	1
» Χρῆστος Κ. Σκαθάρου.	1
» Κωνσταντῖνος Ἰωαννίδης.	1
» Ἀναστάσιος Ι. Κράνιος Βαφεύς.	1
» Ἀθανάσιος Γ. Ζωσιμᾶς.	1

ΟΙ ΕΝ ΧΙΩ ΚΥΡΙΟΙ.	
Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ἅγιος Χίου Γρηγόριος.	25
Κωνσταντῖνος Χορέμης.	2
Σταμάτιος Ἀμπατζῆς.	2
Χατζῆ Στεφανῆς Βουνούσης.	1
Ἀνδρέας Ψαρούδης.	1
Γεώργιος Πρώης ἱερεύς.	1

	Σώμ.
Δημήτριος Κουρνέζος ἱερεύς.	1
Γεώργιος Ζανοῦς ἱερεύς.	1
Ἱεροδιάκων Μιχαὴλ Ἀντωνάκης.	1
Δημήτριος Γούλερης ἱερεύς.	1
Ἰωάννης Ζωλώτα ἱερεύς.	1
Κωνσταντῖνος Χ. Βαβυλουσσάκης ἱερεύς.	1
Ἰωανίκιος ἱερομόναχος.	2
Μαρκέλλα Μοναχή.	1

ΟΙ ΕΝ ΤΩ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΣΕΒΑΣΜΙΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τῆς Μεγίστης Λαύρας.	25
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Βατοπεδίου.	50
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τῶν Ἰβήρων.	50
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Χιλιανταρίου.	5
Τὸ Ἱερὸν Κοινόβιον τοῦ Διονυσίου.	5
Τὸ ἱερὸν Κοινόβιον Ζωγράφου.	10
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Παντοκράτορος.	15
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ξηροποταμίου.	15
Ἡ ἱερὰ Μονὴ Κουτλουμούση.	5
Ἡ ἱερὰ Μονὴ Φιλοθέου.	10
Ἱερὸν Κοινόβιον Ἁγίου Παύλου.	15
Ἱερὸν Κοινόβιον Γρηγορίου.	10
Ἱερὸν Κοινόβιον Σίμωνος Πέτρα.	10
Ἱερὸν Κοινόβιον Ῥωσσικοῦ.	25
Ὁ Ὁσιομουσικολογιώτατος ἐκ τῆς αὐτῆς μονῆς Ἰωάσαφ.	3
Ἱερὸν Κοινόβιον Ἐσφιγμένου.	10
Ἱερὸν Κοινόβιον Ξενοφῶντος.	5
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Δοχειαρίου.	15
Ἱερὰ Μονὴ Σταυρονικήτα.	5
Ἱερὸν Κοινόβιον Καρακάλου.	5
Ἱερὸν Κοινόβιον Κωσταμονίτου.	8

ΣΚΗΤΑΙ.

Σκήτη Ἁγίας Ἄννης.	10
Σκήτη Καυσοκαλύβια	10
Ἡ Νέα Σκήτη.	5
Σκήτη Προδρόμου.	10
Σκήτη Ἁγίου Δημητρίου.	5
Σκήτη Ἁγίου Παντελεήμονος.	5
Σκήτη Ξενοφῶντος.	5
Χατζῆ Γεώργιος ἐκ Κερασιᾶς.	3
Χ. Ἰλρίων ἱερομόναχος ἐκ Καρέας.	3
Ἰγνάτιος Καρπουζάς.	2
Ὁ Πανοσιώτατος Ἄνθιμος Ἡγούμενος Μενοικείου Ὄρους τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Προδρόμου Σερρῶν.	25

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ